N. Inv. 1431.

Istoria
Allegoria
Tropologia
Anagogia

[illegible]

Littera gesta docet, quid credas allegoria,
Moralis quid agas, quo tendas anagogia.
Historia docet facta, allegoria credenda, tropologia
facienda, anagogia appetenda.

ysa. xlij dedi te in fedus populi in lucem gencium ut aperires oculos cecorum et educeres
de conclusione vinctum de domo carceris sedentes in tenebris
ysa. xlix dedi te in lucem gencium ut sis salus mea usque ad extremum terre

ecclesiastici 48 ysaias propheta magnus et fidelis in conspectu dei in diebus ipsius
retro rediit sol et addidit regi vitam. spiritu magno vidit ultima et
consolatus est lugentes in syon usque in sempiternum ostendit futura et abscondita
antequam evenirent

Lectura super Isaiam.

Antiquorum doctorum consuetudo fuit in principiis librorum sex causas que iiii sunt in primo operis assignare. Ideo propter significandum etiam causas huius operis videamus. Causa efficiens principalis dupliciter: quedam principalis sicut movens [illegible] ad prophetandum [illegible] prophetizans [illegible] humana ablata aliquo prophetia [illegible] in spiritu locuti sunt sancti dei homines [illegible] mota [illegible] sicut ysaias [illegible] in [illegible] dedit te in fedus [illegible] salus mea [illegible] alios prophetas [illegible] in [illegible] Et [illegible] commendat [illegible] magnus [illegible] in [illegible] magna [illegible] laus [illegible] salutari [illegible] prophetia [illegible] Cassiodorum [illegible] magnus [illegible] Item [illegible] mortes [illegible] in prologo [illegible] quod [illegible] magnus [illegible] in regno celorum [illegible] propheciam magnus [illegible] de filio dei [illegible] septimo [illegible] de nativitate que magna est [illegible] in evangelio [illegible] gaudium magnum [illegible] de passione que magna [illegible] maiorem caritatem nemo habet [illegible] Causa autem materialis est [illegible] libri materia que tractat de misteriis [illegible]

[illegible] in predicatione. Causa formalis autem [illegible] forma libri [illegible] tractatus [illegible] in [illegible] ordinatione [illegible] dividitur [illegible] apostolus [illegible] Et forma tractandi est modus agendi [illegible] loquendi [illegible] in hoc libro [illegible] in prologo [illegible] sermone suo [illegible] nobilis et urbane eloquentie [illegible] in [illegible] admirationem [illegible] voce tua [illegible] voce [illegible] qui [illegible] ornate [illegible] Causa autem finalis [illegible] vidz [illegible] in [illegible] lex [illegible] Et remota que est [illegible] in [illegible] oculi [illegible] videbunt [illegible] nequaquam [illegible] prophetia [illegible] in futuro [illegible] facie ad faciem

Sequitur prologus

Nemo cum prophe tas versibus viderit esse descriptos me tro eos estimet apud ebreos ligari et aliq[uid] simile habere de psalmis vel operibus salomonis Sed [quod] in demostene et tulio fieri solet ut per cola scribantur et comma ta qui utique prosa [et] non versibus conscripserunt Nos [quoque] utilitati legentium providentes interpretationem novam novo scribendi genere distin ximus

[illegible]

q(ui) scripserunt non metro sed distinc-
tione. Ced(it) c(on)dit (con)tra hebreos/ cu(m) n(on)
in (com)putatu fuisse/ Ubi nos ... Et uti(que)
q(ui) nulla d(icitu)r p(er) cola et commata s(ed) p(ro)p(ri)e
s(ed) ethi(m)ol(ogi)zate / Cola grece coma d(icitu)r po-
etis in metro et(iam) e(st) q(uando) p(ost) duos pe-
des remanet una silla(ba) ut legeat(ur)
hinc amor/ Cola aut(em) ut colon q(uan)do
p(ost) duos pedes m(et)ri remanet alt(era)
s(ed) d(icitu)r longu(m) dictu(m)/ In p(ro)sa vero
quoddam coma e(st) de(tur) illo in p(ro)se ora-
tio/ sine in tp(re)ce conturbut
... Ve genti peccatrici po(pu)lo
gravi iniquitate s(em)i(ne) n(e)q(ua)m/ Et hec
appella(tur) sub distinccio/ Cola ab e(st) p(ro)
ferre ... et sine co(n)tra
ne...(bi)li se(ntentia) dereliquerunt d(omi)n(u)m
blasphemaverunt s(anctu)m I(srae)l/ Sed coma
lios coma e(st) ubi nec e(st) p(ro)sa sente(nti)a
nec (con)structio/ Et fit ibi aliquod
punctum ut flexus/ Sed cola ubi
e(st) p(ro)sa (con)structio s(ed) n(on) p(er)fectus sensus
c(um) ibi punctus elevatus/ P(er)iodus v(er)o
q(uan)do e(st) p(ro)sa (con)structio vel s(ensus) in fine
primo Si volueritis et me audi(re)tis bona terre co-
die ... coma gladius
devorabit vos/ Sed cola q(uia) co(n)stat
ex duobus commatibus/ q(ui)a os d(omi)n(i) lo-
cutus e(st)/ Et sic tenuit s(e)c(un)d(u)m ... fi(n)(em)
periodus/ Et hunc ... v(er)ba ...
ut sup(ra) in eiusdem ... c(apitulo)/ Et
nota q(uod) colon grece membrum d(icitu)r latine
coma aut(em) incisio articulus q(uod) d(icitu)r dim(i)-
nutive a(rticulus) q(ui) e(st) membrum/ Sicut
g(enus) i(n) corpore articulus e(st) minor membro
sic coma in p(ro)sa e(st) minor q(ua)m cola
et periodus maior utroq(ue) et d(icitu)r apari
... et colon ... circularis
in p(ro)sa ... Aliq(uando) aut(em) coma
d(icitu)r unum capitulum vel distinccio li-
bri ubi agit(ur) de eadem/ In sup(er)illud
... Moab ... superbia
Moab d(icitu)r ... in ... coma
... q(uia) libri p(ro)phetarum
... clausit sicut ...
... in hebreo ... de scripti
... psalmorum libri salo-
monis Sed c(om)pilator ... poe-
tarum q(uia) n(on) versifice sed p(ro)saice sua
scripta (con)scripserunt/ Quamvis q(uo)d(am)

... p(ro)pt(er) utilitatem legentium sua
translatione ... et lib(ri) q(ui) dicit
nemo cum p(ro)phetas versibus viderit esse libros
p(ro)phetarum viderit esse descriptos i(d est) distinc-
tos versibus i(d est) clausulis / ... qui
... et(iam) appellat estimet
eos sup(ra) p(ro)phetas apud ebreos
i(d est) in ebraico stilo ... metro
i(d est) lege metri ligari / Hic d(icitu)r q(uod) metri
lex loq(ui)t(ur) metrum lege q(uo)d q(uo)d(am) vinculo
alligat(ur) ad finales s(ed) certa mensura
pedum et sillabarum et temporum/ In metro d(icitu)r
metros grece q(uo)d e(st) mensura latine
Et sup(ra) nemo estimet p(ro)phetas
aliquid simile habere de psalmis ...
scr(ip)tum metrice sunt scripti apud hebre-
os sicut libri salomonis ... ca-
nticum canticorum/ Sed sup(ra) estimet
in p(ro)phetis ... in demostene et tulio
pacti i(d est) composit(u)r solet fieri quis(que)
poete non versibus scripserunt sed p(ro)sa ut
scribant p(er) cola i(d est) distinctiones maio-
res et commata i(d est) sub distinctiones
vel p(er) capitula ... et distinctiones vel
p(er) p(ro)positiones in p(ro)sis oraciones/ Quem
cola et comma ... Nos q(uo)q(ue) sup(ra) sc(ilicet)
sicut ... utilitati lege-
ntium (con)sulentes interp(re)tacionem nova(m) hic d(icitu)r q(ui)a alia e(st) q(ue)
erat facta primo de hebreo in grecum
et postea de greco in latinum/ Hec aut(em)
immediate de hebreo in latinum facta
e(st) distinximus / novo scribendi genere
per cola et commata qui sunt novum
modum scribendi q(uo)ad latinos/ ut dicat
ut ... cola et commata ...
hebreo ... h(ec) ... loqui ... in
... ad ... in tras-
lacione huius p(ro)phete p(ro)pter magis fac-
... om(n)i(um) aliorum q(ui) humana
lingua et sensu mortalia ... re-
... / In glo(ssa) p(ro)phete
nemo putat me ... posse exponere/ cum ... d(omi)n(u)m ... sp(iritu)s sanc-
ti sancti ... d(icitu)r ... de ... vi-
ta ... Emanuel/ Et hic cum dicat
Ecce virgo (con)cipiet et pariet et cetera ac
mirabilia/ mortuum et sepultum
ad d(icitu)r Et erit sepulcrum eius glori-
osum/ resurgentem a mortuis et sal-
vatorem omnium annunciat/ Quid lo-
quar de phisica/ ubi agit de rebus

[illegible] libri scripturae sicut exemplaris
sicut [illegible] super [illegible] [illegible]
Et theologiae et ethicae id est moralis
scientiae quod est sacrae scripturae quod
quod per humana lingua proferri [illegible] mor
talium sensus percipere [illegible] Ysaiae
libro [illegible] capitulo ait erit vobis sicut liber
meus omnium visio sicut sermones libri
et [illegible] sicut verba libri si
gnati quem cum dederint scienti litteras id est gen
tilis lege non potest neque nescienti litteras
id est Iudeus qui scientiam litterarum iactat
id est se scire reputat quia signatus
est qui non recipit eum quem signavit
patris qui aperit et nemo claudit Unde
dicitur in ewangelio parabola ego sermonem ut
ait qui videntes non videant et audi
entes non intelligant **De primo**
De ysaia sciendum quod in
sermone suo disertus sit quippe
ut vir nobilis et urbane ele
gantie nec habeat quicquam
in eloquio rusticitatis admix
tum Unde accidit ut pre ceteris
florem sermonis eius transla
tio non potuit conservare Hic
ponit specialiter aut de scriptura ysaie
et primo ondit que modo habuit in he
breo quia urbanum et eleganter nichil ad
mixtum ruditatis propter quod translacio
non potuit conservare ornatum sui sermo
nis et hec est secunda littera [illegible]
et tertia ondit quo tempore et loco propheta
verit de quo ibi prophetavit autem
Modo quoad primum littera de diserte et eloquens
erat subdit quia vir nobilis quippe
in aliquibus ysayas fuit et avus
materni manasses regis fuit cum
quam dicitur Hebrei et aliqui expon
tes dicunt manassem duxisse filiam ysaie
in uxorem alii vero negant alii dicunt
quod ezechias filiam manasses
duxisset in uxorem **Ecce** [illegible]
ac per primum id est specialiter sciendum super
est de ysaia quod ipse fuit disertus id est diser
tus in suo sermone et ratione subdit
quippe id est quia fuit hic ut id est quia supra [illegible]
vir nobilis [illegible] et urbane elega
ncie id est curialis et eleganter eloquencie
Erant enim urbani id est in urbibus ha
bitantes [illegible]

[illegible] de verbo ad verbum naturalis [illegible]
litatis et eloquencia fuit ysaias et eos
prophetas in venustate eloquii et nec
habens quicquam id est aliquid admixtum
rusticitatis id est ruditatis vel imperi
cie in suo eloquio id est prophetia sua id est quia
ita diserte et ornate loquitur ac tali
id est evenit ut pre ceteris super prophetas
florem id est ornatum et pulcritudinem
sermonis eius sicut quem habet in hebreo
translacio sicut facta in latinum non potu
erit conservare [illegible] quo ad modum
proferendi vel in vocabula disponen
di vel dulcedine et sonoritate
eloquencie que saepe in una lingua
ornate non potest conservari sicut in
alio licet sensus conservetur **Et** propter hoc re
det tacite questioni qua queri po
sset cur translacio sua non habet tantum or
natum verborum quantum in hebreo
Et sicut in precedenti particula exc
usavit se de pluritate sermonum vel
dictionum sic et ita hic excusat
se de nimio labore verborum vel de
ruditate sermonum adversus quos
dam qui diversa volumina compi
laverunt super prophetam istum in suo ex
positionem [illegible] [illegible]
ordinem magni laboris est totum ysaiam
disserere in quo maiorum magna
ingenia desudaverunt id est gre
corum apud latinos aut grande
est plenum id est maior difficultas
[illegible] [illegible] impetus
[illegible] non fit id est terdas vel imper
dicionis lingue scripsit in ordine
[illegible] edicionem septuaginta
aquili symachi et theodocionis
[illegible] ad visiones quadrupedum
in deserto sicut homines [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] vo
lumina [illegible] [illegible] omne
[illegible] [illegible] opus
[illegible] [illegible] per tot distinctiones
Eusebius pamphili super dicti
[illegible] historiam explanacionem
edidit volumina **Didimus** ab hoc
loco compilavit [illegible] ad
sermonem volumina [illegible] et octo tomos
id est divisiones **Ad** [illegible] quanta
difficultatis fuit ysaie aut virorum [illegible]
[illegible] auris ad intelligendas ut

scripturas nauseantibus super tedio ignorant michi plurima loquenti. Ibi glosa

Deinde etiam hoc adiciendum quod non tam propheta dicendus sit quam evangelista. Ita enim universa Christi ecclesieque misteria ad liquidum persecutus est, ut non eum putes de futuro vaticinari, sed de preteritis historiam texere.

Ubi ostendit Ysaias aperte scripsisse de misteriis Christi, et propter hoc plus apud debere dici evangelista qui non figuraliter loquitur quam propheta, et hec est secunda racio. Unde glosa Iohannis super Ysaiam: [illegible] ita ut non solum propheta sed evangelista et apostolus doceatur. De se enim et de ceteris evangelistis ait: quam speciosi pedes evangelizancium pacem, id est predicancium; et ad apostolum quem ad apostolum loquitur deus dicens: quem mittam et quis ibit nobis, et ille: ecce ego, mitte me. Ibi consequenter deinde, id est post alias dictas commendaciones, adiciendum est predictis quod non tam propheta qui de futuris quam evangelista dicendus sit, qui dicit de preteritis temporibus. Dicit enim: ita enim, id est taliter, universa Christi misteria, id est secreta incarnacionis, nativitatis, passionis, resurrectionis etc., et ecclesie, id est congregacionis fidelium, ad liquidum, id est lucide, aperte scripsisse ut non eum putes vaticinari, id est prophetizare, de futuris sed de preteritis, supple misteriis, historiam texere, id est componere. Ubi notandum quod [illegible] in Apocalipsi capitulo [illegible] dicitur quod liber signatus, id est obscuritate clausus intellectu, reddatur in fidelium et operatorum, secus de fidelibus in deum credentibus quibus nemo claudit. Ad Apocalipsim capitulo [illegible] [illegible] quod hoc dicat: universaliter intellige omnia non semper, sed multa ad misteria Christi et ecclesie. Ut universaliter multa. Quod non tantum scripsisse prophetizat de Christo, habet Iheronimus [illegible] et capitulo nono capitulo primo [illegible] sed ecclesia, ut [illegible] numquam scilicet [illegible] dilecto.

Unde conicio noluisse tunc temporis septuaginta interpretes fidei sue sacramenta perspicue ethnicis prodere, ne sanctum canibus et margaritas darent porcis. Ubi ostendit quod quamvis manifeste de Christi misteriis scripserit tamen propter hoc noluit septuaginta interpretes sua omnia dicta in translatione digne indigne proderent. Unde glosa: puto septuaginta interpretes tam aperte de sacramentis ethnicis noluisse prodere, sanctum canibus et porcis margaritas darent, et ideo in translacione multa occultasse. Unde concludit: conicio, id est opinor vel coniecturo, propterea septuaginta interpretes tunc temporis, scilicet qui transtulerunt, noluisse prodere, id est manifestare, ethnicis, id est gentilibus, ut Ptolomeo et eius populo, sacramenta, id est sacra secreta sue fidei, id est trinitatis et incarnationis et talium, perspicue, id est lucide vel clare. Et ligitur de libris multis sit prodigus [illegible] ille annexa populo scilicet corpori. Vero ethnicis: de paganis fidelibus vel confidelibus non contemptoribus sed benignis [illegible] istis enim predicta communicari possunt quia spes est de eorum conversione. Hic autem loquitur de [illegible] et contemptoribus qui per canes et porcos intelliguntur, et dicit: ne scilicet ipsi interpretes omnia eis revelando darent sanctum canibus et margaritas porcis, unde hic magis [illegible] sit que non [illegible] porci non faciunt secundum ordinem contemptus.

Que cum hanc editionem legeritis, ab illis animadvertetis abscondita. Nec ignoro quanti laboris sit prophetas intelligere, nec facile quempiam posse iudicare de interpretatione nisi intellexerit ante que legerit. Ubi respondit per que Paula et Eustochium possint hec cognoscere, dicens quod septuaginta interpretes ita in sua interpretacione editionem prophete absconderunt quod difficile intelligere prophetas nec facile cuidam [illegible] interpretaciones esse bonas vel malas, completas vel diminutas, nisi prius intelligat prophetas secundum hebraicam, cum qua legerit translatas in latinum. Et hec est sentencia litteralis. Glosa: scilicet post missis septuaginta de hebraicis disputacioni [illegible] qui aut eadem aut plura sit plerique ad ceteras [illegible] exponenda volui libros explanacionum [illegible] cuius sequitur [illegible] que scilicet Paula [illegible]

et eustochiu animaduerte .i. considera
bit ab illis suppl(e) septuaginta absco
dita .i. obscure translata uel omnino diuersa
ab eis alia obmissa / omnia hec eciam
.i. quam interpretacionem legat / sine q(ue) scilicet
exprimunt / que illi ob inuenimus / In ysa
ia ubi septuaginta translulerunt ma
gni consilii angelus / ubi ipse transtulit
et uocabit nomen eius consiliarius
admirabilis deus fortis pater futuri seculi
princeps pacis / et multa alia obmi
serunt que apostoli explanant / uel obscure
posuerunt que ipse explanamus / et alia
ista possent adiuuare non tamen ita faci
lis nec ignoro suppl(e) ego ipse quanti
laboris .i. conatus studii uel exercicii sit pro
phetas intelligere .i. misteria in eorum dic
tis abscondita uel sensus / nec suppl(e) ignoro
que plerique possent indicare facile .i.
credere et ad plenum de interpretacione
scriptura / utrum sit uera aut falsa com
pleta uel diminuta nisi intellexerit
suppl(e) prophetas scilicet hebreum cum quam
legerit supple mea explanacio uel
ex aliorum prophetarum in latinum / Hoc
ipse reprehendit emulos suos / sic in latine
translacioni / qui non plene intelligere
bant hebraicam ueritatem / Nos hoc
pat moribus plurimorum qui sermonem
latinum uidiam quam consequi non ualent
despiciunt / Grecis graciosi sermo est
inita mitto manum / Ubi ondit quod Iosephus
quasi apertius transtulit quam septuaginta
ex inuidia hic detractorum amulos
non tamen suo labore obmisit et
hec est sententia sua / Et nos sup
ista uerba Ieronimus et nos cum sup illo
insequenti / omnibus eius eam de uero dato
ingenium et de adinuentione sua / dicit
glosa non sicut agit nec tamen scilicet hec
tatores prophete in Iudea / et ubi scriptores legunt et
nec quid dicunt ignorauerit qui
alios doceret sapiens enim in
telligit que profert de ore suo suppl(e)
ut dicitur in prouerbiis / De moyse enim dicitur
quod eruditus omni sapiencia loquebat ad
dominum et multo sapiencior es daniele
de suppl(e) et ezechiele dauid dicitur de se
ait in teta et occulta sapiencie tue
manifestasti michi nonne aut sapientes
erant / sed tamquam bruta quod dicunt nesciunt
nec intelligebant

intelligebant quod quia dicebat et uerba
eorum sapiencia et timore plena erant
suppl(e) et consequenter nec eam uocem parissi
ab auribus eorum ueniebat suppl(e) tamen
sed in animo eorum deus ipse loquebatur
intelligere non semper quod quidam dicunt uel
ipsi uox in nubibus uel angeli qui
loquebatur in me / et illud audiam quod
loquitur in me / et illud / audiam quid
loquatur in me dominus deus. Post hec Iosepho
scilicet quia quoque precepte nos suppl(e) Iosephus
mus pateret .i. exposito est et mor
tibus plurimorum .i. plurimorum de
tractoribus uerita quod lingua non intel
ligentibus / sicut nec mea explana
cionem qui inuidia simulate .i. spiritu
in iudice eos agitante / uel in eis
permanente / quod .i. cuius sensum uel
intellectum consequi non ualent .i.
parat intelligere uel adipisci despi
ciunt suppl(e) tamquam male dictum / Ba
rus quod suppl(e) eorum in inuidia / et pro
dentibus .i. intelligentibus utraque uerita
tem scilicet hebraicam et latinam / manum
mitto in flammam .i. transferendo
que potius expono / sicut ille qui
facit mittit manum in ignem
et cum uulgaris modus loquendi
Et nihilominus hic a fastidi
osis lectoribus precor / ut quo
modo greci post septuaginta trans
latores / aquilam et symma
chum et theodotionem legunt
uel ob studium doctrine sue / uel ut
septuaginta magis ex collacio
ne eorum intelligant / sic et isti
saltem unum post priores habere
dignentur interpretem / et prius legant
et postea despiciant / ne uide
antur non ex iudicio / sed ex odii
presumpcione ignorata dam
pnare / Ubi Ieronimus exhortatur suos
detractores ad recipiendum trans
lacionem suam / Quos adiuuans in
promptu / qui hebreos translacio
nem septuaginta in tempore / legebat
aquilam et cetera collacione

Margin (left column): qui prophete quod dicebant intelligebant

Margin (between columns): qui hoc facit ebrietatis intellegendo

multorum valet ad melius intelligen-
tiam aspirantibus. sic indicantur
invidiosa presumptione ignorata
dampnare. alii enim scientia singularis
et concordancia glose tacta est prius
seq. q° lig. sciens me compono qua-
tibus de Theodotion | nichilominus. i. cum
bene petz hoc a fastidiosis lectoribus
i. qui fastidiunt | sciunt et horrent
translacionem meam. Qui fastidit tedet
fastidit sermonem et horret | vel quo
i. sicut quidam superius prudentes vel
lectores legunt aquilam etc. i. eorum
translaciones post septuaginta
zelum vel | ob studium doctrine i. propter
exercitacionem ingenii | vel ut multa le-
gentes | multa sciant | et multa ali-
os doceant | vel ut septuaginta
i. eorum translacionem magis apertam
et planius intelligant ex colla-
cione eorum | scilicet conferendo translacionem
translacioni. sic etiam isti scilicet eruditissimi
Latinorum ad minus post portas scilicet qui
transtulerunt de Greco in Latinum
vel de Hebreo in Grecum diligenter
hic unum incipientem i. me | ipsi nolu-
erunt et | prius legunt superius meam
translacionem et post ea despiciant sicut
reprehensibilem viderint superius et
quod autem | ne videantur i. ab aliis
iudicent dampnare i. contempne-
re vel repellere ignorata hoc est non scita
non ex iudicio i. discrecione | sed ex
presumpcione. **Prophetavit autem
Ysayas in Ierusalem et in Iudea
nec dum decem tribubus in capti-
vitatem ductis | ac de utroque
regno nunc commixtim nunc se-
paratim** | ubi determinat tempus
huius prophecie. littera plana est. totam
tam Iudeam quam appellat tota-
liter promissionis | iuxta illud psal-
mi notus in Iudea deus | quia prius
duarum tribuum | vel magis audiens
quod Archelaus regnaret in Iudea
et [illegible] parte Iude et Beniamin
[illegible] ut in passione xx
Iudea [illegible] noluit timere [illegible]
accipit hic [illegible] | pro parte Benia-
min et Iudea pro parte Iude | quia sic

tur non est superfluitas verborum quod tributum
in Iudea non pertinet. Contra illud autem
nec dum decem tribubus etc. quas post ea
captivavit Salmanazar rex
Assiriorum quarto Regum xvii, ipsas tran-
stulit in Assirios. Sed quarto Regum multis
locis scripture quod Ysayas prophetavit
usque ad Manassen qui occidit eum.
tunc autem erant captivate decem
tribus scilicet sexto anno Ezechie patris
Manassen ut patet quarto Regum xviii.
Dicendum quod prophetavit i. prophetizare cepit
non dum x tribubus captivatis licet
et post captivacionem prophetizaverit.
Quod autem dicit de utroque regno
intellige scilicet x tribuum et duarum que
scissum erat in duo ut patet iii Regum
xii. **Et cum interdum ad priorem
respiciat hystoriam et post
Babilonie captivitatem red-
ditum populi significet in Iude-
am, tamen omnis eius cura de vo-
catione gentium et de adven-
tu Christi est.** Ubi tangit materiam principalem
huius libri. In eo enim quod dicit hysto-
riam respiciat ea que fiebant ex
de in presencia tempore suo | sed quod dicit
reditum populi | tangit opera iusticie dei
que significabantur vocacionem gen-
tium ad fidem et adventum Christi in carne
et in gloria. Post hystorie veritatem spiritualiter
accipienda sunt omnia. Iudea et
Ierusalem | Babilon | et Philistiim | Moab |
et Damascus | et in hiis omnibus sa-
piens architectus i. lector expo-
sitor vel predicator iaciet funda-
mentum a Christo | sed quod superius
respiciat i. advertit vel [illegible]
de interdum ad priorem hystoriam
i. ad ea que fiebant tempore suo
et superius et ad ea que post Babilo-
nie captivitatem i. post captivitatem
Babilonie a Medis et Persis in
diebus nostris et Daniel [illegible] i. post
captivitatem ducti fuit in Babilonem
reditum populi superius in Iudeam signi-
ficet in Iudeam i. prophetet in fine
xxxix capituli | tamen omnis eius cura i.
intencio principalis et propria superius.

e de vocacione gencium i. paganorum
ad aliarum nacionum ad fidem et de
adventu christi super incarnacionem et de
hiis que gessit in corpore de isto
dicit pretractavit genciem quanto
plus amatis o paula et
eustochium tanto magis ab eo
petite ut pro obtrectacione
presenti qua me indesinenter
emuli laniant ipse michi
mercedem restituat in futuro
qui scit me in peregrine lingue
erudicione sudasse ne iudei
de falsitate scripturarum eccle-
siis eius diucius insulta-
rent. Ubi petit a paula et eusto-
chio oracionis suffragium ut quia
incessanter ab inimicis obtrec-
taciones et detracciones passus
est propter hoc quia insistebat lingue
hebraice et caldaice laboriose
studendo. Unde dicit quod fecit sibi
tres laniari ut caldaycam melius
posset loqui. Aliter ne ulterius iudei
insultarent christianis de mendacio
vel non fundamento veritatis. Ut deus sibi
in futuro propter hoc mercedem retribuat. Et
hic est simpliciter que est plana. Et
quod dicit hic de paula videtur quod
apud eum erat mortua propter illud quod
dicit Ieronimus in originali cogis me virgo
o eustochium transire ad ysaiam
et sancte paule matris tue dor-
mienti pollicitus sum reddere tibi conse-
quenter loquitur ibi Ieronimus de exposicione non
de ipsa translacione de qua hic in-
tendebat cum paula que ysaiam
transtulit. Explicit prologus. Incipit primum in nomine christi

Visio ysaie filii amos
quam vidit super iu-
deam et ierusalem in diebus
ozie ioathan achaz ezechie
regum iude. Liber iste secundum
divisionem in diversa ponitur sicut et
aliquando in prophetacione patebit.
Dividitur tamen in tytulum et tractatum

ita quod primo describit prophetam suam. Secundo de-
scripturam subiungit. Et primo dicit
primo premittit breviter prefacionem et in-
narracionem ibi audite celi. Primam autem
prophetam describit quadrupliciter. Primo
a revelacionis certitudine ibi visio
que secundum lyram est cognicio prophetica que
fit ut in vigilia quod hic enim innuit quod
non solum revelacio sua fuit certa sed
etiam prophetica. Primi regum ix. qui enim pro-
pheta dicitur hodie olim vocabatur videns
unde glossa prophete quoque hinc videntes
dicuntur i. intelligentes. Et quia propheta
importat aliquam revelacionem et ali-
quam futurorum denunciacionem visio
aut manifestacionem et certitudinem
non michi dicitur visio qua prophecia.
Et lyra exponit breviter prolixe
visio i. prophecia. Ex quo infert quod
iste liber in ordine prophetarum capitulum
est tamen non secundum glossam. Tria sunt genera visi-
onis. Primum corporale quo videmus
celum et terram. Secundum spirituale quo vi-
demus sicut in sompniis sicut in
imaginibus hominum. Tercium intellec-
tuale quo eam racionem per quam creatorem
cognoscimus et spiritu sancto revelante
intelligimus. Videre etiam sepe pro intel-
ligere ponitur. Unde sepe interrogamus
dicentes vide quod dicitur intelligitur. Et propter
hoc tria visio hic dicitur prophetica.
Secundo describit eam a prophetantis dig-
nitate. Primo ex persona quia ysaie qui in-
ter alios prophetas fuit nobilior et famo-
sior qui hic dicitur secundum ieronimum ut dicit
[illegible] sicut de alio dicit ex humi-
litate sicut et moyses cum pa-
ciens erat moyses mitissimus. Secundo de
generis nobilitate quia filii amos
propter auctoritatem propter quod alicui non poneret
in tytulo secundum hebreos. Et dicit rabanus
quod iste amos et amasias rex iuda
fuerunt fratres. Tercio ipse ysayas fuit de gene-
re regio ut dicit in prologo. Quarto dicit
propheta prophetat inspiracione ad
[illegible] ad missionem. Et patet
quod non fuit ille amos qui ponitur in-
ter xii prophetas minores quia ille fuit
pastor rusticanus ut patet in principio.
Sic prophecia est quod apud hebreos

corum nomina dicunt hebrei litteris a di-
versis habitum inposita correctis/ primum enim ysaie pro-
hemium habet aleph/ et ultimum sade/ a io-
el incipit secundum hebreos/ Sed ille amos
primam litteram habet aym et ultimam same-
ch/ et incipit [illegible] vel plures quam
fine duorum. Unde glosa [illegible] amos pri-
mus ysaias non duodecim prophetarum tamen est/
duplex enim apud hebreos secundum litteras
ysaie enim prima et extrema habet aleph et sa-
de/ ille sami et semeth et iste ut dicit
magister secundum rabbinos/ ille plures quam
nec vel duos/ Sed iste propheta fuit secundum
hebreos consecutivus cum prioribus duos
annos quam prophetarum quorum nomina in
principio prophecie ponuntur prophetas fuisse
ordinavit/ Quam supra visionem audit.
auctoritas/ spiritualis et corde. exponit hanc vi-
sionem vidit ysaias spiritu sancto per intimate
que super ventura erant intellexit
Unde in principio non ponit visiones
sicut daniel/ neque visiones dicit/ quas
videt/ sed statim inquit audite
celi etc. et subdit alia glosa non solum
[illegible] alii qui habent in titulo visio-
nem vidit ille vel ille/ non insinuant
quid viderint/ ubi hic audi dominum sa-
bahot sedentem etc. sed statim nar-
rant sicut hic audite celi/ hoc
dicit quod ad ydumeam/ Unde prophete vide-
tes dicuntur quorum oculi semper ad deum
sicut illud ad te levavi oculos meos
qui habitas in celis/ et alibi levate o-
culos vestros et videte terram/ De hiis
oculis dicitur super in ecclesiastico lucerna cor-
poris tui est oculus tuus/ et [illegible] prophete
videbant notes et intelligebant/ non
sicut ignorabant ut dicit [illegible]
qui se videbant/ Et [illegible] quinque
ponit duplex sicut [illegible] et in glosa
quedam [illegible] que fit per sensum et or-
ganum et hec propter suam materialitatem
et particularitatem et aligationem cum
organo materiali/ non reflectitur super suum
actum/ ita quod videat se videre et se
intelligere [illegible] dicunt per quod fiet
instancia/ sensus communis non reflectitur
super suum actum/ Alia est interior

seu spiritualis scilicet intellectus et talis re-
flectitur super actum suum propter suam
immaterialitatem/ eo quod est aligatus
organo corporali/ intellectus enim in-
telligit se intelligere et [illegible]
locum textus et glosa/ Vel visio propter locu-
tionem emphaticam sumitur hic
propter visam ad expressionem maioris cer-
titudinis/ ut sic sensus visio vi-
sa/ quam ysaias vidit i. spiritu sancto reve-
lante intellexit super iudam et ierusalem
et hoc dicit propter certitudinem prophecie sue/
anotificatione materie/ Et intelligit
sic iudam i. tribum iuda et ierusalem i.
tribum beniamin/ quod de hiis duabus
tribubus principaliter ysaias prophetizavit/ Et nota de
regibus israel in titulo huius libri nec
enim fit mentionem glosa super iudam et ierusalem
ysaias principaliter loquitur [illegible] decem tribubus
que israel et effraym vocantur/ quas
sub ozia rege iuda phul rex
assyriorum vastavit et cepit/ deinde
quinquagesimo secundo anno
regnante in samaria phacee filio
romelie/ teglat phalazar rex
assyriorum cepit et multis aliis gali-
leam et omnem terram neptalim
et transtulit illos in assyrios [illegible]
ordinatur sicut [illegible] samarie
ad correctionem duarum tribuum/ Vel
sic per iudam et ierusalem que erat metro-
polis intelliguntur reges sacerdotes
nobiles alii quod ibi habitantes/ per iudam
vero reliqui [illegible] de regno iude et in-
telligitur quod dicitur regium duarum tribuum
Et dicitur hic super i. contra quod notat
oppressionem unde dicit glosa septuaginta
et theodocio quod ex hebreo vertunt super
iuda et ierusalem posuerunt contra iudam
et ierusalem quia utraque eorum scilicet contra et super
notant adversitatem/ Simachus
vero posuit de iuda et ierusalem/ qui nec
adversa nec prospera in titulo voluit de-
monstrare/ sed quod de iuda et ierusalem pro-
phetavit/ Et nota licet ysaias [illegible] tamen
predixit prospera sed et adversa quod tamen pro-
phetizavit prospera secundum [illegible]

et adusa s de iniusticia et multorum
~~[illegible]~~ ignorancia quia sed magis ic
scerit (io tirusteblt supra · contra (Et
ponit hic duo glo. (Secundum quod quos
dam hereticos a papie et origene
que dicit sua quosdam audita et multa
de super celestibus interpretari / quia ysayas
presenti per spiritum domini qui captivitati
illorum in terra aurea preuaricatur / et reddi
tu populi ad monte sion in nouissimis
diebus / que nos quia fidei iudicta
tres a mensa desinaintus / et sequitur
hystorie in tale quod est de celesti
infirmi semper puniuit / ad populum ierusalem
mirus carum / et ad eos qui in tempore
petum ab ea egredimini / ut per prima
relinqui (De quo infra. Singulum
iniquitate arbitror / in diebus ozie ioatham
et Sciat indiebus uota non fuisse
una visio unius / sed visiones multe
erant / successiue enim prophetizauit /
quia quedam in diebus ozie / quedam
in diebus ioatham et sic de aliis (Et
dicit secundum quamdam glo. ozias
ipse est qui et azarias / duo autem
quod tempore ysaias ozee iohel et amos pro
phetasse / et regibus qui in titulo po
nuntur predicasse cognoscitur / sed prima
ubi domini fuit in ozee (Licet autem in ti
tulo iohel non ponitur aliquis rex / no
co mus temporibus istorum predicauit / sed
secundum loquitur regula hebreorum qui
dicunt quod prophete quorum non sunt regum
nomine in titulis prophetauerunt
sub eisdem regibus sub quibus prophe
tauerunt prophete qui eos antecedunt
(Addit glo. quod in titulo sub ozia ioa
tham achas ezechia / prophetasse di
citur / non sicut in aliis prophetis sciuntur
quando specialiter sub primo quoque dein
ceps usque ad finem voluminis plenius
distinguitur (Et cum ysaias in diebus
manassen regis predicauit / tunc ad
aliis regibus omnes ponuntur in titulo
dicit lyra id est quia quarter in cultu ydolorum
fuit pessimus / et in occasione in noce
tu cum per ipsum regis / et patet quod fuit occi
sus ab eo / quia per tectum spinus et populi

arguebat / et ad colorandum suam mali
ciam / fecit eum aduocari sicut dicit hic in
quo dam hebreo libro qui dicitur (De hanoch
et dixit ei / dixit deus in moysi / non videbit
me homo et viuet / ergo dixit ymmo sed
tu dixisti vidi dominum super solium ex
celsum etc. ut habetur in sexto capitulo // et mani
fest dicit deus de uno / et non est alia ua
de tamen gradus que habeat deos qui
in quattuor filii sicut dicit deus deus uir
ad est nobis et omnibus obsecracionibus
inuicem (Et tu dixisti in loco alio eundem
qui est ausr li. / prope in primas quod
paruo pecto non prope quod sic eum
mauit eum ad mortem / et ad prophetas
vocauit deum / quia apparuit arbori cedro in
loco illo aperte et occultatur prophetis
nes (Sed nec miraculo isto fuit anima
sua ac victa eius / quia eum arbore fecit
eum serrari (Ecce hic videlicet / quia
achas multa mala fecit / qui ponitur
in titulo (quippe dupliciter / prima quod ysaias
non prophetat in tempore manasses / sed quia
viderat temporibus aliorum regum et ad te
noctem in replicauit / secunda id / ut
plus et manasses / bis vitres ora
tamen prophetarum puniret (Et a
achas bonus fuit in quo patet eius
temporibus suis non enim ysaias aliquid fuit
reuelatum de prima eius (Prima est
plures peior est (Et ideo quod contempta
omnibus hic non numinis quos ponit
in his secundum in glo. adducit sensum
ad literam dicitur ysaias in prima filia
tor domini et iudeas confessio in primo
pater ozias fortitudo domini ioatham perfe
ctio domini / achas tenens uel robu
stus / et ezechias imperium domini / domini
enim potente domino saluat / et est filius
amos · a forti atque robusta / et post
a hauriet spiritualiter in prima confessionis
domini antiqua peccata plangit / et pater
domini post pueri[?] tempora ad hecatomb[?]
et alia pote quesiuit / et auctoritate illius
recta sub fortitudine domini eum ponit / et post
cane et robore ad eam omnia fecit
dicat primus in vitalis sumus quod debui
facere fecit

exposicio

// lectura nona

Audite celi et auribus perci-
pe terra quoniam dominus locutus est
Post titulum ponit prophetiam que secundum [illegible]
Isidorum et aliam inspirationem in mobili
civitate [illegible] anno 1229 [illegible]
et quia talis narratur secundum variationem tem-
porum illorum quibus prophetizatur et sub
ditorum multa secundum diversitate presidentium
variatur. Est ergo qualiter auctor et causa
tam in prophetia secundum divisionem per diversita-
tem visionum quas vidit sub iiii^or
regibus quibus prophetizavit. Et primo
ponitur que vidit sub ozia in cunctis
capitulis. Secundo que vidit sub ioatham in
sexto. Tertio que vidit sub achaz usque
ad finem xiii capituli. Quarto sub ezechia usque
ad finem libri. Duas autem visiones
vidit sub ozia, quarum prima ponitur
in primo capitulo, secunda in secundo usque ad finem
quinti. Cirillus autem ponit aliam divisionem
tamen hanc prophetie et narrare [illegible]
[illegible] ad destructionem superborum
et exaltationem humilium. Unde [illegible] posteriorem
sicut et hic in iiii^a cum resurrectione
auctorem [illegible] ad prophetiam de [illegible]
[illegible] christi. Primo tamen describit pec-
catorum destructionem usque ad quintum deci-
mum. Secundo [illegible] destructionem usque ad
finem et sub dividendo describit cum
[illegible] ad [illegible] christi primo
[illegible] ad diversas partes specia-
liter. Secundo quantum ad omnes generaliter a xxiiii^o
capitulo. Consequenter sub dividendo describit
primo [illegible] usque ad quintum capitulum
et ab hinc [illegible] et
primo describit [illegible] regni iude usque
ad septimum capitulum. Secundo [illegible] duo-
rum regum eius liberationem [illegible]
mortificationem [illegible]
tamen. Proxima [illegible] ad au-
dientiam sue prophetie quia audite. Secundo
subiungit [illegible] audiendi quia dominus
et hinc divisioni glosa concordat [illegible]
[illegible] quis propheta cuius filius quod-
que [illegible] et [illegible] prophetavit, et quo
[illegible] in titulo demonstratum est
quod celum et terram ad audiendum pro-

testatur. Invocavit enim dominus per moysen celum
et terram contra populum istum dicens legem suam:
Audite celi que loquar, audiat terra
verba oris mei. Post prevaricationem
populi [illegible] vocat ad testimonium propheta
iterum ea elementa et quorum [illegible]
[illegible] in [illegible] sunt
[illegible] dicens quasi audite [illegible]
attonite eos fecit, quasi vellet dicere secundum
[illegible] si vos non audieritis [illegible]
celum et terram testes quod vobis locutus
sum. Quomodo autem precepit apostolus [illegible]
[illegible] in testimonium
illis qui non susceperint eos. Vel sic
quasi dicat aliquando [illegible] audiet
[illegible] secundum lucam xix si tacuerint
lapides clamabunt. Illa quomodo autem eos
tamquam insensibilia [illegible] quod celum et terra
aliqui dicant animata ad audiendum
sed [illegible] eorum insensibilitatem glosa quanta
[illegible] animata [illegible]
[illegible] putat [illegible] qui respicit
terram et facit eam tremere. Cum
[illegible] potestas dei sit [illegible]
[illegible]. Vel ad [illegible] in futuro ad
vindictam reproborum [illegible] insensibiles
creaturas. Armabit enim deus omnem
creaturam ad ultionem inimicorum suorum.
Vel per celos intelliguntur angeli [illegible]
[illegible] per terram homines in terra [illegible]
[illegible] pluraliter dicat celi et singulariter terra
quia angeli non ita ducunt originem
ab uno angelo sicut homines ab uno
homine scilicet adam. Vel [illegible]
[illegible] ad quod [illegible] apostolus
nusquam apprehendit angelos sicut
homines [illegible]. Vel omnes ange-
li et homines ab uno deo [illegible]
[illegible] per reparationem [illegible]
[illegible] notat
glosa dicens [illegible] celos pluraliter dici
et singulariter intelligi sicut singulas
civitates thebas vel athenas
vocamus. Vel per celos ut dicitur melius
intelligit superiores et celestes sive [illegible]
[illegible] spiritus plures
[illegible] per terram autem inferiores terrenos

carnales qui tunc temporis erant secundum [illegible] vel hystoriam recipiunt. Unde glossa: qui excelsi sunt maiorem spiritualem intelligentiam que subtilior est et altior; unde qui habet aures audiat. Qui vero celestis est audiat allegoriam; qui autem [illegible] hystoriam auribus percipit, id est perfecte et integre capite audientibus et colentibus misticum [illegible] complet. Dicitur ministrum hystorie [illegible] quare dicebant audire; sed dicit [illegible] quia dominus auctoritate (cuius verbum attente audiendum) hoc ego ministro. Ad Hebreos: olim deus patribus loquens in prophetis; et Corinthios: an [illegible] est qui loquitur. **Locutus est** supra que est, id est ego dominus, seu de spiratione [illegible] ante dicit [illegible] accipi continens per totum [illegible] glossa dicit: locutus est [illegible] ut qui in spiritu audiunt [illegible] referunt quid audire ad [illegible] **Filios enutrivi et exaltavi, ipsi autem spreverunt me.** Hic ponit sua beneficia in [illegible] id est corpus in gratitudine [illegible] [illegible] commendabile [illegible] [illegible] beneficia eis [illegible] [illegible] adoptavit in filios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exaltavit [illegible] honoravit. Unde glossa ab hoc loco [illegible] dominus locutus est ad filios Israel quos suos [illegible] lege [illegible] sed in filios [illegible] Unde dicitur: filius [illegible] Israel [illegible] Exodi [illegible] et allegata in glossa [illegible] que sequitur [illegible] [illegible] [illegible] Israel. Sic autem iudei filii dei non [illegible] sed adoptione. Glossa: **filios enutrivi**, id est eos in filios adoptavi et primogenitos appellavi. Unde apostolus dicit: qui [illegible] voluntate [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quamvis natus est ex deo non peccat. Et hoc [illegible] spiritualiter [illegible] lege [illegible] Exodi [illegible] corporali pascendo manna in deserto [illegible] [illegible] super eos [illegible] et [illegible] lacte et melle manantem eis [illegible]

[illegible] **et exaltavi** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut patet in [illegible] [illegible] et Iosue. **Ipsi autem spreverunt me** [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] data mea [illegible] [illegible] peius opposita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad cultum oppositum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post mortem Iosue ad ydolatriam declinaverunt ut patet in libro iudicum et regum. Dicitur glossa: [illegible] dicitur primogenitus ne superbiat, quia [illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible] Et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] accipiunt hereditatem primogeniti sed [illegible] [illegible] Cayn [illegible] sed Abel deo placuerunt [illegible] Ysmahel sed Ysaac cepit hereditatem [illegible] non Esau primogenitus sed secundus Iacob benedictionem accepit [illegible] post [illegible] benedictionem [illegible] [illegible] [illegible] ad Iudam [illegible] [illegible] [illegible] ordine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ingratitudinem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii dei appellamur. Unde [illegible] dedit eis potestatem filios dei fieri [illegible] [illegible] moraliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] primo [illegible] [illegible] [illegible] sacramento corporis et sanguinis. **Et exaltavi** hos per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] missione spiritus sancti. **Ipsi autem spreverunt** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad obstinatos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maior appareat [illegible] dicit: **Cognovit bos possessorem suum et asinus presepe domini sui; Israel autem me non cognovit et populus meus non intellexit**, quasi diceret. Glossa: ego eos in filios adoptavi [illegible] sicut bruta

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

animalia beneficiis sunt ... ut
intelligent nutritum suum. Nec est
ac eos tamen animalia signatissime quia
per pro abs terra duorum describit
Ostendens semper bovis et asini
quorum alter trahit aratrum, alter homines
subvehit. Hec animalia appellatur
quia homines iuvant. Bos qui cog-
novit estimando possessorem suum
ratione beneficii. Et boves dicuntur in
agro fructus recognovit sibi pa-
bulum beneficium. Et asinus presepe
domini sui qui fuit dominus portando
onera pro pabulo suscepit in prese-
pio suo. Vel secundum expositorem
de bove et asino quos secundum ... narrat
Josephus. Joseph duxit in Bethleem
asinum ad portandum virginem pregnan-
tem et bovem ad vendendum pro nec-
essariis in via. Qui cognoverunt
dominum suum secundum illud Abacuc: In
medio duorum animalium cognosceris.
Israel autem me non cognovit. Simile in
prioribus ... beneficiis. Et populus meus non
intellexit legem acceptam contra se
propria revelando legendo. Constat
bos secundum glossam sunt illi qui de iudeis
crediderunt qui erant simplices et
debiles. Asinus autem animal lascivum
immundum. Gentiles lascivos et
immundos peccatis oneratos quando
Christum crediderunt. Qui natus sta-
tim in presepio reclinatus est ut car-
nis sue ... reficeret universos. Hii
cognovit possessorem suum scilicet Christum.
Israel autem i. scribe et phariseis et senio-
res huius populi me non cognovit
in me credendo. Iohannis: Si quis ex eis
aliquis ex principibus credidit in eum sed
turba hec maledicta que non novit
legem. Et dicit glossa pharisei scribe et a-
nte se de lege ... Israel i.
deum videntes appellati sunt. Qui
legem cognovit ... alius
aliud ... deum
glorificaverunt sed evanuerunt in
cogitationibus suis et obscuratum est in-
sipiens ... cor eorum ... quia ...

tenentur ... et populus
meus i. ... nec minores
phariseos et scribas sequitur. Ita et
inter eos dissensio facta est quidam
enim dicebant bonus est quidam autem non
sed seducit turbas. Non intellexit be-
neficia recognoscendo semine ... te-
nentes legem ... recognovit ... et
... intelligentibus ambulat. Et nota
glossa quedam ... per duo animalia intell-
igitur fiat duo testamenta prohibens
ea ... consuevit alegans
scripturam. Unde dicit non arabis in vitu-
lo simul et asino. Sicut ... qui conscri-
dit ... testamentum. Beatus
qui seminat super omnem aquam ubi
bos calcat et asinus. In eloquiis sa-
pientie ... testamenti et cal-
cat aqua ... ut fructum
spiritus ... Et glossa
bos ad Israel refert qui portat iugum
legis. Et animal immundum asinus sunt gen-
tiles ... omne gravatum ... di-
citur: Venite ad me omnes qui labo-
ratis et onerati estis. Ve genti
peccatrici populo gravi iniquita-
te semini nequam filiis scelera-
tis. Ubi comminatur eis captivitatem
seu dampnationem. Sed ubi super-
tractat in servitute vel corporum
pressionem quo ad corporalia tribus
in terra ... paupertate quo ad tempora-
lia. Et glossa continuat dicens in titulo
... tamen tempus quo commemorat
... actores fuerit. Et commemorat quod
dominus locutus sit. Quarto qui in ... tem-
poribus ... peccatis ... dicit
ve super captivitatem per Babilonium et
post captivitatem per Romanos ... Ve scilicet dampna-
cionem eterne que dominus in evangelio deplo-
ravit ... sua compassione ... per dom-
... in ... et post ... cum compl-
... et corporum ... et
... Genti peccatrici peccatum
... Sicut ... dicit ...

aliquis artifex d(icitur) ex arte sua acquisita
ex operacionibus [illegible] | sic peccator d(icitur) ex
assuefactione peccandi hec gl(ossa) [illegible]
[illegible] q(ui)a reppulit uite filium qui sa
lutem attulit. p(ro)p(ter) grauem iniquitate(m)
p(er)uenit obstinacione(m) | Vel d(icitur) iniquitas
grauis [illegible] que lyra adiuuat q(uia)
peccatum quamvis non diluitur mox suo
pondere ad aliud trahit | Vel d(icitur) iniqui
quitas sedet sup(er) talentum plumbi
Zacharie [illegible] q(uia) omnes [illegible] grauate sunt
sup(er) me | semini nequam [illegible]
boni ob missionem dicat gl(ossa).
pessimorum non solum sunt mali sed
mali aliorum qui voluntate [illegible]
dereliquerunt non enim bonum malum dum
[illegible] putanda [illegible] filiis scelestis p(er)
mali operacionem | quia p(er) talia [illegible]
efficiuntur [illegible] dyaboli | Unde gl(ossa) allegat
illud vos ex p(at)re dyabolo estis [illegible]
[illegible] non vos filii scelesti | Vel d(icitur) in
[illegible] iudei qui prius filii dei [illegible]
[illegible] filii iniquitatis suo merito | Vel d(icitur)
dicat qui dicebant nos esse filii dei [illegible]
de eis filii alieni mentiti sunt michi.
nemo enim mittens manum suam ad ara
trum et retro aspiciens aptus est regno
dei | Unde apostolus ad [illegible]
scelerum obliti | ipsi enim lege accepta
[illegible] in [illegible] voluerunt
[illegible] | non [illegible] q(ui)a de
[illegible] | odio et malicia [illegible]
[illegible] dereliquerunt dominum
blasphemaverunt sanctum israel
alienati sunt retrorsum | Ubi
enormitatem eorum malicie magis
in speciali explanat | Vel d(icitur) gl(ossa).
cuius diem vidit abraham et leta
tus est | cuius adventum [illegible] prophetarum
[illegible] vaticinati sunt | Vel d(icitur) dereliquerunt
runt cultum eius debitum neglige
tes [illegible] a ydola adorantes,
sicut non retro aspicientes | Jeremie ii d(icitur): de
reliquerunt me fontem aque vive
blasphemaverunt sc(ilicet) male loquendo
de deo | eius bonitati detrahentes

[illegible] i. [illegible] male locuti sunt de deo
[illegible] gl(ossa). dicentes [illegible] | [illegible] sanct
[illegible] [illegible] regno
[illegible] | [illegible] cum filiis
[illegible] sanctum israel | deus qui est sanctus [illegible]
[illegible] sanctificat dicebatur sanctus israel
specialiter | eo quod illum populum elege
rat ad suum cultum | Vel sanctum [illegible]
i. [illegible] qui [illegible] gl(ossa) [illegible] deu(m)
sanctificat [illegible] qui ego sanctus
sum | alienati sunt retrorsum sc(ilicet) deum
[illegible] | non enim [illegible] deus
est q(ui)a sic [illegible] non [illegible] | sed [illegible]
[illegible] | [illegible] i. [illegible]
superbia eorum qui [illegible] | [illegible]
sic i. ad propriam voluntatem sic
[illegible] | Joh. viii. vos de [illegible]
[illegible] vultis implere | Vel sic s[illegible]
i. a deo recedentes [illegible] sibi
debitum diis alienis tribuentes | Sup(er)
quo percuciam vos ultra
addentes p(re)uaricacionem [illegible]
[illegible] triplex [illegible] q(ui)a p(er) hec sup(ra)
dicta non est sufficienter punitum | Sup(er)
quo i. quantumlibet percuciam vos
i. puniam ult(ra) i. amplius [illegible]
onem multiplicantes [illegible]
omnibus [illegible] est meliorati
sed magis peiorati | sicut pharao rex
egipti | Unde gl(ossa) [illegible] [illegible]
vos disciplinam non accepistis q(ui)
zelus meus recedat a te [illegible]
dictum ezech. [illegible] tale est illud [illegible]
[illegible] i. [illegible] | alia [illegible]
[illegible] sup(er) quo i. quo pacto | Tercia sup(er)
qua i. qua afflictione | Et hec tangit
[illegible] que dicit sepe percutit [illegible]
[illegible] ut corrigat | [illegible] aut qui in
corrigibiles sunt dicit sup(er) q(uo)d
q(uo)d non in [illegible] medicinam quam
adhibeam vobis | omnia [illegible]
[illegible] plena sunt | adhibui sepe
[illegible] modo nullam [illegible]
[illegible] sit [illegible] plagis
plena | Vel nullas in [illegible] pla
gas quibus [illegible] vitium

hec tangit [illegible]
[illegible]

in plaga eorum

Et eciam crescat credacia que maiora ad
hibeo flagella quia aut iam sit loci
medicine aptus ostendit dicens.
Omne caput languidum et o
mne cor merens a planta pe
dis usque ad verticem non est sani
tas in eo vulnus et livor et plaga
tumens non est circumligata nec
curata medicamine neque fo
ta oleo. Ubi hoc quod generaliter dixe
rat de iudeis ostendit specialiter in eorum di
versis statibus ad literam sic caput
languidum per infirmitatem cor merens
per dolorem a planta pedis etc scilicet
in toto corpore et loquitur hic de filiis
tanquam de parte propter excitudinem [illegible]
ne vulnus etc quod fit per particulam di
visionem et livor qui fit per sagittas
vel per humorem sub cute collectum et
plaga tumens per inflacionem non
est circumligata scilicet pannis ad
reprimendum tumorem inflacionis vel
fluxum sanguinis nec curata medica
mine ad sanandum livorem neque fota
oleo ad mitigandum dolorem vulnerum
quod dicit omnes peccaverunt generaliter et omni
genere flagellorum incurabiliter Jeremie
xxx insanabilis fractura tua et
dicit glosa sicut quod predicta sunt de domini
adventu et ultima captivitate quia
nullam curacionem receperunt quia
vero Christum medicum ad se missum
occiderunt Unde alia glosa super illo ver
bo vulnus et livor quod dicit aut mulieribus
ceperunt corpora aut uberibus lucentes
plagis tumentes quod ipse extreme cap
tivitati convenit cum nullum reme
dium est in qua [illegible] omnes de cha
[illegible] sit in [illegible] sunt et si
illo nec curata allegat glosa scriptu
ram que dicit curavimus babilonem
et non est sanata urbs confusionis et
mendacii loquimur quod descendentem ab
ierusalem in iericho a latronibus vulneratum
a samaritano sanatum et post
infusionem vini infusam molli
ciem olei Benignum allegorice

tangit glosa aliqua per caput intelligi
mus reges principes qui sunt capita
populorum hii languidi [illegible] peccata
languor. Et notat infirmitatem
incurabilem designans corpus in cura
bilem vitam. Per cor intelliguntur doc
tores et sapientes quia in corde sa
pientia vel hii qui intelligunt et sua et
aliorum peccata plangunt sicut enim
a corde procedunt sensus et motus
ad partes corporis sic a sacerdotibus
et doctoribus alii debent accipere spi
ritum bone cognicionis et motum
sancte operacionis doctrinam sanam
et quod sequitur Unde Ezechielo dicit omne
cor merens non merore contricionis
de peccatis sed merore qui est defectus
doctrine [illegible] et sequitur a planta pedis
secundum glosam procedendo a minimis usque ad
summos per plantam enim reliquum populum
intelligit non est in eo sanitas quod et
sequitur [illegible] vel per hoc intelligi quod ibi
sit quasi [illegible] infirmitas culpe ad mor
tem. Jeremie deducitur qua specifi
cat dicens vulnus malicie peccatum
patens et livor in media latens et
plaga tumens id est superbia in doctorum
flatus non circumligata ligamine legis
divine apud [illegible] infusione [illegible]
ponitur fascis [illegible] neque curata
medicamine verbi et exempli sacerdotum
et doctorum id est [illegible] bonorum operum neque
fota oleo id est operum misericordie quod impe
trant remissionem culpe Danielis iiii
peccata tua elemosinis redime etc
Et dicit oleo quod sicut lacrimis [illegible]
[illegible] dum [illegible] mollivit. Et tota
pena in populo [illegible] ex [illegible] ordine
[illegible] procedendo malo. Unde glosa [illegible]
sicut leticia animi alleviat dolorem
corporis mitigat ita si accedit languori
[illegible] duplicatur [illegible] et sicut
cum caput dolet omnia membra sunt
debilia ita si principes et doctores infir
[illegible] medicina plus
[illegible] scilicet omnes infirmari sunt
[illegible] et medicina curari [illegible]

deserta civitates vestre succense
sunt igni / regionem vestram coram
vobis alieni devorant et desolabi-
tur sicut in vastitate hostili / et dereli-
quetur filia syon / ut umbraculum in
vinea / et sicut tugurium in cu-
cumerario sicut civitas que va-
statur / Ubi eorum rebus comminatur quantum
ad desertum habitationis inanimentum
et religionis et remedii / notat hic
littera quod propheta ista dixit duabus tribu-
bus captivatis in assirios ut habetur
iiii regum xvii et iste propheta primo videtur
ut ad memoriam illam destructionem
et comminatur regno iude similem terra
vestra id est decem tribuum que dicuntur hic perti-
nere ad regnum iude quia sibi de iure
debebatur eo quod fuit de regno david
et salomonis / sed tempore roboam rebel-
lavit ut habetur iii regum xii / deserta id est delic-
ta ab habitatoribus suis in assirios
translatis et non solum deserta sed etiam deserte
etiam quia civitates vestre succense sunt
igni ab assiriis etiam ipsas destruen-
tibus / Hec eciam dicitur igne babiloni-
orum et romanorum regionem vestram id est bona
regionis vestre supple est coram vobis
quasi gementibus est devorant alieni id est
samaritani qui erant gentiles / illuc
per regem assiriorum deducti iiii regum
xvii eiusdem glossa quod sub babiloniis per tem-
pus completa sunt in contra civitatibus iudeorum
suburbanis regionibus iudeorum similia
vitalibus in collectionibus / leonibus et
transmigrationibus / Sed omnino sub ro-
manis ad dominum mille / alieni id est samari-
tani ut romani et desolabitur supple
terra vestra omni auxilio privata sicut
in vastitate hostili fieri solet quia
adversarii prevalent / tunc enim hostes
remanent / et in colonos pellunt / et
ita factum est quia filii istorum in assirios trans-
lati / nunquam redierunt postea ad illa
terram / vel secundum lyram hebraicam sic et desola-
bitur sicut in subversione extraneorum quia
illa terra fuit supple subversa ad homi-
nes qui non erant de genere istorum / et
nos solum vastabimur sed etiam in natura

nactum est / Domino tantum et religioni
id sequitur et derelinquetur glossa a deo et ab
abhominabilibus filia syon id est ierusalem vel tem-
plum ubi glossa omnibus deus ierusalem et tem-
plum deservit cum ipse custos fuit / cu-
ius afferret fructum boni operis / ut in-
dicus custodiret civitatem et dicitur ierusalem
filia syon quia ipsa erat in declivi
et syon in alto et ab arce syon prote-
gebatur sicut filia a matre / ut umbra-
culum in vinea glossa domus deputata de
qua in psalmo vineam de egypto tran-
stulisti / eiecisti gentes / Et umbraculum
dicitur domuncula in alto posita ad custo-
diam vinearum deputata / quam nullus
inhabitat nisi tantum post vinearum col-
lectionem et sicut tugurium in cucume-
rario / cucumeribus collectis / deseri-
tur a custode supple deserte tugurium
sub ysidoro est cellula / dicitur a tegendo
quia ibi tegitur homo a caumate
pluvia et vento / vel ne videatur / sed
videat homines vel bestias / et arceat
a fructibus quos custodit / Sed cucu-
meres fructus sunt terre / herbe
que mitis sit amaritudinem dulces na-
scuntur supple eorum semen lacte mellito
conspersum dat / tugurium cum gloria ortus
et talium fructuum / sed tugurium de
vinculo ad custodiendum fructus
deputata / Et sicut civitas que va-
statur / civibus captivatis / Ubi audi-
tur et vox angelorum clamantium in
templo / et allegat glossa surgite
camus ab hiis sedibus / et secundum luctorem
cetera relinquamus vobis domus vestra
deserta / et alibi reliqui domum meam
dimisi hereditatem meam / Et licet post cap-
tivitatem filii eius in cumpararent quo caritate
de prius / ubi glossa affectum pessimi
patris et omnis non sunt filii / inicio
alieni / Et illud fuit glossa ednatas
sunt allegorice dicens qui de sanitate
pessima commutat et qui stirpis potestatibus
tradita sunt omnia bona eorum in desertum
tendentium et per eos inspiciet deus ut
recordetur et igne dyaboli omnia succen-
duntur et sunt pabulum bestiarum de
quibus dicitur ne tradas bestiis

animas conspicientes tibi. secundum sensum
moralem civitates contra se sunt, id est
prelatorum que igni succendunt per ire
et avaricie, quorum regionem, id est
vel gratiam eis ad regendum commissa
alieni, scilicet demones vel predones coram
ipsis devorant, tunc defectus et peccata
vident et non corrigunt nec emendant.
Et derelinquetur filia syon.
moraliter sensus exponitur dupliciter. secundum quem
per syon ecclesia militans est, que est
filia triumphantis celestis ad galatas iiii.
illa que sursum est Ierusalem mater. derelinquetur
sicut umbraculum a prelatis et custodibus
suis, qui collectis fructibus vinee
et agrorum portandi et distribuendi
derelinquunt eam, nec curant curare
in ea. Iohannis vii. non est timor in domo
sua. Apocalypse iii. adhuc derelinquunt. Nunc
secundum modum derelinquit nos et civitatem
quam dedi patribus vestris, et dabo vos
in obprobrium sempiternum. Glossa. aut per
syon que est speculacio, et pomorum pa
radisus et vinea, dei vita activa, quod
contemplacione debet compesci et fructus
acceptabiles afferre. tunc si mens
id est custodie [illegible]
si autem magis capta tamquam hec
sollicitudine summa depasta sunt
et illa derelicta, custodem amittit.
nisi dominus exercituum reliquisset
nobis semen quasi sodoma
fuissemus et quasi gomorra similes
essemus. Lyra. sed quia ista captivi
tas fuit reducta in terram iuda per
cyrum regem, qui dedit potestatem iudeis re
deundi in terram suam. [illegible] nisi
dominus exercituum, id est angelorum virtutum de
cuius dono in persona ipse est rex glorie et
dicit glossa dominus salvabat ab septua
ginta plagorum qualitate. vel dominus
virtutum, id est dominus omnipotens, cui serviunt virtutes
cui quidem data est a deo omnis
potestas in celo et in terra. sicut deus
dei et dominus dominorum. Per omnipotentem
omnipotens est reliquisset nobis semen, id est
aliquos de regno iuda redditu
ros sub zorobabel duce, qui reedi
ficaverunt templum et postea civitatem
tempore neemie. quasi sodoma fuissemus.

id est omnino irrecuperabiliter destructi et
quasi similes, id est aliter secundum glossam. enormitate
scelerum, scilicet has duas civitates no
minat, vel quia maiores erant, vel quia
magis peccabant, vel propter unitatem
terrenorum. vel maior effecta est ciuitas
tas sua quam iniquitas sodomorum.
Velut tangit glossa. Primo intelli
guntur apostoli et eorum sequaces, per quos
semen verbi dei seminatum in herbas
virtutum bonorum operum plantatum
vivit cum decimum fructus fidei quos in
ipso post mortem suam reliquisset
fuissent reliquie in decem milia
et deinde dei, ut apostoli et omnes
ter vos omnes. Quoniam cum fidei in
morte christi sepulta fuisset, confluentibus
aliis iudeis unde ut patet in actibus
apostolorum per totum et in multis locis. Ad
Et tangit hanc expositionem glossa dicens
hic ostendit que fuit iudea civitas dei
ta sit ad captivitatem romanorum red
reservanda, quia in apostolis reliquie
iudeorum salve facte sunt, quarum una die
crediderunt tria milia, in toto orbe
evangelium seminatum est. Audite verbum
domini principes sodomorum, perci
pite auribus legem dei vestri populus go
morre. Quo mihi multitudinem
victimarum vestrarum, dicit
dominus. plenus sum. holocausta
arietum et adipem pin
guium et sanguinem vitulorum
et agnorum et hircorum nolui. Cum ve
neritis ante conspectum meum,
quis quesivit de manibus
vestris hec, ut ambularetis in
atriis meis. hic ponitur medela pre
dictorum malorum. et primo falsitatem
eorum excludit, ubi littera est divisa. secundo
verorum consilia [illegible]. Et non de
se [illegible] arguit iudeos quamvis essent
mali in sensu, credebant tamen magna
cum sua sacrificia et alia que
que in templo fiebant expiare
et salvare, quia iudeorum non [illegible]

impiorum abhominabiles deo. Et hoc
satis distinxit hic propheta dicit primo exclu-
dendo sacrificia, secundo festa solempnia,
tercio orationum suffragia. Et ad vite con-
tinuacionem a peccato monet quia salvati
reliquiis in Sodomorum per apostolos. Primum
dirigit sermonem ad scribas et phariseos.
Unde glossa: hec ad iudeos illius temporis
specialiter ad scribas et phariseos et ad
populum clamantem crucifige crucifige
dicitur. Sicut enim Sodomite publice
peccabant cogitantes turpe malum
pessimum quod iuveni iusto Loth, et sine
verecundia devenerunt, unde Genesis:
qui ingressi sunt ad te ut abutamur
eis. Sic isti inverecunde quasi Christum
devenerunt bene cogitantes contra
iustum cogitaverunt, unde dixerunt morte
turpissima condempnemus eum. Eius dicentibus
iniquitatem suam sicut Sodoma
predicaverunt. Iob dicit: Audite, i. sustinere
recipite mente percipite. Principes
Sodomorum, i. peccatores enormes
et impudentes, illos qui publice
et inverecunde mala faciebant. Plebs
intellige, q.d. quid vos iactatis fili-
os Abrahe. Cum plebs dicitur: Ezechiel: pater
tuus amorreus et mater tua cethea,
i. gentilis. Verbum domini, q.d. non tamen
meum. Luce x: qui vos audit me
audit. Et hic verba cantat maiores
populi. Et sequitur cantat minores de
ceteris auribus. Glossa: saltem cordis
vobis percipite, quia communes
populus obligavit ad tantam intel-
ligenciam verborum dei et legis ad quam
tamen superiores. Et unde hic propheta
Gomorre loquendi, quia sicut populus
erat subiectus principibus, ita Go-
morra erat subiecta Sodome
que erat metropolis. Vel sic audite
aure exteriori et percipite interio-
ri legem dei aure, non tamen intellectu
ad intelligendum, sed memoria
ad retinendum, et affectu ad diligendum
et manu ad implendum. Et ideo Ia-
cobus dicit: Estote auditores in quantum
monet auditum, sed legem percipiat
ad faciendum. Et dicit: Verbo non tamen
sed etiam devocionis seu cultus

vel religionis exhibitione. Et sequitur
ostendit quod sine spirituali observancia non
proficiunt ymolaciones que fiebant pro
peccatis, ut victime, pro beneficiis, ut
observancia festivitatum. Dicit ergo: Quo
dominus qui tamquam de quo. Glossa: i. ad
quid offertis secundum legem non putans multi-
tudinem victimarum vestrarum, q.d. non
mearum, quem offerunt sui in contumacia
credo deberent, aput severitatem ti-
mere, aput bonitatem ab eo aliquid
sperare per iusticiam. Vel sic quo, i. quo
quo intencionem spiritualem cum talibus
non habet. Et quod, i. quia dominus plenus
sum, i. talibus non indigeo, immo
taliter oblata abhorreo, sicut homo
cibo plenus abhominatur apponi. Et
modo quod de istis speciebus dicatur,
que secundum fiebant sacrificia mactata
pro quorum receptaculum temporibus, et non
ea que fiebant de floribus et herba-
bus, et quedam totaliter incendebantur ad
honorem domini. Et que dicuntur
holocausta. Unde dicitur: holocaustum ab
olon quod est totum et cauma incendium,
et quedam non totaliter, que tamquam
malis una de sacrificiis, que pecora unde preces
reddebat in usus sacerdotum, et alia in
usu offerencium. Sed in omnibus sacrificiis
eius adipes et sanguinis erant tota
hec prohibitus quia adipes cremabantur
in altari holocaustorum, et sanguis
offundebat ad crepitudinem eiusdem
altaris, ut habetur in Levitico. Non dicit de
hiis sacrificiis sed plenum, i. non in-
digeo. Unde glossa: q.d. putatis me non
indicare hiis vel delectari? Ergo omnino
plenus sum, mea enim est terra et ple-
nitudo eius, i. non indigeo. Vel plenus
sum, i. tedio affectus, quia non bone offeren-
tis. Et ergo dicit: nolui. Glossa: i. numquam
volui super quo intellige sacrificia animalium
orrespiunt obedienciam cultu
mendat. Et dicitur: cum proprio Ieremias dicit:
sic numquam iudeorum sacrificia amasse,
sed quia significatum ad tempus tol-
lerasse et non sacrificium impletum per
tulisse reputasse. Et ergo: nolui, scilicet
sic ut erant intencione carnali.

Et d(icit) q(uare) recepit precepta offerendi ... ix q. 42

Sed voluit per sacrificiorum prefigurationem
2 ipse offerenda de medio eorum / et ro[gatio]
nem quam aliqui habebant / et ipse
eorum ad novum sacrificium assuefaceret
3 et eorum ab ydolatria revocaret / per
sacrificium et oblationem volumus (?) Dei
sequitur Cum veneritis id est in actu [illegible]
ad talia offerenda sacerdotibus
Ante cum sacerdotum dicebatur in conspec
tu domini / quia erat ante templum domini
ubi dabantur divina responsa / in cuius
atrii introitu hostia dabatur sacer
doti / qui eam ulterius du
ceret ad altare holocaustorum / quis
quesivit hec scilicet ut oblata de manibus
vestris polluta. q.d. ego non quesivi
Unde glossa. Hec sacrificia non quesivit deus
quasi indigeret / sed ne demonibus
immolarent / et ut per carnalia et typi
ca id est figurativa / ad spiritualia et veri
tatis facilius pervenirent / Auferat
hec ebionite qui post christi passionem pu
tant legem esse servandam / Indicant
hec eorum [illegible]
dicendam lege [illegible] / ut ambula
retis in atriis meis scilicet offerentibus
inquinatis / Unde dicit aliud in quo
offerebant sacrificia / Aliud enim erat
in quo orabant omnes / Secundum glossam
sensus allegoricus accipitur de hiis qui
precepta dei despiciunt / volunt illum ulterius
hoc sacrificio placare et peccandi licen
tiam emere / ut de hiis qui rapina et
avaritia ad altare offerunt / et paup
eribus exhibent / Ne offeratis ultra
sacrificium frustra / incensum abo
minatio est mihi / Neomeniam
et sabbatum / et festivitates ali
as non feram / iniqui sunt cetus
vestri / calendas vestras / et solemp
nitates vestras odivit anima mea
facta sunt mihi molesta / la
boravi sustinens / Et cum ex
tenderitis manus vestras aver
tam oculos meos a vobis /
et cum multiplicaveritis orationem
non exaudiam / manus enim

vestre plene sunt sanguine / Sicut ab
eis removet sacrificia remedium ne d
sperarent de aperte sententia
per se Jere. vi. quia mihi non
placuerunt victime et holocausta
Ne offeratis ut offeratis sacrificium
ultra id est inaniter vel frustra q.d.
talis oblatio vobis non prodest / sed ob
est / cum per vos polluti ad loca sancta ac
cedunt / Malachie i. Non suscipiam
munus de manu vestra / Incensum
id est oblatio cremata / in altari
intra velum / quod erat sacrificium / ad ho
norem dei oblati [illegible] secundum
apostolum Hebreorum / Abominatio est
mihi id est in ipsis. Glossa. quia non cum pura
intentione offertur. Jeremie vi. ut quid
mihi thus offertis / Glossa. Quomodo omnia
signa veteris legis cessaverunt que erant
signa cum factum / sed que significabant
aliquid futurum / et per eos tunc fiendum
non cessavit / sicut erat thurificatio
significabat devotionem et bonam opi
nionem / nunc manet / quare per tunc
per eos hec tenere debebant / Neomenia
id est festum quod fiebat in novilunio propter
beneficium divine gubernationis / ex quo tunc
sequitur apparet mutatio temporis
Et dicit glossa festum Neomenie hanc ex
celebrant in principio mensium / Et
dicitur neos novum et mene defectus
ut luna / Unde in psalmo. Buccinate
domino in neomenia tuba / Et sabbatum
quod erat festum in septimana in me
moriam beneficii creationis / Non
quia tunc deus cessavit ab omni
opere suo die septimo et ab omnibus
et festivitates alias. Glossa id est ence
nia quod est festum dedicationis seu in
novationis / et dicit aliam quod est
iubileum / id est festum anni quinqua
gesimi / Et dicitur annus remissionis
Jobel enim remissio dicitur / Et alie fe
stivitates ut pasche penthecostes tubarum
et tabernaculorum de quibus Leviticus xxiii
[illegible] Non feram / id est amplius
non sustinebo / et loquitur sicut de eo ad
modum hominis [illegible] / Iniqui
sunt cetus / [illegible] quod talia non erant
deo placita sed magis displicebant
Calendas vestras [illegible] festivitates

[illegible] encenia festa dedicationis [illegible] Salomon dedicavit [illegible] templum [illegible] reedificatum [illegible] dedicatur [illegible]

inutiles tamen subdit | quia iniqui sunt
cetus vestri i. congregaciones con-
gruentes pleni iniquitate | vel ad
perpetrandam iniquitatem | in octa-
ua enim die festi tabernaculorum fieb-
at festum cetus | seu collectionis | et
calendas vestras i. festa que cele-
brantur in principio mensis | duabus
vel tribus | que est festum neomenia
et festiuitates vestras i. festa communiter
ab omnibus celebrata | odiuit ani-
ma i. voluntas mea non accep-
tauit | glosa non quod animam habeat | sed lo-
quitur humano loquendi modo | hoc est non sum-
mus per affectum | sed per effectum vel signo
facta sunt michi molesta i. in eis me
offendistis non placuistis | glosa quia
spirituales hostias non offerebant
id est cor contritum et humiliatum | labora-
ui sustinens i. ad modum laborantis
me habui comportans onera vestra quia tot
[illegible] vel [illegible] allegat melius
probauistis michi laborem | in iniquita-
tibus | et super [illegible] cum extenderitis manus
vestras ad me | orando | melius quod fa-
ciebant sic imitantes moysen | qui
orabat contra amalech eleuatis mani-
bus et erat signum deuocionis magne | auertam oculos meos | melius
a vobis me | sicut homo auertit faciem
suam ab eo quem non audit non inten-
dit a vobis supple in quibus cetera sce-
lera | et cum multiplicaueritis oracionem | quia
est signum instantie et perseuerancie | et
continuacionis | non exaudiam | fa-
ciendo quod petitis | ubi ondit quod nec
deuote orationes simulate | nec cum
multiplicatio placet deo | et subdit
racionem | manus enim vestre i. opera que
per manus designantur | eo quod manus
est organum organorum vel sic dicitur
plene sunt sanguine i. peccatis | cum
dicitur libera me de sanguinibus deus | tem-
poribus enormibus | erant enim homicide
de ydolatre | et pauperum oppressores |
predicta autem sacrificia | et alia huiusmodi
non habebant efficaciam ex opere opera-
to sicut sacrificia noue legis | sed tamen
ex fide offerencium | que in eis erat
admota propter ydolatriam | et deuocione

que per maliciam obstinata | glosa de-
struent hoc testimonio est hec illos
qui cum comedant sanguineas
habent manus | et in ordine nocte die
per eum vigilant | vel ad literam ple-
ne sunt sanguine supple prophetarum quos inuenis
cum sacrificiis quod ostendit propheta | et super
illos laborantur dicit glosa simmachus
quibus licet deprecantur | quod ultra
non possum misereri | et prius suos
filios occidissent | sicut illud zacharie propter dies
tua ipse ante templum me auxilium
tuum | lauamini | et mundi estote |
auferte malum cogitacionum vestra-
rum ab oculis meis | quiescite
agere peruerse | discite bene facere | hic
consulit eis veram ablucionem | et quid
homo ab eis debeat observari | subiungens
modum retribucionis | ubi sunt peccata | dicit glosa
lauamini sicut multi exaudiri | hic aptetur
maculis lacrimis et lotionibus | hoc est peni- 1
tendo | sicut dicitur psalmo lauabo per singulas
noctes | vel de passionum ardoribus: 2
apoc. qui lauit nos a peccatis in sanguine
suo i. in fide passionis | vel fidei sa- 3
cramento per baptismum suscipiendo | mundi
est [illegible] vel allegat melius | nisi que
renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto | et
vel ultimo | ite docete omnes gentes
baptizantes eos etc. | et mundi esto-
te i. munditiam tenete | hoc est lauan-
tes et mundi sunt | quia aterius [illegible]
continuit | et sermo pape in decretis
in glosa quod hec que supra dicta sunt
odiui | placet auctoritas ecclesie | laua-
mini sanguine christi | aqua baptismi | mundi
estote | peccata iterantes | [illegible]
cia inter | sed peccata aliorum locutionibus spe-
cificat dicens | auferte malum i. ma-
iorem causam mali | augustinus xvi de ciuitate
de conuiuio blasphemie etc. | non subdit
cogitacionum vestrarum | quia non sufficit
munda opera nostra | sunt in teriori | sua
cogitaciones plus separant a deo
supple | ab oculis meis | melius quod
abhominacio est michi | legitur enim ibi homo
non indicat | videt deus | primi regum xvi
xvi. homo videt ea que parent

deus autem intuetur cor | psalmus: deus scrutans
cogitationes hominum | vel quiescite qui
habet et partem cordis | quia de cordis
habundancia loquitur os | vel sic
dicat mihi | auferte i. a se cogitationes ne
perficiant | unde glossa: cor de peccatis
non sufficiat lavamini nisi adiungat ut
[illegible] ut per lavacrum aque cordis
habeant puritatem | ubi enim in deo cor-
dium aperit deum in debitis | scita autem cordis
puritate de cordibus suis debent
mala auferre | non solum coram conspectu
hominum sed etiam conspectu dei | quae in-
spicit cellare | ubi loquitur de ypocritis
de qua [illegible] docuit cavere dicens
[illegible] cavete a fermento phariseorum quod
est ypocrisis | quiescite agere perverse | glossa
vos baptizati et clamatis a malo
et dicat quiescite quia ut nunquam agere
[illegible] laboraverit [illegible] discite per
exercitationem bene facere i. in bonis vos
[illegible] et dicat bene non enim bona sicut
illi qui aliqua bona faciunt in statum
[illegible] et dicat facere [illegible] tamen loq-
bene | quia [illegible] et male [illegible]
aliud est quia si sola lingua damp-
nare | Capitulum [illegible] mala cavere | bo-
num enim habere pacem sequitur [illegible]
[illegible] enim sunt due partes iusticie
[illegible] psalmus: declina a malo et fac
bonum | inquire pacem et persequere
eam | unde glossa [illegible] quiescite
agere perverse | illud [illegible] fac
[illegible] amplius noli
peccare | dicitur autem a malo [illegible]
[illegible] dicat quiescite | sed ad bonum
[illegible] discite | quia [illegible] in malo
[illegible] [illegible] aut operari
non nisi doctrina et gratia possumus
querite iudicium | subvenite oppresso
| iudicate pupillo | defendite
viduam | et venite et arguite
me dicit dominus | hic ad legis [illegible]
[illegible] | specialiter [illegible] maiores
et in eis omnes | glossa [illegible]
[illegible] bonum | querat
iudicium | oppresso subveniat | pupillo

viduam quia defendat | et alia glossa dicit
in [illegible] succedunt [illegible]
data pupillis [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] liberis [illegible]
ad bella procedunt | dicat glossa: querite in-
dicium i. debitum execucionem iusticie
ut nulla [illegible] bona [illegible]
[illegible] in dicitur [illegible] in [illegible]
et [illegible] | vel sic querite in-
dicium i. iudicandi sciencia | [illegible]
[illegible] per cause diligentem in [illegible]
[illegible] per [illegible] | unde glossa: querite in-
dicium non [illegible] et [illegible]
[illegible] | unde [illegible] | [illegible]
[illegible] sapientiam | [illegible]
[illegible] tibi [illegible] | [illegible] omnis qui non
[illegible] iusticia super [illegible]
non faciet | [illegible] glossa: [illegible] iusticia | et
magistrorum [illegible]
[illegible] sapientibus quorum
est iudicare [illegible]
[illegible] | unde salomon [illegible] po-
stulavit [illegible] in ordine ad iudicandum
populum [illegible] regum | subvenite oppresso
[illegible] violenter i. iudicio subvenite | a per-
[illegible] per iusticiam liberando | [illegible]
[illegible] ad mortem | et hoc
[illegible] | si [illegible] bene [illegible]
quia [illegible] ne parcas pauperi in iudicio
iudicate pupillo i. pro pupillo in
iuste | per astucia vexato | defendite
a violencia viduam calumpniis et
[illegible] vexata | et [illegible] per [illegible]
[illegible] quia frequenter in iuste
[illegible] | eo quod non [illegible] se defendere
[illegible] indigent potentum iudicum
[illegible] | et [illegible] | ve-
nite et arguite me dicit dominus i. si a
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] glossa [illegible] [illegible]
[illegible] ingratum facere
[illegible] | [illegible] malachie [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] | si fuerint peccata vestra ut
coccinum | quasi nix dealbabuntur |

[illegible]

et si fuerint rubra ut vermiculus
velud lana alba erunt. Si vo-
lueritis et audieritis me bona
terre comedetis. quod si nolueri-
tis et me ad iracundiam pro-
vocaveritis gladius devora-
bit vos quia os domini locutum est.
Ubi ipse observanciam legum ponit
legem retribucionis et transgressionem
punicionis [illegible] hic tamen [illegible]
[illegible] et vermiculus coccinum idem est glo.
[illegible] caloris sanguinei [illegible]
[illegible] tinguntur sine color medius
inter rubeum et croceum [illegible]
[illegible] ubi gracia dicitur coccinum [illegible]
[illegible] rubeum seu [illegible]
idem enim est vermiculum et rubeum dicit
glo. si fuerint ea que supra dicta sunt tales
vos [illegible] si peccata vestra fuerint
ut coccinum id est magna manifesta et
abhominabilia et glo. ponit exemp-
lum ut homicidium et adulterium
" quasi nix dealbabuntur per graciam munda-
tem et purgantem in iudicia ad
pec. [illegible] ardorem [illegible]
[illegible] calentem [illegible] homine duo
sunt amor male [illegible] et timor
male [illegible] que gracia [illegible]
[illegible] que notatur in nive et lana [illegible] glo.
" dealbabuntur quasi nix quia frigida erunt
contra [illegible] et ut lana quia
[illegible] frigus [illegible] et si fuerint
rubra quasi vermiculus hoc dicit propter peccata
minora quia vermiculus minus [illegible]
et rubescit velud lana alba erunt
per graciam ad bonum [illegible] et lana
[illegible] glo. [illegible] hic et lana
significat purgacionem et albedinem per [illegible]
que vestis est innocencie restitute [illegible]
glo. allegat illud vestimenta eius
alba sicut nix [illegible] vestis [illegible] est [illegible] glo.
allegat apostolum [illegible] quicumque baptizati estis Christum
induistis et alibi [illegible] dominus [illegible]
[illegible] sicut vestimento [illegible] "
dicit hoc lyra [illegible] duo [illegible]

posita sunt valde [illegible] et lana [illegible]
[illegible] significatur quod peccata quantumcumque
gravia sint ex gracie [illegible] ex
conspectu divina a gracia purgabuntur
unde glo. [illegible] scelera [illegible] que prius
in [illegible] sanguinea fuerint
[illegible] et opera sanguinis [illegible]
[illegible] que de agni vellere facta
est que [illegible] quam [illegible]
candore agni. Et non solum sacra
[illegible] si volueritis assensu glo. per libe-
rum arbitrium quod [illegible] in voluntate [illegible] et dicit
glo. liberum [illegible] devino [illegible]
dei [illegible] ut [illegible]
[illegible] et audieritis effectu
id est obedieritis preceptis meis bona terre
comedetis terre [illegible] glo. [illegible]
[illegible] bona [illegible] glo. ad [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] non [illegible] solidatur
[illegible] Vel per bona terre id est
temporalibus bonis [illegible] dabit [illegible]
ut [illegible] obediant
[illegible] tamen secundum lyram alia bona [illegible] spiritualia
promissa sunt et principaliter intellecta quia
[illegible] bonum [illegible] quam
[illegible] temporalia aut [illegible] bona
sunt [illegible] quod si nolueritis
[illegible] facere [illegible] per [illegible]
provocaveritis id est ad [illegible] [illegible]
dic [illegible] gladius ad [illegible] adver-
sariorum vestrorum glo. babiloniorum vel ro-
manorum devorabit vos morte temporali
[illegible] Vel gladius id est pestilencia
mortalitas fames vel pena [illegible]
[illegible] affligit gladius [illegible] dicitur
devorabit vos id est ad modum devorantis
consumet et dicit lyra [illegible]
[illegible] quales erant in veteri testamento
non attendunt [illegible] ad bona
vel mala sensibilia [illegible] in divinis
promissionibus et comminacionibus bona et mala
[illegible] sub illis
intelligunt spiritualia et eterna quia
os domini id est filius vel [illegible]
[illegible] sapiens [illegible] quasi

[illegible] legatur est super [illegible]
xxiiij° [illegible] est [illegible] homicide [illegible]
ad Quomodo facta est meretrix civi-
tas fidelis / plena iudicii / iu-
stitia habitavit in ea / nunc autem
homicide / argentum tuum versum
est in scoriam / principes tui in-
fideles / socii furum / omnes dili-
gunt munera / sequuntur retribucio-
nes / pupillo non iudicant / et ca-
usa vidue non ingreditur ad eos
quia propheta supra predixit eos nolle
acquiescere / hic ostendit perversitatem
eorum quo ad deum et quo ad proximum /
et primo ea describit penam eorum ibi propter
hoc / ad dicit ad maledictionem secundum glo. quomodo
facta est meretrix i. plena meretricio
spiritualis adulterii / [illegible] eam
[illegible] in [illegible] et [illegible] facta
sit uniuscuiusque ad [illegible] sui [illegible]
[illegible] sui [illegible] / et in hoc
est gravius [illegible] quam [illegible] quia
in [illegible] sit sibi in re legitima [illegible]
tu [illegible] est [illegible] / [illegible] / et
[illegible] que substituitur / et in bonis que non
ad heredes [illegible] succedunt / et dicitur
meretrix non tantum corpore fornicando / quia
mente et opere / a deo vero suo sponso (per ydolatriam)
recedendo / hoc est enim spirituale adulte-
rium / vel meretrix dicitur quando carnales
ydola / vel lucro temporali non fructu
[illegible] querendo / civitas [illegible] ponitur [illegible]
[illegible] / fidelis i. prius obs-
ervans fidelitatem matrimonii / vel i. prius
sponsata deo in fide ezechiel [illegible]
[illegible] in [illegible] / et non solum fidelis quo
ad deum / sed etiam plena iudicii
glo. veritatis / quo ad proximum [illegible]
[illegible] iustitia habitavit in ea glo.
tamquam in domo sua / nunc autem homi-
cide / [illegible] fuit [illegible]
[illegible] / glo.
civitas fidelis / [illegible]
[illegible]

[illegible] in qua [illegible] est /
[illegible] david [illegible] david
civitas appellata est / in qua [illegible]
fuerunt / [illegible] i. tabernaculum et [illegible]
templum [illegible] / ut qui [illegible]
et alii prophetaverunt / et super [illegible]
[illegible] / [illegible] et filii [illegible]
constituti sunt / ut paulatim [illegible]
[illegible] / ad laudes dei [illegible]
[illegible] / hec [illegible] / quo [illegible]
[illegible] / et dicitur glo. [illegible]
ad [illegible] / sed [illegible] ad [illegible]
[illegible] referunt / [illegible]
[illegible] / barrabam eligendo
et filium dei [illegible] / in ad [illegible]
[illegible] quod scilicet aliis [illegible] iudicaverunt
[illegible] latronem preeligendo / filium dei
morti adiudicaverunt dicentes [illegible]
[illegible] est mortis / [illegible] iustitia ha-
bitavit in ea / in hebreo dicitur [illegible]
[illegible] ut intelligatur dominum
[illegible] in ea [illegible] autem
quod [illegible] / nunc autem homicide quia
quos ipse [illegible] / hos [illegible] mor-
tificare solebant / ut [illegible] de lazaro [illegible]
[illegible] / hos ipsi [illegible]
[illegible] / ut patet de magdalena et matheo
[illegible] secundum glo. [illegible] et plena iu-
dicii / [illegible] in [illegible]
[illegible] iustitia [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / qui sunt
homicide animarum / argentum tuum i.
eloquium divine scripture secundum glo. / versum
est in scoriam [illegible]
[illegible] et allegatur in glo. eloquia
domini eloquia casta / argentum igne
examinatum / vel sic argentum
tuum i. [illegible] / [illegible] vita
tua [illegible] est in scoriam [illegible]
[illegible] / [illegible] in [illegible]
[illegible] / glo. argentum i. [illegible]
[illegible] / ad [illegible] sit [illegible]
quod [illegible] est [illegible]
[illegible] / vinum tuum [illegible]
[illegible] / mixtum est aqua [illegible]
[illegible]
[illegible] quo [illegible] andierunt
[illegible] mixtum est aqua i. [illegible]
intelligentia [illegible] apud
[illegible] et [illegible]
intelligentie

ab utroque scilicet
veritate et iustitia

alia litera habet caupones tui miscent vinum
sicut aqua quia doctores pane doct-
rine miscebant errores. Vel sic scoria
argentum autem in scoriam tu declinat
claritate in falsitatem per falsam legis ex-
positionem per interpretationem. vinum mixtum
aqua quia correctio relaxat debita
rigore sicut cum doctores inducunt in cathedra
et enim non habet sicut corrigere peccato-
res. Unde glossa interlinearis super vinum dicit
quia austeritas legis ad mollitiem
phariseice tradicionis ut haberet pre-
sentes. Et ad utrumque pertinet specialiter
glossa. quo ad primum dicit quod precepta
sacre scripture quibus debet audientium
corda ad illorum voluntatem emollit
sensu suo ad mixtorum vinum corrupit
quod illud per abolitum libri [illegible] fama
retinuit velud [illegible]
dit quo ad secundum dicit alia glossa littera
ad clerum corrumpit. Hic caupones
pessimi de vino aquam faciunt. Cum
tamen deus aquam verterit in vinum
et quando dicit architriclinus et regi-
na saba in convivio salomonis
collaudans prudenciam et ministros
nimis ~~principes~~ Et in hiis [illegible] scripture
moralis convertit. Consequenter imp-
perat principibus gratia in deum et
proximum et in se ipsos. principes tui
scribe pharisei et seniores populi hic est
spirituales et seculares. infideles scilicet
dei per ydolatriam et veritatis scripture per
expositionem falsam et veritatis populi in
regimine. Unde glossa sacerdotes qui
debebant mediatores esse populi in christum
non credentes in christum non obedien-
tes. socii furum quo ad scribas et
phariseos. pharisei enim quod apostolo
[illegible] iuste [illegible] illis [illegible]
[illegible] socii quia [illegible]
furum eorum. Unde glossa socii accipi-
entes a scribis et phariseis munera
que pauperibus auferebant in
passione christi. infideles fuerunt
nolentes credere in christum et socii

furum scribarum et phariseorum qui
predicabant. Vel socii furum quo ad phari-
seos per avariciam aliorum predica-
torum enim quod alii predicabant sibi
ipsis attribuebant. [illegible] socii [illegible]
ad phariseos qui furantur verba mea
vel socii consensu favoris seu dissi-
mulacionis. Sequitur moralis glossa per
dicens non sic quoque debemus agere
ne ab illis accipiamus munera qui
de lacrimis pauperum congregant di-
vicias ne simus socii furum et ne
dicatur de nobis Si videbas furem cur-
rebas cum eo. Omnes diligunt munera
[illegible] munus [illegible] in scriptura munus
[illegible] vel favor que querunt appro-
bata. Nota non dicit accipiunt sed di-
ligunt peccatum enim est in voluntate
non in re. [illegible] aliquod [illegible]
[illegible] qua querunt [illegible]
cupidus. [illegible] avarus [illegible] querit
avarus. Beatus qui excutit
manus suas ab omni munere ysa.
xxxiii. Et dicit [illegible] diligunt in
affectu quia [illegible]
[illegible] omnes [illegible]
avaricie retribuciones [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] Et quidam
munera publice recipere non audent
et [illegible] omnes [illegible] ava-
[illegible] et impendunt obsequia
illis a quibus sperant remuneracionem
et illis nocent a quibus [illegible]
iniuriam [illegible]
dicitur luce [illegible] cum facis convivium noli
vocare amicos [illegible] ne sibi fi-
at retribucio et sic [illegible]
[illegible] Deut. xxxii mea est
ulcio et ego retribuam. Sed lyra ex- ipsi
ponit infideles in regimine socii + potestates eos eo qui [illegible] fecit [illegible]
furum in sustentacione. diligunt mu-
nera per avariciam sequuntur retribuciones
[illegible] iusticiam non sequuntur
pupillo a quo nichil sperant [illegible]
propter etatis defectum non iudicant in [illegible]
causa iusta [illegible]

sententia / causa pupilli et iusticia
vidue que est persona miserabilis /
quasi sponso in familiaritatem / et deprecationem
non ingreditur ad eos / glo. i. nec audire
voluit quia non videbat unde tempo-
rale lucrum consequi posset / Vel prime causa
vidue non iudicaverunt / interlineari glo. qui
amicos non putant nisi quando
nant / quorum manus ob precium munus
gratificant / alium illos quorum manus su-
bia conservavit / cui iudicant / et
donant a quibus sperant / illos sunt
illos pro tollunt et laudant / eam eorum
et pupillo premium retribuentes / glo. pos.
super moralem dicens simachus
dicit vastitudinem / et ulciones ne
ille quoque in culpa sit / quia mala
pro malo exigit / dentem pro dente / oculum
pro oculo / non audiet illud si reddere
tribuentibus in mala reddam
ut etc. ut c. ut percutienti se dabit
maxillam / et alia etc. cum dicit
qui te percusserit in una maxilla
prebe ei et alteram / Propter hoc ait dominus
deus exercituum / fortis israel / Heu
ego consolabor super hostibus
meis / et vindicabor de inimicis
meis / Ubi pena debita de se fit
persona continens / ne communicet de spi-
ritu / cum dicat apostolus hebr. quia pro monita
non convincit faciens eius voluntatem
domini et non faciens vapulabit plagis
multis / ait dominus deus qui potens et
verax et metuendus / exercituum cele-
stium et mundanorum / fortis israel ad puni-
endum malos de israel / i. forte fac-
tus israel glo. interlineari / ut vel potentibus
israel q. d. potentes patiuntur tormen-
ta potenter / cui plus datur plus
ab eo exigitur / quia etsi plures
esse dicit pessimos qui predignita-
tibus deservierunt / Suspicari enim in
dicium fiet in hiis qui presunt / glo.
Quia quod dominus / quod nullus potest
effugere quia deus nullus poterit latere
quia fortis nullus poterit resistere / id est
Heu notat affectum pietatis / erga eos
licet miseros quos plangit / sed
a peccatis quia puniri noluit / ergo Heu
super pro malo populi mei ego consola-
bor super hostibus meis glo. peccato-
ribus et phariseis quibus dicit ne vos
scribe et pharisei / alibi quia sua
regnum querit / Et dicat ut audias
quedam vita perurat / qui pro cassurus /
in voce plangentis prorumpit /
Et ne ipsi pro dampnatione sumat
audaciam delinquendi / ad eos ser-
monem dirigit consolabor glo. bene
consolatur super hostibus suis / dum que
adversitate tristicia cognoscit debitum
nature / supplicis et afflictionibus
contingunt / et vindicabor de inimicis
meis / Sed hec littera ista per tradita ponit
propositione procedunt / ita quod ibi
predicatur primo / et sic modo exponitur
et valet tantum sicut idest /
Et e sic audibile quod pius dicat conso-
labor / et post ea vindicabor / quia passi-
ones iracibilis tenuant in pa-
cientibus concupiscibilis / unde cum de-
lectatur aliquis vincit in iniuria sibi
illatam / quia sic ira tenuatur in delec-
tacione / Et convertam manum
meam ad te / et excoquam
ad purum scoriam tuam / et auffe-
ram omne stagnum tuum / et re-
stituam iudices tuos ut fu-
erunt prius / et consiliarios tuos
sicut antiquitus / post hec voca-
beris civitas iusti / urbs fi-
delis / Hec prophecia ponitur malorum con-
natione et obdurato / ponit ex
gravitate pene consolationem in ulte-
rius dicens / et convertam i. ad puni-
endum vel secunda manum meam ad te /
i. vindictam quia paciendus dum

quasi pluralitatem tenuitatis et excoquam
ad purum scoriam tuam i. peccatores in
terra ut in mundiciam / purgando
igne tribulationis Ezech. xxii. versa
est michi domus Israel in scoriam / unde glo. ex-
coquam peccatores civitatis purgando /
ut separata scoria purum remaneat
ut argentum / quod absque igne fieri non
potest / unde in Malachia dicitur: ipse quasi ignis
conflans et quasi herba fullonum / et ali-
bi frumentum congregabit in horrea /
paleas autem comburet igne inextin-
guibili / in quo fit eos tormenta pa-
ssuros / et auferam i. auferre fa-
ciam omne stagnum tuum i.
ypocrisim / ut doctrinam erroneam
veritate superficialiter palliatam / stagnum
enim quia similitudinem habet argenti / sic cul-
pam occultat in vita et in doctri-
na. glo. stagnum i. doctrina scribarum et
phariseorum falsam / que est similis veri-
sicut stagnum argento / et dabo pu-
ram respersionem doctrinam legis et
evangelii / loquitur hic scriptura de deo ad
modum aurifabri / qui puritate igne
consumit / quod quidem est in auro ut ar-
gento in puritatis / sic per ignem tribula-
tionis a deo inmisse iudeis per regem
Babiloniorum / ipsi erant purgati /
et post a captivitate babilonica reduc-
ti / non subditur. et restituam glo. more
boni medici prius secat et ulcera
blanditur ut cicatricem / ad alte-
rum / quia boni doctores medicina in
de parabit / iudices tuos ut prius
fuerunt qui fuerunt Moysen et Aaron / qui
fuerunt post captivitatem Babilonis / per quod
erant Esdras et Zorobabel Josedech
et Jesus filius eius et Machabei / et
consiliarios tuos qui consilia et secreta
dei aperiunt sicut antiquitus ut erant
prophete / post hec i. illis restitutis / supple tu
synagoga sancta civitas vocaberis civi-
tas dei que in evangelio dicitur non potest civitas
abscondi supra montem posita iusti

dei que dicitur iusta / antonomasice civitas
Christi / Jeremie xxxiii hec est nomen quod voca-
bunt eam dominus iustus noster / urbs fi-
delis credens in Christo secundum civitas
propter equitatem vero ... / est enim
civitas fidelium glo. congregatio bonorum
ad iusticiam ... / et fidelis quo ad
cultum divinum Zacharie viii voca-
bitur Ierusalem civitas veritatis et mons
domini / dum exercitum mons sanctificatus
et dicit glo. non solum ad captivitatem et
ad tempus ... fuerunt qui prophetave-
runt populo / sed ad adventum domini
apostolos et alios ecclesie doctores / Syon
in iudicio redimetur / et reducent
eam in iusticia / et conteret sce-
lestos et peccatores simul / et qui
dereliquerunt dominum consumentur
confundentur enim ab ydolis qui-
bus sacrificaverunt / et erubescetis
super ortis quos vos elegeratis
cum fueritis velud quercus deflu-
entibus folijs / et velud ortus
absque aqua / et erit fortitudo vestra
ut favilla stuppe / et opus vestrum
quasi scintilla / et succendetur utrum-
que simul / et non erit qui extin-
guat / hec applicata consumat utrumque ...
penam de peccatorum / et consolationem re-
ductionis dicens Syon i. synagoga
ut certa / supra prius Syon ubi erat templum
ad quod populus veniens tenebatur ter in
anno / intelligitur populus ille qui re-
demptus fuit de Babilone per viam
iusticie / in quantum per culpa susti-
nuit penam debitam / vel dicitur rede-
metur a captivitate ut afflictione
in iudicio hec est gravi / et ad iudi-
cata purgacione / vel per Syon hec
est populus ille secundum iudicium omnis redimetur
supple ab infidelitate iudicio discrecionis
et quo glo. dicit in iudicio i. in discrecione
credencium et non credencium quia

reliquie iste salue fient. Et alle
gatur autoritas de hoc passione qua
tamquam per iudicium acceptione gen-
tilitatis eo quod pena debiti pro ipsam
gentem gravius soluta est per Christum offe
ra. Et reducent eam scilicet iudeos pro se
liberam bone ei restituet. vel doctores
et prelati de babilonica captivitate vel
servitute dyaboli. in iusticia. glosa. ab in
fidelitate ad fidem. Vel in iusticia quia
quamvis deus sit misericors tamen iusta
iusticia non excludit. Et conterit sce-
leratos glosa. peremptorios vel dampnatos
Et dicet salvatores qui sunt patres maiores
captivos qui iudices. Et qui dereliquerunt dominum
quos ad omnes. Et glosa. dicit patres
qui ante Christi mortem expiraverunt et ac
de nolentes eis ... fuit. i. perfecte
etiam quod hic illi qui erant in peccatis
suis absque ... mortui sunt preterquam
in captione illorum preterquam in tantum tu
et preterquam in captivitate babilonica et ipsi
ad inferna descenderunt. Et glosa. dicit eo
fuerunt per hoc cum fuerint. Et sub
dit pertinens ad amorem. Confundi-
entur enim a cultoribus eorum qui est
de ab ydolis quibus sacrificaverunt
i. propter ydola que adoraverunt. Et glosa.
dicit lavacris salvatoris. quod ... est
in ... et iudicaverunt quod eos
deos a babilonijs salvari non potera-
tur. Et erubescetis. glosa. more prophetico
commutat personas. ad eos in modo
aut loquitur quasi ad tertiam personam
nunc loquitur quasi ad secundam. Et ma-
iorem cum timorem et erubescen-
ciam. plus enim homo erubescit
quando sermo dirigitur ad eum tamquam
ad presentem in secunda persona. quam
in tertia tamquam ad absentem. Super
ortis i. locis voluptuosis quos ele-
geratis vobis luxuriose et ad sacrifica-
dum ibi ydolis. Olim in veneratione
ydolorum luxuriam exercebant. Cum
fueritis velut quercus. sterilis

amissis fructibus vel quercus licet fructum
ferat non tamen ad homines pertinet. defflu-
entibus foliis. i. amissis omnibus
qualibus bonis. Vel i. morte spiritu-
ali pro cum arbor mortificatur
in opere tamen folia amittit. Tibi con-
venit eis in magna paupertate in qua
erubescentia ... et patres
perierunt et vere erunt pauperes quia
quasi que perdiderunt. Vestimentum arbor
scilicet herbis que crescunt morientur un-
guis. Et sicut ortus absque
aqua. glosa. i. qui debuistis esse ortus
conclusus fide et virtutibus et paradisus
irriguus. eritis absque aqua sine
qua omnia seminata et plantata
mortificantur. i. sine sapientia. Et glosa.
sicut quercus ariditate quassa
defluunt folia et sicut ortus non valet
proferre fructus sine irrigatione. ab aqua
ita vos si non habueritis folia verbo-
rum que non meruistis et aqua
spiritualis intelligencie non poteritis
bona operari. Ideo omnes labores
vestri ariditate deficient. Et erit
fortitudo vestra in qua confidebatis. seu
superbia in peccando vel captivitate
ut favilla stuppe. Simachus
dicit ut purgamentum. hoc dicit no
tando quod citissime consumitur. Et
opus vestrum glosa. fortitudo vestra ydolatre
et ipsum in qua ydoli fiunt vel
omnia molimina sicut scintilla
i. nullius momenti applicata po-
ne debet et succendet ab hostibus
vel adventu. Et utrumque i. fortitudo et opus
vel locus et ydolum. Una vobiscum
Et non est qui extinguat quia deus
non defendat. glosa. Hec omnia de quo
vos dogmatibus possunt accipi quia
augmentum ... sit ... Et opus
eorum alius ignis. Et hec est verbi
ri ad nabugodonosor qui incendit domum
domini domum david regis et domos
urbis per civitatem. Et ecclesia vero
non fuit extincta ab homine. Et eo
superium matrie dicit glosa. usque hodie
iudei legentes sepinum ...

tebimus sunt ut queretur / secundum Symmachum
ut scias scribere / in qua dominus pomum
quesivit et uvas invenit et uva labrusce
dampnavit / per quod ecclesia et pom-
pam verborum iam perdiderunt / virtutes
quoque virginitas sola est sponsa
qua quia caruit / non olea afferunt
que in finem maduerunt capitulum 2m

capitulum 2m Verbum quod vidit Ysaias
filius Amos super Iuda-
am et Ierusalem / descripta prima visione de
electione regni Iude in capitulo isto descri-
bit ipso 2o de electione confundatione
eius seu regni et glosa continuat dicens
in prima visione per comminationem prophe-
ta premittitur ibi restituit indicatur nos
ut supra / Et in ista pars prophetia iudicat
ad ipsa ibi erit dicator dominus auferet
a Ierusalem etc. / Et dividitur in duas partes
quia primo ponit titulum / in quo de-
scribit ipso / videlicet prophetia in ma-
visiones que super Iuda / 2o ponit tracta-
tum describens ea que vidit statim
ibi et erit / dicit glosa verbum / glosa verum
[illegible] in carne invisibile / Et vidit quod prophetia
ipso fuit de capite synagoge / qui erat
corporalibus oculis videndus / non nominis
titulo dicitur ipso / licet autem scilicet et verbo
in carnato oculis in videndo / verbum
autem et obiectum prius auditus non ista
nominat verbum id est rem verbo signi-
ficata expressione verum glosa dicit / Qualiter si
audiunt / verbum fuit vide lecta
cum verba audivimus non videmus / Dicit autem
deum est visibus verbis est credere hominibus
visione / Et vidit dicitur in titulo / visio-
nem scilicet / sed vidit id est spiritu intelle-
xit / propter quod verba est visionem / Ysaias
qui interpretatur salutare domini / quia in
quarto quievit / in salute sua sponsorum
quo nomine propheta probat dignitatem quia vi-
dit tam operat credo / Filius Amos
apponit ut supra / super Iudam et Ierusalem
id est circa scilicet cives / ponit / de Iuda autem
tribu propter [illegible] ponit
status dignis receptibilis / Ierusalem vero
ad digniorem partem auspitaris

set ad ubi incarnatorum / et stat pro Iuda
sed respiciendo ad comminationem / et
stat generaliter pro Iudam / Vos respiciendo
intelligat / set totam prophetiam et stat
de Iuda et secundum translationem Symmachi / in
glosa interlineari / et in illa etiam
ista non contra Iuda et Ierusalem in tele-
gendo est ut voluerit septuaginta
et Symmachum de Iuda et Ierusalem in qua
sunt loca templa continent / Et vidit
quod hic in spem vidit / sed hic verbum
quod erat in principio apud ut patet in
Et in illa omnibus diebus continens ad
generationem vel salute / Quia ista ascendit
salutem in capiens primo usque ad
utroque pariter ascendit in ea
congregat quod dicit in lira verbum
[illegible] notabile quod de materia
ironie maxime attendenda / Et
erit in novissimis diebus prepara-
tus mons domus domini in vertice
montium / et elevabitur super colles
et fluent ad eum omnes gentes /
et ibunt multi populi ad eum / et
dicent / venite ascendamus ad
montem domini / et ad domum dei
Iacob / et docebit nos vias suas
et ambulabimus in semitis
eius / quia de Syon exibit lex / et
verbum domini de Ierusalem / et iudicabit
gentes / et arguet populos mul-
tos / et conflabunt vomeres
suos in gladios suos in vo-
meres / et lanceas suas in
falces / non levabit gens contra
gentem gladium / nec exercebun-
tur ultra ad prelium / hic ponens
prophetiam / primo predicat
super Christum Christi fundationem / 2o sub-
iungit invitationem Iudeorum ad fidem
ibi domus Iacob / Et erit / quod propheta
sancte scripture dicit esse in adventu
Christi incarnationem / Apostolis
promissis implectam / Iudei autem

capitulum 2m prius Et erit ubi Et set ubi [illegible]

Sicut patet et secundum capitulo glossam in littera glossa

ihesum nazarenum negavit esse xpm
in lege promissum / et ita usque nunc
vanum tempus messie / quem expectant
eo implendum / et arguit ex littera
quia dicitur erit in novissimis diebus / tempora
autem nazareni non erant novis-
sima / quia post mortem eius fluxe-
runt multi anni / et mille quad-
ringenti [illegible] / Sed dicit lyra quod
hoc argumentum plures cogit ad ipsa
nos / tenendum quod dies novissimi
dicuntur simpliciter ipse dies novissi-
mus / id est tempus iudicii [illegible] / Aliquando
accipitur respective ad tempus adventus
xpi dicitur novissimum quia legi euangelice alia
non succedet / sic etiam ultima etas dicitur novis-
sima quia in ea omnis consummabitur figura
secundum apostolum nos sumus in quos fines
seculorum devenerunt / et etiam Gen. xlix dixit
congregamini filii iacob ut annunciem
vobis quid futurum sit in novissimis di-
ebus / et paulo post subdit non deficiet
vobis princeps de iuda donec venia-
t qui reponitur est / ubi glo. ex quo sceptrum
iuda est ablatum a iudeis /
sequitur quod adventus xpi fuit in preteritum /
et maxime tempore herodis alienigene /
quia illo tempore nullus alius apparuit /
qui ex operibus et doctrina posset dici
xpus / ideo glo. adducit dictum iohannis in
canonica novissima hora est / in
qua scilicet lapis abscisus est de monte
sine manibus / quia xpus de virgine natus
est sine humano semine / unde apostolus
ad galatas iiii et allegatur in hac glo. at ubi venit
plenitudo temporis misit deus filium
suum etc. / et dicit diebus non noctibus quia
ortu lucis gratie in fine ... habitantibus
in regione umbre mortis lux orta
est eis / et quia erit in novissimis di-
ebus preparatus mons glo. id est predesti-
natus a deo agnus occisus ab
origine mundi / et dicitur mons propter excellentiam
celsitudinem / sic per continuationem
et stabilitatem / et etiam quia omnis
illuminatio procedit per illuminatis
tu mirabiliter a montibus eternis
domus domini in quo et super quem
fundata est domus domini id est ecclesia corpus
eius fundamentum aliud nemo potest

ut dicit apostolus i ad cor. iii [illegible]

ponere / et ad ephesios ii superedificati
super fundamentum apostolorum et prophetarum
ipso summo angulari lapide xpo ihesu
in vertice montium / id est super omnes sanctos
et omnes angelos / et hoc potentia sa-
pientia et bonitate / ad hebreos i
tanto melior angelis effectus quan-
to differentius etc. / et elevabitur super
colles / super sanctos et angelos mino-
res / de plenitudine cuius omnes nos
omnes accepimus / ioh. i / secundum glo.
montes angeli patriarche prophete apostoli /
martires et alii qui in mundo rutilis
effulserunt / colles minores eminen-
tibus lumine accipientes / vel sicut
in montibus excelsis colles / et alibi
montes in circuitu eius / dicitur autem
quia fundata est stabilis / summo
[illegible] virtus sequentes / quia
in novissimis per te tunc et sacerdos
in eternum / Mt. ultimo ego vobiscum
sum usque ad consummationem seculi / Sequitur
ex ordinatione optimi artificis
quia preparatus vestrum quam predestinatus
est filius dei in virtute ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ / Ecce ex eminentia altitudinis
qua non est in vertice montium / ex hac
littera arguunt iudei quod adventus xpi / quia
adhuc mons syon non est elevatus
in altum / dicit litera aliquis doctor he-
breus quod in adventu xpi mons sy-
nai et mons thabor et carmeli
ad montem syon / divina virtute sunt
adunandi / et super illos mons syon
debet poni / ut impleatur quod dicitur hic
erit mons etc. / Sed non est credenda
talis elevatio per loci mutationem
sed per quorundam operationem / quia non futurum
est sed iam factum / unde vetus homo
et deus dicitur in templo multos docuis-
se / multos curasse / quod templum
erat in monte syon / ubique ad disci-
pulos ianuis clausis intravit / spiri-
tum eis misit / quod in primis signum
fuit / scilicet quod homines illiterati et
simplices / omnes scripturas intel-
lexerunt et linguis omnium loquebantur /
et hoc est miraculis [illegible] non fuit in aliis

illorum mirandum facta. Item non concludit
Et venient quod certum est. Domum Dei nominat
Ecclesiam quia fundata est per predi
cationem Christi et eius miraculis, nominat
Syon ubi erat templum, vel quia
excellit omnem aliam congregatio
nem. Quia mundi ad Dei cultum ordi
natam et fluent ad eum incar
natum, vel erat de preteritis fidei cito
habende omnes gentes, i. aliqui
de omnibus gentibus, regula dicit i. plures
vel secundum literam est vilocucio in
bolica ad designandum multitudinem gentium
que fidem Christi susceperunt in diebus primitive
ecclesie in fidelitate constanti. Et ibunt
populi multi, tempore completo in isto
venit plenitudo gentium in Israel.
Sicut dicitur omnes declinaverunt. Erit ad
spiritualem literam plures renovantur
ad designandum multitudinem. Circuivit et
Similiter alio sermone, in fluxu notat
impetum sermonis in penitentibus.
Ezechiel primo ubi erat spiritus impetus,
illuc gradiebantur. Sicut Lucas 3.
Perfectum virtutis, status tunicarum de
per vim bone operationis vel languor,
et deficiens habundanti qualitate.
Et ibunt populi multi. Glossa non omnes, est
de iudeis pro maioribus et dicent. Ubi
ponitur modus fundationis ecclesie, quia
per mutua exhortatione et apostolorum pre
dicatione. Et dicent scilicet ad invicem
exhortando. Glossa non contenti sua
salute venite ab infidelitate et er
roribus ascendamus in bono profectu
ad montem Domini i. ad Christum Deum
et ad domum Dei Jacob i. in unitatem ecclesie
a parte primo Jacob. Hec est ad certam
et dicitur Jacob quia Jacob specialiter prefigura
vit fundationem, erectionem et dedica
tionem facta cum lapide erexit et unxit
dixit et ubi cum Deus non est hic aliud
nisi domus Dei. Genesis 28. Vel dicitur
ascendamus hec quia adulti ve
nientes ad fidem antiquam bapti
zabantur, cathezabantur et fine
exhortationibus mutue ponit duplicem
rationem, ut instruerentur in operatione
de mandatorum et consiliorum. Et dicit
et docebit nos vias suas. Glossa.

facilliora mandata quibus gradiamur
ad eum. Matt. xix. Si vis ad vitam ingredi
serva mandata et ambulabimus in
semitis eius. Glossa per ea in arctioribus
i. in consiliis quibus licet arcius
arcium recta incedimus per consilium
glossa. Dominus est ascendens in monte
docebat discipulos suos, Hinc
glossa discurrendo in viis per ea mandata
Domini in semitis per ea post de pre
dicatione et apostolis, vel idem apertu
rum temporis ad predicandum et ad pre
dicationem suscipiendum, vel pacem magis
mansuetudinem. Ibi et constabulur quasi
docebit nos quia de Syon i. de templo
sita in monte. Glossa ad de semper de
Syon monte in quo templum in qua
templum et religio Dei. Unde quo est
in templo docuit. Quod spiritum per preta
mon sorti verbum exibit lex spiritualiter
intellecta vel spiritualis cuius intelligen
tia zelum Domini de Jerusalem i. ecclesia.
Hic primo ad literam. Quia de Ierusalem
et de Iudea exiverunt aliqui apostoli
ad predicandum gentibus fidem Christi per quod dicitur
Actuum xiii. Vobis oportebat primum
loqui verbum Dei, sed quia repulistis
illud et indignos vos iudicastis
ecce convertimur ad gentes. Et dicit
hic glossa verbum allegoricum sic posuit
ut principes audirent verbum, populi
legem perciperet autem qui eius secuti
legem pervenerunt ad verbum Dei. Vel
de Syon exibit lex i. de primitiva ecclesia
que in speculatione et spiritualis visione fuit
per contemplationem. Et nota hic ordo
predicatorum primo omnes debent ad isto
quod docebit vos et vos in vita bona
perfecte quod ambulabimus. Tercio predi
care quod exibit lex confitendo. Quod iudi
cabit gentes in dictis Deus sacerdotibus et
dicit glossa super pertinens quorum disputatio
variorum erit disputatio penarum. Vel pre
dicabit quia aliquas de gentibus
ad fidem vocavit per apostolos alios dimisit
per quod iudicavit iustum est, liquet nobis
occultum et arguet populos multos, scilicet
eos vna lege constrictos populus enim
multitudo hominum est sub vna lege vivencium
Aliter quia falsum deum non credebant et ceteri

aptitudo per tempus ad predicandum Christi pacis
fecunditas accepta. Et sequitur. Et conflabunt
gladios suos in vomeres, tam iudei
quam gentiles, ad arandum terram. Et conflabunt
lanceas in falces ad metendum segetes
quia tanta erit pax quod non indigent
bellicis instrumentis. Et sequitur non levabit
gens contra gentem sed sicut prius et tamen quod
ut dicit glossa omne studium bella in di-
vertetur in pacem. Tota cum discordia
in orbe fuit usque ad xlii annum
annum Octaviani cesaris sub quo
natus est dominus, ut non esset turbatio de pre-
dicacione pronunciata. Ipse enim natus
qui est pax nostra, qui fecit utraque
unum, in cuius nativitate angeli can-
taverunt et in terra pax hominibus. Omnia
bella cessaverunt ita ut descriptione universus
suo orbis [illegible] et mundus equal-
itatis cultus est. Moraliter autem gen-
tium gladius in vomerem convertitur quando
lingua apta vulneravit per detrac-
tionem, producit partem suam in confessione.
Vomer enim vertit terram et aperit quod prius
latebat in ea. Et lancea in falcem
quando lingua que alios detractione
pungebat se in confessione acuit;
quia enim falce metit que se aciem
tenet. Quando lingua in absentia
detractionis gladius cum sermonibus edi-
ficationis instrumentum. Unde glossa
dicit pluraliter: gladii unitatem in vome-
res, et lancee in falces cum sedicionis
discordiaque tempore pelluntur et ductu
cordis acumine, id est verbo dei, frangitur et
compunctione vicior(um) eradicat, ut semine
sermonis crescat, et tamen labores
humanum [illegible] ducentium tempore
messionis a morte. Domus
Iacob venite et ambulemus
in lumine domini. Proiecisti enim
populum tuum domum Iacob quia
repleti sunt ut olim et augu-
res habuerunt ut Philistiim
et pueris alienis adheserunt.
Hic aut de ...
paucus corpore in obedientia et mobe-
dienciarum nec fit. Primo quod ...

sic futura et fidelitatis fama et gentilitas
conuersa. Quod et domus Iacob, id est iudei
qui estis de domo Iacob, venite scilicet meritum
ab infidelitate et malo et ambulemus
de virtute in virtutem proficiendo in lu-
mine dei, id est in fide et doctrina Christi
quod super dominum lucet gentes credentes in lu-
cem, et alleluia in glossa, et alibi accedite
ad eum et illuminamini. Vel quia male
agit odit lucem. Vel venite mecum am-
bulemus in lumine dei qui dicit ego
sum lux mundi. Dicit glossa postquam docto-
ratus est videt in opere dulcia cordis
eorum, subito conversus ad dominum gu-
tens, ait: proiecisti scilicet tu domine populum
tuum, id est proiectum ostendisti, vel prius fecisti
scilicet puniendo eos quia tradideras
scilicet Romanis, argumentum reproban(?) vocatio-
nis, quod dicit precatur illos. Et subditur
... quia repleti sunt scilicet iniquitate ut
olim glossa scilicet in Egypto et terra promis-
sionis temporibus iudicum et in transmi-
gracionis quando adoraverunt vitulos. Cum
valet domus Iacob, ita est quod prius
luctabatur, sed adeo peccato super primus
repleti et augures, id est divinos, qui
futura predicare presumebat contra gratiam fu-
turam, quod exigeret in quo Christus dominus sac-
erdotium usurpavit. Habuerunt hic quare ad
prophetas potentie vivat, ut illud
Levitici xix: non augurabimini ut Phi-
listiim ut Palestini qui huic super sa-
crum maxime defuerunt. Et pueris
alienis scilicet a cultu dei, ut gentilibus
adheserunt glossa quos emebat ad
abutendum in libidine. Alia glossa: pue-
ros ut satellites de more habebant
cum pueris sicut Christus qui dicit pueri
mei quos dedit michi deus. Et
quare alienis dicit, quia tali modo
magis erant affecti et non filialius
sustinebant, vel forte quia fuerat
eorum captivum. Vel captivi de vicinis
qui de iudeis victoria habuit, sibi
dicit socebat cum corpore pueris. Vel
glossa victoris scilicet libidine, in modo
gentium, greci enim et latini hoc modo
diu laboraverunt, sed sub constantino
imperatore, ut constat, deleta

et civitatis ista tempore iudeis / repleta est terra argento et auro / et non est finis thezaurorum eius / et repleta est terra eius equis / et innumerabiles quadrige eius / et repleta est terra eius ydolis / opus manuum suarum adoraverunt quod fecerunt digiti eorum / Et incurvavit se homo et humiliatus est vir / Ubi describitur corruptio seu perversitas concupiscentie / quantum ad avariciam et quantum ad humanam gloriam / dicit littera aliqui doctores ab illa littera processit usque ad sextum capitulum exponunt hanc referendo ad prophetiam / i. ad tempus [illegible] / dicentes quod in isto capitulo describitur pena iudeorum post mortem Christi / Sed non videtur michi quia hic dicitur repleta est terra ydolatria aut [illegible] plurimo tempore [illegible] ad destructionem civitatis Iherusalem per romanos post mortem Christi / non fuit ydolatria apud iudeos / et nimio tamen [illegible] invenitur / Cum tiberius sub quo fuit [illegible] posuisset aquilam auream super portam templi / non ad hoc ut adoraretur / sed ad porte decorem et imperatoris honorem / quia erat signum romani dominii / Iudei zelo legis acceptam illam ad terram deiecerunt / dicentes non esse licitum ymaginem quamcumque ex causa [illegible] templum / quamvis eis ex hoc mortis imminebat periculum / et plures [illegible] fuit occisus / Et tempore tyberii sub quo passus est dominus / cum pylatus cesaris ymaginem deportari [illegible] / iudei multitudine ad omnem [illegible] rogantes / ut illa aufferet / asserentes licitum non esse aliquam ymaginem in civitate esse / qui videns multos esse paratos magis mori quam ymaginem ad civitatem deferri / ad [illegible] dissensionem populi misit eam in cesaream deportari / sicut legitur tempore gaij qui successit tyberio sicut narrat Josephus de iudaico bello / ad salutandum [illegible] hec littera usque ad septimum capitulum referenda est ad tempus

precedens captivitatem babilonicam que super veniebat iudeis / propter ydolatriam tunc in eis maxime vigentem / ut patet ex regum [illegible] et paralipomenon / primo quia [illegible] ipsa [illegible] cabi / non quia [illegible] ubi diminuta est terra / sub dicit de corporibus pena capitulo [illegible] exponunt hec littera de precedenti prophecia [illegible] / loquitur enim de futuro per modum preteriti propter certitudinem prophetie / que impleta est quando nabuchodonosor iudeos de iherusalem deduxit / et captivos in babiloniam duxit / et tamen dicit quod repleti sunt / in hebreo habetur magica arte que reperta fuit in parte orientali unde numeri xxiiij° dicitur balaam ariolus et magus habitabat in partibus orientis / Et ideo quia dicit et augures quod aliqui divinabant per garritum avium et motum et [illegible] / [illegible] ex contactu per augurio [illegible] / aves enim [illegible] / [illegible] presentiam [illegible] aeris / eo quod non habent intellectum [illegible] anima [illegible] / et [illegible] talem [illegible] in capite garriunt et movent [illegible] de loco ad locum / aliter quam autem ad [illegible] pluvia / venti / serenitas [illegible] / et ex tali experientia cognoscunt homines / quod tales garritus avium seu volatus est signum effectus naturalis sequentis / et hec [illegible] tempestate [illegible] ex motu [illegible] superiorum [illegible] / [illegible] pro divinando talia extendunt ad actus humanos / qui dependent ex libero arbitrio / superstitiosa [illegible] / qua iudei utebantur et philisteorum / et pueris alienis adheserunt [illegible] in eis [illegible] / [illegible] quia capiebant uxores alienigenas [illegible] / ut dicitur de salomone iij regum xj° et filij quam [illegible] ydolatriam matrum sequebantur / et ipsi faciebant alienos filios cultu dei / unde dicitur in psalmo / [illegible] filios suos et filias suas demoniis / Et repleta est terra non est eorum quia avarus non implebitur pecunia / Et dicitur glossa / i. habundabunt divicijs cupidi id est ... avaricia / Ubi [illegible]

[illegible]

glo. romanorum a iudeorum avaritiam [illegible]
[illegible] Et non est finis thesaurorum eius
i. cupiditatis acquirendi et multiplicandi
thesauros, et dicit glo. [illegible]
semper avarus eget. Et repleta est
terra eius i. iudea equis [illegible] glo.
[illegible] innumerabiles quadrige
[illegible] i. multe [illegible] innumerabiles [illegible]
[illegible]
[illegible] Et repleta est terra [illegible]
[illegible] glo. [illegible]
[illegible]

Consuetudo alie gentis ponitur glo. [illegible]
[illegible] Et repleta est terra idolis
[illegible]
non ergo dimittas eis. Ingre-
dere in petram et abscondere in
fossa humo a facie timoris
domini et a gloria maiestatis eius.
Oculi sublimes hominis humi-
liati sunt et incurvabitur altitudo
virorum exaltabitur autem dominus solus
in die illa. [illegible]
[illegible] multiplicatio [illegible]
[illegible] non ergo dimittas eis [illegible]
[illegible] glo. [illegible]
[illegible] non dimittas eis [illegible]
[illegible]

[illegible]

et a facie timoris Domini fossa humo abscondimur per iniquas cogitationes ... [illegible]
in humilitate ... [illegible]

cis demonstrat dicens. Ingredere in
petram, i. in speluncas cavernarum. Abscondere
scilicet tu qui prius incredulus eras. Et abscondere
i. absconde te in fossa humo i. in ca-
vitate terre sicut ad in Genesis scribitur de cavernis
petre. Glo. quod tempore Ezechie sicut Assyrii inva-
serunt Babylonios et Iudeos per quos
Deus probavit se timendum et gloriosum.
Multi enim de populo timore regis Nabu-
chodonosor et Chaldeorum absconderunt se in ca-
vernis petre et fossis terre. Et a facie
a facie timoris Domini i. a facie Baby-
loniorum et Assyriorum per quos se Deus
timendum ostendit. Item Nabuchodonosor et ex-
ercitum eius quando ad puniendum pec-
cata fuit missus. Unde flagella Domini.
Et a gloria maiestatis eius i. a principibus
eius per quos Deus se metuendum ostendit.
Quia ad tantam miseriam devenerunt quod nul-
lus eorum de regno Iuda potuit resi-
stere. Secundum doctores [illegible] Glo. tunc
Hebrei exponunt per doctrinam sic. Ingre-
dere a [illegible] et abscondere [illegible]
sicut Hebrei de Moab [illegible] vel [illegible]
tate in petra habitatores [illegible] et
estote quasi columba nidificans in
summo ore foraminis. Petra autem Christus. Glo.
in petram ingredere i. confugere ad
Christum de quo Paulus: Petra autem erat Christus. Item
Christus est [illegible] ad Hebreos [illegible]
confugimus ad tenendam propositam spem. Et
abscondere per pingue meditationem in fo-
ramine [illegible] Glo. exponit i. in passi-
one cavernis eius posse in [illegible]
patibulo. Unde foderunt manus me-
as et pedes meos. Et hoc [illegible] imitatur
Cant. ii. Veni columba mea in foramini-
bus petre. Item a facie timoris Domini
Glo. i. ab ira iudicis. Et a gloria maie-
statis eius qua veniet cum potestate
magna et maiestate que valde ti-
menda est. Consequenter ostendit quibus
sit hec pena in singulari dicens.
Oculi sublimes hominis
i. potentis. Unde dicit i. [illegible]
regis qui elevatus in superbia [illegible]
[illegible] Chaldeis. Humiliati sunt i. humi-
liabuntur per captivitatem [illegible] humiliatus

ut hec in regno superius. Et quia humiliabun-
tur per devastationem Babyloniorum vel
Assyriorum. Et incurvabitur altitudo
virorum i. nobilitas gentis quia viri
bellatores fuerunt occisi et captivati
duci. Et per hoc Exaltabitur solus Dominus in
die illa i. potentia eius in punitione
de peccatoribus apparebit quia nemo po-
terit effugere iram eius. Unde dicit
Glo. nec nobilitas gentis nec divi-
tie nec potentia que quasi sal-
vabit omnibus supervenient vincula cap-
tivitatis. Possunt et de die iudicii
hec accipi ut omnis creatura pec-
cati Deum humiliabit i. humilem se o-
stendet. Et super illo abscondere dicit Glo.
clavis serpentis [illegible] in
[illegible]
Vel in fossa humo abscondere dicit quia in-
tra profunditatem cordis mala occultat
que cogitat [illegible]
actu. Quia dies Domini super omnem
superbum et super omnem arroga-
tem et humiliabitur et super omnes
cedros Libani sublimes et erec-
tas. Et super omnes quercus
Basan. Et super omnes montes
excelsos. Et super omnes colles
elevatos. Et super omnem turrim
excelsam. Et super omnem murum
munitum. Et super omnes naves
Tharsis. Et super omne quod visu
pulchrum est. In hac parte ostendit
quod ex deiectione aliorum Deus ex-
altabitur tangens primo culpam. Secundo
eorum penam. [illegible] quod pu-
nientur quia dies Domini i. tempus pu-
nitionis [illegible] angelorum [illegible]
superveniet. Glo. [illegible]
[illegible] victoria Domini [illegible]
[illegible] ne dubite-
mus de eius victoria cum est
tanta potentia. Super omnem superbum

[illegible] reliquarum [illegible]

Expositio

Expositio et [illegible]

[illegible] cedros Libani [illegible] et erect [illegible]

Super omnes montes [illegible]

Et quercus Basan [illegible] per potentia [illegible]
[illegible] grandes et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] agentes [illegible]
[illegible] naves Tharsis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

terre/ excelsa .i. [illegible]
arrogantium .i. superbe contra deum loquentium/ et humiliabit quia superbis deus
resistit humilibus autem dat gratiam/ omnis
enim qui se exaltat humiliabitur/ et glo(ssa)
intelligit hanc litteram de personis [illegible] de
sacerdotibus et principibus/ ut dicit [illegible]
super dyalogum [illegible] cuius qui se ex
altat [illegible] cum [illegible] in [illegible]
[illegible] laus perficitur/ ut in [illegible]
[illegible] et inde [illegible] corpus superbia
in capite/ dicens/ et super omnes cedros
libani excelsas et elevatas/ et super omnes quercus
Basan .i. machinatores contra talibus reg
nis/ qui portabant eos desiderantes/ et super
omnes montes excelsos .i. [illegible]
in rupibus [illegible] in accessibi
libus/ de [illegible] babilonis
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] de turribus civium/ unde glo(ssa) ad
literam ad [illegible] et civitas
[illegible] dissipata [illegible]/ et super na
ves tharsis .i. eos in [illegible] navibus
[illegible] et dicit glo(ssa) naves
tharsis .i. [illegible] quia hebrei
[illegible] tharsis appellant
Sicut narrat Josephus qui in por
tibus [illegible] ad [illegible]
[illegible] naves eorum [illegible]
et super omne pulcrum quia caldei
[illegible] de regno [illegible]
[illegible] et thesaurum [illegible]
[illegible] templi [illegible]
[illegible] superbie [illegible]
et super cedros libani .i. superbientes
de nobilitate [illegible] gloria cor
poris/ sublimes [illegible] sua [illegible]
[illegible] super alios/ et
super quercus .i. [illegible] volup
tatum [illegible] superbientes/ et
glo(ssa) [illegible] .i. luxuriosos qui [illegible]
.i. [illegible] fructificant/ [illegible]
qui de fructu quercus [illegible]
[illegible] eos/ [illegible] glo(ssa) libanus mons
[illegible] cedros [illegible]
[illegible] super omnes arbores/ [illegible]
[illegible] regio arabie/ cui rex Og [illegible]

imperavit que quercus [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] Cedros
[illegible] libani [illegible] superbie
libanus [illegible] est/ [illegible]
glo(ssa) alia allegat [illegible] vox domini
confringentis cedros [illegible]
super exaltatio [illegible] cedri libani
[illegible] Sunt [illegible]
cedri boni odoris/ qui [illegible] apostolo
[illegible] odor [illegible]
cedri libani quas plantavit [illegible]
[illegible] cedri [illegible]
[illegible] ad basan que [illegible]
[illegible] lilia [illegible]
[illegible] acta [illegible]
[illegible]
et super montes .i. de [illegible] superbi
entes [illegible] superbientes [illegible] potentia
[illegible] dignitatis [illegible]
et super colles elevatos .i. superbien
tes de potentia dignitatis [illegible]
[illegible] omnis mons
et collis humiliabitur/ [illegible] glo(ssa) [illegible]
[illegible]
[illegible] et coll
[illegible]
[illegible] in [illegible]
super [illegible] gladium/ et super omnem [illegible]
[illegible] turrim .i. superbia [illegible]
[illegible] in glo(ssa)
[illegible] Unde glo(ssa) [illegible]
[illegible] ad [illegible] urbis [illegible] ad
[illegible] sumptibus
omnes [illegible] edificare/ sed [illegible] super
[illegible] super eum [illegible] edifica
[illegible]/ sicut illa in Syloa que [illegible]
[illegible] hominibus [illegible]/ et super omnem
murum munitum .i. superbientes de
munitione [illegible]/ et
dicit glo(ssa) allegorice [illegible]
sapientes [illegible]/ [illegible]
[illegible] dogmata [illegible]
[illegible] glo(ssa) [illegible] super [illegible]
[illegible]

et super naves tharsis .i. superbientes
de multitudine divitiarum que multiplicabantur
pluribus a navigio navis. Unde dicitur thar-
sis propter portus mercatorum utilitatis illius
portus. Unde glossa: habuit Iosaphat na-
ves quas mittebat in tharsis pro
auro et fuit in Asiongaber. Habuit
et Salomon naves que ibant in
tharsis et veniebant cum argento
auro et ebore et simiis. Vel aliter quia
ubique penetravit captus voluptate
gentilium feminarum. Talibus regibus fa-
miliare [illegible] et ubique ad ethnicos
referre [illegible] in quibus fulgor
eloquentie et sensus dyalectice artis
[illegible]. Et simie mortuus qui fuit
in ebore et plura quare vel ideo quia
venerantur in simiis. Vel in specie
feminis [illegible] naves tharsis. Habuit
naves bone de quibus dicitur qui descen-
dunt mare in navibus. Et super omne
quod pulcrum est .i. superbientes de pul-
critudine quia omnes erunt [illegible]
dei. Et incurvabitur omnis
sublimitas hominum et humilia-
bitur altitudo virorum et elevabitur
dominus solus in die illa. Et
introibunt in speluncas petra-
rum et voragines terre a facie formi-
dinis domini et a gloria maiesta-
tis eius cum surrexerit percute-
re terram. [illegible] multiplex
superbie [illegible] dedita pena
et [illegible] dicitur in curvabitur [illegible]
corpore omnis sublimitas [illegible] hominum
.i. omnes sublimes [illegible] per dictionem
[illegible] et altitudo virorum .i. pote-
stas elati [illegible] spoliabitur quia
alii occidentur alii occisi [illegible]
[illegible] sed aliter corpore
[illegible] Allegorice secundum glossam [illegible]
[illegible] mirabilis [illegible] non fuit
sapientie [illegible] Vita
[illegible] quem populus [illegible]
[illegible] falsitas
que ydola [illegible] ab eo quod [illegible]

erunt [illegible] et illis sic deiectis
elevabitur dominus .i. altius apparebit
solus quia non ydola sicut prius. Et
sequitur et ydola penitus conterentur. Unde
glossa: hoc in captivitate caldeorum factum
est que iudeorum ydola comminuta sunt
et in babilonem asportata. Vincta
illa [illegible] cum captivitate non
legitur iudei ydola coluisse. Et in-
telligatur hic glossa quia non coluerunt tempore
machabeorum quia fuit omnis cultus
eis destructa. Sed per reditum de cap-
tivitate babilonica ea coluerunt
et quod hic dicitur penitus non est intelligen-
dum quod omnia fuissent contrita sed pro
maiori parte quia ydola salomonis
sydoniorum et astaroth tempore [illegible]
erat destructum. Super quo glossa beda
dicit: ubi in [illegible] a palatio
dicit quod salomon numquam fuit peni-
tuit quia ydola que [illegible] non
deleuit. Et introibunt in speluncas
petrarum scilicet cum ydolis suis et in voragi-
nes terre que invenire potuerint
et a facie formidinis domini .i. a timore eius
[illegible] cum surrexerit dominus percutere
terram [illegible] in libro regum
quod [illegible] a caldeis fugit
[illegible] In die illa pro-
iciet homo ydola argenti sui et
simulacra auri sui que fecerat
sibi ut adoraret talpas et vesper-
tiliones. Et ingredietur scissuras
petrarum et in cavernas saxorum
a facie formidinis domini et a gloria
maiestatis eius cum surrexerit
percutere terram. [illegible] pena [illegible]
[illegible] et timore [illegible]
et ydolorum. Dicens in illa die scilicet tempore
captivitatis proiciet homo ydola sua
quia plures de templo fugientes
portabant talia sed quia propter pondus in
[illegible] abiecta et [illegible]
[illegible] a caldeis sicut

[illegible marginal notes] quippe

sermonibus et artificio humano

peruenit, in terris in mari uel hominis
subiugeat. Que fecerat ut adora-
ret talpas, i. ydola, id est, uidentia.
Sicut talpe que oculos habent sub pel-
le. Et vespertiliones, i. ydola que
non possunt uidere sed tenebras que-
runt. Et non carentes que ad lumen
adorarent, similitudines predictorum
animalium. Sed quia in talibus ymagi-
nibus partem magnam fuisse
demones aliquid habere respondere
liquid ex parte, ut sunt, cum in reple-
tatio eius sententie ad maiorem
errorem, interim uel Ponat glossa. Et
super illo ut adorarent uel in verbis
sicut talpe simulacra gentium oculos
habent et non uident. Et sicut vespertiliones
que lucem fugiunt, ceca sunt. Prava
dogmata contra ueritatem, quibus que-
runt in que diuinitus qui quererent
in passionibus petrarum et cauernas
saxorum. Ubi nec in publico nec lu-
ce in fissura ueritatis habent, non benenant
sibi demones dentibus diuisa prauitatis
quibus uel ad [illegible] peruenerunt. Et si-
mile in die illa allegorie glossa. Lo-
quitur dicens argentum eloquentia,
aurum sapientia que adeo dant homi-
nibus ut deum sentiant et loquantur.
Illi uero abutuntur in ydolorum
fabricatione et in opere
[illegible] eius argentum et aurum [illegible]
[illegible] Baal [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ab [illegible] uel audiens
[illegible] male [illegible]
[illegible]
peciat. Quiescite ergo ab homine
cuius spiritus in naribus eius
est, et excelsus reputatus est
ipse. [illegible]
[illegible]
[illegible]
homine [illegible]
[illegible]
[illegible]

ueniat eum quod homo. Quasi uiri
magnanimi et hominibus. Uerbi gratia
Dominus qui [illegible] pugnator. Ita et
hic [illegible] hominis [illegible] Et potest
ad iudicium. Uerbi gratia sub dicit cuius spiritus
i. anhelitus in naribus eius. Et
[illegible] anhelitu [illegible]
[illegible] eius [illegible] quia ex-
celsus reputatus est ipse. Ab angelis
[illegible] qui eum [illegible]
[illegible] timeri ab homi-
nibus. Vel exponitur de Christo ab homine
in illius [illegible]
eius spiritus [illegible] qui [illegible]
sicut [illegible] glossa. Uel
[illegible]
Uerbi gratia super illud [illegible] glossa
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] eius [illegible]
[illegible]
uel [illegible] spiritualium [illegible]
[illegible] et
excelsus reputatus est [illegible]
[illegible] quo ad
[illegible] capitulum tertium

Ecce enim dominator dominus
exercituum auferet a Jerusalem et a Juda va-
lidum et fortem, et omne robur
panis, et omne robur aque,
et fortem, et uirum bellatorem,
et iudicem, et prophetam, et ari-
olum, et senem, principem super
quinquaginta, et honorabi-
lem uultu, et consiliarium, et sa-
pientem de architectis, et pruden-
tem eloquii mistici. [illegible]
capituli [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ex glo. extimat. Hec ursus dispersacio
e de iudicio ex sequenti de captivitate
tenentium. Quia alii ad babilonem
alii ad romanos accesserunt. sed ne
lius et cuncta referri ad passionem
christi. post quam omnes donationes
gratie iudeis ablate sunt. dicit glossa.
Centum i. deo innocentes glo. quia nolu
erunt accipere a tali homine. sed fu
derunt sanguinem suum. Centum dicitur
secundum actu et tempore quantum ad gubernatione
eorum deus quantum ad potestate.
Septem i. angelorum qui sunt exe
cutores voluntatis divine. Vel per
duatos ex tempore deus ab eis
aliquid actu quia semel non [illegible] sed
aptitudine aufert ~~[illegible]~~ secundum per
talibus in hoc sibi ministros ancillam
i. a sacerdotibus in [illegible] ancillam
et ancilla i. a principibus. Et bus et
inde meruerunt regnum. Quia per
transierunt mare rubrum. Vel per hec
intelliguntur ex eis et per iudicium
dunc. Vel per hec fortes homines pru
dentes fortes unde validum ad agendum.
Vel quantum ad agilitatem in corpore
et forte quantum ad paciendum. Vel quantum
ad robur. Vel fortem mente validum
corpore glo. omnia languida et in
firma sunt eis qui christum occiderunt. in
quo solo est fortitudo. Omne robur pa
nis et aque i. omnem cibum et potum
ex quibus solet homo roborari. In
obsidione eorum urbis sicut facta sunt. Vel
glo. per pane et aque commodum. sic per ab
stulit deus iudeis. ut filios suos co
mederent. per panem hic per aqua spiri
tualia intelliguntur. Vel glo. divina scriptura
~~[illegible]~~ exponitur in digestionibus est
que facilis et sine labore sentitur. porta
Alias de iudeis abstulit et dedit
gentibus. aug. aufert a vobis
regnum et dabit genti facienti fructus
eius. Et alibi mittam famem in
terram. non famem panis neque siti
aque sed audiendi verbum dei. Vel
sic. in dei sicut panem et aquam sed
sine labore sine fortitudine. legitur sep

tuas et non intelligunt. tenent
membranas sed corpus abscondunt
fugiunt. Lacte aluntur qui parvuli
non solido cibo. quia fortitudinem per dede
runt. In plurimis sunt et solam comedunt
athletarum vero solidus est cibus. Qui
militantem sustentat. et totum confirmat.
Et fortem secundum alios expugnando
et impetendo. et virum bellatorem
in resistendo glo. ut homo posset
resistere hostibus visibilibus et in
visibilibus. Corde dicit. non est apud
iudeos qui pro lege pugnet. qui
fortem se dicet. cuncti eius ba
pulatur. Ex sequenti et iudicem qui co
plat bonos foveudo et puniendo
et malos extirpando. Vel i. iudi
ces ad quos referebant causas
varias in urbe et aliis civitatibus.
Et prophetam qui consolaretur per dicti misere
neciam. predicendo futura. Vel per
iam id est prophetam. aurem non cognoscet
amplius. Vel prophetam i. prophetas
falsos qui decipiebant sed ecclesia
eum neque prophetam dicentes non tra
dendum in manus regis babilonis
contra ieremiam xxviii. Et ariolum i. ariolos
qui simulando demonibus in aris
divinabant. Vel glo. ariolum qui
aliquid vera ariolabantur quos per ec
clesia archa domini remissa est de mani
bus philistinorum quam de a neri
capere et salter auferrent. in dei ordine
que pena fuit eis. ariolos auferre
tendi. iste tantum hoc prohiberet in lege
deuteronomii xviii. Dicendo et per eius
sibi tandem in aliis confidebant et
placabant. eos recipiebant et
senem secundum moribus vel etate qui
consolat narrando preterita. unde est deuteronomii
xxxii. interroga patrem tuum et annun
ciabit tibi. Quia tales neque etate neque
dignitati defecebant. Vel glo. sic.
senem vocat presbiterum. Vel per de uno
deus dicit gla. senem causatos et qua
causatos homini per deuteronomii est filius abraham

Ut sicut primi regum vi de [illegible] ac
vomite et congregaverunt omnes principes et
pastores philistinorum qui dixerunt dimi
tite archam dei et revertatur
[illegible] et non occidat nos cum populo nostro

presbiter i. senex appellatus est qui pa-
rentibus annis quam multi / quia ab
adam usque ad senem vixit / roboam
quoque regnum perdidit quia presbi-
teros audire noluit / principem
quinquaginta scilicet qui custodiebat necessaria
pro dando. et honorabilem vultu quia
solarentur ad vultus honorari
solebat / vel qui consolatur aliis bonis
exemplis ostendendo. et consiliarium
in ardendis in agibilibus dubiis
ut in consilio bono. et sapientem et
sapientem de architectis i. in opera-
dis et prudentem eloquii mistici i.
doctores magnos in intelligentia
legis et prophetarum / non solum per sensum litera-
lem / sed etiam misticum / quod dicit sunt
de omnibus istis ducti sunt ad babilo-
nem cum joachim rege iuda per
nabuchodonosor regem. Et dabo pueros
principes eorum / et effeminati do-
minabuntur eis / et corruet populus
vir ad virum / et unusquisque
ad proximum suum / tumultuabitur
puer contra senem / et ignobilis
contra nobilem / apprehendet enim
vir fratrem suum / et domesticum
patris sui dicens vestimentum
tibi est / princeps noster esto / ru-
ina autem haec sub manu tua
respondebit in die illa dicens
non sum medicus / et in domo
mea non est panis neque vesti-
mentum / nolite me constituere
principem populi / hec comminatio est
malorum illa tum quo ad statum ma-
iorum et minorum dicit. Et supple predictis
ablatis quos dederunt / dabo pueros princi-
pes eorum / pueros non etate sed se-
nsu et moribus / quia magna pena est sub
iuvenibus / allegat illud ecclesiastes vae
tibi civitati cuius rex puer est / et

principes eius mane comedunt / Roboam
insipiens prae populo / glossa talis fuit
roboam qui sexaginta coepit ... in me-
dio xl annorum regnum accepisset /
Salomon autem xii annorum puer et
iuvenis dictus est / quia sapiens / Da-
niel quoque admodum puer / presbite-
ros iudicavit presbiteros senex dictus est /
Et dominabuntur quia haec despecit pena remanen-
tium post transmigrationem usque ad
desolationem civitatis autem sub sedechia
rege / et cum plures remanentes
sunt gubernati pessime / quia quidam
eos insurrexerunt contra dominos et domi-
nos / et alii multe / ita quod illi qui
ducti fuerunt in babilonem melio-
rem habuerunt meliorem conditionem / quam
qui remanserunt / Dominabuntur et effeminati
i. debiles lascivi / ignavi et muta-
biles / et qui ad malum pronior velles
dominabuntur eis dicit glossa quales illi
fuerant concubinarum tenentes in galeam
effeminati debiles / et luxuriosi / Et
corruet ista ad invicem / quia pluralitatem
sensus / et effeminationem eorum
... lascivia in moribus / et
debilitas in spiritualibus moribus
communis prelati fit sic / quia dicitur prover-
biis ubi non est gubernator i. qui stabiliat
regem et defendat corruet populus. glossa
ibi dicitur littera Et ponitur haec comminatio
minorum communis pena eorum littera
et ... predicta pena ... alii
sic aut ... Et primo loquitur de dissi-
patione in temporalibus / et de in ordina-
tione vel poenarum / Et corruet populus
scilicet in peccata et iniustitias / quia defectu
rectorum quia ... regnabunt
in ipsos vir contra virum ad virum
quia quilibet contra / et unusquisque ad proximum
suum i. contra proximum / quia non solum erunt
dissipati quo ad se / sed etiam quo ad
proximos et quo ad parentes et quo ad
superiores / cum sequitur et tumultuabitur
supple puer contra i. cum tumultu invadet
et contendet puer etate et moribus

contra seniorem subtracta omni reve-
rentia et honore contra senem. Lentia co-
ra tenero capite consurgit et honora-
ta persona senibus. et ignobilis contra al-
ta contra nobilem subtracto omni
timore. Infra xxx iiii° sicut senibus
pre dictis civibus. Et erit dissensionis
spiritum [illegible] et carnalium affec-
tu. quo unusquisque vellet preferre
familiarem suum. Vel secundum alios: Et erit
hec nulla remanente per quam civitas
destructum. quia qui conspirant ad
locum de sta per dictis prelatis. erit
pauci in tanto timore et ansia quod
nullus volebat recipere curam ali-
cuius turme. ut dicitur Apprehendet enim vir
fratrem suum. i. familiarem cognatum
vel socium predictum glo. alii alios con-
venient vel eligunt et domesticum patris
sui. i. vnaculum qui produxerit in de
uno xx. et de abimelech judicum ix
conspirate quia ob annum et causa mea
prim. secundum alb. ipso hic qui edificans cum
tate in sanguinibus ut dicit glo. sic in ecclesia
contingit per cuius principii... principes bo-
ni religiosi. doctores. consiliarii. pre-
dictores. consurgit puer contra senem. nullus
quod eorum honorat. sancti quod ecclesia sta-
tus confundit. et dicet supple. unus fra-
ter domus patris. Vestimentum tibi est supple
ad. princeps noster esto. q. d. tu potens
nobis quando. vel in plurimum te preferre
in quo instituat magnum plangi
eos ventura. principiaturibus. vel
nunc sed per eam querunt utilitatem.
Et adhuc hodie quam multi prelati. ad
eum eligunt. qui in prima vita pre-
llant. sed qui meliora vestimenta et
plura secula [illegible] habent. Ruina autem
i. pecunia spoliari sub manu
tua sit. i. sub defensione tua prius
omnia. Et respondebit supple electus
ad principatum sex auctoribus. et dicit glo.
hoc in hebreo non est sed de lxx hic
addit. In hebreo enim sic legitur in
die illa dicens. non sum medicus. non
sufficio mederi miseriis vestris. et sustinere
necessitatibus. et in domo mea non est

panis sed ad relevandum vestrum defectum
abundantia. neque vestimentum. vestrum
defectum ab exterioribus. atque dicat neque po-
testatem habeo. neque substantiam vos salua-
re. neque divitias vos supportare.
et nolite me constituere principem. supple glo.
hoc ex persona prophete dicitur. q. d. vel ne
in veniat qui velit eos subvenire.
pro blasphemiam dum dicitur de
morum hoc et [illegible] ut dicit glo. alle-
gorie hystoria dum in de obsi-
dione romanorum obsidione claudebatur
in tres partes diuisa civitas. et alii se-
pultura earum quod tenuerunt. alii supre-
mam partem civitatis. alii inferiorem.
et quem nolebant sibi preficiebant. et
vivacibus patrum suorum dicentibus princeps
ceps noster esto. Vestimentum tibi est. ac
si diceret. nectum hoc cum nostrum est. esto
princeps noster. Dicunt. a fame eruas
nos. et ista ruina manu tua supple
tota [illegible]. Illi autem contra eos tupebant
respondere que dicit glo. non sum medicus
ultimus et quietans. sed electus ad
principatum me sumo et non vol-
lunt. quia deus superbis resistit humi-
libus dat gratiam. Multi et sunt tres
eundem. sed nec equales tibi nec
sibi tamen habeant. alios restituta
prout et aliment. et talibus pre-
mendas sic [illegible]. ut non tunc tres
que dicit. supple in ecclesia nec quis... in
medio fieri non sortietur possum autem
tunc [illegible] ruit Jerusalem. et
Judas concidit. quia lingua
eorum et adinventiones
eorum contra dominum ut provocaret
oculos maiestatis eius.
Agnitio vultus eorum responde-
bit eis. et peccatum suum quasi
Sodoma predicaverunt nec ab-
sconderunt. [illegible] de ratione in
corporibus [illegible] dicat [illegible] eorum
[illegible] ordinem [illegible] causa autem [illegible]

eat multiplicacio peccatorum / ut que per
porum peccati in deum / 1°. in personam
ciuium proximi / dicit glossa non solum
tonnet [illegible] ut deum est / sed offen
sa, i. repentina cadit [illegible] auxilio
urbis illa ciuitas ad terram / et iudas
i. illa tota prouincia corruit et mat
thei secundo [illegible] tribulacionem [illegible]
Vel dicitur urbis quantum ad ciuitatem
et populum iudee quo ad totum regnum
tamen urbs erat ierusalem / uel urbis
i. regis Roboam tamen et iudas i. regni
iude cecidit i. [illegible] prostrata cecidit /
subdit totum qua lingua eorum et
qua blasphemauerunt xpistum dicentes
eos demonium habes / Ioh. viii. et clama
bant illud sanguis eius super nos
glossa quibus tenui ... ad se per
deuto quia negabant / in obprobrium re
uenit / tamen morte populi dei fuit
causa / et adinuenciones eorum contra
deum i. xpisti mansuetudinem / i. studio
peccati ... morte xpisti ...
... / et tempus oportunum. dice
bant cum eo ... possit destruere
templum / et multa alia ... / adin
uenciones i. studiositas ad inue
niendi noua peccata / et fabricandi ...
... / et hoc erat ...
... / non ... passione
uel ignorancia / sed ... studio et ma ...
... ut prouocarent ... ad ira
cundiam oculos maiestatis
eius i. respectum ... / ... peccabant
... / ... tenendo / ... q
... deum ... probare /
sed ... habebat ... factorum
... faciebat / ... impie ...
... / ... agnicio ... / ...
ad ... agnicio uultus eorum ...
respondebit / ita cum ... operacio
in ... malicia relucebat
in uultibus eorum / sicut ... in
... / et ... in facto / ... in
... / ... et ...

... Agnicio ... i. ... uultus
eorum i. xpisti qui eos ... est in carne /
... non ... respondebit eis ... / qui sicut ...
... / ... dicit glossa ... oculos ...
... / ... peccata ...
... / ... filius
dei ... / ... abscondere ...
... possent / Et ... dicit ... glossa ... 2a tabula post
... peccatum ab ...
... Ezechielis ... / ...
... dicit ... 2a tabula ...
... / ... ubi dicitur / ...
... sicut ... ori gi
nalis / de quo ... baptizmat ...
in ... / 2a. est culpe
actualis / de quo ... / ...
... / ... confessionem ...
absconditur peccatum / ... ad ...
... in ... / Bene
... / ... peccatum ab
... et ...
... est tollerabile ...
... / ... et
peccatum est ... / ... ...
... laudabile est / sicut
oppositum ... horribile / ... glossa ... in
... peccatum suum ...
... / ... abscondit / qui
... exemplo ... alios
corrumpit / abscondere autem ut ...
... damnabile / ...
... qui absco
dit peccatum suum non ... / Ve anime
eorum / quoniam reddita sunt eis
mala / dicite iusto quoniam bene
quoniam fructum adinuencionum
suarum comedet / Ve impio
in malum retribucio enim manuum
eius fiet ei / ... propheta predicat

provinciarum animarum / ac si diceret
ad plenum de rebus et corporibus /
sed anime autem eorum [illegible] culpe et pene
sequentium quia reddita / suple [illegible]
tantum mala suple pene propter malicie
culpe / Unde glosa ve septuaginta habent
ve anime eorum qui cogitaverunt consi-
lium pessimum contra semetipsos dicen-
tes / alligemus iustum quia inutilis
est nobis. Sed quia tunc aliqui erant
iusti inter eos / ad babilonem cum
venerunt captivos ut patet de daniele [illegible]
ideo sequitur / dicite iusto dicit glosa
lectores laudate iudicium dei
et iusticiam dei / quia bene suple sibi
erit in operibus / quia vero iuste iudicabit
/ [illegible] iudicium dedit / quia
fructum id est mercedem adinvencionum
suarum / comedet suple impius [illegible]
quia primo comederunt fructum hic [illegible]
et glosa allegat apostolum ad galathas
[illegible] / que seminaverit homo hec et metet / et
ideo suple ve impio in malum id est pro
malo eternali [illegible] glosa iniquo
ve semper durat retribucio manuum
eius id est operum / fiet ei suple ad dispo-
[illegible] opera sua
[illegible] habundat fructibus
superbiam / Populum meum exacto-
res sui spoliaverunt / et mulie-
res dominate sunt eis / popule meus
qui te beatum dicunt / ipsi
te decipiunt / et viam gressuum
tuorum dissipant / hic [illegible]
[illegible] / ostendit magis [illegible] contra
[illegible] / [illegible]
/ [illegible] / [illegible] ipsum spo-
liaverunt bonis / et non defenderunt eos
animalis eorum / corda decipientes [illegible]
promissionum impunitatem / Ita dicunt
ve impio [illegible]
[illegible] / que in specu[illegible]

ad optandum / et ideo [illegible] de spe
[illegible] / sub pedibus / et
specialiter religionis cultum / et dicit
glosa verba sunt domini exactores sui id est
superiores tyranni spoliaverunt / eorum
bona in usus [illegible] / et eum
exactores specialiter vero sub specie
iusticie / violencia aut importuna
extorsio / et dicit [illegible] spoliaverunt vero
[illegible] glosa [illegible]
exigentes [illegible] suos / et de[illegible]
[illegible] qui [illegible] debuerunt [illegible]
et mulieres dominate sunt eis ut ie-
zabel que fecit occidi naboth in
regum xxi et persequebatur eliam
ibidem xix / et etiam que libidines suas
pertrahebant ad culturam ydolorum
ut patet de salomone / et [illegible] qui di-
[illegible] alienigenas mulieres et
[illegible]
[illegible] / Vel per mulieres id est
[illegible] exponendo / et
utrumque [illegible] tangit glosa
[illegible] glosa [illegible]
[illegible]
sunt [illegible] / que [illegible]
[illegible] / et de [illegible]
[illegible]
[illegible] / sed et [illegible]
[illegible] / sed sequitur popule meus ac si diceret
[illegible] glosa [illegible]
[illegible] qui te beatum dicunt glosa
adulantes eis a quibus accipie-
bant munera [illegible] impunitate pu-
[illegible] / [illegible] psalmi [illegible] allegat glosa
oleum autem peccatoris [illegible]
caput meum / ipsi te decipiunt / [illegible]
[illegible] audiebant [illegible]
[illegible] dicentes / pax pax
et non erat pax / et viam id est rectitudinis
vel processum gressuum tuorum id est operum
bonorum dissipant id est destruunt vel
[illegible] mala laudando Vel [illegible]

[illegible] afferentium bona et ad
malum [illegible] vel false asserentium
[illegible] qui beatificant populum
istum et qui beatificantur precipitantur
[illegible] glossa interrogate que sit
via bona et ambulate in ea / sed
per circuitum ambulant impii / in
Ezechiele dicitur te dabo ad [illegible]
[illegible] ego [illegible]
[illegible] falsi [illegible]
falsi testes [illegible]
[illegible] rebellavit
regi Babilonie [illegible]
[illegible] sunt iudices [illegible]
[illegible] Stat ad iudicandum
dominus et stat ad iudicandos
populos / dominus ad iudicium veniet
et cum senioribus populi sui / et
principibus eius / vos enim de-
pasti estis vineam meam / et ra-
pina pauperis in domo vestra
quare atteritis populum meum
et facies pauperum commolitis
dicit dominus deus exercituum
[illegible] corporum [illegible]
[illegible] futura
[illegible] iudicio [illegible]
[illegible]
[illegible] stat [illegible]
[illegible] ad iudicandum
[illegible] vel ad pu-
[illegible] mala [illegible]
[illegible] dominus [illegible]
[illegible] ad quem pertinet [illegible]
[illegible] quos in
[illegible] dominus et stat ad iu-
dicandos populos [illegible] minores vel
[illegible] iudicium
[illegible] suo [illegible] minores
[illegible] minores [illegible] dominus
[illegible] veniet [illegible] ad iudicium
[illegible] senioribus populi

[illegible] principes [illegible]
[illegible] quibus dicitur
[illegible] principes [illegible]
[illegible] iudicandi [illegible]
[illegible] ad iudicium [illegible]
[illegible] dominus [illegible]
[illegible] iudicium [illegible]
[illegible] potentes [illegible]
[illegible] glossa [illegible]
[illegible] vel non [illegible] ut [illegible]
iudicet / sed stat [illegible]
[illegible]
[illegible] plus qui
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] dominus sed stat ad iudicandum
[illegible]
[illegible] principes [illegible]
[illegible] ut iudicet [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] sermone ad eos
[illegible] vos [illegible] depasti
estis vineam meam [illegible]
sicut vinea [illegible] depasti de-
[illegible] vinea domini [illegible]
[illegible] glossa depasti vio-
[illegible] que ad [illegible]
[illegible] / non ad [illegible]
[illegible] et ra-
pina pauperis [illegible] vel [illegible]
in domo vestra qui nec [illegible] poterat
nec se defendere [illegible]
[illegible] sanguine [illegible]
[illegible] pauperum [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
ad [illegible] vel ad [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]

consumpsit magna familia, cum eorum pu-
deri [?] | quarum attendite prima verba | anga-
riis aliis nimis (vel i. fame) attenu-
ati | et facies pauperum commolitis quia
in tantum rapiebant bona ipsorum quod non
remanebat eis sufficientia vic-
tualium. Michee iii° comedunt car-
nes populi mei | dicit dominus exercituum
quem timere debetis | glosa mirum quomodo
principes cum pauperes delinquentes
publice arguunt et confundunt | divi-
tibus potentibus peccantibus | nec omni-
no faciunt | in quorum domibus ra-
pina pauperum | dum enim opes si-
bi thesaurizant | rem debitam [illegible]
[illegible] | que ad sustentationem pau-
perum dant | et sibi refundant vel p-
rincipibus dispertiunt | et aliorum in
opera sua vel suorum dominicas fa-
ciunt. Et dixit dominus deus | pro eo
quod elevate sunt filie Syon | et
ambulaverunt collo extento
et nutibus oculorum ibant et plau-
debant et ambulabant
pedibus suis | composito
gradu incedebant | Decalva-
bit dominus verticem filiarum Syon
et dominus crinem earum nuda-
bit | postea comminatur merito cor-
rumpentes [?] mulieribus | tangendo earum
superbiam et lasciviam | dicens Dixit
dominus deus i. qui fecit totum | pro eo quod
elevate sunt i. in superbiam [illegible]
proruperunt | etc. glosa hec ad uxores
scribarum et phariseorum principum | et ad ali-
as que sunt referri | de quarum deli-
ciis et luxuria | viri earum pauperes
despoliabant | ne se quoniam mulieres
despiciunt [?] apud eos | Et ambulave-
runt demisso in medio | extento collo
in quo notatur superbia exterior | nutibus
[illegible] cum ad aspectus [illegible] col-
lo erecto | et nutibus i. signis lasci-
vie oculorum ibant i. eundo nutus
ad oculos faciebant in vicem bla-
ndiendo appetiendo | et eos suo lascivo

dixit dominus deus

aspectu in amorem sui provocando
Contra [illegible] dicit [illegible] in pudice
respicientes | [illegible] fornicatio
mulieris in extollentia oculo-
rum | et plaudebant manibus scilicet
plausu inanium [illegible]
[illegible] lascivia [illegible] | et
ambulabant pedibus suis compo-
nendo | ut in incessu inducerent
alienos ad peccandum | composito gra-
du incedebant i. ornate [illegible]
[illegible] de pauperum rapina | et hec fa-
ciebant | gradiendo in publicum |
quia per tales lascivos in effectu |
homines ad luxuriam provocantur
Consequenter comminatur eis penam |
[illegible] ornamentorum subtractionem | et in-
famiam | [illegible] quos [illegible] in
[illegible] decus | Decalvabit dominus
ut [illegible] per ignominiam | verti-
cem filiarum Syon i. caput superio-
rem | [illegible] crinem earum nudabit quod [illegible]
[illegible] in inferiore capite i. pe-
nitus [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] in mulieribus [illegible]
[illegible] vel [illegible] decalvate
caput [illegible]
[illegible] | id per [illegible]
[illegible] capillorum | si forte
caput ornaverit [illegible]
[illegible] illorum [illegible]
Vel calvum capillorum et corporum [illegible]
manifestationem In die illa au-
feret dominus ornamentum cal-
ciamentorum | et lunulas et
torques | et monilia et armi-
llas | et mitras et discrimina-
lia | et periscelides et mure-
nulas | et olfactoriola et ina-
ures | et anulos | et gemmas
in fronte pendentes | et mu-
tatoria | et palliola et lintea-
mina | et acus et specula | et

[illegible]

Sindones et vittas et teristra

Hic subdit de captivitate debita pena quia in
die illa scilicet babilonice captivitatis
vel romane quia capti sunt a romanis
et omnia ornamenta perdiderunt sive
castigatoria mulierum a verbis [illegible]
monita de fructu sunt que in plate-
is portabant foris et gimnasiis
et montibus publicis. Auferet dominus
scilicet a pedibus ornamentum ornamentum
calciamentorum id est picturas. Et dicit glossa
quod ornamentum pedum secundum cornutum calcio-
pedibus defensionem tribuunt ut per
mundiciam spirantia vitalem. Et lunu-
las id est scissuras factas in calciamentis
ad modum lune parvule. Et secundum Ysidorum lu-
nule sunt quedam ornamenta mulierum
ad similitudinem lune dependentia
a collo. Et torques id est ornamenta
colli que in superiori parte vestimentorum
sunt circa collum dependentia usque ad
pectus sicut et dimissio vestium ornat
superiorem partem pectoris. Et monilia ad
coniungenda illarum dimissionum quasi
quodam vinciunt. Et dicit monilia quia
claudendo muniunt pectus ne lascivio-
res manus mitterent in sinum eius
vel secundum Ysidorum monilia dicuntur omnia
ornamenta mulierum scilicet a monendo.
Et armillas id est ornamenta brachiorum
dicta ab armo vel humero a quo
brachia descendunt vel dicuntur ab
armis quia solebant dare propter victo-
riam in armis acquisitam. Et mitras
continentes capillos ne defluant
indecenter. Et discriminalia. Secundum Ysidorum
discriminalia mulierum dicuntur eo quod
caput discriminant. Discriminalia discrimina re-
cta dividunt. Hic videtur quod laquei
aurei quibus distringunt crines
suas. Vel dicuntur pertinere ad discrimina-
tionem crinium ne nimis sordeant per
aspersionem sumositatis vel ut in ordi-
nate in vertice eant. Et periscelidas que
sunt ornamenta brachiorum apte manu
vel sunt ornamenta in extremitati-
bus vestium sicut sunt in vestimentis
ecclesiasticis. Et secundum Ysidorum periscelides
super quod est crus et celon [illegible] secundum or-

namenta crurum. Et murenulas id est colli
ornamenta ex maculis argenti seu
anulis contexta que dicuntur murenu-
la a serpente annuloso. Et olfactori-
ola id est vasa parva argentea in
quibus ferebant muscum et alia
odorifera quibus se delectarent vel alios
alicerent propter fetorem repelle-
rent. Et inaures id est ornamenta au-
rium. Et gemmas in fronte pende-
ntes que solebant esse ornamenta no-
bilium mulierum. Habebant enim sertas [margin: sertas]
in quibus erant gemme posite
ad frontem dependentes. Et mu-
tatoria id est diversa vestium paria. Et
palliola quibus humeros tegebant et
pectus. Et linteamina quibus lecti ster-
nuntur vel camisie que ad carnem
induuntur. Et acus quibus pepla
capiti tenentur. Et specula quibus
macule que in fronte sunt videntur. Et
sic. Et sindones id est subtilia velamina
quibus colla vel humeri vel capita
nobilium velabant. Et vittas id est pepla
quibus caput constringitur vel laneis
ligatur in signum quod viro alligata sit.
Et teristra id est vestes subtilissimas
estatis. Et dicit a tere quia
terunt vel sicut [illegible] et teme-
re ad castitatem mulierum. Et erit
pro suavi odore fetor, et pro zona
funiculus, et pro crispanti crine
calvicium, et pro fascia pectorali
cilicium. Pulcherrimi quoque
viri tui gladio cadent, et for-
tes tui in prelio merebunt, atque
lugebunt porte eius, et deso-
lata in terra sedebit. Ubi [illegible]
eis causis ignominie et [illegible]
quod dicit auferet eis dominus ornamenta
et erit pro suavi odore fetor scilicet in
[illegible] qua fuerunt [illegible]
[illegible] cum fuerunt in carcere in locis
fetidis. Et pro zona scilicet aurea vel
argentea quibus ad ostentationem

Glosa: [illegible] ornamenta calciamentorum [illegible]
[illegible] allegat glosam [illegible] attrita [illegible]
[illegible] calciati [illegible] Et lunulas id est ornamenta [illegible]
monilia [illegible] brachiorum [illegible] Et mitras [illegible]
[illegible] Et murenulas [illegible] Et discriminalia [illegible]
[illegible] allegat glosa [illegible]
[illegible] Et armillas [illegible] Et mutatoria [illegible]
[illegible] Et linteamina [illegible]
[illegible] Et specula [illegible] Et sindones [illegible] Et vittas
[illegible] Et teristra [illegible]

[illegible]

augebant simul clamabant quasi ligent
et pro crispanti crine i. torto vel re-
flexo calvicium / quia tricas habebant
de capillis et pro fluitatibus
crinium quibus defluebant crines de
capitibus eorum et pro fascia pecto-
rali que est tenuissima vitta
cingens strophium mamille ne ex-
pansa grossitudine extendantur in-
generetur cilicium quod est signum luctus /
quod cum ista inflicta sunt mulie-
ribus in captivitate babilonica
Et quia se ornabant propter amo-
rem libidinosum id predicat eis in-
teritum virorum dicens pulcherri-
mi quoque viri tui quos in stupro
diligebatis / propter quos te orna-
batis gladio cadent supple caldeorum
et vel [illegible] et fortes tui i. bella-
tores in quorum defensione con-
fidebas in prelio non potentes se
defendere et merebunt interius et
lugebunt exterius porte eius
i. sacerdotes iudices et principes
qui ad iudicium sedentes in portis
sedere solebant unde supra [illegible] Deut. xvj
et desolata in terra sedebit
i. urbs funditus eversa vel gens
omnino deiecta / Unde glo. corripiuntur
anime que in superbia eriguntur
et non virtutis dulcia sed dissolutarum
feminarum sectantur / et per diutur-
nam [illegible] virtutum que torquebantur
moribus et aliis destituuntur

Sequitur capitulum quartum

Et apprehendent septem
mulieres virum unum
in die illa / dicentes / panem
nostrum comedemus et vestimentis
nostris operiemur / tantummodo invocetur
nomen tuum super nos / aufer
obprobrium nostrum. Hic concluso
ponitur predictis / colligitur cum [illegible]
interfecerit in prelio / sequitur [illegible] multe
remanent mulieres / sunt

viros quod non sit sufficiens in prelio
sexus virilis / Et continuat ad precedentia
sic sexus communis [illegible] in effectu ma-
xime [illegible] in effectorum [illegible] videre
pre paucitate remanentium / Dicit
contra est quod multe mulieres si-
debant apprehendere unum virum propter ste-
rilitatis ablationem / In die illa
Et supple in die illa Glo. Cum nabu-
chodonosor sedecia rege et principes
iudeorum [illegible] a se maximum
captivitatem / [illegible] adve-
re [illegible] ut notes [illegible] appa-
rentie [illegible] / potuit fieri
ut multe mulieres remanerent ut
et septem virum unum apprehenderent
dicentes pane sustentari [illegible]
ne sine semine moreremur a male-
dictione legis [illegible] / sic maledicta
sterilis que non dimisit semen
super terram aufer obprobrium sterili-
tatis nobis cum invocetur nomen tuum super
nos / quasi dicat nos propriis victibus et vestitibus
contente [illegible] tecum [illegible]
[illegible] et filios [illegible]
propter auferendum obprobrium sterilitatis
[illegible] ad sponsum pertinet [illegible]
de necessariis uxoribus et [illegible]
esset enim difficile [illegible] uxoribus
[illegible] Allegorice in die illa
id est tempore [illegible] septem mulieres id est septem
dona et virtutes [illegible]
passionis [illegible]
[illegible] apprehendent id est [illegible] adherent virum
unum id est unum scilicet christum de quo sequitur [illegible]
[illegible] glo.
dona spiritus sancti vij mulieres sunt [illegible]
requiescit super eum spiritus domini spiritus
sapientie et intellectus spiritus consilii et for-
titudinis spiritus scientie et pietatis et spiritus
timoris domini que dicuntur mulieres
[illegible]
[illegible] zachariam
[illegible]

[illegible]

[illegible]

In die illa, id est tempore incarnationis, apprehendent septem mulieres virum unum, scilicet septem dona spiritus sancti virum unum, scilicet Christum, quia [illegible] in quo quiescere. Unde Ysaias xi: super quem videris spiritum descendentem et manentem super eum, hic est qui baptizat. Alias enim fuerunt septem oculi de quibus Zacharias iii: super lapidem unum septem oculi sunt, et in Canticis [illegible] quinto [illegible]. Hoc enim plenum spiritus sancti replevit, qui super eum baptizatum in columba apparuit, sed in tempore conceptionis. Panem nostrum, id est omnia dona spiritus sancti, quia spiritus sanctus aequalis cum patre et filio [illegible] possidet, nihil indigere. Panem nostrum comedemus et vestimentis nostris [illegible] quinta [illegible] qui ante [illegible] aures abscondunt [illegible] plenius [illegible] mutare [illegible]. Velut dicit glossa: Alia pars Christi [illegible] penitus [illegible] pars [illegible] Christi, quia mediator [illegible] ut sciamus voluntatem [illegible]. Vel per mulieres, id est septem penalitates, scilicet famis, sitis, labor, fatigatio, tedium, tristitia, timor, quae Christum apprehenderunt. Vel in die illa, id est resurrectionis, septem mulieres, id est dotes, Christum apprehenderunt. Vel per allegoriam exponit glossa: In die illa, id est in tempore gratiae, septem mulieres, id est septem ecclesiae quibus scribit Johannes in Apocalypsi, per quas omnes aliae designantur, quia per septem universitas significatur. Hae apprehendent virum [illegible] a cultibus [illegible] apprehendent [illegible] ut [illegible] cum [illegible] panem nostrum [illegible] quasi [illegible].

+ [illegible]

In [illegible] non [illegible] sed [illegible]. In die illa erit germen domini in magnificentia et gloria et fructus terrae sublimis et exultatio his qui salvati fuerint de Israel et erit omnis qui relictus fuerit in Sion et residuus in Ierusalem sanctus vocabitur omnis qui scriptus est in vita in Ierusalem, quia aliqui de malis erant [illegible] post [illegible] bonorum [illegible]. In die illa, scilicet captivitatis Babylonicae, ut [illegible] erit germen domini, id est Christus, qui fuit germen [illegible] David, germen iustitiae, et illud [illegible] quae apud Iudaeos auctoritatem [illegible] in tempore illo erit Messias [illegible] Babylonis [illegible] abiecerunt [illegible] In die illa, scilicet tempore gratiae [illegible] quia [illegible] dies [illegible] appropinquavit. Erit germen domini, id est Christus [illegible] germen domini [illegible] spiritus sancti [illegible] in magnificentia [illegible] quia [illegible] angeli cecinerunt Gloria in altissimis Deo, Lucae [illegible] evangelizo vobis gaudium magnum [illegible] et gloria in resurrectione [illegible] gloria [illegible]. Et fructus

tre .i. minime dignus sublimis est
in ascensione super angelos et homines
puer .i. populum elevata est magni-
ficentia tua super celos. Et potest sic
exponi ut sit sensus in magnifice-
gloria erit sublimis uz in doctrina
in doctorum operatione resurrectione et
ascensione de quibus ysaie lii. c. ecce
exaltabitur et elevabitur et sublimis
erit. Consequenter ponit
in corpore credentium exultatio que
ad gaudium cordis et que ad digni-
tatem ... exultatio
hys qui salvati fuerint de israel
qui crediderunt in eum quia in promis-
sione ... exponit qui sal-
vati sunt .i. apostolis et aliis fidelibus
qui post resurrectionem ... gra-
tiam ... pontificis
acceptis spiritus sancti ... littera
ad precedentem exponit ... et ger-
minatum domini .i. ... qui
sunt ... ad multiplicandum
... in magnificentia bonorum
operum ... qui ...
dicitur ... que ego facio et ipse
faciat et gloria ...
... nec
glorificabo. et fructus terre sublimis
... illud ...
... et exultatio
... de quibus ...
que ... salvi fient quia reliqui
erunt in syon que est ...
... ut super
... que est
... ut
... quod ... et gloria omnis
qui sunt ... et ...
... gloria ...
... gloria ... apostolis
... super ... de quibus ...
... gloria.

in syon et ... .i. ... que ... et
... in ponte ... sunt ... potest
... sanctus vocabitur super in ...
et intelligendum est ... qui sunt in ...
... omnis qui scriptus est
... in vita .i. in libro vite
in ... super ... et ... in ...
... futurum ... .i. ... pergaudi-
... et exultatione qua ... vita
... sit de celis. Vel per ... dicta
.i. ... confessionem ... vocabitur ... domini
... qui reddierunt de captivitate
... de quibus ... postea ...
... in magnificentia
... machabeorum ... effe-
ctum magnorum et gloria ... que
... et fructus
terre sublimis ... .i. ... gloria
et exultatio hys qui salvati fuerint de israel
.i. qui reddierunt de captivitate et omnis
qui relictus est .i. qui ... in
... sanctus vocabitur super in
... qui scriptus est ... angelis
... in annalibus
... de quibus ... in
... Si abluerit dominus sor-
des filiarum syon et sanguinem
ierusalem laverit de medio eius
in spiritu iudicii et spiritu ardoris.
Et creavit dominus super omnem
locum montis syon et ubi in-
vocatus est nubem per diem et
fumum et splendorem ignis
flammantis in nocte super omnem
enim gloriam protectio et tabernacu-
lum erit in umbraculum diei et in
securitatem et absconsionem a
turbine et a pluvia ...
... quos
... ad purgationem

[illegible] / correctionem analogice [illegible] / et
exponit cum predicti per verbis
[illegible] sed si abluerit dominus id est sub
hac conditione [illegible] dicta
[illegible] seu [illegible] / ablu-
cionis [illegible] quia ut [illegible]
[illegible] sicut [illegible] id est quia
id est [illegible] abluerit dominus id est abluet [illegible]
in baptismo sordes [illegible] filiarum syon id est
[illegible] ut [illegible] vocat filias
[illegible] ad [illegible] et sanguinem
[illegible] id est peccata maiora / [illegible] sordes
referuntur ad peccatum originale, san-
guis ad peccatum actuale / quia [illegible]
[illegible] peccata [illegible] / Vel [illegible] sor-
des [illegible] effusionis sanguinis
[illegible] que [illegible] effuderunt carnis
[illegible] / et sanguis [illegible] effusorum sang-
uinis [illegible] / [illegible] sanguis eius super nos
et super filios nostros [illegible] / in spiritu
iudicii id est in baptismo [illegible] spiritus sanctus
dat caracterem [illegible] quo fideles
ab infidelibus distinguuntur / et spiritu ardoris
id est in infusione gratie [illegible]
[illegible] / [illegible]
spiritu iudicii qui in dat in baptismo [illegible]
[illegible] quibus
pena [illegible] et quibus [illegible]
[illegible] et spiritu ardoris id est gratie [illegible]
ego baptizo vos in aqua / ipse vos in spiritu
sancto et igne / [illegible] aqua [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] ab-
luerit, et peccata sanguinis / Vel sic si ab-
luerit [illegible] id est [illegible] iudee / quas
filias appellat [illegible]
[illegible] et [illegible] id est peccata
[illegible] in spiritu iudi-
cii [illegible] afflictam / quia dominus
iuste iudicavit [illegible] et spiritu ar-
doris id est vindicte [illegible]
[illegible] / Vel sic [illegible]
[illegible] intelligatur [illegible]
[illegible] in spiritu iudicii id est [illegible]
in qua [illegible]

[illegible] fecit et spiritu ardoris quia
[illegible] fecit [illegible] maximo [illegible]
[illegible] / Vel sic lavit [illegible] / [illegible]
[illegible] id est [illegible]
[illegible] in spiritu iudicii id est [illegible]
[illegible] / spiritu ardoris
id est voluntaria [illegible] afflictione
corporis / [illegible] / [illegible]
[illegible] id est [illegible] et [illegible] quibus
purgantur electi / [illegible] vasa figuli [illegible]
[illegible] / Vel [illegible] spiritus iudicii [illegible]
[illegible] / quia [illegible]
[illegible] et in spiritu ardoris id est [illegible] caritate
[illegible] et castigat sicut apostolus [illegible]
[illegible] castigo corpus meum / et cre-
avit dominus id est creabit / [illegible]
[illegible] ad [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / Et [illegible]
bat / [illegible] in egipto
[illegible] filios [illegible] per columpnam
ignis et nubis / [illegible]
[illegible] filiorum
[illegible] columpna
nubis et ignis super omnem locum montis
syon id est super omnes [illegible] / et super
[illegible] / Ubi in
[illegible] et gloria [illegible] filiis [illegible]
nubem per diem ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
nubes et fumus et splendorem ignis
[illegible] ad illuminationem [illegible]
[illegible] omnes illos qui [illegible]
[illegible] de captivitate [illegible]
[illegible] / [illegible] filios [illegible]
[illegible] / [illegible] nubes [illegible]
[illegible] / [illegible] illuminans [illegible] /
[illegible] antecedebat
[illegible] / ita [illegible] mediabat [illegible]
[illegible] illos [illegible] / [illegible]
illuminans in [illegible] / ita quod ad
[illegible] non [illegible]
[illegible] / [illegible] columpna [illegible]
[illegible] filius [illegible] est
[illegible]

spiritus sancti gratie. Christi discipulis in specie
visibili dande. Protegit etiam ardore
caloris et illuminat et tenebras
ignorantie. Glossa super [illegible] obumbrabit
spiritus sanctus ut clarius in ipsis [illegible] fra-
grant. que ad se spectant. Sicut filius est
[illegible] erat in die [illegible] que
tanto melior est illa [illegible]
[illegible] quanto melior est [illegible]
umbra. Item ad literam signum [illegible]
[illegible] apostolis dato [illegible]
[illegible] et combusserunt. Et cum [illegible]
[illegible] nebula [illegible]
[illegible] in signum divine gratie [illegible]
[illegible] sicut in dedicatione te-
mpli Salomonis. in regum iii° et
in erectione tabernaculi. Exodi xl°.
[illegible] Actuum ii°.
implevit totam domum ubi erant
sedentes. Glossa [illegible] Zacharie
[illegible] creabit [illegible] primo
[illegible] super
[illegible] Moysi [illegible]
[illegible] contemplacione. Item
ad literam in [illegible] Syon spiritus sanctus
[illegible] in
specie visibili super apostolos. Ieronimus
in epistola ad Paulinum [illegible]
[illegible]
[illegible] splendorem [illegible]
spiritus sancti [illegible] protegente super
omnem gloriam [illegible]
ignis [illegible] filius [illegible]
spiritus sancti [illegible] ut [illegible]
[illegible] glossa [illegible]
[illegible] ad antiquum [illegible]
[illegible] temporalium [illegible]
[illegible] ab eo defendi [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] obumbraculum [illegible]
[illegible] spiritus sancti umbraculum [illegible]
[illegible]
in [illegible]
[illegible] carnalis [illegible]

ardoribus persecutionis quas adhuc
faciunt spiritu sancto roborati. Item post dominus
in adiutor in tenebris quod fiat
[illegible] et pluvia persecutionis
[illegible] Item per gig-
[illegible] intelligunt [illegible] se
[illegible] Ecclesiastici [illegible] super
peccatores laqueus ignis [illegible]
gratia spiritus sancti protegit et maxime
gratia [illegible] gloriam. Vel in-
telliguntur [illegible] Mathei [illegible]
quos protegebat dominus ab [illegible]
[illegible] persecutores
maiora et plura [illegible]

capitulum quintum

Cantabo dilecto meo can-
ticum patruelis mei vinee
sue. Vinea facta est dilecto meo
in cornu filio olei. Et sepivit
eam et lapides elegit ex illa
et plantavit vineam electam
et edificavit turrim in medio
eius et torcular extruxit in
ea. Et expectavit ut faceret uvas
et fecit labruscas. Nunc ergo ha-
bitatores Ierusalem et viri Iuda iu-
dicate inter me et vineam me-
am. Quid est quod ultra debui facere
vinee mee et non feci ei? An
quod expectavi ut faceret uvas
et fecit labruscas. Postquam propheta
descripsit punicionem corporis [illegible]
[illegible] aliquas [illegible]
[illegible]
per [illegible] parabolam. Et dividitur in duas par-
tes. quia primo [illegible] vinee de-
scribit ingratitudinem [illegible] secunda [illegible]
[illegible] divini iudicii [illegible]
[illegible]
parabola ista [illegible]

sumptu et diligencia excultam
que tamen fructum non fecit. Et sic adhuc
vinee contempta fuit et derelicta.
Hec parabola fit populo Israel. Unde Ieronimus
super Ysaiam: vinea domini exercituum domus
Israel est. quando vinea dicitur quia
sunt sub vinitoribus et cetera ad ydolatri
am declinaverunt. Et sic ea tempore per
prophetas ... Et dicit [illegible]
eos in manibus ad [illegible] Cantabo
que canticum id est alte ... [illegible]
cantabo ut secundum magistrum ... dilec
to meo. id est [illegible] deo patri
quem diligo. canticum id est carmen in
quo patruelis mei id est filii patrui
mei vel cognati mei. scilicet christi qui
tale carmen composuit ut cantaret
luce xix videns civitatem
flevit super illam. ut in parabola [illegible]
capitulo xx. Et dicit canticum carmen lingu
[illegible] ... glosa [illegible]
canticum aliquid amplius [illegible]
[illegible] saltastis aliquid
in [illegible] ut [illegible] plangimus et
non lamentastis vel [illegible] vel
sic patruelis mei. id est david qui fuit
de eodem [illegible] et talia cantica
invenit super [illegible] sicut et iona
te in regum et [illegible] hic patruelis
[illegible] vinee sue. id est [illegible] quod
cantavit de vinea sua in scriptura
cum parabole aliquid [illegible]
[illegible] in dicit [illegible] et probabilius
quidam patruelis ysaie id est filius fratris
patris [illegible] ad magis
labore et sumptibus excultam et [illegible]
[illegible] fuit sterilis [illegible]
[illegible] david fratrum [illegible]
[illegible] in canticis [illegible] de populo
Israel [illegible] vinee sue id est sy
nagoge ad [illegible] sua [illegible]
vinea id est synagoga facta est id est parata
dilecto meo id est christo vel id est ad honorem
eius [illegible] et [illegible] elegit [illegible] hic

est filius amoris dilectus. et posuit verba
[illegible] vel in dilecto tenet ablativum
sic dilecto id est a dilecto scilicet christo quem
cum plantamus per suos apostolos [illegible]
[illegible] et per [illegible] qui
plantavit vineam. Et hic [illegible]
beneficia christi populo facta. primo tangit
synagoge de bono loco collocationem
[illegible] sic [illegible] debitam ad [illegible]
ad [illegible] in cornu id est in loco [illegible] et
[illegible] in media est in alto
loco quantum ad illam partem in qua
erat templum et domus regis vel [illegible]
[illegible] filio olei hoc fuit in loco
pinguissimo. et in modo loquendi [illegible]
ut [illegible] dicitur filius [illegible]
[illegible] sicut filius [illegible]
filius mortis et in [illegible] filius pacis
et similibus. sic filio olei id est in loco
consistente in [illegible] est [illegible]
[illegible] quasi oliva pinguis [illegible]
vel [illegible] vel loca [illegible]
[illegible] nominatur [illegible]
olei vel sic in cornu id est in potencia
[illegible] in psalmi [illegible]
cornu salutis nobis filio olei id est christo
pleno oleo [illegible] quia deus [illegible]
populum Israel de egipto et dedit [illegible]
[illegible] fertili [illegible]
[illegible] eiciendo [illegible] omnes
in manu forti unde [illegible] vinea de egip
to transtulisti eiecisti gentes et pla
tasti eam. Et sepivit eam id est [illegible]
legis et angelica custodia et [illegible]
et lapides id est [illegible]
lapides [illegible] lapidea [illegible]
[illegible] in libro Iosue. vel lapi
des id est [illegible] ad modum lapidis per
[illegible] observatores per [illegible]
[illegible] fortes
[illegible] omnes [illegible]
[illegible] diligenter ab eo
et plantavit [illegible]

electam

fructibus i. e. principalis. populus iudeus
i. synagoga electa non de quolibet
genere sed electa scilicet ex omnibus
gentibus ad divinum dei cultum. alia
alia editio habet vineam soreth quia
est genus vitis optime et uberri-
me proventus fructibus. Talis enim
erat synagoga in principio. unde Jeremie
ii. ego plantavi te vineam electam
et edificavit turrim in medio eius
i. domunculam ad reponendum fructus
eius vel templum a domino dedicatum quod
fuit edificatum in medio urbis
per salomonem. et torcular extruxit. ad custo-
diam ut dicit [illegible] fructus bonorum
operum et ad preparandum impedimenta
et torcularia extruxit in ea i.
altare holocaustorum quia sicut in tor-
culari expressione elicitur vinum sic ut
dicit ieronimus in altare effundebatur san-
guis hostiarum. et expectavit. hic
propheta loquitur in persona domini vel expectavit
tempore debito quo erat impetraturus fructus
ut faceret uvas bonorum operum
ad culturam dei pertinentium et fecit
labruscas i. fructus degeneres
operationes ad ydolatriam declinando
et ut dicit ieronimus [illegible] ethimologie
labrusce dicuntur quia crescunt in [illegible]
[illegible] agrorum vel in clausu-
ris vinearum vel in labiis viarum
erat [illegible] [illegible] Nunc ergo
[illegible] corporum [illegible] [illegible]
[illegible] petit dicens Nunc ergo quod
quod feci quod debui habitatores ierusalem
quantum ad sacerdotes et principes
et viri iuda quantum ad reliquos
habitatores iudicate audita ratione
mea inter me et vineam meam [illegible] sententiam
ferte [illegible] in [illegible] populum ad [illegible]
predictorum [illegible] inter me et vineam
meam i. synagogam que mea est
erat [illegible] [illegible] tanquam ab

[illegible] [illegible] sic culpa ea collata
ut ipsimet iudicent [illegible] ut [illegible]
est [illegible] videlicet [illegible] confessorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
cum domino [illegible] populo suo et audit quali-
ter non erat sua dicens quid est quod
[illegible] debui facere vinee mee et
[illegible] et de fuit expectavi ea, et non feci
ei quod expectavi [illegible] bene ea
[illegible] [illegible] [illegible] fecisset forte [illegible]
[illegible] ut faceret uvas tanquam
bene culta et fecit labruscas tanquam
inculta [illegible] glo [illegible] quosdam [illegible]
[illegible] [illegible] vero [illegible] [illegible]
[illegible] in terra [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] meus quid [illegible] et nunc o-
stendam vobis quid e-
go faciam vinee mee auferam
sepem eius et erit in direp-
tionem diruam maceriam eius
et erit in conculcationem et ponam
eam desertam non putabitur et non
fodietur et ascendent super eam
vepres et spine et nubibus man-
dabo ne pluant super eam imbrem
vinea enim domini exercituum domus
israel est et vir iuda delectabile
germen eius. Expectavi ut fa-
ceret iudicium et ecce iniquitas et iu-
stitiam et ecce clamor. post
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] corporum [illegible]
[illegible] cum [illegible] ablacionem [illegible]
[illegible] prelatorum et aliorum [illegible]
et nunc glo quia pro bonis mala
reddidit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et corporum [illegible]
[illegible] ostendam vobis i. aperte dicam
i. in [illegible] facta glo [illegible] quod [illegible]
[illegible] ego [illegible] [illegible]
quid ego [illegible] [illegible] faci-
am vinee mee [illegible] synagoge et
sequitur auferam [illegible] [illegible] sepem
eius i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

custodiebat vel per sepe .i. anglorum
[illegible] vel custodiam, [illegible] in
[illegible] legem [illegible] archidiaconi
[illegible] audire sit nostro in [illegible]
gelorum diaconi [illegible]
[illegible] Gallie sine [illegible]
[illegible] Babilonem [illegible]
fuit [illegible] et turba [illegible]
[illegible] est glo.
[illegible] justicia [illegible]
supplicia [illegible] pena [illegible]
tunc ad primam [illegible] in [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] prelatorum et
[illegible] ad [illegible] vel .i. in
[illegible] magis alii
[illegible] pena
[illegible]
[illegible] allegat glo. [illegible]
que vel [illegible] pape
[illegible] pape .i. [illegible]
[illegible] deus in [illegible] aliquem in [illegible]
[illegible] vel falso [illegible] quia
[illegible] declinavit ad
[illegible] ab [illegible]
[illegible] sed [illegible] descendit.
[illegible] potestatem
[illegible]
[illegible] ad
[illegible] putabit [illegible] falso [illegible] et
ad [illegible] non [illegible] falso [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible] timoris
vel [illegible] supplicia [illegible]
[illegible] a malo [illegible]
[illegible] a [illegible] .i. [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ambulabant
[illegible]
[illegible] celi
[illegible] magis
[illegible]

[illegible] plurimum non [illegible] non
[illegible] sed [illegible]
[illegible] omnibus [illegible]
[illegible] pena [illegible]
[illegible] super [illegible]
[illegible] te [illegible] vel per
[illegible] .i. [illegible]
[illegible] plurimum
super [illegible] .i. super synagogam [illegible]
[illegible] glo. [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] q. [illegible] replebunt
[illegible] qui sunt [illegible]
[illegible] leviticus
[illegible] math.
[illegible] quam
[illegible] prohibite [illegible] plurimarum
[illegible] tamen ad
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible] .i. [illegible]
[illegible] .i. [illegible]
vel [illegible] que
[illegible] que [illegible]
[illegible] delectabile [illegible]
[illegible] valebat
[illegible] captivitatem vel [illegible]
delectabile [illegible] qui [illegible]
[illegible]
[illegible] glo. [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] sit
[illegible] quibus [illegible]
[illegible] delecta-
[illegible] sacerdotes [illegible]
[illegible] loquebatur
vel quia [illegible]
[illegible] apostoli [illegible]
[illegible] dedicatis
[illegible] ubi
[illegible]
[illegible] cecidit [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] voluerunt
[illegible]
[illegible] fuerunt [illegible]
[illegible]
[illegible] putavit
[illegible] predicates

Cadit enim quibus dicto constanti ut [illegible]
ret vinea et ecce iniquitas, scilicet lab[illegible]
rapine vel iniustitie et inequalitatis
quam [illegible] iudicium in [illegible]
[illegible] iniustitia et opera
iustitie quam opprimere in iustitia [illegible]
[illegible] communi [illegible] et ecce
clamor de iniuriis animus quam alii
vel secundum glosam iustitiam id est ut [illegible]
[illegible] quam erat iniusti, et ecce clamor de-
[illegible] tolle tolle crucifige [illegible]
dicit glosa clamor [illegible] iniustitia fece-
runt [illegible] eorum [illegible]
ad deum clamant [illegible] ecce vox
sanguinis fratris tui clamat ad me de
terra. Ve qui coniungitis domum ad
domum et agrum agro copulatis
usque ad terminum loci. Numquid habita-
bitis vos soli in medio terre? In
auribus meis sunt hec, dicit
Dominus exercituum: nisi domus mul-
te deserte fuerint grandes et
pulchre et absque habitatore. De-
cem enim iugera vinearum fa-
cient lagunculam unam,
et xxx modii sementis facient
modios tres. Post redargutam
ingratitudinem hic arguit peccatores
de rebus terrenis, scilicet de cupiditate [illegible] car-
nalitate [illegible] vanitate superbie, et hoc
inducit ad penam dicens Ve, scilicet spiritua-
le et eternum scilicet vobis qui coniungitis
domum. Glosa: hic [illegible] ad [illegible] quos [illegible]
avarissimi, scilicet principes et scribe
et [illegible] avaros qui
aliorum [illegible] sicut [illegible] volup-
tatem domum ad domum [illegible]
[illegible] et agrum agro copulatis
[illegible] iniuste ampliando, id [illegible]
de [illegible] ad [illegible] loci erat [illegible]
[illegible] possessa sufficiebat
possessores [illegible]
[illegible] usque ad terminum loci id est quan-
diu locus est ad emendum. Numquid habitabitis
[illegible] loci et soli.

habitant ut sufficerent [illegible] loco et
dicit hic autem [illegible] sic [illegible] terra in
[illegible] avaritia. Numquid habitabitis vos
soli aliis exclusis in medio terre? [illegible]
[illegible] quasi dicat [illegible] hec [illegible]
[illegible] data est communi [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] vos solos tanta [illegible]
[illegible] glosa [illegible]
dicit quia domos domibus [illegible]
[illegible] coniungunt [illegible] vir
[illegible] qui edificant domum suam
[illegible] coniungunt [illegible]
[illegible] Domus de [illegible]
[illegible]
In auribus meis sunt hec dicit dominus quod
[illegible] audivit clamorem iniuste [illegible]
[illegible] fraudulenter [illegible]
[illegible] vel posita in auribus
meis, id est [illegible] avaritia
[illegible] clamat in auribus
dei. Dicit dominus exercituum [illegible]
nisi [illegible]
[illegible] corporalis [illegible]
[illegible] bene [illegible] nisi
domus multe deserte fuerint [illegible]
[illegible] grandes in quantitate pulchre
in qualitate in quibus delectantur
et absque habitatore [illegible] requiescere
[illegible] deserta
[illegible]
[illegible] ad annos [illegible] plus
deserte erunt [illegible] vinee et agri et
vinee erunt steriles. Decem enim [illegible]
cem iugera glosa [illegible]
spacium [illegible] latitudine [illegible]
[illegible] in longitudine [illegible]
[illegible] per spacium terre [illegible] vinea
iugera bovum [illegible]
[illegible] tribulatione [illegible]
[illegible] iuga [illegible]
[illegible]
sicut [illegible] facient lagun-
culam [illegible] plus alia [illegible]
[illegible] modios et
xxx modii [illegible]
[illegible] sementis facient modios

tres | accepit pro gloria quod solebat in ...
deceperat | post omnem sterilitatem ...
audit | sicut enim viniculum ... pro ...
iniuste ... adquisierat | sic iuste dei
iudicio ... | sterilis ... fructum
agri ... multiplicavit | et in tribu
... | ...
... | ... aliud ...
... | ... iniustis ...
... | ... qui ad sensum allegorice
ad litteram ... est xxx annorum
in quo dominus baptizatus est ... | ...
... pro ...
intelligentes ... | ...
... | ...
... | ...
... | ...
... in quo ...
baptizatus ... ad christum qui ad
... multiplices ...
... | ...
...
... | christi ...
... | ...
...
... | quod ... in ...
... in quibus ...
... | regnum ...
... | ...
...
... fellis. Ve
qui consurgitis mane ad ebri-
etatem sectandam et potan-
dum usque ad vesperam ut vino estu-
etis | Cythara et lyra et tympanum
et tybia et vinum in conviviis
vestris | et opus domini non respicitis
et opera manuum eius non consideratis
Propterea captivus ductus
est populus meus quia non habuit
scientiam | et nobiles eius in-
terierunt fame | et multitudo
eius siti exaruit | propterea dila-

tavit infernus animam suam
et aperuit os suum | absque ullo
termino | et descendent fortes eius
et sublimes eius | gloriosique
eius ad eum | et incurvabitur
homo | et humiliabitur vir | et
oculi sublimium deprimentur |
et exaltabitur dominus exercituum in
iudicio | et deus sanctus sanctifi-
cabitur in iustitia | et pascentur
agni iuxta ordinem suum | et
deserta in ubertatem versa advene
comedent eam. | ...
ad peccata multiplicia ... carnalis
... | ...
... | et opera domini non
... | ...
... | qui ...
...
ubi dilatavit infernus | ...
...
... in ...
... | ...
...
...
... | ...
... in ... | ...
...
... | ...
... | ...
...
...
... | qui consurgitis ...
mane ...
mane ... ad ebrietatem
sectandam | ...
... | ...
...
... ad secta-
dam ebrietatem | ...
... | et potandum
usque ad vesperam ...

ebrietas ex tali potacione tam [illegible]
[illegible] ad hominem [illegible] ad alia
vicia ut sunt luxuria [illegible]
[illegible] ut vinum estuetis / accipit [illegible]
[illegible] unde [illegible] quatuor ad alios
qui se potacioni vacabant ut ad
mala [illegible] essent [illegible]
[illegible] / Alios [illegible] multa
[illegible] mala sunt [illegible]
[illegible] ebrietatem [illegible] / Cithara
[illegible] / [illegible] ut vinum
[illegible] ad omnia vicia
[illegible] / Cithara lyra tympanum et ty-
bia et [illegible] / et vinum
[illegible] in conviviis vestris
magnitudinem [illegible] cum [illegible]
[illegible] ad ea [illegible] / Et opus
domini non respicitis [illegible]
[illegible] captivus [illegible]
[illegible] captivitatem
[illegible]
[illegible] / non respicitis [illegible] cap-
tivis [illegible] captivitatis
[illegible] captivitas
[illegible]
[illegible] / Et opus domini [illegible]
[illegible] non respicitis
[illegible]
[illegible] actiones [illegible]
Vel opus domini [illegible] alias ac-
[illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] / Et opera manuum eius non consideratis
[illegible] punivit [illegible]
[illegible] diluvio [illegible]
igne et sulphure [illegible]
[illegible] / et opera manuum [illegible] pauperes
[illegible] divites / [illegible]
[illegible] divites [illegible]
pauperes [illegible]
[illegible] / Et [illegible]
glo[ssa] [illegible]
[illegible] / qui [illegible]
[illegible]
[illegible] creaturis [illegible] intelligunt

[illegible] non consideratis opera ma-
nuum eius [illegible] / Propterea
[illegible] Propterea captivus
ductus est [illegible] populus meus
captivus [illegible]
[illegible] plus magis
[illegible] futuris [illegible]
[illegible] / [illegible] captivi-
[illegible] in Babilonia [illegible]
[illegible]
[illegible] / quia non habuit scientiam
voluit [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad
[illegible] quibus multi
punivit peccata [illegible] ut [illegible]
[illegible] / [illegible]
illud [illegible] / Et [illegible] glo-
[illegible]
[illegible] ebrietas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] quicumque [illegible]
[illegible] in
[illegible]
[illegible] / Et
[illegible] / [illegible]
[illegible] tempore [illegible]
[illegible]
[illegible] / quibus [illegible] in
[illegible]
[illegible]
[illegible] ebrietate et
[illegible] voluptatibus [illegible] captivus in
[illegible] opera domini / [illegible]
[illegible] eius [illegible]
[illegible] / [illegible]
materiali [illegible] multi [illegible]
[illegible]
materiali [illegible] spirituali [illegible]

iusti tunc prophetarum semper aquam refectionis
et de deserto vinum aliud expellit pro
in re xxvi / Consequenter de sterili
corporum [illegible] / et tangit punitionem
corporum mortuorum / quia in eius fluvium [illegible]
babilonii a deprimentur / et si vellet
dicere / non solum punitur [illegible]
temporaliter / ideo dicit peccata [illegible] sup
dicta dilatavit in fluvio animam
suam [illegible] et ad re
cipiendum multa [illegible] in profundo
[illegible] / ut in fluvium [illegible]
dilatavit / affectum et voluntatem
suas [illegible] / glosa non quod infinitas
vel [illegible] / sed secundum consue
tudinem quando loquitur / ut nobis
nos intelligere possunt / et descendit
pretas eius [illegible] potentates et sublimes
pro dignitate sua superbia gloriosi
sed eius [illegible] nobilitate / [illegible]
post [illegible] / [illegible]
[illegible] non [illegible] fluvius [illegible]
capit duplicat [illegible] ubi
ponuntur mortuorum cadavera / aliu
[illegible] ubi descendunt ad damp
natorum vel purgandorum / [illegible]
illorum quia non statim mittuntur ad
gloriam / [illegible] mortui
[illegible] meliores quantumque iusti
admittebantur / non ad [illegible] morti
orum / ad infernum descendunt / [illegible]
corpora fuerunt sepulta / aliquorum
in [illegible] [illegible] putrefacti
[illegible] [illegible] in fluvius [illegible]
[illegible] / superbia et
[illegible] / quibus [illegible]
[illegible] / quibus [illegible]
[illegible] / dicit glosa / [illegible] qui
intelligi possunt [illegible] / [illegible]
[illegible] qui non [illegible]
[illegible] / [illegible] sublimiores
[illegible] de principe [illegible] superbi
[illegible] ad profundum inferni [illegible]
[illegible] inferni [illegible] [illegible]

dicit glosa quod de populo iudeorum dicit
ad eos qui [illegible] scilicet [illegible]
[illegible] / qui non [illegible] spa
[illegible] / in [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] in [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] spiritualiter [illegible]
[illegible] / ad predicta [illegible]
[illegible] vindicta de [illegible] deus / qui
[illegible] qui in [illegible]
[illegible] in iudeos [illegible] / ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] iudicat / et [illegible] de quo
psalmo glosa allegat [illegible]
[illegible] iudicium [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
facta [illegible] de [illegible]
[illegible] iudicis quos punivit [illegible]
[illegible] [illegible]
exaltare qui [illegible]
[illegible] superbis / [illegible]
[illegible] pena / in [illegible]
[illegible] dicens / et [illegible]
[illegible] iudicis in [illegible]
[illegible] aquam [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] ordine [illegible]
[illegible] ordinate [illegible] in [illegible]
[illegible] / [illegible] sub [illegible] in
[illegible] sed [illegible]
ad [illegible] / [illegible]
[illegible] ad [illegible] / vel [illegible]
[illegible] aquam [illegible] ordine [illegible]
[illegible] annos post aliud pastor
[illegible] ab [illegible] et [illegible]
in [illegible] / [illegible]
ad [illegible] / quia babilo
[illegible] in [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
ad [illegible] / [illegible] pastor
aquam [illegible] qui [illegible]
[illegible] babilonie [illegible] ordine

fuit qui multi credebant in eo et
ingratitudo per diuersas suas et quasi
de funiculis et operis eius / funiculis
de pactis vestre et verbis vestris et
inter ciuitates et de alijs in istis / salutem
per ea in parte quorum iniusticie est
ipsi in vos et obliuione ne eam possunt
et desertam in vbertate ipsa i. domus
patrum plenus pinguibus ad ue-
niendum . i. aduenientibus dei ipsi in
gentes qui ad ueniendum festinantes / et de
ipsa quam uidimus intelligi desolatos
ipsos captiuitatem babilonicam uel
ut per ipsos / et deserta i. terra ipse de
secundum inhabitantium deserta et sterilis
facta ipsa in vbertatem / seruientem ad
terram quam ipse captiuos / sunt et cultu-
ram in capite celi / prouidentibus de ipso
protulit fructus vberiores et me-
liores quos ipsi comedebant / et sic
vocabant et vocat eos ad ueniendum
vel ipsa in gentes ad ueniendum
vel ipsa de nouo terram ipsam subi-
ciunt / uel peregrinos spiritus agni
i. electi et manifesti per gloriam in edi-
ficacione et instruendi pastores supe-
rius malis terrenis pericula de
sordibus suis i. quibus se aspiciant
vngentes suis et deserta i. scriptura
a iudeis relicta et repulsa in
illud ne dedisti qui cultus eius et amen
faciat ipsa in vbertatem i. in spiritua-
lem intelligentiam ad ueniendum i. gen-
tiles ex gratia dei ad fidem uenientes
comedent ea i. utuntur uel passe
sunt uel delectabiliter in ea quia est
allegat glosa ut sufficit amas requiem
et dulcem genti pascuam fructuosam
Ve qui trahitis iniquitatem
in funiculis vanitatis et quasi
vinculum plaustri peccatum qui
dicitis festinet et cito ueniat
opus eius ut uideamus et
appropinquet et ueniat consilium

et ipsi exterius illud / hic pro-
sequitur prophetia arguit de peccato
superbie / quia dicit homines ad alia pec-
cata / et aliter aliqui in omnibus peccatis sup-
ra / et congruendo consuetudinem robusti-
orum corporum in peccatis / et continu-
acione inspirans / secundum apostolicam / et proce-
dunt / prodeuntes gratia dei / gloria
et ad plures uidebant ipsum / quia va-
nitate proficiat sui negligentia / peccata
peccatis adnectebant / per consuetudinem
consuetudinem tamquam aliquod pro-
ductum cum cogitacione / et vt
sunt omnes grauitate graue super
superbie in funiculis vanitatis / i. superbie /
que est ostensio aliorum peccatorum / vel
i. ipsa iniquitate vinculum qua-
si funiculi sunt cui iniquitas / quoniam de
funiculis ipse delectationis / que ve-
niunt in peccato / sed vanitatis ipse est in
fructuositate in ipso est vanus / quoniam
funiculi breues in quibus non est robur
sed / vel glosa . o . allegat illud proue-
rbiorum peccatorum suorum quis constrin-
gitur et funiculis peccatorum suorum unus
quisque constringitur / et multas inequitates
in funiculis uanitatis dedisti / per peccata
peccatis connectuntur et insania sunt / ut
filia araneorum / post per opere dolo-
rum texunt funiculis pluresque
texunt / in vinculis tractum in peccatis per
-ueniunt / et peccatum peccatis ex consuetudine
sunt / ad vinculum / sit in ipsis uero de ne-
gligencia peccatum peccato / et quasi vin-
culum plaustri peccatum / ecce sicut ex
vinculis et prouidendo ultimis ex
peccata graui / et peccata uinculum cum
plaustri grossius est quam funiculis /
quia plaustrum designat / quod superbia est primo
occasio iniquitatis / peccatum commissum / sic et pec-
catum in peccato augmentando / et quasi vin-
culum et precipue vinculis obstinationem
et facit adducendum / sicut vincula
sunt plaustro sic anima ex latere
iniquitate labor peccatorum / quia
uel ut agunt laborauerunt / et cum
ex ijs terram iudei peccabant et fuerunt
peccatis adnectebant quod ex eo peccatum adueniat

in errorem. Cum prudentia divina
convenientes quod de illis ad litteram dicitur
[illegible] prius dicit / et per quod quare
[illegible] ipsis aliquid pena dicit hijs
qui sunt sapientes [illegible] qui dicit glossa
supplet ac vos qui dicitis / divinam
iusticiam dei videndo et contemptum
dei glossa qui ad presens non dei
[illegible] / sed phariseis sunt inimici
fecerunt et ideo dicit opus eius
[illegible] originalis consummabunt ac
pena eius [illegible] / et ipsi dicit
dicebant / veniat ad opus et cetera
i. captivitatis quam predicat vel pena
quam comminatur nobis / quasi dicit non ti-
memus / Ideo dicitur [illegible] non dicit
quia dixit dominus [illegible] videt nos /
dicit glossa quod iste sunt aliqui
sicut achitophel et iudas / quorum alter
david, alter christum prodidit / qui sunt
longo tempore vita suppendio pe-
rierunt / tamquam nullo consilio possent
perimere sicut / putantes post
mortem nichil esse / et dicitur sicut
corpore non moriatur ignis cum
extinguitur et apparet / set propinquum
et veniat per effectum consilium sancti israel
i. dei quem vos ipsi contemplamini
vel i. christi quem vos [illegible] sanctificatio-
nem dicitis et electione veniat et
sciemus glossa qui non credimus /
falsum esse [illegible] dicebant eos / Ideo glossa
[illegible] ne veniet super nos malum
quod eum affuit in consilio divino / et
audiunt et videt [illegible] et
[illegible] ut dicit lyra quia circu-
[illegible] prudentia dei / in [illegible]
[illegible] in alia [illegible] dicentes
[illegible] divinis [illegible] aliquam
valorem hominibus / [illegible] reprobabat
[illegible] ponebant de [illegible] dicere
prudentia de humanis actibus /
[illegible] cultu ydolorum dicebant
[illegible] / quia [illegible] aliquid de
[illegible] de agibilibus /
[illegible] aliquid [illegible] /
[illegible] prudentiam de actibus

Ve qui dicitis malum
bonum et bonum malum, ponen-
tes tenebras lucem et lucem
tenebras, ponentes amarum
in dulce et dulce in amarum. Ve qui sapientes estis
in oculis vestris et coram vobis
metipsis prudentes. Ve qui
potentes estis ad bibendum
vinum et viri fortes ad mi-
scendam ebrietatem, qui
iustificatis impium pro muneri-
bus et iusticiam iusti au-
fertis ab eo. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ve qui dicitis [illegible]
[illegible] malum [illegible] bonum
[illegible] bonum
[illegible] malum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ponentes [illegible]
[illegible]
[illegible] tenebras [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tenebras [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] amarum [illegible]
[illegible]
dulce [illegible] dulce [illegible]
[illegible]
[illegible] amarum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qui iustificatis impium
[illegible] et iusticiam [illegible]
[illegible]

ponunt · p(ro)pt(er) (con)sequ(ens) exponi(tur) ut dicat
glo(sa) de ip(s)o (et) dyab(olo) / s(ecundo) qui dicatis
tenebras i(d est) dyab(olum) in quo e(st) nox
(et) tenebre / (et) transfigurat se in ange-
lum lucis e(ss)e lucem / s(ecundu)m dulcem (et) a-
marum / (et) dulcem ex p(ar)te e(ss)e amarum
i(d est) ab eo recedentem / unde ap(osto)lus que
societas luci ad tenebras / q(uae) aut(em)
conventio (Christ)i ad Belial / s(ecundu)m
exponit sic qui dicitis malum i(d est)
cultum ydolor(um) bonum i(d est) honorabile(m)
valentem / (et) bonum i(d est) divinum cultum
qui bonus e(st) simplic(ite)r (et) p(er) [illegible] veritate
malum i(d est) nullius valoris / ex p(ar)te
ponentes tenebras s(cilicet) errores / lucem
s(cilicet) ex veritate / (et) lucem s(cilicet) fidei tene-
bras ex ignorantia (et) [illegible] / ponentes
amarum in delectatione(m) / que
ducit ad gehennam amaritudinis / in
dulce tamen p(er) amarum homo posset
[illegible] ultimam senem (et) dulce i(d est)
laetam / que quidem est signum boni / s(ecundu)m
amarum q(uo)d p(er) [illegible]
[illegible] recipiebat q(uo)d [illegible] taliter [illegible]
tes [illegible] p(er)ferebant [illegible]
[illegible] glo(sa)
allegorice exponendo de omni dog-
mate [illegible] amara [illegible]
tas dulc(is) [illegible] pl(ur)alitate
[illegible] mediam [illegible]
[illegible] quarum novissima [illegible]
q(uia) e(st) iustitia qui ponit in iustitia [illegible]
[illegible] ne p(ro)p(ter) [illegible] / s(ecundu)m
e(st) antiquus [illegible] declinabit neq(ue)
ad dexteram neq(ue) ad sinistram
q(uo)d e(st) [illegible] / [illegible]
[illegible] / ad malos adula-
[illegible] p(ro)pt(er) potentiam / (et) bonos despici-
[illegible] / [illegible]
[illegible] significat [illegible] dicat ve qui
dicit malo bonus (et) bona ma-
lus [illegible] (et) ap(osto)l(us) [illegible]
tores [illegible] / [illegible]
[illegible] / (et) fabulas [illegible] bonum ma-
[illegible] plus [illegible]

qui sapientes estis / ad litt(eram) ve s(cilicet)
vobis [illegible] (et) doctoribus [illegible],
qui sapientes estis p(er) [illegible] ad alia
[illegible] i(d est) (et) vos reputatis / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / ad litt(eram) [illegible] viros in
[illegible] / et quia [illegible]
[illegible]
illud [illegible] supra [illegible]
[illegible]
[illegible] / ad litt(eram) [illegible]
[illegible]
[illegible] /
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
[illegible] e(st) [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / qui [illegible]
[illegible]
ad [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] carnalibus in
[illegible] ve qui potentes estis ad bibe-
ndum / [illegible] (et)
[illegible] et viri fortes ad mi-
scendam ebrietatem ~~[illegible]~~ /
~~[illegible]~~ /
~~[illegible]~~ [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] potat [illegible] quia ad
[illegible] / [illegible]
[illegible] / ac [illegible]
[illegible] / ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] qui iustificatis i(d est) iusta
[illegible] / [illegible] iusta [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] glo(sa) [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] ad
[illegible] / [illegible]
[illegible] accipiunt [illegible] ut [illegible]
tat [illegible] et iustitiam
[illegible] aufertis ab
eo [illegible] / [illegible]

sit / ignis devorabit tabernacula
eorum qui libenter acceperunt munera
consequenter / ad bibendum vinum glossa
allegorice vinum scilicet verbum dei / ipsi
[illegible] / tu
[illegible] clamaverunt /
sacerdotes [illegible] tabernaculum
hos debebant vinum bibere et sicera /
nec nazarei / quibus nec uva passa
sed nec acetum ex vino dabatur / hii
[illegible] regibus [illegible]
dari / ne obliviscantur sapientiam / ne
[illegible] possent [illegible] / ceteris plus
noceant / [illegible] / un
[illegible] qui eam ebrie
tate plenus sit / [illegible]
[illegible] / Propter hoc si

devorat

cut stipulam flamme ig
nis et calor flamme exurit
sic radix eorum quasi favilla
erit / et germen eorum ut pulvis
ascendet / Abiecerunt enim le
gem domini exercituum / et eloquium
sancti israel blasphemaverunt / Id
iratus est domini furor in populo
suo / et extendit manum suam
super eum / et percussit eum / et
conturbati sunt montes / et facta
sunt morticina eorum quasi
stercus in medio platearum
Hic exprimit penam peccatis sup
[illegible]
[illegible] / dicens propter
hoc [illegible]
[illegible] super deum et quia plurimi
[illegible]
[illegible]
[illegible] / sed et
legem abiecerunt / et eloquium
dei blasphemaverunt / de quibus
[illegible] debuit / ideo dicitur sicut
stipulam flamma ignis / devorat
et calor flamme exurit / in flamma

que sursum ascendit / [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] /
que duo exprimit [illegible]
[illegible] /
[illegible] radix eorum [illegible]
[illegible] favilla erit / [illegible]
[illegible] /
[illegible]
[illegible]
[illegible] germen
eorum [illegible] ut pulvis ascendet
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / vel si
[illegible] radix eorum [illegible]
[illegible] favilla erit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] germen eorum [illegible]
ut pulvis ascendet [illegible]
[illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] abiecerunt enim
legem domini [illegible]
[illegible] / et eloquium
[illegible] sancti israel [illegible]
[illegible] blasphema
verunt / legem [illegible]
[illegible] abiecerunt / eloquium
[illegible]
blasphemaverunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] abiecerunt legem [illegible]
blasphemaverunt [illegible]
[illegible] iratus est furor domini [illegible]
[illegible] suo [illegible] /
furor [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] passionibus /
sed [illegible]
[illegible] / [illegible]
patientia dei ad [illegible]
[illegible]

[illegible]

tali actum in dic iiii / et extendit
manum suam .i. potenciam satis vindic-
tam extendendo super eum .i. populum patris
et [illegible] maiorum et percussit
eum multipliciter affligendo populum per gra-
ves per reges assiriorum et babiloni-
orum ut per primum intelligitur de-
structio / in glossa manum filium que est
brachium domini / eum datum et [illegible]
fecit quem percutit quia primum [illegible]
[illegible] / et Job manus domini tetigit
me / et conturbati sunt montes .i. corporum ma-
iores [illegible] [illegible] in duas
[illegible] captivi et [illegible] per
tem assiriorum [illegible] tria ductus
in paralipomenon xxxvi / sub joatham
filius josie per regem egipti / jere-
mie [illegible] [illegible] de [illegible] magni-
malorum [illegible] / vel ad litteram
vult dicere quod tanta erat [illegible] quod
montes [illegible] [illegible] / et glossa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] / [illegible] in talis
[illegible] [illegible] actus [illegible] per ex
cessum [illegible] opinionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] opinio quod [illegible] [illegible] / jere-
mias videns montes et [illegible] commoveri
[illegible] [illegible] [illegible] / et facta
sunt morticinia .i. cadavera mor-
tuorum / ut stercus in medio pla-
tearum / scilicet prostrata ab advenientibus
et conculcata ad modum stercorum [illegible]
[illegible] / ut patet de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] post [illegible] [illegible]
[illegible] ipsorum [illegible] / sicut
dicat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sepelire [illegible] sunt
sepulcris aliis / [illegible] [illegible]
[illegible] colligere [illegible] et sepelire in
sepulcrum super [illegible] [illegible] / In
omnibus hijs aversus non
est furor eius / sed adhuc
manus eius extenta et
elevabit signum in natio-
nibus procul de finibus ter-

re et sibilabit ad eum et ecce
festinus velociter veniet
Hic ostendit eorum punitorem in hijs que
dicta sunt usque ad finem / [illegible] [illegible]
dicit [illegible] [illegible] / [illegible]
glossa Hebrei [illegible] locum intelligunt
de babiloniis / nos autem [illegible]
romanos intelligimus / [illegible]
[illegible] [illegible] .i. [illegible] dicitur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
per penas illas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] /
ut patet [illegible] [illegible] / sed adhuc ma-
nus eius extenta [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] extenta ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut aliorum [illegible] [illegible] sufficeat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] predicta [illegible] / sub
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debebat
[illegible] / et elevabit .i. levari faciet
[illegible] signum .i. vexillum ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ex [illegible] nationibus procul [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et sibilabit ad eum .i. inspirabit [illegible]
[illegible] / ut [illegible] [illegible] judeos
[illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] [illegible] / in-
spirabit in [illegible] [illegible] aliquem volunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / sed ad
[illegible] ad veniendum / vel [illegible] inspiravit
[illegible] [illegible] malicia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] veniendo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plus [illegible] [illegible] / quia
[illegible] [illegible] voluntati divine /
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et ecce festinus .i. velo-
citer [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / Non est de-
ficiens neque laborans in eo

non dormitabit neque
dormiet neque solvetur cingu-
lum renum eius, sagitte
eius acute et omnes arcus
eius extenti, ungule equo-
rum eius ut silex et rote
eius quasi impetus tem-
pestatis, rugitus eius ut
leonis, rugiet ut catuli
leonum et frendet et tenebit
predam et amplexabitur et non
erit qui eruat. Et sonabit
in die illa super eum sicut so-
nitus maris, aspiciemus
in terram et ecce tenebre tri-
bulationis, et lux obtene-
brata est in caligine eius.

neque rumpetur corrigia calciamenti eius

Hic describit ... [illegible] ... preparabant iudei punitionem ... fortes ... audaces ... in de... ipsum ... ibi ... [illegible] ... non est ... qui deficiat ... corporum ... quietum ... neque laborans ... laborem ... reputans ... [illegible] ... quem pro nichilo reputabant ... et ... ab eis impedimenta lassitudinis. Non dormitabit ... [illegible] ... ad magna ... festinatione ... et ... pigritia ... Neque dormiet ... [illegible] ... Neque solvetur per noctem cingulum renum eius ut semper sint parati ad pugnam ... [illegible] ... Neque rumpetur ... corrigia calciamenti ... plus ... [illegible] ... yperbolica

pugna

qui omnia ... [illegible] ... quod posset ... [illegible] ... sibi ... [illegible] ... quo tollitur impedimentum ab eis quod aliquid posset ... armorum ... [illegible] ... Sagitte eius ... acute ... Et omnes arcus extenti ... [illegible] ... duplicem ... de propinquo ... de longinquo ... [illegible] ... Ungule equorum eius ut silex ... [illegible] ... Et rote eius ... quasi impetus tempestatis ... [illegible] ... potestate ... tempestatis ... [illegible] ... Rugitus eius ... ut leonis ... babilonis ... [illegible] ... de regione ... captivos ... [illegible] ... et non erit qui eruat ... Et sonabit ... sicut sonitus maris ... [illegible] ... Aspiciemus ... rugiet ut catuli leonum ... Et frendebit ... [illegible] ... et tenebit predam ... spolia ... [illegible]

nota

ruina

frendet

Cancer cancris ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

Naum tercio legitur: Non recedet a te
rapina; vox flagelli et vox
impetus rote, et equi frementis
et equitis ascendentis, et micantis
gladii et fulgurantis haste, et multi-
tudinis interfecte et gravis
ruine; nec est finis cadaverum

amat se · ut se eis coaptari ondat

[illegible]

capitulum sextum

Et vidi in anno quo mortuus est rex Ozias vidi dominum sedentem super solium excelsum et elevatum et plena domus maiestate eius et ea que sub ipso erant replebant templum seraphim stabant super illud sex ale uni et sex ale alteri duabus velabant faciem eius et duabus velabant pedes eius et duabus volabant et clamabant alter ad alterum et dicebant sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum plena est omnis terra gloria eius et commota sunt superliminaria cardinum a voce clamantis et domus repleta est fumo

[illegible]

futuro videbit presentia in specie glorie
sicut vidit abacuc et ab omnibus angelis
... et david sicut in supponis dixit opi-
niones sed quibus narrare non est utile
utile ... ipsa que in specie ymaginaria
vidit dominum sicut ... ymagi-
nari sedentem super solium excelsum in celo
... sedentem eius in templo ...
... celo ... est
et ... sedentem in corpore ... duos
angelos ... et intellexit ...
significatum. alii vero ... ...
sicut ... ... in ...
vidit ... ... balthazar
qui ... vidit manum scribentem
daniel ... daniel ... intelle-
xit ... in ... dominum
vidi dominum et exposuit ... dominum
... vidit ... qualiter ... videbant
... ...
sedentem super solium excelsum et elevatum
... excelsum ... elevatum
... vidi dominum sedentem ...
... que ... vidit gloriam
eius ... paulus in actibus apostolorum
... ... audivit
... ...
... ...
... ... dominum ...
... ...
... dominum apparebat ... eius
... loquebatur sicut ... angelus
loquitur ... ...
... ...
... ... in solitudine ...
angelo qui loquebatur cum eo ...
... ...
... ... audiente ... ...
... ...
apparens ... ad ... ...
... ...
... ...
... ...
... in ... apparebit ... apa-
... significabant ... ...
... ... allegatum
... qui ... ... super solium ...
... ...
... vidit ... ...
... ...

... domus ... maiestate ...
... ...
... ... plena
domus gloria eius ... ...
... ...
sub ipso ... ...
... ...
apparebat ... illa ...
... ...
... ...
... ... replebant templum ... ...
sub ipso ... angelorum sub
... replebat ... plenum
erat templum ... ...
... ...
... gloria domini ... ...
... regnat ... ...
... ...
... ...
... ... dominum ...
... ...
... ...
... clamabat ad dominum et
super illos super solium ... gloria daniel ...
vidit dominum sedentem ... ad super solium
... ...
... ... valle iosaphat ...
iudicium ... ... vidit dominum
sedentem ... iosaphat ... iudicium
... ...
... ... dispensat
... ... ad ...
... ...
... ... angelorum
... ...
... ...
... ... angeli ... ...
... ...
... ...
... angelis ... ...
ad ... ...
... ...
... ... angelo ... ...
... ... loquebatur in persona eius
... ... appa-
rebant ... ...
... ... omnibus ...

hebreos ix. Hec loco [illegible] super illud i. duo
qui stabant super tectum patris in absconditu
o stabant tamquam duo collaterales
unus ad dexteram et alius ad sini-
stram. Sex ale uni et sex ale alteri.
Dicit glosa singuli alas habent duas sed
in superioribus continentur ut per
nobis congruentia descriptum. Sicut
invenitur alas senas. Duabus ve-
labant faciem eius. [illegible]
faciem suam [illegible] scilicet [illegible] velle-
bant capitales [illegible] erant ex
ceruice [illegible] sed super capita
qui [illegible] [illegible] et sic vellabat
capiti superius [illegible] que facie que
capitis pes. Et duabus vellabant
pedes eius. In glosa. Hec [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sic [illegible]
usque ad pedes vellabant. Alie appa-
rebat in figura [illegible] que
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apparet quia media et
duabus volabant. i. que advolare
videbant [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] angeli [illegible]
sit pati ad diuina [illegible] et ad in
feriora [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
loco [illegible] ad utrumque patens sit
ad legia [illegible] [illegible] [illegible] post
ta est hec figura [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] sunt sicut
[illegible] que apparuit [illegible] sic
[illegible] in parte. Et clamabant alter ad alterum
[illegible] [illegible] [illegible] quia unus
[illegible] dicebat et alius [illegible]
[illegible] sicut duo [illegible] in [illegible] [illegible]
alter ad alterum clamantes [illegible] mutuo
respiciebat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad clamandum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sanctus filius sanctus spiritus sanctus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dominus
Deus [illegible] [illegible] Deus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Deus [illegible] notat potenciam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia Deus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plena est omnis terra gloria eius
quia bonitas eius relucet in [illegible]
[illegible] Vel per gloria eius [illegible] notitia
[illegible] [illegible] bonitate [illegible]
[illegible] sicut terra plena gloria eius.
Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illud [illegible] notus in iudea Deus sed
[illegible] [illegible] [illegible] plena est terra
Et mota sunt superliminaria [illegible]
[illegible] alas [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] angelica [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ange-
lice [illegible] que est media inter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] quia diuinitas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] est media [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad clamandum [illegible] angelorum
[illegible] superliminaria cardinum in
quibus [illegible] [illegible] templi
[illegible] [illegible] [illegible] facta est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad clamorem [illegible] [illegible]
[illegible] et angelorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] zacharie [illegible] [illegible]
sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] factus
sunt ad [illegible] [illegible] indignationem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] parietes templi [illegible]
quibus [illegible] liminaria et cardines
[illegible] clamorem clamantium quia.
v. ad clamorem angelorum

talia fiunt ministrationibus per angelos
Et domus id est templum impleta est fumo
id est igne ad figuram incendii fu-
turi domus dum per caldeos / ut hic
iiii regum ultimo / et cum ipsas [illegible]
tias cognouerunt ipsam domum [illegible]
dum / [illegible] est uno [illegible]
tus / uno destruendam / primo per caldeos
postea per romanos / Et dixi ve michi quia
intelligentiam dicit Jeronimus in glosa hebre-
us autem longe aliam ingre-
ssus est / [illegible]
ipsas [illegible] seraphim [illegible]
[illegible] / nec ipsa quam seraphim
[illegible] dehinc [illegible]
[illegible] / [illegible] / que [illegible]
[illegible] est figurata [illegible] / Alioz [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] in regnum / et
[illegible] in babilone [illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] / que [illegible] babilone
[illegible] / que [illegible]
[illegible] / [illegible]
alios [illegible] ualent /
[illegible] ualent / [illegible] pedes [illegible] /
[illegible] regibus / [illegible]
[illegible] / [illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] captiuitate [illegible]
[illegible] / [illegible] duo de [illegible]
[illegible] / [illegible] uelant
[illegible] / alios qui in captiuitate [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] in-
[illegible] fumo [illegible] / [illegible]
dum templi [illegible] / terra aut
[illegible] / [illegible] ipsas [illegible]
[illegible] / dicit [illegible] / de
[illegible] stabilia pedum
[illegible] / [illegible] impressione [illegible]
[illegible] filii [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] est magnificencia [illegible]
[illegible] plena [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

replebant templum / Sed quod dicit de duo-
bus seraphim in sanctuariis super illud / duo
intelligunt testamenta in [illegible]
[illegible] / quia [illegible]
[illegible] et figuram / Et quod
uelant superiora cum [illegible] sed
media [illegible] / duobus testa-
mentis media [illegible] / [illegible]
quod [illegible] alie [illegible] duo-
bus uolabat [illegible] duabus pedes et
duabus uolabant / quia [illegible] testa-
mentis que fiunt [illegible] / [illegible] /
que per [illegible] / [illegible]
[illegible] / media [illegible] / que [illegible]
diebus [illegible] facta sunt [illegible]
sunt / Et quod dicit clamabant alter ad
alterum / denotatur [illegible] testamentis
[illegible] / et nouum [illegible] / quod
[illegible] figura / [illegible] / [illegible] in luce
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / sed [illegible]
[illegible] confessione clamo-
re [illegible] / [illegible] quod dei
[illegible] / [illegible]
[illegible] / et [illegible] / [illegible]
[illegible] ancilla est [illegible] / au-
[illegible] gloria in [illegible]
[illegible] / [illegible] plena est omnis terra gloria eius /
[illegible]
[illegible] super [illegible] gloria
[illegible] testamento [illegible] est [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] ad [illegible] super
[illegible] quod ab [illegible]
[illegible] est [illegible] impleta
est fumo id est gloria dei / [illegible]
[illegible] est / sed [illegible]
[illegible]
[illegible] quedam / [illegible]
[illegible] / [illegible] fumus
[illegible]
[illegible] in glosa [illegible]
Sed ab illo [illegible] est [illegible]
[illegible] / terra
[illegible] templum id est [illegible]
quod destruendum sed [illegible]

vel duo seraphin stantes super eo . sex
penne [illegible] plenius
[illegible] de duo [illegible]
colliguntur xij per gratiam quas
[illegible] in quodam sermone [illegible]
[illegible] virtutes que sub ipsis [illegible]
[illegible] aliud
[illegible] plenius gratia et caritate [illegible]
[illegible] virginis [illegible]
aliud [illegible] plenum vel
vel duo seraphim [illegible] Vel possunt dici
ea que [illegible] seu duo testamenta
ut [illegible] prophetica [illegible]
[illegible]
[illegible] utrumque testamentum [illegible]
[illegible]
[illegible] unum [illegible] duo
[illegible] eius [illegible]
que amore perfecto cognoscit [illegible]
[illegible] ardentius
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] maiestate [illegible]
[illegible] virginis [illegible] velant
[illegible] eius [illegible] amore perfecte [illegible]
[illegible] Vel seraphin prelati
[illegible]
[illegible]
[illegible] quia prelati debent [illegible]
[illegible] et alis [illegible]
[illegible]
[illegible] sanctificationem [illegible]
purgatione [illegible] diligentius [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] ad amorem [illegible]
[illegible]
[illegible] ardens
[illegible]
[illegible] eloquia domini eloquia casta
argentum igne examinatum [illegible]
[illegible] in sacris scriptu-
ris [illegible]
[illegible] diligenter [illegible]
[illegible] officium [illegible]
[illegible] Ezechiel [illegible]
[illegible] pastoralis [illegible]

xxxiiij

[illegible] seraphin
[illegible] augustinus
[illegible]
non quesivit [illegible] Vel possunt dici opera
[illegible] que debent contemplati[illegible]
[illegible]
requirunt [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] clamant unus ad
alterum quia mutuo deum laudare
tenentur ad eum [illegible] laudandum se mutuo
[illegible]
[illegible]
[illegible] **Et dixi ve michi qua**
tacui quia vir pollutus
labijs ego sum et in medio
populi polluta labia habent(is)
ego habito et regem dominum exercituum
vidi oculis meis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Vel secundum [illegible] indignum
[illegible]
[illegible] cum angelis deum
laudare [illegible] quia vir pollutus
[illegible] in medio [illegible]
[illegible] Et dixi [illegible] mortuo rege
Ozia ve michi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] angelos [illegible]
laudare [illegible] regis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible]
[illegible] tacui [illegible]
[illegible] cum angelis deum
laudare [illegible]
michi quia tacui [illegible]

Et vero subdit quare tacuit quia
vir pollutus labiis ego sum. glo. sicut
apostoli predicatores polluti [illegible] domine la
[illegible] indignum laudare deum quia
[illegible] allegat glo. non est spe-
ciosa laus in ore peccatoris. et dicit pol-
lutus sicut cum polluuntur labia [illegible]
[illegible] [illegible] tacendo quod dicere
debet. sed quare pollutus dicat et in
medio populi etc. glo. non plus quam
[illegible] accusat populum. polluta
labia sunt quibus ydola laudaverunt
[illegible] quia non solum per obmissionem
polluta labia sed per commissionem quia
[illegible] blasphemi [illegible] dicit glo.
[illegible]
loqui. de quo dicit glo. populus [illegible]
[illegible] labiorum [illegible]
[illegible] egoque [illegible] dicit
glo. [illegible] est cum patribus mortuis [illegible]
[illegible] quia qui
tetigerit [illegible] alia
[illegible] est intelligendum
[illegible] ydola [illegible] populus
sed pollutio [illegible] quia non ita
[illegible] respondit [illegible]
[illegible] et regem domi-
num [illegible] pollutum fuisse [illegible]
[illegible] dominum exercituum
vidi oculis meis. [illegible] oculis
cordis [illegible]
[illegible] non fuit visio intellec-
tualis. vel quia [illegible] oculis cordis [illegible]
ad [illegible] visionis [illegible]
[illegible] vel [illegible] oculis meis [illegible]
[illegible] visionem est [illegible] ad
[illegible] quidam [illegible]
[illegible] quando [illegible] mo-
[illegible] dominum. et volavit
de seraphim [illegible] tangit [illegible]
[illegible] visio [illegible] dominum
[illegible]
regina [illegible]
magnificat [illegible] vel ad
[illegible] cum [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] quia

[illegible] agnoscit ut patet [illegible] abraham
[illegible] glo. [illegible] abraham patet quia [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] consistit [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible]
[illegible] dignitas [illegible] in
[illegible] dei. Et volavit unus
ad me de seraphim et in manu
eius calculus quem forcipe
tulerat de altari. et tetigit
os meum. et dixit ecce tetigi
labia tua et auferetur ini-
quitas tua. et peccatum tuum mun-
dabitur. [illegible] tetigit [illegible]
ad [illegible] purgatio peccati
per angelum et intelligitur [illegible]
[illegible] spiritualiter quia filius dei est
[illegible] purgare peccata dicit glo. [illegible]
[illegible] glo. [illegible] officio
[illegible] et [illegible] intelli-
[illegible] angelica ad [illegible]
[illegible] unus ad me [illegible]
[illegible] vel loquitur [illegible]
[illegible] quia [illegible] de seraphim
[illegible] de angelis [illegible] ordine ut [illegible]
[illegible] officium est [illegible]
ut purgaret [illegible] dicit glo. seraphim [illegible]
[illegible]
[illegible] seraphim et cherubin [illegible]
[illegible] in plurali dicuntur. et in
manu eius calculus. calculus
[illegible] lapis [illegible]
[illegible] hic [illegible] calculus [illegible]
[illegible] qui lapis [illegible]
colorem igneus appellatur [illegible]
[illegible] calculus [illegible]
lapis ignitus. [illegible]
[illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] calculus [illegible]
[illegible] carbo. calculus est [illegible]
[illegible] lapis [illegible]
[illegible]
[illegible] calculus
forcipe [illegible]
[illegible] forcipe [illegible]

fortitudo capiens tulerat de altari
holocaustorum / ubi erat ignis con-
tinuus Leuitici vi^o / glo. quod propheta in
templo vidit altare plenum carbonibus
ignitis / quibus prius peccata purga-
rentur in prophetia. carbones significant
... forcipe cum quo accepit
altare / seu carbo vel lapis / in altari
qua in visione ista fiebant ymagi-
naria / quia videbatur sibi angelus
carbonem accipere de altari / sequitur
et tetigit os meum / scilicet illo carbone
vel lapide ignito / et dixit: ecce
tetigit labia tua / non quod combusserit
os eius / sed sic ei videbatur / et dolorem
sentiebat in labiis / pro quo ... da
tum est peccatum silencii / ut tantum
tacens ... / et auferetur iniquitas
tua quam peccasti in promovendo argu-
endo et increpando / vel in domini ...
cum angelis non laudando / et peccatum
tuum mundabitur. glo. angelus de sera-
phin missus ... / aperte missus
ad complendum misterium / in manu
manu id est operacione erat calculus
id est caritas / quam forcipe id est doctrina
duorum testamentorum de altari scripture
tulit ... in os eius posuit
... est scala iacob / gladius bis acu-
tus / ... que ...
... in de ... / hec est scala
duorum ... qui ... pro-
pria ... reddit / et que
... que ... duo ...
... in igne ... deuota
... que ... spiritus ...
... / ut ... mandata ...
... testamenti ... ipsius
... / Hic
purgat labia / iniquitate aufferat
... filius missus aperte ut dicit glo.
... dimittit peccata que distinctio ...
... caritas / qui ... in ... credit
in omnibus credidit / ... est ...
filius aperte missus ... quia ...
non dicit hic ecce tetigi os tuum ...
mone ... / ut labium mundaretur
ad ... duplicatur / ... est ... psalmum
... allegat glo. quid dicit tibi aut

quid appropinquat tibi / et iniquitates
tue ... operis ... / scilicet
... de ... est / carbones
ignis / ... super eos ... tibi
in ad ... Et audivi vocem
domini dicentis / quem mittam /
et quis ibit nobis / et dixi / ecce
ego sum / mitte me / et dixit vade
et dices populo huic / audite au-
dientes et nolite intelligere / et
visionem videte et nolite cog-
noscere / Excecat cor populi huius /
et aures eius aggrava et oculos
eius claude / ne forte videat
oculis suis / et auribus suis
audiat / et corde suo intelligat /
et convertatur et sanem eum ...
... legatus ... a deo ...
... missus est / quid missus loquitur
audit / ... et audivi ... ante cor-
dis ... domini ... predicta ...
... ut dominus ... glo. id est spiritus ... dicentis
... super ... / ut in ...
... quibus ibit quem
mittam / ... ad ... vel predica-
... / ... loqui singularitatem ...
... personarum ... trinitas
et quis ibit nobis / id est ad gloriam
... ut nobis id est ... / ...
... filius / ut ... / ubi ...
... pluralitas / glo. ...
est ... ad ymaginem
... / ... ego ...
... / ... et ...
... / ... dicit hic
quem mittam glo. non cogit / sed vo-
luntate ... / voluntas ... pla
... aut ...
... offert se spontaneus
... / ecce ego / scilicet presto sum
et dicit hic ... que ...
... ad ...
... se offerret ... in ...
... dicit ... eius ...
... ut ... eius ... responsione ...

// Et dixi

arguerent eum de transgressione. Sed
quidem ipse se offert ad predicandum
videtur dicat apostolus ii Cor x quod predi-
cabunt nisi mittantur et in corpore distinctione
ex se xxiii questio i ... quod qui
in afferendo se non presumunt quam
ad purgationem se ad hoc disponunt
in [illegible] ... [illegible] similiter
tus sic de novo commendat. Terni-
scere loquendo se de filio ad proximo
ponit se ad ministerium pro ... predicatione
Et similiter non quod primo hic sui potesta-
tem recognovit hoc presentationem ob-
tinuit. Sed se predicationi se sub
misit quia hoc primo debet alter
de re se congregare ad predicandum
alius se offerre. Et dicit iudex. Sed ad
arguendum peccata regis iudex. Ecclesiasticus dicit
Hebrei et hoc quod dicit in ca. predicatum. Nam
bibitur presumit ... Sed qui semper se
propterea sicut liberi vult ... ipse
arguunt peccata ipsi ad que arguenda
hic mittitur. Et semper refert. Et sequitur
in [illegible] sibi in posteriori
pro stare et. Et dicens apostolus hunc
dicit et sunt quod legem debebat
quia ipsi ... peccatoribus
... audiatur ad ...
et aliquorum salvandorum predicit. Audi-
te. Audite filii. Qui audiunt
se auribus corporis ... predicatur
id est glossa. Et nolite suppetere intell-
igere quando multi glossa ut non
tolleret ... Et videte et
videbitis visionem ... perversorum ... re-
latio Et hic oculis corporalibus ... de ...
in hoc ... Et nolite cognoscere
... Et volite cognoscere in
... affectibus. Id est ... qui
... eos ad ... in-
telligendum. Sed predicat satis. ... con-
trario ... obstinatam ... in malo
id est hic glossa ... putat se bono ... mit
... non ultra se offert. Sed
quia audit dicit ipsi ... Et auribus
audientis. ... predicta ... clamavit
... clamat. ... interrogat
quid clamabo. Clamabo ... omnis

Et accipe tabulam ... nobis ... coram
gentibus. Liberum ... ... non au-
diunt ... utrum ... respo-
ndit de ... Isaias
videns eorum abstinentiam non zelo
... sed amore iustitie. Et
conformando suam voluntatem volun-
tati divine petit eorum excecationem
dicens. Excecat. Quia glossa ... de
... caritate ... inspirata
ut plenitudo gentium ad fidem
intraret id est. Excecat cor populi huius
... uni ... salvare de ...
... ... non ... in
... ... et ... excecationem
fuit gentium illuminatio. Nec
in ... de ... in ... de-
bet ... Et ... ... ille
... Sed in ... ... concione
... filio ... et
alibi ... omnia ...
ut ... quia ... de
... postea ... ... paulo
plus ... a ... ... dimanare
te. Vel sic excecat id est excecabitur. Ut
dicitur excecatum per ... et
intellectu ... Cor populi huius ...
... et obstinati ... quia
malum ... sed in ...
... Et aures eius
aggrava id est aggravandas ...
... in affectu et
oculos eius ... Claude id est
claudi ... ...
... hic ... glossa ...
... ut ... ... in te
... de ... ... ut non ...
... Vel ... ... ad
... sic excecat id est excecabitur. De
... ne forte ... ...
... videat. ... ut
non posset ... oculis ...
... Et auribus ...
... ... audiat ...
... Et ... ...
intelligat. Et ... intelligendo
... ...
... ...
... ...

seruum / sicut nec / [illegible] actiua
[illegible] adeo directe / sed
aliud arbitrii [illegible] / [illegible]
quam auertens se a deo [illegible]
duabus [illegible] ab eo / cuius effec-
tus est [illegible] intellectus / [illegible]
[illegible] affectus / [illegible] sed
[illegible]
[illegible] ad litteram [illegible] fuit
impleta [illegible]
[illegible]
[illegible] Iohannis xii
[illegible] quod
[illegible] ysaias [illegible]
[illegible]
ysaias quando vidit gloriam eius [illegible]
et locutus est de eo / [illegible]
[illegible]
[illegible] Et dixi usquequo
domine / et dixit / donec desolentur
ciuitates absque habitatore /
et domus sine homine / et
terra relinquetur deserta / et longe
faciet dominus homines / et multi-
plicabitur que derelicta fuerat
in medio terre / adhuc in ea
decimatio / et conuertetur / et erit
in ostensionem sicut terebintus /
et sicut quercus que expan-
dit ramos suos / semen sanctum
erit id quod steterit in ea. [illegible]
ponit questio [illegible] de duratione [illegible]
[illegible] usque domine [illegible]
usque dum [illegible]
[illegible] quere [illegible]
[illegible] / et dixit i. [illegible]
donec desolentur i. desolate fiant /
[illegible] ciuitates absque habitato-
re i. [illegible] dimittet iudeos [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] anno
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] captiuitas / [illegible]
[illegible] in iudea [illegible] amplius habitatores

[illegible] glossa [illegible]
[illegible] captiuitatis [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] adriano / qui [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et domus sine homine [illegible]
[illegible] deserta relinquetur i. [illegible]
[illegible]
[illegible] relinquetur [illegible]
[illegible] / Et terra [illegible]
[illegible] et longe faciet
dominus homines i. iudeos [illegible]
[illegible] / et multiplica-
bitur glossa [illegible]
[illegible] multiplicata
[illegible]
[illegible]
que derelicta fuerat in medio terre
i. [illegible] captiuitati /
captiua [illegible] / [illegible]
captiuabitur / [illegible] plebs in
[illegible] a tyto [illegible] fuit
destructa / adhuc in ea deci-
matio i. adhuc ita [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] et con-
uertetur [illegible]
[illegible] a tyto / [illegible]
[illegible] / [illegible] ad re-
edificandum [illegible]
ab helio adriano [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] et erit in ostensione [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / sicut
terebintus [illegible]
[illegible]
[illegible] arbor [illegible]
[illegible] / [illegible] adm-
[illegible] / et sicut quercus que expandit
ramos suos [illegible]
[illegible] /
[illegible] quercus [illegible]

7

fluentibus filiis. Consequenter describit aliquorum salvacionem dicens: Reliquie ac si diceret licet tunc in festibilium hominum ... [illegible] at tamen reliquie ejus erit sicut ad multiplicacionem ... [illegible] ... Capitulum ... et non cadet per usque ad ... [illegible] Ezechias ... exponit illud ab illo loco et cetera ... [illegible] dicens quod hic propheta denunciat ... [illegible] ... [illegible] ... ut opponitur ... ponitur ... [illegible] ... quia ante adventum Christi ... [illegible] ... judeos ... qui ibi erant ... per admonicionem angeli transtulerunt se in regnum agrippe ... [illegible] ... tamen ... [illegible] aliis captivatis ... [illegible] ... multitudo ... per orbem ... [illegible] et adhuc ... [illegible] ... quia ... [illegible] ... et quia tot ... [illegible] ... paucitate ... [illegible] ... [illegible] ... judeorum ... [illegible] ... romanis ... [illegible] ... in ... [illegible] ... consummacionem ... [illegible] ... [illegible] ... completa ... in quo incipit ... [illegible] ... [illegible] ... et ... [illegible] ... multiplicacionem ... [illegible] ... et quia ... [illegible] ... judeorum ... [illegible] ... apostolorum ... [illegible] ... fuit ... [illegible] ... quod fuit ... [illegible] ... babilonice ... [illegible] ... completum tempore ... [illegible] ... regis ... [illegible] ... multiplicacionem ... [illegible] ... quia ... [illegible] ... multiplicata fuit ... [illegible] ... et aliis.

... [illegible] ... completum ... [illegible] ... sub zorobabel ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... tempore machabeorum ... [illegible] ... templum et ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... ad legem ... [illegible] ... aliqui ... [illegible] ... palestina ... [illegible] ... [illegible] Sequitur septimum capitulum

Et factum est in diebus achaz filii ioatan filii ozie regis iuda ascendit rasin rex syrie et phacee filius romelie rex israel in ierusalem ad preliandum contra eam et non potuerunt debellare eam et nunciaverunt domui david dicentes requievit syria super effraim et commotum est cor eius et cor populi eius sicut moventur ligna silvarum a facie venti. glossa

Continuantur hic supradicta que ... [illegible] ... ad hunc locum sub ozia et ioatan ... [illegible] ... nunc sequitur sub achaz rege impiissimo qui a deo ... [illegible] ... Post ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ab eis liberatum ibi et deo
sibi liberati dimissi. Alia dimissio per
aliqua quibus principalis in ecclesia
ipsius et devincta [illegible] ad venturum
que a divinis ipsius in tenebris pri
capuli non fuit locuti nisi super
nos redemptionis et ad dices nec
sic [illegible] istius liberationis
[illegible] in terra [illegible] in ca°
viii° eius respecta et in nono eius
ascensio exponitur sic in de [illegible]
navis [illegible] libertatis et
istius liberationis datur sequitur ab
et ad [illegible] tempore [illegible]
et [illegible] coniungitur in diebus achas
[illegible] iiii° anno regni sui [illegible]
[illegible] Et pessimum fuit ut
[illegible] regis [illegible] achas
[illegible] templi et baal
[illegible] filium suum ydolo [illegible]
[illegible] altare [illegible] et
altare ydolorum in templo posuit
[illegible]
[illegible] Alii [illegible]
[illegible] ozie regis iuda [illegible]
[illegible] annis prius achas ad [illegible]
[illegible] adeo sibi [illegible]
[illegible] non erat [illegible]
[illegible] bonitate quia [illegible]
[illegible] pessimus et [illegible]
[illegible] captivita
[illegible] ioatham qui fuit bonus
[illegible] xv° et ozie [illegible]
[illegible] zacharias quia [illegible]
[illegible] et bonus ut [illegible]
xv° [illegible] anno [illegible] regni sui
[illegible] volens sibi officium sacerdo
tale usurpare [illegible] in [illegible]
[illegible] pacientiam [illegible]
in domo sequestrata [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] ascendit [illegible]
[illegible] iuda [illegible]
[illegible] oportebat ascende
[illegible] filius [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] multos

[illegible] non [illegible] et capti
[illegible] in damascum [illegible]
[illegible] achas [illegible]
non prevaluit [illegible]
[illegible] bellare
[illegible] multos
de iuda [illegible]
[illegible] ad [illegible]
ad regem [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] regem achas [illegible] qui
[illegible] non [illegible]
[illegible] regnum
[illegible] de regno [illegible]
[illegible] quia non poterat
[illegible] in [illegible]
[illegible] achas [illegible]
[illegible] plaga grandi [illegible]
[illegible] de eius [illegible]
[illegible] scilicet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] eis [illegible]
[illegible]
[illegible] david [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] domini david
[illegible] achas [illegible] david
[illegible] syria [illegible]
[illegible] ad regem [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] syria
[illegible]
[illegible] ad [illegible] regnum
iuda non [illegible] est [illegible]
[illegible] achas [illegible]
[illegible]
[illegible]
in arbores [illegible] in [illegible] civitate

[illegible] regno eius [illegible]

iuda

[illegible]

[illegible]

pite / eo quod sepe fuit debellata a filiis
regis persarum [illegible] / non quod omnino deleta
quia non preter [illegible] / [illegible] cum
[illegible] [illegible] Et dixit dominus
ad Ysayam / egredere in occursum
Achas / tu et qui derelictus est Ia-
sub filius tuus / ad extremum
aqueductus piscine superioris /
in via agri fullonis / et dices
ad eum / vide ut sileas / no-
li timere / et cor tuum ne formi-
det / a duabus caudis titio-
num fumigancium istorum / et
in ira furoris Rasin regis
Syrie et filii Romelie / eo quod
consilium inierit contra te Syria
malum / et Effraym / et filius
Romelie dicentes / ascendamus
ad Iudam / et suscitemus eum / et avel-
lamus eum ad nos / et ponamus
regem in medio eius filium
Tabeel / Hec dicit dominus deus
non erit istud / et non stabit /
sed caput Syrie Damascus
et caput Damasci Rasin / et
adhuc lxv anni et desi-
net Effraym esse populus / et caput
Effraym Samaria / et caput
Samarie filius Romelie / si
non credideritis non permanebitis

Syrie

Hic ponitur prophecia de beneficio libera-
cionis / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et quod debellari [illegible]
quod si crediderint liberabuntur [illegible]
[illegible] / [illegible] dat signum
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
et ad [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] Achaz
[illegible] Et dixit dominus ad Ysayam / [illegible]
[illegible] / ut [illegible] angelo [illegible]
[illegible] facta [illegible] consolacione re-
gis et populi [illegible] [illegible] [illegible] / egredere
[illegible] de civitate / in occursum Achaz [illegible]

regis impii / et qui derelictus est
Iasub / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / dicit aliqui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui ad quandam diem [illegible] ad
regem Iuda [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / quia [illegible]
[illegible] regis / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / quia [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] / alia [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] Iasub [illegible]
[illegible] et qui derelictus
filius tuus Iasub [illegible] [illegible]
de populo [illegible] qui [illegible] ad me [illegible]
[illegible] tuus / tibi erunt filii [illegible]
Iasub / in [illegible] [illegible] [illegible] qui
[illegible] [illegible] aliquos [illegible] ad
[illegible] / [illegible] corporis [illegible] filii [illegible]
[illegible] apostolus [illegible] Christo [illegible] per
[illegible] vos genui / ad extremum aqueduc-
tus [illegible] [illegible] glo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] in [illegible] /
[illegible] / [illegible] civitas erit in
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] aqua [illegible] in
[illegible] / [illegible] fullones [illegible]
[illegible] / in via agri ful-
lonis [illegible] [illegible] agro fullo-
nis / [illegible] / [illegible]
[illegible] possit [illegible] /
[illegible] [illegible] auferretur [illegible]
[illegible] / [illegible] glo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et dices ad eum
[illegible] vide [illegible] attende / ut si-
leas [illegible] ne [illegible]
[illegible] blasphemando / [illegible]
[illegible] / et
cor tuum ne formidet [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] / noli timere
[illegible] [illegible] / a
duabus caudis [illegible] regibus
[illegible] / titionum fumigancium
istorum [illegible] regum / et dicit
fumigancium [illegible] [illegible]
[illegible] molestiam in [illegible] / [illegible]

p[ro]d[ictum] ut l[itte]r[a] d[icit] / ezechie anno d[e]c[im]o
q[ua]rto decimo i[n]gressu[m] q[uo]d i[n]ceperat
erat finie[n]d[um] regnu[m] syrie / et x. tribu-
u[m] sic ut d[icit] glo[sa] teglatfalasar q[ui]
i[n]t[ra]t rasin / et ozee i[n]t[ra]t phacee
et t[em]p[o]re regnavit novem annis
/ et obsessus a salmanazar tribus
annis captus e[st] / et ductus est cum tri-
bub[us] ult[ra] in[ter] tres p[er]sarum medorum
[et] syria fluvios .i. ab ista rasin fu-
turi reg[es] syrie .i. rege[s] aliis
sup[er] ab ista filii romelie q[ui] i[n]fecit
bus est / cui[us] regis ... ierusal[em]
de phacee .xx. an[n]is [et] sedit alius tamen
p[ro]vocatione timoris / eo q[uod] co[n]silium
dixerit q[uo]d te videat malitia / sc[ilicet] p[ro]-
p[he]ta / [et] effraym a .xx. tribus q[ui]
re[ce]sserunt / quia p[ri]mus rex x t[ri]-
buu[m] ab aliis duab[us] separatus fuit
de tribu effraym sc[ilicet] ieroboam / et filii
romelie sc[ilicet] phacee / rex effraym /
cui[us] nomine tacet p[ro]p[ter] indigna-
tionem ut x. de ipsis ... sc[ilicet] ut
...

[illegible]

pro d[icunt] / eo aut[em] fines u[n]de
advenerint / h[ic] [est] lxv. anno[rum] anni
tam unde xx. q[ui] ...
facte sunt / q[uo]d o[mn]ia q[ue] ad v[ir]g[in]e[m]
fut[ur]o p[er]tinent fuit ...
ip[s]e solvent / q[uo]d gentiles ...
... intelligunt
q[ue] dicunt ...
... intelligere / sed ...

[illegible]

in loco ... / sed ...
...

[illegible]

ab anno quo cepit ysaias prophetare. Nam
duobus annis prophetavit antequam
ozias percuteretur lepra, et leprosus vixit
xxv annis, et successit ei Ioathan
filius in regno, qui vixit xvi annis,
cui successit achas, et regnavit
xvi annis, et huic successit ezechi-
as, qui vi anno regni duxit cap-
tivitatem x tribuum. Sic ergo sunt in
summa constituti lxv anni secundum glosam. A xxv
anno regni ozie quo lepra percussus
est, et regnavit Ioathan filius eius regnavit
xxvi annis post ad hoc unde tempus
mortem achas xvi per que achas
xvi postea regnavit ezechias vi
annis. Effraym i. decem tribus incip-
[illegible] esse cessavit esse populus. Et
sic unus alius est. Sed incipit ab eo tempore
qua cum x tribus cepit ut affectaret
seu contempleret regnum duarum tribuum
et ut eos deus delinquisset
prophetavit quia earum regibus percusserat.
Sed primus captivus incipit a psalme
quia fere cepit predicte earum captiv-
itatem sed tamen ob mortem capti ut
ipse supplevit vel quia sub ozia
cepit captivari, per phezer primo
in parte per teglatphalazer, tandem
per salmanazar ezechia reg-
nante. Si quidem non credideritis scilicet
verbis meis et deo cum prophetia simpliciter
pronuncianti, non permanebitis sed
ex captivabimini, sicut x tribus de
quibus ista prophetatur. Et secundum aliam litteram
Si non credideritis non intelligetis scilicet
veritatem prophecie nisi effectu cum iam
reddibit. Hec autem dixit ysaias quia sciebat
achas ydolatriam pessimum et deus
suus eo credituro ut per ista deus
in aliis diffisus confugit ad auxilium
regis assiriorum iiii regum xvi. Et
adiecit dominus loqui ad achas
dicens: Pete tibi signum a
domino deo tuo in profundum
inferni sive in excelsum supra. Et

dixit achas: Non petam, et non
temptabo dominum. Et dixit: Audite
ergo, domus david. Numquid parum
vobis molestos esse hominibus, quia mo-
lesti estis et deo meo? Propter hoc dabit
dominus ipse vobis signum. Hic ponit
signum predicte liberacionis, et primo tangit
achas, secundo tempore ezechie filii sui ibi Et adu-
cat. Dixisse autem primo signum promittit
secundo dat ubi ibi Ecce virgo. Dicit ergo Et
adiecit dominus scilicet per prophetam loqui ad
achas, vel secundum per se propheta: Presens
quia uterque magis timendum audiens
dominum. Pete tibi i. ad liberacionem tuam
et populi tui signum, ut scilicet arctius
crederes que predicta sunt, quia sepe ecce
iudei signa petunt. Et secundum glosam: quia in rebus
humanis frequenter accidit ut habeatur signum
prebet cum auctoritate cogit credere.
A domino qui potest, deo qui scit, tuo qui
vult, non ab ydolis de quibus confidis, quantum
ea de causa sua a filiis suis ... sed a
domino. Gratis enim fieri uniusque, ubi plus admirari
requirunt in probacionem. In profundum inferni
Non dicit in profundum quia hic fuit capitis in-
pedet, et sic dicitur, pete quod aliquis resurgat
de inferno vel de sepulcro per resurrectionem,
quia secundum lyram quod in pluribus capit pro
sepulcro hic et ut videtur quia sepe ponitur.
Non quod assumptus qui fuit vel rapius ad
in ferris, sive in excelsum supra
sicut aliquis de celo descendat. Alia
glosa quod non ascendat terra et penetrat
in ferri, quam in arce de terra ea dicitur.
An appareat celi quod utrumque ad
mortem domini et ascensionem respi-
cit, qui enim descendit ipse est qui
ascendit. Hec cum primum de duas aut
quis descendet in abyssum, hoc est christum
de mortuis revocare. Vel per infernum
intelligitur abyssus maris, per celum
celum aereum, quod dicitur pete ut aliquis
descendat de mari sicut ionas in
nube vel ignis descendat de celo
sicut elias petivit iiii regum i. Et
dixit achas. Hic ponitur refutacio signi
ab achas Non petam sed signum

glo. non similiter loqui sed supplex
multi enim leguntur a deo signum pe
tisse et accepisse. Unde alia glo. moy
ses accepit signum de celo manna. Quia
nuper in medio terre egypti [illegible]
locustis cinifes et omnia ista. Et
de celo grandinem ignem et tenebras
sicut dictum est. Ezechias etiam accepit signum
de celo cum sol per lineas retrorsum
rediit et iosue in gabaon. Et
achaz [illegible] sole et luna
Apostolus quoque putat paulum acce
pisse signum de celo et de profundo in
fine qui per meditationem [illegible] et celum
celum penetrasse. Ionas de abysso et
mortis faucibus liberatus signum
[illegible] et accepit. Et non temp
tabo dominum quod petere nolo ne in
petendo temptarem. Sed metuit quod
sicut [illegible] ficta. Ad [illegible]
[illegible] [illegible] in magna [illegible]
[illegible] impius rex [illegible] signum
petere [illegible] captivus esse [illegible]
[illegible] quia [illegible]
cum signum [illegible] noluit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] exaltare
Unde alia littera [illegible] et non exaltabo dominum
[illegible] temptabo
vel ut dicit glo. ista [illegible] tamquam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dominum [illegible] Consequitur
[illegible] simoniam [illegible] ad [illegible]
[illegible] achas audiens indignum [illegible]
sermone [illegible] ut ipse magis [illegible]
[illegible] argumenis eius incredulitatem
[illegible] in incredulitatem
[illegible] [illegible] Et dixit [illegible]
[illegible] ad [illegible] audite ergo domus
david id est [illegible] iuda. De qua fuit
david quia achas audire noluit
[illegible] parum est molestos esse hominibus
[illegible] [illegible] molestabat
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] molestabat [illegible] quia et deum
[illegible] contempnebant [illegible]
glo. molestos esse quam non [illegible]
[illegible] contempnunt [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] molestos non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] glo. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] signum [illegible] [illegible]
[illegible] ad declarationem [illegible] [illegible]
[illegible] quia molesti estis [illegible]
[illegible] dabit dominus quia [illegible] [illegible]
[illegible] signum [illegible] [illegible]
dominus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bonos
et malos. Vel [illegible] [illegible] tamquam
[illegible] quia [illegible] aliquem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dominus dabit signum
[illegible] [illegible] [illegible] loquitur
[illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] sed reliqui. Vel
[illegible] [illegible] dabit signum
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
Ecce virgo concipiet et pariet
filium et vocabitur nomen eius
emanuel butirum et mel co
medet ut sciat reprobare ma
lum et eligere bonum. Quia an
tequam sciat puer reprobare
malum et eligere bonum derelinque
tur terra quam tu detestaris a facie
duorum regum. [illegible] [illegible]
signum [illegible] [illegible] [illegible]
et dignitas [illegible] et dignitas [illegible]
Vel quia [illegible] nativitas [illegible]
[illegible] liberationis achaz [illegible]
[illegible] regni [illegible]
[illegible] tempus achas [illegible]
[illegible] annos et amplius [illegible]
[illegible] [illegible] per [illegible] regno
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] signum [illegible]

futurum et argumentum inde ex ipsis scripturis patet intentio. Dicit [illegible] Lyra dicit quod [illegible] tamen duplex signum ponitur [illegible] aliorum eventus / Unum pronosticativum / quod indicat futurum effectum / qualiter datum fuit Gedeoni in bello Madian [illegible] signum future victorie / Aliud est [illegible] effectum [illegible] / quod sepe [illegible] in scriptura de quo [illegible] signum quod [illegible] de Egypto [illegible] quod quidem erat rememorativum preteriti beneficii / Et talia signa [illegible] refert [illegible] magna [illegible] Christi nativitas [illegible] erat signum et non pronosticum [illegible] liberationis / [illegible] Dicit [illegible] signum [illegible] fructum / aliud est concomitans significativum / ut fumus ignem / Tertium est subsequens ut cinis ignem / qualiter [illegible] nativitas erat signum [illegible] liberationis [illegible] Ecce virgo in hebreo habetur alma et est ambiguum i. commune adolescentulam et virginem / [illegible] alma accipitur pro adolescentula [illegible] Achas / et filium de ista conceptum Ezechiam quo regnante capta fuit Samaria [illegible] non videtur [illegible] adolescentula de [illegible] concipiat [illegible] signum [illegible] Ezechias [illegible] annorum [illegible] annorum erat / ut patet [illegible] regum [illegible] Achas [illegible] annis regnabat [illegible] anno dicta fuit ista / [illegible] intelligi [illegible] ut dicit glosa [illegible] appellare [illegible] imperium [illegible] capta est [illegible] alii dicunt [illegible] glosa [illegible] alma [illegible] post partum

sed nubilem i. que [illegible] virgo [illegible] quem in primo [illegible] ut dicit glosa quidam [illegible] duos filios [illegible] Emanuel [illegible] salvatoris / [illegible] quem [illegible] de filio isto dicit [illegible] nomen [illegible] pro futuro [illegible] alma [illegible] in mulier [illegible] legisse / sed in [illegible] virgo est [illegible] dicit Lyra [illegible] scriptura / [illegible] Rebecca de qua Genesis [illegible] dicit puella decora nimis virgoque pulcherrima [illegible] cognita [illegible] puella [illegible] pueri [illegible] ipsa [illegible] puerissime [illegible] et de ista [illegible] alma [illegible] virgo [illegible] absconditum [illegible] virorum [illegible] de eius integritate dubium non est [illegible] sic / ecce virgo [illegible] virgo concipiet et pariet filium [illegible] ecce virgo concipiet in utero et pariet filium et vocabit nomen eius Emanuel [illegible] ipsa loquitur [illegible] evangelista [illegible] implere [illegible] Emanuel [illegible] arguunt hebrei [illegible] intelligi non posse / non in hebreo [illegible] alium nomine [illegible] Emanuel [illegible] dicit Lyra [illegible] aliquem alium [illegible] impo[illegible] Emanuel [illegible] nobiscum deus

z hec est ysaie [illegible] c. xi. in quo de
diuina nat[ura] et humana mixte pit[ur] in
eod[em] supposito sicut loquitur est aliqd
pluribus nominibus quibus competentes
competitibus ut lapis daniel
ab ore daniel ozee x. de [illegible]
per apostolum et per de aliis **butirum et
mel comedet** butirum cibus est in
fantium / mel [illegible] [illegible] in
eo [illegible] humane nature **ut sciat re
probare malum et eligere bonum** [illegible]
[illegible] [illegible] ubi [illegible] salutis
[illegible] in [illegible] non minuisse in eo
diuinam sapientiam / [illegible] eligere bonum
q. d. in [illegible] infantie positus
habebit boni mali discretionem [illegible]
ms dicatur puer / puer autem [illegible]
ebat sapientia et etate coram deo et ho
minibus. Et bene dixi vocabitur no
men eius emanuel / quia erit [illegible]
tue liberationis / **quia antequam sciat
puer** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
reprobare malum et eligere bonum .i.
antequam [illegible] fiat homo / [illegible]
que tu [illegible] et samarie [illegible]
in [illegible] [illegible] nomine [illegible] .i. [illegible]
[illegible] **quam tu detestaris** a fa
cie duorum regum .i. [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] ezechie cap
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rege assiriorum iiii. re. xvii. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] salmanazar ut [illegible]
iiii. re. xvii. **Adducet dominus super
te et super populum tuum et super do
mum patris tui dies qui non
venerunt a diebus separati
onis effraym a iuda cum rege
assiriorum** / post quam prophetauit [illegible] [illegible]
hec prophetizat contra iudeam / quia in
credula erant / et [illegible] eis
[illegible] / [illegible] **adducet dominus** super
[illegible] [illegible] tue tue / **super te** super
achaz **et super populum tuum** .i. tribum
iuda et tribum beniamin et alios / **et
super domum patris tui** .i. super ezechiam

filium tuum / **vel** .i. super illos qui erant
de [illegible] regno / **dies** scilicet malos
qui non venerunt a diebus separationis
effraym a iuda .i. x. tribuum a
duabus [illegible] facta sub roboa
[illegible] re. [illegible] rege assiriorum .i. [illegible]
[illegible] de rege assiriorum / quia [illegible]
[illegible] fuerunt dies [illegible]
et captiuitatis / et [illegible] [illegible]
et [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] venerunt [illegible] [illegible]
egipti [illegible] / **Et erit in die
illa / sibilabit dominus musce
que est in extremo fluminum
egipti / et api que est in terra
assur / et venient et requiescent
omnes in torrentibus
vallium et cavernis petrarum
et in omnibus frutectis et in
universis foraminibus** / [illegible]
[illegible] [illegible] captiuitatis [illegible]
[illegible] egipti / et [illegible] babilonis
[illegible] [illegible] [illegible] / **et erit** .i. [illegible]
[illegible] **in die illa** .i. notabili / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non potuit [illegible] [illegible]
sibilabit dominus .i. inspirabit volu
tatem [illegible] [illegible] / **musce**
.i. plebi egiptiacam [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / **que est in ex
tremo fluminum egipti** / [illegible] [illegible]
[illegible] egipti [illegible] [illegible] [illegible]
iudeam / in [illegible] [illegible] [illegible]
iiii. re. xxiii. [illegible] [illegible] dicitur
musce .i. egipcio populo [illegible]
[illegible] / [illegible] ab egiptiis
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et assirios in
iudea posuit / [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
ezechia [illegible] [illegible] / in quo
[illegible] ut [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] arundineo [illegible]
[illegible] egipto iiii. regum xviii. [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] egiptii [illegible]

[illegible] fuerunt / et eo alii corpo-
suit de rege egipti / qui alio tempore
fuerat quem iudicium ut habetur iiii regum xviii
Ibi sic legitur melius exponit de populo (in textu)
babilonico qui quia subiectus erat assiriis / etc.
fuerat eis in auxilium sed non de hiis
que sunt in egipto per [illegible] flu-
minis [illegible] est [illegible]
mis fluminibus egipti et hoc dicit [illegible]
ille ponitur ad designandum quod venit
eo magna turba / et dicit hic fluminis
pluraliter quia nilus flumen egip-
ti habet in se diversos / irrigat [illegible]
terram illam diversis fluminibus / et
api i. regi babilonis / qui est infra
assiria i. assiriorum / et vocat populos
assiriorum apes / quia adulterinum mel-
lis [illegible] ad vulnera pungentis / pu-
gnabat enim graviter gens illa aliis
nationibus inducta [illegible] / ut habetur iiii
regum xviii / et venient et requiescent
omnes super [illegible] congregata
in torrentibus vallium quantum
ad munitas / et cavernas petrarum quantum
ad [illegible] in frutectis quantum ad
[illegible] quantum ad [illegible]
[illegible] / [illegible] romana [illegible]
[illegible] / [illegible] bastare sicut
[illegible] tempore ezechie [illegible] / [illegible]
capta [illegible] / quia sennacherib [illegible]
[illegible] / [illegible] ipsius [illegible]
[illegible] regem [illegible] sennacherib
ad [illegible] ezechias
qui [illegible] rescripto [illegible]
[illegible] ad divinum auxilium / et dominus
[illegible] per angelum [illegible]
percussit centum lxxxv milia bel-
latorum / qui confusus ad paucos fugit
ad terram suam in die illa radet
dominus in novacula conducta in
hiis que trans flumen sunt in
rege assiriorum caput et pilos
pedum et barbam universam
[illegible] percussio predicta facta [illegible]
[illegible] in castris assiriorum / talis enim
[illegible] corpora [illegible] redacta [illegible]

[illegible] vestibus et armis / quo
[illegible] rex fugit et [illegible] iudicio [illegible]
[illegible] gladio filiorum suorum occubuit
[illegible] in die illa i. tempore quo sennacherib
venerat [illegible] ut destrueret eam
radet dominus i. delebit [illegible]
[illegible] pilorum / quia [illegible]
[illegible] sennacherib [illegible]
[illegible] eius in hiis qui sunt trans flu-
men [illegible] eufraten [illegible] radet [illegible]
assiriorum [illegible] in rege assiriorum
[illegible] ad [illegible] alios populos
[illegible] flumen [illegible] venerat
cum rege [illegible] caput i. rege
qui a filiis interfectus est / et pilos pe-
dum i. pedites de suo exercitu / et bar-
bam universam i. equites qui ad
[illegible] regi sicut barba capiti / [illegible]
[illegible] ponit [illegible] ita quod [illegible]
[illegible] capiunt [illegible] ita quod
[illegible] sufficere omnem [illegible] pul-
critudinem hominis / 2° [illegible]
peccatorum / 3° [illegible]
[illegible] / exponit in die illa
i. [illegible] radet dominus i. cito
[illegible] sicut ille qui radit in
novacula acuta i. [illegible]
vel gladio [illegible] novam
[illegible] facilitate [illegible] et [illegible]
[illegible] in hiis qui trans flumen sunt [illegible]
[illegible] venerant [illegible]
[illegible] / et exponit sic in
rege assiriorum / [illegible] nabuchodonosor
quem in [illegible] planctus [illegible]
[illegible] columba vo-
cat radet dominus caput i. principes
pilos pedum i. minores / et barbam
universam i. omnem decorem virtutis
/ barba enim in viris [illegible]
decoris [illegible] radet
dominus [illegible] regis
[illegible] / [illegible]
[illegible] / sed
[illegible]
[illegible] Et erit in die

(margin:) [illegible] vel [illegible]

a pano [illegible] [illegible] cwelle [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gaudi

illa nutriet homo vaccam bo-
um et duas oves. et pre ubertate
lactis comedet butirum. buti-
rum enim et mel manducabit
omnis homo qui relictus fu-
erit in medio terre. et erit in
die illa omnis locus ubi fu-
erint mille vites mille ar-
genteis et in spinas et in ve-
pres erunt. cum sagittis et ar-
cu ingredientur illuc. vepres
enim et spine erunt in universa ter-
ra. et omnes montes qui in
sarculo sarientur non veniet
illuc terror spinarum et vepri-
um et erit in pascua bovis et in
conculcationem pecoris. hic de-
scribit eorum defectus et insufficientiam
reddendo comparatum ad erit. id est contingit
in die illa id est post destructionem [illegible]
[illegible] et captivitatem post presen-
[illegible] gl. omnia cum [illegible]
fuerunt nutriet homo supple relictus
in iudea vaccam supple unicam boum
[illegible] ab obus [illegible]
duos vitulos et duas oves supple in
remanentes de magno grege [illegible]
[illegible] cum pecudibus in caldeam [illegible]
[illegible] post [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] reliquit qui vineas et agros
[illegible] de regio [illegible]
qui [illegible] erit [illegible]
babilonis [illegible] erit sed [illegible]
[illegible] in iudea fuit [illegible]
greges ovium [illegible]
[illegible] pre ubertate lactis supple [illegible]
et comedet butirum quod [illegible]
[illegible] ita quod ad sufficientiam [illegible]
[illegible] agros reddit [illegible]
[illegible] erunt pascua [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] defectus [illegible]
[illegible] comedet bu-

tirum propter defectum panis sed [illegible]
pugnat quod [illegible] pre ubertate [illegible]
cum ista duo [illegible] butirum et mel
ut [illegible] sep[illegible]
[illegible] terra [illegible]
propter [illegible] comedatur [illegible] frequenter
lacte et melle manere butirum enim
quod fit ex pinguedine lactis et mel [illegible]
[illegible] seu agreste comedet omnis
homo [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] relicti [illegible] gladium [illegible]
[illegible] sufficientem [illegible]
[illegible] comede[illegible]
relicti in iudea illa propter defectum
panis [illegible] ystoria plenius [illegible]
[illegible] xxxvi[illegible] et erit in die illa
id est post destructionem omnis locus ubi fue-
rint mille vites mille argenteis
id est singule [illegible] dabuntur pro argenteis
[illegible] ita [illegible]
[illegible] [illegible]
singule vites singulis [illegible] argente-
is [illegible] in spinas et in vepres
erunt supple [illegible] propter defectum [illegible]
[illegible] cum sagittis et ar-
cu ingredientur illuc [illegible] vineas
et agros [illegible]
[illegible] in terra
[illegible] vepres enim
et spine [illegible]
erunt [illegible]
[illegible] panis et
omnes montes supple [illegible] erunt qui
[illegible] in sarculo sarientur id est [illegible]
[illegible]
[illegible] manibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] relictis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
erunt pascua non veniet illuc
in [illegible] supple [illegible] terror spinarum
et vepris [illegible] et erit in pascua
bovis supple [illegible] in conculca-
cionem pecoris [illegible] erunt

ac homines propter timorem hostium / et
peccata sunt cursu de dimissa quam
liberalitate postea sunt conculcabunt / per ferrum
originali peccato / aliter exponitur
dicens / ecce ezechie / per mirabilem
liberationem / ezechias in domino populum
ad studium legis / et intrauit possunt
in hec contra absconsionem se enim
ita unius autem sunt in celo / sed
quod dominus insagittas ingredietur illuc
de parte eius in vineas / propter hoc
exponitur in frutectis ubi corpora
tua latitantes nutrient quam sarra
cini et spinis et uepribus purga
uerat ubi posset corpus bladum /
non nouerit illuc ac qui deo fructetis
purgabit ab impuritate sua ut
diu faciat fructum multum decimum
papam bonus ita in fructu fertili
quod solum sufficiat in perfectionem
seruorum / sed est aridum divine sanctorum
Tropologice secundum glossam hoc bonus est
sed sancta que iudex venit / pauramque sa
cerdos ut solus ibi dominus / uel
hec dolor / nec seruitus unius quam hoc
significationis hominum propter quod operatorum domini
in spinas / et ambulant abissos qui
sagittant in obscuro recto corde /
Sunt autem volucrem alius super / ut la
tronibus in spinis insidiis se po
ssunt in domine / id fructus aut
hic / sed in operibus implentur / et spinis
que urunt in punctionibus hebreis /
ac in corpore et dextera venerabili
diuinis / sed ab aliis quorum cura
nobis debes conculcat. Bonum facere
per gerium ... ambulabis eum
ut religiosus est. Sed rapiunt quam ultimum
laureate corpore sancte quem insuper sub
linius dicatur est / qui sedentur sub volumine
est rex super omnes filios superbie. Sed
corpore plausit qui ostendit eorum / qui
repugnare que in se laniam / dicitur
et pro solis a uniuersis ... debent
ad impugnandum certam / ut religio
nem / alius regnare acheias qui intrep
... [illegible] applicabis / hoc est

placet / qui se quiescit ad numeros / Vel
propter hoc secundum quod predictum de quibus iusta
ad omnes prophetica inquam ostendit conspexit
legere intelligimus ... sedet
et ministros eos loquens de sollicitudine
religiosorum impugnantes / eos tamen
debellat qui semper malignitatibus
minuat iniquitates et bonitas / impie
iniqua vestis per deos ... ministri in militia
virorum qui non in incantationibus anima
sua adorat baal / acquiescit super sup
effraym qui superbia incidens qui
per alios fructificare debent
requiescit / ut in dominicis quam malos
debent defendi ... pauperes dicitur.
multum argentum filij ... propter quod
commouet ... omnia ad nuptias
sumpsit ... principatum genuit
... propter hoc ...
ecclesiasticus acheias ...
... ad aquas
... in occasum ...
... acheias /
sicut pastor et doctor talibus se
debet appendere / eum admittere ad
prouinciam / ...
aquas significat ... sicut
aque ducuntur ... de paradiso ...
... terra ... /
... /
... /
... in
... /
... agri
... acheias ad
...
...
...
...
... /
... /
... /
...
... /
... /
... / quorum ...

a quibus [illegible] ut est exemplo Ezechi/
ei [illegible] [illegible] iudicibus [illegible]
[illegible] promittit [illegible] [illegible] ut dicit
propheta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eligere
[illegible] [illegible] Capitulum octavum

Et dixit dominus ad me sume
tibi librum grandem et
scribe in eo stilo hominis velociter
spolia detrahe cito predare et
adhibui mihi testes fideles Uri-
am sacerdotem filium Barachie [zachariam]
et accessi ad prophetissam et con-
cepit et peperit filium et dixit
dominus ad me voca nomen eius
accelera spolia detrahe festina
predari quia antequam puer sciat
vocare patrem suum et matrem su-
am auferetur fortitudo Damasci
et spolia Samarie coram rege
Assiriorum. Post quam ysaias [illegible]
[illegible] hic incipit prophetare [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Damasci et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pueri [illegible] [illegible]
ysaias [illegible] nomen pueri [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
spoliationem regum [illegible] Assirie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] testimonium [illegible]
[illegible] glossa [illegible] [illegible] ysaia [illegible]
[illegible] Achas [illegible] [illegible] dominus [illegible]
[illegible] signum [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] filii quos [illegible] [illegible] subitas
Samaria et Syria a rege Assiriorum [illegible]
Iudeam [illegible] et in solitudine [illegible]
[illegible] [illegible] partus [illegible] [illegible]
[illegible] Et dixit dominus ad me sume [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sume tibi librum
[illegible] grandem [illegible] [illegible] [illegible]
grande [illegible] [illegible] quantitate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] magnitudine
[illegible] dignitate quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] grandem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] magna [illegible]
magna significat [illegible] [illegible]
[illegible] magna [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] stilo hominis [illegible] clare et
plane [illegible] ut possit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intelligi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad captivitatem
[illegible] [illegible] [illegible] Assirie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuit ut rege Achaz [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] predari [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] velociter
detrahe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] spolia detrahe [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] captivos [illegible]
[illegible] [illegible] cito predare [illegible]
[illegible] [illegible] captiva [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] spoliandum [illegible] glossa [illegible]

carnem [illegible] sacerdotem [illegible]
ult[imo] [illegible] regnavit non [illegible]
prophetas omittit sed [illegible] descendit [illegible]
captivus [illegible] multiplicavit [illegible]
[illegible] sed [illegible] venit [illegible]
in [illegible] tempore misit filium suum [illegible]
spoliatos duorum regnorum [illegible] signum [illegible]
[illegible] spoliatione [illegible]
[illegible] spolia detrahe [illegible]
[illegible] absorbentibus [illegible]
[illegible] circa [illegible]
vastitate [illegible]
originali [illegible]
ei [illegible] et adhibui mihi testes
[illegible] qui [illegible]
[illegible] que [illegible] ad [illegible]
[illegible] filium [illegible]
[illegible] per [illegible]
adhibuit testes fideles [illegible]
[illegible]
[illegible] testes
[illegible] actum coniugale [illegible]
[illegible]
fideles [illegible] [illegible] qui fuit
[illegible] quia fecit altare ad [illegible]
altaris [illegible] et afferebat
[illegible] de Zacha-
ria [illegible]
[illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] qui [illegible]
et Zacharia qui fuit [illegible]
[illegible] qui [illegible] fuit tempore [illegible]
templi a Salomone [illegible]
[illegible] fuit tempore [illegible]
templi [illegible] templum [illegible]
[illegible] annis et amplius [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] adhiberi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qui fuerunt [illegible]
[illegible] Zacharia qui fuit [illegible]
[illegible] que
[illegible] tempore [illegible]
[illegible] de [illegible]

[illegible] de [illegible]
[illegible] adhibui mihi testes
[illegible] testes quia [illegible]
[illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] de [illegible] quia [illegible]
[illegible] filium [illegible] filius
[illegible] vocat [illegible]
[illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et adiuncti [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] et ad [illegible]
[illegible]
[illegible] legis [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] Zacharias [illegible]
[illegible] memoria
[illegible]
[illegible]
[illegible] adhibeam [illegible]
duorum [illegible]
testes [illegible]
[illegible]
[illegible] Moyses et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] duobus [illegible]
[illegible] apparuit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] resurge a mor-
tuis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] facta [illegible]
[illegible]
[illegible] Zacharias [illegible]
[illegible] Barachias [illegible]
[illegible] testibus [illegible]

bus duobus testibus fidelibus
eius inspirans ... Zacharias
que dicit ... deo differunt. et accessi
glosa a digniori ... spirituali ...
lo dicit ad prophetissam. i. ad ipsam
... dicit ... et concepit. i. ...
erat filius ... qui conceptus
est de spiritu sancto. et peperit. a partu erat filiu
... alleget glosa ... sens
... nativitatis ... et voca
vocabitur filius dei. vel sic accessi ad pro
fidem maiorem intelligens. ad pro
phetissam. i. ad mariam quam prophe
tissam fuisse non est dubium. ...
... prophetavit enim de se in cantico quia
beatam me dicent omnes generationes
nam de omnibus generationibus aliqui ca
... dicitur ... et ...
dicit ... conceptum est in alterius
... quod angeli de
ponit ... deus elegit et pre
elegit ... super nubes ...
... deus ... tibi ...
... nomen eius filius matre
... honorabit ...
... quia ...
de ... in ...
... dicit ...
... plus quam
... dictus est quia ...
... que ...
... maria ...
... dicenda est que ... ad caput
o ... peperit ... et voca nomen
eius. accelera spolia detrahe ...
... concipere
... parere ...
... predicare ...
... et dixit dominus ad
me ... voca nomen eius
... puer ...
... accelera
... ingressi ...
... spolia detrahe
... festina predari ...
... predicatam festina predari ...

... passionis ...
... glosa allegat illud ... dicit
... in aliud ...
... et resurrectioni ...
et ... dicit ... quia an
quam sciat puer ... sua vocare
vocare patrem suum ...
... putabat filius ioseph ... et matrem
suam mariam ... quod est ...
... quam deus fecit
... auferetur ...
fortitudo damasci que est ...
... regis ... et spolia samarie
... auferentur ...
... coram rege assiriorum ...
... regem ...
cepit ... samaria ...
... et ... precedunt. Et nota quod hic
de christo dicit ... quam sciat ...
... dicit ... quam puer sciat bonum
aut malum ...
... quam ...
... bonum
malum ...
... bonum ... malum
... malum ... bonum
... puer
... bonum
... aut malum ... bonum
... malum
... bonum ... amittere
... amittere ...
... debebat ...
... maria ...
tus est ...
... spiritu sancto ...
... demones spoliat et sibi
... eius ...
... quod ...
... celestem ...
... damasci ...
... aufferet spolia samarie
quibus ... spoliavit ...
... nobis ...
regem ... qui ...

talos filios romalia aste annis lxv
regnavit sara que prius corpus et
robur que patriam non ipsos. Et
adiecit dominus loqui ad me ad
eo quod abiecit populus iste
aquas siloe que vadunt cum
silencio et assumpsit magis rasin
et filium romelie propter hoc ecce
adducet dominus super eos aquas
fluminis fortes et multas
regem assiriorum et omnem gloriam
eius et ascendet super omnes
rivos eius et fluet super omnes
ripas eius et ibit per iudam
inundans et transiens usque
ad collum veniet et erit extensio
alarum eius implens la
titudinem terre tue o emmanuel.
Post quam predixit vastacionem x tribuum
hic predicit causas quia abiecerunt
se a filiis david et confederati sunt cum impiis
et alienigenis dicens ergo. Et adiecit dominus
loqui ad me id est iterato locutus est michi
pro eo quod hoc populus iste scilicet x tribuum
id est israel qui hic proprie pro ea non accipitur
alibi .a. se que vadunt id est reges iuda
pacificos et benignos vel populus iuda
magis etiam manifestum pacifice templo
honore regum david salomonis filius
eius siloe aquam aque siloe crescens in
originali est fons ad radicem montis
libani silenter fluens sic reges iuda
quiete regnaverunt alienigene et
assumpsit magis rasin scilicet regem syrie
et filium romelie scilicet phacee regem samarie veniens
eos contra iudam confederacionem faciendo
vel magis de proteccione eorum quia de deo
confidendo propter hoc ecce quod impium est
adducet dominus permissive super eos aquas flu
minis fortes glossa id est exercitum sennacherib
qui in fortitudine ac aqua impetu
contra x tribus venit scilicet per iiii
reges xiiii scilicet quod dicitur de salmanasar ab
aliis regibus dispersit x tribus
sed non et aliis qui fuit cum sal
manasar in destruccione x tribuum
id est in veniens cum sennacherib non venit contra
duas tribus vel glossa dicit non quia
tunc per totum reputat pro se filius et
est textus specificat nec notandum
sennacherib aut salmanasar pro rege
assiriorum glossa ut quia non sumserit re
gibus quos elegerunt sumant alie
nos ecce specie aquis siloe verba sunt sal
vatoris que fiunt ad silencio quia
debet persequi devote invitamur et non
clamore que abiciunt ut sequitur
propter aquas fluminis id est pactio facti
est hec dicit glossa aque siloe in quibus omnium
lavit oculos quia aliter non sanatur
iniquitas iudeorum nisi doctrina que sub
strepitu et clamore lavit fluit
et omnem gloriam eius id est exercitum in quo
gloriabatur rex assiriorum et ascendet scilicet ad violenciam
cui non poterit resistere super omnes ri
vos eius id est principes qui debuerint defen
dere et super omnes ripas id est terras ac
fines totum regnum israel destruet sicut
inundacio aquarum destruit omnia
que invenit vel glossa exercitus sennacheri
rib omnem potenciam occupavit terram
inundacioni fluminis comparatur et ibit
per iudam inundans quia exercitus a
ssiriorum qui destruxit samariam intravit
iudeam et turbabat diuturnitate quia
dam redundancia multa vastavit
civitates inde cepit et transiens usque
ad collum veniet glossa prius ierusalem
per capitulum seu suffocacionem et sennacherib
dicit quod affliget regnum iuda quod
non poterit sustinere quasi fere totam
iudeam suffocaverunt si omni ierusalem ce
pisset totam cepisset et erit extensio ala
rum eius id est principum vel exercitus eius
et ad terram colligens pugnatorum
per alas notatur implens latitudinem
terre tue de vastatione tue o emmanuel
id est christe et quia cepisse sic quod iudeos
confirmetos super dictarum prophecia
de filiis christi quia ninguit terra iuda
sicut sua ergo glossa exponendum est de christo

eius et omnis terra a plenitudine eius/
sed specialiter terra iude / quia de tribu
iuda ortus / ibi natus / ibi conversatus
et passus / Et quia a [illegible] aspirorum vz
principes nostri cuius [illegible] dominium
sunt debellaturi sed subdet / Congre-
gamini populi et vincimini / et au-
dite universe procul terre conforta-
mini et vincimini / accingite vos
et vincimini / inite consilium et
dissipabitur / loquimini verbum et
non fiet / quia nobiscum deus
[illegible] eis [illegible]
dicens / q frustra [illegible] in
[illegible] congregationes
[illegible] vincemini / super quo dicit glossa
[illegible] hoc testimonium
[illegible] abutuntur / quoniam enim
[illegible] in lapsis [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] bella
pax [illegible] reddit [illegible]
[illegible] dissipant [illegible]
[illegible] audiunt
[illegible] bellum
[illegible] quia [illegible]
[illegible] dicit glossa Congregamini
populi [illegible] iudam
et beniamin / loquitur [illegible] que
[illegible] congregamini [illegible]
et audite [illegible] universe procul
terre [illegible]
[illegible]
[illegible] confortamini [illegible]
ad [illegible] iuda [illegible]
[illegible] intelligere [illegible]
ad [illegible] de [illegible]
[illegible] accingite vos [illegible]
armis ad [illegible]
[illegible] et vincimini [illegible] glossa
quamvis fortes [illegible]
[illegible] et vincimini inite
consilium [illegible]
[illegible] dissipabitur /
in effectu / loquimini verbum [illegible]
[illegible] ad [illegible]

[illegible] non fiet / [illegible] sub [illegible]
nobiscum deus [illegible]
[illegible] debellaturus
vos [illegible] dicit [illegible]
[illegible] sub [illegible]
[illegible] Hec enim ait dominus
ad me / sicut in manu forti eru-
divit me ne irem in viam
populi huius / ne dicatis coniura-
tio / omnia enim que loquitur populus
iste coniuratio est / et timorem
eius ne timeatis / neque paveatis /
dominum exercituum ipsum sanctificate /
et ipse pavor vester / et ipse terror
vester / et erit vobis in sanctifica-
tionem / in lapidem autem offensio-
nis / et in petram scandali /
duabus domibus israel / in laque-
um / et in ruinam habitanti-
bus in iherusalem / offendent ex
eis plurimi / et cadent / et contere-
rentur / et irretientur / et capien-
tur [illegible]
ne timerent illos reges / neque
bello neque [illegible] sibi
[illegible]
[illegible] hec enim [illegible] ait dominus
qui [illegible] cui nemo resistere
potest ad me [illegible]
[illegible] bene [illegible]
[illegible] sicut in
[illegible] erudivit
me [illegible]
[illegible]
[illegible] ne irem in viam [illegible] populi
huius [illegible]
coniuratio [illegible]
[illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] ne dicatis [illegible] timeatis
coniuratio [illegible]
[illegible]
[illegible] deus [illegible] dicatis [illegible]
ne dicatis [illegible]

duorum regum a quibus timebat et ideo
subdit contra nos propter coniurationem qui
dum dicit omnia que loquitur populus iste duorum
regum contra populum iudeorum coniuratio est
glossa coniuratio est que fit contra dominum/ causa
coniurationis consensus multorum in malum
et supple vel timorem eius id est illius populi
vel coniurationis ne timeatis scilicet ad
vos nec paveatis scilicet signum exterius pa
voris ostendendo verbis vel factis dicit glossa
timor qui [illegible] fuit quando autem timet
deum vel faciendo quod dicitur dominum
exercituum id est angelorum [illegible] et
nec alium [illegible] timor
dominum ipsum sanctificate scilicet in vobis
[illegible] per voluntariam subiectionem et ipse
pavor vester scilicet exterius et ipse terror vester
scilicet interius ac si dicat signum exterius
et interius ostendatis quod eum timeatis sed
offensionem illius [illegible] timeatis
et subdit et erit vobis scilicet fidelibus in
sanctificationem vobis [illegible] in lapidem
[illegible] in lapidem autem offen
sionis id est pavorem in petram scanda
li id est ruinam occasionaliter/ occasi
one [illegible] quam data [illegible] sumpta
quia occasionem scandali sumpserunt
[illegible] duabus domibus
Israel id est infidelibus [illegible] quas
suo iusto iudicio fecit [illegible] ille
due domus sunt [illegible]
[illegible] que erant [illegible] filium hela
[illegible] et domus osee filii hela
que erat [illegible] regno Israel [illegible] Sal
manassar rege Assyriorum [illegible]
[illegible] [illegible] omnibus
[illegible] quia [illegible]
in [illegible] subdit et in
laqueum [illegible] quia [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in laqueum infidelitatis
[illegible] ob [illegible] ita ut [illegible]
[illegible] mortificari
laqueum obstinationis [illegible]

[illegible] obstinatam sunt et in ru
inam [illegible] ad [illegible]
glossa [illegible] loco statuit apostolus [illegible]
[illegible] quod [illegible] factus est
scandalum gentibus autem stultitia
et qui offendunt [illegible] plurimi
supple in lapide [illegible] [illegible]
laqueum et ruinam non [illegible] omnibus
sed pluribus quia [illegible]
allegat glossa [illegible] reliquie
convertentur et subdit pena [illegible] et
cadent scilicet [illegible] et conte
rentur [illegible] et irretientur per in
[illegible] captivitatem vel
secundum glossam conterentur gladio et fame
irretientur [illegible]
[illegible] offendent [illegible]
[illegible] cadent locutione [illegible]
[illegible] irretientur consuetudine
capientur in morte Liga testimo
nium/ signa legem in discip
ulis meis/ Et expectabo dominum qui
abscondit faciem suam a do
mo iacob/ et prestolabor eum/
Ecce ego et pueri mei quos
mihi dedit dominus/ in signum et
portentum Israel/ a domino exercituum
qui habitat in monte syon. Ex
[illegible] aliqui [illegible]
et aliqui [illegible]
[illegible] abscondit [illegible]
[illegible] fidelibus
[illegible] supple [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] dicit glossa liga ligandum dicit
[illegible] incredulis testi
monium id est [illegible]
quam tibi [illegible] testificatione
[illegible] vel secundum glossam liga
[illegible] in obstinationibus
[illegible] incredulos/
quia ab [illegible]
[illegible] signa
legem scilicet [illegible]

in discipulis meis, i. nunc credi-
tur. Vel sic: signa legem, i. claude (?) per-
gimus apostolis, incredulis iudeis, ut ui-
dentes non uideant et audientes non intelligant,
ut psalmus: "Obscurentur oculi eorum, ne uideant", quia
lex fuit abscondita. Bonis tamen erant
aperta manifesta, sicut eis contigit
de discipulis qui predicando legem et
absconditates prophetarum aperuerunt et
legis figuras declarauerunt, ostendentes
omnia esse completa in Christo passo. Et ad hoc
fuit preordinatum adeo ut in Mattheo
apostolorum. Hoc modo sic dictum Danielis
xii: "Tu autem Daniel claude sermones et sig-
na librum usque ad tempus statutum".
Apocalypsis v: "Ecce uicit leo de tribu Iuda"
... signa, i. aperi ea discipulis
meis, i. apostolis a uobis apostolis. Vel
liga et signa legem, et apostolis usque ad tempus.
Prophetauit, i. legitur sic: Et expectabo Do-
minum, quod ad prophetam, quia lege perpetuis sig-
nari et abscondi iudeis. Ego expectabo
Dominum Christum sponsum, scilicet Ihesum Emanuel,
qui expectatur uenturus nobis in-
carnatus, et sicut Baruch: "Dominum expec-
tant" ... qui abscondit
faciem suam a domo Iacob, a uisita-
tione, i. quando a credentibus ... /
quia in aduentu Christi ille populus
est ... cecatus per infidelitatem.
Ieremie xii: "Reliqui", dicitur ..., in isto: Ecce ego
et pueri mei, i. uicta ... ad ...
... longius distat ... patient ...
... Deinde ... ad ... ecce ego
expecto ... ipsum Christum ...
dicens: Ecce ego ... et
pueri mei, scilicet ... quia ... uolunta-
tem ... non ... uoluntate, sed
... sicut est dictum ... aliqui
exponunt hic de duobus filiis ysaie
sed falsum est, ut dicit ... quia pueri
intelliguntur hic discipuli prophetarum ...
... in diuina lege fuerunt instructi,
quomodo dicit apostolus ad Corinthios: In Christo
Ihesu ego uos per euangelium genui. Vel ex

corpore puerum dictum puer ... cognomi-
natum, quia aliquis eorum fuerunt signum
prophetie: quos dedit mihi Deus, i.
a quo est prophetie spiritus, ut dedit, i. ad-
didit: In signum, i. ad inuitandum
euentuum futurorum, et in portentum, scilicet
i. ad euitandum euentum futurorum
uel per importentum et aliqui prophete
fuerunt ... et ... et
uelut corpore ... de quibus ... fuit
ysaias, cum signum ... passuri ... erat
nudus, et discalciatus, super ... ista
... qui habitat in monte Syon,
i. cuius templum ... in monte
Syon. Vel quia a templo ... ubi situs
fuit ... quod ... dei
anticipat. Et cum dixerint ad
uos: Querite a phitonibus et
diuinis, qui strident in in-
cantationibus suis: numquid non populus
a deo suo requiret pro uiuis
a mortuis? Ad legem
magis et ad testimonium. Quod
si non dixerint iuxta uerbum hoc,
non erit eis matutina lux.
Et transibit per eam, et corruet
et esuriet; et cum esurierit, ira-
scetur, et maledicet regi suo et
deo suo, et suspiciet sursum. Et
ad terram intuebitur, et ecce tri-
bulatio et tenebre, et dissolu-
tio et angustia et caligo perse-
quens, et non poterit auolare
de angustia sua. Hic monet
ne credant ydolatris seu demonibus
superstitiosis, sicut ... ab eis, et
... eos adquerendum ...
... quia ... populus a deo ... que
debet ... ad legem ...
expositione ... qui ...
... noluerunt ... dicit
dicitur: Et cum dixerint ad uos, scilicet discipulis.

nec ipsi phitonis sacrificii homines sor-
tilatricis ut illi de quibus que
n(on) te furitis consilia astronomis
[illegible] arreptitis ypocritibus
ad incantatorum nec sunt ab yspanis. Fuerunt
aut phitones ventriloquium
quorum venter dyaboli loquitur sed vel
secundum illud actuum xvi° laborant pa-
ulus puellam habentem phitonem. Et
divinacio phitonica [illegible] una ma-
gice artis a filio apollinis repperi-
ta et ab eo cognominata ubi dicit la-
tinus est phitius enim nomine maligni
spiritus per quem phitonisse agitur mor-
tui suscitari videbantur et quo [illegible]
primo [illegible] ad divinandum a
[illegible]tibus et plenius de [illegible] ter-
tium [illegible] dicuntur divini ge-
neraliter dicuntur omnes divinatores
responsa dantes de occultis et futuris
sed phitonices quodam divinant
specialiter per apparitionem suscitatorum
aliquorum mortuorum [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] quia [illegible] quibus [illegible]
[illegible] et [illegible] vel [illegible]
[illegible] descensus [illegible]
[illegible] dentes [illegible]
[illegible] sunt
[illegible] ut [illegible] oculi
[illegible] vel [illegible] audiunt et [illegible]
[illegible] cum [illegible] reputaverunt
Et tangit [illegible] sunt [illegible]
[illegible] quia omnes [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] simulacris [illegible]
[illegible] ita [illegible] que [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] sunt vino
[illegible] a vino [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
de [illegible] ad [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] quia [illegible]
qui [illegible] demones
[illegible] demones [illegible]
[illegible] in aliqua [illegible]

glo[illegible] quod cum vos de [illegible] que
[illegible] appnulaceris vobis
[illegible] nos aut a deo vel
[illegible] que [illegible]
a deo [illegible] a [illegible] quod [illegible]
sed [illegible] ad [illegible] in qua ci-
tas quia divinum [illegible] ad [illegible]
in [illegible] a deo [illegible]
[illegible] que de deo [illegible]
[illegible] et alios [illegible]
[illegible] quod ad divinos
et phitones [illegible] civitas [illegible]
[illegible] nec [illegible] et [illegible]
[illegible] montium
[illegible] que [illegible] omnes [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] omnes [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible]
hoc [illegible]
[illegible]
ad divinos [illegible]
[illegible] matutina a [illegible]
que [illegible] lux [illegible] tenebris
[illegible] lux [illegible]
[illegible] matutinum a [illegible] que
[illegible] stella matutina
[illegible] lux matutina [illegible]
[illegible] celestis de qua [illegible]
civitas illa [illegible] sole et luna
claritas dei illuminat [illegible]
[illegible] lux [illegible] seu [illegible]
[illegible] dura sicut
[illegible] de
[illegible] tenebris [illegible]
[illegible] luce [illegible]
[illegible] luce civitatis quia
[illegible] lux [illegible]
[illegible] a corpore
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] spiritualis [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible]

vel sic cum opinaretur [illegible] maledictus [illegible]

sue sepulchre / nam possessiones [illegible] que venit sub sepulchra / [illegible] in civitate [illegible] a nobis [illegible] / quos [illegible] computabant / cum tamen [illegible] principi [illegible] maledictus [illegible] dicit [illegible] ad [illegible] et regna [illegible] antiquis [illegible] ipsius celi et [illegible] tribulacione [illegible] ad [illegible] celo [illegible] ad [illegible] in civitate [illegible] tribulacione [illegible] angustia [illegible] tribulacionis [illegible] augustia [illegible] tribulacio [illegible] augustia [illegible] capitulum nonum

Primo tempore alleviata est terra zabulon et terra neptalim / et novissimo aggravata est via maris / trans iordanem galilee gentium / populus qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam / habitantibus in regione umbre mortis lux orta est eis [illegible] aquilonaribus [illegible] ordine [illegible] zabulon et neptalim captivabuntur [illegible] captivitate [illegible] ordine [illegible] captivitate [illegible] rege [illegible] captivos [illegible] iordanem [illegible] captivitate [illegible] zabulon et neptalim [illegible] alleviata est [illegible] zabulon et neptalim [illegible] captivitate [illegible] alleviata [illegible] zabulon [illegible] aggravata est [illegible] via maris [illegible] galilee gentium [illegible] zabulon / que erat [illegible]

v. t. capitulum [illegible]

Vel gentium Galilee due sunt Galilee una
nominata superior in tribu Neptalim, altera
circa Tyberiadem stagnum Genezareth,
in tribu Zabulon. Et cum ista
hec dicatur esse in parte ulteriori Jor-
danis respectu nostri, non tamen iste tribus
ultra Jordanem [illegible] ille tribus [illegible]
[illegible] aliorum [illegible] est
trans Jordanem. Ad cuius [illegible] dicendum
quod intelligitur quod est ultra Jordanem
non respectu nostri sed respectu Assiriorum venien-
tium ad agrediendum illam terram. Et quia illas
[illegible] prius due tribus Zabulon
et Neptalim [illegible] capti-
vitate, ita quod Assiriorum possent [illegible]
tribus, propterea a gravitate captivitatis
[illegible] aliarum tribuum. Et
sequitur ipsa [illegible] Iudea ca-
ptivata [illegible] Assiriis
[illegible] captivitate ab Assiriis
est liberata [illegible]
est [illegible]
[illegible] multiplicasti quod [illegible]
cum tribubus [illegible] duabus
Populus Iuda qui ambulabat in te-
nebris, in tenebris ad [illegible] obsessi
a Sennacherib rege Assiriorum [illegible]
[illegible] vidit lucem
lucem magnam [illegible] et [illegible]
[illegible] Ezechias [illegible]
[illegible] Habitantibus in regi-
one umbre mortis [illegible] lux
[illegible] eorum [illegible]
[illegible] Letitia [illegible] Multiplicasti
gentem, non magnificasti
letitiam. Letabuntur coram te
sicut qui letantur in messe,
sicut exultant victores cap-
ta preda quando dividunt spolia.
Iugum enim oneris eius, et virgam
humeri eius, et sceptrum exacto-
ris eius superasti sicut in die

Madian. Quia omnis violenta
predatio cum tumultu, et vestimentum
mixtum sanguine erit in com-
bustionem et cibus ignis.
[illegible] modus [illegible] predicte
[illegible] Assiriorum [illegible]
[illegible] obsessi in civitate [illegible]
[illegible]
Multiplicasti [illegible] gentem
magnam [illegible]
plus obsessi [illegible]
multiplicasti [illegible] Non
magnificasti letitiam [illegible]
timuerunt [illegible] victoriam. Leta-
buntur [illegible] obsessi [illegible]
[illegible]
[illegible] coram te [illegible]
[illegible] victoria [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
tantur qui letantur in messe [illegible]
[illegible] sicut exultant [illegible]
victores [illegible] victoriam de hostibus
[illegible] capta preda quando dividunt
spolia [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible] messorum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Iugum enim [illegible]
ris eius [illegible]
[illegible] virga
humeri eius [illegible] potestate quia [illegible]
[illegible] et sceptrum [illegible]
[illegible] exactoris eius [illegible]
[illegible]
[illegible] superasti [illegible]
[illegible] sicut in
die Madian [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Quia omnis
[illegible] violenta predatio [illegible]
[illegible] cum tumultu [illegible]

sanguinis aliorum [illegible] regni [illegible]
[illegible] pugnantes [illegible]
[illegible] combustionem [illegible]
[illegible] quia [illegible] incenderunt totam
fuit combustus [illegible]
[illegible] circa [illegible]
[illegible] quibus [illegible]
sanguine .i. [illegible]
[illegible] aliqui [illegible]
in combustionem ignis [illegible]
in [illegible] [illegible] que [illegible]
[illegible] in [illegible] quam amplificat
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] captivitate [illegible] alleviam
dam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quarta
[illegible] dicit [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] calida [illegible]
nazareth [illegible] capharnaum
[illegible] in finibus zabulon et
neptalim [illegible] adimpleretur quod dictum est
per ysaiam prophetam terra zabulon et terra nep
talim [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] ad [illegible] in [illegible]
[illegible] regni [illegible]
in duas partes [illegible]
altare [illegible] dicta [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] emmanuel [illegible]
de adventu eius [illegible] ad
[illegible] eius [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] divinitatis predicationis [illegible]
[illegible] in [illegible] eius [illegible]
[illegible] ad [illegible] in [illegible]
[illegible] ad predicationem [illegible]
que eius divinitatis [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / aliquam [illegible]

arderet voluerunt / et aliqui impii
apud [illegible] ad [illegible]
[illegible] fuit / et de ipsis maximus locus — in [illegible] 80
[illegible] dicit primo [illegible] glo dicit — [illegible]
[illegible] ad [illegible] predicatio
alleviata .i. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] alias [illegible]
[illegible] principalis sue
predicationis frequentie publice dicit
capitulo quarto notatur / quia dicitur
ambulans iesus iuxta mare galilee
et cetera / allegat glo dicens nepta
lim in qua [illegible] primo predicavit et
miracula fecit / ibi omnes apostolos elegit
[illegible] dicitur in psalmo principes zabulon
principes neptali duces eorum / et
[illegible] / ibi [illegible]
[illegible] fecit / de aqua in vinum convertit
[illegible] facte sunt etc. / Et non
[illegible] .i. dei [illegible] predicationes
[illegible] pro infideli
tatem quia [illegible]
abierunt iohannes [illegible] maris .i. mari — [illegible]
tima quam influit iordanis [illegible]
glo. quia maris in hoc loco lacus ge
nezareth est quem iordanis influit
[illegible] littore [illegible] capharnaum
bethsaida et corozaim in quibus [illegible]
maiore commoratur [illegible] xi. dicitur — [illegible]
tunc cepit exprobrare civitatibus in
quibus facte sunt virtutes ve tibi corozaim /
ve tibi bethsaida / quia si in tyro
et sydone facte fuissent virtutes que
in vobis facte sunt olim in cinere et cilicio pe
nitentiam egissent / Et tu capharnaum
[illegible] capharnaum usque ad celum
exaltata / usque ad infernum descendes
[illegible] predicationem [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

agri uicta e de mito vel agri
uata i gramuda facta glosa vel
secundo sume fidei aspectum ubi dicit
apparuit dei te operis boni Et hoc quod
ad aliquos non cum omnes regiones
illius [illegible] abierunt Et sub dit-
modo [illegible] secundum [illegible] | populus
[illegible] vel gentilia [illegible]
lonion [illegible] debebat [illegible] op[illegible] supra
regitur [illegible] illa [illegible] dicta e [illegible]
[illegible] quia [illegible]
gentile qui ambulabat in tenebris
culpe erroris [illegible] ac [illegible] ad
[illegible] lucet i agnovit lucem non
[illegible] que sunt lux [illegible] sed [illegible]
[illegible] de qua [illegible] erat lux vera
illuminans omnem hominem [illegible]
[illegible] i xpm quod dicit [illegible]
[illegible] ego sum lux mundi vidit in qua
[illegible] corporalibus [illegible] in [illegible]
assumpta [illegible] | [illegible]
[illegible] est | Et [illegible] divinitate
[illegible] [illegible] | [illegible] in regi
one umbre mortis i [illegible] et
[illegible] in mortalibus peccatis erroris
[illegible] quod mortis umbra
lux i xps orta est eis i [illegible] corpori
[illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] orta e [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] ad [illegible]
[illegible] in [illegible] in quibus
lux orta fuit quod [illegible] mortem in
[illegible] | [illegible] glosa in umb-
mortis fuit qui in [illegible] ad [illegible]
vivunt in regione umbre mortis qui
[illegible] operibus [illegible]
[illegible] | Et hoc lux orta
[illegible] | [illegible]
[illegible] magnificat
[illegible] apostolorum [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] glosa [illegible] apostoli gaudebat
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] apostolus dicit op
[illegible] ego anathema [illegible]
vel [illegible] [illegible]
[illegible] multiplicati sed
postea [illegible] non magnificavit
Et [illegible] modo [illegible] | letabuntur
apostoli [illegible] [illegible]
quocumque [illegible] | sicut qui le
tantur in messe [illegible]
[illegible] | sicut exultant
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ordine [illegible]
quos tangit apostolus [illegible] allegat
alios [illegible] pastores alios
[illegible] sub [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] flagellantem vel [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in die
madian [illegible] sicut olim [illegible]
[illegible] madianite [illegible]
[illegible] tubarum
[illegible] | [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] corpus [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] | Et [illegible] quia omnis
violenta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad
tumultu [illegible] [illegible]
[illegible] | et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] | [illegible] quia
[illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] intelligat
[illegible] | quia cum [illegible]
[illegible] causa [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] culpe [illegible]
[illegible] tangit [illegible]
[illegible] | [illegible] dicit glosa [illegible]

q(uod) diaboli de p(re)data e(st) / auferret ei d(omi)n(u)s violent(er) i(d est) potent(er) cum tumultu in conflictu de victoria tibi cum de ipso quam de membris eius s(cilicet) per memoriam eorum ad [illegible]. Sed sup(ra) ad illos loco sicut sonabat [illegible] aliter exponitur [illegible] dicitur [illegible] fuit de [illegible] [illegible] [illegible] plenitudinem [illegible] alta cum [illegible] variis linguis lo- quebantur magnalia dei [illegible] subditur iugum [illegible] veteris legis de quo [illegible] omnis qui nec patres nostri portare potuimus. Et virgam hu- meri sui [illegible] qui super omnes leges ad [illegible] [illegible] [illegible] allegat [illegible] ut onera gravia et importabilia imponunt ea super humeros hominum digito autem suo nolunt ea movere. Ab [illegible] omnibus [illegible] [illegible] liber[illegible] per libertatem [illegible] que est a nova lege per Christum instituta [illegible] filius vos liberabit vere liberi eritis. Et sceptrum exactoris eius [illegible] [illegible] de iudaico bello [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] dissipata [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] spoliabant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in Christum ut patet in actibus ap- ostolorum ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] angeli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] predicti exactores [illegible] [illegible] a civitatibus eorum sic- ut in die Madian quia [illegible] Gedeoni victoria [illegible] [illegible] erat annunciata per angelum [illegible]. Quia omnis violenta predacio cum tu- multu et vestimentum mixtum sanguine erit in combustionem et cibus ignis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

-iusto imbuerunt et despoliata corpora quos ab aliis rapuerunt. Parvulus enim natus est nobis et filius datus est nobis et factus est principatus eius super humerum eius et vocabitur nomen eius admirabilis consiliarius deus fortis pater futuri seculi princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium et pacis non erit finis super solium David et super regnum eius sedebit ut confirmet illud et corroboret in iudicio et iustitia amodo et usque in sempiternum zelus domini exercituum faciet hoc. Postquam propheta [illegible] [illegible] liberationis [illegible] hic [illegible] [illegible] [illegible] in Iuda [illegible] [illegible] [illegible] totaliter extinguetur [illegible] [illegible] [illegible] auferetur sceptrum de Iuda. Et primo predicit Christum de Iuda nasci [illegible] amore [illegible] [illegible] quod dicit propter omnes reges [illegible] de Iuda [illegible] [illegible] [illegible] ibi [illegible] [illegible]. Parvulus [illegible] hebraica [illegible] infans et hebraica exponit [illegible] [illegible] de Ezechia [illegible] [illegible] infans [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] Ezechias filius eius qui erit rex [illegible] iustus et bonus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ezechiam vocabit principem pacis quia fuit pax in diebus suis. Sed ista corrumpit textum quia [illegible] [illegible] [illegible] caldaica que est autentica apud hebreos [illegible] in fine [illegible] [illegible] nobis et filius datus est nobis [illegible] super se legem [illegible] [illegible] vocabitur nomen eius ab angelo admirabilis consiliarius deus fortis [illegible] [illegible] seculorum

d.. [illegible] quod ad .. nec in lege [illegible] sub [illegible]
[illegible] vel [illegible] ut [illegible] ad quod [illegible] fiet [illegible]
ut [illegible] ad [illegible] quod [illegible] fiet [illegible]
... [illegible]

[illegible]

necessitas in terris dictus pax mult-
iplicabitur super nos / Ex quo patet quod
passus ille ad literam loquitur de xpo
qui exaltabitur in lege prophete / ad
salutem mundi venturus / Et omnia
in hac tribulatione posita xpo est
ut venit / unde dicitur natum sub pre-
cepit legem / hic conuenit sibi illud
illud apostoli ad galatas iiii° natum
ex muliere factum sub lege et de se
qui dicitur manifeste non veni solvere
legem etc. quod autem dicitur vocabitur nomen
eius ab angelo quem ut sibi
luce ii° dicitur vocatum est ab angelo
prius quam in utero conciperetur / Coppe-
lanita falsa oppositionem ad ve-
rum accidens est / quod est deus ipse
xpo / cuius hic principatus in tria di-
citur / scilicet naturalis preminentia cum
dicitur parvulus propter assumptam humani-
tatem / super incessibilem humilitatem /
ad philippenses ii° exinanivit semetipsum
formam servi accipiens qui altus
in puerila filius josephi natus
est in nascendo loquitur cum dicitur filius pro
omnibus propter continentiam et placere
ut sponsus datus est nobis / scilicet iudeis /
scilicet datus est factus ex semine david
secundum carnem / Vel nobis id est ad nostram
salutem / unde i° ad [illegible] non enim
misit deus ad oves que perierunt
domus israel / Et filius dei naturalis et
per quem sibi in omnibus equalis
dicitur filius antonomasice quia
nunquam fuit nisi filius / datus est non
nobis [illegible] ex plagia ad romanos
viii° sic deus dilexit mundum
ut filium suum unigenitum daret /
nobis / salutiferis mysterium / pure
servitate / Quorum plenitudo caritate /
sua [illegible] peregrinationis in paciem
redemptionis / super omnibus / per ex
tunc in primum et nunc dicimus /
Cuius est fiet principatus eius
quia ubique principatus
incepit sive exaltatus nostri et
allegatur gloria factus obediens pro
usque ad mortem autem propter quod exaltatus

alterum et vel quia per principatus potestates
acceptas debellavit / Iudicum viii° Ego super
alta tua filius omnia trahantur ad me
ipsum / Et potestas sua regnum sub
[illegible] vel ut oportebat xpum
pati et resurgere a mortuis et ita
intrare in gloriam suam / super hunc pr[...]
ad literam vero est post hoc ut baiulans
sibi crucem exivit in eum qui dicitur
calvarie locum / Vel gloriam dominum dua
et ad patibulum portavit crucem /
in qua meruit principatum / Voca-
bitur nomen eius admirabilis
scilicet in nativitate / quia deus et
homo / virgo deum genuit / clausa vir-
ginis in utero / quando audiens est
consiliarius in circumcisione / quia legem
legi sub erat / cuius tenebatur / quia
in circumcisione exigua aliquod et ratione
deus fortis regnum adoratione et sic
fortis in passione abscondite utique ibi ab-
scondita est fortitudo eius / scilicet tunc
operata est fortiter per creationem dein
futurum seculum resurrectione quia
quando generatione mortuorum / princeps
in ascensione pacis / et pacis:
missione / Vel per admirabilis
vita et admirabilia faciendo / consilia-
rius in doctrina consilia perpetue super
ad deum / deus pater omnium [illegible]
eius quod per peccata dimittere non
solus deus / et quod cogitationum om-
nium unde dicitur [illegible] deus
autem in tuo corde / fortis diaboli supera-
tione / scilicet in temptatione et ut [illegible]
et in passione [illegible]
[illegible] infernum / mortem / inferos
spoliavit / per futurum seculum / per [illegible]
[illegible] ad terram promissionis
regeneratione et sic princeps pacis duos
populos in unitate fidei coniungendo
ad ephesios ii° qui fecit utraque unum
Vel per futurum seculi electos ad re-
[illegible] admittendo
princeps pacis [illegible] quantum ad
[illegible] quantum ad
gloriam propter quod in eius nativitate
angeli cantaverunt gloria in excelsis etc.

Deo a mitra pax hominibus. Vel sic ad
[illegible] ingrediens in gentibus/
cum tamen ipse sit omnia continens et por-
tans verbo virtutis sue ad hebreos i. Compli-
cavit enim omnia de parte disponens et inducens
hanc virtutem fortiter qua omnia potest. Deus fortis
Vel aliter prius volumina consideravit. Pater
futuri seculi, scilicet bona futura promittens. Princeps
pacis nos ad deum et angelos pacificans. Ad
ii [illegible] multiplicabitur [illegible] eius im-
perium. Ubi potestatis eius ostendit amplitudinem per am-
plificacionem regni sui (fidelium) Matth. ult. Data est mihi
omnis potestas in celo et in terra. Et pacis
eius super [illegible] non erit finis. Vel [illegible] qui
[illegible] quia pax peccatoris terminabitur/
pax iustorum [illegible] Ioh. xiiii. Pacem relinquo
vobis, pacem meam do vobis. Ex quo
quod hoc de Ezechia intelligi non potest
quia pax sub eo parum duravit, puta ad
xv annos. Etiam Manasses filius
eius in principio regni fuit pessimus
propter quod ablata fuit pax et ipse in captivitatem
ductus est [illegible] ii Paralip. xxxiii.
Super solium David, id est sedem que erat in
Ierusalem specialiter, in quo notatur altitudo,
et super regnum eius quod erat in tota Iudea
generaliter, in quo notatur latitudinis dila-
tacio. Sedebit. Sed numquam hic sede-
bit neque antiqui sunt [illegible] Sed [illegible]
[illegible] ibi multiplicabit [illegible]
[illegible] ibi [illegible] quod vult dicere quod
[illegible] David in regno, ad quod
[illegible] ut manifeste dicit
regnum meum non est de hoc mundo. Ioh. xviii.
Sed in regno ecclesie quod [illegible]
[illegible] regno David [illegible] (+ [illegible])
sedis eius [illegible] regni eius quia
[illegible] dat gratiam [illegible]
[illegible] eius. Ut confirmet
et confirmet illud in iudicio et corroboret [illegible]
[illegible] et bona operacione. In iudicio
discrecionis et iusticia operacionis
[illegible] custodiunt iudicium
et iusticiam in omni tempore. Amodo et in
tempore incarnacionis et usque in sempiternum.

et absque termino duracionis. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] regnum eius non [illegible]
[illegible] confirmacionis [illegible]
non [illegible] sed [illegible]
[illegible] Zelus domini exercituum faciet hoc
[illegible] amor singularis [illegible] amore
speciali [illegible] ad genus [illegible]
[illegible] impletum est [illegible]
[illegible] ad hebreos [illegible] nusquam [illegible]
angelos [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] que [illegible]
[illegible] filios [illegible]
[illegible] nimia caritate [illegible]
Verbum misit dominus in Iacob et
cecidit in Israel. Et sciet omnis
populus Effraim et habitantes Sa-
mariam in superbia et magni-
tudine cordis dicentes: Lateres ceciderunt,
sed quadris lapidibus edifi-
cabimus; sicomoros succiderunt,
sed cedros inmutabimus. Et ele-
vabit dominus hostes Rasin super eum
et inimicos eius in tumultum vertet,
Syriam ab oriente et Philistiim
ab occidente, et devorabunt Israel
toto ore. [illegible]
[illegible] de Iuda [illegible] de Iuda [illegible]
[illegible]
[illegible] sibi regnum Roboam
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Et movebit [illegible] in quibus
illi reges [illegible]
[illegible]
[illegible] Verbum misit deus
in Iacob [illegible] dedit [illegible]
[illegible] reges [illegible]
[illegible]

i. frustratum / vel vacua fictio fuit ista
preceptum misit i. mandavit tribubus / que
tempore dei numerato domum david
abiecerunt / et roboam dei tribu effraym
elegerunt / vel a effraym cognomina-
te scilicet ieroboam / nomen autem ipsarum
ac tribubus / et pie quia plures erant
quam aliorum capitula [illegible] Vel sic
verbum i. filium misit dominus in iacob i.
in yherusalem / et ad corpus eius per eum et
cecidit i. incarnatum / quia cum venit non re-
cepimus sed gentiles [illegible] apostolo in
[illegible] venit et sui eum non receperunt [illegible] Vel
sic verbum predicationis misit in iacob i.
in electis / et cecidit in israel i. frustra
in iudeis / quia se ipsos indignos [illegible]
dei fecerunt [illegible] verbum [illegible]
appellatur [illegible] Vel sic
in iacob i. in esau / que [illegible]
supplantavit / et cecidit in israel i. in
[illegible] qui deum [illegible] videre [illegible] Et
dicit glosa [illegible] misit in [illegible]
[illegible] dabat [illegible] preceptum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] legem dabat [illegible]
[illegible] i. mortem a pestilentia [illegible]
ambiguitate [illegible] dicebant [illegible]
[illegible] commississem / Consequenter [illegible]
[illegible] ab eisdem [illegible] quia de
[illegible] se a duabus [illegible] ut [illegible]
[illegible] tribus [illegible] facundis [illegible]
[illegible] sacerdotum [illegible] omnis populus
effraym i. [illegible] tribuum [illegible] qui [illegible]
[illegible] in [illegible] propriis [illegible]
[illegible] salamie
[illegible] dabit intellectum auditui / Et
[illegible] qui [illegible]
[illegible] regnis / quia cepit [illegible]
[illegible] captivavit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cordis [illegible] [illegible]
i. [illegible] [illegible] [illegible]
ad quam [illegible] salmanazar [illegible] ceperunt
[illegible] gloria in superbia quia [illegible]
quia iuda et beniamin et quidem
[illegible] ipsi et [illegible] / [illegible]
ad [illegible] / [illegible] ad [illegible]

Vel sic [illegible] [illegible] scilicet iudam
[illegible] i. debiles et [illegible] reges [illegible]
[illegible] ceciderunt / scilicet [illegible] [illegible]
et quadris lapidibus i. [illegible] fortibus
ad pugnandum et solidis ad [illegible] [illegible]
edificabimus / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad iudam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lapidibus [illegible]
ceciderunt i. [illegible] in manibus
hostium / [illegible] subiugati fuerunt
[illegible] quadris edificabimus [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] et
[illegible] / quia [illegible] regem
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] succiderunt i.
reges [illegible] [illegible] / scilicet [illegible]
iuda / [illegible] [illegible] et ipsi qui-
[illegible] aliquid [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] subiugati [illegible] /
et quia talia [illegible] [illegible]
[illegible] ipsi reges / [illegible] qui [illegible]
[illegible] / ad [illegible] [illegible]
[illegible] / Et elevabit dominus
scilicet teglatphalasar regem assiriorum [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] ad [illegible] [illegible] /
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
iuda / quia [illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] magnum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
hostes et [illegible] ipsi regi [illegible]
super eum [illegible] potestate [illegible] regis
[illegible] / [illegible] / Et
[illegible] eius i. assirios [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] qui erant [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible]

orientalis id est regni Syrie. Et Philisti-
iim ab occidente quia etiam Philistei
inimici eorum erant super eos et in parte oc-
cidentali id est dicti regni. Et devora-
bunt Israel toto ore id est
toto conatu et affectu destruent,
ita quod loquitur de eis tanquam de bestiis
propter eorum feritatem. Dicit glossa quod hoc
impletum est quando Teglatphalazar cepit
[illegible] in IIII regis [illegible] cum illis postea
filius eius Salmanazar venit in
[illegible] [illegible] dicit glossa. Alia
littera [illegible] [illegible] dicit Ysaias quod
Teglatphalazar et Salmanazar
[illegible] fuit [illegible] unius
regis [illegible] [illegible] subli-
mis superbia est que venit ab ori-
ente [illegible] et nobilitate generis.
Philistiim autem [illegible] porcione [illegible]
[illegible] gulam [illegible] [illegible] obiectationem que
[illegible] [illegible] ab occidente
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui bibebat [illegible] [illegible] In omnibus
his non est aversus furor eius
sed adhuc manus eius extenta
est, et populus non est reversus ad
percutientem se et Dominum exercituum
non inquisierunt. Et disperdet
Dominus ab Israel caput et caudam
incurvantem et refrenantem
in die una. Et longevus et
honorabilis ipse est caput, et
propheta docens mendacium ipse est
cauda. Et erunt qui beatificant
populum istum seducentes et qui
beatificantur precipitati. Propter hoc
super adolescentulis eius non
letabitur Dominus, et pupillorum
eius et viduarum non miserebitur,
quia omnis ypocrita est et nequam
et universum os locutum est

stultitiam. [illegible] gesta quia populi
non cessavit [illegible] [illegible]
ad Dominum [illegible] voluntate [illegible]
one [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] flagella [illegible] [illegible]
[illegible] omnes personas in quibus
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] In omnibus his
[illegible] [illegible] passionibus
[illegible] [illegible] non est aversus id est non
quievit nec cessavit furor eius a
[illegible] vindicta sed adhuc ad ampli-
ficandum manus eius extenta est
[illegible] et merito quia dicit glossa [illegible]
[illegible] disciplina non [illegible]
Et populus [illegible] quia non est reversus [illegible]
[illegible] ad percutientem se et Domi-
num [illegible] quia dicit glossa [illegible]
[illegible] et Dominum exercituum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non inquisierunt [illegible] flagel-
[illegible] [illegible]
[illegible] quesierunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] culpa non cessavit
[illegible] Et [illegible] disperdet
Dominus [illegible] caput [illegible]
[illegible] militie [illegible]
[illegible] et caudam [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] incurvantem [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] principibus [illegible]
et refrenantem [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] disperdet in die una
[illegible] [illegible] Longe-
vus [illegible] [illegible]
[illegible] dignitatis
[illegible] Longevus et honorabilis.

In capite longevus et honorabilis honoratus dicitur
ipse est caput id est appium [illegible] caput. Quod
super alios est sicut caput in corpore super
alia membra, licet officia capitis non
exerceat. Et propheta suppleas falsus docens
mendacium id est predicens prosperitatem que non erit
ipse est cauda id est appium [illegible] et cauda
quia sicut cauda tegit animalis pu-
denda et tamen pendet [illegible] sic mendaci-
es prophete adulacionibus et falsis pro-
missionibus absconderunt peccata prin-
cipum et postea [illegible] [illegible] [illegible]
vel quia [illegible] bona [illegible] Et sicut
canis cauda blanditur, sic isti blan-
diebantur promittentes [illegible] nichil esse
eis in fine cadendo. Sed licet cauda
canis ipsa est eius in cauda corpo-
ris [illegible] convenit quod [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] in quibus talia promittuntur [illegible]
[illegible] allegat illud [illegible] qui
te beatum dicunt ipsi te decipiunt [illegible]
capitum [illegible] vel in medietatem
vel ad altitudinem [illegible] [illegible]
bant [illegible] promittebant vel [illegible]
prosperitatis [illegible] adversitatis quia
[illegible] [illegible] ambo in foveam
cadunt [illegible] allegat [illegible] quia
[illegible] ad [illegible] [illegible] Super
adolescentulis eius [illegible]
[illegible] delectabiles et
[illegible] non delectabitur dominus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] ad [illegible] etatem
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et viduarum
[illegible] miserabiles [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia omnis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

aliquid boni ut Tobias [illegible]
[illegible] erant [illegible]
ypocrita [illegible] simulationem [illegible]
[illegible] simulata [illegible] est duplex [illegible]
[illegible] [illegible] ypocrita est aliud
simulans, aliud agens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] replet
[illegible] ypocrita [illegible] et nequam
[illegible] et omne os [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] In omnibus his non est aversus
furor eius, sed adhuc manus
eius extenta. Et populus non est rever-
sus ad percutientem se. Succensa
est enim quasi ignis impietas; vepres
et spinas vorabit et suc-
cendet in densitate saltus et
convolvetur in superbia fumi.
In ira domini exercituum conturbata
est terra, et erit populus quasi esca
ignis: vir fratri suo non parcet. Et de-
clinabit ad dexteram, et esuri-
et, et comedet ad sinistram et
non saturabitur. Unusquisque car-
nem brachii sui vorabit, Mana-
ses Effraym, et Effraym Ma-
nassen, simul ipsi contra Iudam. In
omnibus his non est aversus furor
eius, sed adhuc manus eius
extenta. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab aliis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quasi ignis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

57

aquarum [illegible] consumet et [illegible]
tatem id est multitudinem. saltus id est populi ad
plura salientis vel [illegible] / [illegible] et densitatis
multitudinis non valebit / vel sic intelligitur
saltus id est consumet quia est
plus [illegible] et densitate / [illegible] ma-
gnitudine [illegible] convenit / [illegible]
[illegible] / [illegible] densitate sal-
tus id est [illegible] convenit multitudinis /
vel medio arborum [illegible] / [illegible]
[illegible] saltus [illegible] loci [illegible]
et silvestria [illegible] poterit
[illegible] / [illegible] densitatis / [illegible]
[illegible] ut [illegible] consumet
sicut ille id est illa que sunt in medio
[illegible] arborum [illegible] ab
igne / [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] ad [illegible]
[illegible] diu manent [illegible]
[illegible] noluerunt [illegible] superbi-
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] / [illegible] in [illegible]
[illegible] laborantes / et [illegible]
[illegible] in [illegible] /
Et quia non [illegible] ab uni-
[illegible] ab [illegible] / [illegible]
[illegible] in
ira domini conturbata est terra [illegible]
timore [illegible] / et erit populus quasi
esca ignis [illegible] vel [illegible]
[illegible] quia vir fra-
tri suo non parcet [illegible]
[illegible] / Vel [illegible] non parcet / [illegible]
[illegible] / [illegible] rapiat
[illegible] / et declinabit ad dexteram
[illegible] et esuriet non
[illegible] et comedet ad sinistram
id est [illegible] ne [illegible]
et non saturabitur id est [illegible] / [illegible]
[illegible] gladius [illegible]
[illegible] / [illegible]
Vel per dexteram intelligitur [illegible]

et [illegible] in [illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] / et [illegible] mala
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] vel aqua [illegible]
[illegible] /
[illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] non [illegible] effrenatum
[illegible] quamvis [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] quamvis [illegible]
[illegible]
[illegible] ad que manus domini
[illegible] ut [illegible]

Capitulum decimum

Ve qui condunt leges
iniquas et scribentes
iniusticiam scripserunt ut opprime-
rent in iudicio pauperes et vim
facerent cause humilium populi mei
ut essent vidue preda eorum et pupillos
diriperent. Quid facietis in
die visitationis et calamitatis
de longe venientis / ad cuius
fugietis auxilium / et ubi dere-
linquetis gloriam vestram / ne incurve-
mini sub vinculo / et cum interfectis
cadatis / Super omnibus his non est
aversus furor eius / sed adhuc
manus eius extenta / Commi-
natio principibus [illegible] / [illegible]
[illegible] non sunt correcte / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] quia iniquas
leges [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] ut opprimerent in iudicio

hec est sententia lire. deinde cum dicit Ve qui
etiam temporale illis qui condunt leges
iniquas instituendo ut scribe et pharisei
qui statuebant suas traditiones in preiudicium
divinorum mandatorum ut patet
Mt. xv. et non solum hiis condunt sed
et scribentes iniusticiam, id est ad iudicem
eorum conscripserunt ut durare posset
in posterum. capitulum sequitur ut opprimerent
subiectos quod est proprium tyrannorum. Unde
sequitur Ve qui declinaverunt vias rectas
et diverterunt in vias pravas in iudicio
vel oppressione iusticie pauperes, id est per
vias inscrutabiles per defectum non va-
lentes contra eum facere pretendendo iudi-
cium causa ipse suplicium potest vincere, qui per
humilitatem volunt causam suam defende-
re gravando ut iudices quesitam sibi de
fenerarem causarum predam corporalem pro
insufficientia pauperis et minoris dispositionem
pupillis, ita quod nec pupilli nec senes possent
eam et pupillos diripuerunt quod est defe-
ctu etatis. Consequenter proposita operant cor-
rectione de plagatorum divinitatibus cor-
rectione sequitur remedium captivitatis et
mortis, et suplicium nec per vindictam dei
cessare. Deinde cum dicit Quid facietis, id est conclude
sequitur ut captivitatis evadetis iudicium
visitationis, id est vastationis quod dicitur distri-
cta vestra per assirios permissionem et sub
die calamitatis, id est captivitatis de la
ge de longinquis, id est ubi non sunt stragna
thesauris, id est quia de qua assiriorum de longe
venit contra vos. Vel quia longinqua in
corporalibus predicta sunt. Et post hoc conclu-
sit remedium ab assirio et captivitate concl-
udit populo cum visitatione dicens ad cuius confu-
gietis auxilium qui deum offendistis et non
gladium assiriorum evadetis, et ubi derelinquetis
gloriam vestram, id est in quibus gloriam
conventis quoniam vincula, et vita peccati
consilio et auxilio, et ab omni solatio
desolabimini, aliquid nec divina protectione
cadit nobis ad quem sic incurvemini sub
vinculo, id est in captivitate hostium vestrorum,
aut cadat et interficiatur quando plures
qui ab assiriis fuit captivati, et quidem
occisi. Et licet nobis valide evenit
in suppliciis omnibus istis non est aver-
sus furor eius, id est furoris affectus
sed vindicta, sed manus eius extenta
est, id est ad puniendum gravius propter
in punitione ulteriori, quia post hec
in captivitatem ducti fuit in magna
in afflictione, nec in de post reddi-
erunt ad vicum suum. Deinde. Hiis qui
condunt iniquas leges hec ita pena
qui pauperes iniuste non diviserunt
deceperunt et faciunt heredum causam hunc
pauperem in sustinet animam eorum.
humilis quoque ex suo scandalizatur, et iudicia
quorum perdit, id est deus, et pupillus
qui prorsus amisit, id est custodem
suum, et deus qui te genuit derelinquisti
et oblitus es dei creatoris tui quod
in quo faciunt in die iudicii. Et cum
tantos decreverunt ad iusticiam dicens
ipse est verbum dei in eternum, et alibi
regnum dei intra vos est. calamitatis
iustis declinaverunt de longe venit
in quo est preparata ad quod confugietis
eam dabunt gloriam suam, et summa
cara sunt omnia, nec poterunt evadere
et prestare, qui plurimos ligavit et
ad singulos quoque interfecti cadunt et
in alio prevenit, et cum multa pa-
tiantur dies quibus ulciones advenerint
non est finis miseriarum eorum sed semper sibi
inpendentem manum dei per timere
senciunt. Ve assur virga furoris
mei, et baculus ipse est in manu
eorum indignatio mea. Ad gen-
tem fallacem mittam eum, et
contra populum furoris mei manda-
bo illi ut auferat spolia et
diripiat predam, et ponat illum
in conculcationem quasi lutum
platearum. Hic aliquam capitulum v.
capitulum in quo propheta describit punitionem
eorum exterminatorum, et primo assiriorum
quia eos consolavit in punitione et
contraria, et primo tangit corporis potestatem

a deo ad puniendum. Et eius abusum
omnem. ibi ipse autem ubi ista dimissa
e d. Duplicat autem abusum sui super
victoria habituri. sic non dixit at
buendo Et nulla potestate nimia
multitudinem ostendens. sm glo. con
tra dominos conuersionis. licet enim punire
deret eum ut debellaret eos tamen non
tamen voluit ut penitus destrueret
sed flagellaret et castigaret. sub
tu platarum. ille autem non modice ela
tus argumentum hoc puis habuit et non
deo et non pleniter captiuauit sed pro
dolet. Ve assur virga furoris mei
[illegible] furoris mei. ad quos deleuimus
minare castigare et deleuimus et baculus
sunt ad quosdam dicimus regna
nus flagellando ipse est ac si d.
eorum ipsi eum. fuit enim instrumentum
dei ad puniendum illos qui peccata
sua enormia prouocauerunt ira
dei in deum. in manu eorum. i. in potesta
te. vel per eorum potestatem mea indignatio.
super complebitur in eis. hoc est vindicta
vel pena que est indignationis effectus.
Consequenter subdit quos dicens
ad gentem fallacem. sed contra tribus que
pacta dissoluerunt quemadmodum facere
uit. sed contemplendo meis preceptis
in illo i. xxx xxxi. contra verba dei
que locutus est. Sed quia
in tempore ezechie claudicauit
tunc regum vnus ad unum est quod peccat
per iherusalem adnunciauit [illegible]
Vel fallacem quia arbitrati sunt false
ipse decipientes quicumque. desperan
te dantes in errores per in quas
legem ut deum eripi per illa ad
seipsum mittere. deo vel per se ipsum vacat in non
respirando. per inter eum flagell
dixit dignum et que pleni furoris
mei. i. quantum [illegible] in pun
cantes ad furorem prouocando id
tatam in manu d. deut. xxxii. ipsi me
me prouocauerunt in eo quod non erat

Deus. Deinde subdit modum quo assiri
ipsi perceperunt effectum indignationis
diuine dicens mandabo. i. inspirabo
illi. i. populo assiriorum ut auferat spo
lia. i. spolia non occidendo. et diuidat preda
ea. sed post spoliationem. et ponat illum
super populum ipsum in conculcationem. et
ut tamen vilis efficiatur. statum placatio
sue resistentia. Consequenter ponit
abusum ipse autem non sic arbi
trabitur et cor eius non ita exi
stimabit. sed ad conterendum
erit cor eius et ad internecionem
gentium non paucarum. Dicet enim
numquid non principes mei si
mul reges sunt. Numquid non ut
carcamis sic calano. et ut
arphat sic emath. numquid non ut
damascus sic samaria. quo
modo inuenit manus mea regna
ydoli sicut et simulachra eorum
sic de ierusalem et de samaria. numquid
non sicut feci samarie et ydolis
eius sic faciam ierusalem et simulachris
eius. hic ondit abusum sue potestatis. ipse
quo ad intentionem. et quo ad prauam
arbitrationem. et quo ad elationem. primam
commutationem ostendit dicens ipse autem. scilicet
populus assiriorum non sic arbitrabitur. i.
non sic intelliget. et dicit glo. modum
ut mihi concessit. et magis ut tamen plu
ries furore contendit. et cor eius
non ita estimabit. i. non ita intendet
se punire ad correctionem. et ego sed
ad conterendum. i. ad omnino destruendum
populum. erit cor eius. i. voluntas
et intentio eius. et ad internecionem gen
tium non paucarum. i. plurium quam
sperit diuina mandatio. vel quam
est sibi concessum. sed abutendo eo
contra potestate. quo nimia crudelitate.
dicit. hoc sic de illa. sicut per protractos
nomines proprios. Fit deus eis aliquos

verendos puniti[onis], in omnes se-
viunt, nec deliberant sed occidere cupi-
unt, et paucos superstites, in omnes auda-
ciam sumunt. Moraliter assur spiri-
tus superbie, cuius est punire subditos
ad correctionem, non ad destructionem.
Cogitabit et cor eius per corde et ore ad con-
terendum per gentes orbis. Numquid non princi-
pes mei, i. barones et vassalli mei,
simul reges sunt, i. regibus eque-
les et maiores. Sic dixit rex persarum(?)
et ezechie regi iuda, rex assur, quia
potestas sua non minus diu-
tius quam regnorum qui fuerunt. Numquid
non ut Carchamis sic Calano, tal-
es civitates fuerunt. Numquid sicut Calanus
talis civitas. Sed ideo dicit Cala-
nus et sic civitates quas in libro
quas subiecerat. Aut ut Arphath
sic Emath, Emath noluit(?)
civitatem regalem quam cepit
rex assiriorum. Numquid non ut Damas-
cus, que per fuit caput Sirie, fuit ita
Samaria(?) civitas que metropolis
Israel. Quemadmodum Ezechias
filius Abraham, in qua capit reg-
navit; Samaria, que est metropolis
decem tribuum. Quomodo invenit manus
mea regna ydoli, i. sicut supra-
ni regna multa de quibus removi
eorum ydola, et populi mea, sic et si-
mulacra eorum de Jerusalem et de
Ezechie non erat simulacra simulacris,
quia ea abstulerat; sed tamen regnum
tamen regis assur reputabat
eum et omnes ce cultu dei in templo,
sicut est cultus ydolorum in aliis terris,
et dicitur glosa. Predicta opleuit cunctas
civitates et tribus iuda, et ben-
iamin preter urbem Jerusalem et ipse
sic legitur intero gatione(?) q. d. Quod
misterium(?) i. que sicut potui sub-
iugare regna gentilium ydolorum
pluribus, q. d. non sunt nisi
simulacra et ideo multorum.
Sic dicitur zelo(?)

nus sicut scilicet Samarie. Sicut corpore
pervenientem ad ydolis suis, ita cum
eciam de Samaria, et simulacra an-
tea abstulerat sic faciam Jerusalem
proponebat omnino cum destruere, et eum
plus deo, sed frustratus est, sicut in textu(?)
ut patet infra, vix(?) consilium illius
moraliter(?) proiectat sic dyabolus
de corpore religiosorum et clericorum
sicut et laycorum. Et erit cum im-
pleverit dominus cuncta opera
sua in monte Syon, et in Jerusalem,
visitabo super fructum magnifici
cordis, et super gloriam altitudi-
nis oculorum eius. Dixit enim:
in fortitudine manus mee
feci, et in sapientia mea intel-
lexi, et abstuli terminos
populorum, et principes eorum depredatus sum,
et detraxi velut potens in sublimi
residentes. Et invenit quasi
nidum manus mea for-
titudinem populorum, et sicut colligun-
tur ova que derelicta sunt,
sic universam terram ego congre-
gavi; et non fuit qui moveret
pennam, et aperiret os, et
ganniret. Hic propheta post impietatem
penam predicatis(?) ponendo ... indicat(?)
... et gloriam ... et
erit i. continget super alia quam
cogitat et est ... Cum imple-
verit dominus super persecutionis cun-
cta opera sua per Senaccherib(?) vobis
et persecutionem et punicionem, quam rex
punire voluit, in monte Syon
et in Jerusalem, non intellectum(?)
de ponere urbem, sed de oppressionibus et
aliis miseriis quibus puniunt
eos propter peccata eorum. Visitabo super
... vindicabo ...

annotat

more [illegible] superstructa, id est opera
mola magnifica cordis, id est de corde
superbo procedencia. Et [illegible] sicut super in
terram magnitudinem eius scilicet regis Assyriorum
et super gloriam altitudinis oculorum eius, id est super elacionem
cordis. Et dicitur quia superbia [illegible]
magis apparet in oculis quam in aliis
partibus [illegible] corporis. Consequenter
ondit eius iactanciam cum dicit: Dixit
enim rex Assyriorum non solum cogitavit
in fortitudine manus mee, id est potencie
mee, non divine, ego feci, id est habui
super victorias predictas, vel de prelatis
iudeorum. Et in sapiencia mea, non dei
vel ab eo data, intellexi, scilicet quomodo
modo essent puniendi, vel qualiter
bella essent agenda. Et abstuli termin-
os de [illegible] scilicet terminos populorum et
meos per potenciam aliorum terram ad
ingrendo regno meo. Et principes
eorum depredatus sum spoliando eos
corporibus et terris. Et detraxi quasi potens
id est de eorum [illegible] ut parvulus
eius qui sunt in sublimi, id est in digni-
tate residentes scilicet sub regibus [illegible]
vel dominio. Et hec ostendit se domi-
tare. Consequenter ponit victoriam de
facilitate victorie dicens: Et inve-
nit quasi nidum manus mea fortitudinem populorum, id est ita
faciliter eos debellavi, sicut pulli
[illegible] in nido capiuntur, et tamquam
non potentes resistere mee potestati.
Et sicut colliguntur ova que derelicta sunt,
[illegible] in mundo, quia absque di-
ficultate colligunt, sic universam terram
id est civitates et dominia regibus
derelinquentibus ego congregavi, id est
dominio meo sub iugavi. Et non
fuit qui moveret pennam, id est manum, contra me ad
se defendendum. Consequenter [illegible]
[illegible] de [illegible] nidis, quod cum a-
liquis venit ad nidum pulli eius ca-
piendos, [illegible] corporis [illegible]
[illegible] pennam vel ad defendendum
vel ad evolandum, sed cum pullis [illegible]
[illegible] sine aliqua contradictione capiuntur.

[illegible] iste dicit, quod sunt [illegible]
defendit vel manum movendo vel verbo
contradicendo. Et non fuit qui moveret pennam et
quod non audivit [illegible], neque [illegible]
et aperiret os et ganniret, id est minimum
[illegible] conqueri auderet, sicut gan-
[illegible] ganniunt contra [illegible]
[illegible] excludit a se dum [illegible]
[illegible] bona [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] sine contradictione, sicut non est qui
moveret pennam, id est manum [illegible]
[illegible] et aperiret os de ore [illegible]
vel [illegible] vel [illegible] dicit [illegible]
et ganniret contra [illegible]. Tamen
[illegible] fuit ut [illegible]
[illegible] fortitudine sue [illegible]
victorie ut [illegible] quod et
[illegible] victi [illegible]. Numquid
gloriabitur securis contra eum qui
secat in ea? Aut exaltabitur ser-
ra contra eum a quo trahitur?
Quomodo si elevetur virga contra levan-
tem se, et exaltetur baculus
qui utique lignum est. Hec [illegible]
[illegible] scilicet [illegible] sicut
[illegible] fuit instrumentum ad [illegible]
[illegible] ad flagellandum [illegible]
[illegible] agens [illegible]
[illegible] scilicet qui [illegible]
[illegible] ridiculum enim esset aut ex-
[illegible] quia in
[illegible] artificis esset [illegible]
gloriari quia [illegible] quemadmodum [illegible]
[illegible] ad aliquem [illegible]
[illegible] [illegible] ita [illegible]
[illegible] nec adhuc sibi [illegible] debet
[illegible] artifici [illegible] quia [illegible]
[illegible] adducebat sibi victorias [illegible]
[illegible] factus, cum tamen esset solum instru-
mentum dei. Unde dicit glossa: sicut [illegible]
[illegible] fuit instrumentum in [illegible]
[illegible] sed [illegible] qui movet
[illegible] nec [illegible], sed de
[illegible] opus [illegible] de gloriacione eius

devorabit spinam [illegible]
qui mitte tollens desertum [illegible]
[illegible] ad punctas pravas
cogitationis / baculus ad punctas
prave locutionis / securis ad punctas
prave operationis / serra ad punctas
prave [illegible] [illegible] glo[ssa]
securis / serra / [illegible] quia precidit
infructuosas arbores [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] disciplina [illegible]
[illegible] ad eo [illegible] et locum
[illegible] audita est / [illegible]
[illegible] / qua dominus laudandus est
[illegible] advenit. Propter hoc
mittet dominator dominus exercituum
in pinguibus eius tenuitatem
et subtus gloriam eius succen-
sa ardebit quasi ignis combu-
stio et erit lumen israel in igne
et sanctus eius in flamma /
et succendetur et devorabitur spina
eius et vepres in die una
et carmeli eius / ab anima usque
ad carnem consumetur et gloria sal-
tus eius / et erit terrens profugus
et reliquie saltus eius ligni pre
paucitate numerabuntur / et puer scri-
bet eos / [illegible]
[illegible]
[illegible] ad eius fugam / et [illegible]
[illegible] paucitate / et [illegible]
[illegible] magni [illegible]
consumetur / et [illegible]
[illegible] predictam et
[illegible] mittet dominator
dominus exercituum [illegible]
[illegible]
[illegible] ut dominator
[illegible] ab [illegible]
dine in pinguibus eius [illegible]
[illegible] / [illegible]

pinguedinis [illegible]
[illegible] / qui ad [illegible]
[illegible] pinguia tenuitate
[illegible] / quia per angelum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] glo[ssa] [illegible]
michael archangelus fuit / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] daniel et subtus [illegible]
[illegible] corporis gloria
eius [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] liberati [illegible] quia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] redacta /
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] combustionis [illegible]
[illegible] et
erit lumen israel [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] michael [illegible] daniel [illegible]
[illegible]
[illegible] et sanctus eius [illegible]
angeli [illegible]
[illegible] in flamma [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et de-
vorabitur spina [illegible] et vepres
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

et gloria saltus eius i. acies bellatorum
vel maiores sive alias dignitates
et carmeli eius i. nobiles minoris
dignitatis / quia carmelus est pes sal-
tus ab anima usque ad carnem consumetur
i. tam anima quam corpore punientur / quia
alii corporaliter descenderunt ad ignem gehen-
ne / et corpora eorum cadunt in circuitu [illegible]
[illegible] usque
ad carnem inclusive quia adustionem
ignis non passi sunt et dicit glossa quia carnales
mores magnis / secundum arboribus
[illegible] in imo sicut ligna
silvarum [illegible] / et reliqui
cum [illegible] illi / et
de populo [illegible] patuerunt / ad [illegible]
tam solitudinem venient / ut de
saltu [illegible] mirabili [illegible]
a [illegible] qui eorum [illegible]
[illegible] intelligatur [illegible]
[illegible] prepositos [illegible]
[illegible] et erit terrore profugus
[illegible] quia [illegible]
[illegible] fugitivi [illegible]
[illegible] ad [illegible]
et reliquie saltus eius i. residui
de populo [illegible] quia sunt [illegible]
[illegible] pre paucitate
numerabuntur [illegible] / quia dicit
hic glossa [illegible] fugientes et puer scri-
bet eos i. potest / quia potest facile [illegible]
[illegible] simplex [illegible]
[illegible] / qui apud [illegible] glossa [illegible]
[illegible] regi [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] voluit [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] angelus [illegible] /
[illegible] apud dominum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

pereunt / quasi [illegible] /
fugientium [illegible] penas velle
[illegible] / quod autem de [illegible] eius
[illegible] patuerunt [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] Et erit in die illa non
adiciet residuum israel et hi qui
fugerunt de domo iacob inniti
super eo qui percutit eos / sed inni-
tetur super dominum sanctum israel in verita-
te / reliquie convertentur / reliquie
inquam iacob ad dominum fortem
si enim fuerit populus tuus israel
quasi arena maris / reliquie
convertentur ex eo / consummatio a-
breviata inundabit iustitiam
consummationem enim et abbreviatio-
nem dominus deus exercituum fa-
ciet in medio omnis terre / [illegible]
[illegible] ab assyriis / re-
[illegible] ad dominum / et pauci modo [illegible]
[illegible] erit in die illa i. cum fugatores
assyrii [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] qui fugerunt [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] /
[illegible] qui fugerunt
de domo iacob [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

qui sequuntur scilicet antiochus / sic capit
expositio / sicut secuntur tempore actus in
capitulo xvij / actus enim capitulo iuda / qui
sub certo in assyriis / et ad persarum actus
[illegible] glossa prius [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] / et regnum
[illegible] spoliauit. Vel aliter
in spem et confidentiam ponet super deum
qui protegit et [illegible] / qui sanctificat
et sanctificat [illegible] aliter [illegible]
ergo deus qui [illegible] in unitate [illegible]
quem prius false nitebat / in [illegible]
[illegible] Continuabit tamen hic
alius [illegible] in capite / [illegible] tempore
electu [illegible] / uide et glossa quia d
captiuitate et [illegible] tollet [illegible] /
[illegible] captiuare / actus in capitulo
ad regem egypti ducatus / sicut [illegible]
[illegible] et [illegible] de castello [illegible] /
[illegible] et [illegible] / Calcaui [illegible] adlibabunt
eos / [illegible] [illegible] /
mortuo zacharias [illegible] tempore
regnauit / [illegible] similiter [illegible] in
primis actus [illegible] / [illegible] /
[illegible] qui [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actus captiua [illegible] /
in [illegible] [illegible] agressus
et alias enim [illegible] [illegible]
[illegible] Vel aliter [illegible]
bus [illegible] in assyriis / qua
[illegible] / sed in [illegible]
[illegible] / De quibus hic ponitur
[illegible] in ueritate [illegible]
[illegible] de reliquie [illegible]
[illegible] ad deum / [illegible] que reliquie /
[illegible] / [illegible] reliquie [illegible]
[illegible] [illegible] /
[illegible] / [illegible] [illegible]
ad deum [illegible] qui quod [illegible]
[illegible] [illegible] pena [illegible]
[illegible]
[illegible] reliquie [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] ad deum [illegible] pena

[illegible] / [illegible] Vel post
captiuitatem regum [illegible] [illegible]
per regem assyriorum / [illegible] [illegible]
regum iude [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Vel [illegible] [illegible] [illegible] de
captiuitate [illegible] / [illegible]
[illegible] in [illegible] in [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] / Et in [illegible] in fine [illegible]
[illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] tempore [illegible]
ad deum [illegible] / Ergo [illegible]
ponit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
assyriorum / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] tempore
[illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Vel in [illegible] iusticia
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] / in [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] similitudinem [illegible] Vel
[illegible] [illegible] abreuiata
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / in
[illegible] iusticia [illegible] [illegible]
[illegible] iusticie quia iusticia [illegible]
[illegible] iusticia [illegible]
[illegible] plus quia [illegible]
Ergo [illegible] abreuiatam
[illegible] in [illegible] / [illegible]
[illegible] in [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible]
Vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] abreuiauit [illegible] impleuit

Hic vero demum plenius loquitur pro
ad iudicium / Et veniet de [illegible] quando
bis confirmati a bivio [illegible] Convertimini
cor cum [illegible] prius in medio
eius [illegible] operatus est
salutem in medio terrae / [illegible] in
[illegible] ad eundem amorem [illegible] quae
cum praedicta erunt de sua passione et
de resurrectione / et de quibus quantum respe
[illegible] / sicut confirmavit / quia
tribus diebus / et ad diem tertium resurrexit /
[illegible] [illegible] [illegible] quia in
[illegible] [illegible] / mortem [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] / amore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] amore [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] / [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] que de [illegible] [illegible] / tam
longo [illegible] praedicta [illegible] anni
a dividio completa [illegible] / [illegible]
[illegible] / quia [illegible] praedicta
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Propterea haec
dicit dominus deus exercituum / noli
timere populus meus / habitator
Sion ab Assur / in virga enim percu
tiet te / et baculum suum levabit
super te in via Egypti / adhuc
enim paululum modicumque / et
consummabitur indignatio mea
et furor meus super scelus eorum
[illegible] [illegible] prius [illegible] castigata
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / castigatos [illegible]
~~[illegible] / [illegible] ad [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] / [illegible]~~
ad [illegible] [illegible] ~~[illegible] [illegible]~~
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~

tiam in religione apud illos
[illegible] et [illegible] Dicit dominus cuius
[illegible] impossibilis. Deus exercituum
cum [illegible] et [illegible] / [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] noli timere populus
meus [illegible] / [illegible] / [illegible] / habi
tator in Sion quia ibi vigebat
divinus cultus / ab Assur [illegible]
[illegible] [illegible] eius / in virga enim
[illegible] percutiet [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] castigationem / [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et baculum suum [illegible] [illegible]
levabit super te [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in via Egypti
[illegible] de bello [illegible] Egypti /
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] / audivit de [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in Egyptum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] eius /
[illegible] [illegible] levabit baculum in
via Egypti. Et [illegible] [illegible]
Adhuc enim paululum quod ad [illegible]
[illegible] / modicumque quod ad [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] duos annos
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] et consummabitur
indignatio mea super eos [illegible]
[illegible] super scelus eorum [illegible]
a [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] annis [illegible]
[illegible] / [illegible] paululum
[illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Et suscitabit super eum domi
nus exercituum / flagellum iuxta pla
gam Madian / in petra Oreb /
et virgam suam super mare

et levabit eam in via Egy-
pti. Et erit in die illa auferetur
onus eius de humero tuo, et
iugum eius de collo tuo, et com-
putrescet iugum a facie olei.
Hic propheta subdit quomodo completio
futuris dum consummabitur in assiriis
enim quibus insurget [illegible] assiriis [illegible]
oppressi [illegible] de victoria
[illegible] iudeam [illegible] sup-
[illegible] eos nimis sed quod [illegible]
ostendit ibi dicens ubi [illegible]
ipsa. Et suscitabit [illegible] sup-
er eum scilicet super sennacherib dominus exercituum
[illegible] flagellum [illegible]
angelum [illegible] iuxta plagam
Madian in petra Oreb. sicut ma-
dianite a gedeone interfecti sunt
in loco dicto oreb sine effusione
sanguinis iudeorum. iudicum [illegible]
[illegible] quia sennacherib interfectus est
a duobus filiis suis [illegible] in tem-
plo suo et exercitus ab angelo [illegible]
[illegible] exercitu suo et potentia. Et levabit
[illegible] sennacherib super mare et super ethi-
opes [illegible] mare rubrum
[illegible] antequam venerit super ie-
[illegible] terra [illegible]
[illegible] mare rubrum [illegible] potentia
[illegible] levabit super egyptum [illegible]
[illegible] [illegible] levabit
[illegible] potentia [illegible]
[illegible] opera [illegible] in via Egy-
pti [illegible] super egyptum [illegible]
[illegible] [illegible] egyp-
[illegible] glossa captivavit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
egypti [illegible] in egyptum [illegible]
[illegible] adiuvandum
capiendum [illegible] que [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] erant [illegible]
[illegible] Vel potestate levabit in egypto

[illegible] sublevatur [illegible] in
[illegible] a
[illegible]
[illegible] xxxvi [illegible]
[illegible] super [illegible]
[illegible] in die illa [illegible]
[illegible] auferetur
onus eius [illegible] de humero
tuo [illegible] que tibi [illegible]
[illegible] iugum eius [illegible]
de collo tuo [illegible]
[illegible] ab angelo et
computrescet [illegible]
[illegible] a facie olei [illegible]
[illegible]
quod mystice intelligitur [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible]
[illegible] clementie [illegible]
[illegible] Alle-
gorice glossa [illegible]
[illegible]
pugnando [illegible] et multa
[illegible]
[illegible] potesta-
tem [illegible] gladio
[illegible]
[illegible]
[illegible]
in egypto [illegible] flagellum
[illegible]
[illegible]
[illegible] iugum [illegible]
Veniet in Aiath, transibit in
Magron, apud Machmas co-
mmendabit vasa sua. Transie-
runt cursim, Gabaa sedes nostra.
obstupuit Rama, Gabaath
Saulis fugit. Hinni voce
tua filia Gallim, attende
Laisa, paupercula Anathoth
Anathoth [illegible]

Ecce dominator dns exercituum confringet la-
gunculam in terrore et excelsi statura succi-
dentur et sublimes humiliabuntur et subvertentur
condensa saltus ferro et libanus cadet
cum excelsis &c

Medemena transmigravit habitatores
Gabim confortamini adhuc
dies est ut in Nobe stetur agi-
tabit manum suam super mon-
tem filie Syon collem Ierusalem

Hic describit modum accessus ad Ierusalem
Sennacherib in urbem et cominacio eius
perdicionis ... qui descripsit ...
... Aiath ... sequitur
ut dicit veniet in Aiath ... nolens
ibi moram facere transibit in Magron
ubi enim festinat et sub ... nomine
civitatum per quas eos de Egypto ve-
niebat ad urbem Apud Machmas commenda-
bit vasa sua ... Vel ut
ad urbem pervenirent citius Et ibi
stabit preter suppellectilem ut neces-
sariorum ad pugnandum ut dicit glosa Hus
scilicet magnam caperet ... Vel
ubi sequitur Transierunt cursim festina-
tur ut velocius perdant civitates et
alia loca ... Gabaa sedes
nostra ... ad fuge
dum tentoria ... et ... quiescendi
ut ... Sennacherib
... in festinacione
ad urbem sequitur ... civitatis
ad eius adventum obstupuerunt
Sequitur Obstupuit Rama ...
audito stupefacta et audiens tales
...
auctoritate ... sed ...
... et non ... Sed Ga-
baa Saulis fugit ... ea-
rum audientes adventum Sennacherib
propter ... Saulis qua ubi erat
sedes regia ... ubi Saul habitabat
... et ad ... alterius
civitatis ... Et
non ... Gabaa fugit sed et
Hinnu vocetur ... ululatu
gemitu ad modum equorum clama

filia Galgalim ... civitas eodem
a galli ... quod est ...
... Galgalim ...
... civitas ... filia ...
... ubi ... et ... alia
civitas ... fuerat ... filia ...
... filia Syon Con-
... alias civitates ... ut
... et ...
... civitas Iuda ...
... impetu ... pau-
... Anathoth ... civitas
Iudicia ... sed ... preda
... Et ut magis ...
... Migravit Medemena
habitatores ... fugerunt
... Gabim ...
Sed Gabim ... in ...
... ad ... urbem
... confortamini ...
... quia ... adhuc dies est ut in Nobe
... quod adhuc ...
... ut in Nobe ...
... ubi ...
... ubi ... habitatores
... Nobe que est civitas in Iuda
... sunt ... xxxi
... David ... vel ... expone
confortamini ... Gabim
... vos qui estis
... Gabim ...
... confortamini ... capite
ad defendendum vos quia adhuc dies
est ... contra Ierusalem
agitabit manum suam ...
... potencie ... super
montem filie Syon et super arcem Syon
... Syon quia civitas
... Collem Ierusalem
... abiturus
... dicit Ecce dominator
dns ... confringet
...
... ...
laguncula ... Sennacherib
... sicut ... laguncula

Etiam sagina eius sic dicta / scilicet per quos
carnales / principes bellatores seu achetaui (?)
qui fuerunt inanes et redacti a ferro. in-
terim seu contritione super spiritus seu a
electis / qui iudeus perditio deuoratio
erit sugar et eo celsi secantur. i. magni
corporali vel potentia succidentur / si-
cut ferro creduntur / quia sublimibus sunt
turbis / et sublimes a superbis. similia
sunt quia pauci eo remanserunt a
sua superbia dictum sugierunt: et excelsa
saltus. i. uelut ad instructionem roboris
subiicitur ferro. i. ita facilis sicut
ligna saltus ferro succiduntur. Et
ferro hic angelus notatur metaphorice
quia sicut ferrum domat omnia / sic
et eum angelicae nullus homo resistit
per / et libanus cum excelsis cadet. i. ipse
sanctus iudeus ad principibus suis / sic in
perit / sed quia in ea quia superius inseri-
tur. ecclesia expositum est passione et
ideo tot dicit. i. per confringet. i. ad
confractionem exponet in passione
saginam. i. corpus eius tunc / et sig-
nat. in terre qua attenuabitur quod
et magnus vel uberrimum super discipulos
misit et quos allegat pascua pascere
et dispergent oues gregis: et excelsi quia
superbi iudei succidentur super a terra sua
a sublimes i. pontifices vel potestates
sacerdotum principes humiliabuntur sicut de-
nent et densa saltus. i. in structionem
ipsius: et libanus. i. templum cum eo
sacerdotibus cadet nam omnia illa per
Romanos inimicorum moriuntur destructa
sunt / sicut dicit glosa. Sunt de prima
uice de ugitur nascitur et eiusmodi
et post in uero supersunt quod accepit spolia
acedicti sermonum per cancer / et quod
cecidit lapis offensionis similibus
demonibus assistit / scilicet adiuuit quia
dicit quod de yesse et de dauid peccati
spiritus per ministeria dictus eius
passionem

Capitulum undecimum

Et egredietur virga de
radice yesse / et flos
de radice eius ascendet

Et fides cinctorium
renum eius etc.

et requiescet super eum spiritus
domini spiritus sapiencie et intell-
ectus spiritus consilii et fortitu-
dinis spiritus sciencie et pyetatis
et replebit eum spiritus timoris
domini / non secundum visionem ~~oculorum~~
oculorum iudicabit neque secundum
auditum aurium arguet sed
iudicabit in iusticia pauperes
et arguet in equitate pro mansu-
etis terre et percutiet terram
virga oris sui et spiritu labiorum su-
orum interficiet impium et erit iusti-
cia cingulum lumborum eius: +
Recepta certitudine a superiori / et
post in de liberatione / hic subiungit
de eius / liberatore qui est / ut ex iudeis
nascitur et primo actus distribuendo
de natiuitate / secundo describit nobilitatem
eius / puritatem natiuitatis / et dignitatem
prolis. Et primo ponitur nobilitas vel structus
natiuitatis: ibi sperabis. In littera de
missa et sacerdoti de de eius. quod ca. i
hoc exponit de capite mortis ad literam
adiectionibus ... / Regum intulit ex
caldaica sic hic exhibit et de filiis
ysaye et mansione de filiis filiorum eius
inde cum hic exponitur sicut / et am-
ulo dicitur hic et impletam in illo ca-
pitulo. Et sequitur. Egredietur. i. primum sto-
gerit vel virga. i. maria quae virga dicitur quia virgo
paupertate voluntaria per humilitate /
rectitudine intencionis puritate / altitudine
per altitudinem / flexibilitate per facilitatem / vel ninio
dulcedine / odorifera bona fama / vel
ardore deuota / tenera / recta per uir-
ginitate / ... / aurea per prosperitatem / Hec
est virga quae virgas magorum deuorat
non ut sunt que ducas moab percutit numeri
xxiiii / quae in mare iuda parit non
exodi / quae aquam de petra produxit
num. xx / que frondiuit et florem ...
num. xvii / frondiuit ... sed de sua
natione / floruit in filii dei conceptione /

a fructu fecit in natiuitate / que
nos deo reconciliat. Hec est in [illegible]
que nos ad celestem patriam dirigit
per virga directionis virga re-
gimini / que nos in uia conseruat
et protegit per virga tua et baculus tuus
ipsa me consolata sunt / de radice yesse
i. de dauid qui dicitur radix yesse i. patris
sui per denominacionem / quia tota gens
iudea patris denominata est a dauid /
tamquam a digniori / uel de radice
yesse i. de yesse qui radix fuit quo-
ad generacionem carnalem / et flos a radice
qui dicitur flos propter pulcritudinem et pulchritu[dinem]
propter odoris suauitatem / propter tactus
lenitatem / que sunt in eo / [illegible]
propter teneritudinem / propter spem [illegible]
fructus / quia aptatur fructus salutis
uel [illegible] exponit de [illegible]
que dicitur est [illegible] / [illegible]
glo virgam et florem [illegible] ipsum xpm
interpretatur quia in virga regnandi
potencia / in flore pulchritudo / nos autem
per virginem mariam intelligimus / [illegible]
[illegible] fructus ad [illegible] / virgo
aperit et pariet filium / et florem [illegible]
qui dicitur ego flos campi et lilium [illegible]
[illegible] de radice eius i. de eius stirpe / uel
[illegible] / [illegible]
ascendet propter natiuitatem puritatem /
et [illegible] humilitatem / [illegible]
[illegible] non fecit sed plus [illegible] / uel
illud sicut [illegible] / [illegible] flos
[illegible] virga sine [illegible]
[illegible] / et sine [illegible] corrupcione / uel le-
sione uel de reparacione [illegible] magis [illegible]
eius de [illegible] / [illegible]
Quia ascensus est in [illegible] natiuitate
[illegible] super naturalem est [illegible] de
[illegible] dignitas patris [illegible] plenitudine
[illegible] / [illegible] gratiam [illegible]
[illegible] est plenitudine sapiencie /
[illegible] et requiescet quia [illegible]
[illegible] nullam [illegible] molestiam [illegible] /
[illegible] glo requiescet
[illegible] super eum.

super xpm / [illegible] plenarie in eo / [illegible]
[illegible] spiritus [illegible] glo [illegible]
[illegible] quia in ipsa habitat [illegible] ple-
nitudo diuinitatis corporaliter [illegible]
ad [illegible] spiritus domini i. [illegible] qui est deus
/ uel qui est [illegible] spiritus quia [illegible]
[illegible] super [illegible] [illegible] sic [illegible] ita
[illegible] in baptismo [illegible] apparuit
[illegible] super eum in [illegible] / [illegible]
[illegible] plenitudinem omnis gracie
[illegible] / [illegible] alle [illegible] glo [illegible] super
[illegible] uideris spiritum [illegible]
[illegible] super eum [illegible]
[illegible] glo in [illegible]
[illegible] sicut [illegible] facti de
[illegible] de aqua / [illegible]
[illegible] omnis spiritus [illegible] super
eum / et [illegible] testis
[illegible] / [illegible]
[illegible] in te / [illegible]
[illegible] /
qui regnas in [illegible] / spiritus
spiritus sapiencie i. dator sapiencie / uel qui
[illegible] sapiencia [illegible] / [illegible] dei [illegible]
[illegible] / et intellectus [illegible] dator
spiritus consilii dator et fortitudinis
spiritus sciencie et pietatis [illegible] dator [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
et replebit eum propter [illegible] abundanciam
spiritus timoris domini i. dator [illegible]
est timor filialis qui non respicit pe-
nam / quam perfecta caritas excludit
[illegible] / Et timor [illegible] qui [illegible]
[illegible] ad gloriam / [illegible] ad [illegible]
et timor [illegible] qui
[illegible] ad dei gloriam / [illegible]
[illegible] in xpo / [illegible]
[illegible] timor domini
[illegible] / Et hic [illegible]
[illegible] in xpo / [illegible] replebit
eum [illegible] uidebatur [illegible]
[illegible] / [illegible] magis dicit
replebit eum spiritus timoris quod
[illegible] / Et [illegible] in xpo [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / quia in xpo

[illegible] timor

ipso non sunt ... [illegible] ad al... [illegible]
[illegible]

Virtus sunt adherere deo per sapie
gustum quod apparet quia est palma dona
Timor autem quia expellit peccatum /
quibus autem est spiritus sapientie ... ut
[illegible] ad introducendum alia
dona in nos / primo requiritur timor
dei / quia ipso non requireret ... / Ex-
cessus quo timor est fuga mali / que
... sola est delectatio divinitatis / et non
timor non est aliquid proprium divi-
nitatis / sed malis donis est agressiv-
orum / non directione indigent / sed
... dona spiritus sancti dicuntur alia ad ex-
pediendas potentias suas in ac-
tus suos / sic autem potentie ...
non indiguerunt / cum in eis non erat
aliqua difficultas ex peccato vel ...
... aliquam / quia sic in Christo non debet
... dona / sed effectus spiritus sancti
quorum aliquid in septem ... vocibus
que ... / sicut ... apostolus
... / in ... conceptione sue
... in septem ... / in septem
candelabris apocalypsis xxxi / in septem
lampadibus ardentibus ante
... apocalypsis iiii / item in septem cornibus
et septem oculis agni apocalypsis v / et ...
vii stellis in dextera filii hominis apoc-
alypsis i ... sicut ... ...
et resurrectio notatur / sic spiritus sapientie et
intellectus / consilii et fortitudinis / scien-
tie et pietatis et timoris domini / ... quod ...
... nomina / sed unus
... est ... spiritus ... sicut
... ubi sapiens ... non in-
telligens / nec consilians / nec
fortis / nec eruditus / nec timore domini
plenus / sicut per vii ... de lapi-
de ... zacharia iii / Et ...
... est sufficientia donorum / de-
... ad hec ... autem
... [illegible] ... et
... [illegible]
... que ... agunt
... filii dei sunt / et ... in ...
... voluntate / Et ... autem ...
... speculativa et practica / et ...
... per apprehensionem ...

que pertinet ad intellectum et iudicium
... / non apprehensionem igitur intellectus
perficitur speculativa per donum intel-
lectus / practica vero per donum consilii /
Directe vero iudicativa / speculativa
non perficitur per donum sapientie / practica vero
per donum scientie / Voluntas autem ...
que sunt ad alterum perficitur per donum
... contra ... / sed
per donum timoris contra ...
... delectabilium ... pri. xvi
per timorem domini declinat omnis a
malo / Et hec ... dona ista ad
... tendunt / ad que sic ...
tendunt virtutes intellectuales et
morales / Conveniunt ... ...
plenitudine gratie / ... in eo ple-
nitudine ... / non ...
... que
... / ... ...
... est ...
... Non ... in ...
... indicabit ... non ...
que apparent ... / quia
... indicaret ... /
... ... non ...
... Non ... que ... indicatur
... ... / ... quid
cognoscet quis sit ... / et quis
... / ista autem ... ...
... christo ...
... / ... que ...
... ... / ...
autem ... / ... / que
... cum quadam ... / datum ...
... / et ista ... ...
... que ... fuit ... / ...
... ... ad omnia
... / et ...
... / ... congrue
... / et ad ... fort-
... / neque ... auditu aurium ar-
guet / non indigebit ... de ...
tate ab aliquo / quia a ... ...
... / ... que
... ut quis testimonium perhiberet
de homine / ... sciebat quid esset
in homine / ... quia ... arguerat /

plus ... de valde
... ... que ... plena
plena plus ... corda
que ... verba.

Nota quod dona quedam conveniunt ...
... ut sunt virtutes purgatorie /
alia ... ut sunt virtutes purgati animi / ista
... sunt contemplativis et ...
... ... / sicut ...
... incipientibus

sup[er] Isa[iam]

multos iniustos de quibus multum mala
reportant adulatoribus / Ecc. xij in
[illegible] / exponit [illegible] / Vel secundum
auditum i. non secundum verba sonantia ex
terius / quia multum mala dicunt ipso
rum [illegible] [illegible] sanus quam
verax est / vidit quod nec tempestat
potest arguet [illegible] / sed iudicabit
in iustitia pauperes / [illegible] / indi
cans eos [illegible] celestibus dignos
Mt. v. Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est
regnum celorum / Vel pauperes de quibus
minime [illegible] iudicabit / non [illegible]
eis [illegible] divites / arguet in equi
tate [illegible] quia non est [illegible]
[illegible] / Vel pau[peres] qui pro defectu
[illegible] non [illegible]
[illegible] in equitate [illegible]
[illegible] mansuetis terre [illegible]
[illegible] / [illegible] apostolos /
qui [illegible]
nolunt / sed patienter in iustitia quam
sufferunt / [illegible] quod [illegible]
guit phariseos / [illegible] notabant
apostolos de [illegible] sabbati / Mt.
xij / [illegible] plenitu-
potentiam [illegible] / dicens percutiet
terram [illegible] arguet [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / virga oris
sui [illegible] / [illegible] iudicii /
[illegible]
[illegible] spiritu labiorum suorum [illegible]
[illegible] impius [illegible]
[illegible] interficiet impium [illegible]
[illegible] ut impium
[illegible] / [illegible]
[illegible] impios [illegible]
[illegible] impium [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] sed et super bo-
nos [illegible] Et erit iustitia cingulum
[illegible] indissolubili vinculo sibi
faciet adherere / [illegible]
[illegible] cinctorium renum eius / fide
[illegible] / [illegible]

faciet [illegible] bonum / [illegible] iusti
[illegible] / sicut [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] fuit [illegible]
iusti [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] ad
[illegible] / Habitabit lupus cum
agno / et pardus cum edo accu-
babit / vitulus et leo et ovis
simul morabuntur / et puer parvu-
lus minabit eos / vitulus et
ursus pascentur simul / requie-
scent catuli eorum / et leo quasi
bos comedet paleas / et delec-
tabitur infans ab ubere / super
foramine aspidis et in caverna
reguli qui ablactatus fuerit
manum suam mittet / Non no-
cebunt et non occident in universo
monte sancto meo quia repleta
est terra scientia domini / sicut aque
maris operientes / Hic describit [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] Habitabit lupus / vitulus [illegible] [illegible]
[illegible] Benjamin [illegible]
Benjamin lupus dictus est rapax
ad agnum / [illegible] / et
[illegible] / [illegible]
[illegible] / lupus cum agno [illegible]
[illegible] lupus [illegible]
[illegible] / non agnus
[illegible]
[illegible] / [illegible] ad
eos [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] cum

edus i. tu peruidete spiritualiter fidelis et
simplex / et sic edus in bono accipi
tur secundum originale edus immola
batur in pascha quod agnus non po
terat inveniri / ubi dicitur [illegible] est in ho
[illegible] offerenda est deo pro [illegible] aculus
[illegible] i. sed notabitur [illegible]
sed simulus acutus / qui salit de
loco ad locum bene operando / et alii
[illegible] intulus [illegible] aliquis [illegible]
[illegible] tyrannus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] facit [illegible] monachus in
domo [illegible] vel claustro [illegible]
[illegible] [illegible] paulinus [illegible]
tus [illegible] [illegible] i. [illegible]
tonus [illegible] fuit in arca
[illegible] ubi dicitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quasi in
quo [illegible] petrus [illegible]
[illegible] qua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mortifica
[illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] petro
[illegible] [illegible] unde p
[illegible] in [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] propter
in [illegible] carnalis [illegible]
[illegible] religiosus [illegible] agnus
in [illegible] [illegible]
[illegible] religiosi [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] in conventu alius
[illegible] et alius [illegible]
[illegible] herbas [illegible] aliquis [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plurimus
[illegible] [illegible]
debent [illegible] in claustro / [illegible]
in dormitorio / pasti in refectorio
[illegible] in oratorio [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
ita quod [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] in lege [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] aliquid [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] omnia [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]
est textus [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] expectat in
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] quod rebus in
corporis / sed in [illegible]
[illegible] [illegible] Et quod dignum
est [illegible] agnus
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] bonum / audiant bo
num [illegible] nichil ma
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bonum / [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] apud philo
sophos [illegible] bonum dicitur [illegible]
malum / [illegible]
[illegible] in pluribus [illegible] nichil
dicitur bonum [illegible]
[illegible] [illegible] nisi [illegible]
[illegible] Consequenter [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] pugna
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] pastor
[illegible] quando [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]

hoc stat subditur / Leo et [illegible]
vel superbus [illegible] et magnus [illegible]
quasi bos a [illegible] [illegible]
tabilis comedet paleas et simplices
fidei doctrinas / Glossa [illegible]
[illegible] simplices / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] ad
[illegible] simplici
[illegible] / ut impleretur [illegible]
[illegible] impleret in religio
[illegible] / Et delectabitur [illegible]
lactabitur infans a puerus [illegible]
[illegible] separabit ad
ubere [illegible] carnalibus [illegible]
super foramine aspidis et in cavernis
[illegible] demonum /
Vel aliter [illegible] infans ab ubere
a [illegible] delectabitur
super foramina aspidis [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] sequitur [illegible]
[illegible]
[illegible] demonum [illegible]
[illegible] in malicia
[illegible] / [illegible] demones [illegible]
[illegible] ab [illegible] / et
in caverna reguli a [illegible]
[illegible] / in quibus latent / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] aspidis / [illegible] ad [illegible]
[illegible] / reguli [illegible]
[illegible] ad [illegible] qui
ablactatus fuit a [illegible]
[illegible] manum
suam a [illegible]
mittet [illegible] Job
xxviii [illegible]
[illegible] Glossa
regulus [illegible] / [illegible]
[illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] ablactati / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] in [illegible]
aspidis a reguli / [illegible]
[illegible] / Et [illegible] tali predicatione

[illegible] quia repleta est [illegible]
[illegible] eius [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] dabat potestatem
[illegible] dedit eis potestatem
super omnia demonia [illegible]
[illegible] / Et [illegible]
[illegible] ad predicationem
[illegible] / quia repleta est
terra scientia Domini a predicatione [illegible]
[illegible] sicut
aque maris operientes [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] In die illa / radix
Iesse qui stat in signum populorum /
ipsum gentes deprecabuntur / et erit
sepulchrum eius gloriosum / [illegible]
[illegible] / ad
[illegible]
[illegible] alta [illegible]
[illegible] Ecclesie [illegible] postquam
[illegible] eius / [illegible]
[illegible] ad mortem / qui
[illegible]
[illegible] sepulchrum [illegible] In die
illa [illegible] passionibus radix
Iesse [illegible] radix
Iesse / quia [illegible] de Iesse /
[illegible] radix [illegible] / [illegible] /
[illegible] radix [illegible]
[illegible] qui [illegible]
ad radicem Iesse [illegible]
[illegible]
[illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] stat
in signum populorum [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] gentes / ut in signum
salutis gentium [illegible] / [illegible]
[illegible] /
[illegible] sicut [illegible]
[illegible]
[illegible] /
ut [illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] xxiiii [illegible]

pacie cum ppheti[illegible] [illegible] a
spiritualibus [illegible] exposuit [illegible] / qui
spiritus signum erit [illegible] passionis / [illegible]
sicut olim [illegible] signabat [illegible] /
ad [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] qui in [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] /
Vel hic signum [illegible] [illegible] [illegible]
signum ad sagittam ut in signum
populorum ad cuius [illegible] ad [illegible]
[illegible] / ut dominus amplius levabit [illegible]
[illegible] [illegible] profugos
israel [illegible] ut filius dei qui erat
dispersos congregabit [illegible] ut in signum
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut in
signum [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ipsum gentes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et sepulchrum
[illegible] [illegible] et erit
sepulchrum eius gloriosum ab [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut sit [illegible]
[illegible] [illegible] gentes [illegible] /
erit sepulchrum eius gloriosum / Licet
[illegible] eius fuit [illegible] /
sepultura tamen eius fuit [illegible] /
quam in sepulchro novo / lapideo /
[illegible] / [illegible] [illegible]
ut hic [illegible] [illegible] qui a [illegible]
[illegible] [illegible] magni [illegible] va
dunt ad sepulchrum eius [illegible]
dum / Et erit in die illa / adiciet
et dominus secundo manum suam ad
possidendum residuum populi
sui quod relinquetur ab assi
riis / et ab egypto et a phetros
et ab ethiopia / et ab elam / et
a sennaar / et ab emath / et
ab insulis maris / et levabit
dominus signum in nationes et

congregabit profugos israel / et
dispersos iuda colliget / a qua
tuor plagis terre / Et auferetur
zelus effraym / et hostes iuda
peribunt / Effraym non emu
labitur iudam / et iudas non pug
nabit contra effraym / et volabunt
in humeros philistiim per mare /
simul predabuntur filios ori
entis / ydumea et moab / p
ceptum manus eorum / et filii
ammon obedientes erunt
hic [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] apostolo
[illegible] aliorum [illegible] discipulorum / Vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in die illa / [illegible] [illegible]
[illegible] signum populorum / adiciet dominus secundo
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] apostolos / [illegible] [illegible]
[illegible] ad predicacionem / [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] manum suam / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad
possidendum residuum [illegible]
[illegible] quod relinquetur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / Ab
assiriis / ab egypto et ab insulis
maris / [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] in quibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] captivi /
Vel locorum in quibus predicaverunt
apostoli aliqui [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] alia loca intelliguntur
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] apostoli / [illegible] glo[illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] /
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]

dicit manus dei. Consequenter descri-
bit conversionem cunctarum gentium
aliquos de iudeis dicens. Et levabit
signum pro magnificando [illegible]
signum crucis in nationes id est ut ge-
tes [illegible] per predicationem apostolorum/ perciperent
eam eis dicens ut diceret cunctis ge-
tes ad. et [illegible] per quod crucis in qua
est victoria/ ut dicit omnes [illegible]
[illegible] est victus/ Et congregabit sanctos ad
fidei unitatem/ [illegible] primo profugos israel
id est dispersos aliquos de x tribubus
Et dispersos iuda colliget. id est de iuda
et beniamin [illegible] aliqui de
de captivitate variis erroribus
implicati. A quattuor plagis terre. id est
oriente/ occidente/ meridie/ et aqui-
lone. Et di. glo. ut [illegible] novo
demonstrat/ et ab omnibus partibus
mundi. Zach. ii. in quattuor ventos
dispersionis. Et di. glo. hoc impletum
iudeis in primitiva ecclesia. Et auferetur
[illegible] in illis iudeis religi-
[illegible] communicatione qui [illegible]
[illegible] crediderunt [illegible]
[illegible] alia [illegible] Et auferetur
zelus. id est odium Ephraim. id est x tribuum
contra [illegible] glo. quod [illegible] [illegible]
inter duas tribus et x/ discordia in
[illegible] alt/ [illegible] aut
[illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] et hostes iuda peribunt. id est
[illegible] [illegible] quod in [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliquis [illegible] aliquid [illegible]
dicebat/ sed [illegible] [illegible]
[illegible] Ephraim [illegible] [illegible]
[illegible] Ephraim id est x tribus non emu-
labitur iudam. id est [illegible]
in iudam quia [illegible] [illegible]
tribus [illegible] Et iuda id est due tribus
non pugnabit contra Ephraim. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]/ et [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ ut [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] ad fidem [illegible] ut apostoli
volabunt id est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et volabunt in humeros philis-
tiim. id est ad fortitudinem paganorum
[illegible] ad fidem [illegible] [illegible]
per mare. id est per [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Simul predabuntur id est [illegible]
[illegible] [illegible] filios ori-
entis. id est [illegible] qui [illegible] erant
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] que
[illegible] [illegible] [illegible] filii
dei. Et di. glo. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible]
[illegible] Idumea et Moab. id est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] preceptum manus
eorum. id est [illegible] apostolorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]/ Et
filii Ammon [illegible] [illegible] obedientes erunt
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ ut [illegible]
[illegible]/ [illegible] [illegible]/
[illegible] [illegible] volabunt in humeros
[illegible] philistiim. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]/
[illegible] [illegible]/ [illegible]

Ulterius ante annunciacionem / secunda
subiungitur / per paulum x°. quia
unus / qui nominabat ad multas
in partes / et ut ipse scribit de ipsa
nos [illegible] per ipsas tres gentes
intelliguntur omnes peccatores / unum
ydumea sanguinea [illegible]
ab latitudo [illegible] / [illegible]
cum quinque [illegible] per avaros / et
[illegible] quod augmentum peccati
[illegible] quia eum [illegible] mundo /
[illegible] est [illegible] in carne / aut cupi
ditas / [illegible] aut superbia vite /
Et desolabit dominus linguam
maris egypti / et levabit ma
num suam super flumen in for
titudine spiritus sui / et percutiet
eum in septem rivis / ita ut
transeant per eum calciati / et
erit via residuo populo meo qui
relinquetur ab assiriis / sicut fuit
israel in die qua ascendit de
terra egypti / Et dices in die illa
confitebor tibi domine quoniam ira
tus es michi conversus est furor
tuus et consolatus es me.
[illegible] quia [illegible] est / quoniam transiret
[illegible] [illegible] / alexan
[illegible] arabie [illegible] / hic [illegible] quod
[illegible] [illegible] hic [illegible]
[illegible] / quia [illegible]
[illegible] ab egypciis [illegible]
[illegible] / [illegible] qui [illegible]
inmeabile / in septem rivos di
visit / ut posset per transiri [illegible]
[illegible] [illegible] in diversis
[illegible] erant / que postea alexa
der in septem rivos divisit / Regnum
autem octavianus augustus /
[illegible] / [illegible] facta est [illegible] /
regnum egypti a morte cleopatre
destructum est / et divisum est in septem

principes [illegible] / [illegible] quam [illegible]
ab alexandro divideretur inmeabile
erat / [illegible] rivi amplia[illegible] /
[illegible] valles
[illegible] / ut pedibus transiret.
[illegible] et desolabit dominus linguam [illegible]
[illegible] qui ingreditur [illegible]
[illegible] [illegible] levabit manum
[illegible] quod [illegible] est desola
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / ut lin
guam maris egypti i. medium egypti
desolabit linguam [illegible] in medio [illegible]
[illegible] numerum [illegible] multitudines /
[illegible] iniquitates egypti / qui [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] magna [illegible]
[illegible] reptilia quorum non
[illegible] / Et [illegible] mare [illegible] egypti /
[illegible] / [illegible] / ut eam
[illegible] / et timeat / [illegible]
[illegible] desolabit
linguam [illegible] laudabat
[illegible] / [illegible] super
flumen i. super regnum egypti [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
ut alexandri / [illegible]
quam [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / ut [illegible]
[illegible] palam alexandriam / ut [illegible]
ad [illegible] accederet ad alexan
driam / et ad alias civitates egypti
[illegible] i. regnum egypti / [illegible]
[illegible] i. [illegible] septem principes po
[illegible] / [illegible] regem [illegible]
[illegible] libia / aliud pentapol / aliud
[illegible] / aliud alexandria / aliud
egyptus [illegible] / ut transirent per [illegible]
[illegible] [illegible] possent
[illegible] / Et ipsius [illegible]

et predicatores eorum parati fuerunt
per orbem, remotis impedimentis, con-
tinue divina lyra glossa super matheum capitulo
vicesimo quarto imperium et talanti fuerunt
personis, ut apostoli securius et sine impedi-
mento predicantes libere possent di-
scurrere usque ad ultimas partes terre per tri-
umphum verbo predicati. Item ut refert
lyra ad hunc versum beato petro fides
catholica divulgata est usque occidentem
usque ad mare oceanum, nam discipulos
alios petrus ad predicandum misit
zenone que erat metropolis francie
fundamenta civitatem in honore super
vivi. Et ita est tenendum quod eam esse
mulgatam ad alias partes orbis
et per velocitatem quam cum diuit
et omnes subditi et cum ira et fidem
ipsorum vero i. electis meis ad fidem
vocandis, velocissima et predictores
verbum ipsorum iniurias et predicatoribus et
aliis qui relinquent ab assiriis
et adversionibus eius premiis possessionibus
et ad statum, multi de ipsis erant ab
eis relicti, quia nec occisi nec in cap-
tivitatem, sicut fuit ipsis super illa
sine impedimento videlicet qui ascen-
derunt in ubi de terra egypti XVIII
unum quod sicut divina virtute remota
fuerunt impedimenta ab electis et
omnibus de ignorantie tenebris et
errorum et impletio et impedimento
apostolorum. Secundum nichil ut ista ex-
positio de ecclesia que dicitur aliqui
et statum de terra dicit in ipsis egredientes
et existentes intelligente ut magni
quod presens predicat sermonibus
innominatum iustum et fidelem ut quos
dicitur lapis eius agnus i. christus
fuerit predicatores qui convertunt de terra
illos qui tenent servitute de capti-
vitate diaboli, intrantes vero sed hic videtur
exponi de eo sicut dicta sunt ceptio et
cetera. Secundum nichil in longitudine et visibus
et annis fortitudo, hanc enim regula
in propheticis libris que multi viri certi
futuris conscedunt, nobisque tripartita
doctrina nec facta sunt uitius ...

fabularum in propheticis libris, per spiritum
in eo convincibilem quicquid sine dicere
agam.

Capitulum duodecimum

Et dices in illa die: Confi-
tebor tibi Domine, quoniam ira-
tus es michi; conversus
est furor tuus et consolatus es
me. Ecce Deus salvator meus,
fiducialiter agam et non timebo,
quia fortitudo mea et laus
mea Dominus, et factus est mihi in salu-
tem. Haurietis aquas in
gaudio de fontibus salva-
toris. Et dicetis in illa die: Confi-
temini Domino et invocate nomen
eius. Notas facite in populis
adinventiones eius, mementote
quoniam excelsum est nomen eius.
Cantate Domino, quoniam magnifice
fecit; annunciate hoc in universa
terra. Exulta et lauda habitatio
Syon, quia magnus in me-
dio tui sanctus Israel. Descriptio vin-
dicatoris de periculis gratiarum actio pro tan-
ta beneficio et per hanc videtur ad Deum
quasi promittendi fideles non solum
devitandum abinuit mali ipsorum, sed et
inebriabuntur de aliqua adversitate, sed
solum gaudebunt de opere Dei
sic ecclesia ... in vita
beate ad confessionem fide et laude
divine dicitur sic fructuosa est ... ita
unitas. Et super tu vide qui que suis
fuerit ad fide. Dicetis in illa die et
revelatio ... dicitur vos et vocem
et ... dicebant appropinquat
ut eloquium prius glorificant in ...
que per aliam continent. Confitebor tibi Domine
confessione laudis gratiarum actionis
et dicitur hic quedam glossa. Dicens pro causa
... a respecto ... per
trinitatem vivis divinis exponit

Cantemus domino gloriose enim magnificatus
est. per regna mundi destructa dicit e-
caias. Confitebor tibi domine quoniam iratus
es michi [illegible] persecutionem [illegible]
in captiuitate babilonica [illegible]
tempore anthiochi [illegible] pluribus
aliis [illegible] dominus [illegible]
tibus [illegible] conuersus est fur-
tuus [illegible]
ponens [illegible]
[illegible] consolatus
es me [illegible] liberando
assumendo [illegible]
pater qui consolatur nos in omni tribu-
latione nostra [illegible]
ecce deus [illegible] apparens in
carne assumpta saluator meus
[illegible] salute per passionem suam
[illegible] apostolus
[illegible] fiducialiter agam magna [illegible]
dicendo [illegible] non timebo [illegible]
[illegible] ut non timebo [illegible]
[illegible]
[illegible] quia fortitudo mea [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et laus mea dominus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
factus est michi in salutem [illegible] timebo
[illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] quia nunc [illegible]
ad [illegible]
[illegible] Consequenter
[illegible]
[illegible] haurietis aquas [illegible]
[illegible]
[illegible] aquas [illegible]
[illegible] aqua [illegible]
[illegible] in gaudio [illegible]
[illegible] est ad [illegible]
[illegible] iohannis [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] de fontibus [illegible]
[illegible]
[illegible] iohannis xv [illegible] vos
[illegible]
[illegible] et fontibus sal-
uatoris [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aquam [illegible]
[illegible] sapientie [illegible]
[illegible] sapientie [illegible]
[illegible] rex babilonie [illegible]
[illegible] haurietis aquas [illegible]
de fontibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] gabriel
[illegible]
[illegible] saluatorem [illegible] appellatur
[illegible] Et dicetis
[illegible] aqua de fontibus salua-
toris [illegible]
[illegible] Et [illegible] quod
[illegible]
ad laudandum deum [illegible]
confitemini domino [illegible]
[illegible] beneficia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] vos saluet [illegible]
[illegible] inuocate [illegible]
[illegible] omnis qui inuocauerit nomen
domini saluus erit [illegible]
non est aliud nomen [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] inuitabant
ad [illegible] laudem [illegible]
ad manifestandum [illegible] notas
facite in [illegible] publice [illegible]
[illegible] in omnibus gen-
tibus [illegible]
adinventiones eius [illegible]

mirabiles fuerunt pallatis quos ad
inbouit divina sapientia mistice de
incarnatione passione resurrectione et
ascensione vel ad inventiones
a se factas tot sua Et quia hic videt
futura ad veniendo te quoniam exaltatio
et nomen eius vocatur excelsus
singula respicit ad philipp. 2. Et
dedit illi nomen quod est super omne nomen
Consequenter adhortatur ad gaudendum
vitam apostolorum etiam laudem dei
scilicet nos apostolis de tanta dignitate
vobis facta gratias referendo quoniam
magnifice fecit scilicet nos taliter ho
norando vel fecit carnem assumendo
in ipsa assumpta moriendo et mortem
vincendo et eam super angelos ad
dexteram patris exaltando Et
non solum tantum quantum ad nos sed
etiam annunciate hoc in universa terra quod
assequimur et dicat exultate quia dominus
operatus dominus fecit feliciter Ad hoc
etiam invitatur tota ecclesia primitiva de
iudeis et gentibus congregata
cum dicit exulta scilicet in te vel in corde
Et lauda scilicet in operibus etc habitatio syon
i. ecclesia primitiva que est habitatio dei in
qua vel quia ecclesia primitiva est habita
ut in syon scilicet in te quia magnus
in medio tui sanctus israel in
medio paradisi Soph. 3. Zacharie 2.
Lauda et letare filia syon quia ecce
venio et habitabo in medio tui et dicit
Christus super talos scripturas legitur
vobis scripturam restat sicut quia ego sanctus
sum

13

nus babilonis quod
vidit ysaias filius amos
super montem caliginosum
levate signum et exaltate vocem
levate manum et ingrediantur
portas duces ego mandavi
sanctificatis meis et vocavi for
tes meos in ira mea exulta
tes in gloria mea vox multitudinis
in montibus quasi populorum frequen
tium vox sonitus regum gen
tium congregatarum dominus exercituum
precepit militie belli venientibus belli
de terra procul a summitate celi
dominus et vasa furoris eius ut
disperdat omnem terram Post con
miserationem duarum tribuum prophetavit quod
aliquos quod aut incorporat et prophetia contra
sanctos babilonios et primo ponit in
scriptionis titulum secundo in sermonem tracta
tum ibi quoniam onus babilonis i. confusio ii
seu inferenda exercitum contra babilo
nios super quod est que sequitur vel sic
onus babilonis i. ipsius mortis
babiloniorum quod vidit i. inspirando
predixit ysaias filius amos Et hoc
sequitur primo predicans confessionem aut
secundo ostendit sue praghus Ca
ii. ostendit confessionem describit quia
causam incumbentem super ad obsidionem
et captivatam et impugnatam deum et
duces super montem caliginosum i. quia ii
babilonem posita est in monte summo
vel civitatem i. montem et superbia cleri nominatur
caliginosam dicitur quia summitas turrium
in celum i. quia babilonia a nemrod
posita est alto cum spatium ad
multa passum quadrum abangu
lo ad angulum et in nubium alti
tudine tendebat ubi quasi capta est babi
lonia dicitur babel sed gens babilonis
ubi nabuchodonosor regnasse et vicisse
hoc et cetera etiam iudeam captivauit
in cuius capella cum perquirens de
illam cuius superbus fuit longe extu
lit dicit Nota quoniam levate sup
vobis medi et perse signum principaliter
vel vexillum precedens vocate
et exaltate vocem quod est clamorem ad
mittendo Vel quia nos invitamus adimpu
gnandum cum exhortando levate
manum supplicando vos vel in signum
confidentie auctoritatis obtinendi
cum ingrediantur i. ingredientur portas
super babilonie duces scilicet medorum
et persarum scilicet darius et cyrus qui

cum suis exercitibus Babylonem
cepit, ut habetur Danielis v. Et notandum
[illegible] quod vocabulum [illegible] de Medis et Persis
[illegible] super Babylonios. Subditur: Ego
[illegible] mandavi, ut dicatur
inspiravi sanctificatis meis, id est Medis
et Persis in expeditione ad Babylonios
[illegible] sanctificatis, id est michi obedien-
tibus [illegible] in originali [illegible]
et Medos ad destructionem Babylonis
sanctificatos vocat [illegible]
[illegible] Nabuchodonosor [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sanctificatis [illegible]
[illegible] meis [illegible]
[illegible]
[illegible] exponentes [illegible]
[illegible] dicitur mandavi
in sanctificatis meis, id est [illegible]
[illegible] dominus [illegible]
[illegible] ad pugnandum contra
Babyloniam. Et vocavi [illegible]
[illegible] fortes meos, id est Medos
et Persas [illegible] fortes, qui a
[illegible] contra Babylonem [illegible]
[illegible] qui [illegible] suis [illegible]
[illegible]
[illegible] regni potentia [illegible]
[illegible] in ira mea, id est
ad faciendum [illegible]
[illegible] exultantes in glo-
[illegible]
exultantes in gloria mea [illegible]
[illegible] gloriosa [illegible]
[illegible]
[illegible] regum [illegible]
[illegible] Consequenter [illegible]
[illegible] contra Babylonios describitur
[illegible] Vox multitudinis
[illegible] Babylonios [illegible] in mon-
tibus [illegible] audita est
[illegible] quasi populorum frequentium [illegible]
[illegible] magnus [illegible] Vox soni-
tus [illegible] regum gentium
[illegible]

[illegible] congregatarum super [illegible]
Babylonios. Et [illegible]
[illegible] Dominus exercituum, a quo omnis
potestas, precepit militie regum belli,
id est Medis et Persis bellatoribus, venien-
tibus de terra procul [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] a summitate [illegible]
[illegible]
[illegible] Babylonii [illegible]
[illegible] subditur a
summitate celi, Dominus [illegible]
[illegible] bellatores [illegible]
vasa furoris eius [illegible]
[illegible] ut disperdat omnem
terram, id est Babyloniam [illegible]
[illegible] in originali [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] fuerunt executores [illegible]
[illegible] contra Babylonios [illegible] angeli
[illegible] a summitate celi [illegible]
[illegible] homines [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] omnem terram [illegible]
[illegible]
[illegible] Babyloniam [illegible]
[illegible]
[illegible] Ululate quia prope
est dies Domini, quasi vastitas
a Domino veniet. Propter hoc omnes
manus dissolventur, et omne cor
hominis contabescet et conteretur.
Torsiones et dolores tenebunt,
quasi parturiens dolebunt; unus-
quisque ad proximum suum stupe-
bit; facies combuste vultus
eorum. Hic describit Babyloniorum afflic-
tionem [illegible]
[illegible]

fortitudine. Ululate vos babilo
nii ululatus est clamor confusus
cum dolore et timore magno perpleti
tis formare [illegible]. quia prope est dies
domini [illegible] dies quo iudicabit de
nobis quasi vastitas a domino veniet
et sic cum nemo potest resistere et quam
nemo potest effugere. ita quod [illegible] dicere
talis erit illa vastitas qualem
dedit dominus multis [illegible] non est dubi
tatio sed certissima [illegible] Propter
hoc [illegible] generali [illegible] hoc
[illegible] talem ultimam omnes manus
[illegible] babiloniorum dissol
ventur a pristina virtute ita quod nullo
[illegible] valeant et [illegible]
timore [illegible] timor [illegible]
[illegible] extenuabuntur et [illegible]
[illegible] frigida et [illegible]
[illegible] in babilonia et omne cor hominis tabescet
[illegible] pusillanimitate conteretur [illegible]
[illegible] ad pusillanimes [illegible]
[illegible] ut [illegible] non valeant
Et [illegible] timebunt [illegible]
[illegible] quasi torrentes [illegible]
[illegible] aque et dolores [illegible]
[illegible] medicorum tenebunt eos
[illegible] [illegible] dicat
tenebunt eos [illegible]
[illegible] potuerit [illegible]
vehementerum dolores [illegible] parturientes
[illegible] dolebunt [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad pro
ximum suum stupebit [illegible]
[illegible] indebit [illegible]
[illegible] potest ad [illegible]
[illegible] tormentis Et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] quia dicat [illegible] est [illegible]
[illegible] malis alios [illegible]
[illegible] facies combuste [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] vultus eorum [illegible]

[illegible] [illegible] eos [illegible]
[illegible] Ecce dies domini ve
niet crudelis et indignatione
plenus et ire furoris que ad po
nendam terram in solitudinem
[illegible] eius conteret de
ea. quoniam stelle celi et splendor
earum non expandent [illegible]
[illegible] lumen suum obtene
bratus est sol in ortu suo et
luna non splendebit in lumine
suo et visitabo super orbis mala
et contra impios iniquitatem
eorum et quiescere faciam superbiam
infidelium et arrogantiam
fortium humiliabo. Preciosior vir
erit auro et homo mundo ob
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] dicens Ecce [illegible]
[illegible] dixi [illegible] quia Ecce
dies domini [illegible]
[illegible] veniet [illegible] crudelis
[illegible] babilonijs [illegible]
[illegible] subdit plenus
indignatione et ire furoris [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] crudelis [illegible]
indignationis plenus [illegible]
[illegible] furoris
[illegible] solitudinem [illegible] dicit
vindicta [illegible] ita [illegible]
[illegible] ab homine crudeli [illegible]
[illegible] veniet [illegible] ad
ponendam terram [illegible] babilonie in solitu
dinem [illegible]
[illegible] et predones
eius [illegible]
[illegible] splendores
[illegible] de ea
[illegible] [illegible]
[illegible]

+ Et patet quod ista exposicio deducit [illegible]

minorum dicentes quia stelle celi . i.
principes babilonis ad modum stelle lu-
cent alijs minores & altiores et
splendor earum . i. superna que splende-
bant apud alios non expandent lu-
men suum . i. complendo scientia mens
et splendor sui ab ablata erat ab eis
ad comprehendendum [illegible] quia
multorum obtenebratus est sol . i. Balta-
sar rex babiloniorum supremissimus
dicens seu regie dignitatis in ortu
suo / qua propter principium regni daniel
[illegible] in ortu [illegible]
[illegible] obtenebratus est . i.
[illegible] in pariete [illegible]
daniel [illegible] & luna . i. regina
[illegible]

[illegible]

arcuit . i. homo [illegible] potens
aurea [illegible] Babilonis
[illegible] remanebat et
homo sapiens [illegible]
[illegible] splendenti [illegible]
[illegible]
[illegible] splendet
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Babilon [illegible] gloria
Babilonis [illegible]
[illegible]

[illegible]

ad spiritualem [illegible] predicaverunt et lig-
[illegible] dum cessat
hic autem propheta surge illuminare i.
[illegible] bono [illegible]
[illegible]
[illegible] portas i. [illegible]
[illegible] quia illa predicatio [illegible]
[illegible] que [illegible] ad [illegible]
[illegible] intellectus surge
[illegible] portas [illegible]
[illegible] que portae dicuntur quia [illegible]
[illegible] ad [illegible] intellectum [illegible]
[illegible] quod dicitur [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] quia ecce tenebre [illegible] caligine [illegible] super te autem orietur dominus [illegible] gloria eius [illegible] ambulabunt gentes in lumine tuo et reges in splendore ortus tui [illegible]

Deus omnibus superbis resistit. Et sic
hic erit per casum auri/ tamen intrinsece
superius/ unde super glossa pariter ut bonum
lucet clericis propter peccatorum auro/ Vel sic
dicit super abhominatione cum die sedo
per psalmiacionis causa Super hoc
celum turbabo et movebitur
terra de loco suo/ propter indignationem
domini exercituum/ propter diem fu
roris eius/ et erit quasi da
mula fugiens/ et quasi o
vis/ et non erit qui congreget
unusquisque ad populum suum con
vertetur/ et singuli ad terram suam
fugient/ omnis qui inventus
fuerit occidetur/ et omnis qui su
pervenerit cadet in gladio/ infan
tes eorum allidentur in oculis
eorum/ diripientur domus eorum
uxores eorum violabuntur/ quasi
anagogice de splendoris comparatur
commemoratur/ hic describit horribi
litatem dicens Super hoc et tali
penalitate celum turbabo locum ceperunt
babilonis/ ad designandum magnitudinem
eius dicit quod babilonis commove
bitur terra de loco suo et tanta horri
bilitas erit ac si celum moveretur et terra
et terra tremeret/ Vel dicitur sub celo capti
uis movere coram regno tali sunt
sicut propter indignationem domini qui respiciat
terram et facit eam tremere/ Vel aliter
glossa super statim iniuriis a peccatis
celum turbando et terra per stacionem
mutata est quod tota die iudicii/ propter bellum
et causa subditi propter indignationem domini
super quod babilonis id est quod in
quibus in die iudicii/ Vel sic propter peccati
minorem et propter diem et figura fu
roris eius/ in die illa ostendenda
est propter peccata in aeternum/ Et erit

audit tamen solitudinis duplex
et fugam inveniens a accipiens
commemorata/ Et sequitur erit super
babilon quasi damula fugiens lo
quens/ et velociter fugiens inter
arpes et sic papias damula dicitur capra
agrestis et sic ysidorus per velocitatem quia
deminutive effugiat/ eorum que auditu
iudicit/ Vel vel quasi agilis quasi
omnis fugiens leporis/ et sic dicitur de co
ita quasi aliunde veniat ad auxi
lium apud baltazar et non erit qui con
greget ad reducendum fugientes
dicit glossa quod damula dyabolus/ et
per ecclesiam enim nigri significat
in damula/ quasi greco dicitur decras
sit enim et regnabitur iustus videt
et impugnet fideles quos omnes evi
tavit quos autem nos vocavit
perserverans gladio occiderunt et non
erit qui congreget dispersos ad fi
dem sic solus deus/ Sequitur unusquisque
sed eorum qui vocaverunt baltazar in
auxilium ad populum suum convertetur fug
ientes et singuli ad terram suam fugient
de qua erat sic ullam habet timore
omnium terra/ Vel sic convertunt et tradent
et omnis qui inventus fuerit sed in
veniens in babilone cum babi
lone occidetur sed asperi et qui su
pervenerit ad ferendum auxilium ca
det in gladio ad irrisorum infan
tes eorum scilicet babiloniorum allidentur
scilicet ad murum vel ad terram in oculis
eorum quod videant graviusque diripie
tur domus eorum et spolia vel alia
spolia uxores eorum violabuntur
hostili libidine/ Vel de iudicio intelle
ctu spirituali omnium et convertent ad populum
suum id est ad boves de cadunt vero et ipsi
ac qui vos iudicavit plangent se
super primam agnitionem/ et dicentes
vos in cavitate et singuli fugient
ad terram quia dicitur ut moverebis

addit super hoc

cadet super nos / et omnes qui incur-
sum venti fuerint in confessione peccatorum
cadent gladio sententie divine / ita ut
et eorum cogitationes que per infantes
et eorum [illegible] que per uxores / et eorum
opera que per domos significantur omnia
[illegible] mochus eorum [illegible] est eorum
angelorum / qui spoliabunt eos / sicut
omnes a bedis ut corpora eorum quorum
operatione invenient digni damp-
natione eterna vel corporis tempori cum
[illegible] suis [illegible] operibus [illegible]
[illegible] Et ecce ego su-
scitabo super vos Medos / qui
argentum non querant / nec aurum
velint / sed sagittis parvulos in-
terficient / et lactantibus ute-
ris non miserebuntur / et super fi-
lios non parcet oculus eorum / et
erit Babilon illa civitas
gloriosa / in regnis inclita /
in superbia Caldeorum / sicut
subvertit dominus Sodomam et
Gomorram / non habitabitur usque
in finem / non fundabitur usque ad
generacionem et generacionem / nec po-
net ibi tentoria Arabs / nec
pastores requiescent ibi / sed
requiescent ibi bestie / et re-
plebuntur domus eorum draco-
nibus / et habitabunt strutiones
et pilosi saltabunt ibi / et respon-
debunt ibi ulule in edibus
eius / et sirene in delubris
voluptatis / hic describit propheta
qualiter a persis [illegible] debeat
super dicta / quia per medos et persas
qui non [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] Ecce [illegible] est ego

suscitabo etc. / in spiritu quasi di-
ceret propheta loquitur in persona dei super eos
velut aliam [illegible] super ipsos babi-
lonios Medos et persas / qui argentum non querant
nec aurum velint / quod non poterit se ab
eis redimi per argentum et aurum quam
melius et pro sua [illegible] quam [illegible]
[illegible] retardabunt [illegible]
[illegible] sed sagittis parvulos [illegible]
[illegible] longe [illegible] constantes
lactantibus uteris non miserebuntur
[illegible] et super filios ad [illegible]
lactantes non parcet oculus eorum [illegible]
[illegible] talibus personis ad se defendendum
[illegible] bellum / et
[illegible] arguitur [illegible] crudelitas
qua [illegible] / ac
[illegible] non parcent nec [illegible] nec [illegible]
[illegible] nec [illegible] /
nec [illegible] / Et [illegible]
[illegible] lactantibus [illegible]
[illegible] infanti-
bus [illegible] ad
[illegible] ut lactantibus [illegible]
[illegible] pregnantes [illegible]
[illegible] et ad
[illegible] crudelis [illegible]
[illegible] dicit glossa regnis [illegible]
[illegible] auctor [illegible] sicut
[illegible] ut
[illegible] Babilonios [illegible]
[illegible] potencia et [illegible]
[illegible] fortitudines et demones [illegible]
[illegible] demones ad [illegible]
qui reddant [illegible] opera [illegible]
in [illegible]
[illegible] pilosi aut
qui [illegible] delectantur [illegible]
[illegible] nec [illegible]
[illegible]
[illegible] Et domus [illegible]
sagittas [illegible] ut [illegible]
parvulos [illegible]
quia dicit apostolus [illegible]
[illegible] / qui
[illegible] non debent [illegible] / quia

peccatum arguatur / sic et peccatorum vindi-
ctus quin eos corrumpunt / quos non
placebant aput eos qui de celebat [illegible]
[illegible] ab omni specie mali ab-
stinere. Et patet hoc refertur ad vindi-
ctam etc. sic ergo ad indicandum manifesta-
ii tis [illegible] / Consequenter ostendit obsidionem et
captivitatem Babilonis quod dictum / Predicat
enim subversionem / et modum / tercium autem sub-
versionis describit tertio sequitur dicit quod
ii erit super [illegible] tales medis capere
Babilon illa civitas gloriosa quia
de ea gloriabantur Babilonii propter mu-
rorum fortitudinem et populi multitudinem
in regnis inclita i. propter suam nobi-
litatem in omnibus regnis nota
in superbia Chaldeorum i. propter superbiam
Chaldeorum Et [illegible] quod hec civis glo-
predicatur ut magis appareat [illegible]
[illegible] subversa i. destructa et
deiecta a [illegible] sua / et modum sub-
versionis subdit sicut subvertit dominus
Sodomam et Gomorram non secundum quod ad omnia
quia ibi pluit sulphur et ignem /
hic autem [illegible] populi multitudo Et non
quia ad [illegible] / quia dicit
glossa non postea reedificata est sed
dicitur in medio eius est lacus
[illegible] plenus et arbustis /
in quibus [illegible] aves
commorantur / propter quod illa terra inhabita-
bilis est Et non habitabitur etc. quasi ab ho-
minibus usque in finem / ostendit
quod desolata erit perpetuo Et non
fundabitur i. edificata eius non in
[illegible] usque ad generationem et generationem
[illegible] aliqui
solent mutare loca sicut pastores
et habitatores subdit Nec ponet
ibi tentoria Arabs i. mercator
de Arabia [illegible] illuc non veniet
[illegible] nec habitabunt ibi aliquo modo [illegible]
[illegible] homines Nec pastores
qui solent ad eam [illegible] greges in
[illegible] habitare quod deus [illegible]

quod erit apta habitationi hominum nec
pastus animalium sed nec aliud sed requi-
escent ibi bestie Reddit causam quare
ostendit [illegible] et replebuntur domus
eorum edificia draconibus i. bestiis
maxime serpentibus et [illegible] / et habita-
bunt ibi struthiones que dicuntur al-
bis [illegible] quando alas
habent [illegible] / et similiter [illegible] in
solitudine [illegible] Et pilosi
glossa i. plures homines [illegible]
qui incubones vel incubi vel sa-
tiri / vel genus demonum [illegible] alii
dicunt quod sunt homines quibus multitudo
[illegible] pilorum [illegible] Alii di-
cunt [illegible] vel [illegible] gregorii
super [illegible] xxxiii [illegible] dicit
[illegible] ab homine [illegible]
[illegible] et bestiali [illegible]
[illegible] / que [illegible] vocant [illegible]
alii dicunt quod pilosi [illegible] demo-
nibus [illegible] sed [illegible] non est
simile [illegible] sit [illegible]
[illegible] / demones autem non [illegible]
[illegible] bestias que [illegible] non [illegible] / sed
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et respondebunt
ibi ulule noctue [illegible] aves [illegible]
[illegible] / sed [illegible] / quero
[illegible] in paludibus [illegible]
[illegible] / et di-
cuntur [illegible] ulule [illegible] ululantes
in edibus eius i. ubi edes [illegible] so-
lebant Et sirene in delubris voluptatis
i. in locis in quibus Babilonii templa
sua habebant / in quibus [illegible]
et voluptates [illegible] exercebant dicit glossa
sirenes sunt serpentes alati cri-
stati / vel ut dicunt alii sunt pisces ma-
rini [illegible] / vel sicut por-
tenta [illegible] que dulci cantilena
decipiunt homines huius seculi / [illegible]
[illegible] Et non
delubra dicitur [illegible] a delendo
quasi [illegible] / [illegible]
[illegible]

qui ibi putabant absconderi dele-
ctum peccatorum (vel dicuntur a diluendo)
quia antiquitus delubra dicebantur
templa in quorum ingressu
erant fontes in quibus abluebantur
hi qui templa erant ingressuri.
Prope est ut veniat tempus eius et
dies eius non elongabuntur.
Miserebitur enim dominus Iacob et
eliget adhuc de Israel et re-
quiescere eos faciet super humum
suam. Adiungetur advena ad
eos et adherebit domui Iacob
et tenebunt eos populi et adducent
eos in locum suum et possidebit
eos domus Israel super terram domini
in servos et ancillas et erunt
capientes eos qui se ceperant
et subicient exactores suos. Et
erit in die illa cum requiem de-
derit tibi deus a labore tuo
et a concussione tua et a servitu-
te dura qua ante servisti.
Superius dictum est de subversione Ba-
bilonis et demum hic agitur de tempore sub-
versionis et primo predicitur. Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] que
[illegible] [illegible] ibi misera-
bitur etc. Dicit ergo Prope est ut veniat tempus eius
id est captivitatis [illegible] Glossa prope deo cui
omnia presentia sunt et dies eius id est sub-
versionis non elongabuntur id est cito erit
vel dies scilicet liberationis iudeorum de
Babilone que facta est in primo anno
regis Cyri ut habetur Esdre primo. Causa
dicit Miserebitur enim dominus Ia-
cob id est duarum tribuum descendentium
a Iacob. Deus enim inspiravit Cyro
regem persarum ut primo anno iudeis
ipsa licentiam [illegible] redeundi
et eliget adhuc de Israel id est de x tribubus
aliquos qui redierunt ad Zoroba-
bel et aliis ducibus iudeorum ut habetur Esdre
primo a principio capituli [illegible] et

translatio iudeorum per [illegible] per Salmanasar
aliqui enim [illegible] per manus eius
intraverunt regnum iude et ibi [illegible]
tenuit usque ad captivitatem Babi-
lonis et sic ad illos de regno iude [illegible]
[illegible] fuerunt et cum redeuntibus
de captivitate redierunt et requiescere
eos faciet super humum suam scilicet pacis
[illegible] eis [illegible]
sub tempore Zorobabel Esdre Neemie
et Machabeorum. Adiungetur advena ad eos
[illegible] et amore advena id est gen-
tilis ad eos quia aliqui de gen-
tilibus qui [illegible] ad iudaismum [illegible]
cultum divinum dei qui ad [illegible]
[illegible] et adherebit per amorem
[illegible] vel associationis
[illegible] domui Iacob id est iude-
is [illegible] Et tenebunt scilicet non per cap-
tivitatem sed per amorem et [illegible]
quibus [illegible] populi id est gentiles
iudeos [illegible] et adducent scilicet iudei
eos id est advenas vel gentiles in lo-
cum suum id est in iudeam et possideb-
bit eos id est aliquos de illis domus
Israel id est iudei de x tribubus super terram
domini id est in Iudea que specialis
vocatur domini ratione specialis
cultus ibi deo exhibiti in servos
et ancillas. Hic dicitur quantum ad par-
vos gentiles qui iuncti sunt eis
ad servicium. Et erunt scilicet iudei capien-
tes eos qui se id est iudeos ceperant
[illegible] et subicient exactores suos
id est quibus [illegible] oppresserant eos quod im-
pletum est tempore Assueri Hester viii.
tempore Holofernis Iudith xv. et tempore
Machabeorum qui regnum iude re-
cuperaverunt [illegible]
[illegible] et captivos et aliquibus [illegible]
[illegible] redactis. Unde dicit Glossa
[illegible] post captivitatem ut
de gentilibus servos et ancillas habe-
rent ~~[illegible]~~ [illegible] hec pertinent ad
[illegible] Et erit in die illa [illegible] post reditum
de captivitate babilonica facta [illegible]
[illegible] [illegible] cum requiem dede-
rit deus a labore tuo et ab afflictione

tua propter carnes scilicet qui primitus in Babilonem ducti erant. Et a concussione tua id est a timore cordis tui quo captivi ducebant pelle dico et contracendi et a servitute dura quam prius operis. Licet enim ita passi sunt Iudei in captivitate Babilonica. Allegorice notat hic tempus incarnationis Christi quo est ut dicet tempus incarnationis. Sic enim misertus est Dominus Iacob quia de istis elegit apostolos et alios quos requiescere fecit super humum suam id est super ecclesiam ad quam ad ueniunt gentiles et adherebunt domui Iacob scilicet et subiciunt eis superbos qui tales uerbis fallacia ministrando et dicit hic glossa qui malis bonis semper Christiani Iudeis scilicet crucifixores sui et omnes illos qui eos capiebant et ponit dominum nulla fidei exactatis qui omnia causa ... fecit subiecerunt ... nutos fidei impedicatione et persecucione tyrannorum qui tenuit. Sumes parabolam istam contra regem Babilonis et dices quomodo cessavit exactor quievit tributum contrivit Dominus baculum impiorum virgam dominancium cedentem populos in indignatione plaga insanabili subicientem in furore gentes persequentem crudeliter. Conquievit et siluit omnis terra gavisa est et exultavit. Abietes quoque letate super te et cedri Libani ex quo dormisti non ascendet qui succidat nos. Post quam predixit oppressionem et miseriam Babilonis hic predicit ... in sultacionem ... regi ... liberati ... in sultacionis ponit ibi quod dicit. Sumes parabolam istam id est historiam illam ... contra regem Babilonis quia ... que ... regi ... dicto et dices quod glossa admirando

quomodo cessavit exactor ... tributum concta ... scilicet ... in ... reddactus id est cessavit de ... exactor scilicet tributa debita ... ipsi Babilonis ... bona aliorum rapiebat. Quievit tributum quod imposuerat super alias gentes et regna quod potissime ... tempore Nabuchodonosor qui potentissimus erat inter reges Babilonis. Tributum autem ... debite sed ... acto est ... debite. Et dicit glossa quod ... legitur ... clericorum ... hic enim est exactor qui exigit usque ad novissimum quadrantem ... sicut dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris ... tradidit ... quid ... ut ... quiescet tributum ... dicit glossa ... in ... eius ... potestatem ... ut ... persequens ... quod ... regis ... contrivit Dominus id est ... crudelitas ... in ... vel ... baculum impiorum id est regem Babilonis vel ... Nabuchodonosor per quem Dominus aliquos impios baculavit vel flagellavit propter impietates eorum. Sed glossa baculum impiorum vocat ... vel diabolum qui a sicut ... flagellans ... impiis ... in penis inferni vel ... suggerendo ... autem dicit quod hoc impletum fuit in Balthazar rege Babilonis quem Dominus per Cyrum ... expugnavit et occidit Daniel ... in ... Babilonis ... gentibus per quos ... Dominus punivit aliquos ... rebellatos ... cedentem populos in indignatione scilicet ... vel regis Babilonis plaga insanabili scilicet occidendo resistentes ... subicientem

inferiore gentes scilicet opprimendo sibi placentes persequentem crudeliter ipso [illegible] fugientes/ abutebatur omnino in [illegible] adeo excessit in crudelitate nimia/ ut Lyra exponit quia [illegible] crudeliter super sibi placentes/ impellendo ab vno per malum [illegible] est fructus [illegible] qui non dabunt vobis requiem die ac nocte/ ut signat [illegible] in illo obsessi [illegible] qui [illegible] cludebat [illegible] ignorum quos in aquam proiciebat/ et fugientes se persequitur crudeliter [illegible] sine modo et incessanter/ cum et enim tamquam leo rugiens querens quem devoret/ sicut [illegible] non [illegible] [illegible] Conticuit [illegible] [illegible] exponitur fructus [illegible] a malo liberato et adepto boni/ [illegible] exponitur scilicet predicto baculo [illegible] [illegible] a dolore cordis omnis terra/ [illegible] quia ad minores gavisa est [illegible] et exultavit [illegible] scilicet regi babiloniorum devicto/ [illegible] [illegible] abietes quoque [illegible] principes [illegible] sublimes letati sunt super te/ super tua [illegible] et destructionem et cedri libani principes minores/ [illegible] principes [illegible] qui [illegible] filij ab [illegible] afflicti/ [illegible] gaudere ex quo dormisti scilicet per [illegible] mortem non ascendit qui succidat nos i.e. [illegible] impugnat/ [illegible] Babilonem [illegible] magnus principes [illegible] Lyra exponit super eius ruina [illegible] letabitur omnis [illegible] letabitur [illegible] ex quo [illegible] non ascendit [illegible] [illegible] impietate [illegible] Infernus subtus conturbatus est in occursum adventus tui/ suscitabit tibi gigantes omnes principes terre

surrexerunt de solijs suis omnes principes nationum/ vniversi respondebunt tibi et tu vulneratus es sicut et nos nostri similis effectus es/ detracta est ad inferos superbia tua/ concidit cadaver tuum/ subter te sternetur tinea et operimentum tuum vermes/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eius ad [illegible] et in [illegible] Lyra [illegible] [illegible] exponit [illegible] Nabuchodonosor [illegible] ad penas dampnatorum/ [illegible] [illegible] quia Daniel [illegible] [illegible] confessione laudis [illegible] Nabuchodonosor [illegible] [illegible] [illegible] capitulo [illegible] Nabuchodonosor laudo [illegible] [illegible] regem celi quia opera eius [illegible] et [illegible] eius [illegible] [illegible] superbia potest humiliare/ [illegible] [illegible] [illegible] quia ulterius non [illegible] ad malum [illegible] Nabuchodonosor [illegible] [illegible] Baltazar [illegible] [illegible] in templo dei [illegible] vasa [illegible] [illegible] [illegible] principes [illegible] [illegible] Daniel [illegible] Infernus [illegible] [illegible] [illegible] gloria [illegible] [illegible] [illegible] in occursum adventus tui quomodo

loquendi dicitur quando eciam aliquis per
similitudinem demones inducit esse in-
-ternos ut irrepcionem et derisionem con-
cives (apostate enim) aliquid verbaliter mo-
do loquentur quo convenit. Dicit glossa
glosa solacium est malorum miseros habere
socios penarum. Infernus subter in
primo capitulo per proprie infernum de quo
nec dampnati sunt eruti et aliquid
capitur pluribus et quasi comprehenditur
translatio sicut dicitur hic in glossa infernus in
quo demones tunc erant et alazarus tunc sub
sinu et vos suos eruit a vinculis de-
diminuit Haymo et dicitur in glossa quod
qui hic ipsa parabolice dicitur et
per hoc satis dicitur ad suenit cum sicut potu-
erunt. suscitabit tibi secundum infernus
gigantes id est tirannos principes quos
prius oppressisti vel gigantes id est illos
gigantes qui in inferno gentes quos
fuerunt homines excelsi genes(is) la
quam enim hic prophete dicuntur tot in tempo-
ribus et extra gigantes fuerunt
corpore cum omnibus corporibus suis requi-
escunt usque ad diem iudicii omnes prin-
cipes terre et surrexerunt quod de hoc fecisti
surrexerunt de soliis suis id est de locis
penalibus inferni quos deputasti
et dicit glossa surrexerunt de solio viri
nuncius ei omnes principes na-
cionum id est quos afflixisti secundum veteres
per de loco glossa in adventu principis
ut penitus mirentur tam honora-
bilem potentiam et poni in subditum
seu dispositam secundum id quod ipse prius
inclinabit / passus est plagam in-
curabilem et qui fuit alios depellens
in gloria factus est eis similis in pena
id est dicitur universi respondebunt et di-
cent et loquentur hic in tantum a veritate ad
modum quod similitudinem corporum et
simpliciter sicut loquimur intelligit
dicitur quasi insultando et tu secundum in-
vidiam id est Baltazar Pharaonis vel
nunc eius es et similis ab homine
unius et uni ut et vulneratus

morte tamen dicit glossa tu qui in
mortalis et deus videbaris nos homi-
nes per immortalitatem sensus in super tuis quo
te potuisse et ipse potencie destrue-
re et in multitudine tua similis nos secundum
sicut nos quos occidisti maxime similis
effectus es secundum penis et glossa dicit
ut quos nostra fecerunt dignitas in
infernum fecit penalis. et ita sub
dicitur probatio detracta est ad inferos
secundum per mortem que violenciam infertur
separatur anime aut a corpore hoc enim vir-
tus per quam principes detracto motus
violentis et glossa detracta secundum in inferno
superbia tua qua sublimis a domino
glorificabaris vel superbia id est tua super-
bia concidit secundum in morte cadaver
tuum id est corpus et nunc solio vulnera-
tis in anima et corpore subter te sternetur
qui superbiam pectoris recumbebas
secundum tinea et operimentum tuum vermes
pallio auri gemmis quoque dispositus
et subtus et super dicitur cadaver mortu-
i ut quia cadaver hominis mor-
tui tamen et ita super et per id
tinearum qui intelligi vermes qui
nascuntur in corpore post morte quam
nascuntur de terra vel aliquis hic inse-
rit ad memoriam quia quisquis in-
cidit in dampnationem vel penitentiam in
telliguntur quomodo mundi et postea in
ne mea vermes super glossa putredo tinea
et qui secundum quomodo coneque sunt
quibus ipsa gignuntur quasi ut supplicia
corpore que corporis principis nascun-
tur sicut enim quoniam dum humor est in
tabescere vermes nascuntur ex putre-
dine sic corpora mea pro supplicia
gignuntur / dicit tamen Lyra sed aliquo vel
exponendo ad literam quia predicta sunt
dicta de Nabuchodonosor. rescribit dicens
quia hoc quamvis non fuerit per destinationem
qui semper implere secundum dominum aut cras
que aliquis non implet vel prius
inquit dicens adhuc et dies et minabitur
sublimatus et tamen non fuit sublimatus
talis enim ipsa non dicitur

puer cum ipse presens imperio fuit dominus sed
fundata vel dominata hominum quae non
tributaria fuit nec sub dominatu niniui
tarum erat civitas subiecta / sed
ipsa extendit potentiam ad predicatio
sonis subiectionis omnia ista non est
impleta / sic exactus uel [illegible]
percussus erat [illegible]
penam Jeronimus [illegible] sic exultabo
in subiectos admirabat / [illegible]
per [illegible] grauiter domini po
tenciam et elegit potentiam fru
tuosam [illegible] pena [illegible]
non est impleta. Quomodo cecidi
sti lucifer de celo qui mane
oriebaris / corruisti in terram
qui vulnerabas gentes / qui
dicebas in corde tuo in celum
conscendam super astra / exaltabo
solium meum / sedebo in monte testa
menti in lateribus aquilonis
ascendam / super altitudinem nubium
similis ero altissimo. Uerumptamen
usque ad infernum detraheris in pro
fundum laci / qui te viderint ad
te inclinabuntur teque prospicient
Numquid iste est vir qui conturbauit
terram / qui concussit regna / qui
posuit orbem desertum et
urbes eius destruxit / vinctis
eius non aperuit carcerem / omnes
reges gentium universi dormie
runt in gloria / vir in do
mo sua / Hoc littera legitur dupliciter
[illegible] secundum [illegible]
[illegible] primo ad literam de nabuchodonosor
[illegible] sic insultatio sicut
[illegible] in admiratione [illegible] cuius
[illegible] tam quo [illegible] quia
quo [illegible] ad quem dicitur quomodo
cecidisti de celo [illegible] potestatis
tue lucifer id est tu nabuchodonosor qui
aliis regibus gloriosior sicut lucifer
est aliis stellis est splendidior / et
[illegible] ad [illegible] / qui

mane oriebaris id est in regno [illegible]
te extendebas / sed tu nunc [illegible]
in dominium perfectum / ut regnum babilo
nicum fuit valde gloriosum / sed
tu gloria durauit tempore modico / quia
[illegible] glorioso regi [illegible]
nabuchodonosor / cui successit euilmerodach fi
lius eius / cui successit baltazar / ut
declaratur daniel v° [illegible] de
[illegible] regnum babilonie et translatum
est ad medos et persas daniel v°
Deinde [illegible] ad medos [illegible]
[illegible] quo ad eum ad quem [illegible]
quem [illegible] dicitur corruisti in terram [illegible]
[illegible] a regno a dignitate [illegible]
qui vulnerabas gentes [illegible]
[illegible] omnia [illegible]
[illegible] qui dicebas in corde tuo
[illegible] cogitationes [illegible]
[illegible] admirationem
[illegible] omnia [illegible]
super omnia extollens [illegible] in celum
conscendam [illegible] subiectio
[illegible] in terra [illegible] nisi ut
[illegible] vel [illegible]
[illegible] / aut [illegible]
[illegible] super astra celi [illegible]
[illegible] stelle [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] psalmus [illegible]
[illegible] exaltabo solium meum
[illegible] sedebo in
monte testamenti [illegible]
[illegible] tabule [illegible]
ubi templum [illegible]
in lateribus aquilonis [illegible] que est
in latere montis syon [illegible]
[illegible] allegat glossa [illegible]
[illegible] ascendam
super altitudinem [illegible]
[illegible] glossa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] adum
[illegible] nubes [illegible]
[illegible] similis ero altissimo

[illegible] regnum [illegible]
[illegible] ad celum [illegible]

superare sedem, in celo et in terra sed dicit se ut supra monarcham mundi sicut ipse in celo. Et dicit glossa quod hec ad litteram possunt referri ad quemdam dyabolum sicut et principem qui iactavit se esse in celis deus nisi peccato usque ad infernum detrahis. Item alia littera: qui magis se exaltat superbia, quanto cum gradu alto tanto casus gravior. Et dicit hec glossa qui pinguedines potentiarum ascendere merebamini; a cadere (sponsa enim scilicet portans a quibus tollit ut volent et requiescant) semper quasi pluvibus nigris in aquis vehementibus. Sicut lapis vim iniquitatis et sedet super talentum plumbi. Et sic predicat superbientis magis deiectionis quod deiectus est non inequalis proinde sed in profundum laci, id est in infimas et pessimas penas. Glossa: in profundum laci, id est infimi, cum post ceteros cum dolentibus inlacrimabilibus posuerunt in relatu inferiori, a minime ipsis. Nam sicut lacus sustinet aquas, sic infernus suscipit animas. Inique barbarie animas descendit et leonem rapiat. Qui te viderint semper ad te inclinabuntur ad te vel inclinabunt se homines ad inspiciendum illud super quo admirantur. Nunquid iste est vir qui conturbavit terram, id est homines huius terre, qui conturbavit regna. Sicut mirantur de potentia, omnes scilicet dicent: Nunquid iste est vir qui conturbavit terram, id est habitatores terre, omnes qui concussit regna, sicut in pecato damnati tabiacendo, vel sic conturbavit omnes et concussit, maiores et minores eius in veniendo, qui posuit orbem desertum per magnam partem interfectis pluribus ut Daniel patet ad subiugandos et urbes eius destruxit, cas penitus evertendo sicut patet de urbibus et de multis aliis quas obsessit ad devastandas,

qui contraxit et ut facerent synagogas dyaboli et ecclesiam primitate polluerunt in iudicia sua. Fidei devicti eius, id est incarceratis non aperuit carcerem. Nec ad mandatum liberum est concedendo. Glossa: nimium enim eius erudelitas despiciunt, qui dudum modo captivos onerabat, et catenis sed in tenebris includebat, ut nec filia sua aperuit. Reges gencium et omnes ab illo loco in quo ille est loquendum est totum in terra gravi ut pueri a se dono ut a se domi aut que autem alia causa ad nimium dominus sex imperabilis de lecto eius dormierunt in gloria, id est gloriose et honorifice sepulti in unusquisque in domo sua, supple mortuus est et sepultus. Tu autem proiectus es de sepulcro tuo quasi stirps inutilis, sicut sanie pollutus et obvolutus cum his qui interfecti sunt gladio, descenderunt ad fundamentum laci quasi cadaver putridum. Non habebis consortium neque cum eis in sepultura. Haec eius deiectio describitur et ut eius magis appareat in sequentibus ponitur culpe magnitudo. Ubi tu enim dicit glossa: Tu autem, supple Nabuchodonosor, proiectus es de sepulcro, scilicet regibus sepultis, quasi occidisti quasi stirps inutilis que radicitus de arbore aufertur vel lignum incendio digna, sanie pollutus, id est corporis sanguine, ut quasi cadavera sic corrupta sanie sunt polluta, et obvolutus ad hos qui interfecti sunt gladio, quorum cadavera manent insepulta, et sic ab hiis et cum hiis devorantur. Descenderunt ad fundamentum laci quasi terram et de corum ossa remanentia per inundationem pluviarum fluunt ad lacum et paludes, sic quod descendunt ad fundamentum laci. Glossa: Daniel iiij. quod Nabuchodonosor propter superbiam suam eiectus est de regno suo dando, ...

sine sensu ut brutum animal appa-
rebat / in quibus vii annis Evil-
merodach filius eius crudelis
erat pro eo / id quando nabuchodonosor qui-
sus est ad sanitatem pervenit / filium
suum qui isto medio tempore regnave-
rat incarceravit cum rege ioachim /
qui mortuo eo non audebat reg-
num suscipere dicens / pater meus quod vult
morit et resurgit / consilio ioachim
multas aves de diversis partibus
mundi congregavit / et corpus eius
in minutas partes distributum sit /
et vulturibus ... per tres aliquot
dedit cum ioachim / ut hee aves
sic comederunt reliquias patris
Et quamvis deus ... ipsum ab
solverit eum in effectum / non est intelli-
gendum hic quantum ad sepulturam /
ut ponatur omnino sepulcrum / sed ma-
iorem Ier. sepulcri quod cadaver pu-
tridum quod omnes abhominantur consi-
quit ... consorcium sanctorum istorum
quo ad animam / sed super inferius ...
... ad eos insepultum quo ad cor-
pus quia ... Vel sic d...
sepultura ... eis eis sepulcri
in pena. Aliter hic passus exponi-
tur de casu demonis sub regula ... exponendi
sacram scripturam ... qua cum dyabolus
sit caput omnium iniquorum / unde quod
regionem capitis ad membrum ... /
scriptura sacra sub uno contextu quo
... ab uno transit ad aliud / ergo ... hic
ab ysa. loquens de rege babilonie
qui erat membrum dya^li / transit ad
loquendum de demone. dicit ergo quomodo
cecidisti lucifer id est pulcrior inter ange-
los / sicut lucifer que est stella ma-
tutina est pulcrior inter alias stel-
las / que alio nomine dicitur venus alio
nomine vesperus. de celo scilicet empireo
qui mane oriebaris quantum ad cre-
acionem eius ... modicum tempus
fuit ... quia ... gratie
fuit in hunc ... alios
... alios :

angelos quibus fuit ... cadenti /
angeli enim tam boni quam mali /
qui a Scriptura apparuerunt in specie
humana / ideo sepe nominibus generis
masculini nominantur / Vel aliter lucifer
de quibus dicitur quod duo viri asti-
terunt iuxta illos in vestibus albis
et cetera ... dicit de dya^lo. ...
homo ... zizaniam ... i...
medio tritici. Qui dicebas in corde
tuo super ... ascendam super astra
id est super alios angelos. In quo dicto
enim alios angelos voluit pre-
ferre sibi ... honorem soli
deo debitum / et nulli sub deo non super-
... posse esse absque deo
... est / sed ... ad regula ...
... ... quia
... ... que ... ...
fuit de aula summi imperatoris ... immote
... super terram / que ... super
... ... dya^li ... ...
appetit ... in lateribus aquilonis
id est ... frigidis ... de statu ...
... et ... altissimo ... ...
... ... consortio ...
... dicitur dya^lus in ... ...
mundi ... angelos gloriosos ...
... sicut fulgur de celo ...
sicut fulgur descendit in de celo /
... cogitabat ... apud deum /
solum ... quod ... arrogat
sibi ... gloriam ascendam super angelos d...
celi / et super ... ...
... id est in ... dei / Verumptamen ...
... quia ... ... fuit ...
maior ita pena maior qui te viderint
quia angeli ... viderunt ... ...
... viderunt ... ... ad
te ... ...
... ...
... ...
... ...
... quia de omnibus ... aliquid
... ... angeli autem ...
dicuntur in ... / quia ... ...
tota corporalis creatura / et ... ...

ordines corporum dixi naturam regna/ vel id
telligitur de terra hominum habitationis et quie
tatis/ quam semper appetitur contra illam
qui posuit orbem desertum quia autem morte in
quam omnes decedentes transibant ad
infernum "et urbes eius destruxit" id est loca divini
cultus/ et hoc saepe accidit permissus "vinctis
eorum/ et cetera" quasi vinctos in missis et cultu
tibus singulis "et vinctis eius" id est quos
detinuerat "non aperuit carcerem" alias
peccati vel inferni/ "Omnes autem homines a
peccatis solvebant sed apud mutationes
tempi/ id est quando aliquis solvebatur super terram/ "col
laudat autem humane dum "testimonium eius
spiritus tuus corum" exhortatione auditum/ "et
quando aliqui de inferno sunt amoti in re
surrectione Christi non est captivitas de eorum
captivitate/ "reges gentium universi dormierunt in gloria" alle
gat contra eos qui miserebantur
curam rei clamat/ hoc sicut est contra eius
voluntatem "reges gentium" id est qui
super alios regnaverunt "dormierunt
in gloria" quia in gloria dimissi sunt sepulchri
secundum suum meritum "unusquisque in domo sua" id est
sepulcris "tu autem proiectus es de sepulcro tuo"
quasi ...
nunc est. hoc de i calcedo quod tu
autem proiectus es de sepulcro tuo de celesti habita
tione que peccatum sustinere non potest
"quasi stirps" ... qui tibi consenserunt "et gla
dio occisi" in spiritu "interfecti/ "ad in
feri" profundissima descenderunt unde
dicit glossa "Reges gentium" quibus
deus dedit gentes gubernandas
qui eiecti sunt a diabolo/ nec tunc sub
diabolo/ quorundam regnat peccatum/ quia
cor eorum est in manu dei nunc
commovet/ quo omnino post deus dedit
per deus dormierunt/ id est mortui/ unde
erunt in gloria sua/ et hoc quia apud
parentem dominum mansiones sunt/ et quia
veritate vertit et crimina ecclesie venient
"diabolus autem nunquam a tenebris
est" unde dicitur "quasi cadaver putridum" nihil
...
sunt ... "non habebis consor
tium neque cum eis" et ... sepultura "Tu enim

terram tuam" unde glossa dicitur "et spiritus omnes autem
quasi requiem accipient/ tu non quod
intelligitur hoc de illis qui erant in
purgatorio/ vel quo ad plenam penam
unde dicit glossa cum plus continuerint plus ab
eis requiret/ alterum est pena auctoris
altera eius qui ab auctore compul
sus est/ hoc est glossa dicitur/ quos plurimi
sunt interfecti/ unde gladium suum vibra
vit ad tetendit et paravit illud "Tu enim
terram tuam disperdidisti/ tu populum tuum
occidisti/ non vocabitur in aeternum se
men pessimorum/ preparate filios eius
occisioni/ in iniquitate patrum
eorum non consurgent/ nec hereditabunt
terram/ neque implebunt
faciem orbis civitatum/ et con
surgam super eos dicit dominus exerci
tuum/ et perdam Babylonis nomen/
et reliquias/ et germen/ et progeni
em dicit dominus/ et ponam eam in po
ssessionem ericii/ et in paludes
aquarum/ et scopabo eam in sco
pa terens dicit dominus exercituum"
hic describit culpa et pena sua
in ipsa est gaudet unde dicitur tu enim super
... quod ... ...
est/ et corpus consumabitur quia terram
tuam id est alienam disperdidisti glossa
sed regnum aliorum prius superbiam
alienando/ quia adhuc mansisset in spi
ritua superbia sunt ... vel de ...
terre perditionem meruisti "tu populum
occidisti" gladio quem tibi deus com
misit ad eum ... a regno/ unde quo
habet dicitur hoc omnia ... est
occidisti unde glossa non resignans
unus/ sed perierunt plures socios
"non vocabitur in aeternum" sic regnum Ba
bylonis ... et ...
... quanto ... ipsius
... de ... ...
... ... semen pessimorum
... ...

pessimum / non primum sed penultima
eorum verbi glosa semen pessimorum / non
quod semen malum sit verbis eorum stat
omnia bona / sed semine malo / quo ab
[illegible] sit [illegible] / semine carnali
et non moralis / Iohannes 8 vos ex patre diabolo
genuimini / Contra quod dicit desertum ex pristinae malitiae
sui semine / [illegible] hic innuitur propria
quod dicitur glosa non prophetam loquitur in terra
propria de nabuchodonosor cum indignationem contra
[illegible] generis humani ad mundos et
[illegible] dicitur Preparate filios
eius scilicet nabuchodonosor occisioni in iniquita-
te patrum suorum / in qua patrum malitia incitatus
patris / sed [illegible] hic semen pessi-
morum patrum filios tuos auferetur
in iniquitate patrum tui / [illegible] malitia
et [illegible] mala ex impiis patribus / et dicitur
hic glosa omnes occidentur [illegible]
[illegible] / data sit baltasar nullus qui
ei de progenie nabuchodonosor regnavit /
deleta est cum omnibus [illegible] superbia
et [illegible] / [illegible] non consurgent
scilicet filii nabuchodonosor post eius mortem
regnum in terra / [illegible] quia occidet
[illegible] consurgant nec hereditabunt terram
[illegible] suis regnum quod prius
[illegible] non implebunt faciem orbis
civitatum / [illegible] prius [illegible]
[illegible] quidquid deperdit [illegible]
[illegible] populus eorum / Et consurgam super eos
omnis [illegible] / cum [illegible]
[illegible] Et consurgam super
[illegible] / [illegible] qui propheta
[illegible] super eos scilicet filios nabuchodonosor
[illegible] / [illegible] moraliter
non est [illegible] non solum
[illegible] dominus exercituum cuius [illegible]
[illegible] impediret non potest Et perdam
Babylonis nomen [illegible] dominus
[illegible] et reliquias scilicet filios [illegible]
eius / [illegible] et progeniem
germen [illegible] et germen et progeniem
[illegible] moraliter [illegible]
in [illegible] dicit / Et ponam eam in
[illegible] possessionem ericii sed

Babilonia hiis non [illegible] in posse-
ssionem ericii / [illegible] eam [illegible]
plenitudinem / ut ibi non [illegible]
[illegible] eius et hominibus inhabitabilis / Est autem
ericius animal spinosum quadrupes aliter
intelligitur / [illegible] moraliter hic ericius
monstra intelligitur glosa moraliter
[illegible] regia / [illegible]
[illegible] plurimos est [illegible]
inclusa / Et in paludes aquarum quia
non est ultra [illegible]
[illegible] in fluminibus et [illegible]
[illegible] fluvii Et scopabo eam terens
[illegible] eius [illegible] terre
[illegible] / sicut passer
scopam / Vel sic scopabo auferendo
[illegible] de ea / sicut de domo aufer-
tur sordes cum scopa / Verbum moraliter
[illegible] ut omnis [illegible] sordes auferatur
Ex quo tali sensus elicitur [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / Hic Babilon [illegible]
non [illegible] talis [illegible]
Babilon [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / in quibus [illegible]
[illegible] Sicut autem modo Babi-
lon ab [illegible] possidetur / [illegible]
[illegible] in mundo / [illegible]
[illegible] purgabit [illegible]
[illegible] Iuravit
Iuravit dominus exercituum dicens si
non ut putavi ita erit / et quomodo mente
tractavi / ut conteram assirium in terra
in montibus meis conculcem eum /
et auferetur ab eis iugum eius / et
onus illius ab humero eorum tol-
letur / Hoc consilium quod cogitavi super
omnem terram / et haec est manus
extenta super omnes gentes / Dominus
enim exercituum decrevit / et quis po-
terit infirmare / et manus eius
extenta / et quis poterit avertere eam
[illegible] / et destruct[illegible]
[illegible] destructionem [illegible] Ba-
bilonis [illegible] / [illegible]
[illegible] Babilonios / [illegible]

sic eveniet

[illegible] dominatus semper [illegible] tenebitur ab eius oppressione liberandos, scilicet de adversitate dicto medium imperium esse de rege Assyriorum, sicut [illegible] implens de regno Babiloniorum, ita quod [illegible] destructio sit signum alterius. Unde dicit: Iuravit, id est inviolabiliter ac firmissime statuit, Dominus exercituum, cuius potentiae nemo resistere potest, angelorum et hominum, ac si dicat: [illegible] usque de Babilone a regibus eius et populis, ita de Senacherib et aliis qui imminebant super Assyrios, quasi [illegible] Iudaeam quam vastaverunt propter [illegible] et superbiam quia deum elati [illegible]. Dicit: Si non ut putavi, id est decrevi vel praescientia disposui, ita erit, quod dicit aliter fieri non potest. Et quomodo [illegible] tractavi, id est praeordinavi, sic perveniet [illegible]: ut conteram Assyrium, id est Senacherib exercitum [illegible] in terra mea, id est in Iudaea [illegible] Dominus [illegible] in montibus meis [illegible] et conculcem eum, quia [illegible] per angelum [illegible] sunt, et auferatur ab eis iugum eius, id est oppressio [illegible] ab Ezechia et populo ipsius, qua Senacherib [illegible] opprimebat eos, sicut iugum [illegible] boves, et onus illius, id est afflictio illius, ab humero eorum [illegible] amplius [illegible] neque [illegible] amplius [illegible] oppressione liberabimur. Hoc consilium [illegible] ut auferatur iugum eius [illegible] super omnem terram [illegible] ad [illegible] Assyrios [illegible] manus extenta, id est virtus Dei, super omnes gentes [illegible] regum Assyriorum [illegible] gloria super omnes gentes Assyriorum [illegible] subiecti sunt Senacherib [illegible] arbitratur.

quandam [illegible] contra omnem orbem, et quod [illegible] Babilonis et Assyriorum [illegible] Unde dicit [illegible] et manus Domini [illegible] super Babiloniam [illegible] quae dicta sunt [illegible] ad [illegible] terrae ponere [illegible] in montibus [illegible] sub pedibus [illegible] auferetur [illegible] iugum Assyriis, id est [illegible]. Dominus exercituum decrevit [illegible] et quis poterit infirmare, id est impedire vel cassare decretum eius? quasi dicat: nullus. Nec est [illegible] eius [illegible] possit resistere [illegible] Deus [illegible] manus eius extenta ad percutiendum, et quis avertet eam? [illegible] apparebit in iudicio [illegible] bona egerunt ibunt in resurrectionem vitae, qui vero mala in resurrectionem iudicii. In anno quo mortuus est rex Achaz factum est onus istud. Ne laeteris Philisthaea omnis tu, quia comminuta est virga percussoris tui; de radice enim colubri egredietur regulus, et semen eius absorbens volucrem. Et pascentur primogeniti pauperum, et pauperes fiducialiter requiescent, et interire faciam in fame radicem tuam, et reliquias tuas interficiam. Post visiones quas vidit Ysaias, quas vidit sub Ozia [illegible] Ioatham et Achaz [illegible] sub Ezechia [illegible] regum Iuda [illegible]

[illegible]

propter eius auxilia / quia post ea aster
filius eius cecidit de iudeis
centum et xx milia propter quod philistei
intraverunt regnum iude / et cepe
runt plures civitates, ut ha
betur in eis / de quo recitabitur
ii paralip. xxviii. Sed mortuo achaz
ezechias filius eius qui fuit iustus
et bonus fortificavit regnum / et
expulit ad ipsos philisteos usque
ad gazam et terminos eorum / et recuperavit
omnia a turre usque ad civitatem mu
nitam / et hoc denunciat propheta hic
ad consolationem iudeorum et desolationem
philistinorum dicens / In anno quo
mortuus est rex achaz, id est primo anno ezechie
qui mortuo achaz immediate
regnavit factum est onus istud, id est sed
est prophetica, id est sed circumlocutio ipsius
de philistinorum punitione / et dicitur melius
achaz in tempore eorum / et erit rex
impius qui regnavit et vincere
non potuit quod aliqui inimicus eius
non dimittere potuit fieri de philistis
Ne leteris philistea omnis tu, id est nulla
tua civitas letetur de hoc quod subditur
quoniam comminuta est virga, id est potencia
percussoris tui, id est regni iude per achaz
achaz quando erat te percussurus per se
per regem damasci et regem israel. Et ii
paralip. xxviii. ubi dicitur captivus est quibus
expugnaverunt philistini et destruxerunt
in partes ... et gazam
que potencia achaz ipso est diminuta
et deleta ... glo. ... leta
tur quasi aliquid boni factum ... ...
achaz ... quos
achaz ... de morte ... le
tantur ... quod antiquo
rege ... cum filio
... se parant ... quo
... de ...
... de radice
colubri, id est achaz ...
philisteos ... ut
de ... david ... regnum eo
tenuit egredietur ... ... quia
... ...
de ... semen eius / regulus, id est ezechi
as / regulus ... ...

rex ... quia ... ab aspidibus
... ...
alys ... qui a ... ...
... ...
... ...
... ...
... que ... ...
ezechias plus ... ...
... ... xviii. ... ...
qui ... ...
... ...
... semen eius absorbens vo
lucrem, id est ezechias qui fuit de se
mine achaz / et deprimebat superbiam
philistinorum nimis elevatam pro
victoria tempore achaz ... / ... ...
... ... quam putabant se
evasisse de manibus iudeorum ... ...
... ... regnum ... / et pa
scentur primogeniti pauperum, id est ...
... dicitur primogeniti ... ...
... ... primogenitum meum ...
et pauperes ... a philisteis ...
... qui ... ...
... mortem achaz qui ... ...
... ... de ... ...
... quando ... ...
... / ... ...
... / ... ...
... et pauperes fiducialiter re
quiescent ... ...
... ... a philisteis per ezechiam
de ... ... Et interire
faciam ... plus ... in
... ...
adhuc ... ... opulenta / et
... ... ad ... phi
listinorum ... ...
occidi ... reliquias ... ... ezechia
dicens et interire faciam in fame radicem
tuam, id est fortitudinem ... ... fortes
... ... est fortitudo tua ...
... ... et reli
quias tuas, id est qui relinquentur
ab ezechia interficiam, id est ...
philistinorum ... ...

virtualiter. Moraliter per glossam dominus
quos diligit quasi filios erudit. Vir-
tutes indigna in quantitates eorum et
uberibus peccati eorum. Hec glossa. Est ergo
angelus quem vult dominus imponere cu-
stodie eorum omnium ut de porta angelus
dyaboli porte ne ingrediatur qui prius ab
[illegible] vel communicat statim in cogita-
tionibus nostris radicatur fomes [illegible]
[illegible] et per de sentire pessima [illegible] re-
gulus qui est recto spirituum. Hec sunt
peccata de sui in thesauro cogitationum
ad opus pessimum propositum. [illegible]
omnia ad regnandum in [illegible] est qui a
deo sunt alieni egrediuntur spe-
ces peccati ut non sufficiat cogi-
tasse vel fecisse que nulla sunt sed pa-
trocinia malorum querunt et [illegible]
ad fugiunt. Fumus enim [illegible] per pecca-
tores superbos intelligunt qui se elevat
contra scientiam dei et benevolentia ore ab
sorbent volumptates. Ad ectium
[illegible] [illegible] Ulula porta
clama civitas prostrata est phi-
listea omnis ab aquilone enim
fumus veniet. Et non est qui effu-
giat agmen eius. Et quid resp-
ondebitur nunciis gentis? Quia
dominus fundavit Syon et in ipso spera-
bunt pauperes populi eius. Post pre-
dicta [illegible] tam maiores quam
minores philistinorum provocat ad
lamentum dicens ulula porta
id est maiores qui solebant sedere
in porta ad tractandum iudicia ut
patet deuteronomii [illegible] clama civitas id est
[illegible] civitatis [illegible] supple
[illegible] est philistea omnis id est
[illegible] quelibet civitas [illegible]
[illegible] philistei [illegible] miserabiliter
[illegible] que venit per senacherib. Et
[illegible] ab aquilone enim fumus veniet. [illegible]
[illegible] [illegible] fumus id est exercitus
senacherib vel salmanazar assiriorum
ad modum fumi se dilatans ut co-
[illegible] pulverem quasi fumum excita-
tans. Vel quia ad fletum sicut fumus
excitans. Vel quia sicut fumus ita

cito disparens et deficiens. Ipse de-
ficientes quemadmodum fumus defi-
cit. Et non est qui effugiat agmen eius, id est ex-
ercitus. Et non evaderet assiriis destru-
entibus [illegible] audit quid dicens et quid
respondebit scilicet ad philistea [illegible]
[illegible] nunciis gentis, id est re-
gibus gentium singularium [illegible]
[illegible] nunciis ad [illegible]
[illegible] nunciis quod [illegible]
quid respondebit et dicat [illegible]
poterit quia dominus fundavit Syon
id est quia in nomine eius fundata est.
[illegible] [illegible] destruenda [illegible]
[illegible] [illegible] et in ipso id est in eius
defensione et auxilio sperabunt pa-
uperes populi eius, id est iudei spiritu pauperes vel re-
putatione alii. Unde glossa nulla
potest [illegible] fugere [illegible] qui sperant [illegible]
[illegible] qui [illegible] assiriis [illegible]
[illegible] respondebitur quia dominus fun-
davit Syon. Vel sic, cum [illegible]
[illegible] posuit super colla eorum [illegible]
[illegible] dicat [illegible] quid [illegible]
[illegible] nunciis [illegible] ad
[illegible] senacherib missis [illegible] dominus
[illegible] [illegible] libera
[illegible] [illegible] exponit de [illegible]
ezechie qui nunciavit [illegible] philisti-
norum gethi [illegible] et alias civitates
que sunt contra australem plagam
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] tibus
[illegible] subditur. Et quid respondebitur nunciis
id est ezechie et principibus eius qui [illegible]
[illegible] per iudeam predicabant [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] abra-
ham [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] que effugerunt [illegible]
[illegible] assiriorum [illegible] [illegible]
dominus fundavit Syon eligens locum
illud ad cultum suum et in ipso spera pa-
uperes quia [illegible] [illegible] unde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad ezechiam [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] ut ibi [illegible]
Alii exponunt de nunciis senacheri-
bus quos misit [illegible] ad [illegible]
ezechiam et populum eius [illegible]

prevalerent contra Philisteos sed magis
confidebant de divina protectione que
omni exercitui adest exortante propheta
sicut habetur glosa. Philistei ymmo inspexerunt
potacione cum de vitro in ebrietati se
tradiderunt Babilonis [illegible] in quo
calupula [illegible] tempore ... certa
[illegible] regis et deinde perdiderunt sed aperi-
te ... ut ululare porta eorum ...
cum congressione pacem et ... alii
omnes paterent ... divine
ulcionis de ... indicatis ... de libe-
ris et hoc est quia dominus fundavit
Syon id est ... supra fundamentum
fidei et iustitie ... tempore
quesito ... nemo potest fundamentum
aliud ponere preter id quod positum
est qui autem Christus est super
edificat. Sequitur capitulum quintumdecimum.

Onus Moab. Quia nocte
vastata est Ar Moab
conticuit, quia nocte
vastatus est murus. Ascendit
domus et Dibon ad excelsa in
planctum. Super Nabo et super Me-
daba Moab ululabit. In cunc-
tis capitibus eius calvicium
et omnis barba radetur. In triviis
eius accincti sunt sacco. Super
tecta eius et in plateis omnis
ululatus descendit in fletum. Cla-
mabit Esebon et Eleale usque
Iasa audita est vox eorum. Super
hoc expediti Moab ululabunt,
anima eius ululabit sibi. Post
denunciacionem punicionis Philiste-
orum, denunciat propheta punicionem
Moabitarum, qui descenderunt a Loth
cum Abrahamo patre Iudeorum sicut
multa bona conducendo eum de
Aran et inducendo in Egiptum
et deinde reducendo ut patet Genesis ...
et liberando eum de manu Am-
raphel qui captum ducebat eum
Genesis ... propter ... liberaverat

ad astrictionem ... ut patet ibidem
... Moabite filii
eius ipsum diligere debebant. Et in super
exitus nullam ... ab Egipto ...
confugerunt ad eos tamquam ad suos
... male pro bono red-
diderunt, aliquos occiderunt, aliquos
hostibus occidendos tradiderunt, et super
de eorum afflictione gaudebant. Ideo
propheta eorum denunciat vastacionem
futuram per Assirios. Circa ... Et pri-
mo predicit vastacionem ipsius terre.
Secundo subsequenter ibi super Nabo. Di-
citur ergo: Onus Moab, id est super onerosa verba
super Moab. Unde glosa: onus Moab quia
in ipso ... et oneris seu de-
structionis Moab. Quia nocte
vastata, id est repente et improvise, id est vastata
est civitas, et ... Ar,
id est metropolis principalis Moabitarum,
unde glosa: Moab fluvius longus ... cum
... principalis Moab vastata
est ... Ar, quoniam metropolis
dicitur. Et conticuit, facta quia non
abiit, quamvis fuit destructa ... ipsi
tacuerunt sicut et Philistei quando passi
sunt destructionem. ... Moab autem va-
stata fuit ab Assiriis ... civitas
ab ... ista civitas Ar a flumine dicto
Arnon, qui fluit per eam, secundum ... Mo-
ab, id est tota principalis Moabitarum conti-
cuit ... tamquam confusa. Quia
nocte, id est improvise et repente, vastatus
est murus, id est fractus ab Assiriis, quia
custodes muri de nocte non poterant
defendere sicut de die. Ascendit domus,
... Dibon, id est cum
nobilibus, ad excelsa, id est ad fana ydolorum
que erant in excelsis in planctum, id est ad
plangendum ... qui prius ascende-
bant ad afferendum sacrificia ... ydola.
Consequenter describit desolacionem eorum
consequentem horribilem ... et
... depositione ... de
super Nabo et Medaba, id est super capita
illa ... civitatum Moab

i. tota provincia ululabit, i. hor-
ribiliter dolebit. Conspicuum signum
nimii doloris ostendens, quia propter hoc
quod sequitur: in cunctis capitibus eius sc.
habitatorum Moab calvitium, i. denu-
datio capillorum, et omnis barba ra-
detur, ad litteram, antiquitus enim orien-
tales, ut dicit glossa, in luctu capillos
ac capita et barbas radebant. Unde
Job audita morte filiorum suorum ca-
put [illegible] capite carent iterum. Vel quia
summa tristitia et dolore pilos
suos manibus de capite et barba
vellebant. Vel quia capita et bar-
bae captivorum antiquitus radebantur,
unde dicitur Deuteronomio xxi de muliere
[illegible] de captivitate mulierum
radat caput. Et ex hoc aufe-
retur ab eis ornatus naturalis, sed et
accidentalis. Unde sequitur: in triviis
eius, i. in publicis viis, solent
enim plures esse, accincti sunt,
i. accingentur sacco, in signum tristi-
tiae et captivitatis, sicut dictum est de
capillis, quia cum homines in signum
tristitiae induerunt sacco, et ille est
unus. Ubi dicitur: qui cum audisset rex
de Hierusalem sedit, deposuit purpura et
indutus est sacco, et in pluribus aliis
locis. Vel quia captivi induebantur
saccis, bonis vestibus spoli-
ati. Super tecta eius, i. domorum quae
super sunt, planctus erit per aspectum eorum.
Et hic ostenditur desolatio sensus. Et
[illegible] quia nec ab idolis
in quibus confidebant, nec ab aliis
quibus aliis potuerunt auxilium
obtinere, unde sequitur: et in plateis
eius omnis ululatus, i. omnis habitatio,
alia littera habet omnis ululat, i. qui-
libet descendit in fletum. Glossa: omnes
ululabunt. Descendet in fletum,
i. ad extremam, nec enim idola plo-
rent, sed quia ibi nullum auxilium re-
periet, descendet ad fletum, i. in extremam mi-
seriam suam. Et hoc desolatio at-
tingit eos pro eo quod sequitur: et clama-
bit ululando Hesebon et

Eleale, i. civitates illius provinciae
Moab usque Iasa, i. villam civitatem
quae est in fine provinciae, audita est
vox eorum, per quam magnitudo clamoris
ostenditur, procedens ex magnitudine doloris,
i. dicit glossa: a principio regni Seon,
Hesebon, usque Iasa civitatem, ubi
finit, ubique fletus, ubique clamor.
Et nec credit [illegible] alle luctus fletus
in falsis, muliebribus et puellis et no-
minibus, sed etiam super hoc expediti, sequitur:
pugnatores Moab, i. fortes et apti ad
bellandum, unde dicit glossa: compediti ab
uxoribus et liberis, fortes bella-
tores, Abraham vinculos domi-
nus eligisse, ululabunt, vehementer
dolendo et ex clamore isto conscientia
minor clamor aliorum. Et ne vi-
deretur simulatoria ululatio, sub-
dit: anima eius ululabit, i. dicit
ac si ex corde plorabunt sibi,
i. propter mala propria, non solum ex compassio-
ne. Cor meum ad Moab cla-
mabit, vectes eius usque ad Se-
gor, vitulam conternantem; per ascen-
sum enim Luith flens ascendet,
et in via Oronaim clamorem
contritionis levabunt; aquae enim
Nemrim desertae erunt, quia aru-
it herba, defecit germen, viror
omnis interiit; secundum magnitudinem
operis et visitatio eorum; ad torren-
tem salicum ducent eos; quoniam cir-
cuivit clamor terminum Moab usque
ad Gallim ululatus eius, et
usque ad puteum Elim clamor
eius; quia aquae Dibon repletae
sunt sanguine; ponam enim super Dibon
additamenta his qui fugerint
de Moab leonem et reliquiis ter-
rae. Hic propheta in malis captis
[illegible] ostenditur desolationem
ex compassione et tangit [illegible]

eius compassionis. Et eius id est dicit propheta
Cor meum ad Moab clamabit, id est
admodum clamantis compacientis ei,
quamvis omnem populum dei affligeret, ex-
tunc dei creatura, et qui a magnitudine
compacientis erat ei, id est tenerum. Glossa: hic est
affectus compacientis in propheta eius, et sub-
dicit id compacientis. Vectes eius
id est fortes eius populi, qui debebant
eos claudere et defensio aliis fuge-
rent usque ad Segor. Vectes id est tam-
quam quos non [illegible], sed eos ubi
est receptaculum vel forcia aloca ad
modum vectium usque ad Segor, id est ad
civitatem parvulam, que est in fi-
nibus Moab. Conternantem vitu-
lam. Dicit vitulam quia luxurie pecu-
lantiam ad modum vitule [illegible]
[illegible] eius. Dicit quia tanta
[illegible] vel dicit vitula in speculo, quia
[illegible] utebantur [illegible]
[illegible] in fortitudine uno: forti
Alia littera: conternantem et pavidam,
vel perpetuam; alia littera: Dirim
[illegible] civitatis fortis, ad quam
Moabite confugiebant propter eius for-
titudinem. Unde glossa: Segor dicitur est
[illegible] sedes, que prius
Bala vocata et [illegible] notat vitu-
lam. Ascensum Luith flens
[illegible] falsa [illegible] Hebrei eo
[illegible] terre motu terreri
erit vel conternantem, id est robustam
[illegible] robusta [illegible]
[illegible] homines XXX. [illegible]
[illegible] post [illegible]
[illegible] fuit subversa [illegible]
[illegible] manifestatione, [illegible]
[illegible] capitum [illegible]
[illegible] ascensum Luith [illegible]
et mons ad quem fugit populus
Moab flens ascendet capitivus
ducti. Et in via Oronaim id est [illegible]
que erat [illegible] monte [illegible]
[illegible] luctu, memores gaudi-
orum que ibi habebant, in illa [illegible]
civitate solebant gloriari, et ad
solatia [illegible]. Consequitur [illegible]

illius civitatis desolationem quo
ad fructum terre dicens: Aque Nemrim
deserte erunt. Glossa: Nemrim
oppidum est super mare, et sunt fontes [illegible]
[illegible] et aquas, sed salsas et amaras
[illegible]. Et notandum quod [illegible]
herbam in Moab quia aque salse [illegible]
[illegible] in Nemrim, sed [illegible] quia [illegible]
[illegible] ita salse in Moab, sicut in [illegible]
[illegible] aruit herba, [illegible]
[illegible] terre Moab defecit, id est defecit
[illegible] quod terra solet germinare
et [illegible] viror omnis, scilicet
arborum pratorum vinearum [illegible]
[illegible]. Et [illegible]
[illegible] labore et virore [illegible]
[illegible] ad [illegible] sed [illegible]
[illegible] ad potum, [illegible] vastitas
[illegible] nimis [illegible]
[illegible] labore [illegible]
[illegible] et [illegible] fortes
[illegible] Moab [illegible]
quia [illegible] opus [illegible]
[illegible] erit [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] eo medium [illegible]
[illegible] glorificavit [illegible]
[illegible] glossa ordinaria
[illegible] duplicat dicens
[illegible] duplicatio
[illegible] in nullo [illegible]
[illegible] iniquitatis [illegible]
[illegible] bono [illegible] nos [illegible]
[illegible] convenit [illegible]
[illegible] Chaldeos, seu Ba-
bilonios, [illegible] duxerunt [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] Glossa [illegible] captivitate
Moabitarum [illegible], [illegible]
[illegible] Glossa ad torrentem salicum
[illegible] Babilonem, que [illegible]
[illegible] salicibus [illegible]
psalmi: super flumina Babilonis, illic
sedimus et flevimus. [illegible] in medio salicibus
[illegible] suspendimus organa nostra,
duxerunt eos [illegible] Babilonem Moabi-
tas captivos [illegible]
[illegible]. Et ita [illegible] clamor [illegible]

i. dicitur clamor eorum qui in civi-
tatem ducuntur. Terminum Moab
i. totam terram a [illegible] usque ad [illegible]
usque ad Gallim que est oppidum. Ululatum
eius vel in captivitatem euntium usque
ad puteum Elim clamor eius. Nec solum
propter captivitatem proclamabunt, sed
etiam propter ultionem occisorum. Unde sequitur
Quia aque Dibon i. illius nobilis
civitatis et amene propter fluvium mul-
titudinem replete sunt sanguine scilicet
interfectorum. Glossa. Et ideo ululabit Mo-
ab, quia [illegible] delectationem propter irri-
guum et fontium amenitatem, ibi modo nimium
sanguinis. (Et nunc) subdit quo-
modo sicut dicens ponam enim super
Dibon, eloquium imperativum. Addita-
menta scilicet dolorum [illegible], quia post
effusionem sanguinis per assyrios addita
est effusio per babilonios ut sequitur
his qui fugerint de Moab scilicet ad
propriam civitatem Dibon leonem
i. hostem in eos sevientem ad modum
leonis et reliquiis terre i. hiis qui
remanserunt post assyrios. Et vocat autem
hic nabuchodonosor leo propter ferocitatem
et audaciam, vel quia in suis armis
portabat leonem depictum sicut leonem
deserti vero [illegible], vel ad literam nimi-
rum eos bestias devoraturas. Ab
illo loco superius usque ad finem ca-
pituli glossa [illegible] continuatur post
[illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] medebatur [illegible] de palu-
de Hesebon cogitationes Eleale [illegible]
[illegible] Jazer sive [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Gallim [illegible]
[illegible] Elim [illegible]
[illegible] Dibon sufficientes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et argumenta eius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alia glossa
super illo capitulo [illegible]

i. ad alias partes scilicet super planctus
[illegible] [illegible] quomodo [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
sunt [illegible] [illegible] et [illegible]
i. [illegible] eorum [illegible] ubi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] capitibus eorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] virilitatis in barba [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in triviis
[illegible] eorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in quibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui a latam [illegible]
[illegible] viam que ducit ad mortem,
erit ululatus neque [illegible] in
superbiam, sed [illegible] in [illegible]
[illegible] intelligentie cogitationes [illegible]
[illegible] Moab [illegible] Hesebon [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Eleale [illegible] ut
vox eorum audiatur usque ad mala
opera que fecerunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] confessione
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ululabunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vlu-
labunt [illegible] Super hoc [illegible]
affectu [illegible] ad Moab ut scilicet
[illegible] eos ad [illegible] [illegible] eorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] i. ad [illegible] [illegible]
[illegible] ut non robusti [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eos usque ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
annorum [illegible] [illegible] Abraham [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] annorum [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] dominus [illegible] mercenarii [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

innuitur clamore et ululatu flebunt ad deum dicentes / confitendo [illegible] cordibus contritis et humilia-
tum. Et hoc fiet quia doctrina [illegible]
[illegible] qui per dies comminationibus [illegible]
parant deserta erit. Omnes quoque [illegible]
[illegible] corpus [illegible]
[illegible] Et [illegible] murmur [illegible]
[illegible] ut qui per beneficia
non [illegible] per flagella [illegible]
[illegible] ad vallem salinarum ut
[illegible] remaneat / [illegible]
cum arborem [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] babilonis
[illegible] Omnes
[illegible] clamor [illegible]
[illegible] ad [illegible] / ut [illegible]
[illegible] possunt per ululatum [illegible]
labiorum [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible] aque vero dibon [illegible]
[illegible] sufficiens [illegible] / [illegible]
[illegible] apponere [illegible]
arguentes [illegible] ad [illegible]
[illegible] sanguine [illegible]
[illegible] latrones
[illegible] dibon [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ut ad [illegible]
[illegible] de moab [illegible]
[illegible] que
[illegible]

[illegible] capitulum xvi [illegible]

Emitte agnum domine dominatorem terre de petra deserti ad montem filie syon. Post [illegible]
moabitis [illegible] ponit [illegible]
[illegible] de moab [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et capitulum
moab [illegible] in [illegible]
[illegible] ad [illegible]

moab [illegible] de [illegible]
[illegible] capitulum [illegible]
de tua [illegible] agnus
qui tollit peccata mundi [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] super [illegible] passionem [illegible]
[illegible] ad moab [illegible]
[illegible] passiones [illegible]
[illegible] christum que [illegible]
moab [illegible] moabitidem [illegible]
[illegible] / [illegible] duas
[illegible] nativitate [illegible]
[illegible] bonitate humilitate [illegible]
[illegible] ut patet [illegible]
[illegible] capitulum [illegible] / [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] ad
[illegible] christum [illegible]
de [illegible] moab [illegible]
moab affliget [illegible]
[illegible] domine [illegible] / [illegible]
[illegible] in [illegible] moab
[illegible] ad eius consolacionem / emitte
[illegible] de celo [illegible] mitte / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] dilectum
[illegible] agnum [illegible] filium / [illegible] christum
[illegible] agnus [illegible] / [illegible]
[illegible] ecce agnus dei [illegible]
[illegible] agnum [illegible]
[illegible] / in quo eius bo-
nitas [illegible] Et de dignitate
subdit dominatorem terre [illegible] dominum [illegible]
[illegible] potestatem [illegible]
que maxime apparuit [illegible]
[illegible] ultimo [illegible] allegat
[illegible] omnis potestas in
[illegible] in terra / [illegible]
humilitas tangitur / [illegible] de petra
deserti [illegible] gentiles
[illegible] lapides [illegible] / [illegible]
deserti [illegible] / [illegible]
[illegible] morte [illegible] mariti vidua
[illegible] moabitis [illegible]
[illegible] genuit / [illegible]
[illegible] david [illegible] / [illegible]
[illegible] christum [illegible]
[illegible] Sicut [illegible]
[illegible] / [illegible]

voluit / et hec dicitur petra / quia per deser
tum que arida respicit civitatem iheru
salem ut dicitur in glosa / a deserto desertа et
dicitur petra competenter deserti dicitur locus metropolis
moab de quo fuit Ruth / ut dicit Ieronimus
in epistola ad paulinum de omnibus sa
cre scripture libris Ruth moabitis
ysaie explet vaticinium / Sed glosa
obviat huic / et soluit dicens / quod moabite
preceptum dant moabite et amonite
usque ad x generacionem non ingre
diabantur ecclesiam dei / Et videtur quod
intelligitur hoc de viris non de mulieri
bus / quantum ad literam vel / quod quantum
ad denominacionem / scilicet ut dicerentur
moabite ut israelite et utilitas na
scentis describitur ad montem filie syon
id est ad templum scilicet in monte ierusalem
que dicitur filia syon propter subiectos
et inferiores / et dicitur esse missus ad ierusalem
secundum glosam quia ibi eum in templo obtulit
maria. hec agnus ibi quoque magnalia
predicavit / mira dedit / passus est
mortuus resurrexit / agnus qui tollit
in redemit / Sed nota voluit
hic exponendo ad literam dicentes / quod
hic datur consilium moabitis et omnibus
predictum ut mitterent censum
in ierusalem tributum agnorum dominatori
terre id est in signum dominii quod videlicet sub
eos esset in regem venit de petra
deserti id est de loco sic dicto / quia ibi
tales agni mittebantur / Sed hic
non videtur ad hic propheta non intendit
monere ad moabitas / Sed ad
dominum Et ex quo dominum dominatorem terre
exponentes in signum dominum videtur
esse exortum et de christo tamquam
propheciam exponendum / Item iohannes in evange
lio dicit quod in principio non est hystoria
sed prophecia unius aut propheta contra
moabitas in voluntate / et post plures se conver
tens deinde de alio loquitur tangit ad aliud
nam si sic propterea ordine continuat non
sit ubi tamen / sed narratio emitte agnum
agnum placatum et mansuetum id est benignum
ne se erga bonos exhibet sed domina
torem terre id est erga reprobos exempla
rius durum dure in comprehendendo
scilicet quos qui emittit id est mittit de
petra deserti id est christo in passione
delicata ad montem filie syon id est

in ecclesiam militantem / que dicitur filia tri
umphantis / propter subiectionem / propter
imitacionem seu gubernacionem **Et erit
sicut avis fugiens et pulli
de nido volantes sic erunt
filie moab in transcensu ar
non inii consilium coge con
cilium pone quasi noctem um
bram tuam in meridie abs
conde fugientes et vagos ne
prodas habitabunt apud te
profugi mei** glosa vero interlinearis dicit reddit
propheta ad captivitatem moabitarum id est ad or
dinem qui cepit de omne moabi
tarum / et primo predicit eorum captivi
tatem / Secundo monet ut provideant qua
liter obtinere possint suam liberacionem
ubi / in ii consilium predicit literam quod propheta
hic ex dictis in textu concludit / scilicet quod
sicut ipse contradicebat eis propter christum
ita ipsi detrahebant contra prophetam inde
et propter christum / et alia causa contra
accidit dicit / scilicet angustia et mise
riam quam moabite erant passuri
affligerentur enim solent contra afflicti
scilicet quamvis agnus clamaret
terram qui fugerit de moab secundum glosam erit
sicut avis fugiens / accipitrem
vel aucupem / vel aliud quod timet Et
pulli de nido volantes scilicet ancxie
et timore ne capiantur ab assiriis
et babiloniis sic erunt filie moab
id est civitates / vel moabite fragiles
et imbecilles sicut mulieres / in transcensu
arnon id est transcensum fluminis sic dicti
qui est in finibus seu terminis moabi
tarum / secundum glosam sic in captivitatem
transibunt per arnon / arnon autem
interpretatur illuminacio eorum / hic typus
est tenebrarum eorum / ut dicit glosa qui de luce
liberantibus transierunt ad tenebras vel
tatis / Consequenter propheta monet que
rere consilium et docet dicens / Ini
consilium supple o moab cum sapientibus
et dicit glosa / nichil agas sine consilio
coge concilium id est congrega tecum
sapientes ut dent tibi consilium
quo possis evadere manum vastatoris

glo. unum aliud secundum [illegible] d[omin]us
prius dicto docetur post posito sequi
magni consilii angelum ut cogas
consilium de magistris scilicet eorum dei docen-
tibus facies. Et postea propheta dat
modum scilicet ut iudeos fugientes su-
sceperunt. Et modo quod terra iuda fuit
destructa tribus annis a caldeis an-
tequam a moab. Et ideo monet hic mo-
abitas ut filios israel fugientes pro
timore caldeorum recipiant et abscon-
dant. Et glo. dicens pone quasi
noctem umbram tuam id est refugium
absconsionis quod in nocte. pone hic est
fac latibula in quibus secure filios
israel fugientes possis abscondere
in meridie id est in aperta persecucione [illegible]
glo. cum erit persecucio iudeorum pone
[illegible] et umbram occultum in-
possis evadere umbram id est defensionem
ut secure iudeos possis abscondere. Et
hic [illegible] exponendo subdit absconde
fugientes eis compaciendo et vagos
ne prodas persecutoribus ne manifestes
vel secundum glo. de loco in locum hospitando ne
tradas. Dicitur autem hic profugi propter
[illegible] a quo id est qui propter
timorem de aliquo loco fugiunt sed
vagi propter [illegible] ad quem
id est qui nesciunt quo vadant. Vel dicun-
tur profugi qui certam mansionem habebant ad
quam fugerent, sed vagi qui nullam in
quo secundum glo. da intellige ut in tabernaculo
in quo quis requiescere putabat quod
erat nocte et tenebrarum ponat in me-
ridie id est in clarissimo lumine in quo
abscondere deberet de errore fugientes
et vagos non prodere [illegible] hec in-
telligi de filiis israel subdit habitabunt
in te. Quia civitatem vastatam est caput
te quia confinis eius es profugi mei
id est fugientes de populo meo timore se-
nacherib qui licet non cepit ierusalem tamen
vastavit alias civitates iudee ut
hic [illegible] et dictis multi fuge-
runt in terram moab. Et ideo subdit mo-
ab esto latibulum eorum a facie
vastatoris id est caldeorum vel assiriorum
et dicit hic quilibet in sensu mistico quod
multi de civitatibus egressi sunt qui [illegible] se-
cuti sunt non doctrinam spiritus sancti.

Finitus est pulvis, consummatus
est miser, defecit qui conculca-
bat terram. Et preparabitur in miseri-
cordia solium et sedebit super illud in
veritate in tabernaculo David
iudicans et querens iudicium
et velociter reddens quod iustum
est. Quia moabite potuissent re-
spondisse quod hoc facere non auderent
denunciat propheta primo casum senna-
cherib in proximo futurum. Secundo re-
paracionem seu exaltacionem iudeorum
ibi et preparabitur. Quasi dicat ne timeatis senna-
cherib super. Quia finitus est pulvis
id est cito finietur exercitus sennacherib
et dicitur pulvis eo quod corpora bellatorum
in cinerem redacta sunt ut supra dictum
est. consummatus est miser id est sennache-
rib qui multos miseros fecit in prosperi-
tate [illegible] glo. subito tu-
it ad interfectionem sennacherib qui
pulvis et miser quia gloria eius
tamquam pulvis que perit cito
a facie venti [illegible] ab ac luce
[illegible] filiis suis
templo dei sui. defecit qui conculca-
bat terram eius oppidum vastando de-
inde subiungit [illegible] iudeorum
[illegible] et preparabitur id est firmabitur in misericordia
sibi facta non secundum eorum merita scilicet in eze-
chia rege solium id est regnum iude et
sedebit scilicet ezechias in veritate in
tabernaculo david id est in civitate regia
iudicans de manifestis et querens
iudicium de occultis et dubiis et velo-
citer sine dilacione reddens quod iu-
stum est de utrisque. Vel iudicans sen-
tenciando querens causam in inquisi-
cione quod iustum est reddens id est in exe-
cucione sententiam [illegible] persona non accipiens.
[illegible] dicit hic glo. iudei exponunt
hoc de ezechia qui post mortem sen-
nacherib [illegible] regnavit sed
melius ad christum referendum [illegible]
[illegible] ad [illegible] quidem
[illegible] referunt [illegible] glo. quod sedere
[illegible]
[illegible] ordine

penne sicut aspides / et fugiant [illegible]
dinis de cavernis petrarum i. pellu-
[illegible] se [illegible] / et latitent in macle-
riis i. in [illegible] civitatis petr-
tonis / que [illegible] circa abscondi-
tos quos [illegible] persequi incepit [illegible]
[illegible] / et [illegible] ca [illegible]
respiciant [illegible] ad [illegible] qui [illegible]
[illegible] regnabit / cuius potencia [illegible]
glo. [illegible] / quia [illegible]
in [illegible] ad veniendum [illegible] sua
[illegible] / qui / et [illegible] quod [illegible]
nulli [illegible] pot neque [illegible] relevat
[illegible] faciat / et [illegible]
nos [illegible] / quando sibi deus [illegible]
mittat / [illegible] sibi se subiciat
[illegible] glo. [illegible] / et preparabit solium
i. regnum sempiternum filiis glo. in
[illegible] i. [illegible] / [illegible] in
eius incarnacione / preparabat in
eius predicacione [illegible] operacione
passione et morte / preparatum est in re-
surreccione eius quod resurgens ascendit
in celum / et sedet ad dexteram patris
[illegible] cuius regnum est [illegible]
[illegible] super quo sedebit usque ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iusticie / id est in veritate [illegible]
[illegible] glo. ut [illegible] iudicet et
querens iudicium [illegible] na
[illegible] in actibus sicut [illegible] eum euntem
in celum / sic veniet / scilicet ad iudicium
et velociter reddens [illegible] iusticiam est glo.
reddens unicuique secundum opera sua [illegible]
[illegible] dabit sentenciam iusticie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] manifestos [illegible] [illegible]
[illegible] breve [illegible] veniet [illegible]
[illegible] [illegible] veniet [illegible]
[illegible] hec venerunt [illegible]
cia [illegible] regnabit / sed
non [illegible] / id est glo. [illegible]
[illegible] [illegible] regnabit
[illegible] ponet [illegible] qui [illegible]
[illegible] a [illegible] se seu
[illegible] iusticia [illegible] non
[illegible] iudicat [illegible] sed
[illegible] iudicium dedit filio suo
Audivimus superbiam

moab superbus est valde
superbia eius et arrogancia
et indignacio eius / plus quam
fortitudo eius. idcirco ululabit
moab ad moab universus
ululabit hiis qui letantur
super muros cocti lateris / lo-
quimini plagas suas qui-
a suburbana ezebon deserta
sunt et vinea sabama do-
minum gentium exciderunt flagella
eius usque ad iazer pervene-
runt erraverunt in deserto pro-
pagines eius relicte sunt
transierunt mare [illegible] expositores
hebreos et latinos moa-
bite non fecerunt [illegible] montem [illegible]
[illegible] confirmaverunt fugitivos
[illegible] / [illegible] non evaserunt penam
eis [illegible] contrariam / et ad hoc
[illegible] [illegible] / ad [illegible]
[illegible] / culpa / et pena [illegible] non
[illegible] ut acceptum [illegible] / [illegible]
audit quod [illegible] non [illegible]
fecerunt / aut ponit causam / scilicet superbia
et [illegible] / [illegible] causam
ad [illegible] predicte su-
perbie et post ea describit penam eorum sequ-
tam ibi. idcirco. dicit ergo audivimus
[illegible] et aliis et hic apud [illegible]
reclamare [illegible] / [illegible] qui domus
ab [illegible] superbiam eius [illegible]
[illegible] dicat audivimus / scilicet per famam
volantem superbiam moab [illegible]
[illegible] non recepit [illegible]
[illegible] fugientes / et [illegible] quales
sunt glo. assignat dicens / quod [illegible]
in celum [illegible] posuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
qui venerunt ad te [illegible]
[illegible] / moyses / et dan
[illegible] / et [illegible]
[illegible] / id est [illegible] superbus est valde

scilicet putantis se omnibus prevalere et
ideo huius superbie nullam habuerit
comparationem vel sequitur superbia eius, scilicet
in se, et arrogancia in aliis et in
dignatio in exterioribus signis vel superbia
superbia qua extollitur de ipsis aliis
arrogancia qua credit omnibus posse
respondere et a nullo superari posse vel ubi
nullus preparatur audacia plus
audet quam possit et indignatio quam
aliis contumeliam solet inferre seu
plus quam fortitudo eius i. super fortitudinem
eius (una superbia est plus quam
sunt de se estimare) vel superbia est
elatio cordis arrogancia oris in
dignatio operis vel superbia et arro
gancia est hominis quantum ad se ipsum
sed indignatio quantum ad proximum
superbia enim est de hoc capitulo arroga
ncia autem est de hoc quod non est. Consistit
circa culpam conitatur penam in
generali, cum speciali, ipsius maxime
ondens, primo connotat et de multi
atione et regentis a regionibus vasta
tione ubi qui sub urbibus. secundo ex
posite exposicione ubi superbia sibi
et dimissa sed dicit hec glossa mors super
eorum quia leta invictio erat sed
negligentes fecit commutatione
tunc dicitur ideo i. propter illam superbiam
qua contra deum superbivit ululabit i.
pre dolore clamabit Moab ad mo
ab i. unus moabitarum ad alium pe
ab et unus ab eo auxilium quod in venie
tis ab eo auxilium non invenient
et inceciderent hec capitulo sunt in alio
preeminencie subdit universa si non
ab adiunctum ululabit quia nec
ipse credit a eo fundabat et congregavit
subditi hiis qui letantur i. confidunt
et gloriantur in munitione murorum
ut dicit superbinimus certe lateris dicit glossa
ad edificationem lapidem sicut templum
de in quo sunt lapides ut nec una
levis audiri sit inter suavis talis
enim muri stabant antiquitus de
fracta de edificiis lateribus loquimini
sed vos prophetie ad vos de moab
plagas suas scilicet quas pa
ssuri sunt vel quibus suis peccatis prome
ruerunt vel secundum moabite miserant
nuntios ad ysaiam requirentes de sta
tu suo quibus respondet in synnaico
eorum penie magis propter deuastationem re
gionis et gentis quia suburbana Ese
bon i. illius nobilis civitatis que est
in introitu terre moabitarum cum
opidis ad se pertinentibus vel destructa sunt
ab habitatoribus et dicit glossa quia hec non tulit
plagas mortis vel captivitatis secundum
deserta dei auxilio vel deserta i. com
busta sunt igne divino et vinea sa
bania i. civitas illa vineis habu
dans vel i. hominibus habundans sicut
vinea palmitibus domini gencium i.
principes assiriorum vel caldeorum vel babilonii
supposita est per possessionem enim se
regnabant omnibus dominabantur sub hiis
abis dicit glossa Hebreorum principes sicut
plurimi erant de vicinarum civitatis
sunt qui sub glossa tempore quo omnes in 9
dicatum ingrediuntur in eorum et
omnes qui non fuerunt expolliti
nullis committere neque in malo re
tracti a se applanaverunt sicut divina
iustitie ut fierent in edificatione
esse apti secundum vincto lapidis vel ana
nachesis pro eo cuius in diuina pla
gerit secundum super se subit fugiam que re
tes auxilia postulantes super mo
ab. dat inde de alios ordo et in
invenient nec non iusti salvabi
tur propter hoc propheta eplast esse de
imitatie penas eorum que sub
urbana Esebon glossa i. omnes co
gitationes eorum quas Esebon si
ad pertinet ad civitatem dei vel quia
flumina impetus letificat civitatem
dei et sub urbanum sunt sicut ad urbe
dei pertinere videbant et desertata i. eo
dem pertinet i. deserta i. eo
dem pertinere videbantur et deserta i. eo
sumpta et universa sabania i. sub
levis et iacuerunt dicit glossa sabania
attollens altitudinem secundum scilicet illud quod
se erigit in altum et superbit. et eo
sequitur propheta secundum glossa metaphorice
prosequitur dicens occiderunt flagella

i. corruerunt vastatores eius. i. saba-
nie et (propagines) flagella sic vocat palmi-
tes secundum vulgarem locucionem qui palmi-
tes vocant flagella / et metaphorice
accipit pro hominibus illius civitatis
usque ad Iazer pervenerunt. i. ad illa
civitate que est in aliquo in terra
Moab supra dicta propter asperorum
q. d. tota regione vastabunt nec so-
lum regionem sed et gentem / vel sequi-
erunt vastantes omnia terre
Moab. glosa sunt inde ut tamquam quos
inficere non ... vel erraverunt
in deserto propagines eius. i. moabite
fugientes / homines enim per timorem
fugientes errant de facili propter terro-
rem metum vel per propagines eius
i. viri fortes relicte sunt. i. reli-
querunt a deo tamquam in villes et
ab omni auxilio propter quod transierunt
i. transibunt mare. i. magnum flu-
vium Effraten per quem ducti sunt ad iu-
gentium in captivitate / eloquitur sic
more hebreorum qui omnes congrega-
tiones dicunt maria / vel Effraten
mare dicit propter eius magnitudinem / secundo
Sabama i. vestes ipsi ecclesia
vindemie i. convenit vel ab eorum-
dem fruit domini gentium i. apostoli et viri
apostolici qui in conversione gentibus
perfuerunt / tunc flagella sustinentes
pervenerunt usque ad Iazer / quod interpretatur
fortitudo eorum i. ad fortissima queque
deorum dominatum per questionem de-
fecti / sic adhuc deserto erraverunt
propagines autem eius i. radices pessi-
me relicte sunt agentibus fide suscipi-
entibus / et transierunt mare temptatio-
num seculi et dicit glosa ut invisibilia
videlicet in pressuris temptacionum li-
berati sunt / quod etiam rescripsit propter adpre-
ciarum civium quia multi diuturnitu-
te liberabuntur. Super hoc plora-
bo in fletu Iazer et vineam
Sabama inebriabo te lacrima
mea Esebon et Eleale / quoniam
super vindemiam tuam et super
messem tuam vox calcantium
irruit et aufferet leticia et
exultatio de Carmelo et in vi-

neis non exultabit neque
iubilabit. Vinum in torcula-
ri non calcabit qui calcare
consueverat vocem calcantium ab-
stuli / sic ad immensum mali magnitudi-
nem quidam fugierunt quidam intra
relicti sunt / alii in Babiloniam
ducti videlicet propheta sui ad eos compa-
sionem et compassionis rationem et mo-
dum magnum affectum compaciendi
ondit ibi super hoc dicitur quasi super hac
re malo moabitis predicto et eve-
niens / super ego ipse plorabo / scilicet
compaciendo non ficte sed ut videtur de
fletu Iazer i. habitandi autem de fletu
Iazer nomine est civitatis in Moab
et vinea Sabama i. destructionem
illarum civitatum vineis habundantium
a. glosa Sabama dicitur vinea Moab
voniando loca / talis est qualis
Sodoma / vel vinea Sodomorum in-
ebriabo te lacrima mea Esebon et Eleale i.
habundant captivitate tua fle-
bo quasi dicit inebriari deberet et amore
pro fletus mei magnitudine / secundum eos quo-
tattes alie destruende / hoc enim sunt
civitatum nomina et causa sue compa-
sionis ostendit dicens quoniam super vin-
demiam tuam et vox calcantium i. affirmatorum
vel calcatorum irruptiones invadentium bo-
na leticie / sicut letantur qui calcare
solent uvas vindemiatores
eorum irruit scilicet repente et impetu
hostis et aufferet leticia in terminis
et exultatio hostium de Carmelo
i. que solet esse de qualitate fertilitatis
vel secundum glosam carmelus mons est fer-
tilissimus nec est in Moab sed in
terra palestina a Samaria / neque
Elias oravit in Regum xviii / sed
solet poni pro qualitate fertilitate que
unde sic accipit vel potest esse quod erat
duo nomines sic vocati quorum unum
erat in vineis Moabitarum ne
exultabit scilicet vinum colligendo neque
iubilabit scilicet bibendo / ut postea
de vino exponendo subdit vinum
in torculari non calcabit qui calcare consueverat / et
ne crederet quod solum fuisse primo

singultu subdit vocem calcantium ab
stuli glo. i. celeuma quod solent can
tare vindemiatores auferri permit
tam quod sit deus supponendum vel
auferendo per iudicium sit verbum prophete / celeu
ma autem dicitur proprie vox nautarum pro
celo vibrans vel vox gaudii pro pro
spero vel properatum ad portum usque / sed hic po
nitur pro quocumque gaudio / Et sicut lo
cus carmeli vel fertilitate in vi
neis dicitur delectatio in prosperis seu
voluptas quia qui eo torquebat
quiescendo ut non querant hec cum di
vitibus in hoc seculo consolationem habu
erunt / Sed qui lugent beati vel glo. affli
gat vox aut cantatio cum gaudio
que spe in voluptatibus vivendum
auferetur pro glo. ne diu cum his hec
nova comprimunt et bibentes musti
nantur. Super hoc venter meus
ad moab quasi cithara sonabit
et viscera mea ad murum coc
ti lateris. Et erit cum apparuerit
quod laboravit moab super ex
celsis suis ingredietur ad sancta
sua ut obsecret et non valebit
Ubi magna compassio prophete scri
bitur cum magna afflictione
cordis prophete vastationem gentis et civi
tatum dicitur super hoc infortunio moab
et ruboris sicut de fructu moab venter
meus i. vita quia non loquendi dicitur
de aliquo parte videlicet paravit est inde
de aliquo pars sicut parvo est in de
te / Vel per ventrem i. intima cordis
mei ad moab i. propter moab destruc
tionem quasi cithara sonabit / plangendo
et voce lugubrem emittendo vel
et vocem lugubrem emittendo sicut et ipse
cithara letus sonos facit et ipse
tristioris / vel quia antiquitus
in funeribus mortuorum aliquod canta
batur carmen lugubre in cithara
et viscera mea i. corda mea intra
nova sunt movebuntur per compa
ssionem / ad murum cocti lateris i. propter de
structionem murorum eius factorum ex
lateribus coctis / vel i. ad moabitas
qui habitabant in civitatibus clausis
muris predictis et erit hoc scilicet quod predicta
dixit cum apparuerit scilicet david

et quod moab laboravit scilicet in vanum
et frustra pro defensione sua super ex
celsis suis i. montibus vel templis
que in montibus erant suis et parant
ingredietur ad sancta sua i. ad ydola que
ipsi sancta reputabant licet non erant
ut obsecret pro impetranda libera
tione et non valebit quia ydola in
clamari ut juvare ... ad invicem quod de
tur apparebit quod frustra ydola
adoraverunt eis quod talia loca pre
paraverint / Et sicut de venter suus viscera
in scriptura dicitur quemque secreta de i
secreta glo. super illud psalmi ante
luciferum genui te quemque dicitur partic
ula dei secreta in scriptura vel usque qui
portavit animum utero / quemque fons
baptismalis vel baptizatus in scriptura
vel de ventre matris mee re
cordatus est nominis mei / quemque dicitur
anima memoria Joh. vii. flumina
de ventre eius fluent aque vive /
de ventre eius fluunt aque vive /
quemque affectus compaciens ut hic
et Jeremie iiii. ventrem meum do
leo / sed hic secundum glo. venter prophete scripsit
vel vita dicitur qui tanquam cithara a mu
sica arte est composita et de deo tamen
scola arte est composita et deo timore
tangitur vel alios filios gravat ut
omnes corda sonum suum reddat / sic
erat ad moab i. ad penitentiam quasi
cithara expressus a digito eius ad mise
ricordiam nostram compunctio. Venter prophete sic
una corda utilitatis defluit dulces
melos non resonabit nec ad late
ra ad miseriam eius clamabit / Distet
rad mirae clamabit destet
bus meis quod psalmi / benedicite anima
mea domino et omnia que in tra me
sunt nomini sancto eius sicut nec cithara
compositam sonum reddit / sic vel vivi
corda rupta sunt peccatis suis operti
quorum sententia est destructos fieri ad
quorum sententia est destructos fieri ad
generis ad vivifica est desperat ocu
hec glo. / in quo predicatoribus perfecti
est ostensus qui si sic quam fuerint
ad peccatores apparebit videlicet
corpora compleverit / quod frustra labo
raverunt in perditis suis i. apparente
quem fructum habuisset inquit ius in quibus
nunc erubescitis / a tunc apparedunt

ad sua facta ... que cuilibet sua
facere non prohibebit non enim frater
consuetudines preceptis capitulum
**Hoc verbum quod locutus est dominus
ad moab ex tunc / et nunc locu
tus est dominus in tribus annis
quasi anni mercenarii auferetur
gloria moab super omni populo
multo et relinquetur in eo sicut
racemus parvus et modicus ne
quaquam multus.** Ad predictorum con
firmacionem ea ostendit esse a domino dicta que
mentiri non potest / et cuius verbi effectu
frustrari non potest / 2º ea ostendit esse di
cta ... scilicet ... de onere moa
ab. hoc est verbum quod locutus est dominus. scilicet primo a[lia]
... que pertinet ad moab ... de pu
nicione moab absque retractacione
ex tunc. id est a principio oneris eius. glossa ... de
id est ex quo creatus est ait enim dominus mala
bitur ... non mutabitur ... do
mino / vel sic ex tunc id est ab eterno ex tunc
omnia futura disposuit quidam tamen
doctor exponit ex tunc. id est ex tempore quo
moabite advocaverunt balaam ad
maledicendum populo israel / nunc autem de
posuit deus hanc penam super mo
abitas futuram / non quod hec aliqua
novitas sit in deo / sed quia nunc tempore
hec exigebant ... pena ... hic quod sequitur
Et nunc locutus est dominus ... prime prophetie
quod dictum est ... non replicat ... moabitarum
ab ad confirmacionem loquitur dominus. in tribus
annis multis ... id est post tres
annos completos qui veniunt / quasi anni mer
cenarii ad computacionem retribucionis. au
feretur gloria moab. id est prosperitas super omni
populo multo. qua solebat gloriari de popu
li multitudine / ut qui multos habet armatos
errores / relinquatur ad paucos / vel
sic potest dici quod tribus annis durabit mo
lestia moab / quam propter hoc dicit mer
cenarii / sed aliqui illos annos incipiunt
a morte achaz / Glossa ... postea quam
philisteos a moabitas ... achaz
cepit dici ... potest intelligi quod ex tunc tercio
anno moabite fuerunt vastati et si
dicat / sicut mercenarius computat
finem anni ut recipiat mercedem operis
sic post tres annos moab delebit

ab assiriis / Sed non videtur hoc verum quia
vastacio moabitarum fuit post destruc
cionem regni israel ut patet ex supradictis / samaria
autem in tercio post ... israel
capta fuit et populus captivatus sexto
anno ezechie regis. iiij reg. xviij. cap.
quibus ... anno post mortem achaz
Et ideo alii numerant istos annos a capti
tate regni israel alii a captivitate
regni iuda / sed dicendum quod bina vice mo
ab vastata fuit / primo ab assiriis
de tercio loquitur Jeronimus in glossa / 2º a cal
deis de qua supra / et dicit Jeronimus in glossa
quod a babilone potest intelligi / et quod post
captam ierusalem tercio anno a caldeis
et tercio decimo annorum moab vastata
sit / Et quod in multis annis nulla esset
que david sit / Et iuda cum doctor
exponit aliter scilicet quod psalmanazar tribus
annis pugnavit contra samariam et ca
cepit iiij reg. xviij / tamen pro ... tercio
moabitas superaverat / exponit quod in
tribus annis quibus moabite cum psal
manazar ... pugnaverunt filios
israel qui cum moabitis fuerunt ... in
... et propter ... militaverunt
ut ibi auferetur gloria moab propter vasta
cionem terre sue id est ... quod fuerunt ibi tribus
annis cum ea corporaliter puniendus / Paal
tamen ista assignat ... moab con
venient Et propter superbia ut sup
dictum est / ... Et relinquetur in eo sic
racemus scilicet parvus quantitate / et modicus
utilitate vel valore quod est glossa. sicut
pena racemi remanent post vin
demiacionem ita ex multitudine moab pa
uci effugient hostes / Et quod hoc glossa de
mia dei ... plura ... per ...
... a supplicia / quam ... exigebat
delicta ... plagarum modum ... moab quod
qui extremus erat populo dei / sed ...
re relicto ... / tribus tamen annis parvus
et modicus et inglorius relinquitur de
quibus ... cognomini dicens antiquis
et annos ... hic ... habui ne
quaquam multus ... pro statu aliqua ut
penitus effugiant... quod ... pa
... delicta fuerit / sicut
in ... destructa ... duo
... in babilonem ... de pauperibus
terre reliquit ... agricolas
ut patet iiij reg. ultimo capitulo. Et hec glossa ...

ponit de falsa doctrina que omnia facit licere causa incenationis enim dicit lupus descenderem et fugit. Ecclesia dicit et ad bonam et increduli de statu non conuertuntur. Quia sunt suos scorpionum esse per capes quia a non dilectione domini sed quis. Ecce dicta faciunt ut lanis desertus placere ingrediantur. Similiter qui faciunt dicit inspiciuntur non laude ab hominibus recipit in aliquo sua mercenarius. Caste se simulat et facit aliud in cor. Simplicia preciosis recipit et non impia tunc duorum malorum leuius est aperte peccare quam sanctitatem simulare. Simulata equitas non est equitas sed duplex iniquitas. Capitulum xvii

Onus damasci. Ecce damascus desinet esse ciuitas et erit sicut aceruus lapidum in ruinam. Derelicte ciuitates aroer gregibus erunt et requiescent ibi et non erit qui exterreat. Et cessabit adiutorium ab effraim et regnum a damasco et reliquie syrie sicut gloria filiorum israel erunt dicit dominus exercituum. Et erit in die illa attenuabitur gloria iacob et pinguedo carnis eius marcescet. Et erit sicut congregans in messe quod restiterit et brachium eius spicas leget et erit sicut querens spicas in valle raphaim et relinquetur in eo sicut racemus et sicut excussio olee duarum aut trium oliuarum in summitate rami siue quatuor aut quinque in cacuminibus eius fructus eius dicit dominus deus israel. Post onus moabitarum predicit onus assiriorum et hec onera ordinantur quia illi quibus imminebat imminens contra indos peccauit

Et primo ponit onera plus peccancium damasci primo quia primo ex eis indiserunt aut ad peccatum nam phacee rex israel confederatus fuit regi syrie iiii regum xvi. Et sicut victus est cum eum achas ita et ydolatria. Similiter achas rex iuda fecit fieri altare ydolorum templo et ad similitudinem altaris quod erat in damasco iiii regum xvi. Et dicitur capitulum primo ponit tytulum dicens et sensum oneris predicens captiuitatem assiriis et quia assirii solebant mutare de terris in quibus eos terras transferebant ad eas predicat exterminium depopulacionem et omnis iniquitas. Ideo est sequitur propheta agit peccantes agit ad penam inducentes ideo ipse acutus et saciente penam punit. Onus damasci id est depositio penis sic affligentis syrie subditus est per se. Et dicit glosa damascus metropolis syrie quam condidit eleazar seruus abraham de quo genesis xv. Cum rex rasin semper preberat ex tribus aurum iudam id est spoliis sciens in natura captiuitate populorum quam cauit totam prouinciam habitabat. Ecce damascus quasi dicat desinet esse ciuitas. Et pro te alios teglathphalazar qui interfecit rasin regem et legitur eam destruxisse. Ecce quod sic dicitur supra sequitur ad caput desinet esse sequitur ad eum spoliacionem iiii regum xvi. Et ad eius destructionem. Sed nunc teglatphalazar non legitur eam destruxisse pro tunc esse quod eam destruit vel alius sibi in regno succedens et per occasionem recedificata fuit sicut legitur de iherusalem quod bis fuit destructa et bis recedificata. Et nota damascus secundum glosam sanguinem interpretatur quia ibi campus ubi sanguinis effudit quod ibi cayn occidit abel genesis iiii. Et nota sunt aliqui enim qui nolunt facere quod alii qui vendunt propriam carnem de hominibus quod in spiritu et aliud sed quia non ecce quam captiuitat sed sequitur et erit sicut aceruus lapidum ruina quod dicit tantum

de ea remanebit quantum de muris
et lapidibus ruerit / Consequenter aliarum
civitatum destructionem predicit dicens
Derelicte civitates sub hominibus Aroer
id est Syrie / hoc enim nomen est regionis de
regno Syrie / in qua plures sunt civi-
tates / Et erunt hic dicitur Aroer propter fu-
turam sterilitatem terre / Unde dicitur glossa Aro-
er interpretatur myrica / que est arbor infru-
ctuosa / nascens in desertis locis et saxo-
sis quia omnes Syrie infructuose erunt
et desolate / Alii dicunt quod hac arbore
[illegible] maleficis artibus utantur
gregibus erunt / scilicet tamquam pascua
ad pascendum / et ad [illegible] et requi-
escent ibi / scilicet bestie expulsis hominibus
et non erit qui exterreat / scilicet bestias a
hominibus / quod tam pauca erunt quod
non [illegible] / sicut dicit glossa
Intelligitur hic quod Syria vastata fuit /
et Damascus defecit / quod civitas [illegible]
[illegible] Syrie translatus fuit [illegible]
[illegible] annos [illegible] ex quo [illegible]
[illegible] Syria non ita [illegible]
[illegible] duas sicut ante / unde sequitur
Et cessabit adiutorium ab Effraim scilicet Syrorum
[illegible] amplius adiutorium ab eis
non habebunt / quod patet ex effectu notorio
quia [illegible] Et regnum scilicet Syrie a Da-
masco cessabit que erat metropolis
Syrie eo quod nomen regni ablatum
fuit per Teglatphalazar Et reliquie
Syrie [illegible] id est [illegible]
[illegible] vastabuntur / scilicet usque ad
[illegible] reliquias et ad paucitatem
remanebunt / quod factum est quia [illegible]
[illegible] captivabat populum Syrie
[illegible] / sicut Salmanazar
populum Israel ut hic [illegible] et dicit glossa
[illegible] sicut gloria / gloria Syrie [illegible]
[illegible] / quod [illegible] filii Israel
in captivitatem ducti sunt / quia
[illegible] non in deo / sed in hominibus
posuerunt / sic et Syri qui [illegible]
[illegible] amplius [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] captivata sunt
et ad [illegible] dicit dominus exercituum
[illegible] impossibile vel difficile
ad implendum / [illegible]

cadendum / Consequenter exponit regni
ipsius desolationem / quia confidebant de
Assyriis plus quam de deo / et ad cultum ido-
latriarum trahebant / Et primo de-
nunciat [illegible] effectum / [illegible]
[illegible] est demissa / Et erit in die
illa [illegible] vastata fuit Syria atte-
nuabitur gloria Iacob id est regnum Isra-
el per destructionem Syrorum de quorum
auxilio gloriabatur / et pinguedo
carnis eius id est fortitudo fiducie eius
marcescet id est debilitabitur auxilio
Syrorum amisso / [illegible] dicit Syria
[illegible] gloriosi erant in to-
to orbe / in quibus Israel gloriabatur
Vel sic et pinguedo id est divicie eius
deficient quia [illegible] est quia Salmanazar
cepit Samariam et populum captivavit
ut [illegible] divicias abstulit / Et erit
[illegible] reliquiarum Syrie paucitatem
[illegible] / scilicet [illegible] et
aliarum / Unde glossa [illegible] similitudo [illegible]
[illegible] sicut enim [illegible]
[illegible] / Et
pauci remanent [illegible]
[illegible] / sic pauci remanse-
runt in Damasco et in tota Syria
[illegible] montibus Assyriis / et post
Caldeis / sub captivitate enim Assiriorum
pauci qui [illegible] remanse-
runt / alii in Cyrenen translati
que est regio ultra Egyptum dicitur glossa Et
erit scilicet Syria sicut congregans in messe
scilicet illud quod restat id est remanet post pri-
mos messores et brachium eius id est sua
manu fortitudine [illegible] spicas le-
get id est paucas que remanebunt
colligent / sicut pauperes in messe
spicas remanentes solent colligere
post messores / Et erit sicut querens
spicas in valle Raphaim que fuit fertilissima
in terra promissionis / [illegible]
[illegible] philistei venerunt ad pug-
nam [illegible] David [illegible] in quo
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / Et relinquetur in eo

Et p(ro)p(ter) h(oc) radi(x) ip(s)iu(s) olee i(d est) fruct(us) oliuar(um) [illegible] pressio i(d est) [illegible] olei [illegible] oliuar(um) [illegible] rad(ix) [illegible] ip(s)i(us) i(sra)el

i(d est) d(e)c(e)m s(cilicet) de p(o)p(u)lo [illegible] x tribu(u)m su(m)pt(i)s tanta paucitas est i(n)t(er) eos su(m)pt(i)s p(er) quos relinquent(ur) p(ost) [illegible] de [illegible] i(d est) [illegible] oliuar(um) [illegible] excussio olee olea aut e(st) fructus oliuar(um) i(d est) oliua [illegible] cussa duar(um) uel triu(m) oliuar(um) [illegible] in su(m)mitate rami siue [illegible] quinq(ue) in cacu(m)i(n)e ei(us) fructus eius [illegible] olee p(ost) excussione(m) olei remane(n)t. Et ad h(oc) [illegible] dicit d(omi)n(u)s deus i(sra)el s(cilicet) qui o(mn)ia fecit et o(mn)ia p(otes)t. In die illa inclinabit(ur) homo ad factorem suum et oculi eius ad s(an)c(tu)m i(sra)el respicient, et no(n) inclinabit(ur) ad altaria que fecerunt manus eius, et que operati sunt digiti eius no(n) respiciet, lucos et delubra. Hic p(re)dicit(ur) [illegible] aliquor(um) de x tribubus [illegible] dicit glo(sa) x tribus [illegible] ezechie regis [illegible] ad deum [illegible] et ad templum [illegible] uenie(ba)nt et ydola abiecerunt [illegible] In die illa [illegible] inclinabit(ur) homo [illegible] humiliabit(ur) [illegible] debiti [illegible] homo [illegible] ad factorem suum i(d est) ad deum qui fecit eum et oculi eius [illegible] ad s(an)c(tu)m i(sra)el i(d est) ad deum [illegible] ut ad templum [illegible] no(n) inclinabit(ur) [illegible] p(er) affectum uel effectum adorando ad altaria ydolor(um) que fecerunt [illegible] manus eius in dan et in bethel [illegible] et que operati s(un)t digiti eius [illegible] no(n) respiciet [illegible] lucos et delubra i(d est) loca in quibus solebant offerre ydolis sacrificia [illegible] lucos [illegible] arbor(um) amenitate et delubra [illegible] ablucionu(m) [illegible]

ablucionis

In die illa erunt ciuitates fortitudinis eius derelicte sicut aratra et segetes que derelicte sunt a facie filior(um) i(sra)el, et erit deserta. Quia oblita es dei saluatoris tui, et fortis adiutoris tui no(n) es recordata, p(ro)pterea plantabis plantatione(m) fidelem, et germen alienum seminabis. In die plantationis tue labrusca, et mane semen tuum florebit; et ablata est messis in die hereditatis, et dolebit grauiter. [illegible] quor(um) [illegible] ciuitatum [illegible] et in medio [illegible] causa(m) ponit dicens [illegible] quia oblita es [illegible] In die illa [illegible] [illegible] sed [illegible] x tribus [illegible] In die illa s(cilicet) [illegible] anno p(ost) passione(m) d(omi)ni qui romani uenient [illegible] ciuitates fortitudinis eius [illegible] s(cilicet) samaria [illegible] erunt derelicte s(cilicet) ab hominibus [illegible] derelicte [illegible] captiu(i) ducti sicut aratra et segetes [illegible] derelicte sunt s(cilicet) ab [illegible] a facie filior(um) i(sra)el [illegible] glo(sa) [illegible] x tribus [illegible] sicut [illegible] filiis i(sra)el [illegible] iudicum [illegible] x tribus [illegible] filii i(sra)el [illegible] i(d est) [illegible] plebs x tribuu(m) [illegible] quia oblita es [illegible] saluatoris dei tui [illegible] in [illegible] que tibi [illegible] non cognouerunt et fortis adiutoris tui [illegible] egipti [illegible]

forti/ qui eciam te in bono efficaciter
adiuuabat/ ut es recordata adiu
toris dei/ et ipsius consilio ad glo. hec
est tibi causa omnium malorum sequitur pec
ca. i. quia oblita es plantacionis pla
nt si ymaginem losit q. d. no platati
fidelem agnum ali se diat glo pla
tacio fidelis est/ cum quis plantat et
fructum colligit/ cum fidelis non cognouerit
alienum qui alienum colligit Et propterea
hic lucadines in dies plantacio tue
supple quia oblita es/ primo bona
plantata labrusca. i. vites silvestres
et inutiles nasce. Vel sic aliud trans
labruscas attulisti et mane. i. in
mus cito semen tuum florebit. i. cum
tempore et spe fructum carebit/ sic quod flores
veniunt frigore veniente/ hec non
plus israel gloriatur de confidencia
istorum propter mediamentum clamant
eis pacem/ sub securitate est sequitur
aufferetur scilicet ab hostibus messis in
die hereditatis. i. eum debere in horrea
reddi et spe tempus hereditas possidere
Vel per messis. i. israel ablata est ab
assiriis in die hereditatis. i. in summi talis
essencia ut eius ipsi tunc sunt in senectute
ta et tenuitate/ et eis hinc dispergatis
est/ quia deo debebat ei penitencia
hec scilicet vanitas equiuocata est eis
fenitatem et eqdicatem sequitur et
dolebit grauiter scilicet quia sic schisma
tica. i. populus israel carnalis fibi illatis/
Vt eorum mecum ylet antichristi in
tempore misterio dependat doceat eos
qui per damnosis de pigna. f./ qui fun
dunt sanguinem inopum/ gentiles cum
cum fides est ut dicit michael anima erat
sanguinibus et crudelitatis/ et opera dig
na planctu et pacem agebant/ quod
hec de scribi pumitatis/ uno cum fide
accepta amplius debebat et
cuitas de qua in psalmo clamor
in medio eius et iniusticia/ sed
ab ea desinere sub glo. gentes que
prius erant in spem accipere
sed debebant eos laudauit lapide
lenior. i. genus fidelis dei mitis cole
cte/ ecce in regula in cordis uel in dolore

eccecatorum/ qui hic neuter per ciui
tatis derelictis arcet quod in ipso ma
lata ut deum est/ quia in fructuosis
erit de plantacione ecia malefactorum cum
tantes Et sicut damnasus cuiusmodi
facta est in pascua gregibus/ sic gen
tiles quibus bonis est tristes/ qui me
pacata in fide quenerunt sine
timore ad deum statum/ eo quod pastores
non timebant lupos/ cessauerunt eum
tur adiutorio effraym. i. scribarum
et phariseorum qui populo dei crant quam
in millibus ipsi deo prius qui ab om
nibus quibus pharisei nuncupabat dei populo
ipse eos carpabat/ et regnum a damasco
cessabit ut scilicet prium non regnum dei
in ea que prius sanguinis diligebat
et reliquie syrie. i. eorum qui de gen
tibus crediderunt/ sicut gloria filiorum
israel sicut glo. sicut prius fuit israel reg
nu deus ablatum/ regentibus terra dicto
sic deum est auffert regnum ab eis
et dabitur genti faciendi fructum eius
Et ideo quod dicit attenuauit gloria iacob et
pinguedo carnis eius marcescet/ in inuni
regula quod non habebunt populos/ non sic
non cetus et unum regnum/ nec sicut
eum/ sed omne corpus corpus ei marcescet
et quod dicit brachium spicas leget et
qui est sicut querens et/ in inuen
illud quod dicit saluator de gentibus messis
messis quidem multa operarii vero
pauci Et hii vero paupres messis re
liquias quoque per apostolos saluatos sunt
legunt et remissimas spicas non de
montibus/ sed in valle raphaym
i. in humilitate/ et quod dicit hic de excu
ssione olee quam sicut pauce
oliue manent post excussionem oleo
re sicut glo per excusso populo iudeorum olue
que sub moyse habuerat secta
multa armatorum/ et sub dauid so
lo numerata in finitum populum vero
paucos fructus saluatur de cu
lo quos enim ait hic diccens duo
et in quo notat paulo abiecto

[illegible] ... nemo videt nisi ... temporalibus fide filii ... religionum ... [illegible]

qui segregati [illegible] in ministerio
fidei · unde · i · in actibus segregate
mihi paulum et barnabam in opus
ad quod assumpsi eos. Velut eius
dicat autem textus in similitudine rami:
notat petrum iacobum et iohannem qui
in monte transfigurationem domini conspexerunt
et archisynagogi filiam
suscitatam viderunt. Et quasi duo vel tria
in summitate aut quinque notat reliquos
[illegible] glo. qui sunt reliqui nouem
in quibus in de [illegible] [illegible]
[illegible] obtinuerunt / [illegible]
[illegible] ignota / in [illegible] autem
quinque [illegible] sicut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / Et erit in die illa glo. quia
[illegible] [illegible] paucas [illegible]
[illegible] in [illegible] / ut [illegible]
[illegible] [illegible] generatio. Homo qui
[illegible] altaribus et [illegible]
[illegible] ad factorem suum · i · xpm in
carnatum [illegible] sicut [illegible]
[illegible] ad in [illegible] /
[illegible] [illegible] · [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] allegat omnes
plantatio quam non plantavit pater
meus eradicabitur. Quia hoc autem
sequitur in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible] Ideo dicit plan
tabis plantationem fidelem [illegible]
plantati in [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] glo. Et sequitur [illegible]
semen tuum florebit. glo. [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] tempus [illegible]
[illegible] ad [illegible] declinavit. Ideo
sequitur et germen alienum seminabis.
In die plantationis tuae · i · [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plantavit
in [illegible] / [illegible] autem [illegible] labrusca
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] glo. [illegible]

maturescit. Vel sic plantabis
plantationem infidelem [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] glo. in fidele · i · non [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] / qui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / blasphemias [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] glo. allegat scripturam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Vae multitudini populorum
multorum ut multitudo maris
sonantis et tumultus turbarum
sicut sonitus aquarum multarum
sonabunt populi sicut sonitus
aquarum inundantium / et incre
pabit eum et fugiet procul et
rapietur sicut pulvis montium
a facie venti / et sicut turbo
coram tempestate. In tempore ve
speri et ecce turbatio in matu
tino et non subsistet / Haec est
pars eorum qui vastaverunt
nos / et sors diripientium nos.
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vastaverunt / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible] / dicat
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] autem [illegible] erit
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / et quia [illegible] [illegible]

subiugare quod voluit / Ve dicit ut
multitudinis maris sonantis scilicet terribiliter
propter cornua et tumultum tubarum scilicet
cum senacherib veniebant sicut soni-
tus aquarum multarum scilicet urbem obsi-
dendo. Quibus mare inundat / et hic
aquas ita sicut mare maius est
aquis ceteris ita conatus erat ma-
ior obsidendo [illegible] enim superbo
est plus conari quam posse. Sonitus
superbia eius et arrogantia eius et
indignatio eius plus quam fortitudo
eius. Sonabunt populi / Venientes cum
senacherib voce terribili sicut so-
nitus aquarum inundantium aque enim
multe populi multi [illegible] per superbiam
qua volebat urbem occupare sicut
aque inundantes terram occupant
Vel ut dicit Lyra licet tamen dicam quod
[illegible] sonitus magni per tumultum mag-
ne collisione armorum [illegible] / et sonitu
tubarum sequitur. Et increpabit dominus eum
scilicet senacherib cuius exercitum per ange-
lum occidendo. Et fugiet procul. Et procul
fugiet scilicet ab urbe videlicet in terram
suam cum paucis [illegible] plaga et rapie-
tur fugiendo [illegible] per mortem
sicut pulvis montium a facie venti
id est cito quia post xl dies interfectus
est a filiis. raptus est ab urbe quia
cum paucis fugit vel [illegible] raptus
est qui [illegible] / et sicut
turbo qui [illegible] consurgit
ventorum tempestate [illegible]
magne noctis in quibus [illegible]
modum fugere [illegible]. Et ecce turbatio
multitudinis angelo percutiente et senache-
rib fugiente. In matutino non subsistet
[illegible] et non subsistet
[illegible] eius / [illegible]
[illegible] / [illegible] solet
[illegible] debellare [illegible]
Hec [illegible] que supra dicta sunt [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] vel malum [illegible]
[illegible] nos [illegible]
appareat in [illegible] sue passionis
ad eos / Hec pars diripientium nos
et in parte [illegible] nos / qui cum

diripuit partem capitis et partem [illegible]
[illegible] dicit hic glosa [illegible]
[illegible] super dicit [illegible]
[illegible] hic autem notat
in paucis electorum / quia [illegible]
[illegible] multi vocati et pauci electi
[illegible] / [illegible]
[illegible] / et qui
[illegible] / [illegible]
[illegible]
et occupare cupientium. Et in fine [illegible]
de retributione eterna / et [illegible]
qui [illegible] senacherib [illegible] / hic [illegible]
[illegible] consummationis [illegible]
et ut pulvis ut relegetur in abysso
et sicut [illegible] apparet [illegible]
[illegible] ecce turbatio [illegible]
[illegible] in matutino
id est in die resurrectionis [illegible] notatur hic
pena dampnatorum [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] dampnatione iudicabuntur. [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] glosa quod [illegible] penitentes
[illegible] angelicum fastigium obtinebunt
[illegible] ab illorum [illegible]
[illegible] glosa [illegible]
qui [illegible] etc. c. xviii.

Ve terre cymbalo alarum
que est trans flumina ethio-
pie qui mittit in mari lega-
tos et in vasis papiri super aquas
Ite angeli veloces ad gentem
convulsam et dilaceratam ad
populum terribilem post quem non est
alius gentem expectantem et
conculcatam cuius diripuerunt
flumina terram eius ad
locum nominis domini exercituum
montem syon. Hoc capitulum ut dicit
Lyra quidam doctor exponit de [illegible]
[illegible] [illegible] gog et magog [illegible]
[illegible] messiam quem iudei expectant
venturum / sed quia expositio hec [illegible]
[illegible] falso fundamento [illegible]

corpori tuisset impletum per gregorium. Vel doctores exponunt de principatu egyptiorum
Et continuat ad precedentia. Sic supra
xvii° predicebat destructionem eorum qui
promittebant auxilium contribulibus
trahendo eos a pace et a cultu dei. Sic
ipse predicat principatum egyptiorum qui
tempore sedechie fecerunt populum iuda a con-
silio dei per auxilium suum quando insurrexerat
sedechias contra regem babiloniorum propter quod
ipse fuit captivatus et civitas destructa
et templum. Et dividitur in duas
partes quia primo submittit prophetia
tionem obstare predicat penam eorum in isto
capitulo. Et in secundo subiungit necessitatem fore
expositionem seu manifestationem eorum pu-
nitorum predictam. Hic autem describit egyp-
tiorum principatum et confirmat in quantum
hi corpore primo principe et principatu in
dicitur. Ve terre cymbalo cymbalo
alarum .i. egypto que tympanum alarum
suarum promittit auxilium diversis
tribubus sicut damascus contribulibus
promittebat. Ecce expositio littera dictos egip-
tius dicitur cymbalum alarum quare ex
egypti deni... regio in dicto magna
promissa faciebat populo israel sub
umbra alarum suarum quasi defendendo
Comparatur autem egyptus propter velocem
[illegible] ad magnum sonitum
sibi sonitum alarum magnarum quando
[illegible] dividitur in septem rivos
per alexandriam supra xi°. Et propter velo-
citatem et propter promissiones promissionum
quam tamen non solvit. Vel dicitur magister
magistro convenit ita ad egyptum et
vocat eam cymbalum alarum. Nilus
enim qui regionem fluminis animus
per ethiopiam veniens et per egyptum
fluens habet aliquid dulcedinis magne
sonitum primo terra descendens sonus
est sonitui aquarum multarum et quod
grandius quo est multo illius propter alarum
sonitui comparat. Velox quippe et velox atque
[illegible] volatus cymbalo cymbali comparat.
Vel simpliciter. Nilus est altissimus sonus
in alveo alarum cymbali. Sic Vel cym-
balum alarum quia sicut avis cito et
volat pennis cito fruges [illegible]
Vel per cymbalum alarum auxilium et

preceptum quem diversis tribubus illi
promittebant accipiamus. Sed subiungitur
alarum meorum prope me quo in mea egyp-
tius quod sicut supra contribulibus ita egypti
promittebant auxilium iudeis tamen eorum
quoddam absolverunt eis que est que supra
terram est trans flumina ethiopie sicut in littera
.i. ultra nilum qui de ethiopia venit
in egyptum. Nam Nilus qui dicitur Gyon
genesis ii° descendens de terrestri paradiso
transit per ethiopiam et ethiopiam dividens ab egypto transit per egyptum per
quem est alexandria magis de ethiopia
in egyptum transivit et non est quod
disponi non promittit titulus sicut
alias disponitur quia in sequenti capitulo
plenius et manifestius agitur de
pena egyptiorum. Ubi est titulus pona-
tur. Sequitur hic de onere egypti quasi
per anticipationem dicitur est et hic dicitur
de ala. Dicimus ala est quedam mala alia
bona. Mala quedam est exaltationis
de qua zacharie v° ventus in manibus
eorum extendebant alas et milvi. Alia
est potestatis sicut supra ezechielis xvii° aquila
grandis magnarum alarum. Alia protectionis
et [illegible] de qua genesis i° et matthei
xxiii° et in aliis multis locis. Bonarum
autem alarum quedam est divine protectionis
ut in psalmo supra allegatum et sub umbra
alarum tuarum protege me. Canticum xv°
et sicut avis in nido congregat pullos
suos quemadmodum gallina congregat
pullos sub alas et noluisti.
Alia contemplationis supra vi° sex
ale uni. Alia virtutis job xxxix expandens alas suas ad austrum
Alia exempli ut honeste supra [illegible]
deuteronomii xxxii° expandit alas suas
Et in responsione mistico glosa. Hic narrat de afflictis transmissis ad pe-
nitentiam dicit quia de terris exire
per seculares quod docat ad dictum de afflictis
quem cymbalum dicitur clamor
qui non habentes quod est moraliter
dicunt de penis malis potest intelligi vel
pravitate non stetarum sensus sed velut
sonantes aut cymbalum tinniens
Hec cum cymbalis vindicti et clamantes
propter sensualitatem sonantis dicitur terre
cymbalo alarum que est trans flumina

ethiopie/ omnes enim pene nuditate
vivunt/ Et epicurus qui et prudentiam
et voluptatem summum bonum posuit illi pro-
ceres qui prudentiam receperunt et auc-
torem accusant quod errando in [illegible] fe-
cerunt. Consequenter describit eum principium
qui erat missio nunciorum ad duos reges
dicens qui seu prius egyptiorum itaque
pat relatum ad superiorem mittit per ma-
re et vocat mare hic congregationes
multorum aquarum mittens pro se egyptios
legatos id est nuncios in vasis papiri
super aquas id est in navibus de papiro factis
est autem papirus iuncus marinus
et dicitur quasi panus pira id est ignis quia ut
Haymone in glosa est tante magnitudinis
ut historia alexandri ut inde na-
ves fiant. Vel in vasis papiri id est in
cistis de papiro factis quibus epistolas
mittebant et exponendo est in vase
id est in vasis vel vasa papiri dicun-
tur [illegible] in quibus litere portabantur et
Haymo in glosa notat eas iudicialem
capsulas de papiro factas id est literas
in dictamine voluntatem mittentis
mittentes in qua. Et dicit lyra videtur mihi
quod non papirus ut accipitur hic proprie
realiter sed cum similitudinem sed pro ligno quod
planato sicut iuncus [illegible] superficiem
planam et aliis notis. Unde genesis vi
dicitur fac tibi archam de lignis levi-
gatis ubi in hebreo habetur de lignis ci-
presi. Et ista eadem dictio hic ubi habemus
in vasis papiri/ in hebreo habetur est
in vasis [illegible] et sic vocat naves
non realiter sed similitudine. Et glosa
hic exponit de [illegible] quorum doctrina super
aquas refert qua cito delentur libri
cum motus [illegible] obstruatur sic eorum
doctrina [illegible] in primo forte videatur.
Et quem mittit nuncios dicens Ite angeli
veloces id est nuncii vocat angelos
eum a [illegible] non ad gentem scilicet iuda-
icam dicam [illegible] convulsam per
a deo captivam [illegible] et dilaceratam
frequenter a regibus ut [illegible] egypti scilicet cal-
deorum et babiloniorum [illegible] ad populum
terribilem [illegible] sepe cum [illegible] de eis tota
iudea devastabatur [illegible] ad populum
terribilem non a potestate sed a

numeriam multi [illegible] populus enim iudeus
in infortuniis [illegible] respiciens a Deo alius
sunt [illegible] nec eis [illegible] contingit
Vel per terribilem hostibus quondam multum
dum Deum habebat protectorem, post quem
scilicet populum non est alius scilicet eius in
stabilitate et abiectionem vel id est tanta po-
tentie nullus erit olim populus Ispa-
nus expectantem scilicet auxilium [illegible]
sicut dixit auxilium ab egyptiis et
regem babiloniorum sed quod frustra
erat expectando ideo. Et conculcatum
a diversis gentibus et per quem [illegible]
loniorum [illegible] cuius diripuerunt
flumina terram id est diversi reges et
principes/ et quod sit illa terra expo-
nitur ad locum nominis domini exercituum
id est ad urbem Ierusalem ubi erat templum
in quo nomen tantum est nomen dei in-
vocatum [illegible] septuaginta autem habent
hic istam literam, glosa quem eam expo-
nit et [illegible] superius in isto capitulo
ubi dicitur ad locum nominis domini. Omnes
habitatores orbis qui mora-
mini in terra/ cum elevatum fuerit
signum in montibus/ videbitis
et clangorem tube audietis/ quia
hec dicit dominus ad me/ ego quiescam
et considerabo in loco meo sicut
meridiana lux clara est sicut
nubes roris in die messis. Ante
messem enim totus effloruit et i-
mmatura perfectione germina-
vit et precidentur ramusculi eius
falcibus/ et que derelicta fuerint
abscidentur et excu-
tientur/ et relinquentur simul avibus
montium et bestiis terre et estate
perpetua erunt super eum volucres
et omnes bestie terre super eum
hyemabunt/ Dicit lyra [illegible]
quod primo egyptiorum [illegible] in duobus
capitulis sequentibus postea [illegible]
in [illegible] [illegible] de [illegible]
ipsius fratri [illegible] sed [illegible]
[illegible] [illegible] videtur quod exponat

de ipsa punitione ipius stat; quia
pinas ordine hystorie facta est
p assirios / quia p babilonios / 3 h
p romanos et p maxime pomi sedi
chaldei facti fuerunt nec semp secu
ordinem hystorie procedit / immo magis
in prophetis ut plures facti / secundum po
tentes babilonicis aut quilibet
posuit punitionem factam p babilo
nios quando tumultus fecerunt ad opte p cede
tem / in qua posuerat punitionem
cum egiptiorum in ablatione indicis
considerari falsitatem rebellandi
contra babilonios / quod in medietate
subiungit egiptiorum punitionem p eos
et dividit in duas partes / quia primo po
nitur egiptiorum / secundo assiriorum
nullo tempore vel continuatur ad precedentia
primo enim predixit eorum punitionem ob
causam hic autem ad agrauacionem pe
ne eorum describitur punitionis manifes
tacionem ostendens quod erit manifesta
deo et hominibus / unde manifestans
subiungit ibi sicut meridiana lux
dicit quod omnes civitates orbis
unde de omnibus ecclesiis iherosolima
ad ostendendum magnitudinem illius regni
et multitudinem / posita sicut dicit parisius et
tarquinius qui morantur intra egip
ptum vel sic omnes quod attendite et
sperantes / ita quod eos invitat ad at
tendendum id est quod sequitur cum elevatum fu
erit signum id est vexillum regis babi
lonis quod est signum victorie in monti
bus id est in fortaliciis in alto situ
atis videbitis sed de pulsacionem vero
clangorem tube audietis / sed ba
bilonicorum ut assiriorum in expugnan
do pugnante contra vos et / et sic vide
bitis et audietis / sed illud quod ego pedico
vos id est precipiet non solum p visum sed
et p auditum / quia dicit hec dicit domini
et est illa sed quamvis non est
dicit hec est terra egipti deserta sicut et non
est terra plana / sic et dicit in quod ulterius
egipti dicit que egiptum cum ma pre non
est inventus / sed cum illa de quibus egressi

sunt hoc est egipte terre gessen vocata
tum pre non tres set / de quibus loquitur hic
Ergo hec dicit dominus ad me / in precedenti quoque
descripsit quorum discipulos / invenitur hoc
et angelos et spaciis fuit subdita
contemplacionem et in apostolis hic ad
rursum hic assumpsi a deo sed hic
mox ploratum bethsaiquorum beatitudine
horribilem / necnon cum horribilibus
blasphemia quia ponit in celo ob
sed quia quidem non est aliud omne enim
pertinet / blasphemie quantum levius
est quia ex se pauperem et calcatam ecce
cum ad hoc si pervertitur in ecclesia sed
vacillant a demonibus antichristi
dum pervenerit flumina non de celo sed
de terra quia enim terra est ad quam tendunt
et operacionem sanctorum ad proveniet / sic et
omnes qui audiunt in orbe terrarum
ad signum heretice / quia in montibus
elevatum est oculos erigunt et clam
eorum doctrine audiunt / ubi quod dicit
apostolus ad thimotheum in secunda epistola
tempora cum homines sanam doctri
nam non sustinebunt ad fabulas
aut convertentur / et prurientes sibi magistros
prurientes auribus / quia hec dicit
dominus quoniam ad me vel de eius
sunt ait et quod sequitur describit quod hoc
in quo non fit nec hoc ab hominibus
sed et ab ipso secundum ego quiescam
et consideracione egiptiorum et considerabo
sicut in loco meo id est in meipso ut
sic considerabo id est generabo in loco id est in
celo sed quod dicit math xxvi egredie
dus helyas sed suo ut dispiceremus
civitatis tue dicit qui dixit egredimini de
loco sed nunc qui regnavit primit
sed in loco dicit maane qui non p tempus
non enim deus in quantum eo laborat
nec tales quanto erit modicum in
infesta / quia subditur sicut meri
diana lux est clara sic plusque erit
illa punicio mundi manifesta / non solum
deo cuius oculis omnia sunt nuda
et aperta / sed et hominibus / et hic tri
bulacionibus despiciendis / et p.. non
lesa subditur sicut nubes roris in
die messis / sensus ergo perturbatio est in messoribus

qua respiciens eis puniet. Dicit glo.
et supra dicta magis spectabilem et terri-
bilem reddet. Hec super similitudo meus
(requiesco mei effectus gratia erit et
recepti omnibus in me ardentibus
Assyriis ut dicit glo. ut Babilonie qui
legatum ante eis inimica data / refri-
geravit eum deus Babilonios in la-
boribus belli qua fecit deum contra
et deinde venit. Et sicut sicut dicit causam dicens
ante messem totus effloruit in flore
spes (in messe destructo non / qui ma-
gnam spem Iudeis Egypti dicabat
tibi illi promisit / sed eas non protexit
quia antequam in ad matura fructu de-
venit id est sequitur et immatura perfectio
id est tamen ingressus germinabit. i. tantum in
germine fecit et non fructificavit / per quod
intelligit auxilium spe acta ut promissio
sed per quam operatum effectu frustratus
est quod / sequitur dicit ponendus in scientia
penitus pastoris. et palmites dicitur
concident scilicet a Deo sua ramusculis
eius. i. civitates Egypti tamquam
in sub te et nocturni falcibus. i. gla-
diis Assyriorum. et dicit falcibus non gla-
diis sicut incepta metaphora cum
prosequitur et que derelicta fuerit supple ab
Assyriis abscidentur supple a Caldeis et
excucient supple de terra sua / notat
per hoc populum Egypti esse usque ad minimos
occidi. et relinquentur simul avibus
devorandi avibus montium hanc magis
sunt similes quia que habitant in
vallibus ubi segetes magis abun-
dant et bestiis terre scilicet ad devorandum
id est de non sepelientur sicut canes vel
asini et estate perpetua. i. una estate
magna erunt super eum et. i. super populum
occisum volucres quia in de facti
habebunt ad comedendum per illud tempus et
omnes bestie hyemabunt. i. per totam
hyemem ad comedendum satis habe-
bunt et per hiis quibus duobus
notat revolutionem unius anni
et dicit glo. que est locutio hyperbolica
nec dicit verum omnino sed ad
litteram / sed dicit nunc occasionem ego
cerum futuram maximam esse ultra

estimationem et opinionem humanam
et in magna bestiarum multitudine / super de-
inceps quibus estate et hyeme in
escam sufficient mortuorum cadavera
ita quod fiat hic oppressio non iniuste sed
humane opinionis. / In illo tempore defe-
retur munus domino exercituum a populo
divulso et dilacerato a populo ter-
ribili post quem non fuit alius
a gente expectante et conculcata
cuius diripuerunt flumina
terram eius ad locum nominis
domini in montem Syon. post punitionem
egyptiorum predicit conversionem eorum et
iudeorum ad deum quod impletum est
dominus et cum post captivitatem nostram legitur
Iohannis xxv. dicit quod in illo tempore glo-
rificabitur populus ad populum ipse cum qui
tunc eis bona dicens in tempore illo quod
vastato egipto non sperabit ultra
iuda in umbra eius sed fidei
a bonorum operum dono offerret fructus
bonus quod impletum est lxx. anno
post captivitatem regnantibus / tempore
Dario sub ducibus Zorobabel Esdra
et aliis deferetur munus scilicet fidei / et opum
vel id est vasa et templi templi quod
Cyrus reddidit que fecerat Nabuchodonosor
asportaverat a populo divulso. i. a iude-
is de terra sua expulsis et in Babiloniam
captivis ducti / et dilacerato. i. di-
versis penis afflicto et terribili com-
paratione ut prius ad locum nominis domini. i.
in ierusalem quia tota terra vastata fuit
per Chaldeos / sub qua iudei in Babilonia
commanentes non fecerunt munera ad
locum divini cultus per iudeos illuc
redeuntes ut legitur in Esdre primo. Onus
Egypti. ab illo loco ite angeli velo-
ces exponit ita quod sit verbum domini ad
bonos angelos et predicatores quos
mittit ad convertendos hereticos et in-
fideles ite angeli. i. nuntii mei
veloces. i. velociter. et hoc quia tempus
breve est et Isaias festinat per de apo-
stolos ad gentem convulsam. i. una dila-
ceratam per discordiam. ad populum

tribulem potentia superbia in medi
um pro accidiam talis cum sit in
bilis opus ad videndum per quem non est
alius quia tanto ad finem respicit cor
pore constante pbendas et dignitates
prelationem in sacrabilem avari
tiam a demonibus pergula a acci
diam cum turba a corpus disrumpe
mit flumina carnalia volupta
te flumina Babilonis [illegible] dicit gula
et luxuria usque ad medium talis
enim dicunt se habere eminentia vite
et doctrine et potestatis comparantur orbis
habitatores orbis id est cetere enim elevan
tur sunt signum superbie in moribus
et placet videbitis scilicet quod fiet de eis
et clangorem tube id est nutare doctri
nam dicit deus quia sta ad [illegible] pruri
tu de dilatatione talibus sed considerabo
manifestum corpus et spiritum super quos
sunt in loco meo id est in ecclesia que eis
[illegible] dici non potest pro re necessitate ab scindunt
ymo corpus revelabunt pudenda
[illegible] autem quando tempus notatur dicit cum bo
norum invitus contra spiritum et malorum
in hoc quod dicit sicut rores nubes vom
itu quos deus sine gloria refrigerat
donis gratie quibus pristinus
[illegible] corpus opera floruerunt quo usque
ad [illegible] fructus et [illegible] [illegible]
malos autem notat cum dicit ante
messem id est subditorum [illegible] hoc est a
ante messem predicatione et exemplorum
vel ante messem consumatur effloruit
[illegible] veris et immaturum perfec
tum id est simulata [illegible] id est in eis tam
sunt talis omnium ad [illegible] pro [illegible]
[illegible] bonus se [illegible] sed [illegible]
[illegible] manifestis operibus ostendit
quales in corde fuerit et dicit [illegible]
[illegible] [illegible] super hic [illegible] et
subdit pena [illegible] [illegible]
eius de corpore [illegible] quia [illegible] tales
[illegible] ne modicum fermentum totam
massam corrumpat hoc glossa allegat
[illegible] ego sum vitis vera et pater meus
agricola et omnem palmitem non fe
rentem in me fructum tollet eum

annos dicit palabis [illegible] et [illegible]
[illegible] de gratia ut pulvis vel pa
lea [illegible] [illegible] congregabit in [illegible]
[illegible] paleas autem comburet igne
inextinguibili [illegible] in hoc [illegible]
[illegible] [illegible] ambis [illegible] id est de
monibus qui alibi aves celi
vocantur et bestias terre quibus tradit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne tradas
bestiis confitentes tibi [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] estate [illegible]
de [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] estu a frigore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aquis [illegible] [illegible]
[illegible] corpus [illegible] offeret domino
[illegible] bonorum [illegible] a populo di
[illegible] et dilacerato [illegible] [illegible]
[illegible] capitulum decimum nonum

Onus Egipti ecce dominus
ascendet super nubem
levem et ingredietur Egip
tum et movebuntur simulacra
Egipti a facie eius et cor Egip
ti tabescet in medio eius et
concurrere faciam Egiptios
et pugnabit vir contra fratrem
suum et vir contra amicum suum
civitas adversus civitatem
regnum adversus regnum et
dirumpetur spiritus Egipti in
visceribus eius et consilium eius
precipitabo et interrogabunt
simulacra sua et divinos suos
et phitones suos et ariolos
et tradam Egiptum in manu
dominorum crudelium et rex fortis
dominabitur eorum ait dominus deus
exercituum hoc capitulum [illegible]
[illegible] Egiptiorum [illegible]
[illegible] [illegible] Antonius [illegible]
ga Augusti Cesaris sub quo natus
fuit Christus [illegible] amore Cleopatre re
gine Egipti uxorem suam [illegible]

augusti repudiauit et cleopatram
accepit propter quod bellum augustus indi-
xit qui eum debellauit et egyptum acqui-
siuit. hoc primo ponit puniendo egyptiorum
scilicet eorum desolationem ibi in die illa erit
secundo ponit aliud de puniendo egyp-
tiorum per assirios ibi et erit terra iuda. ad p
terminatam supponens per dominum captiua pu-
nitionem egyptiorum sub metaphora et ab-
scondit. Sic autem procedit primus et
capitulo et ii. describit vastationem eorum
usque hic. sed in capitulo sequenti factum. sic
autem ca. i. legit duas partes in prima
dicit vastationem ipsorum secundo eorum ad deum
in adventum christi quantum ibi in die illa
dicit ergo Onus egypti sed sepiua-
bit uisio et cetera i. uisio ipsa de onere
egypti in hebreo autem est massa
egypti i. pondus grauissimum alii sunt
assirios egypti. Consequenter ponit
eius predicte uisionis primo de prima
parte et ipsi epicharum ii. in prima dicit ad
veniunt assirios in egyptum et effectum
eventus eorum dicens ecce dominus ascendet
dominus ascendet super nubem leuem i. ad ortum as-
trorum glosa nubes leuis dicitur constellatio astro-
rum uelocis et elata sicut nubes alto
distant et est eleuatio alta et ingre-
dietur egyptum scilicet per astrorum constellationem
quod dicit ipse. in glosa non euangelium pro-
ut dominus egyptum pariter cum ecclesia
eorum. sed ut pastores exponit in aspe-
ctu domini glosa. ascendit dominus super constellatione
astrorum secundum uisum impugnandum in
bello nubes miserando ut patet
egyptum que seducebat per planetis sine
permittendo auxilium. Hoc autem di-
cit ... contra ad illam acci-
onis ... inspiravit ... constella-
tiones eius actio ut actio a deo
est non quantum ad modum ut mala
actio intentionis scilicet inquantum sunt
... ut cupiditate. Vel in
spiritualiter ipse assirii malicia egyp-
tiorum qua punire meruerunt
... ipsi assirii cupiditate. ut sup-
bia motus eos impugnauerunt. Con-
sequenter ostendit effectum aduentus astrorum
in ydolis et in hominibus et in aliis

que patebunt in processu littere et mo-
uebuntur i. apportabuntur simulacra
egypti quia argentea et aurea erant
a facie eius i. dei. pastores (sic) egyp-
tios liberati glosa simulacra egypti
mota sunt i. extracta ab assiriis
uel forsitan quia dei operante
demones qui erant in ydolis
non poterant dare responsa egyp-
tiis super liberatione ab assiriis et cor
egypti i. uirtus quia cor dicitur propter
fortitudinem et sapientiam tabescet i. pro
timore amittet audaciam et sapientiam
deficiet in medio eius i. egypti
propter relinquitur in multo fortiores
in eius finibus que sunt ab ad-
uersariis et invadentibus. Consequenter
effectum in hominibus describit et
concurrere faciam egyptios concurrere egypti-
os aduersus egyptios scilicet ad inuicem
pugnandos. et exponit dicens pug-
nabit uir contra proximum et plus contra ciuitatem
i. homines unius ciuitatis contra
ciuitatem i. contra homines alterius
ciuitatis. regnum contra regnum ad ipsis regno
i. unus principis regni contra alium principem
regni secundum fractum eius dicit enim lateris
... aliqui tradebant se assiriis ex
probabant alii contradicebant. Secundo
supra propositum hoc aliter. et dirumpetur spi-
ritus eius i. deficiet et refert hec ad
antonium regem et cleopatram
reginam quia sicut cor mouet
alia membra sic ipsi mouebant reges
et regnum et dicit tabescet quia ex-
ercitu egypti debellato antonius
5 fugiens se interfecit ne caperetur
et cleopatra sponte serpentes sibi
ad se mordendum approximauit et sic
mortem sustinuit sed in textu et
consilium eius precipitabo quia aliqui
ciuitates egyptiorum timentes
potestatem augusti miserunt se
ei et repugnauerunt contra alios qui
ad antiochum se tenuerunt et dirumpetur
spiritus egypti in visceribus eius i. dira
... ut multa voluntas
ad uelle sicut distinguere ... in
... et ... omnes ... fine
... sub specie i. ... et

consilium quo rebellare conati sunt
i. per illud quod voluit assiriis
resistere precipitabo i. annichilabo
Lyra exponit eius i. Antonii qui
egyptum ab imperio romano rebel-
lare fecit contra eum et interro-
gabunt scilicet egyptii in malo abs-
tracti simulacra sua i. ydola que
fecerunt et coluerunt et phitones su-
os i. magos venire faciunt demones
vel quos demones compellunt ad
loquendum et divinos suos qui per astra
loquuntur vel per privatos demones de fu-
turis divinabant vel qui per quas-
dam particulas ad invocationes compellunt
demones in ydolis dare responsa et a-
riolos i. qui in aris vel in sacrifi-
ciis aliorum occulta divinabant ut
Balaam Numeri xxii c. d. et hec
fiant querunt et ab hiis omnibus
responsa interrogabunt tamen frustra
In secundo et tradam egyptum in manu do-
minorum ad hec fecerunt in manu dominorum
crudelium i. in potestate assiriorum chal-
deorum grecorum romanorum secundum ordinem Glosa
unde dicitur egyptus tradita est primo
assiriis post nabuchodonosor i. caldeis post
alexandro ad ultimum romanis Anto-
nio et cleopatra ab augusto superatis
caldei crudeliores romani potentiores
Lyra exponit crudelium qui a
capto egypto armenia fugerunt
et postea per ferrum eorum qui super eos
ponebant et rex fortis
i. senacherib nabuchodonosor alexander
vel augustus qui fuit imperator
fortissimus dominabitur eorum quia contra
eum stare non poterunt ait dominus
exercituum eius dicere est facere. Lu-
cet Et arescet aqua de
mari et flumine desolabitur
atque siccabitur et deficient flu-
mina et attenuabuntur et si-
ccabuntur rivi aggerum Cala-
mus et iuncus marcescet
nudabitur alveus rivi
a fonte suo et omnis sementis

irrigua siccabitur arescet
et non erit Hic predicit de solatio egypti
a quo ad fructus et quo ad consilium
vel et solum hominum quia aut fruc-
tuum desolatio venit ex siccitate ho-
minum desolatio ex sterilitate terre secundo sterilitas
consequens ubi calamus dicitur. Et are-
scet aqua de mari i. de qua habitatores
egypti utebantur continuabatur rege sterili
et fluvius i. Nilus desolabitur scilicet
cessando fluere a sua origine quod
fuit per decem menses egypti enim ex
una parte est super mare et ex alia super
Nilum atque siccabitur scilicet quantum ad
illud quod inter ripas fluere consuevit
alveus alvei et deficient flumina
i. brachia Nili aliter ipsius descende-
ra et attenuabuntur quantum ad
cessationem fluxus a sua origine et si-
ccabuntur scilicet tamen rivi aggerum
i. illi qui de Nilidis aquis agri im-
plebantur secundum ysidorum agger est
elevatio terre in valles ut fosse
possent repleri vel dicuntur ab agere ga-
diani aut illi erant quedam
[illegible] facte ut
aque in terram ad irrigandum terras
et sic inpotant totum quod dictum est ad
litteram vel loquitur hic glosa moraliter
ita quod per desiccationem maris intelligitur
desolatio regni egypti per siccationem
Nili qui per totam egyptum currebat
desolatio regis in toto egypto dominantis
desolatio principum
per siccationem fluminis et desolatio principum
per siccationem rivorum
apud minores per siccationem
desolatio principum minorum vel sic Glosa
desolatio principum vel captivitas
sicut solet ut omnia de i captivitas
venit in signationem eius repeta
levata subsequatur agri parentes ele-
vata descenderunt ve[illegible] capti
munitas per caldeos vel romanos sicut
Nilus et fontes siccati sunt vel
quod per populos respublica fuit minima
tribulationem fluminum per dicta desolationem
esse per fontes caruisse calamus i. arun-
do et iuncus cum marupio [illegible]
est apud egiptios mar[illegible] per de-
siccationem alvei in fluvio per[illegible]

id sequitur nudabitur alveus i. flumi
us principalis ab aqua et rivi scilicet
descendentes a fonte suo .i. ex facto
capite et omnis sementis irrigua .i.
que irrigata ab aquis egipti que
tabescit pro defectu humoris exterioris
et non erit fructus sementis propter carentia
sufficientis humoris. Sementis autem ad
[illegible] est ad plura unde dicitur compassa sunt
auctor sementis tempore satoris se
mentis. Ipse sementis qui in [illegible] el
uditur alii suo fregit tempore agricolis
unum [illegible] diei [illegible] chorum
defectu [illegible] [illegible] glo[sa] ne
[illegible] per iuncum et calamum humida
[illegible] intelligimus et in lippa [illegible]
designatur quod gaudium electionis de fe
cit in egipto quia iuncus et amni
et calami [illegible] conuit de
[illegible] dicitur [illegible] videt Et
merebunt piscatores et
lugebunt omnes in flumine
mittentes hamum et expan
dentes rethe super faciem aquarum
emarcescent. Confundentur
qui operabant linum pectentes
et texentes subtilia et
erunt irrigua eius flaccen
tia omnes qui faciebant
lacunas ad capiendos pi
sces. Ubi ostenditur dolor secta [illegible]
in aquis et merebunt piscatores ad
[illegible] et ne [illegible] de [illegible]
[illegible] subdit et lugebunt omnes
i. flebunt siccitate fluminis omnes
in quam in flumine mittentes ha
mum ad capiendum pisces videntes
quod in aquis [illegible] et deficiunt
[illegible] arte piscatoria in qua [illegible]
[illegible] possunt et i. etiam expandentes
i. expandere solentes rethe super faciem aquarum
emarcescent [illegible] in quibus in [illegible]
[illegible] aquarum in egipto
[illegible] piscatores et in [illegible]
piscatores [illegible] et confundentur
qui operabant in [illegible] ad

piscandum id sequitur linum i. qui operabant vel optabant de lino fila
ut in deficerent retia et [illegible] deficit
linum non enim crescit ubi aqua deficit
[illegible] sufficient non tamen rethia
facere possent [illegible] adeo aquarum
defectu ad piscandum [illegible] non erat
et subdit pectentes scilicet fila ad fa
ciendas sagenas et texentes sub
tilia [illegible] [illegible] ad capi
endum pisces [illegible] vel subtilia
quia ibi [illegible] subtilit adeo
[illegible] [illegible] [illegible] et confunderetur
et subdit [illegible] et erunt irrigua
eius i. que prius aquis irriga
bant flaccentia per [illegible]
i. arentia [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod emarcescere quod aut
[illegible] siccitate et arescit ad
[illegible] [illegible] flacte [illegible] arescere [illegible]
[illegible] piscatores [illegible]
quia pisces capere non poterunt sed
et qui capto non poterunt quod
[illegible] omnes super [illegible]
qui faciebant lacunas i. [illegible]
[illegible] ad capiendos pisces i. ad
[illegible] captos [illegible]
[illegible] quia ibi sunt aque [illegible]
[illegible] [illegible] glo[sa] [illegible]
[illegible] piscatorum egipti destruct
[illegible] dicitur [illegible] [illegible] quod omnes
artifices egipti [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de
principibus [illegible] Stulti
principes Taneos sapie
tes consiliarii pharaonis de
derunt consilium insipiens
quomodo dicetis pharaoni filius
sapientium ego filius regum
antiquorum ubi nunc sunt
sapientes tui annuntient
et indicent tibi quid cogi
taverit dominus exercituum super
egyptum. Stulti facti sunt
principes Taneos emarcuerunt

Principes memphiseos de-
ceperunt egiptum angulum
populorum eius. Dominus miscuit
in medio eius spiritum verti-
ginis et errare fecerunt
egiptum in omni opere suo
sicut errat ebrius et vo-
mens. Et non erit egipto
opus quod faciat caput et
caudam incurvantem et
refrenantem. Descripta desolacione
quantum ad terre et aquarum sterilitatem
describitur quo ad consilii et fortitudinis defectum
cum dicit stulti supple erunt scilicet tempore prin-
cipes taneos illius civitatis in
qua dominus multa signa fecit per mo-
ysen [illegible] coram principibus eorum scilicet
in desertum [illegible] egipti in campo
thaneos. Et dicit glosa: ad dominum ba-
biloniam [illegible] vel vana [illegible]
consilia. Dederunt consilia sapientes
sui reputatione consiliarii pharaonis
regis egipti. Et dicit lyra: antiquum
notandum [illegible] regem egipti
antiquis temporibus vocabant pharaones
dederunt consilium insipiens [illegible]
tale lyra scilicet antiquum [illegible]
[illegible] et angustia et [illegible]
respectu prophetia quia [illegible] gloriari
[illegible] sapientia dicentes quod dicit
[illegible] potentis pharaonis. Filius sa-
piencium [illegible] hec dicebat [illegible]
[illegible] ut commendaret consilium suum
[illegible] quia erant filii nobilium et eo
magis crederet eorum consilio filius
regum antiquorum quibus [illegible]
[illegible] pugnare debebat contra assirios
et [illegible]. Nam allegabat [illegible]
ta [illegible] sapientia [illegible] ut
[illegible] metaphorice [illegible] regnum
[illegible] quod regnum [illegible]
[illegible] ante aetates regis [illegible]
debebat ut regno egipti [illegible]
ret nomine monarchie sed quia
[illegible] quod subdit ubi nunc sunt

sapientes tui. Ubi nunc. O egipte sapien-
tes tui [illegible] prophetia qui deceperunt
te pessime [illegible] nec prudenter ea que
[illegible] prudentia successerunt eorum [illegible]
qui deceperunt ipsum consilio et civitate
[illegible] alienati
[illegible] consilium non dederunt [illegible]
[illegible] scilicet [illegible] et indicent tibi
vel sciant quid cogitaverit dominus exer-
cituum non potest resisti super egiptum scilicet
faciendum quod non potuerunt indicare quod
[illegible] subdit stulti facti sunt
principes thaneos qui putabantur sapientes
[illegible] illi scilicet emarcuerunt
i. defecerunt principes memphiseos
i. illius civitatis que secundum glosam magis
[illegible] edita [illegible]
[illegible] principes non et sapientes
sed ea quia deceperunt egiptum
angulum populorum eius i. regnum egipti
[illegible] sicut in [illegible] angulo [illegible]
[illegible] parietes sic in [illegible]
[illegible] plures homines [illegible] dicit lyra
angulus qui [illegible] lineis
[illegible] efficitur [illegible]
[illegible] capite [illegible]
consilium predicti principes decipientes
[illegible] deceperunt. Miscuit dominus
i. [illegible] in medio eius i. egipti
spiritum vertiginis i. infirmitatem per quam
[illegible] pati alienationem mentis [illegible]
[illegible] in gyrum [illegible]
vel vocat [illegible] spiritum vertiginis [illegible]
[illegible] qui [illegible] infirmitatis
[illegible] sic spiritum vertiginis i. [illegible]
[illegible] faceret dominus permissive [illegible]
malo [illegible] principes eorum scilicet
et errare fecerunt scilicet sapientes
egiptum i. populum egipti in omni
opere suo ita quod nescirent quid fa-
cerent vel facere deberent. Sicut errat
ebrius et vomens i. multo ebri-
us [illegible] gloria [illegible] qui ebri-
us [illegible]. Et non erit scilicet quod
[illegible] dominus spiritum erroris scilicet [illegible]
egipto opus i. consilium. Vel apud eo-
rum [illegible] quod faciat caput
i. [illegible] de rege [illegible]
et caudam i. quod [illegible]

salubrium incurvantem et refrenantem
i. nec de mediocribus et perfectis populum gu-
bernantibus cum refrenatione aliorum in-
iuriis inferendis et incurvantem infligen-
do penam pullatis (?) nam capta Egypto
per Augustum devoluta est gubernatio
eius ad Romanum imperium qui pone-
bat ibi prefectos sicut et in aliis in-
dictis [illegible] secundum [illegible] corpo-
ris [illegible] glo. caput et caudam
i. opus quod habeat principium et finem et quod
faciat refrenantem et incurvantem i. quod
deceat senem sermo incurvari et imme-
nem lascivientem freno indigere
secundum glo. [illegible] quod debuit transferre in cauda
et lascivientem i. senex et puerorum am-
biguitate decepti sicut [illegible] ast-
rologi vel caldei non erit opus Egypto
i. consilium quod aut caput habeat aut finem
aut senibus conveniat aut pueris
quorum alii sermo desipuit alii pla-
cuit, quid faciat nescivit. In die
illa erit Egiptus quasi mu-
lieres et timebunt a facie
commotionis manus domini exer-
cituum quam movit ipse su-
per eam. Et erit terra Iuda Egip-
to in pavorem. Omnis qui il-
lius fuit recordatus pavebit
a facie consilii domini exercituum
quod ipse cogitavit super eam.
Contra desolationem Egipti per defen-
sionem a consiliis hic ostendit eam per de-
fectum fortitudinis et audacie. In die illa
i. cum [illegible] dominus exercituum
vel in die captivitatis Egiptiorum per pas-
tores caldeos vel Romanos erit Egiptus
i. egiptiaci (?) [illegible] quasi mulieres i.
erunt eis subiecti totaliter quasi mu-
lieres viris et secundum glo. mulieres i. infirmi
imbecilles timidi [illegible] ser-
viunt enim vilibus et solicitantur (?)
et secundum glo. erunt quasi mulieres quas
solas vult philosophus dominari viris [illegible]
[illegible] ea [illegible] obstupescebunt
i. timebunt vel admirabuntur scilicet

egiptii propter mala preterita que passi fuerant
a facie commotionis domini exercituum i. ex ira sua ip-
sorum vel vindicte commote et domino
pastores et Romanos et Caldeos
Et enim vel mala movebit dominus ma-
num ut percuciat Egiptum vel sic a fa-
cie i. potestatis eius qua tenuit Au-
gustus qui cepit Egiptum, quia omnis po-
testas a deo est, vel secundum quem mo-
vit ipse scilicet deus, quorum dominus et [illegible]
sua instancia [illegible] super eam i.
super Egiptum. Et erit terra Iuda in
Egipto in pavorem i. ita timendi
erunt Egipcii quod eos iudeos sub-
iectos timuerunt ne scilicet eis cor-
pus (?) eorum insurgerent. Et ideo
secundum glo. in pavorem vel formidinem
qui i. eo Egipcii qui mulieres timent
hostili dissoluti fuerint tunc terra Iude
erit Egipto in pavorem recordabitur
enim quanta mala passa sit
per eos, quod iudeos a cultu dei aut traxit per
mittendo auxilium eis. Vel secundum quem
omnis qui in pace (?) domini vel terre
Iude cuiuscumque [illegible] qui illius scilicet
terre Iuda fuit recordatus pavebit
timore et se invadatur sicut et in-
tellexit a facie consilii i. secrete
dispositionis domini exercituum i. fortis
quod ipse cogitavit super eam i.
tunc recordabitur quod mala passi
sunt propter hoc, quia iudeos per Iudam (?) [illegible]
ta a cultu dei convertunt. Beda
[illegible] exponit de Anthonio se in
timore i. imputabat vastacionem
suam euenisse propter mala que fe-
cerat Anthonius contra Iudam quod
Anthigonum descendentem a Macha-
beis interfecit et Herodem alienigenam
regem Iudeorum constituit ut
habetur in scolastica historia. In die
illa erunt quinque civitates
in terra Egipti loquentes
lingua Chananea et iura-
tes per dominum exercituum. Civitas
solis vocabitur una. Hic de [illegible]
Egyptiorum [illegible] per [illegible]

fidei in adventum Christi et cultum Domini
que prevalent omnibus temporalibus bo-
nis / et pro nomine fidei recepta de sub-
ab egyptiis / et signum eorum confessionis
¶ Et eorum pacificatio cum adversariis
ibi. In die illa. Quod glossa Hebrei / et ka-
tholici aliqui eorum sententiam sequen-
tes / exponunt pro tempore Onie de Onia
sacerdote / qui de Iudea cum multis Iude-
is intraverunt in Egyptum dicens se
velle implere prophetiam Ysaie que ponitur
hic / et ad regem Egypti cum honorifice
suscepisset edificavit templum in
civitate Heliopoleos / et altare erexit
offerens super illud hostias et ob-
lationes Domino / sed [illegible] quod
dicitur ibi quinque civitates loquen-
tes lingua chananea id est sira que
media est inter hebream et egypti-
acam / sed quod hic implet [illegible] quia
factio altaris in Egypto fecisset
sicut preceptum Domini [illegible]
ut glossa allegat [illegible] edificabitis
nichil altare per omnes urbes
vestras sed in loco quem elegero [illegible]
Daniel [illegible] filii quoque prevarica-
torum populi tui extollentur ut im-
pleant visionem et corruant / quod ex-
ponitur de facto Onie. Ipso enim licebat
Iudeis erigere altare vel sacrificare
post edificationem templi Salomonis
nisi in Ierusalem / non quod Iudei hec expo-
sitio locum habet ad factum quod hic dicitur
fuit commendabile et Deo acceptum et gra-
tum. Alii exponunt dicentes quod Senna-
cherib ultimo veniens contra Ierusalem prin-
cipes Egyptiorum quos ceperat in bello
[illegible] cum tertharcha Ethiopie / de
quo IV Reg. XIX secum [illegible] adu-
[illegible] Ezechie [illegible] /
sed quod [illegible] Sennacherib per [illegible]
et ab angelo / ipsi fuerunt salvati
[illegible] liberati
qui revertentes in terram suam fe-
cerunt altaria ad colendum Deum
[illegible] qui eos liberavit de manu
Sennacherib / sed hoc non videtur quia
[illegible] loquentes
lingua chananea id est hebraica

chananea enim per tempus longum
ante ab hebreis inhabitabatur. Et pro-
pter hoc debet dici loquentes lingua
egyptiaca / quia erant eorum confini
[illegible] eos in captivitate prima
fuerunt. Nec valet si dicatur quod Hebre-
us ad [illegible] Domini [illegible] in Egy-
pto advenissent cum hic [illegible]
tempore David. Alii exponunt de dispersione
Iudeorum in Egyptum Godolia interfecto
de quo Ieremie [illegible] qui locuti sunt
ibi lingua chananea / sed hoc non
[illegible] quia ibi dixerunt sacrificemus
regine celi [illegible]
nomine Domini [illegible] iurabant. Alii
exponunt ut glossa tangit de Nabuchodonosor
qui transtulit [illegible] in Egyptum
[illegible] ibi quinque civitates loquen-
tes lingua sira / que affinis est lin-
gue chananee. Sed quia [illegible] non
invenitur [illegible]
altare edificaverunt / ideo exponendum
est de [illegible] Egyptiacarum
in adventu Christi [illegible]
[illegible] ut dicit [illegible]
[illegible] qui ordina-
verunt ibi [illegible] alta-
ria in nomine Ihesu Christi [illegible]
[illegible] Egypto in [illegible]
[illegible] In die illa id est [illegible]
adventus Christi erunt quinque civitates
in terra Egypti id est [illegible] Egypti
[illegible] loquentes lin-
gua chananea id est [illegible]
[illegible] Iurantes Domino
[illegible]
[illegible] Chanaan id est [illegible]
[illegible] et lingua [illegible]
[illegible] in Egypto enim erant multi
Iudei qui fuerunt ibi tempore [illegible]
[illegible] qui ad predicationem [illegible]
[illegible] ardentes [illegible]
fuit ordinati ad regimen et [illegible]
Egyptiorum [illegible] ad
celebrandum divinum officium in lingua
hebraica [illegible]
ad fidem [illegible] Deum laudabant.

hebraica lingua que in primitiva
ecclesia baptizatis dabatur per impositionem
manuum apostolorum spiritus sancti in signo
sensibili et loquebantur variis linguis
Actuum ii° Et ciuitas specia-
liter lingua quia de aliis quia illa est
prima in omnibus fuit ciuitatibus usque ad
edificationem turris babilonice Genesis xi°
vel asserunt hic quinque ciuitates in quibus
fuit predicatum evangelium per apostolos principaliter
cum pluribus aliis locis. Ciuitas so-
lis id est eliopolis elios enim dicitur sol polis
autem ciuitas que fuit magna in egipto
de qua fuit uxor Joseph Genesis xli°
Et alibi una supra de quinque predictis ut
dicitur per excellenciam a fidei unitatem
supra aut per ciuitatem solis notatur alle-
xandriam que dicitur solis ciuitas id est ipsa
xpm est sol iusticie quo oculi illuminati
ciuitatis videbant eo quod fides xpi ibi
viguit tempore marci evangeliste sub quo fide-
les vivebant in allexandria omnia
communia habentes quorum loquendi modum
legimus dixisse sub petro in Jerusalem Actuum
iiii° quod philo disertissimus librum
exposuit ad commendacionem vite eorum
ut dicit Jeronimus in libro de illustribus viris. Et
nota quod quinarius quinque in se bonum
recipit. Ut quinque verba que volebat apostolus
loqui in ecclesia i° Cor. xiiii° Et quinque por-
ticus piscine probatice Joh. v° quinque cubi-
ti alarum cherubin iii Reg. vi° quinque cor-
tine tabernaculi Exodi xxvi° quinque sto-
le Beniamin Genesis xlv° quinque prudentes
virgines et quinque talenta de quibus Matth.
xxv° quinque panes Joh. vi° et quinque libri
Moysi de quibus tangit glossa dicens
quinque ciuitates quinque libros Moysi
sane intelligunt qui in allexandria
prius translati sunt. Sed hoc melius ad
domini adventum refertur sic In die illa
erit altare domini etc. id est post passionem
domini egipti que est interpretatur tene-
bre in qua est chanaan commutata
dicitur. Quinque ciuitates quinque sensus corporis
quorum unus est sol id est visus quo lumine
appetimus. Hunc dicit Moyses quinque
sensus corporis animam voluptatibus
non custodiunt lingua egipciaca lo-
quuntur quia in tenebris peccatorum morantur
et nihil videntes nullius ad celum
inspiciunt. Loquuntur lingua egipciaca

Audientes iudicium sanguinis et qui
primus delectantur lingua quorum de-
lectat gustus corporis egipciaca lingua
loquuntur et qui nimio tactu delec-
tantur. Qui vero operantur ceteris virtutibus
lingua chanaan loquuntur quia de imagis
ad virtutes mutantur. Sed quid est
misterium quod dicit loquentes lingua cha-
naan dicit loquentes lingua hebrea quinque
ciuitates egipti. Dicit glossa quod hebreus est
transiens qui de loco ad locum qua-
si ... in egipto [illegible] simul
lingua hebrea id est hominum qui sine cul-
pa mitit loqui non possumus. Sed chanaan
que media est inter hebream et egipciacam
chanaan autem commotio dicitur ut qui re-
spondens quia qui de egipto recedimus
dum voluntate respondemus a commo-
tione. Est et mistice quinarius ut
quinque ciuitates sodomorum Genesis xiiii°
[illegible] quinque ciuitates philistinorum Ju-
dicum iii° quinque ciuitates egipciorum in
Esaia xix. Ut hic quinque viri Boaz
Ruth iiii° quinque viri mulieris Sama-
ritane Joh. iiii° quinque reges quos
suspendit Josue ibidem x° quinque reges
victi ab Abraham Genesis xiiii° quinque
virgines fatue Matth. xxv° quinque fratres
divitis epulonis Luce xvi° In
die illa erit altare domini in
medio Egipti et titulus
domini iuxta terminum eius et erit
in signum et testimonium domino
exercituum in terra Egipti. Clama-
bunt enim ad dominum a facie tri-
bulantis et mittet eis sal-
vatorem et propugnatorem
qui liberet eos. Et cognoscetur
dominus ab Egipto et cognoscent
Egipcii dominum in die illa et
colent eum in hostiis et mu-
neribus et vota vovebunt
domino et solvent. Et percutiet
dominus Egiptum plaga et sanabit

cam et revertentur egipcii ad
dominum et placabitur eis et sana
bit eos | Post conversionem egiptiorum predi
cit mutacionem tam ritus quam doctrine
corporum in die illa sc. qua convertentur ad dominum
predicte quinque civitates erit altare
domini i. ad honorem domini dedicatum in
medio egipti vel altare i. cultus
divinus in die illa i. post passionem domini
per quam omnia altaria domini que
in mundo sunt vel per altare fides intel
ligitur super quam quasi super fundamentum
totius spiritualis edificii omnia nostra
bona deo offerre debemus et tytulus
scriptus literis hebraicis grecis et latinis
domini i. christi sc. ihesus nazarenus rex iu
deorum qui in medio vite fuit positus
super crucem vel sic tytulus domini i. de
sua crucis [illegible] sed glo. iuxta terminum eius i. egi
ptum qui ostendit potestatem egiptum vel
pt. que contendit potestatem egiptum vel
eius i. mundi quia in omnes terminos
eius i. mundi quia in omnes terminos
exivit sonus eorum vel secundum glo. tytulus
iuxta terminum quia bona opera debet se
qui contra non extra terminum fidei, sed inter
vel et hoc per modum imitacionis passionis
christi. Consequenter predicte mutacionis
ponit fructum duplicem sc. dei honorem
et egiptiorum animarum liberacionem et erit
sc. tytulus et altare in signum fidei et in
testimonium sc. cultus debiti vel in signum
testimonium sc. passionis christi ac testimonii resurrectionis
passionis et christi ac testimonii resurreccionis
domino exercituum i. ad honorem domini exercituum
in terra egipti in qua non solebat deus
coli vel egipti i. omnium gentium que hic
egipti appellantur. Et nota solum ad ho
norem domini erit mutacio predicta aut
tus sed etiam ad utilitatem egiptiorum
ut sequitur clamabunt super egiptii
ad dominum a facie i. propter tribulantis
multis eos et cetera deus via crevit et post
eam in [illegible] qui crediderunt clama
bunt ad dominum patrem clamabunt sc.
apud alios in cordibus suis dicentes
abba pater a facie tribulantis hoc est demo
nis Et mittet eis salvatorem quantum
ad malum innatum et propugnatorem quantum
ad malum illatum sc. christum per veram fidem
ab eis receptum et ab apostolis ab eo missis
predicatum qui liberet eos quantum ad
malum contractum Et hoc vel malum

auferendo vel peccatum a danda multis
salvatorem i. auxilium christi quo cuncta
nos cum [illegible] a parte mittet
vel sic salvatorem quo ad malum contractum
et propugnatorem quo ad malum illatum qui
liberet quo ad utrumque vel sic liberet de pote
state demonis et de tenebris erroris
Consequenter ponit conversionis ad fructum
predictum sc. cognitionem dei perfectam, vel con se
no et debitum cultus impensionem ut nota et
ipsum deum colentium conversionem et cog
noscetur dominus ab egipto post eorum libera
cionem quia dicitur in tribulacione (?) liberabimini
veritatem cognoscetis dominum et cognoscent
egiptii dominum (?) cum liberati fuerint egiptii sa
pientibus dominum, glo. super patri dei et pro veritate
non quis in die illa sc. sue liberacionis
et colent eum debitum cultum exhibe
bunt in hostiis spiritualibus sc. carnes
suas in sacrificio domini i. glo. allegat
sacrificium deo spiritus contribulatus vel in
hostiis i. in sumpcione sui corporis et san
guinis vel sic hostia nova testamenti
que hic in plurali ponitur
quia sub binis speciebus offertur vel quia
succedit omnibus hostiis novi testa
menti sacrificiis veteris testamenti vel ponitur
hoc referri ad orationes et suffragia et
que hostie dicuntur unde illud spiritum
laudis sacrificium laudis honorificabit
me et in muneribus i. bonis operibus
et offerendo et de suis temporalibus pro ipso
pauperibus erogando et vota vove
bunt domino i. ad laudem dei et solvent
in bono perseverando, et vota commendat
nunc illud et glo. allegat vovete et red
dite domino deo vestro omnes qui in circui
tu eius affertis munera vel sic colent
et cetera de [illegible] et preceptis observando et
devovebunt et plus super addendo Consequenter
ponit eorum castigacionem ut probatur nam
sic de tribulacione quia acceptum eius deo
necessarie est ut temptacio probaret te
et percutiet i. percuti permittet dominus
egiptum i. egiptios qui pro fide Christi
primum et alias probando que enim deus
diligit corripit plaga i. temporali pena
et sanabit eam a tribulacione in presenti
liberando vel in finali resurreccione

glorificando ipsum unde psalmum eripiam
eum et glorificabo eum. Vel sic: sanabit
pravitatem fidei et revertetur quia si aliquando for
te in tribulationibus a deo recesserunt
Egyptii similiter ad dominum vera et perfecte
et placabitur eis vera tribuendo et sana
bit eos a peccatis. Nicholaus de Lyra: nam tempore fa
mis indigenis et nullis famis deficient
ibus. Vel sic exponit de martiribus
quos dominus percutit plaga, hoc est passi
onibus, sed sanat passos coronando et
eterna sanitate fruendo qui revertuntur
ad dominum eo fruendo in celo et placabitur
eis quoniam peccata et omnia eis dimittit
quia eis prius inflixit vincit eos
passionibus corporalibus et sanabit
eos mala omnia ab eis auferendo.

In die illa erit via de Egipto
in Assirios, et intrabit Assiri
us Egiptum, et Egiptii in Assi
rios, et servient Egipti Assur.
In die illa erit Israel tercius Egi
pto et Assirio, benedictio in
medio terre, cui benedixit dominus
exercituum dicens: benedictus
populus meus Egipti, et opus
manuum mearum Assirio, here
ditas autem mea Israel. Predicta
conversione Egiptiorum ad dominum, hic pre
dicit eorum cum adversariis pacificationem
dicit enim primo xvi: cum placuerit domino
vie hominis inimicos eius convertet
ad pacem. Hic enim predicitur associatio
Egiptiorum ad Assirios et e contra
ad Egiptios et ad Assirios. Et dicit glossa: ante
adventum domini singule regiones
suos habebant reges, nec licebat de
una transire ad aliam, quia timebatur
exploratores. Romani autem omnes in
unum redegerunt et sibi quibus omnia servi
ta et imperie ceperunt, quia crediderunt
ab Eufrate usque ad [illegible] regio
Assiriorum fuit, et quos antiquitus Assi
rios vocant, nos Siros parte pro
toto vocamus. Post domini gloriosam passionem
via patuit de Egipto in Assirios

et Egipto in Assiriam libere transibant
et maxime negociatores, quia deus re
gno in regnum dividit, et hoc est quod sequitur.
In die illa, id est post adventum, erit via
de Egipto in Assirios, quasi dicat: Egipcii ven
tes ibunt ad Assirios causa mercationis
et cetera, sic et intrabit Assi
rius, scilicet cum fuit contra Egiptum. Cum fuit
prius Egipcius et Egipti in Assirios. Vel
sic: sic discurrebant enim predicatores eius
de una terra ad aliam ut patet in pluribus
locis actuum apostolorum. Et servient Egipti
Assur, id est Assiriis eis predicando ut eos
lucrifaciant deo. Secundum Nicolaum de Lyra: Sed glossa: sermone
autem quia postea illi fuissent subiugati
sed quia legiones Romanorum instructo
[illegible] milite custodiebant Egiptum
vel quia utraque gens sibi invicem
exhibuit servicium respectu caritatis
et dicit Lyra: unum tunc caritate qua
[illegible] ecclesia fideles utriusque ad
venerant ad invicem in maxima co
ncordia vivebant quia dicitur Actuum iiii
omnia illis erant communia nec erat
inter eos egens quia de acquisitis distribue
bant prout unicuique opus erat. Postea
subditur: erit Israel tercius Egipto et As
sirio, quia apostoli de Israel consistentes cum
ceteris predicatoribus duxerunt in eadem
pietatis fide quam invenerunt. Dicit glossa: In
die illa, quasi dicat: non solum pax fiet inter
illos scilicet Assirios et Egiptios sed erit
Israel, id est populus Israheliticus, tercius pacifi
catus Egipto et Assirio secundum quod Bela
solent dici de tribus se diligentibus.
Et dicit hic glossa: sicut in libris Machabeorum
legitur, unusquisque regnum sibi Assirii et Eg
ipti alternis vendicabant vicibus. In
dominum vero adventum neque hiis neque
sed Romanis serviebat cuius tendantur
tradicionibus. Lyra: In die illa erit, id est quasi dicat
non inmissum ab Assiriis Egiptiis que
medius [illegible], sed erit tercius cum
ipsis fidelis [illegible], fuit quia in die
adventus hii tres quorum unusquisque fuerunt
et convenient [illegible] in unum. Benedic
tio sanctorum, eo quod non benedic
tio predicit. Ergo dicit nobis Israel tercius ut omnes

massam sic benedictionis sine eo
impleret a propheta benedicto scilicet in
medio terre i. benedictione multorum dig-
nus ut dicit glossa in apostolis et aliis fide- vl.
libus quia de syon exibit lex et verbum
domini de ierusalem vel benedictio in medio terre
quia ipsa non amplius specialiter in carne
tenuit cui benedixit dominus exercituum
a quo antea maledicebat deus enim dicit
maledicta terra in opere tuo spinas et tribulos
germinabit tibi. Benedictus inquam dicens
benedictus populus meus Egypti suppl.
sit et opus manuum mearum Assirio
suppl. sit in tantum enim deus assirio-
rum non sprevit ut opus manuum
eius dici possit et dicat michi et opus
quia in ipso clementiam suam demon-
stravit. Et dicit glossa hec regiones pre
omnibus aliis monachis abundave-
runt et non benedicta meruerunt he-
reditas autem mea Israel quia abundantius
meritis passus est et re ... christi
redemptoris misterio conformantur
Et nota quod antiquitus in Egypto commu-
niter erant idolatrie et idolatre sed
in ... crevit in monasteriis et in
frequentibus cultus ... caput est
in sede ... quo in benedictione predicta
... quia per infideles dicit populus
meus Egypti per fidei unitatem
... opus manuum mearum per ...
... quia sub deo ... hereditas
mea Israel quod ita ... susceperunt
in captivitate sed ... possid-
ebunt ... possidebunt.
... debite ...
Iudaica omnis Egypti i. hominum
mundanorum fuit ... tenebris
ad epistolam v. sunt ad adventum christi qui
est lux vera Johannis primo. Unde Augustinus quia ergo
nec ... dubium est lux Johannis primo tenebre
eam non comprehenderunt. Unde dicit hic deus
ascendet super nubem levem secundum glossam i.
corpus sine virginis ... super ascendens
... super levem ... vel ascen-
det super nubem levem secundum glossam cum corpus
humanum assumpsit non gravatum cor-
ruptione vitiis corruptionis ...
hec enim levis dicitur a nubi comparat

quia sicut nubes sursum generatur
in aere sic corpus ex visceribus virginis
formatum fuit spiritu sancto virtute nec grava-
vit tamen pondere originalis culpe. Sed
quid hic ad ventum (?) est in mundo omo
ipsius subditur quia asacat omnis
moventium simulacra Egypti adventum
quia cum herodis persecutionem fugiens
aegyptum cum ioseph et maria virgine
dicente simulacra corruerunt ut dicit in
scola historia et glossa hic dicit cum christus et
maria in Egyptum fugit confracti sunt
simulacra corruerunt a demonibus
eius obmutuerunt et corda sapien-
tum Egypti pavore tabuerunt. Et
hec fuit signum destructionis ydola-
trie in ortu christi de qua hic exponitur. Unde
dicit hic glossa simulacra i. ydola Egypti
ydolatria enim et factum se semper ad
magi a demonibus dicti illius prophetiae
balaam intelligentes natum filium
dei magicam destruxerunt artem et in
bethleem venerunt et puerum adora-
verunt. Unde et cum creatur civitas
sicut sola in terminis quia ... christum
genuit quando eos in terminis et simulacra
i. divinae deitatis responsa
per aliquid simulant ... quod tamen
magis non est cor Egypti tabescet in
medio eius secundum glossam i. sapientes
mundi. Unde Ysaias perdam sapientiam
sapientium et prudentiam prudentium reprobabo
et est deus ubique prophecia glossa ex-
ponit i. sapientiam prudentiam mundi
... christum absolvet predicatoribus ...
in tales sapientes in predicatores
non receperunt et ... perdet
sapientiam a sapientibus dicit et con-
currere faciet dominus Egyptios quod Egyp-
tios i. credentes quod non credentes
et pugnabit vir contra fratrem suum vel
sicut ... surget gens contra gentem et
regnum contra regnum dicit cum salvator
et glossa allegat non veni pacem mittere
in terram sed gladium. Veni enim separare
hominem ... et ... a patre et
dirrumpet spiritus Egypti. Superbia
et sapientia mundi glossa ut non magna
... sicut ante sed spirituali
gladio separati ... prius ... cogno

fiunt esse perpetuum. Stulti principes taneos
scilicet primo stulte in doctores alegant doctores
per impossibilia sentiunt quod incarnacio-
nem filii dei et passionem et mortem
verbi non aliud nisi stultitias appa-
ret posse redimi genus humanum propter
ibid stultitiam facit dominus sapientiam huius
mundi quia per stultitiam id est predica-
cionem predicatam que stulta vide-
batur ut est mors christi placuit sal-
vos facere credentes et scriptum est et in-
terrogabunt simulacra sua id est theo-
logos hereticos nominem [illegible] dicunt fore
sicut divinos id est de aruspices qui
se faciant theologias et phitones
id est philosophos qui locum de intro
[illegible] a [illegible] ventribus [illegible] et ari-
olos id est astrologos qui occulta et
annunciant predicta enim non dant
[illegible] [illegible] dare pote-
rant [illegible] id est adducet consilianos
in stultum suis [illegible] in tempo-
rum et tradam egiptum id est munda-
nos in manu dominorum crudelium id est
demonum [illegible] id est joh viii sicut prin-
cipes huius mundi vel malorum prelato-
rum id est ezech [illegible] cum austeritate
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
piscatores [illegible] [illegible] et lugebunt
[illegible] [illegible] [illegible] operantes
id est qui pretendebant [illegible] iudiciam
[illegible] subtilia argumenta vel
[illegible] ad decipiendum vel glosa[illegible]
omnes qui faciunt [illegible] id est trac-
tant [illegible] ad capiendos pisces id est
curiosos auditores stulti principes
thaneos id est mundi qui contra simplicitatem
docent alta sapientes consilium
qui plus curant de corpore quam
de anima et plus de presentibus quam de
futuris [illegible] [illegible] vel docet
[illegible] id est sap vii [illegible] [illegible] que
[illegible] [illegible] vii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] enim [illegible] [illegible]
[illegible] principes memphicos
id est [illegible] qui de [illegible] sue
eloquencie gloriantur memphicos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] memphis sepeliet eos
cum illis de quo [illegible] xvi sepultus
est in [illegible] miscuit dominus spiritum ver-
tiginis quia in morte amittit
sensum quia illi in vita sua be-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicit ut
non [illegible] tempore ad [illegible] sicut
et [illegible] bona in vita [illegible]
[illegible] de eis [illegible] testamentum
facere non [illegible] [illegible] xx

In anno quo ingre-
ssus est tharthan in
azotum cum misisset eum sargon
rex assiriorum et pugnasset contra
azotum et cepisset eam in tempore
illo locutus est dominus in manu
ysaie dicens vade et solve sac-
cum de lumbis tuis et calcia-
menta tolle de pedibus tuis
et fecit sic vadens nudus
et discalciatus et dixit dominus sicut
ambulavit servus meus
ysaias nudus et discalciatus trium
annorum signum et portentum
super egiptum et super ethiopiam
sic minabit rex assiriorum
captivitatem egipti et trans-
migracionem ethiopie iuve-
nem et senem nuda et discal-
ciatam discoopertis natibus
ad ignominiam egipti [illegible] [illegible]
[illegible] vastacionem egipti [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] que predicta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
In anno quo ingressus est tharthan
qui erat [illegible] [illegible] assiriorum in

azotum .i. inquiunt potentissimam
civitatem palestinorum cum misisset eum
sargon rex assiriorum qui [illegible] no
minibus dicitur est videlicet teglatphalazar
salmanazar / senacherib / asenidoth
phul et sargon / non enim est verisimile
quod infra brevi tempore xv annorum fuisset
sex reges assiriorum. Aliqui tamen volunt
dicere quod erant sex sibi invicem succedentes
et oppugnasset contra azotum devince
retque eius et cepisset eam per fortitudinem. Et
ideo misso duce sui exercitus expug
navit et tenuit. In tempore illo .i. instanti
[illegible] locutus est dominus in manu ysaie .i.
[illegible] verbis [illegible] non enim tunc
verbis sed et factis ysaie predicabat futura
et dicit glossa exponendo in manu
ysaie .i. nobis convenit tempore [illegible]
[illegible] testabantur que per eum
loquebatur deus. Et glossa [illegible]
nomine [illegible] nuntium [illegible]
tharthan in tempore [illegible] super filiis [illegible]
longinius / sargon princeps [illegible]
[illegible] multa [illegible] plus
[illegible] ducis [illegible] est tharthan
[illegible] longe [illegible]
[illegible] ad expugnandam azotum quod
hebraice dicitur [illegible] gigantis
[illegible] reges assiriorum expugnat [illegible]
[illegible] simul et [illegible]
[illegible] sargon rex assiriorum [illegible]
principes [illegible] dicitur [illegible]
achab qui [illegible] naboth in ortum
[illegible] trepolunt [illegible]
telligendo [illegible] malum [illegible]
quam facit [illegible] possessio
antiqua in regis [illegible] mutaret [illegible]
[illegible] vade
et solve saccum de lumbis tuis .i.
[illegible] planget
[illegible] solue [illegible]
[illegible] apparat [illegible]
[illegible] tua tolle .i. [illegible] de pedibus
tuis ut [illegible] appareas. Et fecit
sic vadens nudus et discalciatus [illegible]
tribus diebus [illegible]
[illegible] in duobus [illegible]
nobilissimum ut tradunt hebrei [illegible]

filium regis [illegible] et [illegible] in
[illegible] nudum [illegible]
[illegible] honestius iudicans quam
deo obedire. [illegible] illos quos
[illegible] in ab
[illegible] obedire / [illegible]
[illegible] et
dixit dominus [illegible] exponendo [illegible]
figuram [illegible] ambulavit servus
meus et [illegible] superficiali
[illegible] non solum verbis sed
et aliis [illegible] et signis sicut ieremias
posuit kathenas in collo suo ad
significandum [illegible] kathenati
[illegible] quos [illegible] et [illegible]
sic et ysaias ivit nudus ad [illegible]
egypti et ethiopes nudi et discalcia
ti ducerentur in captivitatem per regem
assiriorum. Trium annorum signum .i.
[illegible] ostendendo [illegible]
vel signum [illegible] annorum [illegible]
[illegible] super egyptum [illegible]
super ethiopiam [illegible]
[illegible] rex as
[illegible] captivitatem [illegible]
[illegible] captivitatem [illegible]
[illegible] tribus annis sicut servus meus
[illegible] et [illegible]
[illegible] annorum signum [illegible] exponunt aliq
quod [illegible] ysaias [illegible] annos [illegible]
accidit [illegible] istud [illegible]
[illegible] ab illo tempore quo tarthan cepit
azotum rex assiriorum [illegible]
[illegible] audivit
de rege ethiopie egressum est ad [illegible]
[illegible] egypti et
[illegible] et illos reges
debellavit [illegible] captivum [illegible]
[illegible] annorum [illegible] quod ysaias [illegible]
[illegible] doctor dicitur [illegible]
[illegible] annorum non solum [illegible] ad tempus
[illegible] ysaie [illegible] ad [illegible]
ysaie [illegible] tribus annis ambula
[illegible]
quod [illegible]
[illegible] de regio
[illegible] solum
tribus diebus [illegible] signum [illegible] annorum [illegible]

ita q̄ dies ponat p annos ut glo
no ꝯ tibi annis dudū venit sed di
es p annos pūt intelligi/ ut ad
ezechielē suppˀ ꝯmsū iūg duos
dicit diē p anno dedi tibi/ Et nud
dicit glo. auxiliat capit azotū psa
e sacco vestiti et pedibus/ calciati
ut plangat eos qui ardentibꝰ sa
gittis dyaboli vulnerati sunt/ et libidini
fluunt/ ut calcare possit sup serpe
tes et scorpiones/ qui sunt in hereti
cis sed ubi eius lumborum saccus e
Postquā aut azotū capta est aut
sunt/ in signum captiuitatis egipti et
ethiopie discalciatis nudus incedit sa
cco eius vestitis et pelle corporis pedibꝰ
no p ministro sed a dei quo festinat sicut
ut ambulare quia dicit aplus q̄ oportet
hoc mortale in duere inmortalitatem
et corruptibile incorruptionē et est tro
pologia (Consequenter specificat modū et
punitionis dicitur nudus inquirens et spolia
ˀ ut vetratū nudū et discalciatū q. d.
no petere etiam neque spoliū nec delin
ner hec remedie ut qualiscunque ꝯfu
sioni his supplicium discoopertis natibus ꝓpˀ
egredit ut egeret scortum ad igno
miniam egypti i. ad egyptiorum ꝯfu
sionem nimiam dicit glo. ipse p captiui
tate discalciate q̄ dicitur in signū
egyptiis et ethiopibus qui de spoliis
pccatis sic egyptus dicitur p spiritū et
ambulans sed egyptus dicitur ut hū
lis qui qui se exaltat humiliabi
tur (dicitur sunt in captiuitate/ tribu
nus tribuletta passim/ et quibus
in pprie annos ethiopes in nece lignū
Responsum una et supplicia sed
in magnus elongata corpibus ꝯm
ipa aut captiuitas egypti inueniet
sz malicia robertū seruus qui ad
parte erat/ vera percipienit ubi ad
dariū in veteri ante dicto ubi malorum adhuc
nudi ut omnia earum seclera pateat
nichil eius oculi a nō reuelet
Et timebunt/ et confundentur
ab ethiopia spe sua/ et ab
egipto gloria sua/ et dicet habita
tor insule huius in die illa/

ecce hec erat spes nostra/ ad
quos ꝯfugimus in auxiliū
ut liberarent nos a facie regis
assiriorum/ et quomodo effugere pote
rimus nos hec de sobrie sampsa
ceo iudeorum non ad reputauerunt ethi
opes ac egyptios in quibus ꝯfidebat
contra regē assiriorum de tantis suis fu
sit a nimium ptenti hij dicit et timue
runt sed iudei qui confundentur pudore
ad miserunt ꝯsiliis egyptum ad septen
trionē ethiopia spe sua i. in qua sperabat
et ab egypto gloria sua i. in cuius ut
dicitur auxilio gloriabantur Et posse
io dicet habitator insule huius . non de
nemo respexit sed nec prestauit
et hec istam sententiam primum signif
dicat in psalmo quia ab omnibus
gentibus circumdabatur sicut
insula fluctibus vnde dicit glo insule
huius qui persecutionis fluctibus
incessanter tundebatur vel dicit insula
plures regni iude eo quod multum mari
iuxta collocati erant et mare medi
terraneo ab oriente et mare medi
terraneo ab occidente in die illa
p captiuitatis egyptiorum et ethiopum dicet
hec erat alia littera hec erant spes
nostra scilicet angeli in quorum ut po
tentis subsidio ad quos ꝯfugimus
in auxilium i. ad quales quia ad
angelos et homines qui se liberare
non potuerunt ut liberarent nos i.
eripet a facie i. p̄ntia regis p̄sertim
cum regis assiriorum tam potentis
et crudelis et i. ergo dicit quod in illa
captiuitate sic effugere poterimus
nos qui in eorum auxilio sperabamus
q. d. nullo modo. c. xxi.

Onus deserti maris sicut
turbines ab africo ve
niunt/ de deserto venit/ de terra
horribili visio dura nunciata
est mihi. Qui incredulus est i
fideliter agit/ et qui depopulator

vastat / ascende elam et ob-
side mede / omnem gemitum
eius cessare feci. Secundum lyram
sciendum quod spiritus prophetie non semper ad
est prophetis / et qui tangit mentem de aliquo
negocio futuro non semper revelat
omnes condiciones eius / unde est quod de eodem
negocio pluribus vicibus tangit
mentes prophetarum revelando una vice
quod non erat revelatum alia / et ideo
prophete frequenter idem repetunt addendo
aliqua que prius dixerunt / vel magis
explicando que prius scripserunt / Videlicet
supra prius predixit destructionem babilonis
xiij et xiiij capitulo, hic autem determinat per
quos et quomodo civitas destruenda / quia
prius revelata erat sibi destructio /
sed non modus / Vel predicat eorum destructionem
duabus vicibus / quia due erant
cause materie eius / scilicet captivatio
populi dei et afflictio captivati. Et ~~aut~~
dicat specialiter de eis que ex causis erant
separatis / sed quia ponitur immediate ista
destructio post destructionem egiptiorum / [illegible]
est ad consolationem iudeorum [illegible]
a. Si babilon potentissima sub
iecta [illegible] civitas destru
enda / multo fortius egiptus ab as
siriis potencioribus. Et dividitur capitulum
in tres partes quia primo propheta lo
quitur contra babilonios / 2o. contra ydume
os ibi onus duma ad me clamat /
3o. contra agarenos seu saracenos ibi
onus in arabia. Prima pars dividitur
in duas partes 2a ibi [illegible]
[illegible] Dicit glosa ad
[illegible] omnia regna
[illegible] destruxit /
[illegible] in damasco /
[illegible] captivati
[illegible] regum
ab assiriis [illegible] a caldeis /
[illegible] ab assiriis [illegible]
[illegible] caldei et babilonii / [illegible]
[illegible] medis et persis subiugati sunt
Et [illegible] alexandro qui [illegible]

[illegible] et regnis destructis

[illegible] venerio in persis et regi
onibus [illegible] armenie
subiugavit / Romanum imperium quod [illegible]
[illegible] de tribus [illegible]
laceravit / consequenter [illegible]
[illegible] ad regnum [illegible]
[illegible] / Dicitur primo onus .i. visio o-
neris deserti maris .i. babylonis / secundum
glossam babilon mare dicitur propter multi-
tudinem populi iuxta illud aque multe populi multi
Vel propter tumorem superbie cum respicit
deus / iuxta illud Et allegat glosa
deus / [illegible] deserti facit deus mare eius / Se-
cundum [illegible] / propter inmutationem sollitudinis
eo quod propheta eam revelabat dese-
rendam iuxta illud [illegible] et hominibus. Se-
cundum lyram videtur melius dici
[illegible] deserti mare ad explicandum modum
captivis babylonie / qui supinus
[illegible] oppressus / Ipse enim et medi
obsidentes babyloniam / et non potentes
eam capere propter muros altitudine
et spissitudine / longe a civitate diu-
serunt flumen eufratem quod tunc
[illegible] per mediam civitatem /
Et [illegible] babilon mare deserti propter
[illegible] eufratis qui est magnus
fluvius / more [illegible] hebreorum qui
congregaciones aquarum appellat maria
Genesis i. Super autem [illegible]
onus babilonis / [illegible]
babilon [illegible]
vel [illegible] causa [illegible]
[illegible] / Consequenter [illegible]
afflictorum babylonis [illegible] babylonios
formidacio hostium adventu dicens
Sicut turbines .i. venti vehementissimi
et turbulenti ab affrico veniunt / sic
[illegible] medos et persas
[illegible] talis [illegible]
babilonis / Est autem affricus ventus
[illegible] medium [illegible]

Et dicunt hic aliqui quod medi et perse
ex illa parte venerunt contra babyloniam
Secundum lyram dicit quod hec regio unde veniunt
scilicet regiones medorum et persarum
magis declinat ad opposita partem
Et ideo propheta quod dicit ab affrico
non despiciat terminus seu plaga
unde venit exercitus sed modus veniendi
Affricus enim ventus est tempestuosus
generans turbines fulgura et toni-
trua que sunt valde horribilia sic
ergo medi et perse contra babyloniam
venientes eam destruxerunt et penitus
occiderunt Augustinus xviii de civitate dei De deserto
venit quod intra babyloniam et locum
unde venit exercitus erat quoddam desertum
per quod transiit Vel quod desertum dicitur terra
eorum respectu babylonie quia terra
deserta medorum et persarum unde insultans
venerunt terra horribili scilicet babylo-
nis et merito unde predicitur visio dura
scilicet captivitatis babylonie ubi dicit quia ius
inimicata est in prophetie ypinye a deo
ita quod scilicet verba prophete Et secundum hay-
monem verbum hoc seu visio est super babylonios
qualiter autem dura dicta
vel qui incredulus est notat contra
eum cyrus et darius diu obsiderunt
babylonem et eam capere non capere non
valebant accidit quod balthasar in
quodam festo dei sui obsidionem
parvipendens faciebat sollempne convi-
vium in quo fecit afferri vasa per nabuchodonosor
de templo asportata Daniel v
Et ut aliqui dicunt tunc intrabant cyrus
et darius qui iam in dolo fecerant
pacem cum eo videntes autem regem
et convivas inebriatos rege intrante
exercitus autem eorum qui fluminis profunditatem
temptaverunt civibus ignorantibus in diversa
brachia a base dividentes attenu-
averunt plateam per quae aqua civitatem
intrabat intraverunt eamque devasta-

verunt Et hoc est quod dicit Qui incredulus est
id est infidelis deo vel deo suo ut erant
cyrus et darius infideliter agit scilicet
iuramentum frangendo et pacem dissim-
ulando balthasar deo promittente oc-
cidendo Et qui depopulator est id est
cyrus et darius qui asserunt quia
aliquas regiones devastare vastat
id est vastabit babyloniam Vel expo-
nitur de civibus eorum qui ut tactum
est prius civitate devastaverunt Au-
gustinus autem habet loco huius depopu-
lator contemptor Et quidam doctor ex-
ponit ad tempus predictum de regno ba-
byloniorum et persarum Balthasar enim
contemptor seu despiciens regnum baby-
loniorum propter ea in circuitu multas alias
provincias devastabit contra quem regnum
persarum sub cyro surrexit qui sibi
regnum babylonie subiecit et devastavit
Vide de civitate dei xviii hic qui primus vo-
ce et ipse spernens hic quid perdit vo-
ce et ipse predatur Et ad istud perti-
nebunt translatio nostra Et circa in
hoc agit dicitur hoc de balthasar
qui fuit ydolatra pessimus et sic in-
credulus Daniel v vel ideo quia
dictum scilicet xxx c. de regnum sui translatio-
ne credidit esse falsum propterea quod
infideliter egit eo quod vasa divino
cultui dedicata usibus communibus
et convivio facto applicavit Et qui
depopulator est vastat hoc intelligitur
de cyro qui fluminis deposita [illegible] ba-
byloniam fraudulenter devastavit
Et ut adventus istorum regum esset
magis timendus introducitur vox
dum exercitum medos et persas ad
veniendum contra babylonios dicens
Ascende elam propter quod dicitur pro con-
tento scilicet civitas propter habitationibus lxx

sunt
tur clamate et legati persar / Elam
cui e regno persidis / cuius bellatores
cum tyro ascenderunt contra babyloniam
Vel e ciuitas metropolis persidis
cuius rex erat tyrus / Secundum glo. Elam
prima persarum e ciuitas / obside
scilicet babylonem media ciuitas e in
media sive medorum / Et in historia
et in libris regum habetur media / quia
perse et medi obsederunt babilonem
et ne timerent obsidentes balthasar
subdit / Omnem gemitum i. ploratum
Glo. quia te et alias gentes ge-
mere faciebat cessare feci i. dispo-
sui vel i. cito faciam / vel vult d.
quod babilonem tantis malis affli-
gent quod ceteri non audeant gemere
contra vos. Secundum glo. feci ut nullus
gemat iam propter potentiam babi-
lonis. Vel tantis malis sit af-
flicta ut contra te gemere non audeat
Propterea repleti sunt dolore
Augustia possedit me sicut
augustia parturientis / corrui
cum audirem / turbatus sum cum vi-
derem / emarcuit cor meum / te-
nebre stupefecerunt me / Ba-
bylon dilecta mea posita
est mihi in miraculum / pone mensam
contemplare in specula comeden-
tes et bibentes / surgite prin-
cipes arripite clipeum / Ubi
tangitur propheta compassio super mi-
seria tante afflictionis et mag-
nitudo eius exprimitur / ubi babylon
Dicitur ergo / propterea i. propter diuinam
visionem quam vidi supra mentem
babylonis quam habuit non propheta

quod babylon sit conterenda repleti
lumbi mei dolore i. ita doleo sicut
cum patitur dolorem lumborum / et hoc
quantum ad dolorem corporalem. Augustia
possedit me quo ad dolorem inte-
riorem seu spiritualem pro magnitudine
miserie. Et ne credatur prima esse
sua augustia subdit Sicut au-
gustia parturientis que maxima e
et morti propinqua. Et in evangelio dicitur
mulier cum parit tristitiam habet.
Et ponit signa huius augustie
dicens Corrui scilicet interius ut in tristitiam
cum audirem scilicet visionem diuinam / vel
miseriam babyloniam et hoc signum
e exterius corporis videlicet defectus
exteriorum virium / turbatus sum cum
viderem i. consideravi in spiritu mali tam diuina visione
et hoc quantum ad defectum virium interiorum
in cognoscendo. Emarcuit cor meum
quantum ad defectum virium exteriorum et
interiorum in sanando. Tenebre
augustias stupefecerunt me pro
admiratione. Glo. me i. mentem
meam ut turbatus nescirem pene
quod viderem. Consequenter ponit sub
visione hanc fore admirabilem
et ducem propter sententiam continue
Dicitur ergo babylon dilecta mea dei
vel prophete. Glo. quondam et nunc / non
quantum ad maliciam sed quantum ad
naturam / Quia eius creata / nichil
enim odit deus eorum que fecit / po-
sita e mihi in miraculum stupor et
admirationis / quia semper vel subitanea
pulchritudinis. Cum tam cito periit / a
superbis enim / Nec solum subinspe
admirabiles ut ei sit apparendum

[illegible] afflictorum [illegible] afflicto in fine [illegible] [illegible]

[illegible] est omnis, quia inimici eius fortes desti-
et armati. Ideo sequitur: Pone mensam. Dicit dominus
ad prophetam ut comedant milites baby-
lonii repugnantes, ut sint destructi ar-
mati et fortes. Vel sic: Ysa. xxi. dicit
propheta vel dominus ad Balthasar, id est fac
Balthasar convivium. Contemplare in specula
scilicet manum scribentem in pariete, ubi predixit
mortem suam. Et ideo dicit glossa: Contemplare
quod per mensam significat ei quia scripti-
cat in pariete. [illegible]
comedentes et bibentes cum Balthasar.
Surgite principes, scilicet vos Dari et Cyre,
accipite clipeum, id est vos armate et Bal-
thasar interficite. Unde cum dictum est
ipsi Cyrus et Darius in convivio super con-
federatione pacis facto, optimitate ha-
bita et regem interfecerunt et civitatem
debellaverunt. Unde glossa super illo Pone men-
sam dicit q. d. Cyre et Medi, cibo parantes
tes vos ad bellum sumite, contemplamini
speculam, id est prophetiam que conscripta sunt
in pariete, quia [illegible] regni huius [illegible].
Surgite principes dum comedit et bibit. Ar-
ma accipite, Babylonem debellate. Et
sic Lyra quod hec non videtur verisimile quod Bal-
thasar convivium fecisset [illegible] principibus, quia
dicit Daniel v. Rex fecit convivium optimatibus
suis. Alias ii. ca. nota principaliter
fuissent oppressi. Et ideo dicit Hebreus quod
quod convivium fecisset eo quod ipse existi-
mabat prophetiam Jeremie [illegible]
fuisse cassatam, et ideo in despectum dei
vasa fecit apportari templi quod [illegible]
[illegible]. Nota ideo in hoc fuit convivio sed
dum comederet, irruerunt in eum et interfecerunt
eum. Ideo sequitur comedentes etc. q. d. propheta
pro vobis tempus est vestiendi sed magis de-
fendendi. Lyra dicit quod in primo conflictu
Balthasar habuit victoriam, sed resumptis
viribus per eam noctem sequentem Cyrus et
Darius interfecerunt eum. [illegible]
[illegible] capitulum. Onus deserti maris significat
persecutionem seu afflictionem [illegible] mundanorum
[illegible] cum mundum significat propter inquietudinem
et amaritudinem eius. Unde glossa allegat
illud Psalmus: Qui descendunt mare in na-

vibus. Cum quidem mundus adeo desertus
et amarus [illegible] quibus quem vocat eam hec
terra horribilis. Anima inde venit [illegible]
nes vehementem temptationem. Unde glossa
[illegible] temptationibus mundus plenus sit. Unde
et in deserto mundi dominus temptatur et [illegible]
in deserto peccatur. Et [illegible] quod sequitur
Qui incredulus est etc. Nota quod dicit glossa
[illegible] culpa singulos est quod
in tempestate assumuntur [illegible] quod incredu-
lus et infideliter agit. [illegible] in
canonica: Omne quod natum est ex deo vincit
mundum, et hec est victoria que vincit
mundum fides nostra. In hoc autem quod sequitur
[illegible] clamor [illegible] que
erat mundum [illegible]
[illegible] clamor eius dicit
[illegible] accipies et pu-
[illegible] medela quod
[illegible] et [illegible] mor-
tificant [illegible] in corpore per austeritatem
abstinentie [illegible]
bat [illegible] Apostolus castigo corpus meum
et [illegible]
manducabam et poculum meum [illegible] et
[illegible] nota quod in afflic-
tione [illegible] sententia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
dominus per Ezechielem: Si gens ista egerit
penitentiam de malo suo quod fecit agam et ego
[illegible] lumbi mei [illegible]
[illegible] repleti sunt dolore [illegible]
[illegible] lumbi mei
[illegible] et non est sani-
tas in carne mea [illegible] afflicta sum
[illegible] cordis mei [illegible]
[illegible] doloris [illegible]
[illegible] dicat angustia pos-
sedit me sicut parturientem, et alle-
gat glossa [illegible]
[illegible] dolorem [illegible]
que [illegible] et [illegible]
[illegible] dolorem qui debet esse

vehemens / despiciunt dicens mihi cito
pone [illegible] hora cuius
et seq. in textu coram .i. cito [illegible] in
momento me [illegible] abstraxit ad au
diendum magnalia dei que commutat
penas eternas in temporales [illegible] sum
de statu [illegible] vt viderem exempla
[illegible] malorum emarcuit
cor meum .i. pre dolore defecit tenebre
stupefecerunt me glo. .i. oculi caliga
verunt [illegible] et seq. admiranter [illegible]
[illegible] mundi amatores huius nunc no
[illegible] et principes / sed in mundo delectat
qui totus positus in maligno / et ducunt
in bonis dies suos / et post subiungit [illegible]
[illegible] sacerdotibus dicens [illegible]
pone mensam .i. in predicacione sacram
scripturam expone [illegible] pastum
[illegible] mensam / et contemplare [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in speculatorem dedi te come
dentes .i. ardentes bibentes .i. in [illegible]
[illegible] surgite .i. laborem
[illegible] accipite / quia fides absque
mortua est [illegible] non confirmatur [illegible]
[illegible] allegat surgite [illegible] quia sede
[illegible] panem doloris / Vel ut
dicit glo. comedite bibite credentes cor
pus [illegible] dominum ut principes [illegible]
[illegible] et clipeum fidei et arma
[illegible] accipiat in qua ignea
tela dyaboli extinguat / Vel [illegible] vba
[illegible] platos [illegible] ad comedendum pa
nem sacre scripture [illegible] ad difficilia et
ad bibendum aquam sapientie [illegible] ad fa
cilia et ad surgendum de cathedra studij
ad laborem [illegible]
[illegible] qui addit [illegible] ad [illegible] laborem
et sic tunc ad sumendum clipeum verbi dei
quo ad aliorum instruccionem [illegible]
[illegible] sermo dei clipeus ignitus est
sic omnis [illegible] in predicatoribus
**Hec enim dixit dominus michi va
de et pone speculatorem et
quodcumque viderit annunciet**

**Et vidit currum duorum equitum
ascensorem asini et ascenso
rem cameli et contemplatus
est diligenter multo intuitu
et clamavit ut leo super spe
culam domini / Ego sum stans
iugiter per diem et super custodiam
meam ego sum stans totis noc
tibus / Ecce iste venit vir as
censor bige equitum et re
spondit et dixit / cecidit babi
lon et omnia sculptilia eius
contrita sunt in terra / tritura mea
et filia aree mee / que audi
vi a domino exercituum deo israel
annunciavi vobis** [illegible]
in qua ponitur revelacio et revela
cionis manifestacio afflictionis
Babilonie modum [illegible]
[illegible] a medis et persis / [illegible]
dicit se esse speculatorem constitutum
ad videndum et ad enunciandum [illegible]
predictam afflictionem [illegible]
[illegible] ubi audit / [illegible]
[illegible] videndo [illegible] ubi et contemplatus
quasi dicat afflictio babilonis [illegible]
[illegible] regibus [illegible]
qua [illegible] revelacione [illegible] seq.
[illegible] babilonem [illegible]
[illegible] in corde diligenter in
[illegible] speculatore
[illegible] vel intellectus tuus ad
videndum afflictionem predictam [illegible]
ponit [illegible] dicit [illegible]
[illegible] super
speculam domini ego sum stans [illegible]
[illegible] melius
[illegible]
[illegible] sic glo.

prophete dicitur speculator vel ad ex-
cipiende speculacionem dedi te domui
Israel Ezech. iii. et quia cum vidit quod de-
us solum ad videndum pervenit te sed
eciam ad enunciandum ideo sequitur annunciet
et est locutio. Sed propheta de scripto quasi
de alto, qui modus loquendi frequ-
ens est tam in evangelistis quam in
prophetis, et procedit hic consequenter. Et
vidit scilicet in spiritu propheta currum duorum e-
quitum id est bigam quam duo equi solent
trahere, in qua erant duo equites scilicet
Cyrus rex Persarum et Darius rex Me-
dorum, per quam visionem intellexit hec
duo regna sibi invicem coniuncta que
duas civitates in uno curru ad inva-
dendum Babiloniam videntur. Nam duorum
equitum ascensorem asini id est in visione
imaginaria vidit duos equites
quorum unus equitabat asinum et
intellexit quod significabat Cyrum possidentem
regnum Persarum quod ante per multa tempora
erat ignobile, humile et subiectum
et nullius dignitatis ut dicit glossa. Et quod
ascensor cameli qui est animal nobile
et magnum significabat Darium possidentem
regnum Medorum quod semper erat pote-
tissimum nobile et magnum. Et quia con-
templativus est scilicet speculator quid
ista significarent diligenter, quia id est non
negligenter multo intuitu id est cum magna
affectione volens per ea venire in
revelationem sicut et discipuli in te-
tus [illegible] de verbis ad intelligendum sunt.
Nam post doctam vero dicat ipse [illegible]
mane exivit in aurem audientem
eam [illegible] magnum. Contemplavit deinde
quis stat speculator et quid in-
dicit dicens: Et clamavit quasi [illegible]
[illegible] de verbis de eo [illegible] ut leo
ac sic [illegible] quia sicut leo animal
terribile et durum de longe predam
prospiciat, sic propheta de longe applicatur

durum quam turbabat Babilonios o
vidit. Et dicit glossa: leo per virtutem ani-
mi super alia animalia excellit sic
qui speculatur id est propheta prerogativa con-
templacionis vel scilicet Super speculam
nullus exponit quid sit specula
domini; potest: Ego Ysayas sum stans
iugiter id est constitutus vel [illegible] consci-
enciam perfectam id est in lumine domini sic
in prospectu ad videndum paratus quid mi-
chi dicit et super custodiam meam ego sum stans
totis noctibus id est diligenter attendo et continue
ut dicit glossa custodio me ab omni peccato
ut sim dignus audire eloquia vel
domini et comparatum ad delicta ponere
divinis revelationibus obstaculum
seu impedimentum. Iuxta illud [illegible] pec-
catori dixit deus quare tu enar-
ras iusticias meas etc. Et vide
quando nox [illegible] septima multa [illegible]
[illegible] Iob [illegible] nocte [illegible]
in diem. Alio [illegible] in psalmo la-
vabo per singulas noctes lectum meum
[illegible] Alio [illegible]
in psalmo visitasti nocte igne me ex-
aminasti. Alio [illegible]
[illegible] qui dormiunt noc-
te dormiunt. Alio modo [illegible] ipsa
nox sicut dies illuminabitur. Alio
[illegible] Ioh. ix. venit nox
quando nemo potest operari. Alio [illegible]
[illegible] in psalmo nox
nocti indicat scienciam [illegible]
Et quia aliquis quereret quid vide-
ret de specula, subdit: Ecce iste venit
vir ascensor biga equitum [illegible] imperio
accepturus super duo regna veniens
qui veniebat cum Dario ad destruen-
dam Babilonem. Vel sic vir ascensor
id est [illegible] prophetie [illegible]
prophetali sicut est dicit [illegible]
[illegible] Et hic vir fuit
Cyrus et Darius [illegible] plurale [illegible]
intellige quia super [illegible] duorum equitum
Et vidit scilicet speculator. Et dixit

nisi verba eius audire cupienti
tradit vba .i. sito tradit / et duplicat
hic tradit ad maiorem confusionem
veritatis / vel ad designandum duplicem
babilonie captiuitatem / primum a tempore Ieremie
vero a quibus capta fuit et in terra / aliud
adueniente deo a quo postea subuersa et
talit quod inhabitabilis facta est / supra vis
erit babilon subuersa sicut subuer
tit deus sodomam et gomorram
et omnia sculptilia eius contrita sunt
.i. deorum eius in quibus confidebant
babilonij / quia ut dicit glosa tyro
et dario babilonia vastantibus omnis
ydola sunt confracta templo bel / sub
Iupiter et ydolis dedicatis / eius ymagines ipsi
ipsi conspirantes confringebant
argentum et aurum asportauerunt / Et
sequitur propheta conuertit se ad alloquendum
regnum iudee seu confluentes
ad tribulationes predicta et ad tanquam sibi
dicens / Tritura mea fili mi / vox ipsius
ysaie .i. quasi dicat o tu israhel qui ipse
multis tribulationibus ad modum messis
triturata dicit glosa ipse qui recol
lectus es in horrea mea / quia tu
variis angustiis et tribulationibus lu
ctabam super vos ut excuterem pa
leas et triticum purum in horrea conser
varem / Vel scilicet et filia / In hebreo habetur
et filius / et utroque vocabulo idem habetur
ita quod et triturata et filia area de
quo intelligitur granum purum a palea
excussum / notat regnum iudee in
tempore eius / Cum excussit ab illo
populo omnem maliciam et castigacione
eos per flagellacionem aliorum ab eo de
uiacionem / Vel sic area mea .i.
templi in area ornam iebusei
constructi primi paralipomenon xxi et est
glosa / Vel sic quod triturata active notatur
babilonia / quia populum dei triturabat
et per aream notatur locus in quo hec
facta sunt / Que audiui a domino exercituum

et cetera quasi dicat hec glosa non sunt verba mea sed eius
de domino enim verba sunt / qui fallere non
potest / Annunciaui vobis .i. onus duma rex
redeunte cautela etiam in ciuitate
Ysaie per teram duorum equitum conformiter
sicut per mensam sacram intelligi / sed
tamen quomodo nouum et vetus testamentum
non solet / Sic enim sacra testatur magister et
non a populo pane viuit homo / sed eciam de
ore seu precepit ad gaudia vite
asinus autem propter auiditatem et asper
ita genitalem / Propheta populum / sed camelus
propter fortitudinem / sed iudaicum / qui fortis
tamen erat lege et prophetiis / doctrinam sor
tiunt horum propter est vero glosa quidam
asserunt hoc esse / Et zacharias propheta
dicit primum / qui per dominum et fidem
ascendit super utrumque populum / vel est
quod hoc prelatus qui debet custodire
per solitudines vigilanti speculacione prouum
exempli contemplacione per diem conspectus
et nocte ad ipsius contemplacionem conspexi
sursum paradisi gaudia de corpore in
ferni supplicia / ad superiorum non de
inspiciat cum fortitudine / sed ad deo
tam mundi gaudia / quia sunt va
na et transitoria / deinde voluntatem
originis sanctis certitudinem mortis
eius futurum semper / sed contra eo dicitur
primorum quod semper viuit in asce
sor bige dicit glosa / Et sic in dirige vouisse
saluatorem sedentem super bigam .i.
habentem vniones duarum naturarum in
vna persona et de duobus animalibus asino
et camelo vnum enim quod iungente .i. de
duobus populis vna ecclesiam in fide vni
tate colligente / exponit hic dicitur est
lapsus angelus / Et quod semper propheta
et de casu hominum tamen inter eorum et
primitorum quorum multi ceciderunt de
summa addicitur / per in fidelitatem et pe
nitus casuri sunt in se per finalem
ad indurationem / eo deuocione in male
dicti / et non solum a pena sed a quo cum parco
nos / a falsa dignitate / Acuta a ni
mis fraudis / conspexi / et quibus dam

bentatibus ad metes colocata que
significat in sculptilibus q aut dr
inseqentibus allocucio e inquam bonitat
hominis redemptos arca et thurib
eo q eos non colui vbis et complis
expurgasse to turnifonibus deus ros
nisi susceptis muidauit ey et laudat
appitus cum sagnie suo ubi dr nihil
sup 1o cashia arene mee xxx
q. d. quid facere debui ultra et non
feci **Onus duma clamat ad
me ex seir Custos quid de nocte
custos quid de nocte Et dixit
custos venit mane et nox si
queritis querite et convertimini et
venite** Post tribulacionem babilonicam
describitur tribulacio ydumeorum qui post
captivitatem regni iude fuerunt captiva
ta a nabuchodonosor Et postea liberati in
deos et tyrum ipsi non fuerunt liberati sed
in captivitate manserunt ppt q generaret
bant de duo ad cont ect de genere
abrahe quia sicut filii israel descen
derunt ab ysaac filio abrahe per iacob
sic ydumei descenderunt ab ysaac per
ezau q eos non liberavit sicut illos
sed querela non valuit quia non ita erant
cumpunti ita penitentes sicut iudei Et
dividitur hec pars in duas partes quia
primo ponitur titulus visionis 2o vi
sio cuius dicitur q. Onus i. tribulacio
duma i. edom vel ydumee et e regio
ydumeorum filiorum ezau qui et edom
a seyr dictus est a quo ydumei dicun
tur lira dr q nomina hebraica aliqua
mutant a principiis aliqua autem ap
te finis sicut et latina sicut dicit
id est colimus et mediolanus sic ect
edom et duma seu ydumea et dicat
glo septuaginta Sed quod ydu
mea dicitur est regio saracenorum et
ysmaelitarum ut dicat glo ydumea
est patria saracenorum duma regio
et dumee spiritus eos ay di pagine
ezau qui et edom est ipsum hoc est
ro quaesiti corpus in ydumea habitabat

dicat glo ydumei ab assyriis et arabibus
oppugnati sunt secundum ducentibus qui li
berati post septuaginta annos duas
tribus assumo liberari o semper captivitate
teneri cum decem tribus fuerunt in plurali
aupilud dei

maiorum regio sive dicitur arabia seir
adhuc clamat adhuc captivitas pro
sua liberacione conseyr i. amplius qui
descendit de ezau cui seyr erat monte
est regis monte ezau et quidam doctor
dicat q clamor intelligitur fuisse ore
angeli populo ydumeorum presidentis an
geli omnes sunt deputati deo pro plus ser
custodie sunt presunt ut hic Daniel x
Clamat inquam hoc consequenter custos
qui de nocte sicut adversitatis custodes
populum ipso dormiente custos quid
i. quare de nocte adversitatis vel
captivitatis non liberas nos q et tribulos
iudeorum et defectus seu tricato lo
cucionis hic ponit vehemencia
doloris Et ideo q in hebreo hic habes
quid sed semel et glo semel habet q
scandalis quid ut deum esse talem
sicut lira exponit custos supple
os quedam nuncque i. positi nisi deus
custodierit civitatem qui de nocte
i. quamdiu remanet nos de capti
vitate sicut locuitur in persona dicte
aut respondit propheta sub verbis
ad noviisse tempus liberacionis duarum
tribuum et non ydumeorum cuius ppt causa
in penitencia quos propheta amonet
ad eam Et dixit custos i. deus cu
stos suorum propheta custodit aut
diliget deus quia ut pupillam ocu
li vel ideo quia per angelos unde
in psalmo angelis suis mandavit
de te et e prelatos ta seculares quam
spirituales infra Ysaie lxii super
muros tuos i. principes seculares
spirituales custodes i. prelatos ecclesiasti
cos Et sequitur Venit mane i. tempus li
beracionis populo meo sicut duarum tribuum
et nox i. tempus adversitatis seu tribu
lacionis quo adhuc non liberantur
a vera captivitate tribulacionem autem
deus in dicit ut dicat lira sicut de
menta hanc vel dr glo ordinaria
populo meo dabo hunc leticie velud
et a captivitate Vos autem in morte cap
tivitatis relinquam quia occultatis sup
sustentacione populi mei quia cum ydumea

de captivitate ~~fuit liber~~ eis(?) tholis et
letari id est ipsi in captivitate et sub
dit cum in libro Si queritis supple in
adversitate queritis et in prosperitate
supple quia scatis quod ipse in captivitate
estis vel glossa si queritis auxilium non
in necessitate queritis sed nunc in prospe
ritate quaerimini relinquentes ydola
in toto corde et venite ad me quia
tunc ait audiam vos vel si queritis
et queritis corde quaerimini peni
tendo et venite iterum resipiendo
et bene agendo vel quaerimini per mala
declinandum et venite per bona opera
tum dicit Iohannes fatigatus(?) quia non vere peccato
sit ad deum quaeritur et ab eo resurgit
pro ipsa(?) dicit homo est spiritus vadens
et non rediens ut cito sit bene quaeritur
ad peccatum aliqua separacionem vel
bonum arbitrium sed nullus ad comple
tum ad dicat angelus qui creavit te
sine te non iustificabit te sine te:
exposicio hec de ipso exposuit qui
dicitur custos de nocte quia liberat
a malo culpe et vocatur custos de nocte
quia liberat a malo pene et qui
nunc vocat ut relinquentes Seir et
interpretatur hispidus et pilosus et significat
carnem et ydumea quod interpretatur terrena
quaerimini ad primam et dicit glossa possit
quod dicit quia ad filios Israel(?) expectat(?) vocat
sed tamen(?) et ubi fuit steterunt se
cundum legem dei quod interpretatur ydumea
que interpretatur sanguinea ubi fuit clamor
confessionis sed et tota umbra quod
dominus de Seir et de terrenis ad se cla
met et ad salutem provocet et dicat ad
eum o custos qui de nocte consurgis
versaris in tenebris qui es in carne
absque peccato carnis quia carnem vo
luisti quando corpus assumere dixit
custos Samaritanus sed qui vulnera
tum aspexit humeris portavit in sta
bulum venit mane et nox quibus
sed illustrare iudeis aut tenebre
ut ut non videntes videant et vi
dentes ceci fiant et loquitur ad suspectos(?)
genitivus si me queritis queritis sed

de onus Onus in arabia in
saltu ad vesperam dormietis
in semitis dodanim Occurrentes
sitienti ferte aquam qui
habitatis terram austri cum pa
nibus occurrite fugienti a fa
cie enim gladiorum ~~fugientis~~
fugierunt a facie gladii im
minentis a facie arcus extenti
a facie gravis prelii quia hec di
cit dominus ad me adhuc in uno
anno quasi in anno mercenarii
auferetur omnis gloria cedar et
reliquie numeri sagittariorum for
cium de filiis cedar imminuentur
dominus enim deus israel locutus est
hic propheta scribit contra hysmahelitas
qui dicuntur arabes a regione et aga
reni ab agar matre eorum ipsi ta
men usurpaverunt sibi nomen a sara vole
tes vocari saracenos quasi essent sare
filii libere et non ancille hii cum nabu
chodonosor vastavit iudeam iuxta quod
sub ipsa fugerunt in arabia ubi aga
reni habitabant credentes se ibi
aliquod refugium eo quod descenderent ab ab
raham sicut ipsi Subtraxerunt
eis panem et aquam et dum fuerunt
eis et non cum tanto sit eis hic contra eos
pertendit glossa quia dicit arabes sunt
saraceni ab hysmahele et cedar
filio eius qui melius a matre sua
agareni sed maluerunt vocari sara
ceni quasi sare libere non agar ancille
sunt filii hii cum debuissent panem
et aquam dare iudeis fugientibus
a facie caldeorum panem prebentes
aquam subtraxerunt ut siti magis
perderent qua repellit quando ipse
et ipsi in captivitate Ducti inde alle
gorice iudeos fugientes in saltu
ad vesperam Et dicuntur in duobus
locis quia primo dicitur titulo se
cunde expositionis ostendit fugam iudeorum
ad auxilium hysmahelitarum in principio
Secundo in vitat hysmahelitas ad

fractured eis ibi occurrentes Et qui
prendit eos sicut ad factum et ideo terre
predicat puncum corpus ibi qui hec dicit
dicitur dicit quod omnes i. magno caventes
ventum in arabia Et nota quod arabia
est duplex superior et inferior atque inferi
or et pluribus erat meridie que recepta
est arabicus. propter dulcia predictam
Et ad hoc innuendum non dicit propheta omnis
arabie sicut dicit in aliis omnis ba
bilonis omnis egypti sed dicit in
arabia non enim fuit per totam arabiam
sed solum in parte in feliciori que primo
occidebat post iordanem ubi hysmahe
lite habitabant Consequenter quantum ad primum
sive ad filios israel describens ipsorum
fugam a facie caldeorum unde dicitur in saltu
igitur quod dicit qui obsidionem babi
lonicam fugiunt in saltu i. in silvis sa
racenorum seu arabie inferioris ad ve
speram i. sole occidente dormietis propter
defectum hospicii quia agareni non
suscipient vos Et cum propter laborem
fuge necessaria esset requies et in semi
tis dodanim supple fugientes dodanim
nomen est loci custodia gentis inter iudeam
et arabiam Et nota secundum glossam quod patru
us ut patebit q. d. in via que du
cit ad propinquos et cognatos vestros
saracenos Et dicitur hic in semitis non
in publica via ut minus cito in
venirent et caveant fugientes eo quod semita
est via occultior et brevior quam pu
blica via Consequenter monet hysma
helitas ut fugientibus subveniant
dicens occurrentes supple hiis vos hys
mahelite sicienti scilicet populo meo aqua
ideo fugienti ad vos propter laborem vie
ferte aquam scilicet in solitudine ad quam venit
fatigatus unde glossa super illo sicienti i.
fatigato laboris ardore sitienti et populus
non solum panem sed et aquam ferte
ne in solitudine pereant qui habitatis
terram theman i. versus plagam meri
dianam recipite eum cum panibus
non tamen cum aqua occurrite fugienti ad
vos populo lasso et quare hoc facere debe
ant subdit unde dicit a facie eorum
gladiorum i. caldeorum ut babilonicorum
gladiis armatorum fugerunt i. fu
gient ad auxilium vestrum a facie gla
dii imminentis super cervices vestras i.

† iudei sed clamitare qui sagittarii optimi
sed venerunt cum caldeis

a facie arcus extenti i. a pugna
ad intersticium volentium et hic dicitur propter
a facie arcus extenti i. a pugna preliatorum
ad intersticium de longe vel per gladios
caldei intelliguntur per gladium imminentem
babilonii parcum extenti clamitate de
chaldeis multi erant optimi sagit
tarii a facie gravis prelii i. a pugna in
intersticium quia enim secundum actum in istis erant
homines et graves preliatores dicitur quod
vellet propheta dicere ista fuga non prodit
scilicet per contemptum sed per necessitatem propter quod debet
eis magis compati quod quia non fecerunt
sed non in tribulacionibus nostris in adiu
torium deserviet in sequentibus ostendens
primo vastacionem eorum per assirios et
secundo reliquiarum per caldeos unde dicit quoniam
q. d. ipsi non terreantur nec desperatis misericordie
tuo enim veniet dominus vester dicit enim dominus
qui venit non potest ad me cum credi
debet tamquam civis quartus adhuc
in uno anno i. post unum annum captivitate
tempore dicitur secundum glossam q. d. quod
eos hostes in eos mala propter hoc scilicet
vos captivum misi iam sicut solum per
unum annum erit in potestate et gloria quasi
in anno mercenarii i. sicut mercen
narius attendit finem anni in quo lo
catus est ad finem ut recipiat mercedem
pro sic ego dominus expedio reddendo
vobis penam parvam vestram et dura
illo anno transacta et notat hoc glossa
dicens sicut annus mercenarii cito
transit cum tamen expectat mercedem labo
ris ut semper laboret ut mercedem labo
ris accipiat sic gloria cedar unde sequitur
auferetur supple post unum annum per
assirios omnis gloria cedar i. prius
tenorum qui descendunt de cedar filio
hysmahel genesis xxv. cedar dicitur me
tropolis hysmahelitarum seu agare
norum et reliquie numeri sagittariorum fortium
i. saraceni ab assiriis delicti qui
nati sunt et dicti sagittatores for
tissimi quia apud eos erant filii hysma
hel qui erant fortes sagittarius ut
ysaias allegat in hoc genesis xxv imminuentur
i. diminuentur a babilonis et vero sic

cit quia dominus locutus est cuius verbum est
stabile et firmum nec propheta credit quippe
certa sunt causa predestinationis que
ineffabiliter implentur. Consistit quia
in precedenti particula ostensa est totalis co-
natio adeo ad penitentiam hic refutatur
et contemptus describitur pena quia ad
saltum quo transeunt a prima iniustitie
ad iniquitatem culpe quod notat sic ad ve-
speram quia dicit glossa vespera principium
est noctis et qui peccare incipit in vespere
est ulterior capitis describitur dormietis
in semitis dodanim id est in minis que
ducunt ad pungos peccatorum sicut dicit
glossa qui ad finem venit id est in exe-
cucionem peccatorum sicut prius in media nocte
sicut in media nocte primogenita egypti
occiduntur petrus negat sed hanc nam
vicinam ponitur et hanc eandem sententiam
tangit Nicolaus dicens quia vespera fugi-
entium primum malorum est et septuaginta
autem habent in via dedan ubi nostra trans-
latio habet in semitis dodanim quod inter-
pretatur cum peccatorum quia tot iudicia
et dicit in saltu dormietis iuxta glossam qui
peccatorum ingrediuntur viam non in agris
etiam sed viam dormiunt sed in saltu
infructuoso ubi vepres spine et bes-
tie. Hic saltus plures devorabit de
exercitu absolonis quam ceciderit ioab gladius
in terra quia quod peccatores rebellant deo
tamen quia dominus non vult mortem peccatoris
alloquitur eos hos qui habitant terram Au-
stri Nicolaus id est qui habent lumen fidei sy-
ncerum ut non respiciant donec peccatores
veniunt sed ut occurrent tulit a deo
fugientibus cum panibus verbi dei et cum
aqua sacramentali baptismi et dicit glossa
super illo occurrunt hoc quod eos post dia-
bolum oculo et despicie se tradiderunt ut terra
dederunt opera salute eternitati sunt nec
penitentibus et quippe manum porrigunt
nisi id est proximi praeveniunt pane et non
erat qui frangeret eis. Sed cur tulit
illo quid subdit cum dicens a facie
enim gladiorum fugient Nicolaus id est sectatorum
a facie gladii nudi id est doctrine gentilium et
[illegible] id est blasphemie iudeorum hec
enim tempus persecutionis in fine quia prelata gen-

[illegible] est et deceret plurimos nisi est
apostoli instabiliter periculosa tempora et erunt
homines se ipsos amantes et hec etiam
erat cum gentiles blasphemi parentibus
inobedientes liber inde denotatur
et subdit aviditatem auditus avertent
ad fabulas convertentur. Quartum autem
genus persecutionis est tyrannidis quam
notatur hic dicens a facie gravis
belli de quo Christus in evangelio dicit veniet tem-
pus quale non fuit ab initio nec fiet
usque modo et hic et causa quare in
hoc capitulo innuitur continuatio
hijs qui aliis lumen doctrine velut guber-
natoris non sufficiunt neque eos super-
venit quia auferetur omnis gloria cedar
et notatur hoc in glossa cedar quod interpretatur
secundum glossam tenebre quia tenebrosi sunt
a lumine et cum abierunt ab eterna
visione separati sunt ab electorum
societate sicut dicit glossa nam designatur
qui in saltu arabie vivebat reddi-
tur in tribulatione nam principes qui
cum debuerant panem salutarem suis
fugientibus ferre de saltu liberati et
aquas baptismi et attigerunt panem et ce-
lestem concedere in quo notatur
simplices qui prelatorum operibus mali
contempti bona doctrina imitati sunt

xxij capitulum

Onus vallis visionis

Quidnam tibi quoque est
quia ascendisti et tu omnis in tecta cla-
moris plena urbs frequens
civitas exultans interfecti
tui non interfecti gladio nec mor-
tui in bello cuncti principes tui
fugerunt simul dureque ligati
sunt omnes qui inventi sunt
vincti sunt pariter procul fugerunt

Post onera gentium circumstantium et
maxime vicinorum propheta consequenter
revertitur ad regnum iude sed dicitur
aliqua que prius non fuerunt dicta propheta tan-
tum hic de fuga iudeorum quia quidem sunt
fugati per nabuchodonosor de quo historia
in iiij regum ultimo capitulo xxv

Et dividitur in duas partes quia primo
describitur eius culpa et regnum et gratia omnium
in instaurando. Secundo ibi: et sacerdotum ubi hec
dicit dominus. Et primo propheta ponit rationem
afflictionis, secundo magnitudinem ibi: ubi ut esset
tu, tercio suam ipsius ad eos compassionem
ibi: propterea dixi. Ubi littera est dimissa.
Onus vallis visionis. Titulus dicit
onus, id est impositio oneris vallis visionis
id est Ierusalem. Dicit littera licet Ierusalem quo ad
unam partem sit in monte et quo ad
aliam in valle, quia tamen propheta hic
denunciat ipsius destructionem per regem
Nabuchodonosor, ideo potius eam nominat
nomine vallis quam montis. Dicitur quoque
vallis destructionis propter ydolatriam vel
quia a gentibus conculcata propter infelici-
tatem in scienciam. Et dicitur vallis visionis
quia a longe videri potest, vel quia
in ea videntes, id est prophete, habita-
bant. Et nota: hec omnia glosa exponit
dicens prius quam Iudea contereretur, civi-
tas magni regis, nunc destructionis dicitur
vallis. Non enim vallis est quia in mon-
te non est, sed quia humilis facta est et
subdita ydolatrie, sicut et Capellum destruc-
tionis dicta est, et in Capellum [illegible]
vos est. Et bene vallis visionis, ibi
enim prophete fuerunt qui visiones vide-
runt. Nota: pertinet hec ad
obsidionem que facta est a Sennacherib tempore
Ezechie, sed ad eam que a Nabuchodonosor
tempore Sedechie regis Iuda. Hec glosa.
Consequenter ponit eam alius omnis
dicens: quid nam tibi quoque est, supple
o Ierusalem, et vadit per interrogationem admi-
rantis causam perturbationis, quia ascendisti
et tu. Sicut alios in tecta, id est ad co-
cepta ydolorum ad adorandum ea et ad sa-
crificandum eis. Vel dicitur hoc secundum morem pale-
stine regionis, ubi tecta domorum sunt
plana et littera exponit in tecta, id est ad
sacrificandum ydolis super tecta domorum pos-
ita, et in hoc tangit culpa civitatis
propter quam destructa est, quod dicit quod quod
tale opus fecerunt quod ad cu-
dem cultum ydolorum accedebant inmitando
non [illegible] [illegible] Iuda tamen doctor
exponit quod hyperbolice quod ascendisti tu in
Nabuchodonosor ad Ierusalem, homines ascenderunt
super tecta domorum que sunt plana in
terra illa ad considerandum inde magnitudinem
exercitus et ad prohibendum videre ut adi-
pisceres eam machinis ad hoc ibi de-
positis. Nec solum supple Ierusalem ascendisti
ad sacrificandum, sed eciam ad peccandum et laudan-
dum deum suum. Supple pena clamoris sive
leticie post extraccionem clamoris, id est laudis,
cum ad perniciem ydola et non solum
semel sed eciam pluries quod est geminus
in signum: urbs frequens, quia enim frequens
fit pluraliter fit. Nec qualiter eam sed
cum magno gaudio quia civitas exul-
tans et in glosa aggravat peccatum ydo-
latrie misticam ad actum adorationis a
clamore laudis et deprecationis ab ipsis
frequentatione, et ab intencione vanam
patiendo sacrificium abiciatur planctus, sepes et
struitur exequtacionem et voluptatem
civitas seu hominis spiritus sit corrup-
mitur. Et lituus angustus peccati ydolatrie
et luxurie dicit multum ad licenciam, nec
ita facilis ea posse avelli ab homine
propter delectationem in eis annexam.
Sed littera aliter exponit prolonga cla-
moris quia naturali inclinatione cum
homines se disponunt ad defensionem
hostium fit multiplex clamor. Urbs frequens
propter multitudinem, ipsa civitas exultans
propter frequenciam populi. Consequenter
predicit penam conterrentis. Primo quantum
quo ad subitaneam mortem, secundum b[illegible]
pena famis. Secundo pena arcionis, ibi
dicitur: Interfecti tui, scilicet Ierusalem, non interfecti
gladio, que est mors brevis, nec mor-
tui in bello, que est mors aliqualiter ho-
norabilis, sicut alias tali modo, sed
fame, que est mors diuturnior et penosior.
Supple: Unde dicit in 4 regum: Aliter prevaluit
fames in civitate, quia duobus annis
erat obsessa et multi in ea fame pe-
rierunt. Nec solum fame perierunt, sed
cuncti principes tui fugerunt simul, scilicet
Sedechias et viri bellatores, durius
ligati sunt quia exercitus regis Babilonis
omnes cum Sedechia captivaverunt.
Nec solum principes sed eciam omnes

qui in bona fuit cum principibus vel
in urbe vincti fuit pat et sic ducti
ad nabuchodonosor in reblata. quod ut fu
gerunt et attemptaverunt sed capti
nati sunt usque huc glossa. Sicut eciam in
Jeremia legitur supra xxxix. Sedechias
nocte per viam fugiente cum principibus
exivit et aufugit. Sed in campis
Jerichonis captus ad nabuchodonosor qui
tunc erat in reblata. ibi omnes manus
exercitus sui premiserat ad capiendam
urbem. ad ducti quod fuit et sedechie
filii quos in facie occidit. ipsi quoque
occisi erant et excecatum secum in
babilonem duxit. principes autem et
alii qui cum eis capti sunt aut occi
si aut relegati in captivitatem ducti sunt.
Propterea dixi recedite a me
amare flebo. nolite incumbe
ut consolemini me super vastitate
filie populi mei. dies enim interfec
tionis et conculcationis et fle
tuum a domino deo exercituum in valle
visionis scrutans murum et
magnificus super montem. et ela
mi assumpsit pharetram currum ho
minis equitis et parietem nudavit
clipeus et erunt valles tue
electe plene quadrigarum et equi
tes ponent sedes suas in porta
et revelabit operimentum iude et
videbis in die illa armamenta
domus saltus et scissuras
civitatis david videbitis quia
multiplicate sunt. Hic propheta in spiritu
videns magnitudinem illius afflictionis in
dicit primo quo ad eos compassionem
inconsolabilem. Secundo causam tangit ad
maiorem confirmacionem ubi dicit enim
dicit igitur propterea scilicet quia fugerunt
et tam graviter afflixerunt dixi super
ego ysayas recedite a me vos
scilicet qui vel quicumque alii me consolari
volentes amare flebo vastitatem
populi mei. Et quia vos est consolari
volenciam desolatum amplectitur et in cli
mate captivitatis sued capita eius vel per

torem subdit nolite incumbere. id est in
clinari ad me cogitacionem nimio
dolore ut consolemini me ac si dicat
non solum consolatores sed et desolatores
repulit super vastitate id est destructione
filie populi mei. id est primus urbem in illa
non filii que nobilitat dignitatem
predicat. Et causam suam in desolacionis
subdit ecce culpam et penam quam
describit in populi vastacione. in muni
tionum desolacione. in urbis captione
in oculorum revelacione et templi
desolacione. Et hoc dixi amare flebo. Exponit(?)
dies enim in propheciis scilicet imminet
populo iudaico in quo multi interficientur et
conculcacionis quia capti conculca
buntur et fletuum utrorumque scilicet qui cum
ad residuos qui morabuntur et hoc a domino
deo exercituum. id est eius permissione vel aut
tentacione in valle visionis. id est in ierusalem
ut prius expositum est. Et non solum erit
vastatio populi sed et munitionum eius
quia scrutans id est scrutari faciens
ego dominus vel permittens exercitum babilo
niorum murum ut omnino destruatur et
magnificus id est magna faciens super
montem syon erit scilicet nabuchodonosor. Et ita
nabuzardam muros templi funda
mentis. nam templum et domus regis que
erat in monte syon ad magnis sump
tibus et laboribus edificata erant
omnia quasi in momento a caldeis destructa
et a fuerat in magna virtute divina quam
quando populi precata ydolatrie. Et iudas Rã salomon
doctor dicit aliqua allegat quod abilla le
ge propterea dixi verba sunt dei compacie
ntis populo suo in afflictione porta
bat in libro qui apud hebreos dici
tur habet id est benedictionum dicitur quod quando
deus recordatur de destructione templi
et captivitate iudeorum flet et lacrime
eius cadunt in mare. sed hoc deum
est falsum et puerile. Et non solum hoc
sed ecce et elam id est elamites venie
tes cum nabuchodonosor de propheta. Elam
enim civitas et quedam in persida regi
one assumpsit pharetram id est sumet
in auxilium nabuchodonosor. Ipsi enim
elamite optimi sagittarii fuerunt
et currum hominis equitis id est equo ducendum

vehiculis non vehiculis id est quae ducuntur
equis et non bovibus id est curribus ad por
tandum arma et alia necessaria bellatoribus
et parietem scilicet templi nudavit
clipeus id est caldaei clipeati auferendo
laminas aureas quibus templi pari
es erat tectus ut visitatis. Vel sic nu
davit scilicet exercitus caldaeorum parietem
scilicet parietes domorum assumendo clipeos
ibi pendentes ad ornatum ad plurimum quod
urbem. Vel parietem domorum sacer
dotum militarium assumpto ibi clipeos
pendentes ut aspiceres. Et erunt electae vall
es id est civitatis firmamenta sua in pugna
tione nudabit. Et erunt valles
tuae in quibus crescebat frumentum et vinum
in habundantia electae id est olim
delectabiles plenae quadrigarum
scilicet caldaeorum quos non poterit cape
re civitas. Vel plenae quadrigarum omnia
circa ea spectacia concurrentium et equites
qui civitatem intrare poterant non
ponent sedes suas id est custodias suas
in portis scilicet civitatis ita quod nullus posset
ingredi ad auxiliandum nec exire ad
fugiendum. Et ideo dicit. Militum ne quis
effugiat et salvetur. Et revelabitur ingredi
entibus caldaeis conclusos in de pacto
exire et revelabitur operimentum iude id est
templum quod propter sui sanctitatem sic erat
clausum et opertum quod nullus illud in
trare debebat nisi sacerdotes ministri
domini quia fecerunt in deserto aliud
audebis super filia syon in die illa
scilicet captivitatis armamentarium domus
saltus id est locum ubi reponebantur arma
a tempore salomonis ut te innumias quod
caldaeos domus saltus quia erat facta de
lignis saltus siue libani vel quia
in circuitu eius erant arbores. Erat
autem inferior eius murus lapideus in
qua species aromaticae ponebantur
sed superior erat de lignis ubi arma
reponebat sicut glossa dicens arma
mentarium iuxta templum erat domus
quam edificavit salomon ad repo
nendum arma. Tertii regum vii. circu
litum ut arbores hic domus saltus
dicitur opera quoque non lapidea sed lig
nea co[m]pilata cum cemento et lapide

ut aquam erumpat ferrum ac si diceret
glossa quia sibi lapidea erat ad reparan
dum arma non valeret. Et scissuras
civitatis david id est urbem inquam regnavit
david. Et erat syon quae dicitur civitas
david atque urbs regis. Videbitis quod
multiplicatae sint scilicet scissurae inutiliter
factae ad reparandum et recipiendum ibi de
fensores contra caldaeos propter loca debilitata.
Et congregastis aquas pisci
nae inferioris. Et domos ierusalem
numerastis et destruxistis domos
ad muniendum murum. Et lacum
fecistis inter duos muros et aquam
piscinae veteris restaurastis et
non suspexistis ad eum qui fecerat
eam et operatorem eius de longe
non vidistis. Hic describit causam sce
leris: confessionibus eorum scilicet culpa. Deinde cum
describitur pena. Et haec duplex erat
scilicet nimia confidentia in se ipsis et
praetermissa in potentiis. Et primo describit
prius deviationem eorum quo ad quod
ut patebit. Secundo neglecto providentie
et diffidentia ibi et non suspexistis.
Dicit quod congregastis intra civitatem
scilicet vos cum scissuras vidistis aquas
piscinae inferioris ad providendum ho
minibus et iumentis tempore obsidionis.
Cetera enim licet aquam auferre po
terat ideo eam detinebant seu congre
gabant. Congregavit autem aquas
huius piscinae facta obsidione per
caldaeos per consilium medicorum suorum
muros civitatis et fecerunt eam circu
ire duos muros et distribuebatur
aqua per ipsum familiae domorum sin
gularum et maxima haec providentia erat
et hoc dicit glossa ordinaria: terra promissio
nis aquis uberrimis magnam penu
riam aquae sustinebat et maxime
in ierusalem ideo faciebant cisternas ad
colligendas aquas. Fluvius enim
iordanis in galilaeam et iudaeam
fluit. Siloe vero aqua ad radicem
montis syon oritur et hinc habebant

In urbe autem erat due piscine in super
iori que ab hostibus capi poterat / superior
que non poterat. Et domos urbis nume
rastis .i. domorum familias ad sciendum
quot in una quaque erant persone, ut equaliter
possent eis victualia sufficere / ut quod
unicuique necessaria distribuerentur eis aqu
e. Et hec est prudentia secunda scilicet in distribu
tione congregatarum aquarum. Et destru
xistis domos que erant in suburbiis
ad muniendum contra hostes murum .i.
muros civitatis / ad fortificandum eos
de lapidibus et tegulis inde acceptis
vel ut lapidibus inde suppositis destru
ere possent menia murorum / vel
ne hostes in illis domibus possent
habere latibula in nocumentum obsesse
civitatis / et hec est tertia prudentia scilicet
murorum muniendorum. Et lacum .i. aquam
piscine inferioris fecistis scilicet extra inter
duos muros quibus civitas cin
gebatur vel claudebatur / et hoc ad ma
iorem fortitudinem. Et dicit inter quia inter pri
murum aliqui habitabant et aliqui
infra secundum / et ad hoc est prudentia
quarta scilicet providendo circuitus aque
inter muros. Et aquam piscine veteris
que erat iuxta templum et eam con
[illegible] dimiserunt quia alie due su
fficiebant. reparastis .i. in statum
pristinum restituistis / quod ob rationem
eam plus indiget civitas aquis
eo quod plures conveniunt ibi et ad se
conservandum et ad defendendum / vel quod
piscina que tempore alio necessaria
non erat obsidione imminente fuit
reparata / Et hec est quinta prudentia
in quibus prudentiis confide
bant et non in deo id est Et
non suspexistis .i. sursum non aspexi
stis auxilium querendo ad eum qui
fecerat eam in quo magis sperandum
qui fecerat eam .i. urbem et ag
rum patratorem eius de longe quia
ab eterno preordinaverat ibi po
ni templum suo nomini dedicatum
non vidistis .i. non providistis in eo
credendo sed quod dicit inspexistis prudentia
enim in [illegible]

Et non vidistis quod populum ut dicit supra
ad [illegible] qui alias talis [illegible]
pugna [illegible] et bona sicut
ezechias se diligenter paravit ad re
sistendum sennacherib ut habetur in iiii
Regum xviii et Paralipomenon quia principa
liter de deo confidit et illud operatur humane
prudentie non obmisit sed ipsi divi
num auxilium totaliter neglexerunt in
sua virtute et prudentia confidentes.

Et vocavit dominus deus exercituum
in die illa ad fletum et ad plan
ctum et ad calvicium et ad cing
ulum sacci. Et ecce gaudium et
letitia occidere vitulos et iu
gulare arietes comedere car
nes et bibere vinum. Comedamus
et bibamus cras enim moriemur.
Et revelata est in auribus meis vox
domini exercituum. Si dimittetur in
iquitas hec vobis donec mo
riamini dicit dominus exercituum.

In parte ista ponitur secunda causa destructionis
scilicet pertinacia in peccato et contemptus [illegible]
[illegible] Et predicatur quod numquam eis dimittetur. Et
sunt tres partes. In prima ostendit quod volu
ntate divina ipsorum inducendo ad penitentiam
secunda ipsorum negligentia ibi et ecce
gaudium. In tertia horum modi negli
gentia dicitur deo fore manifesta ibi et
revelata est. dicit ergo Et vocavit
alia littera vocabit scilicet per prophetas dominus
deus exercituum [illegible] dominus exercituum
dicitur quo [illegible] aliquid magnum potenter
facturus [illegible]. In die illa .i. ante ob
sidionem vel destructionem urbis ad
fletum oculorum propter concupiscentiam
cordis et ad planctum manuum propter
prava opera et ad calvicium capitis quod
pro [illegible] quia lugentes [illegible] in
capite [illegible] propter [illegible]
dicit glossa antiqui penitentes [illegible]
tondebant et barbas radebant et
saccis induti in cinere sedebant [illegible]
et ad cingulum sacci propter prava concupiscentia.

quod qui ligat hominem ut resolui non
possit Et lyra exponit ad eum scilicet
ad debitam contricionem et satisfactionem
de peccatis ut euitaret pena diuine ulcionis
Vel per uocat hic propheta triplicem gradum peni
tencie ad primum dolorem. Secundo ad satisfactionem
et ad debitam humiliacionem Vel sic ad fle
tum contricionis quia fletus venit ab intri
seco et ad planctum confessionis quia
planctus fit mediante ore Et ad ci
gulum sacci id est ad asperitatem satisfactionis
et ad caluicium id est omnimoda peccati
eradicacionem propter peccatum radicatos
vocauit eos penitencia unde dicit glossa de
cimo nabuchodonosor … ab … mi
sit dominus ad sedechiam et ad iudeos
Jeremiam ut penitherent et misereretur eorum
qui et insipientes et desperantes dice
bant comedamus et bibamus cras enim
moriemur unde sequitur Et ecce gaudium
mixta et leticia ab extra quia fletum occidere
vitulos qui sunt carnes teneriores
iugulare arietes qui sunt carnes
solidiores [illegible] contra in tempore ubi propheta
… eos ad penitenciam reuocaret unde glossa
est contra deum monentem penitenciam et
… habuere gaudium et leticiam
Et ne crederetur hec occidi ad ymolandum
subditur comedere carnes quasi dicat carni
bus delicatis et grossioribus delec
tabantur et quia abundancia potus requirit
ad sequitur et bibere vinum usque ad suppli
…ionem … in … ut in …
… … clarescat color …
Et non solum … peccatum in … sed
est malum … ipsum ad …
… unde sequitur comedamus et bibamus
glossa … in hoc … delicias …
… … …
… … est quasi dicat … nos …
… cum … non possimus …
… … sic … … …
… … … …
… dicentes cras enim moriemur
… in morte … …
… … gaudia finientur Et dicit
lyra … … … dicebant
… … … …
… … morte … … …
… blasphemia … Et quia

talis contemptus … corporalia
… … ut magis … …
… penitencie … … …
… … … … nomine
… … subditur Et reuelata est …
hec iniquitas seu blasphemia in …
… … nichil enim occultum quod non
reueletur nec aliquid ignotum quod non sciatur
… quia … … … …
… … Et dicit … hec … est
… Et ne crederetur culpa hec esse modica
… … remissibilis subditur … dimittetur
id est non dimittetur … …
… locucio … … …
… … iniquitas … …
… … … …
… blasphemus … … …
… donec id est non solum … …
… … ita … … …
… … … … … …
… … … … …
… Et subditur dicit dominus … vel
sic donec moriamini … … …
… glosas … ordinaria …
… … … … …
… … … Et hec
… … capitulum possunt … …
… … … et de malis
religiosis … … tribulacio
… … vallis glossa … …
… hic loco … … … …
… … … … …
… … … … …
… … … … …
… … … … …
… … … … …
… … … religiosi
qui … … … …
quibus … … … …
tibi quia … … … …
opinione tua … potius …
debueras Et ordinaria glossa dicit …
… … … …
… … … … …
… … … … Et quod dicit
clamoris … … … …
… … … clamoris …
… … … Et quod dicit …

exultans ppt superbiam unde glo exul
tans superbia inflata cum tumet et
fauciatur se in venisse et in hoc q serg
in effectu tui non gladio eo non tat
q maxima pe ut dicit glo ipsi eccle
siastici sine ecclesie c contencione su
bplanta abhetitus et falsos religiosos
quia voluntate ipsa ad eos confugiunt
Juxta quod dicit omnes principes fugerunt non
tantum seculares principales amoz qui contra
inobedientes conveniunt ad synagoga
sathane sed eciam non fuerunt dure
q ligati sunt vinclis dyaboli unde glo alle
gat illud psalmi anima nostra sicut passer
erepta est de laqueo venantium laqueus
cum quo dyabolus venatur fideles sapia
z sclates vz cralis terena a dyabolus quibus
ligati vitare audire contempnunt io
dicit omnes qui in venti sunt semper in ali
quo talium vincti sunt pit lagis
pena procul fugerunt semper adno glo
in fuga contra de quos principes est
draco fugiens coluber tortuosus obtu
rrientes aures suas ne audiant
bonum Et hic quomodo multi seducunt alii spo
te abscedunt ad desidia sua usque ad
contemptus veritatis e inabid tenebras
ecclesie qua predictus apostolus scripsit
thymotheo Secunda thy ultimo dicens
tu autem vigila in omnibus labora
ministerium tuum imple opus fac evan
gelio conpassio apostoli nota que ecclesia
pom ab ypa ecclesie zalabi dicit apostolus et
allegat glo quis infirmatur z ego non
infirmor quis scandalizatur z ego non
uror sic famuch plangebat paul
et ypt wlm Et hic ipsa ppt conulat
com ppti z duccatum anima vitalis io
solacium non admittat eo q dicitur sic
non admonistis i ceraturum unde dicitur glo
loco flentem lxx hunt correptio
q fletum z erroz adhuc sit ut dicit in libro
de oracione seprima quas dedit
eis legendas nasta circuiz oracio
Ad tantum autem peruenerunt quod etiam
ut et magnifica super montes et inde
aut et glo exponit montes doctos
sunt qui se in ppro mote opposite glamr

In veniente ascendamus ad montem
domini Et hic magnitudine altitudo imo z clam
q glo exponit i aspectus corporis i sup
bia hereticorum sumpsit presumptio ut sa
gittent in obscuro rectos corde Ecce
quod sequitur audiamus erunt electe
valles tue i humilia desiguata omne
plene multitudine z reuelabitur importa i
manifeste predicabitur mysterium que quod audietis
in aure predicate super tecta et z invidebitur
i aperta predicacione veritatis cognoscere
opinitis mde mibi i pratum eorum
qui in fidei confessione sunt Tunc ecclesia apparet
rebit armamentarium domini palmis glo
i armatura apostoli que est scutum fidei ga
lea spei lorica iustitie z gladius spiritus
q est verbum dei in quibus consistit tota vic
tus i palus corporis Et consistit autem tota
armatura quia multiplicatur sunt i sapientia
omne et tunc reuelabitur eis de corpore adsi
dem congregabuntur Juxta hec q dicitur congrega
sunt aquas aut numeros superiorem ampli
hom priscine ut dicit q dicat glo quia
ubi nouum cenitus testamentum fecerunt
sibi nouas doctrinas quas in thoros
i veteres putant z invenient qui in misc
ria quia veteris testamenti et lacus fecerunt
in puteum qui aqua uitalem est et de
nari sed lacus qui tos qui aquas cotti
nere non valent Et dicit glo super illo aqua
priscine veteris noui testamenti horti
dum veteris replebatur quia nouum replebatur
vetus testamentum Et hic autem q sapiunt
et vocabit dominus note quod dicit glo cottidie
puocat dominus hereticos ad primam sententiam
flauetes quia ipsi videbunt z ad placitum
vendicant eis laniamentum vos z ne pla
cent et ad calumniam ut ea magestas ra
dant a de corpore suo quidem q ad virum
aufferant Et ad cingulum facta uti ci
ngere in ipso cingit z vnod s ir
invenit non dimittit eis donec mo
riat unde dicit glo hic non solum de hereticis
sed de omnibus potest intelligi qui negligens
precia sua de spacio peyos sunt z eosp
tatibus merito pro blasphemia magis
ut omnes seruire nunquam putant morte
finiri sunt non i. quam post mortem
nichil est z morte apud nichil est

a plante et sacerdotibus male ministrantibus

Hec dicit dominus deus exercituum vade et ingredere ad eum qui habitat in tabernaculo ad sobnam prepositum templi et dices ei quid tu hic aut quasi quis hic quia excidisti tibi hic sepulcrum. Excidisti in excelso memoriale et diligenter in petra tibi ~~in petra tibi~~ tabernaculum. Ecce dominus asportari te faciet sicut asportatur gallus gallinaceus et quasi amictum sic sublevabit te. Coronans coronabit te tribulatione quasi pilam mittet te in terram latam et spaciosam ibi morieris et ibi erit currus glorie tue et ignominia domus domini tui. Et expellam te de statione tua et de ministerio tuo deponam te. In precedenti

ysaias loquitur contra sacerdotium et primo contra summum sacerdotem secundum quosdam secundum alios et primo ponitur unius deiectio secundo alterius substitucio ibi erit. Circa quod nota quod secundum aliquos sobna fuit summus sacerdos alii dicunt quod fuit secundus a summo sacerdote. Hic cum aliis adherentibus suadebant ezechie regi ut traderet se et civitatem sennacherib ut dicunt hebrei. ysaias autem suadebat contrarium. Et quia non fuit factum secundum suum consilium motus in dignacione et eo timore ne magis potencia caperet civitatem ad quosdam familiares cum suis occulte exivit et se reddidit assiriis qui captivum duxerunt eum in terram suam. Cum autem deprehensa fuisset civitas sennacherib et ipse vellet redire illi noluerunt eum dimittere sed assirii indignantes eum captivum duxerunt et mortuus est ibi quod ysaias previdens predicat deposicionem eius dicens hec d. d. d. ex. supple michi

ysaias. Et dicit glossa quod predicta hic non pertinent ad captivitatem que fuit tempore sedechie sed ad eam que tempore ezechie. Vade supple tu ysaias et ingredere ad eum qui habitat in tabernaculo domini scilicet ad sobnam prepositum templi id est summum sacerdotem. Alii dicunt quod erat thezaurarius et [illegible] vasorum. Summus tamen dicitur eliachim qui fuit substitutus loco eius erat summus sacerdos ut habetur 20 capitulo huius et 4 regum 19. Et dices ei supple ex parte mea quid tu hic supple facis in domo dei indigne ministrando aut quasi quis hic id est cur potes tempus [illegible] digne ministrare cum sis dignus morte [illegible] quia excidisti tibi hic id est in [illegible] ista sepulcrum quasi aliquis diu possis hic permanere. Jeronimus arguit eos de incredulitate dum prevenirent et de negligencia quia propter captivitatem comminatam credere noluerunt. Excidisti captivitatem non times in excelso ut pluribus appareas memoriale ut dicitur hic sepulcrum [illegible]. Et hic arguit eum de superbia. Vnde dicitur [illegible] memoriale ut esset sepultura superbie. Diligenter id est cum magna diligencia quasi forte cum [illegible] imaginis [illegible] et in hoc arguit de curiositate. In petra id est in lapide firmo et precioso. Tibi arguit de singularitate. Tabernaculum tibi scilicet soli sibi de singularitate. Edificaverat enim hic ut dicitur supra notabile sibi sepulcrum in civitate david ubi sepulcra regum ut post mortem esset eius memoria celebrior sicut ioiada summus sacerdos propter bonitatem suam ibi fuit sepultus ut habetur 2 paralip. 24. sed [illegible] est [illegible] Ecce dominus quasi diceret noli frustra laborare in [illegible] sepulcri quia cito [illegible] tuum. Et hic predicat ipsius [illegible] et translationem afflictio. Ecce id est cito asportari te faciet captivum et ligatum ad assirios [illegible] sicut asportatur gallus [illegible] et [illegible] per [illegible] ad [illegible] (gallinaceus)

capo qui ad modum galline in tecto
congregat pullos Et lyra scilicet sicut ad
pusillanimitatem galline reductus et in
se depugnat ipsa quam prius corruscare
erat se asserens reddiderit Unde glo.
super hoc loco capitis sicut timore perditus
vertit et cecidit in se ipso propter eum vel
dicatur serua cherubin Unde dominus circumdabit
in ala vincat et sic amictu id est palliu
ut velum leuiter super hunc leuabit ita
facile sublevabit te scilicet dominus ut asi
nus ducens in captivitate Et nota crux
dicit nobis captivum letari Subdit co
ronans propter te corporis coronabit te tribu
latione propter te cordis id est undique superata
erit tibi tribulaciones sicut corona
caput undique circumdat Dicit glo. pla
mina aurea in qua scriptum erat
nomen domini quam in fronte portabat
sacerdos semel in anno Et alia glo.
hoc est extendit diadema coronabit te
qui sic quondam habebas mitram iacintinam
quasi contritam coronam pontificis et sti
scripsit in lamina auri decimo quondam
quodam tribulacione et angustia co
ronabere Contrariam subdit quasi
pilam que facile vna potest et de
vno loco in altum repleri et de facili
de loco ad locum impelli mittet te
dominus in terram latam ut tuus turpis
non impediat et spaciosam ut ipso
loca dispensacionis alii ydemptitatis tuus erit
tuus despect et dicit glo. mariam id est amo
re glorie in vallem ignominie et lyra
ponit similitudinem de ipso pila sicut enim
pila aliquibus precipitur de manu ad
manum et sic sublata sibi sicut reduci
manibus maiorum de manu data ad ma
nus minorum qui duxerunt eam in asi
riorum terram Et vocatur glo. dicit
sicut spera in loco dechini et sparior
pare non potest sic populus tuus in exilio
ductus dispergetur Ibi in aspo ducto et
sui segregatus ab ductis sunt ibi morieris
et non hic ubi statuisti tibi sepulcrum
Et erunt ibi currus honoris non habebis
qualem habebas hic Ideo subdit ipse
mee et ubi erit currus glorie tue sepultura

id est potestas qua ante incedebas ostendens
gentibus multitudinem et ignominiam domus
domini tui cui solebas preesse id est splendor
et decor domus dei aufertur tibi alii magis
nominati Unde exec. in s. glam. cer
in ignominiam commutabo Sic ut dicit
lyra ignominia eius redundabat
in templum cuius ipse fuerat sponsum et
expellam te dicit dominus de statione
tua quantum ad dignitatem et potestatem
sacerdotalem in qua credebas stabiliri
et de ministerio tuo quantum ad executionem
deponam te Ista littera multipliciter exponi
de translatione sacerdotii veteris testamenti
in sacerdotium Christi scilicet legis in legem
qui a sumitur translato sacerdotio nec
est ut de lege translatio fiat Unde dicit
glo. [~~sepulta~~] pro sobnam superbo sibi
expulsio pro heliachim mitem et humile
qui interpretatur deus resurgens id est resurrectio
deum Christum intelliguntur qui die tercia
resurrexit et sacerdotio iudeorum reprobato
factus est sacerdos in eternum secundum ordinem
melchisedech qui est per litteratibus
in ecclesia id est in cena Et hec est inter
spectibus declaratur Potest etiam
ista littera exponi de malo prelato ut
de iuda et mathia apostolo gallus enim
prelatum dicit magis id est Job xxxviii quis de
dit gallo intelligenciam Secundo gall
nacius malus dicitur prelatus qui a vo
gendo per efficaciam predicacionis sicut
paulus Cor. iiii. dicens per evangelium
ego in Christo vos genui et continuo
pugnat contra subditos presumptuosos contra
corinth. primo non ascendistis ex ad verso
neque opposuistis te murum pro domo Israel
Et quia non vocat gallinas
ad grana id est subditos ad largitiones
elemosinarum sive ad mica opera que
sunt grana ex cuius capaleis cum
sint non ex necessitate nec ex tristicia sed
ex hilaritate hillarem enim datorem
diligit deus ad cor dicit Proverbiis vi
pascit vnus quisque ea que subinca
lui sua sunt Et quia pullis incubat
propter bonitatis pinguedinem in agendis
id est in subditis non querit fructum

stare sed lucrum temporale ad plebem
2º ovis que sua sunt querunt. Et sunt
etiam non parcat se aliis disciplinis et abs
stineat per maceracionem carnis sicut
ille i Cor. ix castigo corpus meum etc.
Talis autem in iudicio sicut tres questi
ones. prima de ingressu utrum modo
intraverit de qua Ioh. x quod hic
intrasti scilicet utrum per hostium Christum vel per
munus seu carnalem affectum etc.
et Ioh. x dicitur qui non intrat per hostium
sed intrat aliunde hic fur est et latro
2º et ad resignacionem et ad restitucionem
tenetur. Secunda quid tu hic supple facis
quo ad regimen vel quasi. Tercia de intencione
accipiendi scilicet quis tu et hoc quo
ad personam utrum vita simulata cum sis
pont mercenarius vel cum mercenarius
sicut statum aurea vel argentea
adorat Zachar. xi o pastor et ydolum
quia scilicet habens oculos non videns infra
quinquagesimo vi speculatores eius
ceci omnes. Os habens non loquens id est
canes muti et non valentes la
trare. manus habens non defendens Zach.
xi derelinquentes gregem scilicet pastoralis
curie iniunctum quod ydolum quando ipse
non facit. Tercia mit et de duabus
primis questionibus dicitur Iudic. xviii
quis te huc adduxit supple vel aliquis
alius et respondetur michi i. Malach.
hic et hic pretatur Micha mercede condu
xit me et sacerdos. Sequitur quid agis
respondetur ad Ephes. v que in occulto
fiunt ab eis turpe est dicere. Et sequitur
id quod venimus ad sugendum lac ad
comedendum et devorandum et non ad
medendum hec glosa. Et erit in
die illa vocabo servum meum Eli
achim filium Elchie et induam
illum tunica tua et cingulo tuo
confortabo eum et potestatem
tuam in manus eius et erit
quasi pater habitantibus Ierusalem et
domui Iuda et dabo clavem
domus David super humerum

eius et aperiet et non erit qui
claudat et claudet et non erit
qui aperiet et figam eum paxil
lum in loco fideli et erit in solium
glorie domus patris sui et suspen
dam super eum omnem gloriam do
mus patris eius vasorum diversa
genera vas parvulum a vasis
craterarum usque ad omne vas
musicorum. Post deposicionem Sobne
describit prophetia substitucionem Eliachim
pro duobus et erit in die illa i. post
tuam deposicionem et liberacionem urbis con
vivatus. Et ceteri sonachorum vocabo servum
meum per vocacionem vel inspiracionem vel
eleccionem vel per aliquem prophetam Eliachim
filium Elchie. Iste fuit unus de principibus sacerdotum
alius qui post Sobnam pontifex factus
est quia usque ad finem fidelis. Et induam
illum tunica tua i. veste sacerdotali decore
et dignitate et speciositate. hic ponit per totum
quia ponit hic parte pro toto et cingulo
tuo quo erat decenter ornatus pannis ad
modum benefacti factum confortabo eum i.
fortificabo in hoc potentem fortiorem
te qua dissolutum et dicit Israel ut episcopus
petrus tuum accipiat alter et potestatem tuam
scilicet summi sacerdocii in manum eius scilicet
dabo. Nota hic glosa quod tunica signat
sacerdotalem mortalitatem Gen. iii fecit eis tunicas
pelliceas quam sed Ioh. ultimo sed Petrus
ut audivit tunica succinxit se quare
caritatem ibidem xix erat autem tunica
inconsutilis. Et quando pluralitate mundana
earum vel. composicionem tunica mea
quod voluptatem in vos Gen. xx Ioab
erat indutus tunica stricta qui per gratiam
remordentem in carnalia
adventus eam que carnis est macula
tam tunicam quam dignitatis plures
vel Gen. xxxvii. Et erit non ut
supra lapis quia non depellabitur sed
per institucionem perpetuabitur. Daniel sed
id est quasi pater pro persone dileccione tamen
personam salvabitur quia habens curam decens
pastoralem habitantibus urbis supple prefecta

& claue aurea qua portabat quondam summus sacerdos

et domini iuda quia vel i. plura
simul de regno de iuda reges erant
vel i. minoribus et maioribus Et in signum
signum dabo clauem que erat aurea ad
literam domus dauid i. templi vel glo.
domus dauid vocat domum dei in qua
erat aurea clauis quam precepit fieri deus
per salomonem filium suum quia scilicet dauid
parauit per magna parte expensas [illegible] dedit
salomoni filio suo de preparacione templi
et edificacione ut patet 1 paralip. [illegible] super
humeros eius vel ad literam summus sacerdos
ferebat eam in duobus pectoralibus
super humeros in signum dignitatis et lyra
exponit quod habuit omnes claues templi et
totius populi et aperiet super scilicet sacerdotum
et non erit qui claudat scilicet ipsum et claudet
ipse [illegible] et non erit qui aperiat ad om
dendum superioritatem eius quia soli summo
sacerdoti licebat intrare ad sancta sanctorum
ad significare quod soli licebat claudere et aperire
alij autem sacerdotes intrabant ad sancta ad
altare [illegible] tamen licebat eis dare
intrare in sanctuario ad [illegible] ar
cham [illegible] ut patet libro nu
meri quia [illegible] erant [illegible] et figam
illum paxillum i. firmiter stabilitum ad modum
paxilli firmiter [illegible] in loco fideli
ut [illegible] in templo ubi fideles
conueniunt vel in loco fideli i. in ministerio
summi sacerdotij ubi poni non debet nisi
fidelis [illegible] qui [illegible] constituitur
[illegible] in ministerio [illegible]
[illegible] i. principalis in templo dei
et erit in solium glorie domus patris sui i. pre
debit in gloriosa sede domus ut familie
patris sui scilicet aaron i. ut sede pontificatus
quod cedit ad magnam gloriam sue cognationis
[illegible] et lyra exponit i. omnes alij sacerdo
tes existentes in inferiori potestate [illegible]
sunt paxillo [illegible] et
et suspendam super eum omnem gloriam domus pa
tris i. ad doctrinam eius et regimen omnes
alios [illegible] vasorum diuersa genera
[illegible] diuersis
vas paruulum super suspendam in eo a
vasis crateraxum in quibus ponebatur
ablata usque ad omne vas musicorum i. ci
tharum quam dulci modulamine [illegible]
torum delectant [illegible] ad dei amorem [illegible]

sunt organa psalterium cymbala et huiusmodi
[illegible] quod omnia erunt sub potestate et
ordinacione sua [illegible] Christus de
[illegible] exponitur qui est [illegible]
[illegible] confessionem [illegible] filius dei
[illegible] apostolis cui data est clauis domus dauid
i. [illegible] de qua [illegible] vobis
[illegible] apostoli qui [illegible] claue [illegible] vel in
dicat glo. per clauem quam super humerum portat
sceptrum regni et signum [illegible]
possumus intelligere quam [illegible] apostolis [illegible] por
tauit in humeros [illegible] patet [illegible]
super humerum eius [illegible] apparet [illegible]
[illegible] scripturarum et intellectu seu obscu
[illegible] figurarum et nullus claudet vel di
[illegible] aperuit eis sensum ut intelligerent
scripturas et [illegible] matrimonijs
ut [illegible] quis apparet [illegible]
quod fixus est paxillus quia in [illegible]
est [illegible] apostolorum
[illegible] solum fundamentum
[illegible] glo. i. [illegible]
[illegible] super [illegible] doctrina et verbo [illegible]
vasorum [illegible] ornamenta et vasorum
regule et [illegible] vasa [illegible]
[illegible] dependent ab eo in [illegible] aba
[illegible] et [illegible] qui [illegible] doctrine [illegible]
[illegible] fontes [illegible] qui [illegible]
[illegible] de paradiso i. de [illegible] sapientiam
doctrine [illegible] totam [illegible]
[illegible] vel glo. allegat [illegible] psalmi [illegible]
[illegible] de fontibus [illegible] vasis [illegible]
[illegible] deus [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] in glo.
[illegible] ad [illegible]
[illegible] In die
illa dicit dominus exercituum auferetur
paxillus qui fixus fuerat in lo
co fideli et frangetur et cadet [illegible]
quod pependerat in eo quia dominus lo
cutus est post quam [illegible] omnes
summi sacerdotes sub captiuitate [illegible]
perdidit omnes [illegible] sub captiuitate ba
bilonica vel glo. [illegible] in
[illegible] ad captiuitatem [illegible]
[illegible] ultra quia post [illegible]
[illegible] nullus [illegible] In die
illa i. post captiuitatem babilonicam

dicit dominus exercituum cuius decretum infallibile
est vere dixisset parvulus q. f. fu. d. lo. f. i.
possederunt quoniam fuit summus sacerdos et filius
i. interemptus et cadet agla perimaria
prohibitur i. alii sacerdotes et ministri et plus
qui et cum ipso peccare mittebant. Et
quidam exponunt hoc de sobna quo sacerdote
peracti fuit et sui sed iuxta glossam dicitur oppo
sito eius glossa super parvulus eliachim
intelligebatur non enim sacerdocium post mor
tem eius destructum ad veniente eum captivitate
tempore sedechie sacerdotes erant. Et expo
nitur mistice de helia qui tempore antichristi futurus
est in eius generacionem quare eadem plenitudo
inter ipsum et antichristum deveniet refrigescet
caritas multorum et cadent multi quia ad se
timore desperaverint predicacione eius. Alii autem
ad hoc conventur et flectentur cum ille erit
minus pastor et amplius sacerdocium non
erit quia non instabit finis dominus per terri
nus et dies extremi iudicii. xxiii capitulum

Onus tyri ululate naves maris quia vastata est domus unde venire consueverant de terra cethim revelatum est eis

Post vastacionem urbis aut prophecia de vastacione tyri. Circa quod est sciendum secundum glossam quod tyrus fuit civitas nobilissima canancorum sita in insula magni maris undique mari conclusa et ex una parte alluitur ut multis dicitur et ideo aptissima erat ad recepcionem navium propter quod afferebat multa mercimonia unde nimis prosperitate fuit multum ditata et in superbia levata et ideo divino iudicio subiecta fuit a nabuchodonosor qui ut eam facilius capere posset voluit eam terre coniungare inplendo spacium intermedium lapidibus lignis et terra. Sed frustratus labore non potuit eam inpugnare tamen eam cepit et subvertit et dicit glossa quod cum cives tirii non possent resistere in navibus quas habere poterant fugerunt in egiptum et in moab et in diversas regiones propter quod nabuchodonosor fuit frustratus. Nunc sequitur civitatem subvertit captivos asportavit ut patet in capitulo sequenti. Sed postea reedificata est et iterum per alexandrum magnum fuit capta qui per multum tempus expugnantes eam terre coniungavit et cepit et subvertit. Et de prima capcione agitur in hoc capitulo de capcione vero ecia captivi. Circa eum regnum tyri et regnum iudee fuit admodum confederata tempore salomonis ut habetur iii regum v (?) ubi dicitur erat pax inter hyram regem tyri et salomonem et percusserunt fedus ambo et ideo captivitatem iudeis compati debuerunt tamen antique federacionis et e contrario tirii gavisi sunt eos deridebant. Ideo propheta hic de vindicat dericionem tyri. Et dividitur in duas partes quia primo denunciat eiectum (?) secundo eius restitutum ibi et erit. Denunciata eciam agit debebat destruccionem eius terra caldeorum dicit igitur onus i. onus seu depressio tyri super est quod sequitur ululate perpetuo dest lamentacioni naves maris commorantes ita quod gemitus vestri perven tus fuerit (?) in ipsa (?) ut dicitur. Et dicit glossa in greco habetur naves cartaginis quia tyrum venire consueverant causa negociacionis cartago autem colonia fuit tyriis aut ab eis constructa et culta et subdita eam fuerunt quia vastata est i. vastabitur domus i. tyrus in qua omnibus solebat recipi. Et tyrus dicitur domus quia sicut quies est domo sic et quies in tyro vel quia sicut domus repleta erat divitiis et pluribus ideo sequitur unde venire consueverat i. de qua solvens consolacionem veniebat. Procurare omnium multum consolatur qui venit ad portum quietis a bono. Et hic modus loquendi truncatus dicitur quia per suppleccionem operis est conplendus sensus et est locus consuetus qui predicare truncationi verborum utuntur inpediente perfeccionem expressionis. Vel est unum et a diminucione quia ut glossa dicit cum iam negociacio quod ideo est. Et ne ignorancia esset causa dicte vastacionis accipientes ait de terra cethim i. grecia vel de egipto revelatum est eis i. naves cartaginis plures eorum in litteris tyri habebant amicos qui presentes apparatum nabuchodonosor ad veniendum contra tyrum pro nunciaverunt eis ubi sequitur. Tacete qui habitatis in insula negociatores

sydonis transfretantes mare re
pleuerunt te in aquis multis
semen Nili messis fluminis et
fruges eius et facta est negoti
atio gentium hic propheta describit des
olationem tyri que sequitur ad eius vastatio
nem et primo predicit ipsius glorie euacuationem
secundo multiplicem ipsius miseriam et tribulationem
ibi tacete dicit tacete scilicet euacuatam
de preteritis vanam gloriam vestram id est ipsum regis
et nobiles multitudo loquendo sublimia gloria
tes qui habitatis in insula id est in tyro ma
re circumclusa quia de non locuntur de defensione
non enim vobis est profutura et dicit hic de insula
quia pertinet erat in medio mari modo
autem non propter eam alexander fecit q
terrenam terre negotiatores sydonis id est vos
tyri ad quos veniunt sydonii causa nego
ciandi alias secundum dicit glo negotiatores
insule sunt de sydone multi enim mercato
res de civitate sydonis tyrum frequenta
bant transfretantes mare secundum glo scilicet sy
donii cartaginenses et greci et egyptii re
pleuerunt te diuiciis preciosis mercimoniis
in suis navibus apportatis te in aquis contra
in aquis multis quia in mari vel plures
id est diuersas prouincias per mare et
subdit de habundancia victualium que
in tyro erat dicens semen Nili id est egipto
semen quod crescit per irrigationem nili super
et semen eius messis fluminis id est me
ssis que crescit per irrigationem fluminis
effectus enim dicit flumen autonomastice
et fruges eius scilicet tyri sed secundum plures
exponitur sic id est que irrigat puluis est
messis et fruges tyri terra enim eius
necesse ut dicit glo in tyrus est insterilis
et inepta frugibus quia in mari
posita in egipto autem terre fiebat plu
nia et quia amnis de nilo proce
dens illa terram egipti irrigabant
ad fructificandum secundum illa ultra predicta
uerte de aquis nili dicit terra ad quam
digrediens possidenda et permisso
non est sicut terra egipti de qua existis
ubi iacto semine in ortos in morem
aque ducuntur irrigue sed est montuosa
et campestris de celo expectans
pluuias que acquirit [illegible] dinagua

habundancia non fecerant inde in tempore
pro nauigium a alijs egyptijs pro tyrus
conmutabantur non pecunia et facta est scilicet
tyri ciuitas negotiatio gentium propter
habundanciam diuiciarum et victualium
et dicit glo quia ditior omnibus Erube
sce sydon ait mare fortitudo
maris dicens non parturiui et
non peperi et non enutriui iuue
nes nec ad incrementum perdu
xi virgines cum auditum fuerit in
egipto dolebunt cum audierint
de tyro nuper ista in mutatur sydon ad
erubescenciam quia vicina sua non de
fendit ad tyrum de ipsa solebat gloriari ma
gnam gloriam et primo in mutatur secundo q p
mater complo egipti ibi cum auditum
fuit qui vellet dicere sic erubescere gloria
tyri non erubescere sydonii que solebatis
laus dicere quod defenderetis tyrum qui volo
vestram tuam ait mare id est tyrus sita in
mari vel id est negotiatores maris fortitudo
maris id est tyrus vel negotiatores maris
qui in mari vel in mari fortes fortitudo
dicens scilicet tu sydon et dicit lyra super
erubesce fortitudo quia dicitur ciuitatis
metropolis tamen erat tyrus vel sydo
nis sedit in sinum alias et videns
destructionem subdit non parturiui non peperi etc. vel
quasi diceret non fecit in ac si nunquam parturiuissem
et enutriuissem nec ad incrementum perduxi
virgines id est ad etatem nubilem et in
studium perducerem ut ocius quarerem
bellatores quorum defendere non possim tyr
nouus erant dicit glo tyrus sine defe
sione capta est vel id est dicens secundum lyra
in expugnatione tyri multe mulieres
passe sunt aborsum a multis de pueris
natis de iuuenibus et virginibus ad
etatem adultam et incrementum de
tum mortui sunt ideo dicit glo nec ad
incrementum perduxi quia ad consensum
rapte et ponit quod multos ipsarum de
buerant pro complendo conjugio omnes egi
pti quibus tyrii non erant ita
amica de infortunio eorum dolebant magis
ipsi dolere debuerant secundum dicit cum auditum
fuit quod passa sit tyrus in egipto que
amicicia et inclinatione non erat tyro quantum

dolebunt comparacione qua fruiti
continuabant nec a Tiro tunc audient
super destructione de Tyro quae cuius propter super-
magis comparari debebant glossa quia ad
passuros per intelligebant. Transite
maria, ululate qui habitatis in
insula. Numquid non vestra est quae glo-
riabatur a diebus pristinis in anti-
quitate sua. Ducent eam longe
pedes sui ad peregrinandum. Quis co-
gitavit hoc super Tyrum quondam co-
ronatam, cuius negotiatores principes,
institores eius inclyti terrae. Dominus
exercituum cogitavit hoc, ut detra-
heret superbiam omnis gloriae et ad
ignominiam deduceret omnes in-
clytos terrae. Post evacuationem gloriae de-
scribit ultimo incursionem cum mutatur
ad fugam et ad planctum et cetera. Venie-
nte magnitudine gloriae et prosperitatis et
predicat longitudinem incursionis et captivitatis
dicens: Transite maria, quia non poterit
resistere sed fugiendo per navigium ad di-
versa loca quae et fecerunt aliqui maiores
Tyri qui potuerunt unde dicit glossa: qui in
civitate erant cum non possent resistere quod
maiores potuerunt arripere fugientes
in Egyptum in Moab et in interiores
regiones; alii autem in civitate remanse-
runt quibus dicitur: Ululate et subponi-
tur causa propter captivitatem futuram
qui habitatis in insula, id est qui in Tyro
captivandi remanetis propter destructionem
navium. Et hanc dicit ululabunt de-
bentes ex ... captivitatis id est
numquid non haec quae modo captivanda
et vestra est super civitas modo loquendi
civitatibus et vere super dicta quae glo-
riabatur id est gloriari solebat a diebus
pristinis vel antiquis in antiquitate
sua id est diuturnitate habundancia
reverencia et gloria unde glossa qui ceteris
antiquior et ditior multa enim tempora
prefecerunt a sua fundacione et
nullus poterit eam debellare
quod dicitur numquid haec est sed super modo du-
cent eam quae gloriabatur in superbia

sua et intelligitur de illis qui in civitate
capti sunt longe id est in Caldeam quae
multum distat a Tyro pedes tui quod dicitur in
captivitatem pellentur pedestres et non in cur-
ribus vel equis sicut haec non spaciandum vel quo-
modo sed ad peregrinandum quod erat molestius
et tediosius apud illos sicut peregrinantes sunt
alieni et cetera. Consequenter inquirit propheta quis
talia quae Tyrus erat aut quis a tempore
dictus quis scilicet tam potens audax
et dives cogitavit hoc super malum et
tam magnum quod dicitur nullus hoc cogitasset
quod sic destrui posset super Tyrum quondam
coronatam id est aliis civitatibus nobili-
orem sicut enim regina coronata nobi-
lior est aliis mulieribus per Tyrus propter fa-
mam divicias et potenciam aliis civi-
tatibus vel coronata ut dicit glossa quia
mater undique ei coronam texendam
cuius negotiatores principes terrae vel
mares id est quae ita dives est quod nego-
tiatores sui sunt principes alicarum civi-
tatum et urbium institores inclyti terrae.
Et dicitur et nec negotiatores et institores
quod primi maiores secundi minores vel
institores dicuntur qui tractant mer-
ces quibus se solent ornare mulieres.
Et subdit respondens Dominus exercituum
qui omnia potest et nullum timet cogita-
vit hoc in spiritu Nabuchodonosor ad capiendam
Tyrum in Babilonem. Et subdit causam ut
detraheret ab alta vel superbiam omnis
gloriae id est Tyri a dicitur haec omnis gloria pluralitas
ad designandum magnitudinem superbiae eius
cuius materia erat habundancia di-
viciarum. Sicut a aliqua alia civitate
in qua multum viget superbia vulgaris
dicitur quia ibi erat superbia totius mundi.
Et hoc non intelligitur quod dicitur de nobili-
bus eius et ad ignominiam propter gloriam
de qua superbiendo gloriabatur deduceret
universos id est omnes cives inclytos
id est qui erant nobiles terrae super alios
... gloriam eorum in ignominiam
... et dicitur glossa non Dominus consequen-
ter auctor est sed quod ignominiosus sit
... et ... condemnacione ...
... ne quod ... ... auctor
sit sed ... ... cum quae nunc
putabant multi. Transi terram

flumine

terram tuam quasi flumen filia maris non
est cingulum ultra tibi. manum suam
misit et conturbavit et contrivit regna. Dominus
mandavit adversus Chanaan
ut contereret fortes eius. Et dixit
non adicies ultra ut glorieris
calumpniam sustinens virgo fi-
lia Sidonis. In Cethim consurgens
transfreta. ibi quoque non
erit requies tibi. Hic predicat iter
captivationis quia cederent et sic aliter non
cum habuerint ad resistendum fortitudinem. Et vero
subdit ubi manum suam non amicabis cor
ad planctum et dolorem inducat q. d.
ita cederent usquequaque quia transit sicut
navis terram tuam i. terram Chanaan quasi
flumen i. ad modum fluminis contriverit et
deleverit eorum filia maris i. o Tyre prospe-
ram et munitam hostibus amari sicut fi-
lia a matre. Et utique tu possides quod non est
cingulum i. aptitudo vel fortitudo resistendi
que designatur per cingulum militare. vel
tibi. unde glossa cingulo lumbos restrin-
gimus et vilibus fortitudinem. Hic dicam
Et non mirum si non poterit resistere quia
manum suam i. potentiam vel vindictam
super mare i. super Tyrum extendit i. ostendit
Dominus. Et hic ponitur ostenditur multiplicatio
rerum impotentie resistendi. Prima potentia divina
potentia super eos. Secunda auxilii a
regnis adiacentibus subtractio. Tercia de-
structio eorum qui venundavit in be-
llum per eos transfretantes in pug-
nando Caldeorum ut dicitur contendit manum
suam super mare i. ad conterendum mare
Nabuchodonosor cum incepit expugnare Ty-
rum et Alexander consummavit. Et con-
turbabit timorem inmittendo Dominus regna sci-
licet adiacentia ne auxilium preberent. unde
dicit glossa. conturbabit regna Egiptiorum
et Idumeorum et aliorum in circuitu Tyri
cum capta est Tyrus alia regna timuere
sicut capta est. Hic glossa quod possibilitate Tyri
in manibus Nabuchodonosor regnum Egypti
prius et Ezechielis ubi dicitur filius hominis
primo misit Nabuchodonosor non est reddita

merces pro servitute qua servivit michi
de ore Egiptiorum post Tyrum i. dem[?] primitiam
Et non solum propter hoc resistere non poterunt
sed etiam quia mandavit super. Dominus
inspirando Nabuchodonosor adversus Chana-
an i. Tyrum que sita est in terra Chanaan
ut conterer et fortes eius [?] non poterant totaliter con-
pelleret Chananeos. unde dicitur hic glossa in terra
Chanaan sunt Tyrus et Sidon et allegat
illud quod agit xv. dicit recessit Ihesus in partes
Tyri et Sidonis. Sequitur. sicut mulier
Chananea egressa clamabat dicens
Salvatorem contereret super persequendo Nabu-
chodonosor destruendo seu depellendo fortes
eius i. Chanaan. Et ne crederet alio
modo posse subdit et dixit super Dominus
per prophetas non adicies ultra i.
non extendas ut glorieris in divitiis
vel fortitudinem in terrentis superbia elevata
calumpniam sustinens i. gravius capta
ad modum calumpniam sustinentis. Oppresso
vel calumpniam paciens est offensivum
quia cepit abire per predas. Virgo
filia Sidonis loquitur propter ...
voluptatis teneritudine vel propter divinam
pulchritudinem vel culpe teneritudinem vel propter
divinam splendorem. ~~Et non solum~~
~~propter predicta resistere non poteris~~ Vel
ipsa Tyrus dicitur filia Sidonis est
Sydonie fontes post illa insula
de precepto regis Assyriorum quia erat
opportuna navibus aptissima edifi-
cavit eam. Et non solum propter predicta
resistere non poteris sed etiam quia multi
de tuis fugiunt per mare. Unde sequitur
in Cethim consurgens transfreta i.
in Greciam transfretabis glossa hic de
illis qui navigio fugiunt. Credebat
enim Tyrii precepto propter amicitiam quam
ibi habebant apud eos refugium invenisse
quod est contra id sequitur ibi quoque i. de
Grecia non erit requies tibi quia
Tyrii et a Nabuchodonosor. Nam Nabuchodonosor
misit ad terram illam ut fugitivi
de Tyro sibi redderentur et redditi sunt
non eum ausi erant retinere eos.
Ecce terra Caldeorum talis populus
non fuit. Assur fundavit eam

fundavit

in captivitatem traduxerunt
robustos eius suffoderunt dom
os eius posuerunt eam in ru
inam. Ululate naves maris
quia devastata est fortitudo
vestra. hic ostenditur de impotentia re-
sistendi cum fortitudine in pugna cui-
libet tres partes quia in summa describi-
tur aliorum populorum comparatio. In secunda primus ori-
go. In tertia tempus mutorum comparatio. quia
fortes in captivitate ducti domus
subversae et devastata civitas. Unde glossa
dicit: Unde dum tu subversa in Cethim quia
erat terra Caldeorum glo. quasi de prius (?) fugientes
ad Caldeos nec ibi requiescens in urbe ter-
rarum quamvis habitatores eius terreis
gentibus fuit fortiores quia fortes
tales populus non fuit id est ita fortis et
crudelis glo. usque ad mortem Nabuchodonosor
fortissimi super omnes. Caldei et assyrii post
ea populus Graecorum et Romanorum fortior fuit.
Assur id est Ninus potentissimus et fortissimus
fundavit eam id est Tyrum ad modum civitatis. Unde fun-
davit et dicitur liquida quod aliqui exponentes Baby-
lon eam volunt intelligere Caldeorum civi-
tatem quod non est verum quia Genesis X dicitur egressus
de Assur de Caldea et hic fuit filius Sem
et ab eo denominatus est populus Assyri-
orum. Ergo per hanc Tyrus intelligitur
non quod Assur eam fundavit sed quia ali-
quis fortissimus sicut Assur quia a tem-
pore David quidam rex Assyriorum eam fun-
dare praecepit sicut dictum est. In captivitatem
traduxerunt robustos eius id est primus Tyri (?) tra-
duxerunt Babylonii Caldei et suffoderunt domos
id est suffoderunt et in pulvere posuerunt eam in
ruinam id est totam civitatem glo. quoniam Na-
buchodonosor Tyrum in captivitate non solum muros
et domos subvertit sed etiam quae erat necessaria
civitatis facta est per septuaginta
annos stratis sedentibus. Ideo sequitur Ulu-
late naves maris id est nautae quia devasta-
ta est fortitudo vestra id est Tyrus quae vobis erat in pro-
tectionem et adiutorium in qua etiam erat
portus plenissimus. Et erit in die
illa in oblivione eris o Tyre
septuaginta annis erit Tyro

quasi canticum meretricis dies
unius regis. Erit Tyrus quasi
canticum meretricis post septua-
ginta annos. Sume citharam
circui civitatem meretrix obli-
vioni tradita bene cane fre-
quenta canticum ut memoria
tui sit. In tertia parte praedicat propheta reparationem
eius ex vastationis iudicialis id est post
vastationem eris in oblivione o Tyre
quantum ad restaurationem septuaginta
annis quia scilicet non venient homines
ibi habitare (?) dies unius regis id est quantum
solet durare rex unius vel regis id est
David qui vixit lxx annis ut habetur
in Regum V vel sicut potest notare simile
oblivionis quod dicitur ita eris in oblivione
septuaginta annis sicut solet rex dari
oblivioni post mortem suam sine re-
ditu ad vitam vel ad regis prosperitatem
quantumcumque ante regnaverit. post sep-
tuaginta annos scilicet vastationis Tyri
ubi praedicat reparationem et viam seu modum
reparandi erit Tyrus scilicet reaedificata quasi
canticum meretricis consultantis cum ab
amatore suo recepta fuit. Unde glo.
quae ab amatoribus derelicta solet car-
mina in desolatione componere et pristina
commemorare per quae Tyrus recipitur. Unde
dicitur sume citharam scilicet ad deplorandam
tuam miseriam dicitur enim quod cythara compro-
bat interiorem et dicit glo. quae de hoc
sermone ad receptionem Tyri spectat.
Et alia glo. dicit: admonet eam canticum
miseriarum suarum semper cantare meretri-
cium pacem. Dicit enim sicut ea numquam
in amplexu in deposito lectore sed
sed eam interiorem circui civitatem
quaerendo bonos ad imitandum meretrix
oblivioni tradita id est Tyre adeo derelicta
sicut meretrix ab amatore suo de-
linquitur ex sua culpa. Bene cane in
de in corde et ore ac per laudes frequ-
enta canticum per frequentiam assensit
ut memoria tui sit. Super apud
Deum dicit glo. Tyrus hanc angu-
stiam dimittit ut completis afflictionibus
tempore carmen meretricis vertat in laudes

[illegible]

dicitur citharam assumat omnes cordas continentes resonat ut postquam bene concinit apud deum in memoriam sit quae prius fornicationum oblivioni tradita fuit in pristinum restituetur. Statim quomodo se congreget domino. Tertius gradus ut noscat spem salutis si bene concinit si cordas bene composuit unde dicitur in psalmo: Filie tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis et rex concupiscet decorem tuum. Et erit post septuaginta annos visitabit dominus tyrum et reducet eam ad mercedes suas et rursum ~~erit cum fornicabitur~~ ~~cum diuini~~ fornicabitur cum universis regnis terrae super faciem terrae. Et erunt negotiationes eius et mercedes eius sanctificatae domino. Non condentur neque reponentur quia his qui habitaverint coram domino erit negotiatio eius ut manducent in saturitatem et vestiantur usque ad vetustatem. In ista parte hic describitur modus reparationis. Et primo ponitur reparatio in divitiis, secundo describitur eius conversio [illegible]. Et erit post septuaginta annos, id est talibus peractis temporibus visitabit dominus tyrum tamquam verus medicus faciens penitentem quia recedit a captivitate liberando. Et reducet eam ad mercedes suas non alienas sed suas illic de diversis regnis apportatas. Et [illegible] in glossa sunt mercedes ex quibus prius vixit. Et rursum erit secundum tempus cum fornicabitur, id est negotiabitur quia merces negotiatorum omnibus venales exponuntur sicut fornicatio cum universis regnis terrae super faciem terrae, quod dicit parum et in longitudine et latitudine negotiabitur propter divitias eius restituendas. Et dicitur littera quod potest intelligi de fornicatione corporali quia civitas ista elongata a pluribus sic solent fornicari. Vel de fornicatione spirituali quia illa civitas ydolatrie fuit dedita usque ad tempora Christi. Et erunt negotiationes eius et mercedes eius sanctificatae domino, id est in usum sacerdotum et in edificationem templi. Tyrii enim concedebant iudeis post reditum eorum de captivitate non abscondebant divitias suas ut avari sed eas obtulerunt domino. Et dicitur littera quod hoc impletum est tempore neemie post reditum captivitatis babylonice. Tunc enim in tyro fuit homines devoti eo quod offerebant munera in obsequium dei et sustentationem ministrorum templi et tangit glossa dicens: reversis filiis israel de captivitate sub zorobabel et neemia, tyrus quoque non longo tempore post reversionem cum eis amicitiam junxit et divitias non recondebat sed in ierusalem domino offerebat quarum pars in templum ornatum pars cedebat in usus sacerdotum. Et hoc erant sanctificata domino in mercedes eius. Sed dicitur littera quia hoc non apparet ex textu quae scripta sunt in libro esdre et neemie nec ex historia josephi vel alia aliqua auctoritate ideo salvo meliori iudicio dicitur impletionem huius applicari debere reduci ad tempus Christi in quo multi de tyro devote venerunt ad audiendum verba eius. Unde marci iii° dicitur: secuta est ihesum ad mare et multa turba a galilea et a iudea et ab iherosolimis et ab ydumea et trans iordanem et qui circa tyrum et sydonem multitudo magna audientes quae faciebat venerunt ad eum. Et luce vi° stetit ihesus in loco campestri et turba discipulorum eius et multitudo copiosa plebis ab omni iudea et ierusalem et maritima et tyri et sydonis qui venerant ut audirent eum et sanarentur a langoribus suis. Alii autem exponunt in adventu offerebant ad predicationem pauli ut tangit glossa dicens: ad predicationem quippe pauli tyri et sydonis quasi sunt conversi edificando et predicatoribus necessaria ministrando mercedes suas domino sanctificaverunt. Unde sequitur: Non condentur avare neque reponentur in thesauros suos. Divitiae horum qui sunt nunc in tyro. Et subdit rationem dicens: quia his qui habitaverint coram domino, id est sacerdotibus iudeorum vel predicatoribus et veris credentibus erit secundum usum negotiatio eius, id est bona acquisita ex labore et negotiatione eius

Ut nuda durent supple et bibant usque ad
saturitatem id est n. i. nisi fuit lenis fra
gere opinionem pacientium et nescientes
ne nudi appareant a se revelent
turpitudinem suam usque ad vetustatem
i. morum mutacionem quia dicit cum videris
nudum operi eum et [illegible] [illegible] tyrus
mundus super interpretatur enim tyrus quasi angu
stia vel tribulacio et mundus dicitur immundus
pressura habebitis vel sicut ait ut dicit glossa
mundanis curis deditam divitiis in
tentam curis occupatam sup. dicitur ulu
late naves maris quod in hebreo habetur tha
rsis que interpretatur exploracio gaudii vel contem
placio quem habet enim utrumque in leticia
[illegible] quae dicit quia vastata est domus i.
vastabitur mundus fluit eum et defluit ex
turpitudinis et corpus eius et allogat
sequentur ypocrisis dicens tacete qui
habitatis in insula i. in mundo temptacio
nibus circumspiciam agitur tacete enim est
apertas cessate et supplere repleverunt
te aquis multis iusta occasio ad no
piculum qui eius divitiis et curis reple
tur non fructificant ad piculum [illegible] dicit
glossa qui non habet de celo pluviam [illegible]
de terra supple putere non potest [illegible] ad
generatibus pater oportet et ideo ypocrisis
clamat erubesce sed illud sicut me
tu facta est tibi voluptas crudelis et
funesta ad [illegible] ut ad responsionem ego
non parturivi i. dolorem de peccatis non sensi
neque i. mortis cum parere [illegible] habet et
glossa parturivi vos dolore et non peperi
i. ad utilitatem ypocrisis fructus dignos penitentie
non fecerunt glossa non peperi [illegible]
eius qui dicit filioli mei quos iterum
parturio non enutrivi iuvenes
i. nec teneros et mundanos actus
feci mihi id est apostoli studendo dicens ypocrisis
sicut mitte te tantum sicut [illegible]
et nec ad incrementum perduxi virgi
nes i. castitatem animi tonsilis in
michel fecit virgo enim cum laude [illegible] ypo
crisitate cum altitudine et gloria [illegible]
[illegible] que tam de spiritus virginibus
quam de prudentibus et ypocrisis statim sub
dit quicumque egyptii dolebunt cum
audierint que facta sunt in tyro quod
dampnatur qui per egyptios significantur
[illegible] mundi [illegible] [illegible]

[illegible] habebunt vel potest hoc exponi ad
[illegible] commutacionem glossa que dicit
mare [illegible] [illegible] in quo per [illegible] cum
magnis et draco quem dominus formavit
ad illudendum ei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] capitulo dicitur que ad [illegible] fuerat
capite dicit [illegible] fortitudini [illegible]
[illegible] [illegible] erubesce quia supple [illegible]
sicut non parturivi i. non peperi [illegible]
non pariet [illegible] supple [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] cum [illegible] ad
incrementum producta sunt et ideo [illegible]
ulterius ypocrisis [illegible] qui habitant in in
sula i. in mundo [illegible] temptacioni
et [illegible] exposito turpiter ululate i.
fallaci gaudio obmisso [illegible] querite
et subdit [illegible] numquid non hec vestra que d.
non [illegible] enim [illegible] hic [illegible] omnibus
pro futuro [illegible] [illegible] dicens
a diebus pristinis supple [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum actibus suis [illegible]
gloriabatur [illegible] sua i. in [illegible]
[illegible] vel [illegible] vetustate [illegible] [illegible]
[illegible] sui i. affectiones longe ducent
ad [illegible] glossa ut sit advena et
incola [illegible] [illegible] psalmista [illegible]
advena ego sum apud te et peregrinus vel
possit hoc intelligi de [illegible] de quibus
dicit glossa de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] capta [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] altera ad capiendum [illegible] [illegible]
[illegible] homini ut recedat ab angustia
[illegible] ab angustia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Consequitur ypocrisis
[illegible] dominum [illegible] in ultionem [illegible]
ad [illegible] dicitur enim in psalmo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tuos de qua vindicta dicitur [illegible] et
plenius in capitulo sequenti capitulo xxiiii

Ecce dominus nudabit terram
et dissipabit eam et affli
get faciem eius et disperget habita
tores eius Et sicut populus erit
sic sacerdos Et sicut servus sic dominus
eius sicut ancilla sic domina eius
sicut emens sic ille qui vendit

Sicut fenerator sic his qui
mutuum accepit / sicut qui re
petit sic qui debet. Dissipatione
dissipabitur terra et direptione p
dabitur. Dominus enim locutus est verbum
hoc / luxit et defluxit terra / et
infirmata est / defluxit orbis / in
firmata est altitudo populi terre / et
terra infecta est ab habitatoribus
suis / quia transgressi sunt leges /
mutaverunt ius / dissipaverunt
fedus sempiternum. Dicit Lyra ali
qui exponentes dicunt hoc cap. exponi
tur ad litteram de destructione ydume
orum / quod super Ysaiam tetigeat Bitrut
xxi^o cap. hec autem respuunt ut eo dissi
sus per tractus. Sed hoc dicunt wlt a
pariter / quia ...atet ...
...tali / nec ...aliquid
... debeat de ydumea. Et ideo
... in glossa interlineari exponit Ysaias hic loco
de subversione generali totius mundi in iu
dicio finali / Ita quod in precedentibus loquta
de subversione diversarum gentium in specia
li / hic autem loquitur generaliter de subversione
mundi ut dicit glossa. post specialem genera
lem ... Babilonis
philistini / moab / damasci / i. syrie / egipti
deserti / maris / ydumee / arabie / et tyri
quod totius orbis in consummatione pa
siturus sit describit. Nec de singulis
... et ... / sed ait / Ecce
ut quod sit ... quod ...
... et ... ecclesie
in ... post quod ...
... specia
li descriptione ad qualem aspectum ...
ad ... describens omnis ...
iudicium. Et dividitur pars ista quia pri
mo ponit pertinentia ad iudicium 2° Ysaias
insurgit ad dei ... in cap. sequenti.
Et dividitur cap. istud in duas partes quia
primo ponit quedam iudicium antece
dentia 2° ... ibi et erit qui fuge
rit ... describitur ...
... ante fine mundi 2° ... in

curabilitas ibi ... Circa primum
... tribulacio mundi iudicium precedens
sit futura et horribilis in ... triplex
est materia complacionis. Iob dicit salvator
luce xxi^o. Erunt autem signa in ... et
... et ... capita vestra glose gre
gorii ... corda vestra ...
... tribulacionis
malorum ... 2° ... complacionis
ibi quia hec erunt. Et primo hic ponit
afflictionem ... 2° subtractionem ... dicit.
Ecce ... nudabit
dominus terram herbis et arboribus et dissipa
bit eam ... per igne ... flag
... iudicium forma quem ...
sit ab ea ... et ... iudicio
... nudabit dissipabit ... in
melius mutabit ut dicitur ... et
apoc. xxi^o vidi celum novum et terram no
vam. Et affliget faciem eius i. superficiem
eius ... igne predicto / ut sit puri
or. Et ... affliccio methaphorice
... terra ...
... Vel sic dissipabit terram i. ag
nos ab ... alienis ...
... xxv^o et nudabit eam gloria ... omnia
pateant / i. ... de
... i Cor. iiii^o. manifestabit con
silia cordium / et daniel vii^o dicitur iudicium
sedit et libri aperti sunt. Et ... xi^o in fine
... hominis. Et affliget faciem
superficiem eius i. ...
... xxv^o ite maledicti etc. Et dis
... vii^o vidi ... bestiam
... corpus eius ... ad
... traderetur igni. Et disperget habitatores
eius per mortem ... omnes mori
entur et resurgant. Vel disperget ...
... in diversa loca sicut
... luce
... magnum chaos
... Et hoc sine ... acce
pcione ... ...
sicut populus sic sacerdos i. homines sa
... / ... / ... com
munes / ... conditi
... sine ... accepcione /
glose ... vere
... puniunt / ... actio

x dr id est personarum acceptor deus Sed
q(uod) h(ic) ind(icitu)r Sapie(ntie) vi° exiguo conceditur
mi(sericordi)a potentes aut(em) potenter tormenta
pacientur Et Luc. xii° cui multum datum
e(st) multu(m) queretur ab eo Respondeo vel
e(st) ceteris paribus vel q(uod) h(ic) s(ic) d(icitu)r no(n)
tamen s(imp)l(icite)r quo ad equitate(m) iudicii non
tamen ad equalitate(m) pene ut p(ri)mu(m) vel
q(ui)a notat s(imp)l(icite)r in genere non in specie Et q(ui)
fecerint s(imp)l(icite)r aliud Daniel xii qui
ad iusticiam erudiunt plurimos fulge-
bunt q(uasi) stelle etc. Vel dicendum q(uod) debeat hic
intelligi de primo substanciali statu
Deinde dicit de primo et ci(rcum)stanciali et
non solum sine personarum acceptione
erit equitas iudicii in gradu spirituali
sed et in gradu status s(ecundu)m s(e)c(u)li Et
sicut famulus sic d(omi)n(u)s eius i(d est) s(ic) pena
punientur non enim subtrahet cuiusquam magnitudinem
nec timebit vultum potentis Sap. vi°
Quod est in inferioribus quia dicitur
sicut ancilla sic domina eius et semper
intelligitur ceteris paribus Et h(ic) id dicit
s(ecundu)m in divitiis nec q(uia) p(ro)pter dignitatem
nec subactionem non p(ro)p(ter) fortitudinem nec de-
bilitatem nec fragilitatem nec superfluitatem
nam d(icitu)r nec recipiet pro redemptione dona
plurima Vel d(icitu)r Sicut emens sic ille qui
vendit h(ic) quantum ad illos qui agunt
temporalia pro prudentia Sicut fenerator
sic is qui mutuum accipit quantum
ad illos qui agunt temporalia per avaritiam
sicut per symoniam per usuram per fraudem
vel calumpniam Sicut qui repetit sic qui
debet quantum ad illos qui dant mutuo
.... vel propter .... caritatem Vel
glo. nulla diversitas erit aut nobile
ignobilem sacerdotem a laico sed
a domino omnes enim stabunt ante tribunal
Christi ...... est acceptio personarum apud
deum Vel in Job prius et magnus ibi
sunt servus non timet dominum suum Co-
sequenter ostendit per .... et dissipa-
cionem mundi dissipatione igitur incepit
dissipabitur terra i(d est) vorabitur pugna terre
.... magno zelo eius de no-
vabitur animus eius et direpcione i(d est) ab
lacione nobilium et omnium aliorum predabitur
supple a deo Vel glo. terrena opera ad ni-

chilum redigentur ut abolita imagine
terreni hominis permaneat in nulla celestis
celestis caro enim et sanguis regnum dei non
possidebunt quia mortale hoc induet
immortalitatem Dominus enim locutus
est verbum hoc xi d. Hec sunt dubia sicut
quod est confirmacio precedentium sicut et confirma
illorum alio dissipacione dissipabitur Conse-
quenter ..... de .... dissipationem
... in terra ponit dolorem afflictionem et
debilitationem minorum et maiorum dicens
luxit i(d est) lugebit dolens in fine ...
letabatur ... glo. allegat quod terrena ga-
udia luctus occupat et defluxit i(d est) de-
fluet imminente die iudicii ....
..... a glo. dicit in igne terra i(d est) ... terret
in ... terre Et glo. d(icit) i(d est) terrenitas
firmata est potencia respectu supple aut
ut dicit glo. qui fortes in ... f... s...
.... minoribus sed etiam ma-
ioribus quia d(icitu)r defluxit i(d est) defluet p(ro)-
penitus orbis i(d est) maiores qui videntur
esse mundi perfecti Vel ut exponit Lira asta-
tur sive infirmata est altitudo populi terre i(d est)
potentes ...... quia et deficit in ...
bus ... et .... Vel ....
..... amari tribulabitur ...
Et glo. d(icit) alti i(d est) potentes superbi quia
deus superbis resistit humilibus dat graciam
Et h(oc) de ....
terra infecta est i(d est) homines terreni ab habita-
toribus suis i(d est) alii ab aliis et dicit
glo. hoc d(icitu)r propter eos qui sanguinem sanguini
miscuerunt et sanguine infectorum ad deum
clamare fecerunt Sed Lira exponit sic terra
i(d est) habitatores terre ab habitatoribus suis i(d est)
.... et ....
.... contra
iusticiam quia mutaverunt ius Secundo
.... quia dissipaverunt sic ....
....
.... Vel sic infecta quia mutua
.... fecerunt ..... quia trans-
gressi sunt leges divinas i(d est) nature et .....
tur Vel glo. ....
accepit legem ....
data est quia .... dissipata est muta-
verunt ius consuetudinis ....
..... consuetudo ius .... est
eo q(uod) consuetudo facit legem dissipaverunt

sedus i. pactum pro statu Ecclesie in eo
bap. contractum. Et hoc respiciat ad legem
gratie, inquam in bapt. delentur omnes animarum
culpe. Et actor impiorum in signum re
conciliationis pre statu Ecclesie. Et gratie
gratis in signum adoptionis filiorum
Dei, et lyra expo. dissipaverunt se
facientes contra inobedientiam in ea quod indelebilis
homini indelebile est spiritus. Propter hoc
maledictio vorabit terram et
peccabunt habitatores eius. Ideo
insanient cultores eius et
relinquentur homines pauci. Luxit
vindemia, infirmata est vitis,
ingemuerunt omnes qui letaba
ntur corde. Cessabit gaudium
tympanorum, quievit sonitus
letantium, conticuit dulcedo cy
thare. Cum gaudio non bibent vi
num, amara erit potio bibenti
bus illam. Attrita est civitas
vanitatis, clausa est omnis do
mus nullo introeunte. Cla
mor erit super vino in plate
is, deserta est omnis letitia, trans
lata est gaudium terre, relicta
est in urbe solitudo et calamitas
opprimet portas. In pre
sentia utriusque pena reproborum futura
et dividitur in duas partes, quia primo
describit magnitudinem mali, secundo ab
stractionem boni ibi. Propter hoc i. transgres
siones legum maledictio divine sen
tentie vorabit terram i. terrenos homines
mittet in voragines terre et sententiam
glo. ponit dicens ite maledicti in
ignem eternum. Et dicit glo. Sicut in
principio benedixit Deus omni creature
sic in fine maledicet his qui terreni
sunt. Et peccabunt habitatores eius
blasphemando in deum i. superbia corum
qui te oderunt ascendit semper. Inquit
idem propter indurati iniquitatis. Et si dicit

tamen prius non erunt in statu merendi
nec demerendi, ergo nec peccabunt.
Dicendum quod potest hoc referri primo ad tempus
ante iudicium, quo tempore ignis precedet,
et sic exponit lyra dicens peccabunt
quia appropinquante iudicio habundabit
iniquitas et refrigescet caritas mul
torum, ut Matth. xxiiii. Secundo ad tempus post iudicium
et sic tunc est exponendum peccabunt i. se
cient actus in quibus peccaverunt, que
cum in statu demerendi essent. Et dicit
habitatores eius glo. non peregrini sed
terre habitatores et qui inde peccaverunt,
obliti conditionis sue, quia se invicem
debacchantes et pena remanebunt
qui habeant ymaginem celestis. Ideo se
ideo insanient i. pre acerbitate pene
sic stupebunt ac si insanirent et
hoc in die novissimo cultores eius
i. amatores relinquentur super. aperuit
liberi homines pauci respectu damp
natorum, ut Matth. xx. allegat glo.
multi vocati pauci electi. Consequenter
describit penam quo ad subtractionem
boni vel gaudii, ut ps. vinum leti
ficat cor hominis, et quo ad subtractionem
ludi ubi cessabit, et quo ad destructionem
habitaculi ubi attrita dicit glo. luxit vin
demia i. potator vini in carcerem
materia gaudii et non mirum quam
infirmata est vitis, non dans fructum de
bitum. Et dicit glo. vitis i. amatores ebri
etatis, ebriosi enim regnum Dei non pos
sidebunt, quia dicitur Matth. de vinea so
domorum vinum eorum. Ingemuerunt
i. ingemiscent omnes sine exceptione
qui letabantur corde, sed inordinate se
quod cessabit letitia interior spiritualis, sed
testimonium quod eos qui in conviviis
non solum lingua et ebrietate sed et an
nibus lupulant. Et dicit glo. Cedi in
consummatione mundi peccatorum delici
arum recordatio erit materia cruciatus
sicut purpurati divites qui recepe
rant bona in vita sua, elevantes
oculos de inferno viderunt Lazarum dicente

saturati
Unde dicitur: Ve vobis qui saturati estis
quia esurietis. Sequitur: Cessabit gaudium
tympanorum quibus ad inceptam leti
ciam cumulandam in conviviis utieba
tur. Quievit sonitus letancium quo
utebantur in conviviis. Quievit dulcedo
cithare qua utebantur in omnibus sol
empnitatibus. Et post: Cessabit omne gaudium
conviviorum. Et non mirum quia cum gau
dio non bibent vinum quod est materia gau
dii ut antea biberunt. Sequitur: Amarum est
amara erit potio. Intellige omnis eb
rietas que statim in tribus erit, alioquin
vigilare non patitur bibentibus illa
enim potio quam bibant in principio cum
voluptate et iocunditate erit eis tamen ama
ritudinis et tristicie. Vel intellige sic: In
die iudicii amara potulantibus bibere.
Consequenter ostendit destructionem gaudium
superborum quo ad nobilitatem edificiorum,
ornatum terrorum, delectacionem cor
dium, intellige ... peccatorum. Quantum ad col
lectionem malorum attrita est i. attritur
civitas vanitatis, intellige i. babilon
spiritualis in qua superbi solent inaniter
gloriari. Secundum glossam i. mundus in quo omnia sunt
vana et allegat illud Ecclesiastes primo: Va
nitas vanitatum et omnia vanitas.
Clausa est omnis domus que modo
marmore et ebore decoratur, quo quasi
introitu et aspectu superbi solent gau
dere nullo introeunte. Quare destruentur
homines. Clamor super dolore erit super
vino, vel falsa consolacione, sive terre
que alienant. In plateis glo
ria in angusta vita que ducit
ad vitam. Secundum glossam primum errorem
intelligimus. Verbum enim errant per pla
teas que grece a latitudine dicuntur
i. per spaciosam et latam viam que
ducit ad mortem. ~~ad vitam~~ accipimus. Super
is quasi qui enim venerunt in lata et spacio
sa via. Sequitur: In die iudicii clamor
dolores erit. Deserta est omnis leticia i.
desertur quia versa est in dolorem. Ideo di
ci que nunc videtis qui lugebitis. Transla
tum est i. transfertur gaudium terre sive mali...

Ad mortem

non quod in celo aliquid sit gaudium mundi
nisi sed quia ita gaudium erit in celo
quod non in terra nec alibi. Relicta est in urbe
quantitas i. relinquetur in urbe i. in anima
bus ... accipiendum singulare pro plurali
sicut ... dicitur: Venit in urbe gra
tissima i. multi ... supra plurimis sup
plicii calamitas. Impleta est ... et
portas i. maiores et superbos qui erant
vertice mundi. Secundum intellige. Et de urbe
quidam celeberrimus omnis portis erat
opposite ab adversariis per quas ad eos
habundancia veniebat. Hec erunt
in medio terre, in medio populorum.
Quomodo si paucae olive que re
manserint excuciantur ex olea
et racemi cum finita fuerit vin
demia. Hii levabunt vocem
suam et laudabunt, cum glori
ficatus fuerit Dominus, hinnient de
mari. Iuxta potestatem prophetie in medio omnium
... ferimus ... de peribit consolacionem
quia in medio exaltabunt. Cuncta quoque
sciens quod electi erunt pauci. Vel ... desp
natus dicitur enim Matthei vii: Lata porta et
spaciosa via que ducit ad perdicionem
et multi sunt qui intrant per eam. Quam
angusta porta et arta via que du
cit ad vitam et pauci sunt qui inve
niunt eam. Et destruetur sequitur: Vox In
medio terre i. ... dictum in
plebibus ... qui erunt multi
dicat et glossa allegat umbilicum mundi
sive terre. Quoniam Dominus ecclesia a sta
bit de monte Syon. Et super montem
Syon iudicaturus in aere sedebit in
nube. Mundus est qui ad nubes nubes
... in celum sit veniet. Et ali
bi et videbunt filium hominis venien
tem in nubibus. Et ne credatur quod ab
omnibus non videatur subdit: In medio
populorum i. in aere super mortem. Vel super va
llem Iosaphat omnibus circumstantibus pal
...is in aere ... i. apti vos qui
... qui ... sicut oves
... mala ...

... est ... ad ...

et omnibus aspiracionibus sanctis gracia dei in ipsis. Vi
debit omnis terra salutare dei nostri / et
ipse quidem videbit cum omnibus electis et qui
propugnaverunt eum / Consequenter propheta eam
dicit paucitate beatorum dicens quod si
paucis pauce olive [illegible] excusse
vi [illegible] id est [illegible] illa / et racemi ad
[illegible] quelle et dicit fructus in olivis
remanentes / et racemi post vindemiam
pauca sunt respectu collectorum / sic pauci electi
et post separacionem malorum remanebit / et
intelligendi sunt respectu dampnatorum / Vel hec pauci
tas intelligenda est in illis qui in fide
relinquentur usque ad finem mundi / Unde dicit glossa
eo perveniet vorago bellorum / tanta erit
pressurarum paucitas / tanta pressura / ut tempore
tunc etiam electi / et paucitas eorum ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ olivarum et racemorum comparatur / quibus excus
sis vix pauca remanent in cacumine
arborum / nisi cum rex et abominacio erit de qua
predixerat ipsa omnis terra / et de ipsa
ipse subditur / Hii id est pauci relicti laudabunt sunt
in sublime vocem suam id est cum magno
affectu atque laudabunt eum tota consilium
anima mea id est ipse et glossa allegat Beati qui
habitant in domo tua domine in secula secu
lorum laudabunt te / Et dicit glossa laudabunt quia
potuerunt remanere et pressuram ante [illegible]
[illegible] / vel ardorem iniquitatis [illegible] / Et
non solum laudabunt dominum / sed eciam in suis operibus
exultabunt Unde sequitur ad glorificationes
sancti domini id est cum Christus in iudicio in forma
humana gloriosus apparebit quia secundum
glossam veniet in gloria patris cum angelis
suis tunc id est sancti capiunt [illegible] et in
effabili leticia exultabunt glossa letabuntur
in effabili leticia / equorum enim plurimum lete
ac iudicium magnum / et non subditur cum dicit
de mari id est qua de amaritudine [illegible]
liberati / et enim [illegible] de mundo [illegible]
qui per mare tempestuoso ad portum
glorie in arca corporis / Et quia hec est [illegible]
desiderabile propter quod monet propheta ut se et
alios ad hoc excitandum disponerent per pre
dicacionem et [illegible] [illegible] [illegible] et
dixit / Et [illegible] quod aliud propter hoc nunc
[illegible] intelligunt boni activi / et per

[illegible] propter vitam devocionis et le
nae contemplativi / Vel per primum doc
tores per secundum [illegible] [illegible] propter hoc
in doctrinis glorificate dominum
in insulis maris nomen domini dei
Israel a finibus terre laudes audi
vimus gloriam iusti et dixi secre
tum meum michi secretum meum
michi [illegible] ista parte propheta invitat ad dei la
udem predicatores / [illegible] primo beatorum pena
dampnatorum / sic hic monet verbo ponens
[illegible] et declaracionem primo gaudium beatorum /
secundo penam reproborum / Ubi venit [illegible] sunt
[illegible] ad monet eos sicut dicens dicere
deus [illegible] te / Dicit [illegible] propter hoc glossa
quia audistis premium [illegible] et reproborum
supplicium / in doctrinis sanctis vos
doctores [illegible] [illegible] qui in [illegible] estis
eruditi [illegible] glorificate dominum id est glorioso
predicate / non vosmetipsos / quia apostoli faciebant
/ et alii discipuli / Unde glossa allegat
illud apostoli Qui gloriatur in domino glorietur
non enim ille probatus est qui se ipsum com
mendat / Et non solum in [illegible] glo
rificate sed etiam in insulis maris quod
paulus petrus et alii / non apostoli non solum pre
dicabant habitantibus in civitatibus / sed etiam in
insulis ut patet de [illegible] paulo in
actibus apostolorum / et non solum predicabant
[illegible] sed eciam in [illegible] publice / Vel
sic in insulis maris id est in [illegible] tribulaci
onibus vel amaritudinibus [illegible]
nomen domini dei Israel supple glorificate predi
cantes / [illegible] sed [illegible] Unde
glossa allegat illud psalmiste Non nobis domine
non nobis sed nomini tuo da gloriam / Et
quia publicacio [illegible] processit ad omnes
partes orbis [illegible] psalmi In omnem terram
[illegible] sonus eorum / ideo subditur a fini
bus terre [illegible] hec ab aliis ter
ra [illegible] glossa vel fines terre propheta sunt
et apostoli vel doctores ecclesie / qui de ter
ris ad celestia volant / et quibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

et nos esse cives ad [illegible]
absque quibus de [illegible] vocem
Laudes sponsi audivimus [illegible]
[illegible] Gloriam iusti et Christi ipse et nos
iustificantes vel iusti [illegible] malorum [illegible]
[illegible] gloria Christi [illegible] et
miseria eius que [illegible]
[illegible] testamenti [illegible] et
[illegible] ut dicit Ysaias lxv [illegible]
[illegible] vocabitur nomen
eius admirabilis consiliarius [illegible]
[illegible] vocabitur [illegible] magni
consilii angelus. Vel quia vox audivimus
[illegible] in die iudicii gloria dicitur
[illegible] audivimus
[illegible] complete [illegible]
[illegible] audivimus [illegible]
[illegible] in civitate dei nostri. Et dixi
[illegible] secretum meum [illegible] gloria
non possum enarrare [illegible]
[illegible] sanctus [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] ad Corinthios [illegible]
[illegible] oculus non vidit nec auris au
divit nec in cor hominis ascendit [illegible]
secretum meum [illegible] duplicat ad malo
rum [illegible] Vel quia [illegible]
[illegible] secretum [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] aliud [illegible] quia
[illegible] erat [illegible]
[illegible] verum [illegible]
[illegible] De mistice
[illegible] prevaricatio sunt
et prevaricatione transgressorum
[illegible] sunt formido et fovea
et laqueus super te qui habitator
es terre et erit qui fugerit a facie
formidinis cadet in foveam et
qui se explicaverit de fovea te
nebitur laqueo quia cataracte
de excelsis aperte sunt. Hec est pena in
[illegible]
[illegible] pana
[illegible]
[illegible]

[illegible] prevaricati et penas de
[illegible] magnitudine [illegible]
[illegible] De
[illegible] penalis compassionis [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ad plorandum
[illegible] non possumus [illegible] gloria [illegible]
[illegible] pene ante oculos meos [illegible]
[illegible] plorare [illegible]
bonorum nec penas malorum quas [illegible]
[illegible] et
intelligendum est de [illegible] compassione vel de
[illegible] quia talia tormenta eis
iuste parata sunt [illegible] quia prevari
cantes gloria [illegible] prevaricati sunt
legem scriptam et [illegible] prevarica
tione transgressorum [illegible] legem [illegible] preva
ricati sunt et [illegible] blasphe
mantes [illegible] Christi dicentes eum
hominem [illegible] potatorem vini et publi
canorum [illegible] Et di
vinitatem [illegible]
[illegible] demonibus attribuentes [illegible]
Belzebub principe demoniorum [illegible]
[illegible] prevaricantes [illegible]
[illegible] apostolorum
[illegible] Et nota quod quatuor
[illegible] prevaricatores ad inven
[illegible] quatuor modis prevaricati
sunt [illegible]
[illegible] formido [illegible]
et fovea luxurie et laqueus superbie super te
qui habitator es terre [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] aut [illegible]
aut superbia [illegible] pena [illegible]
[illegible] fovea et laqueus super te [illegible]
[illegible] Et [illegible] aliquis malus
non [illegible] aliq
[illegible] et erit qui fugerit a facie
formidinis [illegible] cadet in foveam luxurie
Glossa [illegible] qui [illegible]
[illegible] et qui se explicaverit
[illegible] de fovea [illegible]
luxurie tenebitur laqueo [illegible] superbie [illegible]
[illegible] quia cataracte [illegible]
[illegible] aquarum [illegible]
[illegible] aque

signifitat occulte in . Ideo dic de monimentis quibus sepulti homines surgent de dicat ad actum , et gl. apte sic i . data e dyabolo ministris omnibus licentia malitia exercendi / lyra aut exponit sic de psecucione antichristi que aliquam nimis sit inundantes et et velut dictos cadent in foveas et lacos diversarum suspicionum et sequitur et cetera qui fugerit vocem horroris quia post morte antichristi de suspicione diversorum peccatorum secundum sanctos doctores dabitur tempus penitendi hominibus ut capitulo et non dicit qui se explicabit de fovea peccati , preparatum tenebitur laqueo . i . confusione in vim satisfactionis igne conflagrationis qui perdet fratrem mediantem iudicium ultimum . i . ignis ad ipsum perdet et inflammabit miraculum iniquitate omnes . i . reos qui in peccato extant nunc et cetera quia non ad omnes gentes . Sed quo ad reprobos intelligendo sic tenebitur laqueo damnationis ut sententia divine iniusticie omnibus predicta sententia ex ore iudicis dicetur ite maledicti statim ibunt hi in supplicium eternum et cetera contra quia . ca . de pac . i . talis punctus veniet adversus qui potest omnia peccata inspiciet que prius vide bat ignorare / quia desiderat punire / Et has ambas expositiones complectitur glossa dicens hec tam ad tempora martirum quam ad tempora antichristi potest referri / nimirum enim persecucione multi terrore tormenti Christum vocem corde negabant et penitere nolebant et sic in foveam cadebant / post in superstitione dyabolo in laqueo eterne dampnationis sic est fiet in tempore antichristi Et concucient fundamenta terre / confractione confringetur terra / commocione commovebitur terra / commocione movebitur terra agitatione agitabitur terra / sicut ebrius / et auferetur quasi tabernaculum unius noctis / et aggravabit eam iniquitas sua / et corruet et non adiciet ut resurgat de clara culpa hic ad penam declaratio

penam que est horribilis et in desolatione in sepulchris / dicit glossa Concucientur primarie fundamenta terre dupliciter exponitur . vel primo fit . i . inferiores terrenis honores pertulerunt / vel fundamenta . principes sunt / vel . i . terrena opera / Hugo allegat . i . ppa·i qui respicit terram et facit eam tremere / cum sequitur confractione confringetur terra quibus terrenis vel terra de ad dampnationem vel lyra dicit conficietur quia pro terre motu omnes montes planis terre equabuntur commocione commovebitur terra non sed auctoritas libri sabit cum liceat non in eadem forma / commocione commovebitur terra in se / vel . i . habitatores in terra / agitatione agitabitur terra preter rotatur et omnia in momento transibunt sicut ebrius / glossa non quod terra redigatur in pulverem vel in nichilum sed quia omnia terrena transibunt / et tamquam ebrius restat quod actum sit omnes qui dampnantur nimia malorum magnitudine / obliti omnis / respuunt ad omnia proprie / et auferetur quasi tabernaculum unius noctis si et non habebit stabilitatem quia felicitas hec non potuit resistere voluntati divine / ita cum auferetur ut non sit fructus heremi modo prius restat tempora unius noctis a transeunte propter ut hec sic et non quo ad oblivionem vel ablationem et aggravabit eam iniquitas sua pondere quo in zacharia sedet super talentum plumbi / et hec per penarum acerbitatem primum respiciat peccati magnitudinem fit etiam per peccatum locutionis Et corruet a statu suo primo per penarum ubertate ceperatio ad peccatum opus et non adiciet ut resurgat . i . non erit terrena quoniam sed amplius et presentem vite statum Et cessabit omnis motus celi et corporis in electis non tamen agitatio maneat sed dicit quo in alium / sicut est terra elementa / Vel sic non ut resurgat per penarum ablatione condignitatem qui ad peccatum conspirat eius penarum aut quantitatis propter intentio intra consolatione / vel etiam consolationem:

+ inebriatus est gladius meus in celo

aedificatus in camino ignis iniectus mag-
tacione Et erit in die illa visitabit
dominus miliciam celi in excelso et su-
per reges terre qui sunt super terram et con-
gregabuntur in congregacione vni-
us fascis in lacum et claudentur ibi
in carcere et post multos dies visi-
tabuntur et erubescet luna et
confundetur sol cum regnauerit dominus ex-
ercituum in monte Syon et Ierusalem
et in conspectu senum suorum cum
fuerit glorificatus In ista parte describit
iudicium diuinum quantum ad duo scilicet ...
pro demonum et dampnatorum in inferno
et de electis beatorum in celo ...
dicit Et erit in die illa id est iudicij visitabit
dominus ... glossa ...
apte ... ut ... deus ... terra ...
... terremotus ...
... statum ...
visitabit ...
... super miliciam celi ... non solum
terrena sed celestia iudicat ... alle-
gat ... visitabis ...
... et dicit mi-
liciam celi ... demones ... cum quo ...
angeli ... quoniam ...
... milites ...
... aliquo modo aere qui
celum dicitur ...
... ab apostolo ... aere po-
testates demonum vel intelligunt ...
... celi ... qui ... suo ...
... apparebit ... celi ...
... inebriatus est gladius ... notat
vindictam diuinam ... glossa allegat ...
... angelos ... gladio
dicit ... gladius meus ...
... vindicta ...
... et super reges
terre id est tyrannos ... super omnes
malos qui sunt super terram inordinato
amore et dicit glossa visitabuntur ...
... vel ...
... sed ...
... sed per reges intelligunt ...

... vel ...
... demones ... aeris volantes in
aere sed per reges demones ...
... glossa allegat apostolum ...
... rectores tenebrarum ...
... et ... dicit ...
... in Daniele qui dicit ...
... principes regni Persarum ...
regni ... et congregabuntur in congre-
gacione vnius fascis in lacum id est ...
... glossa allegat ...
... in ... quia ...
et dicit congregabuntur in congregacione ...
alligati ... scilicet dampnati ... cum
demonibus in inferno ... xxv:
ite maledicti in ignem eternum qui paratus
est dyabolo et angelis eius ... sicut ...
in pena sicut ... in culpa Et
... et
...
... ibi gaudium
... in inferno erit ...
pena eterna ...
...
... in lacum ...
...
... et non ...
...
et claudentur ibi in carcere quia ...
non poterunt ... pene
eterne et post multos dies visitabuntur
... visitacio ... accipitur ...
... in bono ...
... Origenes
... visitabuntur ...
... salvabuntur dampnati
... demones ... glossa Origenes
...
... visitabuntur ...
... glossa ...
...
... eternum ...
... et
... gaudium eternum ...
... Alius accipitur visitacio in ...
in malum pene ...
visitabit dominus in gladio suo ...
... doctores katholicos
... post multos dies visitabuntur

et post quam tempus dictum in pena di-
tinebuntur. et dicit lyra secundo quia hic
loquitur de diebus multis instabilium
i. peccatis a diebus multis i. ab initio
mundi per peccatis puniuntur. ex glo. notatur
hic glosa addit vel non instabilium
a dictum vel ab angelis sed absolute di-
instabilium pro qua ambiguitate vbi
potest intelligi correctio et remedium sed
quia post quem iusti premia receperunt illi
peccatores penis inserviunt. dicit interlinearis glosa
secundum tempus quem indicium dei quamvis non
potest scire singulis nec de penarum
magnitudine vel in spera certe sententiam
quia habet deus arbitrio dilectio et [illegible]
contra ipsum yeremiam evadit sua corpo-
ralitate. Et claudentur in carcere usque ad
iudicium et de corpore glo. interlinearis. et post
multos dies evoluti scilicet non post sublima-
tam mundi instabilium glo. i. vocab-
untur ad [illegible] aie corporum receptis cor-
poribus in resurrectione futuram per iudicium
ad penas [illegible] glo. [illegible]
[illegible] et erubescet luna et confun-
detur sol non quia lumen eorum minuetur immo
augmentabitur ut hic infra xxx c. erit lux
lune sicut lux solis septempli-
citer lucebit. Sed erubescet dicitur me-
taphorice quia lumen eorum quod
nullo erit etc. lumen potest non multum
dicit erubescent non luce minuenda sed
in comparatione vere lucis que christus est tamquam
intelligendo et apocalypsis xxi civitas illa
non eget sole neque luna ut luceat in ea
sed claritas dei illuminabit illam et
lucerna eius est agnus. Et est hic glosa
ex aggravacio glo. post sententiam ad modus
4 apostoli creatura ingemiscit et parturit
usque adhuc sed dicit sicut dixit petrus
benedicte domine erat similia [illegible] fu-
tura creaturis [illegible] sol est
meus homines qui [illegible] lu-
mine [illegible] dignum dei bonitate [illegible]
[illegible] qui sole [illegible] fecit [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] sol [illegible]
[illegible] luna [illegible] deus [illegible]
[illegible]
ad dicit [illegible] erubescet i. erubescerent

[illegible] possedit [illegible] patribus [illegible]
et [illegible] ad regnum
ut deus [illegible] facto [illegible]
[illegible] regnum [illegible] appare-
bit ad [illegible] regnavit ablatis [illegible]
[illegible] gloriam dei et in [illegible] celesti de-
[illegible] ad [illegible] illa que sursum est ierusalem
libera est que est mater nostra et [illegible]
[illegible] patriarcharum prophetarum apostolorum
et aliorum sanctorum et dicit glo. senum [illegible]
[illegible] sapiens est [illegible] senum [illegible]
[illegible] antiquiorum quales [illegible]
[illegible] iubet moyses eligere qualis fuit ab-
raham mortuus in senectute bona
[illegible] gloria [illegible] filii dei

ca. xxv

Domine deus meus ex-
altabo te / et confitebor
nomini tuo qui fecisti mirabilia /
cogitationes antiquas fideles
amen / quia posuisti civitatem
in tumultum / urbem fortem in
ruinam / domum alienorum ut non
sit civitas et in sempiternum non
edificetur / post quam propheta [illegible]
ad laudes dei ex [illegible] peccatorum [illegible]
[illegible] In isto capitulo
[illegible] ad dei [illegible]
[illegible] Et dividitur in duas partes. In primo
[illegible] laudationem dei [illegible]
[illegible] laudationem [illegible]
[illegible] Et primo [illegible] laudare
[illegible] subiungit [illegible] quia
[illegible] punivit et bonos remunerabit
[illegible] dominus cui debetur timor deus cui debetur
amor vel dominus [illegible] generalis gubernatione
deus [illegible] meus [illegible] specia-
lis illustrationis exaltabo te i. col-
laudabo assidue aliis [illegible] magnificentiam tuam
predicando dicit glo. [illegible] de die [illegible]
dicit [illegible] de passione domini gratias ages
Et non solum gratias ago sed [illegible] et confi-
tebor nomini tuo sed in me metipso
vel apud me metipsum [illegible] laudis
subdit [illegible] qui fecisti mirabi-
lia sed in [illegible]
at mirabilia magna solus / qui fecit

+ in plurimorum beneficiorum vel largitione

celos in intellectu/ et est impedita
na [illegible] passione/ et in medicorum operatio
ne vel post curatione dum curatio non [illegible]
quia invadibilia sunt/ sed quia deus solus [illegible]
[illegible] quia sit [illegible] et [illegible] verbum in fine/
quia in mortali mortalis/ et in retributione
malorum et bonorum secundum glo. reddendo uni
cuique secundum opera sua. Lyra pro invadibilis deus
in principiis suis i. in re munere dotione
[illegible] mirabilis in maiestate sua i. d
punitione malorum extrema. Deinde [illegible]
bilia cum iudeorum tam gravi punitione/
quibus tantum amorem ostenderat/ Et in
credibile quod omnia a casu processe sub dit
cogitationes antiquas i. sicut ab et
no disposuisti Lyra glo. allegat de apostolis
quos preformavit hos magistravit
fideles i. monitore fideliter impletas
vel implendas quod dicit Lyra [illegible] venire
dum una civitas amen nota est quod
firmationis vel assertionis q.d. [illegible] ita
fiet/ sed qui dicatur. Illud Apoc. xxv. et glo.
allegat Venite benedicti patris mei
Et nota quod amen quicumque accipit nomi
[illegible] apoc. iii. hoc dicit amen/ [illegible]
[illegible] xxviii. dicebat omnibus [illegible]
amen [illegible] fiat [illegible] [illegible]
[illegible] glo. dicitur amen ebreum est [illegible]
[illegible] [illegible] amen amen [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
fiat dicitur amen [illegible] [illegible]
invadibilia [illegible] quia posuisti [illegible]
[illegible] tua glo. [illegible] causa quare
[illegible] quod sunt invadibilia a cogitationes
antique civitate i. mundi de qua apoc
xviii. civitas illa magna babilon
in tumultum ruine i. in tumultum
mortuorum/ exponit plus dicens
urbium fortem in ruinam et non in [illegible]
ruinam/ sed in ruinam [illegible] babilon/ [illegible]
inextirpabilem [illegible] domum alienorum
a iudeorum [illegible] alienatorum Lyra glo. alle
gat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut non sit
civitas sed [illegible] et in sempiternum non
edificetur. Dicit Lyra aliqui exponentes
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] iudeorum

facta per titum et vespasianum et aliquid glo.
tangit dicens civitas illa [illegible] pura
[illegible]/ sed restituta est a [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] adriano. Sed dicit Lyra quod
[illegible] dicta obviat textus dicens ut non
edificetur in sempiternum/ [illegible] edifi
cata est/ ad hoc respondent quod [illegible] [illegible]
non edificari in eodem loco et dicit glo. re
stituta sed non in eodem loco nec [illegible]
[illegible]/ [illegible] quia Christus passus fuit extra
urbem Joh. xix. et ad hebreos xiii. sed
loca [illegible] passus et sepultus fuit inclusa
sunt in urbe que nunc est. Dicit Lyra
quod hoc non [illegible] valere quia [illegible]
[illegible] dicunt urbem que nunc est in eodem situ
[illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] quod [illegible] ad
[illegible] muris sunt dilatati ad in
cludendum loca predicta/ [illegible] [illegible]
civitatis intelliguntur omnes civitates
[illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]
/que omnes destruentur [illegible] [illegible]/ ad
qualem destinationem non [illegible] [illegible]
[illegible] Propheta enim in hoc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Super hoc lauda

bit te populus fortis/ civitas gentium
robustarum timebit te/ quia fac
tus es fortitudo pauperi/ forti
tudo egeno in tribulatione sua/
spes a turbine/ umbraculum ab
estu/ Spiritus enim robustorum quasi
turbo impellens parietem/ sicut
estus in siti/ tumultum alienorum
humiliabis/ et quasi calore sub nube
torrente propagines fortium mar

cescere facies. Post [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] facta dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]/ hic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ Et primo de [illegible] [illegible]
[illegible]/ de [illegible] de [illegible] [illegible] xx [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]/ quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nitur 2ª de bu[r]sicis tollatur in ecclesia
prima cap. xxvi. et capitulum primum g[e]n[er]ap-
licem de quadruplici bursico/ scilicet de dup-
lici pone mali et de duplici conservatione bo-
ni/ que patebunt in sequentibus. Secundo capitulo
Amplius id est tamen mirabili et multiplici operacione
predicta laudabit te populus fortis id est con-
gregacio fortium/ qui amplius etiam non possunt
separari pro illis per Benedictus dominus qui
non dedit nos in capcionem dentibus eorum
id est persecutorum. Glosa quo ad salvacionem ele-
ctorum et quod dicit in littera Fortis populus generaliter
a passionibus puniendi Christum sic est quo
ad punicionem reproborum. Secundo in propter letabitur in
sus cum viderit vindictam et civitas
id est cetus gencium robustarum id est civium cele-
stium et est replicacio causa propter cetere ad
maiorem affirmacionem timebit te timore
sancto scilicet filiali reverencie qui remane-
bit in patria unde in psalmo timor domini
sanctus permanet in seculum seculi. Vel aliter est ex-
poni de medis/ propter hec talibus talis
primo in dentibus dei iusticia in dicere
bonum ipsi sui/ et destruccione civitatum
et prima eius iniquam mediacione
eorum et captiuitate eorum te edificacione ci-
vitatum. Et quod dicit in littera timebunt iudeos
ulcionem in iudeos/ sermone quia principium
sapiencie timor domini. Consequenter ostenditur
per unde laudandus tu propter multiplicem
a malis defensionem/ tum propter multiplicis
boni collacionem/ tum propter omnis mali
casus ablacionem/ propter dyaboli qui capitur
capitulo primum malorum et ignorancia in sequitur
quia factus es fortitudo pauperi id est
humano generi per quod quia de secundo boni
fortitudo egeno id est eidem auxilium peccati pa-
ciencie mali in perditione in tribulacione
sua. Glosa vel ipsum liberando vel paciencia
et consolacionem dando. spes a turbine id est dyabolica
temptacione ad modum turbinis impellente
umbraculum ab estu carnalis concupiscentie
Vel littera exponitur factus est fortitudo primis
a persecucionem contra tyrannos pauperes
spoliantes egeno in tribulacione sua quia
tribulacionem a divitibus in presenti vita
spes a turbine id est a superborum rabie umbraculum

ab estu cupiditatis et avaricie vel expo-
nitur de Christo sic factus es fortitudo pauperi id est Christo
qui pauper fuit/ quia ubi caput reclinaret
non habuit. Vel pauper spiritu super pullum asine
sedit et glosa allegat et per Beatus qui intelligit
super egenum et pauperem. Et fuit egenus quia
divicias ad sustentacionem proprii corporis non
possedit in tribulacione sua fortitudo in tribulacione
passionis patibuli spes a turbine id est
a impetus vel inpugnacionis umbra-
culum id est protectio ab estu mortis. Glosa quod dicit
per manus tuas commendo spiritum meum
glorificavit non dereliquit et die tercia resurgeret
Vel potest sic exponi factus es fortitudo populo
iudaico in tribulacione quam passi sunt
in captivitate. spes a turbine id est a furia Chaldeorum
impetuose venientium. umbraculum ab estu id est
persecucionis Tobie et Sennacherib. Degens
ruine Nineve/ ubi hostes eorum iudei opprimerent
et conversione Nineve/ ubi eis pertinere
nimis/ accepissent in scriptura gaudia et
enim Assuerus et Sennacherib/ et Amalecitis/
et Amanitis/ inimici sunt congregati contra eos
noverunt pugnare contra eum/ ubi dominus pro
tegit eos/ eo quod dixit per ... unus spiritus
... est ad corpus suum/ et per eum venena ...
... opus/ per autem parata erat ad bel-
lum et ut magis gratia appareat hoc bonum
... sub ... conditionem impugnacio
... spiritus eorum robustorum id est tyrannorum
potencium vel id est impetus spirituum dyabolorum
qui fortissimi sunt ... ... non est po-
testas super terram que ei comparetur ... inpellit in sani
eius ... ... natura humanam/ quia
quo ad corpus debilis est. Vel tercium in pa-
ssione ... eum impetuose impulsiones
sustinuit/ non tamen ... est quia immobilis
stetit et reddidit ... liberacionis dies
sicut estus in siti ... ... sustinebat
sic super tumultum alienorum id est strepitum
pro ... temptacionibus demonum de quibus
dicit Christus alieni insurrexerunt in me ...
habes id est diceres ... calore ... ...
sub nube torrente propaginem fortium mar-
tyrum id est sicut propaginis ... ...
... ... calore ... sub nube/ sic
... ... demonum in pugnacionibus
Vel ut ... ponit ... de tyrannis qui

perturbandem in [illegible] impellentes/ aemulos et agitabant eos sicut agitatur a ventis facies a bestia; marcescunt enim sicut nubes sub sole multo calore facta in aestate calore in sanctis super terram vastata per aliquem fervorem marcescunt/ a deficerunt per virtus dei qui reponit et minuit potencias iniquorum. [illegible] et recapti eosdem alleviaret. Vel sanctus robustorum superbia est caldeorum/ ut [illegible] ac qui iudeos ultra impellebant/ cor tyrannorum potencia deus amputavit. Vel est superbia iudeorum propter impassione impellendo se humiliavit prius et humiliabit in medio quasi natus desfaciet propagines eius. Et faciet dominus exercituum omnibus populis in monte hoc convivium pinguium/ convivium vindemie/ pinguium medullatorum/ vindemie defecate/ et precipitabit in monte isto faciem vinculi colligati/ super omnes populos/ et telam quam orditus est super omnes naciones/ precipitabit mortem in sempiternum/ Et auferet dominus deus omnem lacrimam ab omni facie et obprobrium populi sui auferet de universa terra/ quia dominus locutus est/ Et dicet in illa die/ ecce deus noster/ iste/ expectavimus eum/ et liberabit nos/ iste dominus sustinuimus eum/ et exultabimus/ et letabimur in salutari eius/ quia requiescet manus domini in monte isto. Postquam propheta audivit deum multa laudandum propter bona que ei exhibuit hic ostendit laudandum propter plenitudinem refectionis et iocunditatis quam exhibebit suis sic dicens/ Et faciet et exponit

dupliciter. Uno modo per deus exercituum id est rex angelorum omnibus populis id est electis qui assumuntur ex omnibus populis et non solum iudeis in monte hoc id est syon ubi dominus Christus fecit discipulis convivium pinguium convivium vindemie. Defecate id est convivium excellentissimum ubi non solum spirituale delectamentum quod designatur per corporalia delectabilia hic expressa/ tunc cum dedit discipulis suis corpus suum in cibum et sanguinem in potum/ per quod significatur ad magnum et refectivum/ Et per apostolos et eorum successores [illegible] distribuit hic id est convivium omnibus per orbem diffusis. Et dicitur hic defecate quia tantum valet sicut purissime vel sine fece/ Aliqui autem exponunt hic de convivio facto iudeis pro morte hostium de quo predictum ultimo dicitur post victoriam venit ad urbem omnis populus adorare deum et mox ut purificati sunt obtulerunt holocausta et vota et repromissiones suas et sequitur erat autem populus iocundus et per tres menses gaudium huius victorie celebratum est/ Sed hic non videtur dicendum/ tum quia ista historia non est de canone/ quia apud hebreos non habetur/ tum quia ista expositio non habet sequentiam/ et [illegible] ad precedentia/ ideo melius exponi ut ante/ Vel sic per statum glorie. Faciet dominus super se in die iudicii vel medi[illegible] per omnibus populis id est electis qui solum [illegible] merentur/ De quibus enim dicitur ipsi delectabuntur de libro vite [illegible] in monte hic id est in celesti convivium pinguium id est continuum [illegible] vel etiam solis refectionem/ De qua ipse [illegible] cum apparuerit gloria tua [illegible] voluntatis tue potabis eos/ Et ne credetur talis refectio facta sapida sicut refectio corporalis subditur convivium vindemie id est continuum delectacionis unde id est vinum letificat cor hominis/ Et exponit super dictum illa pinguia a vindemia dicens pinguium medullatorum id est grandiorum delicatissimorum et

mitorum comingrued enim defluens s[ed]
gaudium habundancia sed medula
que delectabilissima est a latet sub oss[e]
int[er]ius inde xpo tractum pt sine maxima
difficultate sed hoc gaudium maxime
delectabile eterna in amissibile vi[delicet]
de unic defectus a iocunditate prousque
quia sunt sex istaec Et nos solidamen
lo defendet a tanta bona conferet sed
et aufferet ab electis omne malum sed
et precipitabit dominus a. omno delebit xpo
ponto dup[er] annunciate isto i. in monte
syon facie uincti collegatu per o. p.
i. potencia aut xpo qui q. ardens in
celum constringet populos sicut in monte syon
in q. erat templum aut xpo statuet sedem
suis ut d[icitu]r ad tessalo ij° extollit super
omne quod d[icitu]r aut colitur deus ita ut in
templo sedeat qui ut ibidem d[icitu]r in te
act dominus spiritu oris sui et dicit lyra
alios hoc erit in monte oliveti in illo
loco ubi deus ascendit in celum et est commu
nis tenere. et tela[m] qua orditus est i. in
tencionem suam processum illo. sic papirus
in die media in monte isto i. in contra kup
haute facie viii col. sup o p. orig
malis partem et necessitate moriendi que
in pm sunt in homine colligata Et dicit
in textu hoc enim uinclum in omnibus colliga
tum est a primo parente et allegat glo. i. ad cor.
ab sorbta est mors in victoria ubi est mors
stimulus tuus Et non solum quod non erunt ten
tacionem corporis solum ut d[icitu]r facie[m] ma[n]u infa
lic m.i supl. apparet ut d[icitu]r apoc xxi°
et mors ultra non erit Et quia origina
le in ada[m] non fuit sed ab eo in nos processit
pit ut subditur et tela[m] i. originale qua
orditus est in adam ab initio peccato
vel orditus est dominus insti. promeruit
orditus est dyabolus ad peccandum instiga
do super omnes naciones a. b... qui
processerunt ab adam usque ad nos in d.
tamquam stamina ut videmus a gentes omnes
sub peccato esse et preter paucos omnes ad
poenitenciam cogeret tela di Vel uinclum
d[icitu]r omnes peccatores sed faciens omnes peregrinos
quos dominus tunc precipitabit et non solum

Hec sed et precipitabit mortem actualem
quod solum moriendi potencia ut glo. dicit
morte i. dissolucionem anime a corpore omnino
tam bonorum quam malorum ut d[icitu]r in prophe
tia enim medium enim omnes resurgent ad
vitam immortalem sed tamen immortalitas
corporis erit in augmentum pene dampna
torum sicut erit in augmentum glorie beatorum
et aufferet dominus deus omnem lacrimam ab omni fa
cie omni hoc est de dampnatis a beatis Vnde dicit
lyra quod hoc est intacto potest in reprobis et
partim in electis sed enim cessabit omnis
generacio et corrupcio ergo nec erit resolucio la
crimarum a cibis nec de fluxu capitis po
clos sed tamen in celis erit ubi cessabit cerebri et do
lor a pucca terrestrialis et poliua que pur
est absque corrupcione et illa in terra
d[icitu]r mat viii° ubi erit fletus et stridor den
cium Sed de beatis sic intelligitur aufferet lacri
ma i. omnem lacrimam causam hoc est omnem
dolorem omnem turbacionem omnem tristiciam in
beatis enim nec erunt corporales lacrime nec
mentales ex quo nullus dolor erit nec in corpore
nec in mente ergo d[icitu]r apoc. vicesimo
tercio vij° xxi° absterget deus omnem
lacrimam ab oculis sanctorum erit amplius
neque luctus neque clamor sed nec ullus
dolor et obprobrium populi sui i. sentente defec
quam incurrit homo per culpam Josh vi° q
fuit primum signum est peccati Et lyra dicit auffe
ret obprobrium electorum quod frequenter obp
bria in pm persecucionibus et ferendo eis
honorem celestem ut d[icitu]r ad. v° glo.
allegat beati qui lugent quoniam ipsi consola
buntur de omni persona dicta sed sanctorum quia dominus
locutus est super hoc eaque predixit et quod
ea impleri oportet Deinde describit effe
ctum precipuum exhibicionem bonorum et
delecionem malorum dicens et dicent ab ipsis
mag liberati in die illa i. iudicium tremendo
diasgorrda egressor in die vij ab sebita
morte liberati qui videbunt xpm in for
ma glorie ipsi dicentem eis Venite bene
dicti patris mei Mt. xxv Ecce deus deus noster
iste quem incredeli tantum hominem
putaverunt iste qui est tam ad invisibilis
operibus sub specie i. ad celum regnaturus

assumpta de monstrabilis exultauimus
cum verbis prophete superius dictis / quoniam
aduentu sponsi exultabit nos quia
incipit complendo dicitur g'. ante tres dominicas
quadragesime iste dominus et non sustinuimus eum
id est pacienter adventum expectauimus et glo. allegat
dictum psalmiste expecta dominum viriliter age
confortetur cor tuum et sustine dominum et g'.
exultabimus exultabimus in corpore quia ex
ultacio d'. que ex terra saltus et letabimur
mente vel corde glo. de pacabimus mortis
excepti in salutari eius. in prophete vel in
salute christi nobis ab eo concessa quia
requiescet manus domini id est potencia diuinitatis
que ante in membris suis laborabat
detundo vel quod nunc prosequitur in monte
isto id est syon qui super eminet valli iosa
phat ubi tenebitur finale iudicium iohelis
3 ca°. ibi enim requiescet potestas qua
diuina de tradunt in vinculum aggelitur ad
ad corpore fugient in celum / vel in celi
de monte cum triumphaueris **Et triturabitur moab sub eo / sicut teruntur**
palee in plaustro / Et extendet
manus suas sub eo / sicut na
tans extendit ad natandum / Et
humiliabit gloriam eius cum allisi
one manuum eius / Et munimenta
sublimium ~~turrium~~ murorum tuorum
concident et humiliabuntur et detrahentur
ad terram usque ad pulverem
In ista parte ostendit quod non solum christus superaui
bit mortem / sed etiam contrivit dyabolum qui
est omnis mali inicium. Et primo predi
citur impietatem suis membris contradi. 2°.
super hoc sequitur laudacio in capitulo sequenti. d'.
g'. Et triturabitur id est conteretur amissa
potencia. vel per ablacionem potestatis. ad vero
ultimo deus autem pacis conteret sathanam
sub pedibus vestris velociter. moab sequitur moab
id est dyabolus dicit glo. moab filius loth sed
moabite qui semper filiis israel molesti
fuerunt / balath rege eorum consilio bala
am allexit filios israel in peccatum / per moab

g'. recte intelligimus dyabolum filios dei
aduersantem ut d'. 1 petri v°. aduersarius
vester dyabolus et cetera. sub eo id est sub christo vel sa
pientia vel spiritu sanctorum fortiorum superius infra cetera
sicut teruntur palee in plaustro id est pale
ne consolationem subiecta v°. sequitur et ex
tendet moab id est dyabolus manus suas
id est potestatem et operacionem suam prauis
execucionem sub eo id est sub christo et ponit
exemplum sicut natans manus ex
tendit ad natandum et g'. sequitur humiliabit
gloriam eius scilicet dyaboli cum allisione
id est ablacione potestatis eius quam omnes
que exercebat / nec solum contrivit ipse sed
eciam membris suis eo sequitur et mu
nimenta eius id est sathanalites et tyranni
mi ut ~~pru~~ quibus principes demonum
que minores cingunt. vel d'. murorum tuorum
demones fortificauit ne predicato
res expugnet ideo ionas in margina
li dicit locum murorum tuorum quod est
nomen in hebreo continet concident id est in
sacrum infernum complete cadent quia
in corpore creata / et hic non adquiescunt
sed ad penam vilem et profunda vel d'.
humiliabuntur et detrahentur sicut augustinus ad terram
ad omnia etc.
infirmum usque ad pulverem id est mere
culpabiliter Sed littera scripture hanc literam
deducit xe°. / Et contriuit se hic reddit
propheta ad describendum directionem anticristi
qua super tetigerunt in his verbis
dicit g'. triturabitur moab sub eo id est
antichristi sicut nunc se repetat quia
ipse a scripture ipsa hinc ethymologie
tocius ... enim erit totaliter ad
mone abscissus / corpora eius sicut v
tute demonis / ideo notatur moab q
nup. corporis / erit enim ut d'. apostolus 2a.
ad thessalonicenses 2°. homo peccati / filius perdi
cionis et pre erit ex dyabolo nec loquitur
eo quo vult. deponit uiolens nec corpori
dyabolus est sequitur sicut teruntur quia
virtus eius totaliter annichilabitur / et
licet ipse ostendit gloriam suam humiliabi
tur et cum nup... suis / et munimenta
suis / quia omnia per que credebant
stabilire in suo potestate destruet / per pes
barpo ... in fine detrimentis / dato

In die illa cantabitur canti
cum istud in terra iuda / vrbs
fortitudinis nostre syon saluator
ponetur in ea murus et ante
murale / aperite portas et in
grediatur gens iusta custodiens
veritatem / vetus error abiit / serua
bis pacem pacem / quia in te
domine sperauimus / Sperastis in domino
in seculis eternis / in domino deo forti
in perpetuum / quia incuruabit ha
bitantes in excelso / ciuitatem sub
limem humiliabit / humiliabit
eam usque ad terram / detrahet eam
usque ad puluerem / conculcabit
eam pes pauperis / gressus
egenorum / Post descripcionem penarum elec
torum et tribulacionem dampnatorum In
terim et descripcio futura laudum electorum
et describit ibi vrbs fortitudinis Et dicitur
in duas partes quia primo describit aspe
ramne electis / 2o eius clausio replebit
ibi ad feriens / Et est notandum quod aliqui hoc volunt
exponere de leticia iudeorum tempore macha
beorum et non est incorrepte quia aliqua que
sequuntur ad literam exponi non possunt nisi
dici aliter fabulose exponendo contra
Nouum in originali / In die illa cum no
lab fulc humiliatis / alia dicitur pacto mediata
cantabitur lapis vocalis ut mortalis a
nostro dicat canticum istud nouum in
terra iuda id est in terra domini confitente laudes
confessione / Ita iuda confessio interpretatur
hoc non accipit hic proprie sensu literali sed
methaphorice Et dicit glossa in terra iuda
quia non potest cantare canticum diuine
laudis de quo in psalmo beati qui habitant
in domo tua domine in secula seculorum laudabunt
te et dicat hic glossa hoc ad
puritatem ciuium radicem iuda potest referri
nunc canticum nouum cantat / sed propter
natiuitatem / passionem / resurrectionem / asce
sionem / vetus autem veterem quodque antiquitus ho
mines adhuc sub dei sede / nouum ad celes
tes sedes perducit / sequitur vrbs fortitudinis quasi dicit
ecclesia id est ciuitas triumphans saluator id est xpistus
est vrbs fortitudinis nostre id est imminutio
apertis vita alia eternam / per laus
vni dicitur lyra quia excellencia ciuitatis ce
lestis humanis verbis exprimi non potest et io
vocatur vrbs fortitudinis Et in aliquibus
libris ponitur syon quod est in hebraico nec
in libris antiquis / sed forte ad dictum fuit
ab aliquo exponitur secundum ymaginacionem
sequitur ponetur super xpistus in ea id est in ecclesia t
triumphante murus quantum ad dictum
et ante murale quantum ad humanitatem
quasi dicit erit vrbis in omnimoda proteccione et
humanitas dicitur ante murale quia in ea
sustinuit ictus pene in defensione nostra
ad instar bestie vel potest exponi litteraliter hec de
ecclesia militante / Enim murus est nouum testa
mentum quo munita est et defenditur ab ad
uersitatibus hereticorum / et tyrannorum / et peccatorum
et ante murale dicitur vetus testamentum quod
nouum precessit et ictus vindictarum susti
nuit / Et est notandum quod hic syon potest accipi
circa sub hoc sensu syon id est ciuitas militans
a vrbs fortitudinis nostre quia contra
eam nec salus nec fortis dicitur spiritualis
est potest / Ergo ciuitas fortis et sub dicit saluator
ponetur in ea murus per fidem et antemu
rale per fidem operacionem Et non dicitur sed margi
nali apponitur glossa non sufficiat hic mu
rus fidei nisi apponantur fides bonis operibus
operibus / Vel murus est custodia opera
platorum / sed ante murale custodia pri
apud / quam primo debent eam defen
dere a tiranni Deinde describit ipsa ra
lis laudancium communicacionem quo ad
receptacionem ciuium et proptere conseruacionem
dicens aperite supple angeli portas
paradisi id est hoc apperio dicitur quod misterium
angelorum in medio impetracione adim
gressum regni celorum ingrediatur gens iusta
in operibus custodiens veritatem in sermone
ut dicit / Et dicit lyra hoc verum est loquendo de in
gressu celestium qui habitat in corpore et

civitatem atque [illegible] passionis apertum futur
[illegible] celi excelenti destructi ingressi
sit quantum secundum animas et aliqui quod omnes quantum
ad corpora regina specialis ut pie creditur
ipsa debat virginis et de qua ecclesiastici [illegible] ad dicit
genus istud [illegible] quia dabit vitam plurimam
bonitate laudate custodiens civitatem
ut te a destrue vetus enim [illegible] respondit
vi ipsa erit altus ysaie et confessi in
spiritu seraphicorum quia dum enim homines
in presenti vita sit carne possit in beati
ait deum clare videntibus hoc est sic impossi
bile. Et quamvis solus erit ibi clara vi
sio sed omnes perfecti fruicio totaliter quie
tamus apetitum in regnum pacis. Vel est
modus quo hic mutantur persone quia ibi
urbe sanctissimus vox est insperacionis et in
finitus sed ibi apporite vox est dei ad
angelos. Glosa. vetus enim est respon
so ipsi ipsius e modo loquitur ysaias
[illegible] eos hoc exempla oportuit demi
litanta ecclesia per glosam que dicitur porte inter
mistarie fides caritas humilitas et contra
virtutes sunt porte mortis iniquitates in
fidelitas cetera vicia quia [illegible] liberat
de portis mortis sunt ingredi portas vite
sed quicumque ingressus non sunt non in
veniet unica porta de qua in psalmo Hec
porta domini iusti intrabunt per eam. Pau
cum per plures margaritas ad unam
preciosam margaritam provenit sic per
multas portas ad unam quia dicit
nemo venit ad patrem nisi per me dicitur
[illegible] Et construe sic quasi [illegible] spaciung
dominum [illegible] [illegible] pacis porto
res pacem vel pace civitatis. Vel pacem sunt
duplicem quietem duplices apetitus scilicet
glorie scilicet apetitus sensitivi et intelle
ctivi. Vel dic quies [illegible] [illegible] [illegible]
dicitur Johannis xiiii pacem meam relinquo vobis
pacem meam do vobis. Figura huius hec.
j paralipomenon xii ubi dicitur [illegible] [illegible]
Abizay [illegible] [illegible] xxx [illegible] tui
sumus o david [illegible] [illegible] [illegible] pax
pax tibi et pax adiutoribus tuis [illegible]
dicit glosa [illegible] alias figuras re
petitas pacis [illegible] [illegible] illa

de quo dicitur homo et homo natus est in ea et
[illegible] vir vel cuius uxor [illegible] macula
[illegible] ut duplex [illegible] et duplex vir pace
duplicem [illegible] et [illegible] quia sub di
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et gloriosa [illegible] Et hec vox sanctorum
ad xpistum clamantium. Et respondet [illegible]
[illegible] in domino [illegible] [illegible] [illegible]
allegat glosa inter duo [illegible] defendi
[illegible] [illegible] civis quia
civis [illegible] ad [illegible] ab ea [illegible]
civitatem [illegible] [illegible] suos defende
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velle
[illegible] [illegible] posse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Est
[illegible] deus [illegible] [illegible] quia [illegible]
civis [illegible] sed ut glosa allegat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tendunt in perpetuum
[illegible] [illegible] quia in [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
superbos in aere volantes. Vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] superbis
[illegible] ad [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] quorum civitas erat in monte
vel quia [illegible] [illegible] Vel
quos [illegible] superbos [illegible] [illegible] qui se
exaltat humiliabit civitatem sublimem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nos [illegible] [illegible] in quibus
habundabat superbia [illegible] totum
mundum humiliabit. Et sic dicit modo hu
miliabit humiliabit eam [illegible]
ad terram detrahet eam [illegible] usque ad
pulverem [illegible] [illegible] [illegible]
quiet lapis super lapidem. Vel intellegitur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
habit [illegible] [illegible] detrahet usque ad
pulverem [illegible] [illegible] indicium. Sed
[illegible] [illegible] conculcabit [illegible] glosa [illegible]
[illegible] [illegible] pedes pauperis [illegible]
[illegible] in mundo ab [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] concordancia [illegible]
illud zacharie nono ecce rex tuus
venit tibi iustus et salvator et ipse pauper
[illegible] [illegible] cuius adventu

qui fuit in humilitate, non quantum ad statum eius in maiestate. Et gl. pos pauperis Christi in proxima ad venturum pauperem. Inira dicitur iusto d. p. et glo. allegat Ieronimum super pauperes et Ieronimus salus mea deus suscepit me gressus egenorum et apostolorum glo. quos expulerunt iudei de finibus suis, qui eciam pauptate imitantes privilegium virtutis eius et gravium sunt, quia in iudicio erunt assessores eius. iusto i. ca. xix. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus et sedebitis super sedes. Et nos quod Christum iniuste dampnaverunt et apostolos et alios pauperes Christi et hominem salutem distribuentes repulerunt, [illegible] ad galathas. **Semita iusti recta est, rectus callis iusti ad ambulandum in semita iudiciorum tuorum domine sustinuimus te, nomen tuum et memoriale in desiderio anime. Anima mea desideravit te in nocte, sed in spiritu meo in precordiis meis de mane vigilabo ad te.** In ista parte ponitur oracionis iam celestis que est dupplex, prima et principalis est nostra passionis Christi, per quod apta est gratia communicatio ex parte dei qui vult omnes homines salvos fieri. Secunda est nostra electorum quorum aptitudo electis se disponentibus ad ingressum et non reprobis. Prima tangitur cum dicitur semita iusti i. recta quatenus, vel i. doctrina quam dedit, et dicitur semita propter artitudinem [illegible] Christi cum dicitur iustus absolute quia per excellenciam iustus formaliter et effective, quia alios iustificavit recta est i. recte ducens ad patriam. Vel quia nulla habuit distorsionem rectus callis iusti i. semita ad ambulandum et pro omnibus ad inveniendum quia et vita Christi et doctrina recta sunt ozee ulto recte vie domini et iusti ambulabunt in eis. Vel quia rectitudo una pertinet ad preceptum et alia ad consilia, unde lira rectus callis dicitur a rectitudine:

Virtus omnes enim alie leges permittunt aliqua mala, sicut patet de legibus humanis que permittunt meretrices in civitatibus et plura alia que lege humana corrigi non possunt, ut dicit Augustinus. Similiter de lege moysaica que permittit usuras cum extraneis et libellum repudii pro parva causa. Lex autem evangelii nulla prorsus vitia admittit nec illicitum aliquod permittit. Secunda tangitur in semita iudiciorum tuorum domine, i. doctrina evangelii continente iudicia novi et veteris testamenti sustinuimus te, i. expectavimus te, et te sequendo tribulaciones et opprobria, et loquitur hic propheta ex persona electorum. Vel sustinuimus, i. pacienter [illegible] sustinuimus, et merito quia nomen tuum scilicet Ihesus et memoriale tuum, i. beneficia que immittuntur et promisisti et contulisti in desiderio anime, i. desiderando sunt nobis. Bernardus Ihesus mel in ore, melos in aure, iubilus in corde. Secundo subditur in persona cuiuslibet iusti anima mea et proprie corpus quia gravis est ad usus [illegible] ad galat. v. desideravit te in nocte, i. adversitas, vel i. presentis vite in qua vivimus per speculum et in enigmate. Iheronimus dicit vox loquentis desiderando, cum sit vox et fructus sed spiritu meo in precordiis meis, i. de spiritu qui est in visceribus vel intelligitur loqui de spiritu corporeo de mane, prosperitatis, ut innuitur, vigilabo ad te, i. de omni tempore preveniendo quere te, iusto c. super [illegible] si quesieritis, querite. **Cum feceris iudicia tua in terra iustitiam discent omnes habitatores orbis. Misereamur impio et non discet facere iustitiam in terra sanctorum iniqua gessit et non videbit gloriam domini. Domine exaltetur manus tua, ut non videant; videant et confundantur zelantes populi, et ignis hostes tuos devoret**

In ista pte ondit ppha xpm imutabilem
ppt iusticie & mie eius decreciam Et pmo
ondit dei iusticiam Secdo miam ibi mise
reati Circa tempus precedens assignat
ondens rectitudinem execucois ibi in tri
stor dic q' Cum feceris glo loquit ppha
ad dnm iudicia tua i ulciones ul iudicia
interna i interius flagellando iusticiam
sz tua discent s' ppt ppgenta flagelli no
tn p emedacom pti sicut pz de fara
one qui flagella dni suscepit ad ob
duracom Vel exponit hc de die iudicij
quia tunc deus iuste cognosce ab habita
toribus orbis i qui ptus habitabant i
orbe iur ed. pus cognosce dns iudicia
faciens Et d' melius Discent iusticiam
qui nunc te putant iniustum Et seq'
de miia misereamur glo dns loqur ad
ppham ul ad angelos qui sunt executores
diuinorum iudicior nec obstina Vel d' hc i
plurali ppt psonarum trinitate seq' d' mi
sereamur impio obstinato ul crudeli qui
cultum dei non ht zel' non statim ipputi
punicos sed ad pniam expectando glo
ut dicat clemencia mea dnm ipc sal
uat q. d. melius hc et non discet uba
sunt pphe ad dnm ul angelorum facie iusticia
sz de pius patis Vel i sc ad dnm pbu
scriptis ueritas q. d. ppha magna clemencia
quia non statim dampnat sed expectat
& maxima in ingratitudo hominis quia
post hec diuinis impius pseuerat uis
d. eccl viij quia cito q' malos non
pferet sententia filij hominum absque timore
re petrent mala Et d' melius q. d. ppha
si non flagellaueris non agent pniam
Vel q. d. quid poterit nosse tuam iusticiam
expectans tua miam Et ne ppt talem
miam uideat puc iusticia sequitur
tua facere dupx expositio Prima i' in ter
poribus aplorum & aliorum iniq gessit im
pius mala in fenditis h bona sub tercio
Et d' in corporibus quia cuius nocere non
poterint eos x° alias in uig° Vbi d' no
lite timere eos qui occidunt corpus et
pg hc amplius non ht quid faciat

Vel sic gessit non retractis solua q
litate talis cum peccat pro tempore tri
non uidebit glam dni i non admitte
ad glam padisi Vel i dnm in gla dei
tatis sue sz uideant eum in gla creature
humane hoc glo lxv hit auffert im
pius ut non uideat claritatem dei sq. d.
h glo sufficit ad penam q non uidebit
me regnantem cum sanctis meis Et q
in xpo est dupx claritas vel gla scz
deitatis & humanitatis id ondit ppha qua
glam impij uidebunt & quia non & h hec
uba sunt dni ad ppham q. d. melius
e eius ut aliquid uideat sz diu alis sunt
erubescat Et uidet ppha dne exaltet
super iniudicio manus tua i potestas
iusticie tue Vel i filius tuus ut non
uideant sz glam diuinitatis Vel i ut
non illuminet ati et pe ne et ad pnitedi
humilem Et uidet dns uideant sz
glam humanitatis melius i ne eo altatu
sue in mortalitate despexerunt Vel
sic uideant sz multa spes a confundant
sicut d' de cayn gen iiij° iratus e cayn
uehementer concidit uultus eius quia
deus respexit ad abel & ad munera
eius ad zelantes ppli i inuidentes
tibi a fine gle filia hu hc et non co
fundant sz confusione pnie que ad dni
gram & glam eccl iiij° et tangit hc
precedit melius Et non solum confundent
ppt penam dampni sed eos sensus
eu d' et i eos ignis in iudic ul sche
ne hostes tuos deuorabit i tam
grauit cruciabit ac si deuoraret
eos qui talem dnm pdiderunt agg'
d' glo lxx hut locus iste ignis
hostes deuorabit zelus apphendet
plm inerudiatum **Domine dabis
pacem nobis Omnia enim opa
nra operatus es nobis dne
deus nr dni possederunt nos
absque te tantum in te recordemur
nominis tui** Hic ondit miam dei
in finali retribucione bonorum & iusticiam

eius in t(em)p(or)ali corp(or)um pr(ivati)one p(ro)p(ter)
s(upra)scripta h(ec) o(st)endit quibus malis ianua
a celesti ad temp(u)s clauditur / et quibus
bonis finaliter ap(er)itur / quia dum eni(m) in pe-
(c)cat(is) manent clausa est / s(e)d cum a d(e)o v(e)-
nia(m) petunt ap(er)ta est / d(icit) g(lossa) Dne de-
us n(oste)r e(st) q(uo)d p(ro)ph(et)e gaudent vel electorum dabis
tu(n)c s(cilicet) in finali iudicio pacem que ex-
sup(er)at o(mn)em sensum nob(is) n(on) m(er)ito n(ost)ro s(e)d
(gr)a(t)ia tua omnia eni(m) op(er)a n(ost)ra s(cilicet) m(er)ito-
ria op(er)atus es nob(is) vel in nob(is) ad p(ro)ph(eta)m
q(uia) d(eu)s op(er)at(ur) in nob(is) et velle et p(er)fic(er)e
Vel p(ro)p(ter)ea dabis pacem nob(is) tibi reco(n)ci-
liatis / Et quia h(ec) p(er)venit (con)t(ra)ria d(ic)o s(ub)-
sequi omnia enim q(ui)a op(er)a n(ost)ra d(e)o
accepta n(on) s(un)t nisi p(er) gr(ati)am abluta et
Et d(icit) gl(ossa) quo ad p(ri)mum sensu(m) postquam
o(mn)ia op(er)a n(ost)ra reddidit nob(is) pacem
e(st) dat(ur)us e(st) / et q(uod) n(on) postulent pacem
q(uasi) op(er)at(ur)i p(ro) m(er)itis (con)sequent(er) sub-
dit de iusticia dicens Dne d(eu)s n(oste)r q(uo)d timend(us)
d(eu)s n(oste)r q(uod) honorand(us) n(oste)r q(uo)d amand(us)
et d(icit) gl(ossa) h(ec) (con)p(er)sona iudeor(um) d(icit) q(uia) p(ost)
passione(m) d(omi)ni ad s(upr)a s(cript)a dn(u)s s(upra)
demones in s(e)c(u)la s(e)c(u)l(orum) tyranni possederunt
eos ut s(er)vos / quia qui facit pecc(atu)m s(er)-
v(us) e(st) p(ecca)ti / s(ed) h(ec) te p(ro)p(ter) n(ost)ra demi(ss)a p(er)-
mittere ad d(icit) absq(ue) te quia tu solus
eruis d(eu)s / eu(m) iuste s(er)vire debuim(us)
n(on) sequi(tur) tantu(m) in te .i. paululu(m) tam(en) re-
cordam(ur) no(mini)s tui .i. dign(us) s(er)vi(ce) tuo
no(mi)ne no(m)i(n)ari / Vel ut p(er) cruces tui
no(min)is recordac(i)o(n)e dignu(m) s(er)vi(re) / Vel
ut p(er) tormenta que sustinuim(us) in ca-
p(tivi)tate Morientes non vivant
et gigantes non resurgant /
p(ro)pt(er)ea visitasti et (con)trivisti eos
et p(er)didisti omnem memoriam
eor(um) / et indulsisti dne genti / in-
dulsisti genti / Numq(uid) glorificatus
es / elongasti omnes t(er)minos terre
Sed(u)m l(i)b(ru)m quia in p(re)cedenti l(i)b(r)o
loc(u)tus fuerat de gnali resurrectione
que n(on) erit nisi in t(em)p(or)ibus v(lti)mis

Hic insert(ur) conclusio d(ict)or(um) / p(ri)mo q(uod)
rep(ro)bi resurgent ad penam et(er)nam
Sed iusti et s(an)cti in gl(ori)am ibi Dne
in angustia / d(ici)t (er)go Morientes in
(peccat)is et op(er)ibus mal(is) p(er)severantes non
vivant .i. n(on) inveniunt vitam gl(ori)e nisi
p(ri)mam egerint / Vel simp(licite)r intellig(itu)r
de morientibus in p(e)ccatis mortalibus
Et h(ec) h(abe)t p(ro)ph(et)a loq(ui) op(ta)t(iv)e (con)formiter
de volu(n)tate iusticie d(ivi)ne / in q(uo) p(ro)ph(et)a
letabit(ur) iust(us) cum viderit vindictam
et gigantes .i. de bonor(um) op(er)um forti-
tudine superbientes / Vel .i. qui erant in morib(us)
incompositi non resurgent .i. non re-
surgent ad gl(ori)am nisi h(u)miliaverint /
Vel simp(licite)r intell(igitur) ut p(ro)ph(et)a non resur-
gent nisi in iudicio s(u)p(er)p(osito) ad gl(ori)am
b(ene)d(ic)ti sequi(tur) p(ro)pt(er)ea .i. quia p(er)severant in
malis / et iam gloriant(ur) de bonis
visitasti .i. visitab(is) puniendo / ut multa
dis(si)pacione et (con)trivisti .i. (con)teres . s(ed) pe-
na diuina et in corpore et anima et p(er)didisti
.i. p(er)des omnem memoriam eor(um) de t(er)ra
b(e)n(e)v(o)l(en)cia ut p(ro)ph(eta) d(icit) p(ro)v(er)b(iorum) nomen im-
pior(um) putrescet / Iam et s(i) q(uan)d(o) eor(um)
recitetur memoria / illa s(ed) (con)fusio-
n(is) non honoris / sequi(tur) indulsisti dne genti
q(uo)d m(er)ito talibus p(ro)veniret / quia p(ro)ceres
eor(um) disp(er)disti / ut locum p(ri)mi possent
h(abe)re / et duplicat(ur) h(ec) v(er)ba ad s(ignificandu)m du-
plicia peccata / s(cilicet) q(uo)d s(un)t s(un)t / et q(uo)d bonos im-
ites / Vel pecca maiora et minora / Vel
carnalia et sp(irit)ualia / Vel commissionis
et obmissionis / Hac tam(en) dilacione ab-
usi s(un)t id(e)o sequi(tur) numq(uid) glorificatus es
s(cilicet) ab eis p(er) eor(um) p(eniten)ciam / ut emenda
eor(um) / q(uasi) d(icat) non et d(icit) gl(ossa) s(ed) creuit eor(um) ne-
gligencia / et negligencia contemptu(m)
parit elongasti .i. elongari p(er)mi-
sisti in circuitu manentes omnes
t(er)minos terre .i. multos p(ro) de omnib(us) nacio-
nib(us) et culpa et pena .i. obstinatos in
peccatis anq(ue) p(ro)pter ordines / ut iuste
de iudicio qui in sordibus e(st) sordescat
adhuc / Domine in angustia re-
quisierunt te / in tribulacione

murmuris doctrina tua eis / sicut
que concepit cum appropinquauit
ad partum dolens clamat in
doloribus suis / sic facti sumus /
a facie tua domine concepimus / et
quasi parturiuimus / et peperimus
spiritum salutis / iusticiam non feci-
mus interra / ideo non ceciderunt
habitatores terre / In parte ista consola-
cionum ponit secundum / et diuiditur in tres partes
primo enim propheta describit carnis resurreccionem
iustorum desideratam / secundo resurreccionem a qua
ibi viuent mortui / Tercio tempus ibi
vade populus meus / Desideratam autem resurreccionem
ad vitam beatam predicit consurgit ex a-
fflictione quam iusti de communi esse
sustinent in hac vita unde dicitur non est similis
qui prius dormiunt domine in christo propter
eorum peccatum quod dicitur glossa qui nos
hic comprimunt / ad deum ut compellunt / dicitur
glossa domine quod dicitur perierunt eos / quia non nisi
in angustia requirent te ideo dicitur in angu-
stia per eorum requisierunt te unde
per vita sit infirmitates corporis
tantum accelerauerunt et alibi imple fa-
cies eorum ignominia et querent nomen
tuum domine / Vel per in angustia suppe clo-
cia tui porta in vita presenti requisie-
runt te desiderantes vitam futuram
in tribulatione murmuris id est in persecucione
[illegible] que de communi esse est [illegible]
murmuris in tribulacionis doctrina tua eis
equivalet ad collacionem paciencie / que
non aufferet totaliter tristiciam sensibilem /
sed diminuit / Vel quod per angustiam
intellige tribulacionem interiorem / sed per tribu-
lacionem exteriorem / utrumque enim homines
erudiunt unde dicitur [illegible] pone
flagellum erudiet [illegible] vellet
propheta dicere propter interiorem tribulacionem
querunt te in affectu / per exteriorem
in intellectu / Quod autem tribulacio
[illegible] ad desiderium future vite vel
ad querendum deum / subdit ostendendo per

simile dicens sicut que concepit notat
mulierem cum appropinquauit ad partum id est par-
tui propinqua fuerit dolens clamat in
doloribus suis id est pro maximis dolori-
bus unde dicitur mulier cum parit tristiciam habet sic
facti sumus quod dicitur glossa sicut mulier par-
tui appropinquans pre dolore conclamat /
sic nos in angustia requirimus te / Et
a facie tua [illegible] vix potest in tribu-
lacionibus / quia eis propinquitas tribula-
cionis sancta sunt dimissis ut deum esse
super eis / Quod autem quod sequitur dupliciter exponitur
primo sic quam exponit quo modo
tribulaciones conuertent ad querendum
deum sic a facie tua domine id est a iudicia
eius signum solet apparere in facie concepimus
bonam voluntatem proponendo et
quasi parturiuimus malum deserendo et
de bono operando et laborando spiritum sa-
lutis id est spiritum sanctum ut tota mente credamus / p4
et que per [illegible] non fecimus / per ton-
tam [illegible] / vel sic concepimus in con-
tricione parturiuimus in confessione peperimus
in satisfactione spiritum salutis id est salutiferum
corde et ore accipe bonum conceptum et
ne [illegible] ita [illegible] sequitur
iusticiam non fecimus in terra quod dicitur a
nobis non est quod deum est unde dicitur luce x vero
cum omnia bene feceritis dicite servi in-
utiles sumus / Et ita [illegible] in libro modo
nostro quia [illegible] non [illegible] / Sed
in hebreo hoc loco habetur iusticia salutes
et exponitur id est causas saluacionis non fe-
cimus quia nec fecimus iusticiam / ideo
saluces non ceciderunt habitatores terre
id est non destruxerunt nos mala [illegible]
ymo preualuerunt / Secundum vero aliam
exposicionem describitur corpus concepit de-
siderium vite future / in clarius fac-
ie domine cum aspectu est desiderabilis ad
tantum quod deum angeli desiderant
prospicere / per primo ideo dicitur a facie tua domine
id est pulchritudine facie tue unde dicitur
[illegible] ultima poni [illegible] et mirabilis
es domine a facies tua plena est gracie ii

concepimus spiritum .i. fervorem desi-
derii. Sed dicit parturivimus et peperimus
quia sicut in partu est afflictio et do-
lor, sed cum mulier peperit sequitur delecta-
tio. unde Iohannis xvi mulier cum peperit puerum iam
non meminit pressure propter gaudium quia
natus est homo in mundum. Sic desiderium
verum visionis divine spiritus qui differt
habet aliquid afflictionis, sed cum venerit
tunc erit delectatio summa nulla tem-
pore permixta. salutes non fecimus in terra
.i. per ea que fecimus non obtinuimus nec
obtinere potuimus salutem .i. eterne tem-
poris veteris. ideo quia primo resur-
rectio generalis omnium ad quam sequitur resur-
rectio mortuorum que in electis erit
ad gloriam anime et corporis. ideo non ceciderunt
quod de primo ceciderunt per mortem spiritua-
les terre .i. terrena amantes et generaliter
omnes. Vivent mortui tui in-
terfecti mei resurgent. Expergi-
scimini et laudate qui habitatis
in pulvere quia ros lucis ros
tuus et terram gigantum de-
trahes in ruinam. Post quam propheta
descripsit desiderium resurrectionis in
electis, hic describit eius executionem et dis-
tinctionem. Vivent vita glorie. Et hoc quantum
ad electos de quorum resurrectione fit hic
sermo. mortui tui [illegible]
[illegible] interfecti quia glorie .i. tui marti-
res occisi propter deum [illegible] resur-
gent glorie [illegible] sectis
est. Et ideo dicit [illegible] communicat
quasi de pena mortis [illegible] resurget
super amorem. Et [illegible] sermone
facti ad electos resurgentes dicens
Expergiscimini a somno mortis quia de-
bent resurgere. et laudate .i. lauda-
tis deum de futura glorificatione qui
habitatis in pulvere .i. quorum corpora in
pulverem redacta fuerint. Et ipsa ab [illegible]
exemplo ostendit veritatem resurrectionis dicens
quia ros lucis .i. tua vel gratia tua quasi
ros irrigans fecundans ad resurrectionem

ros tuus .i. ad gloriam [illegible] resur-
rectionem producens [illegible] sicut ros em-
tuus et [illegible] corporis. Et talis [illegible]
ut [illegible] .i. sicut ros celestis [illegible]
[illegible] quia facit ea
de terra surgere, sic benignitas tua erit
[illegible] electorum [illegible] suos faciet
ad gloriam resurgere. E contrario autem resur-
rectio dampnatorum erit terribilis ideo sequitur
et terram .i. corpora cum animabus gigantum
.i. superborum et reproborum pro peccatis [illegible]
[illegible] detrahes puniendo in
ruinam .i. in Iehennae penam et [illegible]
.i. in baratrum. Vade populus meus
intra in cubicula tua, claude
hostia tua super te, abscondere modi-
cum ad momentum donec pertran-
seat indignatio mea. Ecce enim
Dominus egredietur de loco sancto suo
ut visitet iniquitatem habitatoris
terre contra eum. et revelabit terra
sanguinem suum et non operiet ul-
tra interfectos suos. In ista parte
describit tempus resurrectionis. posset
enim aliquis credere [illegible] quod esset
propinquum tempus resurrectionis, sed non est
verum, quia erit in fine totius temporis.
Vade glo. vox domini ad electos [illegible]
dicit populus meus .i. electi a [illegible]
Vade sed ad mortem [illegible]
recedendo intra in cubicula tua .i.
sepulcra quantum ad corpora, et purga-
torium quantum ad animas electorum
qui [illegible] aliquid [illegible] habent ad purga-
ndum. Vel limbum patrum quantum ad
purgatos [illegible] referendo ad tempus an-
te passionem [illegible]
[illegible] quantum ad pur-
gatos [illegible]. Et
abscondere claude hostia tua .i. claudi
permitte super te sepulcra et abscondere mo-
dicum .i. [illegible]
non [illegible]. Et dicit abscondere quia

hominibus

sunt ab hominibus, hinc autem abscondi/
[illegible] modo dicitur a malis electorum de persecuti
bus ultimum iudicium apocalypsis vi^o usque
quo et illis ut requiescerent adhuc tempus
donec compleantur conservi eorum et fratres eorum
Sed glossa interlinearis exponit de cubiculo cor
dis allegando Matthei vi cum oraveris intra
in cubiculum tuum et clauso hostio ora patrem
et claude hostia id est pone custodiam ori
tuo unde psalmus allegat glossa pone domine
custodiam ori meo et hostium circumstantie
labiis meis. Et absconde id est fruere bonis
conscientie donec pertranseat indignatio modi
cum tempus quo respirabis cum persecutores tuos
evanuerint [illegible] in die ire vel in
dignatio id est persecutio electorum tribulationes
tyrannorum et propter hoc antichristi Vel secundum moraliter
clausure mentis quantum ad activam
vitam id est curam [illegible] conspice tue secretum et secrete
quantum ad contemplativam claude hostia
exteriorum sensuum de peccatis diligente cor
custodiam et absconde per humilitatem ad
modicum id est donec manifestabitur Ecce
enim quia dominus in proximo dominus cum alijs sancte
quantitate veniet egredietur
de celo empireo ad iudicium de loco
sancto suo quia veniet placabile modicum
et quantum ad divinitatem que immuta
bilis est quia ubique est egredietur per novum
effectum vel secundum egredietur id est egredi vide
bitur ipsis malis de loco sancto suo id est de
nova corporalitate vel humana corporalitas
locus eius est quia sibi propria est in super
ioribus personis et xij sancto non est de textu
sed apponitur in aliquo textu ut visitet
iudicando vel puniendo iniquitatem
habitatoris terre id est terrena amantium contra
eum hoc addit ad innuendum quod non loquitur
de temptatione sua que est peremit sed
iniustitie que est contra malos propter mala que
elegerunt [illegible] et revelabit
terra id est terrenus sanguinem suum id est quem
fudit tunc enim non poterunt latere quia
omnia aperta erunt propter hoc quia peni
tus infirmitas iudex et declarabit occisos

sanguinis martyrum et non operiet super terra
interfectos suos quia de tota talia non
omittet Vel terra id est terrenus quia ultra
repellere sua celare non poterunt Et
Ecce ut vetus nunc inducitur vel quod germa
no inscriptum aliquid est signum in corpore
ut actuum ix^o saule saule quid me persequeris
aliquid excitationis ut attencionis
ut luce x^o martha martha etc. aliquid
affectionis in bono ut deus deus meus
ad te de luce vigilo aliquid displicentie
in corde et corde locuti sunt aliquid
[illegible] vel qualitatis ut gratia et gratia de
laudabit opera tua id est eius gratia et
prius et futura aliquid commotionis ut post
v^o et in multis alijs locis amen amen
dico vobis aliquid de insomnis ut in psalmo
euge euge aliquid commiserationis ut Ieremie
xxij terra terra terra audi aliquid festinationis ut in psalmo volavit volavit aliquid
expressionis ut Ezechielis xxi^o homo homo
de domo [illegible] capitulum xxvii

In die illa visitabit dominus in gladio suo duro et
grandi et forti super leviathan
serpentem vectem et super le
viathan serpentem tortuosum
et occidet cetum qui est in mari
Postquam descripta est gratia actio de re
demptione electorum et damnatione reproborum
hic describitur gratiarum actio de electione de novo
ibi et dividitur in duas partes quia primo
corporum pena describitur in generali secundo in spe
ciali ibi et occidet Dicit ergo in die illa
scilicet iudicij generalis et communi visitabit
dominus non ut medicus sed ut iudex in gla
dio suo id est sententia sua terribili ad modum
gladij duri impijs acuenti ut omnes
apprehendat et forti ut nemo resistat
vel secundum duro id est intollerabili grandi id est
inevitabili forti id est invincibili Tertio modo
glossa exponit primo. Vel duo ut
premittitur quantum ad pene acerbitatem
et asperitatem grandi quantum ad omnes
[illegible] duratam vel diminutam

forti quantum ad immutabilitatem
vel eludendi impossibilitatem. Super levi-
athan id est dyabolum sic dictum propter addi-
tamentum falsae promissionis vel persuasionis
ad suam suggestionem vel temptationem.
Vel ut dicit Gregorius in glossa leviathan ad-
ditamentum eorum interpretatur quorum scilicet ho-
minum quia postquam primam culpam ma-
la suggestione intulit hanc cotidie
auget gravioribus persuasionibus et
non desistit. Serpentem propter suam calli-
ditatem quia dicitur Genesis iii serpens
erat callidior cunctis animantibus terrae.
Vectem propter hominem in malo conclusi-
onem. Vecte enim hostium domus clau-
ditur vel vectem propter eius superbiam
inflexibilem. Job [illegible] cor eius
indurabitur. Vel in vecte notatur duritiae
rigiditas in serpente autem plura ma-
litiae ut Gregorius [illegible] signaret
et mollem et vectem ipsum vocat et ser-
pentem. Durus quippe est per malitiam
sed mollis per blandimenta. Vectis
[illegible] dicitur quia usque ad necem ferit, ser-
pens quia insidias mollit [illegible]
dit. Et dicit glossa serpentem serpi-
entem ne audiatur [illegible] in od-
[illegible] cordis. Et super leviathan
id est [illegible] addit[illegible] additamen-
tum ut [illegible] quia [illegible] ad [illegible]
[illegible] per antiphrasim sic vocat
tortuosum [illegible] propter [illegible]
[illegible] fraudulentiam. Et dicit glossa
tortuosus quia in eo quod [illegible]
[illegible] tortuosus ad [illegible]
[illegible] et [illegible] impossibilia
[illegible] possibilia abstulit. Et dicit
glossa de nominibus dyaboli tradunt he-
brei dyabolum id est criminatorem quod grae-
cum nomen est. Hebraice [illegible]
id est adversarium [illegible] satan ad
[illegible] eius ut adversaretur ei. Dicitur
et belial id est apostata ut [illegible]
id est absque iugo [illegible] quae [illegible]
ad belial. Dicitur [illegible] aliis nominibus
[illegible] super aspidem et basiliscum ambulabis

[illegible] dicitur iste quem formasti ad
illudendum ei. Factus est enim ut angeli
illudant ei [illegible] potestatem acci-
piunt calcandi super serpentes et scorpi-
ones. [illegible] in glossa et [illegible] quia [illegible]
[illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible] mundi [illegible] et [illegible]
[illegible] destruetur [illegible]
iam [illegible] est dyaboli de [illegible]
[illegible] ut in [illegible] gladius
super eum [illegible] et occidet [illegible] pene
[illegible] subiciendus [illegible]
[illegible] occisio eius per mortem [illegible]
quia [illegible] mortalis est [illegible] per mortem [illegible]
[illegible] quia [illegible] nec [illegible] poterit ad
temptandum et ad inducendum homines in
peccatum quod erit gravis quia in [illegible]
pena eius [illegible] pena accidentalis
[illegible] hominum [illegible]
angelorum [illegible] electorum quos in [illegible]
[illegible] ad [illegible] id est dyabolus qui ad
[illegible] toto [illegible]
[illegible] qui absorbuit [illegible]
est in mari id est in mundo amaritudinibus
et tempestatibus pleno [illegible]
[illegible] magnum vel in mari id est in
corde [illegible] quod [illegible]
est non [illegible]. In die illa vinea me-
ri cantabit ei. Ego dominus qui ser-
vo eam repente propinabo ei, ne
forte visitetur contra eam, nocte et
die servo eam. Indignatio non
est mihi. Hic declaravit [illegible]
[illegible] declarat [illegible]
in [illegible] custodi-
et eos. Et nunc [illegible]
[illegible] eos [illegible]
[illegible] Et dividitur in duas partes
[illegible] quod [illegible]
[illegible] ibi ego dominus [illegible]
[illegible] describitur ibi [illegible]
In die illa [illegible]
[illegible] vinea meri
id est [illegible] et dicitur [illegible]
[illegible] facta est [illegible]

meo Et alia translatio hic loco meret
hi vermis sit q Et dicit meorum amen hic quod
eius quasi vermi pericolo a sectis stip
tum dicit eum mihi mei grave laetitie
pura dicit solis hic qui ly meu gaudium
mente non est quia hic in tenuium
ponit cantabit canticum dolorum ei
dno custodia suo vel sicut psalterium pronunca
intelli pro cactus electorum quae laudabitur
deum de electione de mora Con quaeritur
ut salutem qui dupliciter colligens eum que dixi
sit possunt quem qui electi hic a
dno diligunt videt consumuntur quo
de nos permittit eos tribulari et videt
quod talis persecutio ex dilectione est non
ex odio quia dicit ad te ut quomodo
pre volunt viri in xpo patientes
patiuntur ne in passionibus in superbia elevet
a praecordium patientie melius dignatur
tur lux xpi in patientia vero posse
debitis anime viris vel dicit ego dominus
qui servo eam id est synagogam vel univer
salem ecclesiam que incepit a primo a
vel iusto durabit usque ad ultimum
electum in fine mundi nascituri quo
electos protulit tot palmites est
impetrat dicit glosa servo modo ab omnibus
adversis ut dans locum penitentie repente
propinabo ei scilicet post tribulationes pro
miss supra dictis ne forte visitetur con
eam id est ne oppressio in subiectat et sic
ex in presentis impetret quod eam nocte
media nocte et die servo eam id est tunc ad
visitatur apparitur in dignatio non est
mihi id est non odio sed ex caritate
tione pena vel sic repente id est nocte
media repente eum veniet dies domini
propinabo ei scilicet synagoge calicem ire
ut hic quia non valet ad me quem eadem
debeat spiritu erit quia ne forte vi
sitetur ea visitatione vindicte nocte et
die servo eam ne obtineret
eam ecclesia de sua ne etiam impiuta
quod hic remanere sequitur indignatio
non est mihi quia nota ab ea in
victus minus indignabor ei q d sic

to sequitur Quis dabit me spi
nam et veprem in prelio gradi
ar super eam succendam eam
pariter an potius tenebit fortitu
dinem meam faciet pacem mi
chi pacem mihi faciet qui ingre
diuntur impetu a Jacob et flore
bit et germinabit Israel et imple
bunt faciem orbis semine
Numquid iuxta plagam percutientis
se percussit eum aut sicut occidit
interfectos eius sic occisus est
Dupliciter legitur littera hec vero pro quis
dabit me spinam et veprem id est
mihi ut sicut spinam ferunt et reddentur
opera sua q d totaliter invitatur non
indignabor spinam a veprem ad punget
et fetendum infurio q d inquitatis
me contentum mitem a misericordem faciat
et durum crudelem vel secunda in
telligit illa omnia proprie per veprem
minorum sequitur in prelio gradiar super
eam quos scilicet de ea vel incendio succendam
eam pariter aliquos penitus vastando
et dicit glosa gradior id est conculcabo eam
qua ante superiorum pacata id est de
struam quia ante in stantibus Cete
tum tam carbo misericordia sed tamen meam
erga eam sequitur an potius tenebit
fortitudinem meam id est iustitiam meae
rigorem vel a rigidam exortatio
hic primam q d non tenebit dicit glosa
hec vox est patris deliberantis movet me
quod magna sententia deliberatio a gra
diat fortitudinem meam id est filium meum xpo
eum ut dicit glosa dei unde est scriptura te
nebit q d non sed incarnatum eum in car
nem ad iudeorum salutem mittet apostolorum
non prius misit nisi ad oves que pe
rierant domus Israel et hic quia faciet pa
cem michi assumpta aliquos de
iudeis reconcilians pacem faciet
michi aliquos gentiles reconcilians

et intellect[us] utrumque complectit[ur] dicens
mun[dum] reconciliabit invicem glo[ssa] sup[er]
illo amposams a[d]q[ue] seq[ui]t[ur] pacem fa-
ciu[n]t ut p[atet] id arguit fortit[er] inter eos
differentiam a salutem eos p[er] vel[ut] clem[en]-
tiam qui non p[otes]t salvati augustalite
leg[is] Et pon[itur] hic ubor[um] gemina co[n]-
p[ro]pt[er] maiorem certitudinem secundo alia
tonis vel p[ro]pt[er] reconciliatio[n]em duplicis
generis in a[n]i[m]a et corpore vel p[ro]pt[er] remi-
ssionem p[e]cc[at]i dupl[icis] p[er] reconciliatio[n]em s[cilicet]
actualis et originalis vel commissio[n]is
et obmissio[n]is Verbum dixi q[uod] aliqui fa-
ciunt pacem s[cilicet] qui egredient[ur] ex
iacob i. iudea vel Abraham qui ipsi
p[ro]pt[er] salut[em] quo s[ecundu]m ind[iciu]m eum q[ui] p[er]mi-
to iustor[um] [illegible] de p[o]p[u]lo isr[ae]l et maxime
apl[o]r[um] p[ro]curam fuiss[e] acceptabilitate
factu[m] p[ro] nobis Et dividit[ur] hic in duas
p[ar]tes quia p[ri]mo pon[itur] ro ad utram
q[ue] p[ar]tem secundo questionis solutio ibi
nunq[uam] in[uenitur] plaga Et p[ri]mo arguit
q[uod] p[atr]ia no[n] debeat s[e]d magis affligi p[ro]
malor[um] mult[itudi]ne dicens q[uod] d[icitu]r ii^o re-
ge in paralipomenon q[uod] civitate iel[usalem]
i[m]pl[e]v[i]t sang[ui]ne i[n]nocentum qui captam civitate[m]
intraverunt ?ra p[er] eos caldeos p[ro]-
nos fuerunt eo p[ri]t[er] i. in corp[or]e[?] cred[ite]
tes eo in fidelibus in sua crudelitate
obstinati q[uod] d[icitu]r sic de eius indet[?] et
iustitie inter [illegible] atque eo urb[s]
succensa est p[er] caldeos multi iusti a
oppone in iusto[rum] f[ra]tr[um] mortui
et captivati Consequent[er] arguit ad
oppositum v[ide]l[ice]t q[uod] debebat p[ro]pt[er] malis
dicens au[tem] p[ro]pter tenebre i. tribulatio
fortit[er] meorum cessando aprumavit
sub spe contradiccio[n]is quo subdit facta
et pate[r] in i. p[ri]m[us] p[er] apl[o]r[um] et alio[rum]
xpi discipulor[um] multa Et eo ordinatio
utriusque opposito[rum] inp[er]f[ec]t[or]um p[atet] sic ex-
pon[itur] aute[m] i. multa [illegible] inveni
qui pacem facient in i. aplos et alios
reconciliabit qui egredient[ur] ex nupe-
tu i. o[mn]es et eo magnos de p[o]p[u]lo a[p]p[ar]ebit
i. de iudea [illegible] ad p[re]dicandum fidem cathol[icam]

iterum et olim doctrinam in[...] i. d[icitu]r
sup[er] e glo[ssa] allegat de psalmo dicebit lex
verbum d[omi]ni de ierusalem Et y[sai]as viii^o ex
yt qui sermonat sermone suo et supp[er]-
tue florebit fide et confirmabit opera-
tione ipsi i. aliqui de isr[ae]l aplis
floruerunt sanctitate vite et doctrine
et hic in q[ua]ntu[m] in generationibus de nuncio
orbem in[...] d[icitu]r in maioriz[?] verum terram
sermonibus eor[um] impleverunt sc[ilicet]
n[...] predicationes et v[er]bo coll[ationi]s doc-
trine hic viii^o sermo e v[er]bo d[e]i
faciem orbis et d[icitu]r id s[cilicet] faciem que
e[st] in evidenti quia apli evide[n]-
ter manifeste et clare predicabant et
demonstrabant p[ro]pt[er] [illegible] Vel p[er]fecte
inquit apparent [illegible] homines sup[er]-
tes intelligentiam qui doctrinam filior[um]
suor[um] susceperunt Et ideo q[uod] aliud sunt
inspiratos [illegible] in carne [illegible]
p[ro]d[uce]re[?] in p[ro]fu[n]di nos s[e]d q[uod] invenierat
primo v[er]b[u]m s[e]c[un]d[u]m aliq[ui]s ab lyra
distulit pon[itur] solutio questionis
et p[ri]mo dedit quo ad malos et 2°
quo ad bonos ibi 2° d[icitu]r g^o nunq[uam]
in[venitur] plagam p[er]cucie[n]tis q[uod] in pac[e]
sitiens s[ecundu]m p[o]p[u]l[u]m iudeor[um] aut pont[ifices]
occidit in[...] eius et aplos mar-
tires et alios occisus e[st] i. ita crude-
lit[er] a deo punitus glo[ssa] q[uod] d[icitu]r v[ide]l[ice]t pauc[i]
in iustitiam dedit et crudelit[er] cruciflx[er]-
unt cum aplos occiderunt mar-
tires in [illegible] que crudelit[er]
interfecerunt ab eis q[uod] d[icitu]r non [illegible] ei
[illegible] p[er]secutio fuit aplos de [...] de ste-
phanu s[cilicet] actuum viii^o de iacobo
ibidem xii et de p[er]secutione pauli et
alior[um] in pluribus locis Et ne credat[ur]
ita e[ss]e in p[er]petuus volunt[at]ib[us] q[uod] [illegible]
ut no[n] e[ss]et iustius no[n] [illegible]
p[er]cepi subdit q[uod] in futuro punient[ur]
In mensura qua mensura
tum abiecta fuerit indicab[itu]r
cam meditatus e[st] in sp[iritu] suo
diu p[er] diem estus id est sup[er]
hec dimitte[re] iniquitas domini

Jacob / Et iste omnis fructus ut auferat peccatum eius / cum posuerit omnes lapides altaris / sicut lapides cineris allisos non stabunt luci et delubra.

In ista parte denunciat eos grauiter et uniuersaliter puniendos / quasi dicens et in ista parte hoc idem probat ibi mensuratus est dicitur Gregorius In mensura / pene quam mensura culpe eius abiecta fuit scilicet synagoga Christi qui aplis ad gentes transferentibus actiue vir qui iudicabit eam et puniet Ergo mensura prima sunt in die in diem / quia non quieuit dum instaret quam tantum sacerdotia tamen stant absque delicta peni[tus] Et dicitur melius / dum pistuunt eos sed quam non egerunt penitenciam / nam impletur in mensura quam mensura quia per mensuram dilecti fit plagarum modus / non est qui dicit ergo dicitur Jacob ymo mea super equalitatem indicat / quia hoc intelligitur in genere non in specie vel per proporcionem non per mensuracionem equalem ut pro ultimum peccauerunt in uno puniantur Verumtamen quod pena correspondet culpe quo ad instrumentum hic ymo dimittes puniet in lingua quia peccauerat in ea / et quo ad modum / quia sodomite puniuntur sunt igne et sulphure quia peccauerant fetore ardoris luxurie / et quo ad quantitatem porcionis non tamen in mensura Ecce hic eadem mensura qua mensi fuerit / remecietur vobis et apocalipsis quantum glorificauit se et in deliciis fuit tantum est quo ad qualitatem unde patientes potent tormenta pacient(ur) dicendum probat quod propter per diminucionem dei insticiam per dimissam puniuntur / et ut dimidium appareat videt aliquibus non per aplorum peccata fore dimittenda Ergo dicitur militatis est scilicet dominus / et loquitur ipsa de dono hominis qui passus in vinea cogitat de vindicta Et dicitur melius hunc dicatus ponderans quid retribuat eis et hic ipsa dimittitur non impetrato per opinionem siue reputacionem maiorum nostrorum.

Et ymo dies ulcionis in corde meo per dicionem eius / propter peccata cordis et sic ex persecucione istorum cum ardenciorem in dignitate et hic dicitur ista omnia sunt exponenda de isto dimissa per dicta est ut diffinitiue dispositiua ita punire Et tamen ideo ita super hec omnia post hoc et unitate aplos dimittet iniquitatis super predictum dominum Jacob id est iudeis de quibus conuenerunt apli Et istorum omnis fructus ut auferatur peccatum eius et ne totus fructus laborum apostolorum pereat aliquibus conuersis peccata dimittentur Et ponatur ut inuenio aplorum dicitur cum posuerit christus ut predicacione aplorum omnes lapides altaris id est ymagines ydolorum in altaribus positorum sicut lapides cineris allisos id est contritos nam per predicacionem aplorum per orbem ydolorum cultus fuit destructus et per eorum successores totaliter ablatus ex plebibus dicitur non stabunt luci et delubra ubi colebantur ydola non audiuimus captiuitatem babilonicam non legitur in populo iudaico fuisse ydolatria usque ad tempus predicacionis christi / sed legitur tempore antiochi illustris qui cogebat iudeos sacrificare ydolis ut primo machabeorum primo Ubi dicitur uolens ut esset unusquisque legem suam et multi ex israel sacrificauerunt ydolis et primum misit antiochus rex epistolas per manus nunciorum in ierusalem et in omnes ciuitates iude ut sequerentur leges gencium et prohiberent holocausta et sacrificia et placaciones fieri in templo dei et prohiberent sabbatum celebrari et illos mitterent ad reliquias et coinquinari sancta in cunctis in immundiciis et abhominacionibus ita ut obliuiscerentur legem et immutarent omnes iustificaciones dei et qui cumque non fecisset moreretur et ibi dicitur quod edificatum est ydolum / et in plateis incendebant thura et libros legis comburebant / et mulieres que circumcidebant pueros trucidabant verum hoc dicitur uniuersaliter quia illud dictum multa exemplis istis diffiniuerunt aput se et elegerunt magis mori quam infringere legem dei statim a truncidari Et potest hec esse exposicio de destructione

templi facta p[ro]nos p[ri]ma p[ro]p[ter] ca
mello. ydolata ciuit apud iudeos
Vel de destructione ydolat[ri]e gentil[ium]
p[er] p[re]dicacio[n]em ap[osto]lo[rum] Vel p[ro]pt[er] legi[s] h[abi]t[u]
i[n] malo cu[m] terg[ir]uersatione sic ad d[omi]n[u]m
i. p[ro]testo p[ro]p[ter]uenie[n]s dimittet[ur] uin
culis q[ui]a d[icitu]r et ipse e[st] o[mn]ib[us] fructi[bu]s
ut auff[er]at a[n]i[m]e i. p[ro]p[ter] p[er]secucione[m] eum
et ut no[n] auff[er]at p[er]tem ad posi
cit a[n]i[m]e q[ui]a d[icitu]r no[n] reli[n]quit sed co[n]fri[n]
gent et no[n] stabulit[ur] lucta a[n]i[m]e i. stab
unt sed p[ri]mo p[ro]p[ter] legem p[ro]p[ter]q[ue] fo[r]ma[m]

Ciuitas eni[m] munita desolata
erit speciosa relinq[ue]t[ur] et dimi
ttet[ur] q[ua]si desertu[m] ibi pascet[ur] uitul[us]
et ibi accubabit et consumet
summitates eius in sicc[i]tate
messis illius contere[n]t[ur] mulieres
uenientes et docentes ea[m] no[n]
e[st] eni[m] p[o]p[u]l[u]s sapiens p[ro]pterea
no[n] miserebi[tur] eius qui fecit illu[m]
et qui formauit eu[m] no[n] parcet
ei. In ista p[ar]te p[re]dicit deuinisse co
minu[m] in decor[um] Et primo ciuitatis de
structo 2o p[o]p[u]li desolacio ibi in siccitat[e]
tz q[uod] g[ra]d. bone dui q[ui]a d[omi]n[u]s in dicat
ciuitas eni[m] sc[ilicet] urb[is] que a nomi[n]e
magis[tr]e dici ciuitas sicut roma urbs
et regio munita olim custodia an
gelo[rum] bonis militib[us] mo[do] disp[o]
linc et regularib[us] obs[er]uanci[i]s de
spra immunicione tanti. ut d[icitu]r. en
lectulum salomonis sexaginta for
tes ambiunt ex fortissimis isr[ae]l oes
tenentes gladios et ad bella doctiss[imi]
uniuscuiusq[ue] ens sup[er] femur suu[m] p[ro]pt[er]
timores nocturnos desolata erit
a tito destructa ut d[icitu]r p[ro]nos q[ua]n[do]
filius dei occidit speciosa sc[ilicet] ea[n]dem
relinq[ue]t[ur] aslis[?] p[er]tratoribus a[nn]o xxx
erit relinquet[ur] nos de[n]iq[ue] uno d[e]s
ta[n]c ap[osto]l[is] capitis eni[m] obsidionis usq[ue] ad
finem. multi sunt mortui gladio et
fame. ut z de hiis contexuit uiri la
tir d[icitu]r egisippus li[bro] v[o] et dimitte[tur]

q[ua]si desertu[m] ab ho[m]inibus ut d[icitu]r uie
prius hitabat speciosus forma p[re]
filiis ho[mi]nu[m] nunc uero ubi a[n]
tea erat destructa nec apta hitatio[n]i
ni ho[mi]nu[m] et sub d[icitu]r declaracione[m] q[ua]si
sup[er] ibi i. in illa uinea pasce[tur] uitu
lus i. ro[m]anus p[o]p[u]l[u]s co[r]p[or]e diuicias
co[n]sumendo. 2 d[icitu]r h[ic] p[o]p[u]l[u]s ro[manu]s
uitulus quia ad mod[um] uituli i[n]do
miti petulentie lasciuus qui
tur co[n]cupiscentiis diuiciis sunt repleti
et ibi accubabit i. fruct[us] co[r]p[or]e delicijs
eo[rum] dormiendo et securi quiescendo
p[ro]p[ter] a d[i]spensacione deceda[n]t et co[n]su
met summitates eius i. magni
tes Et d[icitu]r hic s[e]c[un]d[u]m te[m]p[u]s aduinea[m] que et
destruit[ur] qu[i]a eius summitates co[n]fe
runt[ur] ut d[icitu]r summitates qualia
co[n]sumptis uinea de molli[ti]e deuotat
p[er]ficie ablacione[m] o[mn]i[u]m honor[um] Vel ut
dicat l[ite]ra summitates a. templum
et edificia in circuitu que erant su
p[er]iora p[er] ciuitatis Et no[n] solu[m] ciui
tas destruct[ur] sed et habitatores
eius desolabunt[ur] ubi s[e]c[un]d[u]m in sicci
tate messis i. in defectu uite in multis
contere[n]t[ur] i. mori[e]t[ur] 2 q[ui]a d[icitu]r ut d[icitu]r me
taphorica qu[i]a in sicc[i]tate mess[is]
no[n] mor[tu]s (mors) plebis uenientes mu
lieres et docentes eam sc[ilicet] ut ch[risti]
et d[icitu]r gl[ossa] magna mi[sericordi]a[?] infelicitas ip[s]i
a[n]i[m]e repheng[?] amulie[?] lamenta
co[m]itib[us] carmina d[ic]ta ut iudicand uere
h[ic] quod delbora uxor lapidoth ad bel
lum iuit cu[m] p[o]p[u]l[o] ad iudico[rum] p[ri]mo[rum]
docuit ut d[icitu]r ibi dixit delbora barach
uade et duc exercitu[m] in monte[m] thabor
tollens tecu[m] x milia pugnato[rum]
ego aut[em] adducam ad te sisaram p[rin]ci
pem et eu[m] tradi[dit] in manu tua
qui uidit s[e] uenire me[n]tidadam s[e]
nolue[n]s uenire mecu[m] no[n] p[er]gam
ubi h[ic] quod p[er] suu[m] ciphor[?] directi[us]
uictoriam de m[a]n[u] s[e] abtinuerunt se
imminente captiuitate iudeo[rum] p[er]al
deos hiis tantumb[us] oldam p[ro]phetes

uxor filii tecue prophetavit iiii° regum
xxii° ubi dicitur venerunt sacerdotes ad oldam
locutique sunt ad eam propter iosie regis
que videlicet prophetavit ibi indignationem
dei super populum propter transgressionem
legis et propter hoc quia sacrificaverunt
diis alienis regi autem quia perterritum
est cor eius et humiliavit se coram domino
audiens sermonibus legis predixit mortem
pacificam ne mala imminentia pro
mysterio conspiceret / et tangit glossa hoc
dicens sicut debbora ad bellum invit-
avit populum ad ignominiam iudicum iudicavit
et imminente caldeorum captivitate iuxta
lamentationibus olda prophetavit / sic nunc
et tamen eorum captivitate dominabantur for-
te mulieres et dicebant eos vel mu-
lieres id est homines muliebres et effe-
minati de quibus supra et effeminati
dominabuntur eis nec mirum quia popu-
lus non est enim populus sapiens id est non videt
deus sapientiam dei que sapientia est secundum glossam
dicitur ut homo sapiens id est intelligens cre-
atorem / alia enim est sapientia terrena animal-
is et dyabolica. quia habebant propterea id est quia
verbum domini preceperunt non miserebi-
tur eius qui fecit eum scilicet sic quod omnino pu-
nire dimittat et qui formavit eum
non parcet ei scilicet ut leviter puniat
quod debebat hic ozee iiii° dicit populus
non intelligens vapulabit / et supra
v° propterea populus captivus ductus
est quia non habuit scientiam / scilicet vero
ipse moreretur quia non habuit discipli-
nam / Sed lyra aliter exponit istud
verbum dicens contra . de . scilicet in ierusalem
ad diem festum hic refert egesippus
libro v° quod quedam mulier que erat ul-
tra iordanem venerat ex aliis
in ierusalem a qua cum erat obsessa in
angustia et fame compulsa coxit
proprium filium et comedit eum hoc incredi-
bile est de pluribus aliis licet non fu-
erunt de personis in talibus factis
enormibus / que fiebant in [illegible]

et dicentes eam id est ierusalem vel dicentes
et sacerdotes quorum officium erat docere
populum / ita cum circuit contra eam eum
nutanti cum christo postulassent iussit
eos occidi / et non sunt dicit quia sapie-
tes non erant quia humanam doctrinam
et divina pervertebat Et erit in
illa die percutiet dominus ab al-
veo fluminis usque ad torrentem
egipti et vos congregabimini
unus et unus filii israel / Et
erit in die illa clangetur in tuba
magna et venient qui perditi
fuerant de terra assiriorum / et qui
eiecti erant de terra egipti et
adorabunt dominum in monte
sancto in ierusalem / ordinis hic puto gradua-
lis / et quindecim a primo ad tertium / pro-
tractio et quindecim percutiet quam terrenam
ibi alios congregabimini / et quod predic-
to ewangelii ad gentes convertet dicitur glossa Et
erit in die illa vel captivitas babi-
lonis percutiet dominus id est terram iudeorum
prostravit ab alveo fluminis id est ab
eufraten qui est terminus iudee ex parte
una usque ad torrentem egipti id est nilum
qui est terminus ex parte altera vel ut dicit
glossa torrens vocatur ~~rinocora~~ rino-
corula que est parvus fluvius in
extremitate iudee in parte australi
versus egiptum unde glossa rinocorula
est rivus non magnus / qui claudit
terram promissionis ex egipto / super
quem civitas dicta rinocorula sita
est quod percutiet ab eo loco quo incipit
usque ad eum quo terminat et vos congre-
gabimini unus et unus id est pauci ad
fidem multitudinis pro se captivitate
filii israel id est ut sunt in christum credentes
et imitatores iacob qui alio nomine
dicitur israel hic ieremie iii° assumam vos
unum de civitate et duos de cognatione
et inducam vos in syon / legitur enim in
ecclesiastica historia quod ante obsidionem

ierlm p̄ duos ꝑ ꝑfeclos qui erant
ibi et in iudea tota amenitate et
paugelium ut tu fecerunt in regno
agripe et cete gsederatio tonis ibi
ꝑ saluati fuerunt ut dem sup ca°
vi° Erit in die illa i. ps sublimationem
ierlm et ꝑ ascensionem Et clanget ab
aplis in tuba magna i. pdicatione
ev̄ca ꝑ d'. in tubis qui a alte pdica
bant ut ubiqꝫ audirent ꝑ vltro
pdicamenit ubiqꝫ ꝑ eam pd in
omnes terram exiuit sonus eorum Et ve
nient supp°. ad fid. qui pditi fuerunt
ꝑ ydolatriam sꝫ gentiles ꝑ d'. de tra
assirior et qui electi erant sꝫ ado
de tra egypti et d'. glo ꝑ phos omnes
gentes ꝑ significant z allegat i°.
ps aplis ortu usqꝫ ad occasum lau
dabile nomen dni Vel pa ssuros in
telligunt de dita vanitati ꝑ egiptios
dediti volup'. z adorabunt dnm fide
lit z deuote cultu demonu d ydol
abiecientes z hec in monte sco .i. in ierlm
celesti eterna Vel ꝑ intelligit de clangore
angeli in iudicio dnis ad co
cius ꝑ omnes ꝑ gregabunt Ve
lyra ꝑ hanc tubam intelligit edictum
ad helie adriani imperatoris roni qui
ierlm destructam re edificauit et ꝑ
nomen heliam uocauit ꝑ tra tu imag
tenuit nomen in antiquo hec publi
co edicto ꝑhibuit ne aliquis iudeorum
ibi habitaret ꝑ clarum erat de vanis
ad ꝑ stras ꝑ ꝑ li a iudea ad xpm
qui ex omnibus ꝑtibus ꝑfluebant
ꝑ amorem pe loci Et q d'. hec
de tra assiriorum et egypti idem intelligit
qui ꝑ multi iudeorum qui ad illas tras
ꝑ captiuitatem fuerunt abducti ꝑ
aplos ꝑ ꝑ redierunt ca'' xxviij

Ve corone superbie
ebrijs effraym et flo
ri decidenti glorie exul
tationis eius qui erant in
vertice vallis pinguissime
errantes a vino Ecce validus
et fortis dns sicut impetus
grandinis turbo confringens
sicut impetus aquarum mltarum
inundantium et emissarum
sup tram spaciosam pedibus
conculcabitur corona superbie ebri
orum effraym Et erit flos de
cidens glorie exultationis eius
qui est sup verticem vallis ping
uium quasi temporaneum ante
maturitatem autumpni quod cum
aspexerit videns statim ut
manu tenuerit deuorabit
illum glo continuat ad ꝑcedentia
ꝑ supius de dicendum de subu'
sione ierlm de compone ꝑ
dem ꝑ hic agit ꝑ de x tribus
que effraym dicuntur Vel a iero
boam qui de tribu effraym primus
sup eas regnauit Vel a iosue qui
moysi successit Et dnus in duas
ptes hunc ꝑ dicat deuasta
salmanazar rege assiriorum
tom ꝑ x tribuum ꝑ sennacherib
exultationem duarum tribuum de insp
eratam assiriorum
ratione deuastationem ab in die illa
Et primo pdicat culpa ꝑ ꝑ statum
puniendi ꝑ pte ꝑ statum pnam dicitur
ꝑ ve sꝫ pene corone superbie i. ꝑ ꝑ
x tribuum d' corona regni superbie ꝑ
ꝑ glo ꝑ corona superbie quia de uel
titudine que ꝑ corona regis uel
ꝑ ꝑ ꝑ gla regis Et d'. lyra
ad tm superbierunt ꝑ quasi dnus
omnes ꝑ temperauit ꝑ et y doloꝫ
ad hebant ꝑ ꝑ corone sup i.
magnis ꝑ qui exultabant
in vanitatibus suis z allegat i°.
ps posuerunt in celum os suum

ebriis effraym .i. vino gule luxurie
et aliis viciis de quibus et flos decide-
ret glorie exultacionis eius .i. prosperitatis
prosperitatis temporalis tunc ... et qua gloriabantur
in terrenis et exultabant interius Ob-
iecit filiis Israel quia illud regnum
erat deditum superbie gule luxurie
et pro exultacione mundane / destru-
ccio eius erat propinqua / que facta est
per salmanazar regem assiriorum nono
anno ezechie regis Iuda / Et ideo solempniter
comminatur eis propter statum presentem sed
etiam propter preteritum dicens qui .i. quia e-
rant in vertice vallis pinguissime
.i. urbium que erant super egressa in Zabulon
Samaria / Unde supra dicitur quod vallis erat
tenebris dicta / quamvis fertilissima / in
regno decem tribuum / errantes adhuc in-
pius / Secundum ... est quod propheta dicat
decem tribus in urbe Samarie / quod ibi fuisset
habitacio / vel in monte Syon / vel quod
ad illam forte pertinerit / sed quia an-
te regni divisionem qui veniebant urbem
mittere illius vallis videlicet in monte
Syon fuois teritoriis secundum ebriabat
eius dicitur in illa lingua ... solempnitate
supervenientibant / non enim ibi habitabat
neque ad eam forte pertinebat / et dicit alia
glosa vallis pinguedinis gethzemani
fertilitate frugum / per eam erat aster pro
in civitatem / ubi fiebant aliqui ... Et glosa exponit hunc passum
de scribis et phariseis qui nomine ...
interpretes dicuntur nutrimentum effraym
propter Iudam / qui de tribu effraym et de tri-
bus eius tribus statorum ... vendidit /
qui ... plus aplis / et glorie decidit pe-
ndatur pinguissima / Unde dicitur in ...
transsatis et dilectus meus ... recalci-
travit / Sic in vertice vallis getze-
mani ebrius / quia ibi dominum tra-
didit / que dicitur vallis pinguedo propter
scribas et phariseos qui ibi dominum co-
prehenderunt ... ipsos ... pingues obstrinxerunt ... Ebrius autem fuit
Iudas ... anno ... abavaricia
... ubi qui post ... mercatur
... et ... quia ... unde
... eius in peccatum ... culpa ...

premii et qua ducti pecunia recedit
fructum salutis habuit / Cavetur pro gravi
de eius superbie .i. clericis superbientibus
de scolarium / vel prinnulorum / vel preceptorum
vel dominorum multorum / qui ebrietate re-
sunt dediti et flos decidit .i. volup-
tas vel honor ... ut dicit glosa Similiter
tenet eum fructum / sed in nocte pinguem
fino ... ebrii moriuntur / propter quod de-
cidit ... glorie celestis / quia spes in
pravos perit / Et etiam istam ... de
... quedam est culpe
de qua hic / alia pene de qua super
... conuiciis ... tribulacione
alia glorie de qua in psalmo qui ...
te in ... afflictionibus / alia glorie
de qua in psalmo gloria et honore coronasti
eum / Consequenter describit propheta penam
decem tribuum / quantum ad actorem et quan-
tum ad modum inferendi / quia potens impe-
tus / et quantum ad genus pene / quia
pedibus conculcabitur / Secundum glosa ecce
... dominus validus in pug-
nando quantum ad ingressum pugne
et fortis quantum ad progressum / Vel validus
in pugnando et fortis ad destruendum
... dominum mittet super eos salmanasar prevaleret
et sic insuper ... sicut impetus
grandinis .i. cito scilicet veloci et ... constringens .i. violenter sine resistencia
et inevitabilis quia / sicut impetus
aquarum multarum inundancium et emissarum
super terram latam / que omnia sibi
obviancia trahunt ... sic videlicet
... decem tribus captivabuntur / Et quia
efferebant se de regia dignitate ...
... sua Samariam / et glorie ... et abusiones prosperitatis ... ibi
et ... flos / Et consequenter ... volup-
tas ... quasi tempora-
neum / dicit glosa conculcabitur pedibus
superbie assiriorum corona superbie ebriorum
effraym .i. superba et voluptuosa
multitudo decem tribuum et erit flos decidens
exultacionis eius .i. prosperitas de qua
gloriabantur et exultabant / qui est
super verticem vallis pinguium .i. fruit

territoria sua sup(er) uertice montis qui
imminet valli [illegible] que erat
pinguissima / q(uas)i temporaneum ante ma-
turitatem autumpni .i. primitiuum ante
maturitatem de t(em)p(o)re communi / sic cum
aliqui fructus qui ob aliquam causam
ante alios fructus sui generis mature
sunt quod aspexerit supple aliquis
videns supple maturitatem fructus
statim ut manu tenuerit .i. usque ad
manum accipiet deuorabit illud .i.
[illegible] Sic cupide deuorabunt [illegible]
dicit lyra sententia est hec / q(uod) sicut
aliquis videns fructum maturum
ante alios / p(ro)pter desiderium nouitatis statim
accipit et comedit / Sic salmanazar
cum magna auiditate desiderauit
regnum istud nouiter [illegible]
[illegible] terram coniungit
ut aliquos captiuos [illegible]
[illegible] assirios / [illegible] repleuerunt
aliis gentibus ut h(abetu)r iiij^o^ regum xvij
[illegible] nono anno ezechie [illegible]
capta est et transtulit rex assiriorum [illegible]
in assirios / et [illegible]
[illegible] ad [illegible] ciuitates
[illegible] In die illa erit
dominus exercituum corona glorie / et ser-
tum exultationis residuo popu-
li sui / et spiritus iudicii sedenti super
thronum / et fortitudo reuertenti-
bus de bello ad portam / Ve-
rum hi quoque pre vino nescierunt et
pre ebrietate errauerunt / sacer-
dos et propheta nescierunt pre ebrie-
tate / absorti sunt a vino / erra-
uerunt in ebrietate / nescierunt
videntem / ignorauerunt iudi-
cium / omnes enim mense reple-
te sunt vomitu sordiumque / ita ut
non esset locus ultra / In ista parte
propheta ponit exultationem duarum tribuum
[illegible] assiriorum qui prius tribus
[illegible] et huius exultationis

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] contra hostes fortitudo [illegible]
Notat hic lyra q(uod) captiuatis x tri-
bubus p(er) salmanazar / sennacherib vo-
lebat destruere regnum iude sed ange-
lus domini percussit exercitum / ita q(uod) oportuit
eum fugere ad terram suam / ubi a filiis suis
sunt interfectus / De ista materia h(abetu)r iiij^o^ regum
xix / ubi dicitur factum est in nocte illa / venit
angelus domini et percussit in castris
assiriorum / centum quinquaginta lxxxv milia /
cumque diluculo surrexisset / vidit omnia cor-
pora mortuorum / et recedens abiit et man-
sit in niniue / cumque adoraret in tem-
plo nesrach deum suum / filii eius per-
cusserunt eum gladio / ipse ezechias vero
de spoliis assiriorum cum populo suo fu-
erunt valde ditati / et sic habuerunt dupli-
cationem gaudii / scilicet de morte adversa-
riorum / et de spoliis eorum / Et de hoc dicitur hic
In die illa scilicet captiuatis x tribubus
per assirios / erit dominus exercituum
.i. angelorum corona glorie / quantum ad ma-
teriam / et fiebat ex auro / argento / gem-
mis / sertum q(uod) fiebat ex floribus / [illegible]
[illegible] sertum / [illegible] corona posset [illegible]
laurea / [illegible] dyadema simplex
[illegible] residuo populi sui .i. duabus tri-
bubus que non sunt captiuate ab assiriis
tempore ezechie / Et est modus hic q(uod) anti-
quitus quando aliquis habebat victoriam
de rege / imponebatur sibi dyadema
aureum / quod [illegible] de rege / sertum ex flo-
ribus [illegible] / [illegible] dicit q(uod) deus
daturus erat eis gaudium de uicto-
ria regis sennacherib / et de uictoria
[illegible] eius / et [illegible]
ultra [illegible] alicuius mali [illegible]
[illegible] Et .i. [illegible] erit dominus spiritus iudicii
.i. inspirans voluntatem iudicandi
[illegible] sedenti super thronum .i. eze-
chie regi / dando ei discretionem ad
iustitiam / et fortitudo reuertentibus
de bello .i. de castris contra assiriorum
ad portam [illegible] populus ezechie
qui exiuit ad colligendum spolia redigit
ad portam ciuitatis plenus diuitiis

et 2o dicit vincentibus de bello eius
bellantibus, qua illam victoriam non
fecit deus per homines sed per angelum, unde
dicit glossa non legimus bella ezechie sed
deus pro eo bellum gessit, interfecit centum et
octoginta quinque milibus assiriorum, quorum
iudei spolia collegerunt et ad portas
urbis cum gaudio redierunt. Et glossa super
in principio capituli exponit de hereticis
quibus a dyabolo devictis deus erit
corona glorie hiis qui in ecclesia concordant
et hic in spiritu iudicii sedebit lavans filias
syon et fortitudo eorum qui dyabolum rever-
tunt ad portam [illegible] que [illegible]
est cum omnia [illegible]. Sed in principio [illegible]
[illegible] exponit de scribis et phariseis et iuda
proditore [illegible] sub [illegible] deus sicut
est corona glorie in apostolis [illegible] unde apostolis
inspiravit eis [illegible] et spiritus [illegible]
et fortitudo ad se qui est porta [illegible]
tibus. Consequenter [illegible] prius
[illegible] prophetat [illegible] contemptores legis
qui oriuntur de duabus tribubus, ut
maior contemptus et ignorantia appareat
[illegible] beneficia eius [illegible] hec autem
[illegible] corpus [illegible] negativa
dividitur in duas partes quarum prima [illegible]
[illegible] sacerdotes [illegible] secundo pro-
nos [illegible] hic audire. Et primo [illegible]
[illegible] culpam, secundo penam, duplex autem cul-
pa [illegible] corporis [illegible] et abusus
inferiorum et contemptus superiorum [illegible]
[illegible] sic [illegible] deus [illegible] tribubus
[illegible] ut dictum est [illegible] duabus
[illegible] tribus primo [illegible] in modo [illegible]
[illegible] primo ydolatrie que est fornica-
tio spiritualis [illegible] qui [illegible]
[illegible] et [illegible] et alie [illegible]
[illegible] minima [illegible]
[illegible] fornicationi [illegible]
[illegible] Et dicit [illegible]
[illegible] et aliis
[illegible] obliti fuerunt
et dicit glossa quia [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] Et hic [illegible] declarat [illegible]
[illegible] in omnibus [illegible]

Sacerdos scilicet iniquus et propheta scilicet falsus
nescierunt pre ebrietate, quantum ad
intellectum qui tamen alios debebant
docere [illegible] et [illegible]
[illegible] absorpti sunt a vino
quantum ad affectum [illegible] inebri-
ati [illegible] quibus [illegible] ad [illegible]
et dicit [illegible] et [illegible]
significationem ad ostendendum magnitudinem
[illegible] nescierunt videntem id est deum
omnia cognoscentem non attenderunt et
ita [illegible] peccaverunt [illegible]
[illegible] qui olim [illegible] propheta
[illegible] vocabatur [illegible] et
[illegible] quia falsi sacerdotes et [illegible] veros
prophetas [illegible] ignora-
verunt iudicium scilicet [illegible] quia no-
lebant [illegible] et [illegible]
[illegible] in proximum [illegible]
ad [illegible] maiores [illegible]
[illegible] agitur [illegible]
omnes [illegible]
replete sunt vomitu id est fetore sordium
[illegible] in iniusticia et abhominatione
et hoc ex nimia epulatione et potatione
[illegible] Vel sic omnes mense [illegible]
[illegible] quas [illegible] ydolatria [illegible]
ydola [illegible] abhominatione erant re-
plete [illegible] ultra [illegible] locum [illegible]
[illegible] ydolatrie [illegible] vel locus
[illegible] sordibus, ut
dictum est supra omne caput languidum et
omne cor merens etc. Et quia talis
[illegible] intellectum
[illegible] abstinentia [illegible] ut dicitur daniel
[illegible] daniele [illegible] qui [illegible]
[illegible] absinthios [illegible]
[illegible] plena [illegible]

Quem docebit scientiam
et quem intelligere faciet audi-
tum? ablactatos a lacte, avul-
sos ab uberibus. Quia manda
remanda, manda remanda,
expecta reexpecta, expecta reexpecta, mo-
dicum ibi, modicum ibi. In loq

la om labij/ et lingwa al
tera loquetur ad ppl'm istum
cui dixit/ hec est requies
mea reficite lassum et hoc est re
frigerium meum/ et noluerunt au
dire/ Et erit eis v̄bum dni ma
nda remanda/ manda remanda/
exspecta reexspecta/ exspecta re
exspecta/ modicum ibi/ modicum
ibi/ ut vadant et cadant
retrorsum/ et conterantur/ et illa
queentur/ et capiantur/ In ista pte
tangit contemptum supbor' et primo on
dit sacerdotum subtraccio/ Sc' in ut ca
ibi manda dicit g'o. Ꝛnem docebit
supple dns melius .i. dignius doctrina sua
faciet sciam cauendi malum et faciendi
bonum Vel sciam p studium sacrarum
scripturarum Et intelligere faciet auditum/
i. ut quod auribus audierit corde intel
ligat Vel auditum .i. vba doctorum vel
angelorum reuelaciones/ vel illud quod prophe
audierunt a dno Vnde allegat glo de
apost. quibus aures audiendi audi
at quid sps dni dicat/ et vndet
dicens ablactatos segregatos a lacte falso dicit
ne et falsorum prophetarum avulsos ab ube
ribus .i. segregatos a mundi et carnis
delectacionibus que sunt quasi ubera
vanitatis Et non solum doceri non debe
bant propter predicta/ sed eciam propter derisionem
quia sic dicebant prophetis deridendo
manda et iterum remanda
precepta iterando vel frequentando
Et ad maiorem contemptum vel de
risionem subdit manda remanda
Et non solum indigni sunt doceri quia
contempserunt mandata prophetarum/ sed
eciam quia contempserunt comminaciones eorum
dicentes exspecta reexspecta tu propheta
scilicet donec veniat aut accidat quod
minaris/ et subdit exspecta reexspecta
ad maiorem derisionem ut prius dixi

glo dicit quod vos non potestis dicere
quia increpacio prophetias/ p quas predicat
vobis dns mala supventura ut prius
augetis et laboretis propter eas manda re
manda/ Si dicitis o propheta pape quod
nos minare cum nos non eueniet
que minaris Et in quos sequitur
quod prophetis volentes populum retrahere ne
perseuerarent in malis/ comminabantur
eis mala et aduersa/ Et in hoc utebantur
vbo mandati ut sup .v. ca. dicitur manda
bo nubibus ne ex .xiiij. manda
ba pulueri celi Aliquando sicut faciebat
promittendo bona si a malo desisterent/
Ad hoc utebantur vbo exspectacionis sicut
Abac. ij. si moram fecerit exspecta eum
Et ideo sacerdotes et prophete falsi deridendo
prophetis vbis utebantur Vel potest hoc ex
vbo propter sicut exponendo vos dicatis
deridendo manda remanda exspectacionem
asserunt exspecta .i. donec et prius tua
nec multum differebunt hec modicum differ
et sic modicum ibi manda quod de tua
comminacione/ seu promissionibus modicum
aut nichil implebitur videmus Con
sequenter predicat puniciones diuersas eorum
in maioribus et minoribus per capitiuitatem
eorum in terra sequente cum dicit Ve ancl
dicit g'o In loquela om labij .i. blande
locutus est supple dns in hebreo
hec in balbuciendo/ quia balbuciendo
cum loqui sunt movet labia male
sunt intelligi et lingwa altera .i. fla
gellis loquetur supple deo ad ppl'm
istum/ scilicet per inimicos Et est sensus
sic sapiens sicut loquela balbucientis
et loquentis alterius in lingua sibi extranea
est plebi ydiota intelligibilis/ sic vbum dei per
prophetas loquentis non intelligebatur/
sed ita quo ad effectum a derisoribus
predictis Et ponit exemplum cum supple
prophetis dixit dns hec .i. vos ipsi bene
faciendo requies mea .i. placens
plus quam placet requies laborando

Vel sic requies mea .i. impletio vo
luntatis mee refectio lassi .i. afflic
to opus a me impenditis / et hoc est refri
gerium meum / aug. vero quod uni ex
minimis meis fecistis michi fecistis. Vel
sic lassi .i. me qui sic requiro non mi
nus ut lassus esset si lassari possem /
ut allegat glo. duplicem spiritum
quia dicit laborare me fecistis iniqui
tatibus vestris et alibi laboravi susti
nens et ipse dicit laboravi clamans
rauce facte sunt fauces mee / Et hoc
est refrigerium meum .i. sic ab ira re
frigerari possem / scilicet bonis operi
bus ut allegat [illegible] sepe iterum que
dicat aliud iusti sedes est sapientie et non
lucerunt audire .i. attendere vel audi
ta facere obediendo in spec. ibid domini
in intelligibile factum est eis / Conse
quenter describit secundam eorum penam de
bellum et dei iusticia per caldeos in
flictam / Circa quod sciendum quod sedechias
rebellavit regi babilonis contra
[illegible] ad iniciorem pregem egipti / et
in veniente rege babilonis quia
enim misit ad eum plures ad habendum
auxilium / et ille plures promisit / et de terra
sua exivit ad hoc agendum / sed non pro
fecit / quia rediit in egiptum ut habetur
Ierem. xxxvii° et sic sedechias fuit
frandatus ex promissionibus regis egipti /
Ideo habetur [illegible] sicut ipse a pu
[illegible] ipse domini [illegible] ibidem d.
quod [illegible] quia perdebat subito
civitatis / [illegible] et [illegible] in lacu
carceris ut fame moreretur / Ibi d. Et
erit eis verbum domini [illegible] mada
[illegible] regem egipti per subsidio
habendo [illegible] omnes ad
[illegible] sicut [illegible] modi
cum ibi modicum ibi .i. nullum [illegible]
dominum [illegible] ut
vadant in rebellione sua ad [illegible]
[illegible] et cadant retrorsum [illegible]
[illegible] aliqui [illegible] / et
ad infernum descendendo / ad d. [illegible]

bom cadunt in faciem / sed mali re
trorsum et conterantur vel frangantur gladio
et corpora eorum [illegible] / et hoc quo ad mor
tuos et illaqueentur .i. ligabuntur et ca
piantur .i. sine redditione mancipium
tenebuntur et hoc quantum ad captivos qui
[illegible] babiloniam adductos. Propter
hoc audite verbum domini viri
illusores qui dominamini super po
pulum meum qui est in ierusalem / Dixi
stis enim percussimus fedus cum
morte, et cum inferno fecimus
pactum / Flagellum inundans
cum transierit non veniet super nos /
quia posuimus mendacium spem
nostram et mendacio protecti sumus
[illegible] afflictione per caldeos hic
predicat afflictionem que [illegible] quid
omnes secundum [illegible] / Circa quod sciendum
quod illa afflictio fuit prefigurativa quedam
finalis iudicii / propter quod apostoli sunt quest
onati de tempore [illegible] mat. xxiiii°
dicentes dic nobis [illegible] quid hec fi
ent / vel destructio civitatis et templi / et quod
est signum adventus tui [illegible] omnia
[illegible] consumationem seculi / predicat
signa bellorum [illegible] et [illegible]
respondit dicens eis videte [illegible]
[illegible] et quod afflictio hec facta propter
maliciam iudeorum que [illegible] hic primo
ponitur iudeorum malignitas [illegible]
[illegible] stabilitas ibi et ideo / et sub
dit iudeorum pene acerbitas ibi et ponit
dicat [illegible] .i. quia civitas est de
structa per caldeos propter [illegible]
audite verbum domini viri .i. [illegible] po
testates apud [illegible] illusores / [illegible]
quia [illegible] Tales enim
erant doctores legis tempore christi / propter quod
d. [illegible] v° [illegible] fecistis mandatum
dei propter traditiones vestras / [illegible]
de [illegible] [illegible]

qui dominamini quantum ad libertatem
et potentiam non quantum ad amorem super populum
meum creatione gubernatione et custo-
diuorum dicatione que est in Jerusalem tunc
enim principes regebant et iudicabant
populum. Dixistis enim id est facto ostendistis
nec per derisores intellectus opere non sermone
percussimus fedus cum morte intelligitur
immolantes demonibus sicut alie
gentes et cum inferno fecimus id est dyabolo
fecimus pactum id est actio pacis ut descen-
deret ad inferos levius puniendum
Vel secundum Jeronimum quasi diceret necesse hominem
mori ante quam capiamur, et ideo flage-
llum inundans id est captivitates to-
tam terram comprehendens cum transierit super
palam inundans non veniet super nos
sed ante mortuos. Vel ut dicit Lyra
quia habent fedus vel pactum cum eo non ti-
ment aliquos, quasi diceret vos dixistis perfac-
ta quia timetis mortem nec pene-
ne, quia ita obstinate in nocentem
Christum processit est usque ad mortem
et illa pena inde passuri iniustum
vel impune. Et per flagellum inundans
intelligitur exercitus romanorum qui afflixe-
runt mundum, quem non timebant dicentes
quia posuimus mendacium spem nostram
id est quia frustra in nostram spem sumus in deo
et in lege omnes credentes protecti sumus
id est sola promissione falsa vel per
dyabolum qui est pater mendacii quia mor-
tem non declinamus captivitatem. Vel
sic ut dicit Lyra mendacio protecti sumus
quia per mendacium ad hoc mortem in
Christum procuraverunt ut flagellum evaderent
romanorum, quod atque Josephus recitat ... dimittimus
eum sic omnes credent in eum. Et veni-
ent romani et tollent locum nostrum et gentem.
Contemplabant omnes eum cum plus ... vel
vita dare ceperunt, sed mendacium quia
quod ... dicat redditur que fuit ce-
saris cesari. Ergo fecit se regem iudeorum
et falso quia cum eum regem volebant
facere fugit et abscondit se Johannis vi° et
in ... ideo attendit eis

Idcirco hec dicit dominus deus: Ecce
ego mittam in fundamentis
Sion lapidem angularem, proba-
tum, preciosum, in fundamento
fundatum. Qui crediderit non fe-
stinet. Et ponam in pondere iu-
dicium et iusticiam in mensura,
et subvertet grando spem men-
dacii, et protectionem aque inunda-
bunt, et delebitur fedus vestrum
cum morte, et pactum vestrum cum in-
ferno non stabit. Flagellum in-
undans cum pertransierit eritis
ei in conculcationem. Quandocumque per-
transierit tollet vos, quoniam mane
diluculo pertransibit in die et in
nocte. Et tantummodo sola vexatio in-
tellectum dabit auditui. Coan-
gustatum est enim stratum ut
alter decidat, et breve pallium
utrumque operire non potest. Sicut
enim in monte divisionum stabit
dominus, sicut in valle que est in Gaba-
on irascetur, ut faciat opus
suum, peregrinum est opus eius.
Juxta primum de stabilitate Christi firma stabi-
litate promotis enim affectionem sibi ani-
mis collatam pervenit ad veram stabi-
litatem, quia ad corpus in mortalita-
tatem. Vel dicitur ideo circo, quia de prophetia
sua habet que dicta sunt supra. Ecce
ego verbum est quia de filio, ut eo quod
Christus de Christo habuit, quia a patre
reportantes et tam ... lati-
nos quam hebreos. Et specialiter loquitur
de Christo, mittam quasi sapiens ar-
chitectus fundamentum in fundamentis
Sion id est ecclesie militantis que fundata
fuit predicationem Christi. Plures in de-
spexerunt post resurrectionem, alii in templo

quod erat in monte Syon. Nam et ibidem in
capitulo misit spiritum sanctum in signum vi-
sibile. Vel i. ad fundamentum ecclesie la-
pidem i. Christum. Unde Daniel ii°: lapis de
monte qui praecisus erat sine manibus factus est mons
magnus. angularem i. tenentem et uniendo
duos parietes fidei copulantem. i Cor. iii°
fundamentum aliud nemo potest ponere.
probatum scilicet a deo patre qui eum resuscitavit
et clarificavit i. illustrem. Vel approba-
tum ab hominibus dicebant enim bene omnia
fecit. Et iterum: propheta magnus surrexit
in nobis. Vel in actibus dicitur: virum appro-
batum a deo virtutibus et signis. Vel pro-
batum multis persecutionibus in sua passione,
unde i. Ps. tu probasti me et cognovisti
me. pretiosum in se ipso, habentem enim
ex coniunctione ad divinitatem suam
infinitum valorem. Nam a pena solu-
tio est pretium quibus habeant in re preciositatem
corruptibilibus auro et argento redempti
estis de vana vestra conversatione, sed
pretioso sanguine agni immaculati
Christi. in fundamento scilicet ecclesie funda-
tum i. stabilitum et immobilem ad per-
severanda cetera ponetur. Vel potest dici
fundamentum fundamento quia licet et
apostoli dicuntur fundamentum ecclesie, Apoc.
xxi° murus civitatis habens funda-
menta duodecim. hoc autem non conve-
nit eis nisi in quantum innituntur Christo.
Ergo est fundamentum principalissimum
in fundamento i. in quo alia funda-
menta fundata sunt, unde i. Ad Eph. ii°: super-
edificati et fundati super fundamentum
apostolorum ipso summo angulari lapide Christo. Et
hoc tamen apostolus ad Hebreos ad literam hic
de Christo intelligitur, patet per Caldeam trans-
lationem que sic habet: ecce ego statuam
in Syon regem messiam regem po-
tentem. Sequitur: qui crediderit in illum
non festinet, Lxx habent non confundetur, et
non decipietur. Et refert hoc Rom. x ad verbum
Ysaye sic: qui crediderit, scilicet in Christum de
incarnatione futurum fore adventum,
non festinet i. non credat eius statum
impleri tamen ibidem Albertus, glosa allegat

se moram fecerit quia sit tamen quia ve-
niens veniet et non tardabit. Nam
ante ipsius adventum plures fuerunt qui Christum tamen
eum usque ad adventum Christi. Vel potest re-
ferri ad Christum sic: qui crediderit scilicet
doctrine Christi non festinet qui plures
locuti sunt de adventu suo ad iudicium.
non festinet sed potius patienter ex-
pectet tempus determinatum a deo, sicut
dicit apostolus Act. i°: non est vestrum nosse tempora vel
momenta que pater posuit in sua potestate. Sed
consequenter describitur severitas pene
iudicorum punitorum et ad dicit: et ponam
supple pro primo visitaturos ad veniendum in potestate
i. in die proprio Christi. Iudicium supple de
malis pro iusto. In xxiii° ponderis et statera iu-
dicabit Dominus. Ex glosa allegat illud Ioh. v°:
pater non iudicat quemquam sed omne
iudicium dedit filio suo. et iustitiam
qua ad iudicium vel potentia peccatorum
eum in mensura ut reddat unicuique
secundum opera sua. Et subvertet grando i.
potentia divina secundum eius spem iudeorum i.
dyabolum. Vel eos qui in ipso spem
posuerunt aptantium i. dyabolum
que putabant protectorem suum contra hec
et quod aque tribulationum inundabunt
i. angustiabunt. Vel siquidem per diem in-
dicii in eos omnes per inspirationem. Autem
damnatorum et veniens temporibus
pene angustiabunt et delebitur fedus
vestrum cum morte i. diaboli que habebat
cum demone. Vel secundum determinationem litere
exponitur sic: postquam Christus deus i. primo
eos secundum dominum apud iudeos. Autem
tus Romanorum magno strepitu ad inva-
dendum derelinquent spem iudeorum qui
sperabant evadere in subsidio Romanorum.
iram iudeorum per animos in [illegible] mortem
et ut deum et Vel spem iudeorum i. iude-
os iudicat sperantes in ydolum et pactum
eorum quod hic vocatur spem suam. Vel i. eos
a quibus putabant protegi aque sed
tribulationum inundabunt i. totaliter
occupabunt. Vel supple auferentur penitus

Ex quere retributionem pro
tali credulitate quia festi-
nat qui in presenti bonorum
suorum premium recipere
voluit

aque inundantes totum auferent
qui inveniunt. Et delebitur fedus vestrum
cum morte i. non erit stabile in vade et
vos quia in obsidione tenorum vel
occiditur morti. Et pactum vestrum ad
infernum non stabit quia obstinatio
vestra in infidelitate detenta fuit scilicet animas
ad penam iehenne vel sic vellet
dicere aliter senciet vos quam putaba-
tis quia non manserimus cum quod vos
apprehendet captivitas. Flagellum in-
undans i. impetuose veniens glossa
mortis vel captivitatis per caldeos vel
nabuchodonosor vel romanorum de quo dicitur
non veniet super nos. Cum transierit palus
nascentes ut ad terram veniant erit
super vos in conculcationem i. conculca-
bit vos et sic quantum ad mortuos quod
autem pertransierit super palus nascentes
tollet vos i. destruet vel ducet in
captivitatem ... qui sicut torrens
impetuosus totum traxit quod quem inve-
nit. Et intercederet ... dum diffide-
bat cito accipiunt licentiam sub diu
quando mane diluculo i. cito reabito
pertransibit affligendo vel diluculum
dubium ... e sic per vellet dicere quod non
putabitis miseria super veniet vobis
in die et in nocte i. continue tam super
pauperes quam in adversis quam in aperto et
in occulto ac si diceret semper quocumque tempore
vel hora venerit ista miseria semper
dilaniabit vos et occupabit vel persi-
stentius. Sola vexatio i. tribulatio et
miseria dabit intellectum auditui vestro
i. faciet vos intelligere et cognoscere ve-
ras et sententias dei quas contempse-
runt prophete. Unde glossa super illud luc ...
... oculos ... in ...
... oculos quos culpa claudit
pena aperit vel cum destructionem templi
... precedere ...
... Et multo sit aff-
ligendum quia sicut vultis deum ...
colere quod non potestis quia coangustatum

i. cordis latitudo ita ut alter decidat
i. sponsus vel adulter i. deus vel dyabolus
quia non potest capere ambos ... deus et
dyabolus sed unus persepto alter ex-
pellit. Unde sequitur et palium breve utrumque
operire non potest i. caritas vel amor ...
ad mos pali ... non potest
se extendere ad utrumque quia cum adheserit
deo unus spiritus est cum eo ... quomodo
conveniet ... ad belial et c. glossa
allegat ... nemo potest duobus
dominis servire non potestis deo servire et
mamone. Et dicit hic glossa dominus adulterum
loquitur ... ad uxorem ac si vellet dicere
... capere me et adulterum ita ut ...
... paveat ... maritum et uxorem
adulterum ac si vellet dicere abiicias ydola
... sicut cum
sponte dominus in monte divisionum scilicet in
balpharasim superando philisteos ad
... sicut cum philisteum
venissent ... ad ... suis
... ubi erat ... plura
... tamen ... pluvia ...
... tamen philisteum fugerunt de bello
... relinquentes ... sculptilia sua
Unde david percussit philisteos ... di-
visit dominus ... meos coram me
sicut dividuntur aque. Unde glossa philiste-
os congregatos super venientes david
auxilio dei divisit ... amorreus
... et ... loca dispersit. Unde et ... locus
balpharasim nomen accepit i. campus
divisionum ... abaal ... ydola
... stabit dominus super ... ut
... vos ab ydolis. Sicut super fa-
... in valle que est in gabaon. Unde historia
... Iosue x. ... reges amorreorum
congregati sunt volentes expugnare
gabaon ... super quos Iosue ... pugn-
avit ... fortissimorum repente irruit et
magna plaga eos percussit. Et ...
... ceperunt fugare filios israel
misit super eos dominus magnos de celo
lapides et mortui sunt multo plures
lapidibus grandinis ... plures

quinque [regum] quos gladio percusserunt filii
israel. Et sequitur dixit Josue coram populo.
Sol contra Gabaon ne movearis et luna contra
vallem Haylon. Steteruntque sol et luna
donec ulcisceretur se gens de inimicis suis. Ste-
tit itaque sol in medio celi et non festi-
navit occumbere spacio unius diei. Non
fuit antea et postea tam longa dies obe-
diente domino voci hominis. Per hoc propheta
innuit quod sicut contra philisteos tempore David
et contra cananeos tempore Josue, sic tempore ro-
manorum ostendet iram suam contra illusores
irascetur et contra eos. Dominus irascetur ut faciat opus
suum ut vindictam sumat de vel-
lon tamen tale opus est proprie [?] ... primo
alienum, proprium enim est sibi misereri et parcere
et hoc ... Vel aliter opus dei proprie quod
creavit omnia dicitur peregrinum est opus eius
ab eo quod ... punire non convenit ei ex prima
conditione sed ex malorum transgressione.
Et dicit glossa ... propheta impugnare deus
... ut fructus boni operis
afficiat arat ut agricola ... per
... ostendit ... tribulationis
nunc peste nunc captivitate, sic quod tota
destruxit. Vel secundum glossam ... in tertio
... sic irascetur sed nunc
sequitur irascetur ut faciat opus suum quod
non ... punire alienum est quod nisi
... et repetit hic ... ad maiorem
expressionem et confirmationem. Sed quod legit
... et ... passione ... de
ad ... deum mittam in Syon lapidem
... ut faciat opus suum ad quod
missus est scilicet ut redimeret genus huma-
num ... opus alienum est ... dam-
nationem quantumcumque meruit ut operetur
opus suum ... quantumcumque meruit
... meruit pati ...
flagellari et ... sufficientia ...
... dimittit ... eadem
... ad ...
... non merueruntur
... culpa ... ad hoc ... glossa ordinaria.
Et nunc nolite illudere, ne forte

constringantur vincula vestra. Con-
summationem enim et abbreviationem
audivi a domino deo exercituum super
universam terram. Auribus perci-
pite et audite vocem meam,
attendite et audite eloquium
meum. Numquid tota die arabit
arans ut serat, proscindet et
sariet humum suam? Numquid
nonne cum adequaverit faciem
eius seret gith et ciminum
sparget et ponet triticum per
ordinem et ordeum et milium et
viciam in finibus suis? Et eru-
diet eum deus suus in iudicio,
docebit illum. Non enim in ser-
ris triturabitur gith, nec rota
plaustri super ciminum circuibit,
sed in virga excutietur gith et cimi-
num in baculo. Panis autem com-
minuetur. Verum non in perpetuum
triturans triturabit illum,
nec vexabit eum rotha plau-
stri, nec ungulis suis commi-
nuet eum. Et hoc a domino deo ex-
ercituum exivit, ut mirabile fa-
ceret consilium et magnifica-
ret iustitiam. In ista parte monet
propheta non illudere prophetas per amplius ne pe-
... dicens: Et nunc ... vos ...
nolite illudere ... vel prophetas ne
forte ... constringantur vincula vestra
... ne gravius puniat deus
... ut
captivitatis que ... non differt. Sed
... ne ... pena ...
... in iudicio finali ... subdit
consummationem enim et abbreviationem ... cap-
tivitatem ... vel destructionem
audivi a domino deo exercituum ... pre

uelacionem eius / que in fallibilis est
intellexit super universam terram audietis
iudicium a Domino et sic littera comparantur
confirmacionem iudicii et abbreviacionem super
universam terram id est breve tempus quo
iustus malos generaliter puniet pena
irremediabili / et bonos premiet gloria
interminabili / et ideo auribus cordis per
cipite vos scribe et pharisei et tu
dicit noverunt mea auribus corporis
vim illustres vitas et subdit nec
dum dicens attendite diligenter et
audite eloquium meum considerantes
ut qua est ex parte dei / et qua est in vul
nerabilibus ad magis excitandum dilige
ciam auditorum / numquid tota die id est singulis
diebus semper id est continue arabit
arans arator ut serat id est seminet in
agro semine suo / proscindet scilicet eum vo
mere ligone vel tribula vel cum tribula
glebam suam id est terram et fovet id est
eum sarculo purgabit a sentibus
et herbis nocivis / quasi dicat numquam non semper
arabit / neque semper seminabit ideo sequitur
nonne cum adequaverit id est complanaverit
glebas equanimiter continue eo
superficiem eius id est superficiem tribula
super ducendo / quasi dicat quando terram ad semen
eius bene disposuerit seret git
gloria genus leguminis cimino simile in
quantitate / sed nigri coloris et insipi
de dulcedinis stergit / et ciminum sparget
et triticum ponet per ordinem ita quod singulis
nobilioribus generibus / non enim eadem terra
omnibus equaliter convenit seminibus
et ordeum et milium et viciam in finibus
suis id est in extremitatibus / et in circu
itu ad custodiendum fructus aliorum
seminum quia dicitur melius vicia interius
messium solet seminari / et vicia dicitur ex
quod eam legiminis dicitur inani eum
viciam dic eo legumine / et erudiet
illum scilicet agricolam deus suus id est deus
sciendo eum intelligere que pertinent
ad agriculturam in iudicio sed
in iudicio docebit illum glorie id est in discre

cione / ut discrete et tempestive sciat
quid cui tribuere quo convenire debeat / et
ordine qualiter tractet / Possunt autem per litteram in
telligi quod sicut agricola agri sui
qui est ecclesia / pacto finali iudicio ponet
electos suos in distinctis mansionibus
glorie / secundum varia eorum merita / unde illud Iohannis
In domo patris mei mansiones
multe sunt / Et bene dixi quod docebit eum
non enim in serris id est in plaustris serratis
triturabitur git id est sicut frumentum nec
rota plaustri super ciminum circuibit
quia totum comminuet sed in virga
excucietur git id est eum virga excutietur
et ciminum in baculo / semper excucietur
panis autem id est granum de quo fit pa
nis comminuetur id est excucietur / Et intelligendum
per litteram et moraliter gloriam ponit exemplum
de punicione impiorum / quia tres sunt
species non plus tribulantur / quia alii
eum leviori instrumento / alii autem ex
cuciuntur eum instrumentis fortibus et pon
derosis / sic in finali iudicio ubi erit
universalis collectio peccatorum / omnes vindi
cta punientur / sed aliqui gravius
et aliqui levius secundum eorum demerita in
gloria git et ciminum que in virga ex
cuciuntur generales sunt / que cognicionem
dei non habent qui minus punientur /
ordeum et triticum vero sunt perversi inde
os scilicet per convictos cognicionem dei
ut malos prelatos etiam et principes
huius seculi / qui punientur gravioribus
tormentis / Vel git est simplices et
idiote qui fidem acceptam male vi
ventes corrumpunt / frumentum sa
cerdotes clavem sunt habentes Et per hec
ista parabola intelligitur / nec mirum quod
per eandem seminandi, iustos premiandi et malos
puniendi intelliguntur / quia hoc est per
redemptionem nec est species in ypothe
sed est diversitas in virtutibus et demeritis
eorum / non imperpetuum tritura terit illa
scilicet pena vel frumentum in penis sunt
nec vexabit eum non plus scilicet semper
nec ungulis suis id est serratis

Quod sanctus [illegible] dentatis admodum serre

simulacris que erant in ciuitatibus plu
rimorum conuenirent eum sic semper. Et
dicitur legia quasi lex regis ad penas tempora
les, si quas deus secundum ordinem sapientie
sue aliquid punit peccatores ad ter
rorem ceterorum amplius qui saluabuntur
hic saltem in iudicio similiter si puniti
erunt in uita presenti et quod eis liberatio
rem aliorum proficiat pena cessabit
in iudicio et succedit pena eterna et
deus dimicabit contrarium de
monum quibus erant subiecti in uita
presenti. Et sic alii talis disposicio ut
dispersio adeo deus conuenit tamen
eorum inuenta littera. Et sic ut mirabile
faciet opus quod nullus potest nisi preter ipse
futurus sic primum ut pene inferat
uel . ut eos faciet mirari dispe
racione magni exempli sui et mag
nificauit in priori sic plus confundens
alios cum plus corripit unus parabo
lam hic xix. et quod dicit parabola et prophe
logie intricatus mouit eos de
intricatus continet sed non semper
ita speciale sed aliquo punit . xxix

Ve ariel ariel ciuitas
quam expugnauit da
uid. Additus est an
nus ad annum, solempnitates
euolute sunt. Et circumuallabo
ariel et erit tristis et merens
et erit michi quasi ariel et circumda
bo quasi speram in circuitu tuo et
iaciam contra te aggerem et mu
nimenta ponam in obsidionem
tuam. Humiliaberis, de terra loqueris
et de humo audietur eloquium
tuum et erit quasi phitonis
de terra vox tua et de humo
mussitabit eloquium tuum.

Capitulum istud continet prophetia magis specialiter pro
et punicione illius ciuitatis et sic tres partes
quia primo comminatur punicionem urbis secundo
subditis applicatur specialiter ibi ob

stupescite. Tertio generaliter simul pro
multorum ibi et depositus dabo. Et primo de
scribit captiuacio ipsius urbis et secundo
captiuacionem primo quia vocaciam
non deo sed sibi ipsis attribuerunt ibi
ubi licet dimissa. Dicitur ergo Ve ariel
id est urbi. Ariel enim interpretatur leo dei secundum glossam
urbem autem que erat regina a domina ali
arum ciuitatum sicut leo dicitur regalia
bestiarum, sed dei dicitur propter templum altare
ut cultum dei. Et erit ariel propter de
structionem altaris et templi. Ad dicitur hic glossa
duo ad urbem loquitur comparacionis affec
tu sicut angelus per cognominis
tui. Exprimit in primis dignitatis
ipsius ciuitatis a dignitate sacerdotali
secundo in sequentibus ostendit eius dignitatem
a dignitate regali dicens ciuitas
quam expugnauit ~~dauid~~ dauid.
Iebuseis ... potentissima erat inexpugnabi
lis cecis et claudis quam Ioab primus
domorum expugnauit et ascendit historia
secundo Regum v. Ubi dicitur abiit rex
dauid et omnes viri cum eo in urbem Ie
busi expugnare. Iebuzei autem qui
prius regnabant ibi confidentes de for
titudine ciuitatis posuerunt super mu
ros cecos et claudos in derisionem ac
si suffecissent ad defensionem ciuitatis
contra dauid dicentes non ingredieris
huc nisi abstuleris cecos et claudos
ascendit autem Ioab princeps exercitus
dauid super tecta domorum et capta
est ciuitas. Secundum additus est anno
primo comparacionis id est ad dauid uel id est ad de
structionem ubi primo predicatur eius
captiuitas et uastacio per babilonios secundo per
romanos ibi et circumdabo. Dicitur ergo annus
captiuitatis ad annum quo dauid expugnauit
eius durauit urbem quia multo tem
pore sedechie regis deficient
eam. Solempnitates euolute sunt id est
finient vel perierunt ... glossa eo captiui
tati erunt annis lxx nec templum
habebant neque sacrificium. Unde hic per multos
annos et annus ad annum ... et cetera

dies multos scribebat filij ipsius sine
regimine / sine principe / sine sacrificio
Et subdit modum desolacionis dicens
et circumvallabo .i. circumdabo circuitu
undique a caldeis ariel .i. urbem sed
quia hec interpretatio vult ubi dicitur Venit nabu-
chodonosor et omnis exercitus eius contra
Jerusalem et obsederunt eam / et construxerunt
in circuitu eius municiones / et clausa
est civitas ut dicitur 4 Regum 25. ariel sex-
cies secundum hebreos potest exponi sed secundum ali-
os ariel est stabilimentum [illegible] ex
totius / et hoc ex diuturnitate obsidionis
et magnitudine famis et conturbationis
populi quia dicitur ibi et vallata est civitas
usque ad 11 annum sedechie regis / Invaluitque
fames in civitate / nec erat pa-
nis populo terre / et interrupta est civitas
et sequitur de captione regis / de eius ex-
cecatione / et de interfectione multorum
civium / Consequenter describit eius repa-
rationem dicens et erit .i. reparabitur Jerusalem
sub aliis sacerdotibus [illegible] quia
ariel [illegible] quia reparabitur / sed non
ad tantam dignitatem et virtutem quantam
prius habebat in Jerusalem dicitur umbram
tamen antique dignitatis retinens et
ornatus dicitur templum [illegible]
antiquum / in magnificentiam / ut ab
sic 1 aggei 2 magna erit gloria
domus istius novissime plus quam prime /
quia illud refertur ad tempus Christi qui illud
templum ipse glorificavit doctrina
et miraculis / Sed lyra aliter exponit
dicens dicitur quod ad exponendum quare urbem
Jerusalem vocat ariel eam secundum hebre-
os ut ex hoc ezechielis 43 altare
holocaustorum dicitur enim in ezechiele ipse
ariel ariel / quattuor cornua / [illegible]
[illegible] edificata altare ho-
locaustorum / Per hoc ergo quod dicitur erit quasi
ariel Jerusalem quia sicut altare holocaustorum
erat [illegible] et [illegible] cadaveribus
animalium immolatorum / [illegible] plena
[illegible] sepulture cremandi.

alie autem partes distribuebantur sa-
cerdotibus et aliis ministrantibus / Sic
in destructione urbis per caldeos civitas
fuit plena cadaveribus mortuorum in
tuo circuitu / Et est modo circumdabo quasi spheram in
qua dicitur annus ad annum quia annus
vertitur per circulum / et cum annus sit spera
sicut nostri [illegible] quattuor tempora / [illegible]
[illegible] / locorum / spatiorum / [illegible]
de quo ysaie 38 recogitabo tibi
omnes annos meos in amaritudine
anime mee / Est et annus gratie qui sicut
nostra tempora [illegible] confessionum / spes
[illegible] et penitentia de quo [illegible]
dicitur in medio annorum notum facies / Annus
omnis medicat [illegible] et
annus glorie / Alius est annus glorie cuius
tempus sicut [illegible] ut
nostra gaudia / [illegible] de [illegible]
et de [illegible] principum / et [illegible]
[illegible] et de [illegible] sermone sa-
pientie de quo ps. dicitur benedices corone
anni benignitatis tue / Sic ergo primo
anno ad [illegible] / [illegible] /
Consequenter describit obsidionis processus
et [illegible] / et tempus / et
[illegible] ubi dicitur Et circumdabo .i. cir-
cumdabo quasi spheram
in circuitu tuo sicut quadro ad [illegible]
[illegible] et iaciam .i. iaciam in circuitu
contra te aggerem .i. terram lapides et ligna
ad implendum fossata Jerusalem quia
[illegible] Et ponam contra te munitiones
stabunt te undique ut sicut [illegible]
et munimenta .i. machinas ponam
in obsidionem tuam sicut quadro ad [illegible]
[illegible] destructionis / Et de eadem
obsessorum dicit humiliaberis .i. ad est
vim [illegible] de terra loqueris
ad terram [illegible] te loquetur
[illegible] de [illegible] tua /
et de [illegible] tua ad terram / Vel
prius loquebaris de magnis / arduis /
[illegible] / nunc loqueris humilia et submisse /
[illegible] Et [illegible] ad maiorem
[illegible] audietur eloquium

tuum quae est locus humidus. Et post quod
ponit quia vel incantatores et divinatores
gentium evitabat. Sed multi
dicunt propheta hic de illo propheta magos fuerunt
eos a quibus debebant audire et quaerere
a carmina quia applicet caelestia et
vera audire noluerunt. Unde sequitur et
erit quasi pythonis a terra vox. Habet
pythonem de terra vox tua. Vox
pythonis per artem pythonicam suscitata
et vox mortuorum ut poetis demonum
in specie mortuorum apparentium quod
autem erat prohibitum in lege. Ideo tum ad
eos debebant se misisse et loqui sub terra
neis ab habent responsa dixit Saul
et supplices. Unde subdit et de humo elo
quium tuum mussitabit mussitare est
loqui submisse ut submurmurare
vel multi. Pythonissa quae erat
quidem per nigromanciam Samuelem
vero demonis in specie eius suscitat
et sicut predicat in propheta illo. Matthaeus
hic a regum xxviii. Ubi habetur quod Saul de
levit magos et ariolos de terra et
interfecit eos qui per pythonicam divina
bant. Sed iminente sibi bello mutato
habitu venit ad mulierem nocte de
cuius divina in pythonissam et su
scitata quem diceret tibi et erit sequitur
hic dei. Et dicitur hoc contra
praedicta in quo loqueretur submisse occulte
timens de arte. Vel aliter dat intelligere quod
loqui debebant de terris agredientes
actionibus et differentes et non de caele
stibus ut et eius in terra quod
qui de terra est de terra loquitur. Et erit
sicut pulvis tenuis multitudo venti
lantium te, et sicut favilla per
transiens multitudo eorum qui contra
te praevaluerunt. Eritque repente
confestim a Domino exercituum visi
tabitur in tonitruo et commotione
terrae et voce magna turbinis
et tempestatis et flammae ignis
devorantis. Et erit sicut somni
um visionis nocturnae multitudo
omnium gentium quae dimicaverunt
contra Ariel, et omnes qui militaverunt
et obsederunt et praevaluerunt adversus eam, et sicut
somniat esuriens et comedit,
cum autem fuerit expergefactus
vacua est anima eius, et sicut
somniat [illegible] sitiens et bi
bit et postquam fuerit experge
factus lassus adhuc sitit et
anima eius vacua est. Sic erit
multitudo omnium gentium quae
dimicaverunt contra montem Sion.
Dicitur quod timuerant si dicitur littera seu
quod hoc expositio secundum litteram in de
tantum de structurum Babilonis. Quan
tum enim si a domino divinae iustitiae
virtute deleta quod humana de struxisse
volunt quia tum hoc nunquam voluntate fe
cerunt et sine ipse timeri adduxerunt
eo quod per eas antecedes destructi fu
erunt. Sed quia contineret se hic
describi quod obsidionem quod
ad multi vel vagilitatem. Et erit sicut
pulvis tenuis in instabilis multitudo
ventilantium te id est ignorum te ventilantium
et pulverem dispergentium. Quandam tamen
sicut Hebraei leguntur hic de Sennacherib
eius qui redactus fuit in pulverem
ut patebit infra xxxvii. Et sicut
favilla pertransiens quae semper in motu
est et velox recurrit et multitudo eorum quod
non potest iuvare hic te praevaluerunt id est
ignorum qui ante devastabit. Et est
modo exponendo de captivitate unde
et per ignorans pertransiens per favillam, uti eius
in tempore tenuitas templi. Sed quod
ponendo de Assyriis tunc ut in medium
habitus ut exposito est. Consequenter
tangit tempus et et sequitur dicitur ca
lamitatis dicitur esse et illa calamitas

velim repente obsessa erunt ipse
exercitu confestim adeo operiatur
visitabitur a domino exercituum in terre motu et
sonitu quos occiderunt in tonitruo
motu magno quia cum ad terram
[illegible] audita sunt tonitrua et
terre motus vel quod tonitrua vocat
imperio veniendo sed commotionem
corporum et turbinis per ferocitatem
tam procedentium Vel glossa Ergo terre motu
et vento vehementi ad tonitrua et terre motus
et ad flammam ignis quia horribiliter va
stavit et civitatem et templum succendit
et voce magna a clamore et similiter tu
multuosa turbinis et tempestatis et flamme
ignis devorantis et ad modum corporum dicit
in quadam historia quod in munere terre
ciuitatis velim precessos videbant super
velim in aere milites armati discur
rere et audiebant tonitrua et vide
bant ad modum fulgura fulmine cum flam
mis Sed Lyra exponit de medo
rum qui in multitudine fortitudine et
tranquillitate venientes Babiloniam
devastaverunt et spoliaverunt Et per
exponi de demonibus mediorum quia
signa predicabant tempestatis turbinis et
ignis Sequitur Hec dicte allegatione
pertinet pugnantes pro orbis terra
rum in stupores Et erit sicut somnium
visionis nocturne id est cito transiet et eva
nescet quia quadam inane aliene
multitudo omnium gentium inimicorum que
dimicaverunt et pugnaverunt contra ariel
et contra velim Romanos qui militaverunt
in actus militibus expectationibus con
venerunt aggrediendo impugnando et
obsidendo et prevaluerunt et vicerunt
et devastaverunt quod de omnibus cito peribit
Et hoc verum fuit non solum predictos sed etiam
de aliis Iudeam devastantibus quia
corporum durum ad tempus et parum durabat et
sic est gloria eorum decisus quia pluribus
diis suis hoc assignaverunt nec deo
aut summo tribuerunt hoc exigitur glo
riam suam Et exponit hoc propositum dicens
sicut somniat esuriens et comedit

sequod ind. ei erat aut fuit exurgentes
eius et somnio comedentibus vacua e
sit anima eorum eius et vita eius
et sicut somniat sitiens et bibit et
post somnium apparet sibi quod biberit
alia patet in littera Sequitur Ipse enim
qui sicut somnians somniat sed
de aliis et expeditis in hoc sed de
lectatio talis modicum durat quia
vigilando sentit et esuriens sentit sic
gloria regni Babiloniorum modicum tempore
durabit respectu aliorum regnorum quia sub
Nabuchodonosor incepit et sub Balthazar
nepote suo defecit Sic et aliorum
indiis durantibus ut Assiriorum Medorum
Grecorum Romanorum qui Iudeam desolave
runt Obstupescite et admi
ramini fluctuate et vacillate
inebriamini et non a vino movemi
ni et non ebrietate Quoniam miscu
it vobis Dominus spiritum soporis Clau
det oculos vestros prophetas et
principes vestros qui vident
visiones operiet Et erit vobis
visio omnium sicut verba libri sig
nati quem cum dederint scienti
litteras dicent lege istud et re
spondebit non possum signatus
est enim et dabitur liber nescienti
litteras diceturque ei lege et respondebit
nescio litteras Et dixit Dominus eo quod
appropinquat populus iste ore suo
et labiis suis me glorificat cor
autem eius longe est a me Et ti
muerunt me mandato hominum
et doctrinis Ideo ecce ego ad
dam ut admirationem faciam
populo huic miraculo grandi et stu
pendo Peribit enim sapientia a
sapientibus eius et intellectus
prudentium eius abscondetur

In ista parte propheta specialiter comminatur Iudeis
et prophetis eorum dicens obstupescite et stupe-
te vos scribe et pharisei et admiramini
magnitudinem mali impleti quod vos le-
tum fluctuate, i. fluctuabitis propter in-
constanciam mentis et vacillate, i. vacil-
labitis, quia sicut dicit Josephus tempo-
re obsidionis urbis a romanis inter diss-
ensionibus erat lacerata, nam aliqui vo-
lebant [illegible] tyrannum, alii aliud, alii in
quantum talibus ad romanos quidam consulebat
quod civitas redderetur eis, alii autem contra
nitebantur, et sic totus populus erat in
fluctuacione et vacillacione. Sequitur
Et inebriamini, i. inebriabimini propter desp-
eracionem sensus et capitis et non a vino sed a
dolore et stupore vos contribulante. Mo-
vemini, i. movebimini de uno proposito
ad aliud, et de loco ad locum, et non ab
ebrietate sed motus alienacione vel perple-
xitate quam miscuit vobis deus. Spiritum so-
poris, i. alienacionis mentis [ex dolore]. Sed lyra
vel spiritum compunctionis sed theodocion
dicit soporis mentis, qui quando nimio
dolore premit. Sed lyra exponit
soporis, i. mortis, nam omnes sopor dicitur
per similitudinem reparacionis. Ita romani
[illegible] pre [illegible] acciderunt, alii
ob captivacionem. Consequenter descri-
bit excecacionem maiorum et minorum ad
tempus dicens claudet oculos vestros, i.
excecabit in Christo prophetas et scribas
qui debuerunt vos dirigere, sicut ceci vero
pes manibus ab oculis diriguntur. Et est in-
telligendum de oculis cordis, ut dicit glossa
quibus deus [illegible] [illegible]. Non tamen est in-
telligendum quod deus directe sit causa ex-
cecacionis, sed indirecte in quantum
iuste deus subtrahit malis, ut est [in]
gratiam victorum illuminans, et gratiam prophe-
tie. Sed ut dicatur de iniuncte [illegible]
[illegible] apparuerunt plura signa
que [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i. in bonum futurum. Prophetas qui
futura providere et non sicut glossa quia lex
et prophete usque ad Johannem [illegible]

et principes vestros qui publice regi-
mini presidebant et providerent, ipsi omnes a talibus
prophetis decepti rebellaverunt romanis, et
ita sicut ipsos sed quantum. Et eos qui
vident visiones, i. qui videbantur pro-
videre, operiet, i. auferet vel abscondet.
Sed quia erat prius sicut dicit glossa
qua videntes salvatorem clau-
serunt oculos providere nec [illegible]. Con-
sequenter describit illud quod sequebatur
ad talia dicens. Et erit vobis visio
prophetarum super omnium prophetarum an-
tiquorum, qui prophetaverunt de adventu
Christi et de destructione civitatis et templi
sicut verba libri signati [signati], i. clausi
vel obscuri quem nemo potest legere quia
dum signatus est. Et per librum [illegible]
[illegible] tota sacra scriptura que [illegible]
[illegible], quia duo [illegible] scripta quem si librum
ad dederint scienti litteras, i. alicui sci-
enti qui [illegible] [illegible]
et dicent ei lege istum, et respondebit non possum
signatus enim est, i. obscurus, quod erat
prodigiosum quia dicit glossa [illegible]
de legis [illegible] confitebantur, quia [illegible]
tam [illegible] nec posse [illegible] quod dicit
Et [illegible] [illegible] [illegible] respondebunt
[illegible] omnes doctores eorum [illegible] post
aliud tempus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] et non [illegible] aliud [illegible] dicit
[illegible] [illegible] quia [illegible]
prophetarum eis clausa fuit. Et dabitur liber
nescienti litteras [illegible] [illegible] et
respondebit nescio litteras, q. d. sicut litteras
non potest [illegible] [illegible] sicut maiores
[illegible] [illegible]. Vel ad simplicibus
minorum [illegible] [illegible] de [illegible] adventu Christi
[illegible], dicit [illegible] in lege non est
[illegible], sed quod [illegible] eorum sunt de
talibus quorum [illegible] [illegible] magis
firmissime in [illegible]. Et dicit glossa
[illegible] impleta fuit, quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de
structa est et templum [illegible]
[illegible]. Consequenter [illegible] predicatorum [illegible]

dicit esse ypocrisim / sive simulatam sanctitatem sa-
tatem quae per tempus Christi iniquitas /
quae maxime vigebat in sacerdotibus
scribis et phariseis tempore Christi. Deinde sequitur: Eo
quod eo quod appropinquat populus iste
scilicet iudaicus quantum ad corpus quia ad tem-
plum non exibat / et non nomine tamen populus
populus iste propter indignitatem ex fictione
Deinde sequitur: ore suo / non corde ut saepe
sicut moyses et labiis suis glori-
ficat me, id est laudat, cor autem eius
longe est a me / per defectum amoris
et fidei de incarnatione filii mei /
longe est / quia non credit in filium /
qui autem non credit in filium non cre-
dit ad illum qui misit illum / Et timuerunt
me / et audierunt se timere
mandato hominum, id est traditionibus seniorum
non dicit glossa hominum non dei et allegat
apostolum qui dicit volentes statuere legem
iustitiae dei non sunt subiecti
non imperat eis deus, ergo xxv° dicit
interius faceres mandatum dei propter
dictam causam / et dicit glossa ergo dominus in
evangelio Matthaei xv° ait hoc testimonio populus
iste labiis me honorat cor autem eorum
longe est a me / frustra autem me colunt
docentes doctrinas et praecepta hominum.
Ecce ego addam ut admirationem et applosionem verba
de labio compescere / nec lxx interpretes
sentio esse / quorum in editione legebatur
sed quia hebraeus in lege instructus
fuit dampnosum sensit verbis propheticis
plus / ideo ecce ego addam scilicet culpe
eorum meam vindictam in tantum ut
admirationem faciam populo huic / sed
quo modo subdit dicens miraculo gran-
di et stupendo, id est ut post plurimos modos
obstupescant et mirentur / et hoc impletum
tum fuit quando civitas combusta est / et
templum corruit / et eorum sacramentorum
omnino corruit ideo sequitur: peribit enim
sapientia a sapientibus eius / intellectus
a scribis et phariseis / qui sapientiam dei
non receperunt / et intellectus prudentium
eius abscondetur / ne eum reperi-
ant / legis intelligentiam careant / vel sa-
pientiam de divinis / intellectum de
humanis, quod nec deum cognoscent

insipientes / nec se faciunt legis iustitiam
nisi glossa. Vere hoc loco apostolus testimonium
ponit in epistola prima ad Corinthios dicens perdam sa-
pientiam sapientium et intellectum pru-
dentium reprobabo / Alii verbis enim
sequendum / vere magnae admirationis fecit
deus impletum fuit eo tempore civitas
arderet / templum corrueret / et omnis
ingenio sacra deperiret / Vae qui profun-
di estis corde / ut a domino abscondatis
consilium / quorum sunt in tenebris
opera / Et dicunt quis videt nos /
et quis novit nos / perversa est haec
vestra cogitatio / quasi si lutum contra fi-
gulum cogitet / et dicat opus
factori suo non fecisti me / et fig-
mentum dicat fictori suo non
intelligis / Nonne adhuc in
modico et in brevi convertetur liba-
nus in carmel / et carmel in
saltum reputabitur / Et audient
in illa die surdi verba libri et de te-
nebris / et caligine oculi caeco-
rum videbunt / Et addent mi-
tes in domino laetitiam / et pauperes
homines in sancto Israel exultabunt
quia defecit qui praevalebat / con-
summatus est illusor et succisi
sunt omnes qui vigilabant
super iniquitatem / qui peccare
faciebant homines in verbo /
et arguentem in porta supplan-
tabant / Et declinaverunt fru-
stra a iusto / In ista parte comminatur
de sapientibus / qui credebant deo
latere facta sua / ostendens quod eorum
crudelitas erat perversa et sui contraria
iusta / Et ad maiorem eorum confusionem
dicit praedicat gentilitatis illumina-
tionem / et de eorum generis conversionem ad
fidem adhuc Vel capitulum dicit quod hic

ponit peccatis vel gaudio/ Nam tempore
Christi erat una secta saduceorum qui ne
gabant spiritum angelum et per consequens re
surrectionem futuram contra illud xxiii^c et
se negabant primam per istum vi
tam et ob hoc errorem passi sunt in vulgari
bus quod dominus non intromittat se de
humanis actibus et per consequens nec ag
noscet eos ideo dicit Nec temporale etc
sed vos qui in profundum estis corde id est qui
creditis vos habere ita corda profunda ut
divina scientia non pertingat ad ea/ glo.
ab errore Adam et Eva absconderunt
se a facie domini/ cum tamen dixit a facie
tua abscondar et melius dicit corde
cellaritas unius viri et declarat
dicens ut adeo absconditum sit consilium
ut adeo penetrari non possit neque
adeo secreta possent cognosci/ Ieremie
Ieremie xxiii^o si occultabitur vir in
absconditis ego non videbo/ quorum id est
quia illorum sunt in tenebris opera id est ma
la abscondita secundum eorum estimacionem/ et
dicunt quis videt nos quis nos co
gnoscit/ et quis novit nos quasi diceret
ad intelligendum sed qui tamen astute
[illegible] consilia/ quasi dicit deus non/ ad
Hebreos omnia nuda aperta sunt oculis eius/ Et quasi
dicat/ cum a principio sic cognitus
vita/ ut vestra creatura ignorent creatorem
vestrum glo. allegat apostolum dicentem
o homo tu quis es qui respondeas
deo numquid dicat figmentum ei qui se finxit quid
me fecisti sic Et probat hoc
per simile perversitas/ primo per simi
litudinem ad artificem/ secundo per simi
litudinem figuli ad vas/ tertio per simi
litudinem [illegible] ad [illegible]/ Secundo
dicit adiutat opus quod dicit sicut
fictum quasi diceret deus principaliter cognitus
quam figulus cognoscit et
quasi dicit absurdum esset quod lutum crederet de
latere aliquid quod esset in homine nam
non est opus ut quis ei testimonium
perhiberet de homine ipse enim sciebat

quid esset in homine/ Et in psalmo Manus
tue domine fecerunt me et tu/ unde
nos vero lutum et fictor noster tu et
opera manuum tuarum omnes nos/ et
Ieremie xviii^o dicit sicut lutum in manu
figuli/ sic vos in manu mea
domus Israel/ Consequenter ponit
consolacionem electorum et illuminacionem gentium
et modum describit illuminacionis ibi
Audient/ Sed Lyra dicit quod hec descri
bit illuminacionem simpliciter/ sicut enim
in adventu Christi sacerdotes et scribe
fuerunt sicut ceci per cecitatem/ sic
apostoli simplices et illitterati divini
tus illuminati erant/ primo ponit
deus salvator certificator tali
re/ quia abscondisti hec a sapi
entibus et prudentibus et revelasti
ea parvulis ubi dicit Nonne adhuc
in modico/ Et Lyra exponit hoc quia
parum erat ante passionem usque ad re
surrectionem et in brevi glo. modicum
a Christi passione usque ad
ascensionem unde omnia omnis terra et
natura transit brevia sunt et momen
tanea Sed Lyra sic exponit et
in brevi quia illuminacio apostolorum
facta fuit post resurrectionem/ dicit enim
aperuit illis sensum ut intelligerent
scripturas Luce xxiiii^o Et qui erat
per sanctificacionem apostolorum Libanus id est
dealbatus candidate per gratiam baptismi in car
mel id est in scientiam scripturarum quasi diceret
gloria iudeorum de conversione gentium
in gloriam gentium/ Et carmel in
silvam id est iudei qui erant in spiritu
reputabuntur id est in gentes qui prius
erant infructuosi et silvestres
vel dicit carmel vero unus mons est
caput a tu eius in cauda/ Dicit
Lyra carmel mons est in quo Helias
interfecit prophetas Baal/ qui locus
est arduus ante sterilis/ Sed Liba
nus mons est in quo sunt pul
chre arbores/ fructuose et aromati
ce/ per hanc quasi parabolam intelligit
quod sacerdotes et scribe qui erant
in magna reputacione et auctoritate

anichilaverunt per persecucionem, et tan
dem porcionem [illegible] apostolicam
[illegible] qui nullius erat
reputacionis elevaverunt per divinas
illuminaciones et [illegible]
nes ut patet in pluribus locis actuum
apostolorum. Et circa istam literam glosa ordinaria
tangit figuram de Nabal stulto
qui fuit maritus Abigail [illegible]
cum nimis habundans [illegible]
[illegible] et de David qui [illegible]
[illegible] cui Abigail
Nabal mortuo nupsit, quia [illegible]
[illegible] David eam [illegible]
[illegible] ultra [illegible] signi
bat benediccionem datam [illegible]
[illegible] in [illegible]
remanentibus. Sequitur et audierunt
[illegible]
audierunt [illegible] illa [illegible]
[illegible] apostolorum [illegible] gentes
que [illegible] non audi
erunt [illegible] ydolatre
audire noluerunt verba libri [illegible]
[illegible] testamenti et de tenebris [illegible]
[illegible] et aliqui [illegible]
[illegible] gentiles [illegible]
te intelligunt credendo [illegible]
dei [illegible] misteria apostoli de quibus
[illegible] que [illegible]
[illegible] letaciam [illegible]
tibus [illegible] non [illegible]
pauperes homines [illegible] gentiles [illegible]
qui erant pauperes [illegible] de [illegible]
bonorum spiritualium [illegible] pauperes [illegible]
[illegible] pauperes [illegible]
qua [illegible]
[illegible] erant [illegible]
[illegible] sanctificate
[illegible] exultaverunt [illegible]
exultabo in domino [illegible] et [illegible]
[illegible] gaudere [illegible] in morte
[illegible] qui prevalebat [illegible] princeps
mundi [illegible] de quo [illegible]
princeps [illegible]
confirmati [illegible] deceptor
[illegible] cuius [illegible] potestas eius
[illegible] est [illegible]
[illegible] potesta
te [illegible] omnes qui vigilabant

super iniquitate [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] non solum
principes demonum [illegible]
[illegible] demones [illegible] mali
[illegible] habent minorem potestatem qui
peccare faciebant homines in verbis et
[illegible] ad [illegible] et argu
[illegible] publice predica
tem [illegible] arguen
tem [illegible]
bant [illegible] declinare
[illegible] sine [illegible]
aliqua [illegible] glosa [illegible]
[illegible] declinare [illegible]
[illegible] vel [illegible]
naverunt [illegible] ab eo qui erat
iustus quantum ad [illegible] Et
glosa ordinaria tangit hic figuram de
Aram et Abraham quos Caldei
[illegible] quia noluerunt
adorare ydola [illegible]
Sed Abraham [illegible]
[illegible] ad eum [illegible] qui [illegible]
[illegible] Caldeorum [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] quia
[illegible]
[illegible] et
[illegible] pluribus [illegible]
[illegible] qui
prevalebat [illegible]
et pharisaeorum et [illegible]
[illegible] doctrinam [illegible]
[illegible] qua [illegible]
[illegible] erat in [illegible]
et [illegible] qui peccare faciebant
homines in verbis [illegible] blasphemie
dicentes Christum in Belzebub princi
pe demoniorum [illegible]
[illegible] de ore [illegible]
eius aliquid [illegible]
possent eos dampnare ut patet in
[illegible] in actibus apostolorum in plu
ribus locis Christum [illegible]
bant [illegible] dicentes [illegible]
[illegible] dicentes [illegible]
[illegible] ab
eo negantes eum coram Pilato et di
centes non habemus regem nisi cesarem

Propter hoc dicit dominus ad domum iacob qui redemit abraham, non modo confundetur iacob nec modo vultus eius erubescet, sed cum viderit filios suos opera manuum mearum in medio sui sanctificantes nomen meum. Et sanctificabunt sanctum iacob et deum israel predicabunt. Et scient errantes spiritu intellectum et mussitatores discent legem.

In ista parte predicit aliquorum iudeorum conversionem et quantum ad affectum et quantum ad intellectum. Et in ipsorum comparatione de stabilitatis quorumdam de ipsis qui desperantes se de dei promissione propter mortem godolie descenderunt in egyptum ubi abiecerunt legem dei, ut habetur in capitulo sequenti. Et in adventu ab eorum animis (?) removetur quoddam dubium, quia aliquis forte crederet conversionem perpetuam statim imminere, et quod tenendum est. Propter hoc quia ita fit quoniam certi gentibus illuminatis dicit dominus scilicet que premittitur ad domum iacob, id est ad iudeos qui scilicet dominus redemit abraham, id est eripuit de igne caldeorum ut dictum est in glossa. Supponens non modo scilicet tempore ysaie confundetur iacob, id est iudaicus populus a christo (?) semper iniquitate sua, nec modo vultus eius erubescet contrito vel confundetur in terris erubescet potenter. Sed cum viderit filios suos, id est apostolos qui fuerunt de gente illa, opus manuum mearum, id est quos ego tales feci in novo testamento per gratiam. Glossa allegat quod fecit nos et non ipsi nos. Nam per infusionem spiritus sancti de idiotis et ineruditis fecit eos constantes et sapientissimos in medio sui sanctificantes nomen meum, id est [illegible] predicantes. Sicut dicitur in actibus, quod glossa allegat: Repleti sunt omnes spiritu sancto et loquebantur magnalia dei. Supponitur tunc confundetur et erubescet vel legitur in actibus secundo, cum dixisset petrus facite et scitote omnes quia dominum quem vos crucifixistis fecit deus christum et dominum, hiis auditis compuncti sunt corde, et dixerunt ad petrum et ad reliquos apostolos: quid faciemus viri fratres? Petrus vero ait ad illos penitentiam agite et baptizetur unusquisque vestrum in nomine ihesu christi in remissionem peccatorum. Et sanctificabunt sanctum iacob, id est christum natum de iacob, videlicet apostoli. Sed quod subditur et deum israel predicabunt, videlicet christum esse deum israel, propter illud a spiritu sancto. Et scient tunc errantes spiritu, id est idola colentes, ut gentiles multis erroribus implicati intellectum misterii evangelicalis legis et cetera. Et mussitatores, id est murmuratores, qui semper contra deum murmurabant, verba cuius opere et vani discent legem novam et cetera, quod impletum est in toto orbe, quia in omnem terram exivit sonus eorum et cetera.

Capitulum XXX

Ve filii desertores dicit dominus ut faceretis consilium et non ex me et ordiremini telam et non per spiritum meum ut adderetis peccatum super peccatum qui ambulatis ut descendatis in egyptum et os meum non interrogastis sperantes auxilium in fortitudine pharaonis habentes fiduciam in umbra egypti. Et erit vobis fortitudo pharaonis in confusionem et fiducia umbre egypti in ignominiam. Erunt enim in campinis principes tui et nuncii tui usque ad anes pervenerunt. Omnes confusi sunt super populo qui eis prodesse non

potrat non fuerint mihi
[in] auxilium et non in aliquam utilitatem
sed in confusionem et obprobri-
um. Quia isto cap[itul]o loquitur ypa[ias] qui inci-
pit Sustinebo prophetiam a principio Jeremie
qui prophetavit tempore captivitatis babilo-
nice. Et ergo sicut e regnum israel et
regnum iuda erant destructa propter confi-
dentiam ad auxilium regis egipti. Et
qui[a] propositus erat ut hic capitulo. Exponit
ad literam de iudeis qui evaserant
manum regis babilonis post interfectionem
godolie quem nabuchodonosor prefecerat terre
iuda cum eius urbem cepit eius et eius optimates
nobiles eius translati fuissent in
babilonem. Judei relicti ad terram
collendam timentes famem et gla-
dium voluerunt fugere in egiptum. Quibus
Jeremias consuluit ut remanerent. Unde
dicit Jeremie xlii capitulo Si dixeritis non habitabimus
in terra ista sed ad terram egipti pergemus
ubi non videbimus bellum et clangorem
tube non audiemus et famem non pa-
ciemur. Sequitur verba Jeremie Si
egiptum intraveritis gladius quem vos
formidatis ibi comprehendet vos et fames
pro qua estis sollicitati adherebit vobis et
ubi morientur. Tamen acquieverunt
consilio suo. Unde xliii capitulo dixit azari-
as a Johanna Mendacium tu loqueris
et ingressi sunt in terram egipti quia non
obedierunt voci domini. Hoc ergo providens
ysa[ias] longe ante comminatur eis. Et
ideo hebrei dicunt hic capitulo Et qui clamavit
regem israel qui relicto deo fugit ad
regem egipti dictum Sua iniquitas regis
xvii[i] tamen sententiam glosa legit pri-
mo. Unde continuat glosa hic capitulo ad
precedentia quia prophetica quam tunc
tractata usque ad hunc locum vaticinatur
que post centum quinquaginta annos quando
fuit iuxta ysa[iam] et compleverunt probatur
esse completa. Nam ysa[ias] per plures annos
ante Jeremiam prophetavit. Quia primo
anno regni manasses interfectus
est et ab illo usque ad destructionem civi-
tatis fluxerunt centum v anni et ultra.

nam manasses regnavit quinquaginta
quinque annis. Amon duobus annis. Josi-
as xxxi. Joachim xi. Sedechias
xi. Et sic hic capitulo duo dicuntur prius
quia primo comminatur illis qui volebant
descendere in egiptum. Secundo illis qui iam de-
scenderant in capitulo sequenti. Et primo
predicat penam in generali dicens. Secundo descri-
bit eam in speciali ibi omnis muniti.
Sed lyra dicit quod melius exponitur de se-
dechia rege iuda qui propter confidentiam
regis egipti rebellavit nabuchodonosor
contra consilium Jeremie ut patet ibidem xxxvii
sperans tamen fieri adiutus ab auxilio et si
hanc sententiam propheta hic procedit sic.
Primo comminatur penam regno iuda propter
humanam confidentiam. Secundo denunciat eis
consolacionem ibi propterea expectat dominus. Et
primo arguit eorum confidentiam. Secundo correp-
tionem dei ibi nunc ingressus. Et si hanc
ponit hic duplex lectura. Unde dicit Ve pe-
ne sic erit vobis filii peccatorum quando
tradet populum meum destructioni. Unde
capitulo Jeremie et aliorum prophetarum. Dicit
dominus ut faceretis non solum conveniretis vel
audiretis sed impleretis consilium et
non ex me sed quod me. Sequitur consilium
Johanna et caree qui eis consulue-
runt ut fugerent in egiptum. Unde dicitur ibidem
tollens Johanna et omnes principes
bellatores reliquias iuda viros et
mulieres et omnem animam quam reliquerat
nabuzardan cum godolia ingressi
sunt in egiptum sed consequenter dominus Jeremie
ii dereliquerunt me fontem aque
vive. Et propter primo filios caratum et
exaltavi ipsi autem spreverunt me. Et
ordireminy telam et non per spiritum meum
i[d est] nova tela vel novum consilium quod
voluntate mea non ordiri telam
est parare nova deceptionem. Unde iuxta
ordiri tela ordimentum tela primum de-
bet fieri consilium et non per spiritum meum
qui monebat manere non fugere. Et ad
dei penam contemptum et superbiam super
peccatum ydolatrie super v. Ve qui trans-
itis vicinitate in specialis veritatis

Sed litera exponit sic. Ubi facietis capitulum de lucifugio pharaonis auxilium et non contra quia prophete dicentes non applicabant sed magis dissuadebant et ordinarunt [illegible] i. ut facietis passio ad rebellandum Caldeis contra preceptum meum sed preceptum mendacii in ore falsorum prophetarum ut patet Ieremie xxviii° ubi dicitur quod Ieremias prophetabat plures afflictiones et famem sed Ananias falsus propheta prophetavit pacem, confregit catenas de collo Ieremie captivos, adeo contra [illegible] sic dicit dominus sic confringam iugum Nabuchodonosor regis de collo omnium gentium et ad derisionem predictam quia prima dispersio fuit de divino auxilio sed omnium [illegible] confisi de humano, qui ambulatis i. ambulare disponitis ut descendatis in Egyptum, et os meum non interrogastis i. Ieremiam prophetam, per quem os locutum sed nullum prophetam os domini fuit, sed os domini locutum est. Sed quid est quod Ieremie xlii° accesserunt omnes principes bellatorum et reliquum vulgus a minimo usque ad magnum, dixerunt que ad Ieremiam, cadat oratio nostra in conspectu tuo et ora pro nobis ad dominum quia derelicti sumus pauci de pluribus sicut oculi tui nos [illegible] et annunciet nobis dominus viam per quam pergamus et verbum quod faciamus, ubi manifeste dicitur quod interrogaverunt ymmo se facturos promiserunt. Respondetur: sic interrogaverunt sed quia que Ieremias respondit facere contempserunt [illegible] non interrogare dicuntur. [illegible] auxilium [illegible] pharaonis [illegible] originale apud Egyptios nomen est regie potestatis ita quod quilibet rex Egypti pharao vocabatur sicut a [illegible] augusti solebant vocari imperatores romani sic quilibet [illegible] vocat. [illegible] pharao nomen est dignitatis regie sicut augustus cesar [illegible]

Egypti i. in [illegible] que vana est ad modicum [illegible]. Et erit fortitudo pharaonis i. spes quam habetis in fortitudine eius in confusionem [illegible] Egypti i. de [illegible] protectionis quam [illegible] vos [illegible] in ignominiam [illegible] Nabuchodonosor audita morte Godolie [illegible] venit de Iudea et non invenit ibi Iudeos iuit in Egyptum qua subiugata interfecit omnes Iudeos quos invenit. Et bene dixerunt erant enim i. erunt in Taphnis civitate Egypti [illegible] principes tui glosa hoc in [illegible] legendum est quia ad literam erant [illegible] Et dicit glosa Taphnis civitas est qua magi contra Moysen signa fecerunt [illegible] est in finibus Egypti. Et [illegible] usque ad [illegible] pervenerunt. glosa forsitan timore Chaldeorum non [illegible] manent in Taphnis confugerunt usque ad [illegible] Est autem [illegible] civitas [illegible] sita in remotioribus finibus Egypti [illegible] non solum [illegible] in Egyptum sed etiam ad literam remotiora et sic omnes [illegible] [illegible] qui eos [illegible] non poterant i. sic fugere ut advenari non poterunt quod Nabuchodonosor [illegible] subditur non fuerunt in auxilio [illegible] [illegible] defensionis sed in confusionem [illegible] [illegible] glosa [illegible] allegando [illegible] Ieremie [illegible] super illo verbo principes Ieremias [illegible] et super portam civitatis Taphnis lapides [illegible] portam [illegible] in [illegible] sic dicit dominus [illegible] adducam Nabuchodonosor servum meum [illegible] ponet sedem suam super istos lapides [illegible] [illegible] vos [illegible] omnibus [illegible] in quibus [illegible] [illegible] captivitate [illegible] gladio [illegible] voluistis [illegible] ut [illegible]. Sed litera exponit [illegible] plorantibus quos frequenter mittebat ad regem

egipti rex sedechias p subuencione
auxilij Sed venerunt ipsi in thaneos
sed quia ibi responsum habent non pote
rant / secuti sunt eum ipsi ad aues et
inde nullum remedium reportauerunt
sed confusionem et dampnum In sensu
tropologico sic glo. filij desertores sunt
ones qui religione contempta in
eunt seculum non perdunt / et ad dili
geri peccati / Vt supati blandicijs
viciorum recipiuntur et prauitate dege
nerati descendunt in tenebras egi
pti querentes pharaonis auxilium qui
regnat in egipto aug secundo dicat
in obprobrium sempiternum sunt enim
in thaneis .i. in mandatis humilis et
deserto principes eius qui frustra
laborabant super populo et dicat glo.
spiritum qui dicit sanctos nigros ad minat
discipulorum salus predico seductorum
p dat iniquos Onus iumento
rum austri | in terra tribulacionis
et angustie leena et leo ex
eis vipa et regulus volans
portantes super humeros iumen
torum diuicias suas super gibbu
camelorum thezauros suos / ad
populum qui eis prodesse non pote
rat Egiptus enim frustra et
vane auxiliabitur / id clamaui
super hoc superbia tantum est requi
escere dicat / glo: post vero enea dictarum
genera vndecimus onus religi
durarum tribuum ponit que remanse
runt ducto sedechia et aliis princi
pibus in babilone Et sic communi
tus est in generali / hic autem in speci
ali / primo ponens titulum oneris
secundo ipsum onus ibi leena / dicit ergo onus
iumentorum austri .i. expressio iudeorum
irracionabilium / quia vbi missi
pluribus rebus / fugerunt in egiptum
que est ad austrum respectu ierusalem Et est
eis hec expressio in terra tribulacionis
et angustie .i. in egipto vbi tribulabuntur

corpore et angustiabuntur mente / Et dicit in
sensu dicit tribus tum in honore contrario
intellexerunt / eo ad tribulaciones
venerunt / Alia autem glo allegata
que est hamonius dicat vero enea pre
sit alias vndecimum fore Ex glo super
xxiij capitulum / ponit hoc onera non in
contrarium / quia superior glo onus
inde ponens ipsum decimus vellus
visionis / enumerat que tria glo quod
prius computant onus / Consequenter o
nus describit a pena eo dicit leena
.i. ierusalem eadem ciuitas nobilis / respectu
ciuitatum aliarum quemadmodum leena
respectu aliorum animalium / et leo .i. populus con
datus nobilissimus ita quod sic glo. ipsa
hic methaforice loquitur / sed modo
ex eis degenerat nascitur vipa .i. de
generati ad modum vipe hic iohannia
et alij principes de quorum consilio populus
plus ut habetur ieremie xl et xlij capitulum
sunt / sic enim vipa suo partu perimit / et
regulus .i. populus degeneratus volans /
.i. cito transiens versus egiptum / regulus
autem idem est quod bazaliscus / hic regnus
ista / anno dicta est pergentes vipe
quod glo hic allegat portantes super
humeros iumentorum .i. equorum et aliorum
diuicias suas s. aurum et argentum
et super gibbum camelorum .i. camelos
gibbosos thezauros suos .i. res qua
tecumque preciosas dicat glo. et tradu
xerunt reliquias in egiptum quod
sceptrum dominum / id est ad populum qui eis
prodesse poterat vero nabuchodonosor ad
venientem / ergo frustra et vane fru
stra quidem quo ad spem eos auxi
lium / sed vane quo ad conuictos
regum / proportionem exhortaciones prophete ad eos / ne de
scenderent in egiptum / hic dicit / id
sequitur non erit eis auxilium in egip
to / clamaui super egipto superbia
sequitur vult / vel in egiptum super
bia tantum est .i. tamen superbia omnibus auxiliis
vacuis in egipto quiescere / scilicet ita : tua
remanebo Sed lyra exponit aliter :
iumentorum austri .i. iumentorum por
tancium munera multa et magna
de regno inde versus egiptum pro habendo
auxilio / hic ponit in terra tribulacionis
et angustie .i. regno inde eum

magna tribulatio et angustia a nabu
chodonozor immineba Leena et leo. i.
rex babilonis et uxor eius vel e con
verso. i. filii eius nati veneno mali
replenti portantes super humeros divit. sed
filii enim regum aliquid mittunt ad que
rend. tale auxilium vel intelligitur de
quibus aliis nunciis ab eis missis prop
ter dicunt et eius super gibbum cameli. sicut
enim camelus gibbum in dorso ha
bet super quod ponitur sella et onus. per quod superbia
eius et quod cum magna superbia procede
bat quod praecipue et plus quam aliud dare
regi babilonis sicut volebat. sed dicit
propheta quod est super quaerere ab egip
tiis tale auxilium a rege babilonis
firmabis in pace. Et glossa super hoc onus
iumentorum dicit leo qui quadrupe
dum in deserto etc. et dicit omnes qui cre
dunt deserto scilicet erroribus se dederunt
quadrupedes in deserto scilicet sed quod ab his
frustra sperant auxilium qui deum re
liquerunt. Nunc ergo ingressus
scribe ei super buxum et in libro
diligenter exara illud et erit
in die novissimo in testimo
nium usque in eternum. populus enim
ad iracundiam provocans
est et filii mendaces filii no
lentes audire legem dei qui
dicunt videntibus nolite vi
dere et aspicientibus nolite
aspicere nobis ea que recta
sunt loquimini nobis plac
entia videte nobis errores
auferte a me viam declina
te a me semitam cesset a
facie nostra sanctus israel. Post
exhortationem iubet hic propheta quod
eis in testimonium scribere quia providi
bant non acquiescere. Et primo ponit
scribendi in initio. secundo ibi. populus enim
Dicit ergo dicit deus ysaie vel ysaias se ipsum
quia dicit glossa brevis est spiritus in propheta.
et aput deum ingressus. scilicet intus

secundum quod exponit de ysaia. vel ingressus
in egiptum scribe eis super buxum. i. in
tabulis super buxum et in hebreo hic super
tabulam. et ut illa scriptura patet sub
dit et in libro diligenter exara. ut esset
sicut in perpetuum maneat scriptum. i. ad
memoriam predicta alii per notarium scri
bant enim propheta notarios. nam baruth
fuit notarius Jeremie ut hic Jeremie
xxxvi.° et magis probabile est de ysaia.
quam fuit nobilis et de stirpe regia quod haberet
notarium scribentem in volumine illud
quod propheta prius scripserat per exemplar
in tabula. Et erit scilicet scriptum illud in die
novissimo. i. in die qua res completa
fuit que predicta de nabuchodonosor in testimonium
prophetationis usque in perpetuum. i. usque
in finem mundi. quia semper erit scri
ptura ysaie in testimonium malicie
eorum quibus loquebatur dominus. Unde glossa
ingressus ad eos in egiptum scribe
diligenter que mandarem eis. ut in
egiptum non fugerent. sed in patria sua
manerent. ut sit scriptura tua in testi
monium quam bene feceris. bene docui
sti a me fecerunt et quam. populus enim
scilicet iudeorum quia semper rebelles et in
creduli ad iracundiam provocans eos
est. scilicet super deum per malitiam et
contemptum. mendaces dicentes non manebimus
hic. sed in egiptum fugiemus
et sub dit per quos dicitur et filii men
daces qui promiserunt se Jeremie fac
turos quod consuleret nec fecerunt
quod ille promittunt se bene facturos
sed cito deficiunt et allegat deum contra
Jeremie xlii.° dixerunt Jeremie ora pro
nobis deum ut dicat nobis quid
agere debeamus. filii nolentes audire
legem dei. quia et in utero a patribus erant.
quia a Jeremia maxillam eius et in
carcere ceciderunt. Et auditum contempse
runt primo a malo voluerunt. Et
sequitur qui dicunt videntibus. i. prophetis
ut Jeremie a baruth et dicentes ipse
videntes [illegible] veritatem eorum que
predicebant. ita enim dicitur ibi lix
[illegible] erit in presentia nolite
videre. i. annunciare nobis aliud quam

nec cum audierint. Et aspicientibus
nolite aspicere, i. dicunt prophetis qui dicun-
tur videntes inquantum visibile pericula
eorum dei aspectum recipiunt. Sed aspicien-
tibus in quantum sunt, sicut super illud quantum
vel qua bona et mala futura de
peccato longe viderunt. Nolite aspicere
nobis ea que recta sunt, i. non dicatis
esse nobis nos ut sic maneamus sed
supple loquimini nobis placentia (ita
ut eamus in egiptum) quia populus rebel-
lis non recipit stultus verba prudentie
nisi dixeris ea que versantur in corde
eius (et in reg. xxii. ego odi eum
quia non prophetat michi nisi ma-
lum. Videte nobis errores ut quia
in egiptum quos dicitis esse errorem
auferte a me viam i. deponite de ce-
teris latam per qua possemus ab in-
gressu egipti declinare. Declinare
a me semitam i. vitate scilicet ar-
tam et aliud. Cesset a facie nostra i. a
presentia sanctus israel i. deus sanctus iste
iustificator aliorum vel sanctus israel i.
secta matris eius. Super illo populus
ad iracundiam provocans in sensu
tropologico dicit glossa quia hereticus [illegible]
appellatur quoniam cum convenit sed [illegible]
[illegible] [illegible] Cum in rebus
[illegible] nolite audire legem dei sed
placentia dicunt nolite nobis loqui que
recta sunt nec minari [illegible] pla-
cidas [illegible] nobis regna celorum
ad [illegible] quorum [illegible] negligentie et
[illegible] nigrorum et [illegible]
[illegible] hec referunt. Propterea
hec dicit sanctus israel pro eo quod
reprobastis verbum hoc et sperastis
in calumniam et in tumultu et
innixi estis super eo propterea erit
vobis iniquitas hec sicut in-
terruptio cadens et requisita
in muro excelso quoniam subito
dum non sperat veniet contritio eius
et comminuetur sicut conteritur
lagena figuli contritione pervali-

da et non invenietur de frag-
mentis eius testa in qua por-
tetur igniculus de incendio aut
hauriatur parum aque de fovea.
Quia hec dicit dominus deus sanctus
israel: si revertamini et quiescatis
salvi eritis, in silentio et spe
erit fortitudo vestra et noluistis
et dixistis nequaquam sed ad equos
fugiemus, ideo fugietis et super ve-
loces ascendemus, ideo velociores
erunt qui persequentur vos. Mille
homines a facie terroris unius
et a facie terroris quinque fugietis
donec relinquamini quasi malus
navis in vertice montis et
quasi signum super collem. Despecta
culpa hic describit penam et [illegible]
[illegible] in [illegible] dicit glossa
propterea hec dicit sanctus israel quia re-
probastis illud pro eo quod [illegible] in
[illegible] i. [illegible] cesset
a facie nostra sanctus israel vel i. quia
[illegible] [illegible] verbis pro-
phetarum acquiescere noluistis. Nolite
ut [illegible] in terra vestra et dicit glossa
[illegible] se in [illegible] ut que nec
[illegible] [illegible] sperastis in pro-
[illegible] et sperastis in calumnia i. in
falsa et calumniosa [illegible] egi-
pti et glossa dicit [illegible] [illegible]
egiptum calumnia atque [illegible]
[illegible] [illegible] calumniam que
de [illegible] [illegible] a [illegible]
regis babiloniorum cum [illegible]
[illegible] [illegible]
ut [illegible] et in tumul-
tu i. [illegible] egiptiorum
[illegible] que sperabant ve-
nire ad auxilium eorum in magna
pompa et fragore armorum et in-
nixi estis super eo i. tanta [illegible]
[illegible] quod super [illegible] auxilio
propterea erit vobis iniquitas [illegible]

i. transgressio precepti. Sicut interruptio cadens. Et contemptus dei. Et quia prophetavit sicut interruptio muri cadens a tanto cadet sicut murus interruptus. Vel sicut illud quod est inter duas rupturas muri cadit. Et hec iniquitas quia inlongatam terram ruinam difficile est instaurare et reparare. Dicitur requisita pro requisitum et requisita i. diu expectata in muro excelso, qui quanto cadit a loco altiori tanto magis opprimit ea super que cadit. Per quod intelligitur quod iniquitas predicti erat causa destructionis civitatis Jerusalem. Quoniam subito i. cito et improviso veniet contritio eius. Non enim putabant venire contritionem eius i. muri. Ubi littera sic veniet hostis repentinus intentis in Egyptum civitatibus. Et comminuetur. Hic eandem destructionem ostendit per aliam similitudinem dicens: Et comminuetur scilicet Jerusalem sicut conteritur lagena figuli i. vas testeum contritione pervalida i. valde magna, et sic dicitur finaliter quantum ad extensionem et irrecuperabiliter quantum ad contritionem. Et non invenietur de fragmentis eius scilicet lagene vel teste contrite testa i. pars aliqua in qua portetur i. portari possit igniculus de incendio i. parum de igne. Aut hauriatur i. haurire possit parum aque de fovea, quod dicitur sic nec de vobis aliquid utile remanebit post quem contritionem Nabuchodonosor. Sic et Jerusalem nobilis et magna i. in terra vestra. Et super ista littera lecta in sensu tropologico dicit glossa: Iste terra quoque et cuncte congregationis intrata ... in aliquem ... emendacione predicta civitas corrumpitur destruetur, quia sicut edificatur tamen civitas veniet repentina perdicio cum capta fuerit a Caldeis. Tunc civitas destructa et comminuta ut nichil remaneat in ea quod possit igne reaccendere et saltem temporalium et pauca aqua sitientibus prestare. Propter quia hec dicit dominus sanctus Israel. Nichil qui prius Jerusalem loquitur sub rentamen ... scilicet a proposito fugiendi in Egyptum. Vel quia perinde agite adhuc quia super veniat captivitas et quiescatis scilicet in civitate vestra. Vel ut littera ... Salvi eritis a predicta pena. In silencio quietis i. similiter et patientia. Fortitudo

valuntate subiecti regi Babilonis in spe divini auxilii non sperantes fortitudinem vestram ad evadendum persecutionem predictam. Vel fortitudo eo si manens in civitate Jerusalem a destructione. Quia enim predicabat Jeremias regibus et populo iudeorum ut patet in multis locis prophetie. Sed quia obedientes non erant sed semper rebelles. Et noluistis scilicet obedire Jeremie i. dixistis. Nequaquam scilicet fiat cum Jeremie consilium nostrum sed ab equos Egyptiorum fugiemus i. velociter currere ibimus. Vel i. ad equites Egypti pro refugio et auxilio querendo quia remanere noluistis. Fugietis. Littera exponit quia destructo auxilio Egypti et rupta civitate Sedechias rex cum bellatoribus fugerunt nocte in ultimi regis ut sic et supra dicitur. Super velocis ascendemus i. cito currendo ad eos pergemus, sicut qui ascendunt super equos velocis. Littera exponit i. si rex Babilonis adversus nos prevaluerit per velocitatem equorum nostrorum effugiemus manum eius. Sed ... Ideo velociores erunt qui persequentur vos i. Caldei quos effugere non poteritis. Et non solum velo... sed ... non sequitur. Mille homines scilicet de Egyptiis in quibus confiditis a facie terroris unius scilicet Caldei fugient, et a facie terroris quinque ... vos omnes inde fugietis i. fugere debetis. Donec relinquamini scilicet pauci quasi malus navis in vertice montis et quasi signum super collem ... Et est hic similitudo, quia sicut malus et fracta navis ... in alto loco eminenti ... alii navigantes sibi caveant, sic iudeis destructis a Nabuchodonosor aliqui remanebunt ... signum potentie dei qui talem in obedientes punit. Sed littera ... super colles ... sublimitate arboris magne ... speculatorem ad videndum si hostes venirent. Et ideo quia per hec ... fugiendi illis qui ... propter ... fuge

fugerunt debeant ne in manibus hostium
caderent qui eos volebat desequentes
fugit cum aliis. Vel sic fugientes illi
qui remanserunt de populo iuda quorum
aliqui fuerunt ducti in babiloniam
in signum metoris caldeorum et servire
cum inde. Scitis malus est signum
naufragii . . . alii autem fugerunt
in egyptum timentes quia se ad mortem
caldeorum. Super quo verbo in tempore eius
quos dicit glossa dicens omnes ad predicationem
prophete et maxime hieremias hortatur
. . . ad . . . in egyptum
. . . egerunt . . .
. . . in falsis magistris
. . . egiptios . . .
. . . velocitate . . . quibus in
. . . . . . bella . . .
. . . ad . . . et ad
. . . nulle . . .
. . . . . . non
potuerunt. Propterea expectat dominus
ut misereatur vestri et ideo exalta
bitur parcens vobis quia deus
iudicii dominus beati omnes qui
expectant eum. Populus enim Syon
habitabit in Jerusalem. Plorans
nequaquam plorabis miserans
miserebitur tui et ad vocem cla
moris tui statim ut audierit
respondebit tibi. Et dabit tibi
panem dominus artum et aquam bre
vem et non faciet avolare a
te ultra doctorem tuum. Et
erunt oculi tui videntes pre
ceptorem tuum et aures tue
audient verbum post tergum
monentis. Hec via ambu
late in ea neque ad dexteram
neque ad sinistram et contamina
bis laminas sculptilium ar
genti tui et vestimentum con
flatilis auri tui et disper

ges ea sicut inmundiciam
menstruate. Egredere dices
ei. Et dabit pluviam semini tuo
ubicumque seminaveris in terra et
panis frugum terre erit uber
rimus et pinguis pascet in
possessione tua in die illa
agnus spaciose. Et tauri
et pulli asinorum qui operan
tur terram commixtum migma come
dent sicut in area ventilatum
est. Et erunt super omnem montem
excelsum et super omnem collem
elevatum rivi currentes aquarum
in die interfectionis multorum
cum ceciderint turres. Et erit
lux lune sicut lux solis et lux
solis erit septempliciter sicut
lux septem dierum in die qua
alligaverit dominus vulnus populi sui
et percussuram plage eius sana
verit. Postquam predixit eorum penam
hic ostendit . . . ad
primam. Et 2° describit effectus . . .
. . . reddidit . . . babilo
niorum . . . Propterea . . . magnam
miseriam vobis . . . nisi pe
niterent . . . dicit . . .
. . . nisi . . . exspectat
dominus . . . ut misere
atur vestri . . . glossa allegat illud
. . . super exaltat iudicium . . . differt
. . . exaltabitur . . . elongabitur . . .
parcendo quia deus iudicii dominus
. . . filius est . . . ut glossa
allegat . . . non iudicat quemquam
sed omne iudicium dedit filio suo
. . . Et quia hec ad finem . . .
. . . de redemptione populi iude de
captivitate babilonica facta per
cyrum . . . destructo regno cal
deorum . . . . . . capitulo

ondens p[ro]que fi debebat ubi ecce
nomine dni ubi bn e diuinissi d[icitu]r p[ro]
bti omnes scilicet iudei qui expectant
eum / Ipse recta recta ut x. i. psalmi
c glo allegat Expecta dnm viriliter age
et confortetur cor tuum / Ipse enim sicut
primo exiit in babilone sic exibit
in urbem liberatus atque ideo / et ne credere
illa ciuitas futura desolata a popu
lis / sed dicit plorans scilicet ipse p[ro]
tus in captiuitate domus / nequaquam
plorabis scilicet cum veneris in urbem / Vel
plorans nunc nequaquam plorabis
scilicet in futuro unde i. apoc xxi et
allegat glo absterget deus omnem
lacrimam ab oculis eorum / Clemens est
dicit quod hic fit dicens miserans
scilicet dns cotidie miserebitur tui populus
qui es in captiuitate babilonica
Vel miserans liberando animalium / mi
serebitur conferendo bonum vel in bono con
tinuando ad vocem clamoris i. petitionis
vel oracionis tue scilicet orantem statim ut
audierit i. te auditu dignum iudica
uit respondebit tibi magis re quam
voce / Et hic impleta tempore ut det tibi
licentiam reuertendi / Vel primum hester
... suscitauit dns spiritum cyri regis
persarum et traduxit vocem in omni reg
no suo / et per septuaginta dicens / precepit
michi deus ut edificarem ei domum
in ierusalem / quis est ex vobis de uniuerso
populo eius / sit deus eius cum eo. ascen
dat in ierusalem / Et ne credere ipsius in
redeundo ut per nullam miseriam
sustineret / subdit et dabit tibi dns
scilicet ipso redeunte de babilone panem
arctum et aquam breuem i. in redeundo
et urbem muros reedificando sustine
bunt in ea edificium / Vel in nichil / dicit
ipsius egressus de captiuitate / et
post inopiam passus sit / Et non faciet
super dns auolare i. recedere a te doc
torem tuum i. hesdram qui tuus ac
vel par per redit de babilone / et
erunt oculi tui videntes preceptorem
tuum i. neemiam qui per hesdram

anno xx artaxersis reddit de ba
bilone et aures tue audient i.
exaudient verbum monentis per legem
a hesdre et neemie retro post te venien
cium et dicencium quod sequitur [struck: ...] ui
scilicet obseruato mandatorum dei ambula
te in ea perficiendo neque ad dexteram
prosperitatis neque ad sinistram aduersitatis
declinando quia dicit glo in utraque
parte est quod supra modum et in viciis est / Et
super terram contaminabis i. apostatis
in structis qui contaminata reicies
laminas sculptilium argenti tui et
vestimentum tuorum argentorum conflatilium
formatorum / Et exponit hic idem dicens
contaminabis et dispergis ea vz abi
ciendo sicut in mundicia menstrua
te / hoc ita hic contaminabis ydola
argentea et deaurata / et sicut in imun
diciam abhominaberis / Insuper
allegato d[icitu]r glo ydola que ad similitudinem
veritatis artifex ligna composuit et
splendore eloquencie quasi argento
et nitore sapie quasi auro communiuit
et dispergis et immundicia in dictis uo
tat sapientiam secularem vel heresiam seu
consequenter comittit dicens sermonem
suum ad prophetam dicens egredere scilicet
ad ipsum et dices ei scilicet que audiam
tibi vel sic egredere i. egredieris vz
tu populus de captiuitate et dices scilicet tu ipsa
vel hesdras ei i. populo egresso Et dicit
in hebreo sic hic poluito sculptilibus
conflatilis egredere dices ei i. tu populus
dices conflatili tuo poluto immunde
es egredere ante / Et dabit scilicet post egres
sum de captiuitate corpus ydolorum abie
ceris / pluuiam semini tuo ubi cum
seminaueris terram scilicet ut fructificet
vel sequitur et panis frugum terre tue
erit uberrimum hic habundancia
et pinguis quantum ad delicacionem
tam et amittendi aptitudine sum
pte causis et sterilitatis famis rec
essit salubritatem nec nutriendi seu
saciandi potestatem / Et dicit in hebreo
hic sic indiget et sacians / Nec solum

habebant prosperitatem quantum ad
victum sed est quantum ad pastum
pecorum secundum quod sequitur pascetur in posse-
ssione tua .i. intra possessiones
tue in die illa scilicet cum de captivitate
redierint de Babilonia abiectis/ agnus
spaciose per genus quocumque vel in
pascuis latis et longis Et thauri
tui .i. asini et pulli asinorum qui
operantur terram ut fructificet commixtum
migma comedent .i. granum
dei cum palea/ sicut in area venti-
latum est. Sed Lyra dicit sic thauri
vitelli comedent paleas com-
mixtas ordeo in ventilato/ in quo
notatur magna fertilitas quia tempore
famis pecoribus dantur palee sine
granis/ Consequenter ostendit hanc ha-
bundanciam seu fertilitatem non in
uno loco sed ubique/ cum dicitur Et erunt pluvie
habundanciam dicens erit super
omnem montem excelsum et super omnem
collem elevatum .i. supra rivos/ vel
vel quia terra posset ita quod sit locu-
tio yperbolica/ que est excessus humane
opinionis ad artem veritatis/ rivi aquarum
currentes .i. per aqueductum habundancie
pluviarum per quas libertas segetum
et herbarum/ et hoc in die .i. in die interfe-
ctionis multorum .i. Baltazar et suorum
Cyrus enim in interfectione eorum mortem
obtinuit et ideo tempore plus de cap-
tivitate reddit in prosperitate habuit
hec dicta cum ceciderint turres scilicet Babi-
lonis et sub dicitur Et erit lux lune sicut
lux solis/ et lux solis erit septempliciter
sicut lux septem dierum .i. leticia pro-
speritatis tunc iudea/ maior erit quam prius
fuit sicut lux solis maior est quam lux
lune et sicut lux solis maior fuit
in primis diebus creacionis quam
modo in die qua alligaverit dominus
vulnus populi sui .i. captivi-
tatem reduxerit/ Et sanaverit hec captivi-
tatem reliquiarum populi sui a dispersione
et percussuram plage eius sanaverit

prosperitatem et fertilitatem consequendo
Ecce nomen domini venit de lon-
ginquo ardens furor eius et gra-
vis ad portandum/ labia eius re-
pleta sunt indignacione et
lingua eius quasi ignis devo-
rans/ spiritus eius velud torrens
inundans usque ad medium colli
ad perdendas gentes in nichilum
et frenum erroris quod erat in maxi-
llis populorum canticum erit vobis sicut
vox sanctificate solempnitatis/ et
leticia cordis sicut qui pergit cum
tibia/ ut intret in montem domini ad
fortem Israel/ Et auditam faciet
dominus gloriam vocis sue et terrorem bra-
chii sui ostendet in comminacione fu-
roris et flamma ignis devorantis/
allidet in turbine et in lapide gra-
dinis/ A voce enim domini pavebit
Assur virga percussus/ et erit tran-
situs virge fundatus/ quam requie-
scere faciet dominus super eum in cy-
tharis et tympanis et in bellis
precipuis expugnabit eos/ Pre-
parata est enim ab heri Topheth a re-
ge preparata profunda et dilatata/
nutrimenta eius ignis et lig-
na multa/ flatus domini sicut tor-
rens sulphuris succendens ea.
In ista parte ostenditur per que agat sta-
tus predicte iudeorum liberacio/ quia per
tyrum data est licencia redeundi
post destruccionem babilonicam/ Et
habet tres partes quia primo describit
adventum Cyri contra Babilonios et
debellacionem/ Secundo ostendit iudeorum sequens
consolacio ibi Canticum erit/ tercio quod
ista dispersit sub magna tercio de sola
et precellencia facta adiuvando ibi Et auditam

11 Dicit ergo ecce i. in proximo nomen
domini i. potestas domini nominati vel
i. potestas que solo nominata time-
ri debet venit i. veniet cito a remota par-
te de longinquo i. de remotis terminis me-
dorum que regna a babilonijs erant
in magna distancia ardens furor eius venie-
nominis domini quia inspirati a domino
contra babilonem venerunt ardens fu-
ror eius i. domini vindicta contra ba-
bilonios et gravis ad portandum i.
ad sustinendum nam babilonij eorum impe-
tum sustinere non potuerunt labia eius
i. verba eorum repleta sunt indignatione
dure enim aspere et indignanter et com-
minative medi et persi babilonijs lo-
quebantur et lingua eius
quasi ignis devorans quia totum consu-
mit et nulli parcit spiritus eius i. in-
dignatio sua et furor velud torrens
i. aqua cum impetu fluens inun-
dans i. ripis super effluens usque ad
medium colli quia nullus eis poterat
sic obstaculum resistere ad per-
dendas gentes i. babilonios peni-
tus destruendos. Hec autem signa
crudelitatis propheta tangit ad innuen-
dum quod gravius deus puniri debebat
babilonios quam alias naciones eo
quod tam graviter affligebant populum eius
et i. eos ad perdendum frenum erroris quod
erat in maxillis populorum i. dominium
babiloniorum qui alios populos opprime-
bant et ducebant ad libitum suum eos
in errorem sicut freno ducitur equus
quo sessor voluerit. Et ad impletionem
subdit canticum erit vobis sicut in nocte
sicut vox sanctificate solempnitatis
ipsi enim iudei solempnitatibus
solebant ascendere in urbem cum tym-
panis et tibijs et cum laudibus inse-
niebant cum magno gaudio et leti-
tia cordis sicut super gaudium omnis
est qui pergit cum tibia ut intret
in montem domini i. in templum in monte
situm ad fortem israel i. ad deum qui

fortis protegit israel. Nec mirum quod dominus
prius puniat babilonios et post ange-
lum assirios quia sequitur et auditam fa-
ciet dominus gloriam vocis sue i. potenciam vo-
cis sue que sicut tonitruum ... dominus gloriam
cantabit ... Et terrorem brachij
sui i. fortitudinis ostendet i. manife-
stabit in comminatione furoris i.
in comminatione furoris predicti contra
Et loquitur hic de destructione sennacherib et
flamma ignis devorantis quia idem
exercitus eius igne combustus intus
vestibus remanentibus intactis et sequitur
allidet in turbine et in lapide grandinis
i. potestate de super veniente subito
et repente sicut vadit turbo, vel sicut
descendunt lapides grandinis de
celo medio et tunc a voce domini i.
a voluntate que solet provocari in celo
dominus pavebit assur i. rex assiriorum virga
percussus i. violencia divina in commina-
tione potentie sue et ideo quia erit
transitus virge i. flagellationis divine
fundatus sicut super sennacherib quam
sicut angelus vel passionem requiescere fa-
ciet dominus super eum quod deus non solum
puniet exercitum sed et ipse eum perdit
et in deus indignatio et subdit ipse
quod sibi debebat, a modo dicens
in cytharis et tympanis i. in festo
quo talibus solent uti, quia ipse
interfectus est in templo a filijs suis
et in bellis precipuis i. precellentibus
et in aspectu expugnabit eos i.
assirios, quia per angelum in suo loco
quidam enim fugientes subito sunt,
alij autem ab angelo percussi conspira-
verunt. Et vere sic erit enim preparata
est ab heri i. ab antiquo preparata
vel heri i. ab illa die que primum heri
fuit. Et hec dies erat secunda dies sibi
thophet i. vallis gehennom sic
dicta a ...lapidibus concavis et
lateribus ex quibus impleta valle sua
est locus ubi ignem ponebant ad sa-
crificia facienda a rege i. a dyabolo mundi

regente profunda et dilatata preparata
est ut scilicet omnes possit capere inmunctis
cum ignis aliqua multa i. corpora dampna
torum infecta redacta sunt in cinerem sicut
pigmentum redigitur ligna (Vel sic per sic
tertium mittuntur ignis ligni
multa i. corpora est subdit quasi dum
dicere [illegible] diceret flatus domini
in digna ad ut effectum in digna ardens
sicut torrens sulphuris i. cum fetore
succendens eam supple et quod nullus
illum ignem succendet nisi solus deus
vel per flatum sive ventum ab eo missus
¶ Sed dicit lyra licet exposito hec verba
sit secundum hystorice veritatem non videtur
tale bene hunc exponi bene [illegible]
nari dicit enim hic plorans nequaquam
plorabis ubi exponitur e. i. populus reddi
tus de babilonia [illegible]
[illegible] [illegible] hic recitatur
ubi dicit populus reversus de babilonia est
in afflictione magna et obprobrio quia
civitas Ierusalem dissipata est et porte
eius combuste sunt igni. Et subdit
de pane arto et de aqua brevi quod est mate
ria tristicie amoris est et dicit adhuc
plura secundum Ieronimum notata est habun
dancia in terre fructibus et animalibus
cum contrarium hic venire v. ubi dicit
multi de populo disponebant vendere
filios et filias suos et ancillas in pre
cium et cetera quia nunquam venerunt ad
tantam prosperitatem sicut fuerunt tempore
david et salomonis et aliorum regum
ergo dicit ipse salvo meliori iudicio pre
sentem debere exponi de redemptione
facta per christum in primo adventu et
de redemptione secunda in secundo (Unde dicit
glosa ordinaria videtur referre hec ad
tempus illud quando sub zorobabel et
iesu sacerdote magno post lxx annos
redierunt de captivitate in Ierusalem
et bona habuerunt eis que prius non
habuerunt. Nos autem omnes promis
siones que ex adverso magna sunt
illius temporis ad christum referimus et ad ve
rum magnum captivitatis populus
passione domini liberatum et ut in syon
et in Ierusalem in pace stabat // Dicit glosa

expectat deus i. differt ut misere
atur vestri i. ut compleat redemptionem
per christum filium suum secundam. Vere tamen
non differet eam ad voluntatem vestram
manet ut omnibus pateat [illegible] dicit [illegible]
[illegible] tempus eius ad veniat sive erat
[illegible] magne Unde dicit apostolus at ubi ve
plenitudo temporis misit deus filium suum
natum ex muliere factum sub lege ut
eos qui sub lege erant ut ad
optionem filiorum reciperemus (Et ideo
super exaltat iudicium tamen miseri cordia
domini [illegible] dicit quia deus iudicii
dominus non [illegible] est super syon in iudicio re
dime (Quia quoque misericors et misericordi
ossimus deus ergo beati omnes qui ex
pectant eum finem credendo ad ventum
eius populus enim syon i. fidelis katholicus
et syon et certe quem [illegible] manet
in speculatione habitabit in Ierusalem i. in
ecclesia triumphante [illegible] pacis visio de
[illegible] in Ierusalem que sursum est
libera est [illegible] ad hebreos xii dicit acce
ssistis ad montem syon et civitatem filii
dei viventis Ierusalem celestem plorans
pro sua condicione nequaquam plorabit pro
sua glorificatione miserans miserebitur
miserebitur tui ad [illegible] ut fletus tuus
vertat in gaudium (Vel quod gemitus ista
figuram est certitudinis seu continuacionis
quia fidei succedit visio spei tene
caritati fruicio seu beatitudo ad vocem
clamoris tui i. secundum ordinem sta
tim quod ut audierit [illegible] ut ex
audiendo [illegible] petite et accipie
tis ut gaudium vestrum plenum sit. (Sed
lyra aliter exponit dicens quod ad
[illegible] syon [illegible] predicatores
[illegible] fides katho
lica per missionem spiritus sancti in apostolos
[illegible] et ploratus et ploribus [illegible]
dilatationem [illegible] quia suspira
bant et [illegible] [illegible]
[illegible] testamenti miserans misere
bitur tui et hec [illegible] ut [illegible] se expo
net morti ad [illegible] sua ut [illegible]
[illegible] tibi quam [illegible] [illegible]

sti ad nota sua heberet d(omi)na:
responsa et dabit tibi panem in
p(ro)videre vel pane doctrine [illegible]
[illegible] q(ui) in duobus mandatis co(n)
tat om(n)ia mandata veteris testamenti
(et) aqua brevem glo(sa) scriptura ubi e(st)
obscura (et) deficit panis e(st) ubi e(st)
aperta (et) reficit aqua e(st) sed d(icitu)r doctrina ca(r)
ta (et) brevis quia in duob(us) mandat(is)
univ(er)sa lex pendet (et) p(ro)ph(et)e Sed [illegible]
exponit sic dabit pane(m) [illegible]
gra(tia) in panis cib(us) contine(n)t ut p(atet) ex
[illegible] in [illegible] vir (et) fr(atri)bus re
ligiosis (et) n(on) faciet avolare i(d est) re
cedere a te ult(ra) doctore(m) tuu(m) i(d est) (christu)m in
[illegible] d(icitu)r [illegible] xxvi° (et) glo(sa) allegat
magist(er) unus (est) v(este)r et de p(er)manen
tia sua ibid(em) ult(imo) d(icitu)r ecce vobi(s)
cu(m) sum omnib(us) diebus usq(ue) ad co(n)sum
ma(tionem) s(e)c(u)li/ n(on) a [illegible] diminutate ubiq(ue) e(st)
p(er) ess(enti)am/ p(rese)ntiam (et) potentiam/ sed
in sua eccl(esi)a e(st) p(er) sp(ec)ialem gra(tia)m [illegible]
s(e)c(un)d(u)m humanitatem (est) in celo [illegible]
[illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sic/ (et) n(on) recedit ult(ra) [illegible]
eius et erunt oculi tui intuentes vi
dentes p(re)ceptorem tuu(m) nunc in spe
tanq(ua)m in re Joh(annis) xvii° hec e(st) vita et(er)
na ut videant te d(eu)m (et) que(m) misisti
ih(esu)m (christu)m (et) aures tue intuentes
audient v(er)ba monentis [illegible] ad
bonu(m) p(ost) tergu(m) quia peccatori rece
dendo a deo [illegible] sibi [illegible] ut d(icitu)r [illegible]
[illegible] ad me tergum (et) n(on) facie(m)
[illegible] dicat [illegible] glo(sa) ex p(ar)te contraria
q(ua)si in facie adam audivit a
deo crescite (et) multiplicamini (et) reple
te terram/ p(ro)pt(er) (pecca)tu(m) [illegible] post tergu(m)
positus/ maledicta terra in opere tuo/
[illegible] nos omnes retro cadimus
[illegible] adire audimus co(n)v(er)timini
ad me (et) ego (con)vertar ad vos [illegible]
[illegible] co(n)v(er)timini ad me in toto corde v(est)ro
ut [illegible] monitis [illegible] petamus
[illegible] e(st) audire [illegible] post tergu(m) monit(is)
Sed [illegible] sic exponit v(er)bu(m) i(d est) [illegible]
p(ost) tergum tuu(m) i(d est) (christ)i ad [illegible]

vestigia sua in multitudine/ primo [illegible]
postea in ap(osto)lis aliis (et) discipulis
hec via i(d est) fides katholica/ vel p(re)dica
tio vel p(er) paupertas/ humilitas/ (et) castimo
nia dicit [illegible] (et) glo(sa) allegat ego su(m)
via veritas (et) vita ambulate in ea
i(d est) me imitamini [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] d(icitu)r glo(sa) ambula
te i(d est) me imitamini (et) allegat illud
vende omnia que habes (et) da paupe
ribus (et) sequere me [illegible] qui [illegible]
[illegible] neq(ue) ad dexteram
neq(ue) ad si(nistram) [illegible] declinabitis/ quia
dicit glo(sa) publica via gradiendu(m)
e(st) (et) regia/ que n(on) fallit (et) allegat
illud sapientis noli esse nimius iu
stus [illegible] in iustitia tua [illegible]
[illegible] [illegible] i(d est) ydola
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] omnem p(re)dicationem [illegible]
ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pauperi
bus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
illud [illegible] dedit pauperibus [illegible]
[illegible] [illegible] ad p(re)dicandum et [illegible]
[illegible] [illegible] g(ra)tia sp(iritu)s
s(an)cti [illegible] tuo [illegible] p(re)dicandis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quando e(st) ex
[illegible] [illegible] qui [illegible] p(ro)ph(et)a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] salvator [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
e(st) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
data e(st) eis [illegible] [illegible] qui recepe
runt [illegible] baptizati [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] xxxvi° [illegible]
stat in plurima doctrina una [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] doctrina [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] aut e(st) panis
p(re)dicationibus in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eius d(icitu)r glo(sa) [illegible] [illegible]

volunue sp̄tu ē qui a uiscerit fabellio
psendo ypsi et sata sit plura tiz ist
capanis elizei ꝛ ysca panis salua to
ris ubertinus fuit atqꝫ pinguissimus
ꝛ tantam plenitudine fuit ut multa
hominum milia ex eo saturata sit In pu
ti qꝫ loco no dat plura semi spu
ali ꝛ panis tiz ubertinus atqꝫ pin
guissimus nisi ydola de argentata
ꝛ deaurata fuit contaminata ꝛ sicꝫ
dominum nisi cum iniq abiecerint
virtutes no subeunt pastor agnus
ꝛ subditus obediens ꝛ mansuetus in
possessione tua i in ecclia tua xpe
capit est inde illo agnus spacio i
xpe vel quibꝫ iusti paste spacios
sima in delectacione castitatis ecclie
Cant 2o qui pascit in liliis donec
spirct dies ꝛ inclinet umbre et
filiorum tui i apli vel maiores p
lati qui sr duces gregis ꝛ pulli asi
nor i inferiores ꝛ inferiores
predicatores qui operant terram i
ecclesiam ut fructificet laborando
vbo dei ꝛ exemplo facti commixtu
ni giua comedent ꝛ semper spu ale
eu tali facit in area i in scriptura
ventilatur ē i examinatur ut dis
cussum assit sto ꝛ dr sr glo [illegible]
ex ysciat ordeum semit ꝛ caput alo
philos eius ꝛ ventilatu ordei fru
gem recipit Et ozee q choram ꝛ di
imidio chore ordei ad ultimum ed du
xit Salvator qꝫ quinqꝫ milia virorum
sensus corpis ꝛ legem moysi sig
nant ordeaceis panibus satiavit
qui in aliqꝫ loco frangens panes
ꝛ in frusta comminens usqꝫ multa
tudinis panibus replevit qui eles
mum dabant Hinc dr ꝑ ptem
comedent paleas in quibꝫ dam
separatis littis ꝛ paleas ordeum
paulatim ꝑ fractum ꝛ tribuerunt ad
frumentum Sed lyra ꝑ panem

intelligit eucharistie sacramentum qui
dicitur panis tiz ꝑ illius facia mi
racula sed pinguis ꝛ uberrimus
ꝑ gratias ꝛ dona ex eo provenientia
habundancia nisi quidem pasti sr
ꝛ pascuntur supremi infimi ꝛ medi
ocres quia angeli plati ꝛ subiecti
homines Sed ꝑ mixtura q ē pur
gatio a palea loco cuius in hebreo
he mixtio forte comedent et lyra
exponit ꝛ convinctionem diversorum grano
rum absqꝫ aliqua corruptione
ꝛ impietate ꝛ bonitate quamvis ꝑ
ꝑ metaphoricam intelli gener
halis sed aliud concordans agentibus
ꝛ variis nacionibus qui ꝑ predica
tionem xpi ꝛ aplorum unitati ecclie in
corporati sunt ꝛ unus mandi ut ad
eucaristie in corpore ut dicitur cum ē spu
corpus ꝛ manducatio Vel sic pas
cua ampla ꝛ spaciosa quantitate
tali ꝛ dimittat ibi ꝛ erit ꝛ aia et
erit super omnem ꝫ ex col i sed
maiores ꝛ super omnem colle elevatum
i minores ꝛ ibi nihil dr sed v
tutibus eminentes plus vel minus
vel duorum doctorum expositores Et
sic dicit ꝫ excelsis ꝑ nam hm ad
ad pinguem dei et errat sed eleva
tis ꝑ gratiam rivi aquarum ut sequitur
i habundancia doctrine ꝑ
scripturarum eo commodo loquendi q
sup ysa dr repleta ē terra scientia dni
sicut aque maris operientis terram et
infra xl 2o aperiam in supremis
montibus flumina sed quod hec fi
debebant subdit dicens in die i
interfectionis multorum lyra exponit i
tpe destructionis urbis cum ceciderint
turres quia et tiz multe que erant
intenta eis de perditione multorum
ꝑ rivos convenerunt Et cum multi
vigent predicacio eius ꝑ aplos ꝛ a
lios discipulos Sed ut alius expo
nitur hec de die iudicii dicit

glo. ord. interf. multos infectos et
turres viventes referunt ad tempus im-
penitentiae / nam eo tempore tanta ubertas
fuit quod post ipsum non solum valles et
campestria sed montes et colles
aquis fluentibus irrigata fuerunt
Nos autem montes et colles irrigatos
aquis intelligimus / qui virtutibus se
elevant / qui et statim et parati in sci-
entiam / quos dominus paravit ad bibe-
ndum / qui enim biberit de aquis eius
non sitiet in aeternum. Et Io. in ps. dicit
benedicite dominum de fontibus Israel. Ver-
gius opponit sic quidem de [illegible] interfectorum
i. mundi te die iudicii cum ceciderint i. ma-
li angeli de [illegible] Hoc allegat
glo. v. interf. multorum pena electi cum
ceciderint turres i. demones glo. turres
potestates demonum sunt / ut superbi de
quibus dicitur in ps. vidi impium super exal-
tatum et elevatum sicut cedros libani / has
turres edificaverunt qui [illegible] qui more-
runt pedes suos ab oriente / quorum
huius in babilone constructa sunt / et super
quos cecidit turris in siloa. Et ut dicit
glo. super montes fluent rivi quia
opera sanctorum clarebunt que obscura mo-
do [illegible] impleverunt a doctrina
elev. / Consequenter de intentione liberationis
sanctorum in statu adiunctione / quia tunc
liberabuntur a penalitatibus [illegible] pri-
mus / Et sequitur de scri. dicens de intentione
ubi ecce nomen domini. Et erit quod secundum
quod doctores catholici in finali
iudicio mundus [illegible] novabitur lune
[illegible] ad augmentum glorie electorum
qui in electis corporibus celestibus me-
lioratis videbunt relucentem divine po-
tentie et bonitatis aug. de civ. dei xxij.
angeli creature creatoris eius
poterit cognoscibiliter videri / Et ergo
decor corporum celestium maxime con-
sistit in luce ideo tunc augebitur. Sequitur
Et erit lux lune sicut lux solis i.
clarior quam nunc et lux solis septempli-
citer i. multo clarior erit et

quod subdit sicut lux septem dierum i.
quando creati sunt in [illegible] et ante pec-
catum [illegible] per iudicium [illegible] erit novum
et terra / cum enim propter hominem facta
propter eius lapsum prevaricata sit et sol et luna
suo lumine minorata / in statu glorificationis
cum [illegible] novabuntur. Et ordo dicit
cum primum liberorum [illegible] quia cre-
atura liberabitur a servitute corruptionis /
non mirum si luna solis fulgorem re-
cipiat / quia et iusti fulgebunt sicut
sol in regno patris. In die qua alligaverit i.
sanabit vel cohibebit vulnus popu-
li sui i. mortalitatem in peccato et omnes
miserias / fugiet omnis dolor et gemitus
et percussuram plage eius sanaverit et
sequitur [illegible] Ecce nomen
domini i. filius in nomine patris [illegible]
[illegible] patris et filii et spiritus sancti ad
quod probandum glo. allegat illud Mt. ult.
docete baptizantes eos in nomine patris
et filii et spiritus sancti / non in nominibus sed
in nomine quod est deus venit nunquam
ad iudicium ad dampnandum malos et re-
munerandum bonos de longinquo i.
post multa tempora vel quod dicto lyra dicit
quod hic passus exponitur de [illegible]
tione exercitus senacherib quia fuit
de prope [illegible] factus vel de longinquo
i. de celo ad vindictam. Ardens furor eius
i. ad vindictam impellens loqui-
tur [illegible] ad portan-
dum i. ad sufferendum [illegible] vel sic ar-
dens est quia ignis conflagrationis
precedet iudicem. Et gravis ad portandum
quia terribilia signa apparebunt in
die iudicii. Labia eius i. verba reple-
ta sunt indignatione quia reprobis
improperabit dicens [illegible] Mt. xxv et
allegat glo. esurivi et non dedistis
michi manducare etc. Et lingua eius
quasi ignis devorans quia [illegible] eos p
[illegible] sententia / Ite maledicti
in ignem eternum / quia ducentur in
interminabilem penam. Spiritus eius
i. effectus indignationis eius velud

torrens inebriabit [illegible] fuit enim be-
nisse [illegible] sicut enim torrens sufficiat
[illegible] ad eum collem pervenit sic dei
iudicium [illegible] temporibus in princi-
pio [illegible] dicit sicut torrens inun-
dans [illegible] pervenit usque ad collum [illegible]
[illegible] sufficiat sic [illegible] dei in
iudicio [illegible] suffocabit ad [illegible]
usque ad medium colli [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] vincentes in [illegible]
[illegible] ut non sit [illegible]
[illegible]
[illegible] dyaboli quos subiectos [illegible] habebat
[illegible] in mari
[illegible] tunc enim cognoscent se
errasse [illegible] ignorantia non erit
utilis nec allocativa sed magis
punitiva propter remorsum conscientie [illegible]
[illegible] cor [illegible]
[illegible] Consequenter de [illegible] quod adventum
[illegible] erit [illegible] terribilis describit quod
[illegible] erit delectabilis [illegible] dicit glossa
bonis promittit [illegible] contemptoribus
[illegible] minatur supplicia [illegible] canti-
cum erit vobis laudis scilicet bonis sicut
vox sanctificate sollempnitatis id est festivi-
tatis paschalis in qua filii israel [illegible]
[illegible] de egipto
[illegible] sicut filii israel [illegible] mare
rubrum [illegible] sicut pharaonem et egip-
tios submersos [illegible] canti-
cum domino gloriose enim magnificatus
est sic in die iudicii [illegible] a dex-
tris [illegible] cantica
[illegible] exultabunt [illegible] domino [illegible] figura enim [illegible]
[illegible] electorum [illegible] penalitate in [illegible]
corpore [illegible] in gloria electorum
[illegible] sicut qui [illegible] tibia ut
[illegible]
equalitatem quia [illegible] electorum
[illegible] leticiam que [illegible]
[illegible] sed [illegible]
hominibus cogitur quia dicit gregorius [illegible] balbu-
ciendo [illegible]
[illegible] glossa [illegible]

et filiis israel [illegible] bonorum [illegible]
[illegible] domino offerunt [illegible] bonorum
glorificantes sic sancti in iudicio offe-
rent manipulos suos [illegible]
[illegible] laudantes et gentes [illegible]
simul. Consequenter redditur ad penam
malorum [illegible] et auditam faciet dominus
gloriam vocis sue de qua [illegible] ad thessalonicenses
[illegible] in voce archangeli et in tuba dei
descendet de celo [illegible] glossa allegat aliam
scripturam que dicit venit hora in
qua omnes qui in monumentis sunt audient
vocem filii dei [illegible]
[illegible] et manifestabit in
[illegible] furoris id est pene quam
[illegible]
ignis devorantis [illegible]
glossa allegat aliud [illegible] ignis succen-
sus est in furore meo et ardebit usque
ad infernum novissimum [illegible]
[illegible]
tempestas [illegible] et lapide gran-
dinis id est [illegible] tribulationis quia
ignis grando nix glacies spiritus procel-
larum [illegible] enim domini
[illegible] pavebit
assur id est dyabolus [illegible] eius
[illegible] sub nomine [illegible]
[illegible] dya-
bolus intelligitur sicut est sub nomine
regis babilonis [illegible]
[illegible] origi-
nem ut glossa dicit qui [illegible] omnes
homines a dyabolo [illegible]
naturas [illegible]
[illegible] fundatus
[illegible]
[illegible]
[illegible] quia
[illegible] iob [illegible]
[illegible] ad calorem
nimium [illegible] fundata est quia [illegible]
[illegible] quam [illegible]
[illegible] dyabolum
[illegible]
[illegible]

quia concordi supplicio gaudebunt
de primo adepto / et contra gaudebunt
de hoc quia in bellis proprius expug-
nabit eos i. demones et reprobos / le-
tabitur enim iustus cum viderit vindictam
unde Apoc. xix° dicitur: audivi vocem mag-
nam de celo dicentem / nunc facta
est salus / et virtus / et regnum dei nostri
et potestas Christi eius quia proiectus est
accusator fratrum nostrorum. Et sic
in bello suo expugnabit eos i. [illegible]
eos debellans illos qui fuerunt contra
[illegible] ad [illegible] testi-
monium illis reddente contra illud
infra ultimo omnis [illegible]
et. Et vere sic erit quia preparata est thophet
i. vallis seu gehenna infer-
nalis secundum expositores hebreos ala-
tinos. Et dicitur sic propter ignem ibi perpe-
tuitatem quam dicit glossa [illegible]
[illegible] et ignis inextingu-
ibilis. Et dicitur leprei quia tophet hebraice
dicitur latitudinem. Ideo ipsa significat gehen-
nam quia omnis [illegible] qui non restrin-
git cupiditatem suam sed magis dilatat /
cadit in gehennam secundum glossam hebraicam.
Hic etiam dicitur preparata heri secundum [illegible]
[illegible] vel sic heri i. in secunda die cre-
ationis mundi que dies non habuit ma-
nus [illegible]. Sed hoc non est verisimile
quia 2a die facta est distinctio celi
i. aquarum superiorum ab inferioribus. Ubi non
est gehenna. Ideo dicit de ea cum tribus
[illegible] hic accipit principium
temporis in quo deus creavit celum et terram
ita quod sicut tunc fecit celum empireum
[illegible] ita in statuto [illegible] quod
a rege preparata est i. a deo qui regit
universa. Sed in hebreo habetur sic regi prepara-
ta i. demoni et angelis eius. Quia dicitur
[illegible] super omnes filios superbie. Sed illud
profunda quia terra centrum terre et dila-
tata quia multi vadunt ad perditionem
[illegible] et super vero dilatavit infernus
animam suam et aperuit os suum absque
ullo termino et [illegible] nutrimenta eius ignis
i. [illegible] illius ignis est [illegible]
et [illegible] ligna multa i. [illegible]

crevit sicut ligna [illegible] de [illegible]
[illegible] ponit [illegible] et flatus
domini i. ira seu effectus vel voluntas
sue iustitie sicut torrens sulphuris
[illegible] succendens eam et [illegible]
Apoc. xix [illegible] sicut [illegible] ignis
et sulphuris succedens ea sed ex tophet
[illegible] de [illegible] metaphorice
tamquam [illegible] [illegible]
[illegible] illius [illegible] qui [illegible]
[illegible] iustitie. Capitulum xxxi

Ve qui descendunt in
egiptum ad auxilium
in equis sperantes et habentes
fiduciam super quadrigis quia
multe sunt et super equitibus quia
prevalidi nimis et non sunt con-
fisi super sanctum Israel et dominum non
requisierunt. Capitulum continuatio
[illegible] sic continuatur. Prius locutus est
propheta contra regnum [illegible]
fiducia divini auxilii [illegible]
ad [illegible] tempore Ezechie regis. Nunc in[illegible]
ti loquitur consimili [illegible] contra regnum
istud tempore Ozee qui [illegible]
[illegible] ut [illegible] regi as-
syriorum misit nuntios ad [illegible] regem
egipti [illegible] et [illegible] rebellavit
[illegible] salmanazar rex assyriorum
[illegible] regnum eius destruxit ut
habetur iiii Regum xvii°. Et secundum hoc capitulum
dividitur in duas partes quia primo
ponitur destructio regis predicta
Secundo salvatio regis [illegible]
[illegible] ibi quia hec. Circa primum sciendum
[illegible] regnum istud destructum est [illegible]
[illegible] fiducia super egiptum sic rex egi-
pti fuit devictus [illegible] rege
babilonis ut habetur [illegible] quia
[illegible] fiduciam dedit regi istud
[illegible] denuntiat [illegible]. Sed [illegible]
[illegible] in precedenti capitulo [illegible] est
illis qui in egiptum descendit [illegible]
hic ad quem [illegible] de [illegible] glossa
[illegible] de [illegible] et de pena [illegible]

Nunc veniendum ad reliquias que remanserunt in titulo dicto phelistea et
aliis inhabilibus. Sed primo monent
ne veniant in egyptum modo quia re-
git ipsum malum. Et dicunt quia
primo perdat pena corpus in quibus re
tangit aliter duplex, scilicet in debita conf
fidentia et in debita diffidentia ab-
eundo sub quo. Et tunc specificatur
pena ibi ipse autem sapiens. Dicit quod
hec sunt pene super illos qui descendunt
in egyptum ut dicit et hieronimus. Et plus
annotant hec ponendi vel dicitur ad an-
sidum spectandum contra caldeos, et ideo
dicitur in lyra propter quod ideo contempne-
res sperantes in ydolatria qui cal-
deos [illegible] inclinabunt in equis
sperantes quibus habundat egip-
tus, ideo ibi dicit scriptura et allegatur
in glossa: fallax equus ad salutem in
habundancia virtutis sue non salva-
bitur. Et habebuntes fiduciam super quadri-
gis [illegible] quia multe sunt et
inmirabiles et super equitibus et equos
equitantibus quia pluraliter n-
fortes. Et tribuisti nimis. Sed sua re-
putatione, ideo ibi dicitur in psalmo:
hii in curribus et hii in equis, nos autem
in nomine domini et sapientia ipse obligati
sunt et ceciderunt, nos autem surrexi-
mus et erecti sumus. Item trans de re-
prehensionis et ostendit causa quia
[illegible] peccavit inmarcescibilis ipsi
ab eo quia autem conversatio ne esti-
cat diffidentia in deo, et quare plus
deum ex corde non quesierunt. Nec subla-
ta sunt consilia et spem habere volue-
runt super semet ipsos et super deum, subla-
ta marcescunt nimia sua, ideo propter
penam permittebat eis auxilium
a domino qui potens. Non quesiverunt
nec ex corde quesierunt, quamvis
verbo rogaverunt penam ut dixit.
Eis auxilium pene velut ad vo-
cem dicit: qui ad deum cognovissent non
sicut deum glorificaverunt sed evanu-
erunt. Etiam dicitur sic glossa.

Ita corde quesierunt corde quia licet
dixerunt ad jeremiam: ora pro nobis ad dominum
ut dicat nos quid agere debeamus et
noluerunt obedire consilio. Hec ipse
de eo in homine alter respondere
timore ubi non erat timor, et dicit glossa:
quod hec de malis fructibus dictum est.
Ipse autem sapiens adduxit malum
et verba sua non abstulit et consur-
get contra domum pessimorum et contra
auxilium operancium iniquitatem.
Egiptus homo est et non deus
et equi eorum caro et non spiritus et
dominus inclinabit manum suam
et corruet auxiliator et cadet
cui prestatur auxilium sic quod
consumentur. Quia hec dicit dominus
ad me: quod si rugiat leo et catu-
lus leonis super predam suam,
cum occurrerit ei multitudo pastorum
a voce eorum non formidabit et
a multitudine eorum non pavebit. Sic
descendet dominus exercituum super montem
syon et super colles eius. Sicut
aves volantes sic proteget
dominus exercituum ierusalem protegens
et liberans, transiens et
salvans. Convertimini sicut in
profundum recesseratis filii israel.
Hic specificatur eorum pena quia primo
dicit eis ad litteram nabuchodonosor.
Consumat ordine complendi [illegible]
[illegible] ibi verba sua. Secundo modo punit
declarat ibi consurget. Dicit glossa: ipse
autem supple deus sapiens et omnia
sciens, cuius sapientia non est numerus
et omnipotens, adduxit, id est adducet
malum, id est nabuchodonosor vel malum
[illegible] ab salute et tempus pro pena
et non tantum penam, et verba sua sequi[illegible]
[illegible] peccatorum suorum destruc-
tione regum ipsorum, ut per jeremiam [illegible].

non abstulit ab effectu, iuxta suam
ordinem, sed ea impleuit. Unde post quam [illegible]
credunt de labiis meis non faciam
irrita. ex ysaia lv. Verbum quod egredietur
de ore meo non reuertetur ad me vacuum.
Et consurget contra domum [illegible]
contra domum pessimorum i. contra [illegible]
incredulos qui pro tempore illo erant
pessimi etiam gentilium, et non [illegible]
et non solum contra eos, sed contra auxi-
lium operancium iniquitatem i. contra egyp-
tios prauatos auxilium, male et
iniqua operantibus quibus conducti erant
et famulantes pari pena punientur.
Et ne crederent quod [illegible] contra
eos possent resistere, subdit quid dicens
Egyptus i. Egypcii ita quod ponitur conti-
nens pro contento homo supple est simi-
lis aliis hominibus et sic subdendo ad
punicionem [illegible]
[illegible] non deus i. non invincibilis
ut possit saluare regnum istud. Et equi
eorum caro i. frangibiles et qui ad modum
carnis etiam destructibiles, et non spiritus i. non
[illegible] diabolos q. d. non sunt spiritua-
les ut sunt angeli qui [illegible]
equos [illegible] quod confidere non potuerunt
neque in egyptum neque in eorum equos. [illegible]
ergo glosa [illegible] homo qui
confidit in homine et alibi vana salus
hominis. Et subdit possumus hic intel-
ligere super hos qui [illegible]
[illegible] non confidunt in deo sed in istis
auxilio [illegible]
pro [illegible]
[illegible] que spiritualiter vocat
[illegible] magis locus ubi dicitur
[illegible] et dominus [illegible] contra egyptum
regnum. Et dominus inclinabit manum suam
i. subtrahet ab eorum ad interiore [illegible]
laxabit ad accipiendum vindictam
de utrisque, et corruet auxiliator
i. egyptus, cui prestabat auxilium, et
cadet cui prestatur auxilium i. populus
iudeorum qui [illegible] auxilium.
Et non solum [illegible] quia simul
omnes consumentur i. egypti
[illegible] a nabuchodonosore.

robore eius. Et hec dicit quod iste [illegible]
reges, [illegible] egypti [illegible] non vult eos [illegible]
[illegible]
[illegible] temporis, sed designat [illegible]
pene utriusque regis. Conuertimini ad ag-
nacionem pene [illegible] in egyptum &
[illegible] captiuitatem futuram [illegible]
reparacionem [illegible]. Et [illegible]
ad iudeos [illegible] sub sedechia rege
monens ut relicto ydola conuertantur
ad dominum ibi [illegible]
[illegible]
[illegible] de babilonia. Hec dicit
dominus ad me supple ysaiam quod i. sicut si
rugiat leo et catulus leonis super predam
suam cum occurrerit ei [illegible] predam
portanti multitudo pastorum volencium
eripere predam de faucibus suis, a voce
eorum i. clamore non formidabit i.
non timebit [illegible] et
multitudine eorum non pauebit [illegible]
quod dimittet predam suam. sic descendet
dominus exercituum [illegible] ut prelietur
[illegible] super montem Syon
[illegible] super collem eius
[illegible] et
defendendo [illegible] sicut
aues volantes [illegible] pullos suos
ad eorum defensionem et custodiam. Unde glosa
allegat illud [illegible] sicut aquila prouo-
cans ad volandum pullos suos et super
eos volitans [illegible] sicut gallina
congregat pullos suos sub alas suas.
Et dicit glosa [illegible]
in captiuitatem ducti per septuaginta
annos [illegible]
in egypto [illegible] et egyptiis [illegible]
auxilio [illegible] sic proteget dominus
exercituum Jerusalem protegens [illegible] et
liberans [illegible]
[illegible] transiens [illegible]
et saluans [illegible]
custodiuit quasi pupillam oculi sui. Dicit glosa
ita fecit dominus contra samaritanos qui im-
pedire conati sunt edificacionem templi
et in tempore machabeorum in paucis multos
vicerit. Conuertimini [illegible] iudeos [illegible]
[illegible] ad dominum [illegible]
[illegible] in die illa. Et dicit glosa [illegible]

nec temporis/ sicut hystorie ordine fuerat/
locutus cum est de illis qui sub christo sunt
de te magno tempore [illegible] de captivitate. Modo
redit ad tempora ezechie et ammonet illos
iude ab [illegible]/ ut ante quam senna-
cherib veniens de egipto cum assiriis
veniret in ierusalem/ sicut in presenti ca-
[illegible] precesserunt/ sic tamen [illegible] affectum
redderent. Et litera exponit particulariter
precedentem de eisdem dicens/ quod poneret
hic salvacio regni iude propter [illegible] con-
fidenciam in deum licet ezechias qui ipse
ozee [illegible] regnavit/ totam confidenciam
posuit in deo/ et ad hoc est in dubit-
abiliter sicut/ patet quod modo mirabili deus
liberavit eos de manu sennacherib
iiii° regum xix et hec liberacio describitur hic
prophetice/ et ponitur xxxi de leone capitulo [illegible]
dimittit predam timore pastorum [illegible]
dicit quod deus non dimittit ierusalem sed
proteget sine impedimento et salvabit
contra sennacherib. Et sicut aves volantes
non sunt timere arcum sagittarum sic
nec habitantes in ierusalem impetum senna-
cherib [illegible] et deinde consequenter in litera
convertimini filii israel/ ut qui estis sub
ezechia ad dominum revertimini. [illegible] per [illegible]
tres duo [illegible] sicut in
[illegible] recesserat [illegible] per ydolatriam [illegible]
achas [illegible] qui [illegible] corpore
[illegible] recesserat a deo. [illegible] ut de
[illegible] que [illegible] psalmanazar [illegible]
[illegible] in assiriis/ aliqui de illo regno
[illegible] clam tabant in speluncis
et nemoribus ydolatriam [illegible] sed
postea venerunt ad ezechiam regem/
et [illegible] ydolatria [illegible] fuerunt ad cul-
tum divinum veri dei [illegible]. Et nos [illegible]
sicut notat hic [illegible] in [illegible] in
[illegible] quod si multum peccaverunt
multum dolere debuerunt quo [illegible]
dicit ad romanos vi° sicut exhibuistis mem-
bra vestra servire iniquitati et ad [illegible] non [illegible]
[illegible] dolore in [illegible] quanta
fuit delectacio in culpa in [illegible]/ quia
alias oportet in equalitate resurgere

vel ut notat [illegible] proporcionis non
aut equalitatem commensuracionis
In die illa abiciet vir ydola
argenti sui et ydola auri sui
que fecerunt vobis manus vestre
in peccatum/ Et cadet assur in gla-
dio non viri/ et gladius non ho-
minis vorabit eum/ Et fugiet non
a facie gladii et iuvenes
eius vectigales erunt/ et for-
titudo eius a terrore transibit/ et
pavebunt principes eius fu-
gientes dixit dominus cuius ig-
nis est in syon/ et caminus eius
in ierusalem/ In ista parte sic monendo
ponit rationem et ad conversionem describit
utilitatem que erat duplex ab [illegible]
ydolorum et vastacio assiriorum. Secundo istorum
subiungit cum incipit [illegible]
de conversione [illegible] utile In die
illa [illegible] conversionis vir abiciet vir
ad monicionem ezechie regis cum eum
deus de manu assiriorum liberavit/ ydola
argenti sui et auri i. ydola argentea
et aurea despiciet pro amore cultus
divini. Unde dicitur iiii° regum xviii° ezechias
dissipavit excelsa/ et contrivit statuas/ et
succidit lucos/ confregitque serpentem eneum
quem fecerat moyses/ et sequitur et adhesit
domino et non recessit a vestigiis eius/ fecitque
mandata eius que preceperat moysi. Itaque
post eum non fuit similis ei de cunctis regi-
bus iuda/ sed neque in hiis qui ante
eum fuerunt/ unde erat dominus cum eo/ et
in cunctis ad que procedebat sapienter se
agebat. Et sequitur in litera que fece-
runt manus vestre in peccatum sub tempore
achas ydolatre pessimi qui fuit pater
ezechie ad dominum revertentis/ sed quosdam expo-
nit hoc per reditum a babilonica cap-
tivitate/ quia ex tunc usque ad [illegible] ad-
ventum nunquam filii israel ydola coluerunt
Sequitur et cadet assur i. exercitus assiriorum

in gladio non viri sed angeli / et dei / et subdit modo et gladius non hominis sed spiritus dei vorabit eum i. ita eos consumet / sicut os solet consumere cibum / Etiam una nocte de parte illa centum octuaginta quinque milia assyriorum occidit ut patebit infra xxxvii Et non solum vorabitur quod armis / sed et ipse Sennacherib fugiet / tum pavens non a facie gladii sed electionem sui exercitus perditi et iuvenes eius i. successores in regno suo vectigales erunt i. tributa solventes regi nabuchodonosor / et postea medis et persis et fortitudo eius i. exercitus a terrore sed angeli pavescens transibit i. deficiet Vel de vita ad mortem et pavebunt principes eius fugientes sed [illegible] qui fuerunt ad eum ut dicit [illegible] et [illegible] sic erit quia dixit dominus cuius ignis in Syon ut ad ipsos consumat et caminus eius in Ierusalem ad eos consumendos sicut flamma stipulam consumit vel ligna Vel glossa in eterna quo peccatores in qua ignis et caminus / quibus dicetur peccatores / ligna fenum stipula quod consumat Vel sic in Syon i. in altari thymiamatis ut in templo quod erat infra / et caminus in Ierusalem i. in altari holocaustorum quod erat in atrio / et erat ibi ignis maior perpetuus / q. d. dignum est ut ille exercitus igne consumatur qui venerat destruere Syon et urbem / in quibus est ignis ad cultum dei deputatus Vel sic cuius ignis sed dilectionis est in Syon i. in ecclesia militante et caminus in Ierusalem i. plenitudo ardoris in [illegible] in ecclesia triumphante capitulum tricesimum secundum

Ecce in iustitia regnabit rex et principes in iudicio preerunt / Et erit vir sicut qui absconditur a vento et celat se a tempestate / sicut rivi aquarum in siti et umbra petre prominentis in terra deserta / non caligabunt oculi videntium / et aures audientium diligenter auscultabunt et cor stultorum intelliget scientiam / et lingua balborum velociter loquetur et plane / Non vocabitur ultra is qui insipiens est princeps / neque fraudulentus appellabitur maior / stultus enim fatua loquetur / et cor eius faciet iniquitatem / ut perficiat simulationem / et loquatur ad dominum fraudulenter / et vacuam faciet animam esurientis / et potum sitienti auferet / fraudulenti vasa pessima sunt / ipse enim cogitationes concinnabit ad perdendos mites in sermone mendacii cum loqueretur pauper iudicium / Princeps vero ea que digna sunt principe cogitabit / et ipse super duces stabit / Hoc capitulum dupliciter legitur secundum ad literam de Ezechia rege et populo / Alio modo de Christo et apostolis [illegible] primo modo continuatur sic prius propheta admonuit ut ad deum converterentur Consequenter iam tangit tempus quo erat bonitas regis Ezechie et dividitur in duas partes quia primo describit iustitiam Ezechie quod meruit populi salvationem Secundo malitiam Manasses filii eius qui demeruit regni iude destructionem ibi [illegible] Ecce [illegible] rex sed Ezechias qui tante fuit iustitie [illegible] regis [illegible] tante [illegible] non erat Et principes eius [illegible] illud [illegible] qui iudicaverunt [illegible] et erit vir sicut qui ab[sconditur] a vento i. qualiter de populo [illegible] protectus ab impetu Sennacherib [illegible] Ezechie [illegible] auctoritate sicut rivi aquarum in siti sunt utiles et delectabiles Vel

cant et amabiles et dulcibus petre
dum est de operationibus et calo
ribus maximis, quod sicut aque fl
uminis et dulcibus omnibus sunt delectabi
lia et amabilia, sic ezechias propheta
sua vocali oculi ... prophetarum et
tunc ysayas vates sicut revelatores
divinas et claras et alii prophete tunc
ponentes et annunciantes audientibus populo deli
gentes aures et receperunt cum gratiis.
magnus blasphemator / Nam tunc achas
vna cum populo Deo de ysaya loquitur
... prestrepit et tamen stultus et illorum
qui fuerunt ante ezechiam tempore achas
ydolatre intelligere cedam tempore ezechie
qui devoti et studiosi erant / et
lingua balborum, id est qui achas tempore
delaudare et ydola deceptam non
intellexerunt velociter loquetur et plane
... et ydola de spiritu non
... quod dicit est propheta id est achas qui
pro ydolatria ancienti sapiens declinavit
nec fuit ap... in ... frandule
ter cum respondit ysaye dicens non tem
ptabo dominum (Sic enim deo simulans
de reverencia / eum tamen recusans sig
num ne ex hoc nomine deus glorificaretur.
Comparit de quibus malicia manasses
de quo iiii regum xxi fecit manasses
horrenda abhominaciones istas per
simas / super omnia que fecerunt amorrei
ante eum / et peccare fecit et iudam
in immundiciis suis / ita quod ipse eius
de multa civitas ierusalem ut ibidem dicitur
erat per illos destructa (Et primo hic
describitur eius ingressio ... eius
destructio ibi nullus (Hic primum sic
ysayas describendo ezechie iusticiam
sic tangit maliciam achas prespici
ue et describendo maliciam manasses
tangit iusticiam Josie nepotis sui
de quo dicitur iiii regum xxii fecit Josias
quod erat placitum coram deo et ambulavit
per omnes vias david patris sui. non de
clinavit ad dexteram neque ad sinistram
Ezechias propheta / ideo ut apposita iuxta se
posita magis elucescant dicit quod stultus

id est manasses ydolatra cum ad quam
declinaverat non solum est stultus / sed
magis insipiens fatua loquetur quia se
dedit totum ad adorandum ydola fecit enim
dicit ii paralipomenon xxxiii manasses sedu
xit iudam et habitatores ierusalem ut facerent
malum super omnes gentes. Et cor eius
faciet iniquitatem quia hoc pro libidine
faciebat ut perficeret simulacrum quod deo
se quidem Domino committebat / ut per cultum
ydolorum auxilium demonum impetraret quia
sicut ibidem dicitur observabat somp
nia sectabat auguria / maleficis
artibus inserviebat / habebat secum
magos et incantatores / construxit
aras baalim et adoravit omnem mili
ciam celi (Comple dicit leo papa de ca
uitate romana quam magnam a christianabat
se suscepisse religionem cum nullius
gentis respueret falsitatem et loquetur
ad dominum fraudulenter quia adorando
ydola et adorabat deum ut quasi
haberet principium qui cultum dimi non
recesserunt in tota Ebraica fuerit
mala esurii et post ... diceret enim ad
cultum ydolorum magna pecunia pro
tunc et ... populum agitabat fra
udulenter id est prius manasses Vacua pe
fit id est in se per quos tamen prius structurata
nunquam maliciam decebat / cuius enim artes
instrumenta pessima sunt. Cogitaciones
id est suas malas machinaciones con
cinnabit et vires apparencius iusticie
colorabit ad perdendos mites id est in
nocentes sicut iiii regum xxi dicitur sanguinem
innoxium fudit manasses multum
nimis donec impleret ierusalem usque ad os
Hic in sermone mendacii id est prius decima
sed colorata / nam ysayam eciam damnavit
ad mortem quasi zelo legis super primus
cum viderunt eum perficere pluribus
aliis cum loqueretur pauperum iudicium id est
veritatem / Ideo enim quasi verum fecerat cum
malicia arguebant proferebat accusa
tiones esse in terra crucem (Et ... super
... ad destruendum iusticiam
Josie filii amon dicens / princeps

Ve .i. Josias ea que sunt digna princi-
pe cogitabit quia a iuventute sua
cepit exquirere [illegible] cultum dei
a duodecimo anno sui regni iiij Reg.
xxiij [illegible] octo annorum erat Josias cum
regnare cepisset / et fecit quod erat pla-
citum in conspectu domini et ibidem dicitur audiens
rex verba voluminis legis domini / scidit ve-
stimenta sua et precepit sacerdotibus ut
irent et consulerent dominum super eum et
super populum eius et super omnem iudam dicens /
magna ira domini succensa est contra nos /
quia non audierunt patres nostri verba
libri huius ut facerent quod scriptum est et ipse
super duces stabit quia nobiles [illegible]
ad hec induxit et toto tempore regni sui
[illegible] eos stabilivit iiij Reg. xxiij
[illegible] percussit rex fedus coram domino ut am-
bularet post dominum in omni corde et in toto
anima [illegible] plus pacto /
et precepit [illegible] quos simulacra
destruxit / et occidit universos sacerdotes
excelsorum / et facta [illegible] /
phitones ariolos figuras ydolorum
et immundicias abhominationum que
fuerant in terra iuda abstulit et [illegible]
laus eius filius / [illegible] fuit ille qui
reverteretur ad dominum in omni corde suo et
in tota anima sua et in omni virtute sua
iuxta omnem legem moysi Mulieres
opulente surgite et audite vo-
cem meam filie confidentes
auribus percipite eloquium
meum / Post dies et annum et
vos conturbabimini confidentes
Consummata est enim vindemia /
collectio ultra non veniet / Obstu-
pescite opulente / conturbabi-
mini confidentes / Exuite vos
et confundimini accingite lum-
bos vestros super ubera plangite
super regione desiderabili / super
vinea fertili / Super humum
populi mei spine et vepres

ascendent / quanto magis
super omnes domos gaudii
civitatis exultantis / Domus
enim dimissa est multitudo
urbis relicta est tenebre
et palpatio facte sunt super spe-
luncas usque in eternum / Hic descri-
bit destructionem civitatis et regni iude /
et eius reedificationem ibi donec dicit
ergo mulieres opulente .i. habitatores
iude / quos ita vocat / quia tempore sede-
chie [illegible] non [illegible]
[illegible] defendendi / audite vocem
meam .i. [illegible] revela-
tam filie confidentes in munitionibus for-
titudine enim [illegible] ur-
bis per [illegible]
[illegible] / [illegible]
dit post dies et annum [illegible] hic non
datur intelligi aliquid tempus determina-
tum certum / sed est sensus sicut dies
addunt ad dies [illegible] / et annus
ad annum / sic multiplicabuntur [illegible]
[illegible] quousque veniat destructio
per caldeos [illegible] et vos conturbabi-
mini super modo quem modo in securitate
est / consummata est enim vindemia .i.
plures [illegible] ducti sunt in captivitatem
ultra non veniet qui colat terram et
fructus colligat obstupescite pri-
mo timore super miseria vestra [illegible]
opulente .i. opibus et divitiis re-
plete / quia / conturbamini .i. [illegible]
[illegible] in quibus estis confidentes
quia omnia destructa erunt et de-
[illegible] ablata / [illegible] super modum
angustiati ideo dicit exuite vos ve-
stibus gloriosis et confundimini in-
duentes vos vilibus et asperis ideo
subditur accingite lumbos [illegible] super
ubera [illegible] filios
ablactatos ab uberibus [illegible]
[illegible] super agros qui [illegible]
[illegible] plangite .i. dolores ostendite

super regione de qua dicitur aqua abunda
bunt et super vinea fertili, id est terra media
que propter habundanciam sua frequen
tius lacte et melle manare super re
motis ipsi terre id est terram habitaverunt in
locis campestribus absconditos, in
vocantes solent filii sponse a sua
per custodia absencia qui in
terra proiuncte ducunt, quia in f
de gra ea ac thom diatra gau
dijs/ quales de communi esse fit habi
tis in civitatibus magnis (Et e
hic semper at contrario modo quod ad mo
super terram inde indica taliter de
structionem/ quia ex hoc statim ipsi in
structionem a templo/ ab hominibus solent circa
dud exultantes domus co in regia
dimissa superiore ac secta fugientes
et multi. vbi id est civitas civitatis
relicta est a principibus et armatis et
defeccionis vna cum bella tribus ac
interruptiones iuuit de nocte evasit
sed in campestribus complexe ipsis
et occulaxit ut super dein est tenebre
palpanda facta sunt super animalibus
scilicet super solitudinis id est super terra
natura specus divina edificatores usque
in etiam in solita hic usque in secundum id est
ad tempus adeo pro donatio de eius
recedificacionem. Gaudium onagro
rum/ pascua gregum/ donec
effundatur super vos spiritus de ex
celso/ Et erit desertum in Chermel/
et Chermel in saltum reputa
bit/ et habitabit in solitudine
iudicium/ et iustitia in Chermel
sedebit/ et erit opus iustitie
pax/ et cultus iustitie sile
ncium et securitas usque in sem
piternum/ et sedebit populus meus
in pulcritudine pacis/ in ta
bernaculis fiducie/ et in requie
opulenta/ grando autem

in descensione saltus/ et humi
litate humiliabitur civitas/ beati
qui seminatis super omnes aquas
immittentes pedem bovis
et asini/ Hic usque ad finem capituli
agitur de recedificacione ipsius et aliquorum
tercius exponit quod de reparacione templi
sed re per zorobabel neemiam et alios
post plures Sed quia non videtur concordare
literaliter reditu iudeorum unquam fuerunt
tanta prosperitate temporali et spirituali qualis
describitur in ista parte Ergo lira hanc par
tem exponit de tempore magne felicitatis
spiritualis quod fecit nobis temporibus
suis/ ipsi iudei exspectant ad huc venturum
Ergo incipe ad principio capituli exponendo
sub eius titulo de ipso/ quid dicit
glo spiritualiter ipsa quod ea de ipsis que in capitulo
precedebant/ incipit de adventu xpi
et apostolorum eius Ergo glo precedendo
ista ad primo de spiritu iusticia apostolorum
eius Sequitur effectus eiusdem exponit
iusticia in ipso ibi et erit Dicit ergo
et erit quod de ipso monito et cet et veniet/ [cancelled]
affirmat quod dicitur id est vere de quo dicitur
xxv xi regnabit rex et sapiens erit
et faciet iudicium et iustitiam in terra regi
et iusticia id est suc per omnes accipiant
regnabit id est iudicando puniendo re
munerando et predicando et principes
id est apostoli de quibus ipse constituet
eos principes super omnem terram in iudicio
et recto sedebunt iudicando duodecim tribus
quia data est eis potestas ligandi
atque solvendi et tamquam assessores
in iudicio id est ad sedebit fluvius quando
iudicabit in maiestate sue sedebunt et
vos super sedes iudicantes duodecim tri
bus Mathei xix Moraliter per intelligit
quod id est sapiens de aligne iusticia qui
iudicatur terram Consequenter describit
effectus sequens eam in populo gentili/
quod inducendo ad se et quantum ad mali
ablationem et boni collationem seu assecu
tionem ad dicit Et erit vir id est xpus
ipsius sicut qui absconditur a ventu
tempestatibus et celat
se a tempestate in pugna cum

carnalibus vel mundanis. Sicut enim
aquarum impetu i. irrigacio gurgites
etiam ciues quasi plenum per ... ad incipi-
at. Vel provenit nobis ignarie gloria
per tempestatem sollicitudinis mundane
primos aquarum carnalium concupiscencie
Sed quod et qualiter ista contingerent
dicit. A turbine i. qui refugiatis
petre i. Christi vel ecclesie proximitatem i.
apparens mira describi i. in hoc mundo
si vellet dicit. Sicut qui declinat a
turbine fugiens abscondit se in tuto
loco, et sicut pugiones sentes de
paris in veniens sicut fugiunt
et sicut qui aestum solis declinat
sub saxo, sic gens ecclesia a appa-
rens initia est o. tunc tempore turbi-
nis et in prosequendo spiritualibus
et in instruccionem exemple carnalis.
Et conspexit per adventum describit
lumen actionem seu assecuciones
et ad quod malis illuminacio describit
et propterea hic dicit. Non caligabunt clare
videbunt oculi. Si interiores videntium
i. apostolorum nostrorum i. hic vero et glossa alle-
gat Luce: Beati oculi qui vident que vos
videtis. Et specialiter oculi prelatorum
non caligabunt i. caligare non debebunt caligine culpe et ignorancie
seu in iudicio. Sicut autem oculi mei
super eius oracio de qua dicitur. Ubi fratres erant filii
Israel ... Deuteronomio ultimo hic quod
ascendens in verticem montis vidit
omnem terram Galaad usque Dan et
universum neptalim terram quoque
Effraym et Manasse et omnem terram
Iuda usque ad mare novissimum, et
subditur ubi non caligabit oculus eius
nec dentes illius moti sunt. Licet esset
centum viginti annorum cum moriretur
et commendat eum ... ad ...
riores sermones audiencium vel illis
que sibi predicantur diligenter auscul-
tabunt i. attendent super ad doctrinam
quod predicatur quia sicut Matthei xiii. Cum
videntes et audientes multi ut
stat sibi et cor stultorum sibi ...

cordibus nostris i. plebis super que stul-
ta sunt mundi elegit deus intelligit
sciam, sed dei hic vero aliud apparent cum
sensu ut intelligent scripturas et
lingua balbi super que nemo vel
sonare ut proprie non poterat seu
hic sicut velociter i. apte et prodite
et intelligibiliter explanet loquentur verba
sacre et psalmus vel hic dicit per spiritum
sanctum nunc illud cum venit paracli-
tus spiritus veritatis ille docebit vos omnia
et suggeret quecumque dixero vobis et super
hoc dicit apparet ob multorum linguis
in spiritu fecit dispersos. Vel ad
literam vero erat factum prodicta de
captivitate, qua tempus dicitur ... capti-
vos civitatis, et ... electissimi de ... li-
terarum est nimium rationabiliter post tempus
diceretur, licet cum fecerit ...
fecit auditorem ... lege ... Consequenter
describit oraculum seu re-
probacionem ... sed dicit per
vocabitur ultra i. per dominationem de
... hic quid in sapiens est i. vide-
us tu hic adherentes, non solum hic
adherentes sunt sapientes huius mundi
principes vel sapientes, quia sapiencia huius
mundi stulticia est apud deum ut alle-
gat glossa. Vel intelligitur de Iudeis qui
per passionem principes dicuntur. Vel de
quia Iohannis xiiii dicitur principes huius mundi
eiicietur foras necnon fraudulentum i.
scribe et pharisei qui fraudulenter sub tunica
legis dei iniquitatem. Vel qui fraudulenter
temptabant Christum Matthei xxii licet
censum dare Cesari etc. appellabitur maior
scilicet ... ut in lege, stulta enim ele-
git deus, et debilia ut confundat for-
cia. Et subditur quod causa istius excecata
tamen dat corpori malicia ... corporis et status
pacienciam. Et dicitur hic propheta ... dat
ad Christi fidem ... ibi mulieres stat ut mag-
istra ... manat captivi et scribes
... corporis et gloria ...
et in futura ibi et erit desertum in Ther-
mel ... dicit ... stultus enim ... malos
... ut ... super que sicut ... et glossa allega

illud de [illegible] sedes et [illegible] et cor
eius faciet .i. fiducia cogitabit animus tuus
et glossa allegat illud quod dixit in superbia
cordis sui non est deus ut perfi-
ciat prelatorum in opere Sed quod corpo-
ralis deus et loquitur ad dominum secundum [illegible]
fraudulenter ut est illud [illegible] [illegible]
quia [illegible] est et [illegible] faciet [illegible]
[illegible] ipsi et [illegible] [illegible] [illegible]
.i. ut [illegible] predicationem [illegible] impediat
que est [illegible] quantum ad [illegible] et
[illegible] quantum ad [illegible] [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] doctrina [illegible] in [illegible] [illegible]
eius [illegible] [illegible] et hoc
[illegible] negare non poterant [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] doctoris et talis prelatores vasa
pessima sunt .i. corda eorum vel [illegible]
[illegible] in corde [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pessima [illegible] [illegible] [illegible] Vel
[illegible] [illegible] [illegible] vasa pessima .i. [illegible]
[illegible] eorum [illegible] [illegible] [illegible]
doctrinam [illegible] quia qualis doc-
tor talis [illegible] Et [illegible] [illegible]
[illegible] de malo [illegible] eius vasa [illegible]
[illegible] officiales ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] rector
civitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] .i. [illegible] [illegible] [illegible]
nabit ad [illegible] [illegible] .i. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] glossa [illegible] argumenta
ad [illegible] quibus [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] probis [illegible] factus est
[illegible] [illegible] ut de adultera [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et

pluribus aliis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ipsi cogitabunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] principes [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] principes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] principe cogitabit .i. bona
quia cogitationes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cogitabit [illegible] [illegible]
[illegible] ut illud [illegible] allegat ego [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et faciet salubria [illegible] allegat glossa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] multa bona opera [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] .i. [illegible] [illegible] principes [illegible]
[illegible] .i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Vel [illegible] qui [illegible] [illegible]
cogitabit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] predicando [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]
.i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Vel .i. super apostolos [illegible] [illegible]
Vel .i. super omnes [illegible] [illegible] [illegible]
Et quia talis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
.i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
adulteria de medio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] synagogas et [illegible]
[illegible] [illegible] resurrectionem [illegible] [illegible]
[illegible] .i. correctionem [illegible] ad bonum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] .i. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in bono [illegible] [illegible] .i. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] necessarium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] dies [illegible] .i. [illegible]
[illegible] [illegible] Vel .i. post
paucos dies [illegible] .i. daniel [illegible] [illegible]
tempus et tempora et dimidium [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
plures ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] multa [illegible]
[illegible] Vel ut dicit glossa [illegible] dies et
[illegible] .i. [illegible] predicationem [illegible] quia cum

in p(er)cutiētes fuerint / et p(er) delicias
atq(ue) p(ro)p(ter)ea noluerunt / sap(ien)cio illico [illegible]
multo t(em)p(or)e erant captivati p(er) Caldeos
p(ri)mus id seq(ui)t(ur). Consedentes sup(er) d(omi)n(u)s
d(omi)nos cu(m) verbibus ... univit(?) capti
vitate et ad impletam vindemia(m) ...
captivitatis collectio ult(eri)us n(on) venit
q(ui)a d(icit) sic nasciam ... q(uod) altera nascia
... non erit nec c(ausa) n(on) optebit / sicut p(er)
p(er)fectam vindemiam vinea vinde
miari n(on) potest. (Consequenter in speciali
describit malor(um) magn(itudinem). Illius cap(itu)li
et hortat(ur) ad planct(um) dicens. Obstupescite
timete sup(er)inspicia viri opulente p(ro)
...tur impiores conturbamini p(re)tere
confidentes p(ro)ut in negociis v(est)ris. Coniuncte
vos ... undate / hec enim s(un)t alia
t(ra)nslacio ut coniuncte alterutra (con)tinuis
... sup(er) p(ro)p(ter)ea ... ac
cingite lumbos v(est)ros ... sup(er)
malo commisso sup(er) ubera que sub
lata tenerorum / ... sup(er) alia
corpis in ebria / et no(n) solu(m) ... debe
bant ... comissa / sed ... commissa
id p(er)tin(e)t planctus sup(er) regione ... spaci
osa a(m)ena et delectabili / sup(er) q(u)a
amiterat in solidum ...
p(ro)p(ri)o regiom(ini) vin(um) co(n)ti(n)nu(m) ... &
vacuit aliorum. Et glo(ssa) allegat illud
... flere rethi nolite flere sup(er) me sed
flete sup(er) vos et sup(er) filios v(est)ros. Et (con)cu
... et d(omi)n(u)s ipse sup(er) v(est)ri luxu ...
... d(omi)n(u)s ipse e(st). Et bene dixi
lugete sup(er) regione qua(m) amitteret sp(ec)i
... m(ea) et terra(m) du(m) ...
... ad abominacio(n)em sponte a ...
ascendent ... q(uia) d(icit) ...
in sollicitudinem ... qu(a)e ... iudicis magis
sup(er) ... et sup(er) ... civitates
... alii ... dicte ...
... glo(ssa) ... in
... allegatio ... p(er) ...
... sup(er) quas
... alias ... /q(ua)
... p(ro)ut ... alios ... p(ro)curationi(bus)
... (Domine gaudii) ...
exultant ... qui ...

Verum(?) supplicet te(m)p(o)re neglig(er)it d(e)
...ines voluptate / s(ed) de scriptis in manu
illarum(?) ... illor(um) mete ... mea
de ... qui se ... de sp(eci)o
affligit / ... s(ed) / q(ui)
sine ... se d(e) ... volupt(at)e
de(re)linquit (Sequitur) d(omi)n(u)s ... templu(m)
dimissa est ... adhuc ... rel(i)c(t)a
relinquit. Verbis d(omi)n(u)s ... de ista
et illud ... d(omi)n(u)s ... d(omi)n(u)s
... mea (Conclu)dit sup(er) d(omi)nor(um)
verbis ... relicta ... relinq(ui)t
ab ... et ... relinq(ui)t ...
et tenebre et palpacio ... tenebre
palpabiles ... facte ...
sup(er) spelu(n)cas ... sup(er) ab(scon)dita a specta
... t(em)pl(u)m ... ... redac
ta in speluncas ... Josi(?) ... d(omi)n(u)s
mea d(omi)n(u)s ... o vos ... fec(er)
... spelunca(m) latronu(m) ...
... sup(er) ... hec ...
... a quor(um) ...
... spes ... q(ui)
... d(omi)n(u)s ... gr(e)ge ... q(ui) ... p(ro)
... ex ... est
... et glo(ssa) ... de paga
nis ... bestialiter ... / q(ui) ... de
... ecc(lesi)a de(vasta)ta
... ibi ... / ...
... d(omi)n(u)s ... et ...
... effundat sup(er) vos sp(iritu)s d(e)
... d(omi)n(u)s ... et
... sup(er) nos sp(iritu)s ...
in die penthecostes sup(er) ap(osto)los ...
... eor(um) ... m(un)di ad ...
... Et erit sup(er) ... captivitatis
... g(e)ntilitas p(ro)ut
... in Carmel ...
... sicut ...
... ut carmelus qui
... fertilissim(us) Charmel
... carmelus ... Charmel
... fructuosi in saltu re
putabi(tur) ... fructuosi ...
... a ...
... eit ...
ad ... p(ro) ... appellatur.

i[n] gentibus plus destruendam
[et] plus de[struentes] dauid [et] omne uide
aid pacem [et] iustitiam in ecclesia s[anct]a i[n]
aliquibus de[struendis] culpis ad [illegible]
[illegible] [et] mortalibus [et] est opus iustitie
pax i[n] reconciliato ad deum / xp[isto]e cui re
conciliamur nos deo / Vel pax p[ro] bona
opera [et] spe[ci]e [et] p[ro]uidentia pacificabit
homo deo [et] cultus iustitie silentium
[et] in pace [et] quiete uicij [illegible] iusti
[illegible] non [illegible] iustitia [illegible]
[illegible] [et] supp[licium] [illegible] sicut servitutis
spe[ci]e [illegible] in sempiternum [illegible]
[illegible] meus [illegible] [illegible] communiter
[illegible] glo[sa] allegat illud sedebit in [illegible] pa
[illegible] qui [illegible] / Et sup[er] illud silentium [illegible]
non in plateis non clamantibus non in
[illegible] [illegible] in [illegible] tu autem cum
oraueris intra in cubiculum [et] [illegible] / Et se
debit supp[licium] in futuro [illegible] plus [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] in pulcritudine
[illegible] quia [illegible] non est [illegible]
[illegible] ad [illegible] non [illegible] [illegible] [et]
[illegible] [illegible] in [illegible] non [illegible] / Est ergo [illegible]
pulcra [et] honesta [illegible] ad [illegible]
[illegible] amotionem in tabernaculis
fiducie [illegible] [illegible] securitatem / Vnde
glo[sa] iam in [illegible] [illegible] confidet
[illegible] / [illegible] in domo patris mei mansi
ones multe sunt Vel in tabernaculis [illegible]
[illegible] que in deo fiducia[m] sperant
in requie opulenta [illegible] [illegible] bonorum
affluentiam / Vnde glo[sa] allegat [illegible]
torrente uoluptatis tue potabis
eos / Grando autem erit [illegible]
grando autem [et] tempestas [illegible]
[illegible] pene erit in descensione saltus
[illegible] in descensu [illegible] fructus [illegible]
in [illegible] / Et hoc quantum ad [illegible]
pene [illegible] glo[sa] [illegible] [illegible]
in pulcritudine pacis sedebit [et] [illegible]
[illegible] in saltu [illegible] [illegible]
[illegible] [et] malorum congregatio / Et hoc
quantum ad penalitatem / Vel [illegible] glo[sa]
[illegible] [illegible] sedebit plus [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] in [illegible] [illegible]
in pace pectoris que facit pulcritudinem
[illegible] in tabernaculis [illegible] in misterio [illegible]
legis [et] noue in [illegible] [illegible] [et] in bonorum
spiritualium habundantia / Grando aut[em]
in descensione saltus [et] [illegible] [illegible]

dana [illegible] siluestri [illegible] [illegible]
grandis [illegible] glo[sa] [et] misterie [et] [illegible]
[illegible] [illegible] in die iudicij [et] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] humilitate [illegible]
humiliabitur [et] [illegible] destruetur / Consequenter
huic [illegible] dicit [et] beatos illos
qui [illegible] [illegible] mala [illegible]
[illegible] ad bona [illegible] / Vel [illegible]
[illegible] dicit beatos [et] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tam gentiles quam iudei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / Vnde beati omnes
[illegible] [et] supp[licium] alij qui [illegible]
[illegible] sup[er] omnes aquas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicit glo[sa]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui sup[er] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
audientium [illegible] de [illegible] quam
de gentibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [et] [illegible]
bonis [illegible] [illegible] [illegible] legis [illegible]
[illegible] [illegible] sine legis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] xxxiij

[V]e qui p[re]daris no
ne [et] ipse p[re]daberis

Qui spernis nonne [et] ipse sperneris
cum consummaueris depredari
depredaberis / cum fatigatus desi
eris contempnere contemp
neris / Post quam [illegible] felici
tatem bonorum [illegible] ut opposita [illegible]
[illegible] magis [illegible] [illegible] de
scribit penam malorum / Et diuidit
[illegible] partes quia / primo penam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [et] in
[illegible] [illegible] [illegible] ibi [illegible]
[illegible] [illegible] ibi [illegible] / Secundo describit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ibi dicite [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] describit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] saluatorem
[illegible] [illegible] [illegible] [et] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in eo [illegible] [illegible] [illegible]
primo in [illegible] [illegible] [illegible] / Et in
[illegible] [illegible] [illegible] / Et [illegible]
[illegible] [illegible] duas partes / Primo ponit
[illegible] [illegible] / Secundo [illegible]
[illegible] ibi [illegible] [illegible] / Ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in dacia populi et utrumque lectura ali[illegible]
exponendo Et nunc quasi dicit qui sermocinatus
es in misericordia qua eos persequeris in die-
bus ponet suppletio tibi cum predas. i.
christi apostolos et discipulos persequeris
corporaliter Vel ve suppletio tibi consolationibus
qui predaris scilicet spiritualiter deum. nonne et ipse
predaris. suppletio ab aliis quasi dicit sic. Nam preda-
tus sunt ab angelis spiritualiter ante [illegible]
ctus omnibus ut patet in registro xxx et in
super xxxii Et iudeis qui ministro-
tus spoliauerunt in libro ii glosa
quia gentes multas spoliasti spoli-
abunt te omnes Et multo acerbius spolia-
ant pena eternis cruciatibus quia non
plus credebat talem christum posse
superari spiritualiter Vel sic. De qua spolius
seruatores verbum dei Et de sermo consolationibus
sic i. spiritualiter ipse modo deo preda tibi poterit
enim conuenientur nonne spiritualiter q. d. sic
ut in ista xxx vi. despexit te
subsannauit te virgo filia syon Et post
enim blasphemias dixit et scriptum est q
deum in registro xix et in contextu percussi
crucis ad terram propriam fugit ab aliis
afflictis persequens desperauit Et hi-
eat qui sermocinatur predicatores in
fine ad eos despicient in uno die qui
habitat in celo irridebit eos et dominus sub-
sannauit eos quia de superbis ipse de-
ridet ipse in illum Simul ab electis ut
de post videbunt iustitiam super eum ridebunt
et dicent ecce homo cum consummaveris
depredacionem vel tu qui ab aliis persecutore
vel tu consolationibus depredabere in su-
is admonitionibus et hic ab aliis per-
secutoribus Sed dicit glosa Et ei sermo-
cinationibus posuit esse licet reffici et ad
quidlibet rapitur et ad ipsum diabolum
cum fatigatus tedio multarum victoriarum
redigentes de egypto desperans contempnere
vel tu consolationibus contemptus
suppletio audiens **Domine miserere**
nostri te enim expectavimus esto
brachium nostrum in mane et
salus nostra in tempore tribula-
tionis A voce angeli fug-
erunt ab exaltatione tua
dispersae sunt gentes et con-
gregabuntur sicut colligi-

bruchus Velud cum fosse plene
fuerint de eo Magnificatus
est dominus quoniam habitavit in excel-
so implevit syon iudicio et
iusticia et erit fides in tempori-
bus eius divitiae salutis
sapientia et scientia timor domini ipse
thezaurus eius Hic ponitur
peticio et in qua expectavimus et peti-
tionis specificatio et esto iustorum
persequentium sustinencium Sed peticio
concedito ibi a voce angeli Ponitur
[illegible] dicit iusti temptationibus vel tri-
bulationibus possunt vel iudei a persecu-
tionibus oppressi. Domine qui potest
miserere nostri quia tibi proprium est misereri
et parcere et postea dicit in psalmis miserere nostri domine
miserere nostri quia multum repleti sumus
despectione Et sub dicit causam dicens
te enim i. tuam protectionem multum non
ydola sicut aliarum gencium expecta-
uimus sustinendo confidendo et sequitur esto
brachium nostrum i. defensio et protectio
in mane i. tunc sit bona deo i. mag-
na protectio quia multum in diebus vel
ut sit due dictiones et tunc tunc
valet in mane i. cito Sed sequitur
subdit et salus nostra i. liberatio
in tempore tribulationis i. temptationis
vel ab oppressionibus vel in ysaya xlii cum
transieris per aquas tecum ero et in psalmo
cum ipso sum in tribulatione eripiam
eum et glorificabo eum quoniamque gloria pa-
tiens et corpus destruit in penitentiali-
bus dicit A voce angeli i. admoni-
tio sermocinationibus et ostendens et dicit glosa
angeli scilicet michael quia princeps in
[illegible] vel gabriel qui fortitudo dei adiuvo
[illegible] angelus cuius terruit eos sicut
homo solet terrere homines horribili
clamore fugerunt i. fugiunt Vel
fugere querunt suppletio populi assyriorum qui po-
sitis Vel loquitur de consolationibus qui de
celo in effectu cum paulus fugit vel de
illis qui fugerunt a temporalibus quod ab
angelo percussi sunt ab exaltatione
tua i. ab occisione virtutis in angelo
percucientis dispersi sunt gentes

i. dispergent / fabiat exercitus sena-
cherib // Quia aliqui mortui rema-
serunt et alii fugerunt / Quibusdam autem
habere [illegible] auctore multitudinis fugient
populi [illegible] refert ad exercitum sena-
cherib / quem populi audientes suppli-
cio non audebunt expectare ab exal-
tatione tua i. a potestatis tue hos-
tes / supple et tu senacherib diss[ipasti] ... fugatos
se et gentes perdidisti vias fu[...]
dendu intolerabilem exaltatur dominus
in sublimis quos liberat et in exaltatione
gentes dispergentur quia in ultione multorum
magnus et altus apparet dominus et congregabuntur
spolia vestra ab angelo interfectis sicut
colligit bruchus velud cum fosse fuerit
de eo / i. dibrucco quod dicetur i. in tanta
habundancia et multitudine ita faci-
liter colligent sicut locuste mortue
Nam exercitus sic fuit percussus
quod corpora erant in tinctata subuc[...]
tibi et arinis et ideo faciliter colligi
poterant et copiose Et dicit glosa
ordinaria de locusta bruchus et quo-
usque alas habeat sic vocatur / cum
autem alas extendit tunc atchelebus dicitur
cum vero volare plene cepit locusta
dicitur hic autem plus dicitur
bruchus quam athelebus vel locusta
quia alis carens non moveri potest
et sic ubi insederit mobiliter
facit / ideo fiunt fosse et obruuntur
locuste ne a vento rapiantur in
mare / Magnificatus est dominus i. vehe-
menter magnus apparebit in illa[...]
in hoc miraculo [illegible] i.
in mirabili percussione senacherib
[illegible] i. habitabit spe-
cialiter in excelso i. in celo empireo
ubi relucet specialiter excellencia
sue glorie / licet [illegible] potenciam presenciam
et essenciam sit ubique / vel sic in ex-
celso i. in altum ut in templo in monte
syon sito vel i. in cordibus elec-
torum unde in [illegible] in excelso
monte syon vel celorum vel cordibus

electorum Or[?] dicitur in persona apostolorum
ob sessi a senacherib / vel potius
apostolorum vel omnium fidelium Et
quod ita habitabit implevit i.
implebit Syon iudicio et iustitia
iudicibus [illegible] / per firmato iusto
iudicio de exercitu senacherib / et erit
fides i. fidelitas seu fidei amplius
temporibus tuis i. regis ezechie / qui
quod iustus erat iuste omnibus iudicat /
et abolita [illegible] revocat / et non sola
fides sed etiam divitie salutis quas
dabit dominus iudeis in salvationem
eorum de spoliis eorum interfectorum
et tunc specialiter sapiencia quo ad deum /
quod propter hoc deum magis amabat et
sciencia quo ad se ipsos quoniam
propter hoc magis sibi a peccato cave-
bat et propter hoc / timor domini / ipse e-
thezaurus eius i. populi iudaici / et hoc
dicit propheta ne crederetur quod propter divi-
tias non inderetur amare deum /
vel sic potest legi ita congregabuntur spo-
lia vestra [illegible] in hoc non gloriemini scilicet
iudei quod divitie salutis non sunt iste
sed sapiencia et sciencia et timor
domini thezaurus i. carus et preciosus
dominus ad modum thezauri Ecce illo
loco auctor angeli potest littera
exponi [illegible] in intentionem glose
de xvmis [?] a suis precatoribus lib-
eratus sic auctor angeli i. predica-
tores [illegible] magni consilii an-
gelus super novus vel i. cuiusque
predicator iuxta illud malachie
2o angelus domini exercituum est fugient
i. fugient apostoli persequentes iuxta
illud ecclesiastici xlviii in sermo-
ne eius siluit ventus ab exaltatione
tua in [illegible] / quos liberas a in-
malis quasi verberas / quia in utris-
que deus exaltatus apparet disperse
sunt gentes [illegible] / scilicet nos persequentes
et congregabuntur i. congregabunt
fidem gentes in magna

multitudine ex miraculorum fre
quentatam / in quibus magnifica
ri debebat dominus / sic et magnifi
catus est ut habetur in actibus app
orum / inplevit syon .i. ecclesiam
iudicio quantum ad sententie diffini=
tionem et iusticia quantum ad ex
secutionem / iuxta illud osee 2o
sponsabo te michi in iudicio
et iusticia et erit fides habundans
in temporibus tuis / Et ex hoc glossa alle
gat illud apostoli in tempore
placito exaudivi te et in tempore
salutis adiuvi te divicie sa
lutis .i. sapiencia in cognitione
rerum divinarum seu contempla
tione et sciencia in dispositione
humanarum et timor domini 2o
quantum ad conservationem sui predic
torum / Ecce videntes clamab
unt foris / angeli pacis ama
re flebunt / dissipate sunt
vie / cessavit transiens per se
mitam / irritum factum est pac
tum / proiecit civitates / non re=
putavit homines / luxit
et elanguit terra / confusus
est libanus et obsorduit / et
factus est saron sicut desertum /
et concussa est basan / et carme
lus / nunc consurgam dicit dominus /
nunc exaltabor / nunc sub
levabor / concipietis ardorem
parietis stipulam / spiritus
vester ut ignis vorabit vos /
et erunt populi quasi de incendio
cineris / spine congregate igni
comburentur / H' littera dupliciter
legitur vn lita d' lutta c intata

qualiter foris veniat adiuvantes
Speculatores enim existentes
in alto videbant foras longe exer
citum senacherib / et sic de nunciabant
hezechie et populo suo ut se preser=
varent angeli pacis .i. nuncii
hezechie quos misit ad loquendum
cum rapsace de pace ut habetur in
ysaia xxxvi amare flebunt
quia quod blasphemavit rapsace contra
deum dicens / flentes scissis ves
tibus ad hezechiam redierunt dissi
pate sunt vie quia propter exercitum cessa
vit transiens / sed de populo iuda nullus
enim timore assiriorum audebat
nec quasi eternis / irritum factum pactum
sennacherib quod pepigerat cum he
zechia postquam quartam regum
xviii / proiecit civitates regi
iuda circa urbem non reputat
homines sed quod posset quod in aliquo
resistere luxit et elanguit tras
iuda confusus est libanus in cbr
ro habet et prostratus fuit / quia
ibi exercitus senacherib prosci
dit multa ligna ad faciendum
machinamenta / eo qualiter de
cipoe libanus fuit destructus
et sacerdos est ita enim loca fu
erunt fertilia sed devastata
Et sciendum quod carmel hic
non accipitur pro monte carme
li in quo helias propheta occidit
baal baal et est in terra is=
rael / sed accipitur ~~in terra~~ pro monte
in terra iuda multum fertili et fru
ctuoso / consequitur post iudicia
de malefactis ipsius senache
rib nunc consurgam dicit dominus
ad puniendum exercitum quia
tempus est nunc exaltabor

medie
et fest concipietis ~~ardorem~~ parietis stip-
ulam .i. ex maleficiis vestris sic demeritum
est efficiam sic stipula applicata igni
spiritus vester .i. voluntas mala ut ignis
vorabit vos .i. merebitur ut talem pu-
niam /et ita erat factum nam exercitus se-
nacherib sicut ab augustino quod corpora fuerint
redacta in cineres ac si fuissent igne
materiali combusta / io sicut recitat populi sup-
exercitus senacherib qui de medio
cinis .i. ut cinis remanens quia in
cendium spine congregate super exercitum
predictum / et dicitur sicut quia sic spine sese con
pungunt / sicut ipsi pungebat populum dei
igni comburetur non solum corporis combustione
unde dictum est sed et igne inferni
secundum aliam literam quam glossa prosequitur
dicit commune sicut quod predicit malorum
per romanos destructio qui tempore christi
converti noluerunt / et primo ponit predic-
tio apostolorum i. ecce videntes / secundo ponit
magna compassio i. amare flebunt
tertio ipsa destructio i. dissipate sunt vie
dicitur sicut glossa ecce recitat ad ulti-
mam captivitatem dicit quod ecce viden-
tes .i. prophete qui enim nunc propheta
dicitur olim vocabatur videns (1 Reg.
9) clamabunt foris .i. aperte annun-
ciando captivitatem venturam per
romanos vel clamabunt foris .i. extr-
a de civitatibus flebunt quod corpores
pus dicit augustinus pacis .i. sacerdotes et
prophete qui populo pacem nunciare solebant
amare flebunt in rei confisi
uctione gentis sue vel sicut Jeremie
9 quis dabit capiti meo aquam et oculis
meis fontem lacrimarum et ut augustinus
pacis qui singulis dati sunt ad custodiam
flebunt .i. tanta erit calamitas quod
per compassionem fleret si posset sicut
videtur .i. apostoli mei id est glossa allegat
beati omni qui videt que vos videtis foris
.i. tunc dicitur de iudea ad gentes mo
id actuum xiii ecce convertimur ad gentes
clamabunt apostoli captivitatem mente
sicut glossa clamabunt munere capti-
vitatis gentes expulsi angeli pacis

.i. apostoli qui prius pacem nunciabant
sicut iam quoniam dicitur pax ~~iudeis~~ hominibus domini
sicut dicitur et in glossa quia ipsi causa
mentem reconciliationis inter deum et
homines amare flebunt pro excecatione
gentis sue ad romanos 9 volo optabat
apostolus anathema esse a christo
pro fratribus / consequenter describit predicta
captivitatem et causam et horum manifestationem
sicut dicitur dissipate sunt .i. erunt per cap
tivitatem vie sed ierusalem qui dicitur mul
tus orabant tunc sibi in ierusalem causa so
lemnitatis vel ad literam vie prius
erant vie in ierusalem repletur et spine
sicut glossa allegat id est trenorum primo
vie syon lugent eo quod non sit qui
veniat ad solemnitatem / et magis
explicat dicens cessabit transiens
per semitam in ierusalem causa
solemnitatis irritum factum est .i. fiet
ad minus et in reputatione hominum
pactum meum glossa quod pepigit deus
cum abraham dicens / multiplicabo
semen tuum sicut stellas celi gen 15
et 22 et hic habitare in loco isto
amodo et usque in sempiternum / et in hoc
predicta videtur populi diminutio et
terra sua translatio vel pactum ve
quod pepigerunt iudei cum deo dicentes
exodi xxiv cuncta que locutus est deus
nobis faciemus sicut precepit .i.
proiecit deus civitates sed iudeorum
que eius preceptis solebat non repu
tavit homines sed iudeos / sed maledicta
quasi bestiali more vivebat in 4
psalmi homo cum in honore esset non
intellexit etc. quia permittit eos de
terra / ac si non essent homines vocem
ponit glossa quia ~~terra~~ iudei non rep
utaverunt cum deum nec timuerunt
id est ordinata sunt timore neque sapi
entia neque scientia ex quo predestinat in
in thobia habebis multa bona si
timueris deum et in psalmo initium
sapientie timor domini luxit et doluit
terra ut et elanguit .i. fleverunt
propter angustiam tantorum malorum
terra .i. habitatores terre confusus

c libanus i. templum de lignis Liba-
ni factum et glossa allegat scripturas
Zacharias: Aperi Libane portas tuas et
devoret ignis cedros tuas; et in
Ezechiele dicitur: aquila magna magnarum
alarum venit ad Libanum et tulit
medullam cedri; per quod significatur tem-
plum fuisse devastatum de omnibus
ad cultum dei pertinentibus; et post hoc
ergo confusus et obstupuit, ne ibi
convenirent operare adiuvo sicut ante;
et factus est Saron sicut desertum i. campania
inter Joppen et Liddam, ubi campi
fertiles et altissimi, sic desertum
propter infructuositatem; et concussa est Ba-
san i. destructa regio quam dedit
Moyses trans Jordanem duabus tri-
bubus et dimidie, et hec regio vocatur [illegible]
ge [illegible] Og regem Basan
am; et Carmelus qui erat in trans-
missione mons fertilissimus. Glossa
per hec decem intelliguntur Judei om-
nem fertilitatem amisisse, quia et in capitibus
et in laicis et in altis locis. Et huius
destructionis causam propheta dicit: Ec-
ce in iudeam [illegible] nunc [illegible]
[illegible] consurgam a morte resurgens
de nunc apparentia, nunc exaltabor in
cruce patiendo, nunc sublevabor me-
lius ascendendo, vel exaltabor mor-
tuis, sublevabor cum inde in celum
quia apostolos recipere noluerunt; sic con-
cipietis o iudei ardorem in iudice con-
tra me et apostolos, parietis stipulam i.
effectus vana blasphemie inania, que
tamen incitat invidia sicut ignis
succenditur per stipulam; ista tamen
non manebunt in perpetuum, quia sic. Spiritus
vester malus, scilicet spiritus in iudice et ran-
coris, spiritus audacie et temeritatis,
spiritus superbie et obstinationis, vorabit
vos i. erit causa; et erunt populi scilicet
iudeorum quasi de incendio ignis post
captivitatem, qui dicit sic omnes de me-
dio remanent in memoria ignis
lex pura et tenuis, sic post captivi-
tatem scilicet per Romanos pauci [illegible]
di a debiles remanebunt in me-
moriam iudicii; et non solum sic pu-
nietur, sed congregate spine i. ipsi qui
pungebant Christum congregabuntur scilicet ut

igni comburentur. Audite qui
longe estis, et cognoscite
vicini fortitudinem meam.
Conterriti sunt in Syon peccatores,
possedit tremor ypocritas.
Quis poterit habitare de vo-
bis cum igne devorante? quis ha-
bitabit ex vobis cum ardoribus
sempiternis? qui ambulat
in iusticiis et loquitur veritatem,
qui proicit avariciam ex ca-
lumnia, et excutit manus
suas ab omni munere, qui
obturat aures suas
ne audiat sanguinem, et
claudit oculos suos ne
videat malum: iste in ex-
celsis habitabit, munimenta
saxorum sublimitas eius,
panis datus est ei, aque
eius fideles sunt. Regem in
decore suo videbunt, oculi
eius cernent terram de longe,
cor tuum meditabitur tim-
orem. Ubi est litteratus? ubi le-
gis verba ponderans? ubi est
doctor parvulorum? Populum
impudentem non videbis,
populum alti sermonis, ita ut
non possis intelligere di-
sertitudinem lingue eius,
in quo nulla sapientia.
Q. 2m primam lecturam scire debet
de rege Sobne pontifice qui tempore
obsidionis Sennacherib consulebat
civitatem tradi Assyriis; et quia hoc fac-
tum non est [illegible] timore per-
territus [illegible] ad [illegible]
tibus occulte transiit ad Assyrios,
cui in pontificatu Eliachim suc-
cessit, ut dictum est supra xxii. Di-
citur ergo: Audite qui longe estis quo fecerim

z cognoscite vicini .i. in habitu forti-
tudinem meam ut sz continuisset se ipsos
iudeos z dicit lira in hoc notat fortitu-
dinem regis magne z magnitudinem ri-
de miraculo sicut fit tanta .i. annihi-
lati redempti peccatores .i. assyrii in
syon .i. impii syon obsidentes vel
peccatores .i. sobna et ei adherentes
possedit tremor hypocritas .i. assyrii
os qui credebat se aliquid posse cum tamen
nichil potuerat vel hypocritas
.i. illos qui erant in statu iustitudi-
nis/ sicut exterius apparebat/ sz intus
nichil dignum sacerdote habebat
consequenter ponitur questio de ista digni-
tate quis de vobis poterit habitare cum ig-
ne devo. .i. digne ministrare ad altare
holocaustorum in quo continue ignis ardebat
ad devorandum et consumendum sacrificia/
aut quis ex vobis habitabit cum ardo-
ribus sempiternis .i. digne et perseveranter
ministrabit in templo/ in quo iugiter ardebat
ignis/ quasi diceret non vos assyrii nec
sobna cum sequacibus suis/ suppone
prelus michi dicat cui respondet
qui ambulat in iustitiis quantum ad
affectum vite glo in iustitiis compu-
tentis/ et hec primicias/ oblationes et de-
cimas/ sic iustum est reddendo/ et loquitur
veritatem scilicet hoc dicitur quantum ad simpli-
citatem doctrine qui proicit avaritiam que
est mater calumnie ergo dicitur ex calum-
nia in vertice .i. ex ea in iusta et
exercendo malo et fit dicit glo qui
ex dampno unius alteri pecunie
acumulatur/ qui excutit manus suas ab omni/ ita
quod nichil omnino in eis remaneat
dicit omni scilicet dato vel oblato causa carnis
ta iusta et michi scilicet omni munere
ergo manus officii/ quod dicit qui nullam
habet notam avaritie/ sz rapina
vel aliena ꝑ ancilliam/ vel accep-
cione dona contra iustitiam/ qui obtu-
rat aures suas ne audiat san-
guinem .i. sermonem de sanguine mino-
rantis/ effundendo ꝑ ~~multiplicacione~~ simula-ciones
vel mortem et dicit glo ꝑ homo bet

videndi sanguinis/ et contra omnes iniurias/
et oppressiones/ et in iustitia mea et gladio
non voluntate tamen fiat et claudit
oculos suos ne videat malum .i.
mulierem alienam ad concupiscendum
eam .i. dicit ps et alegat glo averte
oculos tuos ne videant vani-
tatem .i. iste habitabit in excelsis .i.
dignus erit fungi sacerdotio sum-
mo in monte syon ubi erat templum/
quibus erat ezechias/ qui sobne succ-
essit in dicto officio/ munimenta
saxorum sublimitas eius .i. habi-
tabit in loco proprio summo sacerdoti/
ex magnis et preciosis lapidibus per
salomonem edificata/ ut habetur
in 3 Re 6° vel .i. talis erit ita
tutus/ et securus sicut qui habitat
in loco saxorum sublimibus et
munitis/ in quo tangit loci forti-
tudinem/ et de sufficientia victus sub-
dit/ panis datus est ei aque eius fi-
deles .i. efficaces in necessitate dicit
lira nomine panis et aque intelligun-
tur et potus in scriptura sicut in 3 Re
18 ponetur eis panem et aquam
et bibent et apposita est eis magna
ciborum preparatio/ summo enim sacer-
doti debebantur primicie anima-
lium et fructuum/ consequenter loquitur
de regie boni principis dicens re-
gem sz ezechiam vel iosiam/ quia postquam
eiectus senacherib videbunt in
decore suo .i. in hoc est gloriose
regnare/ de quo habetur in paralip
2 xxxij et oculi eius .i. prime
claudi. ~~ezechie~~ vel alicuius alterius in
syon habitantis/ cernent terram de lon-
ge quia de arce syon ubi habitabat
summus sacerdos potest videri
iudea in magna parte/ deinde tan-
git cordium unitatem quo ad securi-
tatem est necessaria/ in singu-
lari dicit cor tuum .i. omnium cor-
da tuorum que erunt quasi unum
vel tuum o ezechia et hic apostropha
mutat modum loquendi ~~et~~ alia
persona ad secundam quod fit frequenter

in psalmis meditabitur timorem. dum compassu perterritus
tui vel i. deum et timens quod tam cito et tam faciliter
exercitum Sennacherib interfecit. Et ubi est litteratus ubi
ubi legis pondera ubi est doctor parvulorum i. scriba qui debebat esse litte-
ratus ad ponderanda verba legis et ad docendum ignorantes
qui sunt dicuntur parvuli quod dicit postea infra aliquam
ut dicitur est super xxxiii populum impudentem i. scriba cum
sibi adherentibus non videbis. apostolus in epistola dicit
Ubi est talis et sic moraliter exponitur ubi est litteratus
i. populus ipsorum litteratorum scribarum litteras. ubi est verba legis
ponderans i. profunditas sensuum legis spiritualem
vel misticum et ubi est doctor parvulorum et sic legi
[illegible] vel potest legi interrogative sic ut et
videbit populum impudentem non videbis sed iterum populum alti
sermonis i. profundi ut non possis intelligere disserti-
tudinem linguae eius i. modum subtilem et ornatum
quo sapientes querunt ubi etiam plane dicunt. Et
dicitur sic homo altus seu profundus in [illegible]
sicut in puteus altus est qui propter [illegible]
non est intelligibilis et populum alti sermonis
notat Sennacherib qui intendebat
Rabsacen inducere in civitatem et templo
[illegible] est in suo intento. Sequitur
in quo nulla est sapientia quia [illegible]
[illegible] vera sapientia esse non potest.
Secundum alios lectores quarum [illegible]
glo(sa) pretendit sed ad ~~[illegible]~~ i. maiorem co-
fusionem inductorum invitantur gentes
ut audiant eorum punitionem et primo
ponit excitationem i. auditum. Secundo propu-
gnatorum dignitatem ut magis
excitet ad eam i. qui ambulat
[illegible] mox docet perveniendum ad ~~[illegible]~~
dignitatem i. munimenta saxorum
magnificentia illius digni-
tatis i. ostendit regem. Dicitur ergo
audite omnes gentes qui longe
estis sed adeo ut agnoscatis que fecerim
i. faciam ut facta dispositionem
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
et suppositionem [illegible] vicini sup-
[illegible] agnoscite fortitudinem
meam et timete eam. Et modo ul-
terius ponit dicens conterriti sunt in Syon
i. conterrentur seu debebunt [illegible]
[illegible] qui [illegible] deum et hoc [illegible]
[illegible] propter peccata erat [illegible] tremor
[illegible] possedit ypocritas
i. scribas et phariseos. quos [illegible] ypo-
critas vocat [illegible] xxiii. Et ne
credatur quod propter tales pravos [illegible]

in favore dei subdit quod non dicens
quis de vobis poterit habitare cum amore
cum igne devorante i. cum deo qui peccata seu
peccatores consumere. deus enim in-
ignis consumens est. [illegible] in [illegible] et glo(sa)
allegat quis habitabit cum ardoribus
sempiternis i. cum donis spiritus sancti qui
peccata consumunt et fideles accendit
[illegible] [illegible] ignem veni mittere in terram
et quid volo nisi ut ardeat. de quo in Ysa-
[illegible] implevit splendoribus [illegible]
[illegible] et respondet qui ambulat in
iusticiis operis et cordis et loquitur veritatem
[illegible] operis in [illegible] [illegible]
[illegible] non semel sed semper [illegible]
Et quia ad iusticiam non solum pertinet
bonum facere sed etiam a malo cavere
ideo subdit qui proicit avariciam ex ca-
lumnia. Est autem calumnia falsa crimi-
nis impositio ad extorquendum pecunias
et qui excutit manus suas ab omni munere
quia munera excecant oculos sapientum
Et dicitur munus a manu pecunia sicut ob-
sequium [illegible] alium. dicitur laus vana sive
adulatio. dicitur favor vel gratia in
cordibus hominum. Et hec verba expressa
[illegible] facit de [illegible] avari-
cie et non luxorie [illegible] quia dicit apostolus
prima Thimothei sexto radix omnium
malorum est cupiditas. Et quia etiam
sacerdotes mei quam maxime
declamabat corruptos aut superioribus
facit in ferrore [illegible] non solum
aute sufficit bonum facere et a malo
declinare sed etiam requiritur peccatorum occasio-
nes vitare. que quidem occasiones maiores
sunt in [illegible] per auditum et visum ideo subdit
qui obturat aures suas ne audiat
sanguinem i. [illegible] i. ne eo audito
consentiat et claudit oculos suos
ne videat malum i. ne malum vi-
sum ei placeat vel eum ad complacen-
tiam alliciat. dicit glo(sa) felix co-
scientia que nec audit nec aspicit malum
et talis in excelsis habitabit i. cum
deo in presenti per gratiam et in futuro per
gloriam. Et per que ad huiusmodi
statum perveniatur subdit munimenta
saxorum i. exempla sanctorum qui saxa

dicitur quia per eorum puritatem et stabilitatem, sed quia fundati sunt super firmam petram. Et dicitur munimenta quia per peccatores in adversariis sunt sublimitas eius .i. quia hec sublimia sed elevat ad deum et non solum pro hoc sed etiam pro doctrinam. Panis ei datus est ei supple a deo ut a doctoribus fatuetur et aque eius .i. doctrine fideles sunt .i. sine errore in fidelitate. Et consequenter magnificentiam videbunt ab obstatis ab operatione quia videbunt ab obiecto quia regem, in modo quia in decore, aspicient quia ibi libertas est. Ergo regem deum ipsum omnipotentem de quo apocalipsis xix rex regum et dominus dominantium videbunt facto videtur et clare quia in ... in videbimus eum sicuti est in decore suo .i. in divinitatis magestate. Et videbunt oculi eius .i. tales qui fuerunt. Cernent sicut contemplacionem terram de longe scilicet viventium supplet videre bona domini et melius in psalmo credo videre bona domini in terra viventium. Cernent nunc in spe, in futuro in re. Circa quod notandum quod regem quem conspicient scilicet potentia ut timeatur a .... Secundo rex potens et sapientia ut sapientia in regendo dirigatur. Gen[esis] ... regnabit rex et sapiens erit et faciet iudicium et iustitiam in terra. Clementia ut diligatur. Proverbiorum: misericordia et veritas custodiunt regem et clementia firmatur thronus eius. Iustitia ne contemnatur. Et sic dicitur in psalmo: diligite iustitiam qui iudicatis terram. Et coronam ut videtur ... in veste et videte regem salomonem in diademate quo coronavit eum mater sua. Consequenter ostendit quod sit necessarium ad assequendum predicta: cor tuum scilicet si velis regem sic videre et melius si vis habitare cum deo meditabitur timorem .i. meditando timebis quia dicit ... ... sanctitas ... custodit

deum et ostendit quare ipsam ... non assequetur, quoniam videri de sciencia legis presumentes. Ubi est litteratus .i. videbis qui se iactat de litteris legis. Ubi est qui dicet non habet tantum ubi est verba legis ponderans .i. ponderans super plura exponendo, quales erant in glosarum scribe et pharisei. Ubi est doctor parvulorum, scilicet suorum .i. impiorum eos sua perversa doctrina in fatuos quia dicit non sit cum deo et applica in prudentes .i. sicut philosophorum quorum obscuratum est insipiens cor. Ad Romanos. Populum impudentem non videbis in ceteris factorum applica quo non videbis, populum alti sermonis .i. profundi ita ut non possimus intellegere. Sic fuerunt scripta Platonis, Aristotelis, Tullii, Sancti ... et subtilitate pauci intelligunt. Secunda ... nulla est sapientia in quo ... ad deum non sapientie sed ... filii hominum in quibus non est sciencia ... Tercio quod gloria allegat dicens perdam sapientiam sapientium et prudenciam prudentium reprobabo.

Respice Syon civitatem solemnitatis nostre. Oculi tui videbunt Ierusalem, habitationem opulentam, tabernaculum quod nequaquam auferetur. — transferri poterit — Et clavi eius in sempiternum et omnes funiculi eius non rumpentur, quia ibi solummodo magnificus est dominus noster, locus fluviorum rivi latissimi et patentes. Non transibit per eum navis remigum neque trieris magna transgredietur eum. Dominus enim iudex noster, dominus legifer noster, dominus rex noster, ipse veniet et salvabit nos. Hec littera sic per ... Tercio legitur duplicat ... continetur legis ... civitatis ... meliorato ... ... de ... timore ...

securitate / de statu in letitiam / de pe-
nuria in habundantiam. Quo ad secundum sic inc-
hoavit, describit. Quarto quo ad cultum
dei propheta utitur in textu. Interfe-
cto senacherib ibi propheta subdit
Respice syon i. populi qui habi-
tas in syon considera et attende
Et notandum quod illa pars civitatis in
qua erat templum ubi communiter cele-
brabantur solempnitates / ut pasche
penthecostes / tabernaculorum / vocabatur syon
seu civitas dei. Et ad solempnita-
tes populus de tota terra conveniebat. De-
bebat quod facere non poterant exer-
citu senacherib in iudea existente.
Ipso autem devicto, de omnibus partibus ad
templum gaudentes laudare deum conflu-
xerunt / et ad invitandum talem mu-
tationem invitat hic propheta dicens i. contemp-
latio non hominis sed dei ... spiritualiter
go respice civitatem solempnitatis
nostre i. in cuius templo celebrantur sole-
mpnitates nostre. Et de habundantia
subdit oculi tui illuc respicientes
videbunt ierusalem habitationem opulen-
tam i. omnibus habundantem / quia de spo-
liis exercitus senacherib omnes de
civitate fuerunt repleti et ditati. /
De securitate subiungit tabernacu-
lum i. templum salomonis quod nequa-
quam transferri poterit i. de loco ad
locum moveri / hoc dicit ad differentiam
tabernaculi quod fecerat moyses in
deserto quod hoc i. de loco in locum fe-
rebatur ut patet in libro numerorum
et nec auferentur clavi eius in sempi-
ternum quibus erant tabule portarum
tabernaculi coniuncte / nam parietes
tabernaculi quod moyses fecerat erant
de tabulis simul coniunctis per incastra-
turas et claves / que amovebantur
quando tabernaculum ad aliud locum ferebatur.
In templo vero salomonis parietes
erant in tribus laminis aureis operti
et clavibus / ut ibi in perpetuum re-
manerent coniuncte et omnes funiculi eius

quibus vela suspendebantur / vel quibus
solet tendi tabernaculum non rumpen-
tur. Quod loquitur de templo sub similitu-
dine tabernaculi per dispositionem quam
volebat dare stabilitatis eius per quam nul-
lius impetum poterit auferri. Et sub-
dit tamen quia solummodo ibi mag-
nificatus est dominus i. magnus appar-
uit in destructione senacherib / et
quia magnificabatur a populo in templo. Et sequitur
sed in civitate sanctificata similiter
requiem et in nostram potestatem
... Et quia sine aqua non est locus
delectabilis ideo subdit locus fluviorum
ipse erit ibi. Et quod ergo dicuntur rivi la-
tissimi i. habundantes patentes /
i. omnibus communes. Nam ezechias
ipse aquas extra civitatem egredientes
retinuit / ad implendum fossata
et stagna / et residuum aque quod ibi
capi non poterat fecit transire per ali-
um locum / ne exercitus assyriorum in-
haberet aliquod solacium. Et ne crederetur
quod per illa aqua hostes possent sub-
intrare subdit non transibit per eum
navis remigum i. neque multis
navibus navigiis eorum data noce-
bit magna i. navis habens tres
ordines remorum transgredietur e-
um i. per locum fluviorum. Et hoc
i. ezechias illas aquas dispo-
suerat / quod erat ad munimentum
civitatis / et in nullum auxilium adversa-
riis / nam non eis deserviebat ad
portum ut possent intrare civitatem
neque ad navigium ut possent eam
[illegible] / et quia hec omnia principaliter di-
vine bonitati attribuenda erant ideo
subdit dominus noster iudex noster. Iudi-
cabit quos erat assyrios dominus
legifer noster a quo recepimus
leges dominus rex noster omnes ...

regentes canit vicarius dei ipse sal
vabit nos et aliqui libri habent
ipse veniet sed in ebreo non habetur neque
in libris correctis oportet tamen quod ipse
veniret quod novum effectum et salvabit
de manu assiriorum. Tertium aliquam lectu-
ram invitant hec tales ad inspiciendu
solempnitatem ecclesie. Aliqua ad par
ciam pertinent ut ad amorem eius alia
autem commendant hec ecclesia tam invitatis
quam tiphanis primo in secundo in capitulo
ad synagogam ibi lactati dicitur quod ...
pite in hec quibus iusti est quod
de syon civitate solempnitatis nostre
i. ecclesia tiphanie hec n. e. vestra
nunc hereditarium ... heredes dei
coheredes autem christi sunt nunc emerunt empcione
id qui reliquerit omnia et secuti est
me centuplum accipiet et vitam eternam
possidebit. Sed et pauperes spiritu qui
honores divicias et voluptates spernunt
eius ait dicitur est regnum celorum
matthei v. Est nunc acquisicionis
... vel quod in volenti reparatur id
figuratur huius in hec quod Iacob quibus
plantatur in ... dicitur hereditati
Ioseph filio suo quam acquisivit
vat in gladio et arcu suo. Sed et
solempnitates nec reperitur in
patria hominum gaudium et leticia invenie-
tur ibi graciarum actio et vox lau-
dis et ibidem dicitur veniat in syon gaudi
um et leticiam tenebunt gloria in celo et
fugiet dolor et gemitus. Tale ecclesia in
litanis quod dicitur civitas solempnitatis
quod in qua solempnitas vera ut
de gloria in patria hominum dicitur qui redempti
sunt ... nec filii venient ad ima
ginem et veniant in syon i. in ecclesiam
supra ... psalmus beati qui habitant in domo
tua domine in secula seculorum laudabunt
te non dicitur laudabunt corde voce et ope
et leticia sempiterna que non defi
ciat super capita eorum i. mentes
vera ... leticia et solempnitas

... quod ... perveniat ecclesia. Est in sab
bato ex sabbato. Sed hec vestra est
i. in ecclesia communi sunt boni et mali
tamen et veritatem solempnitatis ta
men est bonorum. Sed sunt communiter
quod et malorum est et participium
capitulum hec n. quod deus bonos diligit et
delectatur in operibus eorum. Sed et mal
bona sua ... qui solem suum oriri
facit super bonos et malos figura
huius in illo quod Aprile ...
... boni oculi cordis ... in
terrores videbunt nunc per fidem in
speculo et tandem clare et unde quia ...
... celeste ... capitulum ...
habitacionem videte oculorum quod omnibus
bonis affluet ... bona ut dicitur quod ...
oculus vidit nec auris audivit nec in
cor hominis ascendit. Tabernaculum
quod ... tabernaculum moysi
ap... figuratam quod nequaquam transferri pote dicitur quod et ... adventu dei et religione
rit ... asidue ... et caritate sicut tha
bernaculum ... translatum est ... quod
tabernaculum quod inde habuerunt quod
... de loco in locum translatum est
... in ... per ... nobe de nobe ad
... ad moysi sepulcrum ut dicitur
libro machabeorum. Ecclesia tamen inmo
bilis est quod fundata est super firmam
petram sicut claui eius in sempiternum
auferentur. Quo metaphorice claui doctores
sunt quod ... tenent ecclesiam qui fidem firmi ipsi
... alios confirmant ...
... rogavi pro te petre ut non
deficiat fides tua et tu aliquando conversus
confirma fratres tuos. Sed dicit
[illegible] sapiencia quod stimuli et ...
funiculi eius non rumpentur quod i. p
cepta quod dilatata ecclesia tales quod filij
colligunt et ... colligant et conci
tentur ad invicem. Sed non rumpentur
... consilia ... a ... secta ... est
impugnant ab hereticis et adversariis super
... coquitur deus mutaverunt
... fregerunt ... dissipaverunt ...
sempiternum. Sed quod ... solum
modo ibi in congregatione sanctorum non in

o. xix no ... ca. ...
... sit est

continuatur malorum et hereticorum de
quibus in presenti non curabo continuacionem
la de paganis et iterum ergo elegi
abiectus esse in domo dei mei magis
quam inhabitare in tabernaculis peccatorum
magnificatus est dominus noster i. magnus
videtur dominus per miraculorum operacionem
deus per et specialiter operacione dominus per
iustificacionem et donorum infusionem
per amorem et dileccionem et suppletur ibi est
locus fluviorum i. prophetarum per quos
olim deus loquebatur patribus. vel i. apostolorum
quibus deus locutus est in filio suo xpo
i. ipsum in carne viderunt et quecumque
voluerunt interrogaverunt. vel i. doc
torum catholicorum qui loquuntur per spiritum
sanctum ipse xpus i. est doctor precipuus qui
mente illuminat veritate et hortatur et
memoriam refrigerat in hijs necessariis
ad salutem. xpus dicit cum
venerit paraclitus docebit vos et
suggeret et in signum huius datus est
apostolis in ignis qui illuminat et accendit ad
memoriam que refrigerat ab hijs
fluunt rivi latissimi i. copiosi doc
torum prophetarum et ewangelistarum et aliorum
librorum biblie et patentes i. plane
et omnibus communes et hic est quod in presenti xpo
io. in die [illegible] quibibet [illegible] aque
doctrine dicitur omnis i. omnino
[illegible] que deus venit ac qui retinuerit
flumina fluent aque vive i. copio
siores ad alios derivabuntur sancte
doctrine. Et propter hoc quia est sic in ecclesia
dei non transibit per eum i. per locum istum
navis remigum i. dyaboli dominacio
que in hoc mundo tamquam in mari
currit et pro cuius repugnando et
resistendo bonis omnibus neque trieris
magna i. dyabolus habens tres partes
mundi ut prius explicatur modo [illegible]
impugnandi per dei magna propter superbiam
que semper ascendit in eo unde dicitur
superbia eorum qui te oderunt ascendit

semper. Surge dicit cum sit locus iste
ecclesie solum conculcando et occupando
unde [illegible] porte inferi non prevalebunt
adversus eam. Eodem modo oportet ergo ut
dominacionem diaboli transire i. diabolus qui
tres mundi partes asyam affricam et
europam suo iugo subiugaverat in pro
sunt conculcat ecce dicit dominus noster i. iudex
noster ad puniendum in iusticia dominus legifer
noster quantum ad legem naturalem moysaycam et
evangelicam ad decernendum facienda ipse rex noster
regens nos in presencia et ad ipsa ipse
venit in carne et salvabit nos
dyabolum superando et nos liberando [illegible] ipse
salvum faciet populum suum a peccatis eorum
Laxati sunt funiculi tui sed non
prevalebunt. sic erit malus tuus
ut dilatare signum non queat.
tunc dividentur spolia predarum
multarum. claudi diripient rapi
nam. nec vicinus dicet elangui.
populus qui habitabit in ea
auferetur ab eo iniquitas. Hic
propheta invehitur contra Senacherib qui dicitur
ponebat [illegible] obsidere ierusalem
figendo tentoria ibidem [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
angelum ut habetur in iiij Regum xix
quod Laxati sunt funiculi tui o Sena
cherib i. cordis vel dilatati sunt
[illegible] ut [illegible] figant tentoria
ad obsidendum urbem sed non prevalebunt
i. non obsidebunt quia sic erit malus tuus
malus est dicitur lignum longum quod in medio
[illegible] erigitur. sic malus in medio
navis et sic in [illegible] ponitur
lignum sic [illegible] ponitur vexillo
[illegible]
[illegible] dicitur sic qui malus navis
frangitur velum dilatari non potest
signum navis sic [illegible] potestas
Senacherib ita [illegible]
[illegible] ut signum sit potencie
dilatare non queat tunc dividentur
[illegible] spolia predarum multorum
hoc dicitur quia magna fuit multitudo
[illegible]
[illegible] ibi spolia apportabat que

malis locis rapuerant vel quia sennacheri rex fugiens in ezechiel secum reportaverat et nec erit. hic fit propter belli fortitudinem sed claudi .i. debiles diripient rapinas scilicet aspiciorum. nec mirum dicit inventi eum ire ad spolia clauigum(?) .i. videt se debilem vel infirmum quia prudentem firmitate non detinebitur sed tamen alius vadet ut possit consequi. deserta potentia erga adversarios et nimia erga eos apostata convertit sermonem ad idolatricos dicit qui habitabit in ea .i. in illa auferetur ab eo iniquitas .i. idolatria quia propter sui magnitudinem dicitur peccatum anthonomatice iniquitas. erat enim in illa ante tempus ezechie qui abstulit eam : et reduxit populum ad cultum dei … aliam lectionem describitur conmendacio ecclesie in comparatione ad synagogam et primo hostis dicitur eius in permanentia secundo iniquitas dicitur laxati sunt funiculi tui ergo quasi dilatata est fortitudo tua in synagoga ad pugnandum contra romanos sed non prevalebunt contra eos. racio quia precisus(?) malus tunc .i. templum altissimi quia in monte positum in quo cant vela post ita ut dilatatur signum non quietis(?) .i. ita destruetur ut non appareant signa eius luce xix non relinquet ibi lapidem super lapidem. tunc dividentur arma … spolia predarum multarum .i. divi… terrarum tuarum claudi .i. romani in pre debiles sed in deo fortes diripient rapinas deo per iusticia dividentur consequi. describit quod nullus erit in syon in civitate romanorum sicut solet fieri in aliis … tibi ostendens quod deus non pugnabit pro eis contra romanos sicut olim facere solebat … dicit apostolus … non … qui habitabit in ea .i. in illa auferetur ab eo iniquitas … quia dei secutus est voluntatem et in eligendo contra ad faciendum et non contra ad … quia romani expugnabant iudeos … in …

dei secuti voluntatem sed iudicatur contributi negacione ut afferent iniquitates … quia … impacione iudeorum quia dicit non habemus regem nisi cesarem … crucifixione et dampnacione christi … peccatis(?) cives romani … funiculi .i. plati … iusticie … ut … capitulo xxxiiii

> Accedite gentes et audite et populi attendite audiat terra et plenitudo eius orbis terrarum et omne germen

eius quia indignacio domini super omnes gentes et furor super omnem miliciam eorum interfecit eos et dedit eos in occisione interfecti eorum proicientur et de cadaveribus eorum ascendet fetor et tabescent montes a sanguine eorum et tabescet omnis milicia celorum et complicabuntur sicut liber celi et omnis milicia eorum defluet sicut defluit folium de vinea et sicut … quoniam inebriatus est in celo gladius meus. In ista parte predicat destructionem synagoge et miseriam primo invitat gentes secundo iudeos tertio generaliter omnes. … accedite gentes .i. gentiles et audite … quod dictum sunt et attendite populi iudeorum audiat terra .i. habitatores terre et plenitudo eius .i. … ad maiores … ut … futuri … orbis terrarum quo ad maiores et omne germen eius quo ad minores … in iusticia … describit … iudeorum convertit … sequenti capitulo letacia gencium conversorum ibi letabitur deserta et … xxxv capitulo predicat … iudeorum tempore ezechie … ita … audire ut sitis cauti quia indignacio domini .i. vindicta que solet … indignacione procedere super omnes gentes .i. iudeos et omnes gentiles … et furor .i. pena que

[illegible]

preceps solet ex fure / quia hostendit
quantitatem pene super omnem miliciam eorum
.i. super omnem fortitudinem interficeat eos .i. in-
terficiet et dedit eos in occisionem .i. permittet
eos occidi / vel .i. permittet ut occidantur
Aliqui exponunt de destructione gentium iudeis
inimicarum / et precipue ydumeorum qui infesti
fuerant iudeis / cum tamen inimici eos debuissent
esse / quia a duobus fratribus gemellis processerunt
videlicet Jacob et esau sed contra et attendite et cetera / propter hoc
insinuat se velle magna loqui quia id
dicitur d. super eos quod quasi post babilonis
virtute annorum sibi subiciat ut habetur Jeremie
xxv et sic sicut [illegible] eorum quia non
potuerunt sibi resistere / et dicit hoc indignacio
domini quia nabuchodonosor illas nacio-
nes non fecit virtute propria sed divina / quia
erat dei flagellum ad puniendum peccata illarum
gentium / quia sequitur exponitur ut quinque interfecti
eorum iacent insepulti avibus et bestiis devo-
randi et de eorum fetendum ubique exponitur
.i. iudeorum vel gentilium et de cadaveribus ascendat
fetor quia divino (?) reprimitur aliqua coopertura tha-
bescent montes a sanguine eorum propter hoc ostenditur
multitudinem interfectorum / nam propter eorum san-
guinem virorum et herba marcescere debuerunt
et tabescet omnis milicia celorum .i. an-
gelorum / qui quia custodes eorum in [illegible]
tatam vindictam ad modum dolentium se
habebunt super xxxiij angeli pacis amare
flebunt / quidam tamen dicunt quod angeli gentibus
in custodiam prefecti erant / cum gentibus et
puniuntur / et quecumque deus unam gentem perdidit
tunc et illos qui eis prefuerunt / et quos custo-
des habuerunt secundum hieronimum contra [illegible]
illi enim angeli sunt beati / et ideo in nullo
tristantur nec aliquo gravantur pena et punitio tem-
poralis et eterna procedit a divine ordine divine
iusticie / cui per omnia et simpliciter asseruntur
et congratulantur Et ideo alii exponunt de
modo quod non est racionabile / quia in talibus occasi-
onibus demones magis letantur quam tristantur
Et quod intelligendum de iudeis / qui aliquando
boni et celestes fuerunt / sic exponitur mili-
cia celorum .i. iudeorum Sed intelligendum
de gentibus ut dicit lira intelliguntur sol luna
et alia astra celi / que in scriptura
figurate dicuntur milicia celi hinc [illegible] .i.
astra et multi gentiles antiquitus pro
deos coluerunt / et ideo methaforice [illegible]

destructiones habebit dicuntur / quia eos non
poterant ad iuvare / Et exponendo de iudeis
in sequenti particula hostenditur sub figura
prophetie et doctrine / quia populo iudaico primo ex-
agitato culpe ibi et omnes / tertio ponit ca-
tar interfecto doctorum ibi et quomodo inebri-
17 natus / et complicabitur sicut liber celi .i.
prophetie et doctores iudeorum .i. celestes viri
claudentur et hic prophetiam scrutabuntur ve-
[illegible] et omnis milicia eorum defluet .i.
de corpore fluet in culpam vel timorem / sic
de corde sauli dicitur fluxisse / quando deus
noluit ei respondere primo regum xxviij et ponit
[illegible] sicut defluit folium de vinea et de ficu
glosa sub autumpno propter defectum humoris /
sic enim ipsi defluxerunt propter defectum
sapientie salutaris / que gignit vinum
puritatis cognicionis et veritatis in intellectu /
et ficum dulcedinis in affectu Et dicit rationem
quia inebriatus est .i. inebriabitur
in celo .i. in prophetis / gladius meus .i.
ita habundanter effundetur sanguis prophetarum
et aliorum Secundum exponitur de gentibus sic co. q.
.i. c. quia gentiles ex constellationibus futura
prenosticantes non poterant ibi videre in-
fortunia ventura super eos / et in celo eorum
dii .i. influentia stellarum eis non
proficiet sed defluent / quia gladius in-
ebriabit in celo .i. vindicta ex ordina-
cione dei ad effusionem sanguinis est
potentia Ecce super ydumeam descen-
det / et super populum interfectionis mee
ad iudicium / gladius domini repletus
est sanguine / incrassatus est de adipe
de sanguine agnorum et hircorum / et
de sanguine medullatorum arietum /
victima enim domini in bosra / et in-
terfectio magna in terra edom /
et descendent unicornes cum eis /
et tauri cum potentibus inebria-
bitur terra eorum sanguine / et humus
eorum adipe pinguium quia dies
ultionis domini annus retributionis
iudicii syon / et convertentur torrentes
eius in picem / et humus eius

in sulphur et erit terra eius in
picem ardentem nocte et die non
extinguetur in sempiternum ascen-
det fumus eius a generatione
in generationem et desolabitur in
secula seculorum. In ista parte describit in-
fectionem iudeorum latitantium in terra aliena
et alias corporatione in vehitur [illegible]
ut ydumeos peccasse. Secundo comminatur ho-
minum cremacione. Tercio terre destructionem ibi convertentur.
Dicitur quod terre super ydumeam que est terra
gentilium proxima iudee descendent sicut due
i. destruet facient romanos ad persecutionem
dei latitantes iudeos. Audit[illegible] iudei
romanorum ad ventum multi in ydumeam
fugerunt et super eos plus interfectionis inve-
nerunt iudeorum qui sic dicunt quod habue-
runt materiam interfectionis et vindicte eius
adeo infligende. Et declarat gladius
domini i. romanorum post mortem domini rep-
letus est sanguine i. habundant occidit
eos. Et possunt hec referri ad gentiles
sicut eius corporali gladius domini i. nabucho-
donosor adeo ad iudicandum peccata in-
fuit sic incrassatus est i. incrassabitur
et loquitur metaphorice de sanguine ag-
norum i. minorum pauperum et simplicium et
[illegible] i. mediorum de sanguine medu-
latorum arietum i. fortium et qui debi-
tate multi tenent vixerunt. Notat po-
tentiores et divites. Victima n. domini i.
infectio iudeorum qui cum populus domini
in bosra que est metropolis ydumee
et infectio magna intra edom iudei ibi
predam et bosram volunt accipere romanorum
et quod legitur in capitulo sequenti totum per-
tinet ad eos. Sed melius legitur quod modo
Sed intelligendo de paganis pro corporali
hic dicit in bo i. infectio peccatorum corpore
interia domini mactabitur sic dicta. De qua civitate
fuit Joab rex edom Genesis xxxvi ca-
pitulo dicit et interfectio magna in terra populi in
qua regnavit rex edom [illegible] Conse-
quenter describit eadem interfectionem
quo ad potestatem et crudelitatem et descendet
unicornes cum eis quod dicit romani des-
cendent cum eis i. ipsi descendent [illegible]

unicornes itaque legitur in Christum [illegible]
quod sequitur et tauri cum potentibus i. ipsi com-
parantur potentes ut tauri. Alias per unicornes
et tauros intelliguntur cum ipsi superbi in
dominio et potentes. Et effectus huius des-
census subdit inebriabitur terra eorum i. iudeorum
sanguine. Notatur per hoc magni-
tudo effusionis sanguinis et humus i. terra
eorum ad dippe pinguium i. sanguine
potentum qui floruit, a lyes esse pinguio-
res. Et subdit causam quod dicens ultionis domini
super veniet. Et ne credere hoc esse huius
retraxitorium subdit annus retributionis
iudicii syon i. iudeis retribuet plenam
penam et irradiat glossa venit ad urbis et
destructionem eius que facta est a romanis
plano et pleno sermone describit. Notandum
hic lutea a principio capituli usque glossa
legitur de generali die iudicii et invitatur
omnes ad attendendum quod vindicta domini et furor
omnibus generaliter hominibus super veniet et cetera
super omnem militiam eorum i. demones
quibus militant eos homines interfe-
cit i. interficiet demones [illegible]
uno illud et glossa allegat ite maledicti
in ignem eternum et de hoc eos i. dabit
eos occasioni sententiam consequendo
interfecta eorum i. quos demones vel
mali homines interfecerunt per provoca-
tiones et mala exempla ad peccandum
per etiam do proiciantur in tenebras exterio-
res Genesis xxv ligatis manibus et pedibus et
et de cadaveribus eorum i. peccatoribus qui
non vivunt vita gratie in quibus carnalem
vermis conscientie ascendit fetor peccatorum
quod erunt abhominabiles et fetidi. Et ta-
bescent montes i. prelati tyranni et
demones qui fungebantur iudicibus presidebant
quicumque a sanguine eorum i. propter peccata
illorum quos seduxerunt vel depravati
sunt vel non duxerunt et reddant pre
gula singuli et tabescet i. deficiet
a lumine [illegible] omnis militia celi i. lumi-
naria celestia claritatem vera luce
que est Christus vel militia i. angeli in
illud et glossa allegat virtutes celorum
movebuntur et stelle cadent de celo sol

et luna non dabit lucem suam. Sicut obscu-
rabitur quantum ad malos qui carebunt
lumine. ysaie xiii. obscurabitur. Et celi cozum ue-
nerit et celi i. aer complicabuntur sicut
liber quia incendio aeris tempore quo fiet con-
flagracio nichil uidebitur. Secundum glossam aer
iste igne inuoluetur. Vel celi i. consi-
cuae dicte ac clausa complicabuntur
sicut liber quantum ad hoc quod in eis
amplius nichil scribetur quo ad me-
ritum uel demeritum. Secundum glossam omnia per
ignem transibunt et post quam omnia opera
aperta fuerit et relecta complicabuntur
libri qui fuerunt aperti nichil in postea
scribetur in eis et alegat glossam scrip-
turam Daniel que dicit iudicium sedebit
et libri aperti sunt. Et omnis milicia eorum etc.
i. demonum et reproborum defluet sicut
uel perdita omni potestate temptandi +

+ sicut folium sic defluet de uinea et de ficu

quoniam inebriatus est et cetera i. uindicta ma-
cit habundans in demonibus celum
aereum in habitantibus. Ecce super ydume-
am i. terrenam maliciam uel i. super
terrenos homines. glossa propter penam
demonum descendet. Et nota bene quod prius
dicit gladius domini descendet super demones
quam super homines non propter tempus sed
causalitatem culpe et quantitatem pene
et super populum interfectionis mee i. dignum
pena interfectionis. Gladius meus i. uin-
dicta repletus est i. preparata sanguine
i. ipsis peccatis. Et cinnicat meras
satus et per incrassatores superbi quia superbia
eleuat. per agnos subditi simplices
et fatui per hircos fetidi luxoriosi per
arietes ~~dedicatos~~ medullatos prelati eleuati per
bosdra que interpretatur munita intelliguntur
iudei uel contra deum. Secundum glossam in actu mundi
contra deum munita. Bosdra enim munita
uel contra deum dicitur quia mundus uoluntate dei
firmatur. ysaie x. ipse sicut macra fun-
dauit eum et iterum et confirmaui colu-
mnas eius. Sed per edom intelliguntur ter-
reni. glossa edom sanguineus uel terrenus dicitur
et alegat ysaie quod habebit inquietudinem
quis est iste qui uenit de edom tinctis
uestibus de bosdra. per unicornes maiores
~~gentes~~ principes et aliorum oppressores

glossa yperbolice premia uel
et prouincie et cum templi
quiescat incendium

per tramites inferiorum qui omnes ad
penas descendunt. ysaie v. super hoc quia
dilatauit infernus animam suam et ap-
eruit os suum absque ullo termino et descendent
fortes eius et populus eius gloriosus
ad eum. Et inebriabitur terra i. infernus
habundabit sanguine i. peccatis. Et ad-
ipe pinguium i. superbia. ysaie ii. superbia
eorum qui te oderunt ascendit semper. Quia
dies uacationis quia dies uindicte domini et
annus retributionis uenit. Et nota
ciuitatis inperit. Consequenter describit
incendium mundi et hoc quo ad facilitatem
et durationem. Secundum glossam propter generalitatem mundi
ulcionem ad mundum redit secundum deum et con-
uertentur torrentes eius in picem. Duo modo
sic exponitur i. in corruptionem et amari-
tudine et altitudine sanguinis ibidem
decurrentis et multitudine cadauerum
ibidem putrefactorum. Et humus eius in sulphur
i. in fetorem cadauerum exalantium
uel sic in picem i. ita procedit mundum
quod extingui non poterit ac si torrentes
picis ... fluerent que est optimum
nutrimentum ignis. In sulphur i. ita ar-
debit ut sulphur quod est fomentum
ignis. Et nocte et die non extinguetur. cito extingui scribitur
et erit terra eius in picem ardentem quia ha-
bitacula terre illius ita fiebant erant
combusta ab aduersariis ac si esset pice
liquida. non extinguetur nocte et die i. ar-
debit continue non extinguetur in sempiternum
donec totum fuerit combustum. ~~Et ascendet~~ ... po-
unt non extinguetur ~~...~~ opus humanorum
... ille non erat extinctus ab incolis
qui permanent parte erant interfecti et
residui fugitiui uel captiui. Nec ab ad-
uersariis qui ignem accenderant sed cum
~~...~~ cessauit per defectum materie
combustibilis. Vel potest dici quod in aliqua
qua parte illius terre incognitum dum
uindicte expectatur ignis sulfureus ex-
ione deuicis terre qui usque nunc per-
manet sicut est in sicilia in monte ethne
ascendet fumus eius qui est in me-
moria incendij uel fumus i. manifes-
tatio non abscondetur sed ascendet de ge-
neratione in generationem nunc repara-
bitur sed desolabitur in secula seculorum i.
semper ita erit.

//onocrotalus//

Non erit transiens per eam / possidebunt
eam onocrotalus / et ericius / et ibis
et corvus habitabunt in ea / et exten-
detur super eam mensura / ut redigatur
ad nihilum / et perpendiculum in de-
solationem / nobiles eius non erunt / ibi
regem potius invocabunt / et erunt
omnes principes eius in nihilum / et
orientur in domibus eius spine et
urtice / et paliurus / in munitionibus eius /
et erit cubile draconum / et pascua
struthionum / et occurrent demonia ono-
centauris / et pilosus clamabit alter
ad alterum / ibi cubabit lamia et
invenit sibi requiem / ibi habuit
foveam ericius / et enutrivit catu-
los et circumfodit / et fovit in umbra
eius / illuc congregati sunt milvi
alter ad alterum / requirite diligenter
in libro domini / et legite unum ex eis
non defuit / alter ad alterum non quesivit
fuit / quia quod ex ore meo procedit
ille mandavit / et spiritus eius
et ipse congregavit ea / et ipse mi-
sit eis sortem / et manus eius
divisit eam illis in mensuram /
usque in sempiternum possidebunt
eam / in generatione et generationem
habitabunt in ea. Hic describit vas-
titatem illius terre quo ad magnitudinem et
quo ad durationem. Dicit ergo non erit transiens
per eam, i. per medium eius, ita libere sicut ante quia
secundum glossam romani destruxerunt ut nemo
incolarum reverteretur in terram nativitatis sue.
possidebunt eam onocrotalus secundum [illegible]
est [illegible] nocturna / alii dicunt quod est pellicanus /
et amat solitudinem loci terrestri. Unde dicitur
in libro / onocrotalus i. solitarius et eri-
cius quod est animal [illegible] et spinosum et
ibis et est animal seu avis amans soli-
tudinem loci aquatici et hebrei dicunt
idem est hirundula / sed alii dicunt idem est
ciconia secundum glossam ibis est avis aquatica
serpentibus inimica. Et aves [illegible]

onocrotalus dicitur ab [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] onocrotalus [illegible] [illegible] [illegible]

Josephus a moyse delatas in bellum
contra ethiopes qui habundant serpentibus /
et corvus habitans qui amat solitudinem
loca deserta habitabunt in ea i. in iudea
ubi prius templum erat et sedes regalis. Et
per ista designatur vastacio [illegible]
illius terre / quia ista non habitat nisi
in locis desertis / Moraliter onocrotalus sig-
nificat superbiam / quia non habet lucem facere
[illegible] adiutorium [illegible] ericius [illegible] spinosus
[illegible] [illegible] et avarus est avarus
qui habet spinas et punctiones divitiarum
secundum luce viii dicit glossa [illegible] quid
spine nisi punctiones [illegible] quid per [illegible]
[illegible] nisi cogitacionum pruriencia in domibus
ergo babilonis spine et urtice pullulant
quia in confusione [illegible] reprobi et desi-
deria cogitacionum surgunt que [illegible]
[illegible] et opera prava que pungunt paliurus
tanta spinarum tenacitate densescit ut
[illegible] tangi non possit. Inter
urtica et spina nascuntur sed [illegible]
[illegible] paliurus munitum quia nimio
[illegible] iniqui mala que libet faciunt
sed ea nequissimi maiores tuentur.
Et [illegible] glossa ad textum sequitur
ubi dicit orientur in domibus eius et [illegible]
Moraliter [illegible] luxuriose designat
Sed corvus quilibet [illegible] dictorum [illegible]
[illegible] pessimas [illegible] Josephus. corvus
in [illegible] clamabat et dicit
glossa [illegible] per [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] descendunt duplicatas
designat [illegible] [illegible] [illegible]
caput et pedes [illegible] Sed [illegible]
[illegible] [illegible] colligit [illegible] [illegible]
ad [illegible] in principio [illegible] quibus
vestigiis culparum [illegible] cognoscit
[illegible] [illegible] [illegible] et iniqua iniquitatis
[illegible] abscondunt [illegible] que
corrigit [illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
in volutum / ultra [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / ab
[illegible] in tenebris [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] eam [illegible] [illegible]
mensuram glossa [illegible] [illegible] [illegible]

culpe ing^s d. luce vi eadem quippe mens-
ura qua mensura fuerit mensi fueritis
remetietur vobis ut redigat ad mensu-
ram i. ut omnino devastetur pristine prosperitatis
et prependiculum dame mensure
que qz rectissima est in mutari nō
potest multiplicacioz prospere eius cottidie
Et de clat nobilitatis eius duplicat co
port unus pro non erit ibi qz mensi
ticet vel captivabitur rege potente ba
biloniorum quarum erunt . . . . nvo-
cabunt ut eorum misereat qz tunc nō
in venerunt aput eum immo z erunt
omnes principes eius in nichilum pro mor
tem vel captivitatem z hoc intelligitur de eu-
ntre quos expugnat nabucho
donosor Uz de iudeis co port pro
nobi eius i. apostoli z alii fideles no
bilitate morum habentes nō erunt i. glo
qz n. apostoli transierant ad gentes
Aliquando fideles ad montes ut m
Jerusalem pre facti invicte capti-
transierunt jordanem in regnum agrip
pe qui pace habebat cum romanis
reg po. in vo. i. co. Ita qz indi
ad fidem conversi nō erunt cum infi-
delibus infecti Et nec hoc idem c̄ dicit
de scribis z phariseis . . . . . Pu-
ap. eius i. scribe pharisei z
saduce in nichilum c. i. qz nichilo
reputabuntur vel i. inficiet Consequenter
habet . . . vastatorem magis destruent
orietur in domibus eius i. iudeorum
domos ornatissimas prime urtice
z paliurus et dumis vel aut paliurus
carduus spinosa aliqua parit pa-
ri in munitionibus eius i. in templo z
in domo regia . . . dicit . mebil
utile erat ibi z i. eorum erit ibi
cubile draconum z pascua strutio-
num glo. . . . . . . solitu-
dines . . . hoc n. intelligitur qz draconi-
bus in nichilum redigetur z occurrent
. . . . . sibi in vicem demonia i.
monstra demonum ~~onocentauri~~ apoc
xviij cecidit babilon magna z fac-
ta est habitacio demonum onocentauri
i. monstrum ex asino z homine co-
positum z pilosus i. simia . . . alios

. . . silvestres i. homo silvestris ut
i. demon incubus ut tangit glo.
alter ad alterum clamabunt . . mutuo
ad invicem ut ibi pro solitudine cogita
tulando ibi cubabit lamia ~~alias~~ . . .
t z est monstrum quod . . . habet similem
mulieris caput pedes quos habet
equinos z in vere . . . regnis no . .
. . . . . qz ad litteram fuerit . ibi omnia
predicta animalia . qz tanta ibi erit
solitudo qz ibi esse posset vel ac si
ibi essent vel . . . dicit qz ibi fu-
erunt nō in re sed in similibus picturis
per dracones u. volantes significantur
superbi per strutiones que pennas
habent quibus volare nō possunt ypocrite
qui induunt habere pennas virtutum
nō tamen per virtutem volare in celum per de
monia . . . malo obstinati per ono
centauros luxuriosi vel n. alii . . .
. . . qz apud latinos z athanao . . .
compositus ex utroque per pilosos auari
per lamias que habent pulcrum vultum
et pedes equinos adulatores qui in
facie blandiuntur in fine tamen pedes
percuciunt dum in culpam inducunt
per erinacios iracundi per ulnulos ra
paces z querulosi . . de hoc ultimis
addit propheta dicens ibi habuit i.
habebit foveam erinaceus z enutrivit
catulos i. fetus suos . . fodit . .
. . . z fovit sic catulos suos in
umbra eius i. fovee illuc congre-
gati sunt milui i. congregabuntur alter ad
alterum z ista animalia addit qz
eorum amat solitudinem Et super
illo occurrent demonia onocentauris
i. per glo. . . . notatur stulti
ledibriosi superbi z auari quibus occurrent
demonia . . gerendo z ad invicem
Super hanc litteram in sensu . . . glo.
glo. . . . . . . iudeorum . . bestia
rum z portentorum nominibus ydolatras
z super . . . . . . in urbem habi
tantes . . . z hos onocentauros . .
. . . ibim corvos dracones . . .
. . . onocentauros z demonia
lamias appellat quas quidam

hebreoꝝ suraz suppleat Lct re
uelā ꝓfeciem de diuiso genalis
adiectas in urbiu colonias / 2 2m
ritu ꝯmuniaꝝ suaꝝ singulas ꝯ
muas 2 familias ꝓpoꝝ demoni
colueru coluisse / ꝓcta ꝯ oia
hitasse iniuin firmabimꝯ Lct
insensu morali Grego. in glo
ꝑ nomine uide est intez ꝑ
uersaz in uchit dicit cit cubi
le draconi ꝙ ꝑ dracones insi
malicia quē sericoni noie n
ypocrisie designat serico h
ypocrisie ... designat serico h.
speciez uolandi het ꝑ usu no het
2 ypocrisie cuctis intuctib ma
gine desec sactitatis insinuat ꝑ
ti iutaz sactitatis iguoat in
ipsa gͦ uicte draco cubat 2
serico pascit ꝙ 2 satis malicia
ĉcalide regit 2 intuctu ochs si
mulace bonitatis offert quid uco
onocentauroꝝ noie ii hubrica
uta signat 2 del elata glo quis
pe cloquio onos dr asinꝰ in q
quo luxuria 2 elaco notat onoce
tauri gͦ sut ꝑ recti luxuie 2 inso
in voluti consistetes eiutez erigut
in hinkiari debuerit hi 2 huc
ꝑ ingit pilosus alt clamabit
ad alteru pilosi noie quos gͦti
planas latini uero incubos vocat
coꝝ forma ab humana effige
incipit ꝑ bestiali extimitate si
nit intelcibiz apptae designat
que 2 si aliquid ab ob..ntu ra
tois incipit ꝑ ꝑ ti ad iracona
biles motꝰ tendit ꝙ gͦ ho
in bestia desinit cu turpaz ꝑ
ymaginez racois inchoans
usqꝫ ad iraconabilez affectu
trahit ꝯ pilosus gͦ alt ad alteꝝ
clamat cu ꝑ ꝑpetra malicia ꝑ ad
ꝑpetrādaz ꝯuocat ꝯ glo cose
malicie

Cquet istoꝝ post cōsummatōnez
tiacs requirete dilig nos quenuz
in libro diu hic ꝑꝫ que adno di
dici / y. s. n. huic libro scripsit ꝯ
informacōe ꝑpc facti ut dicit e
sup in pricipio / 2 legitc ꝑꝫ futur
tepibz 2 ꝑple inveict / uni xxcis
mostri no desunt quin ibi esset
ut unu xxhis que pdixi ventura
no def. quin completu fuisset
alt alteri n. ꝑar ꝑar no quesiuit
(ut pilosi pilosu)
quia dnus utrā ꝙ instruxit. ut dr
glo Ysu. i. ꝯ no euenerit acasu
ut xx humana in dustā ꝑ xx or
(meo)
dinacōe diuia / ꝙ ꝙ os oris ꝑpc
dit ꝑphetādo ille ꝑꝫ dnus mādat
inspirādo glo alegat illud ꝯpe
audiaz ꝙ loquat in me dnus adiu
ge. i. dr ecce dedi uba mea in ore
tuo 2 ꝑpc eius. i. ꝑpc sancti ꝑpls
suggessit / 2 ad memoriaz ꝑdicta
reduxit 2 ꝑ ipe ꝑple dnus cogāt.
ca monstruosā animalia ꝑ intē
legendu ē ꝑ misse 2 ipe misit
eis sorte. i. locu ad inhitādu
ꝑ dicit unicuiqꝫ dedit hitacōez
2 manꝰ eius n. porcōa diuisit
caz i. trāz illis ꝑꝫ mostr͡s at
coꝝ signat glo ꝙ eius decto
oia cōplebut 2 oia ordiez suu
no exceut / Vn dr in mensuraz
i. possessionu mensuratā 2 disti
tāz usqꝫ in eternu possidebut caz
i. tpe indetminato in generacōe
2 generacōez hitabut in ea no
mostra ꝑ coꝝ signata / vz homines
bestiales / dicat lira hebrei hent usqꝫ
in seculum / ꝯ ꝑpc ꝑ at tepus l annoꝝ /
2 quadoqꝫ accipit ꝯ maiori pte /
quiqꝫ ꝯ minori / Vn nͦ hic accipit
ꝯ duracōe ꝑpetua Lct loquit
de ydumica ꝙ ꝑ ꝑdictoꝝ destrēc
ꝑ nabuchodonosr 2 sugis fuit
ab hoibz inhitata / 2 ꝑdicta anim
malia fuerut in ea circta / 2 2m
hͦ animaliaꝫ in ydumica dicut
fuisse in ꝑpa forma sequi capitulu

sic signato. i. in igne
hoic ꝯius ꝑ ꝑ creatori
ꝯ iunete i morib ut
dictu ē in ꝑposicione

ꝙ sexit sit absqꝫ labore ingsoꝝ
inuenerit. tanta eni ē
inuenerit habundancia ut no
necesse sit ut alter alteꝝ
quereret /

i. usqꝫ ad tpē aetno
adeo deteminato

xxxv cap[itulum]

Letabitur deserta et invia
exultabit solitudo, et flo-
rebit quasi lilium, germinans
germinabit et exultabit letab-
unda et laudans, gloria libani
data est ei, decor carmeli et sa-
ron, ipsi videbunt gloriam domini et de-
corem dei nostri. Hoc capitulum a quibus-
dam expositoribus catholicis exponitur de cap-
tivitate iudeorum post reditum de babilonia,
quod non videtur rationabile, quia tempore ysa-
ye usque ad tempus fuge fuerunt in [illegible]
quinque intra sua ut patet supra xxxvi.
Fuerunt etiam in multis afflictionibus et
angustiis ut patet in libro esdre nee-
mie et danielis 10 prophetas et ioha-
nnes que describit, hec ad tempus illud
non videtur referri, sicut tunc decrevit in
[illegible] de multis et albiorum nunc [illegible]
ius multum defecit ammus albedi-
nis. Hoc autem in proposito non videtur conve-
niens dictum quia tunc deus fecit magis ferventes
sumus et pessimus eius [illegible] missiones
non exponunt rationabiliter propter hoc
in pluribus quia plus de [illegible] ut no-
minis dare quam committe sicut tunc ali-
ud manifeste appareat aliquid super veri
ex quo quod commissum bonum iusti res
tendere, ut omnino auffert. Contra etiam
nunc declarat quidam qui sic exponunt quod
plus de magnificum communium quam pri-
mum. Ideo lira sequens alios exponitores
capitulum hoc de felici statu qui ex-
pectant iudei tempore messie. Dimittendo quod
iudeis quis sim [illegible] est verum quod speraverunt messiam venturum
Capitulo quinto quod [illegible] hic [illegible]
post sic continuans. Capitulo precedenti propheta denuntiavit
destructionem ydumee adversariorum iudeorum, hic de-
nunciat eius oppositum pertinens tempore xpi credentibus
assistentiam. Et dividitur in tres partes. Prima consolationis de-
serta multiplicatione. Secundo de [illegible] roborate
eorum ibi confortate. Tertio de [illegible] cecatione ibi
mirabilibus. Ad evidentiam quod sequitur quod
quinque res notabiles in secundo templo quod a zorobabel
edificato defecerunt que fu-
erunt in templo salomonis. Prima est
ignis continuus in altari holocau-
storum, qui coquit quod plurimum et vetu-
m non extinguebat quamvis esset
sub divo. Secundum est archa testa-
menti, hic de qua in multis dicitur
non duceret ultra archam testamenti.

Tertium est [unctio] in uncto regum et pontifi-
cum, quia pontifices qui fuerunt post
captivitatem babilonicam non fuerunt
instituti per unctionem sacram unctionis, sed in
succedebant frequenter per reges quibus
iudei erant tributarii, quia hii frequenter
vendebant summum sacerdotium. Simi-
liter illo toto tempore iudei non habu-
erunt reges nisi paucos et pauci
temporibus ante tempus xpi, et illi per unctionem
non fuerunt instituti. Quartum est
spiritus sanctus seu divinitas que per totum
dicebant habitare in templo salo-
monis, quia ibi a summo sacerdote
audiebantur divina responsa que in secundo
templo non erant. Quintum est urina
et turina [al. manna], quod quoque in latino ponitur de-
trina et veritas. Exodi xxviii. Et
secundum iozephum in libro antiquitatum
iudaicarum erat quidam fulgur sive [illegible]
exsiliens de lapidibus rationalis et signi-
ficat quod deus accipiebat preces
summi sacerdotis de quo [illegible] dicitur
quod defecit per magnum tempus ante
tempus xpi. Secundum hoc exponitur sic letabitur
deserta id est iudea que fuit deserta a deo
quantum ad quinque predicta et invia tempore
cum primi templi prophete destruebant populum
quod iudeam a malo retrahendo et ad bonum
exortando, nam tempore secundi templi non
leguntur habuisse nisi aggeum zacha-
riam et malachiam prophetas, qui tempore
reedificationis prophetaverunt, post
eos autem, populus talibus prophetis caruit
per ccc annos et amplius, scilicet usque
ad tempus iohannis baptiste, qui
cepit penitentiam predicare et invitare
xpi ad victum. Sed contra concordans
cum glosis exponitur de gentium invo-
catione et conversione iocunditate hy-
[illegible]. De glosa exposita captivitate iudeorum
agit de vocatione gentium letabitur
in virtute deserta id est gentilitas a deo
et ab angelis et invia id est non per via
doctoribus, seu predicatoribus salutis
vel in via id est sine xpo qui dicit ego
sum via ut deserta propter bonum de-
fectorem et in via propter mali com-
missionem, sicut letabitur dei id est iudea et
in via quia in ad victum xpi habebat
materiam gaudii quantum ad defectores

quos deus de lumbis patrum sustulit
ad gloriam, quantum ad minus ecclesie
utique in eum quod erat potissime imple
tum in die penthecostes, quando receperunt
spiritum sanctum factum cum magna voce et confiden
tia laudabat deum, act. iii° et vii°. Et exultabit
solitudo, id est sterilitas, sive deo et fac
torum corporeo sensitive, que ad modum
solitudinis carebat cultura legis et
prophetarum, et ad predicacionem apostolorum sus
cepit cum gaudio fidem Christi; et florebit
quasi lilium. Glossa allegat, id est sicut lilium
quod lilium glo. alegat, id est instabilitas
infirmitas sic erit ista instabilitas
infirmitas sic circa illa ...; cum odore bo
ne glorie Christi florebit ...
ne fame, de corde puritatis et bone opi
nionis, id est ii° corinthiorum ii°: Christi
odor sumus; germinans fide, spe et
caritate; germinabit bona opera
... ut ger. in vita germinabit
in sciencia ut ger. in clericis, ut
claustralibus ger. in laicis et se
cularibus; et dicit lira quod per talem redup
licacionem intelligitur multitudo gra
tiarum recipiencium fidem Christi, id est circa
exultabit spe letabunda ad capta
salutis cognicione, ut sic exul. et
tunc ope le., id est habundans leticia
interiori, laudans sic deum, quia sicut dicit
cum magna leticia laudabit deum
voce, corde et opere. Gloria Libani,
id est templi et ... data est ei,
adeo gratis ei, id est ecclesie, ad deum ut ad
Christum conversi, ut Libani, id est civitas ...
... de qua corinthiorum ... gla
... sic est. Decor Carmeli, id est spiritualis
intelligencie, que per carmelum intelligitur,
qui circumcisionis sacra interpretatur, ad
celo ... circumcisus est circumcisione non ma
nu facta, et col. xxi: auferetur a vobis
regnum sicut scripture, et dabitur genti
facienti fructum eius; et decor Saron,
id est prosperitas melior, sicut glo. Saron
fertilitas eius compositionis est. Sicut dicit
lira, quod per ista tria loca Carmelum, Lib
anum et Saron, que sunt montes in iudea
erant amena et fertilia multum, quod
quidem quod erat pulcritudinis et amen
tatis in sanctitate et honestate in sina
goga, totum translatum est ad ecclesiam.

ex gentibus et iudeis congregatam. Et
prosperitas multum fructus percipiam
ita Saron interpretatur principes mer
cedis, vel tantum tristicie, sicut est
apostolis de act. iii°, quando ibant gaudentes
quod digni habebantur contumeliam pro no
mine Christi, vel sic: gloria Libani data
... Christi, vel sic: gloria Libani data
nunc in virginibus interpretatur ... car
... est in virginibus ... Decor carmeli
... candidatus vel decor carmeli
in confessoribus in quibus erat circumcisio
superfluorum et in doctoribus in quibus
est sacra scriptura ab erroribus et
falsis expositionibus, et decor Saron
in martiribus in quibus fuit tantum tristicie
ac quod gaudebat de propria morte de qua
solet tristis esse esse ipsi. Sed fideles
erant glo. apostoli et alii spirituales ...
... videbunt gloriam domini, verbo scilicet i. ...
Videbunt gloriam domini, verbo scilicet, id est
que viderunt apostoli oculis corporalibus
quantum ad humanitatem, et oculis mentis
quantum ad deitatem. Jo. i: vidimus gloriam
eius, gloriam quasi unigeniti a
patre. ... viderunt in eius gloria in mi
raculorum operatione, resurrectione et as
censione. Sed gentiles viderunt gloriam
eius in miraculis que apostoli faciebant
in nomine Christi, ut sic gloriam domini
id est veritatem divine essencie intellige
unam substanciam patris et filii et spiritus sancti,
et decorem dei nostri, id est pulcritudinem
trinitatis personarum distinccionem, intellige
quo pater in filio, filius in patre ...
factus in utero ... Jo. viii°: ... sic
nunc cum nunc in iudicium te deum et quem
misisti Jhesum Christum. Confortate
manus dissolutas, et genua debilia
roborate. Dicite pusillanimis:
confortamini et nolite timere. Ecce
deus vester ultionem adducet retri
bucionis; deus ipse veniet et salva
bit vos. Tunc aperientur oculi cecorum,
et aures surdorum patebunt. Tunc
saliet sicut cervus claudus, et
aperta erit lingua mutorum, quia scissa
sunt in deserto aque et torrentes
in solitudine; et que erat
arida in stagnum, et sitiens in fon
tes aquarum. In cubilibus in quibus
prius habitabant dracones ...

virorum calami et iunci / et erit ibi semi-
ta et via sancta vocabitur non transibit
per eam pollutus et hec erit nobis directa
ut stulti non errent per eam non erit
ibi leo / neque mala bestia ascendet
per eam nec invenietur ibi / et ambulabunt
qui liberati fuerint a domino et redempti
a domino convertentur et venient in syon
cum laude et leticia sempiterna super
caput eorum gaudium et leticiam ob-
tinebunt / et fugiet dolor et gemitus

error

Ipsa pre [illegible] materia gaudii co-
gitata que condenavi et primo ponit in-
structionem circa fidei rectitudinem 2° circa
spem 3° circa bonorum operum. Dicit ergo
confortate etc. Ubi apostoli et alii ma-
iores in ecclesia manus dissolutas (tardas et pigras)
gentilium quia hii erant tardi et pigri
ad bonum operandum / vel ma. dis. a bo-
no opere quorumque inimicorum Luce xxii
tu aliquando conversus confirma fratres
tuos et [illegible] corpore dissolutas i.
[illegible] / vel arefactas vel ab humore
gratie sicut [illegible] consulta [illegible] et
allegat illud extende manum tuam
ad me et salva me genua debilia
i. gressus claudicantes [illegible] disc-
[illegible] i. debiles in fide roborate
in fidei veritate. Ad Ebreos xii remis-
sas manus et genua dissoluta erigite
unde apostoli et doctores et in ecclesia ma-
iores cum predicate / et pusillanimes
in fide / confortamini in spe [illegible]
adiungat [illegible] Christi nomine sustinenda
[illegible] ad [illegible] ultimo consolamini
pusillanimes / sicut faciebat petrus act.
in [illegible] / et nunc [illegible] fratres quia per
ignorantiam fecistis et nolite timere dif-
[illegible] in aliqua [illegible] mollis infi-
[illegible] adversa mundi / quia timor [illegible] veri
dei alios expellit / unde luce xii dicit no-
lite timere pusillus grex / Et [illegible]
ponit [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
Christi et non [illegible] tormenta [illegible]
Et ponit duplex racio / scilicet ad [illegible]
[illegible] et honoris [illegible] / unde dicit [illegible]
[illegible] [illegible] Christus cum pater dedit
omne iudicium facere [illegible] advenit
retribucionis et [illegible] qui in [illegible] ad
[illegible] vobis et deo gloria [illegible] [illegible]
in [illegible] / [illegible] maioris [illegible] / [illegible]
[illegible] deus ipse veniet [illegible] incarnatus
et salvabit nos bonos quantum in ipso

sit a malis [illegible] / vel in [illegible] / ad
[illegible] et [illegible] et Luca corpore salva-
bit [illegible] passiones ad gloriam re-
[illegible] / [illegible] fiebat in primitiva ecclesia
et non fit / quia non sunt condigne passi-
ones huius temporis ad futuram gloriam
etc. i. in primo adventu Christi [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] vel [illegible]
[illegible] et corporales [illegible] aperient
ut lumen veritatis aspiciant / vel [illegible]
lucis corporalis / dicitur hoc quia luce [illegible] et
in multis aliis locis ubi illuminati
[illegible] in Christum crediderunt / et aures
[illegible] patebunt ad [illegible]
dei / tunc saliet sicut cervus claudus
ad [illegible] i. ambulabit valde velociter
ut saliens potest / ut patet [illegible]
[illegible] / ut claudus ad [illegible] et glo-
[illegible] i. [illegible] fidei [illegible] / saliet
[illegible] ad [illegible] / [illegible]
et aperte erunt lingue mutorum ad [illegible]
patet luce xi / spiritualiter lingue mu-
torum in laude dei quorum sathanas
ora [illegible] / erunt apte ad [illegible]
laudandum / unde dicit Luca quia miracula
facta sunt per Christum corporaliter / et per
apostolos fiebat / et [illegible] ex [illegible] spi-
ritualiter in illuminatione recipientium
fidem / quia hii mandatis obediebant / pa-
[illegible] morum [illegible] / fidei arti-
culos et nomen Christi libere confitendo [illegible]
[illegible] [illegible] / quia [illegible] sunt i. e-
manabat in deserto [illegible] aque
[illegible] baptismi et lacrimarum [illegible]
ultimo baptisantes eos in nomine pa-
tris etc. et super xxx erunt super
omnem montem [illegible] et super omnem
collem elevatum rivi aquarum [illegible]
et torrentes gratie spiritualis [illegible]
[illegible] aliquando [illegible] et [illegible]
i. habundantes doctrine novi et ve-
teris testamenti in plenitudine i. in [illegible]
[illegible] / que prius erat [illegible] et [illegible]
[illegible] deserta et [illegible] i. gentilitas que
erat arida prius [illegible] gratie [illegible]
[illegible] i. in plenitudine et habundantia
gratie / et [illegible] civitatem [illegible] in fon-
tes aquarum i. in plenitudine [illegible]
[illegible] et intelligencie unde Io. vii si quis
sitit veniat et bibat / [illegible] hec nota
plenitudo gratie / data in primitiva

cata repleti n cant os spm s[illegible] loq
ban^z tc pmissio n erat h^c Jo. vij^o
Qui bibit ex aq hac que e^o dabo no
sitiet in eternum [illegible] fiet in eo fons aque
salientis in vitam eternam Consequenter de
[illegible] materiam gaudij ex [illegible]
[illegible] d^c^s Cubilibus in quibus
[illegible] hitabat dracones [illegible]
[illegible] calami [illegible] fieri [illegible]
calamus [illegible] sic [illegible]
fieri p dilaciem [illegible] nimia
Et [illegible] laz fiat [illegible]
laboc [illegible] [illegible] Cu
[illegible] desolati spi [illegible] Vnde
[illegible] calami [illegible]
[illegible] et fissa [illegible]
Et d^t glo [illegible] calamum scripture
impleto [illegible] intencos [illegible]
designet [illegible] et calamus iuxta
[illegible] et [illegible] Vel calam
humilitas [illegible] humilis [illegible]
[illegible] reputat [illegible] sit alt [illegible]
[illegible] calamus [illegible] sic humil^{te}
[illegible] in medio [illegible]
[illegible] ardet in lampadibus [illegible]
designa^z [illegible] ubi [illegible] hita
bant [illegible] hitabunt [illegible]
[illegible] Ubi habundavit de[illegible]
[illegible] superhabundauit gracia [illegible]
h^c de aplicacione templorum [illegible]
[illegible] sepe [illegible]
[illegible] demones [illegible]
[illegible] colebant [illegible]
Et erit ibi [illegible] semita
[illegible] ad observanciam [illegible]
ad observanciam [illegible] illa
vocabitur sancta [illegible] faciet
[illegible] xxj^o [illegible]
[illegible] paciencia [illegible]
[illegible] vita
[illegible] malefica
[illegible] [illegible]
[illegible] Non transibit
[illegible] mandatorum [illegible]
[illegible] alim
tio et in [illegible] stetit Jo. [illegible]

Et ad pollucios [illegible] assat
[illegible] non h^t locum in observacionibus
mandata Vel p h^c [illegible] sinceritas
in observanciis legis [illegible]
alegat [illegible] via quam
[illegible] bestie [illegible]
ardentibus non [illegible] divina
ad [illegible] stulti [illegible]
stulti [illegible] ydola colentes non
errent [illegible] Jo viij^o Qui sequitur
me non ambulat in tenebris [illegible]
[illegible] cives
[illegible] [illegible] Petri
Adversarius [illegible] tamquam leo
[illegible] mala bestia [illegible]
[illegible] ascendit [illegible] dominium
obtinebit [illegible] vestigium
[illegible] via [illegible] vall^{ur}
[illegible] ab hominibus [illegible]
[illegible] nix [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] civitatem Et am
bulabunt [illegible] via [illegible]
[illegible] de bono [illegible]
[illegible] liberati fuerint
[illegible] absoluti
[illegible] domo
[illegible] Christo non corrup
tibilibus auro et argento [illegible] sanguine
[illegible] Et non [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Et sic venient Syon
[illegible] militantem [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad Hebr. xij^o [illegible]
[illegible] ad Syon montem [illegible] dei
[illegible] celestem [illegible] laud[illegible]
laudabunt [illegible] et h^c [illegible]
[illegible] et leti
cia sempiterna [illegible] bonum h^c d^r
[illegible] militantem [illegible]
[illegible] capit [illegible]
Et h^c [illegible] specificat [illegible]
[illegible] leticia [illegible]
Vel gaudium [illegible] leti^a [illegible]
ad [illegible] corporis [illegible] gaudium
[illegible] et leti^a [illegible]
[illegible]

obita bonorum ubertate et leticia
prosecutura dominorum secundum obtine
bunt obuiata sua. in glo. allegat
de Appli. Cursum consumaui fidem
seruaui. Reposita est michi corona iusticie
Et fugiet abiis dolor. fuerunt et gemitus [illegible]
mitus exterius. vel dolor quoad
mala culpe, gemitus quoad mala
pene, vel dolor pro commissione, gemitus
pro obmissione. vel dolor pro ira diuini
gemitus pro penarum sensus. [illegible] xxxv
Absterget deus omnem lacrimam et cetera. Notandum
quod totus textus huius capituli potest exponi
historice propter ad [illegible] iudeorum de cap
tiuitate babilonica redeuntium. xxxvi c.

c Et factum est in quartodecimo
anno regis Ezechie ascen
dit Sennacherib rex assy
riorum super omnes ciuitates Iuda
munitas et cepit eas.

Ut magis credit [illegible] de leticia
[illegible] ad fidem [illegible] in isto capitulo
agitur de mirabili liberatione iudeorum
tempore ezechie [illegible] [illegible] quod plu
ribus facit populo obedienti et credenti
quam populo rebelli et infideli. Et hec prima
continuatio. vel sic. supra destruxit [illegible]
liberacionem ezechie et populi eius per modum
prophetie. hic describit idem per modum histo
rie. ut dicit hic glo. in liber regum.
Circa quod sciendum quod ezechias regi
assyriorum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pactum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut habetur quarto Regum
xviii. Cum [illegible] pacta pactum
[illegible] ut describitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] describitur ezechie li
beratio et quia [illegible] [illegible] [illegible]
non egit gratias ut debuit ut dicit quidam
glo. infra xxxviii capitulo [illegible] agitur
de eius [illegible]. Circa [illegible] [illegible]
sic proceditur. Primo [illegible] [illegible]
populo ezechie ad [illegible] [illegible] Senache
rib. Secundo [illegible] postulacio ibi [illegible]
Tercio petitionis refutatio [illegible] [illegible]
adeo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Et factum

in quartodecimo anno regis ezechie [illegible] rex
ezechias fuit [illegible] Senache
rib cum potencia sua [illegible] super omnes
ciuitates [illegible] [illegible] Iuda glo.
de ciuitatibus iam captiuauerat munitas
[illegible] destruxerat oppida et villas
et cepit eas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lachis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] glo. [illegible] liber
regum et [illegible] [illegible] quod sexto anno
regni ezechie venisse salmanazar
regem assyriorum et [illegible] maxima
de tribus transtulisse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tobias
captiuatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Salmanazar [illegible] [illegible]
rex assyriorum [illegible] [illegible] cap
tiuauit [illegible] ut habetur quarto Reg.
xviiii [illegible] teglat phalasar et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
usque ad senacherib [illegible] [illegible]
obsedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
glo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reges assyriorum Et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
applicabat nominibus [illegible] [illegible] Sena
cherib [illegible] [illegible] [illegible]
ex [illegible] [illegible]

Et misit rex assyriorum
Rabsacen de lachis in
ierusalem ad regem Ezechiam in
manu grandi et stetit in aque
ductu piscine superioris in via
agri fullonis. Et egressus
est ad eum Eliachim filius Elchie
qui erat super domum et Sobna
scriba et Ioae filius asaph
a commentariis.

Hic agitur de rabsacis missione et
dividitur quia primo describitur locus unde
et ad quem missus est. Secundo in quo loco
stetit. Tercio qui ad eum egressi fuerunt
[illegible] [illegible] [illegible] rex assyriorum
Rabsaces [illegible] [illegible] [illegible] filium

Ysaye & glo pandit. Alii tamen dicunt
quod erat quidam samaritanus, ideo sciuit
hebraice loqui. De lachis quam tunc ex-
pugnabat & modo expugnat per religionem ubi
amplius & sacerdotium & scolas agria quod
obsidere volebat, sed nunc ezechia qui
preerat duabus tribubus quod obsidebat dimanu
[illegible] i. nimilatur [illegible]. Dicitur littera
[illegible] captate quod in ezechias
in campo non poterat resistere, ideo latebat
se intra muros, & secat in aque-
ductu qui super [illegible] urbem qui erat
in [illegible] illa aque ductu qui
exibat extra, unde ezechias diuer-
tat in [illegible] muros unde sunt dona &
super. Fluctus [illegible] i. non aque ductus
obstruebat in via agri fullonis
i. in via [illegible] magnus [illegible] fullo-
nes manebat, ita quod [illegible] singulari
[illegible] carrum ezechias
quibus dam plat uel religiosi [illegible]
tamen [illegible] iuda [illegible] se lauant cor-
pus [illegible] claustrum [illegible] senarche-
rib comparo demenim rabsaces quod
libet [illegible] Capitulum quod aura
tabulis iuda i. congregacionibus lau-
corum intit capere religiosos
[illegible] hoc anno [illegible] demne
[illegible] qui ho anima custodire [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] impugna-
[illegible] glo. Exo [illegible]
contemptus surgit in scandala & [illegible]
[illegible] illos [illegible] neglig. [illegible]
[illegible] possidet se sentit. Et
[illegible] mitte de lachis qui nunc
[illegible] peccatis uel [illegible]
[illegible] impugnat religiosos. Sequitur
Et egressus i. missus ab ezechia
ad eum i. ad rabsacem eliachim
filius elchie ad declarandum de pace
[illegible] qui fuit super
domum glo / quia sunt summus sa-
cerdos qui sabne superbo succedit
ut habetur supra [illegible] & sobna
scriba non i. malus / de quo dicit
ebrei & glo ponit quod comminare

rabsaces. Tertius tradidit [illegible]
[illegible] a templo remanente
[illegible] hic redditus / expensas / et [illegible]
[illegible] regis scribebat & ioae filius
azaph a commentariis i. qui preerat
rebus gestis [illegible] & commentariis
[illegible] qui [illegible] scribunt
non [illegible] [illegible] in
ebreo habetur recordator [illegible] habebat
officium reducendi ad memoriam [illegible]
[illegible] rege [illegible]
[illegible]
[illegible] posteris expedire debat
expediret postmus. In hoc notatur
quod religiosis temptatis [illegible] non
[illegible] ezechias / sed
mittit / [illegible] xxxvi° plagie
[illegible] / quod non [illegible]
[illegible] eliachim superiorem domus
i. [illegible] sensualitates
[illegible] qui reuelat
[illegible] id ad hebreos
xvi° [illegible] Et dixit
ad eos rabsaces / dicite eze-
chie. Hec dicit rex magnus
rex assiriorum / que est ista fidu-
cia / qua confidis. Aut quo con-
silio uel fortitudine rebellare
disponis / super quem habes fidu-
ciam / quia recessisti a me /
ecce confidis super baculum arun-
dineum confractum istum / super
egyptum cui si innixus fuerit
homo intrabit in manum
eius & perforabit eam. Sic pha-
rao rex egypti omnibus qui
confidunt in eo. Quod si responde-
ris michi in domino deo nostro confidimus /
nonne ipse est cuius abstulit eze-
chias excelsa & altaria / et
dixit iude & ierusalem coram altari
isto adorabitis / sicut & de te

domino meo regi assiriorum /
et dabo tibi duo milia equo-
rum / nec poteris prebere ex te
ascensores eorum / Et quomodo susti-
nebitis faciem iudicis unius
loci / ex servis domini mei mi-
noribus / Et si confidis in egip-
to in quadrigis et equitibus /
et nunc numquid sine domino
ascendi ad terram istam ut
perderem eam / dominus dixit ad me
ascende super terram istam et
disperde eam / In ista parte descri-
bitur expressio minatoris verborum / et ad
ea amplio comminatoris ezechie ubi
hic dimissa et quo audi ma-
gnitudinem / Secundo quo in quo
confiderit / et quo rebellare presum-
pserit / Tertio conclusio quod hec potu-
issent / sic mola amulla ee descri-
bitur dicitur quo dixit ad eos rabsa-
ces qui erat nuncius regis assi-
riorum / hec dicit rex magnus rex assi-
riorum magnum appellat ut timorem
incutiat et dicit glossa ut verba ejus
habeant maius pondus Et arroga-
cia notatur ad dicitur rex magnus q. d. for-
titudo quia ymmo contra ista fiducia qua
est regis quam confidis aut quod ad alio
vel fortitudine / rebellare disponis / dicit
sorra fiducia movit ad repu-
gnandum secundum aliud dispositum / fortitudo aut
sequitur / super quem habes fiduciam
glossa / Et quod corpus contra redderet / vel
modo sentencie nec minacias
verborum / exercitatissime contra in-
vo reddidit Et audiens sicut
confacam subdit / Ecce tu ezechia
confidis super baculum arundineum con-
fractum istum dispositum loquitur
i. super regem egipti dicit glossa /

Ex copia aquarum nili iuxta arun-
dines crescunt / rex quos subsannative
notat fortitudinem egipti con sic regi
similis sub sunt vel in mixtione
ad sustentandum inhabit dimanandum enim
in dolore et perforabit eam manum
rigidam et acuta de alia parte de qua est con-
fracta Sic pharao rex egipti o-
g. contra eos sunt non prebebit auxilium
sed magis nocumentum et dicit glossa / pla-
ncti numquid a. legitur ezechiam
spem posuisse de egipto / Consequenter
rabsaces imposuit quod possit de hoc
ezechias audit ee multo dominus Ez
si rendis / in sic ezechia de domino
domino nostro confidimus esse et perplurimus
et hoc hec anone ipse sic dicit
cui abstulit ezechias excelsa i.
loca destruxit de quibus pluribus dominum
immolare consueverat et altaria que
achaz per eius construxerat / ydolis
abiecit ezechias destruxit / q. d. non
debet confidere in deo cuius diminuit
cultum / Sed solum subponebat rab-
saces quod ezechias predicta destruxisset
in contumeliam dei et non ad honorem dei
Et de hac destructione habetur quarti re-
gum xviii et secundi paralipomenon xxx et xxxi
q. d. non erit ezechias dixit Jude
i. habitatoribus ex urbium et urbium i. ha-
bitatoribus in urbium coram altari isto
quod erat in templo adorabitis dominum
glossa quod sciat tamen licitum esse istum
sacrilegium putat Et hic rabsaces
ponitur solum dicebat quod multi sui
essent excelsa altaria pro predi-
catione templi per salomonem non suffi-
ciebant in libro alibi offerre sacrificia
ex speciali dispensacione divina sicut
elyas obtulit in monte carmeli iii
re xviii Et nunc sub exequo dominum me-
tanter quod ei resistere non potest et duos
tantum ee adiuvacio Et ee ei
commiratur ee trade te domino meo
re assiriorum i. obligate per annum
suffitiate et dabo tibi duo milia

equorum in ebreo habetur sub vadiatis
quod nobis mille equorum quos tradam et
loquitur in persona regis nec potes prebere
ex te i. ex exercitu tuo ascensores eorum
q.d. in toto populo tuo non invenies tot
homines qui sciant equitare et possint bellare
ideo dicit glossa: pignora, id est obsides
et obsequium dicit alia glossa: quasi non
vali ascensores non est veritas propter
dei abstinentiam quamvis in regnum regis
israel populus dominus non multiplicabit
equos et non per loquuntur plurimos. Et
quomodo sustinebis i. sustinere poteris fa
ciem iudicis unius loci i. principatus ex minimis
de nostri minoribus cum quibus eorum plures
habeat exercitus in acie sua q.d. et sic glossa
me familiis senacherib minimum
non potes sustinere. Quomodo sustinebis
vero q.d. nullo modo. Quod si confidis i. tu
fide dicis in egypto i. in rege egypti
auxilio et quadriga et equitibus cum
habeat egyptus tunc sic respondet
vobis quia contra egyptum per dominum
voluntatem missus sum. Unde sequitur: numquid
q.d. sunt sine domino i. metu eius
sed vel propter deum ascendi ad terram istam
glossa: in ipsa ad hoc quod eam sup
si inde in domino deo confiditis
ut despiciam eam i. destruam eam
q.d. non sum solus cum ascendi et
subditur dominus dixit ad me: Ascende
ascende super terram istam in manu forti
ad dispergendum eam hoc est spoliandum
pro captivandos et terram spoliandam
secundum senacherib iste percutiebat eum
qui per ea terra sub ezechie adsaltus
ascendit adversus ierusalem et dicit glossa quod. Et
dixit eliachim et sobna et
iohae ad rabsacen: loquere
ad servos tuos syra lingua:
intelligimus enim: ne loquaris
ad nos iudaice in auribus
populi qui est super murum. Et
dixit ad eos rabsaces: numquid
ad dominum tuum et ad te misit me
dominus meus ut loquerer om-
nia verba ista: et non potius ad viros
qui sedent in muris ut come-
dant stercora sua et bibant
urinam pedum suorum vo-
biscum. Et stetit rabsaces
et clamavit voce magna iu-
daice et dixit: audite verba
magni regis assyriorum. Hec
dicit rex: non seducat vos eze-
chias quia non poterit eru-
ere vos: et non vobis fiduciam tribuat
ezechias super domino dicens: eru-
ens liberabit nos dominus: non
dabitur civitas ista in manu
regis assyriorum. Nolite au-
dire ezechiam. Hec enim dicit rex
assyriorum: facite mecum benedic-
tionem et egredimini ad me:
et comedite unusquisque vineam
suam: et unusquisque ficum suam:
et bibite unusquisque aquam
cisterne sue: donec veniam
et tollam vos ad terram que
est ut terra vestra: terram frumenti
et vini: terram panum et vinearum.
Ne conturbet vos ezechias dicens:
dominus liberabit nos. Numquid libe-
raverunt dii gentium unusquisque
terram suam de manu regis
assyriorum? Ubi est deus emath
et arphath? ubi est deus sep-
harvaim? numquid liberaverunt
samariam de manu mea?
Ut eruat deus ierusalem de manu
mea? Et siluerunt et non responderunt
ei verbum: mandaverat enim rex eis
dicens: nec respondeatis ei. Et
ingressus est eliachim qui
erat super domum filius elchie
et sobna scriba et iohae

filius azaph a commentariis
ad ezechiam scissis vestibus
et nunciaverunt ei verba rabsa
ces // hic describitur crisis (?) maiorum
et hic pte[n]s 3es (?) quia primo commiti[tur]
coram quod petitas / ibi loquere s[er]v[is] tu[is]
enim racio ibi intelligimus / 2o
rabsaces maliciosa et superba re
sponsio ibi et dixit / dicatur 3o et d[icit] e[lia]c[hi]m
et sob[na] et ioe ad rabsacem loq[ui] ad
sinos (?) // sic se applicant ex humili
tate illi faciliter mitigaret (?) syra lingua
i[d est] caldea intelligimus enim // quia ut dicit glo[sa]
vel saltem communis est et intelligebatur de maio
ribus / sed racioni populo non intelligebatur
bat // Et hec peticio racionabilis fuit /
quia clerici vero (?) sunt in secretis quia sepe
proferunt et sepe remittunt eo quod ne lo
quaris ad nos iudaice / glo[sa] ebra
ice loquebatur ut astante populo terre
rentur eo dicatur in manibus populi i[d est] au
diente populo / qui est super murum / glo[sa] ori
quia non erat e[st] populum sic communione ...
ribus et bona ... Time
bat enim ne populus consignatus intelli
gens desolacionem et offenderet ad ...
cione et dixit ad eos rab[saces] arroganter
sup[er]ba contra peticionem nu[m]quid ad dominum tuum
i[d est] ad ezechiam et ad te scilicet eliachim
misit me dominus meus senacherib ut
loquerer omnia verba ista sed potius ad
vos et dicit glo[sa] elatus in superbia ex
inexacione humilitatis eorum qui verum
aloquitur et non potens quod dicit immo potius
ad viros fortes et strenuos / qui se
dent in muro ex parte predicta contra
timere et stabiliunt obsessi comedant
stercora sua pro angustia famis et bibant
et quia plerique urinam pedum suorum i[d est] quod
timore solet fluere super pedes vobis
secum quod non solum plebi hec erunt
sed et principibus et sacerdotibus / per hoc
innuens famem tribulacionem et anxietatem
in obsidione omnibus futuram nisi se reddat
et stetit rabsaces / quasi impaciens
erat ab omnibus videtur et clamavit
voce magna ut ab omnibus audiretur
iudaice et dixit sit ab omnibus intel

ligeretur et timeretur / et dicunt doctores
quod iste erat apostata a iudaismo
an vero ita re assyri / hec dicit
rex / dicit glo[sa] forti dominus gracia dei dica
hec dicit deus deus qui sit non seduc
cat vos ezechias / committendo vo
bis auxilium adiutorium futurum / per illud
accusaco rabsaces astutus ezechie
quod in divino consisteret populum confortabat
bat quia non poterit eruere vos sed
de manu mea quasi committat et
non vos fiducia tribuat ezechias
fallacie et decepcionem super domino
suo quod dicit non meo / dominus eruet libera
nos dominus quod illi / commacebat
ut audiat ab aliquo ezechia sic per
suader[e] populo / non dabitur civitas
ista in manu regis et sacerdotum om
nes in ipso capital (?) ... ex
quibus debat nasci rex regum
in manu regis assyriorum / Et post
non audiendi ... nolite
audire ezechiam qui sic promittit
et liberare non potest hec enim dicit rex
assyriorum sic vobis primo facite
mecum benediccionem i[d est] pactum
ex qua vobis veniet benediccio vel i[d est]
reddite vos ad voluntatem ... meam
sicut verba expo[sita] senacherib / glo[sa]
alia edicio habet facite quod vobis utile
est ut neminem rapiat et pax maneat
vobis // vel sic benediccione i[d est] ben
dicatis meam regem / dicendo esse
verum regem consimile habet de ebru
so dicendo quod in ... dictus
tes ad maledicendum sibi (?) quod ei vi
sum reddidit dixerunt benedic domi
nos suum quia hic hoc peccator est quod
sicut nos loquimur quid dum alium
loquor et tu sicut nos maledicam
maledicit eum et egredimini ad me
... reliciam et comedite unus
quisque vineam suam i[d est] fructum vi
nee sue unusquisque ficum suam
i[d est] fructum sue ficus et bibite unus
quisque suam ex cisterna aquam

asterne sic adhuc ut alii putant
vel sunt dicit glo. nimis mi sunt
blandicias sunt quod non vincat eos
vincat promissio qui gloria dicit sicut
petitur benedictionem meam tenere comede
pacifica comedite et bibite tunc dimidium dicunt
venimus i reddam de cum ipso sollicite
cum vt dicit glo. vel promittebat capta
bona et reddere in vestram et tollam
vos quod dicit hic eum os assyriorum
transferre gentem de terra propria ad aliam
vt de cuius obediencia sit securior
certam nunc faciat rex assyriorum erga populum et
populo cuius vel hec dicit vel rex dominus
adducam quod est in terram vestram i terram
fidelis et fertilitatis bonitate frumenti
sicut terra promissionis ipsa terra
translata vobis non deest cum penal
dicit vere hoc non est verum promittit
erat tamen vobis eos aliter dicit
glo. terram in medio promittit quod
est celum et sicut in medio filiis et
super illos vt terra vestra dicit quamvis
videat ei in loco in quo natus
est propria dicit scribit in quo erit filius
quibus terra firmitate et vini sicut
magna habundancia ius subdit terra
panum et vinearum Nolite persuadere
cis nec quibus vos ezechias recta
benedictio ab ipso quod vos in eo dominus
dominus liberabit nos quod dicit non potest
quod neque probat dicit nunc mittit dominus qui li
berauit de terra sua vbi terram
suam de manu regis assyriorum quod dicit aduenit
multa dii non potuerunt defendere ab
ratores suos ipsorum vel dicit quod
vincere eas dicat Et argumentum hoc
nullum est quia dii gencium demonia
sunt et nullum mittit deus at hominis
eius fortis et potens immo omni
potens. Et consequitur suo per baccos
quibus vbi est deus emath i anti
ochie qui colebatur ibi vbi est deus
arphath et sepharuaim i alyarum
ciuitatum hec due vbi tamen
erant prope antiochiam Numquid
liberaverunt deum quod dicunt liberaverunt samariam
riam in qua colebant demonem

mea quod non dicit glo. multa dii
gentes cum ante captiuitatem decem tribus
coluerunt et tamen pro eam pro eos colunt
tantum et qui eorum dii ab angelis
qui crexit terram de manu mea
vt domini vestri dominus eruat vel liberabit
de manu mea quod similiter dicit decem
tribus liberare non potuit vt deus
vos de duabus tribubus liberabit
Thoalit emath magister formidabat
eos et significat subditos arphat
saluacionem significat prelatos sephar
uaim luciti eorum et significat clericos
istos glorificat dicitur se dicisse quod
significat precepti assiriorum Consequitur
et siluerunt scilicet eliachim et sobna
et non videntur ei domino nec magnum
male proterua dicia puocaverunt
quia diuina visio fugabit vias mutas
fatebat vnde glo. allegat et ne sic
ad eos carbones vel dicit ne respondeat
ad stultum iuxta stulticiam suam man
dauerat enim eis rex scilicet ezechias
quibus ne responderent ei ne alcuadi
placa proplum seducet ul ne maiores
blasfemias inferret et ingressi sunt
eliachim et ipsi sunt et ioahe scissis
vestibus more suo gentis audita
blasfemia et nunciaverunt ei verba
saracenus quomodo quis deum blasfemasset
vnde dicit glo. scindunt vestes qui au
dierunt blasfemare scindit et rex
ardens excepti suis et ipsi hoc premisse
et hec per vehementes istis capitulis ad
sequens consule hic que habet xviiij
vbi contra vos incipiunt blasfemi
am xpo scindunt vestimenta sua et cetera xxxvij
Et factum est cum audisset
rex ezechias scidit vestimenta
sua et sacco obvolutus est et intravit
in domum domini et misit eliachim
qui erat super domum et sobnam
scribam et seniores de sacerdotibus

xxxviij
iiij

optos sacc/ ad ysayam
filium amos pphe et dixerunt
ad eum/ hec dicit ezechias dies
tribulacionis/ et angustie/ et correpcionis/
et blasfemie/ dies hec/ quia venerunt
filii usque ad partum et virtus non
est pariendi/ Si quo audiat
dominus deus tuus verba rabsaces/
quem misit dominus rex assiriorum/
dominus suus ad blasfemandum
deum vivente/ et exprobrandum sermonibus
quos audivit dominus deus tuus/ leva
ergo oracionem pro reliquiis que reperte
sunt/ Iuxta istud capitulum describitur liberacio ezechie
ab hoste/ et sequitur ab infirmitate/ et primo
ponitur denunciacio pphe que causa durius [illegible]
aglica execucio/ Et in primo parte narrat
quod fecit ezechias audita verba rabsaces
quod doluit/ se humiliavit/ templum ad orandum
intravit/ et ysayam ecce omne preceptum dicit/ quod
Et factum est cum audisset rex ezechias pphetam audiens
minas et insultus verba rabsaces/ scidit vesti
menta sua cadens cum contricione et dicit indui
sacco ut ostenderet peccato/ quod putabat affligi ca
ni tam et sacco obvolutus est/ id est alio indu
deposita regali veste et preparavit sic deum
placabilem invenit propter natura humili et
Ecclesi. hec dicit de rege ninive iona 3° et
intravit in domum domini/ quia dicit se ad nam
devote oracionis/ quia dicit de devocione humana
cogitur de scribi quod nuncios ad ysayam
misit quod eis loqui iussit et misit ezechias
eli quod erat super domum/ et sobnam scribam/ et senes de sac
erdotes sacc/ in stolis sed habitu misabili
ad ysayam magis usitatos de finibus
de pphetis filium amos pphe ysaie x xx
ubi hic narrat historia dicit ad ysayam
ppham/ hic autem vocat se filium pphe cum
humili Ecclesiastici 3° quanto magnus es
humilia te in omnibus/ sed litera dicit ex hoc sensu
est ab aliquibus correctoribus/ melius est dicere
ad ysayam ppham sicut dicit in 4° regum
et in 2° paralipomenon/ unde dicit in
libro regum legitur quod misit ad ysayam
ppham/ sed hic quod dicit ysayas scripsit histo
ria non ppham sed filium pphe se vocat
et dixerunt ad eum id est nuncii ad ysayam/ hec
dicit ezechias nec addidit rex/ propter significandum humi
litatem/ et magis ppham movent dies
tribulacionis/ in corpore et angustie animi
et correpcionis id est blasfemie super me repleti
mente et blasphemie hostium/ ergo dicit dies hec
quia rabsaces blasfemat contra deum sed ea
quia venit ad affligendum ezechie et pphi Ezechi.
a penitent pphe vituperabilis dicit deo/ blas
pho/ quia venerunt filii usque ad partum et vir
tus non est pariendi/ Ysaie 3 parabolice sicut dolores
explicat/ quia vocata afflictio sicut puerperii
sicut mulier deficiens in afflictione partus cum
deficiant vires pariendi vel filios vocat
consilia que fecerunt ad rebellandum ezechie regi
subsidiarias in viribus dei et non est in parte
id est complendi vel ad illud opus perducendi
Moraliter sic est de hiis qui bonum proponunt
et non opere inplent unde
Bernardus contra sapiencia mundi maledicta
subplatavit et concepta in eis suffocavit/
noli nunc parturiant agere magis deo
et perponit et indiget magis de liberacione/
sed sapiencia salutis inicia suffocat et in infirmitate
repudiet/ Cum ergo propositum bonum et diu
quiescit dicat ab eo pueri iacebunt
puer et iudicaas post facta absconditur nisi
ino igne et exposito lateris de libris
annorum illud exacta/ dicens ostilat qui
ad legit quia mala homines domestica
Et non est quia pro die mea ya [illegible]
si labor cogitacionem et ad cogitat
quod religiosus labor vel penitere sustine
non posse quod significat in xxx
ubi dicit rachel pariente cepit propter
difficultatem/ Ergo suffocatur cogit si per
tentacionem et ad cogitat quod penitencie
cape non est quod exterius dimittere
Et quod contra testimonium. Ideo ipsi
noluit extinguere et super xxx usque quin
apiet ardenti propter scriptam Cum
dilacionem/ et ad cogitat quod in
morte poterit penitere et tam aliquando
non possit et dicit in moralis hic quod dicitur
venire usque ad partum Variant
3a faciunt primo denunciacionem ad
eos audientes predicantes de morte/ iudicio
vel penis inferni Sicut 78 quod vox
sunt vero pepit audita morte domini
sui penitenti et 3 et si xxx dicto
dicit dominus tuus domine compunctus

Ez° domum consultaco s^a Ez xxxv^to
iudicia q^e consulit domum & dix^t ei d(omi)no
pupilli committe tuo dimdenti Etiā vi
sitaco domu(m) pregne in sessione Ez xxi
visitat^r d(omin)us saram & peperit & p^t te
d(icitu)r de Anna q^e incep(it) orare s(ecundu)m lra
Si quo i agnino audiat i audiē se
audiat pestem sui^e Ysaya d(omi)n(u)s d(eu)s
tuus Iudicit^r no(n) audis dic noster
qui sentimus natu/ audiat nu(n)c verba
rab q(ui) mi ipo asy do su ad bla d(eu)m
qui vidicac p(er) vincul(is) no(n) vita ta
mitte sicut eorum in sibla & exp no(n) s(unt)
q(ua)n(do) do d(eu)s tu(u)s qui michi lati p(ro)
leua q^e orationem ego mam iaceti(s)
ul laticitam orationem tua ad d(omi)n(u)m p(ro) reliquis
p(o)p(u)li q^e reperte s(un)t i compresidio q(ue) remans(i)t
glo/ Iam n(on) x tr(ibus) capti abducti seu
captiuati / tunc tr(ib)us Iude & Beniamin
vastate s(un)t & in sc(ri)ptionem inv(ent)i manu
hostium tradita ab impio & superbo Rab(sa)ce
potissima/ Ex liva ista leuam si quo in
apt(e) coponē abi^a ptida le q^e ex ad
do qui q^e ne st. & impudiis qui dic
quo indiemasunt/ ulde n(on) cant
pauci cu(m) paucis ad ipa prit(er) si quo
an d(eu)s tuus qui tu al solicite via
rabsat(en)/ ut sic indigni q(ui) assy(rio)s
publice blasfematis & libet nos
ab eis **Et venerunt servi regis**
ad Ysaiam & dix^t ad eos ysay
h(ec) dicet d(omi)no vro/ h(ec) d(icit) d(omi)n(u)s
ne timeas a facie v(er)borum
q(ue) audisti q(ui)b(us) blassfemaverunt
pueri regis assyriorum/ ecce ego
dabo ei sp(iritu)m & audiet nunciu(m)
& revertet(ur) in t(er)ram suam & corruet
in facia in gladio in terra
sua/ hic respondit Ysai(as) consolabilis
responsionem enim Ez(echie) ne timeat/
& v(ir)tutem tunc no(n) dicat in simulat
ibi Ecce c^a Dña q^o venit q^o sun
Ezechie Iudic^r/ dicetis regi servi eo
filiam & amici ad Ysaiam p(ro)pham &
dix^t ad eos Ysay orationem eorum p(ro)mi-
ciens/ omnia in sp(iritu)m p(ro)phetans dicite do
mino vro Ezechie regi h(ec) d(icit) d(eu)s

Iudic^r/ meus & eius tuo non difidat
d(e)o s(e)c(undu)m Ne timeas a facie v(er)borum comi
nationum q(ue) audisti i apparas his
q^e tu st(ulte) & apparentia sunt fancis ut
a facie v(er)borum i p(ro)p(te)r v(er)ba q(ui)b(us) pueri
assyriorum i famuli blasfemaverunt me
q(uia) v(er)ba i^a exprimebat d(eu)m istius non
posse salvare Ez(echiam) de manu regis
assyriorum/ sic erat impotens et ipote(n)
tior mortali homine/ & d(icitu)r me vbi glo
no(n) te vid luc(e) xi^o Cui vos sp(iri)t(u)s
me sp(iri)t(u)s Ecce ego su(m) d(eu)s dabo
ei sp(iritu)m i indignationem contra tetrarcha
rege ethiopie qui b^r q(ui) ent(e)d(i)t h(ec)
Iudic^r/ dabo q(uo)d no(n) dica(m) vim ista
q(ue) assyrio facia ne mea videat(ur) victoria
potentia s(ed) h(oc) dominum q(uia) dabo ei sp(iritu)m i
librationem & audiet nuncium de tetrar
cha rege ethiopie invadente regnum
suum ut h(ab)e(tu)r in p(ar)te sequenti h(oc) aut(em) audit
cu(m) ia cepisset lachis & obsedisset lobna
& revertet(ur) in t(er)ram sua(m) i in caldea ad
ea(m) defendendam & corruet eo facia
i mori Iudic^r/ d(omi)no d(icitu)r q^o defendebat
audiē/ ipm s(ed) a p(ro)p(ter)ea libans (con)t(ra) hoste
in t(er)ra sua mortuus/ io dicit in gla
dio s(ed) filiorum suorum in t(er)ra sua quorum
utrumque morti dolorem aequabat/
Non at h(ec) in effectu eius facta sunt usq(ue) ista
versione/ tunc enim secundus rege ethiopie
subiugato sibi egyptu/ & anno sequenti
venit in iudeam ad defendendam ubi p(os)t
percussionem suo exercitu ab angelo fugit in
t(er)ram suam & gladio filiorum suorum
interit ut h(ab)et(ur) in fine huius capituli **Rever**
sus aut(em) rabsaces/ & invenit
regem assyriorum expugnantem ad
versus lobnam/ audierat enim q(uod)
p(ro)fectus esset de lachis/ & audivit
de tetrarcha rege ethiopie
dicentes/ egressus est ut pugnet
co(n)tra te/ Et cu(m) audisset misit
nuncios ad Ezechiam dicens/ h(ec)
dicet Ezechie regi Iude loque
tes/ no(n) te decipiat d(eu)s tuus/

in quo tu confidis dicens non dabi-
tur Ierusalem in manus regis assyriorum
Ecce tu audisti omnia que fecerunt
omnes reges assyriorum omnibus
terris quas subverterunt et tu po-
teris liberari Numquid eruerunt
eos dii gentium quas subverterunt
patres mei gozam et aram et
reseph et filios eden qui erant
in talassar Ubi est rex emath
et rex arphat et rex urbis se-
pharvaim et ana et ava hic descri-
bitur iterata missio nunciorum a senache-
rib ad ezechiam et primo describitur
rabsaces reversio secundo nuncii et cognicio
rei secundo ibi ottavo missionis et missio ibi
Et cum audisset dicit ergo reversus
est rabsaces domino permittente
scilicet pro ecrapiete recessit et invenit regem
assyriorum a quo missus fuerat ad ...
lobna que erat una de civitatibus
iude ubi erat fortaculum pugnantem
id est ipsam expugnantem audierat ...
fectus esset de la ipsa superata ubi
... ubi esset cum et putabat et au-
divit scilicet senach de tarcha rege ethyo-
pum ... ssimus est tetrarcha
cum suo exercitu ut pugnaret contra sena-
cherib dicit glossa ... pugnasse cum rege
senacherib qui egypto ... et obsedisse pa-
lestina ... aggeribus multis
... tetrarcha regem
ethyopum ... auxilium ... urbem
Clxxxv milia de exercitu assyriorum
... noctu ... et ...
... historie Et cum audis-
set senach misit nuncios ad ezechiam
dicens glossa ut quod non crepat verbis fraude
... ezechie regi iude loquimini
eos ... de bellum ... de ...
... quia ... fiducia qua
... non dabitur Ierusalem ... assyriorum
... rabsaces senach ... |
quo ezechias confortamat populum suum de
qua confortacione habetur ij paralipomenon xxxij

Et habent ... deceptus est et in ma-
nus regis assyriorum ... anterio-
res mei ... subverterunt ... scilicet
... et ... solus potes
liberari ... scilicet ... dii
suos ... non potuerunt ...
... declarat ... multos ...
... subverterunt patres mei
reges assyriorum gozan aram reseph
... et filios ... id est ...
... qui erant in talassar declarat
... id est rex emath
id est antiochie et arphat et rex urbis sepharvaim
... regum ... potencia
... |
Et tulit ezechias
libros de manu nunciorum
et legit eos et ascendit in do-
mum domini et expandit eos coram domino et oravit ad dominum dicens
... exercituum deus israel qui sedes super
cherubin tu es deus solus
omnium regnorum terre tu fecisti
celum et terram inclina domine
aurem tuam et audi aperi oculos
tuos domine et vide et audi omnia
verba senach qui misit ad bla-
sphemandum deum viventem
Vere enim domine desertas fecerunt
reges assyriorum terras et regi-
ones earum et dederunt deos
earum igni non enim erant dii sed
opera manuum hominum lignum et la-
pides et comminuerunt eos Et
nunc domine deus noster salva nos
de manu eius et cognoscant
omnia regna terre quia tu es dominus
deus solus | hic narratur quid
fecit ezechias ... missione nunciorum
... legit et ad ... domini
templum ... sequentem
... consolacionem ab
... ibi Et misit dominus
... et tu ezechias ... manu ...

libros i. epistolas vel litteras a senacherib missas de ma[teria] [illegible] n ei bis contra [illegible] cum magna ... [illegible] ... in quo reges instruit ut saltim iterum [illegible] sint per litteras missiles legere ... mihi et pre. Erudimini qui iudicatis terram. Domino dei i. [illegible] ad deum oraus de [illegible] ex [illegible] et dicit [illegible] senacherib blasphemias solita arma arripuit et [illegible] eos coram domino quos blasphemias continebat [illegible] in defensione regni assyriorum [illegible] rapuit eos [illegible] maiestatem [illegible] ad deum dominus [illegible] confortatus ab ysaia dicente ne timeas. Dicit glosa: Orat iam securior de liberatione [illegible] ... [illegible] quia forte [illegible] suis sic oro domine deus exercituum i. [illegible] et angelorum [illegible] potens et nichil a [illegible] deus israel [illegible] ... [illegible] ... exhibitione sic qui [illegible] qui sedes super cherubim omnibus altior es [illegible] et omnibus preses. Et cherubim [illegible] ... [illegible] ... qui sedes ... [illegible] ... super cherubim. Et hic id [illegible] ... propiciatorium quod [illegible] sedes dei [illegible] sicut alas cherubim. Hoc [illegible] ... angelica potestati immo omni creature [illegible] ... tu es deus solus omnium regnorum terre i. altior omni celo et terra [illegible] ... ipse celum et terram [illegible] ... exaudiendo ... [illegible] ... exaudiendo ... [illegible] ... senacherib te blasphemantis [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... ad blasphemandum ... [illegible] ... glosa [illegible] ... reges assyriorum [illegible] ... superbi et [illegible]

terras diversas et regiones earum. Dicit glosa: ... [illegible] ... vastasse et spoliasse [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] artificia hominum et deorum eos ... [illegible] ... Salvos [illegible] ... senacherib ... [illegible] ... liberatione ... [illegible] ... senacherib ... [illegible] ... magnificatus fuit. Et misit ysayas filius amos ad ezechiam dicens: Hec dicit dominus deus israel: Pro quibus rogasti me de senacherib rege assyriorum, hic est verbum quod locutus est dominus super eum. Despexit te, subsannavit te virgo filia syon, post te caput movebit virgo filia ierusalem. Cui exprobrasti et quem blasphemasti et super quem exaltasti vocem et elevasti altitudinem oculorum tuorum? Ad sanctum israel. In manu servorum tuorum exprobrasti domino et dixisti: In multitudine quadrigarum mearum ego ascendi altitudinem montium, iuga libani, et succidam excelsa cedrorum eius et electas abietes illius, et introibo altitudinem summitatis eius, saltus carmeli eius. Ego fodi et bibi aquam et siccavi vestigio pedis mei omnes rivos aggerum. Hic consolatur ezechiam [illegible] ab ysaia [illegible] senacherib [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... amos ad ezechiam [illegible] ... [illegible]

pravitas hec dicit dominus de eo i. [illegible] i. tibi
in revelacione dicam misit. Pro quo rogasti me
de Senacherib rege Assyriorum exaudivi te
hic est verbum i. sententia quam locutus est dominus de eo
i. quod vult facere contra eum declarat. Despexit
te i. minas tuas subsannavit te sic
Senacherib [illegible] [illegible]
Ezechie ad [illegible] [illegible]
post te i. corde suo vanitatem tuam [illegible]
[illegible] subsannavit te. Virgo
[illegible] sensibili signo subsannavit
in quo dicitur contemptus qui fit ad [illegible]
nasi [illegible] signa [illegible]
Virgo filia Syon i. Jerusalem ubi templum
[illegible] erat in monte Syon. Et dicitur filia quia
deo dilecta. Virgo propter integritatem fidei
quia non erat corrupta fornicacione
ydolatrie quamvis ante ydola
coluissent iam tunc penituerat et maxime
tempore Ezechie in cuius fide vigebat. Vel
dicitur quia nondum corrupcio
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possit in
[illegible] de corrupta facta incorrupta
[illegible] [illegible] [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] lxxxx [illegible] [illegible]. Et hic
[illegible] [illegible] [illegible] glo
[illegible] libri regum ystoria et paralipomenon
[illegible] [illegible] et fugiente [illegible]
[illegible] liberacione urbis et dimicatu Assyriorum et
derisione [illegible] et de aurea [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
filia [illegible] glo [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
capitulo [illegible]. Et nomen [illegible] dicat
filia Syon quia [illegible] ab antiquo erat
in Syon sicut filia [illegible] Syon dice
bat [illegible] Syon [illegible]
[illegible] dabat copia bellatorum [illegible]
[illegible]. Sed cui exprobrasti hic [illegible]
[illegible] [illegible] ad Senacherib qui per
Rabsacen exprobrabat Ezechie [illegible] tibi
dabo duo milia equorum et quem blasphema
sti per [illegible] [illegible] et hic quo ad dominum de quo
dicebat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] manum tuam et [illegible] que
exaltasti vocem tuam clamando [illegible]
ad illos qui erant super murum et levasti
altum oculorum tuorum te super excelsum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superbie

super [illegible] [illegible] [illegible] exprobrasti
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] blasphemando dominum et
[illegible] ad infidelitatem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] superbiam tuam demon
strando. Et hec omnia [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur ad [illegible] i. [illegible]
dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] superbis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bat
[illegible] in manu tua [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] Rabsaces [illegible] exprobrabat per
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
solet facere [illegible] [illegible] [illegible] exprobra
sti domino [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
super [illegible] tibi [illegible] victorias [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
altitudines montium [illegible] [illegible]
erat [illegible] et [illegible] libani [illegible]
et Syon ubi erat templum [illegible] libani
[illegible] [illegible] libani [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] superbia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] exaltata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reges [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intelligitur templi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] carmeli [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aqua et [illegible]
vestigio pedis mei glo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omnes [illegible]
[illegible] omnes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] esse

hec facilite faciam, quia tantum exilitu
fecero hominibus racionalibus quod aque propter
eos ei ad potandum non sufficiant. Numquid
non audisti que olim fecerim ei, a di-
ebus antiquis ego plasmavi illud. [et nunc adduxi]
Et factum est in eradicacionem colli-
um compugnancium et civitatum mu-
nitarum. Habitatores earum breviata
manu contremuerunt et confusi sunt, et fac-
ti sunt sicut fenum agri et gramen
pascue et herba tectorum que exaruit
antequam maturesceret. Habitacionem tuam
et introitum tuum et egressum tuum
ego cognovi, et insaniam tuam
contra me. Cum fureres adversus
me, superbia tua ascendit in aures
meas. Ponam ergo circulum in na-
ribus tuis et frenum in labiis tuis,
et reducam te in viam per quam venisti.
Tibi autem hoc erit signum: comede
hoc anno que sponte nascuntur, et
in anno secundo pomis vescere, in anno
autem tercio seminate et metite et
plantate vineas et comedite
fructum earum. Et illud quod salvatum
fuit de domo Iuda et quod reliquum
est mittet radicem deorsum et faciet
fructum sursum, quia de Ierusalem
exibunt reliquie et salvacio de
monte Syon. Zelus domini exercituum
faciet istud. Propterea hec dicit dominus
de rege Assyriorum: Non introibit urbem
hanc et non iaciet ibi sagittam
et non occupabit eam clipeus et non
mittet in circuitu eius aggerem.
In via qua venit per eam revertetur
et urbem hanc non ingredietur, dicit
dominus. Et protegam civitatem istam ut sal-
vem eam propter me et propter David

servum meum. In ista parte describitur
primo a deo promissa et inflicta ibi:
Et nunc adduxi, supra pena ibi: Et factum
est. Dicit ergo: Numquid. Glossa: Dominus loquitur
ad Isaiam, quasi: Ego non mireris futura
das me ista non providisse, id est preparata
remanere, quia numquid non audisti quasi diceret
quod olim, id est ab eterno, fecerim ei, id est predesti-
naverim. Ex hoc trahitur argumentum ad probandum
quod bona dicuntur predestinata vel facta, id est
facta dispositive, quia ante tempus ex diebus
antiquis, id est ab initio creature, ego plas-
mavi illud. Glossa: malum quod per Senacherib
infertur, non in eo quod malum, sed eo quod iusta
vindicta(?) iusta bonum est. Litera sic exponitur: Numquid
non audisti, Senacherib, ita quod sint verba
ex parte dei ad Senacherib, que olim fe-
cit, creando mundum ex nichilo, et ut me
liberis(?) fecerim transferendo regna de gente
in gentem, providencia mea, quod sic an-
nalibus et annis [illegible] legitur
et Assuero legitur Hester, hoc est [illegible]
libri Hester, ei [illegible] in hebreo non est ut in iiii
Regum xix, ubi ponitur ista hystoria,
et tamen addatur non est referendum ad Se-
nacherib, ut aliqui expositores dicunt,
sed ad [illegible] dominus transtulit
preterea, ut dictum est, et sic ego plasmavi, id est dispo-
sui fiendum, et quod sit conservacione [illegible]
nunc, id est isto tempore, adduxi, id est ad magnificen-
ciam gloriam, id est super eum, et factum est, hoc est mala
venit eorum [illegible], quia propter peccata
puniendam, dicatur supra x: Ve Assur
virga furoris mei, et baculus ipse est in manu
collium compugnancium, id est se impugnancium
et discordancium [illegible] in eradica-
cionem; aliqui enim volebant se reddere, et
aliqui contradicebant, ex qua divisione
desolacio sequebatur. Et non solum montium(?)
sed eciam civitatum munitarum. Habitatores
earum breviata manu, id est re-
tracto auxilio in adventu contremuerunt
[illegible] potestate eorum diminuta in
adventum Senacherib, et confusi sunt, videntes
sicut fenum quod non potest resi-
stere igni, glossa: id est [illegible] corrupta peccatis
impedientibus, et gramen pascue

q(uod) conculcando et depascendo facili(us)
destruunt(ur) et siccant(ur) s(ecundu)m ba(b) tecto(rum) i(d est) q(uod)
crescit in tecto q(uod) exaruit anteq(uam)
maturesceret i(d est) ad nichil(um) adaq(ue) boni
faciendum p(ro)ph(et)a no(ta)t q(uod) adduci te Senach(erib)
p(ro)ph(et)a isr(ae)l p(ro)ximo(rum) timore ad mort(em)
tempus conservaverunt. Et q(ui)a tu de
Deo posse q(uod) isti deo p(er)mitte(n)te et p(ro)vi-
dente et ordinante p(er)ministre Se-
nacherib [?] venit, s(ed) s(ecundu)m h(oc) ha-
bitacionem tuam o Senacherib i(d est) Babi-
loniam et egressum tuum et terra tua
et introitum tuum in terram meam ego
Deus qui o(mn)ia scio cognovi i(d est) ante
disposui vel i(d est) p(ro)bavi cognosce scire
amicitiam et insaniam tuam i(d est) blasphemia(m)
tuam de me q(ui)a glo(ssa) q(ui)a dixisti q(uo)d Deus
potest vos liberare de manu mea. S(ecundu)m cum
sciat deo p(er)mittere q(ui)a de q(ui)bus non c(ogni)tor
mali digne in tyrannissime tua furens
adhesione mea ne statim mea blasphema
de me q(ui)a p(ro)ximi(s) angelus Sacharia Deus
q(ui)a glo(ssa) ep(isto)l(a) ascendam in astra et co
filius altissimo superbia tua q(uia) s(ecundu)m fecisti
vel q(uia) victorias tuo viribus ascribisti
ascendit in aures meas i(d est) notum michi est
q(uo)d de tempore et ce de p(ro)vinci(is) et p(ro)vinci(is) et de
fideli v(e)l vel non fuisti viribus ut sciat te
non viribus tuis s(ed) potius sed vicibus
meo vicebat n(on) impugnares et insci-
tuos arbores ut cepta q(uo)d possemus facere
dicit p(ro)ponam circul(um) q(ui)a p(ro) pedam et frenum
et calamum diminutam in naribus tuis
potenciam tuam refrenando et lira de stant
sic bubalis et in iugo subponatur meam
potenciam dum e q(ui) talibus cura complectens
p(ro)ponam et finem ceteris vel pena calamum in
naribus i(d est) p(ro)b(abi)l(e) et la(borem?) cordis q(ui)a s(ecundu)m p(ro)phetas
comedens et in q(uo) d(icitu)r act(uum) ix(o) de Sau-
lo Saulus adhuc spirans minarum et
cedis in discipulos d(omi)ni. S(ecundu)m glo(ssa) or(dinaria) dicat
pena q(uo)d cogitando insidias suspiras
s(ed) explere q(uod) appetis non valebis et pena
superbie ac mee p(ro)p(ter) calamum naribus por-
tas ut tuo honore morte adeptus
anhelas ab eo tuo vita vacamus re
dus s(ecundu)m Za(charias?) et in mensura in f(ac)to bello
non cuius in est ascipio s(ed) posse non
in ab et frenum in labiis tuis sicut sit
equis dominum i(d est) q(uo)d labia q(ui)b(us) tu loc-
tus es et me blasphemasti adanctata
et blasphemia refrenabo et reducam te
refrenandi m(ulti)tudine habitus tuus ainlis
in terram tua(m) v(e)n(iet) s(e)c(un)d(u)m vita p(ro)pria

necesse est ut statim dicat(ur) in p(ro)phetia se-
quenti. Et ad p(ro)dicto(rum) confirmationem
dat signum mirabile sicut dicitur cap(itulum) (?)
a(nte) cum dixerat p(ro)ph(et)a p(ro)mittet signum
[?] adhuc [?] v(e)l sic tibi aute(m) Ezechie
rex hoc erit signum salutis et certe q(uo)d
fiat p(re)dicta de(us) glo(ssa) or(dinaria) (con)v(er)titur s(ed) p(ro)ximus
Ezechiam p(ro)ph(et)a loquit(ur) q(ui)a
Senacherib dixit q(uod) ei deo s(ecundu)m credit
nunc ad p(ro)ximum signum ut non dubitaret
de vera que p(re)dicat s(ed) hoc non p(ro)ph(et)is
maxime credebat q(ui)a non solum longe p(ro)-
futuris in p(ro)xime complenda constabant
comedetis hoc anno q(ui)a s(ecundu)m anteq(uam) veniat
Assur q(ui)a s(ecundu)m sponte nascuntur p(ro) seminatores
sine cultura hominis. Hec aute(m) fuit
que g(er)minavit ex residuis seminis
ab exercitu Senacherib qui vastaverunt
et diripuit bona terre qui venit ad p(ro)p(ter)
quadragesimam et Ieru(salem) ut vero Ethiope
rex dum illa dicit tibi q(ui)a ex illis
seminibus tot bona oriebant(ur) q(ui)a ex illis
totum plus et c(etera). S(ecundu)m anno secundo
pomis et pomis s(ecundu)m q(uod) Senacherib obsi-
debit vel hec impediret seminare poma
de se i(d est) fructum arboris et adinventi
plantato s(ecundu)m q(uod) de terra non potest cultam
videntur prius fuisse d(icitu)r glo(ssa) or(dinaria)
q(ui)a exercitus Senacherib spoliatur ar-
bores fructuosas Ezechie aute(m) p(ro)mi-
titur p(ro)ventus fecit ramos ita
magnos q(ui)a de fructibus in maioribus
cop(ul)is anno (secund)o potest sustentari. Et
s(ecundu)m glo(ssa) or(dinaria) in co(n)cordando tuo hic q(ui)a dura
se minime necesse vivit Assyri et va-
stavit messes s(ed) vincta et olivam
et obviunda absi(us) spiciam q(ui)a ex semine n(on) p(ro)-
e hunc videri p(ro)mo annorum fructu
aute(m) q(ui)a sicut nos p(ro)curavit q(ui)a reperiunt
ex pomis et fingis fumpsimus viro
aute(m) anno (secund)o s(ed) fugato Assyrio serate agros
et metite i(d est) congregate p(ro)curata plantate
vineas q(ui)a vastata sunt et comedite fruc-
tum ea(rum) q(uo)d abbundancia erit ex p(ro)-
seminum et fructuum et sic q(uo)d dicit p(ro)ph(et)a
Ezechia cum vidit s(ed) duobus signis sicut in
p(ro)mptu Senacherib fuetum et ruina
et p(ro)fecit unde q(ui)a est erit habundancia
bonorum d(omi)ni. S(ecundu)m et id q(ui)a salvatum fuit de
domo Iuda i(d est) illi p(ro)ximum quem mansit
de tanta in bellis non subductis et p(ro) delictis
i(d est) q(ui)a non p(er)iit capti(vi)tate fame vel gladio
dio mittet radices deorsum i(d est) stabi-
let

in terra et faciet fructum i. opera sancta
sursum. i. ad bonum dei superius/ ubi
militia [illegible] eterne/ ita quod loquitur similitu
dinarie/ quod sicut arbor que [illegible] profundum
mittit radices [illegible]
[illegible] [illegible] exibunt reliquie
i. de ea que remanserint reliquent/ et [illegible]
tribus [illegible] devastat [illegible] captivavit/
et [illegible] [illegible] [illegible] fugierunt
tunc senacherib/ [illegible] exercitus [illegible]
[illegible] ad loca sua [illegible] exierunt
et salvati [illegible] [illegible] per hoc exierunt
omnes ezechie homines/ et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] et salvat [illegible] [illegible]
[illegible] facta ista [illegible] [illegible]
[illegible] zelus domini exercituum i. dileccio et
[illegible] [illegible] faciet. istud [illegible]
[illegible] blasphemias senacherib [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] zelatus
dominus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exiuit [illegible] [illegible] tota [illegible]
leticia super hiis que [illegible] futura/
contra [illegible] [illegible] [illegible] zela
tus e [illegible] [illegible] dominus de re
ge assyriorum [illegible] [illegible] [illegible] non pe
[illegible] [illegible] [illegible] ut
credit [illegible] quamvis [illegible] obsidebant
et non iaciet ibi sagittam [illegible] aliquem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut hoc posset facere et non occu
pabit eam clipeus i. non faciet [illegible]
[illegible] [illegible] sicut milites clipeati
solent in expugnacionibus [illegible] faci
unde [illegible] [illegible] [illegible] non occupabit
eam [illegible] [illegible] [illegible] doctor admi
[illegible] non veniat [illegible] et [illegible]
[illegible] et non mittet [illegible] aggerem
i. [illegible] lapidum [illegible] [illegible]
[illegible] et hoc ad implendum fossata/ et ad
ascendendum super muros [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] dominus
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
me i. ad ostendendum iusticia [illegible]

seu regulam i. [illegible] templi et propter
[illegible] [illegible] [illegible] pro bonis
patribus et malis filiis misertus est dominus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dei clemencia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] instancia [illegible] [illegible] dominus diligit
ut post [illegible] [illegible] [illegible] tueatur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] // **Egressus
e autem angelus domini et percussit
in castris assyriorum C octoginta
quinque milia/ et surrexerunt mane/
et ecce omnes cadavera mortu
orum/ et egressus e et abiit/ et
reversus e senacherib rex assyriorum/
et habitavit in Ninive/ Et factum
e cum adoraret in templo nesrach
deum suum/ adramelech et sara
sar filii eius percusserunt eum gla
dio/ fugierunt que in terram ararat/
et regnavit assaraddon filius eius pro eo**
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] senacherib [illegible] [illegible] anglica
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] unde dicitur Egressus
e autem de celo [illegible] vel [illegible]
[illegible] angelus domini i. a deo missus
et percussit in castris assyriorum C lxxxv
milia [illegible] dei potencia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et surrexerunt
mane [illegible] [illegible] [illegible]
i. senacherib et pauci [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et ecce omnes [illegible] de exercitu suo [illegible]
cadavera mortuorum i. mortui [illegible]
cadavera mortuorum/ et super [illegible] [illegible]
egressus est senacherib de iudea [illegible]
fugiens et abiit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] senacherib rex assyriorum dicitur
[illegible] [illegible] remansit/ ut sciat dei poten
ciam et blasphemias [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eius/ [illegible] [illegible]
[illegible] reversus est [illegible] [illegible] suam
et habitavit in Ninive [illegible] [illegible]

In hoc nequior Achas fuit. Ista sunt ostensa
per nos in textu et i nos coniecta ab ipso
percussus, sed ad gloriam dei sicut probatur
iiij ut multas plagas reservavit ex asilis
suis in templo dei sui orandum. Et
ita eius compunctus; sed hic quod videt
suorum interfectionem, suam confusionem,
ostendit victoriam, et tandem in terra sua
ubi iunctus est debitabat in tempore ubi se
nos confidebat dei sui ac quo salvi
sperabat, asiliis suis et cum quem debuerat
sed debat vide supra. Et sane
ad adducti i. devote orare mox
paganicos in tempore i. de loco orationi
iiij Cum no mesrath de sua sui in quem
credebat et sua spem posuerat Adra
iiij melech et Sarasar filii eius naturales
pro quo eum diligere et honorare ex lege naturali
tenebantur, percusserunt eum gladio
Ysai. iiij annus assuetus ad percussio eius
iiij contradictio filiorum reservate et dicit quod
glosa quia comparationes primus Senacherib
erant tenebantur eius, propter eorum filii et
dimittere, propter eius superbia et blasphemias
quod deum ipsi blasphemantur mortui; zelo tera-
bant de morte eius, propter audacter tem-
plo ad adorandum deum suum intrantes
mittentes, si hoc quod illum cuiusdebet ad
honorem suum dare filios suos sa-
crificare, quod ipsi intelligentes pridebant
eum ne ab eo occiderentur, sed glosa dicit occi-
derunt eum invidentes fratri suo dicto
Assarhadon ... nato sunt ob amo-
rem nimis sicut et David Salomonem
pnr sibi in regno dedit debenmari patrem
intrem intersecerunt, et quia ille eo frater
vos regnare cepat quod docta suo
pro fugierunt in terram Ararat dicit
glosa ver. Ararat est regio Armenie
tapeste ... flumen Araxes sinuis
regiones in eius nobilitate adaduc
mont tamen qui usque illuc tendit
Arthaxerxes ... ne admotes quod
Armenie comunalis debetur et quod apelatur
Ararath, sed admoneas clasios quod attach
minent campis et regnavit
Assaradon qui misit samarie
accolas ne inculta remaneret filius
eius sed Senacherib pro eo etc. / xxxviii ca
In diebus illis egrotavit
Ezechias usque ad mortem
et introivit ad eum Ysayas
filius Amos propheta et dixit
ei dispone domui tue quia sicut
dicit deus quia morieris et non
vives. Postquam deus eum deliberat
Ezechie ab hoste hic narrat de eius
liberacione ab infirmitate et hoc duas
partes quia primo ponitur eius premisso / secundo
deprecatione liberatio ibi Et ecce
adicia. Prima pars dicit eum egrotasse, mortis
eminenciam predixisse, preeminentiam
sive prelongacionem orasse. Dicit ergo In
diebus illis quibus mortuus fuit Senn-
acherib. Egrotavit Ezechias ex causis sea
sive relictis, sed Simmachus dicit quod la-
borabat morbo regio, quia dicit lippus
est nimis cardiaci quod sunt sibi ab
inflictis extranea dolorem in creat febres
mortales. Et dicit glosa Egrotavit quia de
victoria dignas deo gratias non retulit,
sed in superbia elevavit ut habetur secundo paralipomenon
xxx et ii paral. xxx ii° usque ad
mortem exclusive i. tale quod non
potuit evadere per eam. Et dicit hoc quidem i.
deus deus diligit corripit ne ele-
veretur in superbia propter mirabiles tam
probos hec hunc videtur obviare quod se-
na dixit Ysaias etc. Remanent etiam
ossa et cinerata tum ... ista. Ex quo
dicit quod percussio exercitus Senacheribi
facta sit post infirmitatem Ezechie et post ...
non erat facta infirmitas in elatione
quia non reddidit deo debitas gratias
de mirabili victoria. Ergo dicit quidam
doctor quod hec infirmitas accidit ei
quia nolueat accipere uxorem quod tamen
facere tenebatur, ut habetur Ysai in regno
propter eius ... quam ... talis fuit
uxorem accepit. Et genuit ex ea Ma-
nassen et habuit ... quod habetur ... iiii
xx° ubi dicitur Manasses erat xii
annorum cum regnare cepisset. Egrotavit eum

post sanationem Ezechias accepit
tercio anno filium Manassem / qui
Manasses post mortem eius regnavit in
etate xii annorum / et quia cum
post sanationem eius quindecim annis vixit
Et quia sic disponere / dicit id est quod ut ha
bet Lyra 3a die ante processionem
exiturus / tercia die sequenti illa pro
cessione / Ezechias fuit sanatus et ascen
dit in domum domini 4 Regum xx / Et hoc ma
Ezechias post victoriam contra gratias agere
debuit superbivit / sic intra demonibus
demonibus superbivit ut dicit gratias
agere / Infra capitulum Zacharie dicit habetur hoc
quod Elyasar subelephantem quem occidebat
occubuit ubi glosa dicit / sub bestia quem
occidit mortuus / qui de culpa quod separate
natur / Commentarius dicit superbia mortem
alicui celestem mereatur vitam / Et
introivit ad eum id est ad Ezechiam ubi iam
erat infirmus Ysaias filius Amos propheta
Credidi non se prophetam noviter exhibuisse
habetur dicit dominus / Precipe domui tue / id est tibi di
cendo revelavit / Disponere domui tue
glosa / id est ordina que sunt in regno succe
dat / morieris enim loquebatur de hoc quod
de ordinatione aliorum rerum / et expo
nitur nisi multum deprecaberis bonitatem domini
mis illud dicit / quod Ezechias vetat ... tamen
et peplus / Quia morieris tu et non vives
spatio / id est sic eris brevis scilicet dum vel
id est redibis ad hanc vitam mortalem
Et contra quod glosa orat quia minus longevi
et liberum habebat a solvit Commentator dicit
Tu propheta et contra erit ... nobilitate
pronunciavit / Sed videtur quod ante predixerit de
rege contrarium dicendo quod tamen quomodo
etiam non veniet / tunc nisi penitentiam agant
quadraginta dies adveniens Deus addidit
Sicut de Jona dicitur quod predicavit Ninive
ut adhuc xxxx dies et Ninive
subvertetur / tamen ante xxxx ta dies
misericordiam consecuti sunt / Et videtur quod
propheta in libro prescientie Dei ubi omnia
scripta sunt legerat non tamen propheta
si tamen et tamen quod Deus permitte
bat / Unde dicit enim Ysaias de illo libro

quod ipse ex eius sedem occupaverit qui fecerat
longiorem non iubebat vitam / et sedem
vero physica non potuit habere / Sed non
legerat quod placatus erat et
penitentibus / Sicut Jonas legerat quod
Ninivitarum nequicia tamen habebat quod agi
bat quadragesima die completa erat
civitas eorum omnino subvertenda / Sed
id non legerat quod per sua conversione
erat facturum primam vitam misericordiam
consecuturi / Utrumque igitur quod legerat predi
cat / et propheta ad eorum pertinebat de co
mutabilis erat vitas / et nemine
videbat fallere dicit enim Augustinus Omni
auctor sic ordinavit ut loquitur et si non verba
loquitur tamen fideliter loquitur / Et hec
prima solutio / glossa / Secunda per
dicens Deus est et tamen quod / sententiam
mutat consilium non mutat / sententiam
intelligimus prophetis verba que deus
sunt suis revelavit / consilium
intelligimus Dei dispositionem ab eterno
quam eis non revelavit / prophetis quod re
velavit ut eorum commendantes
per unam mutatione propheta sunt / et corum
miserere / Ubi glosa dicit videtur

quod ea verba que dixerunt non legisse in
libro vite / eo enim consecutum semper dicerent
morieris non vives / et Jonas nunc
subvertetur / ista non erunt futura
non videntur a te de libro Dei / Solvit
glosa dicens secundum quod Deus duobus modis
aliquis res considerat / tamen vita et mortem
que dicuntur causae inferiores / Et tamen suum
consilium / Unde exemplum mortem Deus pre
dicat et vitam et tamen physica lex
non futurum et non mortem tamen consilium
suum / Utrumque igitur scriptum erat libro
vite / sed alterum suo propheta permisit legendum
alterum non / Unde dixit ...
apertius / quod sic legit / nisi tamen titulus
quod sic accidit / tamen secundum causas inferiores
causas locutus est / quamvis simpliciter
et sine additamento et prime
glosa / ex quibus si quis videtur ...

et dicat Iste amplius non videbit
et si divino consilio hunc recaperet ille
non moreretur quia Ninive per [illegible] eccl
fecerunt eodem modo et Ionas Ninivitis
subversionem dixerit divina quia [illegible] revocat
sententiam per quam ipse videt cum multa con
videt quia nec omnes sunt consilio dei
sunt quia ipse non videt Vel posset
responderi breviter nonne ex dispositione
[illegible] tamen est predestinacionis [illegible]
quibus [illegible] causa [illegible] effectum
futurum [illegible] est eius prescientia immu
tabilis sicut [illegible] Ecce ego addam super
dies tuos xv annos Alia commi
nacionis [illegible] que [illegible] ab effectu
futuro non [illegible] dispositione divina
[illegible] in causis secundis consumma
[illegible] semper ac immutabiliter
vera [illegible] non [illegible] contrarie
Et convertit Ezechias faciem
suam ad parietem et oravit ad
dominum et dixit Obsecro domine
memento quaeso quomodo ambula
verim coram te in veritate et in corde
perfecto et quod bonum est in oculis tuis
fecerim Et flevit ezechias
fletu magno Hic describitur
credulitas regis [illegible]
parietem [illegible] et flevit
dicat [illegible] ad parietem sue
domus [illegible] audientes et lat
me videntes [illegible] vitabat [illegible]
[illegible] ad parietem templi dicat
glossa [illegible] quod Salomon extruxerat pala
cium [illegible] dicitur [illegible] quia ad templum
ire non poterat [illegible] in devocione
ardens conversus ad dominum et dixit
Obsecro domine i. obsecrare [illegible]
aut obsecracio [illegible] admiracionis
qua se per [illegible] aptius ad
[illegible] dicitur [illegible] audiens se moriturum
non annos plures petiit sed [illegible]
[illegible] noverat cum Salo
monem [illegible] placuisse quia non

peccat amplius annos vite et
[illegible] quia peccatat [illegible] memento quaeso
[illegible] quia deus deum recordetur
cum nihil obliviscatur sed loquitur deus
more humano vel memento i. fac persentire
ac si meminisses quomodo ambulaverim coram
te [illegible] vitam
religiosus quod addit [illegible] dicit
glossa non clandestinas [illegible]
perfecto quod addit [illegible] qui attendit
[illegible] ad fidem spem caritatem
vel [illegible] et [illegible] corde [illegible]
[illegible] vel [illegible] perfecto
[illegible] vel [illegible] quod admittebat
[illegible] publice [illegible]
et [illegible] se [illegible] corde et quod
bonum est in oculis tuis non [illegible]
[illegible] non solum [illegible]
[illegible] dicit glossa [illegible]
[illegible] domum domini
que [illegible] clausa erat aperuit [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
dicitur [illegible] Nec hec dicit
[illegible] sed ad [illegible]
[illegible] ipse [illegible] tempus [illegible]
angustia [illegible] dicit [illegible]
Sicut [illegible] sibi [illegible]
et [illegible] se [illegible]
non dicit [illegible] laudat [illegible]
glossa [illegible] ad [illegible]
opera sua [illegible] quia [illegible]
malorum [illegible] bonorum
Et flevit ezechias fletu magno glossa [illegible]
quia moriebatur sine filiis [illegible]
[illegible] suis [illegible] timebat [illegible]
[illegible] suis [illegible] ad [illegible]
ad [illegible] tuis [illegible]
[illegible] quia [illegible] tuis et
pone illud super [illegible]
[illegible] ego [illegible]
[illegible] mortem
[illegible] glossa
glossa [illegible] quod dies mortis
non [illegible] constituta sit

s[ecundum] voluntate dei / Et in spiot mor
talib[us] casib[us] vivat absque timore
ac p[ro]ximum in nunc statuta mortis
necessitas differat et p[ro] morte plurimos
resuscitatos legimus // Et factu
est verbum domini ad Ysayam dicens /
vade et dic ezechie / hec dicit dominus deus
david patris tui audivi oracionem
tuam et vidi lacrimas tuas Ecce
ego adiciam super dies tuos quin
decim annos / et de manu regis
assiriorum eruam te et civitatem istam
et protegam eam / Hoc autem tibi
erit signum a domino quod faciet
dominus verbum hoc sicut locutus est
Ecce ego reverti faciam umbram
linearum per quas descenderat in orlo
gio achaz in sole retrorsum decem
lineis / et reversus est sol decem line
is per gradus quos descenderat /
Hic incipit liberacio ezechie de firmi
tate promissio confirmatur et regni simul sub
ditur signum ad confirmacionem dicta prophe
di ... est ... verbum dei adiungitur
Notandum quod sibi fuisse facta re
velacione ... ezechie ... dei
per tria ... promissione
... sectatur / sicut in textu
sicut ... Et magis mencio
fit ... quia de ante regibus / quod certus
melior erat / quod ei promissio de ...
cione regni sua fuerat / et quod ezechias
...   Et ad
excludendum superbiam ezechie quod eum deus
dicat / hoc faciam propter memoriam et humi
litatem / qui in humilitate et obediencia re
sentitus erat ... regni ...
... tua / exaudivi ...
... exaudivi ...
mam / Et dicit ... audivi quia
... et corde ...
et vidi lacrimas tuas ...
lacrima ... eloquium ...
... vidi

acceptam quia visione ... precatur deo
deus / vide humilitatem et laborem meum / i
acceptam habeas et dicit ... vidi quod
... eius ad dicta
... quibus ... dictus ... incita
tua et ... quidam dicunt
quod postulasti dicit glossa / addicio ... quod
visum est / in ... qua et ...
... nichil additum est / ...
dominus ... usque ad mortem in ... affli
... ...
glossa dicat / dicat quid quod male vivendo
non ... quod ...
vel bene agendo ante tempus mea capi
ad ... vite / ...
... dominus ... suos ...
... malicia ...
... et de manu ... te ...
regni securitas promittitur de manu regis assi
... quem ... potuit / quod ...
... obsidionem ...
facis ... et ...
... eruam ...
... / ... sequitur ... ordine istoria
ad confirmacionem ... promissionis ...
... signum / et ...
in fine capituli / hic ...
... dicit ... Posito ordine
... istoria que in ...
consequenter legitur / Dicit ...
... promittebat ...
vite ezechie ... signum ... petiit ...
dicat ... ezechias ... quod erit signum
... quod ...
... domini et ...
signa dantur ...
... non peccavit petitus signum
quod non ... promissio
... scilicet ...
... est a domino / ... glossa
... quod faciet ... hoc
quod ... et ... ezechie
... ecce ego ...
umbram linearum per quas / ... lineas
descendit i descendit ad ... sol
apparebat / in orologio achaz hoc orologium
erat quedam rota ... ad
modum linee ...
... / ex opposito solis ... qua
... linee ... ad
... / a ... et

continentes signa, ita quod sole procedente
per horologium umbra eius descendit suc-
cessive super singulas lineas predictas
distinguebat singulas horas. Sicut quod
umbra illius horologii novem [illegible]
linearum quas successive descenderat
super eas. Decem [illegible] sole retrorsum decem
lineis et hoc dicitur factum posse solem
in eodem statu manente quamdiu sibi pla-
cuisset sicut et Josue x legitur fecit
[illegible] venia ad signum stacionis quod sicut
sol versus erat aborta in oriente sic
Ezechias debebat venire ab infirmitate
ad sanitatem et ad signum prolongacionis dierum
prolongatam vitam. Unde dicit glosa or-
dinaria quod sol reversus ad exordium sui
ita Ezechie vita ad evolutos redierat
annos. Et allegorica glosa exponit quod
nobis qui mortales sumus prius
de vite spacia precedunt. Et reversus
est sol x lineis per gradus quos descen-
derat. Et [illegible] linea quod aliqui dicunt
quod due linee faciebant unam horam
et tunc hoc est dies artificialis augmentata
fuit x horis. Tempus quinque
horis in regressu solis versus orien-
tem et quinque redeundo ad locum ubi in-
ceperat recedere. Alii dicunt et co-
muniter quod quelibet linea faciebat
unam horam et tunc hoc est dies augmenta-
ta fuit xx horis x retrocedendo et x
ad locum proximum redeundo, et dies
ita fuit xxxii horarum quia decima hora
erat quando Ysaias Ezechie loquebatur.
Et hec opinio videtur esse Dionisii qui
de ista retrocessione solis in epistola
ad Policarpum sic dicit: sol circa decimam
horam esset declinare incipiens, reverteba-
tur ad orientem ante x horas et sic decem
[illegible] x horis ad occidentem solis
iterum revertens duabus horis dies
Et glosa dicit: reversus est ad orientem
hoc est in pristinum et paene duplicatur
dies. Vel dicunt quod reddit solis
[illegible] et lineas fuit subitus quod
[illegible] et [illegible] et as-
cendendo non fecit horas duplex

Et vivens quilla clausula que sequitur
Scriptura Ezechie etc. Et sequitur
hic littera Ysa dicit: Et misit ut
famulos regis ut tollerent massam
de ficis et cataplasmarent, id est em-
plastra de illis ficubus, fil [illegible]
faciunt cura emplastrum
dictum et ponerent super vulnus ad eius
infirmitatem, non super totum corpus
et sanaretur. Glosa: ut in [illegible]
esset de clemencia, in morbo eius re-
gio quo iste ex [illegible]
[illegible] vocat omnia dulcia
confectata, vel est certa. Et sicut
dicit glosa: licet non ut sonat vulnus
[illegible] sanari verbo ipsorum apostola
sufficiant tamen in arte medi-
[illegible] sanationibus. Sic et [illegible] sub
[illegible] quibus sanare [illegible] super
ficiem procurat, non spernenda
est medicina a deo facta.
Et tunc incipit glosa: dicit ornamento
ista fuisse [illegible] in arte
medicinali sed conformia divina
[illegible]. Scriptura Ezechie
regis Iude cum egrotasset et
de infirmitate convaluisset. Ego
dixi in dimidio dierum meorum va-
dam ad portas inferi, quesivi
residuum annorum meorum. Dixi non
videbo Dominum Deum in terra viventium,
non aspiciam hominem ultra et
habitatorem quietis. Generatio mea
ablata est et convoluta est a me
quasi tabernaculum pastorum. Pre-
cisa est velud a texente vita
mea; dum adhuc ordirer succidit
me; de mane usque ad vesperam
finies me. Sperabam usque ad
mane; quasi leo sic contrivit omnia
ossa mea. De mane usque ad

Vesperam finies me sicut
pullus hirundinis sic
clamabo meditabor ut colu
ba Attenuati sunt oculi mei su
spicientes in excelso Domine
vim patior responde pro me quid
dicam aut quid respondebit mihi cum
ipse fecerit Recogitabo tibi
omnes annos meos in ama
ritudine anime mee Domine si
sic vivitur et in talibus vita spiritus
mei corripies me et vivifi
cabis me Ecce in pace amari
tudo mea amarissima Tu
autem eruisti animam meam
ut non periret proiecisti post
tergum tuum omnia peccata mea
Quia non infernus confite
bitur tibi neque mors laudabit
te non expectabunt qui descen
dunt in lacum veritatem tuam
Vivens vivens ipse confitebitur
tibi sicut et ego hodie pater
filiis notam faciet veritatem
tuam Domine salvum me fac
et psalmos nostros cantabimus cunctis
diebus vite nostre in domo Domini
Et iussit Ysaias ut tollerent
massam de ficis et cataplasmarent
super vulnus et sanaretur Et
dixit Ezechias quod erit signum
quia ascendam in domum Domini

Iudica curatione | hoc est rationem
Ezechie | Et quia post illos et aliquantum
de eo quod et quomodo scripsit Unde dicitur
septima sed septuaginta vertit et sed
melius dicitur septima quod [illegible] gloriam
et perfectam [illegible] gratias
[illegible] | Ezechie [illegible]
[illegible] | [illegible]
sua vita [illegible] | Et glossa [illegible] Ezechie
[illegible] laboris [illegible]
[illegible] gratias [illegible]
[illegible] laudes [illegible]
[illegible] neglexit [illegible]
[illegible] in angustia [illegible]
[illegible] canticum [illegible]
[illegible] Ezechias [illegible]
[illegible] anime sue [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] sibi [illegible]
[illegible] ibi [illegible]
Ego sic Ezechias Dixi in angustia
[illegible] in dimidio die
rum meorum [illegible] omnes an
nos meos [illegible]
Et [illegible] expositio [illegible]
[illegible] annorum meorum sicut [illegible]
[illegible] glossa [illegible] implent dies suos
[illegible] Abraham mortuus est plenus
dierum in senectute bona [illegible]
[illegible] dierum [illegible]
[illegible] sapientia [illegible]
[illegible] dimidiabunt dies suos
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ezechias
[illegible] annorum [illegible] regnare
incepit [illegible] regnavit
viginti [illegible] annis [illegible]
[illegible] quibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Vade ad portas
[illegible]
[illegible] ad corpus
Et [illegible] hoc exponit Vadam in

et descendam ad portas inferi i. in mor
tem Unde dicit glossa ubi constituta est omnis
domus viventium Mors autem porta erat
inferni maxime ante adventum Christi aliquando
tamen per infernum quem adeamus et tamen plurimum
bonorum qui dicitur portam inferni quando dicitur
est in scriptura per Sapientia Iuventutem
vadam in excessu i. consummacione
dierum meorum secundum Hieronymus i. superbia
Sed Tercio dicitur capitulum huius de silencio
et consideracione dierum meorum et idem est eius lit-
tera diversificatur Portam inferi quod dicitur
de scriptura littera dicunt ut ibi Et por
te inferi non prevalebunt adversus eam
quesivi residuum annorum meorum
i. petivi ne subtraheretur in residuum vite
mee Et littera glossa super i. Adiciam quin-
decim annos dicit Tu non postulasti hoc
dicit et bonis omnibus sicut postulasti toto
corde Aliter hic exponitur littera Annis residuum
morum i. inveniebat ipse consideravit
quod annis vivere possem quamvis postu
laveris ne in dimidiacio propter Ezechiam
dixisse Quesivi i. rogavi sit enim
residuum a me sicut ablatum sit in glossa
videlicet propter superbiam tuam Ego dixi apud
me cogitantibus audiens verba prophete morieris
tu et non vives dampnatus apud statum
dierum dixit i. vivere i. dividendum seorsum
Et intelligendum est continuit quod prius mors est
Forma verborum Et sic considerate passiones
huius temporis et velut sic dierum i. tempore
bonorum dicit hic i. de hominibus viventibus
deus i. Christus incarnatus verus homo et verus
deus in terra viventium i. in terra promissionis
pervenire volens sic non videbit i. Christum sanctum
deo aspiciam hominem ultra et hic dicit i. expecta
hominum habitatorum sed quia quiete et pace
separatus est videlicet probat quod exponitur in
deum Aliter hoc ita exponitur quia
sapiens homo sicut erat et tamen
et solum sed in operibus hominum dicit
non videbit in terra quasi tantum Vel
ad latus aspiciam ultra i. contra vitam hominum
et hic qui i. populi regni mei vitam
opera nocturna habitantibus et tamen
dicebat et tamen credit et in una
habitantibus et eius consolacionem future in populo

ut peccata precedenti et tamen autem erat
sibi hic bonum temporis non videbit vel sic
habitacionem quiete scilicet eterne vel
vel de terra promissionis quia adventum
Salvatoris Sed quia timuit ne promis-
sio facta de Christo non adimpleretur cum sciret
eum esse veterem tamen possessurum
quod putavit illud esse promissum sub
condicione scilicet in sua eternitate
impedirent sicut illi cavent ultra promis-
sa dicitur nota et nota dicuntur Christum
sequitur subditur desolacionem sive pecca-
tores Sed dicitur peracciones pluribus
dierum generacio filiorum mea i. communi-
cenda ablata est aliud in q. d. in
statu suo de qua generare non possum
vel i. non habeo in regno succedente
in filium Et hinc dicitur nota de consumacione
expositor quod adhuc filium non habebat
Et quomodo est i. complicata ne ad postes
peregrinacionis fructus extendantur sicut cum
voluerit palmam non extendit anima
i. quantum est ex parte mea quamvis in
reddi possit ex premio legis enim spiritualis
et conscientia pa quae precedunt deponunt
et complicant et portant ad alia loca
quando pastores mutare volunt locum
Et quod dicitur capitulo sic quamvis mea
non extendatur in postes sed adim
star tabernaculi dissolvatur Et hic
et supponit quod tempore suo sunt tab
nacula pastorum sicut nunc sunt pa
piliones vel tentoria Precisa est subdit
tamen cum scilicet vite transacte brevi
tate dierum precisa i. ante tempus ex
sa velud a texente sic conscindit
tela antequam sit consumata vitam meam
Unde dicit Job dies mei sunt translata ad
terminum i. cum tanta celeritate
defluxerunt vitam meam quanta ostendi
inceptum textura perinde statimque
discurrit Consilium habet Job ubi
dicit dies mei velocius transierunt quam a texente
tela succiditur sic quia dum adhuc
ordirer i. dum adhuc coniecturam
proponerem dum vivere cogitarem succidit
me i. dies vite mee finiunt

q. d. Putabam quod cras finiret, et supra
posuit hic dicebam: De mane usque ad vesperam finies me,
i. vitam meam. Sperabam cum venisset
vespera usque ad mane. Quasi leo [illegible]
inferni loco qui sic mutari sperat
de infirmitate sua mutatione temporis,
et ideo de nocte sperabat usque in mane,
et dicit glossa. Sic et Job de die expectat
noctem, scilicet quasi leo i. vehementer et
fortiter contrivit omnia ossa mea, omnes
vires [illegible] non solum carnes,
q. d. afflixit me graviter. Et supra sic
afflictus dicebam: De mane usque ad vesperam
i. ante vesperam finies me, i.
vitam meam, sicut qui vellet dicere ante
mane et vespere dabis finem vitae
meae. Et ita exponit [illegible] Domine
suspexisse dicit q. d. nil mane vel vespere etc.
Sic et Job similiter mane et vespere mortem
expectabat etc. [illegible]
dens [illegible] miseriam sibi contigisse
propter suam culpam, ideo promittit conversionem,
penitentiam et admonitionem, propter sua
[illegible] postulandi [illegible]
[illegible] et confitendo peccata de singulis
[illegible] promittendo [illegible] dicens
[illegible] sicut q. d. quod hic propter [illegible]
dicebam: Sicut pullus hirundinis sic [illegible]
clamat ut cibum a matre accipiat,
sic clamabo, addens ut de culpa veniam
[illegible] et insurgendo [illegible] pena propria
et non solum clamabo sed et meditabor
corde [illegible] ut columba, i. gemitum
cordis. Columba enim habet gemitum pro cantu
et dolorem exprimit [illegible] Attenuati
sunt oculi mei [illegible] confessionem [illegible]
[illegible] expectatione [illegible]
i. addam ut [illegible]
[illegible] ad aliquid [illegible]
[illegible] visum et [illegible]
i. de sole qui propter suam nimiam claritatem
debilitat visum [illegible]
[illegible] excellens sen-
sibile corrumpit sensum. Et quod [illegible]
[illegible] sensum [illegible]
potest sub [illegible] Domine vim patior, responde
pro me. Dicit violentia confirmat
[illegible] corporis quod ad mortem
ducit. Vel sic: vim patior, i. plus
quam possit natura mea q. d. [illegible]
evasionem [illegible]

sufficiant natura mea [illegible] responde pro me
ut respondeas q. d. mortem evadere non
possum nisi supplicet qui vitae et mortis auctor
est [illegible] vellet
de [illegible] non sufficit natura, tu me
[illegible] glossa
[illegible] quod erravi emendabo [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ipse [illegible] hac pena
[illegible] ipse fecit
me [illegible] et hanc penam [illegible]
[illegible]
[illegible]
ut dicit glossa [illegible]
[illegible] fecit quod voluit
[illegible] sua pena [illegible]
Et ut [illegible] peccato [illegible]
[illegible] tibi i. [illegible] tibi [illegible]
peccata [illegible]
[illegible] confessio sacerdoti dicit glossa [illegible]
[illegible] non [illegible] stulta
[illegible] sua [illegible]
[illegible] bonorum mala [illegible]
et ideo dicit: Recogitabo omnes annos meos i. peccata
omnium annorum meorum [illegible] glossa
[illegible] recogitabo [illegible]
omnes annos meos [illegible]
ad [illegible] ut luxuriosi et gulosi
et invidi [illegible] in peccatis [illegible]
[illegible] et [illegible] Et addit
[illegible] in amaritudine animae meae i. in
dolore cordis [illegible] quo ad [illegible]
[illegible]
[illegible] capables [illegible]
[illegible] hac expositione glossa [illegible]
[illegible] nichil boni [illegible]
[illegible] felicitas [illegible]
[illegible] amaritudo [illegible]
[illegible] peccata [illegible]
[illegible] contemplatione [illegible]
placenta [illegible]
[illegible] sicut puer [illegible] mamille
separatur [illegible] Sic [illegible]
[illegible] peccata [illegible]
[illegible] cordis [illegible] Nec mirum
si sic recogitabo [illegible] si sit [illegible]
[illegible] amaritudine [illegible] vita
[illegible] sit vita [illegible] loquitur
de statu [illegible] vite qui [illegible]

[illegible] peccatum [illegible] commiserit [illegible]
[illegible] in peccato mortua [illegible]

[illegible]

et adiuvantium suis plena sanitate carent et sancti carent. Et tu domine corripies me per purgando et consol[ando]. dicitur corripuisti i. castigasti me a sanitate tua et vivificabis me vera salute et vita gratie hic et vita glorie tenendo quod de infirmitate hic est pena non sit in condempnationem sed ad cautelam et emendationem. Consequitur redimat ad memoriam dei beneficia et primo ad correctionem a morte liberatus et a peccato absolutus unde dicit Ecce in pace i. quando putabam me esse in pace regni post amaritudo mea vel cordis non ex peccato afflictio pax erat in populo ut dicit [illegible] amaritudo infirmitatis vel mortis mea i. in anima afflicta amarissima supervenit super me et hic enim dolor an[illegible] tabat et tu vixisti multis [illegible] de adversariorum persecutionibus et de necto [illegible] sed debuit per mortem [illegible] fertili [illegible] pacificos esse. Ecce quod sequitur tu autem eruisti animam meam i. vitam animalem per firmitatem corrigendo ut non periret per mortem sanitate corporis et vita corporali tribuendo vel ut non per mortem eterna [illegible] modo in inferno vite [illegible] vel futuri [illegible]. [illegible] remittendo post tergum tuum omnia oblivioni tradendo ut amplius videas ad puniendum omnia peccata mea [illegible] ut esset asportata sed [illegible] tua demum [illegible] laudari non ab aliquibus [illegible] se esse [illegible] firmat [illegible] quod de [illegible] salvatus a vivens te laudare. Quia non infernus i. in inferno existens confitebitur tibi confessione laudis vel [illegible] laus non [illegible] nitoria sunt [illegible] de [illegible] alleget [illegible] confitebitur quod nullus [illegible] sine fine dampnati de inferno neque [illegible] neque laudes dei resurgent [illegible] in lacum i. [illegible] sepulture [illegible] neque mors i. mortuus in peccato mortali vel [illegible] laudabit te digne et fructuose non expectabunt sed et [illegible] qui descendunt in lacum.

inferni veritatem tuam i. promissionum tuarum completionem veritatis apparebit vel i. filii liberationem quod dicit Ecce [illegible] xiii Et [illegible] expectabo [illegible] veritate i. efficacitate tue quam promisisti salutem [illegible] qui [illegible] obstat [illegible] Zacharias [illegible] testamenti tui eduxisti vinctos de lacu qui [illegible] de limbo ubi [illegible] pena [illegible] de inferno ubi est pena dampni [illegible] quia de eo [illegible] eduxit illos qui detinebatur. Sequitur Vivens vivens [illegible] vita gratie vel vivens [illegible] ad [illegible] confitebitur tibi unde ad confessionem [illegible] requiritur vita [illegible] post mortem [illegible] non [illegible] ad confessionem autem laudis requiritur vita gratie quia non est speciosa laus in ore peccatoris [illegible] Et ideo [illegible] vivens duplicatur vel duplicatione [illegible] expressione sue letitie [illegible] Ecce [illegible] vivens et sanus confitebitur domino sicut [illegible] liberatus ab hostibus et ab inferni [illegible] [illegible] non [illegible] confessus est [illegible] hac orationem [illegible] post [illegible] [illegible] Et non solum [illegible] filiis [illegible] [illegible] ergo dicit [illegible] filios non [illegible] nota faciet veritatem tuam exponendo [illegible] non solum [illegible] te laudabo [illegible] filiis [illegible] [illegible] laudabo [illegible] alleget [illegible] [illegible] lxxx [illegible] faciam filios [illegible] laudare [illegible] Et ut [illegible] faciam sine impedimento [illegible] salvum fac [illegible] a morte [illegible] vita salus [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] plus [illegible] [illegible] vi [illegible] singulorum [illegible] distribuens accommodam

domus domini, i. de templo ubi corde
meo redit quidem, usque meo quo dilata
dam sicut eis non comparat. Et quando
quoque sunt incarnata puniantur et quantum
de corpore morali hic dicuntur quomodo
ferner vasa ibi. Sicut clamabo,
meditatus intellectum, i. meditabor
ut columba, scilicet clamat, i. clamaturi
sunt odiantur dolore corporis. Sicut bonum pa
tior, iniquitas operantur, i. recogitabo
[illegible] expanda ante canticum Ezechie.

In illo tempore misit Mero
dach filius Baladan
rex Babilonis libros et
munera ad Ezechiam. Audierat
enim quod egrotasset et convaluisset.
Letatus est autem super eis Ezechias,
et ostendit eis cellam aromatum
et argenti et auri et odoramentorum
et unguenti optimi, et omnes apothe
cas supellectilis sue et universa
que inventa sunt in thesauris eius.
Non fuit verbum quod non ostenderet eis
Ezechias in domo sua et in omni potestate
sua. Introivit autem Isaias
propheta ad Ezechiam regem et dixit ei:
Quid dixerunt viri isti et unde
venerunt ad te? Et dixit Ezechias:
De terra longinqua venerunt ad me,
de Babilone. Et dixit: Quid vide
runt in domo tua? Et dixit Ezechias:
Omnia que in domo mea sunt viderunt;
non fuit res quam non ostenderim eis
in thesauris meis. Et dixit Isaias ad
Ezechiam: Audi verbum domini exercituum.
Ecce dies venient et auferentur
omnia que in domo tua sunt et que
thesaurizaverunt patres tui usque
ad diem hanc in Babilonem;
non relinquetur quidquam, dicit dominus.
Et de filiis tuis qui exibunt

de te quos genueris tollent et erunt
eunuchi in palacio regis Babilo
nis. Et dixit Ezechias ad Isaiam:
Bonum verbum domini; fiat tantum pax et
veritas in diebus meis. Post sana
cionem mirabilem Ezechie que dicta est in
precedenti, hic describitur exhibicio sequens
elacionis, et dicitur hic circa duo: primo ponitur
describitur repressio elacionis, ibi Introivit.
Circa primum sciendum quod Babilonie cum
sint sidera canent, ut dicunt predicti, ibi quod
Caldea magna metropolis est Babilonis,
astronomia fuit adiuncta. Et ideo
propter retrocessionem solis quod cum [illegible]
nec cavent soliciti de hoc, veniunt mi
sunt et munera in Iudeam, ut sciant
qualiter hoc evenisset. Dicit ergo In illo tempore,
scilicet ipso in quo Ezechia mirabiliter
sanato, misit Mer. filius Bal. rex Babi
lonis. Glossa: Ozias superius dicit quod Assa
don successit Sennacherib qui impera
bat Assiriis et Babiloniis, scilicet autem
dicit quod ipse venit Merodach ut
rex Babilonis et munera misit et glossa,
quomodo obiectionis [illegible]
solvit dicens duo, cum regna pre
Assadon imperat Assiriis, sed hic scilicet Assa
[illegible] Merodach Babiloniis, et quando
erat regnum Babiloniorum, sed Assiriorum.
Et dicit glossa: istorie referunt quod iste Merodach
erat pater magni Nabuchodonosor,
qui postea eas reges subiugavit et Iudeos
captivavit. Non enim est credibile quod Assa
don filius Sennacherib, ita cito postquam
pacificavit Ezechia, quod sibi munera
transmisisset, et ideo quod erat tunc pater alius erat
rex Babiloniorum quam Assiriorum, quod regnante
Assadon, Merodach et Babilonii
qui erant magna pars regni Assiriorum,
propterea sepe rex Assiriorum dicitur et rex
Babiloniorum, recesserunt ab obediencia
seu a monarchia ipsius Assadon. Dicit
Baladan misit libros i. litteras vel epistolas
et munera que placerent ad Ezechiam, ad sciendum
de dicta retrocessione mirabili solis. Unde
scilicet dicit Paralipomenon xxxii: Verumtamen in legatione principum
Babilonis missi sunt ad Ezechiam
ut interrogarent de portento quod

accideat super terram et glossa dicit venerunt
nuncii quia portentum viderant
de sole et astronomiam sciebant et arte
sua cognoscere non poterant venerunt
ergo nuncii ut a prophetis et a sapientibus
hoc addiscerent. Et littera dicit audierat enim
quod convaluisset a languore suo scilicet rex baby-
lonis quod egrotasset ezechias et venit et sine
spe curationis convaluisset i. certum
duceat quod miraculose curatus fuisset
Quod dicitur letatus est ezechias letatus est
autem ezechias super eis oblatione munerum
et sanitatis gratulatione sibi nunciatas
nunciatam. Et dicit littera letatus est letitia
de ypta exclamatione precedente exhibere
quod cetus et tantus rex de tam longinquis
partibus solempnes nuncios cum
magnis muneribus sibi destinasset
Et nondum etc. glossa quod uno peccato
commisso licet dimisso, ideo si dimittatur
dominum sic facilius cadit in aliud
quoniam est adhuc corrupta, quia cadit
semel qui peccasset. Ecce dd post clarare
quamvis propheta esset corruptus commisit
adulterium et homicidium. Ezechias hic
post magnitudinem quam vidit de victoria
victoria sua non retulit deo gratias sicut
moyses submerso pharaone et debora
interfecto sizara et domina nostra et da-
niele. Vendit declaratione. Aliqua conf-
matio quod homo diversis occasionibus seu
circumstanciis inducatur ad peccandum
etc. Unde dicit glossa licet commissum sit pessi-
mum corporis fragilitas etc. Infra
Post eorum sanitatem et signum magnum
iiij offertur ad occasionem superbie. Et ostendit
eis scilicet nunciis cellam aromatum
i. in locum partem domus edificatam de
lignis saltus in qua reponebantur
species aromatice sicut tangit secundum
cella aromatum dicitur pars domus
in qua sepeliebant corpora regum
ex post ordine ... et potissime et propheta
dicitur aromatum quia eorum corpora
aromatibus condiebant et argenti
et auri et odoris aduniis speciebus ostentatio
et lacu optimi i. preciosissimi et omnes

apothecas i. repositoria vasorum suorum
vel i. omnia celaria supellectilis sue.
Est autem supellex omne instrumentum
sive ornamentum domus et dicitur a simplex
simplex quod simplex defectum domus. Et
universa que inventa sunt i. thezauris eius
i. omnia preciosa que habebat thezaurorum suorum
tercia pars et distincto sit omnia que
habebat aut spectabat ad usum cottidianum
Et erant apothece i. vasa certa in
apothecis vel non ad usum cottidianum
sed in tempus optimum et sunt aut erant
sacra et erat unguentum oblinendi i. oleum
sacrum de quo Exo xxx et oleum
quo reges inungebantur aut non sacra
et tunc aut composita ut electuaria
aut simplicia et aut de nummo (?) et liber-
tas ut argentum et aurum aut de [illegible]
mobilibus et aromata. Nota dicit quod
glosator quo non solum ostendit eis ad
sua iactantiam divicias regni sui
sed et ea que secretissime et remotissime
servabantur in templo ut erat sacra-
mentum unctionis regum et potissime
tabulas testimonii et legis que non
erant gentilibus revelanda. Unde dicit
non fuit verbum i. quelibet res scilicet
secundum consuetudinem hebraicam quod non ostenderit
eis ezechias i. pedes (?) nunciis et omnium
domus sue i. thezauris regni et in
omni potestate sua i. thezauri domini
domini de quo papire (?) offenditur ut
dicit apostolus (?) quod hec non erat potestate
eius et dicit glossa id est in de ... illius
illius templi lamminas aureas et
recepas. Sumpsit quod sibi potestatem
ostendendi ea que solis sacerdotibus
ostendi competebat dicit glossa et hec erat
occasio superbie quod hic pervidet et
deiectus vitare debat (?) in divinitatis
quod dico ebrietate possidebat alienis
demonstrare. Nos quoque etc. in tropolo-
gia non debemus margaritas ante
porcos proicere sed cum abscondit
negocia qui hoc hoc fecit unus
illius cuius et potestas et amisso
simili robore in latebrum redegit

Moraliter merodach interpretatur amarus
baldan absorbens iudicia et significat
dyabolum qui mittit munera et litteras ezechie
i. prelato qui ecclesie regimen habet Exenia
et munera exaudiat et obliviscatur facit eos
letari de prosperitate temporali et hos ostendit
cella aromatum i. [illegible] bonorum
exemplum boni nominis odor. Ecclesiastici
xxiiii° Sicut cinnamomum et balsamum
odorem dedi et argentum eloquentie aurum
sapientie et odoramentum bone fame et unguentum
in quo mine / Quod destruxit illum deceptionis
confusionis [illegible] spem compositione
[illegible] i. dicit hoc dixit visio
ezechie confitentis penam esse iustam
et bonum est et petiit pacem / dicit quod
tremuit ante propheta dicitur tanquam
de deo loquitur cum [illegible] propheta
sed nominat [illegible] quod non ut patet
singulari sunt [illegible] dominum fecit
ad ezechiam / et dixit ei quod de bonis illis non que
sunt correspondentia et toto [illegible] illi
revelatum adeo sunt et [illegible] visionem
[illegible] arguunt / et [illegible] venient
a die duo [illegible] / ezechias [illegible] vide
dicit quod gloriantis vidit / de hoc quod
tam [illegible] potuit adeo viderunt
vindicte / et dixit ezechias [illegible]
venit a diu [illegible] pondere
superbie vidit / quod de hoc in [illegible]
ad magna [illegible] quod [illegible] labores
et multe expensis [illegible] quod [illegible]
sunt [illegible] solo [illegible] /
sed quod [illegible] venit [illegible] de babilone
potentissima et nobilissima [illegible]
[illegible] superbia / et [illegible] quod [illegible]
[illegible] ut [illegible]
et ezechias [illegible] preciosa [illegible] /
[illegible] manifesta [illegible] magna [illegible]
[illegible] non sunt [illegible] amicabilis quod
non [illegible] thesauros / unde [illegible]
Glossa / tacet de thesauris domini / ne
[illegible] reprehendi / quod salus audiuit / que
[illegible] non [illegible] / sed supellectilem
templi / et dixit [illegible] ad ysayam ad ezechiam
audita eius visione audi [illegible] verbum
domini tu qui [illegible] alienum [illegible]
[illegible] / et dixit domini [illegible] qui

[illegible] templi quod dicat Ecce quod de [illegible]
[illegible] / pena [illegible] dies venient
[illegible] et auferentur omnia que in domo tua
sunt sicut [illegible] impletum [illegible] nabuchodonosor qui fuit
filius istius merodach [illegible]
retulerunt domino suo de divitiis et de
[illegible] sibi ostensis / [illegible] ipse et
post eum filius eius [illegible]
usque ad diem hanc sunt ecce auferentur in
babilonem deportanda non relinquetur
quicquam [illegible] quod impleatur quod dixit deus
[illegible] nabuchodonosor rege
babilonis tempore sedechie quod quicquid erat precioso
[illegible] transtulit in babilonem sicut habetur
[illegible] / Et non solum [illegible]
possessionibus tuis [illegible] et de filiis tuis /
qui exibunt de te i. de semine tuo [illegible]
[illegible] generabis post [illegible] /
et post [illegible] babilonem in
captivitatem et erunt eunuchi in palacio
regis babilonis / Glossa tradunt hebrei
hoc impletum [illegible] et sociis eius /
qui fuerunt de semine regis / [illegible] capto
Joachim filio Josie cum suo populo capti
sunt et in babilonem deducti et eunuchizati /
[illegible] quod eunuchi fuerunt [illegible]
[illegible] caste [illegible] loco
eunuchorum in domo regis fuerunt Et [illegible]
Glossa sicut qui se castraverunt propter
regnum celestis Moraliter iusta pena est
ut qui [illegible] eam [illegible]
i. [illegible] de [illegible] thesaurum
[illegible] portat [illegible] / [illegible]
[illegible] transmittunt divitias suas [illegible]
[illegible] sua Sic [illegible] locum suum
i. [illegible] omnis [illegible]
[illegible] de phariseo et publicano / Luce xviii
Et dixit ezechias ad ysayam / confitens pe-
nam ad se [illegible] esse iustam bonum est
[illegible] i. iustum quod locutus est [illegible] de [illegible]
[illegible] et dixit [illegible] pacem [illegible]
tempore suo [illegible] eius [illegible] de sua [illegible]
[illegible] super se et regnum
suum acceptavit / pena ista non fuit adducta
temporibus suis / sed dilata usque ad tempus
Joachim et Sedechie regum [illegible]
pax [illegible] et [illegible] adversariis
et [illegible] religionis i. cultus divini

et ratio angustiata. Sic modo etiam a persecu-
toribus et corpore cruciatur et ratio angustiatur.
Sic et in prima penalitate que est cum homo facit
malum ex scientia sustinent duplicia quia scit
voluntatem domini sui et non facit vapulabit
plagis multis. Et allegat hic glosa. Unde dicit
ergo causa consolacionis est dimissio peccatorum
cum dimissione quia suscepit duplicia de manu
dei. Non enim peccata nostra solvuntur nisi de manu
domini suscepimus ea. Nec idem est peccata solvi
et dimitti. Cui enim dimittuntur solvuntur, non econverso
non dimittitur est peccata enim. Cui autem solvuntur
peccata solvuntur quia per penas purgantur et dicitur
pro omnibus peccatis suis. Non enim aliquod est tam
grande peccatum quod imposita pena solvi non
possit. Secundum literam exponitur sic. Suscepit de manu
dei quod pro sinus i. duplicem consolacionem propriam
secundum collacionem gracie et apercionem glorie. Sicut
peccatis suscepit duplicem penam secundum venialitatem
et eciam dampnacionem. Continuatur postea. Secunda vox consolacionis
secundum boni collacionem per adventum dei incarnatum.
Et hoc primo agitur de preparacione adventus Christi per suum
precursorem eius hic describitur vita et doctrina.
Secundo agitur de manifestacione adventus
prius velatam ibi Et revelabitur. Quoad primum dicit
Vox primum consolamen propter predicta. Sic ut quia erit
vox i. Iohannes baptista et dicitur vox quia ~~verbum~~
verbum i. filium dei incarnatum designat. Iohannes pro-
ximitate sic est precessit nativitate predicacione
et morte et descensu ad inferos sicut vox
designat verbum. Unde Luce primo Ipse precedet
ante illum in spiritu et virtute Elie. Vel dicitur vox
quia per eum verbum ad corda hominum pervenit.
Nam sicut minus est vox quam verbum quia vox
propter verbum exprimenda fit, sic et Iohannes propter Christum
predicandum venit. Iohannis primo. Non erat ille
lux sed ut testimonium perhiberet de lumine.
Vox est quid humile et subtile. Sic Iohannes multum
humilis designacione et sermone sed subtilis
de fama et opinione quia ut dicit glosa huius nota
iudices iudei miserunt ad Iohannem ut in-
terrogarent eum tu quis es existimaverunt
eum esse Christum. Vox in deserto clamantis i. Christi
qui primus clamat ex infirmitate assumpte carnis.
Sapiencie huius primo nota filiorum omnibus
enim sic plorans. Item expositio ... hic
huius hic dicens clamabat enim hic
ante audiat. Et postquam hic Iudei ma-
thei fuisset stabat et clamabat
dicens si quis sitit veniat ad me et
bibat. Et excellata sibi passione

Primo ad apostoli. Cum clamore valido
et lacrimis. Et continue clamat predica-
tor admonicione per exhortacionem largicionem penitencia
flagellacionem preparatam consolacionem.
Primo ad Augustinum libro confessionum. Omnia
clamant deus meus fecit ... ad
literam Christus clamat in deserto iudee per se
et per Iohannem baptistam ut habetur Matthei 3°.
Sed in deserto gentium per apostolos et ministros. Sed
verum de hoc predicat inspiraciones
Et cor autem hominum dicitur deserto propter regene-
racionem propter ... et sinuositatem et de-
monum ... in habitacione. Sed quod Iohannes
clamavit subditur materia predicacionis.
Et habitas cum dicitur Parate viam predica-
cione et iam baptismus earum et disponens
et preparaciones populo ad suscipiendum Christum
quo fidem venerunt ut patet ... est
via domini i. bona opera quibus gloriam
que dei ingrediatur ad nos. Rectas facite
semitas i. bonas que est preparant ad et
de sancti propter magnis ... facite rectas
semitas dei nostri id est cogitaciones
bonas. Sicut enim semita subtilior est
magis strictior quam communis via, sic
cogitacio quam opera ... via paternitas
data de celo custodiendo et implendo
rectas facite semitas consolacionis eius ad
ascendendum. Erit autem via equalis iusticia
iam vos via in stola absque offendiculo.
Et munda quia ... Iohannis 3°
dic enim hic plenius. Et ita predicavit
... ... possidere ... et ...
... ambulans ... Sed ...
3° via sapiencie invenerunt. Sed stantia
... et constancia de quo sunt xxxv
... notabit et hic non erit lector
Semite autem sunt via paupertatis, penalitatis,
humilitatis et paciencie ... Major
est cuius medium non ... ab extremis.
Extrema autem hominis sunt predicta ista
... ... hominem in nativitate
sua et morte sua. Christus de ...
paupertatis pacienciam et humilitatis erat in sua
nativitate et morte. Et dixi parate
et sic parabit quia omnis vallis exal-
tabitur. Et literam aliqui doctores catho-
lici ... passio exponi de
reditu captivitatis ... babilo-
nie qui ... ad aliquid magis videtur

p diebus meis / ecce qr dicit conpassio
sunt q mo de suis qrim i diebus
suis pacem q sunt mo de suis ideo
consola^r eos ppha ac subdit Consolam
dicit glo ov / debent qrentem suum eum
dd gsitam sz dt ac xvi riam de anno
nec apostea aut compati eu monste
q dixit dimitteris sicut noxia aut
dele me de libro d quo me scripsisti q
qz no scat ppha no videt ei sz ush
ad pplim dixit Consolamini etc de cet

Consolamini consolamini

pple meus dicit deus
ves best / loquemini ad cor
ierlm et advocate eam qm con
pleta e malicia eius dimissa
e iniquitas illius suscepit d
manu dni duplicia pro o
peccatis suis / Vox clamantis i
deserto pate via dni rectas facite
i solitudine semitas dei nri /
Omnis vallis exaltabitur et omnis
mons et collis humiliabitur et erunt
prava i directa et aspera i vias
planas / hoc capitulum duplicat con
tinuat consolatio i precedentibus capitulis
ppha admistio et denunciat peccatorum pu
nicionem hic i describendo denunciat
iustorum consolacionem docens eos adexpectand
dona promissa quo cum prorepe diffinitur
Et quo ex eius cantico ordinatur sequentibus
Tertio eius dicit xxxix qto Et p
pplim dicit consolationis aloqui Et potenta
consolationis annunciat ibi Vox clamantis
Secundo sic ppha consola^r pplim
ab hoc usque ad finem libri q consolacio
e de peccatoribus adventus adnectio et Et
pro quo promisit de carne qm vincet
adividiamus Et pp de demat de gentibus
ad fidem hic d carnati Secundo
de sequentibus eius adventum d carnem
q cant consolatione indeorum pp applem
predicacionem infra xxxix et Cuius a
pte dicitur ad consolacionem d et subdit
consolamini consolamini loquimini Et glo
tormentis qz no hic no quarit
vobis consolamini xps qui potest cet

hic bm radgeracio i i ferri de quibus
dns per zachariam dicit ecce congregabo pplim
meum / erunt in d pplim et eo collis
d dni dicit qo Con uni cso suus dimpatur
ut ad immissionem oppressione et passionem ul
qz permittit dni consolacionis corporis in
bonis temporalibus q sunt sanitas pax divicie
et honores et i bonis spiritualibus q sunt fides
spes doctrina et hoc consolacio promittitur
vel una consola^o qm ad amocionem mali
Alia qm ad amocionem mali ad adeptionem
boni vel una p remocionem culpe et alia
p remocionem pene vel dt quo Consolam
ut ei p consola^o recipiat et iterum Conso
lamini ut eo animo respiciat / pple meus
vice oracionis ps ppe feat nos Et
ave rupis et educacionis aps dns rect
me et nil mi deficit Et p prebitum vulgus
spualis ro dicit hic gentilis pple meus
i fidelis deus my dns eligit et nt
sit ei pplus peculiaris / dicit dns qui pmi
plr promisit deus qui scit quid implere
scit et fidelis e / best qz hoc / Ponit
qu^e eos consola^r qz e a malo liberacio et bon
collacio Et p monet doctores ut predicent
a malo fieri liberacionem dicit loquimini s
pplus indeorum fideles ut eant pphe
ul apppli regentes doctores ad cor ierlm
i ad consolacionem fidelium pplus ad cor lo
qui meus vos solatis sunt desiderium dicitur
loquimini et sunt ad cor eius et consolaminus
eam vel loquimini ad cor i ad eam ut monet
aut illo et hdanes exerunt nt vocant
et advocate i a malo ad bonum vocate
vel vocatam fidelem et pplus dicat
alsticia et abundata eam i indeos
regentiles qm completa e i ei coplebit
et consummabitur id i completa e malicia eius
i penal afliccio eius pplus completa
afliccio e et est reddita eius qz dicit i effee
ppha p aliorum glo no e malu d cum te
qz no scat dnus et lo de malo pene
vel malicia dicitur e prius originale ab
adam i postea dimatur pp amorem sunt
proinde dimissa e i cito dimittetur a deo
miseratus glo in bapt ul in
martirio dni sc Suscept demone
dicit i cito suscipiet a christo etc et potenta
eac domini dupliciam i duplicem pena
vz munt et corporis / pplus qz iam a
tal diis et romanis cor pe scata e ∴

iudaicae quod ebrii qui hoc referunt ad
tempus messie dicentes quod tunc superfluitates
et inutilitates complanabuntur dimittens tota
terra per elevationem vallium et depressionem
montium ut sic omnibus procedunt amot
mundi per orbem diffusi posset facilius in
iudeam congregari. Sed destruitur hoc quia
adventu domini dicunt fieri quem nunciavit
in spiritu et cum non acceperunt corporaliter parabolice (metaphorice)
licet sit secundum litteram et quia multociens
scriptura falsificatur. Quod autem hic sit
locutio parabolica patet quia secundum predicta
tolerari sed quod dicit augustinus contra doctor[es]
dicit ne ascendat superior quam dominus
messie dicitur faciet de terra humus secundum
nomen quod de lapidibus sex dierum sed sibi
inimicus non solita via et postea in
adventu nondum fiet illius complanatio
montium et vallium. Sed tunc intelliget
de adventu eius ad iudicium quod tunc
innovabitur status mundi. Sed hic modus
iudei non intelligunt. Ideo sequendo
sapientis doctrinam sic exponitur. Omnis
vallis id est iudeus vel gentilis humilis
et simplex vel quilibet ad bonum deputatus
humilis exaltabitur per fidem et opera.
Vel vallis id est humilis exaltabitur hic per
gratiam et in futuro per gloriam. Et omnis mons id est
elatus et collis id est superbus tam demonum
quam hominum per demonibus humiliabitur hic per gratiam
et penam satisfactoriam vel in futuro per iustitiam
et penam eternam. Illa dicitur ex predictis hic
liberi ad predicandum de superbis deiecti sunt
et humiles exaltati et gloria altissimi illius
terrae [?] per exaltationem humilium. Et erunt prava
directa usque hic. Et de his contra hanc ea
clamat vigor id est terre id est est autem prava id est
corda tortuosa per iniquitatem vel id est homines
dampnati ex consuetudine peccandi. In directa
id est ad fidem et operationem vel ad tramitem
iustitie conducta. Et aspera id est ferocia vel
id est duri et crudeles in vias planas
id est mollia et mansueta ut patet de paulo
qui fuit agnus factus ex lupo. Vel
Et aspera per inequalitates spiritus ad carnem
Adequabuntur. Caro conspirat adversus
spiritum. Vel per iniquitatem quod asperum facit bonum
in vias planas per equitatem vel subiec-
tione carnis ad spiritum et mansueta plus
humilitate ad proximum. Vel per exponi de
operibus hominum quae videntur dura et aspera

si perferantur et credentibus facta sunt
levia. Omnia dicit augustinus immania et
immania levia et prorsus nulla
facit amor. Et revelabitur gloria
domini et videbit omnis caro
pariter quod os domini locutum est.
Vox dicentis clama. Et dixi quid
clamabo. Omnis caro foenum
et omnis gloria eius quasi flos agri. Et
exsiccatum est foenum et cecidit
flos quia spiritus domini sufflavit
in eo. Vere foenum est populus. Exsic-
catum est foenum et cecidit flos.
Verbum autem domini nostri manebit in eternum.
Hic manifestatur de adventu christi incar-
natione predicta. Et verbum eius dicta ad
alias carnis humiliter condicionem videtur
ibi vox dicentis dicitur quod id est et revelabitur re-
velabitur gloria domini id est filius dei in mundo
id est angelus alterius. Ex quo gloria
est patris. Gloria patris filius sapiens.
Et dicit lira quod gloria dicitur clara notitia
cum laude ut gladiat quod claritas
est gloria in natura illa tamen quae adnotitiam
pertinet de domino filio apparent
et ideo dicitur sapientia patris sic et gloria patris.
Hec autem revelatio fuit demonstra-
ta (in nativitate christi) pastoribus luce 2o (et circa circumcisionem) magis
de adoratione mathei 2o. In baptismo
suscepto gloria quando apertum celum et
spiritus sanctus super eum mansit luce 3o.
In predicatione in miraculis et operatione et in trans-
figuratione mathei 17 in qua
apparuit facies eius splendida
et ubi apparuit moyses et elias lo-
quentes ex casu ibi gloria id est divinitas
ante exspiravit quemnodo nasci dignatus
est. Et in passione unde ipsum esse filium
dei et mortuorum apparuerunt et elementa
et terra et celum omnis humana obstinata
fuit. Terra quae mota est. Petre scisse
sunt monumenta aperta sunt. Omni timore
tum in templo audita voce
qua clamans emisit spiritum dixit
Vere filius dei erat iste. Et multa

corpa scorum surrexerunt (Et v[idebi]t
tione post ascensionem et in dicto exitio
et tamen de statu presenti. Prima Johis 3o
videbimus eum sicuti est. Et videt non
labitur uni vel duobus tantum, sed
videbit omnis caro, id est omnis homo
... carnis presencia de futuro presenti id est vide-
bunt quos sos de loco id est ex ...
... qui dicit os dei ... in ... Je[remi]e
... scriptum ... qui os
... et ... os dei ...
... predicavit ... vel quod os dei id est filius
... de ... manifestans sicut
loquens manifestat per os suum locutus
est ... quod dicit videbit
omnis caro ... et de adventu 2o
in quo apparebit visibilis omnibus. Apoc. 1o
videbit eum omnis oculus. Et ... in primo
adventu non fuit visus ab omnibus, visibilis
tamen apparuit omnibus. Sequitur Vox ...
... id est ... ad ... clama
id est tu ... in dicto ... et ...
... quid clamabo. Dicitur ... glo.
... ad eum ... obtu-
lit ... dominus ecce ego mitte me ... ppho
... id est ...
Aliud ... et sibi ... Dicitur omnis
caro fenum quia ... hoc clama quod omnis caro
fenum id est fragilis ... et accepit
... caro ... et omnis gloria eius
... id est ... porta ...
quasi flos agri id est nulla stabilitate
... de statu ... ad ...
amittit. Sap. 2 ... ipsi ... in ...
... exsiccatum est fenum id est homo
... Eccli. ... omnis
caro sicut fenum veterascet et cecidit
flos id est decor ... mortem
fragile quod ... de ... repente ...
it ... adversitate
... dei Jacobi 1o ... est sol et
arescit fenum. Sequitur quia spiritus dei
id est voluntas sufflavit deo id est ...
sua ... sicut fla-
tus florem, sic dominus ... sua
de hoc mundo aufert hominem. Et repetit
hoc ... confirmationem,
... quod ... fenum
est populus non solum caro ...

... et pape ... et non solum
fenum ... exsiccatum fenum ... mag-
nitudinem et cecidit flos id est ...
... et de ... hominibus ... glo.
fenum nascendo ... et ...
decorem ... florem tamen ardor
solis siccatus redigit in pulverem. Sic
homo peccatum suum ... amittit
decorem et cadit in mortem. Verbum autem
dei in ... quo Jo. 1o verbum caro factum
est stabit in eternum glo. ad corpus suo
quod est ... Alii ... Alii ...
... et ... et ...
... et ...
... ad corruptionem ...
... id est ... non ...
... corruptione. Et ...
... de ... creator ... simpliciter
et simpliciter ... et
... statui tam
... et ... ut ...
... celum et terra transibunt verba autem
mea non transibunt. Et non ... super
omnis caro fenum dicitur glo. ... qui por-
tat imaginem terreni et ... sunt
fenum et flos ... custodit
imaginem celestis ... qui ...
salutare dei qui ... renovatur in
imaginem creatoris et tamen ... corru-
ptibilis et mortalis gloriam mutat
non ... // Super montem excelsum
ascende tu qui evangelizas Syon,
exalta in fortitudine vocem tuam
qui evangelizas Jerusalem, exalta
noli timere. Dic civitatibus
Juda: ecce deus vester, ecce dominus
deus in fortitudine veniet et
brachium eius dominabitur. Ecce mer-
ces eius cum eo et opus illius
coram illo. Sicut pastor gregem
suum pascet, in brachio suo
congregabit agnos et in sinu
suo levabit, fetas ipse portabit

hic ondit utilitas aduentus dni pdi
cai / Et p° monet ut pdicatores se ppa
rent / Scdo ut pdicent i dit innitanh
Tcio ondit q pdicai dcant i Ecce
dns Et expo hoc lra sec pnt dici
aduens ut porus ad iohem bap
pnt dici connit ad oes pdicatores Sup
mo ex asse / i ademinican pdicat Ucri
tu s iohes de q° ait xi° / Inter natos
mulier no surrexit maior ioh bap ta
qui euuangliza syon i pplo iudaico
Tdicat euuangliza q pdicans iohanes
ad eum pcinet / Clausula q sequit
ondit q iohes ofessus e z no negat
q nc timore herodis / nc phariseorum
nc sacdotu agstanti pdicace ofitat
destitit Ulsic / ascende sup mo excelsu
sup xpm esto firmat / ut michil
amicicies n q abipo hes zonulum
i xpiens de iuln qui eo i euua
gli sic hic exal i for no tua i pdica
conis / fortit z ala pdicando ut multi
audiant q sup dicti e de syon exibit
lex z bu dmi de iulm / z expo uz
haii pnt iulm z syon st bu cay / ppt
et lesi pnt st de cay sit / tu q euua
glias hic ipe syon i ecce quo ad gnpos
desciib ascende dit glo / Sani z mons
iubet ascende i monte qd dt ascende / eius
beta de spiu restat ut cuius pcinens
pdicatos ofirmat z Crisostomus dt
nemo qe incallis stac z in monte loq
dt glo / Sani celesti pdicacone
utit innicatum tenens apm descens
z in colunie stac hict / tato q faculi
subditos ad uita pbit / qnto per
bite pumu uitu de supius clamat
Illa nap bot auditoz corda libens
penetrat q dicant / bitacomi dat
q qs loquendo impat uiuendo adiuuat
bt fiat / bu i lege papi arnum ducto
z separatu dai sacdotibz / z g° ascende
ut ab ombz uideat / i monte ut digne
cuntacone inoiat / exalta i for ne
bt ab omibz audiat. Iuxta illud clama
tuba exalta voce tua / z offer bm
in pntanc tuo sit tuba / tu q euua iulm
dt glo / pphon z iulm apostolos

z aos doctores intelligit / qs amonet
ut aduo accipiunt / pdicent z clunna
Utrum ascendentes bo z xo° docat
Et q pdicatores multo caut passim
io monet exalta s noce tua noli
timere s ptatores potacia / scdo curace
astucia / diu iacencia / Con ondit
q pdicai dcat q aduentu saluatoris
qui e dns / Saluo ocutis timore
dns allicit ad amore / Et q z m
dng timor includit amonet ac
iens stait scta ppilium / pmo
papt pdicac de ps q de pmo
bu dt dic ciuitati inde ad lra
ul i ecce at sinagog / ecce i in
xpo ul in cuidein de bi omibi
i cole natus qo zo Saluus xo
indio / z spalit pmissus ait xu
No su missus n ad oues q pcunt
domus isrl ul best ogentales En
peruilitimo ppe cit ex ptate gran
ul deus bt i ternis deus huat
Sic eni demonstrabat qo zo / Ecce
agnus dei quo ad huai ecce qui
tollit pca mundi qno ad diuinitate
Et subdit modum ueniendi / ecce q d
sufapite in deus q ad mani ma
gna de qs ad sapia mag a fortitu
i ad ptate magna luc xxi Ueiet
adimdicum qui d pmo aduentu ue
nat i humilitate paupertate i firmitate
z penalitate luce 20 / tonde in illi
dt Ueniet cu ptate que impossib
bilem z de spiu / Et nec credit forti
tudinem hic sine excecu subdit
z brachiu eius dnabit i fortitudo illis
qui forum sui accepat / s qno ecce
merces eius cu eo i retribucio omni
reddet eni unicuiq z opa sua
depos illos Exc neios tito et
mas ma ineo e z opus illius
i creatura z colit q ppa opus dei
dnat cum illo qr dnos colliget
mo i go bucao / ut filios dei co
gregaret i bnu / Et lia hora ex
ponit de p° aduentu sic infer neci
q d pmo aduentu xo egit miracla stu
penda que fieri non potant n
utute dmi ofirma et brachia eius
dnabit p brachia eius i dona

extensa comprehendunt ad extremitates sive nomine et ad terminum plene propter creatura charitatis data est in potestate et calo et in terra ecce in eadem eo quod eternitati divina potestati datae gratiae contra peccatum / in magdalena / et latronem conversio ut latronis corporis illius caro cum anima i. deus creatoris potestate et voluntate / Contra desuper commixtio esse ecclesia populum restituendo peccatores / gentiles ad fidem vocare / vocatos ad celestis diligere et devotos protegere et adiuvare / dicitur ergo sicut pastor i. more boni pastoris unde de seipso dicit Jo. x. Ego sum pastor bonus gregem suum i. populum pascet verbo suo et necessariis temporali subsidio / propter diversitates locorum et vagationes quia de propheta sic venient de secundo adventu / sed primus pastor de primo adventu / Glossa nunc de contemplatione futuri ipsa visione / nunc docendo propter capacitatem et brachio suo i. fortitudine et potestate congregabit ex omnibus gentibus infideli unitate Jo. x. Alias oves habeo que non sunt ex hoc ovili etc. oportet me adducere agnos glossa mites i. mites non superbos et in sinu suo i. protectione levabit ad celum dirigendo vel sic vocatos deviando fetas i. doctores filios cotidie verbo et exemplo parturientes ad Galat. quarto et allegat glossa filioli quos iterum parturio vel fetas i. eos qui bonum proponunt concipiunt / de quibus super verba diximus ipse portabit ne deficiant in adversis / Et de hoc ostendit magna dei potestas. Et ne credat ad hoc visionem potest subdi de eius potestate // Quis mensus est pugillo aquas et celos palmo ponderavit / Quis appendit tribus digitis molem terrae et libravit in pondere montes et colles in statera / Quis adiuvit spiritum domini aut consiliarius eius fuit et ostendit illi / Cum quo iniit

consilium / et instruxit eum / et docuit eum semitam iustitiae / et erudivit eum scientiam / et viam prudentiae ostendit illi / Ecce gentes quasi stilla situlae / et quasi momentum staterae reputatae sunt / ecce insulae quasi pulvis exiguus / et Libanus non sufficiet ad succendendum / et animalia eius non sufficient ad holocaustum / omnes gentes quasi non sint / sic sunt coram eo / et quasi nihilum et inane reputatae sunt ei // Hic describit magnitudinem potentiae bene factoris primo absolute secundo in comparatione et ibi Ecce gentes / tertio per ea redarguit idolatrie dicunt assistentes ne creature ibi cui similem Dicit ergo Quis mensus est etc. Glossa ne de creatione generum dubitent / magnitudinem vocant / describit mensus est pugillo i. facilis congregando aquas in terra primo locum quamvis simul magne et in parte sive diffusionis / In pugillo que continentur et pungno / et sic per digitos et extremum notatur facilitas dei operacionis et aque in unum loco licet sint diffuse collecte / et cetera licet sit fluida huiusmodi / Unde per unum dicitur librabat fontes aquarum et celos palmo ponderavit i. firmum pondus eis dedit / ad modum palmi eos extendendo / fit enim palmus per digitos extensos unde ps. extendens celum sicut pellem / Est autem pondus declaratio ad locum suum / vel pondus est quod res stat in loco suo vel in seipsa / et addit hic in scriptura propter aliud quod non habet locum extra se et dicat hic aliud plus propter intellectum vel orbium pluralitatem / dicit hic etiam glossa pugillus contracti digiti sit palmus a pollice usque ad minimum digitum manus extense / ut per palmum et pugillum celos extentos et globum terre nominavit / Que ap mo tere i. dispositionem

Mag.[ ] Quis mensus: Deus qui celos ambit pugillo pro mundi[?]

ita inmobilem ac si penderet glo addit suspendibilem tribus digitis i faciliter et discrete / nam qui sublevat aliquod ponderosum ambas manus apponit / Qui vero si levare duos solum vel tres digitos / vel exponitur in glosam quod est cum locutio metaphorica tribus digitis i pietate veritate et librauit i quasi libratos de debito pondere fecit unde dicit et ponderauit montes montes enim pondere dicti sunt et colles qui sunt montibus minores constituta i eos compegit et sub certa mensura quod aliud quam ponitur constituta fecit / In hoc quod dicit appendit notatur eius distinguibilitas rerum uel actorum elementorum / et immobilitas / Sed tribus digitis notatur operatio eius forme / quia specifica / sed dicit dicitur montes et colles nota magnitudo operationis eius / et postea notatur potestas et magna continentia eius / quia comprehendit contenta omnia in terra / et in medio sicut de aqua / et in superiori sicut de celo / per que omnis eius creata intelligitur / Et sciendum tamen quod hic vero prodiit constitue quia deus omnia disposuit in numero pondere et statura et mensura / Hec eadem potentia ostenditur sic maxima commodo operandi tu dicit quis adiuvit spiritum domini quasi nemo potentem i voluntate sed cor ditur et creator operatione / quia dicitur nullus unde glo allegat dicit psalmista verbo domini celi firmati sunt et spiritu oris eius omnis virtus eorum et quia spiritus omnia per ipsum facta sunt / in quo notatur sufficientia potentie eius / non enim adiutorem habuit christus ad libandum vel ad exequendum / dicitur autem quis consiliarius eius fuit glo videlicet respiciat super eum spiritus domini / spiritus sapientie et intellectus / spiritus consilii et fortitudinis / spiritus scientie et pietatis / et timoris spiritus domini super me et quo querit quis consuluisset ad libandum et ostendit illi quid agendum vel quando exequendum ac si diceret sapientiam diuinam / quod nullus / Et repetit hoc idem ut magis exprimat in quo dicit consilium quis de libandis et ostendit enim de agendis et docuit eum semitam iustitie regulam operandi / et hic quo ad legalem

et erudiuit eum scientiam quo ad legem mosaicam et viam prudentie ostendit illi quo ad legem evangelicam / vel sic scientiam i bona facere sciam bonum a malo discernere viam prudentie malum declinare et bonum eligere / quomodo sufficientia sue bonitatis / sic Consilii habet Ro xi° / Deinde salvatoris magnitudo ostenditur de operatione huius creature / primo quo ad potestatem cui non potest resisti / et 2° quo ad bonitatem quia sufficienter non potest laudari dicens ecce gentes quasi omnes vel solum idola colentes quasi stilla situle glo quia cadens de situla pro nichilo reputatur / et quasi momentum stature momentum statere a movendo dicitur et est lingula que volvitur de facili ad utramque partem movere vel nulla de se habens detentionem / Stilla autem et momentum dicitur eo quod facientibus apta est ad proministrandum / reputate sunt quasi dicit non solum non possunt ei resistere / sed etiam ipse potest eos potius flectere et ad nichilum redigere / quod enim glosa de operatione eius et ad gloriam nichil sunt / Ecce insule quasi pulvis exiguus sunt in operatione eius glo Hebrei habent verbo tenuissimum plurimum significat putat / quod maxime intelligitur quod videtur de ne philosophi atomos vocant / et libanus non sufficit ad succendendum holocaustum si quis ei vellet offerre sacrificium et animalia eius non sufficiunt ad holocaustum / hic addit Hieronymus ubi oblata reddi dicit glo ex libanus cum montes maximus pascuis uberrimus et arboribus / sed si tota ligna succedant ad succendendum / et omnia animalia immolentur ad holocaustum adimplendum vel implendum vel placandum tante maiestatis / Potentiam non sufficiunt / Et hoc ita est quia omnes gentes que sub celo sunt quasi non sint sic sunt coram eo i in operatione eius et quasi nichilum quo ad posse et inane quo ad velle reputate sunt ei Et per hoc ostenditur

sufficiencia i xpo potencia sapiencia
z su͠ac Et nō͠nd c h' dicat quasi
no sint vanitas hu͠ac nec a h'
q dicat nichilu notat vanitas
ibi c s p͠mam sigu vanitas
pene Cui g° dēus m' sit tlis et
tante magnitudi'|| Cui g° silē
fecist deum / aut qua ymā
ginē ponet ei / nuq͠ sculp
ptile conflabit faber / aut
aurifex auro figurabit illud
et laminis argenteis argen
tarius / forte lignum i͠putri
ble elegit artifex sapiens
querit quo statuat simula
crum q no moueat / Nuq͠
non scietis / nuq͠ no audistis
nuq͠ no annunciatum ē vobis
Nuq͠ no intellexistis funda
menta terre qui sedet sup gi
rum terre z habitatores eius
sūt q̃si locuste / qui extendit
velud nichilu celos z ex
pandit eos sicut tabernaculu
ad inhitandu qui dat secre sdat
torum scrutatores q̃si non
sint / iudices terre velud in
ane fecit / z q͠ neq͠ plata
to neq͠ sato neq͠ radicato
in terra trunco eorum repente
flauit i eos z aruerunt / et
turbo q̃si stipulam auferet
eos / z cui assimilastis me
z adequastis me dicit scūs
hic redarguit ydolatras q assimilat
deum rerum vili rei / Et q° reuocat /

a fund̃o blata / Ecce diffusius mag̃
nitudine dei describit / dic g° tui fabricatores
sez ex quo tantus ē silem fecistis / i. fa
cere putastis vos qui ydolatre estis
vel fuistis / glō / Stulticia eorum redar
guitur a fund̃o blata reddat i q̃
eius soli deo debitus creature im
pendis / deum v'um quasi ea fecit q. d.
p͠ise cogitauit qui ydolu deo non
solu face vellet / s' sile fieri posse
putauit / immo stultum est cogitare
deum fingi posse / vnde sequitur aut q͠
ymag̃ ponet ei / i. deo qui spūs ē
z omnib͠ q. d. nulla ymaginari
illud ē si sic deum dicit q̃ ydolatrie
credentes aliq͠ diuinum esse i ymaginib͠
fals' s' istud q̃si ra p° q̃ eos ymagi
nib͠ aliq͠ attribuebat numenis
tamq͠ quibusdā diis i inuisibilibus
i talibus ymaginibus representari /
Ponebat eni p͠litate deorum nuq͠
sculptile sc͠a sez de ere vel aliqua alia
materia / q fusionis sile sit sibi / q. d. no
via nc pt conflac' fusile faciendo /
nc manib͠ figurac' fabricando vel
sculpendo / vnde sequitur aut aur' i. operans
de auro an fi' id sile deo qui vbiq͠ ē
aut laminis ar' / i. tablis arg' i.
operans de argento repente figurabit
illud / Alii hīc hnt z caxtu s' d ang
libri / suplet glō / immo no solu
ydolu non pt deo ē sile immo sa
tis ē illud figura' eterna duabile
no est / vnde sequitur forte li i͠putrible
i. durabile z bn factum simulacrum
elegit artifex ut no frangatur
scap sez i sua arte / Et sic querit
quo sta simula / q no moueat / sez de
facili ppt fortitudinē ligni / q nec
pse manū nc pse stare valet
sequitur glō / i ebno loco ligni i putribilis
hēt ansucoa / q genus ligni ē im
putribile / de quo maxie ydola fiebant
Et ante dixit / hō ut ydolis n' p͠bat
que ex se nichil habebant firmitatis
et stabilitatis / s' ymag̃ ab artifice

Insipientes doctrina eorum et revelet
glosa admirantibus videat omnibus creaturis
salutare dei. Istud secundum tropologiam et in-
teriorem corporant principes bene novi-
ter cor de suo sequitur vel eloquiis de
misericordia quod notatur de argento vel possibile
de quod de auro vel ligno imputribili
que videlicet sunt dogmata que dicuntur arte
firmant ne moveat. Consequenter
arguit eos quia non cognoscebant deum
per sua opera vel per verba quibus nunquid cognoscetis
non scitis vel sciatis glosa. Nichil nomine
ydola nichil esse et nec bonum deum esse quod
subtilis expi posset. Nunquid non audistis
per plerumque scripta quod sic ita dicit
sancte ydola nichil esse nunquid non annunci-
atum est vobis quod quomodo et in libris
gentilibus et autem scriptura sacra fuit
de certitudine ydolorum per opera hominum et dicit glosa
or ab initio legis moysi vel a principio
mundi vel ipsius creature per omnes suam
creationem prodidat artifica nunquid non
intellexistis fundamenta terre adeo
fundata quod intelligere debuistis non
nisi adeo ea stabilita esse terre. Et ita potuistis
eum cognoscere per magnitudinem maie-
statis operum eius unde dicitur qui sedet id est ad
modum sedentis omnia regit. Qui sedet vero
cum regit de trono sedens et inmutabiliter
dominans super gyrum terre omnia ambiens
et dicitur hic gyrum circuli. Cetera nonnulli terram
quasi puncto et globum esse contendunt et vita
tores eius id est homines sunt quasi locuste glosa
id est comparatione vel eius magnitudine comparatur
vani de sua parva etc quare potentes ad
virtute domini ac quasi nichil per quod superbiunt.
Et non solum eius maiestas magna est
comparata terre sed et comparata celo. Unde sequitur
qui extendit sicut nichilum celos id est celos
fecit tenues et subtiles ita quod propter istorum
inferiorum non videntur hic aliquo corpulen-
tiam unde et communiter loquendo acci-
dit nichil esse propter sua subtilitatem dicit
cum nichil esse in illa et tamen spatium
fit ac plenum. Unde in ebreo habet qui
extendit sicut telam et verba explana

et sequentibus consona. Nam subdit
Et expandit eos id est celos sicut tabna-
culum ad inhabitandum et in apparentia visus
quia extrema celi in orizontis
videntur super terram fundata et medium quod est
super capita nostra de alto erigi et dicit sicut
ubiculis quasi subtabernaculis habitant
homines sed super angeli et sancti. Et
non solum magnitudinem creature sed etiam
ut celum et terra et veritatem rationalis vult
sed qui dat secretorum scrutatores id est
philosophos seu sapientes de speculabilibus
quasi non sint id est ac si essent mortui
et oblivioni dati ita quod sicut si-
cut non solum sit non similitudinis sed ex-
pressionis veritatis. Judices terre id est
consules in agibilibus velud dum
id est nullius reputationis de defectu
vel quod quasi ostendat mundana
sapientiam stultam esse iuxta illud primo
Corinthiorum quod glosa allegat stultam fecit
deus sapientiam huius mundi quod secundum
notatur quia scilicet esse inanis hiis
et ideo transiens unde super xxx
quasi nichilum et inane reputati sunt ei
et certe transeunt potentes huius
mundi. Et quidem nec omnis potentatus
vita brevis et declarat hoc et quidem
id est ecce neque plantatus et firmatus in
se neque satus id est firmatus de alto neque
radicatus et firmatus aliquo illorum
modo vel sic plantatus ab alto ad
modum arborum neque satus in altero
ad modum seminum neque radicatus
de se ipso in terra et in pura vita truncus
eorum id est statim repente flavit de eos
spiritus de dignatione dei vel negligen-
tiam et aruerunt per mortem et turbo
id est de firmitatibus vel adversitatibus afflictio ad modum
turbinis subito et impetuose veniens
quasi stipulam id est vitalem et faciliter
aufert eos sed de hac vita quod
omnes quidem eradicant sicut ar-
bores vel quasi plures antiquitus de vita
presenti tollunt. Unde glosa allegat illud

vel transivi de calce, quae fuit et
in[?] non est inventus locus eius. Exe[quitur]
ego sum dominus creans aut perdere
bonorum meum qui sic altae potentiae
assimilasti. Et xiiii vicem reputationem
assimilacionis comparasti et adaequasti me
creatae quae redarguit et reblateras debi-
litate ridiculorum et verbo sapientiae dei in pa-
radiso sub subditur dicens scriens et deus
qui sciens et potentiam et singularitate
licet creaturae quasi est sua participationem
gloriosa quod comparare similitudinem deo con-
parasti nec excrescentiam magnitu-
dinis intelligit, si non credit verbis
credat oculis suis relemento omni-
fariae potentiae divinae cognitae et hoc est
continuatio huic parti et ad sequentem
Levate in excelsum oculos
vestros et videte quis creavit
haec, qui educit in numero militiam
eorum et omnes ex nomine vocat,
prae multitudine fortitudinis et robo-
ris virtutisque eius neque unum re-
liquum fuit. Quare dicis Iacob
et loqueris Israel abscondita est
via mea a domino et a deo meo
iudicium meum transivit. Numquid
nescis aut non audisti, deus
sempiternus dominus qui creavit
terminos terrae non deficiet neque
laborabit neque est investigatio
sapientiae eius, qui dat lasso for-
titudinem et his qui non sunt
virtutem et robur multiplicat.
Deficient pueri et laborabunt
et iuvenes in infirmitate cadent.
Qui autem sperant in domino
mutabunt fortitudinem, assument
pennas sicut aquilae, current et
non laborabunt, ambulabunt
et non deficient. Consequenter quasi
nimis bene sciebas deus condi-
tor potestas et primo conducit ad considerationem
divinae maiestatis. Secundo venit ad evidentem
dicitur quod levate in excelsum id est ad tempora
caelestia oculos vestros tam spirituales quam
corporales vel contemplationis et profundae perscru-
tationis et intellectus; sola pauca bonitas
vestra scilicet quis creavit haec scilicet creata quae
in caelo et in terra sunt ac si dicat ex hoc
considerate magnitudinem creatoris quia
dicitur Sapientiae xiii a magnitudine speciei et crea-
turae cognoscibiliter poterit creator eorum
videri qui educit haec in numero eorum
et qui usque ad magnum numerum educit
angelos et caelos et stellas ad modum pluri-
militiae in suo cursu ordinatas. Unde
dicit glossa innumerabilia sunt quae Abraham
numerare non potuit et sunt tamen de-
legata officiis ostendunt sol enim caeli
duos dies explicat recta suo modo
et semper militiam allegat glossa. Illud
milia milium ministrabant ei et deces
centena milia assistebant ei et dominus
sabaoth dicitur id est militiarum vel exercituum
vel virtutum et omnes eorum scilicet stellas
et angelos caeli ex nomine vocat. Ipse eorum
species novit, amaritia ad nominandum
proprias licet cognosci unde glossa allegat
id est psalmi qui numerat multitudinem stellarum
et omnibus eis nomina vocans. Prae multitudine
fortitudinis declarando et roboris coniungendo
virtutisque eius conservando et supportando
et continuando semper conduxit ea et ple-
novit glossa tamen tanta fuit dei magni-
tudo ut ad eius nutum resurgant omnia
et dicit littera ista tria fortitudinem, robur et
virtutem dominus sit et unum ostendit, sed
differunt quia fortitudo respicit magnitudinem
et corpulentiam membrorum, robur
fortitudinis constantiam et nervos, virtus
magnitudinem effectuum; neque unum

sunt reliquiae et alienum ab eius cogi-
tatione scilicet et relictum quod non cognoscat
Ecclesiastici xxiii Domino deo antequam cre-
arentur omnia sunt cognita. Cum ergo tamquam
sit quare ergo dicis Iacob et loqueris
Israel, id est vos de duabus tribubus et
Israel. Cum hoc propheta dicit de x tribubus iam
erant captivi et tunc instabat iam cap-
tivitas duarum tribuum aut desperantes
dicebant: terrena Deus non considerat
nec curat quid quisque faciat, ideo sunt digna
sine iudice sumus et ideo multo affligimur.
Via scilicet abscondita est, id est via mea a domino
et non videt eam, quasi dicat non videt quo
vado vel quid facio, ac si dicat non
providet. Et a deo meo
iudicium meum transivit et antequam
debuit, vel aliter meum iudicium transivit scilicet
dominum non iudicavit, quasi dicat non faceret
vindictam de inimicis. Dicit littera quod hoc
videtur quod in illo populo erant aliqui qui
et illum errorem tenebant quod Dei providentia
ad humanos actus se non extendat
vel dicitur quod propheta utitur communi loquendi
quo homines afflicti longa porti-
dicantur a deo dedici oblivioni et
per prius correctionis. Numquid
ignoras aut non audisti scripturis
alia littera habet non vidisti. Scilicet quod
Deus sempiternus dominus qui creavit
extremitates terrae, creavit de nihilo terminos
terrae. Hic primum habet de extremitatibus
terrae et sua dominatione. Scilicet dicat deus a
tempore quo habet creaturam subiectam,
quod ista debuisti scire. Hoc enim movis
secundo in primo. Quoniam mutatur non deficiet
tempore non est, et dicat non deficiet quia
omnia cognoscat neque laborabit
quia spiritus omnipotens est scilicet non laborabit
in quaerendo cognitionem ergo deficiet
in opere gubernationis neque lassitudinem
venit de gloria, quia solus deus est impassibilis
et immutabilis. Creata omnia
deficient. Nec est investigatio sapientiae
eius, quia omnia novit, omnia gerit,
omnia maiestate sua dispensat et
humanam sapientiam et infinitam excedat.
Glossa: quia hoc loco id est apostoli superbiae

comprehensibilia sunt iudicia eius
et investigabiles viae illius. Et hoc
Ecclesiastici et hoc dicat sunt de potentia et
magnitudine dei, sapientia et dicat de
eius bonitate: qui dat lasso virtutem
et hesitanti in fide vel spe deficienti
et temptatione fortitudinem, fidei corporis vel
sustinendi in opportunitate temptationis
prima Corinthios x fidelis deus qui non pa-
tietur vos temptari super id quod potestis. Ad
te mori vel temptationem ... ei
qui non sunt in deo fortes fortitudinem
resistendi a malo et robur multipli-
cat ad perficiendum in bono. Unde dicitur
doctat ea quae sunt et ea quae non
sunt, prima Corinthios primo, contemptibilia
ea quae non sunt elegit deus. Et ne ad eo
et virtus hic accipiatur ab eo, quia deficient
pueri et qui principaliter venerunt ex toto
dampnati, vel glossa qui gaudet
corporis sanitate et praeclara et adolescentia
aetate putat esse perpetua. Deficiet ista
in fortitudine. Nam adeo roboratur
et laborabunt in fortitudine sicut firmi-
ter vel deficient a bono quia primo vel ve-
nientes et laborabunt in firmitate corporis
et iuvenes quibus non de fortitudo co-
rporis scilicet et opera sua fiunt in
firmitate cadunt. Corporis et anima si bonum
intelligat. Nam adhuc sustentetur. Qui
autem sperant in domino mutabunt
fortitudinem, ut sint fortes et debiles
de mundo corpore mortem carnis,
fient in immortales de gloria, sicut aquila
cum pennis senectutis aliis adsiliunt rostro
vetustatem nimiam renovat. Sic
vetustate peccati perpetraverunt vita
quae est operis mortificatur, mortui
tandem mundo renovantur deo. Unde
renovabitur ut aquilae iuventus tua.
Hic septima contingunt. Assument pennas
virtutum sibi a deo datas. Psalmus: Quis
dabit mihi pennas sicut columbae sicut
aquilae renovati ... ad
volando currunt ad deum. Sic currunt
tandem et non laborabunt et deficient
ut habebit bona desiderando quia
omnia ... sunt amanti ambula-
bunt in bono perficiendo et non de-
ficient perseverando et tandem

eternaliter vivendo hec ergo sunt opera bonorum dei que debiles ad eterna sustinenda efficit fortes et tardos et pigros ad bona opera velociores. Sed hec completa sunt in novo et veteri testamento quando suscitavit quatuor animalia qui cantant vivant ad deum. Illa vero quibus inclusis pugillo aque mistica sic exponit que propagatione cordis fluxibilia et instabilia humanorum significant que includit dominus veracitate pugillo quibus operante deo conscientia eorum tenetur vix in humilitatem et increpationem celos et iustos portavit palmo levis compassionis eorum caritate mosayce legis et tunc evangelice legis compulit tunc corda avaritie quibus que appendunt vel dicit que labore acquirendi timore possidendi dolore amittendi priores et colles intellectu corda superborum maiorum et minorum que librantur pondere et statera que dei magisterio dignitates et honores quibus abusi sunt puniunt dominus illud quod dicitur glo. sicut si ita dilexeris fuit vel que pondere honoris deciperunt dicitur evacuasti eos divaluerunt

Reticeant ad me insule et gentes fortitudinem mutent, accedant et tunc loquantur

ad iudicium propinquemus. Quis suscitavit ab oriente iustum, vocavit eum ut sequeretur se? Dabit in conspectu eius gentes et reges obtinebit. Dabit quasi pulverem gladio eius, sicut stipulam vento raptam arcui eius. Persequetur eos, transibit in pace, semita in pedibus eius non apparebit. Quis hec operatus est et fecit, vocans generationes ab exordio? Ego dominus primus et novissimus ego sum. Viderunt insule et timuerunt, extrema terre obstupuerunt et accesserunt. Unusquisque proximo suo auxiliabitur et fratri suo dicet: confortare. Confortabit faber erarius percutiens malleo eum qui cudebat tunc temporis dicens: glutino bonum est; et confortavit eum clavis ut non moveretur.

Ideo dixit propheta populum ad comparationem promissionum eorum ut bene sic deficiant. Sed fecit ... caritas ergo exponitur. Dei caritas ad populum conbustionis que ei contigit ... filio que eis promisit ut habetur capitulo sequenti ... in decima ... hanc ... ad consolationem ... Taceant ad me audiendo populus ... Audite tacentes insule glo. i. gentes que ... fortitudinis mutent. Sit qui quibus erant fortes mundo sunt fortes deo. Est autem fortitudo mundi dicitur glo. impletio voluptatis sed dei mortificatio carnis ... fortitudo ... accedant ad me fide que hebr. ... et tunc loquantur ... ad iudicium propinquemus glo. ut discernat ... Quis suscitavit ab oriente ... ab oriente ... glo. ... operans ...

morte*m* nt so*rum* vocat*ur* s*ed* et dabit pat
rem id e*st* p*re*d*ic*a*ti*o*nem* ut glo*sa* alligat Postula a me
et dabo tibi gentes ibi glo*sa* gentiles c*on*u*er*sos
eius et filii ut eos misericordit*er* c*on*ficiat
uel ei adiuncti famulentur non solo
gentes i*n*ferioris s*ed* et reges c*on*u*er*sos ad fid*em*
obtinebunt uinculis fidei subiugatos et
subdit modo dabit pat*er* q*uia* p*ro*p*ter* plures p*er*so
nas et status c*on*uertas gladio eius et v*er*bo p*re*di
cationis filii ap*osto*los Apoc*alipsis* p*rim*o Exoc eius
exibit gladius ex utraque p*ar*te acutus
sicut scapula bene rapta et facili
ratio arm*at*i eius et v*er*bo p*re*dicatorum et glo*sa*
p*er*sequentur eos s*ed* filius tamq*uam* aduersa
nos Apoc*alipsis* 2o pugnabo cum illis
de gladio oris mei et sapie*ntie* 8 c*on*ting*it*
bit qu*o*s orbis terraru*m* et trasibit de mundo
ad p*at*rem i*n* morte de pace uero id e*st*
in pace sua et locus eius etc. trasic
de pace non q*uia* mortuus sit sine passione
s*ed* q*uia* sua dum morte nobis pace meruit
et solus in pace absq*ue* ama*ri*tudine c*on*templ*ati*
onis quieuit ideo dicitur liber de mor
tuis uel in pace tradunt respectiue
ad latrones quibus te*rr*ena fracta c*on*t
nunc non q*uia* eos propri*am* nonnullis
communicet ex eo uel in pace quia re
cessu suo pace reliquit nobis id e*st* ut glo*sa*
alligat pace relinquo uobis pace
meam do uobis et declarat h*oc* hirudines
et semita c*on*pedibus eius non apparebit
glo*sa* laborem et lassitudinem sensus enim
non fecerit sibi intelligendo q*uia* adm*inistra*t
expeditionem c*on*tra laborat cum clamas
et fatigatus exinani sedit sup*er* fontem
s*ed* q*uia* a labore salutari non desistit ut
quieuit in lassitudine non sensit
ut alligat glo*sa* id e*st* p*re*d*ic*a*ti*o*n*i Exultat
ut gigas ad currendam uiam etc. Vel
et semita et uiatione dolor uel obscura
tionis non ap*paru*it c*on*tra eius id e*st* i*n*tellectu
non est ista (Con*tr*a ex ad uentu de carne
et multiplici magnificentia eius operatione
aduersariorum d*e*uotione et ano*rum* subla
tione c*on*tendit mittentes magnitudo unde
dicitur quis h*ic* p*re*d*ic*a operatur et etc.
do et disp*e*n*s*andi effecit et p*er*fecit c*on*uer*s*ando
uocans ad se uel ad fidem intrabunt
et alios deinde c*on*uersationibus uel et

oms ab extremo et afirma*n*t medi
ante ei q*uia* q*uia* saluati sunt omnes
de fide xpi explicata uel implicata sal
uati s*unt* q*uia* Aug*ustinus* dicit de bono
pacis quo alium p*ro*mit esse c*on*fid
s*ed* ip*s*a tanta et nobis c*on*municatis
et xpm*us* sine eius fide q*ua*m mortalitas
huius ei fiunt ne est nec aliquis potest
esse iustus Et id e*st* libro de p*er*fectione
iustitie dicit sanandum infirmitatibus
oportet ut adueniat dans gratiam
et iusti antiqui crediderunt sine
eius gratia nemo ad ampliandum
liberatione liberatur Et uidet ad p*re*d*ic*a
ego dominus sum factum dicam potui
q*uia* primus et nouissimus ego sum id e*st* tamq*uam*
principium et finis c*on*sulit h*oc* Apoc*alipsis* p*rim*o
Vel p*ri*mus d*e*na d*iui*nitate nouissimus
de na*tura* humana Aliqui aut*em* h*oc* expo
nunt de viro bonde glo*sa* nm'da
Hebreorum h*oc* ad ista re*ge* p*re*pare
nouissimum q*uia* sanctificatus sit ad destruendum
babilonios ab oriente sup*er* eidem
fecit pacem et plurimas gentes subi
ciens gladio eius et aratum sic q*uia*
terra adipe et sunt q*uia* s*ed* in dola
babonis non posunt uacuo studio
fecit Alii exponunt h*oc* de uniuerso
colat in mediis de p*ri*ncipibus h*oc* expone
litera et ita catholici et hebrei et uot
bit litera q*uia* p*ri*mus Eusebio collatum
fuit eis a abraham qui de*us*
separauit ab infidelibus et p*ro*plus abeo
dirt dicitur q*uia* ysaac et iacob non
et lege de morte siuam sp*iritu*alit*er* dedit eis
ut q*uia* dicit in ps*almo* non fecit taliter
omni nationi et iudicia sua non
manifestauit eis c*on*municat ei o
p*ro*ph*et*a homines et sub lege gentes
aut terras ob*tin*entes ut addendum
ita prim*us* transiunt et si qui for
tes cont*ra* ad uia la q*uia* immutata
fortiter sunt ad bona eo fortiores
et declarat bonum dicit dominus quis suscita
uit et cetera m*ater* instum s*ed* abraham
ab oriente glo*sa* id e*st* de caldeis ut h*ab*et*ur*
Gen*esis* xii et de aram et ibi et ut q*uia*
uersio respectu in dece q*uia* id e*st* dicit q*uia* p
mis fecerat conuertit ad orientem glo*sa*

& incipiunt
ydolatrie

hic solus remansit constans et
stabilis et deo confessus. Abraham
unde Gen. 15 eum ut sequitur se primo
fidei et obediencia prima ... adimo
datum ... filium dilectissimum
... Gen. xxij ... deus sibi astitit
et multiplicavit eum Gen. da ...
ge ... ipse cum ... fuit
reges ... qui ... Sodome et Go
morre venerant de bello Gen. xiiij
... fecit ... quod divina
virtute sibi assistente ... et prostratos
fuit fugientes usque phenice et
ut ipsi ibidem ... et in pace quod
dicitur in bello nullus ceciderat
... longum tempus ... sensit et
ut dicit glosa hic non fecit suis viribus
sed divina ... quia abnueret ... quoniam
... sed ... ipsa et quod non homo
vocatur et qui notat ... deinde
ad fidem et caritatem suam ... ipsius
abel iusto ... noe abraham ...
quod duabus expositionibus vadit
hic ... et primo secundum expositionem
... ista expositione unde dicit viderunt
insule et timuerunt extrema terre
...lo. hoc ... abraham gentes
... viderunt illius virtute pro
...re sed extrema terre obstupuerunt
i. Sem filius noe qui in extremo
... ipse ... diluvium
... usque ad tempus ... et ...
... intelligi
... abrahe et
... de filio et ... videre ...
deo ... accessit ... ...
suo ad ... benedictionibus dei ...
... Gen. confortans ipsum ...
faber ferrarius qui abraham ...
et malos ... ad melius ...
... et dixit bonum est ut timori dei
... et ...
cum clavis ... ut timore
dei permaneret ... filij
abrahe ... dimicat ...
... et ydolorum
... hic ... sicut dicit Eusebius
in cronica sua ... anno
... ydolatriam ... quia
fecit ymaginem beli ... suo &

sancto quia adorari precepit ... parabat
... ad ipsam ... dicitur
in scolastica historia ... quod ...
... illam ... ymagines
adorare ... et ... alij
fecerunt ymagines suis ...
... ymagines ... quam
... fecit que ... ydolum
vocabatur belus ... ad ... ydola
... bel baal baalim ... belphe
gor belzebub et ... diversitate
gentilium linguarum. Et quod ... capli
... abraham ... fidei et
eius hic arguit unde dicit viderunt
insule ... ydolis ... apponentibus
... timuerunt et ... extrema
terre ... obstupuerunt
... ad ydola ... venerunt
... parabat unde Gen. ...
... fugiebant ad ydola ...
... mortis ... proximo
suo auxiliabatur ... faciendum et fratri
suo dicit consulendo ... confortari ...
... ad ydola
consulebant ... fiebat ...
artifices ... faciendum ... fabricatione
ydoli ... metallo ... tres
... qui ...
... malleo ...
ad fortitudinem ... ydoli ... et
qui ... formatas ...
... ad ... hic notandum
... faber ferrarius i. metallicus
... malleo ...
ad ydoli formam confortabat et efficiebat
... qui ... et formam
... vt dicit ...
... ydolum ...
... tempus abrahe quo ydola
colebant et fabricabant ... ille qui
... dicebat consolidationi bonum
est ... ydoli formatas et politas
... glutino i. fortitudine
... hic bonum est ...
... ydoli ... sic eum
... artifices admonebat ... magis
... et ... timorem ...
... faciebant unde Gen.
Et confortavit eum i. ydolum fortiter ...

ab aliquibus ...

ut non moveretur. Sed xij prima exposicio
exponitur sic. Vide predicta facta dispositionem [illegible]
quia viderunt et videbunt persidam deum insule
i. gentes vel civitates [illegible]
timuerunt et timebunt quia hec cum tamen sepe
et hec veniendo a malo. Psalmus xvij [illegible]
domini declinat omnes a malo extrema terre
septuaginta habent et ceterum terre i. habitantibus
in remotis partibus obstupuerunt i. obstu-
pescent audita predicatione apostolorum quia in
omnem terram exivit sonus eorum et accesserunt
i. accedent properando sic ad bonum unusquisque
fidelium unde Zacharie viij dicitur venient
populi multi et gentes robuste ad querendum
dominum in Ierusalem. Et unusquisque proximo suo auxiliabitur et
fratri suo dicet conforta te. Sic unusquisque proximo suo auxi-
liabitur sicut et dilectione auxiliabitur verbo
et facto et fratri suo propter eandem cognationem
dicet confortare. Confortavit faber aerarius percutiens malleo
vel ydolo ydola cum dii non sint sed opera homi-
num confortant se abhominacionem confortantur
unde dicitur confortabit. Faber aerarius
i. qui fabricat ex ferro ille confortat
deum suum seu ydolum studiose faciendo
percuciens malleo cum se deum suum videbat
forma similiter tunc temporis hec exponit
ut supra. Sed ydolatre deum suum confortat
deus autem suos confortat. Sequitur

Et tu Israel serve meus Iacob
quem elegi semen Abraham ami-
ci mei in quo apprehendi te ab extre-
mis terre et a longinquis eius vocavi
te et dixi tibi servus meus es tu,
elegi te et non abieci te. Ne ti-
meas quia ego tecum sum, ne declines
quia ego Deus tuus; confortavi te
et auxiliatus sum tibi et suscepit
te dextera iusti mei. Ecce confundentur
et erubescent omnes qui pugnant
adversum te; erunt quasi non sint
et peribunt viri qui contradicunt tibi.
Queres eos et non invenies viros
rebelles tuos; erunt quasi non sint
et veluti consumptio homines bellantes
adversum te. Quia ego Dominus Deus tuus
apprehendens manum tuam dicensque tibi ne time-
as, quia ego adiuvi te. Noli ti-
mere vermis Iacob qui mortui estis
ex Israel; ego auxiliatus sum tibi
dicit Dominus et redemptor tuus
sanctus Israel. Ego posui te quasi
plaustrum triturans novum
habens rostra serrantia; tritura-
bis montes et comminues et colles
quasi pulverem pones. Ventilabis
eos et ventus tollet et turbo
disperget eos, et tu exultabis in
Domino, in sancto Israel letaberis.
Egeni et pauperes querunt aquas
et non sunt; lingua eorum siti ar-
uit. Ego Dominus exaudiam eos,
Deus Israel non derelinquam eos.
Aperiam in supinis collibus
flumina et in medio campo-
rum fontes; ponam desertum in stagna
aquarum et terram inviam in rivos
aquarum. Dabo in solitudinem cedrum
et spinam et mirtum et lignum
olive; ponam in deserto abietem,
ulmum et buxum simul, ut vide-
ant et sciant et recogitent et
intelligant pariter quia manus
Domini fecit hoc et sanctus Israel cre-
avit illud. Sequendo exposicionem
littera sic intelligitur [illegible] que mon-
stravi [illegible] quia [illegible] desertum te
[illegible]. Et primo describit [illegible]
[illegible] adversariorum eius ibi Ecce confundentur
Tercio [illegible] i. [illegible] dicit quia
Et tu Israel serve meus quia ego te eduxi de
Egipto [illegible] es servus meus
Iacob quem elegi Esau reprobato unde
Malachie primo Iacob dilexi Esau

autem adiuo hm / Et accipi^t hic iacob
pplo defendenti abeo sc ab auiamei
haamoc dei patrib cat acaid bnige
fim desco app tu z appa bi fuis mut / Et
qr abraham vocatus fuit de caldea ant
deum e ipso subdi^t abo z lo bo te di
eo e dixi est Con^t ppha nuntiat p^q
ep obmissis abraham omnino feci e
educo pplo dixit Symone fua admo
nsem / pque deus dmam potenti pplm
fua eduxit z lo^t adeu d ppa dei sm
es tu / bz moyses el tu exaltet uniki
h no ab te abscape opplendo adeo
ne timeas iram Pharaonis z crudeli
cius / subdi^t tam qr c^o tu fi^d pcepent^s
defendens Con^t dixit Symone ad
iiij pplm ne delinics aubis inopsi sui
mei racionem ppot qr c^o deus tuus pppa
lem enlow coff te zan su tui pein
iij Jo subdi^t sup te de z potenta in uni
. i. aionsi dns eam pplm bolens educe
z cothe de sin fui tu Pharaonis militanna
tla z potencia and^t pmovisenat p^s
d plag / quibus obmissis ppha h dulcima
plaga psequit^r dicens ce osu aduersari
tui / sz Pharao in vatu suo z cm omes
qui pugnat adu te not egyptios
qui pplm isrl transeunte i desto d se
quebantur / volentes eos d tra sua redu
ce er q no fit . i . desicient cito z pibunt
i duabus z corporibus uni fortes z pote
tes q^s d di e inexiores in desto z ne
deo offes sacrifican ques eos na cu pharao
cce submissus cu exatu suo imai rubo
Exo xiiij Hoc pcit egyptios mortu
os adlituus / adeo filii isrl transsibant
ut viderit eorum cadauera z abstraxerunt
eorum spolia / hic not^z d hc cu dicit^r quis
investigando spiosa qr eant sup desert
tum corpa aiuici bi ne tuos . i . te psc
quetes sue vivos / eo quam eant mor
tui er q no fit li cu hic no e signum
dubiet^r pp copssimu huatt / Sit ce
z belliti . q . d ppha tu mo no erunt
cospecta apparebunt / ß quac subi^t qr c^o
do d pter tuus ab adusariis apprehendis
ma tu i confortas potentia tua z psolas
te ppo dicis qr e ne ti q c^o ad te de
adusariorum innoc no ti h ira i qui
fuisti int egyptios bilis qi viuus

reputatus quor est r isrl z ingratati
o sunt ut egyptiaca q mortui / Alya e cim
nioris iuralis z aa civilis Alle emmouit^r
civilit qui iuribus civilibz z libertatibus
no btit / quales eant filii isrl d egypto
c^o at an fii tui qr uio n adeo hebant forti
tudinem supplendi labores z aa quibz eant
oppssi Et no som adimit ß etiam eos libtat
vinde sc^z ce z redemptus sous isrl Et qr non
som egipcii fuint debellati ut p^z i libro
Josue ppo dz c^o no alius opposuit qi plan
tes no haus no fa tle cu planstre seye
tes qtit dit etiam pplus isrl cananeos con
tinit bn subdi^t tribulabis motes i reges
eo coll i inuoces pnapes qi pl po nam
Josue debella^t xxxj reges sia ut hetur
Josue xij Et uici eos noamos z edntales
peudo z ne i ucheme d nasio bn d eos
tollet eos demuido z tbo i crudelis z subita
vindicta dis eos qui ociisi no fuint z tu
sup^e opplementis conlabis xij demo auti
z lec co m s isrl z m deo qui dse sanctus
z isrl pplm sasicans hic ante yandum
eat eis qu cananeos repulerunt de tra
pmissionis / Ambra seqncti usqz i dabo ii
ppha describit deq psim filiorum isrl p desto
ubi pmo passi sunt defm aque ms ß demus
suppleuit non som semel ß etiam plures ut p^z
Exo xv^to / z xvij z xx Dr^z da d so te z
spi tamir in desto cu illo bugebar ardo
ralis ß dns pmid^t de umbraculo proh
phia inubis / Exo xiij qr^o dict umbra
tlm etabom dabo quale facere posset
arbores ille ymo melius z excellencius
qr no n^af bente dima date li oli po
v de abi bl z bnom isrl yn alma notat
vindicta bictualium v blmo dimicacarn
o hnos hominum / spina eant d t eos maye
res z muces z indicia eant int eos sy
bnxos not^z doctina ppheciasse n lex data
h omnia bnficia m desto data eant eis
pt hc ut in fide c staant racoine z reco
gnitent mouit z intelligant qr ii . i . fil
vir aumarionsqz admiumo qr na de
fecat h potent e s i s er illud i. fiat sia
5 mabilr / Alyos expom^t sic z apli duo z tu isrl : 5
videtes psid bo ylo / ex ppo carnali
israel dam e quac dice iacob z loquere
isrl absadna e biama adno / Et nunc
ad spuale lo^z qui dnm suscep^t aduenit
hnc ppo sm / demde clay / tand sm ab
ham uocat / sunt cum sm suitur
in tunicae accipimus / pz ca cla cadacaam

dei mysium/ z apposita bit ordine yſtorie
no fnat/ qz pꝰ notacōne generaꝫ loq̄z
de uocacōne applōꝝ ſing̃ mea pꝰ ſpū
timor/ ſimus opibꝫ amoroſi ſeu caritati
tiuis Jacob pincom ſupplātacōne
ꝫ reiciacōnem fucl. Jacob lucta
tor ꝙ demoēs que elegi pſcianꝫ ꝫ ab
eterno ꝑdeſtinacōne ꝙuth/ alega id
ꝙd bos me elegiſt ſꝫ eꝰ bos elegi ſcīn
abraham carne z fide ſeu ꝑuacam
ꝫ imitacōne ama mei ꝑpt ſpm caritat/
ul ꝑpt eius de temptacoibꝫ ꝫ tribulacoibꝫ
fideliter ꝫ ꝑpꝫ ꝑdicti bin ꝫ dt glo dꝫ
ad applōs aſenoſe lo/ indicant hec
te ꝫ ſibi t̄ ut dt glo/ ab extremis t̄
dere ubi diſpſus eras ꝫ alonginquis eiꝰ
ꝫ finibus bocam te glo/ ma nſiꝫ ad
extrema mūdi diſpſi ꝫ inde uitā adſi
dem uocati bid dicat ꝫ d electis uos
oꝑtebat loqui bū dī ꝫ dixi tibi ſſpi
ꝫ anus ~~ſū~~ tenens eos tu ꝑ bona uita
glo ſparti qui cꝫ ꝑdicatus es/ bū
ſubdit elegi te adꝑdicacōnē ꝫ ad doctri
nā no abieci te ꝑ nō abieci ꝑpt ꝑſcacoꝝ
ꝙ liter ꝫ ſemꝑ ne timeas ꝑ ſaacꝫ
qz cꝰ tecū ſum ꝑ ſpalem ꝑtectionem
mꝫ ꝫ aleyꝰ glo bobiſcū ſū uſqꝫ
ad coſūacōnem ſcli ꝫ ꝑ neq̄ declines
ꝫ pelpam qꝫ eo qui ſū triūitas
ꝫ bita ꝑ tuus ꝑfortam te ut bincas
ꝫ auxiliatus ſum tm ut bincas ꝫ ſu
ſcepi te ut ꝑmaneas dextā i potēa
iuſtitꝫ i filij mei qui iuſtus dicat
antonomaſia qꝫ iuſtus ꝑceptione ꝑ
nulli aliquem bū ꝑe xxꝫ Onſ
tabo de g'ne uſtu Et ſiue ꝫ con
fundent ꝑ tmis ꝫ erubeſcet ꝑmes
os ꝙ ꝑu ad te glo/ ꝫ genitales ꝫ
mundus ꝫ demones ꝫ erunt qꝫ non
ſit i ato deficient a conatu ſuo/ quia
ꝫ ꝑibunt bū ꝙ d ꝫ fortis qꝫ ꝙ dicat
t ul̄tq̄ deblores ꝫ contines/ Et ne
ſit elt qꝫ queres eos i quem potis
nō iuenies bi ꝫ tu ei quo ſiet
bi ꝑſū ho bel adu te hec ꝑponit
ut ꝑꝫ z glo ꝑcordancia alegat id ꝑs
Vidi impiū exaltatū ꝫ eleuatum
ſi cedros libani traſiui ꝫ nō erat q̄
ſiui ꝫ non ē inuentus locus eiꝰ

Et ſubdit tam tlis ꝑſumpcōnis qꝫ
ego dꝫ dꝫ ꝑ tuꝫ q d no ꝙ tuuc
apphendes manu tua ꝫ ꝑfortans
operacōne tua dicens qꝫ ꝑ ne tiqꝫ
ego ad te i adiuuabo tuos inicos
deiacendo ꝫ ꝑ ꝑ uocē ꝫ ut timeri qꝫ
bu ſicut rederupcōne dicis ſubdit noli
time bīmis jacob glo qꝫ biles ꝫ
ꝑutam glo appli bīmis dicunt ꝫ ꝑ
eiꝰ imitatores qui dt cꝰ ſū bīmis
ꝫ nō hō ꝫ ſicut bīmis penet tram
ſic ꝑdicacō eoꝝ andient corda Et
ꝑ luc xij Noli timere pusillum
grex ꝫ ꝑplus i ꝑ ꝑ ꝑ ~~ꝑfunda~~ ꝑ
uita hꝫ mundi ꝫ qui mortui eſt ꝫ
iſrl ꝫ bita bra abſcondita ē ꝫ xpo
ꝑ deo glo/ morꝫ qui cant ſicut ille q
dt cottidie morior ꝑpt bram gloriam
ꝫ alibi bīmis cꝰ ꝫ nō cꝰ bīmitꝫ ꝑ
me xpus Et bū dixi non debet
time quamꝫ biles reputamur qꝫ
ego an ſū tu i auxiliabor dt
dnꝫ qui redemi ꝑ ꝑpt ꝫ redemptꝫ
d ſanguie filij ſui qui ꝫ ſcꝫ iſrl
Et nō ſolum adiuui te ꝫ duncꝫ ſꝫ ꝫ
cꝰ poſui te bectꝫ applōꝝ qꝫ plan
tu nouū ꝫ ꝫ ſar i dedi ꝑ ꝑta
tem conterendi aduſarios ſicut plauſt
nouū bris ꝫ ꝑ roſtra ꝑt palcas
ꝫ ꝫ ꝫ ꝫ ꝫ ꝫ ꝫ ꝫ ꝫ
ſom ſiebat ꝑ ꝑt ꝫ ꝫ data ſꝫ ꝫ
ꝑuiꝫ eoꝝ ꝑcacꝫ/ quia triꝫ bi
dentes affligebantur ꝑ ſcipis bud
ꝫ ꝫ ꝫ trituabis motus i maiores
ꝫ reges ꝫ comunes colles i minores
ut ſt comites ꝫ duces Et no ꝫ ꝫ
uos trituabis ſꝫ qꝫ ꝑ plum ponens
i dedicēs eos adulacꝫ ꝫ ſimulam
dilectionem ꝫ ſuꝫ bentilabis eos
ſepando triticū a palea i bonos
a malis ut hꝫ boni ſegꝫ a maloꝝ
ꝑſcīa ꝫ hꝫ dicit ꝫ ꝫ ꝫ ꝫ tuꝫ
bentilabrum ꝑ manu ſua ꝫ ꝑ mud
dabit aream ſuā ꝫ bentus ſuꝑbie
ſeu ſcdari ſapie tollꝫ eos ꝫ amoc
ꝫ ꝫ ꝫ ꝫ dinc ꝑ ꝑ ꝑ ꝫ ꝫ
diſpdet eos i cito tollet ꝫ diſpdt
admodum ꝫ ꝫ ꝫ hꝫ ꝫ ꝫ ꝫ
ſepando ꝫ ad hec ꝫ dat glo dꝫ

vir castitatis hic predicationis rostra
ferrea a plaustro veniens qui sicut opera
de nequitia hic et ductu^te sermonibus contriti
cordis et duritia per paenas illi
et aquas sua mores collectos continuerit
idest hereticorum et principes qui communia in
plebem redigunt et malis eccliarum ut
male congregata dividat Et quod currus
mos se portat magis elevat adeo per
ampliationem temporum confert electa
electorum et tamen continuit electos ad et salute
tis per lavabis corrum et domino non dimi
nuta ipsa et ipsis ipsis idest de ipso deo gratia
consummate lavabis intimus vel de domino idest in
natura divina et in ipso ipsis ideo natura
hic humana per ipsius gratia sicut doctrina
communica et publice expost lavabis sicut de
bonorum potentia miraculorum dispositione
malorum et reges et gentes in justis mirat
tamen vel doctrina et pauperes divitias
gerentes quaerunt a philosophis
ipsos me et salvari doctrine et non sunt
semper quod est et non brutorum secretum
fieri exarant sine lege et prophetis vel idest
sine iudicio et sapientia quod sicut hic
amos vicesimo dicit ex et bonum casu
de et de iis non de eos gratia subito
doctrina prophetarum et supremis collibus
idest de civitatibus maioribus quae per eant super
una persiphia et per ea supremi per fim
litate victam plena idest maiores predi
catores non petrus et paulus missi
fuerunt roma quae est caput gentium
glossa allegat idest plenius ostendit
lectificat civitatem dei et in me campus
et humiliat vel tecum in flore fontes
idest maiores predicatores dominus xxx cum
super omnem montem excelsum et omnem
collem elevatum et in aquis vivum
et glossa allegat idest videat dominus de
cabus idest et post fuerit hic docuit dominus
pena desertum idest gentiles quos adeo de
sicut pectoris stagna aquarum congrua
plicationem gratia et dumorum et tanta urbe
idest corpore altera in plenitudine et omnes
vagantes vel ipso quae est via et veritas et
vita salientes per rivos aquarum predicatores
eius a lesti super vel clamabat xxx
dominus cum glossa allegat qui sitit veniat
et bibat Vel stagnum per intelligi
tur doctrina de ciuitate ad informandum
se ipsos quod de stagno aquae non fluunt
in rivis aut ad erudiendum alios

Et specialiter dona gratiarum et gentibus collata
que significantur per diversitatem arborum vide glossa
arborum varietas diversitatem spiritualium gratiarum significat
ne sola vera corda idest aqua virtus
gratie de caelo dominus idest cera vide de ceps
sublimitatem ad caelestia festinat illuminat
de bono de solvitur cedrus idest gratiam vide oppanditur
de quibus in terra frigata arbores dominum
et gratia data agit varia opera et spinas
idest reprehensorum mali dicit glossa Septuaginta habent
setim quae est arbor albe spine similis
levitur et fortitudinis et splendoris et publicis
de quod archa facta est et tra dicitur est
setim Spina post hominem de pena data
vide ad opera sui terram non dabit fructum
suum sed spinas et tribulos germinabit tibi
vocabit autem per glossam predicatores sicut spinae
qui subditorum vicia non palpant et pu
gant se publice expost ad divinum idest sacerdotes
de terminis devotos idest quibus bone operationis
odor et spinas idest predicatorum reprehensiones
et mirtum idest gratiam consolandi glossa aromati
ca de publicis frequenter mirra consolidat et re
parat et nos consolatores sancte vite signifi
cat vide apostolus benedictus deus et pater
domini nostri Ihesu Christi qui consolatur nos in omni tribula
cione nostra Et lignum olive idest gratiam dante mi
serendi seu compatiendi quod lignum olive
tem glossa et fomites lucis et requies labor
pena de festo etiam abiete idest perfectiorem
quo ad actus penitencia et exempli publice
idest altissimos opere quoniam facto de celis est et elevando
idest superveniente aliis subsidio temporali publice
idest divites seculi qui et si de se sunt de fructu
essent tamen predicatores et buxum
idest perfectos sicut idest sibi in vita perfecti
et at benignitate publice ac similes sicut de
vientes vel virentes Et hic ut nunc
videat ex maiorum ab eis et sensibilem
et per totum operationem visione faciat in se
quo facienda sunt et reaquirere vincere
sequi et revolvendo et intelligat per
idest intelligentes invenient vel idest sic intelli
gere audiunt per bonas operationes quia
manus domini operabilis est de sancto suis
idest peccatores vel filius dei fecit hec natu
rale dando item ut potentiam et sanctis ipsi
ideo de predicatoribus de non et ad cetera
que fecit nobis anno ipso nobis Sicut glossa
prophetia describit magis quam de textu

liij

Prope facite iudicium vestrum dicit
dominus afferte si quid forte habetis
dicit rex Jacob. Accedant et nunci-
ent nobis quecumque ventura sunt
priora que fuerunt nunciate et ponemus
cor nostrum et sciemus novissima eorum
et que ventura sunt indicate nobis
annunciate que ventura sunt in futurum
et sciemus quia dii estis vos. Bene
quoque aut male si potestis facite
et loquamur et videamus simul. Ecce vos
estis ex nichilo et opus vestrum ex
eo quod non est; abhominacio est qui elegit
vos. Suscitavi ab aquilone
et veniet ab ortu ad aquilonem
vocabit nomen meum et adducet magistratus
sicut lutum et velud plastes con-
culcans humum. Quis annunciavit
ab exordio ut sciamus et a principio
ut dicamus iustus es. Non est
annuncians neque predicens neque
audiens sermones vestros. Primus
ad Syon dicet ecce adsunt et Ierusalem
evangelistam dabo. Et vidi et non
erat ex istis ~~ydolis~~ quisquam qui
iniret consilium et interrogatus responderet
verbum. Ecce omnes iniusti et vana
opera eorum ventus et inane simulacra
eorum. Ex ista par[te] xiij hic revolu-
tum vision[em] tempore zorobabel ... exibitu
... ergo quod ydola ponit[ur] ... deliberacionem
... intencionem glose ponit ... ma-
gnitu[dinem] ... vanitas ydolorum. Et post
ydolatrie vocantur ut ... et sunt ydolis
... Sed advertit ... iudicium
... ydola nichil esse ... Et
... Et ... ambabus ...
... ... dicatur ...
... Babilonii ... i. ...

... qui cecum fecerit ... ve ...
... non ... facite ... de
dicit dominus ... et obediencie ...
... iusticia ... declarare
... dicit ... et non ... iudicium
deum et ydolum afferte si quid forte habetis
iusticie et virtutis ... et ...
quod nolite ... et ...
pius ... ydola colit ut dicit ... glo[sa]
q. d. ... ut ... ydolatris
... in malo ... quamvis ...
fecit habet dicit rex Jacob i. deus ...
... super ... Jacob qui ... precipit
si non obediunt ei. Et ponitur ... ...
primo ... sapiencie ... ... potencie
ibi Bene aut male ... ydola in
quibus confidit ... non ... ne ...
ut ... probent se esse deos ...
... quod non possunt ... dicit
... os habent et non loquentur. Et licet
demones aliqua ... et ... non ...
... Et dicit ... que ... ad
... et ... ydola ... que fuerunt
... fit mundus ex nichilo
... ydola si potestis ... que ventura
sunt ... non potest dicit glo[sa] signi-
ficat quod ydolatrie ... nisi ...
... facientes ... in ...
... cunctis monstret ...
potencia et dicit glo[sa] ... ad
veniunt ... ydola ... sua
... et apostolis
... sua abolicione nichil potuerunt
predicacionis alicua bona vel
mala potuerunt annunciare. ...
... veritati ...
... ut
... et ... ...
... ... attendimus
et sciemus vos esse deos ut colamus
vos. Et non ... ... et si potestis
novissima eorum ... ... cum ...
et que ... ... alii ...
... ... non ...
ydola ... non que ... futurum
... et sciemus isto
... dii estis vos ... [illegible]

corpus ... qz q[uia] d[eu]s no[n] est/ s[ed] h[ic] ratio
vad[it] ex p[ar]te sapie[ntie] q[uia] sapie[n]s est
p[ri]mo sic[ut] Alrian adduxit ex p[ar]te po
tentie qua demo[n]strat ydola nichil
ee d[ic]e[n]s h[ec] q[uia] a ma[gis] s[u]p[ra] fac[it] c[on]glo
neq[ue] demo[n]es possent n[isi] p[er]missio[n]e
dei q[uia] ydolis assident/ immo n[on] por
cos n[on] s[ed] Job nu[n]c[ius] dis[ponere] potuit
sine p[er]missio[n]e Paulus q[uia] quos
sathane trad[idit] t[ame]n sic t[ame]n loqui a ter
nos r[e]s tetanda r[e]b[us] sil disc[er]n[en]
do q[uo]s d[ic]at coli s[ed] d[e]o a[n]t ydolum
Et c[on]clud[it] e[st] q[uod] d[icit] e[ss]e n[on] dy[?] no
est q[uia] [b]os e[st] ex nih[il]o s[i]c[ut] o[mn]is
creatu[r]a r[e]p[er]it[ur] b[o]n[u]m i[d est] b[o]s ydola
que est op[er]a tali s[ed] o[pus] artificij
q[uo]d ad f[or]ma[m] ex e q[uod] n[on] e[st] h[ic] d[ic]it
i[d est] q[uia] ydola forma[n]t adsili [?] Dui[c]
poten[ti]e [e]t sapi[enti]e a bonit[ate] et nichil
h[abet] d[e]us e[st] i[d est] s[ed] p[ro] ea d[ic]i[tu]r
sa[n]c[t]i q[ui] i[n] ydolis nichil e[st] ulp[ro]p[ter]
r[e]p[er]it[ur] i[d est] c[au]sa q[ue] d[ic]at/ ex eo q[uo]d
est i[d est] ... s[ic]/ d[ic]e[n]s [?] nitas n[on]
c[ausa] u[e]l ex eo q[uo]d c[um] ydolis r[e]d[uci] ...
qui p[ost] nichil bo[nu]m s[un]t/ r[e]d[uc]o
abbo[minatio] e[st] d[e]o abho[m]i[n]abilis q[ui] eleg[i]t
vos ad colend[um] sc[ilicet] d[ic]it e[ss]e [?]
f[ac]ta s[un]t abhomi[n]abilia s[i]c[ut] ea q[ue]
dilexerunt. Et p[ost] h[ic] abstr[ac]t[u]m pa
r[t]e ad inua[m] c[um] ex p[re]ssio[n]e detesta
tio[n]e/ na[m] s[upra] p[re]modu[m] d[ic]it[ur] abho
nabilis q[ui] ydola q[ue] n[on] s[un]t ali[qu]a[m]
sapie[ntia]m n[ec] potentia[m] coli[?]/ r[e]d[ucit] q[uia] v[e]llet
d[ic]e[re] d[eu]s e[st] a[u]t[em] sic magne potentie
sustitam[?] lit[er]a exponit[ur] d[e] lib[er]atio[n]e in
d[e]o r[e] d[e] babilone q[ue] f[a]c[t]a e[st] p[er] cirum
sustitam i[d est] volu[n]tate [con]firmam p[ro]
pugnandi cito [con]tra babilonios ab aq[ui]
l[one] i[d est] ab or[iente] regno e[nim] s[ecundu]m p[er]sid[e] q[uia]
e[st] i[n] medio aquilonis [et] orient[is] ideo
nominat[ur] utroq[ue] n[omi]n[e] q[uia] medium
tum ab utroq[ue] vn[de] u[e]l ec[iam] ideo
d[icitu]r ab ortu veniet q[uia] darius rex
medorum cu[m] ciro vicit babilonios/
r[e]g[nu]m regnu[m] ad orie[n]te d[e]clinat
vn[de] d[ic]it glo[ssa] h[e]b[re]i sustitaui ab aq[ui]
lone [et] veniet ab ortu solis ass[er]u[n]t
r[e]c[ipi]e[n]t p[ro]p[ter] [?] qui relinq[ue]re[n]t

h[ic] p[ri]ncipes ge[n]tiu[m] nullos q[ui] ydolos
q[ue] colebant ex [?] r[e]ti[n]uit ... s[ed] solu[m]
deus qui [?] e[st] eos [con]tra eos ab
aquilone notab[ilite]r no[m]i[n]a[t] i[d est] [con]fitebi[tur]
[con]fessus e[st] e[nim] e[st] cirus victoria[m] a d[e]o h[ab]u
isse vn[de] hesdre j d[ic]it[ur] h[ec] d[ic]it r[ex] p[er]sar[um]
o[mn]ia regna t[er]re dedit d[eu]s celi r[ex]
Ex[?] expo[nitu]r sic sustitaui e[st] d[eu]s magne
potentie ab aquilone glo[ssa] [con]fectes que
frigid[us] r[e] torpe[n]tes sine calore dilectio[n]is
ab aq[uilone] i[d est] a frigore infideli[tatis] glo[ssa] n[on] cre
dat n[on] e[st] q[ui] ueniet ab ortu solis/ u[e]l ab
aquilone n[on] d[ic]it[ur] quilib[et] vn[de] exarde[sce]t
mala q[uia] p[ro]p[ter] ab aquilone pand[et]ur o[mn]e
malu[m] r[e]uenire s[ed] x[ristu]s ab ortu solis i[d est]
d[e] india i[d est] o[r]ie[n]tales plagas n[on] ce
h[oc] ut ab aquilone p[ro]p[ter] adu[er]sitate[m] [et] ab ortu
p[ro]sp[er]itate notab[ilite]r n[ost]ri meri i[d est] [con]fite
bu[n]t[ur] quilib[et] relict[is] ydolis no[m]i[n]e meu[m]
colent vn[de] glo[ssa] d[ic]it p[ro]p[ter] adue[n]tu[m] gl[ori]e
d[e] croc[eis] mane[n]tib[us] sustitat[us] e[st] p[ro] plus
natio[nu]m r[e]d[uci]t h[oc] x[ristu]s mg[?] [et] r[at]i[o] i[d est]
potentes [et] sapie[n]tes s[e]c[u]li q[ui] lutu[m] s[ic]ut p[ro]
humilit[ate] r[e]putantes [et] includ[it] plastes i[d est]
figulus n[on] r[e]ict quilib[et] ut faciat ali
vas in hon[ore]m aliud [in] contumelia[m] ideo
h[ic] [con]culcat h[u]m[anu]m q[ui] d[icit] ita faciat vo
luntate sua d[e] minorib[us] sicut figulus d[e]
luto [con]culcata n[os]t[r]o i[d est] q[uia] gl[ori]a [et] glo[ssa] alleg[at]
Tam[en] vas figuli [con]fringet eos/ Sz he
brei exponu[n]t h[oc] de ciro q[ui] maiores
[et] minores babilonior[um] n[on] m[ere] p[ro] ter
ge[n]ti[b]us/ Et h[ic] i[d est] [?] s[u]p[ra] i[d est] ex p[ar]te po
tentie Sequit[ur] s[ecundu]m ex p[ar]te sapi[enti]e [?]
quis s[ed] ydol[a] annu[n]ciat ab exordio
sicut faciendu[m] s[ed] ut sciam[us] p[ost]
q[uia] s[un]t illa/ [et] sic quis eoru[m] annu[n]ciat
a p[ri]n[cipi]o s[ic]ut d[ic]at m[odo] s[...] i[d est] i[n]sacte
fac[iu]s ad h[oc] q[uo]d n[on] e[st] i[d est] h[oc] n[on] e[st] ex
...s vn[de] ac annu[n]ciant sp[iri]t[u]a neq[ue]
p[er] h[oc] sicut i[d est] q[uia] p[er] e[st] neq[ue] audi
e[st] s[er]mones v[est]ros h[ic] r[e]fert[ur] p[ro] ad ydola
que sicut d[e]o ad uert[un]t abominant
quando dabat r[e]sp[on]sa/ sic r[e]ddidit
m[ihi] i[d est] d[e]us h[ic] r[e]d[it] audiet/ Alij
refert ad ge[n]tes quilib[et] q[uia] bruta
c[on]stituit corda eor[um] sine intellect[u]
bati an[im]a f[i]d[e] relinquu[n]t d[ic]it ex glo[ssa]
e[st] vnd[e] q[uia] de ydolis u[e]l ge[n]tilib[us] d[ic]at

ad hec si arthas ipsius / dogmata refama
que xpo parum concurrentur et veritate
monstrante ipsi errores sciunt et beato
et veritati comparant. Sic ergo de ydolis
sub comparatione filius meus primogenitus vel in
veritate. Ergo dixi Ego prima et qui loquor
vobis dicit ad ysaiam et adductos medi
denominatos / tamen alios comparatione
a quo et de quo dicebat electus dei ecce
ad finem vobis adamavi et ad predicatores
futuros quia non possunt facere aliquod ydola. Et
i. ex filiis evangelistas dabo eos omni-
potens i. predicatores bona et utilia vobis
in nunciantes hec que exponi de ecclesia quare sic
stat comparatione tamen assint filii i. apostoli comfide-
menti / comparatione predicatione nati sunt et filii
hec de gloria hec autem non possunt facere ydola
dico et vidi i. diligenter attendi et non
erat ex istis comparatione / dixi vel ydolis comparatio
consilium gloria predicandi vel includendi qui
consilium dum fuit electionibus daret vel comparatione
consilio et interrogatus a suis electis indicet
verbum ex prudentia gloria et adductus filius
demones qui in ydolis verba vaticina-
bat obmutuerunt et ab angelo dei victi
sunt / Et consilium / ergo ydola vana
et errores iniustos electores quia hoc de
debitum ydolis exhibebat ecce vos iusti
ydolorum electores quod vos evidenter
apparet quia de eos spectantur vel alia scilicet
et vidi et vana opera eorum i. ydola sunt
electus ventus i. cito transiens et vane i.
utili simulacrum eorum. Sequitur Capitulum xlii

Ecce servus meus suscipiam
eum / electus meus compla-
cuit sibi in illo anima mea / dedi spiritum
meum super eum iudicium gentibus
proferet / non clamabit neque accipi-
et personam neque audietur vox eius
foris / Calamum quassatum non conteret /
et linum fumigans non extinguet /
in veritate educet iudicium non erit
tristis neque turbulentus donec ponat
in terra iudicium / et legem eius insule
expectabunt / Hec dicit dominus deus

creans celos et extendens
eos / firmans terram et que germi-
nat ex ea / dans flatum populo
qui est super eam / et spiritum calcan-
tibus eam / Ego dominus vocavi
te in iusticia et apprehendi manum
tuam / et servavi te / et dedi te in
fedus populi / in lucem gentium /
ut aperires oculos cecorum et
educeres de conclusione vinctum /
de domo carceris sedentes in te-
nebris / Ego dominus hoc est nomen
meum / gloriam meam alteri non
dabo / et laudem meam sculptili-
bus / Que prima fuerunt ecce venerunt
nova quoque ego annuncio antequam
oriantur audita vobis faciam
In precedenti capitulo de dictis ex beneficiis
temporibus contra assyrios ostensa est ad populum
iudaicum / hic id ostenditur ex missione filii
in quo omnia recipiunt / sic enim deus dilexit
mundum ut filium suum daret Johannis 3o / Et
dividitur quia hic agitur de filii missione / secundo in
sequenti capitulo de fidei multiplicatione
hec autem tres partes in prima de scribi-
filii mittendi conditione que sunt electus et
in 2a predicacionis missio ibi Hec dicit deus
in 3a dicit gratia actio est Cantate
Notandum quod hec tamen tam latinos et hebreos
ad litteram de christo intelligunt / unde translatio
caldaica tamen vero apud hebreos auctoritatis
habet sic dicit comparatione / sic habet Ecce
servus meus messias applicabo eum
Ergo quod quidam male dicunt et errant qui
tamen hoc exponunt de ciro rege qui liberavit
iudeos de babilonia / hec enim magis
iudaizat quam iudei qui ipsum exponunt
de christo litteram male quia eius adventum
dicunt futurum qui iam transivit optime
verum et apostolus ubi ista verba allegat
dicit completa esse de christo / sic littera
exponatur ergo ut sunt verba patris Ecce
servus meus i. filius xpc qui est mutas sue cum

huanit ato nemet dt glo Vnd
qp appli Jacob/ israel/ hui/ 2 semen
Abrahe applant eb 2 qp huic 2 bo
bus dan e noli time huius iacob
xpus ante no iacob no isrl habso
hnq dr Qui licet ab eterno eet i forma
dei i tpe tamen accept forma hui/ hz
qp e qp dt damascenus cao x hua
no dicat sic em bidz qp nc filius dei
in carne huius dicat Vndz qp huius
e ex qd e pauli ethe d q go bin
Qui facit pecc hui e pa/ Sic filius dei
hui no eat qr pecc no fecit/ Alia e
insteh q qs boluntate xpi aloins
x obedia Sic filius dei xpi hnimit
qui cu i forma dei eet forma hui
accipiens fcus e obediens pr usq ad
morte ad phil 2o/ Tcia e bustas
hic em alta hui dicat q prat 2 no
ex obligatione pcos dep bam opat
Sic xpus hnimt nob ino i do multa
bo opa opatus hu i bob ppr qd hoc
bolo mi lapidat Et i fra xxx
ny Omie nec fecist opa Sustepit
eu no intelliged ut dt lira qp opat
huam nam assupsit/ qr solus filius
huatus e/ actu tota tcitas hc opata
e 2 ysa opat fu eu d bunitate supponens
Velut expos glo/ sus i di e asta
sionis/ ul i spalem xpicone i pium
clauis meus exmilibus adredemp
tmis huam gpla sibi i e aiama
i quo omis bunt qr di bunt 2 di
sapia e 2 dicat aia i boluntas/ hec
oplacuit i xo qr oms bolutas 2 xo
ofernus fuit 2 lira dt qp hic intell
pris ad plm pfca dilco 2 alegatquit
id/ hic e filius meus dilectus i q m con
placui dedi spm meu sup eu i plci
tu 2 hic spus sco/ O niam ci glo
spm dexponit 2 alegt id Spus scus
supueict dre/ qp i bapo clarnit ad
spus scus sup eu i spe colube udeat
Et go po dr Vidimus eu qr bingenti
tpe plen gra 2 ritate ul d hm
e. i Vand ec endi pa lebra spe
tu appaitus/ ul spm i plena in co
dnatoe/ Et go xc fuit hug dra
tisione e oblatione/ hui redemp
clauis in pdicatoe 2 miraclus/

opacione/ complacuit spm i passione
ad dixit No sicut e o bolo h sicut tu bis pr
Et susceptus i assiecione 2 h ft codicone
e quia ad spm/ Aliquas deseribit pphia in
ordine ad nos dicitis Judicium fuit tribnas
peccantibus i gentili bincentibus ul qua omnibus
pfet i maistestabit d q art xx b/ Vel
pfet qr i ead fora bz hua i qua iudicat e
ton/ Pilato fit suam pelas 2 rupbis
i extremo iudico/ hz in cexapto qr iudicatus
e adhuc passibilis/ h i iudico glioso apparebit/
Vel iudicium distussiuis qste dr y o i Cor xi
Si nos metipos iudicaverimus no utiq di
iudicarem nrm 2 dt glo iudicium qr iud
inferebat pfet iudeis exarcat/ exccatibus
demum/ ul iudicium opacois dr y o ca xii
Nunc iudicium bm eent 2 ibid Nunc
surget 2c/ ul iudicium sue passio pfet
pappulos gentibus/ 2 hc qr iudei scripos i di
chnas fecerunt 2 ipsi iudicio no clamabit
glo/ qr mit 2 mansuetus/ 2 alegt i d
Cruat omis ad sui e ductus e clama
aut xc clamore quia of bid jo hyi dicit
pnonisso festim Die stabat i 2 cla
mabat (Et clamore validio adhibiens h/
Cu clamore valido 2 lacmis offerens 2 c
reclamabat i dtr no pponam qp no
h eu dicit no clamabit h addimunt
sue brut oubuda/ Vnd art xx bin dr
vides tertio qr sic clamabat dixt vere
filius dei ille/ nequ accipiet pers in
acto ul passio/ neq i pnti neq i futu/
qr nc timore nc amor nc odio ac cupid
autitate declinabit/ 2 hc nc bo nc facto
Vn art x dicit de ipo No e tenuit di acpto
no em refert pas 2 dct/ x dt petrus
Jnuiate qpi qp no e pars acceptor de y
h i om gente q timet deu 2 opat iusticia
accepts e illi/ Quant no bo oudit
gus nec audiet fors/ 2 go bunites in
strac qr nc comparat nc extra box ey
dexq po pz qr eit pdentissime qr xpus
dicat Qui moderat labia sua pdentis
tissimus e ul foris i go inda mo i d
no fu misse ad domos qe pierunt
domus isrl 2 dt pntch ffnt tamen in co
fines thiri 2 sudonis 2 cezaree philippi/
h cas no itrauit licet pdicauit
sapmaitanis ut hr Jo 4o/ Qpi tamen
edunt in pte iudei qr acceptauerunt
ipius libros moysi/ Oz qp pdicauit

chulicei Cananee dicentis Non est bonum
ud io ut ibidem dicitur glo. quia erat gentilis
carne sed quia erat fide ... ibidem
dicitur magna est fides tua. litteram dicit
non an ... quando gentibus predicabit. Et
tunc factus sic acceptor personarum quia nec
nimis affligendo nec nimis parcendo cor-
rigebat. Unde sequitur calamum quassatum glo. id est scribas
et phariseos, eo ... [illegible] ... se
liciat ... colebat ... fide non habebat
Et ... non ... ad primam
notavit hic ... intelligi ... ...
qui ... et ... ... vel quibus
cuique ... quassat ... ...
... enim non ... ... quod Jo.
dicitur Non misit deus filium suum in mundum
ut iudicet mundum ... ...
... ... vel ...
... ... fragile ...
... regnum iudeorum quod erat quassatum
... et alienigenarum quia iam alienus
regnabat et linum et sacerdotium iam ...
... de lino enim sit sacerdotale vesti-
mentum fumigans id est ... ... extinc-
tum vel linum id est ... ... peccatoris
... linum ... adherentes non extinguet
id est omnino non destruet unde Ezechiel ...
Nolo mortem peccatoris ... super ...
... ... peccatum vel peccantem ...
... ut ... omnes ... calamum
quassatum confringet. Et qui modica scintilla
fidei ... ... linum
fumigans extinguit quod ... non fecit. Sed
litteraliter exponit de iudeo ... facto per
romanos ... ... fuit
... ...
Ex hiis patet quod Christus non accipiebat personas
nimis affligendo ... quod nec
nimis parcendo ... ...
... ... filius dei ...
id est ... appellatione glo. ...
non ... scribas et phariseos ... dicitur
iudicium. litteraliter exponit de iudicio ...
... ad aliquos ... suo ... iudicio no-
... ... Et ... ...
... ...
et in ... non erit tristis ut ...
... ... iudicium necessario ...
... ... Nam ...
... ... tempestate ... ...

Hoc intelligendum est ... non ... tristaba-
tur ... in ... adventu ... tristaba-
tur ... glo. ... Hylari-
us ... ad id quod dicitur ... xxvi
Tristis est anima mea usque ad mortem dicit
glo. super hoc non erit tristis neque turbulentus
... ... in-
... media / ... ... sublata
... ...
... ... gloriantur
philosophi ... plus solito ...
... ... alter
exponit nec ... nec ... intelligendo de
iustitia obnubilare ... ... compassi-
... ... non habebat ... ...
... ... in hebreo
habetur non obscurabit ... ... de
iustitia ... ... passio ...
... ...
... ... tristaba-
tur ut homo ... ut homo ... erat
ut homo ... ...
fatigabatur ... ... donec
ponat in terra id est ... iudicium
... ... iudicium
glo. ... ...
... ...
... ... ut qui non vident videant
et qui vident ceci fiant ...
... ... insule glo. ...
... ... expectabunt
... ... expectans
... ... litteraliter ... ...
Anglia et Cipro qui receperunt legem
... ... ubi sepe dicitur
Paulus predicasse ... Vel sic potest
exponi insule id est boni ...
tribulationibus ... expectabunt id est expecta-
re ... iudicium ... ...
... ... patiuntur
propter iustitiam ... ...
... ad ... ...
... ... ad illuminationem
gentium. Etiam dubitatur de ...
... ... dicitur ... omnia
... ... nichil latet ...
... ... Non dubitatur
de ... ... de
... ... ad ... ...
... ... id est ...
... in ... angelorum

Nec solum habet posse super creaturam superiorem
sed etiam super inferiorem confirmans terram super se
ipsam omnino id est Qui fundat terra super
stabilitatem suam / et intelligitur hoc quantum ad inclina
tionem / quia non declinat ad aquilonem nec ad austrum quin
eius declinationem habet immobilem Et aliud dicit
In psalmo Qui fundat terras super aquas / intelligitur
quo ad eminentiam Eminentia apparens terre operie
batur aquis / nunc tandem cum quasi adequata
partem Et i. etiam sic firmans ea que confirmat
extra i. extra / et ponas duas extremas
naturas / sed aliud item intelligit medias / sed
aquas [illegible] Et dicit glosa ut contrariorum
intelligatur Et non solum habet posse super cre
aturam corporalem sed etiam super spiritualem quia
dans flatum i. animam ut spiritum populo qui est
super eam i. sub terra et hoc quantum ad esse nature
Gen. 2o et allegat glosa Inspiravit in faciem
eius spiraculum vite Et quantum ad esse gratie
spiritum et spiritum caritatis vivit i. communicans
i. vivificantem et dicit rabbi Salomon sicut in fine
venit terra creata de nichilo / sic eadem intermi
mittet filium in mundum Et nunc ita dicit quia
ego dominus omnium dicit propheta / Vocavi te o fili a[m]i
deis adesse secundus dicit / xiiii Ecce quantum
adest tibi i. hoc i. iusticia quia in glosam in
Christo fuit ut contemptus a iudeis papaplos
infideles adesse veniens ut sic Vocavi te ad
redemptionem populi i. iusticia quia per redemit
mundum primam iusticiam [illegible] pleniss. satis
faciens pro peccato nostro i. Et apostolus Cum
peccata nostra tulit in corpore proprio ut sic
in iusticia nos viveremus sed filius nostri et allegatur
glosa Pater iuste mundus te non cognovit ego
autem cognovi te quia tu me misisti Et appre
hendi manum tuam hic operandi et benedico
fortitudinem nostri i. Pater in me manens
facit opera / hic humanitas erat instrumentum
divinitatis nec ad aliquid movebat nisi in motu
eius et firmavi te Post Christe in unitate /
nec ad mortem / hic dicitur quantum ad corpus
spiritus et in carnacione firmando / et quantum ad cuius
operatione post mortem tollendo / tunc Christus peccavit
dominus in manus tuas domine commendo spiritum
meum Et dedi te in fedus populi et adimplen
do quod pepigeram populo meo et sic / quia per
mortem sumus deo reconciliati in lucem
gentium quia post cantum de tenebris papulorum
lucida predicatione / et nunc de luce quia ut
aperires oculos i. corda eorum et fidelium
excecatorum terre tunc Christe Ysaye 2o / Exce
cavit eos malicia eorum vel etiam i.

gentilium erroribus infidelibus excecatorum /
vel quia Christo multos cecos corporaliter illuminavit
ut educeres de conclusione demonum vinctos
vinculis peccatorum [illegible] / funibus peccatorum
suorum vinctus constringitur vel [illegible]
de clero dominus filia quam Sathanas alligaverat
solvit vel vinctum vinculis potuit hoc
quantum ad patres qui in limbo tenebantur
sicut in carcere reclusi vel sedentes in te
nebris propter carentiam divine visionis vel
in tenebris ignorantie et gloriam Et hoc
potuit quia ego dominus non dominus hoc enim
meum quod alteri non dabo Jo. xx 3o / hoc
est nomen quod vocabitur eum dominus iustus noster
Et in psalmo dominus nomen illi Et hoc est super
et absolute / Alii autem dicunt nomen domini
tetragrammaton et preparatum / gloriam meam nichi
lominus non appropriata aperte unde Jo. i. et glosa
allegat Glorificavi et iterum glorificabo
Alii vero etiam / quia hic excludit patrem a filio
et spiritus sanctus. vel [illegible] Et te un
de itaque datus sum et laudem meam
in maiestatem laudis quia creatio
nem sculptilibus i. ydolis sic non dabo
Et multo alii non dant laudem et honorem
sed veniunt in nationes et spirat / sed et vitat
Que prima fuerunt a prophetis nunc de sperante
prenunciata ecce venerunt i. in filio completa
sunt / vel quantum ad promissiones predictas de plagis
in persecutione / de egressu populi primam de sterilitate
et de ingressu in terram promissionis / quia cuius
ingressus predixit et cetera prophecia completa sunt
Que super nova quia et promissiones filii de carne
et reprobatione iudeorum / sublimiorem et virgine
conceptione vel annuncio i. aperiens predicatio que
in prophetis predicata sunt / Et non solum predico ea
sed antequam oriantur i. actu fiant audita
vobis faciam ut sic sciatis quia ego deus et nonnisi
alius Ego per dictum impleam / credat
que pollicetur futura Cantate domino
canticum novum laus eius ab extremis
terre / qui descenditis in mare et plenitudo
eius insule et habitatores earum / Levet deserta
et civitates / in domibus habitabit cedar /
Laudate habitatores petre de vertice
moncium clamabunt / Ponent domino
gloriam et laudem eius in insulis nunc
tiabunt / Dominus sicut fortis egredietur /
sicut vir preliator suscitabit zelum

quod etiam [illegible] excludit a filio

cedar

et vociferabit et clamabit super
inimicos suos confortabitur. Ta
cui semper silui patiens fui sicut
pariens loquebar dissipabo
et absorbebo simul. Desertos faciam
montes excelsos et colles et omne
germen eorum exsiccabo et ponam
flumina in insulas et stagna arefaciam
et ducam cecos in viam quam nesciunt
in semitis quas ignoraverunt ambulare
eos faciam. Ponam tenebras
coram eis in lucem et prava in
directa. Hec verba feci eis et non
dereliqui eos. Iusta prophetia invitat ad
cantandum ... canticum quia nouum
... modum cantandi quia ab extremis terre. 2º ...
... laudandus sit ibi Qui descendit
... quia dominus sicut fortis ... ...
Cantare apostoli ... predicando ...
... canticum quia ...
... quasi vox elevata
sicut ... nouum quia ... canti
... nouum canticum
cantauit ... nouum ... quia ...
... ad noua ...
... canticum ... Unde
... nouum ... quia in nouo testamento
... sed quia ... et
... la ... ab ex
... quia ... fuit ... apostoli
laudatores ... omnes ... sunt
eorum. Vel ab extremis, id est ab eis ...
... terrena ... qui ... celestia
... elevati ... nubes ab
... terre ... Iubilate
... terre. Et ... nota modus cantandi
... cantant ... laus ... et
... super eos ... cantare ...
... mare ad ... et apostoli ... fuerunt piscatores
... glo... piscatores ... ad
... mare ... relege
... in mundo ... predicare ...
... Sic ... mare ... mundi
... quo ... mare ... ad ...
... ... eius ... /
Qui descenditis in mare in manibus

faciens operationes in aquis multis. Et non solum
maiores ... et plenitudo eius et in mari
... laudent ... id est mundi ... insule
... vel ... ecclesie undique fluctibus
tribulationum ... et ... insule
... omnes ... singuli seorsum. Sed de istis
... ... manus laud... Sublevetur
vox in laude quia ... septuaginta ...
letetur desertum et ... populus ... gentium ...
desertum. Sublevetur laude et letetur in salute
... apostolus ... habitat deus ... vos autem
... super omnia glorificate deum. Et non
solum ... civitates ...
... ... et ... habitabit ...
quia in domibus eius ... habitavit Cedar.
Cedar filius ismahelis. Genesis xxv° ... et
Cedar ... in palestina re
gione Cedar ... sicut ysma
helite habitabat prius in tabernaculis ... a
... in ea habitabat in domibus
... Sic ... gentiles qui ... erant
... nunc habitant in domibus, id est in ... ecclesie
... laudate dominum. Unde
... glo. Cedar filius ysmahelis sarracen
... qui ... agareni dicuntur. Sed
nomine ... dominacionem
ancille ysmahelis ancille filius agar
fuit ab ... Sarraceni nomine ... Sed
Cedar ... dicit laudate dominum
non solum habitatores in domibus sed et habitatores
petre id est moabitide terra ... moab petra
dicitur ... ubi ... emitte agnum
dominatorem terre de petra deserti ... petre
id est mortui sepulcra lapidea inhabitantes
... laudate quia suscitandi ... in
adventum ... ... et quia ...
lazarum suscitavit ... monumentis et con
... monumenta aperta sunt et multa cor
pora sanctorum surrexerunt. Vel petre id est fixi
in ... qui petra dicitur ... a
... Et de summo laudacionis ...
... montium ... eminencia ... et
... clamabunt apostoli ... predicando
glo. id est ... ...
... clamat ... predicat ... quia
glo. ... ...
... ... Sion ... ... montium
civitas ... palestina ... Sed hic
... ... quia ... tradi
... ad predicacionem ...
... ponent in auditoribus ... glo.
... sibi ... gloriam et
laudem eius ... in insulis id est

gentibus nunciabunt scilicet apostoli et alii predicatores
annunciate deo scilicet gentes gloriam eius / Et post
dicitur ad laudandum eum contra exceptionem scilicet
per iudeos durdulos et obstinatos puniunt /
Contra excepcionem quod gentes ignorantes ad
fidem vocantur / Unde dicitur / Dominus sicut fortis qui
prius videbatur debilis et dicitur glosa quod habuit de
capitur iudeorum vel de egressu ipsius a mun
dis ad gentes / Concedit ab affectu huius
quem ad iudeos durdulos / et breviter dicit / Egredietur
de exercitu romanorum sicut fortis contra ad
versarios pugnantes et sicut primitus sicut
vir preliator contra inimicos suos Iudei / Affectus
salvatoris ad vincendum comparat eum viro
suscitabit zelum vlciones qui prius de eo videbatur
bat / Vociferabitur scilicet disceptando arguendo
et clamabit comminando super inimicos suos
et super iudeos / confortabitur prevalendo eis
per romanos / Iudei dicit / aliter de septimo
Apud me prolocutum est ego qui vocat demones
dictores de nomini vero et cetera vel gentes stulta
invitabo eos / Et quia eis propriis disposuit
comparat quo subditur tacui clamorem petii per
dendum eos non vindicando sed filium percussi qui non
videbo dissimulando patiens sum veram permansi
exspectando scilicet quasi corporis carnis corpus pila
to a sacerdotibus accusatum / filium de inimicis
et obprobriis inllatum / parens sum morte
est / Quia hoc sic comparat ut sic pariat / quia et
aliquid ire premittit / Unde subditur Sicut par
turiens loquar id est aperiam que cogitaveram /
quasi dicit sicut parturiens aut clamando suum
dolorem exprimit / Sic ego displicentiam meam
penne de flictione manifestabo Iudei /
Sicut mulier de fame sic perfectam dissipabo
id est peccato consilium non prosidiam de lura / Et spe
cat
hoc dicit pena dissipabo consilia vera quibus
fidem vel nititur extinguere et romanis resiste
Iob 5 / Consilium pravorum dissipat / et absor
bebo simul scilicet iudeos animo delendo quod ab
sorbentur destructos sancta mea / deprimi sunt excel
sos id est maiores Iudei superbo naturatis
et colles id est mediocres et omnem quod eo id est minores
exsiccabo id est destruam per romanos et tunc
pena ipsius consimilis et cetera sancta subtrahendo ab
eis delectationes et divicias / Vel quia ista par
ut maior ira dei apparat ita gravi
bocatos promittit quibus fundantur quia recta
gentis iudeorum excecatus dicit ponam flumina id est fun
datam sapientiam in insulas gentium
et stagna id est doctrinas iudeorum que tamen
in magnificentia stabant et quia ad eos non
duinabant et quia corruptionem parcie et
cito immane de faciam eis subtrahendo
Iudei / ut prophetas legentes non intelligant
Act 13 auferetur a vobis regnum scripture
que dabitur se et eos regere perdabitur genti fa
cienti fructum eius / Et educam vel ducam vel
reducam cecos id est gentiles huiuscemodi de scripture
carentes vel quia erroribus excecatos id est viam
mandatorum quam nesciunt modo consensu con
siliorum quos ignorant principis ambulare eos faciam
prius / Viam sapientie monstrabo et reducam te
per semitas equitatis / Prov. 4 / Proverbia id est dicitur per
fidem Io. xiiii et glosa aliter aut / Ego sum via veritas
et vita de semitis id est intellectibus prophetiarum
de Christo glosa id est documenta prophetarum que sunt semite
ad Christum cognatum vel in resurrectionem et ascensionem
perducunt aut est sancta perficiendo glosa / aliter aut
apostolis dicitur non est volentis neque currentis
sed dei miserentis / et ponam tenebras coram
eis ignorantie eorum / eis de lucem divinarum
cognitionum / ita quod in novo testamento lucem Christi
aspiciat et prava scilicet corda eorum penalitatem
exasperatem perurendi de prava indura
peccatorum aliis fortiora quem adire afficiat opus /
haec verba precepta / glosa non sunt primitus sed
promissa reddo feci eis ut tamen puniat
eum de liqui eos id est non dereliqui sed ipsi me
et dicit Iudei id est conversos fere deprimuntur dicitur

Conversi sunt retrorsum / confundantur
confusione qui confidunt in sculptili /
qui dicunt conflatili / Vos dii nostri /
Surdi audite / et ceci intuemini ad vi
dendum / Quis cecus nisi servus meus /
et surdus nisi ad quem nuncios meos
misi / Quis cecus nisi qui venum
datus est / et quis cecus nisi servus domini /
Qui vides multa nonne custodies /
qui apertas habes aures nonne au
dies / Et dominus voluit ut sanctificaret
eum / et magnificaret legem / et extolleret /
Ipse autem populus direptus et vastatus /
laqueus iuvenum omnes / et in domibus
carcerum absconditi sunt / facti sunt
in rapinam nec est qui eruat / in dire
ptionem nec est qui dicat redde / Quis
est in vobis qui audiat hoc atten
dat et auscultet futura / Quis dedit

Jacob in direptionem et Israel vasta-
bantibus? nonne Dominus ipse cui pecca-
vimus? et noluerunt in viis eius ambulare,
et non audierunt legem eius. Et effudit
super eum indignationem furoris sui
et forte bellum, et combussit eum
in circuitu, et non cognovit; et succendit
eum, et non intellexit etc. Ista
praemonet etiam idolorum cultoribus suis.
Primo tangit aversionem quorundam a deo conversorum
iiii ad idola. Secundo describit eorum poenam consequentem,
sit quod laudandus et colendus deus actum
cum sit quidem claudentes oculos perfidi-
tate retrorsum, id est recedentes a deo. His audit
et quia diu gentiles persequebantur fidem
christi et qui convertebantur ad idolatriam obsti-
nati, ideo dicitur confundantur nimius confusione
extinctus glossa. Nam praedicantibus apostolis credere
noluerunt et ideo dicitur conversi sunt retrorsum
et apostolos expellebant qui confidunt in spem
et fidem posuerunt in sculptili, id est idolo et
conflatili artificio hominum, dicunt: Vos dii
nostri, quod tamen ad deum referre debuerunt, iuxta
illud apostoli: Corde creditur ad iustitiam, ore autem
confessio fit ad salutem. Romani x. Alegat id
psalmus: Confundantur omnes qui adorant sculptilia
et qui gloriantur in simulacris suis, et ideo dicitur con-
fundantur iudei quia tamen plenitudo gentium
intravit tunc et Israel conversus, qui idolis in-
servierunt sui erroris magistri principibus. Et
propheta perducens invitat iudeos ad credendum
dicens: Surdi, quod dicit sic confundantur diu-
bii. Ideo vos iudei surdi corde, id est in-
creduli, quod vero audire debuistis cordibus,
audite auribus corporis et exterioribus verbum
praedicationis fidei et verba prophetae, et hic exponit
propheta prophetas ad vos missos, qui annuntiaverunt
adventum Christi et caeci intuemini ad videndum
completa ex omnibus prophetia de Christo Nazareno,
ideo ad videndum lumen verum, secundum Lucam quod est
Christus. Ioannes primo: Erat lux vera etc. Iudei autem
magis dicuntur caeci et surdi quam gentiles propter
plurimorum beneficiorum ad eorum vocationem
quae eorum surditatem admonere debebat de scriptura
et propheticae legis illuminatione quae eorum caecitatem debebat
repellere. Et quia ipsi in sua infidelitate permanere
voluerunt pertinacissime, ideo subditur: Quis
caecus nisi servus meus, non credentes, ut iudei
noverint, scilicet in servitute populus qui tempore
legis suscepti ad serviendum deo erant

obligationis. Quis surdus nisi et cetera? Non ad
quem nuntios misi, sed frustra nuntios meos, id est prophetas.
Unde quod venit Christus ad vos servos meos prophetas.
Et subditur exaggerationis tantum: Quis caecus nisi
qui venundatus est, scilicet in servitute peccati, de qua
Ioannes viii: Qui facit peccatum servus est peccati. Secundum litteram
expositio: venundatus est populus iudaicus in
destructione ultima per Titum et Vespasianum
mortem Christi; et alegat Hugonem Florentinum dicit
Romanos multa milia iudeorum vendidisse, quibus
multis captivis mancipia vendebant, sed quia
plurimi venales erant, pro uno denario triginta
no dicit quod triginta mancipia uno denario
emerunt. Sicut ipsi Christum triginta emerunt
triginta denariis. Et quia exactio tamen
ii vindictae, subditur: Quis caecus nisi servus domini, id est populus
qui ab eo tempore quo dominus percussit primogenita
Egypti et alias plagas fortes immisit super
eos, erant ad serviendum domino obligati in
recompensam tantorum beneficiorum. Qui vides, id est intelligis
multa in lege et prophetis, et dicit hic videt Christi
intellectum sensus litteralis, sed super dicitur esse
Christi de fide sensus spiritualis, etiam non custodies,
nonne custodies opere completis quae ibi sunt
aperta, quod intus debet custodire ex quo videt.
Qui des aperte, quia dicit: Ubi est
manus domini, sic ibi transgressor memoriae
subiacet culpae, qui apertas habes aures
in paratas ad audiendum verba legis, quod dicit sunt
ut audientes verba legis et prophetarum. Nonne
audies, scilicet intelligere spiritualiter (?)
quod dicit non in ipso super et glossa alegat audientes
audiunt et non intelligunt, vel nonne audies
in obediens ac si diceret utique deberes. Et licet
ipsi tam mali et obstinati, tamen dominus
benignus et misericors voluit eorum conversionem
sanctificari, id est mundare a culpa eum in populum
iudaicum. Unde prima Thessalonicenses quarto: Haec
voluntas dei sanctificatio vestra, vel sanctificaret
mittens eis filium suum gratia et gloria plenum. Et
quo tangit duo dona ipsius combinata spiritui
collata intelligere et oblata gratiae et
magnificaret observando legem in Christo, quia
ipse dixit: Non veni solvere
legem sed adimplere. Et magnificaret ipsum populum ad
bonum pro legis custodia et doctrina et extolleret
iudaeorum devinctos providendo conservando.
Sed ipse venit et non multi perveniunt (?) sunt
scilicet ipse autem populus iudaicus direptus
est propter inobedientiam et vastatus
quod Christo et ab hostibus aliis diversis
afflictus continuis pena condigna.
Et sequitur laqueus iuvenum laqueus

innuimus .i. impedimentum simplicium hoc
radi ad xiij omnes sic sunt scribe et pha
risei unde glo. dicit veniunt ad predicacionem
domini in corpus scribas et phariseos hii
enim erant laqueus simplicibus ne crederent
ad xiij et in domibus carceris .i. absconditis
cordis vel .i. cordibus obscuris absconditi
sunt et simulacione et ypocrisi suam maliciam
operiendo unde Mat. xxiij dicitur eis ve
vobis scribe et pharisei ypocrite et glo. allegat
id Mat. xxiij sicut patet ibi enim sub colora
ta et adulatoria malicia abscondebant
Sed litera expo. sic laqueus iuvenum .i. iuvenibus
ducti sunt ligati et in domo carceris absconditi .i. prima
rum captivitate positi Et unde eorum culpa oppressa
desperare fecit audiat Et factum sunt in direp
cionem et dirapina hostium et demoniorum
nec est qui eruat scilicet liberando de manibus
eorum vel intercedendo pro liberacione eorum et glo.
nec propheta nec dux qui invadat ad domi
num intimorem et cetera sed dicunt eum sint capti
captivi quia id diviserunt et illi et vel in qua
tamen omnis in direpcionem .i. depredacionem
pro bonorum suorum destruccionem et non est qui dicat
domino redde eis libertatem et prosperitatem vel
qui dicat hostibus redde repetendo bona
eorum Et quamvis ista sunt sit quis ex vobis
glo. certa eos propheta ut saltem aliqui audi
ant et tamen sunt capti intelligant et caue
ant qui fecit dicit salva parcia qui au
diat hoc .i. adimitat que proximo attendat
corde et ausculetat opere futura quod deprauanti
cunt nulli et tamen bene deberent attendere quia
quis dedit Jacob .i. dimisit tradi in direpcionem
romanorum et israel .i. dedit eum vastantibus
scilicet romanis tunc enim multi de dictis tribubus
in iudea manebat nonne dominus ipse
est non dicitur qui fecit in spiritu ad vel permit
tendo enim .i. ipsi hoc quia peccaverunt filium
occidendo et propheta hic eius se amirerat
ex humilitate et in libertatis et parentem eius
recipiunt hoc sua est vel peccaverunt
populus iudaicus deo quod tamen pro
sunus quia ad filium dei deductus non quod ad
petram et sic quia noluerunt quia ambulabant credi
te quod ipsos in viis eius populus bene
dicit legem adimplendo et sic quia non
audierunt prophete assilio legis eius .i.
credam ei obediendo sed mat. eum re
ferunt et supplete id effudit .i. effudit

Glo. assilio pro romanos super eum .i.
super populum dicit dominus indignacionis furor
sui .i. effectum indignacionis Et bellum et quod
tacuerat tamen non tacet nec diu ferre
terminum corripet et forte bellum .i. mittit
ab illo bellum Et incendio gladium et captivitate
et combussit .i. combuxit eum .i. populum illum
eius declarationem nam romani non solum
combusserunt urbem sed etiam templum et tantum
non cognovit Judei hoc est dulcorem
amoris dei et surtendit eum igne mali
et tribulacio et non intellexit se puniri
quia non recepit dei filium ad se pro propheta
dedit et sui non receperunt eum Et quod
ipso populus non cognovit et istud intellexit

Tunc hec dicit dominus deus xliij c°
creans te iacob et formans
te israel noli timere quia redemi te et
vocavi te nomine tuo meus
meus es tu cum transieris per
aquas tecum ero et flumina non
operient te Cum ambulaveris in
igne non comburreris et flamma non
ardebit in te quia ego dominus deus tuus
sanctus israel salvator tuus dedi
propiciacionem tuam egyptum ethiopiam
et saba pro te ex quo honorabilis factus
es in oculis meis et gloriosus et
ego dilexi te et dabo homines
pro te et populos pro anima tua noli timere
quia ego tecum sum In capitulo pre
cedenti actum est de amissione filii hic ponitur
multiplicacio fidelium Et nota litera est
fidelis multiplicata et papa miraculosa fan
tatem totius non transcendencia hiis
enim hiis temporibus declarat apostolorum et de la gloria
secundum infideles generabant ad ut et
sic omnia In fine cali procedunt to
minans et de credulis hic incredulos consolatur
Et primo monet ne timeat Ego
racionem subdit Quia redemi te dominus
dicit glo. Supra locuti de captivitate
Judeorum et malicia eorum que credere noluerunt

nite pmittacz alequi i cetitz/ qr e alui
dis/ ut orationem aie et corporis intelligat
dicit quo tunc i Psa dca sc quo scom
dicit dns deus creans te iacob et qui
de duabus tribubus et hec quo adiacz et for
mas te isrl i hos de dca tribubus futu
ad vitam/ Et nomen ex arca ptinet
ad eos qui canit Faalior quistois/ qr
creatio fit subito sc formatio ad hos
qui no tacito qripa de sui remesit
cessioz deludit/ Et dt lra Sicut fides
prim moz amdicis tisunt de anos/
Et et nomina Bud dicit tu sequenti
Ille vocabit dno iacob et d noe isrl
assilabit/ ab nomib iacob et isrl in
tell hi plus Dang/ ca dia/ creans
te i dominans ad ee qui pfidi sustapit
et formas te moib apploz e pdica
cione noli tim dastat indlis
rolunt pssuas pmitte ctra regardat
glo hunc expoitum dlis Jacob sub
plantator isrl bidens deu/ hii st appli
et applica Bang z biaia subplantanit/
et deu vid merunt/ Sic ergo et in quibz
ciont attiuis isrl gtemplati Et pca
no timedi assisit busianu to depito
depnta et desitio dns quidemi te sim
hunc filii arcatu virginalis cpe pta
pcp/ No corruptibili bilibus auro
et argento empti est de Bana bra
cusaone sed sanguine agni vgtaminati
et pti Toz bz Empti est precio mago
Ecce i to ne timedi na sapicus bir
no libent amittit rem qr magno
precio acquirit et bocami te ad fidem
ul ad applatu to bin/ Cenos pdesti
navit hos et bocauit noe tuo i
isrl et ain hic noe mo sz dam oxo
et hc taxit familiacem/ ut d cantantes
pdias/ iul formides rm glom/ et rm
hc taxit dux busiam pritu/ Et pus
tanesit Dns meg es tu filig et ait q
Et qr hmydi bo pe intelligi/ exqo
pz q minus bene aqui hit in texu
fing meus et mi sufficiant/ ad crassir
pot hic busiam de fito pags et i pesi
ptu tertu co dadmtoio et flumna i
caldi no opruent te/ licet fixit mlti
tu amblanus digne i pmra dnua
no 9 bncis i nam pribis ab eis lig

sint crudeles et flama consenties romanoz
no ureb bit inter Du glo et rm hebreos p
aqs egipti pmagintur nihi pflina caldi
quapr eos st flumia mlta pigne qr crudeles
et regnta md crudyms designant et pflamam
flama qr omnia consumit romani sc eqs re
qua pdicado tusserint appli et dns bndis
tu eis Docl fit/ en tu pags i sustinuis
tribulacionem mnocm pdoctnaz hc tioz
tead eo sz tutor ul pcector ing et flamma
i manores psecut no opiet te qr q sit
tribas/ sic ergo pmisit consuacom ap fetu
coine spnali ta aon q b coni/ deinde pmitt
adutorio adusi te corpali tu am dig
i tu sustinuis aqs maroem tribula
d corpe no cobn/ ita qr sunt mente
et flama i hor tribulacio no ac dte ita
qr no nocebit dns d cord/ Ampla om
Dam ad confirmacionem fidei p tribulaces
tuserint et digne dt quid qr futu tpe
pp not tpus inesse acadent regnis
dimmiti 9 buens aos pplos et nomen
leans in deos/ Et qr exoptat sum tusit
d ptitue/ Anna mlta dam digne abi fid
libus pivcti sunt dimitens libati et sic
quic obusti dlc/ pags et flma que
cfricidat ante timor male bmlias
pigner flama amor male i flamas
vdc qui pitli pfecit dimicias applos
et doz pdicatto tormta et mensi
effecit/ Et rcom consuacom is pot
dei dilacionem/ qr pz po eolibacoue p
fcia amal/ Ergo exhibi te coz exacon
usione cfean/ et exhibi gusione subuc
cone/ qr ca busicia tacgu tu dicit qr
eo dns creacoue dy pmisione tuing
spiali gubna/ sans i sificas ifilim
pctoz remissioe salor tinus dnaah
adusars libacoue et eslo alecit id
Tead su nsit adeo suacorem scli noli
time/ Et no sorm hec facam sup
dilacoms sc eos dedi i dabo ppiacos
tua cisil egiptu et eagpia et Saba
pte i ptina tibi te/ ut sz rm glom
sub cinuias md imag et cdna pdrand
egiptios ethiopibus qui pene bl
et sabois/ Est aute saba ciuitas

confinibus ethiopie sita. Sic ergo littera bene intelligitur
de conversione istorum ad fidem, et est sensus: dedi propiciacionem
tuam Egyptum, Ethiopiam et Sabam pro te, id est propiciacionis
tue et corporandi cum Christo, qui est propiciacio
totius mundi. I Johannis 2°. Et intelligit alio modo eciam
primitivam ecclesiam, que primo erat collecta in Iudea, et
inde ad omnes naciones dilatata. Et specialiter
nominat Egyptum et Ethiopiam, quia ibi satis
cito fuit fides multiplicata predicacione in
Alexandria, predicacione in Ethiopia, et specialiter
in tribus [illegible] intellectualiter ad quos dilatata est fides
eciam. Et totum accidit dominum predicantium
nostrorum, id est apostolorum, [illegible] ad Salmanticenses [illegible].
Quia [illegible] species nostra ante [illegible] contemplacione
non valebant ante Deum. Et prestat tres
gentes intellectualiter [illegible] peccatores [illegible]
que est terra [illegible] carnales; per Sabam
que interpretatur captivitas vel captiva, avari; per Ethiopiam,
que interpretatur caligo vel tenebre,
nomine superbi. Et bene dixi pro te quia ex quo
[illegible] dignus honorem, pretiosus eo
[illegible] ac [illegible] gloriosus [illegible]
[illegible] ac [illegible]
gloriosus in [illegible], et ego dilexi te. Glossa: pro eo
quod tu nunc prima. Johannis 2°: diligamus Deum
quoniam ipse prior dilexit nos. Glossa litteralis sic exponit
ex quo [illegible] facta est [illegible] zelo tuo [illegible]
[illegible] fortissime completa fuit in Christo
[illegible] carnacione [illegible] accepit [illegible]
[illegible] Christo [illegible]
fecit [illegible] ad Hebreos 2°: Nusquam angelos
apprehendit sed semen Abrahe [illegible]
[illegible] pro te [illegible] dilecto [illegible]
[illegible] dabo homines pro te et populos pro
anima tua. [illegible] ad amicos et populos
[illegible] quorum [illegible] pro [illegible]
exposuisti animam tuam pro salute eorum [illegible]
[illegible] dabo homines ad mortem [illegible]
[illegible] pro [illegible] et
[illegible] intelligi de [illegible] hominibus [illegible]
iustis qui [illegible] passi sunt [illegible]
propter [illegible] et confirmacionem fidei [illegible]
tibus vel [illegible] qui dati sunt ad mortem
ne [illegible] fidelibus et [illegible]
de Iuliano imperatore quemadmodum
[illegible] romani [illegible] bella [illegible]
[illegible] quod [illegible] statuerat [illegible]
[illegible] Cesaream [illegible]
[illegible] sub sancto Basilio
episcopo. [illegible] qui [illegible] persecu-
cionis [illegible] perierunt. [illegible] dabo

hominibus contemptibiles et persequentes
pro te et anima tua, [illegible] id est pro
ipso. Iustus de angustia liberatus est et tradetur
impius pro eo. Et ideo [illegible] concludit
Noli timere quia ego tecum sum. Promittit eciam quod eciam
[illegible] tecum sum ut ductor
ne devies. Sapiencie x°: Iustum deduxit Dominus
per vias rectas. Et ut lux ne offendas. Johannis viii:
Ego sum lux mundi; qui sequitur me non ambulat
in tenebris. Et ut pastor ne deficias. Matthei
xv: Si dimisero eos ieiunos deficient in
via. Et 1 Petri [illegible]: Nam sicut oves errantes [illegible] pastorem
sequentes. Et ut protector ne succumbas. Psalmus:
Dominus fortitudo plebis sue et protector salvacionum [illegible]

Ab oriente adducam semen tuum, et
ab occidente congregabo te. Dicam
aquiloni: Da; et austro: Noli prohibere.
Affer filios meos de longinquo, et
filias meas ab extremis terre. Et
omnem qui invocat nomen meum,
in gloriam meam creavi eum, formavi
eum, feci eum. Educ foras populum cecum
et oculos habentem, surdum et aures ei
sunt. Omnes gentes congregate sunt
simul et collecte sunt tribus. Quis in
vobis annunciet istud, et que prima
sunt audire nos faciat? Dent testes
eorum et iustificentur, et audiant et dicant:
Vere. Vos testes mei, dicit Dominus, et servus
meus quem elegi, ut sciatis et credatis
mihi et intelligatis quia ego ipse sum. Ante
me non est formatus Deus, et post
me non erit. Ego sum, ego sum Dominus,
et non est absque me salvator. Ego
annunciavi et salvavi; auditum
feci, et non fuit in vobis alienus.
Vos testes mei, dicit Dominus, et ego Deus,
ab inicio ego ipse, et non est qui de manu
mea eruat; operabor, et quis avertet
illud? Hec dicit Dominus redemptor vester,
Sanctus Israel: Propter vos emisi in Babilonem,
et detraxi vectes universos, et

Et aucte et orabt⁹ aquilone aust°

Caldeos i ramb⁹ suis gloriantes
eo dns sens btr trans isrl rex
vester / Appia° tali Conaduge mi
isrs hic dema° depmetibu ubi icarna
de hic de quibusd ofsequetab adnentu eius
i carne Sp° pdiat gtem gustos 2° vg°
nate qpis / qz p⁹ notatom indoz dici qs°
Aboiente qi d S° terre sic psram qua
adueta ad certam papplor pdicatone
semie tuu r filios tuos misd z aboriti te
ptegabo te i filios tui vn glo alegat
cd cnat bn / mlti venent aboiente et
aborti tt rezeibet cu ysaac r Jacob dica
aquilom da q d abaquiloe faca gtes
venie ad fidem z austro dica noli ptibe
ne ad fid veiant / q d exomib⁹ ptibus
gfluent / Et hec aduetu seu ggrgatio
no e intelligeda ut dt hra qmtom lo
calem / s qz st assrta x° capiti pfidi
r cai⁹ bu te / Et nond / ..

... cta cos tibus admirantibus Fiebat di
...
Aboiente inmitur aborti senerant
abaqui i astatu adust ... Et aust°
i astatu pfe ... Vel p ... intellige
...

in sacrifi z / Et longitquitas hmo aca
r⁹ distancia loca s pc / qr homines adeo
clogai facit Jdo dlogi dr ppt pcm obui
r abcxtreuis ppt ptm commssiois r omen
qui vocat i iture vocat pcordiao no
menu sup° aduta i ysliam ura i d salute
vu d glificabo ysrl i cu9 c° dator sui m
.d pt btam r ysliam dabit dns / Et ne fic
facta qz aram cu q° ad tuam formam e
quo ad corpus fca cu q° ad tam gponi
vl / oram q° ad ccnat forat q° ad cc gr
fca q° ad ce glesiul oram gyra gficatez
gh i morbus fca psram gfuante h r rede
ad statu pfcoms vnd sc / Edne foat i
te errorem pplm cau pius rodos huten
psi d i susceptoms suido pus pmobednia
r ances cist unc pmobedicia / Vel q h
dt scrib⁹ qpus vocacoms gcau qz cat p⁹
notacone indoz / 2° tange hic indoz
vocaco qz edne / 3° indoz gusto qz os
gtes ad glo / nota p⁹ ...

...

vel i. in diis gentium annunciet istud quod
promitto vel dico et que prima sunt i. preterita audire
vos faciat certitudinaliter sicut deus quasi dicat
nullus. Nam futura contingentia certitudinaliter predicere
solius dei est proprie vel per prophetas suos. Vos estis
enim testes eorum que dixi vel estis sicut dicitur
secundum testes i. prophetas eorum que predixi transacti
fuerunt i. probent verum fuisse verum dixisse et
audiant subditi qui dubitant eos esse veros
deos et dicant eos esse deos deos quod non est ipsi
prout dicitur testificarentur ab diis gentium [illegible]
quod sunt veri dii. Hic et dicit glosa. Sed prophete
locum adicientes deceptas deos idolatras et ad
mirantes quod nullus defensoribus sed prophetar
habuit et alegit id est [illegible]. Notandum [illegible]
vel magis [illegible] eius [illegible]
habent vos prophete et apostoli testes mei super
est dicit deus. Deus per et servus meus i. [illegible]
quod hic que elegi [illegible] ad salvationem
[illegible] vel [illegible] i. quilibet vel elegi
[illegible] in [illegible] complere [illegible] apostolis et
[illegible] testes in [illegible] Judea et [illegible] Samaria
[illegible] adulterium [illegible] ut sciat [illegible]
qui [illegible] et [illegible] et invisibilibus et credat
in [illegible] completum [illegible] que
annunciavi et intelligat [illegible]
[illegible] dicit intellectum [illegible] ego
[illegible] verus deus et non alius [illegible]
me non est formatus deus [illegible] ergo
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] Apocalypsis primo Ego sum alpha
et omega [illegible] loquendo [illegible]
[illegible] ipse solus [illegible] apocalypsis
capite [illegible] Et dicit glosa formatus [illegible]
[illegible] plasmatus [illegible]
[illegible] plasmatus
[illegible] hominem [illegible] et [illegible]
[illegible] glosa [illegible]
[illegible] ipse solus
[illegible] omnia ab ipso dependent
et [illegible] absque me salvator
[illegible] per [illegible]
ut dicit glosa [illegible] annunciavi [illegible] vel
futura glosa prophetas [illegible]
[illegible] demonstrando [illegible] salvator
[illegible] salvavi [illegible]
sicut promisi et [illegible] i. faciam
predicari et audiri ut sit manifesta et
non fuit i. non est [illegible] prophetis et apostolis
ista predicantibus alienus [illegible] deus

qui doceat vos talia predicare vos prophete et
apostoli testes mei quod ego predixi et non alius
[illegible] abinicio et ab eterno ego ipse et non
alius [illegible] qui de manu mea possit eruere
Et ita [illegible] omnia et dicta possum que volo et ex
[illegible] Operabor [illegible] volo et quis
avertet id est [illegible] quod nullus [illegible]
[illegible] omnia [illegible] possum
que volo [illegible] infallibiles [illegible] que promitto
[illegible] [illegible] promissionis
[illegible] quod [illegible] antiquos [illegible]
[illegible] famosiora [illegible] liberatio
[illegible] babilonica [illegible]
Hec dicit dominus [illegible] redemptor vester
[illegible] bonorum [illegible] a malo libe
[illegible] ab [illegible] redemptor
[illegible] et [illegible] i. [illegible]
[illegible] vos [illegible] ita [illegible]
[illegible] babilone et detraxi
et abstuli [illegible] i. claustras
[illegible] portarum et murorum de quibus
[illegible] et caldeos in navibus suis gloriantes
[illegible] caldei [illegible] fluminibus et
[illegible] navibus
[illegible] gloriantes [illegible] debellaverat [illegible]
[illegible] bellis [illegible] etiam
[illegible] vel [illegible] gloriam [illegible] vos
apostoli qui testes mei estis [illegible] predicat
[illegible] vos populi [illegible] similitudinem
de babilone i. mundi confusione [illegible]
[illegible] i. [illegible] et
demonum et [illegible] suis gloriantes
[illegible] cum [illegible]
[illegible] vos enim [illegible]
[illegible] cordibus et ut [illegible]
[illegible] subditi [illegible] dominus a malo
[illegible] a malo [illegible]
[illegible] confirmando
[illegible] vester in bono [illegible]

Hec dicit dominus qui dedit in mari
viam, et in aquis torrentibus semitam.
Qui eduxit quadrigam et equum, ag
men et robustum. Simul obdormi
erunt nec resurgent; contriti sunt quasi
linum et extincti sunt. Ne memineritis
priorum et antiqua ne intueamini.
Ecce ego facio nova et nunc orientur,
utique cognoscetis ea. Ponam

in deserto viam et in invio flumina
et glorificabit me bestia agri
dracones et struciones / quia dedi
in deserto aquas et flumina in invio
ut darem potum populo meo / electo
meo / populum istum formavi michi
laudem meam narrabit / Non me
invocasti Jacob / nec laborasti
in me israel / non obtulisti mihi arietem
holocausti tui / et victimis tuis
non me glorificasti / non te servire
feci in oblacione / nec laborem prebui
tibi in thure / non emisti mihi argento
calamum / et adipe victimarum
tuarum non inebriasti me / verumptamen
servire me fecisti in peccatis tuis
et prebuisti mihi laborem in iniqui
tatibus tuis / Ego sum ipse
qui deleo iniquitates tuas propter
me / et peccatorum tuorum non recorda
bor / reduc me in memoriam et iudi
cemur simul / narra si quid habes ut
iustificeris / pater tuus primus
peccavit / et interpretes tui prevari
cati sunt in me / et contaminavi

principes sanctos / dedi ad internicionem
Jacob et israel in blasphemiam

Ista pertractant consolacione sancto postus ...
pora ... ad ... reducant ...
... nona
ponunt ... hec dicit dominus qui dedit
viam in mari ... mare rubrum ut preberet
filiis israel transitum Exo. xiiii et in aquis tor
rentibus semitam ... iordanem
transitum ... Josue ...

Vel flumina arnon Num. xxi ... qui
dicitur ... ut patet ... de egypto et
introitus in terram promissionis ... educi
... qui eduxit quadrigam et equum ... et
equites ad insequendum filios israel intra
mare rubrum ... robustum ... pedites et
potentes ... exinanit ... non venerunt
... filii israel ... egypcii obdormierunt
... mortis ... aquis Exo.
xiiii Nec resurgent ad vitam ... vivent in hoc mundo vel ad vitam ... singule
Et subdit modo ... obdormicionis contriti
sunt ... aquarum ... lumen ... primo
... exstincti
sunt ... ecce ego magna
miracula antiquo populo facta sunt ... glo ...
olim filiis israel ... apostoli ... mundo ...
... principibus ... Condicio
... veteris testamenti ne
meminerit nec meminerit apostoli et populi ... super
... miraculorum ... quia maiora faciam et hos ipsi
... Jo. xiiii ... credit in me opera que
ego facio ... faciet et maiora horum ...
... miracula ... maiorum operacione
... Et hec ... an
tiqua ... magna fuerunt / operacione
ad ... incarnacionis ... mille
... Ecce ego facio nova quia magis mira
... Jere. xxxi.
Novum creavit dominus super terram mulier circumdabit
virum ... abundanti ... scienciis
... cito ...
Nec erunt ... cognoscent
... manifesta ... non ...
in ... toto mundo ... et ...
pona in deserto ... iudeorum / qui ...
... super ... viam in ...
... in invio ... eadem ...
... in ... crucis flumina
... sua ... super
de quibus Jo. vii. Qui credit in me flumina
de ventre eius fluent aque vive / et ... hoc dixit
de spiritu quem accepturi erant credentes in eum
... non ante glori ... me ... agri
dracones qui sunt maligni et venenosi
... superbi et struciones que ...
... amari ... glo ...
... sit ... superbia
... intelligi ... continuacionem
... dracones ... dracones
... et re
petit ... ut ... dam

Quia dr̄ de his gentium qui in solitudine
cum ydolatre morabantur agros et silvas / i. bestie
et novum testamentum laudantes doctrinas mee bene
fertilis qui dicitur in bonum Christi audientes verbum
laudem meam glosa nativitatem passionem resurrectionem et ascen-
sionem narrabunt confitendo et aliis predicando
et hec ut dicit Ysaias xlii emitte bene dicta iustificata apostolis
meis quomodo iustitiam clamo meo quod prostituam
admirationem bonam / hec addit quod non omnes sed reliqui
salvabuntur / Et non vocasti hac dicta eo quod
celi fecerunt / Et dicit quomodo ipsi predicabunt agros doctrine
gentes laudem meam / Concorditer in hiis dictis bene sicut
fecit narratur et ut magis appareat ipsorum
inclusarum quod positas dictas / sunt vana et facienda
obmiserunt / et obmittenda fecerunt / et non solum
non fecerunt que debebant facere ex preceptis / sed et
que facere debebat ex verbis suis / unde dicitur
Non me invocasti de non vocasti sed ydola / glosa / admodo
loquitur qui ad cultum domini ydola voluerunt /
vel ad eos qui post adventum Christi noluerunt / Io-
hannes Iacob et hec quia bestias laudaverunt
glosa dicitur laborasti Christi quod non ceperunt nec
laborasti in me Israel / i. in meo sancto corpore bona
operacionem in glosa dicit portendo in hebreo habet
quod laborasti / et est ad eundem sensum quod certe audi
eius et fatigatus fuisti in sumendo dicta glosa
Non fecisti et laborare post adventum filii et prius
sed quoniam offerres / quod facere ad deos spiritus ad
evalacionem / vel non laborasti in me cum quod in ydolis
offerebas et in Iacob in te non dixi / et
Israel de expiido obtulisti mihi / ad hoc tunc quod
totum debebat de eius Gentilibus eo non quod
preceptum sed totum / vel non in sed ydolibus et dicit Gentilibus
non obtulisti complevit sacrificia / et non aliter
nec legem sed teipsum contra me / et postea Sac-
rificia et oblaciones noluisti autem aut prestasti
in te dicit hec quod hec holocaustum victima ad bi-
bendum libaciones de egypto / eius quod habet in o
ro / ubi dicitur / papieris et dic quod eduxi eos
de terra egypti et te et victimis tuis quod non talia
debebat et addidit / sed super dicta et allegat
glosa bene ipsum in ulla victimarum vitam
dicit dominus non me glorificasti / i. non ad maiorem
gloriam obtulisti non te sed sic oblatio / i. non
regnum autem per sacerdotem et quo in sumendo
laborares / ex quo patet quod sacrificia magis
contra obmittebant in uno variorum sed
ut lapides non est quod in sex asim et glosa
alleget in sur quamvis abhorreo et in
et expositor sic oblatum non emi in archa cum
quiram bravium sed suaves aromatica ar-
boris in oleo compositus et calamum bene
tale de quatuor speciebus aromatica et probatur

thymiama et unde dicit glosa quod mirra et calamum
omnia aromata intellegitur et adipe victima-
rum tuarum non inebriasti / adipes autem dicitur quod
preciosius in oblatione victime non debriasti me
i. non placasti / vel non delectasti / quod dicitur habet
non placuit mihi / Verumtamen quod non solum
obmisisti facienda / sed etiam obmittenda fecisti
servire me fecisti de te sunt in peccatis tuis
i. pravitates glosa qui expectavi te ad penitentiam /
coactus dictum laborem sustinebas et dicitur hic
hec prestasti me complevit de hoc quod forma
servi accepit et pravitates meas satisfecit / Praebuisti
mihi laborem in iniquitatibus tuis laborem
sustinendi et expectandi te ad penitentiam iniquitatibus
tuis / et dicitur pravitas quod ad deum sed iniquitatibus
quo ad proximum / quod multiplicaverunt in blas-
phemiis / et in peccatis ut non ingravati sunt
Christo in hoc in rebus / et in corpore / Et tamen habet
facere me debuisti quod sicut prius de con-
sciendo et bonum Gentilibus tertium medicos ad penitentiam
et promittit veniam eo sum ipse misericor-
dia misericors parcendo culpa unde spectat
qui deleo iniquitates tuas sed contra propter
me non tunc mitto sed magna clementia bonitate
propter vobis / unde sapientia pater semetipsum operatur
et dicitur / Et quod misericors sit peccatorum
de dicitur Gentilibus / de barbaris ut in prima dimissione
non recordabor ad vindictam peccatorum
Post dispositis sunctis prius quod est post Ezech.
xviii / Et non sum misericors et dimit-
tendo mala / sed etiam de conferendo bona unde
dicitur / reduc me in memoriam / i. bona que tibi
feci quod ultra fecerit debui et non feci ut
tam hoc indicavi / i. indicavit et tu quod
misteri eius / et expectas quod eo et non tu
iustificare si quod habes / contra me ut iustifi-
ceris / i. iustus videaris / dicit glosa si potes
dicendo quod opponeres forsitan te vel sapientia
vel fortitudine et natura multa circa bona
Et si videlicet quod prius meruit hic conclu-
ditur / Pater tuus abraham primus peccavit du-
bitando de promissione sibi facta glosa eius
unde deum promittenti videlicet dicit de quo
sciam quia possidebo eam dubitans de
divina promissione / Gen. xv / tertia promissionem
filii dubitavit dicens / putas ne centenario
Sara pariet / Gen. xvii / dicit glosa ibidem quod dicit
Augustinus quod non dubitando sed spendo
et quod dicitur de eo credidit abraham
deo et reputatum est ei ad iustitiam / dicitur
Rom. iiii / Et etiam dubitavit quomodo
sine reparatione / propterea tamen credidit et separavit

Unde lira dicit / Remelius quod primus Adam
fuisse intelligitur / de quo dicitur est quod peccavit
transgrediendo mandatum dei in Genesi iii / et
quod peccatum eius transit ad posteros, et sic
doctores primi / Jacob vero dicit convenienter spiritualis et
interpretes tui sunt ... et doctores et dicuntur
interpretes quia interpretes prophetas sanctas. Verumtamen
ipsi ceciderunt in digitum dei et legem eius / Ideo
quia eam diruerunt ad populum et eam populi
ad deum communicati sunt in ... de ...
Numeri xx de aquis contradictionis et Exodi
xxxii de conflatione et adoratione vituli
conflatilis. Quod dicit cognosce te quando ex
peccatoribus ... addidisse et hic habetis
... dominum contaminam i. contaminatores
... contaminant principes sacros i. principes
sacros i. Moysen et Aaron dei administratores
i. admonitores ne ... terram promissionis
Jacob i. duas tribus et Israel i. decem tribus, quamvis
nondum plene ceciderint dimissi fuerunt ... in
blasphemiam ... et ignominiosam / quare
... conformati ceciderunt de ... Jesu et
Josue et Caleph ... ut dicit glossa / vel blas-
phemia ... quod ... liberavit populum
suum ... dicebant ... et ...
... contempserunt ... facti blasphemi
conturbabant / Sequitur capitulum xliiii

Tunc audi Jacob serve
meus et Israel quem elegi /
hec dicit dominus faciens et formans
te ab utero auxiliator tuus noli
timere serve meus Jacob et rectissime
quem elegi / Effundam enim aquas
super sitientem et fluenta super aridam
effundam spiritum super semen tuum
et benedictionem meam super stirpem
tuam / et germinabunt inter herbas quasi
salices iuxta preterfluentes aquas /
Iste dicet domini ego sum / et ille vo-
cabit in nomine Jacob / et hic scribet
manu sua domino / et in nomine Israel
assimilabitur / Hec dicit dominus rex Israel et
redemptor eius / dominus exercituum /
ego primus et ego novissimus et absque
me non est deus / quis similis mei? vocet
et annunciet et ordinem exponat mihi
ex quo constitui populum antiquum / ven-
tura et que futura sunt annuncient eis / No-
lite timere neque conturbemini / ex tunc
audire te feci et annunciavi / vos estis
testes mei / numquid est deus absque
me et formator quem ego non
noverim? / Hoc capitulum quidam exponunt de
liberatione populi captivitatis babilonice promis-
sa ... ... redditum illud
... populi a templo / Sed quia non legitur populus
tanta prosperitate ... de qua hic dicitur
et ... super xxx capitulo / Ideo alii expo-
nunt de impletione promissionis facte Jacob
de quo Genesi xxviii / Erit semen tuum quasi pul-
vis terre / dilataberis ad occidentem et orientem
quia ... promissionem impleri dicunt
tempore messie ... ad fidem ... lic-
et verum sit quod tamen taliter exponentes
... similiter ... christum
Remelius exponit de prelatis et aliis te-
mporibus ... adveniet ... impleri
promissa / Et primo tangitur beneficia / Secundo
beneficiorum ... ibi hec dicit dominus Et
tertio reprobatur ydolorum cultus contra plasticen ydo-
lorum ibi ... eius beneficia
facienda / ... promittitur facienda ibi Noli
timere / Sic ... promittunt
... promittit sic / et nunc audi mandata
mea Jacob ... serve
meus ... omnibus
... Israel ... non est Israel
i. tu ... quem elegi ... ita quod ... exci-
tat ... magni
... / Et nota quod apostoli ...
sunt Jacob ... sub prelatorum
... ... et ... et
impletionem / Israel ... prelatorum
... ad apostolica ... et ...
... / unde dicit glossa ... primos
fideles ... ab ...

in quod complexio nominis et dignitatis hominis
alterius / sed electorum dominus dan ira / compassivus
ca. olco h dicit dos faste de corpore et fortitudine
de anima abstinentie / anxietatis continuis con-
nacionis. Amen / Antequam circa et de quo status
prelatorum accepisti et de prima etate manus
operatoris / emasisti quam eius Esau que
adio habet prepbaconem quoque significan-
do i obstinati qui sunt de via nascendi
predicti susceptionis / quia eius facti in promissio
Jacob et quoque spirituales significatur plantam
arripuit sumpmus exanto quoniam / quia specialiter tas
de eos in doctrina promissa cognita obtinuit
et fidem suscepit / Consequenter habetur facienda
permittitur ibi hundacia doctrine ad illuminandum
intellectum et habundantia gratie spiritus sancti ad accen-
dendum affectum. Unde dicitur noli timere de libertate
persequeris sine nazaloᶻ complexum et descendit
ad Jacob / et habet quo ad prelatos vel quo ad activos
vera i omissis quia ipsi et inter dicens audio
ut habet Gen xxxv / Et ideo in prima hic po-
nuntur verba gloria / Ipsi vero ebrianter ubertate
tuis ubertatis dicitur / quam autem dicit vir
videt deum nunc appetit et agnus bonis
habet / et dicitur quo ad prelatos / vel con-
templativos qui separati corpore sunt et diva
ad superna que celestia adducti ecclesie per
captionem et celestis predicationem / Et ideo
non dicitur tunc effunda / cum aquis manu et
dextris tota ti dictas super sanctificati
noxia aspicientem et filii i habundantiam
spiritu et sapientie super omnia vadit spiritualis tenere
delectos gratie et sapientie cadentes / Quis super eum
spiritus sanctus i gloriam spiritus sancti incipit de preteritis
ubi baptismus / vel de prime sacramento sup-
ponit tunc i super filios spirituales et bu-
dicationem manum i gratie habundancia. Amen
que cor auditorum illuminat / per que sermo
sanctificatur predicationis sed sunt tunc
vel spiritus i gratiam iustificante et vivificans
i gratiam bona opera multiplicantem
Et habet expositor de Christo esto super unde
sunt tunc i super hominum nostrum / qui car-
narie descendit descente Jacob / quia
abundanti sunt acceptans sunt repleti
spiritu sancto et bene sicut tunc i super
apostolos qui designati visibiliter receperunt
gratiam spiritus sancti / Vel super alios quia in
visibiliter receperunt ad passionem vivam
vel ad predicationem corporalem / Consequenter de-
scribitur fructus sequens ad predicatorum
donorum collacionem / Et primo notatur

status confessorum dum in bonis operibus con-
stantiam / Secundo apostolorum predicantium et bona
sub plantam i Ille notabitur / Tertio martyrum
de militia donum gloriantium corporis operibus
ondemnoni i Hic scribet / Quarto bi- vivi-
dum sine carnali imitationem i Et in
nomine dicatur quo hec effunda et confirmabit
bonorum propositionem vel deteriorando / Amen ipsi gratia
baptisme bono opere ut habeas i inter sanctos
fideles religiosa conversatione vivens / Et litteram
exponit i vivendo / Esau per quem intelligitur
nunc in imperium / Omnia sicut Jacob in
operationibus Esau precedens fuit et insti-
tia non discernit / Et ita sicut saliceas inter
per fluvios aquas sine crescantes et habundant apta
cuntes ita dicit Zacharias etiologiarum salix dicitur
eo quod celeriter saliat et velocit crescat / et
significantur per eas placentes / Quia sicut salices
sine radicata in humo quam sua virtute crescat
[illegible] plantatur dicto / Item glossa dicit Salix
arbor in fructuosa sed tanto crescit maxime
si in aqua sit / Et dicunt physici quod si eius
semen sumpserit vel in aqua vel in potu sterilem
eum facit / Verum quo gentes significat
quo ante steriles in ipsis elementa cum tamen
crescentes fructificaverunt quomodo navem vel
vinum cum novaciones hic possunt accipi
per verbum multorum gratiam ad fidem venientium
per salices vero penitentiam tamen de mundis
quo ante credidit predicantibus apostolis / Consequenter
describit / diversitatem confitendi in credentibus
ipsi fideles vel dicit confitendo ipsis in
operibus in sua dicit contra fidem suam in delectatione
idolorum / quia ab eo sanctus et ab eo redemptus /
et in hoc tangitur status confessorum / et i alius
fidelis vocabit / doctrina sua et exemplo ad
fidem et penitentiam domino Jacob i bona
sub plantando / tertio status apostolorum et hic
i alius fidelis / scribet manum sua
i opere ostendit quod est velor scriptura domino
i secre imitatorem dei et militia per pas-
sionem gloriando / Et ita hic homo manum
sua ut de coronacio sicut militie gloriam
Quarta status omnium et de nomine ipsius assimilabitur
i sine carnaliter videbit deum. Amen
Quod carne est ipsius / sed non i vir
videns deum sicut species / Secundum glossa de
Christi in immi femori Jacob tactu suo fecit
maracescere unde fecit ipse ipsum clandicare
Gen xxxii et hic nervus non est / et dicitur
glossa / assimilabitur ut recipiat bene
compleas et spiritus sancti gratiam / quam ipsi

De ydolis quod nil sint.

promissa sunt. Secundum litteram exponitur sic. Iste di
deo eorum phos nominat isti ... iudeorum
etc. vos domino ... isti sunt filii in priori iudeorum
descendentes carnalis ... etc. primi ...
de notitia legis tamquam mali edocti. Vel filius
de priore intelligit romanos ... quomodo
batur nominibus iacob intelliguntur filios roma
norum credentes tempore ... forma sua isti
sunt viri primi ... conversionis et ...
isti ... hebreos hos provocabit isti sunt
... de gentibus ... accipi ... et in
ista expositione ... hebreorum ... legis
... non ... Roma autem ro
mana que est metropolis romani imperii
tantum ... fidelis ... fidelis ...
facta est caput ... omnes ... populi ...
... apostoli ... sunt ... confirmata
Et ... dicitur. Iste dicet domini ego sum
et aplius ... conversionis ... Sub
... filii iudeorum ... romanorum ...
... Et apostolus ... multi
... sunt viri primi qui ... religionis
... et ceteri ... gentibus ...
mundi. Ergo ... catholico
... gentibus ... ad fidem ...
... dicitur ...
... hec dicit dominus ... rex
... regis ... magni ...
Et ... sunt sapientes ... ego ...
... redemptor eius ... iudeorum
... filii ... sapiet dominus ...
... dominus ...
... ad ... salutem ...
ego primus et ante me nullus. ...
... nullus ... primus
... ante me non est deus ...
... non ... eorum ... et ...
... sapientia sua
nullum ... deum esse ... operum
et simulacra ... filius ...
... nullus ... probat ... non sit
... quod ... in esse
et annunciet ordinem ... ex
ponat ... creavi ...
... corporis ordinem. Ergo con
stitui populum antiquum id est ante primum hominem
vel ante quod elegi populum israelem in
... de egypto quod ...
... ordinem ... a principio
mundi ... homines
... revelationem sicut sunt
... qui enarrat ordinatem creationem
mundi. Et quia non ... etiam

et quod futura sunt indeterminata ...
... futura sunt id est quod
eveniet ... annunciet eis ...
ydola si dii veri sunt sicut ... annunciant
quod ... facere non potuerunt ... supra
... nolite timere ... ydolatras
neque ... a quo timendo ...
... ad ...
... futura ...
... futura sicut eos ... id est ...
vel ab antiquo audire ... vos et
annunciavi ... in
monte synai nichil ... vos ... et
apostoli estis testes mei quia ego sum deus
omnium et solus vel quia ... tempus
ante adventum manifestam ... vobis
Et ... ita est quia ... alius
... quod non est formator salutis ...
vel ... quem ego non novi ... Si
alius esset ego novissem. Sequitur textus

Plaste ydoli omnes nichil sunt et
amantissima eorum non proderunt
eis. Ipsi testes eorum sunt quia non
vident neque intelligunt ut con
fundantur in diis. Quis formavit
deum et sculptile conflavit ad
nichil utile. Ecce omnes consi
derunt fabri enim sunt ex hominibus
participes eius ... convenient ob
stabunt et pavebunt et confundentur simul
faber ferrarius lima operatus
est in prunis et malleis formavit
illud et operatus est in brachio
fortitudinis sue. Esuriet et deficiet
non bibet aquam et lassescet. Artifex
lignarius extendit normam for
mavit illud in runcina fecit illud
in angularibus et in circino tornavit
illud. Et fecit ymaginem viri
quasi speciosum hominem habitantem
in domo. Succidit cedros tulit
ylicem et quercum que steterat inter ligna
saltus plantavit pinum

quam pluvia nutrivit / et facta est
hominibus in focum / sumpsit ex eis
et calefactus est et succendit et coxit panes /
de reliquo autem operatus est deum et ado-
ravit / et fecit sculptile et curvatus est
ante illud / Medium eius combussit
igni / et de medio eius carnes coxit
et comedit / coxit pulmentum et saturatus
est et calefactus est et dixit / Vach cale-
factus sum / vidi focum / reliquum autem
eius deum fecit et sculptile sibi / Curvatur
ante illud et obsecrat dicens /
libera me quia deus meus es tu / nesci-
erunt neque intellexerunt / obliti enim sunt
ne videant oculi eorum / et ne intelli-
gant corde suo / non recogitant
in mente sua / neque cognoscunt neque
sentiunt ut dicant medietatem eius
combussi igne et coxi super carbones
eius panes / et coxi carnes et come-
di et de reliquo eius idolum faciam /
ante ~~transitum~~ truncum ligni procidam /
pars eius cinis est / cor insipiens
adorabit illud / et non liberabit animam suam /
neque dicet forte mendacium est in
dextera mea / pos quod ostensa est solius dei
potestas / hic reprobatur idolorum cultus / Et quia
fatuitas et vilitas idolorum describitur / Ergo
fideles ad hoc attendunt et vitant / ubi que-
ritur [illegible] ut placere factores idoli
quoniam idola [illegible] nichil sunt i. nullius virtutis ad
aliquid faciendum vel nullius valoris et intelligendum
est quod nichil sunt [illegible] idola [illegible] /
quia alio esse [illegible] sunt vel nichil sunt respectu
dei qui dicit / Ego sum / vel nichil [illegible]
[illegible] quod [illegible] idolum nichil est [illegible]
[illegible] que ibi [illegible] et [illegible]
Juxta illud [illegible] Similes illis fiant qui fa-
ciunt ea et omnes qui confidunt in eis et ~~[illegible]~~ [illegible] eorum
i. [illegible] idolis [illegible] [illegible]

que magis diligunt / a vobis (pereunt) fictis statuis
[illegible] sunt [illegible] sibi ipsis / Juxta illud
[illegible] perdunt [illegible] auditum / vel [illegible]
[illegible] ipsi scilicet factores idolorum ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ sunt i. [illegible] testes [illegible] idolorum quia
non vident [illegible] vel [illegible] habent et non vident
neque intelligunt hoc autem [illegible] testificari [illegible] /
quia ipsa de materia [illegible] et [illegible] / [illegible] habent
[illegible] [illegible] ut intellectum [illegible] fecerunt [illegible]
[illegible] quod dignum est [illegible] sunt [illegible] volunt in
i. [illegible] suis / [illegible] / quod format deum de lapide
vel de ligno / quod dicit insanus est qui [illegible]
fieri deum / Et hic modus formationis [illegible] idola
ponitur / ut [illegible] adiuvat ubi [illegible]
nichil [illegible] hoc argumentum [illegible] quod [illegible] artifex
aut homines non [illegible] ipso / [illegible]
et [illegible] idolum / [illegible] [illegible]
[illegible] hoc [illegible] dispone [illegible]
[illegible] / quod informatur idolorum metallorum [illegible]
et sculptile [illegible] diligentia et labore
ad nichil utile / i. nullius valoris [illegible]
[illegible] i. formatores idolorum [illegible] nimio sunt [illegible]
ex hominibus [illegible] homines / et [illegible] magis [illegible]
facere non possunt / et participes eius i. [illegible]
qui participant [illegible] / sic confundentur
Juxta illud [illegible] fecit et qui colit / [illegible]
confundantur omnes qui adorant sculptilia
et qui gloriantur in simulacris suis ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] scilicet [illegible] [illegible]
[illegible] tamquam iudicandi ante tribunal
Christi / et ipsa [illegible] iudicium [illegible] peccatorum
suorum / Unde Sap. [illegible] dicitur [illegible] in co-
gitatione [illegible] suorum [illegible] / [illegible]
super [illegible] suo / vel [illegible] omnibus / vel [illegible]
eius [illegible] secundum materiam idolorum /
et [illegible] secundum modum operandi eorum / [illegible]
faber ferrarius i. qui operatur [illegible]
[illegible] ferro / vel [illegible] lima
[illegible] idolum [illegible] / operatur [illegible] carbo-
nibus ardentibus vel ignibus ad mollificandum
[illegible] malleis [illegible] ad [illegible] vel ex-
[illegible] fortiter [illegible] superfluas [illegible]
[illegible] fortiter [illegible] pollitas et [illegible]
planandas / [illegible] quod [illegible] modo idolum
faciendi de ferro / [illegible] et [illegible]
[illegible] quod non dabit ei manducare
non [illegible] / Juxta illud [illegible] suo [illegible]
[illegible] operando idolum / [illegible] faciem
[illegible] artifices / vilitas demonstratur / [illegible]
illa [illegible] probat [illegible] idola lignea
labore artificum facta / [illegible] artifex lignarius operans
de lignis [illegible] in [illegible] habet lineam
Omnia opera [illegible] factione idoli lignei [illegible]

(Marginal note: [illegible])

linea que est quedam norma operandi sup
lignum etc. Cinthius ydoli sorcerat illud sc
ydolum / Truncina i. instrumento quo carpentarii
tabulas asseres ut sibi dirigunt vocant. Fecit
id sc ydolum in angulo i. in angulis delubri
vel sc domus vel fecit in angularibus i. quadra
tum vel rotundum quia ydolis multe sunt figure
angulares vel rotunde et Daniel caret
tornatum Ysidorus xix ethimologiarum / Ille est qui
directo facit celum tornaunt id est ut recte
o dem consurget / Ita quod ydola diligeret sta
ponebat super quedam instrumenta sic rigi
strata quod eum ydolis sup poni / celum
et si consurgerent ab imo sup faciebant
Ut quod dura hic viderunt Et fecit ymagi
nem quadrato vel rotundato / scilicet quo expositor
quia speciosi homines / Intelligere ut quanto plus cor
tanto ... dicimus que ... i. clarior
ex lucentem domo i. clause carte
... ex decore ... corpor / ex
parte ydolorum ... / Succidit sic predictus arti
fex cedros / ad ydola fabricanda tulit i.
attulit vel abstulit / ylicem et quercum / que stetit
longo tempore et manant int ligna saltus / Est
autem ylex arbor quedam fructuosa de
specie quercus Ysidorus xix ethimologiarum dicit
quod dicuntur ab eligendo quia fructum eius homines
primo elegerunt / Unde dicitur i. quodam usu an
tiquitatis ... reciprobat ... glande
Plantavit pinum / ut inde faceret ydolum quod
pluvia nutrivit ut cresceret / Predictas autem
arbores tangit quia sunt preciose ad formandas
ymagines / eo quod sunt nimis solide et dure
Moraliter ydolum est malus prelatus Zach.
xi o pastor et ydolum derelinquens gregem vel ...
sunt et hominum nichil sunt quia ad ... / ... et
sunt eius sequaces qui ad est ... dura et ...
ti quos ipsi multum diligunt eis prodesse non
potuerunt ... acceperunt prelati
unde perdiderunt eis clarius ... complan
... di ad cor suum redire ... rem
electorum suorum considerantes / minus faciunt
pro eis quam priores quos ex nostris cognoverunt /
Exemplum de Abimelech Iudicum ix Et
huius ... electores ... testes corporis quos
male elegerunt / quia non videt in intel
ligunt i. quia non habent intellectum de spiritualibus
quod est periculosum ... non intelligen
tes neque que loquuntur neque de quibus affirmant
ut prudencia vel providencia de temporalibus
quod in hoc dicit i. Thymothei iii Si quis do
mui sue preesse nescit quomodo ecclesie dei di
ligenciam habebit / Lima ydolum operatur

adulator polit et blandis sermonibus
Unde Ysidorus ... qui ... vel amicitiam
ipsum succensus Et malicie qui ...
... ut et potentes et divites et ...
nova ab artista ... que ... regula
Truncina facit qui malum ...
vel ad suum ... vel ... / Quare ...
superflua ab ... facit ... que
illud quod diligit et si ...
sub plata ... promovet et origi
nem ... eum ... ut
alius submittet / Tunc autem ydolum sit
in angularibus quod electo sit ...
... et qualibus ... in anglis et
tamquam / Cedros succidit qui elegit sup
bos / Quercum que fert fructum peccatorum
qui luxuriosi / Pinum que est arbor formo
sa qui sibi et ... amat ... Unde glo
or / Ut ... quod ydolis ... ad ...
... inferri principes / qui ... dogma
tum suorum ... et ...
ca quo se ... sunt / Licet suffiat
... ... in simplices ... adu
lacionem ... / qui questum ... pro
... domos viduarum ...
... / Ista ... arte qui cedro
... formant ... / Et
malicie ... narrat sermones suos
... quorum ... est
et glad ... / Et ... de ... partes
... ut calefaciant se Et addi
... / Supposuit scilicet artifex ... i.
ex arboribus supradictis ut se calefaceret
... se et calefactus est ... secundum de quadam
arboribus et succidit / partem ... arborum
... panes / ... inde ... / Reliquum
autem i. de residuo alterius ... ligni
operatus est deum i. ydolum quod ... deum
... / ... manu sua et fecit
sculptile i. ydolum sculptum / et ... con
illud ... adoravit / quod fecit / medium eius
i. unam partem predicti ligni combussit igni inde
igne facto ... i. de alia parte car
nes coxit et comedit ... / coxit
pulmentum igne facto ex ... ligno et saturatus
est inde / et calefactus est inde / et dixit Vach
calefactus sum / Vach est interiectio letantis
Unde Iob xxxix dicitur Ubi audierit bu
ccinam dicit Vach / Et quia non solum cale
factio habetur ... suggestantem ...
latrat / ignem ... ipsum ... igneus

confortat / Ideo sequitur reliquum autem
eius i. de residuo ligni deum fecit sibi
et sculptile i. ydolum sculptum sibi i. ad sui
utilitatem / et secundum suam reputationem / curvatur ante
i. declinat corpore adorat inclinat et obsecrat dicens
quoniam instanter ferventer et confidenter ab ipso suas
necessitates expetentes / Unde sequitur libera me quia deus
meus es tu. Sic faciebat predicti artifices
terram habitantes / Unde sequitur Nescierunt perversas
cogitationes vel i. experimento non cognoverunt neque
intellexerunt peccatis antiquos sensu rationem in
vestigando / obliti enim sunt se et creatos. Ne
viderent oculi eorum scilicet interiores deum cognoscendo
et ne intelligant corde suo scilicet ratiocinando
non recogitant in mente sua nec scilicet considerant
recordando cumque rationales sunt eorum
curasse corporis et cetera corporis ydola. Unde
sequitur neque cognoscunt / cogitationem maiori ydola
et opera manuum suarum / neque sciunt [illegible]
omnino cognoscunt ut dicat apostolus semetipsos
meditantes cuius i. partem ligni de quo factum est
ydolum / combussi igne et coxi super carbones eius panes
et coxi carnes et comedi et de reliquo eius i. ligni
ydolum faciam quod dicit hec faciam de simili. Ante
truncum ligni procidam adorando quod dicit hoc
est stultissimum quia sine [illegible] i. ligni de quo
factum est ydolum eius [illegible] redacta
cineres est pulvis / Confidens [illegible] dicit
truncum et cinerem [illegible] ligni cor despi
ciens i. stultum et non sapiens adorabit illud
adorationem latrie [illegible] / Et non dicit
non est et [illegible] insipiens [illegible] liberabit
animam suam cultor ydoli [illegible] adorans
neque dicit [illegible] forsitan mendacium
est in dextera mea i. quod facio [illegible] veri
tas [illegible] nichil [illegible]

Memento horum Iacob et Israel quoniam
servus meus es tu. Formavi te,
servus meus Israel ne obliviscaris
mei. Delevi ut nubem iniquitates
tuas et quasi nebulam peccata tua. Revertere
ad me quoniam redemi te. Laudate celi
quoniam misericordiam fecit dominus. Iubilate ex
trema terre, resonate montes lauda
tionem saltus et omne lignum eius quoniam redemit
dominus Iacob et Israel gloriabitur.

Hec dicit dominus redemptor tuus
et formator tuus ex utero: Ego sum
dominus faciens omnia, extendens
celos solus, stabiliens terram et
nullus mecum, irrita faciens si
gna divinorum et ariolos in furorem
vertens, convertens sapientes retrorsum
et scientiam eorum stultam faciens, susci
tans verbum servi sui et consilium nunciorum
suorum complens, qui dico Ierusalem: habi
taberis, et civitatibus Iuda: edifica
bimini, et deserta eius suscitabo. Qui
dico profundo: desolare, et flumina
tua arefaciam. Qui dico Cyro:
pastor meus es, et omnem voluntatem meam
complebis. Qui dico Ierusalem: edifica
beris, et templo: fundaberis. Et

Postquam ostendit vilitatem ydolorum / hic ad eorum
reprobacionem / monet ad cultum divinum / ostendens
causam colendi et modum / Et primo monet ad
hoc adiuvandum dicens / Memento horum i. hodie
[illegible] ad vitandum et horum que ostensa sunt scilicet
quod ydola vilia sunt in se et in [illegible]
Memento ydolorum nichil esse quod facis / Et dico
[illegible] creator tuus non facies tibi
[illegible] ut adores opera manuum tuarum
[illegible] i. vos [illegible]
[illegible] i. vos [illegible] contemplati et [illegible] / Quoniam servus meus
es tu i. esse debes [illegible] spiritualem quia eduxi
te de terra babilonis egipti [illegible] quia formavi
te i. creavi. Et ideo servus es tu Israel i. ad
serviendum obligatus / Ideo ne obliviscaris mei
serviendum relinquendo et ydolis serviendo. Et non
[illegible] propter peccata / sed econtra quia delevi i. delebo
ut nubem i. facit sol qui sol calore
dissolvit / iniquitates tuas [illegible] et quasi nebulam
que vento flante attenuatur / peccata tua [illegible]
[illegible] ysaias xliij° / Ego sum qui
deleo iniquitates tuas propter me / Et [illegible]
[illegible] post ista beneficia / Revertere ad me
[illegible] penitendo / Et hic facit [illegible]
[illegible] i. redemi sanguine filii mei i. re
demere disposui [illegible] / Si scias

celum et terram et omnia elementa interna salutem letabuntur / vel sic laudate celi i. angeli vel celestes viri / glossa / vel apostoli vel prophete / super quos adhuc constant / vel super edificati super fundamentum apostolorum et prophetarum / quoniam fecit dominus / et id quod hic viri manifestum est ad hoc vel non sit dubium / corporaliter fecit i. faciet quod promisit
iubilate extrema terre i. angeli vel prelati qui portant fundamenta terre / vel ecclesie i. scilicet sup̄ sunt omnes celestes extrema terre / vel secundum primates resonate montes laudem
iiii i. exultate et maiores / septuaginta viri colles i. mediocres et omne lignum eius i. simplices et fideles / Vel omnes spiritus laudent dominum / Et quare subditur quia redemit dominus i. redimet mirare filios iacob i. duas tribus istas / Israel et tribus glorificabitur super dominus redemptorem suo / Et propheta in terra in viros alios / per contemplatam et actiuam / Sed quare ut dominus sit laudandus propheta ostendit. Ille potentissimus / sapientissimus et iustissimus / Dicit glossa / super locum de eorum subuersione et de ipsis penitentia / Non autem necesse dubitare de salvatione iudeorum per penitentiam que promittitur / loquitur de potentia sua magis / vel sic hec dicit dominus / Ita potens redemptor tuus / etc. iustus i. bonus / formator tuus ex utero i. antiquis etc. sapientes et discretos / ego sum dominus faciens omnia / ego quo extendo propriam facultatem / quia per extendis celos ut super eos habitent angeli et sub infra homines solus
Propheta non extendit alius in opera / sed de terra stabiliens terram quia non monet / sed alia terra propriam / Ecclesia terras. Terra autem stabilis stat / et nullus mentem / Quia celi i. scilicet Bernardus extendit non spiritum sanctum quia bonum fit / Et ideo in / Et propheta per preordinat celum et terram que sunt extrema creature / ostendit se habere posse super omnem creaturam corporalem / Et quia etiam super spiritualem propheta scilicet irrita faciens signa i. miracula glossa / et omnium predicantium / et sacra diuinorum qui habent in se loquentem / Dicit Ieronimus quod irrita facit sibi per prophetas in aduentum filii per aspectus terrarum i. terras alios i. eos qui predicacione sua compellit demones ad predicandum / sicut vel
iiii qui deficiunt eructauerunt in aurem v dolorem / et furorem uertens et omnia illis per predicta diuinorum / Propheta non ab aliis et si cecinit in furorem esse / tamen spiritus amisisset / et hoc impleta et de ysaia prophecie suae de incarnatione / et incarnatione filii dei et

predicatione apostolorum conuertens sapientes huius seculi i. astrologos qui per constellaciones defectum contingencium asserunt et scientiam retrorsum a sapientia sua et scientiam eorum stultam faciens cuidens quod humanis cogitationibus dei sapientia comprehendi non potest / Vnde hoc mundi sapientia arguebat / ista preceptis / quod non est virgo / hoc deus in scientia quid sit / quod homines paciens fecit scilicet Corinthiorum primo. Perdam sapientiam sapientium et prudentiam prudentium reprobabo / Et
alii dicit sic faciens fiscitans verbum i. christum promittens predicationem serui sui quia Christus et ipse filius i. doctrina que volauit ei cuidens primum predicationum suorum apostolorum et predicatorum de ope Christi. Illi autem predicauerunt ubique domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis / Et
sic exponitur demonstrans eius verba domus in edicationem de christo / ut introductione de promissione adimplevit / et de prophetis quibus quod ipse scorta reclamat / siue in promissionibus / siue dampnationibus adimplevit / Et ideo dicit de
verbi dei in facia exactorum iudeorum liberatione / ecclesia dicit / qui dico glossa / loquitur de restauratione que facta est a zorobabel et aliis duobus ducibus premittere vnde dicit dico vrbi / edificabis / per liberationem iudeorum redeuntium de captiuitate babilonis / ciuitatibus iuda habitabimini sic a propheta redeuntibus / vel vrbi i. ciuitati habitabis a fidelibus iuda i. ciuitas fidei / possessione habitabimini sicut a fidelibus iudeis qua gentibus / et deserta eius i. iudei vel ecclesie suscitabo restaurando / qui dico profundo i. babiloni que sita est super profundo fluminum quibus fit multa flumina inundantia / Desolare profunda / Desolare babilonis ab aliis sedimus desolatum / i. desolabis / et flumina tua i. flumina ad profundum desertum dicit glossa / sub dario et ciro non multo post eius morte qua balthazar occubuit occisus est. Et ista eius flumina qui prius decurrentes fluebat a beato cyrum in riuos diuisit / et ut pedibus alueum dominatus ingredentur / Vel sic profundo i. peccatori / profundo peccatorum dicit et ita propter quod profundum peccatorum venit et contempnit vel profunde i. mundo cuius flumina sunt carnales voluptates mundana prosperitas
qui dico ciro i. dico pastor tuus gentes i. incarnatum et ceterorum uerbum glossa et viri communibus sunt super

Nam Cirus Iudeos qui erant dominio
a stabulo et carcere captivitatis babilonie
in Iudea reduxit sed preparavit eos quia magnam
eis impendit [illegible]. Omnem voluntatem meam comple-
bis populum meum dimittendo redire in Ierusalem
et templum suum edificare. Unde sequitur qui dico
Ierusalem edificaberis [illegible] et templo
fundaberis quia ut dicit Iosephus fundamenta
templi iacta sunt a summo sacerdote magno.

Hec dicit dominus christo meo
Ciro cuius apprehendi dex-
teram ut subiciam ante
faciem eius gentes et dorsa re-
gum vertam et aperiam ante eum
ianuas et porte non claudentur.
Ego ante te ibo et gloriosos terre
humiliabo, portas ereas conteram et
vectes ferreos confringam et
dabo tibi thesauros absconditos
et archana secretorum ut scias
quia ego dominus qui voco
nomen tuum deus israel propter servum meum
iacob et israhel electum
meum et vocavi te nomine tuo
assimilavi te et non cognovisti
me. Ego dominus et non est amplius
extra me non est deus
accinxi te et non cognovisti
me ut sciant hii qui ab ortu
solis et qui ab occidente quia
absque me non est deus. Ego
dominus et non est alter deus, for-
mans lucem et creans tene-
bras, faciens pacem et creans
malum. Ego dominus faciens hec
omnia. Ciro dicitur et per Cirum
urbem et templum reedificabit
sic audit quod Christus hic urbis ma-
gnificabit. Ergo per Cirum figura-
batur Christus [illegible] humani ge-
neris liberator. Ideo predicit
[illegible] post adventum ibi vocare
Christum [illegible] magnifi-
cavit qui ad potentiam et

figura Christi magnificati in gratitudine
ubi et vocavi te nomine tuo notandum quod quidam
doctores ebreorum dicunt quod in ebreo
non sic scriptum est magistri nostri di-
xerunt i. sic exposuerunt hoc mo-
do secundum magistros doctores suos
secundum antiquos quorum plures fue-
runt ante post adventum, deus patris
benedixit messie suo in [illegible]
[illegible] promisso apponens ipsum
Ciro i. designans ipsum per Cirum
quo patet quod per ipsum intelligunt
antiqui ebreorum per Cirum libe-
ratorem populi de babilone hic
introductum intelligunt principaliter
salvatorem mundi Christum. Nec
oportet quod figura correspondeat
in omnibus figurato quia sit figura
non esset sed similitudo ~~[illegible]~~ vel ydemptitas
~~[illegible]~~. In illis ergo que sunt
perfectionis figurabat Christum. Sed ea
que sunt in perfectionis ~~[illegible]~~ vero per
oppositum intelliguntur. Et illud
non cognovisti me dicitur ergo
de quo sequitur dicit dominus Christo
i. regi Ciro dicitur autem Christus
non a unctione sed a dignita-
te et quod propheta sic loquitur
secundum consuetudinem iudeorum qui reges
ungebant et eos christos i. unctos
vocabant. Unde glosa dicit apud
romanos dyadema, apud iudeos
unctio reges facit et sacerdotes.
Aqua postea dicitur Cirus autem populus
non unctione sed dignitate fuit. Sed
dicitur rege meo fecit publicans
octavo prius reges regnave-
runt. Sed cuius apprehendi dexteram
quia dux et auxiliator fuit datus
a fortuna ad babilonios et
alexandro et ad victoriam et glo-
riam apprehendi ut nullus resi-
stere auderet vel apprehendit ut

p[er] eu[m] saluacione ppli mei faciam
ut subiciam ante faciem eius .i. p[rese]n
ciam et potenciam gentes caldeos
babiloneos assyrios medos et
alios multos et dorsa regum u[er]
tam ante eum in fugam et ap[er]iam
ante eum ianuas quasi dicat no[n]
solu[m] gentes ei no[n] resistent s[ed] nec
loca munita et porte no[n] clau
dent[ur] p[re] timore ante eum / nam d[omi]n[u]s
tantu[m] timorem inmittebat cunctis
q[uod] recipiebant eum in d[omi]n[u]m suum
sic consequenter ego ante ibo
in acie militando / et gloriosos
in manendo / s[ed] ... reddit et glo
riosos terre .i. babiloneos et calde
os humiliabo in ore eos p[re] timo
re q[uo] metuendo / et in tempore eo[rum] por
tas portas ereas conteram
.i. ciuitates q[ue] uidebant[ur] insupera
biles tibi subiciam et uectes
ferreos .i. que uidebant[ur] semp[er]
posse durare ciuitates confrin
gam / allegat glosa illud Omnis
potestas a d[omi]no deo e[st] et dabo
tibi thezauros absconditos archa[na]
urbium / et archana regum p[er] quos
subiciendos / et archana secretorum
tibi manifestabo d[icit] glosa ut
abiectis ydolis ... in unitate
unum deum senciens / qui ante p[ro]
dixit no[n] tunc qua erat / Et or
dinacio d[icit] que ciuitas ille no[n]
patuit / quis regum terre no[n] dedit /
qui nunc ante inexpugnabi
les no[n] s[un]t eius obsidione sub
iecti / s[ed] ... completa ut inuenies
in historia ... sequitur
ut sciamus ... debeas
q[uia] ego d[omi]n[u]s ... suscitans
regna et potestates dirigere

inuenientem [et] uoluntate mea cum
qui uoco no[m]i[n]e tuo .i. notandum p[ro]
nuncio antequam natus sis p[re]dicens
que futura s[un]t ubi deus israel ...
[et] p[re]dicta facio p[ro]pter s[er]uum meum
iacob no[m]i[n]e p[ro]pter te ut ...
liberes eum a captiuitatis afflic
tione / qui sicut fuit in oppressione
egipti et israel electum meum qui
electi ad terre p[ro]missionis p[ro]p[ter]
q[uo]d nominat eum glosam ... tibi bona
facio et facienda p[re]dico / Conse
quenter describit in gratitudo
respectu in p[er]sona ...
respectu collate potestatis / et
notaui te glosa s[cilicet] notaui abra
ham ysaac et iacob / et multos
ante partum / ne ... uidea
in ... p[re]cessisti / notare
q[uia] e[st] ... Alii sic in nomine tuo
et assimilaui te Alio modo in
nomine in scriptura glosa sicut
enim in scriptura heres / ut hereditato
q[uo]d amanti hereditate suscepit /
sicut ... here 2m illud postu
la a me et dabo tibi gentes he
reditatem tuam / et illud mathei
uicesimo ... q[uia] e[st] heres ut s[ic]
assimilaui te notabilibus ...
quorum nomina p[ro]p[ri]a ante ...
ut ysmahel genesis ... et
iosiam regum tercio
et non cognouisti me unum deum
uerum / quamuis aut[em] aliqualiter
deum cognouit / q[uia] cognouit q[uo]d sibi
omnia regna a deo data sunt
... ubi dicitur ... terre
rex persarum omnia regna terre
dedit michi d[omi]n[u]s / non tamen cogno
uit eum tamq[uam] solum adorandum /
q[uia] colebat ydola que michi
p[ro]fuerunt ad romanos primo
quia cum cognouissent deum non sicut deum
glorificauerunt Uel cogno
uit eum ... ysaie /
et non ... dimis ...

debebas me cognoscere et non est
amplius scilicet aliquis potestatis extra
me non est deus hoc dicit apostolus filium
et spiritum sanctum / quia non sunt extra patrem
quia unum sunt / et unus deus sunt / unde
glosa extra me quia filius et spiritus
sanctus in patre / quia dicit pro simulacione
et vocacione / virtutem mea et
sapientia / que in me est non est
alius deus / accinxi te fortitudine
et virtute ut subiceres regna multarum
gencium et non cognovisti me .i.
cognoscere non didicisti / quia cultum
deo debitum non exhibuit sed idola
adoravit Esaie quam possessionem eius
deus constituit in gratitudine eius
quare tot contulit sibi / ad hoc videt
in littera sequenti quod ideo nos prophetas
suum liberavit et per eam libera
tam fecerit omnes quod ipse solus
deus ut sciant / per cuiusque capta
tu mittes ad omnes, multe partes
unde dicit glosa esdras dicit
cirum scripsisse omnibus gentibus
non esse deum nisi deum israel / ut
sciant scilicet magni liberationem pre
fatam glosa ex captivorum
liberatione dei clementia et po
tencia omnibus magis nota / qui
ab ortu solis sunt / et qui ab oc
cidente iste enim due partes in
ter se abinvicem distant / et per
ipsas quod extreme sunt intelligit
medias / et per consequens totum
mundum quia absque me non est
deus alius ego dominus sic solus
et non est alter deus in filio
dicit in filio pater / filius in patre so
nde ergo et pater unum sumus
et dicit ordinaria Iosephus in li
bro antiquitatum dicit ideo prophetam
fuisse dominum quod tunc legit
in libro Isaie que de eo dominus
prophetavit / de quo Esaie regnum
formans lucem .i. deum / ut prophe
tatem / et ipsi ipsi mundi li

beracionem / ubi enim recedunt
divisa opera eius cum potenter
in similitudinem / et dicit lucem a
scilicet iudeis ipsos de carceribus edu
cendo et creans tenebras .i.
noctem ut captivitatem ut
tenebras babilonis ipsos
ponendo deserviendo / quia dicit 2^m
glosa iustus per veteres a
captivitate educo / iniustus per
tenentes captivo faciens pacem
iudeis venientibus in unum et
creans malum .i. bellum ut afflic
tionem / ut primum 2^m de
merita preceptorum iuxta illud am
os 12° non erit malum in civi
tate quod non fecerit dominus 2^m quo
ere dicit et glosa assignat
sufficit dicere malum suam con
sistentiam ergo quidem ma
lorum conditorem arbitrantur
Quoniam malum non generantur
bono / sed per afflictione ponit
et bello et dicit glosa gregorii
non mala que nulla substanti
subsistunt creantur a deo / sed
creare se mala dominus indicat
tum res bene condita nobis male
agentibus in flagellum for
mat / ut ea ipsa et per dolorem
quo feriunt delinquentibus mala
sunt / et per naturam qua exsis
tunt bona / unde et ad eterne
quid mors est / et vita per
pena et super illo formans lucem
dicit quod ad per flagella exterius
doloris tenebre oriantur / intus
per eruditionem lux mentis accenditur
faciens pacem et creans malum quod nunc tri
bulationis pax cum deo redditur
cum ea que bene sunt condita / sed non
bene concupita in ea que nobis
sunt mala flagella vertuntur / et
notandum quod lux unde genu
dio / tenebra tristicie / pax

[illegible] bellu adiscuit / xpi [illegible] [illegible]
[illegible] dicunt (cancellarie regum et [illegible] apu
dicens possit [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible]
cui cui dei dat simone [illegible] ut [illegible]
[illegible] sua disputacione [illegible] [illegible]
[illegible] non poterant [illegible] [illegible] [illegible]
ges i [illegible] [illegible] heresim sue [illegible]
ciat [illegible] [illegible] atque [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
xpi [illegible] agnoscat [illegible] omnes thesauri [illegible]
[illegible] et [illegible] sunt absconditi / tale [illegible] dei
nomine vocat et desuper [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] ipse hunc suscipit et assimilat simoni
[illegible] qui tamen debet ne [illegible] [illegible] [illegible]
ne audire [illegible] non cognouisse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] duos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bonum alium malum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] visibilem alium invisibilem [illegible]
[illegible] [illegible] faciat deus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] malum / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deus [illegible]
Rorate celi desuper et nubes pluant
iustum / aperiatur terra et germinet saluato
rem / et iusticia oriatur simul / ego dominus
creaui eum / [illegible] qui [illegible] factori suo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] suo [illegible] [illegible] / et opus tuum [illegible]
[illegible] manibus est / [illegible] qui dicit pat[illegible]
generas et matri [illegible] parturis / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] designare [illegible]
[illegible] [illegible] natiuitate notat
[illegible] natiuitas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de natiuitate
[illegible] [illegible] de natiuitate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] astrag
[illegible] [illegible] [illegible] medorum et persarum / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] filie sue
[illegible] [illegible] que totam asiam
occupabat / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filium
nasciturum qui totam illam [illegible]
occuparet [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] / qui fuit filius filie astrag /
[illegible] natiuitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] oriente [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] / et in plenitudine celi [illegible]
[illegible] / [illegible] ergo [illegible]
et in [illegible] [illegible] [illegible] / et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / qui [illegible] [illegible]

na acceptione [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] super babilonis
[illegible] [illegible] astrages [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de babilonica [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 20 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
imperator / [illegible] [illegible] dignitates
[illegible] [illegible] [illegible] dicat factor
suo vbi [illegible] astrages qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] audiens [illegible] [illegible]
et timens ne [illegible] nasciturum [illegible]
regno priuaret / filiam suam dedit [illegible]
[illegible] militi / ut si filius [illegible] nasce
retur non haberet potestatem [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] diligenter [illegible]
[illegible] [illegible] filie / et partum /
[illegible] sibi [illegible] [illegible] / et
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] nemora [illegible]
[illegible] / ibique dimitteret / et [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] canicula pastoris [illegible]
nemora habitans que catulos
nutriebat [illegible] [illegible] [illegible]
bat ad puerum [illegible] [illegible] / [illegible]
caniculam pastor sequens inuenit
puerum et dedit [illegible] [illegible] sue [illegible]
nutriendum / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lingua persica cane [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] vocatus est [illegible] / [illegible] illa
lingua significat [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] astrages [illegible]
[illegible] [illegible] / et [illegible] [illegible] in hebre
[illegible] [illegible] [illegible] in latinum vocatur [illegible]
[illegible] [illegible] monarchiam optinuit et
[illegible] in scolastica hystoria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / vbi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quid [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] potens in

persie

volumus mecum et apostolus ut quid
per quas et iam ad prius ubi
[illegible] expositio ista aperiatur in capitulo
exponendo de his in ista parte
pertinet primo adventus 2° capitulo primitus
ubi ergo dicitur quod continet ipsa huius
qui non est hic ut promissionem ubi ne
dicit 2° vocatur celi regno secundo hic
ad dicam celorum in fidelem / que ita
non potest remitti / si velles dicere
eum in pluralem 2 ratio tabula et
mittat non vocare a annunciatorem
laudatorem / atque [illegible] in aliquo
[illegible] ad modum vocis restringet
[illegible] [illegible] primo ostenditur
ne [illegible] restringet per vos
sic et [illegible] sic celi per habitacula
vocare a primo mittere [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad modum vocis [illegible]
ista plures obviamus vos [illegible]
vehementer [illegible] et mi-
bus i [illegible] in psalmo
necessaria ad [illegible] a-
[illegible] ut [illegible]
plurale a [illegible] ut [illegible]
[illegible] in plurali [illegible]
sic in [illegible]
ut [illegible] a ad modum plurale
[illegible] mittat [illegible] illud
psalmi [illegible] plura in
[illegible] a primo [illegible]
2 20 [illegible] vocabula [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad modum [illegible]
ad [illegible]
[illegible]
in 2° [illegible]

[illegible] ipse [illegible] / [illegible]
[illegible] ipse penalitate et [illegible] /
quas passus est [illegible] ab omnibus
[illegible] et sustentacionis
communitate / [illegible] reginat et
sustentat [illegible] in psalmo [illegible]
[illegible] vitas [illegible]
et iusti [illegible] et aeterna
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ab alterius
[illegible] requirit [illegible]
[illegible] 1 [illegible] qui [illegible]
[illegible] abundantis [illegible] ut
[illegible] salute / [illegible] 2° et
[illegible] [illegible] pater filio et
vocabit [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] psalmus
[illegible] in diebus [illegible] et a
[illegible] principium [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] salutis [illegible] salus
[illegible] / [illegible] salus /
et [illegible] salus [illegible]
[illegible] salutis [illegible] et [illegible]
[illegible] 2° [illegible] salute
et [illegible] salutis
[illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] in
salute / 2° [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] 2 [illegible] de michaelo
[illegible] et 2° [illegible]
quo [illegible]
[illegible] ad [illegible]
ut [illegible]
de michaelo / [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] mittet [illegible]

q. d. dicit q. fecero vobis q. d. qr p. talis e. testa
i. ita vilis ut testa dicamus i. de lapis luteis
vel terris sed parua sunt. ona vasa testea vel
lutea numq. dicat lutu figulo suo q. facit q. d.
talis no debet in dicere, sed ut lutu figulo, sic
ego lutu e. deus qr figulus, sed mihi homi
psu. m. es tu nos no lutu, sicut adros ve et
q. numq. de lutu figulo opus tuu absq. ma
nibus est i. vile qr opus q. fit sine manibus
hic q. d. spr. q. grias operatur quo grias
in tali filiu equale e. vel que uoluntas et nun
q. pt. homines punire homine et alloquitur
in etiam ad natiuitatem filiorum publice et
gens q. parate no sunt hic ipe, q. ptinet
ipe prepta e. ad dolore, que quamuis longe
mane sunt infra ultra. nunq. peruenit. propter
hec dicit dns sanctus israhel plasmator
eius, ventura interrogate me super
filios meos, et super opa manuum
mearum mandate michi. e. fecit terram
et hominem super eam. ego. et manus
mee tetenderunt celos et om
nibus militie eorum mandaui. e. suscitaui
eum ad iustitiam et omnes vias eius
dirigam. ipse edificabit ciuitatem meam
et captiuitatem meam dimittet non in precio
neq. in muneribus. dicit dns exercituum
in spiritu ergo magnum potentie quia
potuit et bonitatis quia voluit ibi sanctus
israhel, et sapientie quia sciuit ibi interro
gate. audita ergo inequali quia
prima eius facere possunt. e. i. peccati
ibi e. pecca dicat g. q. d. quasi dicat: sanctus
israhel i. sanctificans, et sic vos quasi
fabricando, p. i. plasmator et formans
fingendo, v. in f. me. de futuris
in iudicii super filios meos adoptiuos
glosa nomine loquitur quia sicut no
sunt naturales sed filii adoptiui,
sic quasi dicat sed ad filios uti. et
f. o. m. meorum quomodo debeam
eos regere mandate in a. spiritu
q. dicat ignoro et recordaris, e.
c. f. i. ego quomodo sum disponens
hominibus habitaculo et hominem super eam
sum et tamen dns ut p. ec. m
manibus ergo spiritualibus manu, et ne
lucifer cum iis, et dicit et hic per
potentiam meam super creaturas i. spiri
tuales et corporales. m. m. mee
tetenderunt celos i. potentia mea

fecit eos perennes et operibus
ad inhabitationem angelorum et hominum
et om. militie eorum i. stellas et angelos
ad inuicem militie ordinatas, ipsos bono
ipsius nostro ordine celi gl. glosa et
hac occasione putare quidam astro
re vocabulia dicunt eum cuncta
regunt nec mandat aliquid, que meo
non intelliget, et ergo exponentur
mandam a. iuxta lege condit in
ita, ordinando eorum motus et opera
et angelis q. ex eius posse omni pri
mo, et alius vnius personae et pr
gradibus et sic q. potentia eius sup
creaturas superiores spirituales et corporales
ostenditur. ad p. missio, et mist. d.
operatur audit. p. missio, et missi d.
pretio et eius multiplex operatio in in
rem edificauit, captiuos redimet
et gentes ad fidem conuertet, et ergo dicit
hec que dicta sunt fecit, et sic no est
minor ista mea potentia, bonitas, et
sapientia, e. suscitaui i. suscitabo in
carnem et in mundum mittendo sicut ad hec
amore glosa, et dicit q. super dic
fecit ad mundi pacificum mittam i. mittit
ut redimat genus humanum, et amore
sapientiae ad iustificandum alleget et illa
moreretur ipse peccata nostra resurrexit
ipse iustificationem nostram, ideo subditur
ad iustitiam applicandam i. iustificationem ad
iustificandum nos, et pura tantum
non est, sicut ad iustitiam i. fidelitatem
implendo promissionem et o. v. e. i.
ergo postea glosa quarta non fecit
nostri merito et dolo in ore eius
dirigam, glosa q. r. q. hec dicta
exponi non potest in sensu eius i.
rei nec tamen, et quis dictum e. et ut
cognouisti me, ipse edificabit
ciuitatem vel templum, sed primum
edificatum, in eius tempore hoc est
in iustitia e. sed tempore operum, vnde
secundum ipse spiritum edificabit ciuitatem
meam i. ecclesiam ex gentibus et iudeis
ad fidem conuersis, que non potest ab ipso
sui merito posita et captiuitate
sua i. captiuos i. in modo, et

in lumbos ... reges ... et captivos ... dimittet ... liberos et ... non in pretio i. non per pretium redemptionis glosa ... a nobis ... neque in muneribus ... i. non per donationes ... graciam ... illum ad ephesios 3° gratia ... in facti ... exponit ... et notat ... reedificatam civitatem ... intelligi ... ad ... in habitacionem et sic tunc ... reedificare ... mandavit reedificare templum ad ... cultum et per consequens concessit sacerdotibus et ministris et aliis ... ibi habitare alio modo ... quantum ad muros civitatis et portas ... et sic reedificata fuit per Neemiam ... regis ... et quod dicit quod ... anno Darii completum est templum ... neque civitas et portae qui et tunc non recepit pretium pro redemptione ... captivitatis ut dictum est supra. Haec dicit Dominus. Labor Aegypti et negociacio Aethiopiae et Sabaim viri sublimes ad te transibunt et tui erunt ... post te ambulabunt ... manicis pergent, et te adorabunt, teque deprecabuntur: tantum in te est Deus, et non est absque te Deus. Vere tu es Deus absconditus, Deus Israel salvator. Confusi sunt et erubuerunt omnes, simul abierunt in confusionem fabricatores errorum. Israel salvatus est in Domino salute aeterna, non confundemini et non erubescetis usque in saeculum saeculi.

Quia haec dicit Dominus creans caelos, ipse Deus formans terram et faciens eam, ipse plastes eius; non in vanum creavit eam, ut habitetur formavit eam. Ego Dominus et non est alius. Non in abscondito locutus sum, in loco terrae tenebroso; non dixi semini Iacob: Frustra quaerite me. Ego Dominus loquens iustitiam, annuntians recta. Hic ... et ... ibi ... unde ... et ... exponit ... sic ... labor ... Aethiopiae i. ... labores ... tibi ... Aethiopia autem non solum sibi ... i. ... suorum liberationis ... fuerunt tuo ... sublimes i. ... ad te transibunt i. ... post te ambulabunt ... manicis pergent ... ad ... adorabunt ... principalius ... intelligitur sicut ... labor ... et negotiacio Aethiopiae ... i. cultus idolorum cui Aegyptus ... fuit et ... labor ... laborabat in ... propter ... et regnis habundant ... et ... de negotiatione aromatum ad cultum ... et Sabaim ... Saba ... in psalmo ... Saba ... istoria ... et ... glosa ... Aethiopes

[illegible] sabbatum de toto mundo colla intelligunt
Et sabaim viri sublimes i. potentes ad te o
filii transibunt per fidem xpi et tui erunt adeo ob
[illegible] et non solum transibunt sed etiam post te ambulabunt
et tui erunt sequendo et imitando vincti ma
nicis i. divinis preceptis [illegible] non recedendo [illegible] vinc
[illegible] vincti [illegible] manicis [illegible] et ca
[illegible] captivos manus ligantur pergent se
quendo et non alium adorabunt nisi te credendo
[illegible] deprecabuntur nisi te confitendo
[illegible] tantum in te est deus [illegible]
[illegible] non est absque te deus. Vere tu
es deus absconditus deus israel salvator [illegible]
[illegible] vere tu es deus absconditus in carne
[illegible] ibi abscondita est fortitudo eius deus
[illegible] israel salvator [illegible] alle [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] confusi sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] complevit erubuerunt omnes [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] omnes simul
abierunt in confusionem [illegible] fa
bricatores errorum [illegible] glosa [illegible] et
pharisei [illegible] [illegible]
ab apostolis [illegible] ut sic facinit errare
[illegible] [illegible] ultimo [illegible] [illegible]
[illegible] quod et idolorum arti[illegible] et ea a
doraverunt [illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] non potuerunt liberari
Israel salvatus est in domino salvabit
[illegible] salute eterna quamvis in tor
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] non posse
[illegible] salute [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] israel fuit [illegible]
[illegible] illustris [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] habere salute [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non
confundemini [illegible] et [illegible]
[illegible] et non erubescetis usque
in seculum seculi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] loco [illegible] [illegible]

[illegible] doctoribus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] deus sit [illegible] [illegible]
[illegible] salute [illegible] [illegible] salvabit
[illegible] [illegible] [illegible]
et non solum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] celos [illegible]
[illegible] et non solum celos [illegible] ipse
deus [illegible] [illegible] formans [illegible]
quo ad formam et faciem [illegible]
quo ad [illegible] [illegible] ad inhabitandum
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] creator [illegible]
[illegible] [illegible] salvator [illegible]
[illegible] ut non [illegible] [illegible]
[illegible] quasi barbaras gentes
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] adorare [illegible]
creatorem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] creatorem [illegible]
[illegible] formavit eam [illegible]
[illegible] salvator [illegible] [illegible]
salvabit [illegible] [illegible] qui posset
[illegible] et non est alius qui me
posset impedire [illegible] et nullus
[illegible] non in abscondito locutus
sum in loco terre tenebroso [illegible] sicut
[illegible] [illegible] et [illegible] sub
[illegible] glosa olim in monte
[illegible] in loco [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] legem non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
apostolos [illegible] e [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
semini iacob frustra querite me
[illegible] [illegible] [illegible] et
ut umbram [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et allegari [illegible] non [illegible]
nisi [illegible] [illegible]
[illegible]

dicat quod quicumque me adimpleto precepta
non est pro medico primo sed pro magistro et
valido / ita obicitur nec lex per baptismum
quibus dixibus post ista committit commis-
bo gratia / propter illa intelligit tamen
principaliter promissa / ita dominum primum
per se / non est pro more hominem legis
maioris quam multitudo / bona autem gratia
est per unica opera illum operans
non sed ad principalia primam sequitur
ergo dicitur loquens in gratia et ita bona
amicitias / et amicitias dicta est ita
vera ut iusticiam ad rectitudinem
operandi et dicta id est rectitudine
glosa ut erat iam electorum et
reliquias figuris sequitur veritatem
eorum / Convertimini et venite /
et accedite simul qui saluati
estis de gentibus / negauerunt quod
leuat signum sculptile sue /
et rogat deum non saluantem
amicitiam et venite ad conver-
sationem simul / quos audituros
sic abundo / ego tunc precipio illis
nunquam non est dominus / et non est
deus absque me / deus iustus
et saluans non est preter me / con-
uertimini ad me et salui eritis
omnes fines terre quia ego dominus
et non est alius preter me / in
memetipso iuraui / egredietur de
ore meo iusticie verbum / et non
reuertetur / quia mihi curuabitur omne
genu / et iurabit omnis lingua
quod in domino dicetur mihi sunt iusti-
cie et imperium / ad eum venient / et
confundentur omnes qui repugnant
ei / in domino iustificabitur et
laudabitur omne semen israel
In ista prophetia revocat conuersionem
ad unionem eundem dicit et et absque
deo non est alius deus / Ecce per quod omnes
monet ad unum gentes / quia quod dicit
apostolus vocatum iudeos et gentes quos
populos / congregamini simul omnes
et venite ad gentes / quia multi non
estis / accedite simul non loco sed mente
cum sic verbum excitat accedite per opera
conuersionem simul / et ubi tunc ut pro solu-
tatione conformitate actuum et multi-
tudinis et ritus et conuersionem
qui saluati estis ex gentibus / sanctione
mea / paulatim et paruos / uel
id est saluari promissi / Ecce non omnes
crediderunt ad predicationem apostolorum sed
multi in ydolatria remanserunt
ideo subdit negauerunt id est noluerunt
[illegible] / nesciunt illum qui leuat signum
qui leuat operam in altum signum sculptile
sue id est simulacrum ut veneratione
adorarent / et rogat deum et deum
deum non saluantem / pro et salios
id est quos reuocatur ab errore suo
simulacrorum omne conuersationem / probat
in his id est quibus salus non erat / Ille
aut aliqui per quos noluerunt
uos tamen apostoli amicitiam predicando
et venite in unum et conuersationem
simul ut uniformiter sit una
predicacio et confessio primo id est
dicatur omnibus per paulo cum
ad alias apostolos contulit de predi-
catione ad galatas 2o et dicit
glosa conuersationem ut omnes par-
uum vnum id est amicicie
sunt apostoli simul symbolum composu-
erunt et simul et unanimiter / de qua
communione ecclesie et de regnatione
[illegible] / et hoc quod predicato ab antiquis
prophetis ideo subdit quos
audituros abundo sic abundo
sed quia apostoli et paupertate et simul
pluries tamen fuit in aperte qui
tenerent multum et tunc ego
tunc sed cum loquitur sed absque

sed gentes ee salvandas et deo
-lud michi ze genes xxii° et in
semine tuo benedicentur omnes gen-
tes (al. qui in precedit iacob illud
prophetiam non auferetur sceptrum
de iuda et dux de femore eius
donec veniet qui mittendus est
et ipse erit expectacio gentium et
predixit facto sed in morte abel
primam figurata fuit mors
xpi iuxta illud apocalipsis xiii°
agnus qui occisus est ab
origine mundi i. occisi prefiguratus
ut abimelech qui dedit leges que
confirmata est [illegible]
[illegible] super ipsum Exodi xxiiii° et
in quo prefigurabat dacio legis
ewangelice que erat confirmanda
xpi sanguine ad hebreos ix° [illegible]
ita ego [illegible] quem nullus
deus potuit prius videre [illegible] non
est deus omnium et solus et non est
ultra deus super [illegible] me. i.
qui in essentia sit ante deus
malos iustus punicia ~~malos~~ puniendo
et salvans bonos premiando non
est preter me (consequitur [illegible]
[illegible] (convertimini ad me i. ad meum
cultum et ad [illegible] fidem [illegible]
[illegible] et salvi eritis a morte
[illegible] vitam gracie et glorie
[illegible] omnes fines terre i.
gentes de omnibus finibus mundi
et non solum [illegible] convertimini
quia nos salvabo [illegible] et quia ego
deus tuus [illegible] et non est alius
preter me (potestatis plene
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] seu [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] sibi [illegible]
[illegible] (et per magnificenciam
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non
est [illegible] i. inmobilis [illegible]
[illegible] statum glosa ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible] quod sequitur (egredietur in [illegible]
[illegible] in carne de ore meo
i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
procedit ab [illegible] procedit iusti-
cie i. filius [illegible]
iusticia [illegible]
2a 2° [illegible] iusticia glosa
[illegible] filius [illegible] sapiencia [illegible]
[illegible] prius [illegible] sentencia iusti-
ficationis [illegible] (et [illegible]
[illegible] exponit de ore meo i. filio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et non
revertetur vacuum ~~[illegible]~~ [illegible]
donec [illegible] obediencia impleuit
ut [illegible] [illegible] [illegible]
(respice [illegible] [illegible] [illegible] ante
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad philipenses 2°
in nomine ihesu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
omnino non [illegible] et [illegible]
omnis [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non i. nomine ydolorum
[illegible] [illegible] in nomine
illius (et [illegible] [illegible]
orbe [illegible] ydolatria et ab
omnibus colitur unus deus [illegible]
[illegible] [illegible] iudeis [illegible]
et aliis (Dic [illegible] impletum est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fine mundi (ex [illegible] con-
cluditur [illegible] [illegible] dicent i. dicere
poterunt [illegible] [illegible] ad fidem [illegible]
[illegible] iusticiam [illegible] legis et [illegible]
et [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] poterunt [illegible] [illegible]

apud nos et paciencia et regnum
quod in celis erit futurum / unde illud ma-
thei xxv° possidete paratum vobis regnum et
[illegible] fructum eius / et
sic ideo dicit quod principes mundi propria
[illegible] submiserunt colla iugo christi
et obedierunt suo pontifici / et adhuc plures
venient ideo sequitur afferent ad christum
venient scilicet gentes [illegible] per verbi
ipsius fidem et opere confitentes et confitebuntur
[illegible] glosa allegat
illud apostoli que fructum habuistis in quibus
nunc erubescitis ut confiteantur
[illegible] omnes qui repugnabant
[illegible] vitam et
doctrine sue et mandatis / et [illegible]
[illegible] inde vel [illegible] gentes
et confitebuntur in domino iustificabitur
[illegible] / et [illegible] et per
[illegible] / et laudabitur [illegible] bonorum
operum / ut vitam [illegible] / glosa
laudabitur omnis vere corde / et illud
ut videant opera vestra bona et glorificent
patrem vestrum omne semen israel [illegible]
[illegible] per imitacionem / et [illegible]
omnes fideles qui imitantur fidem israel
qui de [illegible] xpistiani [illegible]
[illegible] et sic iustificabuntur in [illegible]
[illegible] et laudabitur in futuro per gloriam

Confractus est Bel contritus
est Nabo / facta sunt simu-
lacra eorum bestiis et iumentis
honera [illegible] pondere usque
ad lassitudinem contabuerunt / et
contracta sunt simul / non potuerunt
saluare portantem / et anima eorum
in captivitatem ibit / Audite me domus
iacob et omne residuum domus
israel / qui portamini a meo utero
qui gestamini a mea vulva / usque
ad senectam ego ipse / et usque ad
canos ego portabo / ego feci et
ego feram / ego portabo et saluabo /
cui assimilastis me et adequastis /
et comparastis me / et fecistis similem
qui confertis aurum de sacculo
et argentum statera ponderatis /

consuetudines [illegible] ut faciat
deum et procedunt et adorant / portant
illud in humeris gestantes / et ponen-
tes in loco suo / et stabit ac de loco
suo non mouebitur / sed et cum
clamauerint ad eum non audiet et
de tribulacione non saluabit eos
glosa continuat [illegible]
[illegible] destructio ydolorum per quorum
destructionem [illegible] doctrine
de qua dictum est in capitulo precedenti
et sunt tres partes / in prima describit destru-
ctio ydolorum / et modus / in secunda arguuntur
ydolatrie et ab ydolatria reuocat
ibi autem / in tercia [illegible]
[illegible] ibi mementote dicit ergo
confractus est id est confringetur [illegible]
[illegible] in massam redigetur Bel
erat ydolum babiloniorum et dicitur ysidorus
[illegible] rege [illegible] qui
erat primus rex assiriorum [assiriorum] dicitur in
[illegible] erat primum ydolum babiloniorum
[illegible] inde ad alias gentes translatum
[illegible] habitum est ut ei
filios immolarent unde illud psalmi
immolauerunt filios suos et filias
suas demoniis [illegible] Bel [illegible]
erat ydolum eorum principale [illegible]
[illegible] nabo [illegible] septuaginta dicunt
quod erat ydolum philistinorum [illegible]
[illegible] in hebreo non
habet nabo autem dicitur fuisse idolum
babiloniorum minus principale [illegible]
quod non erat [illegible] et post
[illegible] interpretacionem et [illegible] glosa
[illegible] nabo idolum / [illegible] magis
[illegible] opera [illegible] autem nabo
[illegible] diuinacio / et [illegible]
fracto idolo confringetur [illegible]
diuinacio quam sacerdotes fingebant
[illegible] demones aliquando in idolis dabant
responsa / et notatur quod destructio omnium
idolorum [illegible] glosa [illegible] confractus
est bel [illegible] contritus est nabo [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] idolorum [illegible]
demonum et diuinaciones magorum
[illegible] destructa [illegible]
[illegible] simulacra

a. idola facta sunt simulacra eorum a.
non solum Babiloniorum sed et aliorum facta
sunt i. conflingebantur bestiis et iumentis similitudine
similia. Unde alia littera habet bestie
et iumenta que ipsi adorabant iuxta
illud psalmi [illegible] et in honore esset non
intellexit comparatus est iumentis insipientibus
et similis factus est illis. Ut dicitur alibi similes
illis fiant qui faciunt ea et omnes qui confidunt
in eis. Unde dicit Ieronimus bestias et
iumenta adorabant et regio eorum plena
[illegible] ex bestiis et iumentis que adorabant
[illegible] in posuit ut leonem leonina
a leone et sic de aliis. Vel Bel qui
interpretatur deus non alter Daniel xiiii
[illegible] sic [illegible] [illegible] et [illegible]
qui prima [illegible] [illegible] [illegible]
interpretatur [illegible] bel [illegible] [illegible]
[illegible] nabo qui interpretatur [illegible]
[illegible] simulacra iumentis similia [illegible]
[illegible] ipsis aliqua [illegible]
ad [illegible] Et [illegible]
[illegible] honera vestra
a idola honerosa [illegible]
[illegible] portatores [illegible]
[illegible] honere [illegible] vestra [illegible]
ideo dicitur [illegible] ad lapidem
[illegible] portantes [illegible] con
tabuerunt a. defecerunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
babiloniorum Notat Lira quod [illegible]
ydolorum [illegible] fugere de babilone
quando capta fuit [illegible] portabant secum
idola [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] ideo dicit [illegible]
sunt i. omnino [illegible] por
tatoribus non potuerunt salvare por
tantes et ita in [illegible] et anima eorum
i. idolorum metaphorice intelligitur [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] i. colentium idola in captivitatem
ibit a. [illegible]
[illegible] ab [illegible] et [illegible]
[illegible] glo. anima non quod simulacra
habeant animam sed metaphorice [illegible]
[illegible] membra [illegible] que et
sensu et [illegible] caret [illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible]
quod error idolatrie [illegible]
[illegible] fuit qui [illegible] suos
ad [illegible] et [illegible] salvare
non potuit quas [illegible] subiu
[illegible] ad memoriam [illegible]
dei beneficia idolatris [illegible]
et eorum in potentiam [illegible] ad
me domus Iacob i. Iuda et Beniamin
[illegible] i. nos [illegible] gloria non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] carnales et [illegible]
[illegible] [illegible] et omne residuum domus
Israel i. nos [illegible] [illegible] qui iam
[illegible] fuerunt in [illegible]
reliquias [illegible] qui [illegible]
portamini a meo utero qui [illegible]
a mea uulua i. quos ego [illegible] et
[illegible] ac si nos in meo
utero portassem [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
humano ut melius intelligent
[illegible] [illegible] non quod [illegible]
maiestas membra habeat sed [illegible]
membra [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] nos tamquam
[illegible] [illegible] Vel [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in qua
[illegible] plus [illegible] intelligitur [illegible]
[illegible] quia [illegible] ad [illegible]
bonum [illegible] portatione [illegible]
[illegible] ipse portabit
et [illegible] portabit [illegible]
[illegible] ut solet [illegible]
[illegible] [illegible] maledictio [illegible]
qui [illegible] [illegible] portari [illegible]
[illegible] nos [illegible] [illegible] usque ad senectu
tem in qua [illegible] defectus ego ipse
[illegible] et [illegible] usque ad canos [illegible]
[illegible] defectus ego portabo uos [illegible]
[illegible] notandum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuerunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] uos usque ad senectutem [illegible]
ad [illegible] [illegible]

post tunc delinquit preceptorum exponendo /
vel penitentia .i. ad finem vite vel aliquo
quo tunc colletis super ipsos vel ista glossa
respicit egredientes de egypto tamquam
secus gregem usque ad terram promissionis /
dum enim parvuli expectavit eos / et
in deserto peccantes / etiam terram promissionis
post passionem christi duos annos Ego
feci vos et ego feram i. expectabo
vos ad penitentiam ego portabo penitentiam
vestram ad tempus dissimulabo in hoc tempore
omnem que perpetrat eterne et salvabo
si quesitus fueritis ad me Cui assimilastis me
ceterum vos cui assimilastis me
secundum in naturam adequastis in potentia et
comparastis in bonitate potestate et valore
vel in suam comparastis simile in figura /
vel in totius cognitione glossa in eos
proprie invehitur qui tempore achaz et
ezechie idola coluerunt in angulis
platearum / et in ortis / et in locis super
domos / quod de argento est in comparatione
tione adversum Qui confertis aurum eos
in ordine ad idolum quibus / qui confertis
aurum ad idola facienda de sacculo
quasi dicat quantum diligatis aurum patet
quia / tamen ita fuistis ad idolatriam
quasi primi quod ibi aurum vestrum posuistis
et argentum statera ponderatis ut quasi
quantum quisque obtulerit / vel quantum
in sacculo sufficeret conducentes pro
artificem ut est artifice de auro
operante ut faciat deum cum est
facere non fieri Et procidunt coram omnes
cum fecit deum et adorant Ante po-
rtantes illum et preterea moveri non po-
terat Et si ... in potentia ydolorum
quo ad se ipsa ... in humeris
secundum ... et ponentes in loco suo
quasi sibi deputato / quia ibi se solum
locare non potuit et stabit ibi ab
alio positum hac de loco suo non

movebit / quasi dicat non preter monebit /
non preter stat Sed et cum clamaverint
in ordine ad cultores quibus sed et cum
clamaverint secundum cultores ipsum rogando
pro necessitatibus non audiet eos pro
cum pedes habent et non ambulabunt /
os habent et non loquentur / aures
habent et non audiunt / sicut in psalmo quod
de tribulatione non salvabit eos quia
cum non potest quod minus est non potest id quod
maius Mementote istud et fundamini /
redite prevaricatores ad cor / re-
cordamini prioris seculi / quia ego sum deus
et non est ultra deus / nec est similis
mei annuntians ab exordio novis-
sima / et ab initio que non dum facta
sunt / quibus consilium meum stabit / et
omnis voluntas mea fiet / vocans
ab oriente avem / et de terra longin-
qua virum voluntatis mee / et lo-
cutus sum / et adducam illud / creavi
et faciam illud Audite me duro
corde qui longe estis a iustitia / prope
feci iustitiam meam non elongabitur /
et salus mea non morabitur Et dabo
in syon salutem et in israel gloriam
meam hic invitat ad cultum dei mo-
vens et terrens ibi quia dicit primum
quibus mementote secundum iudei et idolatre
ipsius populi vestri in potentia et veritate
ydolorum / ut vestri super idolatria peni-
tentiam agatis et firmatis in fide quia
certe fuimus in eum glossa quasi vellet
dicere ego vos genui / et usque ad
senectam portavi de sparte ydolatrie
fecistis et ad unum dei cultum reu-
tam redite prevaricatores et hic ... et
et proprie ad cor secundum veram culpam
et dei potentiam recordamini sperabo /
glossa ibi ad intellectum et rationem / quia
qui bestie vixistis ydola venerantes
et fundistis in ligna et lapides in
pingentes recordamini que bona
fecerim vobis in primo seculo congregatio

nos de egipto et sedent [illegible] fili
vz racionis uidi/ ut beneficia que uos
viuus pribus antiquis fecit velit recolatis/
Et hec debent quia 2o fuit deus eorum e
[illegible] me [illegible] creator [illegible] fuit [illegible]
sibi [illegible] manifestum/ [illegible] in qua [illegible]
[illegible] et declarat amicitias ab exor
dio mundi ut uideatur [illegible]/ cum capitis
sicut abraham genesis [illegible] pro cum
dicta e in semine tuo benedicet omnes
gentes/ nouissima ab e [illegible] nomi
sumus futura/ sz vocacionem gencium/
et electionem apostolorum et deducit [illegible] nos
sumus in quos fines seculorum devenimus/
de quo [illegible] apostolus [illegible] et ubi venit
plenitudo temporis misit deus filium
suum in [illegible] et ab initio que
[illegible] facta sunt [illegible] 1 [illegible]
qui dicit [illegible] fuit [illegible] amiti
[illegible] et [illegible] genesis [illegible] fuit
[illegible] ab [illegible] et descensum iacob
cum filiis in egiptum/ et afflictionem eorum
ibidem et liberacionem/ et eciam [illegible] revela
[illegible] fuit captivitatis [illegible] per nabucho
donosor/ et eius liberacionem [illegible]/
[illegible] eciam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnia [illegible] agnita/ [illegible]
pacem magnitudo [illegible] et pote
declarat [illegible] [illegible] 1 ordinacionem
de filio mittendo/ et deinde redimendo
[illegible] stabit 1 [illegible] et [illegible]
qui dicit in [illegible] non [illegible]/ [illegible]
et omnis uoluntas mea 1 [illegible]
[illegible] fiet in filio [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] [illegible] voluit fecit in celo et
in terra/ et [illegible] et clemencia declarat
[illegible] [illegible] 1 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
contemplacionis [illegible] et [illegible]/
cito [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
contemptu et [illegible] [illegible] 2m
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] 1 a
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] 1 [illegible] [illegible]
distat a celo/ et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]/ ut [illegible] et
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1 [illegible]
[illegible] [illegible]/ [illegible] [illegible] et
[illegible] allegat [illegible] [illegible] filius
meus dilectus in quo michi complacui/
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] 12 [illegible] [illegible] ab [illegible]
in [illegible] [illegible] rex [illegible]/ et
[illegible] rex [illegible]/ qui [illegible]
[illegible] babiloneos [illegible] [illegible] in
[illegible]/ nos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible]/ et de redempcione [illegible]
[illegible] [illegible] 1 [illegible] filio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]/ et [illegible]
[illegible] 2m [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et filio dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] 2o [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 1 [illegible] omnis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
1 nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 1 [illegible] [illegible] [illegible]

· i · p[illegible]

principes

[illegible] p^m [illegible] / 2^m ex dicit [illegible]
[illegible] 2° non consumit [illegible]
os [illegible] non elongabit [illegible]
[illegible] ut [illegible] revelando
salus mea .i. filius salvans [illegible]
[illegible] corpus non morabitur [illegible] nimiam [illegible]
[illegible] 2° si modo [illegible] veniens
[illegible] et non tardabit / [illegible]
[illegible] faciebat omnibus [illegible] in [illegible]
et dabo in syon [illegible] salutem
[illegible] sa^re .i. [illegible]
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] in israhel [illegible]
[illegible] filium [illegible] publicum [illegible]
[illegible] filius sapiens [illegible]
[illegible] non [illegible] qui
[illegible] me patris [illegible]
manens ipse facit opera

xlvii capitulum

Descende sede in pulvere virgo
filia babilonis sede in terra
non est solium filie caldeorum
quia ultra non vocaberis mollis et tenera
tolle molam et mole farinam
denuda turpitudinem tuam discoperi
humerum revela crura transi flumina
revelabitur ignominia tua et videbitur
opprobrium tuum / ultionem capiam et
non resistet mihi homo / redemptor
noster dominus exercituum nomen illius
sanctus israhel / sede tacens et intra
in tenebras filia caldeorum quia
non vocaberis ultra domina regnorum

In ista parte describit [illegible] babilonis [illegible] ad
[illegible] regni [illegible] 2° [illegible]
[illegible] 2° [illegible]
[illegible] pene [illegible]
in [illegible] / [illegible]
regni sede in pulvere [illegible]
[illegible] non [illegible] bonum [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] nobis [illegible] virgo .i. [illegible]
[illegible] non fuit [illegible] capta
a [illegible] / filia babilonis .i. [illegible] / et
[illegible] filia / [illegible] sede in terra [illegible]
[illegible] ut ancilla [illegible]
[illegible] / Et [illegible] non est

solium a dignitate [illegible] regni filie cal-
deorum .i. babilonie que est caldeorum [illegible]
pollens et ab eis [illegible] / Copiosis [illegible]
[illegible] consequenter [illegible] ad [illegible]
[illegible] quia ultra non vocaberis mollis
.i. vestibus mollibus vestitum [illegible]
qui mollibus vestiuntur in domibus regum sunt
et tenera .i. affluens deliciis [illegible] /
[illegible] ad [illegible] regina [illegible] / que solebat
esse mollis et delicata / sed servituti sub-
iecta / et declarat [illegible] tolle molam que [illegible]
[illegible] mola / et mole farinam quod
est officium ancille captive ut moles cogitur
[illegible] ut exponit glossa [illegible]
in [illegible] 2^m [illegible] sicut [illegible]
[illegible] philistei [illegible] samson mole
[illegible]
ut [illegible] et
in [illegible] / et declarat [illegible]
[illegible] denuda turpitudinem tuam
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] ad [illegible] discoperi hu-
merum ut [illegible]
[illegible] ad [illegible] / Et [illegible] ancille
ad [illegible]
Et [illegible] in portat [illegible] /
[illegible] denuda turpitudinem tuam / [illegible]
[illegible] turpitudinis denudatio
revela crura [illegible] hostes tui
[illegible] / ut [illegible] posset ad [illegible] /
[illegible] notat / [illegible] captivos
[illegible] / et [illegible] oportet [illegible] vestes
et [illegible] .i. [illegible]
transi flumina / [illegible] revela crura
.i. leva vestes [illegible] ad [illegible]
[illegible] flumina tigrim / eufratem / et
[illegible] / [illegible] transitus per flu-
[illegible] revelabitur hostibus ignominia tua
.i. [illegible] / [illegible] tui / et videbitur
opprobrium tuum .i. [illegible] captivitatis et [illegible]
[illegible] / Et [illegible] ad [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / et
[illegible] dominus et non resistet
mihi homo .i. non poterit [illegible] deus [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] filios israhel [illegible]
[illegible] babilonis [illegible]
[illegible] et non est [illegible]
[illegible] et [illegible]

cypri. 2m gregoriu[m] in glo[ssa] sup[er] humana mens est
ligo / q[uod] in secunda et est babilo[n] confusio ut
stat vera mens in secunda babilo[n] s[e]c[un]d[u]m
quem in eo q[uod] neglecta bo[na] opa g[ra]vius
sic nullo ordine i[n]ter nite coponitur
q[ua]m confusione mire g[ra]vat. Qui aut[em] sic
ligo secunda [per] corr[ection]em p[er] qua statim
salute p[er]dit ad confusionis sue cumulum
appellat q[uod] fuit desertu[m] in alto q[ue]
quamq[ue] animus stat cum summis velluce[n]tib[us]
[et] in q[ua]rat [per] absq[ue] statu desertum cum [illegible]
minus [sic]pe desiderantibus mens desideriis [illegible]
tamen nos bn adat[ur] sede in pulue[re] desertu[m]
sed cum in pulue[re] respicit q[uod] celestia
desertis [illegible] cogitationib[us] appetes
[illegible] vilescat sede i[n] terra q[uod] sordes
[illegible] noluisti te erige s[e]d tenuis
ipo [illegible] humiliat vnde
[illegible] non e solum filia caldeorum tale
sed serores [illegible] qui noluisses
requies [illegible] moris [illegible]
filius [illegible] solium no[n] est qui mens
que ad [illegible] mens [illegible] desideriis
[illegible] atq[ue] eius [illegible] in eo q[uod] p[er]
[illegible] desideriis [illegible] amittit
et qui [illegible] sui [illegible] repellitur
[illegible] negatur
[illegible] in sua ipe voluntate
[illegible] et [illegible] aperit
labor [illegible] ministeria relaxatur
[illegible] no[n] nobilis molli et tenera
[illegible] tenere filie [illegible]
[illegible] operib[us] [illegible] affligit
[illegible] filia
vocat [illegible] alabol
[illegible] vocat
ab exterioribus [illegible] desideriis
[illegible] caldeorum filia molli et
tenera [illegible] mens [illegible] desideriis
[illegible] laboris [illegible] ut fortis
[illegible] filia
[illegible] et mola tolle et
[illegible] mola [illegible]
[illegible] aures
[illegible] ultras
[illegible] in
[illegible] atq[ue] [illegible] prat
[illegible] multiplicitas
cogitationes [illegible] quam
[illegible] in quali
[illegible] mens [illegible]
[illegible] q[uod] [illegible]

aula [illegible] desideriis passibus [illegible]
[illegible] manifestat [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] que [illegible]
aperit [illegible] alias [illegible] alias [illegible]
[illegible] ad [illegible] mobilit [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] regina [illegible]
regni [illegible] principes [illegible]
[illegible] relatoris officium [illegible]
[illegible] et ut [illegible]
[illegible] malorum [illegible]
[illegible] et [illegible] divine [illegible]
[illegible] in confessione [illegible]
[illegible]
que [illegible]
[illegible] superbia [illegible]
[illegible]
[illegible] tribulacionis [illegible]
[illegible] alias revelabit[ur] ignominia [illegible]
[illegible] vii [illegible]
[illegible] in conspectu [illegible]
[illegible] loquitur [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] notat [illegible]
[illegible] dicet [illegible]
[illegible] humiliata [illegible]
que plus [illegible] superbias [illegible] ad [illegible]
[illegible] et q[uod] eodem regina [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ideo [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible] in tenebris [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] i[n] tenebris p[er] [illegible]
[illegible] i[n] tenebris
i[n] [illegible] filia caldeorum [illegible] quia
nobis [illegible] regnorum [illegible]
[illegible] iratus sum sup[er]
[illegible] contaminam [illegible] et
dedi eos i[n] manu tua no[n] posuisti
eis [illegible] sup[er] senem [illegible]
tuum valde i[n] [illegible] i[n] sempit[er]num
[illegible] no[n] posuisti [illegible] sup[er] cor
tuum neq[ue] recordata es novissimi
tui. Et nunc audi [illegible] delicata [illegible]
habitas [illegible] q[ue] dicis [illegible]
[illegible]

ego sum et non est praeter me amplius et
non sedebo vidua et ignorabo sterilitatem /
Venient tibi duo haec subito in die
una sterilitas et viduitas / universa
venerunt super te propter multitudinem male-
ficiorum tuorum et propter duritiam incan-
tatorum tuorum vehementem et fiduciam
habuisti in malicia tua et dixisti
non est qui videat me sapientia tua et
scientia tua haec decepit te et dixisti in
corde tuo ego sum et praeter me non est
altera veniet super te malum et
nescies ortum eius et irruet super
te calamitas quam non poteris ex-
piare / veniet super te miseria
repente quam nescies / hic describit
causam tristis poene praedictae est triplex culpa
prima avaricie et iniurie respectu proximi
secunda superbie et iactancie respectu sui
tertia vane fiducie unde dicitur iratus sum
super populum meum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quae [illegible] ita [illegible]
ne [illegible] causa [illegible] videatur quod nihil
operatur [illegible] contaminavi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] templum / [illegible] iudeos [illegible]
[illegible] et in babilonem et dedi eos scilicet iudeos
in manu tua ut ipsos flagellares
non dedisti eis ut cognosceres [illegible]
[illegible] qui non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] notat [illegible] 2°
[illegible] et [illegible] 3° [illegible] et
[illegible] / et [illegible] non posuisti eis
[illegible] nullius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] super senem [illegible] [illegible]
aggravasti iugum tuum valde [illegible] 2°
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / et
dixisti [illegible] tangit superbia eorum / [illegible]
[illegible] [illegible] elatione sempiterna [illegible]
aliorum regnorum scilicet [illegible] [illegible]
et sic [illegible] superbia [illegible] / et [illegible]
cordis / quod non posuisti [illegible] mala quae
[illegible] [illegible] / et [illegible] / super
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

in die bonorum ne in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] es [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in pedibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et nunc audi haec
delicata [illegible] [illegible] et habitas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
possessionum [illegible] [illegible] [illegible] quae dicis
in corde tuo [illegible] [illegible] / et [illegible]
in ore [illegible] [illegible] ego sum et non
et non est praeter me amplius scilicet aliqua civitas
quae ita regnet / et sic [illegible] [illegible]
[illegible] / non sedebo vidua sine rege
et ignorabo sterilitatem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / sed non [illegible] quod veniet tibi haec duo
quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quomodo veniet [illegible]
subito [illegible] et [illegible] in die una [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et viduitas [illegible]
defectus regis / [illegible] venerunt a dario
et ciro [illegible] [illegible] [illegible] potestate non
[illegible] universa veniet super te [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et superbia maleficiorum tuorum
[illegible] [illegible] in magis et eorum [illegible] /
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quaerebat / et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
demonum / et propter duritiam incantatorum tuorum
vehementem [illegible] te [illegible] / [illegible]
[illegible] te [illegible] [illegible] / et [illegible]
te superbia et [illegible] [illegible] / et [illegible]
incantatores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et fiduciam habuisti in malicia tua
[illegible] [illegible] [illegible] tuorum et dixisti non est
qui videat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] se ad [illegible]
[illegible] non [illegible] / et [illegible]
[illegible] [illegible] sapientia tua [illegible] te
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et scientia
tua [illegible] [illegible] [illegible] te [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] decepit te [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et dixisti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / decepit / et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et revelationibus par-
[illegible] pro tota [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] verum manifeste
[illegible] [illegible] post [illegible] addit [illegible]
[illegible] et [illegible] Et dampnat [illegible]
in [illegible] peccatum super [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] vanitate omnibus in quibus non est
[illegible] Et ideo [illegible] super [illegible] car-
[illegible] [illegible] [illegible] veneficiorum [illegible]
[illegible] id est [illegible] primus est [illegible]
corde tuo [illegible] manifeste
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et in [illegible] alios [illegible]
per [illegible] et alta in [illegible] potestate
[illegible] [illegible] Et huius [illegible]
ponit peccatorum [illegible] duplicem [illegible]
[illegible] in [illegible] mali et

tacentiam

[illegible] bonum dicens veniet super te malum
id est [illegible] quae fecerunt [illegible]
[illegible] et nescies ortum eius [illegible]
et nescies [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] futura
[illegible] veniet calamitas
[illegible] [illegible]
et irruet super te [illegible] ad [illegible]
[illegible] calamitas id est miseria quam
non poteris expiare id est [illegible]
aliquo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] non poteris [illegible] veniet super te
miseria repente id est [illegible]
[illegible] belli et [illegible] Chaldaeis
id est miseria [illegible] et [illegible]
[illegible] Sta cum incantatoribus tuis
et cum multitudine maleficiorum tuorum in
quibus laborasti ab adolescentia tua si
forte quid prosit tibi aut si possis
fieri fortior. Defecisti in multitudine
consiliorum tuorum. Stent et salvent te
augures caeli qui contemplabantur
sidera et supputabant menses ut
ex eis annuntiarent ventura tibi.
Ecce facti sunt quasi stipula, ignis
combussit eos, non liberabunt
animam suam de manu flammae,
non sunt prunae quibus calefiant nec
focus ut sedeant ad eum. Sic facta
sunt tibi in quibuscumque laboraveras.

tua

negotiatores tui ab adolescentia tua [illegible]
in via sua erraverunt, non est qui sal-
vet te. [illegible] [illegible] consiliarii [illegible]
[illegible] bonum sibi facere potuerunt [illegible]
[illegible] incantatoribus tuis [illegible] [illegible]
in quibus [illegible] et [illegible] ironica [illegible]
non potes et cum multitudine maleficiorum tuorum in
quibus laborasti magno studio ab adolescentia
tua id est a principio quo Babilon fuit fundata
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
si forte quid id est aliquid prosit [illegible] [illegible]

malo

[illegible] [illegible] aut si forte possis fieri fortior
[illegible] [illegible] futura [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] non poteris
[illegible] defecisti in multitudine consiliorum tuorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] non potuit
[illegible] aliquid bonum [illegible]
[illegible] [illegible] stent et salvent
te augures caeli id est astrologi [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] astrologorum
[illegible] [illegible] incantatorum qui
contemplabantur sidera id est consideraverunt et supputabant
menses [illegible] mathematici [illegible]
astrorum et [illegible] [illegible]
[illegible] magi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ex eis annuntiarent futura tibi [illegible]
[illegible] super te [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ecce facti sunt [illegible] [illegible]
annuntiant futura quasi stipula [illegible]
[illegible] [illegible] stipula ignis combussit
eos id est [illegible] una nobiscum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et non liberabunt animam suam
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ab igne [illegible]
[illegible] non sunt prunae quibus calefiant [illegible] quibus [illegible]
[illegible] nec focus ut sedeant ad eum [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
sic facta sunt tibi in quibus laboraveras
igne [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et negotiatores tui [illegible] [illegible] sua
[illegible] [illegible] [illegible] ab adolescentia
tua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in via sua
erraverunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non est qui salvet
te [illegible] [illegible] lyra [illegible] [illegible]
[illegible]

...m ad diversas partes per mare et per terram distra-
hant et exportabant divitias / ad minimum regis
et populo abstrahebant divitias alios vero [illegible]
[illegible] habitabat et [illegible]
[illegible] / cum [illegible] ab eis [illegible]
non [illegible] eos posse salvare [illegible]
[illegible] me

Capitulum xlviii

Audite hec domus Iacob qui vocamini
nomine Israel / et de aquis Iuda
existis / qui iuratis in nomine domini
dei Israel / recordamini non in
veritate / neque in iustitia / de
civitate enim sancta vocati sunt et super deum
Israel constabiliti / dominus exercituum nomen
eius / Priora ex tunc annunciavi / et ex ore meo
exierunt / et audita feci ea / repente
operatus sum et venerunt / Sciebam enim quia
durus es tu / et nervus ferreus
cervix tua / et frons tua erea / Predixi
tibi ex tunc / antequam venirent indicavi tibi /
ne forte diceres idola mea fecerunt hec /
et sculptilia mea / et conflatilia
mea mandaverunt ista / que audisti vide
omnia vos autem num annunciastis / Au-
dita feci tibi nova / ex tunc et conservata
sunt que nescis / nunc creata sunt et non ex
tunc / et ante diem et non audisti ea /
ne forte dicas ecce ego cognovi ea /
neque audisti / neque cognovisti / neque
ex tunc aperta est auris tua / Scio enim
quia prevaricans prevaricaberis / et transgressorem
ex utero vocavi te / propter nomen meum longe
faciam furorem meum / et laude mea in-
frenabo te / ne intereas / ecce excoxi
te sed non quasi argentum / elegi te in
camino paupertatis / propter me faciam ut
non blasphemer / et gloriam meam
alteri non dabo / Audi me Iacob et Israel
quem ego voco / ego ipse ego primus / et ego no-
vissimus / Manus quoque mea fundavit terram /
et dextera mea mensa est celos / ego vocabo
eos et stabunt simul / Post denunciationem
Babilonis destructionis / denunciat liberationem
[illegible] / [illegible] / et
[illegible] seu [illegible] predicitur

in [illegible] partes / [illegible] denunciat dei liberationem
[illegible] quomodo [illegible] / [illegible]
[illegible] liberationi ubi [illegible]
[illegible] liberationis [illegible]
[illegible] que Babilonis [illegible] quia
[illegible] / [illegible] / dicit Iacob
[illegible] patriarcha qui
[illegible] Israel solo [illegible]
[illegible] non [illegible] de gloria [illegible]
[illegible] Israel [illegible]
[illegible] Iacob ut Israel
[illegible] eos [illegible] qui nomine
[illegible] Iacob [illegible] Israel appellat / ideo
dicit [illegible] non Iacob non Israel quia [illegible]
[illegible] / sed vos autem [illegible]
[illegible] / et de aquis Iuda [illegible]
seu [illegible] nobiliori filiorum Israel / [illegible]
[illegible] / [illegible] Iuda [illegible]
non [illegible] / [illegible] regia [illegible]
[illegible] / [illegible]
Iuda Beniamin et [illegible] promissio
manebat / [illegible] de Iuda [illegible]
[illegible] qui [illegible] Israel [illegible]
[illegible] / ideo Iohannes [illegible] dicit / [illegible]
[illegible] / [illegible] / Nos [illegible]
[illegible] / [illegible] de Iuda [illegible] / et [illegible]
[illegible] / [illegible] Iohannes [illegible]
[illegible] ex nobis [illegible]
qui [illegible] in nomine dei Israel [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / Et [illegible]
[illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] seu religiosi /
[illegible] / [illegible] dicebat [illegible]
[illegible] debebat eos [illegible] ad
bonum [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] nobis
in [illegible] necessitatis / [illegible]
[illegible] / [illegible] qui
[illegible] in nomine dei non in [illegible]
[illegible] / [illegible] Israel
recordamini [illegible] nos [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] in veritate [illegible]
[illegible] neque

i instinctu [illegible] recordari [illegible] / ubi notat [illegible] de falso [illegible] / quod causa [illegible] / et [illegible] causa [illegible] [illegible] sta. i. arcum ad cultum [illegible] electa / vocavit [illegible] sed recognovit [illegible] ipse se iactabat / et [illegible] reputabat / [illegible] ecclesia [illegible] [illegible] ordinata [illegible] [illegible] nos [illegible] et [illegible] privilegium / [illegible] tamen nos [illegible] [illegible] [illegible] potestatis [illegible] [illegible] et super [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legem [illegible] [illegible] [illegible] stabilem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deberet [illegible] ad libertatis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in effectu [illegible] [illegible] [illegible] babilonis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in effectu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] singula singulis [illegible] toties [illegible] et glo. allegat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] et rebelles [illegible] [illegible] [illegible] et glo. allegat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] babilonis [illegible] [illegible] [illegible] babilonis [illegible] [illegible] [illegible] babilonis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deinde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] babilonis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] babilonis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

euenient tibi / cum peccauerit nunc .i. antequam fiat
dicta sunt ipsa me .i. tua disposicione / ut .i.
[illegible] peruersitate .i. [illegible] naturaliter
euenient et non ex potuit .i. [illegible] contra
sunt [illegible] ea cognouisti / et cum dicit .i. nec
cognouisti ea per [illegible] dicit antequam fie-
rent impleri / et non audisti ea .i.
non sunt tibi alicuius diis nunciata / ne
forte dicas .i. dicere posses / certe ego qui
[illegible] in [illegible] ab [illegible]
[illegible] nuntiacionem / neque audisti [illegible]
ab ydolis tuis neque cognouisti per prophetas
neque cognouit .i. [illegible] vna [illegible]
[illegible] ut prophetas [illegible]
sunt / aperta est auris tua [illegible] ut [illegible]
ad audiendum [illegible] / cum nesciret
[illegible] ad prophetas / ad prophetas [illegible]
multa [illegible] euenerunt / ne
[illegible] non fuisset ydolis attribueres /
ea autem que noua sunt non [illegible]
forte dicis [illegible] ydolatria illa [illegible]
potuisses / Et nunc aliquis putaret mala
[illegible] sunt [illegible] vna [illegible]
preuaricatus .i. transgressus lege moysi
in adoracione vituli conflatilis [illegible]
et preuaricaturus lege euangelii in
[illegible] filii [illegible] per [illegible]
tate tua ad ydolatriam / [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] qui de egipto liberati [illegible] non [illegible]
[illegible] es / [illegible] lege accepisti uoca-
te [illegible] illico ydolum adorasti / vnde notandum
quod plus [illegible] fuit [illegible] spiritualiter
[illegible] / cum esset educatus de terra egipti /
[illegible] lege accepit tunc fuit [illegible]
et statim adhuc in deserto [illegible] adorauit
vitulum conflatilem exodi xxxii° et
ideo [illegible] sunt [illegible]
ad [illegible] / ne [illegible]
[illegible] ad ydolatriam attribuisset ydolis
Ergo [illegible] sunt [illegible] vnum
[illegible] non [illegible] .i. ne violaret
et ne blasphemaret [illegible]
[illegible] de [illegible] ab
[illegible] / Et [illegible]
[illegible] posset [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] / non [illegible] tot

[illegible] / [illegible] ipsum [illegible]
[illegible] capitulis [illegible] / et [illegible]
[illegible] per [illegible] /
[illegible] a deum / ysaac et iacob / [illegible]
[illegible] multiplicabo sicut stellas celi /
[illegible] exodi [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] eos et deleam eos / moyses orat
[illegible] dicens [illegible] ira tua [illegible]
[illegible] super [illegible] / recor-
dare abraham ysaac et iacob seruorum tuorum
quibus iurasti [illegible] et laude mea .i. ut
me laudes in [illegible] te .i. tot [illegible]
faciam [illegible] beneficiis [illegible] /
[illegible] et [illegible] potius
sunt [illegible] ad [illegible]
in [illegible] in [illegible] te
in [illegible] in [illegible]
ea ydolis [illegible] fuit [illegible]
multiplicacione ceremonialium / Et [illegible]
[illegible] liberatos non
[illegible] / certe excoxi te
in fornace tribulacionis / scilicet in seruitute
egipti / in deserto [illegible] tribulaciones /
[illegible] pugna assiriorum
et babiloniorum [illegible] argentum
[illegible] non est [illegible] / [illegible]
[illegible] aliquid eruginis ideo [illegible]
[illegible] conflauit [illegible]
argentum [illegible] pone [illegible]
[illegible] tuas [illegible]
[illegible] hostibus tuis / ut sit melior
[illegible] / [illegible] in egipto / [illegible]
[illegible] tribulacionibus [illegible]
[illegible] glosa [illegible]
[illegible] / et [illegible] me [illegible]
[illegible] / non
[illegible] ad maiorem [illegible] facere [illegible] liberatorem
et saluatorem [illegible] ut non blasphemer
in gentibus [illegible] liberare / ut a
dicentibus quod non [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] .i. laudem et cultum [illegible]
alteri non dabo [illegible] ydolo ne viderer
opposuisse [illegible] / [illegible] dicebat
[illegible] ydola sua [illegible] capti-
[illegible] / [illegible] potius fuisset
eos liberare

[illegible] [illegible] dilecte [illegible]

Loquitur dominus de potentia sua [illegible] rerum de nichilo [illegible] (audi me iacob [illegible] 2 ysrael [illegible] [illegible] adhuc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dignitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appellat [illegible] celos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Congregamini omnes vos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] babilonia [illegible] [illegible] caldeis [illegible] iacob [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] babilonis [illegible] caldeis [illegible] caldeos et babilonios [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

de filii in mundum / a figurata e [illegible]
[illegible] ... dixit [illegible] missus [illegible]
[illegible] ibi [illegible] dicit [illegible]
[illegible] et [illegible] et ante [illegible]
[illegible] [illegible] va [illegible] filii
[illegible] in allegorii [illegible] veste [illegible] omnes
[illegible] et [illegible]
[illegible] expectant [illegible] affectionem [illegible]
[illegible] [illegible] magnitudinem [illegible]
[illegible] [illegible] filii / Et
[illegible] [illegible] qui non [illegible]
ponit [illegible] aliis [illegible] exponunt [illegible]
[illegible] [illegible] fuerit [illegible]
[illegible] [illegible] apud doctores
[illegible] quod omnes [illegible] fuerunt in
monte [illegible] / et ibi [illegible]
[illegible] / sicut moyses [illegible] / futuris [illegible]
[illegible] ordinacionem dei [illegible]
ideo [illegible] [illegible] misit me deus
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] legis [illegible] [illegible] est
[illegible] / quod [illegible] data lege [illegible]
[illegible] plus quam [illegible] annos / et
[illegible] / ut ieremias / e
[illegible] daniel / aggeus / zacharias / et
alii plures [illegible] dicit quod [illegible]
[illegible] / et sic [illegible]
ibi [illegible] non [illegible] doctores
[illegible] [illegible] qui dicunt [illegible]
[illegible]
[illegible] zacharie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] glosa
[illegible] [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] formato
[illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] lege [illegible] [illegible]
in [illegible] audierunt que
[illegible] in monte synai [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod omnia [illegible]
[illegible] / quod [illegible]
[illegible] / et ea que [illegible]
[illegible] / et ea que [illegible]
[illegible] / ut ideo legis / [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] misit me [illegible] in mundum ab [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] persona [illegible]
[illegible] tota [illegible] et plene [illegible]
[illegible] / et [illegible]
quod [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] vitam [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / quod [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
dicit quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] / [illegible]
[illegible] quod ab eo missus / quod dicit [illegible]
[illegible] [illegible] salute [illegible]
operabatur [illegible] [illegible]
[illegible] apostolos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / quod [illegible] non
[illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] vitam que [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / ideo [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible]
dicit [illegible] [illegible]
[illegible] / ut [illegible] / et in
[illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] / et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] filii [illegible]

Repressione inopia .i. d' apli ad galatas
4o et dicit allegeret filioli quos iterum
parturio donec xpc formetur in vobis sicut lapilli
.i. grana arene / quod valde multiplicati
fuerant sic expositum per terra continuata ad
statum separate / quia romani non venissent
ad destruccionem loci et gentis quod deperi-
isset fuit in vindicta transgressionis et
mortis xpi / et ecce continuata ad pace ecclesie
in [illegible] [illegible] [illegible] finaliter consequenter
quo modo clamaverunt in [illegible] xpi angeli
[illegible] multitudo luce 2o [illegible]
[illegible] 2 [illegible] terra sit [illegible]
[illegible] valde [illegible] [illegible] [illegible]
quod sit [illegible] xpi et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] filiorum et filie multo plures fuissent
quam sunt / quia a principio obsidionis usque ad finem
[illegible] sunt decies centena milia / et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
repetitio est [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] filii et filie [illegible] [illegible] dixissent
ad [illegible] iudeorum si [illegible] xpi recepissent
non [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non fuisset destructionem
dicta [illegible] fuisset [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuissent [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] obstina-
cionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod ad [illegible] ibi sunt [illegible] 2a [illegible]
quod ad [illegible] ibi et [illegible] [illegible] [illegible]
quod ad [illegible] ibi et fuisset [illegible] [illegible]
Quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudei [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fideles [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] quia non [illegible] [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iudei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

i. babilonia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i. quod spoliat corda fidelium

Johannis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loco [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fecerunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
iudei / vel apli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de babilone / vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] maligno / non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de egypto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petra [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] baptismus / et martirium
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible] mortui [illegible]
et vagabundi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non legitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] babilonis [illegible]
[illegible] [illegible] fuisse non legimus sed [illegible]
[illegible] [illegible] alia [illegible]

xlix capitulum

Audite insule et attendite populi de longe / dominus ab utero vocavit me de ventre matris mee recordatus est nominis mei / et posuit os meum quasi gladium acutum / in umbra manus sue protexit me / et posuit me sicut sagittam electam in pharetra sua abscondit me / et dixit mihi servus meus es tu israel quia in te gloriabor / et ego dixi in vacuum laboravi / sine causa et vane fortitudinem meam consumpsi / ergo iudicium meum cum domino / et opus meum cum deo meo / et nunc hec dicit dominus formans me ex utero servum sibi / ut reducam iacob ad eum / et israel non congregabitur / et glorificatus sum in oculis domini / et deus meus factus est fortitudo mea / et dixit parum est ut sis mihi servus ad suscitandas tribus iacob et feces israel convertendas

[illegible]

dei te misericordie genitam ut sis salus
salus mea usque ad extremum terre / hec
dicit dominus redemptor israel sanctus eius
ad contemptibilem animam / et ad abhomi-
natam gentem ad servum dominorum / Re-
ges videbunt / et consurgent principes /
et adorabunt / propter dominum quia fidelis est et
sanctum israel qui elegit te / hec dicit
dominus In tempore placito exaudivi te /
et in die salutis auxiliatus sum tui /
et servavi te in fedus populi / ut su-
scitares terram / et possideres hereditates
dissipatas / ut diceres hiis qui vincti
sunt exite / et hiis qui in tenebris reve-
lamini / Super vias pascentur et in omnibus
planis pascua eorum / non esurient /
neque sitient / et non percutiet eos
estus et sol / quia miserator eorum reget
eos / et ad fontes aquarum potabit
eos / Et ponam omnes montes meos in viam
et semite mee exaltabuntur / Ecce isti
de longe venient / et ecce illi ab aqui-
lone et mari / et isti de terra australi

Aliqui hoc capitulum exponunt de liberatione facta per
[illegible] / et falso quia [illegible] [illegible] non
fuit in tanta [illegible] quanta hic describitur / immo
fuit in multa angustia et paupertate / ut habitum
est supra [illegible] et ideo melius exponitur
de salvatione facta per christum / Et ita continuatur
[illegible] [illegible] reliquiis [illegible] israel / et infidelium
[illegible] non [illegible] abiectionem / sed [illegible] insulas
non alloquitur in persona filii [illegible] dicentis
Et primo ponit modum salvationis / 2o tollit
modum [illegible] ibi et dixit Syon Circa
primum [illegible] et infideles filii non audire [illegible]
insule et [illegible] de gentibus pluribus [illegible]
[illegible] agitate [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] de longe
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
hic [illegible] que filius dei [illegible] accepit /
[illegible] vite [illegible] [illegible] in [illegible] ab utero
[illegible] [illegible] [illegible] ab utero / ut [illegible]
[illegible] de ventre matris mee [illegible] nominis mei
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in utero
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in utero [illegible] Et ipso
[illegible] in utero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ab ioseph [illegible] [illegible] [illegible] ipse [illegible] salvum
faciet populum suum a peccatis eorum mathei primo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nominis mei

[illegible] [illegible] recordatus est [illegible] ioseph [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ihesus / et posuit os meum
quasi gladium acutum / [illegible] [illegible] predicationis [illegible]
auctoritas et stabilitas qui gladio acutum
[illegible] omnes [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] sicut gladius acutus [illegible]
[illegible] et [illegible] sicut sermo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gladius
[illegible] et mathei [illegible] dicit [illegible] non veni pacem
mittere in terram sed gladium [illegible] sicut gladius
sic sermo dei [illegible] et penetrabilior [illegible]
ad hebreos [illegible] vivus est sermo dei et efficax
et penetrabilior omni gladio ancipiti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] labiorum
suorum [illegible] [illegible] sicut gladius [illegible]
sic [illegible] dei [illegible] ad [illegible] [illegible] loquens
de regno dei et mathei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dei [illegible] sicut gladius ambabus
manibus tenetur sic [illegible] dei et [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] / Et [illegible]
[illegible] [illegible] sub umbra manus sue
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] me ab
omni malo / ut [illegible] carnis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] venit [illegible] et [illegible] qui non [illegible]
[illegible] nisi [illegible] voluit et [illegible] ipsum obtulit
ut [illegible] [illegible] et posuit me sicut sagittam
electam [illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible] qui
fuerunt sagitte potentis acute et [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] sagitta
[illegible] et [illegible] [illegible] / [illegible] lignum
[illegible] humanitas / [illegible] divinitas / [illegible]
[illegible] obedientie ad patrem / et [illegible] ad
[illegible] / que duo ipsum movebant ad passionem
De hac sagitta [illegible] [illegible] [illegible] sagitta io-
nathe que [illegible] [illegible] [illegible] abijt
retrorsum / [illegible] obviam [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
Et ideo [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] sagitte [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] et exempla / abscondit me [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
abscondit me ad tempus revelationis mee
[illegible] qui aliquando [illegible] [illegible] [illegible]
abscondit se ad tempus / et ac [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ad modum [illegible]
voluntate suam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obedientiam
[illegible] usque ad mortem [illegible] ad philippenses
2o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2o [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / Et enim

regione in expectacionum / quo vita e(st) in ... deu(s) /
... aut p(ro) abusion(e) ... carit(at)is indit ...
... Sap(ientie) 2o e(st) dilectus cum deo / q(uia) p(ro)
hoc optime convenit q(uia) eius caritas erat
infinitum ... et in o(mn)ib(us) movebat(ur) 2m
eius instinctum q(uia) ... c(on)labor p(er) miracula
excellencia ... ... [illegible] / in
meo ... p(er) ... moses ... opera
qu(ae) d(icitur) p(ar)te [illegible] manifestabo gl(ori)am meam
... ... manu(m) ... tuam / Et ... filius
... p(ro) ... ... 2o ... ...
filius / ita q(uia) notat(ur) q(uia) labores ... ...
ieiunia / vigilie / ... / p(re)dicac(i)o(n)es / et alia
... ... ad ... salute ... ...
... ... e(st) salute in ... / Et
q(uia) ... ...
... pau(lus) ... in ... ad alios /
... ad ... ... in variis laboravi
... qu(ae) d(icitur) ... te ... qui magnas
partes iudeo(rum) ad te ... no(n) potui /
et ... in ... ... in ... iudeo(rum) ...
ta et vane q(uia) ... ... / forti(ter) ...
... moriendo / ... aut ... i(n) ...
... ... mortuus / ... ...
... ... et ... ... / ... q(uia) ...
et iudei ... annos no(n) ... ...
et d(icitu)r ... ... homi(n)es ... ...
... ... e(st) ... / ... ...
ut ... voluntates ... ... / ...
et ... multu(m) laboravit p(re)dicatores / ...
modicum ... ... / Et ... labores
... ... q(uia) ... no(n) ...
... deu(m) ut electus ... ... / Et ...
meum cum deo ... ...
... ... / ... ...
et op(er)a ... cum deo ... ...
qu(ae) d(icitur) ... q(uia) nichil ... ...
... ad iudeo(rum) salute ... ...
... manifestum ... ... omnibus
... ... in / Et alibi ... te ...
... ... labor
et dolor meus / q(uia) ... ...
et ait ... ... in ...
Et ... ... p(ri)mus / et ... ...
... ... ad ... ...
... ... ad ... ...
... apellat ut ... ... Iacob
... ad ... ... q(uia) in me e(st)
[illegible] ... ... qu(ae) d(icitur)
... ... q(uia) ... ... / ... no(n) ...
... ... no(n) ... ...
... ad ... ...
p(ro)manere ... ...
... ... q(uia) ... ...
dei

... ...
... ...
... apostolos ad p(re)dicandu(m)
... ...
... ...

2 in ... vos ... vite ... ...
... ad ... 2 mathei ... ... vo-
lui ... et noluisti / Nota ... q(uia) iacob ...
... ...
... ...
... ... / ... ...
... ut ... et alii ... / alii ... no(n) ...
... / Et d(icitu)r ... no(n) ... ...
... ... / ... ... qu(ae) d(icitur)
... iudeos ... ...
... ... no(n) ... ... / ... ...
... ...
in o(mn)es ... ... et ... / et deus ...
... ... e(st) ... ...
... / Et ... ...
ad ... ... / Et ... per
... ...
... ...
... ...
... ... / et d(icitu)r ... ...
... ...
e(st) ... / ut ... ... in caritate
... / ad ... ... iacob ...
... ... ad ... ... / 2m ... ...
2o ... ... ut ... ...
... / ... ... / ... ...
... ... / ... ...
ad ... que ... suo ...
Et ... ...
... ut ... / ... iudeos ...
... ... / ... ut ... ...
... ... ut ... ...
... ... et ... ...
... ...
... ...
2 ... ad ... ...
in ... ... / Et
... ...
... ...
... ...
... ...
... ad ... ...
... ...
... ... / ... ...
... ...
... ...
... ...
... et ... ...
... ... / ... ...
... ...
2 ... ... / ... ...
... / ... / et ... alii
qui ... ... alii
... et nazareos ... ...
... ... / ... ...

[illegible]

[illegible]

l

re[illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible]
terre venient qui de aquilone et mari et isti de
terra australi venient. Laudate celi
et exulta terra, iubilate montes laudem, quia
consolatus est dominus populum suum et pauperum
suorum miserebitur. Et dixit Sion: dereliquit
me dominus, et dominus oblitus est mei. Numquid
oblivisci potest mulier infantem suum ut
filio non misereatur filio uteri sui? Et si illa oblita
fuerit, ego tamen non obliviscar tui. Ecce
in manibus meis descripsi te; muri
tui coram oculis meis semper. Venerunt structores
tui, destruentes te et dissipantes
a te exibunt. Leva in circuitu oculos tuos
et vide: omnes isti congregati sunt, venerunt
tibi. Vivo ego, dicit dominus, quia omnibus his
velut ornamento vestieris et circumdabis
tibi eos quasi sponsa. Quia deserta tua
et solitudines tue et terra ruine tue nunc
angustie erunt pre habitatoribus, et longe
fugabuntur qui absorbebant te. Adhuc
dicent in auribus tuis filii sterilitatis tue:
angustus est mihi locus, fac spatium
mihi ut habitem. Et dices in corde tuo:
quis genuit mihi istos? ego sterilis et non
pariens, transmigrata et captiva, et
istos quis enutrivit? ego destituta et
sola, et isti ubi erant? Hec dicit
dominus deus: ecce levabo ad gentes
manum meam et ad populos exaltabo
signum meum, et afferent filios tuos
in ulnis, et filias tuas super humeros
portabunt. Et erunt reges nutritii
tui et regine nutrices tue; vultu in
terram demisso adorabunt te, et pulverem
pedum tuorum lingent. Et scies
quia ego dominus, super quo non confundentur qui
expectant eum. Numquid tolletur
a forti preda, aut quod captum fuerit
a robusto salvum esse poterit? Quia hec
dicit dominus: equidem et captivitas a forti
tolletur, et quod ablatum fuerit a robusto
salvabitur. Eos vero qui iudicaverunt
te ego iudicabo, et filios tuos ego salvabo,
et cibabo hostes tuos carnibus suis,
et quasi musto sanguine suo inebria-
buntur, et sciet omnis caro quia ego dominus

salvans te et redemptor tuus fortis
Iacob. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad laudis [illegible]. Et ratione [illegible] [illegible]
Laudate celi, id est angeli qui dicuntur cives celi,
et propter nativitatem gaudentes cantaverunt gloria
in excelsis deo, Luce 2o. Et exulta terra, id est
nos mundi et terre habitatores. Iubilate montes,
id est corde leticia montes, id est maiores et
alios in virtutibus preeminentes. Quia consolatus
est dominus populum suum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], id est fideles [illegible]
[illegible] [illegible]. Et pauperum suorum non [illegible]
[illegible], qui enim pauperes spiritu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miserebitur in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Unde
[illegible] [illegible] Mathei 5o: beati pauperes
spiritu. Et quia tempore [illegible] querulabatur quasi
a deo esset derelicta, ideo hic describit eius
cogitationem et metum [illegible]. Et dixit Sion
[illegible] ubi [illegible] et [illegible] ibi erat
[illegible] Sion, congregatio iudeorum, sive legem
[illegible] deo, vel ibi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Sion est congregacio [illegible] [illegible]
[illegible] diligit dominus portas Sion [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] libera est que est mater nostra. [illegible]
quod videi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
descendentem de celo ornatam [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Sion et
[illegible] [illegible] [illegible] ordinata [illegible]
[illegible] congregacio [illegible] captivitate babi-
lonis dixit dereliquit me dominus, id est dereliquisse videtur
quia me totiens captivitati exposuit, et dominus
oblitus est mei, id est videtur. [illegible] quia me
tam [illegible] [illegible] in captivitate et [illegible] [illegible]
Et dicebat propter destructionem [illegible] et
[illegible]. Et [illegible] [illegible] erant [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
respondit. Numquid oblivisci potest mulier
infantem suum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut non misereatur filio uteri sui, id est filii
de suo corpore nati, quasi dicat non. Et si
illa oblita fuerit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ego tamen [illegible]
[illegible] [illegible] plus [illegible] quia non
obliviscar tui quia [illegible] te [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in manibus meis [illegible] a te [illegible]
[illegible] quod tenet in manu / [illegible] septimi
[illegible] / [illegible] in [illegible]
[illegible] formam [illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible] templi
[illegible] penitus
[illegible] reparacioni [illegible]
[illegible] et alii boni
[illegible] permutacionis [illegible]
[illegible]
[illegible] destructores [illegible]
[illegible] Zorobabel [illegible]
[illegible] filius Iozedech / [illegible]
[illegible] templi destructores
destructore et dissipatores [illegible]
[illegible]
[illegible] ad reedificacionem [illegible]
[illegible]

[illegible]

Augustinus [illegible]

[illegible]

et n[on] p[er]dent deo [illegible] [illegible] [illegible]
relinquendo [et] p[ro]pt[er] ad aliena [illegible] [illegible]
i[n] habitando [sed] babilonem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [et] ist[illegible]
[illegible] i[d est] [illegible] [illegible] adeo
[illegible] [illegible] i[d est] amplio [illegible] reputa[illegible]
[illegible] [illegible] ad ministro [illegible]

[illegible]

saluabo a morte eterna et dabo hostes
tuos carnibus suis .i. [illegible] carne sua
plene punget [illegible] saturabuntur
carnibus .i. pena carnali [illegible]
operibus carnalibus 2 qui musto sanguine
suo inebriabuntur .i. [illegible] sua ita habundabit
pena repleuntur quod nesciet quid faciat
sicut ille qui forti vino inebriatur [illegible]
[illegible] punitur [illegible] sanguinem aliorum qui
iniuste effuderit / 2 [illegible] musto [illegible]
[illegible] calor [illegible] et [illegible]
inebriat [illegible] desiccatur / [illegible]
[illegible] punitus fuit / et sic [illegible]
[illegible] carnibus non aliena morte [illegible]
[illegible] / ut qui carnes [illegible]
[illegible] / suis carnibus [illegible]
[illegible] cupiant [illegible] nocte
[illegible] carnes suas [illegible]
[illegible] Sed [illegible] perforte [illegible]
[illegible] probauit [illegible]
imperatorum / qui volebat [illegible] puniri
[illegible] et tamen tantum insurrexerat
quod videbatur impossibile [illegible]
[illegible] / [illegible] non solum [illegible] saluata
[illegible] mirabiliter multiplicata / Romani autem
[illegible] carnibus [illegible] / et [illegible]
eorum sanguine / [illegible] multos [illegible]
[illegible] soli a morte [illegible]
ut [illegible] nerone [illegible]
[illegible] mouit [illegible] dominacio [illegible]
[illegible] multi [illegible] corruerunt
[illegible] lapides [illegible]
belli in [illegible] puniti 2 [illegible]
[illegible] / [illegible] et vltra [illegible]
mortis [illegible] nonos [illegible]
[illegible] et [illegible] omnis caro [illegible] potentem
[illegible] ad [illegible] carnes
[illegible] / [illegible] tam boni
quam mali [illegible]
quod ego dominus punget malos saluabit
[illegible] remunerans bonos 2 [illegible] redemptor
[illegible] filii fortis iacob ad
puniendum malos [illegible] quia
[illegible] persecutiones sustinuit [illegible]
[illegible] potest [illegible] sola [illegible]
[illegible] iacob
[illegible] fortis [illegible]
[illegible] iacob [illegible] supplantator [illegible]
[illegible] fortis [illegible]

iacob .i. [illegible] / [illegible]
[illegible] iacob [illegible]
[illegible] capitulum quinquagesimum
Et dixit dominus [illegible] liber [illegible]
[illegible]
[illegible] consolator meus [illegible]
[illegible] nos [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] / [illegible] et non [illegible]
[illegible] et non [illegible]
[illegible] et paruula facta [illegible]
[illegible] ut non possim redimere
aut [illegible] liberandi
[illegible] / [illegible] flumina in [illegible] / con
[illegible] pisces [illegible] et moriemur
[illegible] celos tenebris [illegible]
ponam operimentum eorum / Dominus [illegible]
linguam eruditam ut sciam sustentare
eum qui lassus est [illegible] / [illegible]
mane [illegible] aurem [illegible]
[illegible] / Dominus deus aperuit aurem
[illegible] non [illegible] / retrorsum non
[illegible] percucientibus
genas meas vellentibus [illegible]
non [illegible] conspuentibus
in me / Dominus deus auxiliator meus
[illegible] non sum confusus / ideo posui faciem
meam ut petram [illegible] quod
non confundar / Iuxta est qui iustificat me
quis [illegible] / [illegible]
meus accedat ad me / ecce dominus auxi
liator meus / [illegible]
me / ecce omnes [illegible]
tinea comedet eos / Quis ex vobis
timens dominum / audiens vocem [illegible]
ambulauit in tenebris et non est lumen
ei / speret in nomine domini et innitatur super
deum suum / ecce omnes vos accendentes
ignem et accincti in flammis / ambulate
in lumine ignis vestri / et in flammis
quas succendistis vobis / de manu mea
factum est [illegible] in doloribus dormietis
[illegible] liberacionis
[illegible] / et non [illegible]
dei / [illegible]
[illegible] / et si non possit /
[illegible] / [illegible]
[illegible] 2o / [illegible] 3o [illegible]
[illegible] non [illegible]
quod [illegible] ibi ecce [illegible]
[illegible] iudeos [illegible]

quis est hic liber repudii matris vestre quo sinagoge
quo dimisi eam etc. 2m glosa non potest dici
quod ego ipse odium dimiserim sinagogam sicut in
lege veteri vir uxorem repudiabat sed
ipsa per abierat me. Vel ecce dimisi eam
per libellum reddit. aut quis est creditor meus
cui vendidi vos [illegible] aliquando glosa qui dicat
libellum repudii [illegible] non potest sed dicens
[illegible] creditori meo aliud non [illegible] vos
vendiderim. Et exponit glosa [illegible] vim [illegible]
[illegible] etc. non mea culpa
sed vos ipsi vendidistis vos [illegible]
venundati estis in iniquitatibus vestris [illegible] peccata
[illegible] vendidit [illegible] quia [illegible] vestris [illegible]
[illegible] glosa [illegible] quia [illegible] et
in [illegible] vestris [illegible] peccata vestra [illegible]
glosa ut per libidinem [illegible] dimisi
[illegible] non potui voluntatem
habere [illegible] dicitur [illegible] fuisse
[illegible] per iniurias et morte [illegible] laus
per passione [illegible] romanorum
ydola non coluerunt [illegible]
[illegible] iniquitas in
[illegible] in Israel [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] dimisi [illegible]
[illegible] 2o [illegible]
[illegible] vocavi et potestas [illegible]
[illegible] erunt [illegible]
[illegible] mortificaverit [illegible]
fuit ista dimissio [illegible] ex parte [illegible] ex defectu
[illegible] potentie [illegible]
[illegible] 2o cum dimisissem eam et [illegible]
libellum repudii [illegible] non fuisse [illegible]
[illegible] ex parte [illegible]
[illegible] erat [illegible]
[illegible] in carne [illegible]
[illegible] glosa [illegible] me non
repudiasse matrem vestram sed eam voluntate
sua recessisse [illegible] multa [illegible]
[illegible] prophetas [illegible] locutus
[illegible] non erat vir [illegible] iustus [illegible]
intelligit [illegible] 1o [illegible]
[illegible] erat vir iustus [illegible] respect
[illegible] respectu [illegible] pauca [illegible]
[illegible] vir [illegible]
[illegible] magistrum
[illegible]
[illegible] libidinosi [illegible] in
[illegible] voluptuosi nolite [illegible]
[illegible] impudentibus
nolite [illegible]

[illegible] facta est [illegible]
[illegible] vocavi ad fidem et penitenciam [illegible]
[illegible] non erat [illegible]
[illegible] qui audiret [illegible] effectu [illegible]
[illegible] vocavi et [illegible]
[illegible] pauca audierunt [illegible] vocavi
[illegible] Ioh. [illegible] et bibat
[illegible] Mathei [illegible] venite ad me omnes qui lab
[illegible] ubi [illegible] non [illegible]
[illegible] potentie glosa [illegible] putat
[illegible] non posse liberare [illegible]
[illegible] rationem et exempla plenissim
[illegible] liberare potui [illegible]
[illegible] non possum [illegible] an putas non
possum [illegible] et exhibebit mi
plus quam [illegible] legiones angelorum
abbreviata [illegible] diminuta [illegible] parvula
[illegible] manus mea [illegible] potentia
ut non possim redimere vos [illegible]
[illegible] sicut liberavi ab egypto [illegible]
[illegible] nunquid abbreviata est
[illegible] aut non est in me virtus ad
liberandum vos de malo pene et de
[illegible] servitute [illegible]
[illegible] dominus fortis [illegible] potens dominus po
[illegible] fortitudo [illegible]
robustissimus [illegible] increpatione [illegible]
[illegible] desertum faciam
mare [illegible] mare rubrum
in [illegible] de egypto exodi [illegible]
[illegible] mare [illegible]
illud [illegible] flumina [illegible]
ut iordanem Iosue 3o et [illegible]
[illegible] pisces sine aqua
[illegible] in egypto [illegible] flu
[illegible]
Et [illegible] pisces [illegible]
[illegible] pisces [illegible]
[illegible] viva [illegible]
[illegible] morientur [illegible] potentia
exemplo [illegible] in aquis [illegible]
[illegible] exemplo [illegible]
[illegible] celos [illegible] vo
tenebris sicut factum fuit in egypto exo
[illegible] tenebras in egypto tenebras
palpabiles [illegible] et [illegible] ponam

experimentum corporis, id est ita operiant eos tenebre
ut si operirentur sacco/ quia . . exclusio celi
luminis fit aer inferior obscurabilis
ut inferius dicunt philosophi non amplius
decem stadiis ultra nubes et solis lumine
tenebras et per hoc splendorem astronomi percipiunt
lumine celi excluso aer inferior
obtenebratur/ quod erat factum tempore passionis
. . . Ezechielis 32o operiam celos
et nigrescere faciam stellas . . . glosa
. . te tenebre [illegible] ut sic
ostendunt se pastores ut ille qui
dixit si superimus quod pereunt non homines
nos miseri peccatores peccatum . . .
cuius intus in principio . . . auctor
est fui/ et . . . experimentum corporis id est faciem
ut agant penitentiam id est cilicio et
cinere Job ultimo nunc oculus meus
videt te idcirco me ipsum reprehendo
et ago penitentiam in favilla et cinere Et hic
sequitur explicit . . . . .
. . . . possent . . . ad
. . . . rescipiunt ad . . .
. . . . . linguarum erudita id est
sapientiam et . . . lingua erudita
apparet . . . Joh. . . . .
. . . sic . . . ut . . .
. . . . . et . . .
. . lapsus est in morte ut in
. . . sanant aut suscitant . . .
in operibus . . . mortuos suscitando
. . . . Mathei 9o dicit
. . et sanabitur puer meus
et . . dimittendo . . . . .
. . ad . . . . .
. . . . . Et quia 1o erat
duplex scientia . . . et divina . . .
. . . duplicem . . .
. . erigit mane id est . . . et
. . quo ad . . divinam mane
id est a principio . . . .
in . . . .
. . . .
. a principio . . . . . in . .
. . . . . . erexit mane . .
a principio . . . . . Deus pater
ad intelligendum mane id est ab initio

. . . . erexit mihi
aurem ad . . . .
Vel . . . .
. . . .
ut audiam eum . . . . . . Joh. . .
. . . .
. . . . nos . . . .
. . . .
. . . . ut . . . . .
audiat . . . .
. . . . flagellavit ipsum
. multa . . . . . ut . . . .
. . . .
. . . . passus est
. . . . . . Et non solum hoc . . . .
dominus deus . . . .
. . . .
. . . .
. . . . . ad intelligendum . .
. . . .
passionem 2o . . . non . . . .
non . . . .
luntas tua retrorsum non habiit re
cedens ab ipso facto . . . .
. ad mortem . . . .
. . . .
. . . .
corpus meum dedi . . . . . .
. . . . militibus ro
manis/ . . . . verbera
non habuit . . . .
genas meas vellentibus id est . . . . .
. . . . et alapas vel
vellentibus . . . . . . barbam
eius . . . . et
. . . . . . non . . . .
. . . . facta
. . . .
. . . . faciem
meam . . . . et
. . . . . in quam angeli desiderant
prospicere non avertit ab . . . .
. . . .
pontificum Joh. . . . .
. . . . non
. . . . . confusione . . . .
faciem meam . . . . . non . . . . . . Et
. . . .
. . . . . voluntatem et . . . .
. . . .

ple e consumit in passione et ideo per vniuersum
sit consepultus est a bigno minima passionis ut sit ad
sepulturam honorificam et ad gloriam vniuersis ideo
possunt fortem nam inimicitiabus conspuentibus
ut petram durissimam in nullo est cum
dicendo vel maledicendo potest aut posuit
faciem suam ut petram durissimam sustinendo
duram vel dulcem sustinendo flagella et
ideo durissimam sustinendo tormenta
et idem eodem habet ezech 23o ut itaque
et filiorum dedi faciem tuam contra illos qui non
confundar sed in testam posuit non cognoscendo
Jeremie prius confundat omnes qui me persequuntur
et non confundar ego Et quod iudei dicebat Jo
Joh viijo tu de te ipso testimonium perhibes
testimonium tuum non est verum ex hoc videtur testimonium
perhibens de me quod necesse est pro ideo ostendit
hic illa in ipso fuisse punitum in iusto
vel quod ponitur hic ita super dicte turbidinis
ac de inspire est facies patris ampliari
qui iustificat me idem me iustum esse patris
audit et ondit dicens hic est filius meus
dilectus Dicit autem pater in optasse filium prope
vnitatem essencie et distinctionem persone ipse et
iustificabit cum faciendo opera diuina pater
et ideo dicit salvator Joh xo opera que
ego facio in nomine patris mei illa testimonium
perhibent de me quod quis dicat in volens
dicit quod iustus non sim quid est nullus potest
cum legem prequit per veritatem et iudicium
iudeus scilicet cum imposuisse penam sit
sed in iudicio quid est defirmat quod vendicat
et intelligit de iudicio quodam operacionis non autem
totaliter qui sit omnibus iustificare me qui patris
magister mensurate in fine legis quod est
aduersarius meus dicens me malo etc
vel cum sit potius accedat ad me ut sit iudicem
Nec mirum si ita confidenter loquitur quia
ecce dominus auxiliator meus sic est continue
et constat quod non ad iuuat nec cooperatur
ad peccandum quod sequitur et quod condempnet me
sed iuste quid est nullus sunt enim iniuste
ad mortem condempnatus per sacerdotibus
per eam agnum per eos dicentes tolle tolle et
deinde persecutum Et ex hoc reportauit
supplicium quod omnibus plus est et stolatus
post quod tres sacerdotes iacerat in destructione
templi dixerunt enim inimici et sacerdotes
in templo per se et Pilatus perhibent
imperatorem sunt missus in exilium
et ibi mortalis pudorose vt probetur

ecce omnes sed ad illum in qui reputaui
i facilis et in recta parabit contemnunt quando
admonemus in exilio et tinea comedet
eos quantum ad inspectores gladio tinea
enim vero consumit cum quodam molestantur
per vegetacionem in spiritu et tinea i. propter
remorsus vel conscientia Et ita diciturque
viuentes cum pro eis comedit eos i. ut ta
corruptione corporis interius tinea et
vetustate consumit vel ideo plures am
per assensum tam et penitentiam ad quos
vocantur et negligentes quod est sunt adversarius
omnis et male esse tinea demolitur
se quod est ex vobis timens i. fidelibus vbi grecus
corpori est et maliciam timens deum
ut filius prauum est gloria quantum et non est
perfectus in caritate perfecta caritas foris
emittit timorem Et hic ponit pro timidate
enim beatus vir qui omnia metuit a se timens
regnis et in religione dei et de hoc timor
spiritus est timor domini sperat omnia et talis
non est inopia timentibus eum et ita etiam
timor domini sanctus permanet in seculum seculi
hic custos omnes stolor in regnis perditur
et perdes sic audiens vocem sui serui i.
ipsi racione forme serui assumptis
et quasi timens malum declinando audiens
bonum faciendo et gloria alle in penitencia
agite quid est paucis sit vt nulli credi
quod est expedientibus ambulant in tenebris
errorum ignorancie et infidelitatis et non
lumen ei i. xpo quod dicit ego sum lux mundi
vel a fide et doctrine eius si credit vnde
ipsi quid est nullus est sperat in nomine domini
nisi et sperat vero omnes solitudinem
veram perterritis in eum cum ipsi cum
et demos et terminantur super deum sumpsi
quod est ita vult cum lumen scandalum et
latiae in canticis vbi dicit in ipso
super dilectum suum Et hic ostensus est
sequentum admonicione quod iudei semper
admonebat vsque ecce omnes vos
sic incendentes accendentes ignem in vos
quod est et enim vel ignem diuine vlacionis
et tribulaciones que vobis imponis quid est
moriemini in vita et eterna vita quod sit
deum tu regione et eterne attenti
mus i. prouocantes flammas penarum
maiorem quid est nichil potest apparenter
nunc est presens salutis per scelera quod omnes
declinauit sit in valles sicut sit ambulare
bulate in lumine ignis vestri

[illegible] angusta tribulacione et materia ignis [illegible]
[illegible] e fetum lignum stipula [illegible] tribu-
[illegible] deo in quibus dicitur in nullis lignis [illegible]
[illegible] facta per penam ad vocem ambu-
[illegible] in lumine [illegible] illud [illegible]
[illegible] eos quos [illegible] claudit pena [illegible]
[illegible] in penis dei potestatem [illegible]
[illegible] salute [illegible] [illegible] quibus [illegible]
[illegible] glo [illegible] capitulum [illegible] finalis
[illegible] quos succendistis vos per peccato
[illegible] glo [illegible] dispersimus [illegible]
[illegible] vel quisque sibi ignem succendit
[illegible] in eodem loco [illegible] alii [illegible]
[illegible] ex [illegible] humanorum
[illegible] supplicia permanentes [illegible] peccatoribus
[illegible] peccata materia plus et minus
[illegible] Et [illegible] ordinem
[illegible] iusticie [illegible] de manu mea
[illegible] hec [illegible] mali pene [illegible]
ideo dormietis in doloribus capitulum [illegible]
[illegible] quia nunquam tantos dolores [illegible]
[illegible] opposicione et [illegible]
[illegible] glo [illegible]
[illegible] tormenta [illegible] filium [illegible]
[illegible] voluerunt [illegible]

Audite me qui sequimini quod iustum est et quaeritis dominum; attendite ad petram unde excisi estis et ad cavernam laci de qua praecisi estis; attendite ad Abraham patrem vestrum et ad Sarram quae peperit vos, quia unum vocavi eum et benedixi ei et multiplicavi eum. Consolabitur ergo Dominus Sion et consolabitur omnes ruinas eius et ponet desertum eius quasi delicias et solitudinem eius quasi hortum Domini; gaudium et laetitia invenietur in ea, gratiarum actio et vox laudis. Attendite ad me popule meus et tribus mea me audite, quia lex a me exiet et iudicium meum in lucem populorum requiescet. Prope est iustus meus, egressus est salvator meus, et brachia mea populos iudicabunt; me insulae exspectabunt et brachium meum sustinebunt. Levate in caelum oculos vestros et videte sub terra deorsum, quia caeli sicut fumus liquescent et terra sicut vestimentum atteretur et habitatores eius sicut haec interibunt; salus autem mea in sempiternum erit et iustitia mea non deficiet.

[illegible] ex dilacione [illegible] [illegible] liberato [illegible] [illegible] nulla [illegible] et ammonet [illegible] multiplicacionem ut [illegible] [illegible] multiplicari posse [illegible] [illegible] multiplicacionem ibi [illegible] notandum quod [illegible] facta fuit [illegible] tamen [illegible] 2 [illegible] non fuit impleta [illegible] et [illegible] que [illegible] fuit [illegible] anno [illegible] et [illegible] dilacio [illegible] [illegible] non [illegible]

[illegible] audire [illegible] vos aut audite [illegible] aliis dormientibus in malicia et dolore qui sequimini quod iustum est fide et bono operacione [illegible] 2 iustus ex fide vivit et [illegible] [illegible] alii [illegible] querendo [illegible] attendite ad petram [illegible] ad abraham [illegible] fidei [illegible] et stabilitatem [illegible] petre [illegible] mathei [illegible] super hanc petram edificabo ecclesiam meam [illegible] excisi estis [illegible] [illegible] natum est [illegible] attendite ad cavernam laci de qua precisi estis [illegible] ad saram [illegible] admonet cavernam de qua [illegible] [illegible] 2 [illegible] caverna [illegible] precisi [illegible] 2 [illegible] precisi [illegible] lege [illegible]

Potest eciam [illegible] ut tangit glosa 2 [illegible] [illegible] petra autem erat [illegible] et [illegible] firmitatem et soliditatem ex quo [illegible] [illegible] [illegible] caverna [illegible] laci de qua precisi [illegible] [illegible] et aqua [illegible] et aqua baptismatis vel illa caverna [illegible] sepulcrum domini [illegible] [illegible] filios spirituales [illegible] caverna laci [illegible] que [illegible] [illegible] baptismi et exponit [illegible] attendite ad abraham patrem vestrum [illegible] de qua [illegible] loquebatur et ad saram que peperit vos

qui d. hic et i. expectavimus intelligebam
quod vivit a solio suo hic et plena vocavimus
omnes generationes xxi° ysaie dextra tua et i. bis
xxvi° et vadum [illegible] libris et benedicam
ei in cunctis operibus suis et multiplicavi eum
in rebus et filiis / quia i. multi [illegible] prophetis [illegible]
et israelitas ab eo deprehenditur / et [illegible]
concludit in textu de consolatione [illegible]
omnes / consolabitur ergo dominus syon id est ecclesiam
que ideo syon dicitur quia ibi incepit / qui d.
et in gloriam qui olim abraham multiplicavi
et consolatus sum / ecclesiam quia multitudine et
consolari possit / et consolabitur omnes ruinas
eius scilicet supplendo ruinas videlicet
in multitudine gentium venientium ad fidem vel
ruinas id est eius ortos ex diversis erroribus
[illegible] ortos / qui perverterunt
ex doctrina mala doctorum [illegible]
doctrinam commonuit / vel [illegible]
et mores eorum et desertum [illegible] imple-
bit ruinas conquassabit capita in terra
multorum i. falsorum doctorum / quia stultorum
infinitus est numerus et ponet desertum
eius delicias qui d. quemadmodum erat desertum
adeo ipso inhabitante erit deliciosa sicut
delicias paradisi in bonis et nichil [illegible]
[illegible] et ideo dicitur glo [illegible] innuit [illegible]
[illegible] et [illegible] ponitur [illegible]
[illegible] impleta [illegible] super [illegible] spiritus sanctus
descendit in signo visibili [illegible] et
[illegible] fuit [illegible] multitudo [illegible]
[illegible] eius qui orti i. [illegible]
in principio fuit pauca tamen [illegible]
[illegible] attigunt [illegible]
[illegible] multi [illegible] et [illegible]
[illegible] ista multiplicatio [illegible]
[illegible] gaudio [illegible] multiplicasti
gentem non magnificasti leticiam [illegible]
gaudium [illegible] et leticiam [illegible] in veniet
in ea i. in ecclesia / [illegible] laus [illegible]
[illegible] laudis [illegible]
Nam repleti spiritu sancto [illegible] manifeste
et constanter loquebantur magnalia
dei [illegible] in ecclesia que paradiso
[illegible] / [illegible] gaudium et
leticia et confessio et vox laudis / ut quod
in celo factum [illegible] cum angelis in terra
[illegible] Et audit [illegible]
[illegible] multitudinibus et veniret [illegible]
[illegible] adventus / quia [illegible]
[illegible] attendite ad me populus meus
i. vos [illegible] et [illegible]
omnes fideles [illegible]
[illegible] et [illegible] attentionem quia [illegible] magnus
[illegible]

[illegible] expectat quod [illegible]
in [illegible] et [illegible] meum
a [illegible] in lucem [illegible]
[illegible] populorum a [illegible] et glo
i. populus qui ambulabat in tenebris vidit
lucem magnam super ipso [illegible]
iudicium ut non videntes videant et vi-
dentes ceci fiant glo a. ut in [illegible]
[illegible] gentes ad fidem [illegible]
[illegible] de lege moysi [illegible] intelligi [illegible]
[illegible] que data fuit tamen uni populo sed
de lege [illegible] que [illegible] est per orbem
universum et [illegible] et [illegible] ei lex
alia non succedet [illegible] lex [illegible]
[illegible] lignis meus [illegible]
[illegible] filius de virgine / [illegible]
[illegible] glo iustus omnis [illegible]
[illegible] iustus erat ut non una gens [illegible]
totus orbis salvaretur [illegible] iustus [illegible]
antonomastice et absolute quia iustus
formaliter a. [illegible] / et effective quia alios
[illegible] glo [illegible] filius
[illegible] dicit [illegible]
veniet ad [illegible] salvator meus
i. filius meus ad salvandum [illegible]
[illegible] i. [illegible] multa [illegible]
[illegible] mathei [illegible]
[illegible] filium [illegible]
[illegible] et vos [illegible]
[illegible] i. [illegible] et potentia [illegible]
que [illegible] erat [illegible] i. [illegible]
[illegible] passione [illegible] ibi [illegible]
[illegible] apparebit [illegible]
[illegible] a gentes [illegible] erit [illegible]
[illegible] expectabunt
Expectavit autem [illegible]
[illegible] ubi [illegible] implete quod alios erat [illegible]
[illegible] habuit [illegible]
quod alios [illegible] erat [illegible]
quod in expectatione [illegible] duo [illegible] futuri
[illegible] quod erat [illegible]
[illegible] quadragesi-
[illegible] et qui
[illegible] meus a. filius
[illegible]
[illegible] expectabunt [illegible]
[illegible] thimotheum [illegible] omnes [illegible]
[illegible] voluit [illegible]
[illegible] et [illegible] parauit [illegible]
[illegible]

brachium suum serviunt in odiis omnium gentium
sed illud habent celum oculos vestros in terram
quae inclinantes vestras sed gentibus et terrae
videte quod sicut dissolvit id est consideratur in
stabilitatem superiorum et inferiorum cor-
porum quia celi a terra sicut fumus lique-
fient quoad figuram exteriorem non quoad
ad essentiam sicut etiam corpus nostrum pervertit
figuram hominis mutavit in fumo eorum
stabilitas denotatur et terra sicut vestimentum
atteretur id est desinet esse quoad figuram
habitantis operibus [struck] accomodatam
sicut enim vestimentum terit quoad figuram
vetustate amittit propter sui vetustatem
et glossa alexandri mea oppositio caeli et terrae
transibunt et habitatores eius qui vivi in
venient sicut hec id est et in proximam eternitatis
figuratur quoad corpus sed quo ad quietis
dispositionem id est tribuit figuram compla-
centiis salus autem mea id est filius suus
operibus pervenientibus in sempiternum erit
perveniendo et iustitia mea id est filius meus in 2°
adventu reddendus unicuique secundum merita
non deficiet corruptionem [illegible]
[illegible] non deficiet [illegible] vide
corruptionem Audite me qui scitis
iustum populus lex mea in corde eorum
nolite timere opprobrium hominum et blas-
phemias eorum ne metuatis sicut
enim vestimentum sic comedet eos
vermis et sicut lanam sic devo-
rabit eos tinea salus autem mea
in sempiternum erit et iustitia mea
in generationem generationum Consurge
consurge induere fortitudinem brachium
domini consurge sicut in diebus antiquis
in generationibus seculorum numquid tu non
siccasti mare aquam [struck] vehe-
mentis abyssi qui posuisti profundum
maris viam ut transirent liberati
Numquid non percussisti tu superbum
vulnerasti draconem et nunc
qui redempti sunt a domino revertentur
et venient in Syon cum laude et leticia sem-
piterna super capita eorum gaudium
et leticiam tenebunt et fugiet
dolor et gemitus ego ego ipse
consolabor vos quis tu ut timeas
ab homine mortali et a filio hominis

qui quasi foenum ita arescet et oblitus
es domini factoris tui qui tetendit celos
et fundavit terram et formidasti iugiter
tota die a facie furoris eius qui te
tribulabat et paraverat ad perdendum
ubi nunc est furor tribulantis cito
veniet gradiens ad aperiendum
et non interficiet usque ad internecionem
nec deficiet panis eius In ista parte am-
monet timorem pene quae erat annexa
recipientibus legem quia Joh. xvi dicit veniet
hora ut omnis qui interficit vos arbitretur
se obsequium prestare deo et hec duas partes
quia primo tollit timorem generalem persecutionis
[illegible] et parvi [illegible] et consolatio perpetua
in futuro secundo tollit timorem specialem qui inimicis
iustis abundavit ibi quis tu dicit ergo audite
me qui scitis id est intelligite legem qui scitis iustum
id est populum sicut Maria [illegible] qui
scitis iustum id est iudicium quod omnia iusta sunt
[illegible] sicut [illegible] quia mens
est lex mea id est eterna in corde eorum
indicata et firmata et glossa alexandri lex
dei eius in corde ipsius [illegible] propheta
[illegible] in visceribus eorum nolite
timere opprobrium hominum propter primum et contra
mores et blasphemias eorum contra fidem ne
metuatis glossa istorum persecutores quos [illegible]
persequebatur dicit non esse timendos et alexander
nolite timere eos qui occidunt corpus non
enim eorum persecutiones timendae sunt [illegible]
magis [illegible] in eis et [illegible] in
apostolis quia Actuum v dicitur ibant apostoli
gaudentes a conspectu concilii quoniam habiti
sunt digni pro nomine ihesu contumeliam pati et [illegible]
apparuit hic in [illegible] iustis et [illegible]
sequitur sicut enim vestimentum id est cito et facile
sic comedet eos vermis [illegible] qui
[illegible] propter peccata [illegible] consumet
et sicut lanam sic devorabit eos tinea id est
propter peccata sua carnalia cito transibunt
lana enim magis ad [illegible] carnibus animalium
quam [illegible] vestimentum et propter innuit propheta ut
dicit glossa quod [illegible] et eorum blasphemiae
et opprobria sicut vestimentum vetustate et tinea
corrupta transibunt ideo non timenda
[illegible] sunt non timenda [illegible] sequitur
salus autem mea id est christus qui in

salvare est paratus xpc 2 natus 2 missus
xps salvator in scriptura est. Pro sep[timo] innuit
quantum est in eo 2 iusticia sua i[d est] filius
in creatore creatorum ex fideles suos
salvat salute eterna reddens unicuique proprias
2 vincentes pro tu[m] opera sua (Et ysaie lxiii
dicta de filio dei / xpc in persona fidelis
xpi petit eius adventum dicens consurge
depone de solio / non quod abeas recedendo
sed in carne apparendo consurge resur-
gendo (et sic consurge ad dexteram celestem
et exprimuntur consurge ad genus
humanum redimendum (et dicit consurge
xpi eius duplicem adventum scilicet primum 2 2um [illegible]
in die fortis glorie divinitatis scilicet eum perfectum
in carne assumpta manifestando / nam
2 in divinitatem melius manifesta [illegible]
ut idem post [illegible] in mortali [illegible]
unde [illegible] deum i[d est] o filii pro que deus pr[illegible]
operari consurge [illegible] pro diebus antiquis
[illegible] ab egipciis liberando i[n] generationibus
seculorum i[d est] sicut patribus [illegible] potenciam
tuam ex [illegible] tuis filii [illegible]
[illegible] percussisti scilicet [illegible] et
[illegible] superbum i[d est] pharaonem vulnerasti
draconem i[d est] eundem pharaonem [illegible] superbus
[illegible] deo non obedivit [illegible] et superbivit
[illegible] deus nescio [illegible] 2 israel non dimittam
exodi v° [illegible] dicit [illegible]
[illegible] filios israel [illegible]
devorando et opprimendo filios dei exodi
[illegible] dicit [illegible] pharao draco
magne ubi cubas in medio fluminum
[illegible] plagas [illegible]
[illegible] et percussit [illegible] ut [illegible]
intelligi [illegible] deus [illegible]
in [illegible] potenciam [illegible]
[illegible] maris [illegible] ad [illegible] aquam
abissi vehementis [illegible] filii
[illegible] exodi [illegible] 2 [illegible]
qui posuisti profundum maris viam i[d est] locum
ad [illegible] viam [illegible] maris
equis tuis ut transirent filii israel liberati
ab egipciis ut [illegible] exodi [illegible]
mare i[d est] [illegible] aqua [illegible]
[illegible] profundum maris [illegible]
ex [illegible] pro hec [illegible] transirent [illegible]

[illegible] admonens [illegible] 2 [illegible] i[d est] [illegible]
[illegible] antiquis [illegible] fortes
[illegible] qui redempti sunt a domino scilicet
[illegible] filii qui non [illegible] deus [illegible]
[illegible] ad [illegible] fide [illegible]
[illegible] ad viam iusticie / [illegible] statum penitencie
[illegible] penitentibus [illegible] viam iusticie
2 venient [illegible] vitam militantem [illegible]
[illegible] eternam [illegible] ad [illegible]
ad [illegible] mortem et [illegible] dei [illegible]
[illegible] 2 [illegible] milium angelorum frequencia
ad [illegible] venient fideles [illegible] vita [illegible]
[illegible] 2 leticia sempiterna [illegible]
[illegible] i[d est] [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] 2 [illegible]
[illegible] et leticiam [illegible]
i[d est] in [illegible] habebunt [illegible]
ad [illegible] fugiet i[d est] longe [illegible]
nebit dolor 2 gemitus i[d est] [illegible]
[illegible] defectus apocalipsis [illegible]
[illegible] deus omnem lacrimam 2 [illegible]
[illegible] ad [illegible] deus [illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible] vos [illegible] vos non [illegible]
[illegible] ut intelligat [illegible]
[illegible] nullus [illegible] nisi [illegible]
[illegible] ut timeas ab [illegible] mortali [illegible]
[illegible] fideles ne timeant [illegible]
tormenta [illegible] carnem [illegible]
[illegible] qui [illegible] in passione
2 [illegible] negaverunt ut [illegible] et
penitenciam [illegible] 2 [illegible]
[illegible] i[d est] [illegible] deficiet [illegible]
[illegible] timendum non est [illegible]
2 [illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] i[d est] [illegible] ex [illegible]
[illegible] tui scilicet quante sit potestatis 2 [illegible]
[illegible] celum in [illegible]
2 [illegible] ad inhabitandum
angelorum et [illegible] et [illegible] terram [illegible]
[illegible] posuit [illegible]
aliorum elementorum [illegible] terram [illegible]
[illegible] et [illegible] super [illegible]
et in [illegible] scilicet [illegible]
[illegible] timere [illegible] i[d est] [illegible]
[illegible] venialem [illegible]
tota die 2 [illegible]
[illegible] omnes [illegible] mo[illegible]
[illegible] 2 [illegible] passionis [illegible]
i[d est] [illegible] qui te tribulant

marpe et paciat ad perdendum eum
sed nescit et tu, frustra timuisti a facie
ubi nunc est furor tribulantis; quia dicit ne
timeas, et est cito, in ysaia. Et licet filius
sit dei filium veniet non tamen prophetice non ve-
niet vel ... cito veniet secundum
filius et fuit una pars, gradiens secundum
humanitatem, ad aperiendum carcerem ad
sanctos vel inferni limbum, Apocalypsis xxii
aperit et nemo claudit, quia dicit veniet
non ad inferni malum sed ad sanctos
bonum ideo sequitur et non interficiet
peccatores usque ad internecionem
... provocabit ad penitentiam peccatores
et mundo ... quod hic dicitur
non sicut dicebat primus ... et
Ezechielis xviii nolo mortem peccatoris
sed ut convertatur et vivat ... nec defi-
ciet panis eius scilicet doctrine, non
enim in solo pane vivit homo sed in omni
verbo quod procedit de ore dei vel panis
id est corporis et sanguinis eius quod prim...
fuit cene in apostolis ... ecce vobiscum
sum usque ad consummationem seculi et alle-
gat glosa ... vi° ego sum
panis vivus. Glosa littera iste passim
exponit de antichristo et de suis perse-
cutoribus tempore suo quos a modo ne
timeat persecutorem cum quia licet ...
sit tamen cito breuius tempore ...
...
... quibus tu ne timeas ...
... dicit ab homine mortali ...
... ab antichristo ... primus homo et
persecutor dominus cito moriet
... qui quasi fenum arescet ...
cum licet sit in ... in ...
... arescat sic ... sicut
in ... interficiet ... repete ...
et subditur et oblitus es domini factoris
tui qui tetendit celos et fundavit terram
... ... qui timere ...
... ... non ...
sapientia et ... tu dicis id est inimicus
domini et sic ... fuit ...
qui te tribulabat tunc cum ... tribu-
lacio magna ... non fuit ab initio
mundi Mt. xxiiii° et paciat ad per-
dendum disponet cum tollitur ...
... ubi ... est furor tribu-
lantis ... attinget ...

sicut peccatores ... ad apertum ... pessi-
mum ... et ... ad la-
... quod non ... per quod
... sicut ... ... cito
ascendet, sic cito deficiet in subditis
et non ... ad ... sed ...
morte repentina, percutietur ... unde ...
... non moriet interficiendo ...
gladio nec deficiet panis eius
sicut cum non moriet gladio sic
nec fame sed dominus Ihesus Christus verbo ... ad
Thessalonicenses ii° quem dominus Ihesus interficiet
spiritu oris sui.

Ego autem sum dominus deus tuus
qui conturbo mare et intumescunt
fluctus eius; dominus exercituum nomen
meum. Posui verba mea in ore
tuo, et in umbra manus mee pro-
texi te, ut plantes celos et fundes
terram, et dicas ad Syon: populus meus
es tu. Elevare, elevare, consurge
Ierusalem, que bibisti de manu domini
calicem ire eius; usque ad fundum
calicis soporis bibisti et potasti
usque ad feces. Non est qui sustentet
eam ex omnibus filiis quos genuit;
et non est qui apprehendat manum eius
ex omnibus filiis quos enutrivit. Duo
sunt que occurrerunt tibi: quis contrista-
bitur super te? vastitas et contricio
et fames et gladius; quis consolabitur
te? Filii tui proiecti sunt, dormierunt
in capite omnium viarum sicut orix
illaqueatus, pleni indignacione domini,
increpacione dei tui. Ideo paupercula
et ebria et non a vino. Et hec
dicit dominator tuus dominus et deus tuus
qui pugnavit pro populo suo: Ecce
tuli de manu tua calicem sopo-
ris, fundum calicis indignacionis mee; non
adicies ut bibas illum ultra. Et
ponam illum in manu eorum qui te
humiliaverunt et dixerunt anime tue:
Incurvare ut transeamus; et posuisti
ut terram corpus tuum et quasi viam
transeuntibus. Iuxta primo exposicionem
secundum quem ... persecucionem ...

tollitur timor antiquus set quia apparitio eius
super populum magis elucescit ideo premisso
ponitur magnitudo tribulacionis precedentis
2°. magnitudo consolacionis sequentis
ibi ego ego ipse [illegible] deus pater
alloquitur filium quem [illegible]
et consolabitur populum, sicut dicens Ego ipse
pater autem per [illegible] dominus deus tuus
[illegible] filii et hoc intelliges racione [illegible]
ante cetera [illegible] quia filius immor-
tale patre [illegible] conturbo i. permitto conturbare
mare i. mundum et hoc persecucione et
tribulacione et intumescunt fluctus
eius i. crescunt persecuciones [illegible] quasi dicat
sicut tribulaciones venient mundo [illegible]
ordinem sapiencie et iusticie mee [illegible]
solum consolari electos ymmo et filium suum
in glossa allegat in psalmo. Mirabiles
elaciones maris mirabilis in altis dominus
[illegible] cum bonus [illegible] passus conturbari
dominus exercituum nomen meum quasi dicat [illegible]
pater sum et cum sim tantus posui
i. o fili verba mea i. firmavi et stabilivi
in ore tuo mittendo quia filius loquitur
verba patris sunt unde Jo. vii°. mea
doctrina non est mea sed eius qui misit me
vel verba vite [illegible] que
data vobis sunt ad [illegible]
et sic [illegible] in umbra manus mee
i. in protectione divinitatis vel potencie
mee protexi te [illegible] ne [illegible]
humanitatis unita verbo [illegible]
hominem quem peccatum non fecit vel protexi.
[illegible] voluntatibus [illegible]
doctrine tue et hoc ideo ut plantes in
fide celos i. apostolos et alios celestes
et contemplativos viros [illegible] de
[illegible] et celestes [illegible] et fundes
terram i. stabilies viros activos [illegible]
[illegible] activus et contemplativus [illegible]
[illegible] vel terram i. peccatores qui prius
sunt instabiles [illegible]
peccatum [illegible] terram [illegible] insta-
bilis facta est de eius [illegible]
in psalmo fundasti terram et permanet
et dicas ad Syon i. ad congregacionem
bonorum populus meus es tu quia [illegible]
[illegible] elevata dicitur populus dei
in glossa dicit synagoga non est

alia nisi populus dei. [illegible] quia verba
non sunt dicta ad synagogam sicut alia [illegible]
[illegible] quia populus [illegible] fuit [illegible]
[illegible] Sed quia dicit [illegible]
in persecucione antichristi subditur eleuare
[illegible] vel carnali intelligencia [illegible]
ad intellectum elevare [illegible]
quantum ad affectum. Et hec loquitur ad syna-
goga ut populus [illegible]
et ideo dicit glossa. Hortatur eos ad penitenciam
qui in passione Christi negaverunt vel in
fidelitate persisterunt clamantes crucifige
crucifige. ideo dicit consurge [illegible] i. surge
ab infidelitate ad fidem et [illegible]
[illegible] ad penitenciam surge que bibisti
i. [illegible]
potum [illegible] de manu domini i. [illegible]
calicem ire eius i. pena [illegible]
[illegible] culpe [illegible]
[illegible] bibisti [illegible] usque ad [illegible]
soporis i. usque ad mortem [illegible]
[illegible] et potasti usque ad feces i. [illegible]
[illegible]
consolacione et loquitur hic propheta de
[illegible] dicit glossa
solent medici [illegible]
[illegible]
evomat et cibos digestos [illegible]
[illegible] flegmatum [illegible]
[illegible] non [illegible]
que bibit de calice furoris domini [illegible]
de ebrietate consurge [illegible] totum [illegible]
[illegible] cum adhuc bibet non [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
glossa in [illegible] anagogico possim
[illegible] intelligere [illegible]
bibe calicem furoris domini dicit dominus [illegible]
in furore tuo arguas me [illegible]
biberit bonum est ei [illegible]
[illegible] et domini [illegible]
furoris mei [illegible] rursum [illegible]
et alibi [illegible] qui cadit non adiciet
ut resurgat. [illegible] exponit [illegible]
[illegible] elevare [illegible]
ad [illegible] ad penitentes [illegible]
timore antichristi [illegible] consurge [illegible]
i. [illegible] accepisti [illegible]
[illegible] ad [illegible] que [illegible]
[illegible] i. [illegible] et ordinacione domini [illegible]

re eius imperfectione antichristi respectu ad
opprimendos calicem et cetera. post designat
angustias tribulationis non est qui sustentet
eam scilicet synagoga ne cadat sicut
olim Moyses suis manibus corruentibus
sustentabat populum. Daniel et alii prophete
ut dicit glosa. nullus nostrum propheta nostrum
mediatorum nostrum consolatorum habemus et ideo
subditur consolatur ex omnibus filiis quos
genuit et quod minus est non est qui apprehendat
modico eam ad minus manum eius
q. d. nullus dux nostrum doctor est hiis oppressi
onibus quos emittit ira et [illegible] tu
venit ad gentes vii errorum. Ideo non est
in populo ea ex omnibus civibus eius et cetera
[illegible] respondendo ad antichristum quod
nullus principum romanorum audebit se ei
opponere et cetera tunc de eis [illegible]
[illegible] licet aliter exponatur et [illegible]
ut se opponat [illegible] iniquitatem
[illegible] exponens specificat
malum dicens duo sunt que occurrerunt
tibi i. occurrerunt [illegible] et hoc [illegible]
[illegible] quis est qui contristabitur super
te tibi compaciendo sicut conturbatur Daniel
et ipse christus cum videret civitatem flevit
super illam q. d. nullus quia vastitas rerum
et personarum [illegible] est [illegible] vastitas
rerum et contritio personarum et post ca
specificat per que contritio eveniet debet
gladius et fames ex quia vastitas pertinet
[illegible] enim totum de vastum et gla
dius per que contritio [illegible] glosa duabus
reddit quatuor [illegible] quatuor reducantur
ad duo quod duo prima [illegible]
duobus [illegible] vastitas [illegible] contritio
[illegible] insensibilium [illegible] fames et gla
dius sensibilium [illegible] fames [illegible]
[illegible] bonorum gladius [illegible] mali
[illegible] consolabitur te q. d. nullus aut [illegible]
et addit filii tui proiecti sunt [illegible]
sua dormierunt in capite omnium viarum
i. ad modum dormientium iacebunt mor
tui sine sepultura sicut orix illaqueatus
i. irretitus [illegible] [illegible] animal
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
tu [illegible] inter [illegible] [illegible]
et [illegible] orix [illegible] q. d. iacebunt
[illegible] morte [illegible] sicut orix illa
queatus laqueo venatoris plena in

dignatione domini i. vindicta imperatoris domini
[illegible] ad subtractionem bonorum [illegible] propter peccata
commissionis [illegible] propter peccata obmissionis
et quod deus non continet in ira miseras
suas [illegible] post [illegible] comminationem [illegible] pro
mittit [illegible] consolationem [illegible] vellet [illegible]
[illegible] [illegible] audi hoc [illegible] quod dicit [illegible] [illegible] — in margin: [illegible]
[illegible] [illegible] paupercula propter defectum bonorum
ebria propter [illegible] tribulationum et ma
lorum glosa allegat illud inebriavit
me absinthio et non [illegible] [illegible]
[illegible] dolore et tribulationibus tormentorum
hoc dicit dominator tuus dominus [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] est quod et deus
tuus [illegible] qui pugnabit pro populo suo
contra [illegible] et alios [illegible] et hoc ad
[illegible] [illegible] [illegible] calicem
[illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible] de manu
tua calicem i. penam soporis i. que mortem
inducit fundum calicis indignationis mee
i. consummationem pene [illegible] indignatione
procedentis et hoc non ad horam tamen quia non
adiicias ut bibas illum ultra [illegible] [illegible]
[illegible] et i. [illegible] ponam illum scilicet calicem
glosa a [illegible] eius [illegible] suis et
ponam in manu eorum i. tuorum adversa
riorum vel demonum qui te [illegible]
[illegible] humiliaverunt i. [illegible] et dixerunt
scilicet demones suggerendo anime tue i. [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] scilicet [illegible]
te tibi [illegible] et te [illegible] dicit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non est [illegible] [illegible] te [illegible]
[illegible] [illegible] luce [illegible] [illegible]
ibi [illegible] et glosa [illegible] te [illegible]
demones non nocebunt tibi [illegible] dicit et
posuisti q. d. [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et q. [illegible] que
omnibus [illegible] [illegible] i. demonibus dicit
glosa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subditur
capitulum [illegible] [illegible] [illegible] et
consurge et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] antichristi [illegible] [illegible]
[illegible] veniet [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] tribulationis [illegible] [illegible] ad
[illegible] et [illegible] electorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc dicit dominator [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod dicit propheta [illegible]
antichristi et [illegible] [illegible] ut [illegible]

Consurge consurge induere
fortitudine tua syon induere
vestimentis glorie tue ierusalem
civitas sancti quia non adiciet
ultra ut pertranseat per te incircumcisus
et immundus Excutere de pulvere consurge
sede ierusalem solve vincula colli tui
captiva filia syon quia hec dicit dominus
gratis venundati estis et sine argento
redimemini quia hec dicit dominus deus
in egyptum descendit populus meus
in principio ut colonus esset ibi
et assur absque ulla causa calump-
niatus est eum et nunc quid mihi est hic
dicit dominus quoniam ablatus est populus
meus gratis dominatores eius inique
agunt dicit dominus et iugiter nomen
meum blasphematur propter hoc sciet
populus meus nomen meum in die
illa quia ego ipse qui loquebar
ecce assum quam pulchri super
montes pedes annunciantis et predican-
tis pacem annunciantis bonum predicantis
salutem dicentis syon regnabit
deus tuus vox speculatorum tuorum
levaverunt vocem simul laudabunt
quia oculo ad oculum videbunt cum
converterit dominus syon gaudete et
laudate deserta ierusalem quia consolatus
est dominus populum suum redemit ierusalem
paravit dominus brachium sanctum suum
in oculis omnium gentium videbunt
omnes fines terre salutare dei nostri
Hoc capitulum aliqui exponunt de
imagine tyri quam publicaverunt edic-
ti eius deliciarum induas dicti
redemimini in ierusalem sed hoc non est verum
quia paulus apostolus spiritu sancto
edoctus sicut et propheta hoc quod habetur in
isto capitulo secundum eundem predicatores
refert et allegat hoc dictum de publica-
tione evangelii Ro x^o. ergo secundo
veritatem in hoc capitulo removentur
tria impedimenta ab in ardua
liberationis facte per christum quia prevenit

hanc b.
contemptum Caldei nondum quod iudei c
crudeliter intellexerunt contemptabant
dicentes restituturos in tempore et ablaturos
dominium iudeis et vidi videres ca
similes subiectum et pauperes et deo
tenuerunt contemptum contempserunt eum sed
contemptum privati sunt fructu redemptio-
nis et iusticie quia christus ad venit cum
in paupertate primitus et alia co
vere nos timus venit ubi in hoc
salvatur per pauperes secundo omnes
doctores hebraicos de christo adveni
intelligunt Unde hoc impedimentum
removentur quia audiunt christum humiliatum
fuit dispositum angliam magistro al
ad philippum n^o ...bant principum
et sapientum quia deus et alta con
et dividit in duas partes hoc capitulum
quia primo monet homines ut apostolos
surgant 2° accusata et occupata
pena recedant ubi recedite sed con
secundum et solacio despicit et con
solatur Et ideo dicit glossa eius ha
bitu propheta qui per contemporaneos predica
apostolis acciderunt dicit ergo consurge
secundo de tenebris infidelitatis ad fi
consurge apostolorum operibus et miraculis
ad virtutes magistro id. ad Ephe v^o
surge qui dormis consurge ma
tris induere fortitudine tua qui
debilitate cecidisti et secundo quod dicitur
a malo syon i. vos iudei et pro
res induere vestimentis glorie tue
i. virtutibus quibus alii eos induerunt
et sic eos glorificaverunt i. vos bonos
et infideles per unum ultra fortitudo
et decor in dominicum eius civitas
sancta q. d. sic et eius civitas
dei que est sanctus syon vel civitas
sancta i. templi sanctificatio unde dicitur gl.
quo ut videri ponimus ad lapides
et cunctos illius dicat et ut in fide
in prestinum statum sed ad populum ut
que cecidit propheta ipsum occurrunt
in passione christi in nomine illius de
resurrectione qui vident multa de

iudeis acciderunt et reliquie pulue-
ret viii sequitur consurge pro [illegible] filia quia si
penitencia et iudicata cynodrialis
non attraxit ultra ut pertranseat per
te et expurgando. hec. incircumcisus
vel tardus et in mundus . Johe . iii°
alienus non transiat per eam amplius
et Naum i° non adiciet ultra
ut pertranseat in te belial / per hoc
notatur secundum glosam quod predicti
ultra nullo tempore in mundo / quia non
conpraciatis lucis ad tenebras vel
aliqua conventio christi ad belial / vel quod
iusta littera sit allocutio eccle- prime
ut deprecatur mulierum consurget et
fortitudine pacis et in secure imperi-
aliis accipiet et induet assensit
vestimentum glorie . i . gratis spiritus sancti
que maiestatis christi est . per quod pervenit ad
gloriam et promittit ei quod peccantes ultra
non erit vir . [illegible] glo . ysay
allegorice hec possimus ad ecclesiam dicere
que visio pacis et speculum interpretatur
et in christi in animam induet et con-
surge et promittit fidei eterna
reparare et sic fuit spiritalia fidelis
et continentie ei prima promittuntur
ut peccata non transiat in anima sua
et in mundus qui ad in iudicium opera
sit referre incircumcisi cum immundi
sunt qui corporibus voluptati libidini
sunt etc. mori, ut dicit glo. circa
induere consurge et pristinam possidendum
robur accipe quia sit ait [illegible]
sancti et templum dei nec pertransibit
alius incircumcisus et inmundus de quibus
dicitur ipsius. Si maius non sumit
divina [illegible] immaculatus ab eo quo
sit est de ecclesia ubi de terra multa
[illegible] et de ipsa dicta in subditis ex-
cutere de pulvere . i . de vilitate et
seruitute peccati animalis declinando
consurge ad bonum tendendo vel
te erigendo sede in bono perseverando
seu mentes quietando ibi. solve
[illegible] sit fractio solutio vincula
colli tui . i . iugum diaboli ut petri
infra Romanorum . v° [illegible] colligatorum

inspiciatur saepe fistulos deprimentes
captiua . i . tu que nunc captiuitatis
filia syon . i . ecclesia que deffecta
vel per [illegible] a barbaris syon tanquam ante
filia amice (vel sic excutere de pulvere
bone terrarum que tangunt per pul-
vis consurge sede . i . sta et quiesce
in tranquillitate mentis omnis filia
syon congregacio fidelium qui prius
fuisti captiva spiritum et glossa allegatur
finibus peccatorum suorum bonus quorum
distinguitur solue vincula colli per gratiam
super veniente admonitione. dicit glossa
ita probatur sic de beneficiis cantoris posita
mittit sic excutit pulvere cum
appetitus quod ymaginem terreni acci-
piat ut portet ymaginem celestis
de hoc pulvere dicitur unus conteret
alius pulvis aut emigrabit vi-
tia solvit quasi vincula colli
ut non audeat bonus sinus collum
tum sibi collum tam sicut mu-
lier et sunt vincula liberati et
recipies ornamenta pristina cessit
ac captiua recepta. dico qui-
dem pedicie captivus remissi
non corruptibilibus auro et argento
sed precioso agni immaculati vi-
gent / quia hoc dicit dominus gratis
venundati estis . i . propter peccata sub-
iugati ac sic et / sine venundati
et sine argento . i . nullo vero
vitio sed gratuita dei bonitate
redimemini / sanguine filii i petri i°
non corruptibilibus auro vel argento
recepti estis / Gratis et quia
convenienter dei inimicus
commodum hominis nec alius in
commodum diabolis quia filium dei
morti tradidistis et non solum
gratis redimemini sed et debiti
ut immortalis filii quia hoc dicit dominus deus
cognoscit inimicis et venturam
dicit dominus in egyptum descendit
populus meus in principio et libere in
principio . i . in sinus primis ut colonus
esset ibi sed in miraculo vel hoc

dem plenius et assim- absque bella et
calumpniatus e eum sz intra princi
pemus / q. d. egyptii habent corpore
opprimendi filios isrl / sz ipse tpe fratres
invenerunt eos / sz asseruerunt illos tam
habent (et hic notat gloza dicens
egyptii volunt potius meu habere
opprimere et videbant aliquos vivos
inde hec enim sententia eis in
finnus necitate / sz ego liberavi eum
et eduxi eum per desertum intra pro
missionis / sz quid e cum asseruerunt
et intra, sicut opprimat eum et
calumpniet eum christe / propheta
mea i. humanum genus in principio
hoc e in adam descendit de egypto
i. de paradiso celesti in mundum in
illa parabola luce x° homo quidam
descendebat autem in iericho et
incidit in latrones ut vilomi et
ibi i. primus paradisi enim in
propria pira est in x° i. Gregorii
ns e homine terrena possessio sz
celestis et assim- i. dyaboli absque
ulla causa sz irrationabili corpore sua
calumpniatus est eum gloza a adam
cum nichil nocuerat / quare
eum ad peccandum compulit / q. dicat
sunt autem liberandi potius meum
et nunc quod mihi e hic d°. dus. q. d.
i. quia autem corpore mea ut eum
liberare debeam / q. d. illa erat gloza
gloza quia maior in media vbi
tam pauca fideles / superbo adgre
tes quia ablatus est propheta mea de
cem sua vel adeo male hunc do
gentes quia non habent autem male fa
ciendi dominatores eius i. reges prin
cipes predones iniuste agunt dicit
gloza hec propter peccata sepe populus
tam corpore, quia aut captiua vel
ductores scribe et pharizei iniuste agunt
potius aspere auferendo dicit dominus
qui nichil latet / quia in mentiri
pe et nitit i. tota die nomen
meum blasphematur in synagogis
vel gentibus ad ipsius 2° et gloza

allegat plures nomen dei blasphemant
intergentes propter hoc i. quare blasphemare
audebant maxime, facit populus in
fidelis et pmc libatus nomen meum
i. filii mei qui me notificabit
sicut hic fit notum primum sum dominus
manifestam nomen tunc in die illa
sz in eternitatis dicunt magis. 2gd
allegat abraham consolavit ut in
diem meum videt gavisus est vel in
mea et o x°. vel ihesus ita quod sic
verbum filii propheta dicitur facit ipse
quia ego ipse qui loquebar
olim per prophetas ecce assum presen
vel puer incepit se quia ita fit present
prophetas possessum hoc cum propheta l
quaeritur de filio dei qui videri i. m
apulue et in munitate pecti. s. pe
vxpe pedes tum i. apostoli super m
tes annunciantis ter quoniam terre
sentes in praedicationibus suis m°. x°
quoniam tam exivit sonus eorum
pedes meos quod annunciat pr
et praedicantis p apostolos pacem sz ind
et evanglis ad ephe n°. ipse e pax
nostra et luce x° primum dicite pax
hinc domini annunciat hominibus
genus per quam generatio omnium in prin
restituant predicantis salutem i. re
deptionem et beatitudinem per quam uita
reparabunt. dicentis syon i. ecclesia
regnabit victo dyabolo deus
tuus nos potuit ~~tuus et luce~~
sicut regnabat ab in ecclesia
vn luce i°. dicit regnabit idem
quare in eternum (Psalmi. alias hic. et
principio apostoli et notat quod x°. per
cuius autem depressis blasphemiis n
mirys et persecutionibus inbeatis et
morte sunt tam glorificatus in
vita ante mortem in operibus miraculis
declarantibus potentia sua dominum
sz et post mortem propter quod x° potest
dubitans eius clarificavi me pater nunc
et clarificavi et iterum clarificabo

ie ac e incorpore & mistice q est
ecclesia quam p9 multas depposiciones in-
uasorum et tyrannorum elevavit Et tpa-
lis potestas quam in prosperare spus s[ancti]
in maculis que fiebant pecudes in
rome & cetera sublimiores pungit ubi
ca pulcra pedes vii alloquitur propha
t dicens consurge et dupliciter ad
undez constitucionem induere fortitudinem tu-
ma civitas p9 iste tempus & facta est
ecclesia magna mea dicit uniuersa
ipsa p narrare et alios dei tempus
persecucionis secuta e pax et securitas
sedet induere vestibus impletum fuit
t tpe constantini quando ecclesie de
it ptatem romam imperium et multa
hererat. Vn sequitur non adiciet
ltra ut transeat pho persecutores
dices incircumcisi paganus ecclesia non
lificare nec violare etc. dico q
morte constantini licinius persecutus
ea et ipsa Julianus apostata
dicens q ipse persecutores non fuerunt
tute q dicitur ea ab honore nec
in eunuit licinius cum inbello fuit
ebiotus et apud thessalonicam capite
multatus Julianus et apostata fuit
lancea transfixus ut dicitur q illa dona
tura non impetrat perpetuitatem tempus
ptre p9 s dimittere eius debitas et
de nullus longe sequitur excutere
populus i. depposita abiecta vel
ollam quia multi pauperes conspecti
nant ad fodiendum terram et ad expor-
tanda arena aquibus omnibus fuit ab-
soluta de mandato constantini sede in
de honore quod fuit impletum quando
uerit q e capud mundi facta est
sedes summi pontificis inde imperiali
sede p9 constantinum constantinopolim
translata solue vincula colli tui quia
mis pauperes incaptiuitate ducis in carcerati
fuit p9 constantinum liberati captiuus filia
ceti ecclesia i. summo ca [illegible]
oppressa et summo angustia redi quia
constantinus per ista libertate non recepit
lectionibus & magis distribuebat cum
suis sectatoribus misterij ecclesie et ab
offiicatorum carcere Et ponitur supra

ipsorum populum descendit ipsius in egyptum tempore
joseph intrauit cum ibi iacob cum tribu
sua ad commorandum & ipsis postea & p9
fuit multum depressi et afflicti quos deus
liberauit licet ipsa libertate h non exprimatur
quia valde nota et famosa multis cum
plage premisse essent super egyptum fil-
mose et magne dicit dominus primogeniti
ciuitatis eos 2° q ob regnum dicitur
assur oppressit cum rex assiriorum duas
tribus decem iam captiuauit dominus tamen
liberauit eos mirabiliter tempore ezechie regis
ut dicitur in iiii° Reg Et applicatur
exempla ista ad propositum dicens et nunc in
h q. d. i. impresenti ecclesie q. d. dederat
alia liberate et subdit eam cum ob-
latus est populus meus gratis quia in primaria
ecclesia multi fuerunt occisi et multi deppositis
locis ablati pro minimo crimine et exilia
dominatores eius iniqui i. iudei et alij
imperatores subsequentes male tractantes
populum dei et iniquitate tui. dei. non numquam blas-
phe & qui a bonis fidelibus et magis decepcionem
ducebat propter hoc i. ppe in mundo dicit
sciet populus meus 9 s nomen nomine
mei i. officium nostrum in p[?] spiritu
sue salutis inde illa s mirabili
et famosa qui constantinus recepit baptismum
quia ego ipse qui loquebar ecce
assumpta desposita mea ecce assimi-
psalmiais effectum et in ipso quia
constantinus de baptismo consurgens professus
e se mundum esse & Et desibet ecclesie
dilatatur tu dicitur quam pulcra i.
valde pulcra super montes i. ecclesias prin-
cipes sunt ad pedicans apostolorum incipit
teres et id dicit pedes i. apli &
nunc portantes et quod dicit annunciatur
et predicantes bonum et pacem i. legem
cristianam que e lex pacis et amoris
a maioribus pulicis i. amoris legem
hec ecclesia possit apponi decimalis
constantini potestate orbem missi ad
demittendum pacem ecclesie prima temporum
exponitur magis sequitur ~~[illegible]~~ hic
9 fuerunt

prophete que dicit syon regnabit deus
tuus predicatores eum eciam predicaverunt
et predicant regnum dei desursum subditur
vox speculatorum tuorum audietur in terra
orbe .i. apostolorum et aliorum prelatorum qui
in specula sunt semper ut annunciant per vocem
et fideles promoveant secundum Ezechiel iii
dicitur speculatorem dedi te domui
israel et infra [illegible] glosa allegat
super primos tuos illi contemplacioni
vacantes levaverunt super te speculatores
alta loquentes voce predicatoris q. d.
constituti predicabunt altitudinem articulorum
fidei secundum peccatum [illegible] vitam eterne
vii sequitur simul laudabunt .i. deum
concorditer predicabunt predicant autem
concorditer quorum vita et doctrina cor
et lingwa intellectus et affectus idem
sonant Iohannes secundum predicabunt laudem
eius et in celo sanctorum vere igitur
ad ostella .i. doctrinam ad operacionem
vel laudabunt qui [illegible] quorum
verba dispensabat non laudando [illegible]
deque subditur quia oculo ad oculum vide
bunt .i. certissime fide [illegible] sicut
illud dicte congestum quod oculo videt vel
sic oculo mentis ad oculum corporis .i.
mediante oculo corporis q. d. utroque
oculo videbunt quia oculo fidei ipsum
et deum et oculo corporis ipsum et hominem
unde .i. luce x° beati oculi qui vident
que vos videtis vel aliter [illegible]
videt per [illegible] Iohannes xx° quia
vidisti me thoma credidisti et glosa
allegat illud psalmi oculi mei semper
ad dominum cum convertat ad fidem
deus cum hec sit syon .i. ecclesiam
et glosa allegat id. in convertendo deus
captivitatem syon facti sumus sicut consolati
et maxime hoc impletum est tempore constan
tini quando 2° anno eius baptisati
sunt tanta multitudo credencium ut
duodecim milia et amplius exceptis
mulieribus et parvulis baptizatorum asseri
bent ut hec in gestis sic plures
vii sequitur gaudete meritis et laudate
te dicti ulty .i. [illegible]

apostoli et alii sancti [illegible] in
[illegible] gaudere debetis quia
consolatus est deus .i. consolabitur populum suum
.i. fideles dicit glosa a persecutoribus
consolatur de multitudine gencium que conver
tendas ubique ad fidem subeuntur [illegible]
ducto populo [illegible] incipiunt
et persecucionibus vitiis [illegible] aut ulterius
aut [illegible] cetera aut que
[illegible] sunt multitudine gencium
reparata est et multiplicata [illegible]
quam credentium dicitur gaudete de
ulty 2 .i. luca [illegible]
[illegible] que [illegible] tempus constantini
ita sunt [illegible] quod nullus [illegible]
in [illegible] audebat accedere [illegible]
[illegible] apostolorum [illegible]
[illegible] de [illegible] per gracia dei
consolatus est populum suum [illegible]
gencium populum suum .i. fideles redemit [illegible]
[illegible] generaliter et hoc [illegible]
de quo sequitur [illegible] deus .i. [illegible]
fecit [illegible] brachium suum .i. filium
suum [illegible] quia sicut per
brachium fit operacio sic per filium [illegible]
facta sunt Iohannes 1° sic [illegible] brachium [illegible]
[illegible] et Luce i° [illegible]
[illegible] ad reportandum [illegible] sic [illegible]
brachio fit susceptio onerum et [illegible]
de filio dicit in [illegible] [illegible]
super eum [illegible] v° brachio suo [illegible]
[illegible] illos in oculis omnium gencium [illegible]
[illegible] in [illegible]
quia [illegible] non [illegible] de [illegible]
[illegible] tamen potuit [illegible] [illegible]
[illegible] vel intelligere quod de oculis
cordis quia in primo adventu [illegible] et [illegible]
[illegible] viderunt oculis mentis et in [illegible]
[illegible] sunt oculis corporis vii sequitur
et videbunt omnes [illegible] de
[illegible] salutare dei [illegible] .i. filium [illegible]
ad [illegible] gentibus [illegible] apostoli [illegible]
[illegible] recepto [illegible] et fide
predicabat Et maxime tempore constantini [illegible]
[illegible] relicta ad fide
[illegible] sunt Recedite Recedite [illegible]
pollutum nolite tangere [illegible] de medio
eius mundamini qui fertis vasa domini
[illegible] per [illegible]
[illegible] Preterea cum [illegible]

congregabit vos deus israel. Ecce intel-
liget servus meus et exaltabitur et elevabitur et elevabi-
tur et sublimis erit valde. Sicut ob-
stupuerunt super te multi, sic inglorius
erit inter viros aspectus eius, et forma
eius inter filios hominum. Iste asperget
gentes multas, super ipsum continebunt re-
ges os suum, quia quibus non est narratum
de eo viderunt, et qui non audierunt
contemplati sunt. dicit glossa. Hoc modo [illegible]
reservat quod permittitur tyro [illegible] sunt in
urbem, et vasa domini que nabuchodonosor
asportaverat reportavit [illegible] ut [illegible]
indicia indicatur. Et quia ut ab illis
vasa sancta resanentur. Et quia non in tu-
multu nec in fuga exibunt, idem predicatur ab
[illegible] ad apostolos et ad primitivam ecclesiam
[illegible] aurum [illegible] supplevit
apostoli [illegible] ingredientes
[illegible] sunt [illegible] fideles [illegible]
[illegible] id est recedite [illegible] apostoli
[illegible] et [illegible] recedite et nolite [illegible]
corpus [illegible] exite [illegible]
de [illegible] pollutum [illegible]
[illegible] morte [illegible] nolite [illegible]
[illegible] q. d. nolite manus mittere
[illegible] ad opera [illegible] quod [illegible]
[illegible] abiciatur [illegible] exite
de medio eius, i. iherusalem [illegible]
[illegible] et non solum exite
[illegible] et [illegible] blas-
phemantem, et non dicat [illegible]
[illegible] vicem [illegible] fila
[illegible] Vel [illegible] de [illegible]
[illegible] id est ad
[illegible] Restat petrus [illegible]
[illegible] i. vos
[illegible] ad Corinth.
templum dei [illegible] vos [illegible] vj.
glorificate et portate deum in corpore vestro et
[illegible] glossa [illegible] non aurea vel argentea
[illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible] ad portandum vasa taber-
naculi [illegible] vel vasa domini
[illegible] dei et glosa [illegible]
[illegible] fidei [illegible] salutis
et gladium spiritus quod est verbum dei [illegible]
ad Ephe. vj. Vel vasa domini [illegible]
[illegible] Sic ergo [illegible]

[illegible] patitur [illegible] non in tu-
multu [illegible] q. d.
nullus terrebit vos ad [illegible] sicut
solet [illegible] capite aliqua civitas nec in
fuga [illegible] sicut [illegible]
et [illegible] vel i. non [illegible]
[illegible] sicut solet [illegible]
[illegible] civitatem [illegible]
ut [illegible] glossa [illegible]
[illegible] q. d. non exibit
ut [illegible]
[illegible]
[illegible] ut dicit glossa [illegible]
[illegible] deus et
mediator [illegible] q. d.
[illegible] vos [illegible] vos [illegible]
[illegible] Exo. xv.
[illegible] gentibus [illegible]
[illegible] congregabit vos deus israel
[illegible] de iudeis et gentibus
q. d. [illegible] fidelibus colliget vos [illegible]
ut fiet unum ovile et unus pastor.
Et [illegible] fiet [illegible]
dicit ecce intelliget [illegible]
servus meus [illegible] filius [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] ad [illegible] intel-
liget [illegible]
[illegible] ecce [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et exaltabitur
[illegible] filium
hominis et elevabitur in ascensione et
[illegible] ad dexteram patris [illegible] elevata
est magnificentia tua super celos et sublimis
erit valde [illegible]
[illegible] re-
[illegible] Sicut enim magis [illegible]
apparebit eius [illegible] et
[illegible] super [illegible]
elevabitur [illegible] Vel
sic exaltabitur [illegible]
deum elevabitur [illegible] et subli-
mis erit valde [illegible]
[illegible] Vel exaltabitur in [illegible] elevabitur
in ascensione sublimis erit valde [illegible]
[illegible] ad dexteram [illegible] exaltationem
precedit [illegible]
obstupuerunt super te [illegible] glossa [illegible]
[illegible] cum loquebatur
propheta [illegible]

filii et subito ad passionem redemptoris multi
videntes miracula eius ante passionem stu-
pent. capitulo vii° dicitur porro homines mirati
sunt dicentes glosa [illegible] quia [illegible] et mira-
biliter ei [illegible] mirabantur audientes
de doctrina miraculis et similiter capitulo vii° admi-
rabantur turbe super doctrina eius erat enim
docens sicut potestatem habens sic in gloria erit
id est ultra [illegible] et [illegible] videbunt sic sic habens
x apparebit [illegible] et flagellatus et
crucifixus [illegible] ipse [illegible] et forma eius id est facies
sine aspectu inter filios hominum [illegible] erat sine
honore vilis et abiecta quia ipse est
speciosus forma pre filiis hominum ut dicit glosa
[illegible] eum o [illegible] et [illegible] ei
dabant Et quasi ita sic [illegible]
[illegible] iste asperget id est mundabit in baptismo
vel in sanguine suo gentes multas quantum
ad efficaciam licet omnes quantum ad sufficien-
ciam super ipsum id est super eius [illegible] in
[illegible] continebunt reges os suum id est
[illegible] [illegible] super [illegible] eius quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
o [illegible] id est Job principes cessabant
loqui et digitum ori suo superponebant
[illegible] patet quia quibus non est
narratum de eo id est gentes quibus prophe-
te non predicaverunt videbunt corde
et credent et [illegible] et [illegible] gratie
[illegible] multorum respondebunt [illegible]
auditu audietis et non intelligetis
et qui non audierunt sed ipsi tamen
[illegible] [illegible] sunt in fide [illegible]
dicit Joh. xx et glosa allegat [illegible]
qui non viderunt et crediderunt. capitulum liii. Quis
credidit auditui nostro
et brachium domini cui revela-
tum est. Et ascendet sicut
virgultum coram eo et sicut ra-
dix de terra sitienti. et non est species
ei neque decor. et vidimus eum et non
erat aspectus. et desideravimus eum
despectum et novissimum virorum. virum
dolorum et scientem infirmitatem. et quasi
absconditus vultus eius et despectus
unde nec reputavimus eum. Vere
languores nostros ipse tulit et
dolores nostros ipse portavit. et nos
putavimus eum quasi leprosum et percussum
a deo et humiliatum. Ipse autem vul-
neratus est propter iniquitates nostras

attritus est propter scelera nostra. disciplina
pacis nostre super eum et livore eius sa-
nati sumus. Omnes nos quasi oves
erravimus unusquisque in viam suam
declinavit. et dominus posuit in eo iniquitatem
omnium nostrum. oblatus est quia ipse voluit
et non aperuit os suum. Sicut
ovis ad occisionem ducetur et quasi
agnus coram tondente se obmutescet
et non aperiet os suum. de angustia et
de iudicio sublatus est. generationem eius
quis enarrabit quia abscisus est
de terra viventium. propter scelus populi mei
percussi eum. et dabit impios pro se-
pultura et divites pro morte sua
eo quod iniquitatem non fecerit neque do-
lus fuit in ore eius. et dominus voluit con-
terere eum in infirmitate. Si po-
suerit animam pro peccato videbit semen
longevum et voluntas domini in manu
eius dirigetur. pro eo quod laboravit anima
eius videbit et saturabitur. in scientia
sua iustificabit ipse iustus servus
meus multos et iniquitates eorum ipse
portabit. Ideo dispertiam ei plurimos
et fortium dividet spolia. pro eo quod
tradidit in mortem animam suam et cum
sceleratis deputatus est et ipse peccata
multorum tulit et pro transgressoribus
rogavit. Hoc capitulum aliqui doctores
ad litteram exponunt de populo iudeorum dicentes
quod propheta loquitur de eo quod debuit hoc modo
loquendi quo dicitur: Ecce meus filius meus
primogenitus israel. Sed contra propositum patet per doc-
tores hebreorum antiquos. [illegible] est capitulo pre-
cedenti super illud Gen. xlix° non auferetur
[illegible] dicit quidam doctor hebreorum
hic est rex messias qui debet [illegible]
ad penitentiam [illegible] israel [illegible]
[illegible] et [illegible] sicut patet
est ysaye liii. Ipse autem vulneratus est
propter iniquitates nostras attritus est propter scelera
nostra [illegible] patet quod capitulum hoc de christo legitur
ad litteram Hoc etiam patet per prophetas novi tes-
tamenti que sunt [illegible] auctoritates quibus
[illegible] non recipiunt [illegible] dicit
[illegible] quis credidit auditui
nostro dicitur esse impletum in christo Joh. xii
ubi dicitur Cum autem tanta signa fecisset

tota eius [illegible] non credebat ei ut adim-
pleretur sermo Ysaie prophete quem dixit Domine
quis credidit auditui nostro et brachium
Domini cui revelatum est. Et [illegible] Et dixit
Ysaias quia vidit gloriam eius et locutus est
de eo. Similiter hec auctoritas scriptura dicitur esse in Christo
impleta Romanorum x°. ubi apostolus probat
[illegible] quod fides in [illegible] omnis quicumque invo-
caverit nomen Domini salvus erit et subdit
quomodo invocabunt in quem non crediderunt et
quomodo credent ei quem non audierunt et pre-
dicabunt nisi mittantur. Sed non omnes obediunt
evangelio. Ysaias enim dicit Domine quis credidit
auditui nostro. Similiter quod dicitur Vere
languores nostros ipse tulit dicitur esse
impletum Mathei viii°. ubi Christus
[illegible] lepram et socrum [illegible]
[illegible] Petri febricitantem [illegible]
ut surgeret ministravit eis dicitur ibi vespere
autem facto obtulerunt ei multos demonia
habentes et eiciebat spiritus verbo et omnes
male habentes curavit ut adimpleretur
quod dictum est per Ysaiam prophetam dicentem ipse
infirmitates nostras accepit et egritudines
nostras portavit. Similiter quod hic dicitur
tanquam ovis ad occisionem ducetur et cetera
impletum Actuum viii°. ubi legitur quomodo
angelus Philippo in Samaria predicanti
precepit ire ad viam [illegible]; ubi invenit
eunuchum sedentem super currum et legentem pro-
phetam Ysaiam. Accurrens autem Philippus audivit
eum prophetam legentem et dixit Putasne intel-
ligis que legis. Hec autem scriptura erat
quam legebat sicut ovis ad occisionem
ducetur tanquam agnus coram tondente se
sine voce sic non aperuit os suum et
et dixit Philippo obsecro te de quo propheta
dicit hoc de se an de alio et ubi Philippus
incipiens a scriptura ista evangelizavit
illi Jhesum Christum et baptizavit eum. Similiter
hoc quod dicitur et cum sceleratis reputatus
est dicitur impletum Marci xv°.
ubi dicitur Et crucifixerunt duos latrones
unum a dextris et alium a sinistris eius
et adimpleta est scriptura que dicit et
cum iniquis reputatus est. Ergo istam
[illegible] capitulum hoc
ad [illegible] de Christo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

passionis Christi que [illegible] sufficeret ad
delendum omne peccatum. Alii dicunt quod
primo Ysaias describit altitudinem rei [illegible]
[illegible] ordinem dicendorum ubi
[illegible]. Vel quod primo propheta [illegible]
prophetarum [illegible]
[illegible]
non crediderunt [illegible]
[illegible] prophetarum [illegible]
[illegible]
[illegible] credidit [illegible] venturi filii
ab illis audivit [illegible] propheta [illegible]
[illegible] impletum [illegible]
[illegible] sicut [illegible] dicit illi
[illegible] non est narrativa [illegible] credidit
[illegible] credidit auditui
nostro [illegible] nostros
passionis Christi [illegible] prophete
auditui nostro [illegible] paucis
videt enim Ysaias [illegible] incredulos
non credituros [illegible] Johannis xii°. Dicitur propterea
non poterant credere quia iterum dixit Ysaias
excecavit oculos eorum et induravit cor
eorum. Et [illegible] hic dicitur et
brachium Domini, id est filius [illegible] omnia
fecit [illegible] cui revelatum
est [illegible] paucis [illegible]
[illegible]
[illegible] revelatum est. Quamvis [illegible]
credere noluit [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
sicut virgultum [illegible]
[illegible]
[illegible] virgultum [illegible]
[illegible] Nazareus vocabitur. Vel dicitur
virgultum [illegible] sicut
enim flos oritur de virgulto sine [illegible]
[illegible] de virgine [illegible]
de virgine [illegible] glosa allegat
dicit. Flos de radice eius ascendet
[illegible] glosa [illegible] Symmachus [illegible]
ubi [illegible] virgultum [illegible]
[illegible] de virga [illegible]
[illegible] dicitur virgultum [illegible]
[illegible] dixit [illegible]
[illegible] sicut in
[illegible] Vel [illegible] umbre re-
[illegible] Contra
[illegible]
[illegible] Vel dicitur virgultum [illegible]
resurgendi et ascendendi [illegible]
ut dicit glosa et [illegible] eorum

in medio que spectabat ad fidem christianitatis
Vel dicitur virgultum propter acceptionem vel dis-
ciplice ipsorum. Sicut enim de virgulto accipi-
tur virga per quam fit disciplina sic de Christo in-
telligitur Hebr. 1o virga equitatis virga regni
tui. Et de hiis acceptionibus virge dicitur
[illegible] virga placet [illegible] cogitata [illegible]
confirmat [illegible] [illegible] [illegible] virgultum
[illegible] flagellum. Vel dicitur virgultum propter
paupertatis tenuitatem et [illegible] [illegible]
[illegible]. Sic dicitur [illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] sic vel [illegible] hic enim dicitur
[illegible] [illegible] placet [illegible] q abiathe-
[illegible] Gen. xvii. ambula coram me
et esto perfectus. Christus enim [illegible] [illegible]
placuit sicut Ysa. xl. complacuit sibi illo
anima mea Luce iii. [illegible] in compla-
cui. Et i. [illegible] sicut radix [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] fructificat. Sic dicitur propter
absconditatem incarnationis [illegible] [illegible]
illud Ysa. xlv. vere tu es deus abscon-
ditus. Sic sicut radix [illegible] [illegible]
et humiliorem. Sic Christus [illegible] [illegible]
[illegible] plenitudinem Job 1o. de plenitudine
eius nos omnes accepimus gratiam pro
gratia. Et sicut radix fundatur et por-
tatur radice sic a Christo [illegible] [illegible]
Hebr. 1o portans omnia verbo virtutis
sue. Et in [illegible] dicitur [illegible] [illegible]
Ego genus radix david [illegible] i.
origo eius et [illegible] [illegible] et radix
[illegible] [illegible]. De terra sitienti i. virgine
que dicitur terra propter [illegible] Ysa. xlv.
[illegible] i. [illegible] ab omni humore
[illegible] et [illegible] vel [illegible] et [illegible] [illegible]
signata est per virgam aaron que quamvis
[illegible] [illegible] [illegible] floruit tamen [illegible]
[illegible] [illegible] Glo. ubi nos habemus
[illegible] [illegible] [illegible] agnile [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia sine semine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est. Vel dicitur [illegible]
i. [illegible] celestia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] passionis et acerbitatem
quia virum dolorum et debilitatem quia
languores nostros portavit [illegible]
[illegible] quia oblatus est. Unde dicitur
et non est ei species i. non erat [illegible]
propter [illegible] neque decor propter [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]. Quamvis
enim Christus [illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
forma pre filiis hominum [illegible] [illegible]

spectabilis in facie pro [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] decorem [illegible] vel
sic non est ei species [illegible] [illegible] [illegible]
secundum iudicium opinionem neque decor
[illegible] secundum [illegible] estimationem. Propter hoc
[illegible] sequitur propter quod et vidimus ipsum
nos ipse Ysaie [illegible] vel oculis cordis eum
i. Christum venturum et non erat i. non erat in
passione ei aspectus pulchritudinis cor-
poralis quia [illegible] homines [illegible]
[illegible] [illegible] non eum inspiciunt. Vel sic i.
non erat qui eum inspiceret propter passio-
nem illud Ps. Considerabam ad dexteram
et videbam et non erat qui cognosceret me
[illegible] [illegible] sic vidimus eum et non habet
[illegible] neque decorem quia [illegible]
eum [illegible] propter passionis acerbitatem et
[illegible] [illegible] Thren. ii. et tamen
desiderabimus eum ipse nos ipse [illegible]
multa [illegible] vidit [illegible] in [illegible]
in [illegible]. Dicens multi reges et prophete vo-
luerunt videre que videtis et non viderunt
[illegible]. Despectum propter ambitus et novissimum
virorum i. vel de abiectum quia [illegible] ad-
[illegible] vel novissimum despectum. Glo.
pendentem in cruce et pro nobis maledictum et
vilissimum omnium [illegible] Sap. ii. de
morte turpissima condempnemus eum.
Nec solum eum videmus talem et tam vile
[illegible] [illegible] virum dolorum i. multi et
magni doloris [illegible] [illegible] [illegible]
dicitur [illegible] [illegible] qui est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et dicit Glo. [illegible]
[illegible] dolent [illegible] omnes dolores [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
adherent [illegible] omnes dolores et [illegible]
quos ad passionem illatas [illegible]
[illegible] et [illegible] experientia infirmitatis [illegible]
[illegible] ad passiones assumptas. Hebr. v.
[illegible] que passus est didicit obedientiam.
[illegible] despectum [illegible] [illegible]
[illegible] dignitatis [illegible] dolores ab amore
carnalis voluptatis [illegible] infirmitatem
ab amore mundane [illegible] ne [illegible]
[illegible] [illegible] Eccl. xxxviii. al-
tissimus [illegible] [illegible] medicinam [illegible]
in ipso assumpta. [illegible] [illegible] et quasi
absconditus vultus eius i. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cognosci sicut homo
[illegible] [illegible] Ysa. xlv. et
Glo. allegat vere tu es deus absconditus
et nec reputavimus eum et despectus [illegible]

vegmenta (Et non reputavimus eum. Non
solum pilum unius nec alicuius valoris
hominem (estimavimus). Hic propter verba domini ipsorum
iudeorum tunc et demonum, qui non credide-
runt eum esse filium dei, nam ipsum reputant
pro eis quod sunt dicti ipsius, sicut et Daniel
reputat pro eo peccatoribus enormibus qui fuerunt
in regno modo Daniel x°. quamvis
peccata non fuisset. Et hoc tangit glosa
dicens reputavimus nulla eo nobis peccati
tamen credentem. (Consequenter describit vehe-
mentiam passionis et ostendit iudeorum peccatorum
utrumque declarans, ponendo ibi vulneratus est
et cetera. Non reputavimus eum et hoc dicit
i. dicat langwors mos non suos et d.
glosa i. peccata ipse tulit eius non aliquis
q. d. pro nobis penam sustinuit (Nota quod
langwor dicat mala et logice indispositionis
in langwor dicat quasi longus angor
et significat peccatum originale. Et dolores nostros
i. peccata nostra debitos ipse portavit sed
non nobis ipse hoc eos a nobis abstulit prima
Pet. ii°. et glosa allegat peccata nostra
tulit in corpore suo super lignum i. penam
peccatorum (Dolor autem dicit sed pene et non
peccatum actuale perfectum, ergo quasi fuit
fructus passionis et tamen nos i. glosa
una sed mali reputavimus eum quasi leprosum
i. peccatorem ad modum leprosi abhorrendum et
eiciendum. Unde et extra portam passus
est ad Heb. ult. et propter hoc ipsum perpetua a cetera
i. iuste punitum et humiliatum i. vilificatum
et ad bella deiectum deductum propter quod fuit
inter latrones est crucifixus et imponebant
ei quod haberet demonium, et quod
subverteret gentem et multa alia crimina, nepotes
et obiectum Act. et dicit hic glosa putavimus
qui ignorantes peccavimus sed modo penitentes
credimus melius eum prophetam ut propheta
loquitur. (Et declarat vehemenciam eius pas-
sionis sic putavimus eum propter sua peccata
adeo percussum ipse autem vulneratus
est per clavorum infixionem et glosa allegat
illud propheticum foderunt manus meas et pedes
meos et hoc ut suo vulnere nostra vulnera
curarent vel subdit propter iniquitates
nostras et nos et attritus est
ictibus flagellorum et alapas propter scelera
nostra maiora que sunt et in eum dispe-
pluit pacis nostre i. flagellum sine passione
(que cum deo et angelis reconciliati sumus
super eum propter quod ait vel sunt per hoc eum

cum nobis passionem per disciplinam passe-
que impositam suo pro nobis reconciliavit ad
Ephes. ii°. ipse est pax nostra qui fecit
utraque unum et dissolvens omnem principem
sumus animalis pene cuius ptc dictum
prima Petri ii°. et dicit glosa passionem quod
quam sicut cum lacerationem et flagellationem et ab-
alibi solvit proximos, ne corpore dicens
et corpore mediatum inter eos. Et
obiciatur plenior sumus ... non
verum non ait dicit unus una gutta
preciosissimi sanguinis eius sufficit ad redemp-
tionem generis humani sed dicta ... ut
vitaliter diligentes vel sublimius ...
... vel propter dicta
nos ... sufficit quod sit et omnis
dignitas ... qui ait
propria vilior infinita, tamen non sufficit
licet quod est magne pene, sed ...
generis pene ad offensam que sunt
infinita. (Sic ergo sanati sumus per
eius iudicis ... ipsius
nos indifferenter ... distincta
inde ... eramus
quantum ad fidem vel quod ad mala opera
et maiorem ...
mentis ... i. Pet. ii°. eratis
sicut oves errantes (Et modus errandi
declarat unusquisque in viam suam decli-
navit a fide recedendo et quod voluit
credendo et tollendo vel declinavit
... maledictio ...
... Ierem. xlii°. unusquisque
ambulat post pravitatem cordis
sui vel declinavit ... clamabant
clamantes crucifige crucifige vel de-
clinavit ... crucifixo
... dominus posuit
in eo i. in Christo iniquitatem omnium nostrum
i. penam peccatis in iniquitatibus meis dicit
glosa penam omnium iniquitatem vel peccatorum
nostrorum quam sustinere nos ... susti-
nuit. Hic dicit ii°. ad Cor. v°. eum
qui non noverat peccatum pro nobis
fecit peccatum hic est hostiam ...
peccata totius populi portavit ...
levitici xvi°. Et declarat modum
passionis quia passus est libenter et
tacite et ex magna caritate dicit
oblatus est ... passionem et mortem
glosa. oblatus hostia pro nobis ...
... quia ipse voluit propter obedientiam

ex parte resolute humanitatis ipsius glosa
nemo coegit eum sed ipse dicebat potestatem
habeo ponendi animam meam et iterum sumendi ponendi
eam et ideo ad Ephesios v° dicitur tradidit
semetipsum hostiam ... odorem suavitatis
Et non aperuit os suum nobis relinquendo
exemplum pacientie et humilitatis in injuriis sustinendis unde
nec murmurat contra herodem ipsum deridentem
luce xxiii° nec contra pylatum ipsum flagellantem
iniuriantem Joh xix° ubi dicitur non rendit
verbum ita ut miraretur preses valde omnis
i. innocens et mansuetus ad occisionem
ducetur scilicet ad tribunal pylati Jeremie
xi° Ego quasi agnus mansuetus qui
portatur ad victimam unde subditur ecce
agnus qui tollit peccata mundi quia occisus
est ab origine mundi qui carne et sanguine
suo nos redemit et velle per cetera suo
nos lavit Glosa cum tonderetur non ob-
mutescat non comminando glosa non re-
pugnando sed cum adducetur humiliter obmu-
tuit unde dicitur Tre iii° Sedere alter
sum nec bona nec mala operaretur
et non aperuit os suum iterum in glosa
pylato et herodi pavidi inideo nec
differetur probus quam impius et qui ita
patiens ideo de angustia passionis
et de iudicio in iusto et iniquitate glosa
mundo omnium iudicum non repelit iniquitatem
sed sine culpa dampnatus est unde amat
propheta quasi omnem passionem deus retribuit
vel de iudicio qua omnis in lumbo de-
tinebantur ex sua generatione sublatus est
i. tollet vel liberabit parentes vero
quod data est illi omnis potestas in celo
et in terra Et dignum fuit eum sublevari
generationem eius scilicet divinam que inenar-
rabilis et inexplicabilis est non solum
hominibus sed etiam angelis unde dicit ambrosius
impossibile est scire generationis secretum
mens deficit vox silet non mea
tantum sed etiam angelorum ideo dicit quis enarrabit
vel intelliget hoc de generatione humana
quam nullus humane nature comprehendere potest
et dicit Ysidorus i° describat et narrat tamen
sed hic peccatum est quia ad sensum spiritus
ex opinione processit et non quia ad incarna-
tionis misteria muta sunt omnia super
humanis et naturalibus modis vel quasi hic quis
non intelligit hic impossibilitatem sed diffi-
cultatem et sacramentum narrandi quasi dicit
quis i. nullus dignitatem et excellentiam enar-
rabit eam vel exposuit spirituali
generatione per multiplicationem fidelium

ex sequitur quia abscisus est a terra viventium
i. de presentia hominum quos per corpo-
ralem mortem ad quam scriptum est multiplicatio
fidelium Joh xii° nisi granum frumenti
cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum
manet si autem mortuum fuerit multum fructum
affert Ex eo vel sceleris populi mei percussi
eum ... propter scelus populi mei quoniam percussi
et deleam pastorem enim dicit pater et hoc
promissum zacharie xiii° percutiam
pastorem et dispergentur oves gregis
Et nec enim quomodo dedit pater qui volens
pertitur unum pertitur filium suum nupta
necessitate spiritu et dabit impios
i. gentiles qui sunt sine pietate pro se
patri ...quam mortuus et sepultus ... ac
... ideo dicitur pro sepultura i. ...
... sepultura et divites i. iudeos
pro divitiis legis et prophetarum in quibus
gloriabantur secundum glosam pro morte sua
i. pro deiurito mortis sue et hic impletum
est tempore tito qui in ultorem mortis
multos iudeos mortificavit vel sic
impios i. iudeos qui nullam pietatem
circa xpistum habuerunt pro sepultura sua quia
usque ad mortem persecuti sunt eum et
munierunt sepulcrum signantes lapidem cum
custodibus et negaverunt eum post posse
resurgere ut habetur ... ult ...
... impietatis est propter mortem
sepultam et divites pro morte sua i.
... quia morti tradiderunt eum
Et iustum est ut sic puniantur eo quod
iniquitatem non fecit factis quasi de nullo
alio scit dici neque enim cum mundo ...
... est neque dolus fuit in ore eius
q. d. fuit iustus et opere et sermone ... complet
habetur luce ... et prima petri ii° Et
quamvis ita iustus fuit deus tamen
scilicet pater voluit conterere eum i. pena contriti
... voluntate vendi permisit in in-
firmitate scilicet carnis assumpte quia
divinitas impassibilis est unde illud
ii° Cor ult et si crucifixus est ex
infirmitate etc Hoc autem deus permisit
pro utilitate sequente quia si posuit
filius i. deposuit scilicet dixit ut
ad tempus animam accepi unde illud
Joh x° potestatem habeo ponendi animam
meam etc ideo dicit animam i. vitam
... proprio non deleudo videbit
semen longevum i. multiplicationem
fidelium vel i. fideles imperetum

regnaturus 2m gloriam vel i. ec[c]l[esi]a viii q no
detrastis sicut novum testamentum vn allegat
glosa illud. Christus qui seminat semina
semine suum voluntas dei i. volitum per
h3 redempcio humani generis in manum eius
i. in opere vel diriget i. complebitur hec dicat
Christus passionem redemit ergo no per actiones
dicatur si redemit passione corporis tamen
actione 2 actione bone voluntatis 2 hec glosa
diriget ut quod q pr[e]-solvit illud v[e]niat
h3 impleat 2 allegat i. fratrem eius in
nomine tuo 2 iterum quos dedisti michi
custodivi Et exponit hoc magister dicens
pro q laboravit anima eius ieiunando
vigilando multis predicando miracula
faciendo patiendo magis tamen redemit
ergo n[on] illud ffilius hominis non h3
caput suum reclinet 2 hec melius labo
ravit magis furtum quia quia noluit
2 ideo videbit animas multas ordine dignitas
2 saturabitur hic generaliter glosa quia
esuriens 2 patiens suus paruum laris
ebrius corpus vero noluit quia iam
fides praemiatur erat quo denique
ad eum exibat paculty fuit 2 ideo dicatur
saturabitur iustitia sua i. doctrina gra
gentes nulle quorum ad fidem q. d. sed
ait a piscis saturo q multi credant
multiplicato fidei numerum vel lira sic
exponit laboravit morte suspiciendo
videbit resurrectionem sua saturabitur
iustitia sua divina 2 humana tunc enim
2 non ante hi sunt glorie in corpore hoc quo
pz q omnis pr[es]e sunt fatigate Et videt
quod fiet ista nulla aliquid enim per
timet sic iustitia sua i. doctrina iusti
ficabit quo ad culpam in tota sedem
h[ab]itantem hic effective sedem divinitatem
ipse iustus sed Christus glosa non iusti
ficatus sed iustus 2 iustificans hominibus meos
quia implet mea voluntatem vel multos
q ad efficaciam licet omnes quantum ad
sufficientiam. Nullus enim iustificatur
nisi per Christum. Multi autem peccatores red
dunt indignos ideo dicatur multos 2
non omnes 2 iniquitates eorum i. penam
pro iniquitatibus debitam ipse portabit in
corpore suo quia illi non potuit portare
tulit h3 quia ex obedientia ad patrem
2 ex caritate ad homines ideo dispartiam
ei plurimos i. dabo ei gentes multas

ad plura 2 rex magis diversi effectus quod
autem multiplicatis imo ad patres dabo obe
gentes habitatores terre q. d. plures dabo
de hiis quod credidit de illis vn glosa a
dispersis prioribus negligentibus gentes
fideles 2 fortium i. demonum de quorum
fortitudine Job xli non est potestas super
terram que ei comparetur dividet spolia
sed apostolis ut sed bonis posset inde vel
alius gentibus triumphum spoliis adquis
acceptus n[on] illa parabola luce xi
Cum autem fortior illo superveniet et vel
spolia distribuet pretio de illius quod
fiet hoc ~~…~~ in ratione sua 2 s
h3 et pro eo quod tradidit sed filius sponte
2 ex voluntate caritate in mortem animam
suam i. vitam mortem uincens accersiuit 2
in fragilibus 2 i. cum peccatoribus quos cum sce
lerate i. pecatis curiosis sed cum latro
nibus reputatus est sed accusatoribus primarius
deputans hoc Joh xix Ad hoc enim i.
petierunt magistri apostolos ut duos la
trones cum eo crucifigerent ut per hoc precepta
maleficiorum ipsorum aliquibus reputatione
ex dei tamen ordinatione debent hoc adop
posite quia dicat hic glosa hec omnia
omnibus factum est vn 2 cum sceleratis re
putatus est ut scelerati aperte red
dimeret vn et mirandum paulus ait
omnia omnibus factus sum ut omnes lu
crifacerem vn dicatur hic 2 ipse tales 2 omnes
peccatum multorum i. predestinatorum tulit
i. sanguine suo lavit 2 pro transgressoribus
i. malis persecutoribus in crucifixione sua
in malitia sua transgressione rogavit
dicens ut glosa allegat 2 hec Luce xxiii
Pater ignosce illis adhanc vocem plurimi
circa nazarenorum multi ex eis astantium credentibus multa mala
crediderunt Patet ergo q hoc ope im
plevit que predicavit ex q. v. p
cepit dicens vnde proximis vestris calumpniantibus
vos 2 c. sequitur capitulum lesta lxxxiiii cm
laude sterilis que non paris
decanta laudem 2 hinnii que
non pariebas quoniam multi filii
deserte magis quam eius que
habebat virum dicat dominus dilata locum
tentorii tui 2 pelles tabernaculorum
tuorum extende ne parcas lon
gos fac funiculos tuos 2 clavos

tuos ~~excelsos~~ consolida. Ad dexteram
enim et levam penetrabis et semen tuum
gentes hereditabit et civitates desertas
inhabitabit. Aliqui doctores catholici
exponunt capitulum hoc de reditu captivitatis
babilonice ubi plures gentes scilicet iudea dicitur
habens virum et secunda sterilis et deserta
tempore captivitatis. Dicunt ista atque dicte leges
virum habent quia fuit desponsata per preceptum
legis ad filios patriarcharum sed fuit derelicta
tempore captivitatis babilonice. Sed hoc non videtur
bene dictum quia habens sterilis et deserta maiori
promittitur multiplicatio prolis et maior ex-
altacio honoris quam habenti virum pro-
lis aut de ea promittitur babilonica captivi-
tas. Nunquam fuit tanta prosperitas quod ad multi-
plicationem prolis et divitiarum et dominationem
et honorem et timorem sicut fuit ante
captivitatem et maxime tempore David et Salo-
monis. Sed semper fuit in afflictionibus
multis et infirmitate licet in terra sua
ut dictum est supra xxxv°. Et etiam
in fine eius capituli dicitur ecce sternam
per ordinem lapides tuos et fundabo te in
zaphiris. Nunquam nota reedificationis
civitatis et templi multo excellencior
quam ante erat post captivitatem babi-
lonicam nulla fuit repetita illius
que precessit et ideo quidam doctores hebreorum
exponunt capitulum hoc de tempore Christi quia
iudea habens virum et secunda ante capti-
vitatem post dictum sterilis et derelicta fuit et
post captivitatem prout [illegible] in adventu messie
sic erit in maiori prosperitate in comparatione
quam fuit ante. Et dicunt hoc fundari
in verbis fundamentis sternam te quod
post adventum et in duplici [illegible] in[illegible]
exponunt principium huius capituli de vo-
catione gentium ad fidem Christi et quod precedens
finem istarum ad intellectum dicitur hebreorum [illegible]
quod sicut est una fides antiquorum et modernorum
licet magis sit nunc explicata ita est
una ecclesia a principio mundi usque ad finem
ut dicit Augustinus omelia viii. Et omnibus tem-
poribus prophetalibus promulgatur tenere
quam quod dicitur in qua sunt quibus quod dicit
sub certis possidet in domino quod sit
unitas secundum Augustinum. Etiam que a principio
Abel iusto usque ad ultimum electum
qui in fine mundi nasciturus est quod sicut
protulit tot palmites unius vite vitis
ecclesia etiam dicitur ~~sterilis~~ et secunda. Et

virum habens quantum ad iudeos ?one legem
acceptam et divinum cultum que bigamiam ap-
pellantur sterilis aut derelicta quantum ad
gentiles quorum pauca medianis fidem
habuit ut Iob et alii licet data eis fuit
lex divina et aliis dicit propheta novum ecclesie
in quo pauca de multis et multi de gentibus
?operari acciderunt. Quinto ergo capitulo
ostenditur primo promisso factam a deo non solum
impleri quantum ad omnes iudeos qui crede-
re noluerunt sed etiam ad gentiles aliquis
enim credere posset quod promisso illa de
salute frustari posset ex eius lege
dilatione. Hoc ergo removetur in capitulo
isto vii. Alium xvi° dicitur quod iudei qui
in primitiva ecclesia acciderunt videntes
impleri promissionem in gentibus admiraverunt
glorificantes deum et dixerunt ergo et nationes
gentium spiritus sancti effusus est. Et habet
hoc capitulum tres partes. In prima describitur
dilatatio filiationis ut sterilis propter permissum
In 2a fidelium exaltatio ibi noli timere
In tertia hostium superatio ibi ecce ego etiam
dicitur ergo lauda sterilis id est ecclesia de gentibus
et deserta patria congregatione et hoc ante
Christi non pariebat id est que non parturiebas quia
fuisti sterilis in gentibus tempore veteris legis
et ideo dicit glosa. sterilis gentilitatis que
tunc filios non pariebat quia nec legem
nec prophetas habebat. sunt autem plures
gentiles quam synagoga. et ergo dicit quedam
glosa que ~~sint~~ plures modo in patribus
vel intelligitur ecclesia que in iudeis
erat deserta quia ad veniente domino filios
sibi non generabat ergo lauda in tuo
corde decanta laudem ore tuo et hym-
num gaudio sicut apparet ad Galatas
2° glosam que non parturiebas et dicit
hymnum vel tempore quod forte modus
delectationis redundat ex cordis internis
corpus. Unde dicit in psalmo cor meum
et caro mea exultaverunt in deum vivum.
Et ideo subdicit tunc exultacionis
quia multi filii deserte id est gentilitatis que
fuit deserta a deo et hoc indarum reputa-
tione magis intelligitur absolute et
respective ideo dicit quasi est sinagoge
que habebat virum scilicet deum et hic aug-
mentatio promittit pauca enim repudiata
est. Phe notatur quod in novo testamento
plures sunt fideles de gentibus quam de
iudeis fuerunt in antiquo. Et est notandum

de sterilibus

[illegible] sex steriles peperisse sed plurimum
que genuit Ysaac Gen xxi° Rebecca
genuit Iacob ibidem xxv° Rachel que
genuit Ioseph ibidem xxx° Anna que
genuit Samuelem I Reg i° Elyzabeth
que genuit Iohannem baptistam Luce i° et de 64
[illegible] Iudicum xiii° Et quia ad aug-
mentacionem fidelium sequitur augmentacio
cultus dei dicitur Dilata locum tentorii tui
locum tentorii tui i. mansiones tuas ad-
[illegible] et pelles tabernaculorum tuorum extende
vel locum tentorii i. ecclesie per tabernaculum
moysi signate et pelles rubricatas i.
nunc tabernaculorum tuorum i. [illegible]
[illegible] extende sicut [illegible] pelles [illegible]
[illegible] per intelligi [illegible] replacens
vel predicatores [illegible] progenies Glo-
[illegible] per plocum tentorii intelligitur
locus sacrificii ubi in sacrificio veteri lege
[illegible] sacrificia in altari sacrata quod
erat ante tabernaculum moysi factum de
cortinis et de pellibus et de funiculis
[illegible] Et hic locus arctus fuit tempore veteris
legis propter hoc quia non erat licitum offerre
sacrificium nisi in uno loco nec in tota terra
sed solum in monte Syon ubi erat templum
Sed tempore testamenti novi dilatatus est
locus sacrificii quod apparet per universum
orbem offertur [illegible] eukaristia que est
precium sacrificium novi legis
secundum quod predicit Malachias i° Ab
ortu solis usque ad occasum magnum est
nomen meum in gentibus dicit dominus et
in omni loco sacrificatur et offertur nomini
meo oblacio munda et sequitur longos
fac funiculos tuos ne parcas per labialis
[illegible] et hec per aliam electorum sibi
longos fac funiculos tuos i. prepara
[illegible] in longum [illegible] predica et cla-
vos tuos consolida i. [illegible] et intellectum
quibus precepta conserventur ut dicit glosa
et hoc ut per preceptis elevent nec adversa
frangant et hec consolidacio fit per simplicitatem
[illegible] [illegible] verba sapiencium quasi
stimuli Et in [illegible] in uobis tuis
[illegible] dixit dilatata ad dexteram enim
et levam penetrabis i. ad omnia loca mundi
dilataberis vel i. ad prospera et ad adversa
vel i. ad bona mundi presentis et future
glosa et allegat illud longitudo dierum
in dextera eius et in sinistra illius

Unde dicit super lx°
Leva in circuitu oculos tuos et vide omnes
isti congregati sunt venerunt tibi Et dicit
[illegible] in glosa in tanta multitudine
gencium erat etiam ad [illegible]
[illegible] suscipit et
levam [illegible] ad [illegible]
[illegible] admittit et
allegat illud [illegible]
[illegible] Et semen tuum i. Christi verbum
gentes hereditabit i. in gentibus predicabit
[illegible] vel semen tuum
i. apostoli discipuli primitus hereditabit gentes
quia ipsi et alii fideles acquisierunt
ecclesie alias gentes per suas predicaciones
[illegible] Et civitates [illegible] ad
gentes et civitates desertas i. ecclesias
gentes vel [illegible] ad [illegible] ydolatrie
cultu inhabitabit fides [illegible]
[illegible] super [illegible]
[illegible] sancta [illegible]
Noli timere quia non confunderis neque
erubesces non enim te pudebit quia
confusionis adolescencie tue oblivisceris
et obprobrii viduitatis tue non recor-
daberis amplius quia dominabitur
tui qui fecit te dominus exercituum nomen
eius et redemptor tuus sanctus Israel
deus omnis terre vocabitur quia
ut mulierem derelictam et merentem
spiritu vocavit te dominus et uxorem
ab adolescencia quia dixit dominus
deus tuus ad punctum in modico
dereliqui te et in miseracionibus mag-
nis congregabo te in momento in-
dignacionis abscondi faciem meam
a te et in misericordia sempiterna misertus sum
tui dixit redemptor tuus dominus
Sicut in diebus Noe istud michi est
cui iuravi ne inducerem aquas di-
luvii ultra super terram sic iuravi ut
non irascar tibi et non increpem te
Montes enim commovebuntur et colles
contremiscent misericordia autem mea non
recedet a te et fedus pacis mee
non commovebitur dixit miserator
tuus dominus Paupercula tempestate con-
vulsa absque ulla consolacione Ecce.

de susceptione ... et gentilis

de [illegible]

ego sternam per ordinem lapides tuos
et fundabo te in zaphiris et ponam
iaspidem propugnacula tua et portas tuas
in lapides sculptos et omnes terminos
tuos in lapides desiderabiles universos
filios tuos doctos a domino et mul
titudinem pacis filiis tuis et in iusticia
fundaberis. Recede procul a calumpnia
quia non timebis et a pavore quia
non appropinquabit tibi. Ecce accola ve
niet qui non erat mecum advena
quondam tuus adiungetur tibi. Ecce
ego creavi fabrum sufflantem in igne
prunas et proferentem vas in opus
suum. Et ego creavi interfectorem
ad disperdendum. Omne vas quod fictum
est contra te non dirigetur et omnem
linguam resistentem tibi in iudicio
iudicabis. Hec est hereditas servorum domini
et iusticia eorum apud me dicit
dominus. Extrema multiplicatio fidelium nove
ad leticiam nisi sint ordinati [illegible]
quia dicitur supra ix° multiplicasti gentem
non magnificasti leticiam [illegible] fide
lium multiplicatio [illegible] de
[illegible] ponitur [illegible]
confusionis [illegible] apparet [illegible]
sta dicitur ergo noli timere. Nota hic
litteraliter quod apud eos non fuit distinctio
iudei et gentilitatis [illegible] incepit [illegible]
quam tempore accepit insignum huius
distinctionis unde tempore [illegible]
est signum distinguens Israel a gentibus
et ideo confusio adolescentie gentilitatis
est ydolatria ad quam statim declinavit
cultu dei relinquente in Abraham et
successoribus suis propter quod. Obprobrium
vero viduitatis in gentilitate accipitur
tempore date legis quia propter ydolatriam
ipsa iudea a deo plage desponsata
dimissa est et repudiata propter ydolatriam
Et confusio adolescentie iudee est ydo
latria ad quam declinat post datam
legem in deserto et post ea in terra promissionis
unde dicitur Ezechielis ii° Recordatus
sum tui miserans adolescentiam tuam
et caritatem desponsationis tue quando
secuta es me in deserto. Obprobrium
autem viduitatis eius est atque legis
nove quia venit tempore ipse dominus

electa est a deo per [illegible] autem [illegible]
quod iste confusiones et obprobria gentilitatis et
iudee non sunt recordanda in statu [illegible]
et generalis conversionis [illegible] quod post [illegible]
iudei et gentiles ad populum gratie
in unam ecclesiam in prima. Et hoc est quod dicit
apostolus Romanorum x°. Non est distinctio
iudei et greci nam idem dominus omnium dives in
omnes qui invocant illum. Ad Galatas v°
In Christo enim Ihesu neque circumcisio valet neque
preputium sed nova creatura sed [illegible]
[illegible] quia est [illegible] culpe [illegible]
et [illegible] confusionis et obprobrii [illegible]
[illegible] iudei [illegible] generalis [illegible]
gentiles [illegible] iudeis [illegible]
[illegible] dicitur ergo noli
timere sed etiam [illegible]
quia non confunderis id est non habebis [illegible]
confusionis [illegible]
[illegible] id est non habebis maiorem confusionis [illegible]
[illegible] non enim te [illegible] sed [illegible]
[illegible] confusionis adolescentie tue
id est [illegible] confusionis [illegible] babel in [illegible]
olim confusi [illegible] Genesis xi° [illegible]
[illegible] non confunderis [illegible]
[illegible] et obprobrium viduitatis tue
id est ydolatrie [illegible] obprobrium
[illegible] a deo [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible]
[illegible] sic dicit non [illegible]
[illegible] et non [illegible]
[illegible] iudei [illegible] gentiles [illegible]
[illegible] desponsata [illegible]
[illegible] et non [illegible]
hic est glosa [illegible] quando dicit [illegible]
babel edificaverunt gentilitas quam deus
sibi desponsaverat in Noe et filiis
eius [illegible] in adolescentia sua [illegible]
[illegible] a deo relicta est [illegible] ad
tempus [illegible] sed [illegible]
plebs electa [illegible] illa [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] deus [illegible]
eius Iacob [illegible]
Et [illegible] duas [illegible]
[illegible] gentes sed in
Noe et filiis eius [illegible] sed
iudeus [illegible] elegit deus sibi in
[illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible]
sed [illegible] que [illegible] dicitur et [illegible]
[illegible] Et ego [illegible]
[illegible] desponsata [illegible]
tempore [illegible] non confunderis [illegible]

dimabitur tibi qui fecit te q. d. quasi non ydo
la dimabitur. Deus compatiens nomen eius
eciam potens parare confusionem ut
deceptor tuus preparavit a dyabolo li-
berando peccatores ipsis gratiam infundendo deus
omnis terre vocabitur non tantum Iudee sicut
antiquitus iuxta illud ps. Notus in Iudea
deus in Israel magnum nomen eius / Et pro-
pter eius [illegible] ardentes [illegible]
probat hoc dicens quia ut mulierem dere-
lictam adeo propter ydolatrie fornicacionem
mulierem / mulier derelicta gentilitas e
quia cum ydolis fornicabatur et mentem
[illegible] vocavit te deus ad fin-
em [illegible] et vxorem ab adolescencia
abiectam i. a tempore confessionis tue
[illegible] tue cum adhuc non
nota et inmunda fuit / hoc non competit
synagoge quia non fuit abiecta in
sua adolescencia sed in sua senectute
ro prima Cor. x. dicit apostolus nos
sumus in quos fines seculorum devenerunt
dixit deus deus tuus alius habet dy
deus tuus ad punctum in quo modicum
brevitatis temporis quia dicit hic glosa
omnia tempora eternitati comparata punctum
sunt in modico hoc dicit respectu
future consolacionis dereliqui te in
ad tempus in miseriis et infidelitatibus
magnis i. in huius affectibus sine ?
tuis multis et allegat glosa illud
misericordia domini plena est terra / hoc dicit
quia maior fuit deus erga te Christi
[illegible] synagoge congregabo te dicitur
tus Ezechiel xxxvi.o Congregabo
vos de universis terris et capite ut dicitur
in parvo (loquendo?) in multo (bene?) [illegible]
[illegible] quia deus tempsit vos et in
venit vos dignos se / Dicit lira q[uod]
(hic?) deus alloquitur eam ut se [illegible]
ad (iustos?) et fideles qui sunt afflicti
in hac vita ut patet per decursum novi
et veteris testamenti ita consolatur infideli
derelictam et mentem / Iste tamen (istic?)
[illegible] (magnum?) ... filiacio(?) eterne
[illegible] anima (ab?) presentis Christi
est apte et ideo dicit hic in modico
dereliqui te quia non [illegible] dignum
(comparacione?) brevis temporis ad futuram
gloriam etc. Glosa in (isto?) [illegible]
[illegible] hoc ad [illegible] [illegible] respondet

que abiecta adeo sit non (cogitat?)
se [illegible] desperacione ut (tristicie?) pondere
[illegible] ad (invicem?) [illegible] / primum
et pedem [illegible] non despicit de paternis
clemencia quem filius (voluit?) [illegible]
[illegible] optimum qui ponere(?) / Conservavit
(conpunxit?) et pedem derelictam et
infidelem dicens in momento in-
dignacionis q. d. effectus mee indignacionis
est quod brevis respectu future consola
cionis abscondi faciem meam. i. infusionem
meam sub i. (duplacionem?) meam et hoc
propter ydolatriam patrum ante hoc dicitur
ad peccatores deprecacionis et in mea
sempiterna i. gratia (respectu?) per
durantem misericordiam meam i. misericordiam [illegible]
[illegible] dixit redemptor tuus
deus cui credendum est / quia hoc e
ita infallibile sicut promissio facta
Noe Gen. viii.o vii sequitur. sicut
in diebus Noe qui bene diluvium
istud non est [illegible] cum se
Noe iuravi i. et promisi ut similiter
semper ne in diluvium ut esset aliud diluvium
(super?) terram. Sic iuravi in mobilitate
(mentis?) ut non irascar tibi sed eterna
bona gratie infundendo et non increpem
te in tuis vicissitudinibus (sed?) in
(ipso?) tua increpabit te / Est autem
increpacio omnia tribulacio adeo in
(missa?) sicut patet Christi (ppbloquint?) vel
[illegible] gradi (omni?) sed de statu
eterne (capitulo?) ubi y(?)ferno tribulacio
(multis?) locis habet / in dicit glosa ut
credat peccatorum congregatos tamen
deus sempiternus et ad punctum de de
(sertis?) ut anima dei sedes eterna fiat
Montes enim (moveri?) cap. 4 sequitur / montes
commovebuntur i. etiam moventur
de locis et colles contremiscent in ter
(pestados?) quia ergo mea ma. in suffra-
ge(?) hic sequitur / misericordia autem mea i.
effectus mee mox non recedit a te
quia Christi et fedus pacis mee
i. verbo que est proprius (recitacione?)
inter te et me non commovebitur
in seculi luco facta (stabilita?) verbum partu
sempiternum munus dando fideles
dixit miserator tuus deus q. d.
infallibile est et allegat illud
glosa celum et terra transibunt verba

Margin (right of the second column):

quippe suum totum tamen hic qualis
secunde [illegible] [illegible]
est cum (ipsis?) ad tempus antequam
quia et nunc (convalebit?).

mea aut non turbabuntur q. d. non tan-
tum factum est sed una et eadem cari[illegible]
[illegible] exponit de montibus et colles ne
se motibus movebuntur. an adventu
[illegible] et colles [illegible]
quia anima [illegible] nec una aut-
em non recedet quia finis glorie e-
ternus immutabilis (consequenter) ex-
ponit quales sunt isti [illegible] im-
mutabiles nunc quos ecce dicit pro-
mittit / scilicet dominos spirituales [illegible]
quia [illegible] culpam non [illegible] nos
[illegible] fugere [illegible] paupercula
paupercula ecce [illegible] turbine [illegible]
spiritualibus [illegible] [illegible] [illegible]
bite [illegible] i. ad [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] absque
ulla spe [illegible] [illegible]
[illegible] et loquitur de afflictione illorum
qui [illegible] et [illegible] fuerunt in ecclesia
ut [illegible] afflictione clamans
[illegible] sancta et honor
vel posset sic dici absque consolatione
quia sine prophetis sine prophetis
sine apostolis [illegible] domus (et
[illegible] consolatio ecce ego sternam
i. [illegible] per ordinem lapides tuos i.
fideles stabiles [illegible] in diversis offi-
ciis gradibus et statibus [illegible]
quibus ecclesia edificatur [illegible] illud
ad Ephe. [illegible] quosdam [illegible] dedit
apostolos alios autem [illegible] pastores et
doctores etc. Et [illegible] [illegible] [illegible]
per ordinem [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] celestem [illegible] edificatos
que sponsa agni dicitur et vere
et [illegible] lapides [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hoc gradibus glorie collocati
[illegible] Apoc. xxi ubi [illegible]
[illegible] non eget sole neque luna
ut luceat in ea nam claritas dei
illuminabit illam [illegible] et fundabo
te in saphiris (Glosa. [illegible] [illegible] [illegible]
bo tibi [illegible] Est aut carbunculus
[illegible] [illegible] qui fugat tenebras
[illegible] illuminat [illegible] [illegible]
que [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] Saphirus
celestem [illegible] colorem [illegible] [illegible]

illos [illegible] qui tu [illegible] dicunt
[illegible] clarum [illegible] [illegible] / Ad paulo
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] dicit [illegible]
[illegible] saphirus illos [illegible] qui celeste
vitam ducunt [illegible] in celestibus cum
sint fundata ecclesia [illegible] in apostolis unde
ad Ephe. [illegible] [illegible] [illegible] fundamenta aposto-
lorum [illegible] [illegible] lapides i. martires
qui ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] (Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] colloca [illegible] [illegible]
[illegible] guttas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] martiribus / [illegible] guttas
passionis vel mortis (Et dicit glosa
[illegible] [illegible] propugnacula [illegible]
illos qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] vitam [illegible] [illegible] ponam [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / alius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
alius [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quasi [illegible] dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] (Unde dicit [illegible] [illegible]
tua i. defensores tuos et portas
tuas i. [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] alios in [illegible] in
ecclesiam in lapides i. in fide [illegible]
ad [illegible] lapides [illegible] stabiles
sculptos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et omnes terminos tuos i.
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] et
doctrina [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel terminos i. prelatos
qui suos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in lapides
i. fide et [illegible] stabiles desidera-
biles [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] honestatis et non [illegible] [illegible]
[illegible] te impleat / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] / filios tuos [illegible] vel
[illegible] [illegible] doctos a domino [illegible] illud
[illegible] [illegible] glosa allegat [illegible]
[illegible] [illegible] dei et [illegible]

pater ipse dicens filius tuus cui reconciliando
dixit angelis ad sollo in paciens
quemadmodum et mare sunt consiliari
que est navis gradualis id est omni virtute
firmabor, inpostea illud ps. per v[er]a pol-
labit confirmabitur. Et sunt hec que ponit
beatus inquid omnes laudent in domino
anima et pertinet ad eos beatitudine
et pre sunt docti in mediate ado in
qe xxxi dicit non docebit ultra
vir proximum suum et vir fratrem suum
omnes enim cognoscent me a minimo
eorum usque ad maximum ait dominus. dicit
glosa consolacio est etiam degentibus
primitus et gentibus spiritualis ne doceat
ut agat nec ad impios timeat. Dominus
vero paulum calumpnia active. sed
que multi calumpniam faciant passive
ut a dyabolo calumpnia non pacieris quia
fugat fratres non timebis dyabolum
vel invidiam eius sed deum reputare
ipse vere deus quia non appropinquabit tibi sed
pavor per multitudinem peccatorum vel
tibi id est cum tue sit due illuminate
conspicit videt tempore non timebis
nec hereticos nec demones dicit ecce
acolla id est simplus maior gentilis. qui
cultura [illegible] abiectum / pluripunt [illegible]
primitus / veniet sed ad fides qui non
erit metu non in se ydolis succedo
ad [illegible] tunc id est aliene quia
tenebis aliquis vel [illegible] id est tempore
persecucionis [illegible] adinget tibi
in [illegible] fidei / nec est opret [illegible]
ne dyabolum / quia ecce ego creavi
fabrum sufflantem, fabrum id est dyabolum fab-
ricatorem omnis mali, sufflantem in
igne prunas id est incendium viciorum
acriter succendens, sicut flatus red-
dit ignem acriorem. Job xli. alitus
eius prunas ardere facit. quia
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] efficacie [illegible]
vas [illegible] inungit [illegible] malum / [illegible] malicie sue
suum id est ut faciat voluntatem suam
et ego creavi ipsum bonum, sed ipse
tamen fecit se malum interfectorem
id est primitorem. glosa [illegible] qui [illegible]
fuit [illegible] aut non esset ad [illegible]

sed quia ad necem [illegible] quia malum erat ipsa
creacione sed propria voluntate factum [illegible]
voluntate. dicit glosa super illo sufflantem
non quod sit [illegible] corpus sed quia ad [illegible]
[illegible] et [illegible] primo [illegible]
ad [illegible] sed malos dicit glosa quia
[illegible] possunt [illegible] auferre / quia
omne vas [illegible] vel heresis vel omnes
[illegible] mali quod factum est contra te
vel factum a dyabolo non diriget id est non
prevalebit et omnem linguam hereticorum
et philosophorum catholice fidei ad-
versantium non dicit resistentem tibi vel tibi
in iudicio iudicabis [illegible] iudicabis
glosa id est dampnabis vel separabis disputa-
cione [illegible] et non auferam eternam
[illegible] bonum [illegible] quia
hec est hereditas id est vita eterna servorum domini
id est predicatorum. glosa ne [illegible] tribulatis
diffidant addit premium et iusticia eorum
apud me ut sed plebes [illegible] quicumque
vel ut [illegible] celestis hereditatis
[illegible] et [illegible] / dicit
dominus quoniam iustus est et iusticia diligit
etiam [illegible] fidelis est in omnibus
verbis suis ut dicit Ysaie lv
Omnes sicientes venite ad aquas
et qui non habetis argentum
properate / emite et comedite /
venite emite absque argento
et absque ulla commutacione vinum et
lac / Quare appenditis argentum
non in panibus / et laborem vestrum non
in saturitate / audite audientes
me et comedite bonum / et delectabitur
in crassitudine anima vestra / inclinate
aurem vestram et venite ad me / au-
dite et vivet anima vestra / Et feriam
vobiscum pactum sempiternum misericor-
dias David fideles / Ecce testem
populis dedi eum / ducem ac preceptorem
gentibus / Ecce gentem quam nesci-
ebas vocabis / et gentes que te
non cognoverunt ad te current propter
dominum deum tuum / et sanctum Israel quia
glorificavit te / Iusto [illegible]
[illegible] quia describit [illegible]
liberalitatem et dignitatem [illegible]
[illegible] impedimentum / quod erat [illegible]

Et in 2a parte excitatur humana pro di
licitis ibi quintes. glosa terminat sic quia
vas fictile contra cratem dividit offendi
et omnem linguam armatam contra sanctam
dei suspendit provocat credentes ad flumina
dei quod repletum est aquis Et primo adverte
generaliter deinde in modis specialiter Et
processu libri ad doctrinam vel talem habitum
et in talem quantitatibus redarguunt ibi
quare dicatur quo omnes sicientes i. ap
petentes potum doctrine tam iudei quam
gentiles venite ad illud Joh. vii
Si quis sitit veniat et bibat ad aquas
sapiencie salutaris bibitis et nove legis
in · i · Eccl. xv · aqua sa...
sapiencie salutaris potavit eum Doctrina
vel doctrina sicut spiritus sancti aqua enim
sitim et ardorem extinguit Jo. iiii
qui biberit ex aqua hac non siciet
Et sordes abluit Ezechi xxxvi
effundam super vos aquam mundam et
mundabimini ab omnibus inquinamentis
vestris et Joh. xv Iam vos mundi
estis propter sermonem quem locutus sum vobis
Et quia reputant imaginem proverbiorum
xxvii quomodo in aquis resplendent
vultus prospiciencium res Jacobi primo
Si quis auditor est verbi et non factor
hic comparabitur viro consideranti vultum
nativitatis sue in speculo et proverbiorum
xviii aqua profunda verba sapientiae
Sed hanc sic exponit ad aquas gre-
gracie et glorie in civitate celesti per
apocalypsim xxi dormiens sitienti ex ipso dicitur
Joh. iiii Qui autem biberit ex aqua quam ego
dabo ei non siciet in eternum sed aqua
quam ego dabo ei fiet in eo fons
aque salientis in vitam eternam Secundum
glosa refert ad aquas sancti spiritus
et baptismatis et allegat illud
ps. Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum ita
desiderat anima mea ad te deus Has
aquas perigrit invites ad quas
venit vocatus ... in ... laudat
ad ipsam qui indiget appetunt sed eciam
... non habetis argentum eloquii
dicitur quod est eloquium precium et sonorum
...
ginem sicut argentum ... ps. eloquia
domini argentum examinatum terre et
pro bonis xx argentum electum lingua iusta
vel sicut argentum unde iedo ... in cedum
...tis temporali sed dant ex nimia liberalitate
dei et glosa allegat illud apostoli contra seculum
fieri estis et iterum gratis accepistis gratis
date ergo et vos pauperes ... fide
vel in desiderio attendendo eminentiam
dicendo summendo proverbiorum xxvii virtute
enim et comedite delectabilitatem in corde
... vel glosa comedite audiendo
meditando loquendo legendo apparande
corde retinendo divina scripture sapientie
et potus est aptum et cibus ...
ipsa cera et aqua est et panis qui
de celo descendit Vinum licet appellatur
doctrina aquam in te dixit et bibite
quia ... et ... ...
et ... Cantica v Comedite amici
et inebriamini carissimi Et vocat quia
habent cum dicat bene ... ...
... et ... emite an
dicendo vel ... studiis absque argento
sed ... quia dicit glosa quantum ...
... et argenteus ...
vel absque argenteis mundane eloquentie
et absque ulla commutatione sed vere ...
vel ... ... i. doctrina ... ...
... que ... ...
ut est illud secundum glosa liber ... ...
est ... ... et
... et ... i. doctrina ... in
... que ... ... et ...
... Cantica v ... ...
... ...
que ... ...
... ... et ...
... ... gratie quia glorie ... ...
est ... ... ad ...
... ... Deinde arguit
... eloquentie in doctrinis ...
... et laboribus ... que ... ...
... quare ... i. expenditis
glosa ... ... et
alii qui ... argentum i. ...
eloquentie absque panibus ...
sed ... ... caritatis ... luce xi
... in ... panis Et spiritualis
intelligencie que reficit ... et
... ad ... panis et ...
dicat quia ... que ...
vel glosa ... exponit ...

penpias prca eloquia / s no resistam
qui sola spem lit custodias / de spualli
in actu gracia pinguedine intime resistam
amittitis vel non impaniuni .i. non incontinui
que dicat bonos mores sicque malos
iuxta illud Ezech xvi° effrugiam peperit
bentu et peperit esto et pinbior xvi°
q m in mittit medias hic peperit ben
tos et labore viri .i. studii viri non in
putruerunt phie et sic lucratiue vnde
dicit hic glosa studium in sichr b h vbor
que autem pervolat non audi sciant
et lucr exponit .i. qui pannis studium
et laboris ~~[illegible]~~ et tam spalia tempora
et decepcionem bona / que non resistunt
si magis ~~[illegible]~~ statim sicut quia
cupiditatis augetur / ita amor indi
crescat quanto pecunia crescat / et e dem
ambrosii super lucam de ydropicis / et
in medio est de ambicione / superiori
manet ad audiendum pauci auditi
mo et fructum obediendum ubi et fi
vii dicit audite actu audientes cor
prtendite ut dicit glosa vel audite auribus
cordis audientes aure corporis me x
dicatis in mea ppunl tal in mentibus
verbis ~~[illegible]~~ q. v. non vos estis qui
loquimini et luce xi° qui vos audit
me audit / et magis pelu audite ad
sciendum si amendite bonum .i. vobis p
fides manifestate xpm vel cuius vbm
et glosa et delectabitur. ps. marg
petudie .i. pinguedine caritatis aia
viri et si non corpus quod talia non
sentit / ergo dicit glosa aia est cuy
macerata vii ps. Quam dulcia
faucibus eloquia tua. et inclinate
aurem vestram singulis audiendo cuius
virtus et possit dicturi de eo q
velut sumere aquam de fonte quod lege
inclinat / et benite et glosa fide
et ope accedendo et bonet aia bona
in deo qui est vita aie et cui ponit
et audite .i. obedite vel bonet q vita
gr infundit vita glie Job vi° vba
que ego loquor vobis spus et vita
sunt si vnde q venit subdit et
.i. eternum sciam vobis quid in me est
pactum sempiternum .i. sanguine filii co
finale ewn q oi no suadite ea
lex et misericordias dauid .i. promissiones
ipi dauid copiosas fidelis fideles
.i. primus xpo vel dauid fidelis .i. xpi

qui sunt de stirpe dauid. et pectus non
fecit vel fidelis .i. dedit Joh xviii° co
sum scit vitalis et vita / dicit lira q
in ebreo et vilibus conuertibilibus
multis p fidelis ad impleduis et sic
pro dauid xpus intelligitur q autem
hic sit sic . p3 ez xxxvii°. vbi dicitur
reuertent filii isrl et querent dominum
deum suum et dauid regem suum vbi
translacio caldayca habet et obedient
messie filio filio dauid regis Et
Jerem xxx°. dicit seruient dno
deo suo. super quo glosa hebraica
habet .i. obedient messie filio dauid
Certum enim est q dauid diu an
cedit defunctus quia iste propheta erat
regem non intelligitur de ipso sed de
xpo vbi est destinens inre illud
Primum prime qui fuit ex semine
dauid. secundum carnem vii ca. actum
xiii° allegatur ista scriptura de xpo
suscitatione ab eo. quod sic sic dabo
vobis sancta dauid fidelia et ex
hoc patet q hec capitulum respondet ad
tempus xpi q. ergo. de quatuor in me est
medici scimus vobiscum pactum ergo
illud frangit in ore ego p
cestatur populis .i. gentibus dedi eum .i.
deus pater dedit filium ut sit de me
peccatores perhibeat testimonium veritatis
vii Joh xviii° et glosa allegat ego
in hoc natus sum ut testimonium perhibeam
veritati et dicit glosa. predicanit
mediros ad credendum sed quod sicut probabat
illos non credentibus / gentiles et
credentibus dicit per filium missum
qui preceptis pernis populis ministrat
et quia xpus ait sapientissimus verassimus
et optimus et ideo testis bonus iste
enim fuit ydoneus testis. Et ut
credatur ei et in uno pelu dedit
testes. en si eam ducem fidelium ad
imitandum et glosa allegat illud
nemo venit ad patrem nisi per me
vel ducem .i. deductorem essentibus omnium
promissionum que prius sic ac preparauit
generaliter ut ei et in aliis obediatur
vel sic testes inter potentiam in
cloris operatione ducem prinum
ex in suo operatione preceptorum
et ad inspiciendum / ergo dicit.

glosa parabolis .i. legis [illegible] ge-
tes. Unde est prius ad psalmum [illegible]
[illegible] parabolicam .i. non simplicibus eo
modo loquendi [illegible] faciens
[illegible] libro [illegible] xxv° vocabis
[illegible] parabolorum [illegible] et gentes
que te non cognoverunt prius [illegible]
[illegible] .i. de [illegible] glosa
allegat illud Domine refugium factus
es nobis et infra lxxv° quesierunt
me qui me non [illegible]
[illegible] humanitate
et sancta ipse .i. eterna que ipsum vi-
det [illegible] glorificamen-
te in unitate in angelorum collauda-
cium [illegible] 2° [illegible]
[illegible] significare [illegible]
[illegible] et [illegible] ultra [illegible]
[illegible] per apostolos
quia [illegible] dicit ipse [illegible]
predicavit verbum et dicit glosa [illegible]
dicit et per [illegible] intelligitur
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] Querite Dominum dum inveniri
potest, invocate eum dum prope est. De-
relinquat impius viam suam et
vir iniquus cogitaciones suas et re-
vertatur ad Dominum et miserebitur eius
et ad Deum quia multus est ad
ignoscendum. Non enim cogitaciones mee
cogitaciones vestre, neque vie mee
vie vestre dicit Dominus, quia sicut ex-
altantur celi a terra, sic exaltate sunt
vie mee a viis vestris et cogita-
ciones mee a cogitacionibus vestris.
Et quomodo descendit imber et nix
de celo et illuc ultra non revertitur
sed inebriat terram et infundit [fecundat]
eam et germinare facit eam et dat
semen serenti et panem comedenti,
sic erit verbum quod egredietur de
ore meo: non revertetur ad me
vacuum, sed faciet quecumque volui
et prosperabitur in hiis ad que
misi illud. Quia in leticia
egrediemini et in pace deduce-
mini; montes et colles cantabunt
coram vobis laudem et omnia lig[na]

regionis plaudent manu. Pro saliun-
ca ascendet abies et pro urtica cres-
cet mirtus et erit Dominus nominatus in
signum eternum quod non auferetur. Et
iuxta prophetam [illegible] homines [illegible]
[illegible] et [illegible] Domini [illegible]
ipse [illegible] et primo proponit hoc 2° dicit
ibi non enim dicit. Quare glosa
[illegible] et simplicitatis [illegible]
prius [illegible] et alias [illegible]
dicit Dominus Domino meo [illegible]
locutus est et [illegible]
[illegible] quia dicit glosa [illegible]
[illegible] in futuro videbit sed non in-
venit. Et dicit Querite [illegible]
exemplo [illegible]
dicit glosa propheta loquitur ad [illegible]
q. d. gentes [illegible]
[illegible] et
[illegible] et alle-
gat illud ecce nunc tempus acceptabile
ecce nunc dies salutis [illegible]
[illegible] propheta monet
[illegible] et
et [illegible] ubi de-
relinquat impius et [illegible]
quia multus [illegible] Et [illegible] quod dicit
Querite Dominum [illegible] illud [illegible]
[illegible] videtur
[illegible] et [illegible]
et [illegible] dicit
[illegible] nequaquam altum
te .i. [illegible] tua [illegible]
[illegible] hoc enim prohibet [illegible]
[illegible] secundum [illegible]
[illegible] et auxilio [illegible] est et
propheta [illegible] ut [illegible] Et [illegible]
verbum [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] ergo [illegible]
[illegible] quod debet [illegible]
[illegible] et stabilietur [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] quia dicit super [illegible]
[illegible] Deus [illegible] Quare
ergo [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]

sup nomine christe mihi exhibendo in
digentiam obedientiam prostrata finaliter spem
sed promittenti. Vere professor peccati confes-
sionem proximi plangit et vel quite pe-
nitentiam agendo corde dolendo Luce ij°
Dolentes quaerebamus te in [illegible] querendo
et hoc fit in confessione. Item illud super
xlij° Narra si quid habes ut iustificeris
ita ad iustitiam [illegible] quod fit in confessione
tamen Cantica iij°. per noctes quaesivi
quem diligit anima mea. vel quite in
cordis simplicitate non duplicitate Sap. j°
In mansuetudine et humilitate Sophonie
ij° Quaerite dominum omnes mansueti terrae. In
[illegible] [illegible] et festinat illum. Secundo
Paralipomenon ~~[illegible]~~ xxxiiij° cum
adhuc puer esset cepit quaerere deum
David patris sui. Quaerite quite totaliter
Jeremie xxix° cum quaesieritis me in
toto corde vestro invenietis me [illegible]
et perseveranter. Item illud Psalmus quaerite
dominum quaerite faciem eius semper. Quae-
rendus est ut rex potentissimus ad
defendendum. Primo Esther viij° manus
dei est super omnes qui quaerunt
eum. Ut optimus medicus ad infirmitates
curandas quia dicitur in Psalmo non
derelinquis quaerentes te domine. Ut magister
peritissimus ad docendum [illegible] super
Cantica iij° [illegible] mea quaesivi
dicitur quid anima ubi quaerat
ad correptionem quo illuminetur ad cognitionem
quo innuitur ad unitatem cum reformetur
ad puritatem cum conformetur ad claritatem
cum maritetur ad fecunditatem. Est etiam
[illegible] ad inveniendum quia Luce xi°
dicitur quod omnis qui quaerit invenit
Et [illegible] tu dispersus est [illegible]
[illegible] terram [illegible] ad colligendum
paleas id est dimitias terrenas Exodi v°
Quaerite quod domini [illegible] invenietis in [illegible]
[illegible] non sicut illi de quibus Johannis
vij° quaeretis me et non invenietis
in veritate [illegible] id est [illegible] [illegible] dicit
non [illegible] [illegible] et quod in [illegible] [illegible]
et de [illegible] Sophonie vos pauperes
ut [illegible] reportetis [illegible] [illegible]
et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] posita ut [illegible]
reportetis [illegible] auxilium [illegible]

tamen amicum Luce xi° [illegible] benignum
Osee ij° tamen dominum ad Ephe iiij°
et multitudinem ad patrem Luce xv°
Ethor dominum Christe est ad suscipiendum pe-
nitentes Psalmus [illegible] est deus his qui
tribulato sunt corde ad [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] Psalmus Christe
deus omnibus in [illegible] eum in veritate
Et ad [illegible] [illegible] [illegible] in veritate
Romanos x° Prope est verbum [illegible]
tuo [illegible] domini Christe est id est [illegible] ad
exaudiendum non [illegible] [illegible] glosa a viris
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
appropinquat [illegible] filio [illegible]
[illegible] [illegible] Et quia [illegible] peccator
non est exaudibilis [illegible] sufficit
est deum quaerere [illegible] [illegible] [illegible]
relinquenda. [illegible] dicitur derelinquat
id est [illegible] vel [illegible] mittat impius
id est peccator in [illegible] viam suam id est peccatum
[illegible] vel [illegible] quasi quaedam via
vadit impedimentum et vir iniquus id est
peccator in proximum cogitationes suas
malas et pessimas et glosa alle-
gat illud ut [illegible] cogitationes malae
[illegible] viris sicut cum cogitationes
bonae [illegible] [illegible] Cor. iij non
sumus sufficientes cogitare aliquid
a nobis [illegible] cogitationes malae
a nobis [illegible] [illegible] super j° dicitur
auferte malum cogitationum vestrarum
ab oculis meis. Exhortatur pater filios
tuos Joseph dicens quod cogitationes
[illegible] [illegible] non [illegible] peccata
[illegible] faciendo bonum ad deum
qui non vult mortem peccatoris sed ut
convertatur et penitentiam; sed non suffi-
cit [illegible] [illegible] sed oportet ad bonum
[illegible] quia et [illegible] duo [illegible] et
[illegible] sunt in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicitur [illegible] [illegible] ad deum [illegible]
et [illegible] [illegible] et miserebitur
[illegible] [illegible] [illegible] ad deum verum
qui [illegible] est ad [illegible] culpam
remittendo et penam [illegible]
[illegible] relaxando [illegible] est
ad miserendum quam ad puniendum [illegible]
Joelis ij° dicitur convertimini ad dominum
deum vestrum quia benignus et misericors

et instabiles semper mutabiles. Et hoc ipse
probat diffusius in persona sua dicens non
enim cogitationes mee cum insatia-
biles et pessime cogitationes vestre .i.
vane tenebrose et mutabiles et ad
placandum in iniuriis prone. Ysaie lv. prius
Dominus scit cogitationes hominum quoniam vane
sunt et glosa allegat illud quod dicitur re-
probat cogitationes populorum reprobat autem
consilia principum consilium autem domini in
eternum manet. Unde Numeri xxiii non
est deus quasi homo ut mentiatur
nec ut filius hominis ut mutetur. quia deus
immutabilis et verax est. Et dicit glosa
ne putes difficile quod promittit complere
quia mutatio et vanitas consilia sunt nobis
dei et qualitas nature tante volun-
tatis et sapientie. maxime Christi. sicut vie
mee vie vestre. Christi sunt que hominum opera
perversa et infirma dicit dominus cum summe
est credendum. Et hoc probat per duplicem
similitudinem. Primo dicens quia sicut
exaltantur celi a terra .i. ad literam vel .i.
angeli ab hominibus vel bona a malis
sic exaltate exaltate sunt vie mee
recte a viis vestris perversis et cogita-
tiones mee immobiles et investi-
gabiles mee .i. investigabilia sic
mirabilia omnibus a cogitationibus vestris
que vane sunt. unde dicitur in psalmo
cogitaverunt consilia que non potuerunt
stabilire. dicit glosa. alia similitudine
ostendit quod multum sit ad inferendum.
sicut enim celum superius est terra deorsum
sic cogitationes divine et opera sunt
semper elevata ad superiora. unde
Proverbiorum xvi dicitur universa propter
semetipsum operatus est dominus. Cogita-
tiones autem humane et opera tendunt
deorsum unde dicitur Genesis viii sensus
et cogitatio humani cordis prona
sunt ad malum ab adolescentia sua.
Secundo probat 2o exemplo ymbris et nivis
que ad ubi suum stabiliter descendunt
et quia .i. sicut ymber et nix
descendit de celo .i. de nubibus in aere
et illuc ultra non revertitur. sed effun-
ditur in aquis fluentibus quia descendit in
grosso et ascendit in subtili una
sed inebriat terram et fecundat

humectando eam et germinare eam
facit ad litteram et dat semen serenti
.i. reddit ... semine quod seminat
et panem comedenti scilicet unde se possit
sustentare. Et applicat similitudinem di-
cens sic erit verbum .i. filius. Iohannis 1o in princi-
pio erat verbum quod egredietur de ore meo
.i. anime ... ab aquis procedit unde
illud Ecclesiastici xxiiii Ego ex ore altissimi
prodivi semper cum ... ante et ista
... celestia ... que ...
... Descendit autem filius
dei in naturam passibilem qui pro salute
tamen nostra quam generaliter et ante
regressum suum facit fructum multo
plurimum. non revertetur ad me vacuum .i.
sine fructu sed faciet quecumque volui
de redemptione generis humani. Iob viiio
et glosa allegat que placita sunt ei
facio semper et prosperabitur .i. in humanitate
assumpta propria operabitur. ad que
misi illud. glosa predicatores et doctores
quorum verbo vel 2um aliam glosam doctrina
evangelica dicitur ymber quia abluit
et nix quia refrigerat. de celo de-
scendit quia de apostolis et inebriat
terram .i. corda eorum humore pe-
nitentie vel gratia ... et fecunda
facit in opere fructuosa et dat semen
serenti .i. filios spirituales predicanti
et panem comedenti .i. refectionem audienti
et allegat hic glosa Salomonis
dicentis mitte panem tuum super aquas
quia in multis diebus invenies eum
et exponit hoc est pane doctri-
ne et gratie spiritualis. tunc in fide
quam in ... reperies
et erit verbum meum .i. mea promis-
sio de salute hominum quod egredietur
de ore meo .i. de prophetis et apostolis,
... illud Iohannis xvo si preparavis
... cum ... meum
non revertetur sine fructu quia non
fuerit effectu adimpleti meritis
Et probat hoc ex effectu dicens quoniam
in letitia cordis egredimini vos
gentiles de erroribus vestris et ab ydo-
latria sed vos inducti a vobis legibus
pace deducemini ad premia celestia

per mortem ab angelis et dicit in pace
quia non timebunt aspidibus malignis
scilicet Christo in ipso deduxit dominus per vias
eius et in pace. Tenuisti manum dexteram
meam et in voluntate deduxisti me et
cum gloria suscepisti me. Et bene dixi in
leticia quia montes id est angeli vel sancti
maiores ut sunt patriarche prophete et
apostoli et colles id est sancti minores gloriosi
ac sanctorum montes appellantur et col-
les pro celsitudine virtutum cantabunt coram
vobis laudem dei / leti de vestra salute /
quasi dicat laudabunt deum de vestra
conversione Luce xv° et omnia ligna
regionis plaudent manu id est sancti
[illegible] qui dicuntur ligna quia
stabiles per fidem [illegible] / alta per celsitu-
dinem contemplacionis / fructifera per bona
opera / [illegible] vel delectati pro cari-
tate / et dicuntur eciam regiones proprie
[illegible] [illegible] [illegible] illis eciam
quia / que eciam plaudet manu
quia gaudet [illegible] bonis operibus
et specificat hic propheta dicens pro
saliunca que est herba vilis spi-
nosa aculeis et punctionibus plena / et
dicitur [illegible] saliens eo quod exilientes
[illegible] [illegible] ascendet abies que est
arbor alta / et erecta / pura / fabri-
cacionibus domibus apta / et pice fecunda /
q.d. pro viciis et spinis erunt in ecclesia
viri alti per contemplacionem / puri per castitatem
[illegible] / apti edificacioni spiritualiter et
pinguedine unde fecundi. Unde glossa
pro saliunca ascendet abies id est pro viciis
virtutes et pro viciis virtutibus exaltati
et pro urtica que urit crescet mirtus
que est arbor temperate nature q.d.
in quibus prius erat pruritus libidinis /
ardor cupiditatis / estus avaricie / et
livoris et [illegible] / erit temperancia
virtutum [illegible] [illegible] in moralibus
et dicitur in glossa pro saliunca ascendit
abies dum in [illegible] corde pro [illegible]
[illegible] cogitacionum altitudo superne
contemplacionis [illegible] [illegible] [illegible] ignee
[illegible] dicitur mirtus [illegible] [illegible]
[illegible] pro urtica crescit mirtus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et

arbor bene odorifera ad [illegible] [illegible]
temperans [illegible] prevenit dum
non [illegible] non apparet quia [illegible] et
Et pro eo magnificabit dominus in sempiternum
et erit pro hoc dominus nominatus id est famosus
apud homines [illegible] de malo
in bonum in signum eternum [illegible] quod
non auferetur id est non tolletur de
uno in alterum / [illegible] signum [illegible]
id est [illegible] vel caracteris baptismalis
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ita quod hoc signum est nomen Christi et
ut dicit glossa in signum cum a Christo
nominati [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exponit hec referendo ad
Christum qui in leticia eduxit vos
patres in limbo detentos in pace
deducentes ad gloriam celi montes
et colles id est angeli magni et minores
[illegible] [illegible] cantabunt
coram vobis laudem quia Christo [illegible]
[illegible] cum electis fuit gaudium
et leticia sanctis angelis et omnia
ligna regionis plaudent [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut patet de [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] pro saliunca ascendit
abies id est patres [illegible] ab inferis
et dabit [illegible] et implendum est
hoc in [illegible] pro quo patres in
limbo fuerunt [illegible] [illegible]
liberati et plenius implebitur in
iudicio finali [illegible] [illegible]
[illegible] et omnes electi in
corporibus et animabus [illegible] in
celo [illegible] et erit dominus nominatus
[illegible] ab omnibus electis in signum
eterne salutis quod non auferetur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
includitur. Capitulum quinquagesimum sextum

Et dicit dominus: Custodite
iudicium et facite iusticiam
quia iuxta est salus
mea ut veniat et iusticia
mea ut reveletur. Beatus vir qui

De custodia sabbati

facit hoc et filius hominis qui apprehendet
istud, custodiens sabbatum ne polluat
illud, custodiens manus suas ne fa-
ciat omne malum. Et non dicat filius
advene qui adheret domino dicens: se-
paratione dividet me dominus a populo
suo. Et non dicat eunuchus: ecce ego
lignum aridum. Quia hec dicit dominus
eunuchis qui custodierint sabbata
mea et elegerint que ego volui et
tenuerint fedus meum, dabo eis
in domo mea et in ~~muris~~ muris meis
locum et nomen melius a filiis et
filiabus; nomen sempiternum dabo eis
quod non peribit. Et filios advene
qui adherent ut colant eum et di-
ligant nomen eius ut sint ei in
servos, omnem custodientem sabba-
tum ne polluat illud et tenentem
fedus meum, adducam eos in montem
sanctum meum, et letificabo eos in
domo orationis mee. Holocausta
eorum et victime placebunt mihi super
altare meum, quia domus mea domus
orationis vocabitur cunctis gentibus.
Ait dominus deus qui congregat dis-
persos Israel: adhuc congregabo ad
eum congregatos eius. Re-
Cum prius propheta consolatus esset fideles de ge-
ntibus denunciando eorum egressum de ca-
ptivitate infidelitatis et errorum, et eorum pro-
fectum in virtutibus, et hoc per Christi adventum,
in isto capitulo monet iudeos illius temporis
ut se preparent ad Christi adventum et ad
receptionem collatorum per Christum, quod
fieri non potest debite dispositos seu preparatos
ad recipiendum salutem per Christum donandam
est, quod omnes iuste se habeant circa
proximum, et de vera oratione, et
de istis tractatur in isto capitulo. Primo propheta
admonet omnes generaliter ad
observandum iustitiam que consistit generaliter
(secundo ponit rationem admonitionis
ibi: iuxta est). Et tertio tollit occasionem
horroris ibi: et non dicat. Quia prius
dicit se gentes aliquas congregaturum
et prefacit inhonorius (?) ut et bonum
dei similiter faciat. Hec dicit dominus.
Glosa: fideliter custodite iudicium, scilicet
iusto; glosa non accipientes personam
in iudicio. Dum enim iudicium est, qui

iudicat iudicantes, id est illi qui custodiunt
iudicium et faciunt iustitiam in omni tempore.
Et hoc dicitur maxime ne a rectitudine
iudicii declinent. Et facite iustitiam vos
in omnibus virtutibus et virtutum operibus ex-
cercendo; et glosa dicit: iustitiam, id est omnes
virtutes; omnes enim habet sub se ad invicem
se, ut qui unam amiserit omnibus ca-
reat. Et hoc dicit: quia ad omnes quas
eum caret. Iuxta enim est in proximo
salus mea, et Christi adventus erat in via et
iustitia. Et hunc ponit rationem duplicem,
scilicet quia cito veniet filius dei, et quia
predicat fieri beatus erit vir dicens: iuxta
est, id est cito veniet salus mea, id est meus
filius salvans et ~~iustificans~~ in humanitate
in primo adventu, ut veniat, id est ut
visibilis appareat carnem assumendo,
et iustitia mea, id est filius iustificans
gentes conferendo, et iuste remunerans retri-
buendo in adventu secundo, ut reveletur
hominibus, scilicet cum ab inspicio eius predicando
et miracula faciendo. Et hoc in primo ad-
ventu Christi. Unde Baruch iii: in
terris visus est et cum hominibus conversatus est.
Vel intelligitur de adventu secundo quan-
do videbunt filium hominis venientem cum
potestate magna. Luce xxi. Sed Lira sic
exponit: Christus dicit iustitiam pius ex-
promissione iustitie satisfecit deo pro electo
de sibi ipsis admonitione etc. Et dicitur
iustitia et salus, quia Christus per eam vere
nomine complexum non pro certo numero
pluralis numeri hic et alibi. Et enim
salus custodite predicamentum quia Christus est
salus et iustitia vera sed etiam quia
beatus vir non solum hec imperpetuum sed
tamen nunc qui facit hoc, id est iudicium
et iustitiam vel hoc que sequitur. Et filius
hominis, id est, qui apprehendet istud;
glosa: firmiter et fideliter tenendo
et perseverando. Et dicitur hoc et istud
singulariter, quia plures iudicium et
iustitia sunt plurima, nisi tamen idem sit
in intentione. Sequitur: custodiens sabbatum,
quod erat institutum sanctificando; et glosa
exponit feriando a vitiis et insistendo
operibus bonis. Hoc enim est custodire
sabbatum custodire, et facere omne id
quod pertinet ad divinum cultum in nova
lege, quia ipsum specialiter erat ordina-
tum cultui divino. Unde glosa dicit custo-
diens sabbatum ne sit de pravis diebus
quibus factum est adversum legis apli-

non erant quibus dicitur et docendo etiam mundo
quod primum est diligit. Ego elegi vos de
mundo ideo odit vos mundus. Sequitur ne
polluat illud male operando custodiens
manus suas ne faciat malum id est ab
peccato tam in spiritu et operibus malis. Augustinus
est transgressio sabbati et bibit precio delectationis
[illegible] quia in operibus corporalibus valuerit
bonum deficientes. Et ne dicat tamen filius
incircumcisus adherentem Deo vendicabat
et alios separare cogebat. Sequitur glosa
non hic error quem removet. Unde iudei
errore iste procedebat quod defectu natu-
re generis et plus quod hoc cum quod gentiles
quamprimum ad iudaismum non admittebantur
equaliter ad cetum iudeorum, quam cum re-
cipientur ad legem observandam, non tamen
mittebantur statim ad ea que fuerunt
honoris sed aliquem intra generacionem et
aliquem in decimam generacionem ut Deut.
XXIII. hec lira. et quod hoc crede-
bant quod impotentes generandi essent
tamen distancia vel removetur. hec
ne dicat, non dicat filius advene id est
gentilis natione sed proselytus, qui adheret
Deo scilicet per circumcisionem, ut fiat proselitus
vel adheret per unam fidem. sed quid non
dicere debeat subdit dicens separacione
dividet me Deus a populo suo id est a iudeis
ad opera complenda, quia non est distancia
iudei et greci ad Romanos X.
Similiter quia defectus plus in lege erat
vituperabilis, ideo alii simpliciores plus
credentes quod erant ~~[illegible]~~ de populo
ipsi estimabat propter defectum corporis incor-
poris non quod non multiplicabant de populo
et hoc removetur quod dicitur et ne dicat
eunuchus id est impotens ad generandum.
dicit glosa sunt eunuchi ab natiuitate,
eunuchi ab hominibus facti, eunuchi propter
regnum celorum qui mortificant membra
super terram, quales erant apostoli quibus
pro difficultate continendi dicentibus
quoniam qui potest capere sed viderit salvator
qui potest capere capiat. Unde apostolus de
huiusmodi eunuchis id est virginibus dicit de quibus
preceptum non habeo consilium autem do. Et
omnes compellat quia dicebat in lege
maledictus qui non relinquit semen
super terram, quod intelligitur de semine spi-
ritualis operis non plus quam glosa [illegible]
[illegible] lignum aridum id est sine prole et non
faciens fructum suo dicit [illegible]

hec precepta amicis et proximis, sicut dicitur
in antiqua lege in Deut. XXIII. dicit
non erit apud te sterilis utriusque sexus
quia hec dicit Dominus eunuchis id est ho-
minibus. Et si asseritur et creditur quod
eunuchus et gentilis veniens ad fidem
tantum bonum recipiet gratie in presenti
et glorie in futuro etiam parabilis quantum
recipit iudeus in lege et habens
multam prolem. Et impletum est hoc actuum
X in nova lege ubi spiritus sanctus
in signo visibili descendit super Cor-
nelium et alios gentiles cum eo, sicut
cecidit super apostolos alios fi-
deles credentes et propter hoc dicit apostolus
Romanos X non est distinctio iudei et
greci quem in Deo erant illorum. Unde
etiam dicitur beata sterilis que non peperit
et coinquinata que non cognovit
thorum in delictis talibus. Quod dicit qui
custodierint sabbata mea ab operibus
servilibus cessando, quia ista impediunt
quietem mentis ut custodierint, scilicet
debite Deo colluerint et elegerint. [illegible]
glosa de preceptis meis non que prius
voluntate propria. Et quod dicit quia ego
volui glosa consonancia vel bona
faciendo vel iuste cum proximis vivendo
et tenuerint fedus meum id est pactum
quod in baptismo pepigerunt perseverantes
tenendo. Et quod dicit glosa tenuerint
non solum que precepi ut est [illegible]
preceptum Dei [illegible] sed et [illegible]
fide dabo eis in domo mea id est in
ecclesia militanti et hec dicitur [illegible]
quod in veteri lege non licebat eis in templo
ministrare. Et quod dicit glosa dabo
locum honoris in presenti ecclesia ut pre-
dicta fungitur et in muris meis id est in
[illegible] ecclesia que demum dicitur propter [illegible]
[illegible] [illegible] sed nunc propter firmitatem
vel firmam fidem id est in ecclesia triumphante
que per muros intelligitur, a quibus
violencia non potest inferri. Et quod dicit
glosa dicit id est in mundo per dilectionem
locum recipiendi gratiam in presenti et gloriam
in futuro et nomen melius quam nullam
[illegible] delectatur apostolus et filius
id est quia potest nomen quod relinquunt
plus [illegible] quod dabo eis nomen
excellentius quam filios et filias quas
[illegible] glosa. Et non solum excel-
lens [illegible] et durabilis in perpetuum

nomen sempiternum dabo eis quod non peribit
i. non deficiet / hoc autem nomen triplex
est scilicet filii Christi et anime interius vo
vocabit servos suos nomine alio / Ez.
: liui dicit quod hoc non potest intelligi ... tempta
puta ubi nomen continetur · pro mansione
guidam secundum intelligentiam in Apoc. ... ergo
secundum quod hic dicit apostolus refertur ad illos
qui se castraverunt propter regnum celorum
proprietatis obsequium / que melior est
et magis meritoria quam secundarie plus /
· Et ad hoc designandum dixit salvator
Matth. xix° Sunt eunuchi qui se castra
verunt propter regnum celorum qui potest capere
capiat / q. d. tantum bonum est quod propter
sui altitudinem non capitur sed supplicatur
Et propterea in dictorum eundem ingratitudi
cum dicitur et filiis ad bene i. generales
qui ab imperfectione ad virtutem meliorum
veniunt (Unde glosa · duo duobus opponit
prelatos et eunuchos / prius eunuchis
prelata dat eunuchi et primi promittit
prius ad prelatos bene quibus similia
promittit semper (qui adherent deo
perfecte ut celent eum non contumaciter
simul et sanctos secundum amorem vel eum
sanctos hominum vel dyabolum et
diligunt nomen filii nomen eius quod
est Christus et hoc ut sint eius in suos
bonis factis glosa qualis paulus
qui dixit ut Paulus servus Jhesu Christi
et talem omnem (ad nomen vel eunuchi
dabo custodientes i. ut custodiat sab
batum ne polluant illud. Et tenere deber
Deo et tenentes fedus meum in verbis
perseverandum et glosa dicit ut semper
... et allegat illud apostoli
sine intermissione orate (Adducam eos
sanctam et letificabo eos in domo orationis
... continuam sine ... i. in eterna
promissio que primo incepit alicui
vivere / ut scilicet sunt ibi multi et mio
vel i. ad litteram qui dicit montem in
civitate montem ut dicitur est supra vel
ad montem i. ad doctrinam virtutis ... vel
glorie vel i. in gloriam celestem ubi vel
admittit nisi perfectos quibus ultimo
non intrabit in illam aliquis coinquinatus
et letificabo eos in domo orationis
mee i. in eterna que prima ... adducendo
est instituta ... et hic orantes eorum
acceptandum ... illud post ... eorum
domo letantes ... supponit
holocausta eorum prelatorum quibus
deo ... incendunt ut patet in religiosis
prelatis et victime eorum i. in prelatorum

opera quibus carnem mortificant in illud
mortificate membra vestra que sunt super
terram non autem deo se perfecte dedicant
ut patet in agentibus seculi in prelatis (vel
utrumque hoc exponit dicens holocausta
eorum prelatorum qui se totos deo consecrant
et victime eorum i. ad bonum qui ad
prius eunuchi vocant (et dicit glosa ab
... holocaustum totum deo offertur
et incenditur / secundum victime pars sacerdoti
datur / et exponit holocaustum deo
tribuit qui nihil relinquit ut semper
deo vacet et orationi / sed victimam qui
et deo sunt et que mundi sunt iuste
disponunt (placebunt in super altare
meum i. infidei Christi super quam secundum glosam
omnia offerimus / tum tamen ea deo placet
est impossibile ad Hebr. xi° (Augustinus
figuram super Heb. xi / xi° xx° altare dicitur
fuerit in hoc altari dicitur ... est in
... (Et liui dicit quod per holocaustum
sed et victimam intelligitur quicquid
bonum ad gloriam dei fiunt / potest tamen
specialiter intelligi eucharistia que est
sacrificium fidelium et dicitur holocausta
et victime in quantum continet in se
virtutem omnium sacrificiorum veteris legis / in
eunuchis (et non solum placebunt templo
quod erat solum iudeorum secundum etiam in eterna
que est communis iudeis et gentibus
unde dicit domus mea ~~domus orationis~~
erat ... qua nec sacrificia nec
orationem ... est ... figura autem
templum salomonis ... non habebat
fore aliquid allocavi domus orationis
non ... nec hymnorum vocabitur
... Matth. xxi° Cum ... ... plus
non solum iudeis quam ubi non fit accep
tio personarum (Actus x° in veritate dum
dicit petrus quod non est personarum
acceptor deus et in Joh. iiii° salva
dicit venit hora in qua neque in monte
hoc neque in Jerusalem adorabitis
(Ait dominus deus hic primitus qui
... non potest qui congregat i. congre
gare promittit israhel dubie ut in
bona ... dispersos i. iudeos
primo vel per diversos ... dispersos
(glosa quibus ... congregavit electus
ad bonos dispersionis et Joh. xi° dicit
et glosa allegat ut filios dei i. ...
electos qui erant dispersi congregaret
in unum etc. (Et nunc accedunt omnes
iudei ad Christum congregandum subditur

canes muti palatores latrare

adherebunt. sed ergo per congregabo ad eum i. ad
Christum omnes congregatos eius i. per apostolos
maxime quia psalmo xi° levabit signum in
nationes et congregabit profugos Israel vel
dicat congregabo congregatos quasi post congre-
gationem fidelium in via presenti morte per-
ductos faciam eos congregatos in celo
que amplius non diffugient.
Omnes bestie agri venite ad devoran-
dum universe bestie saltus speculatores
eius ceci omnes nescierunt universi canes
muti non valentes latrare videntes
vana dormientes et amantes sompnia
et canes impudentissimi nescierunt sa-
turitatem ipsi pastores ignoraverunt in-
telligentiam omnes in viam suam declinaverunt
unusquisque ad avariciam suam a summo
usque ad novissimum venite sumamus
vinum et impleamur ebrietate et erit
sicut hodie sic et cras et multo amplius
[illegible] propheta predicebat [illegible]
ea eventura sunt hic primo de
doctoribus qui debebant eos docere legem
vitare et ita fuit in destructione ultima
propter [illegible] qui predicabant
pacem volunt dicentes templum domini
[illegible] cum templo [illegible] dicit. Omnes
bestie agri i. hostes romani qui lege
carebant regum vel [illegible] sicut [illegible]
[illegible] in agro. unde dicit glosa hostes [illegible]
est qui ad bellum [illegible] ad [illegible]
[illegible] quibus pene totus orbis [illegible]
vel per bestias demones intelliguntur
[illegible] fuit tradita ad devorandum universe
bestie saltus vos alii qui [illegible] lege non
regimini venite i. venietis ad devorandum
avide et crudeliter consumendum vel desolandum
[illegible] non credentes in Christum [illegible]
[illegible] Jeremie xii° congregamini omnes
bestie terre properate ad devorandum. Ezechielis
xxxiv° bestia agri [illegible] et multo
[illegible] devorandi quia speculatores eius
i. [illegible] prophete et sacerdotes et doctores prin-
cipes et reges et alii maiores ad quos
[illegible] [illegible] providere et ipsa [illegible]
ceci omnes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et hoc quantum ad [illegible] vel ceci
[illegible] [illegible] glosa non [illegible]
Christum [illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ipsi [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] et sic [illegible]
[illegible] [illegible] unde [illegible] nescie-
runt universi quantum ad [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] canes muti
quia [illegible] [illegible] fuit [illegible] peccata

vel [illegible] non [illegible] mala non va-
lentes latrare [illegible] ad bonum
vel i. [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] videntes
vana [illegible] [illegible] in malo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et pharisei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
et [illegible] [illegible] et que de ad-
[illegible] pharisei [illegible] dormientes
[illegible] [illegible] [illegible] i. torpentes
et [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] et amantes sompnia i. [illegible]
que ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] unde glosa [illegible]
[illegible] [illegible] et canes in-
pudentissimi i. [illegible] et [illegible] ad
[illegible] in [illegible] [illegible]
glosa quia sicut canes [illegible]
[illegible] [illegible] bonos [illegible]
[illegible] [illegible] clamaverunt crucifige
crucifige unde [illegible] [illegible]
[illegible] unde [illegible] nescierunt
saturitatem [illegible] et [illegible] pe-
[illegible] in [illegible] [illegible] i. carnalibus [illegible]
intendendo et glosa allegat illud [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
avariciam et allegat glosa illud quod
devorant plebem meam sicut [illegible]
panis vel [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] dicens ipsi pastores
[illegible] qui [illegible] [illegible] speculatores
et canes et debebant [illegible] [illegible]
[illegible] et exemplo ignoraverunt intel-
ligentiam [illegible] [illegible] legis et prophetarum
que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et hoc quo ad intellectum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et de [illegible] intellectu
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] et glosa allegat
illud [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] declinaverunt
[illegible] illud [illegible] omnes declinaverunt
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] unusquisque ad avariciam suam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] oblacionibus et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in templo [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible].

in hebreo quod dicitur poma et est au
tentica apud nos dicitur ibi in 2a domo
erant mattane intenta Erat autem do
mus templum in reditu captivitatis
babilonice. Crucifixerunt ubi xc fuit
oblatus et legitur plures de causis.
Et glossa allegat illud apostoli omnes que
sua sunt querunt non que ihesu xpi.
Et subditur. assummus ergo ad novissimum
i. a principibus usque ad infimos. Ieremie vi.
a minimo usque ad maximum omnes
student ~~avaricie~~ avaricie Et glossa
allegat illud super omne apud lan
guidum et avarum. cor meum aplacari
potest usque ad vitam non potest. ponimus
in eo Et non solum ad avariciam sed
et ad voluptatem vi sequitur Venite
sumamus vinum principes ad carna
litatem inebriemur. glossa sic putabant
qui corrigere debuerant primum
vinum non ad necessitatem sed ad superflui
tatem sumitur et implemur ebrieta
te super xxiiii. et glossa allegat
comedamus et bibamus cras enim
moriemur. Et dicit glossa i. cras in
ebrietate erimus est quod superbie
sit erit. i. coniunget illud sequitur
sicut hodie supple bibimus et ebrietate
repleti sumus sic et cras supple reple
bimur et multo amplius. Et vbi
acra agit in sublime, omnes peccatores
et sic sequitur ebrietas quomodo erit
peccatoribus. Et ita quia ad gravitatem
pertinet et hec tribus peccatoribus. Et dicit
luca. Iherusalem inebriabat novos
modos ad exquirendum peccata. applicat
ut ipsa continuare posset. Et sic con
tinget tria peccata scilicet superbiam quia
alte se intendebant, avaricia quia
ad temporalia se extendebant. Et carnis
concupiscentia quia voluptati fruge
bant. Et ponit glossa supple istorum
vero in medio quorum dicunt be
ne minimi exempla malorum
ut in ebrietatem bonus incipit et luxurie
ut voluptatibus vbi venerium et quod
ad opus nunc fuimus rei sunt cap
7 Iustus perit et non est qui recor
gitet in corde suo. Et viri mi
sericordie colliguntur quia non est qui
intelligat a facie enim malicie
collectus est iustus. Veniat pax
requiescat in cubili suo qui am
bulat in directione sua. Vos autem
accedite huc, filii auguratricis.
semen adulteri et fornicarie. Super
quem lusistis. super quem dilatastis os
et eiecistis linguam. Numquid non vos
non filii scelesti. semen mendax. qui
consolamini in diis subter omne lignum
frondosum, immolantes parvulos in tor
rentibus subter eminentes petras. In
partibus torrentis pars tua. hec est
sors tua, et ipsis effudisti libamina,
obtulisti sacrificium. Numquid super his
non indignabor. Iuxta capitulum 1
annuntiat terra quod perdebat ex
defectu penali. Ex hoc enim quia aliqui
imperabant iustos qui eorum cursum
temporalem affligi pacis. et maxime
xpm et apostolos et alios fideles in
eadem pravitate. cogitabant quod hoc est per
petuus eorum. et ideo fugiebant inter
doctrinam eorum. tamen in libro 2 in novo
testamento, convertentes se ad opposita quia
propter hoc enim quia maiores iudeorum erant
cecati et ignorantes. Credebant
mortem xi et suorum discipulorum iusti
fuisse. Et hoc duas partes quia primo
eorum excluditur vnde eorum malicia
arguitur ibi vos autem dicitur 2o iusti
ii xpus perit i. moritur non pro sola
culpa sed pena. Et dicit perit quia
morte horribili destructus nudus suspen
sus et non est qui recogitet in corde
suo revolvendo et ad attendo
eum mortuum fuisse non propter suum de
lictum sed propter nostrum peccatum expiandum
Unde dicitur in psalmo. Oblivioni datus
sum tamquam mortuus a corde et dicit
glossa non est qui recogitet quia
avaricia et inimici et ignorantes superbiam
non recogitant ea que dei sunt
et dicitur hic perit scilicet opinione in
fidelium vel in mensura terminatur
et viri misericordie. i. apostoli et alii fideles
misericordia pleni. colliguntur. vel dati
vel. i. congregati ad predicandum invicem
vel. i. congregati ad fidem et ad applicandum

vocavi in ci^a plo^o ubi nunc quere pre-
tates me de sunt. Et hinc dicit quod ideo
nunc cum quam compassionem eorum pro
laboribus et tormentis exposuit colligitur
id est de modo ad diu permeata sicut
sicut fructus unicum ad reponendum in
unum ... celesti in ii^o psalmi xxxiiij^o
dicit collige te ad prius tuos. Nunc
est qui intelligat eos in iuste pati
rio iuste dampnati, quod de hoc credit ne ad
mala eorum sed ad bonum in supra v^o
nos insensati vitam illorum existimabamus
insaniam et finem eorum sine honore. Ecce
quomodo computati sunt inter iustos. Et dicit
hic glosa hoc aliquem referunt ad synagoga
que penitus lingua predicta est quia
ipse impressio regis et alios prophetas
quos ipse creavit appellat unos
nunc ... hoc de illo dicitur qui
est summe iustus. Unde uxor Pilati
dixit quid tibi et iusto illi. Et Pilatus
quid faciam de Ihesu qui dicitur Christus
Alia lectio habet qui dicitur ... Et declarat
propheta quod iusti in iuste publica fuit dicens
Assitate cum malicie id est propter peccatum
malicia tollendam et glosa allegat illud
qui peccatum non fecit pertulit mortem pro sce-
leribus ut peccatis mortem inferret. Similiter
tale per assitate malicie aperta peccati vel
id est mala sola non videt malicie homi-
num peccatis collectum est ad dextram pe-
nitus id est Christus. Et quia ita nobis
utilis venit sed Christus carne assu-
mendo adgentes per apostolos quibus dicitur
pacem meam do vobis Iohannis xiiii. Sequitur pax
id est Christus sua passione nos deo placavit
et revelavit requiescat amortuus
resurgendo in cubili suo id est in eterna
requie patris quiescendo iuxta illud
ad hebreos primo sedet ad dexteram maiestatis
in excelsis. Et ita hic exponit in
cubili suo id est in gradu glorie sibi pro
parato qui ambulavit in directione
sua id est vixit in hac vita in declara-
de mea vita. Et ponderat hunc exposi-
cionem glosa dicens propheta predix-
it Christus venturum et resurgentem anime
tuis requiescat in gloria prime maie-
statis et in eterna in qua in directione
ambulavit quia peccatum non fecit
nec inventus est dolus in ore eius
Conspiciet autem propheta malicia
earum dicens vos autem publicanos

iusto. Attendite hinc sed ad iudicium quod
dicitur quod de adulterio ubi autem filii
augurantis id est iudaice gentes in an-
gustiis constituti et maxime tempore ma-
iestatis, quia tunc ydola maxime colebant
et auguria observabant in supra plus^o
sicut et salvet te augures celi semper
adulterii id est synagoge que per ydolatriam
deum eum autem despiciebat relinquendo.
Semine ix^o. Adulteri sunt eius pro pecca-
torum et fornicatione notat hic adult-
erio/et fornicatione ipsa nuda que
per ydolatriam tunc ydola formata sunt
sed post eorum nunc dicitur filii sic
modicis et adulterii. Et ideo probi illi
qui erant antea in captivitate Babi-
lonica sed etiam qui fuerunt tempore
Christi sicut modo patent ut abitio
separet et in tribus recordantur ad leges
humanas et mala ydolatrie conmal-
quant. Vide nunc quod hic synagoga
despicit amalicia super eam omnes
omnes statim ut dicitur sive anguria
tunc et amalicia apparati sibi eorum
supra leges ut dicitur adulterii. Et
amalicia sibi apparat ante legem
ut dicitur fornicatione. Et comparat in
corpus eorum malicia quam habuit
et admirabile sua rex inmittate
prius suorum dicens super quem lusistis
sed in passione Christo omnibus
alapas dando oculos velando et
barbam vellendo ut dicitur michi re-
gis lusistis id est ... sibi illusistis
super quem corpus meum dedi percuti-
entibus genas meas vellentibus faciem
meam non averti ab increpantibus
et conspuentibus in me super quem dilata-
stis os vestrum deffamando inmpando
et alte clamando id est Math. xxvii^o crucifige
crucifige eum et exeretis linguam vestram
blasphemando iuxta illud Math. viij^o
et glosa allegat Non ne vos ...
nos quia in ... et cetera
... ... destruxit tem-
plum ... posuit ...
... et linguam eorum ...
... propheta dicit ...
... super homines ...
... homines ...
et ut dicitur glosa vox est filii ...

adulteri q. d. nisi propter me diceretis prophe-
ciam vos cuius est qui te peperit imm-
ris nec q. d. unus vos filii scelestissi-
ade coniugate vel scelestis plene et filii
dyaboli Joh. viii vos ex patre dyabolo
estis sensus meus .i. filii dyaboli primi-
cionem qui est mendax ipse eius [illegible]
primiciarum/ eciam sicut dyabolus non stetit
aliquando [illegible] sic et ipsi dicentes
Exodi xxiiii° omnia que locutus
est deus faciemus et tamen non fecerunt
[illegible] i. [illegible] [illegible] patres eorum
qui ipsi sunt in [illegible] [illegible] [illegible]
ab [illegible] quod [illegible] ex patrum [illegible]
[illegible] et hec adoracione et cultu ydo-
lorum dicas (qui consolamini in diis) s. aliquos
in eis [illegible]/ subter omne lignum
frondosum in quo [illegible] ydolorum [illegible]
[illegible] et ydolatriam [illegible]
ipsi collocabant ydola in locis umbrosis/
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliquorum ydolorum sub [illegible]/ [illegible]
hec [illegible] sub omni ligno fron-
doso et ymolantes parvulos s. ydol-
[illegible] [illegible] ymolantes filios suos
et filias suas demoniis i. [illegible]
i. in locis [illegible] [illegible] torrentibus ex-
[illegible] [illegible] dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] subter eminentes petras
et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] ydolorum [illegible] [illegible]
[illegible] sunt in vallibus in medio petrarum
in partibus torrentis .i. in locis [illegible]
[illegible] torrentis pars tua [illegible] hec dicit
quia ad ymolandum parvulos talia loca
eligebat pars tua .i. [illegible] [illegible]
ydola electa hec est sors tua .o.
[illegible] ydolorum cultura et ipsis s.
ydolis et effudisti .i. [illegible] liba-
men. [illegible] gloza [illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible] libamen dicitur
et [illegible] dicit libamine [illegible]
[illegible] [illegible] propheta dicit s.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] obtulisti sacrificium s. de
[illegible] vel [illegible] et cum [illegible]
[illegible] super hiis petris tuis non indi-
gnabor [illegible] q. d. [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] ydolis

Vidaliter torrentis dicitur [illegible] [illegible]
petras eminentes [illegible] vel potencia
in hiis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et in [illegible] torrentibus .i. fluminis in-
fidelibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
gloza [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicens [illegible] [illegible] [illegible] legi qui
sunt scelestissime [illegible] sensus dyaboli
qui est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legum
[illegible] s. voluptates suas sicut
adam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] filios quos de-
[illegible] [illegible] in vallibus .i. in [illegible]
[illegible] [illegible] subter eminentes petras
que semper [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] petre dicunt [illegible]
aut [illegible] petra [illegible] que [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum familiaritate dei fruatur.

Super montem excelsum et sublimem
posuisti cubile tuum/ et illuc ascendi-
sti ut ymolares hostias/ et post hos-
tium retro postem posuisti memoriale
tuum quia iuxta me discooperuisti
et suscepisti adulterum/ dilatasti cu-
bile tuum/ et pepigisti cum eis fedus/
dilexisti stratum eorum manu aperta
et ornasti te regio unguento/ et
multiplicasti pigmenta tua/ misisti
legatos tuos procul/ et humiliata
es usque ad inferos/ in multitudine
vie tue laborasti/ non dixisti quiescam
vitam manus tue invenisti/ propterea
non rogasti/ pro quo sollicita timuisti
quia mentita es/ et mei non es
recordata/ neque cogitasti in corde
tuo quia ego tacens/ et quasi non
videns/ et mei oblita es/ ego
annunciabo iusticiam tuam/ et opera
non proderunt tibi/ cum clamaveris
liberent te congregati tui/ et omnes
eos auferet ventus/ tollet aura/
Qui autem fiduciam mei habebit
hereditabit terram/ et possidebit montem/

sanctum meum / et dicta sua fecit / pre
bete iter / declinate de semita / auf
ferte offendicula de via populi mei / quia
hec dicit dominus excelsus et sublimis
habitans in eternitate et sanctum nomen eius
cum in excelso / ipse habitans / et
cum contrito et humili spiritu ut vivificet
spiritum humilium et vivificet cor contrito-
rum. non enim in perpetuum litigabo / neque
usque ad finem irascar. quia spiritus
a facie mea egredietur / et flatus
ego faciam // In ista parte incipit descri-
bere modum cultus ydolorum unde
quod ydola in templis ponebant ad deos ad-
orabant unde dicit super montem excelsum ii
et elevatum aliorum montium et sublimem
ubi posuisti cubile tuum id est lupanare
vel lectum / vel ut deus imperat ad ydo-
latriam / et sic exponit hic posuisti ad
fornicandum per ydolatriam unde dicit glosa quod
hec tempore ypocrisie sub achaz rege fiebat
et illuc ascendisti ut immolares hostias
ydolis quarto regum xvi et post hostium
quasi dicit non solum in montibus adulte-
rata es retro postem posuisti memoriale
tuum id est simulacrum ad ianuam domus
vel secundum glosam simulacrum in medio ianuis
ut ingrediens et egrediens per semitas
et semper adorares / sicut in civitatibus
certis / vel egredientes capud inclinant
vel ... vel capitio / Et hoc plurible-
ne fecisti quia iuxta me in templo
discooperuisti te dicit glosa ut tam
cooperientibus adorares ydola et suscepisti
ipsum adulterum id est ydolum vel dyabolum
et ut eum susciperes dilatasti cubile tuum
ut scilicet ipsum equaliter mecum susciperes / et
equaliter honorares / et quod plus est pepi-
gisti tibi cum eis fedus pactum fecisti ne
ad me redires etc quod loquitur hic
de muliere sicut de adultera ... in
in aliquo lecto recipit adulterum cum
marito unde glosa hic est metaphora
sicut super meretricem que dormiente
viro cum eis suscepit adulterum disco-
operit palam et dilatavit stratum et sub
pactum inquo significat quod in templis
ydolorum per baal posuerunt / Sicut cetera
metam arguitur quod in introitu do-
morum et locis tenebrosis per hostium posi-

tum per omnes compositas incurvatis
respondet / Dilexisti stratum eorum id est adul-
terium tuum cum eis scilicet cum filiis eorum manum
apertam id est opere manifesto et sine verecundia
et ornasti te regio unguento id est diversis
liciis et glosa que est rex super omnes
filios superbie vel regi id est sicut adultera
que vult placere alium regi est cum
unguento quo unguntur seu ubi
ut magis placeant adulteris
et subtilius plurimum loquitur hic
propheta rex ... multiplicabit
ydolatriam intra iudeam cum imaginibus
compositis ut complacet regi assyriorum
multiplicasti pigmenta tua id est varia
ornamenta quesisti ut videri et
adorari ab adulteris placeres
et misisti legatos tuos id est nuntios
procul id est undique ut afferrent tibi
diversi generis ydola / quasi non sufficerent
vicina ut dicit glosa procul in egypto
tempore sedechie et in babilone ad reges
assyriorum tempore achaz et hoc faciebat
confidendo de hominibus et de deo dif-
fidendo / propter quod punitum est captivitate
ideo sequitur et humiliata es id est deiec-
ta usque ad inferos glosa id est de cul-
mine felicitatis in baratrum libidinis
vel de altitudine glorie usque in profundum
infidelitatis et miserie Ezechielis ..
dicit et usque modo quod aliquando accidit
pro peccatis aliquorum punitus / et utrosque
accepit hic quando in captivitate
babilonica multi fuerunt mortui
in partibus suis quorum ceciderunt in
fossam fuerunt proiecta et sic ad inferos
descenderunt vel potest intelligi de al-
titudine fidei et profundo infideli-
tatis et Et non solum deiecta et
humiliata sed etiam afflicta ideo sequitur
in multis etc Et notandum quod causa
captivitatis babilonice erat avaritia
ut dictum est expressum que processerunt alia
peccata quia / timothei vi dicitur radix
omnium malorum cupiditas est et ista
peccata hic distinguit Vie tue id est in
tuis pravis operationibus que sunt iste
et quo dicit glosa vie tue id est actus
primi non sunt regie quia dicit
glosa qui ambulat in via regia
non laborat et hec est vox qui dicitur
ego sum via veritas et vita unde dicit

laborasti ab adolescentia tua ras p
mysterium scilicet tam cultum ydolorum Ezechielis xv°
ut unum agerent laboraverunt et nos dixi
sic penitendo quesita labore mala
consuendo. Glosa sic exponit laborasti
quia rectores populi et sacerdotes populi
per vias exercebant potentiam
a populo nec quesita intendebant et
avaricia unde pergebant sed semper unde
nescit/ et hoc erat causa unde sequitur
et vitia vel vitia nunc nunc tua .i. divi
tias habundantias que pertinent ad vitam
in licentia .i. in ea vitia et spem
pessimi populi non rogasti curare et
sic erit nec dependendo devote quia
homines plenum dominum obliviscuntur
ut Deut. xxxii° incrassatus est di
latatus et recalcitravit/ et sequitur dereliquit
deum factorem suum dicat intellige quia
in diviciis et fidebus non rogare
valuisti in plurimis timuisti/ unde sequitur
Cipius sollicita quasi dicat non pune
iter yeulem nomine nunc sed magis
ut dicit glosa ydolorum custodia
timuisti sed causa amissionis vel .i.
hostes ne tibi illata auferrent et pro
fiacendo fuisti in fidelibus et meritis
es sed non implendo est per impias in
legitur Exo. xxxii° bene moyses
et narrant plebi dominus abundum
usque maxima ... cunctis
plus dominus loquitur/ omnia ubi dominus quam
locutus est faciemus/ et sequitur promisit prae
stipendia possibilitate dominus loco fide
quod non facit unde sequitur et nec
sed prophetas dominat promittere
et superbia largitatis non est recor
data in latera tua/ cum tum ipse dixit
homo deum et confortabor nam cu
stodies mandata tua quia ego tacebo
admiri et qui non videbunt/ glosa per tacita
tua dissimulando/ sed non semper est dicat
in ps° retribuet Genebat faciatis
superbia et in oblivione es videns ab
fuga. quia dicat Ezechielis xiii° oblita
es me et ... es in medio tua
unde sequitur ... sed ego annunciabo
iusticiam tuam .i. manifestabo opera
tua iusta/ ... Hieronymus sic
fatuo dicat tu es iniustus perpetuis
ego iusticiam tuam .i. in iusticiam
et ... tua opera tua adoliis/ vel
.i. ydola tua/ vel .i. divinos congregatos

non poterunt tibi. glosa est vani nec concepta
per personas cum clamaveris in captivitate
pensabis/ vel in angustia sub obsidione
Persarum/ vel in die iudicii liberent te. sequitur
congregati tui .i. dii ...
congregati/ vel .i. omnes amici et aggregati
quos indebite congregasti/ unde Deut.
xxxii°. Surgant et opitulentur
vobis et in necessitate vos protegant quod
non potuit unde sequitur ... .i. deus
vel impius auferet ventus .i. persecutio
minor tollet aura .i. persecutio minor
iniquorum aut est persecutio captivitatis
Babilonice/ quia devastavit populos
fiacte/ sicut illa est iherusalem in aliquo
sed hoc nunc reparabit. ... / vel de
struet virtutes in ... ad
primam predicatorum apostolorum/ ... per
ministros populos evaserunt ... sequitur
sed fiducia .i. in me confidit non in
ydolis vel perinde in dicit glosa qui
ydola non coluerunt/ vel captivum ducti
penituerunt sub Zorobabel et aliis
ducibus reversi sunt ... adicitur
unde sequitur hereditabit terram unde unde
in hereditatem habebit et possidebit montem
sanctum meum .i. Hierusalem vel celestem Hierusalem
vel spiritualem que est ecclesia et nomina
testamenti vel exponitur de terra promissa
et de Hierusalem terrestri in qua est mons
quod Helme ... Hierusalem destructa
per tytum reedificaverunt ... Hiera
tum inde et ... ~~exponitur allegorice~~ et dicat tyro
et principibus omnis viam facite .i. populo meo
reparandi ... dabo vel et alia
glosa dicit seqo et sic apostoli viam facite
per predicando ... in exemplo
et ... auferte offendicula
peccati per baptismum abluendo/ ydolorum
cultum predicatione ... vel omnia
... vel ... ... et
per intelligi ... ... petri/
vel ... scandala ... in
... dissolute/ unde
... sic facite viam populo populo
planam facite iter et eligite lapides
et levate signum ad populos quia sed de
dus ... super alios ... excelsi
super omnes gentes dominus et sublimis in
... unde dicat glosa sublimis in loco
sed ... ... Hierusalem/ unde sequitur

ex avaricia
peccatum

habitans eternitate i. pure et perpetuo quod
dicit eternus divinitate et sanctum nomen eius
in excelso i. in alto vel in celestibus habitans
et bonitas eius nam ipse alto in sancto
sanctus est summus qui tamen in humilibus re-
quiescit. habitans in filio vel quolibet perfecto
et diligente ~~et cum contrito~~ contrito i. inno-
cente et cum contrito et humili spiritu i. cum
penitente et hoc ut vivificet peccata remit-
tendo et gratiam infundendo glosa vivi-
ficat remissione peccatorum et in eternum
intuitu spiritum humilium i. innocentis
de sua innocentia vel iustitia non sup-
bientium et vivificet cor contritorum i. vere
penitentium glosa consolando de sua spe
affectiva / de morte ad vitam transeunt
in primi Reg. ii^o. dominus mortificat et vivi-
ficat deducit ad inferos et reducit / non
et hoc subdit quia non enim in
sempiternum ergo per excelsus et sublimis
litigabo peccatores [illegible] et ad
iniuriando / sed tamen cum quanti voluerunt
vocat penitendo neque usque ad finem iras-
car quod dicit ira et [illegible] non semper effundam
glosa non in perpetuum, sed habebunt / neque
temporibus cum avaritia mea / sed penam
impunitam ut [illegible] in futuro. et hoc dicit
quia ob [illegible] Et penitet homines eorum
quia spiritus sed punitus qui est benignus
Sap. i^o. a facie mea i. a filio meo egre-
dietur i. mittetur et visibiliter apparebit
ut factum est in die penthecostes unde
Job xvi^o. dicit videns Cum venit paraclitus
quem ego mittam a patre etc. Et flatus
ego faciam i. dabo in [illegible] illud Gen. i^o.
et allegat glosa inspiravit in faciem
eius spiraculum vite in ii^o. glo. cor-
pus gaudium et vita hominis qui [illegible]
et intellectu quod dicit quia et spiritus vivi-
ficantis tribuo. et dabo ea [illegible]
est ut [illegible] paravit / vel sic flatus
i. inspirationes donorum ego faciam vel sic
spiritus indigetis a facie mea i. a vo-
luntate egredietur i. recedet / et flatus
i. spiritus ego faciam [illegible] de-
[illegible] ad modum hominis [illegible]
[illegible] egredietur sumus et flatus quod dicit
[illegible] facta [illegible] ira mea.
Propter iniquitatem avaricie eius iratus
sum et percussi eum / abscondi a te
faciem meam et indignatus sum / et abiit
in via vagus cordis sui / vias eius

vidi et dimisi eum et sanavi eum /
et reduxi eum et reddidi consolationes
ipsi et lugentibus eius creavi fructum
labiorum / Pacem pacem ei qui longe
est et qui prope dixit dominus et sanavi
eum / Impii autem quasi mare fervens
quod quiescere non potest et redundant
fluctus eius in conculcationem et lutum / non
est pax dicit dominus deus impiis
[illegible] propter propheta ponit causam punitionis
impenitentiam (que est avaricia) et penitentem
consolationem quia beati qui lugent
quoniam ipsi consolabuntur / sed ve qui nunc
ridetis quia lugebitis / quod Deus dicit
annunciabo et opera tua non proderunt
tibi subiungit causam propter iniquitatem
avaricie eius i. propter magna peccata et
aliorum malorum ad que avaricia
inclinat non dicit glo quia invisibiliter
corripuit non bonum. Ezechiel / hic cum
avaritia magis voluit p[illegible] x^o.
quia genus et locum Job xi^o. iratus
sum et percussi eum i. ad mortem iacit
primum glo per assyrios / postea caldeos
et tandem per romanos in [illegible] quia avari-
tia erat causa phariseis et principibus
iudeorum de vendendo christum in luca xxi^o.
dicit audiebant hec omnia pharisei
qui erant avari et deridebant eum
et exitus omni [illegible] cum
[illegible] et mortem procurabant propter quod
penas primum fuit / et modus punitionis
propheta ponit dicens abscondi a te
o iudea faciem meam i. subtraxi gratiam
propter tua culpa / vel i. [illegible] meum
ut amplius non respicerem dicas unde
faciem tuam [illegible] et indignatus
sum quia et propter ydolatriam et propter mortem
filii mei / et hec inflicta penam
corporalem et abiit vagus sed propheta plus
iudeorum glo sicut [illegible] est
est esse vagus et profugus super terram
et quia vagus propter [illegible] in via
cordis sui i. impia. devenit propter
[illegible] cordis [illegible] i. pra-
vitas sequitur procedendo in actibus contra-
rios sequitur vias quia ponitur vel boni
operis eius i. iudaici populi vidi oculis
meis quia penituit in filiis dum
in captivitate [illegible] peccata sua / et quod dicit

comparatur cum amorbo culpe vel acer-
bitate et dumque [illegible] i. dedi [illegible]
onem eius sufficientes [illegible] et
reduxi eum i. reduxi dispositum ad
statum gratie et glorie sed [illegible] et reddidi
i. sic reddere disposui per [illegible] pre-
senti consolationes [illegible] vel ce sic
sunt ipsi sed [illegible] [illegible] et lugentibus
eius hoc quo ad [illegible] in [illegible]
quia erant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] sunt et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et dicit hic
glo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
populi et reddit consolationem [illegible] [illegible]
qui [illegible] i. consolatur [illegible] quod
[illegible] in [illegible] perdidit habet
ipse penitentibus et lugentibus [illegible] reddit
[illegible] sequitur creans i. creare dispositum
fructum laborum pacem i. [illegible] [illegible]
fructum doctrine sue [illegible] [illegible]
fiat pacem unde dicit glo. [illegible] quod
filius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pacem [illegible] vel [illegible]
fructum i. remissionem peccatorum laborum
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
acquiritur fructum remissionis vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicit fructum
laborum i. legis et prophetarum [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
venit ad gentes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sequitur pacem ei qui longe i. ge-
tili et ei qui prope i. [illegible] [illegible] q. d.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apostolus ad Ephe. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] pacem [illegible] qui prope et [illegible]
qui longe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non intelligitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
volunt aliqui expositores [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] expo-
[illegible] [illegible] longe est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicit dominus [illegible] [illegible] non est et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] [illegible] expo-
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et glo. [illegible] dicit [illegible] [illegible]
[illegible] de illis qui [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] sunt et de illis
qui [illegible] [illegible] [illegible] de illis
[illegible] [illegible] qui in [illegible]
sua [illegible] et allegat illud. vobis
oportebat primum loqui verbum dei sed quia
repulistis illud. et indignos vos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et glo. dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] i. pa-
[illegible] [illegible] vel [illegible] non habent
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] est
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] sunt ut [illegible] in actibus apostolorum
[illegible] sequitur et redundant fluctus eius
i. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] et hic in [illegible] con-
[illegible] i. [illegible] [illegible] in [illegible] et lutum
i. [illegible] [illegible] vel hic dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sequitur non est
pax impiis dicit dominus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] qui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et in opprobrio et in [illegible] [illegible]

c Clama ne cesses, quasi tuba ex-
alta vocem tuam, et annuncia
populo meo scelera eorum, et domui
Jacob peccata eorum. Me etenim de die in
diem quaerunt, et scire vias meas
volunt, quasi gens quae iustitiam
fecerit, et quae iudicium dei sui non
dereliquerit; rogant me iudicia
iustitiae, et appropinquare deo volunt.
Quare ieiunavimus et non aspexi-
sti, humiliavimus animas nostras et nescis-
ti? Ecce in die ieiunii vestri invenitur
voluntas vestra, et omnes debi-
tores vestros repetitis. Ecce ad li-
tes et contentiones ieiunatis, et
percutitis pugno impie. Nolite
ieiunare sicut usque ad hanc diem,
ut audiatur in excelso clamor
vester. Numquid tale est ieiunium quod

clerici predicti affligere homines alias fuerat
iniqui conqueri est ceculi caput suum
et pectus et cinere aspersit. Nunquid istud
vocabis ieiunium et diem acceptabilem
domino. Et clama. tempore videlicet quo fiebat
in ecclesia simulata seu apparentia, per quam
se reddimebat pluries, quod ex defectu
mali procedebat, vel hoc tempore arguebat
ypocrisim phariseorum predictam, et legis peritorum,
vel per interesse aliorum. Sed in exemplo
isto removetur hoc, et habet duas partes
quarum prima sicut remedium describitur
et removetur. 2a vero ordo et incipit
ibi non ut ubi licet est dimissa. Prima
pars primo monetur ad clamandum, et mo-
dus ponitur quia sicut tuba. 2o cum et
quid clamandum sit dicitur ibi annuncia.
dicitur quod clama predicando glo. aperte
abiecto timore glo. Dominus ad prophetas
loquitur vel ad apostolos et successores. Primo
cupla in clamore pax iuste et nulla
pax impiis monetur. Et ysaie hec:
continue in ore libri dicitur clama fortiter
dicit gregorius pastoralis officium suscepit
quicumque ad predicandum accedit, ut an-
te adventum iudicis qui terribiliter sequitur
ipse clamando gradiatur. predicare quoque
predicacionis nescius est. Si pro nimis
ne cesses ytemnandus sed tempore oportune
videlicet. vel pergens non cessavi
die ac nocte et papie paulus ad the-
mothem opus fac ewangeliste ministe-
rium imple. Argue increpa obsecra
obsecra predica in porcione oportune
predica in mane non cesses. Sicut tuba ex-
altatur vocem tuam sed alte, aperte
manifeste docendo. hoc enim modo
predicabat christus et dicit glo. et ubi
apostolus dicit in moribus excelsum ascende
tu qui ewangelizas syon, et exclama,
vox tuba assumitur. Sed moribus iubetur
ascendere et in clara voce proponere. hec autem
quam peccatores fuit et decorum quibus
est ministrandum, non iubetur predicari mores
ascendere. Sed tu vocem tuam sicut tuba
exaltare, et furti bella imitantur ut
quo vertunt ad vocem tube fuit
vinificandi, timet eum deus tuba
et qui in monumentis sunt audient
vocem filii dei, et qui in hoc fuit re-
surgent principes qui peccatis mor-
tuus est sed si ... sicut audiat

et prima resurrexit ut superius annunc-
cia populo meo peccata, peccatis spiritua-
libus vel corporalibus videlicet, et simulatoribus et
peccatis. Et adhuc populo meo per primum
voluit agere glo ac per deum videt
qualiter peccatores peccaverunt, qui cum peccatis
suis sunt boni et dicit annuncia quia deus
adhuc potest respicere et audire. Sed quid
subdit scelera eorum, id est peccata unionis
et expectabilia contra deum commissa, ut
sunt ydolatria homicidium, et exceptus
vicias, et domui iacob quod
alio nomine dicitur est israel id est populo de-
cendentibus. Ut peccata eorum magis
inpropria vel ut proximos commissa, ut
sunt oppressio pauperum per iniustas exac-
ciones, non ad ipsorum possessionum ac-
quisitionem, et iniustitia rerum et talia
similia. Et notandum quod sicut tuba
applicatur ori, sic magis seu opor-
tet applicari predicatorem, ut quod
dicitur ore applicatur opere, sicut dicitur
vox predicatoris resonet in auribus
auditorum. Sicut tuba in extremitate
strictam et turbantis ingreditur et per
latum et ampla ad alios extenditur,
sic predicatoris doctrina quam ad se debet
esse strictum, et quam ad alios lata et
ut dicit apostolus primo ad cor. 9o castigo
corpus meum et in servitutem redigo
ne cum aliis predicaverim ipse reprobus
efficiar. Et sicut tuba miliciam ad
bella excitabat et ad convivia pro
vocabat ad bella contra vicia et ad
convivia primum ... pro
apprehendit cum regnum celorum. Et bu-
cinam et psalmi, ut et cum ubi dicitur
vocavit filium primam dedit in diebus
id est certitudine quorum vir rex ma ... ordo
et facto ipse glo ad compleret ad
synagogas convocando et bodalis ...
omnibus, et per multitudinem aspirando et sic
per bello vix magis id est voluntates
volunt id est sic per bello ordinat, et sic
in lege mea statuendo, et aspirans alios
destruendo sicut hostes mala gladio et
hoc faciebant sed hec magis ad huius
dominium super populos qui tunc gubernabat
per prudentes et sacerdotes, quam
moderna incant. Ut supra sicut generalis
que indicia fiunt deus non ...
cultu exhibendo et que mandavit
quae non dimiserunt sed legem populi
et vanitates non observando vel id est

x ieiunio

iudicia q(uia) cum p(er) debet q(uan)do iudicem
fac(it) Ioh(annis) v° Et hoc est p(ri)mum in quo
ipsi gl(ori)abant(ur) Et 2° gl(ori)abat(ur) de eo q(uod)
de(um) suu(m) subie(cer)it rogant me iudicia
iusticie i(d est) iudicium vel iusticiam in
ipso p(re)sumat de nimis iusticie sue
vel iusticie i(d est) c(on)dempnac(ionem) p(ro) adu(er)sa-
rios et illa erant s(ecundu)m ultimum sc(ri)bunt
Romani qui eos tenebat p(ro) subditos
et dicebant(ur) eos et appropinquare deo
volunt cum non loco s(ed) meritis appro-
pinquat(ur) q(uia) licet labiis eum honorant
cor tamen longe est ab eis ut glo(sa)
allegat vel volunt deo appropinquare
similitudine sic suppos[ic]ionem seu iudicem
suum q(u)am semper suam iusticiam alle-
gabat sicut deo c(on)venibat vnde
sequit(ur) quare ieiunavimus i(d est) nunc
corpora ieiunijs affliximus vel alia
cum ieiunia faciebat vt c(apitulo) xvj°
[illegible] Ioh(annis) exponit q(uod) q(uia) nos
c(on)phici ieiunium [illegible] tu deus
[illegible] non ieiunat [illegible] et non aspexisti
approbando et nos c(on)tendimus
dicit glosa [illegible] sunt [illegible]
q(ui)a non respondit deus ad vnam
[illegible] q(uia) non ipse [illegible]
in sic p(ri)mus abel cui [illegible]
[illegible] et ita dicit [illegible]
[illegible] deus q(uia) [illegible] bona opera
non applicat [illegible] benitate
p(ro)gressio non [illegible] vnde et illi de
[illegible] ieiunia sua in publico [illegible] glo(sa)
allegat [illegible] animas nostras i(d est)
[illegible] carnales [illegible]
[illegible] et nescisti
i(d est) non placuit tibi glo(sa) alia [illegible]
[illegible] c(on)fidentes in [illegible]
[illegible] iusticia postulat [illegible]
illud iudicia me [illegible]
[illegible] in[illegible] [illegible]
[illegible] eos q(uia) non c(on)tendat
[illegible] explanat [illegible]
gl(ori)a ieiunancium et [illegible] alia
glo(sa) h(oc) e(st) quare [illegible] non c(on)tendit
eos sicut illos qui [illegible] iusti-
ciam fuerunt iuste et p(ro) vincere
[illegible] dies et [illegible]
Et notandum q(uod) deus [illegible] eos
allegat [illegible] qui [illegible]

voluntas p(ro)pria avaricie in debitores
et p(ro)prie [illegible] q(uod) dicit(ur) glo(sa) ieiunij
dies acceptus est non iusticie [illegible]
ab omnibus [illegible] abstine(n)t in
dicat(ur) in [illegible] in die ieiunij
vestri glo(sa) q(uod) ieiunia non [illegible] p(ro)
que observant ieiunijs [illegible] in[venitur]
voluntas vestra carnalis vel voluntas
hic accipit(ur) p(ro) appetitu [illegible] que
[illegible] dictamine [illegible]
[illegible] [illegible] et sic ieiunat
[illegible] homo [illegible] tamen apud
deos in [illegible] non ieiunat
voluntate [illegible] voluntas non
de [illegible] [illegible] et delectacionibus
occupatur vel aliter dicit voluntas
in cibis lautioribus et potibus et ideo
[illegible] [illegible] ipsi in volu-
ntate sua [illegible] et omnes debitores
vestros i(d est) eos qui vobis debent ab
eis repetitis cum lice(n)ciam [illegible]
[illegible] ut attenderetis [illegible]
et de voluntate vnde in p(salmo) dicit(ur)
beatus qui intelligit sup(er) egenum et
pauperem [illegible] dicit [illegible]
ieiunabat [illegible] ut repeterentur debitores
[illegible] Repetebat [illegible] ab [illegible]
[illegible] ad solvendum cum [illegible]
in glo(sa) qui repetit [illegible] dicit
sicut [illegible] [illegible] imponebant
[illegible] solutionis [illegible] non debito et
p(ro)hibito est non debito [illegible] anno vij°
qui est annus remissionis [illegible]
xv° et subdit Ecce ad lites contra
debitores [illegible] litigatis contra debitores
[illegible] [illegible] [illegible] contendendo
contra debitores [illegible] ieiuna[tis]
[illegible] cum ieiunio [illegible]
[illegible] et percutitis pugno quod
peius est impie [illegible] et
[illegible] ut dicit glo(sa) [illegible]
[illegible] [illegible] percutit ieiunans
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] repetit debitores
i(d est) malefactores qui vobis [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
et percutit [illegible] pugno
impie i(d est) [illegible] impij dicit glo(sa)
[illegible] voluntas [illegible] iusticia

pugnus

pugnus prauet ad ieiunium in castis
[illegible] corporis attenit . si in ordinatis
[illegible] nec viris dissipat. Et quod
tale ieiunium non displicet . id est subdi
voluit ieiunium . sed sicut ipsi volentes
[illegible] ipsi ieiunantes ipsi ad glo-
riam dei . i . propter vanam gloriam vel propter laudes
hominum vel cum voluntate mala et depri-
mendo vel cum in ira [illegible]
dat contrarium quod [illegible] sicut homines ieiu-
nantes [illegible] ad lites et ad iurgia ie-
iunatis [illegible] Vbi zelus
et contentio ibi inconstantia et omne opus
prauum ut audiatur in excelso clamor
vester glo . i . dum vanitas in singulis
[illegible] et in [illegible] ut videatur
ab hominibus . et alia glosa allegat
[illegible] tunc et clamor
[illegible] tunc respicit [illegible]
tale quale elegit ieiunium quod elegi
. i . acceptabile vel approbaui per totam
affligere hominem abstinendo a cibis et
non abstinendo [illegible] . i . [illegible]
[illegible] et non [illegible]
abstinentia [illegible]
[illegible] capitul
ad modum [illegible]
[illegible] tale ieiu-
nium quod elegi [illegible] capud
[illegible] . i . [illegible]
tunc [illegible] ad pedes inclinando
vel [illegible] sicut monachi faciunt
[illegible] faciebant [illegible]
[illegible]
[illegible] fiet [illegible] glo [illegible]
bona fiet et acceptabilis [illegible]
[illegible]
[illegible] ad manus [illegible]
[illegible] faciebat [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] quemcumque [illegible]
et [illegible] non placet [illegible]
in [illegible]
[illegible] non pla-
[illegible]
[illegible] voluntas dei
[illegible] illud
est [illegible]
[illegible] ieiunium sed [illegible] acceptabile
et diem acceptabilem domino q . d . non est
[illegible] acceptum [illegible]
[illegible]
[illegible] Nonne
hoc est magis ieiunium quod elegi
dissolue colligationes impietatis

dissolue fasciculos deprimentes . dimitte
eos qui confracti sunt liberos et omne
onus disrumpe . frange esurienti pa-
nem tuum et egenos vagosque in duc
in domum tuam . cum videris nudum
operi eum et carnem tuam ne despe-
xeris . tunc erumpet quasi mane lu-
men tuum et sanitas tua citius orietur
et anteibit faciem tuam iusticia tua
et gloria domini colliget te . tunc inuo-
cabis et dominus exaudiet . clamabis
et dicet ecce adsum . Si abstuleris
[illegible] tunc [illegible]
[illegible] vel ostensio-
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad cultum dei [illegible]
Et [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]
[illegible] dicit dissolue
[illegible] Et ad ista [illegible] obliga-
[illegible] obligationem [illegible]
[illegible]
[illegible] hoc [illegible]
[illegible] ieiunium quod elegi . i . approbaui
[illegible] glo
[illegible] quale ieiunium [illegible]
quale [illegible] dissolue colligationes
impietatis [illegible] . i . falsas cartas
quibus [illegible] pauperes obligatos [illegible]
[illegible] impietatis [illegible]
[illegible] glo [illegible]
quibus [illegible] et [illegible] inuoluebant
simplices ad [illegible]
[illegible] fasciculos deprimentes
glo . i . [illegible] quibus ipsi [illegible]
[illegible]
vel fasciculos . i . penas grauis [illegible]
imponebant super [illegible]
[illegible] alligant onera grauia et impor-
tabilia super humeros hominum [illegible]
ligaturas . i . conspirationes [illegible]
[illegible] dissolue
fasciculos . i . peccatorum [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] glo
colligere fasciculos [illegible] intelligimus
[illegible]
iubemur [illegible]
et sicut [illegible] dimitte nobis
debita nostra [illegible] dimitte eos qui
confracti sunt [illegible] vel

Bonu quod fiat

fruentur liberius aliquo omni [illegible] usque ad certum tempus vendebant se aliis, et ipsos emptores ultra assignatum tempus eos in iniuste detinebant ut patet. Jeremie xxxiiij° in glosa ubi dicitur: cum venditus tibi fuerit frater tuus hebreus, sex annis serviet tibi, anno vij° dimittes eum liberum et gratis. Omne onus disrumpe i. iniquum in iniusto quia dicitur Levitici xxv°: nolite affligere contribules vestros. Et etiam in obligacionibus intelligitur actuale peccatum cuius pena non fuit deleta quia aliud colligit ad se, quia pro peccato trahit illud ut dicit Gregorius. Et in spiritualibus notatur [illegible] ypocritas bonos mores imitantes [illegible] sicut notatur [illegible] qui cum illa delectabilia occupant nec tempus pene peccati expiare adeunt. Et in ore notatur omne aliud quod est homines sit impotens implere. Confringit [illegible] ad operatum bonorum operum [illegible] nimis multa cumulat. In publico frange esurienti panem tuum [illegible] dicit [illegible] pro toto dare, saltim de ipso aliquod fragmentum pro se vel frange ut sic possis dando pluribus prodesse. Unde illud Augustini: debet pauperibus esurienti i. non habenti [illegible] et non dimittit [illegible] illud Luce xvj°: cum fieret convivium [illegible] pauperis qui cum [illegible] tribuit [illegible] est illi, quia ad plenum [illegible]. Et egenos vagosque induc [illegible] qui semper [illegible] in [illegible] panem [illegible] quod pertinet ad [illegible] tunc non [illegible] qui offert sacrificium de substantia pauperum quasi victimaret filium in conspectu patris. Ecclesiastici xxxiiij° et dicit glosa q. d. quod [illegible] est [illegible] in [illegible] ut [illegible] sit lucrum [illegible] pauperibus [illegible] egenos quibus non competit [illegible] vagosque i. eos qui non habent hospitium [illegible] in domum [illegible] dicit non [illegible] petenti [illegible] non petenti in domum. Glosa [illegible] celum. Et apostolus dicit: hospitales invicem sine murmuracione, ut [illegible] debetis [illegible] quod [illegible] dicit [illegible] debitoribus [illegible] dimitte [illegible] frange [illegible] panem plenum [illegible] in domum. Et dicit [illegible] ut [illegible] aliquem qui hospitari [illegible] in aliquibus [illegible] ut [illegible] abillus [illegible].

pascebant seu dederis unus q. d. non solum eum pascere [illegible] ut eius nuditatem cooperies. Ad ecclesiam. i. Et [illegible] vestimenta. Job xxxj°: si non benedixerunt mihi latera eius [illegible] et glosa allegat illud [illegible] duas tunicas [illegible] unam non habenti [illegible] operi [illegible] uno cotidie. Et carnem tuam i. proximum tuum tibi in carne similem ne despexeris [illegible] nuditatem [illegible] paupertatem quia [illegible] dicit [illegible] despicit proximum suum peccat. Glosa: proximum [illegible] quibus tibi similes [illegible] mortales et passibiles [illegible] tuam non [illegible] vel per carnem tuam i. proximum tibi similem ne despexeris [illegible] ne et tu despiciaris. Ex hoc per [illegible] placet fuerint [illegible] destructa [illegible] hospitalia [illegible] Consequenter [illegible] tue panem esurienti frangimus [illegible] est [illegible] spiritualis [illegible] illis ministramus egenos et vagos in domum inducimus [illegible] fraterna [illegible] ut [illegible] nudum vestimus [illegible] exemplis [illegible] carnem non despicimus [illegible] reducimus. Et [illegible] corpo[illegible] glosa dicens quod [illegible] et [illegible] non solum declinet a malis, sed et faciat bonum, ut solvat vincula iniquitatis, que [illegible] ligata sunt fraudibus. Unde dicit in [illegible] dolentes in obligacionibus [illegible] cum operatoribus iniquitatis [illegible] dimitte [illegible] dissolue omnes [illegible] frangat [illegible] esurientibus panem [illegible] cum [illegible] apostolus [illegible] quod [illegible] in [illegible] et [illegible] integros [illegible] in [illegible] ut [illegible] quod pauperibus [illegible] et [illegible] fidei et [illegible] ad [illegible] in [illegible] in [illegible] induerit [illegible] et [illegible] in [illegible] palis [illegible] vestra [illegible] in [illegible] quod [illegible] qui possessi[illegible]

[illegible] ... Cum hoc fecit ... ne desperaret ... domesticos ... [illegible]
... Comparat ... [illegible] ... et de ... [illegible]
... est ... [illegible]
... et tunc ... intellectu et ... [illegible]
... [illegible] ... Orietur in tenebris lux tua ... [illegible]
[illegible]

[illegible] ... Et aedificabuntur in te ... [illegible]

[illegible]

vocabat dominus. et cum audiebat eos, et ha-
bitabis in [illegible] ... opera
[illegible] | et dicet ... [illegible]
[illegible] ... vi sup. xxx°. ... [illegible]
[illegible] ... et audiens ... [illegible]
Et sub die ... [illegible]
[illegible]
[illegible] ... glose
[illegible]
[illegible] ... Et
[illegible] ... est ... [illegible]
est quod ad ... [illegible]
[illegible]
[illegible] ... est
Si abstuleris de medio tui cathe-
nam | et desieris digitum extendere
et loqui quod non prodest | Cum effuderis
esurienti animam tuam | et animam afflictam
repleveris | orietur in tenebris lux tua
et tenebrae tuae erunt sicut meridies |
Et requiem dabit tibi dominus deus tuus
semper | et replebit splendoribus animam
tuam | et ossa tua liberabit | et eris
quasi ortus irriguus | et sicut fons
aquarum cuius non deficient aquae |
et aedificabuntur in te deserta saeculorum | fu-
ndamenta generationis et generationis suscitabis | et voca-
beris aedificator sepium avertens semitas
in quietem | Si averteris a sabbato pedem
tuum facere voluntatem tuam in die sancto
meo | et vocaveris sabbatum delicatum
et sanctum domini gloriosum | et glorificaveris
eum dum non facis vias
tuas et non invenitur voluntas tua
ut loquaris sermonem | tunc delectaberis
super domino | et sustollam te super altitudines
terrae | et cibabo te hereditate Iacob patris
tui | os enim domini locutum est | [illegible]
[illegible]
ad [illegible] ... ad quam ... [illegible]
[illegible] ... et ad ... et
[illegible] ... [illegible]
ad [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... quae ad
vitam contemplativam ... vitam ...
[illegible] ... abstuleris ... [illegible]
[illegible]
[illegible] ... est ... [illegible]
[illegible] ... glosa allegat illud ...

ffumes peccatorum exemplar sicut me
Et illud proverbiorum v° ffunibus peccatorum
suorum unusquisque constringitur scilicet
sicut exponit ista aliqualiter in [illegible]
relaxando vel .i. cavillacionum [illegible]
simplicis involvebat Et digitum
digitum extendere .i. [illegible] inten-
dere cum digito ostentacionem [illegible]
potest vel alicui non obediendo modo
quod faciebat ille phariseus luce
xviii° dicens velud est hic publicanus
Vel proverbiorum vi° dicit Homo apostata
[illegible] loquitur digito. glosa dicit
hic extendere .i. [illegible]
non quasi dicat [illegible] non vigi-
tes [illegible] [illegible] nec studes
[illegible] [illegible] Et loqui
quod non prodest aliis vituperando et de-
[illegible] sicut ille phariseus dicens
non sum sicut ceteri homines raptores
iniusti adulteri ieiuno bis in sabbato
decimas do omnium que possideo vel sic
quod non prodest .i. verba ociosa et hec est
[illegible] et [illegible] quia ubi est quod
dicit si [illegible] abstuleris omne malum
[illegible] cordis et operis Et cum effu-
deris esurienti animam tuam compaciendo esurienti
corporaliter vel spiritualiter refectionem anima
tua .i. [illegible] [illegible] compaciendo et
[illegible] [illegible] et [illegible] voluntarie [illegible]
quasi dicit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] affectus [illegible] quasi non [illegible]
effectus [illegible] sub [illegible]. Et animam af-
flictam quantumcumque angustiam repleveris
[illegible] [illegible] eius defectum sub-
leuando glosa non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] orietur in
tenebris .i. [illegible] [illegible] lux tua
.i. gracia vel Christus quasi dicit [illegible]
[illegible] de tenebris culpe ad lucem gracie
et tenebre tue .i. peccata erunt sicut
meridies quasi dicat lux peccatorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et glosa allegat illud [illegible]
[illegible] tenebre non erunt lux in [illegible]
Et hic propheta promittit graciam fugantem
tenebras et claritatem illustrantem [illegible]
[illegible] [illegible] et hic [illegible] [illegible]
ad [illegible] Et requiem tibi promittit
in futuro [illegible] [illegible] [illegible]
et in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et eris quasi ortus irriguus
[illegible] dicit Et requiem [illegible] [illegible]

dabit tibi dominus deus tuus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et hoc est ad [illegible]
[illegible] non loquitur [illegible] [illegible]
que [illegible] [illegible] [illegible] in hac
[illegible]. Et hic dominus tuus non [illegible]
[illegible] et in [illegible] [illegible] non [illegible]
Et implebit splendoribus .i. [illegible] [illegible]
et [illegible] dei et omnibus [illegible] [illegible]
tuam hic quo ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
glosa allegat illud [illegible] [illegible]
in die [illegible] tue in splendoribus [illegible]
Et ossa tua ad [illegible] liberabit ab [illegible]
[illegible] dando tibi [illegible] [illegible]
vel 2a glosa .i. virtutes quasi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deffectum
ergo dicit glosa liberabit virtutes ne
deficiant Et eris scilicet in fidelibus talis
[illegible] qualis [illegible] [illegible] [illegible]
ortus irriguus [illegible] floribus
[illegible] fructibus [illegible] et [illegible]
et sicut fons aquarum scilicet [illegible]
non deficient aque .i. dicit sicut [illegible]
accepit plenitudinem [illegible] [illegible]
[illegible] et ideo dicit glosa [illegible] .i. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tuus [illegible]
[illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fructus
[illegible] dicit ut est [illegible] ecclesiastici
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et dicit hic glosa ortus irriguus
[illegible] voluptatis paradisus quem plantavit
dominus deus [illegible] [illegible] [illegible]
in medio [illegible] [illegible] est [illegible] non deffi-
ciunt aque doctrine spiritualis que
[illegible] [illegible] hoc est [illegible] et eris
quasi ortus irriguus scilicet fidelibus vel
[illegible] Et hic propheta promittit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et edificabuntur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] .i. exemplo tuo. deserta seculorum
.i. illi qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] deserti fundamenta
generacionis et generacionis suscitabis .i. doc-
trinam prophetarum et apostolorum [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
fundamenta .i. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] fundamento [illegible]
ut dicit glosa [illegible] [illegible] [illegible]

unde fundamentum aliud nemo potest
ponere [illegible]
[illegible] generales [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] possibilis [illegible]
[illegible] debebat
[illegible] est in [illegible]
et [illegible]
[illegible] generales [illegible]
[illegible]
[illegible] unde dicit glosa [illegible]
[illegible] est
[illegible]
vel ad illud quod [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

de publica [illegible] requiritur
quae pertinet ad debitum cultum dei / et
[illegible] petere quae
[illegible]
sicut [illegible] est [illegible]
dicit [illegible] publicas [illegible]
tamen ut non probat ad male agendum /
et dicit [illegible] aliquam malum /
nec [illegible] aliquam [illegible] /
[illegible] est celebrandum
dicit hic [illegible]
[illegible]
[illegible] voluntas [illegible]
[illegible]
[illegible] dicit
[illegible] allegat [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] te .i. [illegible] collum
super altitudines terre per contemptum terrestrium
et appetitum celestium / vel .i. in eternam
celsitudinem glorie. terre [illegible] que superius
est non terrestrem. unde [illegible] dicitur in mente
psalmus te [illegible] et cibabo te hereditate
patris tui iacob .i. paradiso de quo ait apostolus
non vidit nec auris audivit nec in
cor hominis ascendit / vel terrenis quam
pro non sufficiebat [illegible] [illegible] ce-
sunt ipsis [illegible] et iohannes dicit
[illegible] hereditate celesti qua dedit
iacob cuius filius est ex professione et
operacione [illegible] patri sub [illegible]
deo omnes eius [illegible] fuit
omnes et filius dicitur et hec scilicet fiet quia
i os domini locutum est .i. propheta hec que predixit
de [illegible] omnibus factum est
quia mentiri non potest etc. [illegible] lix
Ecce non est abbreviata manus
domini ut salvare nequeat
neque aggravata est auris
eius ut non exaudiat / sed iniquitates
vestre diviserunt inter vos et deum vestrum
et peccata vestra absconderunt faciem
eius a vobis / manus enim vestre
pollute sunt sanguine et digiti
vestri iniquitate / labia vestra locuta
sunt mendacium / et lingua vestra
iniquitatem fatur / non est qui invo-
cet iusticiam / neque est qui iudicet vere
sed confidunt in nichilo et loquuntur
vanitates / Conceperunt laborem
et pepererunt iniquitatem / ova aspi-
ruperunt dum [illegible] et telas aranee
texuerunt / qui comederit de ovis
eorum et morietur / et quod confotum est
erumpet in regulum / tele eorum non
erunt in vestimentum / neque operientur
operibus suis / opera eorum opera in-
utilia / et opus iniquitatis in manibus
eorum / pedes eorum ad malum currunt
et festinant ut effundant sanguinem
innocentem / cogitationes eorum cogita-
tiones inutiles / vastitas et contricio
in viis eorum / viam pacis nescierunt /
et non est iudicium in gressibus eorum /
semite eorum incurvate sunt eis

qui [illegible] in eis [illegible] pacem / [illegible]
[illegible] ostendit et [illegible] ad salutem et
eius [illegible] [illegible] et veritatis quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut audiatur quia potencia
non est deest dicit sed quia non possit vel
nesciat / item hoc describitur veritatis sa-
lutis que [illegible] per [illegible] culpe
et pene / quod in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] cum libertas si non po-
test [illegible] [illegible] ad deum [illegible]
[illegible] [illegible] dicitur ego [illegible] quis
dicat non est [illegible] de implere
promissionibus / et sunt verba prophete ad
[illegible] non est abbreviata .i. [illegible]
vel [illegible] manus domini .i. potencia
ex qua liberavit vos ab egypto ut sal-
vare nequeat / sed vos a [illegible] vestra
et [illegible] peccato / et hoc ut dicit glosa a [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] neque aggra-
vata est auris eius .i. [illegible] et
pietas ut vos non exaudiat sicut
prius [illegible] [illegible] moysen et
alios exaudivit / quasi dicat [illegible] est
[illegible] [illegible] non [illegible] ex [illegible] in potencia
vel ignorancia ad salvandum sed propter vestram
[illegible] [illegible] et ignoranciam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed iniquitates
vestre .i. [illegible] ydolorum diviserunt
inter vos et deum vestrum ne
vos salvet vel audiat / glosa quia
non potest peccatum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] glosa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qua et non exau-
dit et peccata vestra [illegible] [illegible]
absconderunt faciem eius .i. [illegible]
[illegible] et auxilium / glosa ut [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / a vobis ne exaudiret
[illegible] [illegible] / [illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible] peccatis [illegible] ezechiel [illegible]
dicitur [illegible] [illegible] inter me et illos [illegible]
glosa [illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] / manus
enim vestre / glosa iniquitates exponit per
peccata / [illegible] ydolatrie / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / sanguinis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non
qui [illegible] / [illegible] dicitur plene sunt
sanguine [illegible] et prophetas / glosa [illegible]
[illegible] lapidaverunt / [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

regnabit .i. demonibus antiquus vide
et Joh v° dicebat eis pilatus sed
aliquis bonus in animo non illi ac
cipietis vii 27 glo. sicut bapt...
ancas volens pacem. Pilatum pro ...
fecit per antiquam summe pro le
... vel tot vadit ad pietatem
tale ... .i. complens opera ...
non erit in vestimenta .i. in ...
contra sensus in mentes glo. sicut ...
vestimenta bona sunt ipsa. iste propter
ingrata nec illud. Per sacerdotes
tum in ... ...
...o. Bene qui custodit vestimenta
sua ne nudus appareat vel
operantur .i. pergent contra ... nostri
vel tribulationis ... operibus
suis sed spe et virtute quibus ...
... quod Job xxvi° dicitur
nulla est operimentum perditioni ...
fuit ... quia opera ... opera
in bellum nec illud sunt in bellis
facta sunt sed dicit in bella .i. ...
quia non ... plus sufficit ...
subdit et opus ... .i. ...
... ... ad ... ...
... dicit nos non licet ...
... pone ... .i. ... ...
... ... vel
... quia ... latus gladio ...
fustibus ... ut apprehenderent
Christum ut ... ... xxvi° restituit
vel offendit ... ...
vel ... ... vide
et pilatum rogabant et ei minabantur
... et falsis testimoniis ... poste
... ... dicit ...
... xxvi° et glo. allegat ubi ...
que ... ... cogitationes
... quibus putabant extinguere
famam ... ... et
illos ... ... de ...
... resurrectionis eius ...
... custodibus sepulcri ... xxviii°
cogitationes in bellis ... ...
... ...
... ... et ... ...
... ... .i. ... ...
... dicit ista ...
... ... petri ... pacis

.i. Christum qui est pax ... ...
... ... volendo ... ...
lxv° ... pax ... et in p... ...
pacis non cognoverunt vel ...
quia ... ... rebella
... ... sunt et non est iu
dicium .i. discretio boni et mali vel
.i. rectitudo vel .i. communitas vel
... ... in gressibus
eorum in operibus et bene ... semite
eorum .i. actiones ... sunt eis
... in malis vel ... ...
... et virtus glo. in ... ...
... ... quod ... ...
... ... qui
... ... .i. ... ... vel
... ...
.i. Christum vel pacem cum deo et proximo
Propter hoc elongatum est a nobis iu
dicium et non apprehendet nos iusti
cia expectavimus lucem et ecce tene
bre splendorem et in tenebris ambu
lavimus palpavimus sicut ceci parie
tem et quasi absque oculis attrectavimus
impegimus in meridie quasi in tenebris
in caliginosis quasi mortui rugiemus
quasi ursi omnes et quasi columbe
meditantes gememus omnes expec
tavimus iudicium et non est salutem
et elongata est a nobis multiplicate
enim sunt iniquitates nostre coram te
et peccata nostra responderunt nobis quia
scelera nostra nobiscum et iniquitates
nostras cognovimus peccare et mentiri
contra dominum et ... ...
post tergum dei nostri ut loqueremur
calumpniam et transgressionem conceptimus
et locuti sumus de corde verba men
dacii et conversum est retrorsum iudi
cium et iusticia elonge stetit quia
corruit in plateis veritas et equitas
non potuit ingredi qui fuit ...
veritas in oblivionem et qui recessit
a malo predam patuit ...
... ...
... ...
... ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

deo [illegible] penitentes et hec que
audierant predicationem petri compuncti
corde dixerunt viri fratres quid faciemus
Actuum ii. [illegible] tradendo
pilato et [illegible] contra deum / Iohannes
dicentes reus est mortis Actuum [illegible]
[illegible] adhuc ne [illegible] [illegible]
[illegible] / i. [illegible] Ioh.
vii. Si quis [illegible] me
[illegible] dicit, licet [illegible]
[illegible] et ne [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / et
illud. Hic homo non est a deo qui
sabbatum non custodit Ioh. ix.
Et iustitia longe stetit / et
[illegible] dei [illegible] [illegible]
testimonium dicentes quod prohibet [illegible]
xx. et sic [illegible] / [illegible]
iustitia longe stetit i. [illegible] per
quam [illegible] et locuti sunt
dicentes i. [illegible] et [illegible]
[illegible] deliberatione [illegible] [illegible]
contra Christum Luce xxiii. [illegible]
[illegible] gentem nostram et prohibentem
dari tributa cesari et dicentem se regem
[illegible] glosa dicit [illegible]
quia [illegible] locutus est deus [illegible]
[illegible] nescimus [illegible] [illegible]
i. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] conversum
est retrorsum iudicium i. bonum et malum
[illegible] et hec ad gentes per
apostolos [illegible] et iustitia i. iusti
[illegible] [illegible] longe
[illegible] stetit [illegible] / [illegible]
longe [illegible] / et [illegible]
[illegible] est [illegible] quia corruit [illegible]
[illegible] in platea i. [illegible]
[illegible] veritas [illegible]
[illegible] non est veritas non [illegible]
[illegible] non e iudicium [illegible] veritas
i. [illegible] [illegible]
et [illegible] glosa quia [illegible] veritas [illegible]
[illegible] et equitas non potuit ingredi que
[illegible] [illegible]
[illegible] quia non [illegible]
qui [illegible] et voluptatum
[illegible] [illegible]
[illegible] glosa et [illegible]

i. iustitia ad proximum vel i. [illegible]
non potuit ingredi in corda eorum qui
[illegible] tenent [illegible] glosa [illegible]
infidelitatis [illegible] [illegible] ubi in loco
iudicii impietas et in loco iustitie
iniquitas. Et [illegible] quod veritas
quia facta est veritas in oblivionem
i. Christus [illegible] oblivioni datus
sum tamquam mortuus a corde / et
[illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] ne obliviscaris
et qui recessit a malo [illegible]
infidelitatis prede patuit aliorum
qui [illegible] bona fidelium [illegible]
[illegible] [illegible] allegat [illegible]
[illegible] cum gaudio [illegible]
[illegible] [illegible] exponit [illegible]
est retrorsum iudicium in [illegible]
[illegible] pilatum / [illegible]
[illegible] [illegible] dimitti et
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et ad mortem
[illegible] et iustitia longe stetit
quia [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] veritas
[illegible] i. [illegible]
[illegible] [illegible]
non potuit [illegible] clamantes
[illegible] [illegible]
[illegible] / et hec [illegible]
[illegible] veritas [illegible] est
in oblivionem [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et qui recessit
a malo veritatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
quod [illegible]
[illegible] et vidit dominus et malum apparuit in
oculis eius quia non est iudicium
et vidit quia non est vir et a
poriatus est quia non est qui
occurrat et salvabit sibi brachium
suum et iustitia eius confirmabit eum

[C]uidem inspera ut lorica et galea
salutis in capite eius indutus est
vestimentis ultionis et opertus est quasi
pallio zeli sicut ad vindictam quasi
ad retributionem indignationis hostibus
suis et vicissitudinem inimicis suis
insulis vicem reddet. Et timebunt
qui ab occidente nomen domini et qui
ab ortu solis gloriam eius cum venerit
quasi fluvius violentus quem spiritus
domini cogit, et venerit syon redemptor
et eis qui redeunt ab iniquitate
in iacob dicit dominus hoc fedus meum
cum eis dicit dominus spiritus meus
qui est in te et verba mea que posui
in ore tuo non recedent ab ore
tuo et de ore seminis tui et de ore
seminis tui amodo et usque in sempiternum
ostensum culpe et [illegible] hic
[illegible] replicans [illegible]
[illegible] glossa [illegible] quia penitentiam
[illegible] placaret deus [illegible]
[illegible] penitentie
[illegible] dicit. Et vidit deus [illegible]
[illegible]
[illegible] quia deus [illegible]
[illegible] quia non [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] quia non est [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
et [illegible] dicit glossa [illegible]
est [illegible] Et indutus est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et estimat et [illegible]
[illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] accepta et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] ad pauperes
et [illegible] et vidit [illegible]
[illegible] quia non est [illegible] iustus
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] et iacob [illegible] vilis
[illegible] unde
[illegible] glossa allegat boni et non
[illegible]

est [illegible]
et [illegible]
[illegible] i. fecit et
[illegible] vel per appropriationem
[illegible] et pauperes [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] glossa
[illegible] quia non est qui [illegible]
i. [illegible] glossa
sicut moyses [illegible] xxxij
et [illegible] dicit [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] replebit sibi de
[illegible] replens et
[illegible] replevit [illegible]
[illegible] dicit [illegible] i. plenus
[illegible] replebit
[illegible] gentes
[illegible] infidelitate [illegible]
et [illegible]
[illegible] i. filius
[illegible] iustitia [illegible]
i. filius [illegible] est [illegible] iustitia
[illegible]
[illegible] glossa [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] vel iustitia [illegible] et
[illegible] parat
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] iustitia quasi [illegible]
[illegible] ut lorica quia sicut lorica te
git totum corpus sic iustitia capit
[illegible] et hoc [illegible]
[illegible] et galea salutis in capite eius
i. [illegible] fuit i. [illegible]
[illegible] et hoc quia [illegible]
[illegible] liberavit
[illegible]
et dicit glossa quasi loricam et galeam
[illegible]
[illegible]
[illegible] indutus est deus vestimentis
ultionis i. [illegible] glossa
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et opertus
est quasi pallio zeli i. [illegible]

quasi dicat ponitur habet in vindicta
sicut pallium operit totum hominem / Sed
Lira dicit quod per pallium intelligit tytum
qui erat super exercitum sicut pallium
super alia induitur et illa operit
Unde dicit / quia ultor fuit pollutionis
de captione urbis et de maxima
punitione iudeorum / Sic repetit ad hu-
ius quasi ad retribucionem scilicet [illegible]
est indignationis ut est ex indignatione
servis eius tribuet hostibus
suis i. iudeis incredulis et vicissi-
tudinem inimicis suis ut scilicet scelera
generacioni sue culpe accidant eorum
sicut et ipsi prophetas et christo et aliis
prophetis acciderunt / Et notandum quod licet
tytus debellavit urbem / eo quod romanis
rebellaverant / deus tamen ad hoc instiga-
bat ut per eum fieret vindicta de iudeis
in sceleribus [illegible] dicitur cito debellavit
reddam vicissitudinem hostibus meis / sic
repetitur. insule idest civitates
iudeorum in [illegible] [illegible]
sicut insule [illegible] maris
fluctibus vicem reddet delendo eos
sicut ipsi deleverunt sanctos / Et dicit
Lira quod urbes et alie civitates iude-
orum dicuntur insule / eo quod sunt parte interiori /
quia iudea tota sibi fuit longi-
tudine [illegible] occidente / [illegible] super
mare mediterraneum et in latere oppo-
sito yardanus qui currit per mare
galilee et per mare mortuum / Sed
repetitur describit tempus conversionis gen-
tilium ad fidem dicendo [illegible]
inde audita predicatione apostolorum
diversas gentes undique timebunt
in timore filiali scilicet ut dicit glosa
sancte caste et filialiter / et qui time-
bunt deum quasi [illegible] deum
eum venerando / et nomen [illegible]
ab occidente et ab ortu solis i. de
omnibus partibus unde mathei viii° multi
venient ab oriente et occidente ve-
niet gloriam i. eam [illegible] in
christum qui est gloria patris / Cum venerit
scilicet christus per se et apostolos suos quasi
fluvius violentus i. suo impetu
cuncta omnia purgans et mundans
unde glosa allegat quod dicit michi

quasi timent deum

venerit patris (et dicit quasi fluvius et
glosa quia in ipsa est fons sapientie et
et doctrine / et quia ascensionis in pen-
tecostes et fide impleverunt / Et quod dicit
ipse [illegible] [illegible] quod
spiritus domini i. amor bonitatis et caritatis
cogit ad redimendum genus humanum
[illegible] et [illegible] est [illegible] sanctus / et
requiescit super eum spiritus domini ysaie
xi° / [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible]
syon i. ad habitatores syon / hoc est fidelibus
iudeis / vel etiam ita quod hi syon sunt
[illegible] redemptione [illegible] super xxviii°
habes fortitudinis [illegible] syon i. christus
et ad eos i. ad animas qui fideliter et
[illegible] / vel ad eos qui redeunt ab
iniquitate sua [illegible] / [illegible]
in iacob i. ad eos qui cum [illegible] et
[illegible] pugnant et [illegible]
dicit dominus qui [illegible] et quod
est [illegible] / Et [illegible]
[illegible] habent [illegible] quia
hoc [illegible] est foedus meum [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] redemptionem glosa
[illegible] filii [illegible]
[illegible] meum [illegible] et [illegible]
et [illegible] fiat [illegible] signum [illegible]
spiritus meus i. spiritus sanctus quando per
venit prophetarum [illegible] qui est in te
i. ad tuum [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] que possum i. tibi [illegible]
prophetie manifestum [illegible]
ad alios per manifestum [illegible]
[illegible] tuo et [illegible]
i. [illegible] prophetarum apostolorum martirum
et aliorum sanctorum qui [illegible] spiritu repleti
fuit spiritus domini [illegible] qui docuit
[illegible] ad alios quasi per successionem
[illegible] et hoc est quod dicit [illegible] dominus
[illegible] et usque in perpetuum [illegible]
capitulo xxiiii° dicit celum et terra transibunt
verba autem mea non transibunt [illegible]

lx Surge illuminare Jerusalem quia
venit lumen tuum et gloria
domini super te orta est. quia ecce
tenebre operient terram et

caligo populos / super te autem orietur
dominus et gloria eius in te videbi-
tur et ambulabunt gentes in lumi-
ne tuo et reges in splendore ortus tui /
leva in circuitu oculos tuos et vide omnes
isti congregati sunt venerunt tibi / filii tui
de longe venient et filiae tuae de latere
surgent / tunc videbis et afflues /
et mirabitur et dilatabitur cor tuum /
quando conversa fuerit ad te multitudo maris /
fortitudo gentium venerit tibi / in-
undatio camelorum operiet te dro-
medarii Madian et Epha / omnes
de Saba venient aurum et thus deferentes
et laudem domino annuntiantes / omne
pecus Cedar congregabitur tibi arietes
Nabaioth ministrabunt tibi / offerentur
super placabili altari meo / et domum
maiestatis meae glorificabo [illegible]
Dicit Lira aliqui doctores catholici ex-
ponunt [illegible] de prosperitate re-
[illegible] de Babilone / [illegible] hoc non [illegible]
[illegible] quae hic
dicuntur non possunt [illegible]
[illegible] dicitur hic mirabitur
dilatabitur cor tuum quando conversa fuerit ad
te multitudo maris fortitudo gentium
venerit tibi Dicit Lira cum aliqui
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] Lira dicit hic [illegible]
filii [illegible] / [illegible]
[illegible] ad tempus [illegible]
et in magno labore et [illegible] /
[illegible] una manu faciebat opus et
alia tenebat gladium [illegible] ad [illegible]
[illegible] impedire volentium [illegible]
[illegible] Lira dicit hic [illegible]
[illegible] tibi [illegible] /
[illegible] / [illegible]
[illegible] ut patet ex libris [illegible]
Machabaeorum et [illegible] / unde [illegible]
expositores hebraei [illegible] hoc expo-
nunt / de tempore [illegible] quae hic dicuntur
[illegible] debebant [illegible] ad-
[illegible] / Et quia hoc non potest referri
ad statum [illegible] seu [illegible]
[illegible] intelligitur [illegible]
[illegible] super omnes gentes

[illegible] / [illegible]
ad [illegible] / [illegible]
unde dicit glossa hic [illegible]
ad [illegible] / [illegible]
[illegible] et colliget [illegible]
[illegible] et [illegible]
destructionem / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] fuerunt [illegible] / et [illegible] / et
[illegible] et [illegible]
de Saba venient aurum et thus de-
ferentes et [illegible]
Nabaioth congregabuntur ad [illegible]
super altare templi [illegible]
[illegible] Nos autem [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
est [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
est [illegible] duplex [illegible] /
[illegible] et dicitur [illegible]
[illegible] in celo et dicitur [illegible]
et in celo et dicitur [illegible]
2a [illegible] capitulo [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] fidelium /
[illegible] / [illegible]
ubi [illegible] dicitur glossa. Surge
quae [illegible] / [illegible] fidelita-
ad fidelitatem / vel [illegible] ad statum
gratiae / dicit glossa surge per confessionem
et [illegible] / quae [illegible]
[illegible] / Surge [illegible]
quae [illegible] / [illegible] dicit
[illegible] / [illegible]
[illegible] lumine fidei / gratiae / vel doctrinae
ad Ephesios v° Surge qui dormis et
exsurge a mortuis et illuminabit te
Christus [illegible] / Surge
[illegible] et illuminare [illegible] / [illegible]
[illegible] quia venit [illegible]
[illegible] et gloria tua [illegible] tibi [illegible]
[illegible] /
[illegible] /
[illegible] illuminabit [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] lux fidei [illegible]
[illegible] lumine [illegible] lux fidei quae
[illegible] Augustinus est [illegible] illuminatio
[illegible] / dicitur [illegible]
[illegible] intelligetis / Et
[illegible] / dicitur [illegible]
[illegible] dei [illegible]

in gloria dicatur qui claritas quam habui et
filio apparet sicut et alia ad modum
pertinencia vii Joh primo Et vidimus
gloriam eius quasi unigeniti a patre vel
gloria 27 glosa [illegible] super te i. super
tuam nationem ex hoc quod divina caro
scilicet carne assumenda de virgine et
loquitur ad ecclesiam regula allegat
illud pauli glosa dicta sunt de tri
nitate dei et audit utilitatem sive
necessitatem dicens quia ecce tenebre
infidelitatis errores et ignorancie quantum
ad intellectum operiunt terram i. mortales
terrena amantes quibus dicitur [illegible]
[illegible] carnaliter occupant vel
dicitur [illegible] quia [illegible]
tenebre sunt et caligo que ad
affectum populos i. mortales multorum vel
tribus mortalium multorum vel de multis
tribubus aliquos unde illud pauli
in tenebris ambulant vel tenebre
[illegible] sed [illegible] morte
te aut [illegible] vel [illegible] dicitur [illegible]
vel veritas et hec caro assumenda
vel spiritualis gratia in fundendo [illegible]
[illegible] dicitur nobis tenebras [illegible]
[illegible] vel in [illegible] ecclesie eius ubi
audit [illegible] dicat glosa
i. splendor sed sicut [illegible] illuminat
[illegible] signum [illegible] et [illegible]
[illegible] alti tabernaculum [illegible] templum
[illegible] audit gloria domini gloria
aut domini fuit mortui resuscitati
[illegible] et [illegible] ergo [illegible]
[illegible] gloria eius i. [illegible] in oculos
gloriam divinitatis ostendebat gloria [illegible]
i. ipse Christus [illegible]
quia ad aliquos videbitur Joh primo
vidimus gloriam eius et [illegible]
[illegible] de [illegible] tabula
sunt gentes sed [illegible] lumine
tuo i. in fide [illegible] quia illuminaberis
que [illegible] ambulabat [illegible] in
tenebris et [illegible]
[illegible] et reges ad lumen ut [illegible]
[illegible] In splendore ortus tui i.
in gloria [illegible] quod [illegible]
[illegible] unde super [illegible] est splendor
splendoris [illegible] tui dicat glosa
reges ut [illegible] et
theodosii et allegat illud [illegible]

[illegible] dei est et [illegible]
[illegible] illud vel potest intelligi [illegible]
ut [illegible] glosa tangit de quibusdam [illegible]
[illegible] et alios [illegible]
[illegible] vel [illegible] ad [illegible] parte mundi
[illegible] sed [illegible] parte mundi et
multi [illegible] dicitur [illegible] mundi
[illegible]
[illegible] et vide i. intellige [illegible]
dicat glosa [illegible]
[illegible]
quia [illegible] sunt [illegible] ad [illegible] sequitur
omnes isti [illegible] i. [illegible] fideles de
[illegible] congregati sunt in fide [illegible]
[illegible] est venerunt tibi
i. ad honorem tuum vel venient tibi i.
[illegible] alii venient ad fidem ad quod
[illegible] predicanti fide per apostolos con
gregati sunt fideles [illegible] fide
[illegible] et [illegible] venient [illegible]
filii tui [illegible] vel i. fideles
quos in fide genuisti [illegible] 27
glosa de longe venient quia ab [illegible]
te et [illegible] vel de longe [illegible]
[illegible] qui
[illegible] longe facti est [illegible] et filie
tue i. in fide infirmos glosa a i.
parvuli in [illegible] quibus dicat apostolus
[illegible] tanquam parvulis in
Christo lac potum dedi vobis [illegible]
de latere surgent i. [illegible] vel in
latere portabuntur ad fidem [illegible]
de latere i. de lacte doctrine surgent
[illegible] ad [illegible] petri 2o
quasi modo geniti infantes lac
concupiscite [illegible] Hebr. v. facti est
quibus lacte opus est non solido
cibo vel [illegible]
[illegible] filii et filie [illegible]
[illegible]
[illegible] dicit glosa [illegible]
[illegible] de latere surgent [illegible]
[illegible] latere [illegible]
[illegible] et [illegible] baptis
[illegible] facti est [illegible]
[illegible] lateris [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] bap
tismum [illegible]
[illegible] baptismum

[illegible]

[illegible]

a paulo tito et alii et arietes nabaioth
ministrabunt tibi in officio predicacionis
et boni exempli. 1a pet. v° non tam-
quam dominantes in cleris nec tamquam tiranpnis
luar [illegible] gratiam accep-
it in alterum [illegible] communitates/ quod
et david dicit [illegible] afferte
domino [illegible] ministrum [illegible] (et
[illegible] et [illegible]
dicitur [illegible] afferte domino filios arie-
tum/ Et hec ministrabunt quando offeruntur
super placabili altari meo sed perfectius
quod dicitur altare domino placabile/ quam
super est [illegible] offeruntur/ et quia
nichil deo placet nisi in fide obla-
tum ad hebre. xi° vel. i. super christum
qui est altare et hostia. Et domum
maiestatis mee i. ecclesiam militantem
glorificabo i. in conspectum eius [illegible]
gloriosi [illegible] conformabo [illegible]
Cedar quod interpretatur tenebre [illegible]/ quia
aliquando erat sub diabolo/ quod hic designatur
pecus cedar (et dicit [illegible] et gloria
[illegible] quod cedar et nabai-
oth descenderunt ab abraham per
ysmahelem/ quia cedar filius ysma-
hel/ et nabayoth filius ysmahel.
gen. xxv°. et habitabant inhabitacionibus
in terris petrarum/ et tabulla [illegible]
[illegible] hic designatur cum dicit
pecus cedar i. [illegible] illius populi
congregabuntur sed in [illegible]
cum [illegible] hic [illegible] ponitur in
aliis [illegible] aut plura
et doctores per arietes nabayoth de-
signati ministrabunt sicut de [illegible]
[illegible] [illegible]/ et presbiteri/ [illegible]
[illegible] et [illegible] fidelibus
ministrando. Ita de ipsis gentibus
plures crediderunt ad apostolorum predica-
cionem [illegible] sunt in secta per
fidem machometi/ Quos tamen [illegible]
[illegible] alii ad fidem [illegible]
quia descenderunt ab abraham [illegible]
[illegible] Qui sunt isti qui ut nubes
volant/ et quasi columbe ad fe-
nestras suas/ Me enim insule
expectant/ et naves maris in prin-
cipio/ ut adducam filios tuos de longe/
argentum eorum et aurum eorum cum

eis nomini domini dei tui/ et sancto israel quia
glorificavit te/ et edificabunt filii pere-
grinorum muros tuos/ et reges eorum
ministrabunt tibi/ in indignacione
enim mea percussi te/ et in reconciliacione
mea misertus sum tui/ et aperientur
porte tue iugiter/ die et nocte non
claudentur ut afferatur ad te fortitudo
gentium/ et reges earum adducantur/
Gens enim et regnum quod non servierit
tibi peribit/ et gentes solitudine
vastabuntur/ Gloria libani ad te veniet
abies et buxus et pinus simul
ad ornandum locum sanctificacionis mee/
et locum pedum meorum glorificabo/ et
venient ad te curvi filii eorum qui
humiliaverunt te/ et adorabunt vesti-
gia pedum tuorum/ omnes qui detra-
hebant tibi/ et vocabunt te civi-
tatem domini syon sancti israel/ pro eo
quod fuisti derelicta/ et odio habita/ et
non erat qui per te transiret/ ponam te
in superbiam seculorum/ gaudium in genera-
cione et generacione/ et suges lac
gentium/ et mamilla regum lactaberis/
et scies quia ego dominus salvans
te/ et redemptor tuus fortis iacob/
pro ere afferam aurum/ et pro ferro afferam
argentum/ et pro lignis es/ et pro lapidibus
ferrum/ et ponam visitacionem tuam
pacem/ et prepositos tuos iusticiam/
non audietur ultra iniquitas in
terra tua/ vastitas et contricio in terminis
tuis/ et occupabit salus muros
tuos/ et portas tuas laudacio/
Non erit tibi amplius sol ad
lucendum per diem/ nec splendor lune
illuminabit te/ sed erit tibi dominus in lucem
sempiternam/ et deus tuus in
gloriam tuam/ non occidet ultra sol
tuus et luna tua non minuetur
quia dominus erit in lucem sempiternam
et complebuntur dies luctus tui/ populus
autem tuus omnes iusti in perpetuum
hereditabunt terram/ germen plantacionis

Exclamacio facta quasi ... [illegible] ... cum glosis

mee opus manus mee ad glorificandum
Minimus erit in mille et parvulus in
gentem fortissimam. Ego dominus in tempore eius
subito faciam istud. Hic propheta super declara-
cionem conversionis ponit propter admiracionem ecclesie
que admiratur spectaculum multitudinis conversorum
ad eam. Qui sunt isti gentiles qui ut nubes
remoti et elevati a mundi terrenis con-
versacione volant vel predicando volant ad-
modum Habacuc Abacuc alias propheta portatus in
pannis veniens super Danielem in
lacum leonum vel secundum aliam glosam
qui sunt isti scilicet sancti predicatores de
gentibus quasi qui ut nubes volant glo-
riam libere circumeunt mundum predicando
volant contemplacione mentis vel hii sunt
predicatores divini desiderio plenissime velut
quasi columbe pro simplicitate ad fenestras
suas, scilicet ad intuitum fidei perspicue cernen-
tes in celestis vel suas per quam con-
templacione vel custodiam ne per manus
aliquis intrant peccata per ... [illegible]
ut dicit glosa. Sicut sancti custodientes
quasi sensus corporis ne per eos mors per
fenestras intret mors in animas et ut
dicit glosa ... dicit estote prudentes sicut ser-
pentes et simplices sicut columbe. Et per
illas nubes dicit glosa. Intelligi congruenter
de nubibus flumen quod profundi predica-
tores sapiencie intelligencie magis
aperte apostoli accepimus, ut dicit in
prologo. Tenebrosa aqua in nubibus aeris.
Volant quasi non fuit quasi ... [illegible]
ubi ... ubi propheta ... [illegible]
hanc questionem videtur ... [illegible] me expectant
scilicet me deum insule, id est diverse gentes
fluminibus et variis curis
agitate et ... [illegible] ... in prin-
cipio ... [illegible] glosa. Fundate super
petram scilicet fidei, ubi patet ... [illegible] ...
... generum multiplicatorum et
... [illegible] ... glorificantur. Naves ... [illegible]
ut adducam filios tuos spirituales ex gen-
tibus scilicet ... [illegible] ... de longe
... [illegible] ... et
... [illegible] ... argenti ... [illegible]
argentum eloquencie et aurum ... sapiencie
vel aurum id est ... [illegible]
confessionis fidei et aurum caritatis et
intelligencie ... glosa argentum e-

hoc verbo credere ad magnam ... [illegible]
confessio fit ad salutem ... [illegible]
... [illegible] ad fidem ... [illegible]
... [illegible] filii ... [illegible] detulerunt ... [illegible]
aurum et argentum quod postea posita
fuit in opus tabernaculi ... [illegible]
nomini domini dei tui et ad honorem nominis
domini ... glosa ut glorificet super illos
et sancto ... [illegible] id est ad honorem ... [illegible]
... [illegible] ... et hec
quasi glorificabit te ... [illegible]
... [illegible] ... aurum ... [illegible]
... [illegible] ... dominus magnificavit
... [illegible] ... et peccata
que fecit et remittit peccata. Et
... [illegible] ... hec dona
... [illegible] ... adhuc vel spiritualiter
filii peregrinorum id est gencium qui ... [illegible]
... [illegible] ... vel ... [illegible]
... [illegible] ... ut hostes pos-
... [illegible] ... et reges eorum ministrabunt
tibi id est ... [illegible] ... reedificacionem ... [illegible]
glosa ut ... [illegible] ... qui ... [illegible]
... [illegible] ... in honorem ... apostolorum
et alii qui ... [illegible] ... et
... [illegible] ... super ... [illegible]
... [illegible] reges ... [illegible]
... [illegible] ... reedificacione ... [illegible]
destructa quam ... [illegible] ... annos ... [illegible]
... [illegible] ... Imperator reedifi-
cavit, sed ... [illegible] ... passionis Christi
et sepulture ... [illegible] ... fuit
... [illegible] ... sicut fuerat
... [illegible] ... ut patet Iohannis ... [illegible] ... etiam
hoc intelligi spiritualiter ... dicit glosa
filios peregrinorum et reges eorum dicit
... [illegible] et doctores ... [illegible] ...
fide et ... [illegible] ... fundat ecclesiam
Et sic fiet ... [illegible] ... id est
id est ... [illegible] ... quod ... [illegible] ... est ... [illegible]
percussi te ... [illegible] ... in ... [illegible] et hoc
ut dicit glosa tribulacione ... [illegible]
... [illegible] ... et ... [illegible]
... [illegible] ... in ... [illegible] ... etiam
reconciliacione mea ... [illegible]
filii ... [illegible] ... tui ... [illegible] ... con-
versione, quasi dicit hic ... [illegible]
... [illegible] ... vel malicie ... [illegible]
... [illegible] ... super ... [illegible]
ad ... [illegible] ... dereliqui te ... [illegible]
... [illegible] ... parte tue id est ita ... [illegible]

[illegible] armis et pugnaculis, quia nullus
hostis audebit inuadere portas eius
et sic non oportebit claudere eas. Vel
per hoc notat quod [illegible] confluentium clari-
tas eius prius fuit aperta, quia
nullis [illegible] (vel sic intelligi de
aperitione spirituali, scilicet quia ecclesia semper
aperta est ad suscipiendos penitentes
et quia porte eius, i. sacramenta
per que intratur in ecclesiam, [illegible]
(vel porte eius, glo. i. prelati [illegible]
sunt ecclesie qui alios introducunt
[illegible] regni apparent, i. pa-
tent [illegible] [illegible] ad fidem
[illegible] [illegible] [illegible] sic aduersitat-
[illegible] et tribulationes non clau-
dent [illegible] [illegible] [illegible] (et hoc
[illegible] est [illegible] quod dicit, ecclesia ulli
claudet [illegible] [illegible] (ut afferatur
ad [illegible] gentium, i. ut [illegible]
[illegible] uel martires fide fortes et reges
[illegible] adducantur ad [illegible] [illegible]
(et intelligat [illegible] (vel de hiis qui
[illegible] [illegible] regnum ut prius [illegible]
[illegible] est ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
alia et hec que ad [illegible] [illegible]
i. [illegible] que ad [illegible] [illegible]
non [illegible] tibi [illegible] fide et operi-
bus ([illegible] [illegible] que ad [illegible] [illegible]
quasi [illegible] [illegible] quasi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] quia nullus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
i. [illegible] seu dyabolo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible]
[illegible] [illegible] seu [illegible] [illegible]
[illegible] sic ut tibi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] xxx. glo. [illegible] [illegible]
est [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seu [illegible]

[illegible] [illegible] unde dicit hic glo.
libani [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
ad templum ligna [illegible] [illegible]
[illegible] (cum glo. [illegible] [illegible]
est et [illegible] et [illegible] [illegible]
libanus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] (sic reges et
principes qui ad ecclesiam ueniunt (uel
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] i. martires [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] locum
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] (unde dicit
glo. [illegible] [illegible] [illegible] in
ecclesia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est ecclesia [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] (in [illegible] quod [illegible] [illegible]
intelligit [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fide [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ecclesie et locum [illegible] [illegible]
i. ecclesiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
que cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] glo. quia
[illegible] in nomine eius [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] (et
ecclesia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ecclesie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] seu
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] (vel ecclesia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia ibi [illegible]
[illegible] [illegible] quo modo dicit

super x lxx^a celum medii proces est et
tunc subiectum pedes meos. et venient
per filios fidei et bonorum affectionum tempore
ad te. Dicentur curvi i. humiles vel conuertendi
Cum ipsi prius non affecerint propter peccatum
vanam scientiam vel quam te invenerunt exhibendo
filii eorum i. regum et maiorum seu ipsorum
auctorum qui te humiliaverunt i. affligebant
discerent et glo. dicit tamen iudei cum conuertentur
venient super pedes vij et celum altitudo maiorum
et adorabunt venerantes vestigia pedum
tuorum adlitteram vel i. super et opera apostolorum
omnes qui detrahebant tibi prius glo. ut paulus
Unde super prius iste reges venient et conuertentur
principes et cum ceteri completa fuerit
vocabunt te ve omnes qui viuentes cum eis
ciuitatem domini propter unitatem vite unitate vel i. ad rationem
domino propter unitatem vite multitudinis credentium cum erat cor unum et
anima una glo. ciuitas agmine dicitur
ciuitas est una et ciuitas regina
sicut unus dominus una fides unum baptisma
Sion sancti israel i. speculatores domini sanctificati
sion sancti israel i. speculatores domini sanctificati
ipse et suscitatio pro eo quod fuisti derelicta ideo
et tribulationibus et oppositam et odio habita
ab infidelibus iudeis et gentibus vel i.
apostoli primo eorum persecutionibus qui dicit
iudeis scandalum et non erat qui per te
transiret ad fidem veniendo et te
cedens semper tunc post et non diuiserunt
nullus veniendo de plures sepatam ni-
hil benedicto dei plures speciales n.
exemplo operans benedicentibus bona
dicit in messibus plures dominus nobiscum
ponam te in superbiam seculorum vel super altos
et superbos post glo. dicit superbia qui bonorum
aliquorum mala sunt opera superbie et iustitia
et quod non sonat in vicium sed excessum
honoris sunt pulchrorum vestium que est
diuine et gratia et opera super iste vel gaudium
bus acceptum gaudium ut sit gaudebit
in generacione et generacionem vel indicem
et suges in mamillis tuis lac gentium.
i. simplicem doctrinam doctorum de gentibus
venientium et mamilla regum i. doctri-
na apostolorum de quibus in prius constitues eos
principes super omnem terram lactaberis super
plures et omnes reges multorum terrarum tibi
et scies quia ego dominus saluans te a malo

culpe et redemptor tuus a malo pene
et filii fortis iacob glo. i. fortis
per eos viua lucta tibi ne deficiat
Lucta christi propter pro ere i. pro illo quod est prius vel loco
eius sonorosa afferam aurum i. potentiam
vite contemplatiue et veram sapientiam et honorosam
filii eorum et celum et amicitiam ad eos prius et pro
ferro duro et non sonoro afferam argentum
i. contemplatiue sonorosa eloquentia pro lignis ... ar-
gentum eloquentie lingua iusti et pro lignis i.
simplicibus et pro fructibus et constantibus eos i. constantes
in bono et pro lapidibus i. et sceleribus seu obstina-
tis voluntatis in malo ferrum i. fortes et constan-
tes et vacantes bonum legis ipsis parantes dece-
tes et lapidibus ipsis suscitat filios abrahe
glo. dicit glo. or. pro ligna et lapides
stulti domini sicut i. sepati ydola colentes
qui vero doctores qui visio erat quasi sicut per
fere pro eo et sicut et rursum pro auro et
argento dicit ad perfectionem fidei et operum
etiam accedunt ut perfecti et ob eos legi
pariter vtiliter sunt i. gentibus et quia id dupli-
cis gratie fideles accipiunt sicut alii sonant
in predicatione pro eo alii efficacem doctrinam
et sanat et fugientes quia pro auro et argento
tu sicut ... dominus ... predicabiles
... consumit tunc sapientes filii fortes fidei
ut opera et alii martires sicut ...
in littera quia hec est ad litteram i. post
tua non erat calices et alia vasa
erat fuerat domina vasa preciosa ut dicitur
... quia ... de
auro argento et lapidibus preciosis et ponam
visitationem tuam i. visitatorem pro deo ad
tempus mittit ille dei operatores in geritat
i. operatorem pacem sicut auctoritatem ad pacem
et glo. dicit et apostolos qui pacem predica-
bat et prepositos tuos iustitiam sed operan-
tes ipsos quia ponam principes tuos i.
pacem et episcopos tuos in iustitiam quia
d. pro visitaui te castigando sicut visitabo
te pacem dando et bonos prepositos qui te
doceant et iudicent corrigendo i. tunc n.
erat iusti quia iustitiam ad vos parati sunt
et sicut ob eam in medio pacem erat sit
ne adhuc vel iustitiam sed ... sicut
non audietur vltra iniquitas culpe in terra
tua i. terra prima vastitas i. ...
et contritio ... in terminis tuis sed non audi-
etur sed vero post quod occupauit fines tuos
pace ut exponit de terra vincentium

inqua p(ro)pt(er) c(ar)itas locus no(n) est s(ed) n(ost)ri
pena subicit omnimoda expulsione de-
fectuu(m) et seq(ui)tur et occupabit, i(d est) reple-
bit salus, i(d est) salvacio(n)e et exhibicio(n)e sal(uti)s, i(d est)
Christi salutif(er)a paracio muros tuos, i(d est) prin-
cipes qui civitatem defendunt, et portas tuas,
i(d est) prelatos qui in civitatem introducunt. Lau-
datio, i(d est) predicacio laudis que in (con)ducit por-
tas d(e)i spectat laudacio et co(n)festinos i(n) d(omi)no.
Et non sol erit exaltatus ab (con)tinuis s(ed)
ecce in futuro Non erit d(icit) glo(sa)
que de die iudicii cognitio d(omi)n(o) ex(er)cita ad
eorum ulterius p(er)fecta quia celi et regn(um)
sol amplius non erit (con)fessio effecta
non d(icit) amplius i(d est) in eterna vita nec sol
ipse in aliud (non erit tibi) adlucendum per diem quia fulge-
bunt iusti sicut sol in regno patris. Nec splen-
dor lune ipsius mat(er) p(ro)p(ter) mundi oc(u)lis
eius illuminabit te in nocte, quia nox non
erit ibi illa non eget sole neque luna
s(ed) claritas dei illuminabit eam et lucerna
eius est agnus. Et erit tibi dominus in lucem sempiternam, i(d est) illumina-
bit te visione sua in p(er)petuum, et deus tuus
in gloriam tuam, i(d est) glorificabit te in p(er)pe-
tuum. Ego ipsa eum et glorificabo eum.
Et (com)munis sole, madi(?) et dignitas. Non
occidet ultra sol tuus, i(d est) non deficiet
lux eius, et luna tua non minuetur, q(uia)
lux eius et (con)ferret ad (con)forte(m) iusti (et)c(etera).
Q(ui)a erit te ad decore(m) nitidus (et)c(etera). Leo de glo(sa) p(er)
non (e)r(i)t nec (et)c(etera) tua. Sed de glo(sa) p(er)
iudicium sol laboris (con)vincere p(er)fici
p(ro)p(ter) q(uod) septemplicem lucebit, non reci-
pit ad occasum, nec sol nec luna (con)fi-
cit, et ad occasum nec sol nec luna s(ed)
credere quos cuncti sunt stabiles, nec ex(er)ci-
tamenti f(or)tissimi potiti corp(or)is lucere
stant. (Ut) Abacuc iii sol et luna
steterunt in (con)spectu suo. Vel sic sol i(d est)
lux deitatis non occidit (con)sp(ic)iendo
lux deitatis non occidit (con)speccendo(?)
et luna q(uia) non minuetur, vel sol
i(d est) Christus et luna i(d est) eccl(es)ia, q(uia) non videt
(con)spicere et despicere. Quia Dominus erit tibi in lucem
sempiternam, unde i(d est) ps(almus) ... d(omi)n(u)s sol non
uret te neque luna per noctem. Et iob
xviii (et) c(etera). Vita eterna ut (con)fessa
te deum et quem misisti ih(esu)m x(ristu)m (et) c(etera). Et (com)ple-
buntur, i(d est) finientur dies luctus tui, qui(a)
beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur et

apoc xxi Apoc xvii absterget deus o(mn)em lacri-
mam ab oculis sanctorum suorum. Populus autem tuus omnes
iusti, i(d est) co(n)iuncti iusticia co(n)firmata vite,
u(t) ierunt(?) non p(er)ierunt eo(rum) s(ed) in p(er)petuum
hereditabunt terram viventium,
q(uia) non amittit illam p(ro) eo(rum) et allegat glo(sa)
e(st) ibi ut in p(er)petuum et vita eterna iusti aut(em)
in vitam eternam s(ed) (con)p(ro)pina erit s(ed)
germen plantationis meae i(d est) quos ego (con)struxi
vi et edificavi caritate ad glorifica(n)-
d(um) sic u(t) plantat in terra moriendu(m)
p(er)i(ur)a a deo data s(e) p(re)p(ar)ata supplantat(ur)
ad gl(ori)am. Sed d(icit) glo(sa) nunq(uam) eradicabitur.
(Et) illi d(icit) illis d(icit) o(mn)is plantacio q(uam) non pla(n)-
tavit p(ate)r meus eradicabitur. Opus manuum
mearum ad glorificandum, q(uia) d(icit) p(ate)r ad manum
eos ad gl(ori)am (con)p(ro)p(er)anda. S(ed) glo(sa) o(mn)es
iusti q(ui) fide et s(un)t op(er)ibus implet ip(s)i
germine planta(ti)onis d(omi)ni et opus manuum ei(us)
et q(uia) ab ipso creati et a creatura p(ro)fecte pla(n)-
tati ad glorificandum creatore(m) suum sic p(er)
q(uod) d(icit) quos creavi in laudem et gl(ori)am
nominis mei ...(?) Minimus p(ro)cedit ad p(er)fecta
minimus in ... suis perp(et)uitate ... (erit in mille)
qui voluit maior esse et ... erit i(n)-
(ter) m(inimos) erit in mille, i(d est) p(er)fectus in (con)iunctate
ut in mille non est i(n) (con)putacio(n)e sup(er)ius(?)
et q(uia) p(er)fect(us) s(e)q(ui)tur i(n) lit(tera) et parvulus in
gentem fortissimam s(ed) ... eius
sp(eci)alit(er) in eterna vita. Lit(tera) at(tamen) m(inimus) i(d est)
q(uia) plantat. Sicut Paulus p(rim)a Cor(inthios) xv c(apitulo)
sum minimus ap(osto)lorum erit in mille, i(d est) p(er)fectu(m)
sicut p(ar)vulus ... et co(n)
q(uo)s docuit ... (et) p(ar)-
vulus in gentem fortissimam, i(d est) s(ed) eos q(ui)
docuit ... sp(irit)uales hostes. Unde ma(t)-
thei xxv q(uia) in pauca fuisti fidelis
sup(er) multa te (con)stituam. Et ho(c) o(mn)e
... credere deum esse q(ui) d(icit) q(ui) minus
sunt multa et magna p(ro)missa no(n) ...
... corp(or)is q(uia) Ego dominus
sp(iritu)s ... in tempore eius ...
... u(t) (con)stituo tempus ...
... ut colligerent ...
... ex ...(?) ...
... subito faciam istud ...
mille ...

desponsa[?]

dum in nocte [illegible] ita in tempore
[illegible] fuit desperata ca. lxii

Spiritus domini super me eo quod unxerit
me dominus ad annunciandum mansue-
tis misit me ut mederer
contritos corde et praedicarem captivis
indulgentiam et clausis apertionem et prae-
dicarem annum placabilem domino et diem
ultionis deo nostro ut consolarer lugen-
tes ut ponerem consolationem lugentibus
Syon et darem eis coronam pro cinere
oleum gaudii pro luctu pallium laudis
pro spiritu meroris

In isto capitulo describit magister salutis et ex-
[illegible] vere magna potencia et
clementia seu pietas non [illegible]
ta quia potencia eius [illegible] desolari pietas
et [illegible] non [illegible] non potest [illegible]
salute [illegible] et meritorie [illegible] tres p
[illegible] dicit [illegible] missionem eius in car-
ne [illegible] efficaciam missionis [illegible]
[illegible] [illegible] accepit [illegible]
gaudebo [illegible] [illegible] adiciat
voluit exponere de [illegible] dicit esse
[illegible] spiritu sancto [illegible] liberacionem
[illegible] de captivitate babilonica [illegible]
sequente [illegible] ut [illegible] non videtur
[illegible] quod salvator luce iiii exposuit
dicit hac scriptura [illegible] completa
[illegible] de xpo [illegible] cum xpo [illegible]
[illegible] dominus [illegible] facie [illegible] ita
[illegible] domini [illegible] in triplici
[illegible] domini [illegible] triplici [illegible]
[illegible] [illegible] super me [illegible]
[illegible] [illegible] dominus in [illegible]
[illegible] super me quia maior [illegible]
[illegible] super [illegible] requiescit super eum spiritus
domini et [illegible] super me eo quod unxerit me dominus
plenitudine gratie [illegible] Joh. i vidimus eum
plenum gratie et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in baptismo [illegible] completa [illegible]
[illegible] domini in specie columbe descendit
[illegible] super eum [illegible] in luca [illegible]
baptismo [illegible] [illegible] quod [illegible] spiritus domini
[illegible] ad annunciandum gaudium [illegible]

vite mansuetis [illegible] quibus [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mansuetis [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mansuetis [illegible] [illegible] et
iacobi [illegible] in mansuetudine suscipite [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vita eterna [illegible]
[illegible] allegat [illegible] mites [illegible]
possidebunt terram misit me tamquam
superior [illegible] missus mansuetis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad annunciandum [illegible] missus vitam
eternam [illegible] ad annunciandum [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] in vita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mala [illegible] nolentibus [illegible]
[illegible] in vita [illegible] [illegible] ut me-
deret [illegible] [illegible] [illegible] ut
mederer [illegible] [illegible] contritos corde
[illegible] [illegible] medicina [illegible]
nolentibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] misit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] allegat [illegible] cor contritum
et humiliatum deus non despicies et praedi-
carem [illegible] [illegible] captivis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] indulgentiam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et clausis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ignorancie apertionem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut diceret
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] clausis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut praedicarem annum
placabilem domino [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] placatus [illegible]
non soluta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] annum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dominus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] accepte [illegible] dies salutis
[illegible] [illegible] corone anni benig-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

diem ultionis deo nostro et puniet eos qui premunt iustos et vocent dies iste est ... premiorum eternorum et hoc quantum ad dictum ... Vers ... ut consolarer omnes lugentes penitentia propria vel aliena et statum presentis miserie. Matthei v beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur. Ecclesiastici ... ut consolarer vos sicut eos ut ponerem fortitudinem consolationis lugentibus Syon id est cetui militancium Syon designata. Ecclesiastici ... non est melius vidi ... alteris quo ... blanditur filio suo ita consolabor vos et consolabimini in Ierusalem et in illa quoque ... deluge ... videar et non fiet de quibus ... quoniam videa quandam lugentes et gemitus ... cuncte si ... de corde procedere non ... facili illico solvere et id est respondere et dare eis coronam glorie eterne pro cinere id est abiectione vel pro luctu et penitentia. ... super xxviii erit dominus corona glorie ... oleum gaudii pro gaudio eundem et excellentem. Oleum id est ... et ... sanctitatis ... et ... liquoribus. Unde in psalmo convertisti planctum meum in gaudium ... laetitia ... pallium ... et ... glorie ... et videre plurimos de ... ... et plurimi ... stola ... ... vestra ... oleum gaudii pluviti ... pallium laudis id est vestis seu stola ... pro spiritu meroris id est ... laudis ... ... corona ... ad ... oleum gaudii ... pallium laudis quantum ad ... laudabunt ... deos per collationem ... et ... in ... et vocabuntur in ea fortes iustitie

plantatio domini ad glorificandum et edificabunt deserta a seculo et ruinas antiquas erigent et instaurabunt civitates desertas et dissipatas in generatione et generationem et stabunt alieni et pascent pecora vestra et filii peregrinorum agricole et vinitores vestri erunt. Vos autem sacerdotes domini vocabimini ministri dei nostri dicetur vobis fortitudinem gentium comedetis et in gloria earum superbietis. Pro confusione vestra duplici et rubore laudabunt partem suam propter quod in terra sua duplicia possidebunt et letitia sempiterna erit eis. Quia ego dominus diligens iudicium et odio habens rapinam in holocausto et dabo opus eorum in veritate et fedus perpetuum feriam eis et scient in gentibus semen eorum et germen eorum in medio populorum. Omnes qui viderint eos cognoscent illos quia isti sunt semen cui benedixit dominus ... efficaciam ... pietatis salvatoris ... ... et stabunt alieni ... ... vocabuntur in ea ... fortes iustitie glorie ... ... ad facienda opera iustitie ... fortes ... iustitie ... ... et vocabuntur ... plantatio domini id est plantati a domino ... ... ad glorificandum id est ad ... ... et edificabunt ... adhuc plantati tamquam fortes ...

[illegible] et eos deserta a seculo i. corda gentilium
et iudeorum prius adeo deserta propter culpam
q. d. reducet eos ad edificandum esse qui
fuerunt q. a baptismo delicti per legem et
prophetas non gerebant et ruinas antiquas i.
iudeorum qui cum per fidelitatem prius et ydo
latrie ceciderunt erigent ad fidem et spe
[illegible] et instaurabunt ciuitates desertas i.
diuersas ecclesias gentium prius adeo desertas
Dicitur erit una ciuitas perfidi[illegible]
tate dissipata instauratae amore cultus
ea que corruerat instaurabunt et dissipa-
tas per diuersitate errorum i. congregationem iudeorum
et gentium gentilium et stabunt [illegible]
ope alieni i. gentiles ad fidem conuersi qui
prius adeo erant alienati [illegible] vel
alienati sunt pecora animalia [illegible]
ipsa per quos pascent pabulo ubi dei
et sic [illegible] multi fuerunt
predicatores pecora vestra i. simplices et
magis [illegible] predicatoribus [illegible]
unde [illegible] pasce pecora [illegible]
i. [illegible] acquisita et [illegible] ultio
quod glosa allegat pasce oues meas pasce
agnos meos et filii peregrinorum
gentilium agricole et vinitores vestri erunt
i. cultores erunt [illegible] bone
operacionis [illegible] et vinum [illegible]
tacionis seu fructus et [illegible]
vestri i. [illegible] potasti nos vino compunctionis
dicit glosa mali cultores vinee [illegible]
et [illegible] de quibus malos male perdet
et vineam suam locabit aliis agricolis
Quod autem [illegible]
ubi dicitur [illegible] seminat [illegible] semen in agro
suo [illegible] est vinea [illegible] expone
[illegible] operarios in vineam suam [illegible]
de agricolis [illegible]
[illegible] agricole et [illegible] alia
[illegible] expone [illegible] agricultura [illegible]
ad [illegible] et [illegible] et inde
[illegible] predicatores [illegible]
posse [illegible] predicat
[illegible] luce [illegible] paulus [illegible]
eos [illegible] vine
[illegible] ministros esse domini

[illegible] decimas [illegible] et [illegible]
[illegible] pecora [illegible]
et [illegible] quod layci alienigene non [illegible] ad
diuinum ministerium accedere. Vos autem glosa
[illegible] ad predicatores [illegible] qui filii peregrinorum
non sunt apostolos [illegible] salue
sunt ut [illegible] maioris dignitatis dicunt sacerdotes
domini vos sacerdotes domini i. aliorum magistri
uocabimini [illegible] ut [illegible] petrus et
iacobus ierosolitanus episcopus et alii [illegible]
sacerdotes sunt [illegible] filii autem dauid
sacerdotes erant ut dicit apostolus ubi dicit fe-
cisti nos deo nostro regnum et sacerdotes
ministri [illegible] dei nostri dicetur
vobis i. [illegible] nos [illegible]
[illegible] ut ministros dei [illegible] officium [illegible]
sacerdotium seu ministerium [illegible] ut
[illegible] illis [illegible] loqui
[illegible] lege [illegible]
sacerdotes sacramentum [illegible] dicetur [illegible] vos [illegible]
fortitudinem gentium comedetis i. gentes
fortes erunt i. corporaliter [illegible]
[illegible] et manducat [illegible]
[illegible] i. in victoria martirum vos [illegible]
[illegible] ad galatas [illegible]
[illegible] et gloria [illegible]
[illegible] ministri esse [illegible]
laycorum [illegible] i. [illegible]
i. [illegible] superbietis
i. exaltabimini [illegible] apostolis et
[illegible] laycorum honorabimini [illegible]
layci bonos [illegible]
[illegible] septuaginta [illegible] diuicias eorum
[illegible] ita erit [illegible]
[illegible] confusione vestra duplici
[illegible] fidelitate iudeorum et ydolatria gentium
[illegible] et rubore [illegible] laudabunt iudei
et gentes [illegible] ut [illegible] alia
[illegible] in [illegible] dubius [illegible]
[illegible] et calicis mei [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
glosa [illegible] expone [illegible]
[illegible] adiuncta [illegible]
[illegible] dux [illegible]
[illegible] esset seducti et seductores
[illegible] illata [illegible]

exhibebat ad ipsorum augmentum / et ideo quia per
laudabunt in terra sua i. in celo quia terra
viventium est duplicia possidebunt scilicet pre-
mium anime et corporis sanctificatione. Vel duplicia
reddet et publicorum videlicet scilicet domesti-
ci(s). Eis vestiti sunt duplicibus et letitia
sempiterna erit eis i. predicta / Vnde ibi vero
letitia sempiterna super caput eorum / Vel quia du-
plicitas sunt in hac et in futura vita. Vnde quod
propter ea quod bis passi sunt persecutionem duplicitas
non dignum habeat / ex parte debet eis
in vita et honori. Quia ego sum qui procurabo
in terra nostra persecutionem reddendo duplica
vobis quia persecutionem eorum non fuit dupla
in tempore captivitatis / predictis scilicet sunt
[illegible] et iuda primo multo minori quia isti
mox fuerunt in afflictione et servitute
ut dicit est. Et ideo quia fecit qui ego dominus di-
ligens iudicium scilicet iustum, et eos super
faciunt quod dicit Glossa quod faciet dominus
qui magis diligit iustitiam pauperis et
iudicium veri quam munera divitum / accipe-
re quia iustus ipse eos iustis valet reddere
premium. Vnde dicit in psalmo Dominus amat iudicium
et iustitiam et sanctos suos quia in eternum con-
servabit et odio habens rapinam ideo iste
eis offerat in holocaustum quia recepit pro
illis. Dona et quorum retinebat alterius
dicit Glossa quia de rapina fuit non magis
quam scorti premium vel canis sacrificium
ut scilicet qui per rapinam accipit filium [illegible]
qui offert sacrificium ex substantia pauperis quasi qui
victimat filium in conspectu patris. Quia Dominus
qua dilexerit malum et odierit bonum
dabo opus eorum i. fidelium scilicet apostolorum
et eis succedentium in veritate scilicet vite
iustitie et doctrine. Et Glossa dicit in
veritate commendat agendum ut faciat
dilectionem sua [illegible] / et quia data sunt in iusta
dilectione et veritate faciat. Et fedus perpetuum
est eius / et passio immaculatum tam
preteriti fedus et eius fedus novum [illegible]
eius atque dixi quia omnia que audivi
a patre nota feci vobis et sub dictis magis
non habet dilectione maiorem ut animam suam
quis ponat pro amicis suis. Et scient eos quia ideo
dixit quia facietis fedus ut pactum solet
in certe firmitatem in signum stabili-
tatis et premii / Vnde scient in gentibus se-

men eorum et germen iuda ipsorum in medio
et percipient in ecclesiis semen eorum i. Vnde fidei
et predicationis et germen eorum i. fides eorum per
imitationem et instructionem ipsorum quia iudicia eorum
in perpetuum. Ego sum vos genui in medio
populorum qui dicit ultra / fratres multos quam habet
apostolus. Vnde dicit in Glossa germen eorum pro fide-
libus quibus apostoli semen ubique miserunt quia
a domino acceperunt. Unde in sanctificatione per scribo
eos in populis omnes qui viderint eos i. apostolos
et eorum successores cognoscent illos distinctos
ab aliis in operibus virtuosis et miraculis quia
isti sunt semen cui benedixit Dominus et admi-
rabitur eos et dicent quia isti sunt semen
cui benedixit Dominus ut Glossa dicit i. Gaudens
gaudebo in Domino / et exultabit
anima mea in Domino Deo salutari meo /
quia induit me vestimentis salutis / et i.
indumento iustitie circumdedit me / quasi
sponsum decoratum corona / et quasi sponsam
ornatam monilibus suis / Sicut enim
terra profert germen suum / et sicut ortus se-
men suum germinat / sic Dominus Deus germinabit
iustitiam / et laudem coram universis gen-
tibus. Quia Glossa dicit iusto ex se et de effi-
cacia i. incarnationis post quam reparationem /
videlicet sunt ipsi iusti ad predicandum ad lau-
dem et probos et efficacia mee reparationis
gaudens gaudebo quia indumento salutis induit
me corpus scilicet deitatem in terra. Unde Glossa dicit
hec expositio iustitie veniat et in me-
dium et sanctitudinem in terra. Gaudens gaudebo in Domino
gaudebo scilicet continue quia i. nota in ge-
minatione sive ut dicit quia ubi gaudium
duplicatum quia ex gaudio [illegible] et
ei sanctitudinem scilicet et ipse ecclesie
in Domino non in mundo ad cursores in
gaudens tu Dominus fecit et exultabit anima
mea scilicet gaudium exterius et interius
exultatio. Ideo quia ex saltacione et cordis
dicit apostolus ita predicta gaudebit scilicet ideo
gaudium vel in celum et exterius et
Glossa allegat in psalmo cor meum et caro
mea exultaverunt in Deum meum / et quia
addit in Domino Deo salutari meo et ideo
quia pro dilecto quia induit me scilicet certatim
Domine vestimentis salutis i. virtutibus unusquisque

hab[et] ca[pitulum] lxi c[apitulo] de iust[itia] / Et q[uo]d expo[ni]t [?]
dic[it] et i[n]dumento iusticie circu[m]dedit me
o[mn]es iusto quia ad [...] vi[de] glo[sa] allegat
q[uod] sacerdotes tui i[n]duant[ur] iusticia / Et q[uia]
iusticia et vi[rtu]tes sp[irit]uales [...] ex[...]
i[n] eligit q[uod] magnitudi[n]e [...] q[uo]d sponsa
i[n] p[er]fect[ione] et maiest[at]e decoratus corona [...]
q[uia] i[n] eligit [...] et dicta excelle[n]
ciora [...] p[re]latos q[ui] d[omi]n[um] spons[um]
[...] sibi [...] [...] i[n]ca[rnatione]
[...] dicit glo[sa] [...] sponsus [...]
[...] p[re]latos i[n] [...] coronatu[m]
[...] d[omi]n[u]s [...] sapi[enti]a [...]
[...] sponsa [...] sponsa [...]
[...] i[n] capite et i[n] [...] sponsa [...]
[...] i[n] [...] et [...] q[ue] [...]
[...] [...] monilibus
[...] [...] et [...] mo[n]ilib[us]
[...] glosa [...] [...] et [...]
ma [...] [...] videbit deu[m] [...] q[uod] q[ui]d[em]
[...] non [...] et [...] [...] non
seu [...] [...] ut eligat q[uo]d sponsa
i[d est] [...] [...] [...] sponsa et q[uia]
sponsa i[d est] [...] [...] disposita [...] n[on]
t[er]ra [...] glosa celest[is] [...] [...]
et [...] fluctua[n]s [...] [...] [...]
[...] ei i[n] [...] [...] p[er]fect[...] [...]
[...] [...] Et q[uia] [...]
[...] [...] monilib[us] [...] ort[us] q[ui] [...]
et [...] [...] [...] [...]
[...] [...] i[n] [...] Et a[...] [...]
d[omin]us [...] [...] d[omin]us de[us] q[uo]d [...] g[er]-
minabit iusticia[m] [...] i[n] [...] [...]
[...] i[n] laude[m] i[n] [...] [...] [...]
[...] [...] [...] [...]
[...] [...] de[us] [...]
[...] et [...] [...] [...]
[...] [...] [...]

Propter Syon non tacebo et p[ro]pter Ier[usa]l[e]m
non q[ui]escam donec egrediat[ur] ut
splendor iust[us] ei[us] / Et salua
tor ei[us] ut lampas accendat[ur] / Et
videbunt gentes iustu[m] tuu[m] / et cu[n]cti
reges i[n]clitu[m] tuu[m] / et vocabit[ur] t[ibi]
no[men] novu[m] q[uo]d os d[omi]ni no[m]i[n]avit / Et
eris corona glorie i[n] manu d[omi]ni / et
dyadema regni i[n] manu dei tui /
no[n] vocaberis ult[ra] derelicta / et t[er]ra
tua no[n] vocabit[ur] a[m]plius desolata /

sed vocaberis volu[n]tas mea in ea / et
t[er]ra tua inhabitabit[ur] q[uia] complacuit
d[omi]no in te / et t[er]ra tua cohabitabit[ur] /
cohabitabit en[im] iuuenis cu[m] virgine /
et cohabitabu[n]t in te filii tui / et gaude
bit sponsus sup[er] sponsa[m] / et gaudebit
sup[er] te deus tuus / Sup[er] muros
tuos Ier[usa]l[e]m constitui custodes to[ta]
die et nocte i[n] p[er]petuo no[n] tacebu[n]t /
qui reminiscimini d[omi]ni ne taceat[is] /
et ne det[is] silenciu[m] ei donec sta
biliat / et donec ponat Ier[usa]l[e]m laude[m]
i[n] t[er]ra / Iuravit d[omi]n[u]s i[n] dextera
sua et i[n] brachio fortitudinis sue
Si dedero triticu[m] tuu[m] ult[ra] cibu[m]
inimicis tuis / et si biberi[n]t filii ali
eni vinu[m] tuu[m] i[n] quo laborasti / q[uia]
q[ui] co[n]gregabu[n]t illud comede[n]t / et lauda
bu[n]t d[omi]n[u]m / et q[ui] comportant illud bibe[n]t
i[n] atriis s[an]c[t]is meis / tra[n]site tra[n]site
p[er] portas / p[re]parate via[m] p[o]p[u]lo / planu[m]
facite iter / et eligite lapides / et
levate signu[m] ad p[o]p[u]los / ecce d[omi]n[u]s
auditu[m] fecit i[n] extremis t[er]re /
Dicite filie Syon ecce saluator
tu[us] venit / ecce merces ei[us] cu[m] eo /
et op[us] illi[us] cora[m] eo / Et vocabu[n]t eos
p[o]p[u]l[u]s s[an]c[tu]s redempti a d[omi]no / tu aut[em] vocaberis
quesita civitas et no[n] derelicta / Dicit
Lira i[n] h[oc] c[apitul]o aliqui exponu[n]t de p[ro]sp[er]itate
reuersionis de Babilone [...] q[uo]d d[icitu]r donec
egrediat[ur] ut splendor iust[us] ei[us] / i[n] eligitur
[...] qui fecit iusticia[m] eos reu[er]tendo
et d[icitu]r saluator [...] exposicio est exorta
[...] q[uo]d d[icitu]r eris corona glorie expo
nit de dig[ni]tate sacerdotali et regali
[...] q[uia] sacerdotes et reges p[ro]p[ri]a
[...] [...] / Hec a[utem] [...]
[...] [...] [...] [...]
illo toto t[em]p[or]e [...] [...] templi edificatione[m]
no[n] fueru[n]t reges et sacerdotes [...]
[...] exposicio illa no[n] [...]

sit dedecus [illegible] tunc ulterius celum [illegible]
tunc quod ipse exponit de pacifica collectione
de nascentibus audeis per [illegible] reddidit
per nos [illegible] vos per asamalitas et abalyes
gentibus in [illegible] molestabat / non solum
[illegible] sed eciam in [illegible] utz in [illegible] ecce et
[illegible] inde in [illegible] presaris reddebat
tributum / et per [illegible] / et deinde rome
Et quo initio talem exposuit [illegible]
[illegible] per [illegible] / et continuat ad [illegible]
[illegible] prophecia dicens gaudete gaudebat primi
[illegible] ecce graf [illegible] / [illegible] dicit
capitulo primo sit alaude et prophecia [illegible]
[illegible] usque ad adventum / [illegible]
[illegible] frustra [illegible] videt mat
[illegible] eius adventum [illegible]
instinctum [illegible] littera [illegible] congregata
[illegible] et suspicere per [illegible] ecce [illegible]
[illegible] eius potencia / [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] eius [illegible] dixi [illegible]
[illegible] et [illegible] prophetis
[illegible] alloquitur [illegible]
ecce [illegible] videns futura non tacebo [illegible]
[illegible] donec [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] non est
obmittenda et [illegible]
[illegible] sacerdotes [illegible]
tes non tacebo [illegible] et [illegible]
et prophecia [illegible] loquebat [illegible]
te [illegible] eius glosa unde glosa [illegible]
[illegible] sui [illegible] explicat [illegible]
[illegible] carnatus [illegible]
delectat [illegible] non tacebo [illegible]
[illegible] mores [illegible] non [illegible]
[illegible] primus auctoritas [illegible]
eius [illegible] venit unde alibi [illegible]
glosa allegat ultima [illegible]
et veniet ad nos unde [illegible]
[illegible] primi [illegible] / et inde in
[illegible] iusticia eius [illegible]
[illegible] iusticia et eius [illegible]
[illegible] ut splendor [illegible]
[illegible] splendor et [illegible]
[illegible] splendor
[illegible] eius / et [illegible]
[illegible] ad nos illuminans tenebras
[illegible] et ignorancie [illegible]
[illegible] dominus [illegible]
et salvator [illegible]
[illegible] auctoritate / portabit [illegible]

[illegible] sic [illegible] peccatorum [illegible]
[illegible] ad salutem sibi [illegible] missus
[illegible] non [illegible] missus [illegible]
[illegible] ut lampas ardens [illegible] / ardens
dat in cordibus fidelium unde glosa lampas
[illegible] flamma [illegible] explicat [illegible]
accensa alia accendit [illegible] flam
mati [illegible] caritate et [illegible]
[illegible] et allegat glosa [illegible]
ne veni mittere [illegible] in corda [illegible]
[illegible] nisi ut ardeat [illegible]
[illegible] loquebatur [illegible]
[illegible] lampas [illegible]
[illegible] oleum [illegible] oleum
[illegible] nostrum [illegible] flamma [illegible]
[illegible] maiorem ac dilectionem
[illegible] et [illegible] ad
[illegible] Et [illegible] ad amorem
[illegible] apta ad amorem
celestium [illegible] predicat [illegible]
adventum carnis et eius fructum [illegible]
adventum ad iudicium [illegible]
[illegible] adiutam
[illegible] predicacione
[illegible] unde [illegible]
[illegible] iustum [illegible]
[illegible] iusticia [illegible]
[illegible] alteri [illegible]
[illegible] eius [illegible]
[illegible] adiutam
[illegible] reperiunt
[illegible] omnis [illegible]
[illegible] fideles [illegible] alios [illegible]
[illegible] fama
[illegible] gloriosa [illegible]
[illegible] gaudebat [illegible]
[illegible] alios [illegible]
gloriose [illegible]
[illegible] Deinde [illegible]
[illegible] nomen novum
[illegible] gloriosum [illegible]
[illegible] nomen
[illegible] nobis [illegible] fama [illegible] nomen
ut [illegible]
[illegible] fideles [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dominus [illegible]

ccarnicatur et pro glossa videte qualem
caritatem dedit nobis deus ut filii dei nominemur
in terris et eius corona glorie i. in nativitate
vero in multitudine fidelium gloriose glo. dicitur
ptibz [illegible] q. corona i. ucietibz fidelibus
et quod non tua virtute sed divina eo dicitur in manu
domini i. potencia dei etc. i. et vero quod sicut alii
et potencia patris q. d. quod erit potencia dei
etc. per eius te adiuvante et protegente. Vide
[illegible] vid. dilectis corona et vas
suo et dyadema regni i. corona unita
eius admantitus. Vide dicit glossa
i. honore regni quo minutis propria vale
[illegible] necessitas regnum [illegible]
tota acquirit. dicit [illegible] regis dei
vi pati et violenti rapiunt id est in manu
dei tui i. filii et dati q. d. [illegible] gloriosa
filii dei coronabit eos victoria [illegible]
ad apostolos [illegible] sermones i. orat coronas
[illegible] tronum dicentes dignus es domine
accipere gloriam et honorem et eodem [illegible]
quod predicta corona pertinet ad honorem multis
[illegible] pertinet ad honorem [illegible]
[illegible] Et necesse vocare glossa [illegible]
[illegible] non nobis [illegible] tu etiam
[illegible] etiam [illegible] alleg. q. d. non
[illegible] nobis [illegible] adeo
et [illegible] glossa [illegible] in medio
[illegible] etc. [illegible]
[illegible] diebus usque [illegible]
et [illegible] non [illegible]
ap[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adherent etc. [illegible]
[illegible] q. d. [illegible]
[illegible] adque [illegible]
[illegible] voluntas mea i. ea [illegible]
in accepta q. d. [illegible] q. in [illegible] voluntas
sit etc. et q. in [illegible] et tua
tua i. [illegible] alia [illegible] voluit
ut i. [illegible] et [illegible]
[illegible] adque [illegible]
[illegible] [illegible] etc.
[illegible] q. d. [illegible]
[illegible] et non [illegible] tua
[illegible] glossa non [illegible]
[illegible] q. [illegible]
[illegible] et tua [illegible]
tabit [illegible] adeo et [illegible] probat

[illegible] in [illegible] cum virgine casti
et [illegible] ut ioseph cum maria [illegible] et
[illegible] cum maria [illegible]
[illegible] cum [illegible] alii [illegible]
[illegible] imitabuntur ut [illegible]
patris et alii [illegible] Et necesse
i. [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] Et necesse [illegible]
[illegible] gaudebit [illegible]
adhuc i. [illegible]
etiam [illegible]
[illegible] et glossa allegat [illegible]
[illegible] et nunc et ad
[illegible]
[illegible] et [illegible] gaudebit [illegible]
a [illegible] quos
letabitur [illegible] gaudebit
[illegible] Et non solum [illegible]
[illegible] muros tuos i. [illegible] tuos
qui ad [illegible] etiam quod [illegible]
[illegible] i. etiam q. [illegible]
[illegible] custodes i. [illegible] ad eos
[illegible] dei et
[illegible] dicit glossa [illegible]
[illegible] abra[illegible]
et alii [illegible] q. nunc
[illegible] custodes angeli [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] dicit q. [illegible] et alii [illegible]
[illegible] dicit et [illegible]
[illegible] et [illegible] apostolos
et [illegible] custodes [illegible]
angeli [illegible] custodiam deputati [illegible]
[illegible] glossa
[illegible] qui etiam
apostoli [illegible] custodes angeli [illegible]
nuncii [illegible] custodes angeli [illegible]
[illegible] capud
[illegible] capud
[illegible]
[illegible] custodiat [illegible]
[illegible] custodes
[illegible] apostoli [illegible]
[illegible] angeli [illegible]
[illegible] et [illegible]
tota die i. [illegible] et tota nocte
i. [illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] glossa allegata [illegible] non [illegible]
loqui ea q. [illegible] et audivi [illegible]

ut fiat quod predixit. Glosa admonitio domini
qui reminiscimini domini i. vos prelati [illegible]
[illegible]
[illegible] debet. Glosa [illegible] ad custodes
murorum loquitur q. d. o custodes murorum
qui [illegible] domino [illegible] vos
[illegible] est [illegible]
[illegible] faciat ne
taceatis [illegible] ut vos [illegible]
[illegible] ne detis
silentium ei, scilicet non dimittendo [illegible]
[illegible]
[illegible] orate [illegible]
[illegible]
donec stabiliat i. firmet et stabilem
faciet scilicet [illegible] et donec ponat
Jerusalem i. ecclesiam laudem in terra i. do-
nec faciet ecclesiam laudare et laudari
ubique. Unde glosa [illegible] ut ipsa [illegible]
[illegible] diffusa ubique laudet ubique
laudetur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] laudem [illegible]
[illegible] Juravit dominus i.
firmiter ac si iuravisset statuit. Et
[illegible] veritas salvatoris non
sufficit [illegible] ad salvandum [illegible]
[illegible]
[illegible] in dextera sua i. in filio [illegible]
[illegible]
[illegible] et in brachio fortitudinis sue [illegible]
et eodem filio [illegible]
[illegible] Si dedero
q. d. [illegible] ultra non [illegible]
[illegible] i. non dabo triticum tuum [illegible]
[illegible] ultra cibum [illegible]
[illegible] inimicis tuis. Glosa [illegible] dedit dominus tri-
ticum [illegible] iudeorum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et si biberint filii alieni vinum tuum
in quo laborasti [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] aliquando [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] malas bestias [illegible]
[illegible]
[illegible] laudes [illegible]
[illegible]
[illegible] per adventum filii [illegible]
[illegible] eucharistie [illegible]
iudeorum [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] hodie non sunt [illegible] paganis
et iudeis [illegible]
[illegible] ultra non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et si biberint i. non bibent
filii alieni scilicet a fide katholica vinum
tuum i. sanguinem [illegible]
in quo laborasti. Glosa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
laborat [illegible] ordinibus et aliis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] comedent [illegible]
[illegible]
[illegible]
Et nondum [illegible]
[illegible]
[illegible] et laudabunt dominum
[illegible]
[illegible] et laudabunt dominum et qui compor-
tant [illegible] porta [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

comunione et licet diversi sint nomine tamen
... seu comportationis ... que
sac ... ecclesie unitas ... et sic ... tatis
... in loco divino cultui consecrato
prius ... pro ... sermo de pace et uno mali ...
... nostris locis sacris ...
ta sac ... et ... non stap
ta neque erat in veteri lege ... ulla ...
salvator noster potens et fidelis est ...
... admonicio ... visitando ...
nos custodes murorum tuorum prelati ecclesie
... vigiles ... providendo et alia
... doctrina et ex ... et ... ad mali
... exhibicionem et ... Portas
i. priores ecclesie prelatos qui aliorum ...
... glosa ... ut cadant ... expectat
... litteram exponit ... adeo ... mili
tate ... adeo ... duplicitate por
tas porta militis ecclesie ... porta
... vero ... ma ... sacramentis ...
... mundi ad celum. Et ad
... declarat ... vias ... et ...
... et ... dominus ad eum ...
patet via dum et litera exponit patet
sacramenta ministrate plana facite
... amovendo impedimenta et ... i. au
ferendo scandala in baptismo et ...
... pro ... nos ... primo ...
... ... Parate
ut non ... ... et ...
eam facilius ... posset ... erit
... et ... planas
Et modo declarat eligite lapides i.
offendicula ... peccatum ... ab eo
non in predicacionem ... ...
... conscienciam in fidelitat
... et ... duros
... fidelium et ut ... melius stat
elevate predicando et annunciando signum
ad populos ... nacionum et nostri
ad iudeos et de signum ... passionis
et ... Et hoc ... completum ... quando
... in ... et ...
tabulis ... audituri
... sancti volunt et disposuit sese
... ... in ... in uno
... et ... apostolos et multos ...
in ... Et non solum predicatur

adventum domini ... sed ... dicite
nos custodes et prelati filie Syon i. ecclesie
... ecclesie ... Syon
... in ... Syon i. universali ecclesie
que est filia ecclesie ... filia ecclesie
primitive ... qui autem receperunt
eum dedit eis potestatem filios dei fieri ecclesie
salvator tuus i. Christus qui venit in primo adventu
salvare et venit ... in secundo adventu
in die iudicii cum potestate magna et
maiestate apostolus ... ... et
... ... vid et qui ...
... cum eo i. facultas
... i. ... et opus illius
i. ... indicandi seu opus iusticie ...
... corde ...
... opus eius i. ... opus ...
... i. ... et ...
iudicio apparebunt ... Ad Rom
... opus eius ... coram illo
ut ei retribuat ... qui meruit adiu
nos ... ante tribunal Christi
Et hoc opus dei antonomastice ...
... opere ... qui ...
... super illa predicacione ...
Et ... dicit ...
... nos ... omnium Et
... est ... qui ... filius
... et ad ymaginem dei ...
... ... gaudeam ...
est ... volunt ... apostolus et alii
... gaudebo ... angeli ... qui
... iudicii ecce
... accesserunt nos
i. electos ... bona ... adepta
est ... ... bona opere ... adepta
... ...
... adepti ... filii ... gloriam ...
venit ... filius ... et salvum facere
quod perierat et ... ... omnes
... pastor bonus ... venit ... ...
... dimissa ... tu autem ... declarat
... civitas ... electorum
... pastoris diligencia
... ...
et non ... ...
... ... non ... suos
... ... et ...
... non ... ...
... ... cap. ... ...

Quis est iste qui venit de Edom
tinctis vestibus de Bosra iste
formosus in stola sua gradiens
in multitudine virtutis sue Ego

qui loquor iusticiam et propugna
tor sum ad salvandum / Quare ergo
rubrum est indumentum tuum et
vestimenta tua sicut calcancium in tor
culari / Torcular calcavi solus et
de gentibus non est vir mecum / Et
calcavi eos in furore meo et
conculcavi eos in ira mea / et as
persus est sanguis eorum super vestimenta
mea et omnia indumenta mea
inquinavi / Dies enim ulcionis in cor
de meo / annus redempcionis mee
venit / Circumspexi et non erat au
xiliator / quesivi et non fuit qui
adiuvaret / et salvavit mihi brachium
meum / et indignacio mea
ipsa auxiliata est mihi / et conculca
vi populos in furore meo et inebri
avi eos in indignacione mea / et detraxi
virtutem eorum in terram / Aliqui hoc capitulum
exponunt de romanis in peris [illegible]
dnabat urbi universe dicentes quod
messias in suo adventu multos civi
tatis [illegible] interficiet [illegible] quia hoc eius
vestimentum rubicatum de sanguine. Sed exposicio
in iniuria [illegible] fide [illegible] eo quod adventus suus
fuit in preterito et quia catholici [illegible]
tes beati Jeronimi et doctorum exponunt
capitulum hoc de Christo post passionem suam ad
patrem redeunte in celum / Et dicit capitulum hoc
quod Christus propria virtute [illegible] adimplevit
quorundam angelorum circa ascensionem eius
[illegible] in quo [illegible] dominus respondit in [illegible]
qui loquor [illegible] [illegible] angelorum
expostulacionem [illegible] [illegible] in [illegible]
Et [illegible] responsionem [illegible] [illegible] / Dicit
quis est iste [illegible] [illegible] magis
[illegible] potestas / admirantes / Et [illegible]
glosa dicit quod hoc dictum est in persona
angelorum / qui misterium incarnacionis et
[illegible] / [illegible] glosa ordinaria [illegible]
[illegible] angeli non [illegible] plene
misterium incarnacionis passionis [illegible]
videntes ascendere ad celos dominum cum
multitudine angelorum et sanctorum [illegible]
[illegible] [illegible] / non ambulans angelorum /

admirati [illegible] [illegible] [illegible] passionis [illegible]
et ascensionis misterium [illegible] [illegible] sibi et
aliis aperiret regnum celorum / ut et
angelis comitatum [illegible] dicit [illegible]
est iste / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicit quod hoc [illegible] est angelorum
inferiorum [illegible] [illegible] ab angelis su
perioribus et illuminari plenius de misteriis
[illegible] Dionisius dicit [illegible] capitulo celestis
ierarchie [illegible] [illegible] angelorum superiores
et supremi angeli [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] augustinus super genesim
ad litteram / angeli a principio [illegible] fuerunt
omnia misteria [illegible] [illegible] / [illegible] dicit [illegible]
glosa vide augustinus dicit quod omnes angeli ab
ipsa creacione sua / statim [illegible] fuerunt [illegible]
lacione creatoris [illegible] [illegible] [illegible] factur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de operibus
creacionis [illegible] [illegible] dicat [illegible] [illegible] quod
[illegible] fuerunt in misterium incarnacionis [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de quibus [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
quod plene [illegible] non poterat non erat [illegible]
ad diminucionem corporis [illegible] [illegible] [illegible]
non erat [illegible] [illegible] corporis [illegible]
[illegible] [illegible] non erat [illegible] [illegible] pena
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] debet [illegible] pena [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
3o Quid [illegible] dicitur quod angeli [illegible]
admirando et non dubitando et moven
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videat quod
[illegible] [illegible] videt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui
venit in celum ascendendo de edom [illegible]
aliquos non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] ascenderet in celum [illegible] [illegible]
[illegible] exponendo de edom id est [illegible] [illegible]
glosa edom [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] videlicet [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] sanguinem
et [illegible] [illegible] / [illegible] vestibus in membris
eius [illegible] passionis [illegible] [illegible] [illegible]
in membris eius in cruce [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] apparebat [illegible]
manuum pedum et lateris / [illegible] et quod
de bosra id est de [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] glosa bosdra

c ꝯsta mīta at ꝑmaĺt ꝯ gloſſe
i ꝯmſno uł libo vbi ꝑmit ꝗ ſimilr
cuſtodibꝫ ſaīc tenebat ut nll inde
poſſꝫ exire ń dīna uītute ꝗ dicat
glo ucit xᵒ ꝯmadō ſāguine ꝯ ueſt
dra ıſtıq vbi paſſꝰ ꝑ tīct veſtibus
i mebꝛis corporeis ꝗ ocīſꝰ ſul i ꝯ i
ſno expoliato victor cū ſidelibꝫ ſuis
Iſte formoſꝰ adī ticd ̉ glo formoſꝰ
i calidꝰ ꝗ excalac̄ rubıcꝰ ꝑ roſꝰ
wlt ꝗ efficit ꝑ inde ſpecioſꝰ ꝗ ꝗ
xᵒ excalac̄ caitat paſſioꝫ ſpūt
ꝑ ꝗꝫ pueit adiſlaꝫ io formoſꝰ dicı
vnd ıſte ſpecioſꝰ formꝯ ꝑ filiis hoīm ꝑ
glo allegat ꝑ ſtola ſua i i ſpitu
quantat gloiſicatꝫ ꝗ dicens i potes
adı ꝑſtedꝫ ut r ꝗ gloſa i aſcedes
ſi ac celos i pulcitudie vtut ſue i poc
i i mlta vtute ſua vn gloſa i i
plenitudie ꝯmitat ſue nll ꝗ ꝗ ges
auxılio ꝗ vellet dic r ꝗ gloſa
quo ita ꝯ ctatꝰ eſſꝫ exqua ſuccitata
formoſꝰ ac ſi diceret ꝯ no quenit
iſta ſꝫ hoīcidꝰ ꝑ adulteri ꝑ ꝗꝗ dı
Ego ruſto ego glo angłꝫ tacetibꝫ
ıſte rud qui loquor iuſticiā ad
ea i vitado ꝑ iuſte ſetēciado ꝑ
io dıcıt glo qui i cui datu eſt
iudiciū ſuic loquor iuſtiā reddē
do vnicuiqꝫ ꝗ opa ſua ꝑ pug
nator ſidꝰ ſꝫ denocꝰ ad ſaluadꝰ ge
quaim ꝗ ꝯ pugnator ſed aſpu
radū quai gencis ſaluti ꝗ at mḡr
adꝗſantū ſic eᵒ quipca quam
ꝗ iuſticia allegam ꝑ ciꝰ cauſa
tāqꝫ pugnator ſtrenuus ꝯfendi
et exoſat ruſtoie lꝫ oꝛtū ſeq̄ꝫ
iſtis ꝗ ꝗ glo ruſꝰ ꝯtrit angła
ꝗ dicent exquo es iuſtꝰ quis adte
iſꝰ ꝑ ſaluator vſſ tu alioꝫ glo
q dicent angłi dıdıcꝰ ꝗ loqꝫ
iuſticia ꝑ ſalꝰ aıuꝰ tuo ꝯ arbitꝰ ꝯ
ſuata ſcie uolꝰ ꝗ e rubꝛū eſt
ꝯ dꝫ i paſſioīs ſaguie tīctū i du
mētū tuū i corꝰ tuū ꝑ ueſtita
tua i tui corꝰ mebꝛa ſiᵗᵃ ſt
rubꝛa ꝗ ſiᵗᵃ ueſtıᵗᵃ ꝗ mebꝛa

ꝗ oꝛa ꝗ ſcōdū luſtū uiuſti
ꝗ calcatu ꝯ torculari ꝯ ꝯ ueſte ꝯ
ꝗ cat ꝯ ſup ꝗtexta ꝑ totū ꝑ ſcıdı
no poterat ſꝫ ꝗ gloſa ꝯ ꝯtaine ꝯ
ꝗ cat ꝗcepta ꝯ ſpīo ſco ꝑ no ſemie
huano ꝑ i cıncarı no poterat uıꝫ
ꝯ no dat ſeꝫ tam arde corrupcoꝫ
et abutec uginali tiꝗ cadore ꝗuit
ꝗutu ſillo no ꝑe face ſꝫ tꝫ ꝗ
ꝗ ſaguie ꝯ tıctꝫ q dicent ꝗ ita
es ꝯ tıctꝰ ꝑ ita male ꝯctatꝰ ꝗ
ꝯ que clemecia inıꝗ ꝗuıcıt ꝗ
crudelitas ꝗ aut ꝯ Mathei ꝯ xvij
ueſtıᵗᵃ eiꝰ erat cadida ſꝫ ıuꝰ
ꝯſt ꝗ adꝰ ꝗſpecoꝫ que erat ꝗ
ꝯdıſſıtā ꝑ i noticia catacꝰ v
dılcıꝰ meꝰ cadidꝰ ꝑ rubıcudꝰ
ꝗ aut ꝗ ꝗ ꝯ ꝯſt ꝗ adeiꝰ paſſıōꝫ
in apoka eıꝰ ueſtitꝰ erat ueſte
aſꝑſa ſaguine Conſequet ponit
ruſto ꝑ eiꝰ ꝗſmacoꝫ ſeu declarato
ibi dıcꝰ ulcıone ꝑ 2ᵒ ſcıa pdcꝰ
oꝑ ꝯcaſoe ꝯ ꝯ luſticia dei
ut offerꝰ dıue miſacoīs penite
uolentıbꝫ i petiret ꝯ miſacoīm
Quarꝫ ꝗ torcular ſꝫ ꝯ ꝗ ꝗ
tibꝫ rudet xᵒ ſta plaıuıt nā pꝫ
eſt amplıꝰ ꝗ rogac mlicꝰ ꝗ
ꝯ io rubꝰ eſt veſtiꝰ ꝗ torcular
i ꝑſura cruc ſeu paſſıoīs ſeu
mortꝰ calcauı ſuꝑ ando no ꝗꝫ
ſuccubendo ibı eīꝫ ꝗ vn glo
dıcıt torcular ꝑ ſupplicıo ꝑ ꝗꝫ
pomıt xᵒ aut ꝑ ꝑꝗ eſt tāqꝫ botrꝰ
penas pcōꝫ nroꝫ luedo ſo ꝗ
tıcōꝫ ꝗ ꝯ botrꝰ cıpri dılcīmeꝰ
ꝑ trenoꝫ ꝗ q glo allegat torcular
calcauıt dnꝰ ꝯgini ſilie iuda
Denqꝫ eciā torcular accıpit
ꝑ ꝗſſacıōe nouarꝫ fructuū vnd
i bona ꝑte quīꝫ ꝗ ꝑ torcular
bus i titulant ſolus ibi ꝯndere
ſocıū no habendo ꝑ i ꝑ ꝯ ꝗtıbꝫ
i ꝯ ꝗtıbꝫ no eſt vir mecū
nec adıuuado ſꝫ mag i pugnado
ꝑ glo ſuꝑ ꝗ ſigura ꝗdıt vna
tatı dnc ſolꝰ ꝑ ꝗ ꝯ paſſıoꝰ ꝑ ꝗ ꝯ omibꝫ
ſeliſtıꝰ expers nec angłꝰ ꝑ
archangelꝰ neqꝫ alıquıs celeſt

ꝯ ꝗ ꝗ moīteꝰ ꝗ aſpia ꝯ
nouꝰ helias legit ꝗ ꝗ
aſcedıſſe ut apte ꝯmıtaıt ꝗ
ꝗ adıutoıo ındıgebat aliꝰ
Rapitor aut ıu no tıu no ꝗ
publicatꝰ legit ſꝫ ꝗ ſecerat omıa
ꝗ vtute ſuꝑ oīa ſcreba ꝗ ꝗ
ꝗ tho ꝗ ꝗ pte q xᵒ ꝗ
ꝗ ua ꝗ ꝗ ꝯna ꝯ ꝗ ꝗ licet
ꝗ aꝑe ſupitatꝰ amore rapıꝰ
tus ꝯ ꝗ ꝗ ꝑꝑa vtute et ꝗ
ꝗ ꝗ it ꝗ ꝗ aſcedit ꝗ
ꝗ ꝯ vtutꝰ ꝗ ꝯna ꝯ
ꝗ et xᵒ ꝗ ꝗ ꝗ ꝑꝑa vtute
ꝗ aſcedıt ꝯ ꝗ ꝗ ꝗ
ꝗ vtute ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ
ꝗ ualıbꝫ ꝗ no aſced ꝗ
vtute ꝗ ꝗ corpꝰ repugnat ꝗ
ꝗ ꝗ Alia aut ꝯ ꝗ ꝗ
ꝗ ꝗ ꝗ glie ꝗ ꝗ ꝗ
ꝗ ꝗ ꝗ glıſıcatꝫ ꝗ ꝗ
ut ꝯ aug ꝗ ꝗ tanta erit
ꝗ ꝗ corpꝰ ꝗ ut ubı
uolet ſpūs ıllic erit ꝗ ꝗ
ꝗ ubi uolueıt ſpūs ut ꝗ ꝗ
erit ꝗ ſꝫ ꝗ effic ꝗ ꝗ
ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ſit ꝗ ꝗ
ꝗ ꝗ ꝗ
ꝗ ꝗ ꝗ aſcedens ꝯ ꝗ ꝗ
ꝗ ꝗ ꝗ glıſıcatꝫ ꝗ ꝗ
ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ
vtute aſcedit

ipse / primo de pugna gentis multos confectus
ut iudeus allicatur / solus pugnat /
solus superat / alibi non erat uir i. uilis
sed uilis tenendo / similiter nec petrus /
neque omnes apostoli et dicit uir ne
quidem excitandi ipsa beata / ipsa non
uiliter sed retinuit et deduxit / et cuius
signum eciam solempnizat ei ecclesia
sexta et vesperis et in sabbato / et hic
solus fuerit quia non erat qui adiuuaret
uide in iob dicit omnes amici mei derelique-
runt me / sed calcaui eos i. iudeos
et demones mee passionis merito /
eorum potestatem diminuendo / et furore
meo i. cruciatu et cito adimpletis ful-
cent / et calcaui eos i. demones eis
principatum mundi auferendo / et iude-
os eis locum et gentem / et sacerdocium
et templum / et omnem dignitatem pro-
nos auferendo / et eorum captiuita-
tem perordinando in ira mea i. diu-
ina iusticia furor sicut / malogra-
num ira bilis furor est / ut quo-
modo preterita persecutio sit solus cal-
caui torcular id est calcaui et conculcaui
eos et calcabo et conculcabo
unde mathei xxi / malos male
perdet et uineam suam locabit aliis
agricolis etc. / Unde causa sequitur
et i. quia aspersus est sanguis eorum
i. sanguis meus quo sanguis dei
corpus dei i. demonum quia eorum persuasione
et in sacrificacione effusus est / unde in iohanne
dicitur diabolus inmisit in cor ut traderet
eum iudas / et ipse ibidem uictus est erat
si sic sit expelli per sanguinem iudeorum
dicitur quia crediderunt eum et inde uideantur
sustinuerunt et in textu litera exponit
sanguis meus eorum i. ab eis fusus
super vestimenta mea i. super membra
et i. eciam omnia indumenta mea in-
quinaui i. in carne permisi et eorum / eorum
opinione et reputacione / putauerunt
enim eum pati propter suam culpam /
ad hoc super hoc dicit ipse scelus populi
mei percussi eum / et dicit glosa quia
quare aspiciendo uictorem et uicti dei
est / cuius sepe sanguis super vestimenta
uictoris aspersus et sequitur de racione
dicens enim suppli: exsequiis passus sum usque ad
i. demones et iudeos incredulos in corde
meo sunt eciam dies perdere et cetera / expectauit
enim prouidebat quibus eos punire debuerat
Consequenter subiungit illius quod dixerat
torcular calcaui et conculcaui declara-
uit dicens / annus glorie i. tempus acceptabile
redempcionis i. redempcionis
i. consummationis mee i. ante perordinatum
uenit i. iam uenerat in quo illud apostoli
cum uenit plenitudo temporis etc. quia non
mirum si calcaui sic et tanta fecis-
sem / unde declaret quare solus fuisti
ueniet dicens circumspexi et non erat
et non erat auxiliator / unde in psalmo
considerabam ad dexteram et uidebam
et non erat qui adiuuaret / quesiui et
non fuit qui adiuuaret i. si quesiuisse
non inuenissem / unde in psalmo expectaui
qui simul contristaretur et non fuit qui consola-
retur et non inueni / et saluauit i. sal-
uacionem fecit / sed et in mihi brachium meum
i. uirtus carni unita / alibi et hoc benefi-
cio i. sublimis est potencia mea salua-
uit mihi i. ad honorem meum omnes per-
desperatos adiuuit disposuit et
indignacio mea i. effectus indignacionis
mee quam habui contra demones et iudeos
ipsa auxiliata est mihi sic ad pecu-
niam conuincendo qui loquitur
de ipso ad splendorem ... qui
eciam tradidit / ferociens perit / et de-
clarat / et conculcaui populos i. iudeos
et furore meo i. admodum fulsit
me de eis uindicando / et inebriaui eos
indignacione mea i. repleui afflictione
et miseria propter nos et detraxi in terra
uirtutem eorum i. demonum et iudeorum
propter potenciam persequendi usque ad pecca-
tum adiciat ut resurgat circa
hic dicit et dicens obscura ...
esse est ut prestudiosos ...
expositor unde daniel xij dicit
tu autem daniel claude sermones et
signa librum usque ad tempus statutum / ut
pertranseat plurimi et multiplex erit scientia
de expositione ... doctores / ita
absque prudencia expositorem sed dicet
aliqua quare sibi clarior uidetur ex
ponere Et per eius in textu notandum quod

edom i. combustura et edites se vindicta
et afflictiva edom sicut est supra non
est filii ysaac qui alio nomine esau
dicitur ut habetur genesis xxv et eciam non
rete ebes nomine q latine dicitur ypomnica
bursdin vero non est civitas ubi fuit
ioab rex edom genesis xxxvi Et
ut supra afflictiva nova edom presentibus
dictis bursdia muccor / Et terminat
ea q. que dicit q. d. ipsi sibi salvacionis
super dicte defecto q fiet iste iudicio
finali et n. segregabunt electi ab
his sed me pastor segregat oves ab
edis Mathei xxv Illud autem
iudicium precedit persecucio antixpi
ad cuius presenciam electos cum illis
tanto quibus ix danielis mittet
adeo enoch et eliam qui contra iudei
ad presentibus quicunque eo q. dicit
enim ipsi dictis vero iudeorum multo
in persecucionem passa cristo precedens
plate antixpus futura ipsi xvi ...
iaceda dicens admiratur dicit quis
est iste i. quam victoriosus qui venit
de edom bosra id est de illis cum tinctis
ta tamen antixpus precedebit et tropo
tanquam sit de sede terrestri et tan
vestibus de edom i. rubeat pre no
i efficta quando que dicit ista nos
te olmeta qui est unus ibi est
est ipsi dicit sui et loquitur passa
dicit vero admirando hominis victoris cuius vesti
menta fulgebant sanguine de incri
et sanguine victorie iste formosus in
stola sua et i quantitate glorie
que est qui incessit dicitur ad
vulpes i. est plenitudine gloria fortitudinis et splendor
et venit sicut ego loquens iusticiam
dicit sic qui tunc apparuit cum angelis
multitudine et potestate super cetero quibus
quorum iusticiam propter opus meum et (?)
eodo in potente et magna potencia
sibi adherenti propugnator
sed ad salvandum electos de persecucione
eius Et ideo pro hoc cum presencia
q. est que hoc rubrum est pz cap
dicit sublimitatis ... calcavi

salutis i. vindicta ita q. quam mecum aceti
pluribus propter peccato per quod ... dicitur an
tixpi et patebitur omnes quos nullus
qui dice potest ut xxi eo dicit
de celeste non est vir mecum quibus
finaliter disposita est pena de inta
et vindicta et gracia pro omnibus persecucio
finalis sua et i eo dicitur dies ulci
onis et annus redemcionis venit quod
post mortem antixpi dierum futurum est iudi
cium finale et consequenter per quod perdit
de bonorum in misericordia domini salva
bit eos scilicet electos et de malorum conde
nacione quod dicit indignacio mea ipsa
malos auxiliata est mihi quod per
dit ex districtione iusticie divine
ista n. duo scilicet bonorum remunera
cio et malorum condempnacio iudicium
finale sequentur et quia per hoc de mali
dicit conculcavi populos in furore
et bibi eos auferendo fortitudinem et auod
... potencia et destraxi virtutem eorum
per ... ad terram

Miseracionum domini recordabor
laudem domini super omnibus que red
didit nobis dominus / et super multi
bonorum domui Israel que
largitus est eis secundum indulgenciam
suam / et secundum multitudinem misericor
diarum suarum / Et dixit verum
tamen populus meus est / filii non ne
gantes sunt / et factus est eis
salvator in omni tribulacione
eorum non est tribulatus / et
angelus faciei eius salvavit
eos in dilectione sua / et in in
dulgencia sua ipse redemit
eos / et portavit et levavit
eos cunctis diebus seculi / ipsi
ad iracundiam provocaverunt / et
afflixerunt spiritum sancti
eius / et conversus est eis in ini
micum / et ipse debellavit eos /
et recordatus est dierum seculi

moysi et populi sui / ubi est qui edu
xit eos de mari cum pastoribus
gregis sui / ubi est qui posuit in
medio eius spiritum sancti sui / qui
eduxit ad dexteram moysi
brachio maiestatis sue / qui scin
dit aquas ante eos ut faceret
sibi nomen sempiternum / qui eduxit
eos per abyssos quasi equum in de
serto non impingentem / sicut animal in campo
descendens / spiritus domini ductor eius
fuit / sic adduxisti populum tuum
ut faceres tibi nomen glorie
In ista parte propheta recitando magna grand
recolit beneficia dei antiqua prioribus
exhibita scilicet in exercitu egredientes /
prudentes dei / admirationem / adque premo ex
hibendam ibi attende dicit glossa laudem
beneficiorum passionis non ne sum in isto
miserationum domini i. eius beneficiorum
glossa ysaias in persona iudeorum penitentium
tempus et misericordiam domini et gratie eius laudantes
recordabor et tali perssionem malorum
pondere adgratiam referendum sit ita
uidi et audiui dominum irati et ad
poenitentiam iudicio recordabor gra
miserationum eius scilicet adiuuando pro placanda
ira sua misericordiam sua pro populo pec
cante sicut abacuc 3o capitulo cum iratus
fueris misericordie recordaberis / laudem
domini scilicet recordabor glossa pugnantem et
uindicantem predicando ipsum iustum et
laudabilem ex eius / super omnibus que
reddidit nobis dominus / mala in de
iuste puniendo seu iudicando et
super multitudinem bonorum datorum domui
israel i. ipsis iudeis que largitus est
eis et quo non est meritis ipsorum sed
secundum indulgentiam suam i. gratiam non
quamcumque sed magnam et multam / non
sedit et secundum multitudinem miserationum suarum
unde ipsi sunt non recordati et multo
minus et instabiles post malicia et
multis / allegat illud iustus quod dicit
alibi vix sunt et fecit cum eis sicut
sunt sequaces ... et ... et posuit glossa
ducti sunt in babilone gratia peccati in quo sunt
reductionis eius i. euitando / set ecce dominus iubet
populi uidit / sum sit et dixit dominus sed uideo
preteritam eorum uerentium ... quam antequam
antiquis sunt ... et multis est exige
perit populus meus est perfidi sine precepto et
obediente preceptorum / et lira dicit est
quod elegit eos in populum atque abrahe cui
data est doctrina est signum distin
ctiuum ipsis a gentibus filii non negantes
patriarcharum prophetarum qui in me uece de
runt non negantes scilicet me in et hoc
propositum prestans dei / super omnia obseruatoriis sit
non negantes scilicet sermonem meum in afflic
tione eorum exspectata sic illa quam supplicat
per glossam immutando numerum plurale in singula
re sicut filii sunt scilicet non negantes i. populi
non negatis me sed liberantes / patriarcharum
et quia de quibus hoc dicitur est eorum
misereri / et sedit et factus dominus est
scilicet eis sic penitentibus saluator in omni
re quo est eis ... quacumque hora in qua
nunciatur peccator / omnium iniquitatum suarum
non recordabor / Et non solum non tunc
ab uno malo saluauit eos sed in omni tri
bulatione eorum qua sustinuerunt scilicet
multis in egypto et in deserto non est tribula
tus / lira sic exponit scilicet populo iudaico
quod demeruit sed glossa sic exponit
et sicut exponit in non est tribulatus in
quantum scilicet pro uindicta quam omnino disper
geretur sed glossa exponit dur
rat eos de ... sed glossa exponit
quod ... non est tribulatus scilicet deus scilicet
statim compatiendo sed ad horam distulit
quousque sit cogeret ad rogandum et
clamauerunt ad dominum cum tribula
rentur et exaudiuit uocem eorum
sic quod exponit per contrarium non est tribulatus
i. tandem tribulatus est compatiendo eorum
miseriis penitentium et sedit et angelus
faciei eius i. a facie dei missus
saluauit eos i. quasi ... i. est in
sit secundum glossam faciei eius i. est
facie eius angeli non sunt in ...
dei sicut ... glossa allegat in mathei
semper angeli eorum uident faciem
patris mei qui est in celis / angelus
autem synagoge dicitur fuisse michael
unde danielis x nemo est adiutor meus

in michael princeps magnus qui astat pro filiis
meis servabit eos vnde et exodi [illegible]
legitur quod angelus domini qui precedebat castra
filiorum israel abiit post eos et cum eo [illegible]
columna nubis [illegible] egyptiis non passent
nocte ac tenebris tota nocte [illegible]
invicem accedere non potuerunt vt angelus
faciei eius [illegible] sicut dicit [illegible] exponens
[illegible] exodi xiiij q
vnde me [illegible] et presentia mea vnde [illegible]
quod magis congruit angelis (Et ipse quidem
eos fuit saluauit eos [illegible] et
morte sua [illegible]
[illegible]
nerat (Saluauit quia non [illegible]
meis sed in dilectione sua [illegible]
[illegible] et in indulgentia sua id est miseri
cordia sua quod ad culpa ipse redemit
eos scilicet ab egypto, a babilonia et a mor
te eterna in sanguine filij [illegible]
[illegible] dilexit [illegible] et portauit
eos [illegible] glo ab egyp
to in terram promissionis et leuauit eos
sicut aquila [illegible] et glo allegat illud
expandit alas suas atque portauit [illegible]
[illegible] suos deut. xxxij [illegible]
[illegible] glo [illegible] elegit
eos in [illegible] aut dominus non [illegible]
[illegible] iusticia [illegible]
[illegible] ipsi ad iram
[illegible] non credendo vnde fa
bricauerunt vitulum et adorauerunt exodi
xxxij et alia multa mala fecerunt
vt in libris veteris testamenti [illegible]
[illegible] non credendo in filium glo
filio credere noluerunt [illegible] dei q
nos redemit [illegible] de egypto et domini
rubro liberauit (Et afflixerunt spiritum
in eis fuit spiritus sanctus eius id est moysi et
aaron multociens [illegible]
bat eos [illegible] glo allegat [illegible]
bauerunt moysen in castra aaron sanctum
domini glo dicit [illegible]
spiritum sanctum quia [illegible]
spirituale [illegible]
nos tangit qui tangit pupillam oculi
mei vel spiritum [illegible] angelum in
custodia missum molestat [illegible]

ipsi sepe male faciendo offenderunt
glo [illegible] est [illegible] dominus eius [illegible]
[illegible] et male affectibus in murmura
[illegible] eorum imputacionem et dicit lira
non credidit ex iniusticia [illegible]
[illegible] sed ipse de [illegible]
vit eos [illegible] vnde [illegible]
nos sepe puniuit eos vt in libro
iudicum et post captiuitatem assiriorum
egyptiorum et babiloniorum vtrumque
in regno (Et dicit glosa qui
[illegible]
[illegible] mortuos vt [illegible] est
vltra malicie eorum puniendo eos
per romanos vel in anno post [illegible]
et dicit glo [illegible] ad ipse
in [illegible] non continet
in ira misericordias suas [illegible] recordatus
est scilicet dominus dierum seculi [illegible] ad
[illegible] moysi id est [illegible] moysi
glo [illegible] est [illegible] moyse suo
suo orante pro eis [illegible] aut di
mitte illis hanc noxam aut dele
me de libro tuo [illegible] recordatus
est dierum seculi id est antiquorum dierum
in quibus [illegible]
[illegible] erat cum abraham ysaac et
iacob recordatus est moysi
[illegible]
donec saluati glo dicit [illegible]
[illegible]
et miserias et afflictiones [illegible]
eorum [illegible] dei [illegible]
[illegible] exclamat dominus vbi est qui
dei [illegible]
dei qui eduxit eos [illegible] de mari
rubro aquas diuidendo exodi
xiiij cum pastoribus gregis sui [illegible]
id est cum moyse et aaron [illegible]
aliis vnde in ps. [illegible] deduxisti sicut oues
populum tuum in manu moysi et aaron
vel in alia glosa vbi est [illegible]
[illegible] qui primus eduxit duces populi
(vbi est qui posuit in medio eius
scilicet populi iudaici spiritum sanctum suum id est spiritum
[illegible] moysi cui dedit dominus spiritum prophetie
[illegible] ad educendum
[illegible] de egypto vel spiritum sanctum id est spiritum
[illegible] spiritualem et [illegible]

ad spm i. grãz scti spũ i. moysi. uo
nũ vi descendit dñs pñuber
ste aufert de spũ q̃ erat i moyse
et dedit lxx viris ut sup̃ ĩ nũ
xi capitulo xxxvi. q̃ponitur pona
i medio sui et exaltes in m̃sit
de spm̃ filij istrl i corda eorum sc̃
ibi ubi est. et eduxit s. de egy
to ad tam terra i. ad pte bona
et p̃speram moysen liberatõ eius
d̃ p̃secucõe pharaonis. eum sca
dc̃ ulenter. brachio maiestatis
sue i. fortitudine deitatis sic i.
filio suo. glosa qui ẽ potẽcia
et sõ patris qui scidit i. dispe
cit d. ubi ẽ potẽcia illius aquas
maris rubri. an eos sc̃ duodecim
uias vel illud psl. qui dispsit mare
rubrum i diuisiones vnde glosa ordinaria
dicit h' ut d. eum moyses mare
p̃ausisse et i xij uias scindisse aliqua
testatibus, t̃bz iudei q̃fessa est
et absq̃ dignitate adepta ẽ sz
regni ut faceret sibi nomen i.
laudem æternam sempiternam i. ut ubique
et sp̃ æternis nõie laudarentur
ad laudem n. nomi dei illa fecerat
tulit et q̃tinuatõibz sequitur sc̃ q̃ edu
xit eos p abissos i. p̃fũditate
maris rubri vel glosa sup. li
posuisti p̃fund maris via ut tra
ret liberati q̃ eãt i deserto no i
p̃cipitem i. p̃cipite sic ãtice et
abstracto p̃cedẽte ãsi i. sup̃ eas
mar rubro vias sic impedimẽto
q̃ eãt i campo descendens q. d.
plane et facilit i tra p̃missionis
p̃uenerunt sc̃ ãt ẽnt i plano campo.
~~sc̃ q̃uu sp̃ p̃ducet descendeñt~~
sc̃ spũs sc̃s sic spũs angeli q̃ adiu
dño i. spũ sco sic spũs angelicus q̃ adiu
uistor eius fuit ĩ ũ i.
p̃l spũ tuus bonus deducet te i tra
rectã et planat cam spc̃ i. ita facilit
eã p̃ mare rubrũ adduxisti p̃plm
tuum sp̃ ascensa i tra p̃missionis
ut faceres t nomen glorie i. p̃ tot
miracula nomen gloriosum. Et cuncta
q̃pulsu sc̃ olim misereri tui ne

miserere mei tibi est q̃ sedit —
Attende de celo et vide de habitaculo
sco tuo sc̃ et de solio glorie tue. ubi ẽ
zelus tuus et fortitudo tua
multitudo viscerum tuorum et mi
seracionum tuarum sup me q̃tinu
erunt sc̃. Tu aut pr̃ m̃ et abra
ham nescivit nos et isrl ignora
vit nos. tu dñe pr̃ m̃ re de
mptor nr̃ tuum. Quare errare nos
fecisti dñe de vijs tuis. i durasti cor
nostrum ne timeremus te. Conuertere p̃pt
seruos tuos tribus hereditatis tue.
q̃ i nichilum possederunt p̃plm
scm̃ tuum. hostes nri q̃culca
uerunt sanctificacõem tuam. Facti sumus
q̃ i principio cum nõ dñareris
nri. neq̃ inuocaretur nomen tuum sup nos
In ista pte p̃phia ex p̃sona cõe bũsi
dorum antiquorum sc̃ plorat miam dei
p̃ liberatõe. et p̃o ponit petic̃oz
2o peticõis rõz sibi ubi ẽ zelus tuus
3o q̃clusioz i tcia ibi ibi q̃uite
dñe. p̃o attende. q̃ tanta fecisti nobis
glõ p̃phia lrã sc̃ p̃so p̃pti ponit
et d. attende miseriã mãz sic ad eos
mãz de celo glõ dei ubique ẽ totus
et sp̃ est vnde celum et terra ego imple
dc̃ tñ sedere esse i celo q̃ i eo se
p̃pue reluceat excellencia opa eius
vnde celum in sedes est fuit io q̃ tot
celestibus angelis et sanctis inest quoꝝ
p̃fecta est i celis eius voluntas
p̃pue sit. et vide sacto mẽ mẽ i
vides vidi afflictõz p̃pli mei. de ha
taclo sco tuo i. de sede atĩnis ẽ
& de habitaclo glorie tue i. de sede q̃ti
nue q̃templatõis q. d. q̃uis habitaci
angelis et in sedes tua aĩmas q̃ q̃te
platis meliorum attende ad nos
q̃ si nõ attendens ubi ẽ zelus tuus
sz quo olim dilexisti nos et p̃res
nros. et nobis multa bona contulisti
et fortitudo tua sz q̃ potenciam
pretatis liberasti. et q̃ p̃celerata sta
cia defendisti. et glõ dicit q̃ p̃res

nos ab egipto eduxisti / et sequitur ubi est
multitudo viscerum tuorum i. pietatis ut
affectuum tuorum erga nos multociens
expertus fuisti. Et nota quod cum in deum non
cadit affectus [illegible] quod deus loquitur
modo humano et misericordiam [illegible] contra
ad excitationem effectum glossa quasi oblivisceris
miserationum de quibus [illegible] contine-
runt se i. videntur continuisse ut cessarent
[illegible] cessare non deberet / Tu enim
pater noster / [illegible] dicat littera [illegible]
[illegible] miserationem [illegible] pater [illegible]
[illegible] corporaliter
[illegible] credidit [illegible]
[illegible] Abraham nescivit nos [illegible]
[illegible] approbando / et Israel i. ysaac iacob /
[illegible] ysaac quasi [illegible] non [illegible]
medium [illegible] / ignoravit nos
i. ignoravit [illegible] audivit multis / augustinus
dicit quod mortui sancti nesciunt quid agitur
vivis et eorum filiis [illegible] nesciunt non ora-
do [illegible] scit quod non i.
[illegible] vide
[illegible] glossa quod te offendisti
[illegible] filios
[illegible] tuos non agnoscat et [illegible]
suos quia [illegible] displicent illi ad eam [illegible]
[illegible] non orat [illegible] quia [illegible]
[illegible] ad iereminam noli orare pro
populo isto quia non exaudiam / [illegible] cum
filii orare patrem [illegible] non possunt liberare
[illegible] ad ezechielem [illegible] si fuerint
tres viri in medio illius noe daniel
et iob filios et filias non liberabunt
sed ipsi soli iusticia sua liberabunt
animas suas / [illegible] est [illegible]
[illegible] nescierit [illegible] agatur eorum
[illegible] orare [illegible] voluntate
filii possent [illegible]
dei et [illegible] rogaverunt
[illegible] luce [illegible] quod non fecissent si
non [illegible] statum eorum [illegible]
[illegible] nesciunt [illegible] ad [illegible]
filii faciunt sicut [illegible] dicit glossa
[illegible] ultimum [illegible]
si orare [illegible] non [illegible]
si deo placeret [illegible] quod [illegible]
[illegible] oraret non [illegible] quod [illegible]
[illegible] de statu fratrum epulonis [illegible]
[illegible] ad [illegible] magis [illegible]
tuus

dicat [illegible] aliqui [illegible] sciunt de eorum
statu [illegible] ut [illegible]
[illegible] non loquitur augustinus et glossa [illegible]
[illegible] certitudine / dicit glossa
abraham de [illegible] ad fidem
[illegible] sequitur [illegible]
[illegible] est mutatio nominis iacob
quod [illegible] appellare [illegible] labo-
[illegible] abraham [illegible] tres
[illegible] iacobus [illegible] ysaac ut
[illegible] non possedit [illegible]
[illegible] castitate [illegible]
[illegible] quasi [illegible] de [illegible]
[illegible] in meliorem statum [illegible]
eorum [illegible] lecta [illegible]
[illegible] qua [illegible]
[illegible] qui pater eorum est [illegible] oblivisci
filiorum suorum [illegible] dei [illegible]
[illegible] / Tu domine
pater noster / et ita [illegible] debes
[illegible] / tu redemptor noster a malo
nos debes redimere et [illegible] a seculo
nomen tuum i. laus bonitatis
tue / quare errare nos fecisti i.
[illegible] de viis tuis i. mandatis
tuis [illegible] potuisti [illegible]
errorem et [illegible] videtur [illegible]
non corripiunt [illegible]
[illegible] indurasti cor nostrum ne timere-
mus te [illegible] dicam
[illegible] glossa [illegible]
[illegible] allegati [illegible] con-
[illegible] pharaonis [illegible] indurasti [illegible]
[illegible] cor [illegible] iuste [illegible]
[illegible] ne timere-
mus te et non [illegible] causative [illegible]
dei [illegible] quod
tolleret [illegible] timorem [illegible]
[illegible] gratia et timor [illegible]
[illegible] dicit glossa
paulus [illegible] ad [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] laudem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de [illegible]
ne [illegible] laudant ne accusant [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] / [illegible] nos iustifica-
do et peccata remittendo [illegible] suos

tuos i. pre mora pertractationis in
sede a. vetus mortuorum sed sedes
qui tibi hereditatis tue i. tribus hereditatis
is miseris id est hereditas mea ista
Et vermia t. diuturnus est qui molesta
i. sit pugna t. labor super hiis quod
vemundati essent ab eis ablata est
populo meo quem possederunt parvulo
sancti tui olim et hostes nostri
populo caldei babilonij t. romani sup
xvij dne deus in possederunt
nos dum absque te conculcaverunt san
ctificationem tuam i. templum quo
sanctificasti t. in quo nos sanctificare consue
visti facti sumus sicut deo qui in pri
cipio i. secundum antiquos patres abraham
t. pactum cum eo inieras t. nobis
in ipso genesis xvij ac cum nec ibid
viij ac cum in egipto colebamus
ydola sine rege sine principe sine sacrificio
t. sine deo sine lege sine sacerdote
t. post in adventu christi omnis prophetia
ante prophetica eius completa sunt et continue
xvij illa maledictorum super vos eis
sunt nos t. super filios nostros completur
diu enim manserunt in vetustate
legis nec susceperunt evangelium ci
tate sicut non est populus dei sed xx
vani quasi gloria non sicut cum non domina
reris nostri scilicet nos amat defende
do neque invocatum nomen tuum super nos
i. antiquis patribus populo dei quasi d. ta
quia ecclesia dimissi sumus
in manibus inimici capitulum lxiiij

Utinam dirumperes celos
t. descenderes a facie tua
montes defluerent sicut ex
ustio ignis tabescerent
aque arderent igni ut notum fi
eret nomen tuum inimicis tuis a fa
cie tua gentes turbarentur cum
feceris mirabilia non sustinebimus
descendisti t. a facie tua mon
tes defluxerunt a seculo non
audierunt neque auribus perce
perunt oculus non vidit deus absque
te que preparasti expectantibus te occur
risti letanti t. facienti iusti
ciam in viis tuis recordabuntur

tui Ecce tu iratus es t. peccavimus
in ipsis fuimus semper t. salvabimur et facti
sumus ut immundus omnes nos sicut pan
nus menstruate universe iusticie nostre
t. cecidimus quasi folium universi t. i
niquitates nostre quasi ventus abstulerunt
nos Non est qui invocet nomen tuum
qui consurgat t. teneat te abscondisti
faciem tuam a nobis t. allisisti nos
in manu iniquitatis nostre Et nunc dne
pater noster es tu nos vero lutum t. fictor
noster tu t. opera manuum tuarum omnes nos
Ne irascaris dne satis t. ne ultra
ne memineris iniquitatis nostre Ecce
dne respice populus tuus omnes nos
civitas sancti tui facta est deserta syon
deserta facta est ierusalem desolata do
mus sanctificationis nostre t. glorie nostre ubi
laudaverunt te patres nostri facta est
in exustionem ignis t. omnia deside
rabilia nostra versa sunt in ruinas numquid
super hiis continebis te dne tacebis
t. affliges nos vehementer Et
dicit lira quod primus adventus fuit in
magna humilitate in sacramento
ecce rex tuus venit tibi iustus
t. salvator t. ipse pauper
genesis xlix ligans ad vineam pullum
suum dicit quidam doctor ebreorum
messias ad salvandum israel ipse erit
asinum suum t.
cum ut ondat se in humilitate
in sacramento secundus autem eius adventus
cum magna potestate t. ira et
expo
expoit propinquum
ad iudicium quod erit in magna potestate
t. maiestate
finale iudi
cium duas partes prima
ubi erit
iudicium finale
luce xxi salvator loquens
iudicio dicit his autem incipi
entibus respicite t. levate capita vestra

q exponit ipse i. amenia et exhilarate
corda vra et sic qui affigunt i decoc
ura et hec glosa prudens diat utina
disrumperes celos no superiores qui sunt
stabiles nec st[...] sz i inferiores / vz aereos
[...] c[...] volucres celi [...]
adventu [...] dm [...] pn[...] gla
[...] precedere adventu iudicis ubi [...]
[...] ignis an[...] precedat i flama
bunt et alterabut [...] hec celos [...]
[...] duas ptes aeris sz superiorem
[...] trascendit oes motes et i feriorem
[...] ita terra / utraqz em pte ignis
[...] attinget [...] tn ascendit [...]
aq diluvii ascenderat vz [...] cubit
[...] cacumine moctu [...]
facie tua motes defluerent [...] ad
uetu iudicis [...] corruet
[...] terra [...] et [...]
sicut [...] exustio ignis tabesceret
[...] cu alia terra et motes [...]
[...] ignis [...] pistabunt
et aque arderent igni [...]
[...] et aq [...] et superficie terre
[...] vn apot xxi. vidi
celu novu et terra nova et mare
ia no est ubi [...] glosa [...]
novacio [...] ut notu fieret
nomen tuu [...] dei potencia [...]
nome tuu [...] an timore tuu [...]
tues [...] facie tua gentes turbabunt [...]
[...] a facie tua gentes turbabunt [...]
v [...] turbabunt timore [...]
[...] arescetibz hoibz pre timore et [...]
[...] coz [...] unmaso [...]
[...] cu feceris mirabilia [...]
no sustinebim [...]
[...] exq[...] sue [...]
[...] potencie / [...] virtutes
celorum movebunt [...] ubi [...] et
[...] glosa [...] dne descendisti
sz [...] mote sinai dado lege moysi
a facie tua motes defluxerut [...]
n. [...] sinai videbat tune [...]
ut [...] exodi xix [...] filii isrl
[...] pavore [...] loge steterunt
moysi dicetes loquere tu nobis et
audiemus et no loquatur nobis dns ne
forte moriamur. Maior aut [...]
erit qn veniet ad iudiciu [...]

tu [...] est [...] exponit
[...] et [...]
[...] pximo adventu [...] glosa [...] no lo
[...] disrumperes celi [...] descenderes
[...] ut [...] glose [...]
[...] et [...] ad
[...] glosa [...] precedenti
[...] carnacionem filii
dei [...] tres ptes [...]
glosa [...] adventu [...]
[...] descendisti [...]
[...] adventu [...]
a facie tua [...] erat
[...] distincti
[...] dulcorum
[...] ut [...] dicit
[...] glosa [...]
[...] adventu [...] lo
[...] filii dei [...]
[...] abiectam [...]
utina [...] qn [...]
[...] tua et [...] utina
disrumperes celos i. nobis tua [...]
[...] clausa [...]
[...] et glo
[...] dne [...] tua / et
ita glosa [...]
[...]
[...] aut glosa [...]
[...] celos [...] xlv [...]
[...] rorate celi desuper et nubes pluant
iustu et [...] descendes sz i carne
te nobis conformando [...]
et promissa adimplendo [...]
inclina celos tuos et descende [...]
a facie tua i. [...] carne
[...] aperuisti motes [...] mundi
[...] defluerent i. [...]
te tua [...] defluxerunt et [...]
[...] liquescerent [...]
[...] cor meu tamqua
cera liquescens i media ventris
mei [...] glosa motes i. [...]
[...] defluerent sz [...]
antiquu [...] exustio [...]
[...] ignis i. [...]
ignis tabesceret [...]

n m̄ ignis consumens est vel incendens
po̅ qr̄ est deus deus et consumens ignis
super eum aqua arderet igni aqua i.
spiritu de ipso iudeorum inuenit id apostolus vii
aqua multe pt̄i multi arderet igne
s. eterno et c. q̄ r̄ plebs i. dic
iudicium illa pena accepta discedite
a me maledicti in ignem eternum qui paratus
et cetera dicit cottidie pt̄i i. ple sed
ta aliqui ardet et qualibet ceo i. cor
paribus. Sicut ecia exponi modo delectus
sed per extinctio ignis i. per extincti
igne [illegible] ut caritatis tabescere
vet i. ducere liquesceret ca
ritatis v aia malitia feca e aqua i.
clerici arderet igni sed sepe ad
inflamandum alios vel dicit ipso in
sinagoga qui aqua maris arderet igni
qui e ipse multi et flammaret igne
caritatis et allegat id ignem ueni
mittere in terra et quid uolo nisi ut arde
at ut sic non fecit potencia dim
inuacionis non tunc qui e aliud in
vnus ipso i. dimissis iudicet et aliis
adiungens circumiecta i. appropinquata
fecerit et lanceret i. ad proximum consumme
rent multi gloria tristato legem mo
neret inuenit id pt̄ conuersi terra
et qui [illegible] ea non sed incolumi eum
dederit cum [illegible] et carnatus fecerit
mirabilia i. multa miracula cora
nobis ipso mortuos suscitando et
alia et sed [illegible] non sufficientes paciet
aduentum sed blasphemabis dicentes
in belzebub principe demonum eicit
demonia luce xi q̄ n. 2 i. glosa apostola
allaquitur in persona iudeorum dicit
discipulis et cetera [illegible] i. ubi [illegible]
sey est inuenit id pt̄ incarnauit
lae et descendit q. de [illegible]
lae ut descenderet et non surgit sed
descendisti q̄ vnde id super
ascendit super nubes qui ascensit
sunt i. carnacionis conuerti ad hu
manitatem est et eo qui sunt dilatat
unita sunt exaltata sed descendis
sunt ad diuinitatem q̄ visi cum hu
manitate ad prophetis quia humiliauit se
metipsum consequenter descendit esse
adueniens xpi deus a facie tua
montes i. superbi iudei et
pluxerunt ipso amissa potencia

ipso ante demonibus et principes q̄ mundi [illegible]
fora et iudicis et auferre a nobis regnum
dei xxi gloria. sacra scriptura gloria
et dignitatis et q̄ est [illegible] discedes deus
non sunt [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] conuincabunt [illegible]
a seculo i. a principio mundi ubi i. ii. [illegible]
de [illegible] [illegible] q̄ est [illegible]
beatitudo non audierunt ipso aures ex
teriori q̄ [illegible] non est sensus neque
auribus perceperunt interioribus nec gratia [illegible]
li [illegible] dei [illegible] est et oculus non vidit
qui non est corporis ut color et aptius ad
qui non est cor ut [illegible] q̄ supplet vel nec
dit per [illegible] et ipso q̄ [illegible]
in cor hominis ascendit qui et [illegible]
oculus cor et magis illuc debet dici
[illegible] deus absque te reuelante non plene
qui preparasti i. adueniens per exhibenda sed
[illegible] [illegible] te pro cordis [illegible]
[illegible] te vel dicit ipso de lo
pate diligentibus te vel dicit ipso de [illegible]
eo ipso sumit apostolus testi i. ad [illegible] no
[illegible] excessus exprimens sed [illegible] et [illegible]
[illegible] dicit q̄ id bonum [illegible] et [illegible]
[illegible] et inenarrabile ipso [illegible]
se ipsum i. [illegible] et [illegible]
vel q̄ est [illegible] ut [illegible] te
deum et q̄ [illegible] ex i. [illegible]
n. [illegible] dei [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
augustinus [illegible] sed [illegible] allega
auctoritas [illegible] de [illegible] qui est
dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dixi [illegible] sed acce
ptus i. [illegible] [illegible]
[illegible] i. aduentu [illegible] q̄ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tudinem [illegible] et [illegible] in
[illegible] i. [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] de ad
uentu gaudenti de qua i. [illegible]
angelis [illegible] q̄ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tuus ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] id [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i. in [illegible] [illegible]

cuius regis cum ante in peccatis fore
dabant eum te laudabis fine vero
dando et tibi parcendo. Caph. hoc in
vitis suis audivit sic eius illum.
vel corporum per 2 reg. lix. sed dicta
electos quibus in medicis apparebit
ut cum lectica de duca ad parum
Consequitur psalma in placet dimas ligna
Et ne peccata quo secundum indiciorum in precari
ait/ sed peccavit peccatorum quicunque
infestos etc. sedit dominus vite
in peccatorum i 2 vite duce per inv
Cecidit ad peccata deum iustos i
primo cum li sequitur sicut dicit quod
peccatis leves super te sed ecce tu ita
eo ad nos venire sedit et peccare
in eis facit demonis sed cuius
de angelis de gloria celorum peccavit
qui debiti ardore prostravit/ pierem
peccatum et per cum vasa [illegible]
indica probet diffusi sicut la
rememorare gestorum cum sub t templi
fuit peccatum et suas gestorum per
hec/ peccatores in indicia aggravi
et civitatis et templi ipsum in quo
fuit eius in secta ipse viarum
triste. Jeri fuit hec attendebat per
eos idolatre consulatu cenulis
peccata idolatrie antiquorum/ tempore
primi templi destructi i libere regum
et indicium [illegible] et precepto [illegible]
eius et odium facere quod cavit tempore
2i templi/ [illegible] de peccatum [illegible]
ipse quod peccata 2 in glorificati [illegible] in
ea nos [illegible] quod permiss
et i ipsis sed peccatis fugere [illegible]
i prescrutamini [illegible] [illegible]
[illegible] ideo [illegible]
fabulabitur [illegible] gratia
[illegible] ipse [illegible] de [illegible] glo
[illegible] i [illegible] in fidel [illegible]
penitentiam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
vox ve penitentiam [illegible] ad
[illegible] gratia [illegible]

[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et ut [illegible] os nos et
[illegible] i [illegible]
ad peccatum [illegible] sub i te
[illegible] i indicia [illegible] indici
diffusi [illegible] ab [illegible]
[illegible] i [illegible] et [illegible]
indices reputat et [illegible]
[illegible] iniustitie iudicis [illegible]
[illegible] glo [illegible]
[illegible] necessarium [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] abstine [illegible]
[illegible] iudicis dampnati
[illegible] claudi leprosi et [illegible]
[illegible] [illegible] tribuerit
iniustitia i [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] iustitie [illegible]
i iustitie [illegible] iustitias [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] iudicis
[illegible] [illegible]
[illegible] iudex [illegible]
[illegible] et [illegible]
Jerusalem ubi tantum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] reputat ab [illegible]
[illegible] et iustificati [illegible]
[illegible] i [illegible] glo
[illegible]
ut [illegible] immolaco
[illegible] [illegible] et di
[illegible] ideo [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et valde [illegible]
[illegible] nos se in
[illegible] [illegible] et
[illegible] sed [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] i [illegible] et [illegible]
[illegible] velavit et [illegible]
[illegible] nos [illegible]
[illegible] ad longius [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] nos [illegible]
[illegible] et [illegible]

missas [illegible] ne hic pingues a[illegible]
preces suas secundum illos [illegible] ideo
est quasi [illegible] folia [illegible] qui
invocet [illegible] vere carde
[illegible] ergo in voce [illegible]
[illegible] corde [illegible] nomen tuum [illegible]
totum [illegible]
[illegible] in iniquitatis [illegible]
[illegible]
teneat te [illegible] glo [illegible]
[illegible] allegat [illegible]
[illegible] diligit [illegible]
tenebat [illegible] ut [illegible]
[illegible] sacerdos qui
offerebat sacrificia propiciacionis
pro [illegible] ut [illegible]
[illegible] pro eis et [illegible]
[illegible] deo et reconciliabat
deo [illegible]
[illegible]
[illegible] et ideo abscondisti faciem
tuam a nobis [illegible]
[illegible] ad mo[illegible]
[illegible] facies
[illegible] et allisisti nos in
[illegible] in manu iniqui-
tatis [illegible]
[illegible] peccatorum
[illegible]
[illegible]
[illegible] glo allegat [illegible]
[illegible]
[illegible] ventura
sit nunc domine [illegible] pater
noster es tu [illegible]
filios [illegible]
[illegible] nos
vero lutum [illegible] ad
corpus [illegible] vel [illegible]
[illegible] fecit me et fictor noster
[illegible]
[illegible] psalmi
[illegible]
~~glo allegat ad [illegible]~~ et opera
manuum tuarum omnes nos [illegible]
ideo [illegible]
[illegible] glo

allegat [illegible] tue domine fecerunt
me et plasmaverunt me [illegible]
[illegible] glosa [illegible]
[illegible]
[illegible] tuam [illegible]
castigas quem diligit [illegible]
et ideo ne irascaris domine [illegible]
satis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ne ultra memi-
neris iniquitatis nostre ad vindictam
[illegible]
[illegible] glo [illegible]
ultra [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nostre
[illegible] ecce domine respice [illegible]
[illegible] misericordia [illegible] attende
[illegible] populus tuus omnes nos [illegible]
[illegible]
civitas sancti tui [illegible]
vel in iherusalem [illegible]
[illegible] facta est deserta [illegible]
[illegible] Syon [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] negavit
[illegible]
[illegible] deserta
facta est iherusalem Syon [illegible]
[illegible] glo iherusalem
[illegible] glosa
[illegible] desolata est
domus sanctificationis nostre et glorie
nostre in templo [illegible] offerebant
sacrificia [illegible]
gloriabantur [illegible]
[illegible] ubi laudaverunt te patres
nostri [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] continebis
te domine [illegible]

[illegible]

ffit lacura[?] [illegible]
[illegible] [illegible]

⁊ duplicia sunt ecce co[ntra] ali-
q[ui]b[us] libris ad maiorem attencionem ⁊
que uos i[n] [illegible] uos[?] modo p[ro]-
tiona uita [illegible] [illegible] [illegible]
mag an[illegible] applos p[ro] dicimus quod
ydola tollebant sunt mesto ad
getes declinavit [illegible] io ali-
quid auditu a deo ⁊ legitur
ad getes misit [illegible] [illegible]
ubi audit est cas [illegible] cos[illegible]
[illegible] desperavit ⁊ erat duo p[ro]
culpa [illegible] [illegible] [illegible]
efficacis [illegible] culpa in blasphemie
[illegible] ydolatriam [illegible] culpa erat
[illegible] [illegible] qui dicit [illegible]
[illegible] desperabit cas pona [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] cas cavit
aliquid bonum ideo audit [illegible]
[illegible] [illegible] non desperavit [illegible]
[illegible] tibi [illegible] dimissa dicit
ergo desperandi magnitudine [illegible]
cia largiendo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nichil derogans pe-
nitentib[us] [illegible] [illegible] [illegible]
nona [illegible] [illegible] [illegible]
⁊ [illegible] ⁊ non fuit [illegible] respiceret
tota die [illegible] cas [illegible]
de egypto [illegible] ergo ab antiquo
p[ro] plegem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p[ro] me [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] id appli[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] madius [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
medicus [illegible] [illegible] [illegible]
in filius suo ergo tota die
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] cas [illegible] [illegible] [illegible]
largienda in [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] cas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cas [illegible] [illegible] desperandi ma[illegible]
[illegible] ut glossa [illegible] tota die
passiones [illegible] [illegible] ignosce
[illegible] [illegible] quid faciunt [illegible]
[illegible] desperandi ut cas [illegible]
ut cas [illegible] ut cas [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt dile [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] veteris ⁊ novi testamenti
⁊ ergo in [illegible] [illegible] ad
intellectu[m] [illegible] [illegible] ⁊ [illegible] [illegible]
cas [illegible] [illegible] relicto cristo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] glossa [illegible] ⁊ [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] ad
effectum [illegible] cogitaciones [illegible]
glossa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cas longe [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] cogitaciones [illegible] ad
effectum [illegible] [illegible] [illegible] de co-
gitacionibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] glossa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] glossa de [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ita [illegible]
[illegible] in facie mea glossa [illegible]
[illegible] patent [illegible] in templo [illegible]
ydola [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ⁊ [illegible] [illegible]
loco divini cultus ydolatriam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in facie mea
[illegible] [illegible] patent [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
que ubi [illegible] [illegible] nichil [illegible]
cultu ⁊ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ita [illegible] [illegible]
desperavit cas culpa ⁊ [illegible]

[illegible] dicet qui [illegible] dūo
alienis in ort [illegible] nemo [illegible]
amicis [illegible] idola colebat [illegible]
[illegible] tagt [illegible] in venerac
aliquorum idolorum [illegible] ad qua
in [illegible] et [illegible] amicitias et
sufficiat demonibus in [illegible] sup
[illegible] altari [illegible] in [illegible]
templo [illegible]
[illegible] et plures [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
in loco patet [illegible] ad [illegible]
[illegible] habitat in [illegible]
[illegible] quedam glosa
iudei in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] / Crendo diuinacoꝝ a mo
[illegible] partem phitonica [illegible]
modis [illegible] et in delubris
idolorum [illegible] in eorum templis dor
[illegible] glo sup [illegible] hostia
[illegible] immolatam [illegible] ad [illegible] euelaciones
in sompnis [illegible] et mo antiq [illegible]
[illegible] carnē
[illegible] in [illegible] idolis immo
[illegible] peccabat [illegible]
[illegible] prohibebat [illegible]
[illegible] comedere [illegible]
in prohibicione idolatrie [illegible]
[illegible] prohibitum [illegible] cor [illegible]
ad [illegible] vel ad comedendum
[illegible] ydolis
[illegible] in [illegible]
[illegible] peccabat [illegible]
[illegible] audit dūs qui dicit
[illegible] carnes [illegible] non [illegible]
[illegible] idola non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] vel familiaritate [illegible]
de eo [illegible] in cultu [illegible]
[illegible] iudei [illegible]
[illegible] in [illegible]

[illegible] oblacio de manied [illegible] oblacioni [illegible]
[illegible]

[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] testamenti [illegible]
ad [illegible] valent [illegible]
[illegible] sancte [illegible]
[illegible] qui non erat
[illegible] sancte [illegible] dūo [illegible]
[illegible] in domo mathei qui
[illegible] iudei [illegible]
[illegible] publi
[illegible] peccatoribus [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] alios [illegible]
[illegible] pena [illegible]
[illegible] re
[illegible]
[illegible] cap [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in deo
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dei in [illegible]
[illegible]
[illegible] non obliui
[illegible] puer [illegible]
[illegible]

sibi fuerit in unguem ad quadrantem
non tacebo sed [illegible] non dissimul-
abo glosa [illegible] dixit sed tacui
et silui quod dicit non tacebo i. non
tacebo amplius nec sustinebo
[illegible] eorum ex [illegible] reddam
retribuam i. sinum eorum i. in
[illegible] glo[sa] [illegible] ut
ipsa tormentent [illegible]
tates vestras hic [illegible] ad iudeos
per captivitatem babilonis et ma-
xime qui fuerunt tempore christi
et deinceps Notat hic lira q.
ad [illegible] gloria cuiuslibet beati est
cogloria sibi [illegible] sic cuius-
libet dampnati pena est [illegible]
sibi dampnatorum [illegible]
[illegible] quod dives [illegible]
[illegible] lazarum mitti ad
fratres suos ne veniret ad
locum tormentorum luc xvi ne
per hoc augmentaretur pena eius
[illegible] in tres [illegible]
[illegible] [illegible] pena [illegible]
[illegible] pena et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] imitati [illegible]
[illegible] filii [illegible] glosa
[illegible] non [illegible]
[illegible] imitati [illegible]
imitati est [illegible] non [illegible]
[illegible] filii [illegible]
[illegible] [illegible] pro [illegible]
[illegible] affliget [illegible]
[illegible] mei non [illegible]
[illegible] quid [illegible]
[illegible] qui sacrificabant
filios et filias demonibus [illegible]
[illegible] loca alta [illegible]
[illegible] ad iudeos qui [illegible]
[illegible] captivitatem babilonicam qui
fuerunt [illegible] ydolatrie [illegible]
[illegible] in labiis [illegible]
[illegible] captivitatem [illegible] non legitur
[illegible] ydolatre nisi [illegible] tempore
machabeorum [illegible] [illegible]
[illegible] in eo [illegible]
[illegible] ydola [illegible] faciebant
[illegible] ydolis sacrificare
est [illegible] non [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] pena [illegible] delicti
et [illegible] ut sit [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ut sit [illegible]
[illegible] peccati [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] filiis [illegible] in dicto [illegible]
dicit dominus [illegible] si [illegible]
[illegible] in [illegible] ne dissipes
illud quia benedictio est sic faciam
[illegible] servos meos ut non di-
sperdam totum Et educam de iaco
b semen et de iuda possiden-
tem montes meos et
hereditabunt eam electi mei et
servi mei habitabunt ibi et erunt
campestria in caulas gregum
et vallis achor in cubile
armentorum populo meo qui re-
quisierunt me Et vos qui de-
reliquistis dominum qui obliti estis
montem sanctum meum qui ponitis
fortune mensam et libatis super
eam numerabo vos in gladio
et omnes in cede corruetis pro eo
quod vocavi et non respondistis
locutus sum et non audistis et
faciebatis malum in oculis meis
et que nolui elegistis propter
hoc hec dicit dominus deus ecce servi
mei comedent et vos esu-
rietis ecce servi mei bibent et
vos sitietis ecce servi mei le-
tabuntur et vos confundemini ecce
ecce servi mei laudabunt pre
exultatione cordis et vos cla-
mabitis pre dolore cordis et
pre contritione spiritus ululabitis
et dimittetis nomen vestrum in iu-
ramentum electis meis et inter-
ficiet te dominus deus et servos
suos vocabit nomine alio in
quo qui benedictus est super
terram benedicetur in deo

et qui intrat in tra intrabit in deo

diuersorum obliuioni tradito sed an-
tiquo posse. Et sunt absconditi sunt
ab oculis nostris per quam audit (?) vestr-
tras in deo. Ideo iuste descendit quod
audit eas omnia non reliquit et
ideo descendit aliqua quod bona faciet eis
deus in hoc mundo sedeo quod in futuro
ibi apparet hoc de deus. Et ut apparen-
tius se portat magis eligentes (?) quo-
niam sunt quare et qualiter fuit et
[illegible] ibi et vos qui delicias dicitur
quod si mali fuerint non est apparet
eos bona proderit in glosa (?) quod
de deus cum sunt frustra non apparet
quod [illegible] sed in secundum (?) quoniam vim
[illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] cum [illegible] de
[illegible] vel corrupta et dicat
aliquis valenti id est [illegible] vel
[illegible] dispersos id est [illegible]
[illegible] benedicto et in [illegible]
deo ut de [illegible] copia [illegible]
ad [illegible] ut sunt et benedicat
qui reliquit id est sic facere [illegible]
fratres meos benedicos [illegible]
fratres meos in [illegible]
et [illegible] antique glosa abraham ysa-
ac et iacob ad quas secundum est pro-
missio [illegible] genesis [illegible]
vel [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
ut non [illegible] tota [illegible] iudei
cum [illegible] et [illegible] in solitudinem
et [illegible] de iacob id est de [illegible] in
[illegible] descendere a iacob semine
id est christus [illegible] ad galatas [illegible]
[illegible] glosa allegat id non defi-
ciet sceptrum de iuda et dux
defensione [illegible] [illegible] quod de
iacob [illegible] id est quod [illegible]
[illegible] Et [illegible] quod de semine [illegible]
[illegible] id est quod [illegible] [illegible]
[illegible] de qua [illegible]
erat nascitur deus et de iuda
[illegible] possidentes montes id est
christum et apostolos cum de [illegible] in
psalmus et glosa allegat [illegible]
oculos meos in montes sed ubi ibi

montes in [illegible] glosa
glosa montes meum id est christum [illegible]
et montes maiores qui apostoli [illegible]
erant [illegible] possederunt [illegible]
in eo [illegible] et in [illegible]
[illegible] quod [illegible] tota [illegible]
semine iacob et iuda apostoli
et possidentes montes [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] de [illegible] dicitur in deus [illegible]
quam nos semine [illegible]
[illegible] hereditabit [illegible]
[illegible] militantem [illegible]
per ea [illegible] [illegible] ecclesia
[illegible] de [illegible]
[illegible] et glosa allegat [illegible]
nos me elegisti [illegible] nos
elegi [illegible] illi id est ali-
fideles habitabit ibi id est in
ecclesia [illegible] ecclesiastici [illegible]
cum [illegible] iacob in [illegible] in
ecclesia ubi [illegible] [illegible]
[illegible] per vita activa sed in [illegible]
[illegible] hereditate id est in ecclesia
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] campestria id est illi quod [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
in [illegible] de qua [illegible]
[illegible] id est ecclesi-
as [illegible] multitudine [illegible]
[illegible] fidelium et sic [illegible] ad
[illegible] et [illegible] et vallis [illegible]
[illegible] in cubile armentorum glosa
id est [illegible] [illegible] qui
ecclesia armat et defendunt
[illegible] cum de [illegible]
[illegible] quod [illegible] fideles id est [illegible]
[illegible] [illegible] nos [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] id est [illegible]
[illegible] vallibus edificantes id est [illegible]
[illegible] ecclesie [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] fideles [illegible]
[illegible] ad [illegible] sacramenta
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vallis
[illegible] [illegible] [illegible] vere

periret dedit gloriam deo ipse
hic sextio que contra de locus
ad penitenciam quia ergo dicit
in glosa aliquod erant sup
tes alii predicantes et sed
uos ipsos fideli [illegible] spaldu
reliquit hunc fidem et operat
glosa ubi nas gaudium erat
alia turpatio hic frauces que
de regione in tempore ipsorum et libidi
cruentam fecunda et pabu
lasset hic lacrimis in festivis
in capitulo valle effudit sa
nguinem. vallis autem vehemens
achor est de domo sua proxime
sed fuit erat desolatis ye
richo [illegible] tribulacionis et ha
bet etiam vallis achor in tri
bulacione vel tumultu in qua si
gnificatur gentilitas sed et
speciales effusione sanguinis
plena in tumultu quia in tra
cao mancebit hic ipse c in
caulas gregum et tabule ar
mentorum in occisione perpetue
predicatorum et nos fideles ita
glosa que consequitur praedicat
et que mala perituri dimi
te nos si ungere in conchis
que derelinquistis dominum in eternum
qui vos mittimus et perdita co
londo quiai oblitis estis montem
sanctum meum et cunctam esse qui
ponitis mensam in ore eorum
de ut in templo in monte co
ficatum vel in ecclesie iustitiam
de qua ad galathas in te
sara per fumum hic rusticana
bea a qui porte illa turpa
cat hic perditis fortuna a ad hanc
fortune demones mensam
i fine cum aut probat hic
testis eius esse appetitum
quis deo a quoque ipsius te
qui potest et plorando ipse
icere dum fuit loy de et liba
tis super ea in oblacione tuam
et sicut pectus illis cum ideo latius
inde hanc erat in captivitatem bi
bilonicam in plurimi enim numerabo vos
ne quis euadet in gladio romanorum
vel caldeorum vel in qualis afflicione
et omnes in decollacione aliqui in cede corrue
tis glosa repensina ua cum ab occi
sione eius occasio vel afflicti
one pro eo quod cetera qui dona fuit ex
vocavi glosa prophetas dicens qui
uenit ad me et salvi erit et prime
niat ipsum putans agite et iterum
uenite ad me omnes qui laboratis
vel vocavi faciendo quia non debui
et non respondistis peccata confitendo
hic prophetas docuistis ut per confes
sionem vobis ut legi aut obtempe
rastis nunc obedistis locutus sum in
humanitate assumpta et glosa de publico
vobiscum ordinatis et non audistis
hic magis decrevisti vera reperistis
ut post in evangelio et glosa dicat
non audistis nunc ideo credebatis
et faciebatis malum in fide et
bonorum nos vos operum in oculis meis
in templo ubi stetit vel in gentis
loca quia omnia uideam et lira depot
malum bonum paciencie cupiendo
et fides odiendo nam aliena et
ad iure fratrum maiorum augmente
sunt in indicibus post situ ut dictu
de babilone et maiore inguerit
tempore cristi et quod malum elegistis
glosa ut petrus barabam homi
cidam dimitti pro cristo hanc sub
zeloni vel elegistis phariseos ap
ronem sed liber quod cristus ma
gistri quod ipse fuit predicabat
propter hoc hic dicit dominus deus ubi describit
remuneracionem electorum in precessione
adimpicioram reprobos dicit ecce
servi mei fideles et boni comedent
glosa in pane caeli manna
vel doctrina spiritualis et in misterium
fidem sed in futura cognicione di
uinitatis et vos esurietis ecce servi mei
bibent super mensam meam in

regne meo et in psalmo satiabor cum
apparuerit gloria tua et vos estis
celi pro ut celum notat desiderium et no
pro ut notat desideria contemnendi cibum
spiritum ut eccli xxiiii qui edunt
me adhuc esurient et qui bibunt
me adhuc sitient [illegible] vina sed spiritualia
et ubi est facilis vel sanguinis in
presenti et in futuro sacietas glorie
de id psalmo inebriabuntur sacietate
domus tue et vos sitietis ut pro
divite epulone luc xvi [illegible]
cum in spiritu bona celestia
et spiritualia per carnalia designat per
tinis et [illegible] et terre prince in
[illegible] ubi est defectus [illegible]
ut edetur dea sacietas fastidio
et sitis et [illegible] delectabilis
de ecce servi mei letabuntur glo
ria eterna beatitudo ve defici te divine
visionis [illegible] [illegible] gaudium
meum tollet a vobis et in ps beati
qui habitant in domo tua domine in
secula seculorum laudabunt te et vos
[illegible] confusionem [illegible] eterna
[illegible] [illegible] in penis et
gloria [illegible] confusionem [illegible] vos
in [illegible] successisse [illegible]
gaudium [illegible] ecce
servi mei laudabunt [illegible]
exultacione cordis [illegible] laudant
[illegible] laudes [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] super [illegible]
[illegible] in [illegible] laude et vos
clamabitis in iudicio vel in [illegible]
pre dolore cordis [illegible]
[illegible] desperacionis [illegible]
[illegible] afflicti [illegible]
cordis [illegible] ululabitis
vehementer dolebitis gloria [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ultra [illegible]
[illegible] clamabitis [illegible]
[illegible] clamare [illegible]
lacionis [illegible] in patria exultacionis
[illegible] desolacionis ibi [illegible]
[illegible] locum non habet [illegible]
[illegible] et vos [illegible] magnitudine

augustie designat et divine
[illegible] [illegible] dei [illegible]
in [illegible] dicunt [illegible]
[illegible] sed vos [illegible]
[illegible] ergo de in magnitu
[illegible] ergo gloria dicit
in magnitudine [illegible]
[illegible] divine
[illegible] [illegible]
magnitudine [illegible]
[illegible]
in [illegible]
[illegible] gloria [illegible]
ut [illegible] dicit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] gladiis [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gloria
[illegible] [illegible]
vera vita [illegible]
[illegible] gloria [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]
adsto [illegible]
[illegible] benedictus [illegible]
[illegible] in [illegible]
in [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] custodierit in [illegible]
in deo per gloriam in futuro amen
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] amen [illegible] qui
[illegible] in terra [illegible]
[illegible] in deo [illegible]
amen [illegible]
[illegible] loquitur
[illegible] in [illegible]
in deo [illegible] laudabit
deum qui [illegible] dei [illegible]
deum laudat [illegible]
[illegible] augustin [illegible]
[illegible] [illegible]

glorie super venientis in gloria dei glo
de succedentibus bonis et celos
est quod abscondunt sicut ab oculis ange
lis adiungit sic [illegible] quod et ipsa
terra ligna secus et audiens [illegible]
et nec in pena sit quod ea quam anima
augustinus ait oblivioni celest et ange
lis ut quas in videlis incipiunt in
ipsum creans non oblivisce meaie
ex successione bonorum dei in eis
bona oblivio malorum et alibi
afflicti ore oblivio facit de
licias superveniencium ut in futuro
[illegible] iusticiam scilicet ecce ego creo
celos novos et terram novam et non
erunt in memoria priora et non
ascendent super cor sed gau
debitis et exultabitis usque in
sempiternum in hiis que ego creo
quia ecce ego creo ierusalem exulta
cionem et populum eius gaudium et
exultabo in ierusalem et gaudebo
in populo meo et non audietur
in ea ultra vox fletus et vox
clamoris non erit ibi amp
lius infans dierum et senex
qui non impleat dies suos
quoniam puer centum annorum
morietur et peccator centum an
norum maledictus erit et edifica
bunt domos et inhabitabunt et
plantabunt vineas et come
dent fructum earum non edifica
bunt et alius habitabit non pla
tabunt et alius comedet secundum
dies enim ligni erunt dies
populi mei et opera manuum eo
rum inveterabunt electi mei
non laborabunt frustra neque gene
rabunt in conturbatione quia semen
benedictorum domini est et ne
potes eorum cum eis eritque an
tequam clament ego exaudiam
adhuc illis loquentibus ego audi
am lupus et agnus pascentur simul
leo et bos comedent pa
leas et serpenti pulvis pa
nis eius non nocebunt neque

occident in omni monte sancto meo
dicit dominus [illegible] exponit [illegible]
celos in comparacione ad pena [illegible]
[illegible] sicut super [illegible]
dendo quod [illegible] quo ad [illegible]
malorum oblivione quo ad [illegible]
[illegible] quo ad [illegible]
[illegible] quo ad [illegible]
[illegible] et quo ad [illegible] et
[illegible] ergo
ecce ego creo [illegible] celos no
vos [illegible]
[illegible] in novam et terram
novam [illegible] activos et non [illegible] in
media [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in futuro corpora cele
stia in [illegible] ad
[illegible] quo ad claritatem et decore
[illegible] in eis [illegible]
[illegible] ad gloriam dei et ut
[illegible] claritatem [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] celum novum et terram novam et
[illegible] septima [illegible]
[illegible]
nova [illegible] anglis et
[illegible] et non
[illegible] ad alia
[illegible] non [illegible]
[illegible] super cor [illegible]
[illegible] reputabitur [illegible]
[illegible] et gaudebitis in eis et exulta
bitis usque in sempiternum [illegible]
[illegible] eternitas [illegible] de
[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] celestibus [illegible]
[illegible] et glorie [illegible]
bunt et gaudebunt ut eo qui
[illegible] et gaudia in eis
[illegible]
non [illegible] pena [illegible] ec

numerantur dulcis armonia cetus coram
illis celestis odoris et angelo-
rum superhabundante iubilacionis in-
estimabilis dei aspectu decora-
tum [illegible] figuram quamodo cum pe-
ra qua et gloria [illegible] aspectu eius
paratur in illa animarum [illegible]
de illa que illius celestis non debet sim-
pliciter [illegible] gaudiis quia celum
[illegible] accione [illegible] sunt an-
gelis letancium repletum [illegible] quem
ad nova [illegible] [illegible] sicut in sum-
ma gloria pacis [illegible] [illegible]
[illegible] illuc in ipsorum beatitu-
dine corporis et anime fecit ad
plenum eius gaudium [illegible] esset
gaudium angelorum [illegible] [illegible] et
plenum eius [illegible] celestis [illegible] gau-
dium eorum et illa gaudebunt
de presencia angelorum et angeli de
ipsorum beatitudine beatorum [illegible] gau-
dium in gaudiosum ut dicitur gaudium
quod non solum erit ibi [illegible]
gaudium [illegible] [illegible] ut quia
nichil erit ibi [illegible] gaudium
et gaudebo in ipso [illegible] et con-
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
que aliquis [illegible] [illegible] affectat
[illegible] sicut [illegible] sibi acceperit [illegible] sibi
[illegible] ipso ipse sit [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] ut
gaudebo et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
splendorem [illegible] [illegible] [illegible]
cognicionis et cognoscere [illegible]
non solum [illegible] [illegible] erit et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
manifesta et [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non erit ibi [illegible] [illegible]
quia non erit ibi amplius [illegible]
dies [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
non impleat mortem [illegible] dies
suos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sustinuit et sic audit non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plenitudinis erit ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible] dies
[illegible] [illegible] [illegible] dies [illegible]
dies in [illegible] [illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] annos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] dies suos [illegible] [illegible] te-
tutibus et [illegible] [illegible]
celesti et [illegible] corporis et de-
[illegible] anime gloria non erit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] centum annorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et passionibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] centum annorum in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
maledictus erit in [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] paradiso non erit de [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] in gloria vita
[illegible] in longum [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vite longi-
[illegible] qua [illegible] dei [illegible]
de [illegible] maledictorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ibi [illegible]
[illegible] [illegible] leticie [illegible] [illegible]
in [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ut [illegible] aliquis
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] domus
[illegible] [illegible] [illegible] ibi [illegible] [illegible]
magnum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] edificaue-
runt domus [illegible] et plantaue-
runt vineas [illegible] [illegible]
forte in [illegible] in [illegible] ne
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible]

ecclesie illius mali in futurum
vel dicitur · et edificabunt in presenti vi-
ta vel letabuntur in futuro domos
[illegible] vel eternas
mansiones [illegible] gloria [illegible]
in domo patris mei mansiones multe
sunt · Et inhabitabunt quod est [illegible]
celestibus requiescent · unde [illegible]
cum [illegible]
[illegible] domum [illegible]
gloria [illegible] edifica
[illegible] sibi [illegible] et
plantabunt vineas · i · [illegible]
sibi eternas [illegible] gloria hec
vinea [illegible]
[illegible]
[illegible] et comedent fructum
earum · i · delectabuntur in fructu
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] edificaverunt [illegible]
[illegible]
non edificabunt [illegible] et
alius habitabit [illegible] gloria
[illegible]
[illegible] edificat domum et alius habitat
in eis [illegible]
[illegible] non edificaverunt [illegible]
habitabit in domo [illegible]
[illegible] delectabuntur [illegible]
[illegible] Non plantabunt et alius
comedet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dies ligni
erunt dies populi mei · i · [illegible] ligni
[illegible] gloria [illegible]
[illegible] ligno [illegible]
[illegible]
[illegible] ligni [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ligni [illegible]
[illegible] ut palma
[illegible]
[illegible] ligni

[illegible] gloria [illegible]
[illegible]
[illegible] ligni [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] ligni [illegible]
[illegible] in medio
paradisi [illegible]
ligni vite [illegible]
[illegible]
opera manuum [illegible] inveterabunt
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] inveterabunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
laborabunt [illegible]
in predicacione [illegible]
[illegible]
[illegible] gloria
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] gloria [illegible]
[illegible] gaudio [illegible]
[illegible] gaudium [illegible]
[illegible]
[illegible] benedictorum [illegible] est
[illegible]
[illegible]
[illegible]
filii eorum in fide [illegible] gloria
[illegible]
[illegible]
[illegible] gaudebunt [illegible]
Non generabunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ca ita dus audierunt ut decet
eos maneat in ecclesia dei int ad
in non nubet neque nubent sed sunt
sicut angeli dei. Sed secundum ita erit
non erit quod ubi deserit rectitudo
eorum reddatur ad dei familiaritatem
ostensionem et securitatem cultus in cordibus
et ideo dicit erit id est, contigit antequam
clament id est ore peciturum. Ego exau-
diam eos petitiones in corde quod d.
cas intencionem complicis augma
ca confirmat vo Vidit lia clamor
orationis et ppt in plicos desiderii cla-
mat. Et ut sa in ppria nil vo-
lunt nisi quod deus vult. Ideo non erat
ab alio nisi quod deus velle existimat.
Exaudiuntur ergo quia clamat
in charitate in sua dispositione immuta-
bili stabili et ordinatu est quicquid sim-
pliciter optat. Et dicit lupus id est qui
sic erat persecutor et rapax et
agnus id est innocens et mansuetus
gloria sicut paulus et ananias ma-
nus pascentur simul id est reficient. Et
leo id est pilatus et bos id est laborator vir
comedent paleas id est delectabuntur in
bonis operibus quas philistei quasi pa-
leas reputabant. Et glosa exponit hic
leo et bos id est potentissimi in seculo
spreta philosophorum eloquencia comedit pa-
leas id est vilitatem et simplicitatem sermo-
num bonorum id est cum predicatoribus ecclesie
hic comedunt leones dantes multis
laboribus veniunt ad presidentem iustie
in iacent agnum cippant et an
Et serpenti id est diabolo qui sub
specie serpentis primos parentes decepit
pulvis id est peccatores levis sterilis
tenui et vani peregrini tam
quam pulvis quem proicit ventus
a facie terre panis eius id est refectio
generaliter 3o terram comedes ut ei
id est ei in corpora vive id est in et
na pena perseverabunt. Non nocebunt
sed dominum dominum neque occident me-
ni tamen quam ei monte sancto meo id est
in ecclesia triumphante super sancte
vero non erit ibi leo neque mala
bestia ascendet per ea dicit dominus

cit cum id est tunc tales in unitate ab
sibi malis et sibi malis in
victis consolabuntur sic glosa quod medii
carnales hic acceperunt dicentes
quod in tempore illo tanta pax et
securitas erit ut lupi et agni
leones et boves convenient simul
et comedat et ad nocebat
quidquam in templo et in monte sancto
... / rogo colliguntur quod ob cui
acciderunt. Et hic falsum credunt
cum dominus dicit: ... in sedes et 66
cum dicat dominus celum sedes
mea terra autem scabellum pedum
meorum. Que est ista domus quam
edificabitis michi et quis iste
locus quietis mee. Omnia hec manus
mea fecit et facta sunt universa
ista dicit dominus. Ad quem autem re-
spiciam nisi ad pauperculum et con-
tritum spiritu et trementem sermo-
nes meos. Qui immolat bovem
quasi qui interficit virum. Qui
mactat pecus quasi qui excer-
rebret canem. Qui offert obla-
cionem quasi qui sanguinem suillum
offert. Qui recordatur thuris thure
quasi qui benedicat idolo. Hec omnia
elegerunt in viis suis et in
abhominacionibus suis anima eorum
delectata est. Unde et ego eli-
gam illusiones eorum. Et que
timebant adducam eis. Quia vo-
cavi et non erat qui responderet.
locutus sum et non audierunt. Fe-
cerunt quod malum in oculis meis.
Et que nolui elegerunt. Quia
iudei expectant templum reedi-
ficandum ut in eo offerant sacrificia
deo accepta, sic cum in tem-
plo quod deus a superioribus nacc...
but in eo monte sancto meo ...
hic quod ... oritur quod dicis
... erat de reedificatione ma-
terialis templi nunc de immolacione
legalium hostiarum. Hic post
... ... et ...

evangelii. Ubi qui violat bone
Et 3o communiter in talium obsequiis
permittendo conservacionem sacrificiis
dicit qui hic purgetis ut adulterii
hic de templo materiali intelliges
omnia hec que sequuntur de domo
quam mentem non est omnium sed
per empcionem et vendicionem sumpta
ubi magis relinquitur cum ea
excellenciam et tabernaculum pe-
dum meorum omnia in trans
impact cum magestas. Ubi re-
dempcionem eciam circa ea in pplico
de lumine eorum et plus intelliges
quod in deo sunt lumina multa cor-
poris dicunt aliquem videri et ali-
quem supplicacionem in intellec-
tum et ipse hoc autem supra
finite dei sunt et hoc in salacio
ubi pretium eis in templo
ma concilia eorum est loca ipsi
prelatis ubi glossa dicit sed
in ipsa dicit principalis lo-
calis et tamen templo manu
facta fuit in deo sunt ubique deo
fecit que est ista domus tamen ma-
gna qua edificabitur et
in cacumine dicat et apprehendat
dicit hoc in psalmo 2o et alia
vim et hoc est loca quilibet
mee et qua cogitatis forte
ad mea dicta quod et eorum confes-
sione in medio ipsa et quibus enim
sit probat quia sed in materia
signum mea fecit et in conve-
ne sunt vivens et sigillatim et
distincte omnia de deo quod non
solum sed eciam distingui
locator go eius non et dicit et
ipsa cum hic in digne quia
ab eis secundum in medio sed
de mistico sed quod templo
secundo omnium et hoc est
eciam locum que non docet et
ideo templum specialiter quia
deus sed hec quod implet enim
glossam sed spiritus sanctus et
implacatum sedes dei sunt et qui
sunt ipsi sed id supra dicta
ipsi sedes est supra hec ecce

et eciam multitudo et tua et trem
sunt scabellum pedum eorum cum terra
calcat enim super [illegible] calcavi
[illegible] in fide mea et eciam
super laudes et sublimium celi
ipsa calcavi et ideo quod est ista domus
ideo in media pigritia et hominum
fuerit in media publicacionem per ama-
tores tumultuosos et gaiam tua
et superbia quia in tempore sed integra
sunt pulchros aurifero quem ut
respicit ablato altari templo quod
terreno ad pauperum et ad humiles
sine quam de suis verbis non pervenit
et gestu spiritus et qui dolet de malo
commissis glossa alligat id. Et hec vir
qui timet deum et ad verbum meum
pauper timor deum est timetis sermo-
nes meos et de obediencia sed
et ceteris contradictis super leviter
in sacrificiis et cum gestu et hic
spiritus et si de quod est sedes mea
huius autem non ca qua putatis
hostia quam immolat bovem sed
sacrificio in vita legales per obla-
cionem ipsi et dominicacionem evangelii
in quem perficit vitas in necessitate
quod perfunt vitam et prohibetur in
lege quod de eis glosa sacrificium
non placet in pretium quod
sacrificium figuram sunt sacrificia
vanitatis et in dolis immolacionis
et sic videtur quod eciam replent
hostias legales per passionem
et tua sacrificia ut de lignea
figura et in terra passionum et quanta
peccatores sunt de fide
de ablacione et in terra in tempore
tuis sunt quod ablacionem sacrificia
est et dicto semper sanctum et
passionem vero cum resurreccionem domini
eius non mori et ideo glosa
de via vero non sacrificium
quam mactat pecus et capra
ut hic de eis cum et specialiter
animalium sed bonis capros et
omnes sacrificia legis

q. sed qui godolias(?) i. offerat canem ut si
diceret sed non placet mihi oblatio in
sacrificium sicut nec precium. Quia canis
tante vilitatis reputabatur quod non offere-
batur nec eius primogenitum redimebatur,
asini tamen primogenitum redimebatur oue
Exodi xiii, Levitici xxvii dicit et
glossa allegat: Non offeres mercedem
prostibuli nec precium canis in domo
dei tui, et bene equus et mulus cop-
ulantur quia significant libidinem. Qui
offert oblacionem de terra nascentibus ut
panem vinum oleum et huiusmodi. Qui
sanguinem suillum offerat quod erat
abhominabile coram deo, sicut quia sus
est animal immundum secundum legem, tamen
quia ydolatre in suis sacrificiis tali
sanguine utebantur, primi Macha-
beorum v. Qui recordatur thuris ad
offerendum oblacionem thymiatis quod lex
precipit quasi qui benedicat ydolo id est
offerat laudes cum sua prelacione
recipitur. Sed primo Regum xxv ubi
dicitur accipe benedictionem quam attulit
famula tua, vel benedicit ipsum lau-
dando et venerando. Hec omnia sunt
dicta quod ... displicet ubi comitatur
eis elegerunt propria voluntate vias
voluntate ... quia ... verus agnus immo-
latus ... id est pascalem immola-
tum ... Non dei
qui est vera via et ... ab hominibus
sunt ... in eis ... dimisisset abhomi-
nata vel ... in talibus oblacionibus deo
abhominabilibus ... glossa ... malitatis
id est ... delectata est quod ...
erat ... quam deo ... et
... dicit ... delectari in
sacrificiis que ea offerunt in templo
in erat ... destructum ... quia ...
... delectabilis ... in adventum
messie ... ad tempus
post publicacionem evangelii per apostolos
usque ad destructionem templi ... ut
dicit Josephus in libro de Judaico
bello ... tempore obsidionis ...
... sacerdotes offerentes.

sacrificia in altari ... et ...
... in ... lapidibus
... et ... chi-
... illusiones eorum
et illusores ... romanos
qui illudebant eis vel illusores
... dyabolum, antichristum, malos
... predicatores et ...
pharizeos ... qui illuserunt
in ... sua ...
... et ... illudatur eis ...
in delusores ipse deludet et
que timebant ... destructionem civi-
tatis et templi et amissionem gentis
... et alia ... ...
... ... et captivitatem ...
... eis ... et ... facere
quia vocavi eos per legem et prophe-
tas ... ... mala
et fecerunt ... non erat ...
eis qui ... obediendo et
... vocavi et
... ... in ... ...
... prima ... ... ve-
nite ad me qui laboratis et non
audierunt ... ...
... elegerunt fecerunt ... ma-
lum in oculis meis, i. ... appetite
... id est ... ...
... ... sua ... et
que nolui elegerunt ... contra
fidem et mores ... ... indici-
... ...
gis in ... audite verbum domini
qui timetis ad verbum eius ... dixerunt
fratres vestri ... vos ...
... ... nomen meum glorificetur
dominus et videbimus in leticia ... [margin: ... ad confusionem]
vestra vox populi de civitate vox de
templo vox domini reddentis re-
tribucionem inimicis suis. Antequam
parturiret peperit ... venit
... eius peperit masculum ...
audivit ... ...
... ...
et terra in die una ...

maie gaudens sit qr plorunt et
reperit super filios suos [illegible]
uit eos qui dos pace fa
cio ipse ita pacta de dus si
co qui gigacez cuiusque tbus
fcius eo dixit dns dey [illegible]
tami cum ubiq et doulte in
ea oes qui diligitis eam gaude
te cum ea gaudio vniuersi qui
lugetis sup eam ut sugatis
et repleamini ab ubere [illegible]
lacois eius ut mulgeatis et
delicijs affluatis abundancia
glorie eius quia hec dicit dns
ecce ego declinabo sup eam
quasi fluuium pacis et [illegible]
tem inundantem gloriam ge
ncium quam sugetis ad ubera
portamini portabimini et sup
genua blandientur vobis quasi
cui mater blanditur ita ego
consolabor vos et in ierusalem consola
bimini videbitis et gaudebit
cor vestrum et ossa vestra quasi herba
germinabunt. Justa pte [illegible] [illegible]
futis de in [illegible] ecce [illegible]
in vitat ecce ad audiencus [illegible]
sione ad [illegible] et [illegible] ecce
ubi autem qua ptinet [illegible]
fideles in vitat ad [illegible]
dus letum et eius letiac [illegible]
ingit ubi h dt dus d go
elegerit [illegible] spec nolui et go
audite vij domini vos appli et
alij credentes quia ad eas [illegible]
glesiz [illegible] loqui [illegible]
ad vij eius venientes et [illegible]
antes illud tarqua de [illegible] hnlis
et obedientes dixerunt [illegible]
vsi iudei in [illegible] fidelit [illegible]
[illegible] et go [illegible] [illegible]
ucz adientes vos in [illegible] in
corde glo quia [illegible] [illegible]
quia in me [illegible] quia [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible]

in et [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] vos [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] glo [illegible]
in eis [illegible] ut si [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
fiet [illegible] [illegible] cum vos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] glorificet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
alios [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q talia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] templi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] magna [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] in glo [illegible] [illegible]
[illegible] iudei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] relat[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sacerdotum et [illegible]
qui cum [illegible] [illegible] de templo [illegible]
[illegible] [illegible] audita [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
audit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et go de glo [illegible] plan dolor
[illegible] [illegible] [illegible] sacerdotu et
[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
de templo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sacerdotes
cum templo [illegible] [illegible] audit
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

consultantibus de victoria in inimicos et p[ro]
gaudio vociferantium et dicentium redde-
mus s[cilicet] p[ro] romanos retributionem et debitam
penam inimicis suis et iudicis [illegible] proprieta-
rum dampnum. [illegible] patriarchas et
prophetas accidisset et tempore mortem
praenuntiaverunt. Et quod ante eam de gentibus
de qua dicitur angelus praecinit [illegible] ad parien-
dum parata est peperit [illegible] separatio [illegible]
[illegible] filios suos [illegible] genuit glo[ssa] non
[illegible] ut plenius videbitur
[illegible] ecclesia [illegible] facti [illegible] [illegible]
dicta praedicatores [illegible] [illegible] tria
milia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] antiquus et [illegible]
de [illegible] in [illegible] de [illegible] dicunt ead[em]
die fuisse natum [illegible] [illegible] et templum
[illegible] erat destructa. Et [illegible]
iudeos decapitavit et dispersione libera
[illegible] sed [illegible] licentia adeo
[illegible] eo[rum] [illegible] [illegible]
et adeo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi tunc tempore fuit quia templum
destructum [illegible] [illegible] [illegible]
erit annus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] alii dicunt quod cum [illegible]
et [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sceptrum alii dicunt
tunc in porta sedebat cum principibus
et [illegible] allegant ad [illegible] iudicium
[illegible] [illegible] et adeo [illegible]
[illegible] alii dicunt quod [illegible]
[illegible] et afflictores [illegible] [illegible]
[illegible] iudicando [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
salvatorem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
peperit salvatorem. Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

obmittendo quod de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
peperit et [illegible] [illegible] [illegible]
eiusdem sententie ad maiorem [illegible]
[illegible] et [illegible] fuit satis mirabile
[illegible] [illegible] audivit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vidit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vidit [illegible]
quis audivit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] peperit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] labor et dolor
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
peperit masculum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] stephanus et paulus [illegible] quis vos
[illegible] [illegible] dei. Et istud
fuit valde mirabile adeo [illegible]
audivit [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Et quis
vidit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] milia [illegible]
[illegible] [illegible] audivit [illegible] [illegible]
[illegible] ut aliquem doctum [illegible]
[illegible] magores et de [illegible] genti-
bus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adeo
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Et item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ecclesia primitiva [illegible]
[illegible] [illegible] plurima
[illegible] in die una [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible]
ad fidem [illegible] [illegible] id [illegible] Jacobi
et glo[ssa] allegat filiali [illegible] item
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vidit [illegible] magna [illegible] [illegible]
[illegible] pariat. Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecclesia
primitiva [illegible] ibi in [illegible] [illegible]
et peperit [illegible] cum multo labore [illegible]
[illegible] in [illegible] filios suos [illegible]

Mercedem quia apostolos et status eorum per-
nicies et [illegible] filios sine [illegible]
[illegible] peperit [illegible] [illegible] dissolute
vita vivia [illegible] [illegible] in
[illegible] peperit quia in martiribus
[illegible] tormenta sustinuit. Et in
confessoribus et predicatoribus ut filios
in fide generet alte clamavit
ita ut dici posset de ea mulier
clamabat parturiens et cruciabatur
ut pareret in utero qui nunc
[illegible] comitiis [illegible] [illegible]
in quibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] parturitur [illegible] [illegible] [illegible]
plurimos sustinet [illegible] dolores
et parit filios pauperrimos
[illegible] [illegible] in [illegible] filii venerunt
[illegible] ad [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eos
qui dolore [illegible] facio carnaliter
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spiritualiter
filium in [illegible] [illegible] alios spiritualiter
et adoptivos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] filios dei [illegible] de quibus
[illegible] ut [illegible] ei eos qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eos [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] in
[illegible] eos qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
ecclesia [illegible] edificatur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eo. Et ideo [illegible]
[illegible] o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in fide
[illegible] [illegible] [illegible] de fide et sa-
lute [illegible] [illegible] edificatur
ecclesia [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] glo[illegible] [illegible] ecclesia celesti
et [illegible] [illegible] edificatur [illegible]
lapidibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in fide filiorum [illegible] [illegible] [illegible] dili-
gitis eam [illegible] qui diligitis [illegible]
[illegible] gaudete cum ea gaudio
[illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] gaudii [illegible] qui lugetis
super eam [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] glo[illegible] allegat [illegible] [illegible] lugent
[illegible] [illegible] [illegible] ut sugatis de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] eis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] testamenti [illegible] [illegible]. Et re-
pleamini ab ubere consolationis eius
[illegible] testamenti [illegible] [illegible] doctrina
simplicem [illegible] lac in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
sugatis [illegible] simplicem et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
ut [illegible] [illegible] fide [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] fide [illegible]
et [illegible]. Et [illegible] glo[illegible] [illegible] [illegible]
qui de lacte in [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] affluent [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] glorie [illegible] [illegible] [illegible]
glorie eius [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] de glo[illegible] [illegible]
ecclesia in [illegible] [illegible] in aliis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fidem et [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] glorie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aut predicatores
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de quo declinabo super [illegible]
[illegible] [illegible] declinabitur super eam
[illegible] [illegible] [illegible] flumine pacis
[illegible] fidem [illegible] [illegible] [illegible] abundant
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] angelos et [illegible]
[illegible] pacificabitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] torrentem in [illegible]
[illegible] glorie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] glorie [illegible] [illegible]
[illegible] glorie [illegible] [illegible]

sed gladium sed ei ~~gentes~~ hos gentes co-
tunc fugiet in cadentando sed prius
declaratur hic fugiendo ad vocem por-
tabilem i. ad dona spiritus sancti / vel ad
doctrina veteris et novi testamenti
[illegible] et predicatores deducendum / quod
cum predicant / operibus monstrant ut
sic auditoribus [illegible] placeant et
[illegible] [illegible] blandientur verba in
[illegible] in fruitatibus blande [illegible] [illegible]
[illegible] sed mulier blanditur puero
suo super [illegible] cum tenendo / prima
thessalonicenses in [illegible] [illegible] in
medio [illegible] tamquam si mulier foveat
ad filios suos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] duo [illegible]
sed si cum mulier [illegible] alicui filio suo
blanditur [illegible] [illegible] dulcius et af-
fectuosius blanditur filio suo quam
[illegible] [illegible] consolabor vos in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ecce [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
magis [illegible] [illegible] [illegible] in
presenti sed [illegible] in futuro [illegible]
in [illegible] celesti [illegible] [illegible]
[illegible] sic [illegible] quia videbit
[illegible] in [illegible] [illegible]
deum facient [illegible] [illegible] mundo
corde quoniam ipsi deum videbunt / et ga-
debit cor vestrum [illegible] [illegible] Jo. 16
[illegible] gaudium vestrum nemo tollet
a vobis [illegible] [illegible] visioni [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modo
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] in re-
surrectione futura / sed cum [illegible]
in [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mortuos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / Et cognoscetur
manum domini [illegible] [illegible] in dig-
nabitur inimicis suis / [illegible]

ecce dominus in igne veniet / Et
[illegible] quadrigae [illegible] reddere in
in indignatione [illegible] [illegible] / Et in
[illegible] in flamma ignis [illegible]
in igne dominus diiudicabit / Et
in gladio suo ad omnem carnem
Et multiplicabuntur [illegible] ad-
[illegible] / [illegible] sanctificabantur et mundos
se [illegible] [illegible] in [illegible] post
[illegible] in [illegible] / qui comede-
bant carnem carnem suilla
ad [illegible] / [illegible] [illegible] filii
simul [illegible] [illegible] opera eorum
et cogitaciones [illegible] ut [illegible]
cum omnibus gentibus et linguis [illegible]
declarat [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] super [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et cognoscet glossa hic vel in
iudicio finali [illegible] cognoscet dominus
iudicia [illegible] [illegible] [illegible] filii
vel patientia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] pena
[illegible] in dignacione [illegible] glossa [illegible]
[illegible] [illegible] maledicti in ignem
eternum et allegat id [illegible]
[illegible] [illegible] manum domini
[illegible] [illegible] [illegible] / Et ita
in iudicio [illegible] [illegible] [illegible] /
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] sed
[illegible] dei manifeste apparebit
in [illegible] [illegible] / sic et in [illegible]
[illegible] [illegible] / Et [illegible] [illegible] declarat
in [illegible] dominus quia ecce dominus in igne
veniet i. cum magna [illegible] [illegible]
[illegible] in flammis / cum [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] igni [illegible] in igne
quia ignis [illegible] ad [illegible]
[illegible] precedat [illegible] id [illegible] et glossa
allegat ignis [illegible] [illegible] precedat
Et [illegible] [illegible] [illegible] tempestas
valida Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] quadrige [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

est et debellatur [illegible] ad [illegible]
vos [illegible] non dicit quadragesimo
quod in diversis mundi [illegible]
ignis inflammabit [illegible]
[illegible] in anglia [illegible]
que prodigia videntur et sunt
presignativa divini iudicii ve[illegible]
aut cum magna potestate veniet
et cadet [illegible] in dignitate
[illegible] peccatis [illegible]
debit [illegible] cede [illegible]
comparatione [illegible]
[illegible] et me dedisti in ma
nus [illegible] iustitia ignis et in
sententia terribili quia per ignem [illegible]
[illegible] sententia qua
sententia [illegible] et ad ignem
detrudentur vel dicitur in comparatione
in flamma [illegible] quia [illegible]
[illegible] affligit [illegible]
dicitur quia in igne dominus diiudicabit
id est iudicium cum [illegible] in sepa
[illegible] bonos a malis [illegible]
et in gladio suo id est in sententia
iudiciali [illegible]
Apoc. primo de ore eius exibit gla
dius [illegible] parte acutus [illegible] ad
[illegible] carnis [illegible] carnalis
vincuntur et desideria carnis in ple
[illegible]
et sanguis regnum dei non possidebunt
Et multiplicabuntur in terra
[illegible] et qui [illegible]
[illegible] et pauci in terra [illegible]
[illegible] dampnati Et [illegible] qui sacrifica
bant [illegible] sua [illegible] se
[illegible] in ortis glossa [illegible]
sacrificio vituli [illegible]
[illegible] in lege [illegible] in
ortis ubi libentius [illegible]
ut [illegible] se in fontibus et ba
ptismatibus [illegible] se
abluerunt [illegible]
[illegible] glossa [illegible]
in ortis [illegible] ydola [illegible]
[illegible]
[illegible]

in [illegible]
[illegible] pater
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] per [illegible] in [illegible]
[illegible] in ortis [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] libri [illegible] per [illegible]
[illegible] in [illegible] ortos
dictos per [illegible] vel clau
[illegible] ut per [illegible] per [illegible] una
societas per [illegible] quia non [illegible] ydola
[illegible] erant [illegible] ortos ad venera
cione ydolatr[illegible] concessa
est alia [illegible] qui comme
debant carnes [illegible] ydolis immo
lata in lege [illegible] est ab
hominacio id est [illegible] debe
bant abhorrere Et nunc glossa [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Et de [illegible] gentilis [illegible]
ydolis sacrificabat et alii [illegible]
[illegible] ydola [illegible] comedebant et
[illegible] faciebat [illegible] non
[illegible] imitabantur gentiles in ydo
latria [illegible] accedebat ut
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] qua [illegible]
[illegible]
magis [illegible]
[illegible]
[illegible] lata in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
qui se [illegible]
celestia [illegible]
[illegible] imitatores [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

in evangelio dicitur qui viderit mulierem ad
concupiscendum mechatus est eam etc. veniam
ad iudicium ut congregem scilicet congrega-
buntur ad eum omnes gentes et sedebit
cum omnibus gentibus et linguis glossa que
sunt apostolis non solum sed etiam omnibus cum
angelis suis in regionem omnes ceteras
scilicet in celo advenie iudicandas / et per
sequens et duces et angelos scilicet ma-
los et glossa super xxxiiii de in celestis
est in celo gladius meus et usque ad
terram descendens / Et venient et vi-
debunt gloriam meam / et ponam in
eis signum / et mittam ex eis qui
salvati fuerint ad gentes in ma-
re in Africam et Lidiam tenen-
tes sagittam / in Italiam et Gre-
ciam ad insulas longe / ad eos
qui non audierunt de me et non
viderunt gloriam meam / et annun-
ciabunt gloriam meam gentibus / et ad-
ducent omnes fratres vestros de cunctis
gentibus donum domino / in equis
et quadrigis / et in lecticis et in
mulis / et in carrucis ad montem
sanctum meum Ierusalem dicit dominus / quomodo
si inferant filii Israel munus in
vase mundo in domum domini / et as-
sumam ex eis in sacerdotes et
levitas dicit dominus / Quia sicut
celi novi et terra nova que
ego facio stare coram me dicit
dominus / sic stabit semen vestrum et
nomen vestrum / Et erit mensis ex mense
et sabbatum ex sabbato / Et
veniet omnis caro ut adoret
coram facie mea dicit dominus /
Et egredientur et videbunt ca-
davera virorum mortuorum / qui
prevaricati sunt in me / vermis
eorum non morietur / et ignis eorum
non extinguetur / et erunt usque
ad sacietatem visionis omni
carni / etc. declarat quis dominus

indignabitur hostibus quos ordi-
navit cognoscere ab electis dicit
ergo et venient omnes gentes ad
iudicium / vel ad fidem sicut enim ut
dicit glossa pertinet ad pacem ad ve-
nit et videbunt gloriam meam de
iudicio in resurgendo quia et deus
in forma humanitatis apparebit quam
aspectus terribilis erit reprobis et de-
lectabilis electis / Secundo ad ven-
tum scilicet et videbunt oculis cordis
et per fidem gloriam meam id est deitatem
et trinitatem que super omnia est vel glo-
riam id est miracula operatorum secundo in
hoc signum id est iam signum suum
et manifestabit gloriam suam vel
gloriam scilicet resurrectionis et ponam
in eis hoc quidem dicerent signum de
iudicio id est origine et effectum
in terra de signis celis mirabilis
in iudicio radiente ad gloriam
fidelium et confusionem reproborum maxime
eorum qui eum sanctis martyribus cruci-
fixerunt et videbunt in quem trans-
fixerunt / Secundo ad ventum scilicet
signum christiane salutis vel uterus
signa ante eos quibus credidit ut
sequitur vel signum crucis id est professionis
imitacionem de passionis ad galatas
vi stigmata domini Ihesu in corpore
meo porto vel signum tau id est ut
domum iuste cognosceret quia mei
esse discipuli fideliter ad invicem
spiritus et mittam ex eis id est ex iudeis
qui salvati fuerint scilicet per apostolos
ad gentes id est ad gentiles que
tendebant / et hoc dixit iudeis in
fidelitate remanentibus / Et cum
dixerunt Paulus et Barnabas
obstinatis iudeis vobis oportebat
primum loqui verbum dei et
quia id repulistis et indignos
vos iudicastis vite eterne ecce
convertimur ad gentes actuum
xiii cuius ergo bene obtinere
possint dominus noster ihesu christus
cum patre deus sit benedictus

venti ad pis ad ventum quo apostoli
ad gentes dispersi sunt et audiunt istec
docete omnes gentes. Et iudicii di-
es predicatur ut in eo tu futuris pe-
ne plenitudinem recipiat salvatoris ad-
ventum et predicatorum apostolorum qui
primitus dicit Ebal [illegible] in mare hec
et ad insulas maris in quibus
publicata est fides per barna-
bam et paulum ut patet in actibus apo-
stolorum et postea per alios in africam
que iacet ad plagam meridianam
in qua africa est ethiopia in qua
matheus predicabat sed marcus
in alexandria. Et lidiam in qua
athene philosophorum ~~doctrina~~ et
mos [illegible] fulgentes [illegible]
magis ad doctrinam [illegible] evangeliorum
pervenit et magis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ante celestia
[illegible] vel sic Quilidda tene-
tes sagitta id est predicatores in
[illegible] sag[ittas] scripture auctoritates
[illegible] [illegible] in psalmo Sagitte
potentis acute. Et dicit tenentes
quia non solum in ore dant [illegible]
[illegible] [illegible] et ope [illegible]
Quilidda principium [illegible] [illegible]
tenentem sagitta quia [illegible]
glosa [illegible] peritissimum sagittarum
in italia [illegible] roma [illegible] est
[illegible] in qua petrus predicavit et in
grecia in qua paulus. Et per has
partes ut dicit glosa [illegible] alias partes
mundi intelligunt vel possunt sic
dici quod petrus et paulus qui ro-
me predicabant dicuntur tene[ntes] sa-
gittas quia per eos multi christiani
sunt facti [illegible] ad partes [illegible]
[illegible] ad predicandum miserunt
tamquam sagittas. Sed dionisium
in francia [illegible] marcum in alexan-
driam et predicatores cum sagit-
te dicuntur [illegible] [illegible] [illegible]
me [illegible] sagitta [illegible] Et non
solum [illegible] [illegible] [illegible] lege
quia ad [illegible] lege ut dicitur
et depravata [illegible] eos qui non

ad audiendum divinam legem [illegible]
[illegible] vel aliorum predicatorum [illegible]
[illegible] meam [illegible] ventura [illegible]
non viderunt gloriam meam id est meam
potentiam [illegible] [illegible] miraculorum operacionem
sed [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] predicabunt et multa mira-
cula facient et annunciabunt glo-
[illegible] fidelis mundi missi ad naciones
gloriam meam [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] gloriam a-
nunciabunt faciendo miracula
ad [illegible] sui [illegible] gentibus
id est gentilibus [illegible] [illegible] [illegible]
te in [illegible] gentes gloriam eius et ad-
ducent [illegible] apostoli omnes fratres vestros
id est fideles christianos et [illegible] [illegible]
[illegible] Dicunt gentibus fidem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad gentes donum domini [illegible]
acceptum [illegible] in psalmo Dabo tibi
gentes [illegible] [illegible] [illegible] ubi
[illegible] adducendi [illegible] Et dicit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad mon-
tem sanctum meum [illegible] [illegible] in-
telligi templum et civitatem [illegible]
[illegible] quia ibi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in omni tempore et [illegible]
de qua [illegible] xviii dicit salvator
ubi duo vel tres congregati fuerint
in nomine meo in medio eorum sum
Et [illegible] per [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] intelligunt [illegible]
[illegible] angelorum [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
et [illegible] [illegible] ministerio angelorum
[illegible] [illegible] in celum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vehicula [illegible]
[illegible] intelligunt ministeria apostolorum
[illegible] [illegible] quia in eis sunt ad [illegible]
[illegible] in fidelibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] predicacio et [illegible] miracula

gentes vel sic in equis quantum ad illos
dicit glo. qui velociter credunt et cito
ad fidem currunt et quadrigis quantum ad illos
qui per doctrinam iiii^or evangeliorum vel
iiii^or evangelistarum conversi sunt et in lecticis
in quibus secundum glosam delicate ab aliis
portantur quantum ad eos qui per vitam
aliam attingunt et ab aliis sublevantur
et in mulis de quibus per aliter si sunt
equus et mulus in quibus non est intellectus
quantum ad eos qui ambigui affectibus
fideles in duo (?) mansueti deserviunt
et significant ut dicit glo. per diversum (?) et si
fidem qui super mulos sedisse dicuntur
et in carrucis quantum ad eos sed
dicit glo. qui aliorum auxilio adducti et
mores eorum ornati deserviunt semper et
predicatori et carpente vehicula sunt
tecta quibus sunt vincula nobilium vehi-
cula quia sunt ad contemplationes in religi-
one / et quantum ad montem sanctum meum Jerusalem in ecclesiam
militantem primo et post ea in celum ad
ecclesiam triumphantem. Et ad dictas declara-
tiones subdit quemadmodum si inferant filii Israel
munus in vase mundo in domum domini glo.
sicut secundum legem et in anno faciebat / scilicet
in pascha in penthecoste / et scenophegia
id est in festo tabernaculorum secundum legem pa-
rent non apparebis in conspectu meo
vacuus etc. Sicut oblationem illi acce-
ptabant et istarum conversionem ad fidem
per laborem predicatorum / immo multo plus
eam sacrificium deo acceptissimum est zeli
animarum secundum quod dicit glo. quod in his oblationibus filii
Israel cum summo gaudio conveniebant
cum cantica et leticia ad templi festa adveniant /
et qualia munera offerant / scilicet spiritualia factis
aut / quia sunt fides / spes / caritas / munda mens /
bona opera / pura corda / corpora immaculata
ita dicit et assumam ex eis ~~in sacerdotes~~
id est ex gentibus conversis sacerdotio indecoratis vel
probatis vel contemptis sacerdotes sunt et a deo
sanctificatos et levitas id est assumptos de
mundo scilicet in ministros dei. Et dicit assumam
ex eis non solum de tribu levi sed etiam de ce-
teris gentibus dicit glo. non solum eos qui secundum
seriem generis sed ordine fidei vel dicit
lira quia sacerdotes et apostoli ex genti-
bus plures ordinati sunt ad sacra ministeria
etc. quia decimetis ut plures debita elevatione
vel super id ecclesie non / Eadem etiam lyra

in digentis et colonis quia peregrinantur
super vos dicit glo. fuerint etiam ut ipsi
de gentibus sumptis sacerdotes dico mi-
nistrantes dicit dominus. Quia sicut celi novi et terra nova
cum consequenter adducit quia deo
congrua sunt ab eis pro eterna que eis
faciet in futuro et post glo. hoc
dicitur ad fidem libri pertinet ad intelligendum
Deum modo reddet nobis. Ergo tamen assumam
ut eas in hoc mundo glorificem vero
et in futuro glorificabo. Quia sicut celi
celi id est aeres novi id est superior altior
significant in novitate et terra nova
eterna significant superficiem terre
in novitate quam ego facio stare coram
me id est in eternum dicit dominus sic stabit
semen vestrum et nomen vestrum id est spiritualiter et
semen vestrum id est libera conversatio ecclesie
dicit glo. semen liberatum a servitute cor-
ruptionis et nomen vestrum id est non deperit
sed ad vos succedet in .d. sed
unum cum ad nos succedent (?) id est
quia in novitate in eternum manebunt
quia in nobilitate filii adoptionis filii dei ab
etiam corruptione in novitate in eternum
regnabunt. Et erit mensis ex
mense vel secundum glosam id est celestis ecclesie ut
misericordia exponit ascensus eius anime
perfecta, quia in latio luna sit / que crescit et
decrescit et ascensus eius quia hic semper ac
decrescit et ascensus quia nunc crescit et
aperit / sed ecclesia in puncto crescit et
decrescit et illa nunquam decrescit
et non decrescet et luna (?) cum est
Et sabbatum ex sabbato id est apocalipsis Et erit sabbatum
augmentum apparebit / vel secundum continuatum id est ecclesie
plenitudo id est quiete et veri sabbato secundum
glosam in futuro quia tunc
defecerit ab opere malo et est non deserto
quietis et eterna et dilecta (?) his pu-
blice eterna contemplatione et incontinenti
animabus destituti et secundum .d. primo de
terra de qua terra sunt apocalipsis primo de
celo id est dei quid est et qui erat
et qui venturus est sic et hic et
in terra duratione deserviunt per ipsum
in alterna contemplatione scilicet
dicit specie eius continuatur secundum
glosam per hoc sabbatum de sabbato
veniet in die iudicii omnis caro
ut adoret coram me dicit dominus et egredientur et
videbunt cadavera virorum qui praevaricati
sunt in me id est ipsi cum corporibus
suis ut videant eorum futuram (?)
dei dum (?) ad tunc clare in gloria videbunt
dicit glo. corpora mala (?) ...

id est regenerandi per pena

sabbato
et sabbato

cum concupiscencia adorabunt et eciam
sic vbi cum corporibus suis glorifica-
tis [illegible] loca mutabunt. Secundo intelli-
gencias et operatores et videbunt
manifesta visione cadauera virorum
et corpora dampnatorum in gehenna.
Glossa. Per cadauera dicuntur qui
cadent in infernum sed et demones
quorum per opera mancipati cum dicit
[illegible] est glossa de videbunt
ut ad laudem dei magis accen-
dantur. Vermis putrificati id est me-
[illegible] scriptam et euangelicam
transgrediendo vermis eorum non morietur
id est remorsus conscientie glossa sed [illegible]
tinea comedit vestimentum et ver-
mis rodit lignum et ignis devo-
rat ligna sic meror et tristicia
excruciat cor. Et ignis eorum non
extinguetur glossa quia sine fine cruciat eos qui
sciunt [illegible] mali [illegible]
penis qui dixerunt in corde suo
non est deus. Et erunt vsque ad sacietatem
vsque ad sacietatem visionis facia-
bunt cum dulcitudine sua [illegible]
[illegible] visa impiorum in [illegible]
[illegible] pena [illegible]
[illegible] in telligendum [illegible]
vel visio [illegible] diuine iusticie
[illegible] et diuine [illegible]
[illegible] penas [illegible]
[illegible] et augmentum [illegible]
[illegible] accipiunt augmentum eorum
gloria maior apparet [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] magis [illegible]
clariorum. Et [illegible]
tantur ut dicit in psalmo letabitur
iustus cum viderit vindictam manus
suas lauabit in sanguine peccatoris.
Et glossa de [illegible] si sa-
[illegible] [illegible] videant
cum [illegible] adhuc [illegible]
inde [illegible] et glossa finalis
de [illegible] [illegible] tormenta peccatorum
atque impiorum et [illegible] quo
[illegible] igne [illegible]
gaudia [illegible] arbitrium sen-
tencia iudicis ac [illegible] clemencia
[illegible]

[illegible] ad timorem [illegible]
[illegible] describens [illegible]
[illegible] describit [illegible] in carna-
cione [illegible] in [illegible]
[illegible] pannis et ad [illegible]
[illegible] reclinatum cum [illegible]
apparuit. Secundo describit [illegible]
[illegible] quo ad [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] et castella in
[illegible] predicans et [illegible]
in [illegible] eorum [illegible] et [illegible]
[illegible] Tercio describit [illegible] passionem
[illegible] ad cum [illegible] [illegible]
[illegible] glossa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicit
[illegible] descripta [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] apparuit gracia dei [illegible] diceret
ille qui est deus [illegible] gubernator
et [illegible] saluator [illegible]
et redemptor [illegible] apparuit [illegible]
[illegible] visibilis [illegible] [illegible]
[illegible] sine semine [illegible] et illum quem
[illegible] non capit orbis portabat sine grauami-
ne et peperit sine dolore [illegible]
[illegible] [illegible] nouum faciet dominus
super terram femina circumdabit virum. Et
Ysayas ecce virgo concipiet et
pariet filium [illegible] dicitur
[illegible] [illegible] dolor
[illegible] peperit et [illegible]
ad [illegible] quis audiuit vn-
quam [illegible] aut quis vidit [illegible]
[illegible] nullus [illegible] [illegible] au-
diuit [illegible] vidit [illegible] in cor
[illegible] ascendit. Nam [illegible] virgo
[illegible] [illegible] [illegible]
dolore peperit [illegible] apparuit
[illegible] virgo Maria [illegible] [illegible] plena
[illegible] dominus [illegible] angelo [illegible]

apparuit et dei filius per gloriam carni uni
tus Ihesus Christus qui fons et origo est
totius gratie et bonitatis datus cum esset sibi
spiritus non ad mensuram ut de eius pleni-
tudine nos acciperemus Jo. primo Item
ipse qui ornatus erat decore divinitatis
et angelice pulcritudinis quando ad terras
nobis processit ornamentis vestitus non
apparuit sed in volutus vilibus pannis
Item qui dicit celum mihi sedes et terra
scabellum pedum meorum et alibi celum
et terram ego impleo nunc apparuit re-
clinatus in presepio Item qui solem
suum facit oriri et occidere et cui
in terra mare et venti obediunt et
potencie cuius cuncta elementa subsistunt
nunc calefactionem accipiebat a bo-
ve et azino quando id Ysaie primo
cognovit bos possessorem suum et
azinus presepe domini sui Item qui pa-
scit volucres et bestias et dat escam
omni carni nunc apparuit alitus et pa-
stus lacte virginali Qui hec considerat appa-
ruit materia gaudii sed et devotionis
In magnum pietatis sacramentum quod ma-
nifestatum est in carne apparuit angelis
predicatum est in gentibus creditum in mundo
assumptum in gloria Item qui erat
principium omnium et principiatus et
multiplicat dignitates nunc nobis
exhibuit puericiam suam et apparuit
puer natus et datus nobis Ysaie nono
Unde in Ysaie habetur in figura et non mi-
rum Si magnum fecerit scriptura
cum quanta venit et nota
debet Sicut beatus Bernardus in ser-
mone de nativitate domini propter apparuit
dei potentia dei sapientia et dei
iusticia. nam prius creavit creaturas
ordine disposuit Et de creaturas
peccatricem iterum in aliedicentiam pu-
nivit Sed nunc apparuit gratia et
humanitas illius qui in eo quod natus
est et redemit homines de creaturis re-
paravit Quarto signum Christi nato
angeli de celo cantaverunt stella in
aere apparuit et bos et azinus

Sed creature quod in fine medio et
in fine Omnibus horis id est ad om-
nibus? omnis sexum? Secundo quo ad su-
fficientiam licet tamen aliquos quia
ad efficaciam vel omnibus ipse cum
illis vera quod illuminat omnem hominem
Jo. primo in intellige quantum in eo est
Tercio dicitur quod ipse est lucerna posi-
ta super candelabrum ut omnibus qui
ingrediuntur Vel omnibus id est aliquibus de
omnibus hominibus quod pastoribus qui erant
iudei et magis qui gentiles
Unde Ysaie lx revelabitur gloria
domini et videbit omnis caro quod os
domini locutum est id est in quarum quod propheta
populum quem dicitur ad domini Et licet
non omnes viderint natum tamen omnibus
visibiliter apparuit Et specialiter
dicitur apparuisse omnibus quod die qua
natus est tota terra fuit Et quod toto mundo
notum esse potuit Christum natum fu-
isse Nam ut dicunt quidam istorie
et tamen autentice quod ipso die
idola ubique corruerunt Sodomi-
te perierunt arbores floruerunt
angeli cantaverunt et octaviani
imperatori monstrata fuit virgo in celo
puella portans puerum et eadem die
dicitur Rome templum pacis corruisse
quod tamen non debebat nisi non
peperisset Et ad nostram eruditionem
nobis exemplum vite et in doctrine de-
clarantur quoniam sed mater erudivit filium suum
itaque sed dominus eruditit te Unde
de hoc beatus Augustinus dei filius mundo ap-
parens terrena contempsit humilia et
contemptibilia elegit docens per hoc
ut ut in illis querit prosperitatis ut
in istis timuit adversitates Et non
solum per se erudivit Sed etiam alios
docere precepit Unde Ysaie viii
dicitur liga testimonium signa legem in
discipulis meis Et Marci ultimo Euntes
docete omnes gentes Sicque ergo filius
dei ad hoc ut erudiret apparuit et
docere precepit nos impios erudire
tenemur Et ideo debent apostoli malos
corrigere in firmos in fide in spe stare
ad benevolos suscipere bonos bonos
ne torpescant ad montem de pusillanime

conversacio christi aut doctrine ad quam se
extendit scilicet ad vitanda que abne-
ganda et facienda. Prima, sobrie
et ad facienda quantum ad ceteram. Primo
depreciantes dicit ergo ut abnega-
tes, id est a nobis omnibus modis repe-
llentes impietatem, id est ydolatriam que
maxima impietas est, sed diminutiva cul-
tus pietas. Et secularia desideria,
id est ea quibus diabolus secularibus suggerit
affectanda, sed sunt divicie, delecta-
ciones, honores et huius solacia et ea que
suggerit caro, de quibus dicit apostolus: Si
in carne vixeritis moriemini. Vel
sic impietatem, id est aversionem a bono
incommutabili. Et secularia desider-
ia, id est conversionem ad bonum commutabile.
Et sic omnem libidinem, superbiam et
generaliter peccatum comprehendit. Vel impietatem, id est
peccata spiritualia ~~Et secularia~~ quia eorum
est impietas ad amplius efficient
in universo terra qua [illegible] propheta Za-
charie v. [illegible] precedit bla-
sphemie, homicidia, furta et [illegible]
Et secularia desideria, id est peccata car-
nalia, de quibus ad Galatas v: Qui
talia agunt regnum dei non consequen-
tur. [illegible] v: Qui volunt divi-
tes fieri incidunt in temptacionem et in la-
queum diaboli et in desideria multa
et inutilia que mergunt homines in in-
teritum et perdicionem. Sobrie quo ad cor-
reccionem intellectus, iuste quo ad cor-
reccionem voluntatis et affectus. Et pie
quo ad debitam concordiam utriusque, ut
sic racio credenda credat, voluntas diligenda
amet, et in eius errorem non admittat

credendis et amandis

quantum racione et voluntate ad id [illegible]
divinis dispositis et concordatis vivamus
hic est [illegible] actus factorum qua-
diu sumus in hoc seculo. Ista enim
mobilis sunt necessaria quia sunt circa racionem
ut sunt probabilia et opinabilia. Alia
autem sunt [illegible] racionem scilicet que a sensibus
percipiuntur, sed sunt mobilia divina quia divina
abstracta et [illegible] sunt supra racionem ut
sint intelligibilia credibilia et speranda quia
nec sensus percipere potest nec racio comprehendere
sed tantum ea apprehendere divina revelacione
aut auctoritate sacre scripture. Sed hec ergo

rebus vanis et multiplicibus [illegible]
et nos vanos et afflictos quanto [illegible]
possumus in deum dirigere. Prima recti
in intellectu et racionem per fidem cognoscentes
et voluntate conversam et [illegible] et aliorum
operantes mentem quam assequi [illegible] re-
cta ea quia supra deum sunt in voluntate cera
pariter amat [illegible] ambulate in-
nos difficiles. Vel sic sobrie quantum
ad nos, iuste quantum ad proximos, pie
quantum ad deum. Justicia enim est ut iuste
iustificamur, iuste iudicemus et id est bono
presumimus. Justicia [illegible] in qua proximos
[illegible] sicut vel apostolus [illegible]
fides seu caritas, sed iusticia dei est
moderacio vel eius voluntas qua unicuique
reddit quod suum est [illegible] malificant
[illegible] in [illegible] hic [illegible] et
in [illegible] sunt [illegible] et illi recipit
[illegible] ergo de commissis [illegible]
[illegible] in bono [illegible]
[illegible] offendi [illegible] fidem [illegible]
[illegible] dampna [illegible] et indi-
cia [illegible]. Et sobrie iuste et
pie vivamus. Vel sic sobrie quantum ad
[illegible] iuste quantum ad precepta
pie quantum ad consilia. Vel sic sobrie
quantum [illegible] quod [illegible]
et superfluitates [illegible]
[illegible] vite [illegible] et potus et
vestimenta et domus [illegible]
iuste quantum ad leges [illegible]
[illegible] et in [illegible] punit
ut dicitur in [illegible] lex domini [illegible]
et [illegible] iudicia domini vera iustifi-
cata in [illegible] pie quantum ad le-
[illegible] que [illegible]
et pietatem [illegible] lex pietatis
et amoris. Vel sic sobrie quo ad [illegible]
platos quibus sobrietas necessaria est, iu-
ste quantum ad platos, pie quantum
ad activos [illegible] est [illegible]
vivamus in hoc seculo quia est difficile [illegible]
in eo veritas non est, caritas non est,
[illegible] honestas non est, tranqui-
litas non est [illegible] in [illegible]
[illegible] vanitatibus et [illegible] rep-
[illegible] quod est in medio aut

concupiscencia oculorum et concupiscencia
carnis et superbia vite 1a Jo. 2 ubi
fraus et deceptio est qui valuit
[illegible] anima [illegible] seculi [illegible]
dei. Jaco. 4 [illegible] peccator
sine opere confessor sine scientia et
discretione [illegible] et [illegible] sine re-
ligiose [illegible] vite [illegible]
[illegible] sine obediencia [illegible]
sine predicacio. Et [illegible] ut
[illegible] superbi [illegible] non [illegible]
[illegible] discordia [illegible]
[illegible] ab ductores et
rectores [illegible] Expectantes
[illegible] et felicitati beatam spem
[illegible] beatitudines [illegible]
[illegible] vivamus ut spectare possimus
[illegible] expectatio futuri boni
[illegible] qui [illegible] multi
expectat [illegible] et non spectat [illegible]
[illegible] in [illegible] spes in quos [illegible]
Et [illegible] monet ad bona
[illegible] et [illegible] de primo spectando
nos ammonet ut [illegible] libenter
et [illegible] predicta bona faceremus
Luce 12. Similes hominibus
expectantibus dominum suum. Et expecta-
tes adventum glorie magni dei
i. manifestationem gloriose potestatis dei
[illegible] ad iudicium veniet [illegible] ve-
niet cum [illegible] potestate magna
et maiestate Luce 21. Et salva-
toris nostri Ihesu Christi [illegible]
quia [illegible] veniet
et potens est malis reddere supplicia
[illegible] aut [illegible]
que [illegible] expectare
debemus [illegible]
[illegible] in sua nativitate [illegible]
non [illegible] docuit nos [illegible]
potencias quia natus est sine peccato
[illegible] et in matre sua
virgine benedicta [illegible]
[illegible] carnis [illegible]
[illegible] in [illegible] superbia in
presepio [illegible] in presepio [illegible]
et lacte [illegible] temperancia
[illegible] quia [illegible] habuit
[illegible] quia pastoribus [illegible]
[illegible] dedit fidem et [illegible]

iusticia eterna gloria in excelsis
deo decantari valuit nos docuit
pietatem. Et in eo quod salvator ab
angelo appellari valuit nos docuit
salutaria sperare quia de salute [illegible]
[illegible] non [illegible] in sua nati-
vitate [illegible]
[illegible] vendi
est [illegible] argento redimi
[illegible] angelus [illegible]
[illegible] ad [illegible] Romanorum v. [illegible]
[illegible] mortuum
[illegible] est ut nos venditos obligatos
detentos et [illegible] quia ab
[illegible] redimeret per
effusionem sui sanguinis [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible]
[illegible] Et sic [illegible]
[illegible] non
corruptibilibus auro et argento sed
sanguine [illegible]
[illegible] originali [illegible] actua-
li [illegible] Et [illegible]
Et per baptismalem regeneracionem [illegible]
[illegible] passionis [illegible]
[illegible] latere [illegible]
[illegible] sanguinis et aqua [illegible]
[illegible] accepta [illegible] et [illegible]
[illegible] vos est
[illegible] signati [illegible]
[illegible] ut
[illegible] peculiarem [illegible] et [illegible]
[illegible] devocionum [illegible]
[illegible] ut sit [illegible] plus
peculiaris sectatorem bonorum operum
[illegible] gratia baptismalis [illegible] detur
in vacuum [illegible]
[illegible] in seculo iusticia et pietate
[illegible] ad hec [illegible] nos ut
[illegible] vita sanctitate repleti
bonis operibus regni dei heredes
esse possemus [illegible] ut [illegible]
[illegible] ut si
[illegible] negligentes [illegible]
[illegible] rebelles et de-
linquentes [illegible]
[illegible] potestate et hec
[illegible] peccator facit etc.

Qa iudea et aliqui xpiani iudaisantes
credebat p legalia expiari et iu
stificari ingx i d xps ult i thonacoib)
sine aia corp delata est vbi glo. i
cicatricat no in i oblacoib) sed ab
hominibus zh p) morte ven ag
ni vz x eo apo) i hac epla qdā
nos erigens zondes no ee in
scione alys hoib) quod legalia
nec p) no pdesse sz z dicere z de
clarat nec ut ... gn partes q
illi parti cant i eo q atryse erat
missi pphe nob aut filius ut fin
xysm nob aut dns qt x
pfert zpphis z angelis z p q
x dut dut pphas z eius
excellere angelor z
pphas hic aut apo x eo
necedant alteratim q lau
p) nam dnaz ea sz nam
spm nob i ducens ad mag
credendum x illa qua pphan
eo q z p en dr locutus e et
q a d'yna dns pphas e illa
aut apli sz qst de sc. Olym

l non nouiter ab anteqs ea legt
de nam loquente dns dat e testa de
tus dcitur st in scpe dr i scptura moy
sl locutus e dns cum pz tuc locutus e
i texte sud pues z y pe y e spusto in
planum locuta est sti dr vn b aug)
ili de tiad dt lue xamos ous liqs
gentilium pcessent no cum p'mus fuit
moys q scpsit qz z enoch an dilu
z adaz hus scas tradidit ut dicit
i epla iude z ipso pricio i alatio
y quam destructione trib qz i tam
subtiliter reddens. que e ibdas
tunt pd xptus loquens sugit
pris et pris ous eim tuc loq
sit z tuc loquebat. Patribus Qui
no sz) preb iudeor erat sz z xpi
x inane zaplor z erga pules) ma
gne auctis z maginice sup q x
dicta illa xpia fidei me z mor dc
tum sigue erat z q glo. dt patribus
atriese qui z i testamentu nostri
un preb st zh pphetis non
em exposs nos possit tellen nec
...i quo loquebant pphe sz de loq
bant i eis z pphe dt apo q dr pus
lz te pmissione locutus e pris p ser
nos. glo. porcio est constituit tpe
pmissi pris eth ut tpt pphas et
legis sz qh) pmissiones etia et
cominatores adtqsaz dictus q ves
libri testamenti ueteris sunt pphe et h
bel qz habuerit gram pphandi ut
sub moysi dauid z danielq ut pphas
no nuant sz dm ee de lege atiq
bel qz habuerit offi ppheti ut
aly consult z templos pmissi
xath ent a p uisy ed fiez nu
di. bicy em di files ad hoies e
ut beum hoiez assumptum nasti

cum passionem et mortem christi. Tunc non homines re-
ceperunt sed adimplens operibus que erat
promissa per legem et prophetas. Hic ergo totum
fuit de eo determinandum ut non subito
homines sed ordinate expectarent unde
subditur Multipharie i. multociens
et multis horis quando unum hominem quam plurimum
et multos horis ut abrahe ysaac yacob Multis-
que modis i. diversis. Nam quidam loquebantur
per visiones corporales sicut patriarche quibus per corporales
et visiones sicut moysi locutus est non solum
in nube sed et rubo ardente exodi iii quibus
et locutus est per visiones ymaginarias sicut
ipsi yoseph qui idem per sompnium vidit quod
ipsi pharao et ceptum est gen xli fili et somp-
nium pincerne et pistoris inventa exoneravit inter-
pretationem et locutus est danieli quod exposuit
xlix et locutus est danieli ymago quibus locutus est
visionibus intellectualibus ut ipsi david quod
per visiones intellectuales vidit libertate ideo
alius quam ymagine vidit quod declaratum est per sompnium
xxiiii prophetas divine est ... per sompnia
ut ipsi samueli et salomoni ... et suscepit
per verba angelica sicut zacharie et a
ceteris angelis. Dicit i. locutus est certum tempus olim
hic cum angelus et extra testamentum infra alios
locutus est ... modis et quibus per verba
sicut est ... quibus in scripturis quibus in subie-
ctis per sancta quibus in ... sed Novissime vero co-
ta sed Novissime verbo co-
mendata lex nova que dicitur testamentum novum
sed quod eum ad non procedit tempus et tes-
tamentum morte testatoris i. christi et non
data est quo data est de filiis novissima
hodie et per ipsum tempus nunc i. quibus data
tamen lex nova sic ... fiebat scilicet
determinate. Diebus istis dicit hic ad
innuendum quod presentes erant aliqui quod et
viderant et audierant legem datam in
humanitate assumpta quem tunc multi re-
ges et prophete videre voluerunt et au-
dire et tunc non viderunt neque audi-
erunt id est quod lex aliqua nova

erat et verbum nunc autem lux est
presens id est per xiii noctes profecit dies
autem appropinquavit locutus est de
celis presentibus ad salutem ita quod
michi nunc restat loqui et sonus
unigenitus homo locutus est sicut ipse et ve-
nerabiliter loquebatur christus quia ipse per-
manet ... in medio fide re-
movet ... et filios dei id est
accepit a gratia est i. filios dei ido-
ctos ... talem a
deo ... gloria
quod certum ... sicut dicens
quod ... omnes sicut credent
... filiis
vera locuto dei ... que
erat ... et angelis
per ... labor et dolor
... fortem
... potuit mori quia a
qui ... separari de
fide christi et ... quia
... stephanus plenus gratia
et ... paulus qui dicebat
... neque vita
... nos se-
parare a caritate christi. Nobis i.
... aliquibus
... velut
... i.
... vita sunt
que ... gloria loquens olim et non
... dicere ...
in temporibus per credentibus cum
... captivi
... ecclesie
... que
... et va-
les ... i. homines
... amplius
non ... continuavit
... et
qui locutus est ... de ...
filio suo i. per filium suum ...
... loquebatur per
... nunc loquitur per ...
olim per servos nunc per filium

pus phorem nunc p dm Joh 9o c
inmenoa pz legis nove ad veterem
qz licz i a atiqua sit h aut eterna
illa ypsa h ypsissima thz ia an
tecessores suos habuit bz pres h sci
omes qr aplos t eorum successores
ia hz hunt tenentes antecessores
sz yphias hac aut tenent due ov
yphias Nondum p' glosa qr xpc
dei filius sz eo qr futur p dix yphia
est id dicebat dns moysi super
tabulas sz yphiaz filez tm sz i eo qr
pura incarnavit deus e agelis
magni g filij In eo aut qr carnu
tenebris e t exire de sntus e ho
dr Ce t yphiaz dns et a glori
en se Quem sz filium sit i bar
nabi t humanu de pt gstituit he
redem universorum l immutabili sit b
possessores omnes alte ita ut illum
no big dm petro sit iacob ipsi
s pers eos in dei nature Nondum
qr licz dei filius p' d ture om pos
sideat tz so' p' hmat te heres
gstituti universorum qr gstitu m
portat qr i e qm gstitutus e agn
no fuit due gsp p dicendo m
telligi pt illa aut gsti i heredem
universorum a no fuit nisi assump
humanitatis ad donum pponaliz no di
sit i tellus e qr sit gstitutus sit qr
aliqn ho fuit t no fuit heres l
in ngris asse go heres e qr y pris
qr filius spetu qr gstitutus vero
sit universorum qz nuqm amittit
dominium pm sup id qd admixte
niet no tenam sonte t id po
ege aut gstitutus sit Rex ali eo
t sbdr pestula aine t dale t
gens hedi tebuta t pp' t tei
minus tue Nonz bz lyra i gen
est qr uti sit heres eius adop
tiui t a heres xpc Ro viij
q. jo j dr dedit eis ptatem
filios dei fi' Joh aut qr dict

herdum nob filij dei i vermati hunlitz de
gra ad phil ij o hmlia t semet ipz form
sui accipiens et scta dec eo ad laud
pdicat d pequem ut pm palle
avetum fecit non so' etiam i visibi a
t univtata quae i eo qr assumpsit mna
st remota nob sit invisibilia s' incarnate
et sola l corpea visibilia univta
lit t compla dicunt ei dr a q
sequendo eo qr i eo vni se ad nos so'
qr ds fecit ei q cum mesrant sd
dum marchen sz tota quae tpe mesu
rant t mota ymo no so' fecit mu
lita tpalia t sclaria sz t fecit ipm
tpe t motu ista et i h' duo emo
res gfundit bz arriam error t subel
ly qr ps lmy dt prez no bnrnlye filiu
t alter dt filiu extrem aprepsp
tere in eo enim qr dr vniusq not
ce binus di filij t i eo qr dr p que
fecit not no re pn extrem ven
salti apos x' qui dat p' dnam nay
ons ei ce ei pre odie veni q ode
stie t ecde pote s alm i pss t dict
glo qr h en religiosiste dem accipe
glo qr lz en religiosit dem acipe
Eluz em nob religiose op' e ilct
lectu maxe lo ella de dom el loqi
num ad nel audi qr nec ad loqu
dum digne lingua suff t nec ad percipi
endum preualet itellectus esxtat em
de de itellh q hym pert no bales
dili nulla lingua quae i telligere
no pn ydonei ubiq qr deus libuss e
scim sedm quo eluz sit i ee bon
lw perper slh qr sit ut i cmpca
amy ea p am sz quo nel q sit ista
perti ygra dt est quaz q dici no
put hiq mete expliunt itaut cea
ipm puelu vndea gfidatz qr ifinita
t no integra apunctero ex a fecit
h' en dt eum ei sit splendor g e
not glo qr tpalia qr i bralij recdunt
alij accedunt t stabilitas ibi non est

neq i tie excelentus i bom pt no
pnt ee ne i bey celloe asstan ꝭ
bn co eam que in celtus repiuntur
quodam tenui apud scrip^ne coetnis
pnt. opari Et io prib ad ondum
ubite pnb aply z ss^t gnis ppa no
poterant inene bocabuli ebelat^z
tm pli^ne dtinns bn ipa di sapia
dea ē candor lucꝭ ē tne l. ymago
di pris di ē speculu sine macu
la di aut splendor pris noq ipm
pterii splendescere sicut nel lucere
ꝭ ꝗ s^t splendor alicuie sidis z splu
coevus est sic filius apre sidat z splu
coetnus est. Non tm h ē comodu si
mili^d ꝗ lic splendor alicuie sit
tm mi^s splendet ꝗ ignis nos^t ibi
Et q^o illud salus datus scꝛma qe
ndat^z exalted posse inene ex
ꝗb ppt sil^s ꝯstbalis videt nesp^z
ꝺ ho exhore nec tm alti ē toe
wos illo ho z ho ei^s de sbe sit
z q^o ab lic dnisa st ipa ꝗ bu^s
pdit alm tm cade nati filus
aut pri z coetnus est z ei^s de sbe ē
no min^r eo ne posterior eo ꝗ de
de do est s^d ho exhore z lume
de lime s^d splendor de igne z q^o
glo. dt sixma sili^u laudat^z in
co ꝯsilatio sbe calu eglitate tpis
in igne laudat tpis coeni tate sed
dest equalitas sbe in hore lau
dat ꝯsubtez sbe ꝭ deest coeni tas
tpis simgle ꝗ pclundas i datur
tpis pncipe pri silm z ꝯstbalez z coe
tnm in datur cum deest ad cō
laudis in ordior aut yl deesse
laudis in ordior ꝯd est ꝗ ho tho
pt bn ibuines ꝯd est ꝗ ho tho
sua hore s^t ꝭ h filius z pt lume
de est sbia dt apo^s Cui sz silus
Cu sit splendor glie i pris glosi
he ee ꝯ pre enat^s sili coetn^s cum

ienulaneꝭ z est cum eo eid^e bene
z eide glie bel di splendor glie
ꝗ illuiat eand z sp^a ꝗ sua diui
tate splendida fecit glia lit orum
Et figura i. caracter seu plea
ousia substancie ei^s sz patris
q. d. silu p ousia z ꝯsbale m
pso tm ali^s bn ꝗ apo^s vocat
pso tm ali^s bn ꝗ apo^s vocat
figura sapiu^s expimes vt specim
sine macula et post^a de ymago
dei ipsbit ipsbit. no cum sunt
alia noia que expss^s expment
sili^u nez z pstaz representatoz verꝭ
ꝗ s^t s^d hec figura ei pste z pre
esse representat i^d cum ē figura sili
ymago in speculo pste repntat i^d
cum ē ymago s^t inpfecta tamen
ē silitudo tm p eam apo^s ondaxe
vt silm pri ꝯsbalem alit cum s^t
no veꝛ ei eiusde sbe vo pste
n plene repntaret eu bn dt
dng^s dei ymago alr ē i hore alit
i filio dei s^d i ymago regis alr est
i nummo z alr i filio regis s^t cum
i nu^mmo est regis ymago ꝗ no ē eius
natur^e ei rege filius tame s^t ymago
ē regis ꝗ ē ei^s de sbe ei rege
dicit ē de hore z angelo vt filius
dei ho cum z angeli ymago ē dei
no ꝯsbales tio no totali rep
sentant dm s^t filius Ph^e tm
ꝗ dt figura sbe ei^s filium ee alim
i pso apre s^d figura altera est
ab illo cum ē figura no tm filius
ē pro pri dissilis s^d figura dissilis
ē figurato suo ꝗ ipe dt ego i pre
z pt i me est z eqm bidz me bidz
z prez meum Com aust ꝗ silus
fecit oia aut alicu oia ꝯsuman
nat ut glo dt h^a datus i pro est
eu pblpstande idatus ꝗ s^t ab
eis amonet i nichilu redigunt

Ideo ait xpc ut sup xpc tenes operon
Iugum est cui sua dominatio deo
dei attigit a fine ad finem fortiter
et disponit omnia suaviter. Nondum
sic glo. cum deus ipse immutabilis
existit eciam te ubique et ubi te meum sit
tunc in spe aliqua et amplius unio et
locum quem et tempus mutat tempora ut
actiua quam gaudet sua actiui adiun
iungeret non e intellig quod sua ei spt
loc tempus mutabilis cum ipse sit
tenere omnia quod ipse sit omnia et ex
tenere omnia quod ipse est supersonima
et antiquior omnibus quod ipse est ante
omnia et nomen omnia quod ipse est
post omnia. Unus pater quem dedit apos
stolis portans et omnia l gubernans
continens conservans administrans et
manutenens verbo virtutis sue
i sole supra et in superno potencie
et hominis sue secit quod omnia construit
ut omnia ut dicitur ego feci terram
feci in portabo et saluabo. Con
cedat apostolus xpo hunc beneficia
quod d eum tamen sit et talis cum
hunanitate assumpta est purgacionem
peccatorum faciens l per passionem
et mortem quam in terra ptulit in
humanitate assumpta nobis apertus per
querunt nam non sit peccatis re
missio nisi in merito xpi sit enim fides
creat anima sic fides iustificat et
non deus nisi disponendo quod in
disponendo quod dicit ego sum et cetera
est ut dandi viam et potestas
iustificandi et hic dicitur de deo purgacionem
peccatorum nam quod purgacionem divinitas
fecit est ratione per cuius amplius lauda
cione de ab ei quod terrena sed et humanitate
sic quam passus et mortuus est purgat
et vicioque apostolus dicit nobis
et lavit nos a peccatis nostris in sanguine
suo et ipse quem ita humiliatus est sedet
l quiescit et regnat sublimatus ad
dexteram l ad equalitatem patris
non locum in paradiso terra adam exiide
ret ubi tristitia in celo deus lucifer ca
cerat sed in excelsis l super omnia et
dignitatis et honoris hic enim dicitur sed gloria non con
cludit deus in loco sed omnibus honorem xpm
absolute et alciorem omnium eminenciam et hic
de xpo accipiendi est sed humanitate quod secun
dum naturam non deus assumptus ex tempore
unde i io xx non dum ascendi ad patrem
meum et hic quod xpc dicatur sedere
ut hic quod stare actus non termi
hic cumque recipi sed sunt guttaz verbillaz
retinuimus omnibus bonis possessionibus sic dixit et dex
tera recipi non recipit eum deus primus
sic unus sit sed sunt equalis honoris et dignitas
in pro delectacio in dextera tua usque
in finem tanto melior angelis
effectus hic deus filius sed divinitatem sit
scilicet angelis melior et nobilior et
dignior hic tamen sed aliam naturam
intelligendum quod secundum eam non deus factus
sed intelligitur humanitatem qua est quod
in quo deus diminuisti eum paulo ab an
gelis intellegendum est quod minor est ange
lis carne passibili sed maior plenitu
tudine gracie digna est et ipsi angeli
adorabunt. Et adhuc nimirum angeli
desseruiebant ei nam angeli et nunc
tunc natalitie mirantes de tempore
nato tenerunt et capta vice angeli ac
cesserunt et ministrabant ei et in passione
angelus apparuit confortans eum et ipsius
resurrectionem angeli mirantes vita
quod tenentes angeli nunciaverunt vita
ascensione apparuit deo dicitur tanto
melior quod xpc in dignitate angelis
effectus est l in humanitate factus in illo
rum bonis omnibus humanitate eum dicitate
in tanta posse ascensione est a xpo sic
ut repleta gracia et spiritus sanctus virtutibus

z unde apparebat dignitatem suo
p[re] illis dicitur tanto differentius nomen
et hereditavit z dignius hereditat
i. habuit z h[oc] exceo [illegible] [illegible] tum
omnem ho[minem] [illegible] [illegible] [illegible] de[us] e[st] h[omo]
q[ui]a e[st] homo sup[er] omne nomen

lquo

aquo